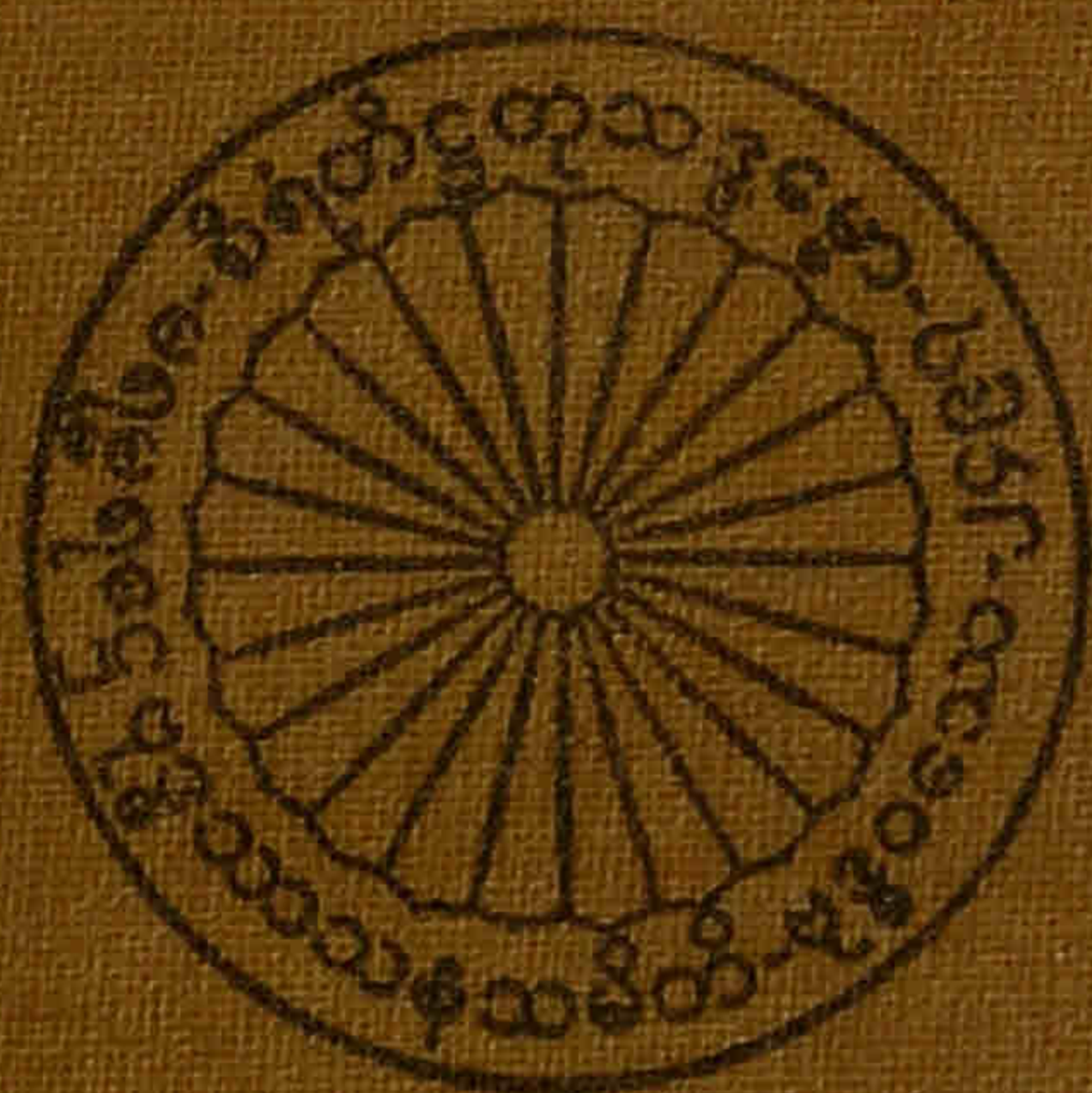

သုတ္တန် ဝိသုဒ္ဓိတေ ဗုဒ္ဓကနိကာယေ
ဝင်္ဂိသန္တိ ဝါမဂ္ဂဝါဒီယာ ဝိဝဏ္ဏနာဘူတာ
ဘဒ္ဒန္တမဟာနာမတ္ထေရေန ကတာ
သန္တမ္ပပုကာဝသိနိ နာမ

ဝင်္ဂိသန္တိ ဝါမဂ္ဂဝါဒီ ဝိသုဒ္ဓိတေ

(ပဌမော ဘာဝေါ)

မရပုရစေတီ ဗုဒ္ဓသာယနသင်္ဂါတီယာ
ဗုဒ္ဓကယန္တီလောကေ ဗုဒ္ဓါဝိတာ

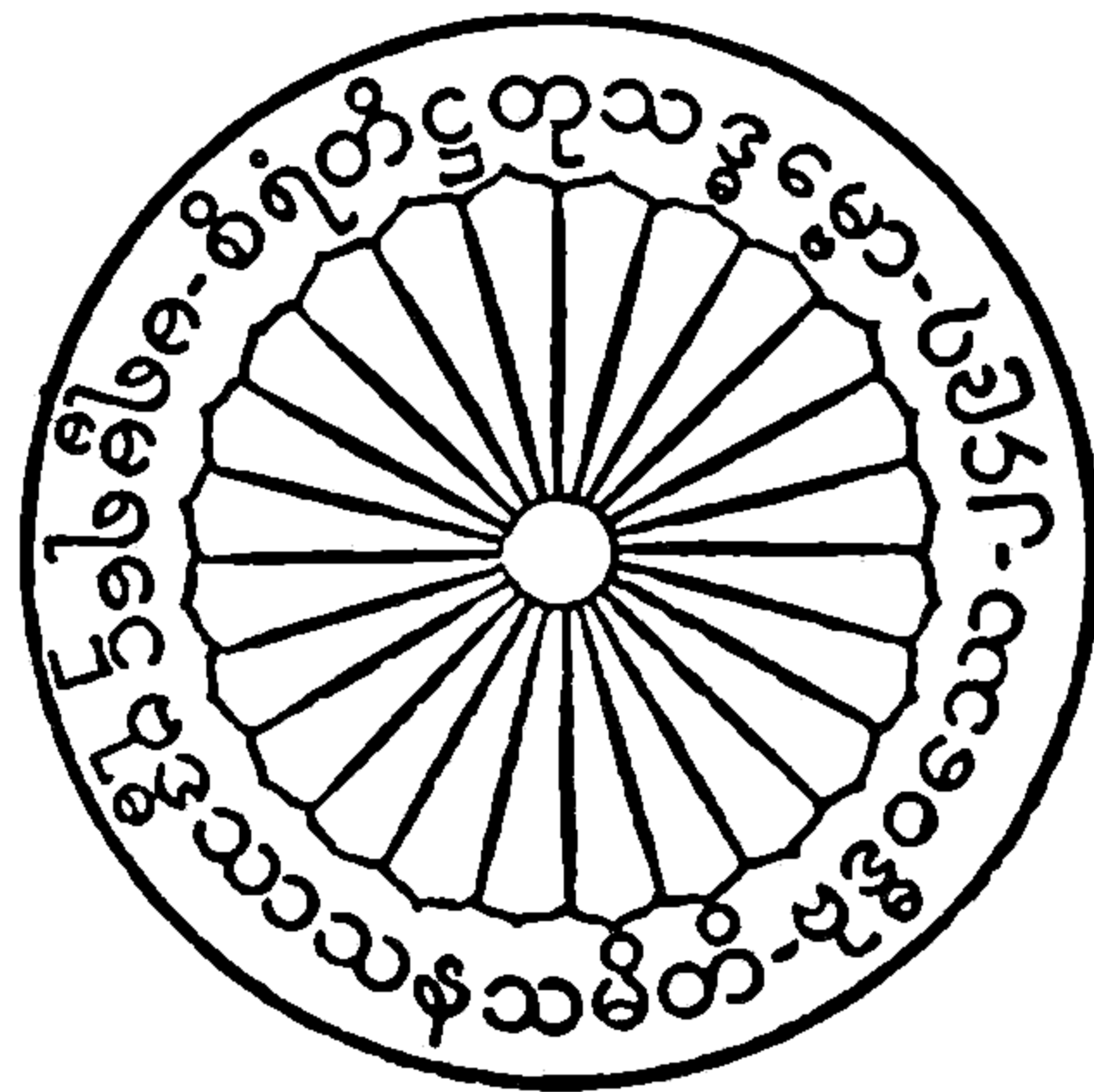
၃၀၃၆

သုတ္တန္တပိဋကေ ခုဒ္ဒကနိကာယေ
ပဋိသန္တိဒါမဂ္ဂပါဠိယာ သံဝဏ္ဏနာဘူတာ
ဘဒ္ဒန္တမဟာနာမတ္ထေရေန ကတာ

သဒ္ဓမ္မပ္ပကာသိနီ နာမ

ပဋိသန္တိဒါမဂ္ဂပ္ပကထာ

(ပဌမော ဘာဂေါ)

မရဗုရဋ္ဌေ ဗုဒ္ဓသာသနာသမိတိယာ
ဗုဒ္ဓဏယန္တာလယေ ဗုဒ္ဓါမိတာ

ပရိသတ္တိဒါမက္ခန္ဓကထာ

ပဌမဘာဂ

မာတိကာ			ပိဋကံ
ဂန္ထာရမ္မကထာ	၁

၁-မဟာဝဂ္ဂ

၁-ဉာဏကထာ

မာတိကာဝဏ္ဏနာ	၁၂
၁-သုတမယဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	၅၅
ဝိဿဇ္ဇနုဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	၅၅
အဘိညေယျနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	၅၉
ပရိညေယျနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	၁၀၁
ပဟာတဗ္ဗနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	၁၀၈
ဘာဝေတဗ္ဗနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	၁၁၆
သတ္တိကာတဗ္ဗနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	၁၂၅
ဟာနဘာဂိယစတုက္ကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	၁၂၉
လက္ခဏတ္တိကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	၁၃၁
ဒုက္ခသစ္စနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	၁၃၁
သမုဒယသစ္စနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	၁၄၆
နိရောဓသစ္စနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	၁၄၇
မဂ္ဂသစ္စနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	၁၄၉
သစ္စပကိဏ္ဏကဝဏ္ဏနာ	၁၈၃
၂-သီလမယဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	၁၈၇
၃-သမာဓိဘာဝနာမယဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	၂၁၃
၄-ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	၂၂၁
၅-သမ္မသနဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	၂၂၇

[ခ]

ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂဋ္ဌကထာ ပဌမဘာဂ

မာတိကာ	ပိဋကံ
၆-ဥဒယဗ္ဗယဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	၂၃၄
၇-ဘင်္ဂါနုပဿနာဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	၂၃၉
၈-အာဒီနဝဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	၂၄၂
၉-သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	၂၄၄
၁၀-ဂေါတြဘုဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	၂၅၃
၁၁-မဂ္ဂဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	၂၅၅
၁၂-ဖလဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	၂၆၀
၁၃-ဝိမုတ္တိဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	၂၆၀
၁၄-ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	၂၆၁
၁၅-ဝတ္ထုနာနတ္တဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	၂၆၃
၁၆-ဂေါစရနာနတ္တဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	၂၆၄
၁၇-စရိယာနာနတ္တဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	၂၆၄
၁၈-ဘူမိနာနတ္တဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	၂၆၈
၁၉-ဓမ္မနာနတ္တဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	၂၇၃
၂၀-၂၄-ဉာဏပဉ္စကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	၂၇၆
၂၅-၂၈-ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	၂၇၆
၂၉-၃၁-ဉာဏတ္ထယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	၂၇၈
၃၂-အာနန္တရိကသမာဓိဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	၂၇၉
၃၃-အရဏဝိဟာရဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	၂၈၁
၃၄-နိရောဓသမာပတ္တိဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	၂၈၃
၃၅-ပရိနိဗ္ဗာနဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	၂၉၀
၃၆-သမသိသဋ္ဌဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	၂၉၁
၃၇-သလ္လေခဋ္ဌဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	၂၉၂
၃၈-ဝီရိယာရမ္ဘဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	၂၉၄
၃၉-အတ္ထသန္ဓဿနဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	၂၉၅
၄၀-ဒဿနဝိသုဒ္ဓိဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	၂၉၆
၄၁-၄၂-ခန္တိဉာဏပရိယောဂါဟဏဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	၂၉၈
၄၃-ပဒေသဝိဟာရဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	၂၉၈

ပဋိသန္တိဒါမဂ္ဂဋ္ဌကထာ ပဌမဘာဂ

[၈]

မာတိကာ			ပိဋကံ
၄၄-၄၉-ဝိဝဇ္ဇဉာဏဆက္ကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	၃၀၁
၅၀-ဣဒ္ဓိဝိဗျေဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	၃၀၄
၅၁-သောတဓာတုဝိသုဒ္ဓိဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	၃၁၂
၅၂-စေတောပရိယဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	၃၁၄
၅၃-ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	၃၁၆
၅၄-ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	၃၃၄
၅၅-အာသဝက္ခယဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	၃၄၀
၅၆-၆၃-သစ္စဉာဏစတုက္ကဒ္ဓယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	၃၄၂
၆၄-၆၇-သုဒ္ဓိကပဋိသန္တိဒါဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ.....	၃၄၄

ပဋိသန္တိဒါမဂ္ဂဋ္ဌကထာယ ပဌမဘာဂေ

မာတိကာ နိဋ္ဌိတာ။

ခုဒ္ဒကနိကာယ

ပဋိသန္ဓိဒါမဂ္ဂဋ္ဌကထာ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ဂန္ထာရမ္ဘကထာ

ယော သဗ္ဗလောကာတိဂသဗ္ဗသောဘာ-
ယုတ္တေဟိ သဗ္ဗေဟိ ဂုဏေဟိ ယုတ္တော။
ဒေါသေဟိ သဗ္ဗေဟိ သဝါသနေဟိ၊
မုတ္တော ဝိမုတ္တိံ ပရမဇ္ဇံ ဒါတာ။

နိစ္စံ ဒယာစန္ဒနသီတစိတ္တော၊
ပညာရဝိဇ္ဇောတိတသဗ္ဗနေယျော။
သဗ္ဗေသု ဘူတေသု တမဂ္ဂဘူတံ၊
ဘူတတ္ထနာထံ သိရသာ နမိတွာ။

ယော သဗ္ဗဘူတေသု မုနိဝ အဂ္ဂေါ၊
အနန္တသင်္ခေသု ဇိနတ္ထဇေသု ဝိ။
အဟု ဒယာညုဏဂုဏေဟိ သတ္ထု-
လီလာနုကာရီ ဇနတာဟိတေသု။

တံ သာရိပုတ္တံ မုနိရာဇပုတ္တံ၊
ထေရံ ထိရာနေကဂုဏာဘိရာမံ။
ပညာပဘာဝဂ္ဂတစာရကိတ္တိံ၊
သုသန္တဂုတ္တိဉ္စ အထော နမိတွာ။

သဒ္ဓမ္မစက္ကာနုပဝတ္တကေန၊
 သဒ္ဓမ္မသေနာပတိသာဝကေန။
 သုတ္တေသု ဝုတ္တေသု တထာဂတေန၊
 ဘူတတ္ထဝေဒိတ္တမုပါဂတေန။
 ယော ဘာသိတော ဘာသိတကောဝိဒေန၊
 ဓမ္မပ္ပဒီပုဇ္ဇလနာယကေန။
 ပါဠော ဝိသိဋ္ဌော ပဋိသန္တိဒါနံ၊
 မဂ္ဂေါတိ တန္ဒာမဝိသေသိတော စ။
 ဝိစိတ္တနာနတ္တနယောပဂူဠော၊
 ဂန္တိရပညေဟိ သဒါဝဂါဠော။
 အတ္တတ္ထလောကတ္ထပရာယဏေဟိ၊
 သံသေဝနိယော သုဇနေဟိ နိစ္စံ။
 ဉာဏပ္ပဘေဒါဝဟနဿ တဿ၊
 ယောဂီဟိနေကေဟိ နိသေဝိတဿ။
 အတ္ထံ အပုဗ္ဗံ အနုဝဏ္ဏယန္တော၊
 သုတ္တဉ္စ ယုတ္တိဉ္စ အနုက္ကမန္တော။
 အဝေါက္ကမန္တော သမယာ သကာ စ၊
 အနာမသန္တော သမယံ ပရဉ္စ။
 ပုဗ္ဗောပဒေသဋ္ဌကထာနယဉ္စ၊
 ယထာနုရူပံ ဥပသံဟရန္တော။
 ဝက္ခာမဟံ အဋ္ဌကထံ ဇနဿ၊
 ဟိတာယ သဒ္ဓမ္မစိရဋ္ဌိတတ္ထံ။
 သက္ကစ္စ သဒ္ဓမ္မပကာသိနိံ တံ၊
 သုဏာထ ဓာရေထ စ သာဓု သန္တောတိ။

တတ္ထ ပဋိသန္တိဒါနံ မဂ္ဂေါတိ တန္ဒာမဝိသေသိတော စာတိ ဝုတ္တတ္တာ ပဋိသန္တိဒါမဂ္ဂဿ ပဋိသန္တိဒါမဂ္ဂတာ တာဝ ဝတ္တဗ္ဗာ။ စတဿော ဟိ ပဋိသန္တိဒါ အတ္ထပဋိသန္တိဒါ ဓမ္မပဋိသန္တိဒါ နိရုတ္တိပဋိသန္တိဒါ ပဋိဘာနပဋိသန္တိဒါတိ။ တာသံ ပဋိသန္တိဒါနံ မဂ္ဂေါ အဓိဂမူပါယောတိ ပဋိသန္တိဒါမဂ္ဂေါ၊ ပဋိသန္တိဒါ-ပဋိလာဘဟေတူတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ကထမယံ တာသံ မဂ္ဂေါ ဟောတီတိ စေ? ပဘောဒတော ဒေသိတာယ ဒေသနာယ ပဋိသန္တိဒါဉာဏာဝဟတ္တာ။

နာနာဘောဒဘိန္ဒာနံ ဟိ ဓမ္မာနံ နာနာဘောဒဘိန္ဒာ ဒေသနာ သောတူနံ အရိယ-
ပုဂ္ဂလာနံ ပဋိသန္တိဒါဏ္ဍပုဘောဒဉ္စ သဉ္စနေတိ၊ ပုထုဇ္ဇနာနံ အာယတိံ
ပဋိသန္တိဒါဏ္ဍပုဘောဒါယ စ ပစ္စယော ဟောတိ။ ဝုတ္တဉ္စ “ပဘောဒတော ဟိ
ဒေသနာ သနဝိနိဗ္ဗောဂပဋိသန္တိဒါဏ္ဍာဝဟာ ဟောတိ”တိ^၁။ အယဉ္စ
နာနာဘောဒဘိန္ဒာ ဒေသနာ၊ တေနဿာ ပဋိသန္တိဒါနံ မဂ္ဂတ္ထသိဒ္ဓိ။

တတ္ထ စတသောတိ ဂဏနပရိစ္ဆေဒေါ။ ပဋိသန္တိဒါတိ ပဘောဒေါ။ “အတ္ထေ
ဉာဏံ အတ္ထပဋိသန္တိဒါ၊ ဓမ္မေ ဉာဏံ ဓမ္မပဋိသန္တိဒါ၊ တတြ ဓမ္မနိရုတ္တာဘိလာပေ^၂
ဉာဏံ နိရုတ္တိပဋိသန္တိဒါ၊ ဉာဏေသု ဉာဏံ ပဋိဘာနပဋိသန္တိဒါ”တိ^၃ ဝုတ္တတ္တာ
န အညဿ ကဿစိ ပဘောဒေါ၊ ဉာဏသေဝ ပဘောဒေါ။ တသ္မာ “စတသော
ပဋိသန္တိဒါ”တိ စတ္တာရော ဉာဏပုဘောဒါတိ အတ္ထော။ အတ္ထပုဘောဒဿ
သလ္လက္ခဏဝိဘာဝနဝတ္ထာနကရဏသမတ္ထံ အတ္ထေ ပဘောဒဂတံ ဉာဏံ အတ္ထ-
ပဋိသန္တိဒါ။ ဓမ္မပုဘောဒဿ သလ္လက္ခဏဝိဘာဝနဝတ္ထာနကရဏသမတ္ထံ ဓမ္မေ
ပဘောဒဂတံ ဉာဏံ ဓမ္မပဋိသန္တိဒါ။ နိရုတ္တိပုဘောဒဿ သလ္လက္ခဏဝိဘာဝန-
ဝတ္ထာနကရဏသမတ္ထံ နိရုတ္တာဘိလာပေ ပဘောဒဂတံ ဉာဏံ နိရုတ္တိပဋိသန္တိဒါ။
ပဋိဘာနပုဘောဒဿ သလ္လက္ခဏဝိဘာဝနဝတ္ထာနကရဏသမတ္ထံ ပဋိဘာနေ
ပဘောဒဂတံ ဉာဏံ ပဋိဘာနပဋိသန္တိဒါ။

တတ္ထ အတ္ထောတိ သင်္ခေပတော ဟေတုဖလံ။ တံ ဟိ ယသ္မာ ဟေတုအန-
သာရေန အရိယတိ အဓိဂမိယတိ ပါပုဏီယတိ၊ တသ္မာ အတ္ထောတိ ဝုစ္စတိ။
ပဘောဒတော ပန ယံကိဉ္စိ ပစ္စယသမုပ္ပန္နံ^၄၊ နိဗ္ဗာနံ၊ ဘာသိတတ္ထော၊ ဝိပါကော၊
ကိရိယာတိ ဣမေ ပဉ္စ ဓမ္မာ အတ္ထောတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တံ အတ္ထံ ပစ္စဝေက္ခန္ဓဿ
တသ္မိံ အတ္ထေ ပဘောဒဂတံ ဉာဏံ အတ္ထပဋိသန္တိဒါ။

ဓမ္မောတိ သင်္ခေပတော ပစ္စယော။ သော ဟိ ယသ္မာ တံ တံ ဝိဒဟတိ^၅
ပဝတ္ထေတိ စေဝ ပါပေတိ စ၊ တသ္မာ ဓမ္မောတိ ဝုစ္စတိ။ ပဘောဒတော ပန ယော
ကောစိ ဖလနိဗ္ဗတ္တကော ဟေတု၊ အရိယမဂ္ဂေါ၊ ဘာသိတံ၊ ကုသလံ၊ အကုသလန္တိ
ဣမေ ပဉ္စ ဓမ္မာ ဓမ္မောတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တံ ဓမ္မံ ပစ္စဝေက္ခန္ဓဿ တသ္မိံ ဓမ္မေ
ပဘောဒဂတံ ဉာဏံ ဓမ္မပဋိသန္တိဒါ။ အယမေဝ ဟိ အတ္ထော အဘိဓမ္မေ^၆—

“ဒုက္ခေ ဉာဏံ အတ္ထပဋိသန္တိဒါ၊ ဒုက္ခသမုဒယေ ဉာဏံ ဓမ္မပဋိသန္တိဒါ၊
ဒုက္ခနိရောဓေ ဉာဏံ အတ္ထပဋိသန္တိဒါ၊ ဒုက္ခနိရောဂေါမိနိယာ ပဋိပဒါယ

၁-အဘိ-ဋ ၁-၉၉-ပိဋေ။ ၂-အတ္ထဓမ္မနိရုတ္တာဘိလာပေ (သိ) ၃-အဘိ ၂-၃၀၇-ပိဋေ။
၄-ပစ္စယသမ္ပုတံ (ပိသုဒ္ဓိ ၂-၇၀-ပိဋေ) ၅-ဝိဒဟတိ (သိ)၊ ဒဟတိ (ပိသုဒ္ဓိ ၂-၇၀-ပိဋေ)

ဉာဏ် ဓမ္မပဋိသန္တိဒါ။ ။ဟေတုမှိ ဉာဏ် ဓမ္မပဋိသန္တိဒါ၊ ဟေတုဖလေ ဉာဏ် အတ္ထပဋိသန္တိဒါ။

ယေ ဓမ္မာ ဇာတာ ဘူတာ သဗ္ဗာတာ နိဗ္ဗတ္တာ အဘိနိဗ္ဗတ္တာ ပါတု-
ဘူတာ၊ ဣမေသု ဓမ္မေသု ဉာဏ် အတ္ထပဋိသန္တိဒါ၊ ယမှာ ဓမ္မာ တေ ဓမ္မာ
ဇာတာ ဘူတာ သဗ္ဗာတာ နိဗ္ဗတ္တာ အဘိနိဗ္ဗတ္တာ ပါတုဘူတာ၊ တေသု
ဓမ္မေသု ဉာဏ် ဓမ္မပဋိသန္တိဒါ။

ဇရာမရဏေ ဉာဏ် အတ္ထပဋိသန္တိဒါ၊ ဇရာမရဏသမုဒယေ ဉာဏ်
ဓမ္မပဋိသန္တိဒါ၊ ဇရာမရဏနိရောဓေ ဉာဏ် အတ္ထပဋိသန္တိဒါ၊ ဇရာမရဏ-
နိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒါယ ဉာဏ် ဓမ္မပဋိသန္တိဒါ။

ဇာတိယာ ဉာဏ်။ပ။ ဘဝေ ဉာဏ်။ပ။ ဥပါဒါနေ ဉာဏ်။ပ။ တဏှာယ
ဉာဏ်။ပ။ ဝေဒနာယ ဉာဏ်။ပ။ ဖဿေ ဉာဏ်။ပ။ သဠာယတနေ ဉာဏ်။ပ။
နာမရူပေ ဉာဏ်။ပ။ ဝိညာဏေ ဉာဏ်။ပ။ သင်္ခါရေသု ဉာဏ် အတ္ထပဋိ-
သန္တိဒါ၊ သင်္ခါရသမုဒယေ ဉာဏ် ဓမ္မပဋိသန္တိဒါ၊ သင်္ခါရနိရောဓေ ဉာဏ်
အတ္ထပဋိသန္တိဒါ၊ သင်္ခါရနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒါယ ဉာဏ် ဓမ္မပဋိ-
သန္တိဒါ။

ဣမ ဘိက္ခု ဓမ္မံ ဇာနာတိ သုတ္တံ ဂေယျံ ဝေယျာကရဏံ ဂါထံ ဥဒါနံ
ဣတိဝုတ္တကံ ဇာတကံ အဗ္ဘုတဓမ္မံ ဝေဒလ္လံ ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဓမ္မပဋိသန္တိဒါ။
သော တဿ တဿေဝ ဘာသိတဿ အတ္တံ ဇာနာတိ 'အယံ ဣမဿ
ဘာသိတဿ အတ္ထော၊ အယံ ဣမဿ ဘာသိတဿ အတ္ထော' တိ။ အယံ
ဝုစ္စတိ အတ္ထပဋိသန္တိဒါ။

ကတမေ ဓမ္မာ ကုသလာ။ ယသ္မိံ သမယေ ကာမာဝစရံ ကုသလံ စိတ္တံ
ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ သောမနဿသဟဂတံ ဉာဏသမ္ပယုတ္တံ ရူပါရမ္မဏံ
ဝါ။ပ။ ဓမ္မာရမ္မဏံ ဝါ။ ယံ ယံဝါ ပနာရဗ္ဘ တသ္မိံ သမယေ ဖဿော
ဟောတိ။ပ။ အဝိက္ခေပေါ ဟောတိ။ ဣမေ ဓမ္မာ ကုသလာ။ ဣမေသု
ဓမ္မေသု ဉာဏ် ဓမ္မပဋိသန္တိဒါ၊ တေသံ ဝိပါကေ ဉာဏ် အတ္ထပဋိသန္တိဒါ”-
တိအာဒိနာ နယေန ဝိဘဇိတွာ ဝိဘဇိတွာ ဒဿိတော။

တတြ ဓမ္မနိရုတ္တာဘိလာပေ ဉာဏန္တိ တသ္မိံ အတ္ထေ စ ဓမ္မေ စ ယာ
သဘာဝနိရုတ္တိ အပျဘိစာရိဝေါဟာရော၊ တဿ အဘိလာပေ ဘာသနေ

ဥဒါရဏေ တံ လပိတံ ဘာသိတံ ဥဒါရိတံ သဘာဝနိရုတ္တိသဒ္ဓိ အာရမ္မဏံ ကတွာ ပစ္စဝေက္ခန္ဓဿ တသ္မိံ သဘာဝနိရုတ္တိဘိလာပေ “အယံ သဘာဝနိရုတ္တိ၊ အယံ န သဘာဝနိရုတ္တိ”တိ ဧဝံ တဿာ ဓမ္မနိရုတ္တိသညိတာယ သဘာဝနိရုတ္တိယာ မာဂဓိကာယ သဗ္ဗသတ္တာနံ မူလဘာသာယ ပဘောဒဂတံ ဉာဏံ နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါ။ ဧဝမယံ နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါ သဒ္ဓါရမ္မဏာ နာမ ဇာတာ၊ န ပညတ္တိအာရမ္မဏာ။ ကဿာ? ယသ္မာ သဒ္ဓိ သုတွာ “အယံ သဘာဝနိရုတ္တိ၊ အယံ န သဘာဝနိရုတ္တိ”တိ ဇာနာတိ။ ပဋိသမ္ဘိဒါပုတ္တော ဟိ “ဖဿော”တိ ဝုတ္တေ “အယံ သဘာဝနိရုတ္တိ”တိ ဇာနာတိ။ “ဖဿော”တိ ဝါ “ဖဿ”န္တိ ဝါ ဝုတ္တေ ပန “အယံ န သဘာဝနိရုတ္တိ”တိ ဇာနာတိ။ ဝေဒနာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။ အညံ ပနေသ နာမာချာတဥပသဂ္ဂနိပါတဗျဉ္ဇနသဒ္ဓိ ဇာနာတိ န ဇာနာတိတိ? ယဒဂ္ဂေန သဒ္ဓိ သုတွာ “အယံ သဘာဝနိရုတ္တိ၊ အယံ န သဘာဝနိရုတ္တိ”တိ ဇာနာတိ။ တဒဂ္ဂေန တမ္ဗိ ဇာနိဿတိ။ တံ ပန နယိဒံ ပဋိသမ္ဘိဒါကိစ္စန္တိ ပဋိက္ခိပိတွာ “ဘာသံ နာမ သတ္တာ ဥဂ္ဂဏန္တိ”တိ ဝတွာ ဣဒံ ကထိတံ— မာတာပိတရော ဟိ ဒဟရကာလေ ကုမာရကေ မဇ္ဇေ ဝါ ပိဋေ ဝါ နိပဇ္ဇာပေတွာ တံ တံ ကထယမာနာ တာနိ တာနိ ကိစ္စာနိ ကရောန္တိ။ ဒါရကာ တေသံ တံ တံ ဘာသံ ဝဝတ္ထာပေန္တိ “ဣမိနာ ဣဒံ ဝုတ္တံ၊ ဣမိနာ ဣဒံ ဝုတ္တံ”န္တိ။ ဂစ္ဆန္တေ ဂစ္ဆန္တေ ကာလေ သဗ္ဗမ္ဗိ ဘာသံ ဇာနန္တိ။ မာတာ ဒမိဋ္ဌိ၊ ပိတာ အန္ဓကော။ တေသံ ဇာတဒါရကော သစေ မာတု ကထံ ပဌမံ သုဏာတိ။ ဒမိဋ္ဌဘာသံ ဘာသိဿတိ။ သစေ ပိတု ကထံ ပဌမံ သုဏာတိ။ အန္ဓကဘာသံ ဘာသိဿတိ။ ဥဘိန္ဓမ္ဗိ ပန ကထံ အသုဏန္တော မာဂဓိကဘာသံ ဘာသိဿတိ။

ယောပိ အဂါမကေ မဟာအရညေ နိဗ္ဗတ္တော၊ တတ္ထ အညော ကထေန္တော နာမ နတ္ထိ။ သောပိ အတ္တနော ဓမ္မတာယ ဝစနံ သမုဋ္ဌာပေန္တော မာဂဓိကဘာသမေဝ ဘာသိဿတိ။ နိရယေ တိရုစ္ဆာနယောနိယံ ပေတ္တိဝိသယေ မနုဿလောကေ ဒေဝလောကေတိ သဗ္ဗတ္ထ မာဂဓိကဘာသာဝ ဥဿန္တာ။ တတ္ထ သေသာ ဩဇ္ဇကိရာတအန္ဓကယောနကဒမိဋ္ဌဘာသာဒိကာ ဘာသာ၂ ပရိဝတ္တန္တိ။ အယမေဝေကာ ယထာဘူစုပ္ပဟ္မဝေါဟာရအရိယဝေါဟာရသင်္ခါတာ မာဂဓိကဘာသာ န ပရိဝတ္တတိ။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါပိ တေပိဋကံ ဗုဒ္ဓဝစနံ တန္တိ အာရောပေန္တော မာဂဓိကဘာသာယ ဧဝ အာရောပေသိ။ ကဿာ? ဧဝံ ဟိ အတ္ထံ အာဟရိတုံ သုခံ ဟောတိ။ မာဂဓိကဘာသာယ ဟိ တန္တိ အာရုဋ္ဌဿ ဗုဒ္ဓဝစနဿ ပဋိသမ္ဘိဒါပုတ္တိနံ သောတပထာဂမနမေဝ

၁-နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါပုတ္တော ဟိ (သျှာ၊ က) ၂-အဋ္ဌာရသ ဘာသာ (အဘိ-ဋ ၂-၃၇၁-ပိဋေ)

ပပဉ္စော။ သောတေ ပန သံဃဋီတမတ္တေယေဝ နယသတေန နယသဟသေန အတ္ထော ဥပဋ္ဌာတိ။ အညာယ ပန ဘာသာယ တန္တိ အာရုဠကံ ပေါထေတွာ ပေါထေတွာ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ ဟောတိ။ ဗဟုမ္ပိ ဥဂ္ဂဟေတွာ ပန ပုထုဇ္ဇနဿ ပဋိသမ္ဘိဒါပုတ္တိနာမနတ္ထိ၊ အရိယသာဝကော နော ပဋိသမ္ဘိဒါပုတ္တော နာမနတ္ထိ။

ဉာဏေသု ဉာဏန္တိ သဗ္ဗတ္ထကဉာဏမာရမ္ဗဏံ ကတွာ ပစ္စဝေက္ခန္တဿ တသ္မိံ ဉာဏေ ပဘောဒဂတံ ဉာဏံ၊ ယထာဝုတ္တေသု ဝါ တေသု တီသု ဉာဏေသု ဂေါစရကိစ္စာဒိဝသေန ဝိတ္တာရဂတံ ဉာဏံ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒါ။

ဣမာ ပန စတသော ပဋိသမ္ဘိဒါ ဒွိသု ဌာနေသု ပဘောဒံ ဂစ္ဆန္တိ၊ ပဉ္စဟိ ကာရဏေဟိ ဝိသဒါ ဟောန္တိတံ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ကတမေသု ဒွိသု ဌာနေသု ပဘောဒံ ဂစ္ဆန္တိ? သေက္ခဘူမိယဉ္စ အသေက္ခဘူမိယဉ္စ။ တတ္ထ သာရိပုတ္တမတ္တရဿ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရဿ မဟာကဿပတ္ထေရဿ မဟာကစ္စာယနတ္ထေရဿ မဟာကောဋိတတ္ထေရဿာတိဝေမာဒီနံ အသီတိယာပိ မဟာထေရာနံ ပဋိသမ္ဘိဒါ အသေက္ခဘူမိယံ ပဘောဒံ ဂတာ၊ အာနန္ဒတ္ထေရဿ၊ စိတ္တဿ ဂဟပတိနော၊ ဓမ္မိကဿ ဥပါသကဿ၊ ဥပါလိဿ ဂဟပတိနော၊ ခုဇ္ဇုတ္တရာယ ဥပါသိကာယာတိဝေမာဒီနံ ပဋိသမ္ဘိဒါ သေက္ခဘူမိယံ ပဘောဒံ ဂတာတိ ဣမာသု ဒွိသု ဘူမိသု ပဘောဒံ ဂစ္ဆန္တိ။

ကတမေဟိ ပဉ္စဟိ ကာရဏေဟိ ဝိသဒါ ဟောန္တိ? အဓိဂမေန ပရိယတ္တိယာ သဝနေန ပရိပုစ္ဆာယ ပုဗ္ဗယောဂေန။ တတ္ထ အဓိဂမော နာမ အရဟတ္တပုတ္တိ။ အရဟတ္တံ ဟိ ပတ္တဿ ပဋိသမ္ဘိဒါ ဝိသဒါ ဟောန္တိ။ ပရိယတ္တိ နာမ ဗုဒ္ဓဝစနံ။ တံ ဟိ ဥဂ္ဂဏန္တဿ ပဋိသမ္ဘိဒါ ဝိသဒါ ဟောန္တိ။ သဝနံ နာမ သဒ္ဓမ္မဿဝနံ။ သက္ကစ္ဆံ အဋ္ဌိံ ကတွာ ဓမ္မံ သုဏန္တဿ ဟိ ပဋိသမ္ဘိဒါ ဝိသဒါ ဟောန္တိ။ ပရိပုစ္ဆာ နာမ ပါဠိအဋ္ဌကထာဒီသု ဂဏ္ဍိပဒအတ္ထပဒဝိနိစ္ဆယကထာ။ ဥဂ္ဂဟိတပါဠိအာဒီသု ဟိ အတ္ထံ ပရိပုစ္ဆန္တဿ ပဋိသမ္ဘိဒါ ဝိသဒါ ဟောန္တိ။ ပုဗ္ဗယောဂေါ နာမ ပုဗ္ဗဗုဒ္ဓါနံ သာသနေ ယောဂါဝစရတာ ဂတပစ္စာဂတိကဘာဝေန ယာဝ အနုလောမဂေါတြဘုသမိပံ ပတ္တဝိပဿနာနုယောဂေါ။ ပုဗ္ဗယောဂါဝစရဿ ဟိ ပဋိသမ္ဘိဒါ ဝိသဒါ ဟောန္တိ။ ဣမေဟိ ပဉ္စဟိ ကာရဏေဟိ ဝိသဒါ ဟောန္တိတိ။

ဧတေသု ပန ကာရဏေသု ပရိယတ္တိ သဝနံ ပရိပုစ္ဆာတိ ဣမာနိ တီဏိ ပဘောဒသေဝ ဗလဝကာရဏာနိ။ ပုဗ္ဗယောဂေါ အဓိဂမဿ ဗလဝပစ္စယော၊

၁-ဝိတ္တာရတော (သျှာ၊ က၊ ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၇၂-ပိဋေ စ)

ပဘေဒဿံ ဟောတိ န ဟောတီတိ? ဟောတိ၊ န ပန တထာ။ ပရိယတ္တိ-
သဝနပရိပုစ္ဆာ ဟိ ပုဗ္ဗေ ဟောန္တ၊ ဝါ မာ ဝါ၊ ပုဗ္ဗယောဂေန ပန ပုဗ္ဗေ စေဝ
ဧတရဟိ စ သင်္ခါရသမ္ပသနံ ဝိနာ ပဋိသမ္ဘိဒါ နာမ နတ္ထိ။ ဣမေ ပန ဒွေပိ
ဧကတော ဟုတွာ ပဋိသမ္ဘိဒါ ဥပတ္တဗ္ဗေတွာ ဝိသဒါ ကရောန္တိတိ။ အပရေ
အာဟု-

“ပုဗ္ဗယောဂေါ ဗာဟုသစ္စံ၊ ဒေသဘာသာ စ အာဂမော။
ပရိပုစ္ဆာ အဓိဂမော၊ ဂရုသန္ဓိဿယော တထာ။
မိတ္တသမ္ပတ္တိ စေဝါတိ၊ ပဋိသမ္ဘိဒပစ္စယာ”တိ။

တတ္ထ ပုဗ္ဗယောဂေါ ဝုတ္တနယောဝ။ ဗာဟုသစ္စံ နာမ တေသု တေသု
သက္ကေသု စ^၁ သိပ္ပာယတနေသု စ ကုသလတာ။ ဒေသဘာသာ နာမ ဧကသတ-
ဝေါဟာရကုသလတာ၊ ဝိသေသေန ပန မာဂဓိကေ ကောသလ္လံ^၂။ အာဂမော
နာမ အန္တမသော ဩပမ္မဝဂ္ဂမတ္တဿပိ ဗုဒ္ဓဝစနဿ ပရိယာပုဏနံ။ ပရိပုစ္ဆာ
နာမ ဧကဂါထာယပိ အတ္ထဝိနိစ္ဆယပုစ္ဆနံ။ အဓိဂမော နာမ သောတာပန္နတာ
ဝါ သကဒါဂါမိတာ ဝါ အနာဂါမိတာ ဝါ အရဟတ္တံ ဝါ။ ဂရုသန္ဓိဿယော
နာမ သုတပဋိဘာနဗဟုလာနံ ဂရုနံ သန္တိကေ ဝါသော။ မိတ္တသမ္ပတ္တိ နာမ
တထာရူပါနံယေဝ မိတ္တာနံ ပဋိလာဘောတိ။

တတ္ထ ဗုဒ္ဓါ စ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ စ ပုဗ္ဗယောဂဉ္စေဝ အဓိဂမဉ္စေ နိဿာယ ပဋိ-
သမ္ဘိဒါ ပါပုဏန္တိ၊ သာဝကာ သဗ္ဗာနိပိ ဧတာနိ ကာရဏာနိ။ ပဋိသမ္ဘိဒါ-
ပုတ္တိယာ စ ပါဠိယေက္ခော ကမ္မဋ္ဌာနဘာဝနာနုယောဂေါ နာမ နတ္ထိ၊
သေက္ခာနံ ပန သေက္ခမလဝိမောက္ခန္တိကာ၊ အသေက္ခာနံ အသေက္ခမလ-
ဝိမောက္ခန္တိကာ စ ပဋိသမ္ဘိဒါပုတ္တိ ဟောတိ။ တထာဂတာနံ ဟိ ဒသ ဗလာနိ
ဝိယ အရိယာနံ အရိယဖလေဟေဝ^၃ ပဋိသမ္ဘိဒါ ဣဇ္ဈန္တိတိ။ ဣမာသံ စတဿန္တံ
ပဋိသမ္ဘိဒါနံ မဂ္ဂေါတိ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂေါ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂေါ ဧဝ ပကရဏံ
ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂပ္ပကရဏံ၊ ပကာရေန ကရိယန္တေ ဝုစ္စန္တေ ဧတ္ထ နာနာဘေဒဘိန္နာ
ဂမ္ဘီရာ အတ္ထာ ဣတိ ပကရဏံ။

တဒေတံ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂပ္ပကရဏံ အတ္ထသမ္ပန္နံ ဗျဉ္ဇနသမ္ပန္နံ ဂမ္ဘီရံ ဂမ္ဘီရတ္ထံ
လောကုတ္တရပ္ပကာသနံ သုညတာပဋိသညတ္တံ ပဋိပတ္တိဖလဝိသေသသာဓနံ^၄

၁-အက္ကေသု စ (သျှာ၊က) ၂-ဝိသေသေန မာဂဓိကကောသလ္လံ (သျှာ၊က)
၃-အရိယဖလေနေဝ (သျှာ၊က၊ ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၇၃-ပိဋေ စ) ၄-ပဋိပတ္တိဖလဝိသေသာဝဟံ (သီ)

သက္ကစုံ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ ဓာရေတဗ္ဗဉ္စ။ တံ ကိဿဟေတု? ဂန္ထိရတ္တာ ဣမဿ ပကရဏဿ လောကဟိတာယ လောကေ စိရဋ္ဌိတတ္ထံ။

တတ္ထသမတိံသာယကထာသုဉ္ဇဏကထာကသ္မာအာဒိတောကထိတာတိ စေ? ဉ္ဇဏဿ ပဋိပတ္တိမလဝိသောဓကတ္ထေန ပဋိပတ္တိယာ အာဒိဘူတတ္တာ။ ဝုတ္တံ ဟိ ဘဂဝတာ—

“တသ္မာ တိဟ တံ ဘိက္ခု အာဒိမေဝ ဝိသောဓေဟိ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ။ ကော စာဒိ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ၊ သီလဉ္စ သုဝိသုဒ္ဓိံ ဒိဋ္ဌိ စ ဥဇုကာ”တိ။

ဥဇုကာ ဒိဋ္ဌိတိ ဟိ သမ္မာဒိဋ္ဌိသင်္ခါတံ ဉ္ဇဏံ ဝုတ္တံ။ တသ္မာပိ ဉ္ဇဏကထာ အာဒိတော ကထိတာ။

အပရမ္ပိ ဝုတ္တံ—

“တတြ ဘိက္ခဝေ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ပုဗ္ဗင်္ဂမာ ဟောတိ။ ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ပုဗ္ဗင်္ဂမာ ဟောတိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိံ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’တိ ပဇာနာတိ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိံ ‘မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ’တိ ပဇာနာတိ။ သာဿ ဟောတိ သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ သမ္မာသင်္ကပ္ပံ ‘သမ္မာသင်္ကပ္ပေ’တိ ပဇာနာတိ၊ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပံ ‘မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပေ’တိ ပဇာနာတိ။ သမ္မာဝါစံ ‘သမ္မာဝါစာ’တိ ပဇာနာတိ၊ မိစ္ဆာဝါစံ ‘မိစ္ဆာဝါစာ’တိ ပဇာနာတိ။ သမ္မာကမ္မန္တံ ‘သမ္မာကမ္မန္တာ’တိ ပဇာနာတိ၊ မိစ္ဆာကမ္မန္တံ ‘မိစ္ဆာကမ္မန္တာ’တိ ပဇာနာတိ။ သမ္မာအာဇီဝံ ‘သမ္မာအာဇီဝေ’တိ ပဇာနာတိ၊ မိစ္ဆာအာဇီဝံ ‘မိစ္ဆာအာဇီဝေ’တိ ပဇာနာတိ။ သမ္မာဝါယာမံ ‘သမ္မာဝါယာမော’တိ ပဇာနာတိ၊ မိစ္ဆာဝါယာမံ ‘မိစ္ဆာဝါယာမော’တိ ပဇာနာတိ။ သမ္မာသတိံ ‘သမ္မာသတိ’တိ ပဇာနာတိ၊ မိစ္ဆာသတိံ ‘မိစ္ဆာသတိ’တိ ပဇာနာတိ။ သမ္မာသမာဓိံ ‘သမ္မာသမာဓိ’တိ ပဇာနာတိ၊ မိစ္ဆာသမာဓိံ ‘မိစ္ဆာသမာဓိ’တိ ပဇာနာတိ။ သာဿ ဟောတိ သမ္မာဒိဋ္ဌိ”တိ။

ပုဗ္ဗင်္ဂမဘူတာယ ဟိ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ သိဒ္ဓါယ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနမ္ပိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဘာဝံ ဇာနိဿတိတိ သမ္မာဒိဋ္ဌိသင်္ခါတံ ဉ္ဇဏံ တာဝ သောဓေတုံ? ဉ္ဇဏကထာ အာဒိတော ကထိတာ။

၁-သံ ၃-၁၂၄-ပိဋကေ၊ ၂-မ ၃-၁၁၆-ပိဋကေ၊ ၃-သာဓေတုံ (သျှာ၊က)

“အပိစုဒါယိ တိဋ္ဌတု ပုဗ္ဗန္တော၊ တိဋ္ဌတု အပရန္တော ဓမ္မံ တေ
ဒေသေဿာမိ ဣမသ္မိံ သတိ ဣဒံ ဟောတိ၊ ဣမဿုပ္ပါဒါ ဣဒံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊
ဣမသ္မိံ အသတိ ဣဒံ န ဟောတိ၊ ဣမဿ နိရောဓာ ဣဒံ နိရုဇ္ဈတိ” တိ ၁-
ပုဗ္ဗန္တာပရန္တဒိဋ္ဌိယော ဌပေတွာ ဉာဏဿေဝ ဝုတ္တတ္တာ ဉာဏကထာ အာဒိ-
တော ကထိတာ။

“အလံ သုဘဒ္ဒ တိဋ္ဌတေတံ ‘သဗ္ဗေ တေ သကာယ ပဋိညာယ
အပ္ပဿိသု၊ သဗ္ဗေဝ န အပ္ပဿိသု၊ ဥဒါဟု ကေစ္စေ အပ္ပဿိသု၊
ကေစ္စေ န အပ္ပဿိသု’ တိ။ ဓမ္မံ တေ သုဘဒ္ဒ ဒေသေဿာမိ၊ တံ သုဏာဟိ
သာဓုကံ မနသိကရောဟိ၊ ဘာသိဿာမိ” တိ ၂ စ—
ပုထုသမဏဗြာဟ္မဏပရပုဝါဒါနံ ဝါဒေ ဌပေတွာ အရိယဿ အဋ္ဌင်္ဂိကဿ
မဂ္ဂဿ ဒေသိတတ္တာ၊ အဋ္ဌင်္ဂိကေ စ မဂ္ဂေ သမ္မာဒိဋ္ဌိသင်္ခါတဿ ဉာဏဿ
ပဓာနတ္တာ ဉာဏကထာ အာဒိတော ကထိတာ။

“စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ သောတာပတ္တိယင်္ဂါနိ သပ္ပုရိသသံသေဝေါ၊
သဒ္ဓမ္မဿဝနံ၊ ယောနိသော မနသိကာရော၊ ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပတ္တိ” တိ ၃
စ—

“သဒ္ဓါဇာတော ဥပသင်္ကမတိ၊ ဥပသင်္ကမန္တော ပယိရူပါသတိ၊
ပယိရူပါသန္တော သောတံ ဩဒဟတိ၊ ဩဟိတသောတော ဓမ္မံ
သုဏာဟိ၊ သုတွာ ဓမ္မံ ဓာရေတိ၊ ဓာတာနံ ဓမ္မာနံ ပညာယ အတ္ထံ
ဥပပရိက္ခတိ၊ အတ္ထံ ဥပပရိက္ခတော ဓမ္မာ နိဇ္ဈာနံ ခမန္တိ၊ ဓမ္မနိဇ္ဈာ-
နက္ခန္တိယာ ဆန္တော ဇာယတိ၊ ဆန္ဒဇာတော ဥဿဟတိ၊ ဥဿ-
ဟိတွာ တုလေတိ၊ တုလယိတွာ ပဒဟတိ၊ ပဟိတတ္ထော ကာယေန
စေဝ ပရမတ္ထသစ္စံ သစ္စိကရောတိ၊ ပညာယ စ နံ ပဋိဝိဇ္ဈ
ပဿတိ” တိ ၄ စ—

“ဣမ တထာဂတော လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ပ။ သော ဓမ္မံ ဒေသေတိ
အာဒိကလျာဏ” န္တိ အာဒိနိ ၅ စ—

အနေကာနိ သုတ္တန္တပဒါနိ အနုလောမေန္တေန သုတမယေ ဉာဏံ အာဒိ
ကတွာ ယထာက္ကမေန ဉာဏကထာ အာဒိတော ကထိတာ။

၁-မ ၂-၂၂၃-ပိဋ္ဌေ။ ၂-ဒိ ၂-၁၂၄-ပိဋ္ဌေ။ ၃-သံ ၃-၃၅၄၊ ဒိ ၃-၁၉၀-ပိဋ္ဌေသု။
၄-မ ၂-၁၄၅၊ ၃၀၅-ပိဋ္ဌေသု။ ၅-ဒိ ၁-၅၀-ပိဋ္ဌေ။

သာ ပနာယံ ဣဏကထာ ဥဒ္ဓေသနိဒ္ဓေသဝသေန ဒွိဓာ ဝိတော။ ဥဒ္ဓေသေ
 “သောတာဝဓာနေ ပညာ သုတမယေ ဣဏ”န္တိ အာဒိနာ နယေန တေသတ္တတိ
 ဣဏာနိ မာတိကာဝသေန ဥဒ္ဓိဋ္ဌာနိ။ နိဒ္ဓေသေ “ကထံ သောတာဝဓာနေ
 ပညာ သုတမယေ ဣဏံ။ ‘ဣမေ ဓမ္မာ အဘိညေယျာ’တိ သောတာဝဓာနံ၊
 တံပဇာနနာ ပညာ သုတမယေ ဣဏ”န္တိ အာဒိနာ နယေန တာနိယေဝ
 တေသတ္တတိ ဣဏာနိ ဝိတ္ထာရဝသေန နိဒ္ဓိဋ္ဌာနိတိ။

ဂန္ထဝင်ကဏ္ဍ နိဝိတော။

၁-မဟာဝဂ္ဂ

၁-ဉာဏကထာ မာတိကာဝဏ္ဏနာ

၁။ တတ္ထ ဥဒ္ဓေသေ တာဝ သောတာဝဓာနေ ပညာ သုတမယေ ဉာဏန္တိ
တ္ထေ သောတသဒ္ဓေါ အနေကတ္ထပ္ပဘေဒေါ။ တထာ ဟေသ—

မံသဝိညာဏဉာဏေသု၊ တဏှာဒီသု စ ဒိဿတိ။
ဓာရာယံ အရိယမဂ္ဂေ၊ စိတ္တသန္တတိယမ္ပိ စ။

“သောတာယတနံ သောတဓာတု သောတိဋ္ဌိယ”^၁န္တိအာဒီသု^၂ ဟိ အယံ
သောတသဒ္ဓေါမံသသောတေဒိဿတိ။ “သောတေန သဒ္ဓိံသုတွာ”^၃တိ အာဒီသု^၄
သောတဝိညာဏေ။ “ဒိဗ္ဗာယ သောတဓာတုယာ”^၅တိအာဒီသု^၆ ဉာဏသောတေ။
“ယာနိ သောတာနိ လောကသ္မိန္တိ ယာနိ ဧတာနိ သောတာနံ မယာ ကိတ္တိ-
တာနိ ပကိတ္တိတာနိ အာစိက္ခိတာနိ ဒေသိတာနိ ပညပိတာနိ ပဋ္ဌပိတာနိ ဝိဝရိ-
တာနိ ဝိဘတ္တာနိ ဥတ္တာနိကတာနိ ပကာသိတာနိ။ သေယျထိဒံ၊ တဏှာသော-
တော ဒိဋ္ဌိသောတော ကိလေသသောတော ဒုစ္စရိတသောတော အဝိဇ္ဇာသော-
တော”^၇တိအာဒီသု^၈ တဏှာဒီသု ပဉ္စသု ဓမ္မေသု။ “အဒ္ဓဿ ခေါ ဘဂဝါ
မဟန္တံ ဒါရုက္ခန္တံ ဂင်္ဂါယ နဒိယာ သောတေန ဝုပ္ပမာန”^၉န္တိအာဒီသု^{၁၀} ဥဒက-
ဓာရာယံ။ “အရိယဿေတံ အာဂုသော အဋ္ဌကိကဿ မဂ္ဂဿ အဓိဝစနံ၊ ယဒိဒံ
သောတော”^{၁၁}တိအာဒီသု^{၁၂} အရိယမဂ္ဂေ။ “ပုရိသဿ စ ဝိညာဏသောတံ
ပဇာနာတိ ဥဘယတော အဗ္ဗောဋ္ဌိန္တံ ဣဓ လောကေ ပတိဋ္ဌိတဉ္စ ပရလောကေ
ပတိဋ္ဌိတဉ္စ”^{၁၃}တိအာဒီသု^{၁၄} စိတ္တသန္တတိယံ။ ဣဓ ပနာယံ မံသသောတေ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။
တေန သောတေန ဟေတုဘူတေန၊ ကရုဏဘူတေန ဝါ အဝဇီယတိ အဝတ္ထာ-
ပီယတိ အပ္ပိယတိတိ သောတာဝဓာနံ။ ကိံ တံ? သုတံ။ သုတံ စ နာမ
“မဟုဿုတော ဟောတိ သုတဓရော သုတသန္ဓိစယော”^{၁၅}တိအာဒီသု^{၁၆} ဝိယ
သောတဒ္ဓါရာနုသာရေန ဝိညာတံ အဝဓာရိတံ ဓမ္မဇာတံ၊ တံ ဣဓ သောတာဝ-
ဓာနန္တိ ဝုတ္တံ။ တသ္မိံ သောတာဝဓာနသင်္ခါတေ သုတေ ပဝတ္ထာ ပညာ
သောတာဝဓာနေ ပညာ။ ပညာတိ စ တဿ တဿ အတ္ထဿ ပါကဋကရဏ-
သင်္ခါတေန ပညာပနဋ္ဌေန^{၁၇} ပညာ၊ တေန တေန ဝါ အနိစ္စာဒိနာ ပကာရေန
ဓမ္မေ ဇာနာတိတိပိ ပညာ။

၁-အဘိ ၂-၇၀၊ ၈၉၊ ၁၂၀-ပိဋကေ။	၂-မ ၁-၂၃၀-ပိဋကေ။	၃-ဒီ ၃-၂၄၀-ပိဋကေ။
၄-ဒု ၈-၃၀-ပိဋကေ။	၅-သံ ၂-၃၆-ပိဋကေ။	၆-ဂဝေသိတဗျံ။
၇-ဒီ ၃-၈၇-ပိဋကေ။	၈-မ ၁-၂၇၇-ပိဋကေ။	၉-ပညာနဋ္ဌေန (သီ)

သုတမယေ ဉာဏန္တိ ဧတ္ထ သုတသဒ္ဓေါ တာဝ သဥပသဂ္ဂေါ အနုပသဂ္ဂေါ စ—

ဂမနေ ဝိသုတေ တိန္နေ,နယောဒဂါပစိတေပိ စ။
သဒ္ဓေ စ သောတဒ္ဓါရာနု,သာရဉာတေ စ ဒိဿတိ။

တထာ ဟိဿ “သေနာယ ပသုတော”တိအာဒီသု ဂစ္ဆန္တောတိ အတ္ထော။ “သုတဓမ္မဿ ပဿတော”တိအာဒီသု ဝိသုတဓမ္မဿာတိ အတ္ထော။ “အဝသုတာ အဝသုတဿ ပုရိသပုဂ္ဂလဿာ”တိအာဒီသု တိန္နာ တိန္နဿာတိ အတ္ထော။ “ယေ ဈာနပသုတာ ဝိရာ”တိအာဒီသု အနုယုတ္တာတိ အတ္ထော။ “တုမေဟိ ပုညံ ပသုတံ အနပ္ပက”န္တိ အာဒီသု ဥပစိတန္တိ အတ္ထော။ “ဒိဋ္ဌံ သုတံ မုတံ ဝိညာတ”န္တိ အာဒီသု သဒ္ဓေါတိ အတ္ထော။ “ဗဟုသုတော ဟောတိ သုတဓရော သုတသန္တိစယော”တိအာဒီသု သောတဒ္ဓါရာနုသာရဝိညာတဓရောတိ အတ္ထော။ ဣဓ ပနဿ သောတဒ္ဓါရာနုသာရေန ဝိညာတံ ဥပဓာရိတန္တိ အတ္ထော။ သုတမယေ ဉာဏန္တိ ယာ ဒေသတေံ သုတံ ဝိညာတံ အဝဓာရိတံ သဒ္ဓမ္မံ အာရဗ္ဗ အာရမ္မဏံ ကတွာ သဗ္ဗပဌမဇ္ဇ အပရာပရဉ္စပဝတ္တာ ပညာ၊ တံ “သုတမယေ ဉာဏ”န္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ သုတမယံ ဉာဏန္တိ အတ္ထော။ သုတမယေတိ စ ပစ္စတ္တဝစနမေတံ၊ ယထာ “န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ?။ ဝနပ္ပဂုဗ္ဗေ ယထာ ဖုဿိတဂ္ဂေါ။ နတ္ထိ အတ္တကာရေ နတ္ထိ ပရကာရေ နတ္ထိ ပုရိသကာရေ”တိအာဒီသု ပစ္စတ္တဝစနံ၊ ဧဝမိဓာပိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တေန ဝုတ္တံ “သုတမယံ ဉာဏန္တိ အတ္ထော”တိ။

အထ ဝါ သုတေန ပကတော ဖဿာဒိကော ဓမ္မပုဉ္ဇော သုတမယော၊ တသ္မိံ သုတမယေ ဓမ္မပုဉ္ဇေ ပဝတ္တံ တံသမ္ပယုတ္တံ ဉာဏံ သုတမယေ ဉာဏံ။ သဘာဝသာမညလက္ခဏဝသေန ဓမ္မဇာနာတိတိ ဉာဏံ။ တံယေဝ ဉာဏံ^{၁၀} ပရိယာယဝစနေန အဓိပ္ပါယပကာသနတ္ထံ အနိယမေန “ပညာ”တိ ဝတွာ ပစ္စာ အဓိပ္ပေတံ “ဉာဏ”န္တိ နိယမေတွာ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဉာဏဉာမ သဘာဝပဋိဝေဓလက္ခဏံ၊ အက္ခလိတပဋိဝေဓလက္ခဏံ ဝါ ကုသလိဿာသဒိတ္တဥသုပဋိဝေဓော ဝိယ၊ ဝိသယောဘာသနရသံ ပဒီပေါ ဝိယ၊ အသမ္မောဟပစ္စုပဋ္ဌာနံ အရညဂတသုဒေသကော ဝိယ။ “သမာဟိတော ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ”တိ^{၁၁} ဝစနတော သမာဓိပဒဋ္ဌာနံ။ လက္ခဏာဒီသု ဟိ သဘာဝေါ ဝါ သာမညံ ဝါ

၁-ခု ၁-ဂဂ၊ ဝိ, ၃-၄-ပိဋေသု။ ၂-ဝိ ၂-၂၇၆-ပိဋေ။ ၃-ခု ၁-၄၀-ဓမ္မပဒေ။
၄-ခု ၁-၉၊ ၃ ၂-၁၃၀-ဝိဇ္ဇေသု။ ၅-မ ၁-၁၀၉-ပိဋေ။ ၆-မ ၁-၂၇၇-ပိဋေ။
၇-အဘိ ၄-၁၊ ၁၀-ပိဋေသု။ ၈-ခု ၁-၇၊ ၃၁၄-ပိဋေသု။ ၉-ဒီ ၁-၅၀-ပိဋေ။
၁၀-တံယေဝ ဓမ္မံ (သီ၊က) ၁၁-သံ ၂-၃၀၃၊ သံ ၃-၃၆၃-ပိဋေသု။

လက္ခဏံ နာမ၊ ကိစ္စံ ဝါ သမ္ပတ္တိံ ဝါ ရသော နာမ၊ ဥပဋ္ဌာနာကာရော ဝါ ဖလံ ဝါ ပစ္စုပဋ္ဌာနံ နာမ၊ အာသန္နကာရဏံ ပဒဋ္ဌာနံ နာမာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၂။ သုတ္တာန သံဝရေ ပညာတိ—

ပါတိမောက္ခော သတိ စေဝ၊ ဉာဏံ ခန္တိ တထေဝ စ။
ဝိရိယံ^၁ ပဋိမေ ဓမ္မာ၊ သံဝရာတိ ပကာသိတာ။

“ဣမိနာ ပါတိမောက္ခသံဝရေန ဥပေတော ဟောတိ သမုပေတော ဥပါဂတော သမုပါဂတော ဥပပန္နော သမ္ပန္နော သမန္နာဂတော”တိ^၂ အာဂတော ပါတိမောက္ခသံဝရော။ “စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသ္မာ န နိမိတ္တဂ္ဂါဟိ ဟောတိ နာနုဗျန္တနဂ္ဂါဟိ။ ယတွာဓိကရဏမေနံ စက္ခုန္တိယံ အသံဝုတံ၊ ဝိဟရန္တိ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿာ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ အန္ဓာဿဝေယျံ၊ တဿ သံဝရာယ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ရက္ခတိ စက္ခုန္တိယံ၊ စက္ခုန္တိယေ သံဝရံ အာပဇ္ဇတိ”တိ- အာဒိနာ^၃ နယေန အာဂတော သတိသံဝရော။

“ယာနိ သောတာနိ လောကသ္မိံ (အဇိတာတိ ဘဂဝါ)၊
သတိ တေသံ နိဝါရဏံ။
သောတာနံ သံဝရံ မြူမိ၊
ပညာယေတေ ဝိရိယရေ”တိ^၄—

အာဂတော ဉာဏသံဝရော။ “ကတမေ စ ဘိက္ခဝေ အာသဝါ ပဋိသေဝနာ ပဟာတဗ္ဗာ။ ဣမ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ပဋိသင်္ခါ ယောနိသော စိဝရံ ပဋိသေဝတိ”တိ- အာဒိနာ^၅ နယေန အာဂတော ပစ္စယပဋိသေဝနာသံဝရော၊ သောပိ ဉာဏ- သံဝရေနေဝ သင်္ဂဟိတော။ “ခမော ဟောတိ သီတဿ ဥဏှဿ ဇိဗန္ဓာယ ပိပါသာယ ခံသမကသဝါတာတပသရိသပသမ္ပဿာနံ ဒုရုတ္တာနံ ဒုရာဂတာနံ ဝစနပထာနံ ဥပ္ပန္နာနံ သာရိရိကာနံ ဝေဒနာနံ ဒုက္ခာနံ တိဗ္ဗာနံ ခရာနံ ကဋုကာနံ အသာတာနံ အမနာပါနံ ပါဏဟရာနံ အဓိဝါသကဇာတိကော ဟောတိ”တိ^၆ အာဂတော ခန္တိသံဝရော။ “ဥပ္ပန္နံ ကာမဝိတက္ကံ နာဓိဝါသေတိ ပဇဟတိ ဝိနောဒေတိ ဗျန္တိကရောတိ အနဘာဝံ ဂမေတိ”တိအာဒိနာ^၇ နယေန အာဂတော ဝိရိယသံဝရော။ “ဣမ အရိယသာဝကော မိစ္ဆာအာဇီဝံ

၁-ဝိရိယဉ္စ (သိ၊ သျှာ) ၂-အဘိ ၂-၂၅၅-ပိဋ္ဌေ။
၂-ဒီ ၁-၆၆၊ မ ၁-၂၃၀၊ သံ ၂-၃၀၄၊ အံ ၁-၁၁၁-ပိဋ္ဌာဒိသု။
၄-ခု ၈-၆၊ ခ ၁-၄၃၄-ပိဋ္ဌာဒိသု။ ၅-မ ၁-၁၂၊ အံ ၁-၄၃၃-ပိဋ္ဌေသု။
၆-မ ၁-၁၃၊ အံ ၁-၄၃၃-ပိဋ္ဌေသု။ ၇-မ ၁-၁၄၊ အံ ၂-၃၄၂-ပိဋ္ဌေသု။

ပဟာယ သမ္မာအာဇီဝေန ဇိဝိကံ ကပ္ပေတိ”တိ^၁ အာဂတော အာဇီဝ-
 ပါရိသုဒ္ဓိသံဝရော၊ သောပိ ဝီရိယသံဝရေနော သင်္ဂဟိတော။ တေသု
 သတ္တသု သံဝရေသု ပါတိမောက္ခသံဝရဗျူဟသံဝရအာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိပစ္စယ-
 ပဋိသေဝနသင်္ခါတာ စတ္တာရော သံဝရာ ဣဓာမိပ္ပေတာ၊ တေသု စ
 ဝိသေသေန ပါတိမောက္ခသံဝရော။ သဗ္ဗောပိ စာယံ သံဝရော ယထာသကံ
 သံဝရိတဗ္ဗာနံ ကာယဒုစ္စရိတာဒီနံ သံဝရဏတော သံဝရေတိ ဝုစ္စတိ။
 သုတမယဉာဏေ ဝုတ္တံ ဓမ္မံ သုတွာ သံဝရန္တဿ သံဝရံ ကရောန္တဿ တသ္မိ^၂
 သံဝရေ ပဝတ္တာ တံသမ္ပယုတ္တာ ပညာ “သုတွာန သံဝရေ ပညာ”တိ ဝုတ္တာ။
 အထ ဝါ ဟေတုအတ္ထေ သုတွာတိ ဝစနဿ သမ္ဘဝတော သုတဟေတုနာ
 သံဝရေ ပညာတိပိ အတ္ထော။

သီလမယေ ဉာဏန္တိ ဧတ္ထ သီလန္တိ သီလနဋ္ဌေန သီလံ။ ကိမိဒံ သီလနံ နာမ?
 သမာဓာနံ ဝါ၊ ကာယကမ္မာဒီနံ သုသီလျဝသေန အဝိပ္ပကိဏ္ဍတာတိ အတ္ထော။
 ဥပဓာရဏံ ဝါ၊ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ပတိဋ္ဌာဝသေန အာဓာရဘာဝေါတိ
 အတ္ထော။ တေဒေဝ ဟိ ဧတ္ထ အတ္ထဒ္ဓယံ သဒ္ဓလက္ခဏဝိဒူ အနုဇာနန္တိ။ အညေ
 ပန “အဓိသေဝနဋ္ဌေန အာစာရဋ္ဌေန တဿီလဋ္ဌေန^၂ သီရဋ္ဌေန သီတလဋ္ဌေန
 သိဝဋ္ဌေန သီလ”န္တိ ဝဏ္ဏယန္တိ။

သီလနံ လက္ခဏံ တဿ၊ ဘိန္နဿာပိ အနေကဓာ။
 သနိဒဿနတ္ထံ ရူပဿ၊ ယထာ ဘိန္နဿ နေကဓာ။

ယထာ ဟိ နီလဝီတာဒိဘေဒေန အနေကဓာ ဘိန္နဿာပိ ရူပါယတနဿ
 သနိဒဿနတ္ထံ လက္ခဏံ နီလာဒိဘေဒေန ဘိန္နဿာပိ သနိဒဿနဘာဝါန-
 တိက္ကမနတော၊ တထာ သီလဿ စေတနာဒိဘေဒေန အနေကဓာ ဘိန္နဿာပိ
 ယဒေတံ ကာယကမ္မာဒီနံ သမာဓာနဝသေန ကုသလာနဉ္စ ဓမ္မာနံ ပတိဋ္ဌာန-
 ဝသေန ဝုတ္တံ သီလနံ၊ တဒေဝ လက္ခဏံ စေတနာဒိဘေဒေန ဘိန္နဿာပိ
 သမာဓာနပတိဋ္ဌာနဘာဝါနတိက္ကမနတော။ ဧဝံလက္ခဏဿ ပနဿ—

ဒုဿီလျဝိဒ္ဓံသနတာ၊ အနဝဇ္ဇရုဏော တထာ။
 ကိစ္စသမ္ပတ္တိအတ္ထေန၊ ရသော နာမ ပဝုစ္စတိ။

တသ္မာ ဣဒံ သီလံ နာမ ကိစ္စဋ္ဌေန ရသေန ဒုဿီလျဝိဒ္ဓံသနရသံ၊ သမ္ပတ္တိ-
 အတ္ထေန ရသေန အနဝဇ္ဇရသန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၁-သံ ၃-ဂ-ပိဋ္ဌေ။ ၂-အာဓာရဋ္ဌေန သီလဋ္ဌေန (သီ၊ သျာ)

သောစေယျပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ တယိဒံ တဿ ဝိညဟိ။

ဩတ္တပ္ပဉ္စ ဟိရိ စေဝ၊ ပဒဋ္ဌာနန္တိ ဝဏ္ဏိတံ။

တယိဒံ သီလံ “ကာယသောစေယျံ ဝစီသောစေယျံ မနောသောစေယျ”^၁ န္တိ^၂ ဧဝံ ဝုတ္တသောစေယျပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ သုစိဘာဝေန^၂ ပစ္စုပဋ္ဌာတိ ဂဟဏဘာဝံ ဂစ္ဆတိ။ ဟိရောတ္တပ္ပဉ္စ ပန တဿ ဝိညဟိ ပဒဋ္ဌာနန္တိ ဝဏ္ဏိတံ၊ အာသန္နကာရဏန္တိ အတ္ထော။ ဟိရောတ္တပ္ပေ ဟိ သတိ သီလံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စေဝ တိဋ္ဌတိ စ၊ အသတိ နေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ န တိဋ္ဌတိတိ ဧဝံဝိခေန သီလေန သဟဂတံ တံသမ္ပယုတ္တံ ဉာဏံ သီလမယေ ဉာဏံ။ အထ ဝါ သီလမေဝ ပကတံ သီလမယံ၊ တသ္မိံ သီလမယေ တံသမ္ပယုတ္တံ ဉာဏံ။ အသံဝရေ အာဒိနဝပစ္စဝေက္ခဏာ စ၊ သံဝရေ အာနိသံသပစ္စဝေက္ခဏာ စ၊ သံဝရပါရိသုဒ္ဓိပစ္စဝေက္ခဏာ စ၊ သံဝရသံကိလေသဝေါဒါနပစ္စဝေက္ခဏာ စ သီလမယဉာဏေနေဝ သင်္ဂဟိတာ။

၃။ သံဝရိတွာ သမာဒဟနေ ပညာတိ သီလမယဉာဏေ ဝုတ္တသီလသံဝရေန သံဝရိတွာ သံဝရံ ကတွာ သီလေ ပတိဋ္ဌာယ သမာဒဟန္တဿ ဥပစာရပ္ပနာဝသေန စိတ္တေကဂ္ဂတံ ကရောန္တဿ တသ္မိံ သမာဒဟနေ ပဝတ္တာ တံသမ္ပယုတ္တာ ပညာ။ သမံ သမ္မာ စ အာဒဟနံ ဌပနန္တိ စ သမာဒဟနံ၊ သမာဓိဿေဝေတံ ပရိယာယဝစနံ။

သမာဓိဘာဝနာမယေ ဉာဏန္တိ ဧတ္ထ ကုသလစိတ္တေကဂ္ဂတာ သမာဓိ။ ကေနဋ္ဌေန သမာဓိ? သမာဓာနဋ္ဌေန သမာဓိ။ ကိမိဒံ သမာဓာနံ နာမ? ဧကာရမ္မဏေ စိတ္တစေတသိကာနံ သမံ သမ္မာ စ အာဓာနံ၊ ဌပနန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တသ္မာ ယဿ ဓမ္မဿာနုဘာဝေန ဧကာရမ္မဏေ စိတ္တစေတသိကာ သမံ သမ္မာ စ အဝိက္ခိပမာနာ^၃ အဝိပ္ပကိဏ္ဏာ စ ဟုတွာ တိဋ္ဌန္တိ၊ ဣဒံ သမာဓာနန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တဿ ခေါ ပန သမာဓိဿ—

လက္ခဏံ တု အဝိက္ခေပေါ၊ ဝိက္ခေပဒ္ဓံသနံ ရသော။

အကမ္ပနမုပဋ္ဌာနံ၊ ပဒဋ္ဌာနံ သုခံ ပန။

ဘာဝိယတိ ဝဇီယတိတိ ဘာဝနာ၊ သမာဓိ ဧဝ ဘာဝနာ သမာဓိဘာဝနာ၊ သမာဓိဿ ဝါ ဘာဝနာ ဝဗုနာ သမာဓိဘာဝနာ။ သမာဓိဘာဝနာဝစနေန အညံ ဘာဝနံ ပဋိက္ခိပတိ။ ပုဗ္ဗေ ဝိယ ဥပစာရပ္ပနာဝသေန သမာဓိဘာဝနာမယေ ဉာဏံ။

၁-ဒီ ၃-၁၀၄၊ ၃ ၁-၂၃၃-ပိဋ္ဌေသု။
၂-သောစေယျဘာဝေန (သျှာ၊က)
၃-အဝိက္ခိပ္ပမာနာ (သီ၊ သျှာ)

၄။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေ ပညာတိ ဧတ္ထ ပဋိစ္စ ဖလမေတိတိ ပစ္စယော။ ပဋိစ္စာတိ န ဝိနာ တေန၊ အပစ္စက္ခိတွာတိ အတ္ထော။ ဧတိတိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စေဝ ပဝတ္တတိ စာတိ အတ္ထော။ အပိစ ဥပကာရကတ္ထော ပစ္စယတ္ထော၊ တဿ ပစ္စယဿ ဗဟုဝိတ္တော ပစ္စယာနံ ပရိဂ္ဂဟေ ဝဝတ္ထာပနေ စ ပညာ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေ ပညာ။

ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏန္တိ ဧတ္ထ ဓမ္မသဒ္ဓေါ တာဝ သဘာဝပညာပုညပညတ္တိအာပတ္တိ- ပရိယတ္တိနိဿတ္တတာဝိကာရဂုဏပစ္စယပစ္စယုပ္ပန္နာဒိသု ဒိဿတိ။ အယံ ဟိ “ကုသလာ ဓမ္မာ အကုသလာ ဓမ္မာ အဗျာကတာ ဓမ္မာ” တိအာဒိသု^၁ သဘာဝေ ဒိဿတိ။

“ယဿေတေ စတုရော ဓမ္မာ၊ သဒ္ဓဿ ဃရမေသိနော။
‘သစ္စံ ဓမ္မော မိတိ စာဂေါ၊ သ ဝေ ပေစ္စ န သောစတိ’” တိ ၂—

အာဒိသု ပညာယံ။

“န ဟိ ဓမ္မော အဓမ္မော စ၊ ဥဘော သမဝိပါကိနော။
အဓမ္မော နိရယံ နေတိ၊ ဓမ္မော ပါပေတိ သုဂ္ဂတိ” န္တိ^၃—

အာဒိသု ပုညေ။ “ပညတ္တိဓမ္မော နိရုတ္တိဓမ္မော အဓိဝစနဓမ္မော” တိအာဒိသု^၄ ပညတ္တိယံ။ “ပါရာဇိကာ ဓမ္မာ သံဃာဒိသေသာ ဓမ္မာ” တိအာဒိသု^၅ အာပတ္တိယံ။ “ဣဓ ဘိက္ခု ဓမ္မံ ဇာနာတိ သုတ္တံ ဂေယျံ ဝေယျာကရဏ” န္တိအာဒိသု^၆ ပရိယတ္တိယံ။ “တသ္မိံ ခေါပန သမယေ ဓမ္မော ဟောန္တိ”^၇။ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿိ ဝိဟရတိ” တိအာဒိသု^၈ နိဿတ္တတာယံ။ “ဇာတိဓမ္မော ဇရာဓမ္မော မရဏဓမ္မော” တိ- အာဒိသု^၉ ဝိကာရေ။ “ဆန္ဒံ ဗုဒ္ဓဓမ္မာန” န္တိအာဒိသု^{၁၀} ဂုဏေ။ “ဟေတုမိ ဉာဏံ ဓမ္မပဋိသန္တိဒါ” တိအာဒိသု^{၁၁} ပစ္စယေ။ “ဋ္ဌိတာဝ သာ ဓာတု ဓမ္မဋ္ဌိတတာ ဓမ္မနိယာမတာ” တိအာဒိသု^{၁၂} ပစ္စယုပ္ပန္နေ။ သွာယမိဓာပိ ပစ္စယုပ္ပန္နေ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ အတ္ထတော ပန အတ္တနော သဘာဝံ ဓာရေန္တိတိ ဝါ၊ ပစ္စယေဟိ ဓာရိယန္တိတိ ဝါ၊ အတ္တနော ဖလံ ဓာရေန္တိတိ ဝါ၊ အတ္တနော ပရိပူရကံ အပါယေသု အပတမာနံ ဓာရေန္တိတိ ဝါ၊ သကသကလက္ခဏေ^{၁၃} ဓာရေန္တိတိ ဝါ၊ စိတ္တေန အဝဓာရိယန္တိတိ ဝါ ယထာယောဂံ ဓမ္မာတိ ဝုစ္စန္တိ။ ဣဓ ပန အတ္တနော

၁-အဘိ ၁-၁-ပိဋေ။	၂-ခု ၁-၁၄-ပိဋေ။	၃-ခု ၂-၂၇၂-ပိဋေ။
၄-အဘိ ၁-၁၃-၁၄-ပိဋေသု။	၅-ဝိ ၁-၁၅၀-ပိဋေ။	၆-အံ ၂-၇၆-ပိဋေ။
၇-အဘိ ၁-၃၅-ပိဋေ။	၈-ဒီ ၂-၂၃၀၊ မ ၁-၇၆-ပိဋာဒိသု။	၉-အံ ၃-၄၃၃-ပိဋေ။
၁၀-ခု ၇-၁၁၁-ပိဋေ။	၁၁-အဘိ ၂-၃၀၇-ပိဋေ။	
၁၂-သံ ၁-၂၆၄၊ အံ ၁-၂၀၉-ပိဋေသု။	၁၃-သလက္ခဏေ (သီ၊ သျာ)	

ပဋိသံ-ဋ္ဌ ၁-၂

ပစ္စယေဟိ ဓာရိယန္တိတိ ဓမ္မာ၊ ပစ္စယသမုပ္ပန္နာ ဓမ္မာ တိဋ္ဌန္တိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ စေဝ ပဝတ္တန္တိ စ တောယာတိ ဓမ္မဋ္ဌိတိ၊ ပစ္စယဓမ္မာနမေတံ အဓိဝစနံ။ တဿံ ဓမ္မဋ္ဌိတိယံ ဉာဏံ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏံ။ ဣဒံ ' ဟိ သမာဓိဘာဝနာမယဉာဏေ ဝုတ္တသမာဓိနာ သမာဟိတေန စိတ္တေန ယထာဘူတဉာဏဒဿနတ္ထာယ ယောဂ-မာရတိဘွာ ဝဝတ္ထာပိတနာမရူပဿ တေသံ နာမရူပါနံ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟပရိယာယံ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ “နာမရူပဝဝတ္ထာနေ ဉာဏ”န္တိ အဝတွာ ဧဝ ကဿွာ “ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏ”န္တိ ဝုတ္တန္တိ စေ? ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေနေဝ ပစ္စယသမုပ္ပန္နပရိဂ္ဂဟဿ သိဒ္ဓတ္တာ။ ပစ္စယသမုပ္ပန္နေ ဟိ အပရိဂ္ဂဟိတေ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟော န သက္ကာ ဟောတိ ကာတုံ။ တဿွာ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏဂဟဏေနေဝ တဿ ဟေတုဘူတံ ပုဗ္ဗေ သိဒ္ဓံ နာမရူပဝဝတ္ထာနဉာဏံ ဝုတ္တမေဝ ဟောတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ကဿွာ ဒုတိယ-တတိယဉာဏံ ဝိယ “သမာဒဟိတွာ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေ ပညာ”တိ န ဝုတ္တန္တိ စေ? သမထဝိပဿနာနံ ယုဂနဒ္ဓတ္တာ။

“သမာဒဟိတွာ ယထာ စေ ဝိပဿတိ၊
 ဝိပဿမာနော တထာ စေ သမာဒဟေ။
 ဝိပဿနာ စ သမထော တဒါ အဟု၊
 သမာနဘာဂါ ယုဂနဒ္ဓါ ဝတ္တရေ”တိ—

ဟိ ဝုတ္တံ။ တဿွာ သမာဓိံ အဝိဿဇ္ဇေတွာ သမာဓိဉ္စ ဉာဏဉ္စ ယုဂနဒ္ဓံ ကတွာ ယာဝ အရိယမဂ္ဂေါ၊ တာဝ ဥဿုက္ကာပေတဗ္ဗန္တိ ဉာပနတ္တံ “ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေ ပညာ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏ”မိစ္စေဝ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၅။ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာနံ ဓမ္မာနံ သဒ္ဓိပိတွာ ဝဝတ္ထာနေ ပညာတိ ဧတ္ထ အတ္တနော သဘာဝံ၊ ဥပ္ပါဒါဒိက္ခဏံ ဝါ ပတွာ အတိ ဣတာ အတိက္ကန္တာတိ အတိတာ၊ တဒုဘယမ္ပိ န အာဂတာ န သမ္ပတ္တာတိ အနာဂတာ၊ တံ တံ ကာရဏံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပါဒါဒိဥဒ္ဓံ ပန္နာ ဂတာ ပဝတ္ထာတိ ပစ္စုပ္ပန္နာ။ အဒ္ဓါသန္တတိ-ခဏပစ္စုပ္ပန္နေသု သန္တတိပစ္စုပ္ပန္နံ ဣဓာမိပေတံ။ တေသံ အတိတာနာဂတ-ပစ္စုပ္ပန္နာနံ ပဉ္စကန္ဒဓမ္မာနံ ဧကေကန္ဒလက္ခဏေ သဒ္ဓိပိတွာ ကလာပဝသေန ရာသိံ ကတွာ ဝဝတ္ထာနေ နိစ္ဆယနေ သန္တိဋ္ဌာပနေ ပညာ။

သမ္ပသနေ ဉာဏန္တိ သမ္ပာ အာမသနေ အနုမဇ္ဇနေ ပေက္ခဏေ ဉာဏံ၊ ကလာပသမ္ပသနဉာဏန္တိ အတ္ထော။ ဣဒံ ဟိ နာမရူပဝဝတ္ထာနဉာဏာနန္တရံ

၁-နာမရူပဿ ဝဝတ္ထာနံ ဉာဏန္တိ (သီ)၊ နာမရူပဝဝတ္ထာနံ ဉာဏန္တိ (သျှာ)

နာမရူပပစ္စယပရိဂ္ဂဟေ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏေ ဌိတဿ “ယံကိဉ္စိ ရူပံ အတီတာနာဂတ-
 ပစ္စုပ္ပန် အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဩဋ္ဌာရိကံ ဝါ သုခုမံ ဝါ ဟိနံ ဝါ ပဏီတံ ဝါ
 ယံ ဒူရေ သန္တိကေ ဝါ၊ သဗ္ဗံ တံ ရူပံ အနိစ္စတော ဝဝတ္ထပေတိ၊ ဧကံ သမ္မသနံ၊
 ဒုက္ခတော ဝဝတ္ထပေတိ၊ ဧကံ သမ္မသနံ၊ အနတ္တတော ဝဝတ္ထပေတိ၊ ဧကံ
 သမ္မသနံ”^၁ အာဒိနာ^၂ နယေန ဝုတ္တသမ္မသနဝသေန ပုဗ္ဗေ ဝဝတ္ထာပိတေ
 ဧကေကသ္မိံ ခန္ဓေ တိလက္ခဏံ အာရောပေတွာ အနိစ္စတော ဒုက္ခတော
 အနတ္တတော ဝိပဿန္တဿ ကလာပသမ္မသနဉာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

၆။ ပစ္စုပ္ပန်နံ ဓမ္မာနံ ဝိပရိကာမာနုပဿနေ ပညာတိ သန္တတိဝသေန
 ပစ္စုပ္ပန်နံ အဇ္ဈတ္တံ^၃ ပဉ္စက္ခန္ဓဓမ္မာနံ ဝိပရိကာမဒဿနေ^၄ ဘင်္ဂဒဿနေ ပညာ။
 ယသ္မာ “ဣမေ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ဘိဇ္ဇန္တိ”^၅ တိ ဥဒယံ ဂဟေတွာပိ ဘေဒေယေဝ
 စိတ္တံ ဌပေတိ၊ တသ္မာ အဝုတ္တောပိ ဥဒယော ဝုတ္တောယေဝ ဟောတီတိ
 ဝေဒိတဗ္ဗော။ ပစ္စုပ္ပန်နံ ဓမ္မာနံ ဒဿနေ ဝါ ဥဒယဒဿနဿ သိဒ္ဓတ္တာ
 ဥဒယော ဝုတ္တောယေဝ ဟောတိ။ န ဟိ ဥဒယံ ဝိနာ ဓမ္မာနံ ဥပ္ပန္နတ္တံ သိဇ္ဈတိ၊
 တသ္မာ “ပစ္စုပ္ပန်နံ ဓမ္မာနံ ဥပ္ပါဒဝိပရိကာမာနုပဿနေ ပညာ”^၆ တိ အဝုတ္တောပိ
 ဝုတ္တမေဝ ဟောတီတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ “ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနေ ဉာဏ”^၇ နိယမိတတ္တာ
 စ ဥဒယဒဿနံ သိဒ္ဓမေဝ ဟောတီတိ အနန္တရံ ဝုတ္တဿ သမ္မသနဉာဏဿ
 ပါရံ ဂန္ဓာ တံသမ္မသနေယေဝ ပါကဋိဘူတေ ဥဒယဗ္ဗယေ ပရိဂ္ဂဏှိတွာ
 သင်္ခါရာနံ ပရိစ္ဆေဒကရဏတ္တံ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနံ အာရဘန္တဿ ဥပ္ပဇ္ဇတိ
 ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာဉာဏံ။ တံ ဟိ ဥဒယဗ္ဗယေ အနုပဿနတော ဥဒယဗ္ဗ-
 ယာနုပဿနာတိ ဝုစ္စတိ။

၇။ အာရမ္မဏံ ပဋိသင်္ခါတိ ရူပက္ခန္ဓာဒိအာရမ္မဏံ ဘင်္ဂတော ပဋိသင်္ခါယ
 ဇာနိတွာ ပဿိတွာ။ ဘင်္ဂါနုပဿနေ ပညာ ဝိပဿနေ ဉာဏန္တိ တဿ
 အာရမ္မဏံ ဘင်္ဂတော ပဋိသင်္ခါယ ဥပ္ပန္နဿ ဉာဏဿ ဘင်္ဂံ အနုပဿနေ ယာ
 ပညာ၊ တံ “ဝိပဿနေ ဉာဏ”^၈ န္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဝိပဿနာတိ စ ဝိဝိဓာ ပဿနာ
 ဝိပဿနာ။ အာရမ္မဏပဋိသင်္ခါတိပိ ပါဌော။ တဿတ္ထော—အာရမ္မဏဿ
 ပဋိသင်္ခါ ဇာနနာ ပဿနာတိ ဝုတ္တနယေနေဝ အာရမ္မဏပဋိသင်္ခါ “ဘင်္ဂါနု-
 ပဿနေ ပညာ ဝိပဿနေ ဉာဏ”^၉ န္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ယသ္မာ ပန ဘင်္ဂါနု-
 ပဿနာယ ဧဝ ဝိပဿနာ သိခံ ပါပုဏာတိ၊ တသ္မာ ဝိသေသေတွာ ဣဒမေဝ

၁-ဒူရေ ဝါ (သီ၊ သျာ) ၂-ဒု ၉-၅၁-ဝိဇ္ဇေ။
 ၃-အဇ္ဈတ္တာနံ (သျာ) ၄-ဝိနာသဒဿနေ (သျာ)

“ဝိပဿနေ ဉာဏ” နှိ ဝုတ္တံ။ ယသ္မာ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာယ ဌိတဿ မဂ္ဂါ-
 မဂ္ဂဉာဏဒဿနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တသ္မာ တဿာ သိဒ္ဓါယ တံ သိဒ္ဓမေဝ ဟောတီတိ
 တံ အဝတွာဝ ဘင်္ဂါနုပဿနာယ ဧဝ ဝိပဿနာသိခံ ဉာဏံ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။
 ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာယ သုပရိဒိဋ္ဌဥဒယဗ္ဗယဿ သုပရိစ္ဆိန္နေသု သင်္ခါရေသု
 လဟုံ လဟုံ ဥပဋ္ဌဟန္တေသု ဉာဏေ တိက္ခေ ဝဟန္တေ ဥဒယံ ပဟာယ ဘင်္ဂေ
 ဧဝ သတိ သန္တိဋ္ဌတိ၊ တဿ “ဧဝံ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ဧဝံ နာမ သင်္ခါရာ ဘိဇ္ဇန္တိ” တိ
 ပဿတော ဧတသ္မိံ ဌာနေ ဘင်္ဂါနုပဿနာဉာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

၈။ ဘယတုပဋ္ဌာနေ ပညာတိ ဥပ္ပါဒပဝတ္တနိမိတ္တအာယူဟနာပဋိသန္ဓိနံ
 ဘယတော ဥပဋ္ဌာနေ ပိဋ္ဌာယောဂတော သပ္ပဋိဘယဝသေန ဂဟဏူပဂမနေ
 ပညာတိ အတ္ထော။ ဘယတော ဥပဋ္ဌာတီတိ ဘယတုပဋ္ဌာနံ၊ အာရမ္မဏံ၊
 တသ္မိံ ဘယတုပဋ္ဌာနေ။ အထ ဝါ ဘယတော ဥပတိဋ္ဌတီတိ ဘယတုပဋ္ဌာနံ၊
 ပညာ၊ တံ “ဘယတုပဋ္ဌာန” နှိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

အာဒိနဝေ ဉာဏန္တိ ဘုမ္မဝစနမေဝ။ “ယာ စ ဘယတုပဋ္ဌာနေ ပညာ၊
 ယဉ္စ အာဒိနဝေ ဉာဏံ၊ ယာ စ နိဗ္ဗိဒါ၊ ဣမေ ဓမ္မာ ဧကဋ္ဌာ၊ ဗျဉ္ဇနမေဝ နာန” နှိ
 ဝုတ္တတ္တာ ဧကမိဝ ဝုစ္စမာနမ္ပိ အဝတ္ထာဘေဒေန မုဋ္ဌိတုကမျတာဒိ ဝိယ
 တိဝိမေမေ ဟောတိ။ တသ္မာ ဘယတုပဋ္ဌာနအာဒိနဝါနုပဿနာသု သိဒ္ဓါသု
 နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာ သိဒ္ဓါ ဟောတီတိ ကတွာ အဝုတ္တာပိ ဝုတ္တာဝ ဟောတီတိ
 ဝေဒိတဗ္ဗာ။

သဗ္ဗသင်္ခါရာနံ ဘင်္ဂါရမ္မဏံ ဘင်္ဂါနုပဿနံ အာသေဝန္တဿ ဘာဝေန္တဿ
 ဗဟုလိကရောန္တဿ တိဘဝစတုယောနိပဉ္စဂတိသတ္တဝိညာဏဋ္ဌိတိနဝသတ္တာ-
 ဝါသေသု ပဘေဒကာ သင်္ခါရာ သုခေန ဇီဝိတုကာမဿ ဘိရုကပုရိသဿ
 သီဟဗျုဒ္ဓိပိအစ္စတရစ္စယက္ခရက္ခသစဏ္ဍဂေါဏစဏ္ဍကုက္ကုရပဘိန္ဒမဒစဏ္ဍဟတ္ထိ
 ဘောရအာသိဝိသအသနိဝိစက္ကသုသာနရဏဘူမိ ဇလိတအင်္ဂါရကာသုအာဒ-
 ယော ဝိယ မဟာဘယံ ဟုတွာ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ တဿ “အတိတာ သင်္ခါရာ နိရုဒ္ဓါ၊
 ပစ္စုပ္ပန္နာ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ အနာဂတာပိ ဧဝမေဝ နိရုဇ္ဈိဿန္တိ” တိ ပဿတော ဧတသ္မိံ
 ဌာနေ ဘယတုပဋ္ဌာနံ ဉာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တဿ တံ ဘယတုပဋ္ဌာနဉာဏံ
 အာသေဝန္တဿ ဘာဝေန္တဿ ဗဟုလိကရောန္တဿ သဗ္ဗဘဝယောနိဂတိဋ္ဌိတိ-
 သတ္တာဝါသေသု နေဝ တာဏံ န လေဏံ န ဂတိ န ပဋိသရဏံ ပညာယတိ၊
 သဗ္ဗဘဝယောနိဂတိဋ္ဌိတိနိဝါသဂတေသု သင်္ခါရေသု ဧကသင်္ခါရေပိ ပတ္တနာ ဝါ

ပရာမာသော ဝါ န ဟောတိ၊ တယော ဘဝါ ဝိတစ္ဆိတင်္ဂါရပုဏ္ဏာ အင်္ဂါရ-
 ကာသုယော ဝိယ၊ စတ္တာရော မဟာဘူတာ သောရဝိသာ အာသိဝိသာ
 ဝိယ၊ ပဉ္စက္ခန္ဓာ ဥက္ခိတ္တာသိကာ ဝဓကာ ဝိယ၊ ဆ အဇ္ဈတ္တိကာယတနာနိ
 သုညဂါမော ဝိယ၊ ဆ ဗာဟိရာယတနာနိ ဂါမသာတကစောရာ ဝိယ၊
 သတ္တဝိညာဏဋ္ဌိတိယော နဝ စ သတ္တာဝါသာ ဧကာဒသဟိ အဂ္ဂိဟိ အာဒိတ္တာ
 သမ္ပဇ္ဇလိတာ သဇောတိဘူတာ ဝိယ စ၊ သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ ဂဏ္ဍဘူတာ
 ရောဂဘူတာ သလ္လဘူတာ အသုဘူတာ အာဗာဓဘူတာ ဝိယ စ နိရဿာဒါ
 နိရသာ^၁ မဟာအာဒိနဝရာသိဘူတာ ဟုတွာ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ သုခေန ဇီဝိတု-
 ကာမဿ ဘိရုကပုရိသဿ ရမဏီယာကာရသဏ္ဍိတမ္ဘိ သဝါဠကမိဝ ဝနဂဟနံ၊
 သသဒ္ဓါလာ ဝိယ ဂဟာ၊ သဂါဟရက္ခသံ ဝိယ ဥဒကံ၊ သမုသိတခဂ္ဂါ ဝိယ
 ပစ္စတ္တိကာ၊ သဝိသံ ဝိယ ဘောဇနံ၊ သစောရော ဝိယ မဂ္ဂေါ၊ အာဒိတ္တမိဝ
 အဂါရံ၊ ဥယျုတ္တသေနာ ဝိယ ရဏဘူမိ။ ယထာ ဟိ သော ပုရိသော ဧတာနိ
 သဝါဠကဝနဂဟနာဒိနိ အာဂမ္မ ဘိတော သံဝိဂ္ဂေါ လောမဟဋ္ဌဇာတော
 သမန္တတော အာဒိနဝမေဝ ပဿတိ၊ ဧဝမေဝ သော ယောဂါဝစရော
 ဘင်္ဂါနုပဿနာဝသေန သဗ္ဗသင်္ခါရေသု ဘယတော ဥပဋ္ဌိတေသု သမန္တတော
 နိရသံ နိရဿာဒံ အာဒိနဝမေဝ ပဿတိ။ တဿေဝံ ပဿတော အာဒိနဝါ-
 နုပဿနာဉာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

သော ဧဝံ သဗ္ဗသင်္ခါရေ အာဒိနဝတော သမ္ပဿန္တော သဗ္ဗဘဝယောနိ-
 ဂတိဝိညာဏဋ္ဌိတိသတ္တာဝါသဂတေ သဘောဒကေ သင်္ခါရဂတေ နိဗ္ဗန္တတိ
 ဥက္ကဏ္ဍတိ နာဘိရမတိ။ သေယျထာပိ နာမ စိတ္တကုဋပဗ္ဗတပါဒါဘိရတော
 သုဝဏ္ဏရာဇဟံသော အသုစိမ္ဘိ စဏ္ဍာလဂါမဒ္ဓါရအာဝါဠေ နာဘိရမတိ၊
 သတ္တသု မဟာသရေသုယေဝ အဘိရမတိ၊ ဧဝမေဝ အယံ ယောဂီရာဇဟံသော
 သုပရိဒိဋ္ဌာဒိနဝေ သဘောဒကေ သင်္ခါရဂတေ နာဘိရမတိ၊ ဘာဝနာရာမတာယ
 ပန ဘာဝနာရတိယာ သမန္တာဂတတ္တာ သတ္တသု အနုပဿနာသုယေဝ
 အဘိရမတိ။ ယထာ စ သုဝဏ္ဏပဉ္စရေပိ ပက္ခိတ္တော သိဟော မိဂရာဇာ နာဘိ-
 ရမတိ၊ တိယောဇနသဟဿဝိတ္တတေ ပန ဟိမဝန္တေယေဝ ရမတိ၊ ဧဝမယမ္ဘိ
 ယောဂီသိဟော တိဝိဓေ သုဂတိဘဝေပိ နာဘိရမတိ၊ တီသု အနုပဿနာသု-
 ယေဝ ရမတိ။ ယထာ စ သဗ္ဗသေတော သတ္တပုတိဋ္ဌော ဣဒ္ဓိမာ ဝေဟာသင်္ဂမော
 ဆဒ္ဓန္တော နာဂရာဇာ နဂရမဇ္ဈေ နာဘိရမတိ၊ ဟိမဝတိ ဆဒ္ဓန္တရဟဒေယေဝ
 ရမတိ၊ ဧဝမယံ ယောဂီဝရဝါရဏော သဗ္ဗသ္မိမ္ဘိ သင်္ခါရဂတေ နာဘိရမတိ။

၁-နိရသာ (သိ)

၃၀၃၆

“အနုပ္ပါဒေါ ခေမ”န္တိအာဒိနာ^၁ နယေန နိဗ္ဗိဋ္ဌေ သန္တိပဒေယေဝ ရမတိ၊ တန္တိန္ဒတပျေါဏတပုဗ္ဗာရမာနသော ဟောတိ။ ဧတ္တာဝတာ တဿ နိဗ္ဗိဒါ-နုပဿနာဉာဏံ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိတိ။

၉။ မုဇ္ဈိတုကမျတာပဋိသင်္ခါသန္တိဋ္ဌနာ ပညာ သင်္ခါရူပေက္ခာသု ဉာဏန္တိ မုဇ္ဈိတုံ စဇိတုံ ကာမေတိ ဣစ္ဆတိတိ မုဇ္ဈိတုကာမော၊ မုဇ္ဈိတုကာမဿ ဘာဝေါ၊ မုဇ္ဈိတုကမျတာ၊ ပဋိသင်္ခါတိ ဥပပရိက္ခတိတိ ပဋိသင်္ခါ၊ ပဋိသင်္ခါနံ ဝါ ပဋိသင်္ခါ၊ သန္တိဋ္ဌတိ အဇ္ဈုပေက္ခတိတိ သန္တိဋ္ဌနာ၊ သန္တိဋ္ဌနံ ဝါ သန္တိဋ္ဌနာ၊ မုဇ္ဈိတုကမျတာ စ သာ ပဋိသင်္ခါ စ သန္တိဋ္ဌနာ စာတိ မုဇ္ဈိတုကမျတာပဋိသင်္ခါသန္တိဋ္ဌနာ။ ဣတိ ပုဗ္ဗဘာဂေ နိဗ္ဗိဒါဉာဏေန နိဗ္ဗိန္ဒဿ ဥပ္ပါဒါဒိနိ ပရိစ္စဇိတုကာမတာ မုဇ္ဈိတု-ကမျတာ၊ မုဇ္ဈနဿ ဥပါယကရဏတ္ထံ မဇ္ဈေ ပဋိသင်္ခါနံ ပဋိသင်္ခါ၊ မုဇ္ဈိတွာ အဝသာနေ အဇ္ဈုပေက္ခနံ သန္တိဋ္ဌနာ။ ဧဝံ အဝတ္ထာဘေဒေန တိပုကာရာ ပညာ သင်္ခါရာနံ အဇ္ဈုပေက္ခနာသု ဉာဏံ^၂၊ မုဇ္ဈိတုကမျတာပဋိသင်္ခါသန္တိဋ္ဌနာသင်္ခါ-တာနံ အဝတ္ထာဘေဒေန ဘိန္နာနံ တိဿန္တမ္ပိ ပညာနံ သင်္ခါရူပေက္ခတံ ဣစ္ဆန္နေန ပန “ပညာ”တိ စ “သင်္ခါရူပေက္ခာသု”တိ စ ဗဟုဝစနံ ကတံ၊ အဝတ္ထာဘေဒေန ဘိန္နဿာပိ ဧကတ္တာ “ဉာဏ”န္တိ ဧကဝစနံ ကတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဝုတ္တဉ္စ “ယာ စ မုဇ္ဈိတုကမျတာ ယာ စ ပဋိသင်္ခါနုပဿနာ ယာ စ သင်္ခါရူပေက္ခာ၊ ဣမေ ဓမ္မာ ဧကဋ္ဌာ၊ ဗျဉ္စနမေဝ နာန”န္တိ^၄။ ဧကစိ ပန “သင်္ခါရူပေက္ခာသုတိ ဗဟုဝစနံ သမထဝိပဿနာဝသေန သင်္ခါရူပေက္ခာနံ ဗဟုတ္တာ”တိပိ ဝဒန္တိ။ သင်္ခါရူပေက္ခာ-သုတိ စ ကိရိယာပေက္ခန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အဝတ္ထာဘေဒေန ပန တေန နိဗ္ဗိဒါ-ဉာဏေန နိဗ္ဗိန္ဒန္တဿ ဥက္ကဏန္တဿ သဗ္ဗဘဝယောနိဂတိဝိညာဏဋ္ဌိတိသတ္တာ-ဝါသဂတေသု သဘေဒကေသု သင်္ခါရေသု စိတ္တံ န သဇ္ဇတိ န လဂ္ဂတိ န ဗဇ္ဈတိ၊ သဗ္ဗသင်္ခါရဂတံ မုဇ္ဈိတုကာမံ ဆဇ္ဇေတုကာမံ ဟောတိ။

အထ ဝါ ယထာ ဇာလပ္ပန္နရဂတော မဇ္ဈော၊ သပ္ပမုခဂတော မဏ္ဍုကော၊ ပဉ္စရပက္ခိတ္တော ဝနကုက္ကုဋ္ဌော၊ ဒဠုပါသဝသံဂတော မိဂေါ၊ အဟိတုဏ္ဍိက-ဟတ္ထဂတော သပျေါ၊ မဟာပင်္ကပက္ခန္ဓော ကုဉ္စရော၊ သုပဏ္ဍမုခဂတော နာဂရာဇာ၊ ရာဟုမုခပဝိဋ္ဌော စန္ဒော၊ သပတ္တပရိက္ခိတ္တော ပုရိသောတိဝေမာဒ-ယော တတော တတော မုဇ္ဈိတုကာမာ နိဿရိတုကာမာဝ ဟောန္တိ။ ဧဝံ တဿ ယောဂိနော စိတ္တံ သဗ္ဗသွာ သင်္ခါရဂတာ မုဇ္ဈိတုကာမံ နိဿရိတုကာမံ ဟောတိ။ ဧဝံ ဟိ ဝုစ္စမာနေ “မုဇ္ဈိတုကာမဿ မုဇ္ဈိတုကမျတာ”တိ ပါဌော ယုဇ္ဇတိ။ ဧဝဉ္စ သတိ

၁-ခု ၉-၅၇-ပိဋ္ဌေ။ ၂-မုဇ္ဈိတုကမျော၊ မုဇ္ဈိတုကမျဿ ဘာဝေါ (သျာ၊ က)
၃-အဇ္ဈုပေက္ခနာ ပညာ (သိ၊ သျာ) ၄-ခု ၉-၅၅-ပိဋ္ဌေ။

“ဥပ္ပါဒ် မုဗ္ဗိတုကမျတာ” တိအာဒိသု “ဥပ္ပါဒါ မုဗ္ဗိတုကမျတာ” တိအာဒိ ဝတ္တဗ္ဗံ ဟောတိ။ တသ္မာ ပုရိမော ဧဝ အတ္ထော သုန္ဒရတရော။ အထဿ သဗ္ဗသင်္ခါရေသု ပိဂတာလယဿ သဗ္ဗသင်္ခါရဂတံ မုဗ္ဗိတုကာမဿ မုဗ္ဗိတုကမျတာဉာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ သော ဧဝံ သဗ္ဗဘဝယောနိဂတိဝိညာဏဋ္ဌိတိသတ္တာဝါသဂတေ သဘောဒကေ သင်္ခါရေ မုဗ္ဗိတုကာမော မုဗ္ဗနဿ ဥပါယသမ္မာဒနတ္ထံ ပုန တေ ဧဝ သင်္ခါရေ ပဋိသင်္ခါနုပဿနာဉာဏေန တိလက္ခဏံ အာရောပေတွာ ဝိပဿတိ။ ဧဝံ ဟိ ဝိပဿတော စဿ အနိစ္စဝသေန နိမိတ္တံ ပဋိသင်္ခါဉာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဒုက္ခဝသေန ပဝတ္တံ ပဋိသင်္ခါဉာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ အနတ္တဝသေန နိမိတ္တဉ္စ ပဝတ္တဉ္စ ပဋိသင်္ခါဉာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ သော ပဋိသင်္ခါနုပဿနာဉာဏေန “သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ သုညာ” တိ ဒိသ္မာ တိလက္ခဏံ အာရောပေတွာ သင်္ခါရေ ပရိဂ္ဂဏန္တော ဘယဉ္စ နန္ဒိဉ္စ ဝိပ္ပဟာယ ဘရိယာယ ဒေါသံ ဒိသ္မာ ဝိဿဋ္ဌဘရိယော ဝိယ ပုရိသော တဿာ ဘရိယာယ သင်္ခါရေသု ဥဒါသိနော ဟောတိ မဇ္ဈတ္ထော၊ “အဟ” န္တိ ဝါ “မမ” န္တိ ဝါ န ဂဏှာတိ။ တဿ ဧဝံ ဇာနတော ဧဝံ ပဿတော တီသု ဘဝေသု စိတ္တံ ပတိလီယတိ ပဋိကုဋတိ ပဋိဝတ္တတိ န သမ္မသာရိယတိ။ သေယျထာပိ နာမ ပဒုမပလာသေ ဤသကံ ပေါဏေ ဥဒကဗုသိတာနိ ပတိလီယန္တိ ပဋိကုဋန္တိ ပဋိဝတ္တန္တိ န သမ္မ- သာရိယန္တိ။ သေယျထာပိ ဝါပန ကုက္ကုဋပတ္တံ ဝါ နှာရဒဒ္ဓါလံ ဝါ အဂ္ဂိမ္မိ ပက္ခိတ္တံ ပတိလီယတိ ပဋိကုဋတိ ပဋိဝတ္တတိ န သမ္မသာရိယတိ။ ဧဝံ တဿ တီသု ဘဝေသု စိတ္တံ ပတိလီယတိ ပဋိကုဋတိ ပဋိဝတ္တတိ န သမ္မသာရိယတိ။ ဥပေက္ခာ သဏှာတိ။ ဧဝမဿ သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏံ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ။ ဣမိနာ သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏေန သဒ္ဓိံ ဥပရိ ဂေါတြဘုဉာဏဿ သာဓကံ အနုလောမဉာဏံ ပုဗ္ဗာပရဉာဏေဟိ^၁ အဝုတ္တမ္မိ ဝုတ္တမေဝ ဟောတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဝုတ္တံ ဟိ ဘဂဝတာ—

“သော ဝတ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ကဋ္ဌိ သင်္ခါရံ နိစ္စတော သမနုပဿန္တော အနုလောမိကာယ ခန္တိယာ သမန္နာဂတော ဘဝိဿတိတိ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။ အနုလောမိကာယ ခန္တိယာ အသမန္နာဂတော သမ္မတ္တနိယာမံ ဩက္ကမိဿတိတိ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။ သမ္မတ္တနိယာမံ အနောက္ကမမာနော သောတာပတ္တိဖလံ ဝါ သကဒါဂါမိဖလံ ဝါ အနာဂါမိဖလံ ဝါ အရဟတ္တ- ဖလံ ဝါ သစ္စိကရိဿတိတိ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ” တိအာဒိ ၂။

ဝုတ္တဉ္စ ဓမ္မသေနာပတိနာ—

“ကတိဟာကာရေဟိ အနုလောမိကံ ခန္တိံ ပဋိလဘတိ။ ကတိဟာ- ကာရေဟိ သမ္မတ္တနိယာမံ ဩက္ကမတိ။ စတ္တာလိသာယ အာကာရေဟိ

၁-ပုဗ္ဗာပရဉာဏေဟိ ဝုတ္တေဟိ (သီ၊ သျာ) ၂-အံ ၂-၃၀၅၊ ၃၉-၄၀၉-ပိဋေသု။

အနုလောမိကံ ခန္တိံ ပဋိလဘတိ၊ စတ္တာလီသာယ အာကာရေဟိ သမ္ပတ္တနိယာမံ ဩက္ကမတိ”တိအာဒိ ၁။

ပဋ္ဌာနေ စေတံ ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ—

“အနုလောမံ ဂေါတြဘုဿ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။ အနုလောမံ ဂေါဒါနဿ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော”တိအာဒိ ၂။

တဿ ဟိ တံ သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏံ အာသေဝန္တဿ ဘာဝေန္တဿ ဗဟုလီ-
ကရောန္တဿ အဓိမောက္ခသဒ္ဓါ ဗလဝတရာ ဟောတိ၊ ဝိရိယံ သုပဂ္ဂဟိတံ၊ သတိ
သုပဋိတာ၊ စိတ္တံ သုသမာဟိတံ၊ သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏံ တိက္ခတရံ ပဝတ္တတိ။ တဿ
ဣဒါနိ မဂ္ဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိတိ သင်္ခါရပေက္ခာယ သင်္ခါရေ “အနိစ္စာ”တိ ဝါ
“ဒုက္ခာ”တိ ဝါ “အနတ္တာ”တိ ဝါ သမ္မုသိတွာ ဘဝဂံ ဩတရတိ။ ဘဝဂံနန္တရံ
သင်္ခါရပေက္ခာယ ကတနယေနေဝ သင်္ခါရေ “အနိစ္စာ”တိ ဝါ “ဒုက္ခာ”တိ ဝါ
“အနတ္တာ”တိ ဝါ အာရမ္မဏံ ကုရမာနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ မနေောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇနံ။ တဒနန္တရံ
တထေဝ သင်္ခါရေ အာရမ္မဏံ ကတွာ ဒွေတိဏိ စတ္တာရိ ဝါ ဇဝနစိတ္တာနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။
တံသမ္ပယုတ္တံ ဉာဏံ အနုလောမဉာဏံ။ တံ ဟိ ပုရိမာနဉ္စ အဋ္ဌန္တံ ဝိပဿနာဉာဏာနံ
တထကိစ္စတာယ အနုလောမေတိ၊ ဥပရိ စ ပတ္တဗ္ဗာနံ? သတ္တတိံသာယ ဗောဓိ-
ပက္ခိယဓမ္မာနံ အနုလောမေတိ။ ယထာ ဟိ ဓမ္မိကော ရာဇာ ဝိနိစ္ဆယဋ္ဌာနေ
နိသိန္ဓော အဋ္ဌန္တံ ဝေါဟာရိကမဟာမတ္တာနံ ဝိနိစ္ဆယံ သုတွာ အဂတိဂမနံ ပဟာယ
မဇ္ဈတ္တာ ဟုတွာ “ဧဝံ ဟောတူ”တိ အနုမောဒမာနော တေသဉ္စ ဝိနိစ္ဆယဿ
အနုလောမေတိ၊ ပေါရာဏဿ စ ရာဇဓမ္မဿ။ တတ္ထ ရာဇာ ဝိယ အနုလောမ-
ဉာဏံ၊ အဋ္ဌဝေါဟာရိကမဟာမတ္တာဝိယ အဋ္ဌ ဝိပဿနာဉာဏာနိ၊ ပေါရာဏ-
ရာဇဓမ္မော ဝိယ သတ္တတိံ သ ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မာ၊ ယထာ ရာဇာ “ဧဝံ ဟောတူ”တိ
အနုမောဒမာနော ဝေါဟာရိကာနဉ္စ ဝိနိစ္ဆယဿ ရာဇဓမ္မဿ စ အနုလောမေ-
တိ၊ ဧဝမိဒံ အနိစ္စာဒိဝသေန သင်္ခါရေ အာရမ္မ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာနံ အဋ္ဌန္တံ ဝိပဿနာ-
ဉာဏာနံ တထကိစ္စတာယ အနုလောမေတိ၊ ဥပရိ စ ပတ္တဗ္ဗာနံ? သတ္တတိံသာယ
ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မာနံ။ တသ္မာ အနုလောမဉာဏန္တိ ဝုစ္စတိ။

၁၀။ ဗဟိဒ္ဓါ ဝုဋ္ဌာနဝိဝေဒနော ပညာ ဂေါတြဉာဏန္တိ ဧတ္ထ ဗဟိဒ္ဓါတိ
သင်္ခါရနိမိတ္တံ။ တံ ဟိ အဇ္ဈတ္တစိတ္တသန္တာနေ အကုသလက္ခန္ဓေ ဥပါဒါယ
ဗဟိဒ္ဓါတိ ဝုတ္တံ။ တသ္မာ ဗဟိဒ္ဓါ သင်္ခါရနိမိတ္တမှာ ဝုဋ္ဌာတိ ဝိဂတံ ဟုတွာ

၁-ခု ၉-၄၁၁-ပိဋက။ ၂-အဘိ ၈-၁၃၈-ပိဋက။ ၃-ဝတ္ထုဗ္ဗာနံ (သီ)

ဥဒ္ဓံ တိဋ္ဌတိတိ ဝုဋ္ဌာနံ၊ ဝိဝဇ္ဇတိ ပရာဝဇ္ဇတိ ပရမ္ပုခံ ဟောတိတိ ဝိဝဇ္ဇနံ၊ ဝုဋ္ဌာနဉ္စ တံ ဝိဝဇ္ဇနဉ္စာတိ ဝုဋ္ဌာနဝိဝဇ္ဇနံ။ တေနေဝါဟ—

“ဂေါတြဘုဉ္ဇာဏံ သမုဒယဿ အသမုတ္တိန္ဒနတော ပဝတ္တာ န ဝုဋ္ဌာတိ၊ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏတော ပန နိမိတ္တာ ဝုဋ္ဌာတိတိ ဧကတော ဝုဋ္ဌာနံ ဟောတိ”တိ။

ပုထုဇ္ဇနဂေါတြဘုဉ္ဇာဘိဘဝနတော အရိယဂေါတြဘုဉ္ဇာဘိဘဝနတော ဂေါတြဘု။ ဣဒံ ဟိ အနုလောမဉ္ဇာဏေဟိ ပဒုမပလာသတော ဥဒကမိဝ သဗ္ဗသင်္ခါရတော ပတိလီယမာနစိတ္တဿ အနုလောမဉ္ဇာဏဿ အာသေဝနန္တေ အနိမိတ္တံ နိဗ္ဗာနံ အာရမ္မဏံ ကုရုမာနံ ပုထုဇ္ဇနဂေါတြံ ပုထုဇ္ဇနသင်္ခံ ပုထုဇ္ဇနဘူမိံ အတိက္ကမမာနံ အရိယဂေါတြံ အရိယသင်္ခံ အရိယဘူမိံ ဩက္ကမမာနံ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏေ ပဌမာ-ဝတ္ထနပဌမာဘောဂပဌမသမန္ဓာဟာရဘူတံ မဂ္ဂဿ အနန္တရသမနန္တရာသေဝန-ဥပနိဿယနတ္ထိဝိဂတဝသေန ဆဟိ အာကာရေဟိ ပစ္စယဘာဝံ သာဓယမာနံ သိခါပုတ္တံ ဝိပဿနာယ မုဒ္ဒဘူတံ အပုနရာဝတ္ထကံ ဥပုဇ္ဇတိ။

၁၁။ ဒုဘတော ဝုဋ္ဌာနဝိဝဇ္ဇနေ ပညာ မဂ္ဂေ ဉာဏန္တိ ဧတ္ထ ဒုဘတောတိ ဉာဘတော၊ ဒွယတောတိ ဝါ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ကိလေသာနံ သမုတ္တိန္ဒနတော ကိလေသေဟိ စ တဒနုဝတ္ထကက္ခန္ဓေဟိ စ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏကရဏတော ဗဟိဒ္ဓါ သဗ္ဗသင်္ခါရနိမိတ္တေဟိ စ ဝုဋ္ဌာတိ ဝိဝဇ္ဇတိတိ ဒုဘတော ဝုဋ္ဌာနဝိဝဇ္ဇနေ ပညာ။ တေနေဝါဟ—

“စတ္တာရိပိ မဂ္ဂဉာဏာနိ အနိမိတ္တာရမ္မဏတ္တာ နိမိတ္တတော ဝုဋ္ဌဟန္တိ၊ သမုဒယဿ သမုတ္တိန္ဒနတော ပဝတ္တာ ဝုဋ္ဌဟန္တိတိ ဒုဘတော ဝုဋ္ဌာနာနိ ဟောန္တိ”တိ။

မဂ္ဂေ ဉာဏန္တိ နိဗ္ဗာနံ မဂ္ဂတိ ပေက္ခတိ၊ နိဗ္ဗာနတ္ထိကေဟိ ဝါ မဂ္ဂိယတိ အန္ဓေ-သီယတိ၊ ကိလေသေ ဝါ မာရေန္တော ဂစ္ဆတိ ပဝတ္တတိတိ မဂ္ဂေ။ တသ္မိံ မဂ္ဂေ ဉာဏံ။ ဇာတိဂ္ဂဟဏေန ဧကဝစနံ ကတံ။ တံ ဟိ ဂေါတြဘုဉ္ဇာဏဿ အနန္တရံ နိဗ္ဗာနံ အာရမ္မဏံ ကုရုမာနံ သယံဝဇ္ဇေ ကိလေသေ နိရဝသေသံ သမုတ္တိန္ဒမာနံ အနမတဂ္ဂသံသာရဝဇ္ဇဒုက္ခသမုဒ္ဒိ သောသယမာနံ သဗ္ဗာပါယဒ္ဓါရာနိ ပိဒဟမာနံ သတ္တအရိယဓနသမ္ပုဒ္ဓိဘာဝံ ကုရုမာနံ အဋ္ဌကိကံ မိစ္ဆာမဂ္ဂံ ပဇဟမာနံ

၁-ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၃၂၁-ပိဋကေ။ ၂-ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၃၂၁-ပိဋကေ။

သဗ္ဗဝေရဘယာနိ ဝုပသမယမာနံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ဩရသပုတ္တဘာဝမုပနယ-
မာနံ အညာနိ စ အနေကာနိ အာနိသံသသတာနိ ပဋိလာဘယမာနံ မဂ္ဂ-
ဉာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

ဌာတုံ ဣစ္ဆံ ပုရိသော၊ လင်္ခိတွာ မာတိကာယ ပရတီရေ။
ဝေဂေနာဂမ္မ ယထာ၊ ဂဏိတွာ ဩရိမတိရတရုဗဒ္ဓိံ။

ရဇ္ဇိံ ဝါ ဒဏ္ဍံ ဝါ၊ ဥလ္လင်္ခိတွာန ပါရနိန္ဒတန။
ပါရာပန္နော ၂ ပန တံ၊ မုဗ္ဗိယ ဝေဓံ ပတိဋ္ဌဟတိ ပါရေ။

ဧဝံ ယောဂါဝစရော၊ သက္ကာယမယမိ ဩရိမေ တီရေ။
ဒိဋ္ဌဘယော အဘယေ ပန၊ ဌာတုံ ဣစ္ဆံ အမတပါရေ။

ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿန၊ ပဘုတိကဝေဂေန အာဂတော ရဇ္ဇိံ။
ရူပါဝံ ဒဏ္ဍံ ဝါ၊ တဒိတရခန္ဓာဝှယံ သမ္မာ။

ဂဏိတွာ အာဝဇ္ဇန၊ စိတ္တေန ဟိ ပုဗ္ဗဝုတ္တနယတောဝ။
အနုလောမေဟုလ္လင်္ခိယ၊ နိဗ္ဗုတိနိန္ဒော တဒါသနောပဂတော ၃။

တံ မုဗ္ဗိယ ဂေါတြဘုနာ၊ အလဒ္ဓအာသေဝနေန တု ပဝေဓံ။
ပတိတော သင်္ခတပါရေ၊ တတော ပတိဋ္ဌာတိ မဂ္ဂဉာဏေန။

ပဿိတုကာမော စန္ဒံ၊ စန္ဒေ ဆန္ဒမိ အပ္ပပဋုလေဟိ။
ထုလကသုခုမသုခုမေသု၊ အပ္ပေသု ဟဋ္ဌေသု ဝါယုနာ ကမတော။

စန္ဒံ ပသေယျ နရော၊ ယထာ တထေဝါနုလောမဉာဏေဟိ ကမာ။
သစ္စန္ဒာဒကမောဟေ၊ ဝိနာသိတေ ပေက္ခတေ ဟိ ဂေါတြဘု အမတံ။

ဝါတာ ဝိယ တေ စန္ဒံ၊ အမတံ န ဟိ ပေက္ခရေနုလောမာနိ။
ပုရိသော အပ္ပာနိ ယထာ၊ ဂေါတြဘု န တမံ ဝိနောဒေတိ။

ဘမိတမိ စက္ကယန္တေ၊ ဌိတော နရော အညဒိန္ဒသညာယ။
ဥသုပါတေ ဖလကသတံ၊ အပေက္ခမာနော ယထာ ဝိဇ္ဇေ။

ဧဝမိမ မဂ္ဂဉာဏံ၊ ဂေါတြဘုနာ ဒိန္ဒသညမဝိဟာယ။
နိဗ္ဗာနေ ဝတ္တန္တံ၊ လောဘက္ခန္ဓာဒိကေ ပဒါလေတိ။

၁-ဩရိမတိရေ တနုဗဒ္ဓိံ (သီ) ၂-ပါရာပန္နော (သီ၊ သျာ) ၃-တဒါသန္ဓဂတော (သီ၊ သျာ၊ က)

သံသာရဒုက္ခဇလဓိံ၊ သောသယတိ ဝိဒဟတိ ဒုဂ္ဂတိဒ္ဓါရံ။
ကုရုတေ စ အရိယဓနိနံ၊ မိစ္ဆာမဂ္ဂဉ္စ ပဇဟာတိ။

ဝေရဘယာနိ သမယတေ၊ ကရောတိ နာထဿ ဩရသသုတတ္ထံ။
အညေ စ အနေကသတေ၊ အာနိသံသေ ဒဒါတိ ဉာဏမိဒန္တိ။

၁၂။ ပယောဂပုဋိပ္ပဿဒ္ဓိပညာ ဖလေ ဉာဏန္တိ ဧတ္ထ ပယောဂေါတိ
ဘုသော ယောဂေါ၊ ဖလသစ္စိကိရိယာယ မဂ္ဂဘာဝနာယ ဥဘတော ဝုဠာန-
ပယောဂေါ၊ တဿ ပယောဂဿ ပုဋိပ္ပဿန္တနံ နိဠာနံ ပယောဂပုဋိပ္ပဿဒ္ဓိ။
ကိံ တံ? စတုမဂ္ဂကိစ္စပရိယောသာနံ။ တဿာ ပယောဂပုဋိပ္ပဿဒ္ဓိယာ ဟေတု-
ဘူတာယ ပဝတ္တာ ဖလေ ပညာ ပယောဂပုဋိပ္ပဿဒ္ဓိပညာ။ ဖလတိ ဝိပစ္စတိတိ
ဖလံ၊ တသ္မိံ ဖလေ တံသမ္ပယုတ္တံ ဉာဏံ။ ဧကေကဿ ဟိ မဂ္ဂဉာဏဿ
အနန္တရာ တဿ တဿေဝ ဝိပါကဘူတာနိ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏာနိ တိဏိ ဝါ
ဒွေ ဝါ ဧကံ ဝါ ဖလစိတ္တာနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ အနန္တရဝိပါကတ္တာယေဝ လောကုတ္တရ-
ကုသလာနံ “သမာဓိမာနန္တရိကညမာဟူ”တိ၂ စ, “ဒန္တံ အာနန္တရိကံ
ပါပုဏာတိ အာသဝါနံ ခယာယာ”တိ၃ စ အာဒိ ဝုတ္တံ။ ယဿ ဒွေ အနု-
လောမာနိ၊ တဿ တတိယံ ဂေါတြဘု စတုတ္ထံ မဂ္ဂစိတ္တံ တိဏိ ဖလစိတ္တာနိ
ဟောန္တိ။ ယဿ တိဏိ အနုလောမာနိ၊ တဿ စတုတ္ထံ ဂေါတြဘု ပဉ္စမံ
မဂ္ဂစိတ္တံ ဒွေ ဖလစိတ္တာနိ ဟောန္တိ။ ယဿ စတ္တာရိ အနုလောမာနိ၊ တဿ
ပဉ္စမံ ဂေါတြဘု ဆဋ္ဌံ မဂ္ဂစိတ္တံ ဧကံ ဖလစိတ္တံ ဟောတိ။ ဣဒံ မဂ္ဂဝိထိယံ ဖလံ။
ကာလန္တရဖလံ ပန သမာပတ္တိဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ နိရောဓာ ဝုဠာဟန္တဿ ဥပ္ပဇ္ဇ-
မာနဉ္စ ဧတေနော သင်္ဂဟိတံ။

၁၃။ ဆိန္ဒုဝဋ္ဋမာနုပဿနေ၊ ပညာတိ တေန တေန အရိယမဂ္ဂေန
သမုစ္ဆိန္တံ တံ တံ ဥပက္ကိလေသံ ပစ္ဆာ ပဿနေ ပညာ။ ဝိမုတ္တိဉာဏန္တိ ဝိမုတ္တိယာ
ဉာဏံ။ ဝိမုတ္တိတိ စ ဥပက္ကိလေသေဟိ ဝိမုတ္တံ ပရိသုဒ္ဓံ စိတ္တံ၊ ဝိမုတ္တဘာဝေါ ဝါ၊
တဿာ ဝိမုတ္တိယာ ဇာနနံ ဉာဏံ ဝိမုတ္တိဉာဏံ။ ကိလေသေဟိ ဝိမုတ္တံ စိတ္တသန္တတိမ္ပိ
ကိလေသေဟိ ဝိမုတ္တဘာဝမ္ပိ ပစ္စဝေက္ခန္တော ကိလေသေဟိ နဝိနာ ပစ္စဝေက္ခတိတိ
ဧတေန ပဟိနကိလေသပစ္စဝေက္ခဏံ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ “ဝိမုတ္တသ္မိံ ဝိမုတ္တမိတိ
ဉာဏံ ဟောတိ”တိ၄ ဟိ ဣဒမေဝ သန္တာယ ဝုတ္တံ။ အဝသိဠကိလေသပစ္စဝေက္ခဏံ
ပန အဝုတ္တမ္ပိ ဣမိနာဝ ဝုတ္တံ ဟောတိတိ ဂဟေတဗ္ဗံ။ ဝုတ္တဉ္စ—

၁-ဩရသပုတ္တတံ (သီ၊ သျာ) ၂-ဒု ၁-၅-၃၁ ၂-ပိဋေသု။ ၃-အံ ၁-၄၆၇-ပိဋေ။
၄-ဆိန္ဒုမနုပဿနေ (သျာ)၊ ဆိန္ဒုဝဋ္ဋမနုပဿနေ (သီ) ၅-ဝိ ၃-၂၀၊ ဒီ ၁-၇၉-ပိဋေသု။

“ဝုတ္တမိ ဧကဓမ္မေ၊ ယေ ဓမ္မာ ဧကလက္ခဏာ တေန။
ဝုတ္တာ ဘဝန္တိ သဗ္ဗေ၊ ဣတိ ဝုတ္တော လက္ခဏော ဟာရော”တိ^၁။

အထ ဝါ အရဟတော အဝသိဋ္ဌကိလေသပစ္စဝေက္ခဏာဘာဝါ စတုန္တံ
အရိယာနံ လဗ္ဘမာနံ ပဟိနကိလေသပစ္စဝေက္ခဏမေဝ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၁၄။ တဒါ သမုဒါဂတေ ဓမ္မေ ပဿနေ ပညာတိ တဒါ မဂ္ဂက္ခဏေ
ဖလက္ခဏေ စ သမုဒါဂတေ ပဋိလာဘဝသေန စ ပဋိဝေဓဝသေန စ သမာဂတေ
သမ္ပတ္တေ သမဂ္ဂိဘူတေ မဂ္ဂဖလဓမ္မေ စတုသစ္စဓမ္မေ စ ပဿနာ ပေက္ခဏာ ပဇာ-
နနာ ပညာ။ ပစ္စဝေက္ခဏေ ဉာဏန္တိ နိဝတ္တိတွာ ဘုသံ ပဿနံ ဇာနနံ ဉာဏံ။ ဣမိနာ
စ ဉာဏဒွယေန ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏာနိ ဝုတ္တာနိ ဟောန္တိ။ သောတာပန္နဿ ဟိ
မဂ္ဂဝီထိယံ သောတာပတ္တိဖလပုရိယောသာနေ စိတ္တံ ဘဝဂံ ဩတရတိ၊ တတော
ဘဝဂံ ဥပစ္စန္တိတွာ မဂ္ဂပစ္စဝေက္ခဏတ္ထာယ မနောဒွါရာဝဇ္ဇနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တသ္မိံ
နိရုဒ္ဓေ ပဋိပါဋိယာ သတ္တ မဂ္ဂပစ္စဝေက္ခဏဇဝနာနီတိ။ ပုန ဘဝဂံ ဩတရိတွာ
တေနေဝ နယေန ဖလာဒီနံ ပစ္စဝေက္ခဏတ္ထာယ အာဝဇ္ဇနာဒီနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ ယေသံ
ဥပ္ပတ္တိယာ ဒေသ မဂ္ဂပစ္စဝေက္ခတိ၊ ဖလံ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ ပဟိနကိလေသေ ပစ္စဝေက္ခတိ၊
အဝသိဋ္ဌ ကိလေသေ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ နိဗ္ဗာနံ ပစ္စဝေက္ခတိ။ သော ဟိ “ဣမိနာ ဝတာဟံ
မဂ္ဂေန အာဂတော”တိ မဂ္ဂံ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ တတော “အယံ မေ အာနိသံသော
လဒ္ဓေါ”တိ ဖလံ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ တတော “ဣမေ နာမ မေ ကိလေသာ ပဟိနာ”တိ
ပဟိနကိလေသေ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ တတော “ဣမေ နာမ မေ ကိလေသာ
အဝသိဋ္ဌာ”တိ ဥပရိမဂ္ဂဝဇ္ဇေ^၂ ကိလေသေ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ အဝသာနေ “အယံ
မေ ဓမ္မော အာရမ္မဏတော ပဋိလဒ္ဓေါ”တိ အမတံ နိဗ္ဗာနံ ပစ္စဝေက္ခတိ။ ဣတိ
သောတာပန္နဿ အရိယသာဝကဿ ပဉ္စ ပစ္စဝေက္ခဏာနိ ဟောန္တိ။ ယထာ စ
သောတာပန္နဿ၊ ဧဝံ သကဒါဂါမိအနာဂါမိနမ္ပိ။ အရဟတော ပန အဝသိဋ္ဌ-
ကိလေသပစ္စဝေက္ခဏံ နာမ နတ္ထိတိ စတ္တာရိယေဝ ပစ္စဝေက္ခဏာနိ။ ဧဝံ သဗ္ဗာနိ
ဧကေနဝီသတိ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏာနိ။ ဥက္ကဋ္ဌပရိစ္ဆေဒေါယေဝ စေသော။ ပဟိနာ-
ဝသိဋ္ဌကိလေသပစ္စဝေက္ခဏံ သေက္ခာနံ ဟောတိ ဝါ န ဝါ။ တဿ ဟိ^၃
အဘာဝတောယေဝ မဟာနာမော သက္ကော ဘဝန္တိ ပုစ္ဆိ “ကောသု နာမ
မေ ဓမ္မော အဇ္ဈတ္တံ အပ္ပဟိနော၊ ယေန မေ ဧကဒါ လောဘဓမ္မာပိ စိတ္တံ
ပရိယာဒါယ တိဋ္ဌန္တိ”တိအာဒိ^၄။

၁-ခု ၁၀-၃-ပိဋက။ ၂-ဥပရိမဂ္ဂတ္ထယဝဇ္ဇေ (ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၃၁၆-ပိဋက)
၃-တဿ ဟိ ပစ္စဝေက္ခဏဿ (ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၃၁၆-ပိဋက) ၄-မ ၁-၁၂၆-ပိဋက။

ဧတ္ထ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏာဒီနံ ဧကာဒသန္တံ ဉာဏာနံ ဝိဘာဝနတ္ထာယ အယံ ဥပမာ ဝေဒိတဗ္ဗာ—ယထာ ပုရိသော “မစ္ဆေ ဂဟေဿာမီတိ မစ္ဆဒိပ္ပံ” ဂဟေတွာ တဒနုရူပေ ဥဒကေ ဩသာရေတွာ ခိပ္ပမုခေန ဟတ္ထံ ဩတာရေတွာ အန္တော- ဥဒကေ ကဏှသပ္ပံ မစ္ဆသညာယ ဂီဝါယ ဒဠိ ဂဟေတွာ မဟာ ဝတ မယာ မစ္ဆော လဒ္ဓေါ”တိ တုဋ္ဌော ဥက္ခိပိတွာ ပဿန္တော သောဝတ္ထိကတ္ထယဒဿနေန “သပ္ပေါ”တိ သဇ္ဇာနိတွာ ဘိတော အာဒီနဝံ ဒိသ္မာ ဂဟဏေ နိဗ္ဗိန္တော မုဋ္ဌိတုကာမော ဟုတွာ မုဇ္ဇနဿ ဥပါယံ ကရောန္တော အဂ္ဂနဂုံဋ္ဌတော ပဋ္ဌာယ ဟတ္ထံ နိဗ္ဗေဋ္ဌေတွာ ဗာဟံ ဥက္ခိပိတွာ ဥပရိသီသေ ဒွေ တယော ဝါရေ ပရိဗ္ဗ- မေတွာ သပ္ပံ ဒုဗ္ဗလံ ကတွာ “ဂစ္ဆ ရေ ဒုဋ္ဌသပ္ပေါ”တိ နိဿဇ္ဇိတွာ ဝေဂေန ထလံ အာရုယျ ဌိတောဝ “မဟန္တဿ ဝတ ဘော သပ္ပဿ မုခတော မုတ္တောမ္ပိ”တိ ဟဋ္ဌော အာဂတမဂ္ဂံ ဩလောကေယျ။

တတ္ထ တဿ ပုရိသဿ မစ္ဆသညာယ ကဏှသပ္ပံ ဒဠိ ဂဟေတွာ တုဿနံ ဝိယ ဣမဿ ယောဂိနော အာဒိတော ဗာလပုထုဇ္ဇနဿ အနိစ္စတာဒိဝသေန ဘယာနကံ ခန္ဓပဉ္စကံ နိစ္စာဒိသညာယ “အဟံ မမာ”တိ ဒိဋ္ဌိတဏှာဟိ ဒဠိ ဂဟေတွာ တုဿနံ၊ တဿ ခိပ္ပမုခတော သပ္ပံ နိဟရိတွာ သောဝတ္ထိကတ္ထယံ ဒိသ္မာ “သပ္ပေါ”တိ သဇ္ဇာနနံ ဝိယ သပ္ပစ္စယနာမရူပပရိဂ္ဂဟေန ဃနဝိနိဗ္ဗောဂံ ကတွာ ကလာပသမ္မသနာဒီဟိ ဉာဏေဟိ ခန္ဓပဉ္စကဿ အနိစ္စတာဒိလက္ခ- ဏတ္ထယံ ဒိသ္မာ “အနိစ္စံ ဒုက္ခမနတ္တာ”တိ တဿ ဝဝတ္ထာပနံ၊ တဿ ဘာယနံ ဝိယ ဣမဿ ဘယတုပဋ္ဌာနဉာဏံ၊ သပ္ပေ အာဒီနဝဒဿနံ ဝိယ အာဒီနဝါ- နုပဿနာဉာဏံ၊ သပ္ပဂဟဏေ နိဗ္ဗိန္တနံ ဝိယ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာဉာဏံ၊ သပ္ပံ မုဋ္ဌိတု- ကာမတာ ဝိယ မုဋ္ဌိတုကမျတာဉာဏံ၊ မုဇ္ဇနဿ ဥပါယကရဏံ ဝိယ ပဋိသင်္ခါ- နုပဿနာဉာဏံ၊ သပ္ပံ ပရိဗ္ဗမေတွာ ဒုဗ္ဗလံ ကတွာ နိဝတ္ထိတွာ ခုံသိတုံ အသ- မတ္တဘာဝပါပနံ ဝိယ တိလက္ခဏာရောပနေန သင်္ခါရုပေက္ခာနုလောမဉာဏေဟိ သင်္ခါရေ ပရိဗ္ဗမေတွာ ဒုဗ္ဗလံ ကတွာ ပုန နိစ္စသုခတ္တာကာရေန ဥပဋ္ဌာတုံ အသမတ္တတာပါပနံ၊ သပ္ပဝိဿဇ္ဇနံ ဝိယ ဂေါတြဘုဉာဏံ၊ သပ္ပံ ဝိဿဇ္ဇေတွာ ထလံ အာရုယျ ဌာနံ ဝိယ နိဗ္ဗာနထလံ အာရုယျ ဌိတံ မဂ္ဂဖလဉာဏံ၊ ဟဋ္ဌဿ အာဂတမဂ္ဂေါလောကနံ ဝိယ မဂ္ဂါဒိပစ္စဝေက္ခဏဉာဏန္တိ။

ဣမေသဉ္စ သုတမယဉာဏာဒီနံ စုဒ္ဒသန္တံ ဉာဏာနံ ဥပ္ပတ္တိက္ကမေန ပဋိပတ္တိက္ကမေန စ ဒေသနက္ကမဿ ကတတ္တာ ပစ္စဝေက္ခဏေသု ပဋ္ဌမံ ကိလေသပစ္စဝေက္ခဏံ ဟောတိ၊ တတော မဂ္ဂဖလနိဗ္ဗာနပစ္စဝေက္ခဏာနိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၁-မစ္ဆဒိပ္ပံ (သီ၊ သျာ)

“လောကုတ္တရံ ဈာနံ ဘာဝေတိ နိယျာနိကံ အပစယဂါမိံ ဒိဋ္ဌိဂတာနံ ပဟာနာယ၊ ကာမရာဂဗျာပါဒါနံ တနုဘာဝါယ၊ ကာမရာဂဗျာပါဒါနံ အနဝသေသပ္ပဟာနာယ၊ ရူပရာဂအရူပရာဂမာနဥဒ္ဓစ္စအဝိဇ္ဇာနံ အနဝသေသပ္ပဟာနာယာ”တိ^၁ စ ကိလေသပ္ပဟာနံယေဝ အဓိကံ ကတွာ မဂ္ဂပဋိပတ္တိယာ ဝုတ္တတ္တာ ပဋိပတ္တာနုရူပေနေဝ ကိလေသပစ္စဝေက္ခဏဿ အာဒိဘာဝေါ ယုဇ္ဇတိ၊ အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တက္ကမော ပန ဒဿိတောယေဝ။ သော ပန ကမော ပဉ္စဝိဓော ဥပ္ပတ္တိက္ကမော ပဟာနက္ကမော ပဋိပတ္တိက္ကမော ဘူမိက္ကမော ဒေသနက္ကမောတိ။

“ပဌမံ ကလလံ ဟောတိ၊ ကလလာ ဟောတိ အဗ္ဗုဒ္ဓံ။ အဗ္ဗုဒ္ဓါ ဇာယတေ ပေသိ၊ ပေသိ နိဗ္ဗုတ္တတိ သနော”တိ^၂—

ဝေမာဒိ ဥပ္ပတ္တိက္ကမော။ “ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗာ ဓမ္မာ၊ ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗာ ဓမ္မာ”တိ^၃ ဝေမာဒိ ပဟာနက္ကမော။ “သီလဝိသုဒ္ဓိ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ ကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိ မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ ပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ”တိ^၄ ဝေမာဒိ ပဋိပတ္တိက္ကမော။ “ကာမာဝစရာ ဓမ္မာ၊ ရူပါဝစရာ ဓမ္မာ၊ အရူပါဝစရာ ဓမ္မာ”တိ^၅ ဝေမာဒိ ဘူမိက္ကမော။ “စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ စတ္တာရော သမ္ပပ္ပဓာနာ စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါပဋိန္ဒြိယာနိ ပဉ္စဗလာနိ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ”တိ^၆ ဝါ၊ “အနုပုဗ္ဗိကထံ ကထေသိ။ သေယျထိဒံ၊ ဒါနကထံ သီလကထံ သဂ္ဂကထံ ကာမာနံ အာဒိနဝံ ဩကာရံ သံကိလေသံ နေက္ခမ္မေ အာနိသံသံ ပကာသေသိ”တိ^၇ ဝါ ဝေမာဒိ ဒေသနက္ကမော။ ဣဓ ပန စုဒ္ဒသန္တံ ဉာဏာနံ ဥပ္ပတ္တိက္ကမော ပဋိပတ္တိက္ကမော စ တဒုဘယဝသေန ပဋိပါဋိယာ ဒေသိတတ္တာ ဒေသနက္ကမောစာတိ တယော ကမာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၁၅။ ဣဒါနိ ယသ္မာ ဟေဋ္ဌာ သရူပေန နာမရူပဝဝတ္တာနဉာဏံ န ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ ပဉ္စဓာ နာမရူပပ္ပဘေဒံ ဒဿေတုံ အဇ္ဈတ္တဝဝတ္တာနေ ပညာ ဝတ္တါနာနတ္ထေ ဉာဏန္တိအာဒိနိ ပဉ္စ ဉာဏာနိ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာနိ။ သကလေ ဟိ နာမရူပေ ဝုတ္တေ ယံ ပရိဂ္ဂဟေတုံ သက္ကာ၊ ယံ စ ပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ၊ တံ ပရိဂ္ဂဟေဿတိ။ လောကုတ္တရနာမံ ဟိ ပရိဂ္ဂဟေတုံ စ န သက္ကာ အနဓိဂတတ္တာ၊ န စ ပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ အဝိပဿနူပဂတ္တာ။ တတ္ထ အဇ္ဈတ္တဝဝတ္တာနေတိ “ဧဝံ ပဝတ္တမာနာ မယံ

၁-အဘိ ၁-၇၂-၈၉-ပိဋကေ။ ၂-သံ ၁-၂၀၈-ပိဋကေ။ ၃-အဘိ ၁-၂-ပိဋကေ။
 ၄-မ ၁-၁၉၉-ပိဋကေ။ ၅-အဘိ ၁-၁၂-ပိဋကေ။
 ၆-မ ၃-၃၃၊ ၃-၃၆ ၂၊ ၃-၈-၇၅-ပိဋကေ။ ၇-ဝိ ၃-၂၇၊ ဒီ ၁-၁၀၂၊ ဒီ ၂-၃၈-ပိဋကေ။

အတ္တာတိ ဂဟဏံ ဂမိဿာမာ”တိ ဣမိနာ ဝိယ အဓိပ္ပါယေန အတ္တာနံ အဓိကာရံ ကတွာ ပဝတ္တာတိ အဇ္ဈတ္တာ။ အဇ္ဈတ္တသဒ္ဓေါ ပနာယံ ဂေါစရဇ္ဈတ္တေ နိယကဇ္ဈတ္တေ အဇ္ဈတ္တဇ္ဈတ္တေ ဝိသယဇ္ဈတ္တေတံ စတုသု အတ္ထေသု ဒိဿတိ။ “တေန အာနန္ဒ ဘိက္ခုနာ တသ္မိံယေဝ ပုရိမသ္မိံ သမာဓိနိမိတ္တေ အဇ္ဈတ္တမေဝ စိတ္တံ သဏ္ဌပေတဗ္ဗံ၊ အဇ္ဈတ္တရတော သမာဟိတော”တိ^၁ အာဒိသု ဟိ အယံ ဂေါစရဇ္ဈတ္တေ ဒိဿတိ။ “အဇ္ဈတ္တံ သမ္ပသာဒနံ၊ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ မေဓေသု မေဓာနုပဿီ ဝိဟရတိ”တိ^၂ အာဒိသု နိယကဇ္ဈတ္တေ။ “ဆ အဇ္ဈတ္တိကာနိ အာယတနာနိ^၃၊ အဇ္ဈတ္တိကာ မေဓာ”တိ^၄ အာဒိသု^၅ အဇ္ဈတ္တဇ္ဈတ္တေ။ “အယံ ခေါ ပနာနန္ဒ ဝိဟာရော တထာဂတေန အဘိသမ္ပုဒ္ဓေါ ယဒိဒံ သဗ္ဗနိမိတ္တာနံ အမနသိကာရာ အဇ္ဈတ္တံ သုညတံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ”တိ^၆ အာဒိသု^၆ ဝိသယဇ္ဈတ္တေ၊ ဣဿရိယဋ္ဌာနေတိ အတ္ထော။ ဖလသမာပတ္တိ ဟိ ဗုဒ္ဓါနံ ဣဿရိယဋ္ဌာနံ နာမ။ ဣဓ ပန အဇ္ဈတ္တဇ္ဈတ္တေ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ တေသံ အဇ္ဈတ္တာနံ ဝဝတ္တာနေ အဇ္ဈတ္တဝဝတ္တာနေ။ ဝတ္ထုနာနတ္ထေတိ ဝတ္ထုနံ နာနာဘာဝေါ နာနာဝတ္ထုသုတိ အတ္ထော။ ဧတ္ထ ဇဝနမနောဝိညာဏဿ ပစ္စယဘူတော ဘဝင်္ဂမနောပိ စက္ခာဒိပဉ္စကံ ဝိယ ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနတ္တာ ဝတ္ထုတိ ဝုတ္ထော။ အာဝဇ္ဇ-နမ္ပိ တန္တိဿိတမေဝ ကာတဗ္ဗံ။

၁၆။ ဗဟိဒ္ဓါတိ ဆဟိ အဇ္ဈတ္တဇ္ဈတ္တေဟိ ဗဟိဘူတေသု တေသံ ဝိသယေသု။ ဂေါစရနာနတ္ထေတိ ဝိသယနာနတ္ထေ။

၁၇။ စရိယာဝဝတ္ထာနေတိ ဝိညာဏစရိယာအညာဏစရိယာဥဏ-စရိယာဝသေန စရိယာနံ ဝဝတ္ထာနေ။ “စရိယာဝဝတ္ထာနေ”တိ ရဿံ ကတွာပိ ပဋ္ဌန္တိ။

၁၈။ စတုဓမ္မဝဝတ္ထာနေတိ ကာမာဝစရဘူမိအာဒိနံ စုဒ္ဒသန္တံ စတုက္ကာနံ ဝသေန စတုန္တံ စတုန္တံ မေဓာနံ ဝဝတ္ထာနေ။ ဘူမိတိ စ “ဘူမိဂတဉ္စ ဝေဟာ-သဋ္ဌဉ္စာ”တိ^၁ အာဒိသု^၂ ပထဝိယံ ဝတ္တတိ။ “အဘူမိံ တာတ မာ သေဝါ”တိ-အာဒိသု^၃ ဝိသယေ။ “သုခဘူမိယံ ကာမာဝစရေ”တိ^၄ အာဒိသု^၅ ဥပ္ပဇ္ဇနဋ္ဌာနေ။ ဣဓ ပန ကောဋ္ဌာသေ ဝတ္တတိ။ ပရိစ္ဆေဒေတိပိ ဝဒန္တိ။

၁-၃ ၁-၆၅-ပိဋေ။	၂-ဒီ ၁-၇၀၊ အဘိ ၁-၄၄-ပိဋာဒိသု။	၃-ဒီ ၂-၂၃၀-ပိဋာဒိသု။
၄-မ ၃-၂၀၅-ပိဋေ။	၅-အဘိ ၁-၃-ပိဋေ။	၆-မ ၃-၁၅၃-ပိဋေ။
၇-သံ ၁-၁၀၂-ပိဋေ။	၈-၃ ၅-၁၄၁-ပိဋေ။	၉-အဘိ ၁-၂၀၅-ပိဋေ။

၁၉။ နဝဓမ္မဝဝတ္ထာနေတိ ကာမာဝစရကုသလာဒိဝသေန ပါမောဇ္ဇ-
 မူလကဝသေန ယောနိသော မနသိကာရမူလကဝသေန စ နဝန္တံ နဝန္တံ ဓမ္မာနံ
 ဝဝတ္ထာနေ။ ဣမေသု စ ပဉ္စသု ဉာဏေသု ပဌမံ အဇ္ဈတ္တဓမ္မာ ဝဝတ္ထာပေ-
 တဗ္ဗာတိ ဝတ္ထုနာနတ္ထေ ဉာဏံ ပဌမံ ဝုတ္တံ၊ တတော တေသံ ဝိသယာ
 ဝဝတ္ထာပေတဗ္ဗာတိ တဒနန္တရံ ဂေါစရနာနတ္ထေ ဉာဏံ ဝုတ္တံ၊ တတော ပရာနိ
 တီဏိ ဉာဏာနိ တိဏ္ဏံ စတုန္တံ နဝန္တံ ဝသေန ဂဏနာနုလောမေန ဝုတ္တာနိ။

၂၀။ ဣဒါနိ ယသ္မာ နာမရူပသေဝံ ပဘေဒတော ဝဝတ္ထာပနဉာဏံ
 ဉာတပရိညာ၊ တဒနန္တရံ တိရဏပရိညာ၊ တဒနန္တရံ ပဟာနပရိညာတိ
 တိသော ပရိညာ၊ တံသမ္ပန္နာ စ ဘာဝနာသတ္တိကိရိယာ ဟောန္တိ၊ တသ္မာ
 ဓမ္မနာနတ္ထဉာဏာနန္တရံ ဉာတဋ္ဌေ ဉာဏာဒိနိ ပဉ္စ ဉာဏာနိ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာနိ။ တိသော
 ဟိ ပရိညာ ဉာတပရိညာ တိရဏပရိညာ ပဟာနပရိညာ စ။ တတ္ထ “ရူပန-
 လက္ခဏံ ရူပံ၊ ဝေဒယိတလက္ခဏာ ဝေဒနာ”တိ ဧဝံ တေသံ တေသံ ဓမ္မာနံ
 ပစ္စတ္တလက္ခဏသလ္လက္ခဏဝသေန ပဝတ္တာ ပညာ ဉာတပရိညာ နာမ။ “ရူပံ အနိစ္စံ
 ဒုက္ခံ အနတ္တာ၊ ဝေဒနာ အနိစ္စာ ဒုက္ခာ အနတ္တာ”တိအာဒိနာ နယေန တေသံ
 တေသံ ဓမ္မာနံ သာမညလက္ခဏံ အာရောပေတွာ ပဝတ္တာ လက္ခဏာရမ္မဏိက-
 ဝိပဿနာပညာ တိရဏပရိညာ နာမ။ တေသုယေဝ ပန ဓမ္မေသု နိစ္စသညာဒိ-
 ပဇဟနဝသေန ပဝတ္တာ လက္ခဏာရမ္မဏိကဝိပဿနာဝ ပဟာနပရိညာ နာမ။

တတ္ထ သင်္ခါရပရိစ္ဆေဒတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟာ ဉာတပရိညာယ
 ဘူမိ။ ဧတသ္မိံ ဟိ အန္တရေ ဓမ္မာနံ ပစ္စတ္တလက္ခဏပဋိဝေဓသေဝံ အာဓိပစ္စံ
 ဟောတိ။ ကလာပသမ္ပသနတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာ တိရဏ-
 ပရိညာယ ဘူမိ။ ဧတသ္မိံ ဟိ အန္တရေ သာမညလက္ခဏပဋိဝေဓသေဝံ အာဓိပစ္စံ
 ဟောတိ။ ဘင်္ဂါနုပဿနံ အာဒိံ ကတွာ ဥပရိ ပဟာနပရိညာယ ဘူမိ။ တတော
 ပဋ္ဌာယ ဟိ “အနိစ္စတော အနုပဿန္တော နိစ္စသညံ ပဇဟတိ၊ ဒုက္ခတော
 အနုပဿန္တော သုခသညံ ပဇဟတိ၊ အနတ္တတော အနုပဿန္တော အတ္တသညံ
 ပဇဟတိ၊ နိဗ္ဗိန္ဒန္တော နန္ဒိံ ပဇဟတိ၊ ဝိရဇ္ဇန္တော ရာဂံ ပဇဟတိ၊ နိရောဓေန္တော
 သမုဒယံ ပဇဟတိ၊ ပဋိနိဿဇ္ဇန္တော အာဒါနံ ပဇဟတိ”တိ ဧဝံ နိစ္စသညာဒိ-
 ပဟာနသာမိကာနံ သတ္တန္တံ အနုပဿနာနံ အာဓိပစ္စံ ဟောတိ။

တတ္ထ အဘိညာပညာတိ ဓမ္မာနံ ရူပနာဒိသဘာဝေန ဇာနနပညာ။ သာ
ဟိ သောဘနဋ္ဌေန အဘိသဒ္ဓေန “တေသံ တေသံ ဓမ္မာနံ သဘာဝဇာနနဝသေန
သောဘနံ ဇာနန”န္တိ ကတွာ အဘိညာတိ ဝုစ္စတိ။ ဉာတဋ္ဌေ ဉာဏန္တိ ဇာနန-
သဘာဝံ ဉာဏံ။

၂၁။ ပရိညာပညာတိ ဇာနနပညာ။ သာ ဟိ ဗျာပနဋ္ဌေန ပရိသဒ္ဓေန
“အနိစ္စာဒိသာမညလက္ခဏဝသေန သကိစ္စသမာပနဝသေန ဝါ ဗျာပိတံ ဇာန-
န”န္တိ ကတွာ ပရိညာတိ ဝုစ္စတိ။ တိရုဏဋ္ဌေ ဉာဏန္တိ ဥပပရိက္ခဏသဘာဝံ၊
သမ္မသနသဘာဝံ ဝါ ဉာဏံ။

၂၂။ ပဟာနေ ပညာတိ နိစ္စသညာဒီနံ ပဇဟနာ ပညာ၊ ပဇဟတိတိ ဝါ၊
ပဇဟန္တိ ဧတေနာတိ ဝါ ပဟာနံ။ ပရိစ္စာဝဋ္ဌေ ဉာဏန္တိ ပရိစ္စဇနသဘာဝံ
ဉာဏံ။

၂၃။ ဘာဝနာပညာတိ ဝဇနပညာ။ ဧကရသဋ္ဌေ ဉာဏန္တိ ဧကကိစ္စသဘာဝံ
ဉာဏံ၊ ဝိမုတ္တိရသေန ဝါ ဧကရသသဘာဝံ ဉာဏံ။

၂၄။ သန္တိကိရိယာပညာတိ ပဋိဝေဓဝသေန ပဋိလာဘဝသေန ဝါ
ပစ္စက္ခကရဏပညာ။ ဖဿနဋ္ဌေ ဉာဏန္တိ တဒုဘယဝသေန ဝိန္ဒနသဘာဝံ
ဉာဏံ။

၂၅-၂၈။ ဣဒါနိ ယသ္မာ ပဟာနဘာဝနာသန္တိကိရိယဉာဏာနိ အရိယ-
မဂ္ဂဖလသမ္ပယုတ္တာနိပိ ဟောန္တိ၊ တသ္မာ တဒနန္တရံ အရိယပုဂ္ဂလာနံယေဝ
လမ္ဘမာနာနိ စတ္တာရိ ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏာနိ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာနိ။ တတ္ထာပိ ပစ္စယုပ္ပန္နော
အတ္ထော ဒုက္ခသစ္စံ ဝိယ ပါကဋ္ဌော သုဝိညေယျော စာတိ ပဌမံ အတ္ထပဋိသန္တိ-
ဒါဉာဏံ ဥဒ္ဓိဋ္ဌံ၊ တဿ အတ္ထဿ ဟေတုဓမ္မဝိသယတ္တာ တဒနန္တရံ
ဓမ္မပဋိသန္တိဒါဉာဏံ၊ တဒုဘယဿ နိရုတ္တိဝိသယတ္တာ တဒနန္တရံ နိရုတ္တိပဋိ-
သန္တိဒါဉာဏံ၊ တေသု တီသုပိ ဉာဏေသု ပဝတ္တနတော တဒနန္တရံ ပဋိဘာန-
ပဋိသန္တိဒါဉာဏံ။ ပ-ကာရံ ဒီဃံ ကတွာ စ ပဌန္တိ။

၂၉-၃၁။ ဣတော ပရာနိ ဝိဟာရဋ္ဌေ ဉာဏာဒီနိ တိဏိ ဉာဏာနိ
အရိယာနံယေဝ သမ္ဘဝတော ပဋိသမ္ဘိဒါပဘေဒတော စ ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏာ-
နန္တရံ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာနိ။ ဝိဟာရဋ္ဌေ ဉာဏဉ္စိ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါ ဟောတိ၊ သမာပတ္တဋ္ဌေ

၁-ဖုသနဋ္ဌေ (သိ)

ဉာဏံ အတ္ထပဋိသန္တိဒါ။ ဓမ္မသဘာဝေ ဉာဏဉ္စိ ပဋိသန္တိဒါကထာယံ^၁ ဓမ္မပဋိ-
 သန္တိဒါတိ ဝုတ္တံ။ နိဗ္ဗာနေ ဉာဏံ ပန အတ္ထပဋိသန္တိဒါ ဧဝံ။ တတ္ထ ဝိဟာရ-
 နာနက္ခေတိ အနိစ္စာနုပဿနာဒိဝသေန နာနာဝိပဿနာဝိဟာရေ။ ဝိဟာ-
 ရဋ္ဌေတိ ဝိပဿနာဝိဟာရသဘာဝေ။ ဝိဟာရေတိ စ သသမ္ပယုတ္တာ ဝိပဿနာ
 ဧဝံ။ သမာပတ္တိနာနက္ခေတိ အနိမိတ္တာဒိဝသေန နာနာဖလသမာပတ္တိယံ။
 သမာပတ္တိတိ စ လောကုတ္တရဖလဘူတာ စိတ္တစေတသိကဓမ္မာ။ ဝိဟာရ-
 သမာပတ္တိနာနက္ခေတိ ဥဘယဝသေန ဝုတ္တံ။

၃၂။ တတော ဝိဟာရသမာပတ္တိဉာဏသာမကဿ “ဒုဘတော ဝုဋ္ဌာန-
 ဝိဝဇ္ဇနေ ပညာ”တိ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တဿာပိ မဂ္ဂဉာဏဿ အာသဝသမုစ္ဆေဒ-
 သမတ္တတံ အနန္တရဖလဒါယကတ္တဉ္စ ကာရဏေန ဝိသေသေတွာ ‘အပရေ-
 နာကာရေန ဝတ္ထုကာမေန တဒေဝ “အာနန္တရိကသမာဓိမိ ဉာဏ”န္တိ ဥဒ္ဓိဋ္ဌံ။
 တတ္ထ အဝိက္ခေပပရိသုဒ္ဓတ္တာတိ ဝိက္ခိပတိ တေန စိတ္တန္တိ ဝိက္ခေပေါ၊ ဥဒ္ဓစ္စသေတံ
 နာမံ။ န ဝိက္ခေပေါ အဝိက္ခေပေါ၊ ဥဒ္ဓစ္စပဋိပက္ခဿ သမာဓိသေတံ နာမံ။
 ပရိသုဒ္ဓဿ ဘာဝေါ^၂ ပရိသုဒ္ဓတ္တံ၊ အဝိက္ခေပဿ ပရိသုဒ္ဓတ္တံ အဝိက္ခေပပရိသုဒ္ဓတ္တံ၊
 တသ္မာ အဝိက္ခေပပရိသုဒ္ဓတ္တာ သမာဓိဿ ပရိသုဒ္ဓဘာဝေနာတိ အတ္ထော။ ဣဒံ
 ဟိ အာသဝသမုစ္ဆေဒဿ အနန္တရဖလဒါယကတ္တဿ စ ကာရဏဝစနံ။
 အာသဝသမုစ္ဆေဒေတိ ဧတ္ထ အာသဝန္တိတိ အာသဝါ၊ စက္ခုတောပိ။ ပ။
 မနတောပိ သန္တန္တိ ပဝတ္တန္တိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဓမ္မတော ယာဝ ဂေါတြဘုံ၊
 ဩကာသတော ယာဝ ဘဝဂုံ သဝန္တိတိ ဝါ အာသဝါ၊ ဧတံ ဓမ္မံ တေဉ္စ
 ဩကာသံ အန္တောကရိတွံ ပဝတ္တန္တိတိ အတ္ထော။ အန္တောကရဏတ္ထော ဟိ
 အယံ အာကာရော။ စိရပါရိဝါသိကဋ္ဌေန မဒိရာဒယော အာသဝါ ဝိယာတိပိ
 အာသဝါ။ လောကသ္မိံ ဟိ စိရပါရိဝါသိကာ မဒိရာဒယော အာသဝါတိ ဝုစ္စန္တိ။
 ယဒိ စ စိရပါရိဝါသိကဋ္ဌေန အာသဝါ၊ ဧတေယေဝ ဘဝိတုမရဟန္တိ။ ဝုတ္တံ
 ဟောတံ—

“ပုရိမာ ဘိက္ခဝေ ကောဋိ န ပညာယတိ အဝိဇ္ဇာယ၊ ဣတော
 ပုဗ္ဗေ အဝိဇ္ဇာ နာဟောသိ၊ အထ ပစ္စာ သမဘဝိ”တိအာဒိ^၃။

အာယတံ ဝါ သံသာရဒုက္ခံ သဝန္တိ ပသဝန္တိတိပိ အာသဝါ၊ သမုစ္ဆိဇ္ဇတိ^၄
 ဧတေနာတိ သမုစ္ဆေဒေါ။ ပညာတိ ကာမာသဝါဒိနံ စတုန္တံ အာသဝါနံ
 သမုစ္ဆေဒေ ပညာ။

၁-ခု ၉-၃၃၃-ပိဋက။ ၂-ပရိသုဒ္ဓဘာဝေါ(သျှာ၊က) ၃-အံ ၁-၃၄၆-ပိဋက။ ၄-သမုစ္ဆိဇ္ဇတိ(က)

အာနန္ဒရိကသမာဓိမ္မိ ဉာဏန္တိ အတ္တနော ပဝတ္တိသမနန္တရံ နိယမေနဝ ဖလပ္ပဒါနတော အာနန္ဒရိကောတိ လဒ္ဓနာမော မဂ္ဂသမာဓိ။ န ဟိ မဂ္ဂသမာဓိမ္မိ ဥပ္ပန္နေ တဿ ဖလပ္ပတ္တိနိသေခကော ကောစိ အန္တရာယော အတ္ထိ။ ယထာဟ—

“အယဉ္ဇ ပုဂ္ဂလော သောတာပတ္တိဖလသစ္စိကိရိယာယ ပဋိပန္နော အဿ၊ ကပ္ပဿ စ ဥဒ္ဓယုနဝေလာ အဿ၊ နေဝ တာဝ ကပ္ပေါ ဥဒ္ဓယေယျ၊ ယာဝါယံ ပုဂ္ဂလော န သောတာပတ္တိဖလံ သစ္စိကရောတိ၊ အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော ဌိတကပ္ပိ။ သဗ္ဗေပိ မဂ္ဂသမာဓိနော ပုဂ္ဂလာ ဌိတကပ္ပိနော”တိ။

ဣဒံ တေန အာနန္ဒရိကသမာဓိနာ သမ္ပယုတ္တံ ဉာဏံ။

၃၃။ ဣမိနာ မဂ္ဂဉာဏေန ဖလပ္ပတ္တာနံ အရိယာနံယေဝ သမ္ဘဝတော ဣမဿ ဉာဏဿ အနန္တရံ အရဏဝိဟာရဉာဏာဒီနိ စတ္တာရိ ဉာဏာနိ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာနိ။ တကြာပိ စ အရဟတောယေဝ သတတမေဝ စ သမ္ဘဝတော အရဏဝိဟာရေ ဉာဏံ ပဌမံ ဥဒ္ဓိဋ္ဌံ၊ တဒနန္တရံ နိရောဓဿ အနာဂါမိအရဟန္တာနံ သမ္ဘဝေပိ ဗဟုသတ္တရတ္တာ ဝိသေသေန စ နိရောဓဿ နိဗ္ဗာနသမ္ပတတ္တာ စ နိရောဓ- သမာပတ္တိယာ ဉာဏံ ဥဒ္ဓိဋ္ဌံ၊ တဒနန္တရံ ပရိနိဗ္ဗာနဿ ကာလန္တရေ ပရိ- နိဗ္ဗာနကာလံ အာဟစ္စ ဌိတတ္တာ ဒီဃကာလိကန္တိ ပရိနိဗ္ဗာနေ ဉာဏံ ဥဒ္ဓိဋ္ဌံ၊ တဒနန္တရံ သမသီသဋ္ဌဿ^၂ သဗ္ဗကိလေသခယာနန္တရံ ပရိနိဗ္ဗာနကာလံ အာဟစ္စ ဌိတတ္တာ ရဿကာလိကန္တိ သမသီသဋ္ဌေ ဉာဏံ ဥဒ္ဓိဋ္ဌံ။ တတ္ထ သန္တော စာတိ စ-ကာရော ဒဿနာဓိပတေယျဉ္စ သန္တော ဝိဟာရာဓိဂမော စ ပဏီတာဓိ- မုတ္တတာ စာတိ တိဟိပိ ပဒေဟိ သမ္ပန္နိတဗ္ဗော။ ဒဿနန္တိ ဝိပဿနာဉာဏံ၊ အဓိပတိယေဝ အာဓိပတေယျံ၊ အဓိပတိတော ဝါ အာဂတတ္တာ အာဓိပတေယျံ၊ ဒဿနဉ္စ တံ အာဓိပတေယျဉ္စာတိ ဒဿနာဓိပတေယျံ။ ဝိဟရတိတိ ဝိဟာရော^၃၊ ဝိဟရန္တိ တေန ဝါတိ ဝိဟာရော၊ အဓိဂမ္မတိ ပါပုဏီယတိတိ အဓိဂမော၊ ဝိဟာရော ဧဝ အဓိဂမော ဝိဟာရာဓိဂမော။ သော စ ကိလေသပရိဋ္ဌာဟ- ဝိရဟိတတ္တာ နိဗ္ဗုတောတိ သန္တော။ သော စ အရဟတ္တဖလသမာပတ္တိပညာ။ ဥတ္တမဋ္ဌေန အတပ္ပကဋ္ဌေန စ ပဏီတော၊ ပဓာနဘာဝံ နိတောတိ ဝါ ပဏီတော၊ ပဏီတေ အဓိမုတ္တော ဝိသဋ္ဌစိတ္တော^၄ တပ္ပရမော ပဏီတာဓိမုတ္တော၊ တဿ ဘာဝေါ ပဏီတာဓိမုတ္တတာ။ သာ စ ဖလသမာပတ္တာဓိမုတ္တာ ပုဗ္ဗဘာဂပညာ ဧဝ။

၁-အဘိ ၃-၁၁၆-ပိဋကေ။
၂-သမသီသန္တဿ (သျှာ)
၃-ဝိဟရဏံ ဝိဟာရော (သိ၊ သျှာ)
၄-ဝိသတ္တစိတ္တော (သိ၊ သျှာ)

အရဏဝိဟာရေတိ နိက္ခိလေသဝိဟာရေ။ ရာဂါဒယော ဟိ ရဏန္တိ သတ္တေ
 စုဏ္ဏန္တိ ပိဋေန္တိတိ ရဏာ၊ ရဏန္တိ ဧတေဟိ သတ္တာ ကန္တန္တိ ပရိဒေဝန္တိတိ
~~ပါ ရဏာ၊ သုတ္တေ ဟိဝိဇေဝိ ပိတောရေ၊ နန္တိ အာသိ ရဏာပိ အရဏော၊~~
 ဝိဝိဓေ ပစ္စနိကဓမ္မေ ဟရန္တိ ဧတေနာတိ ဝိဟာရော။ တသ္မိံ အရဏေ ဝိဟာရေ။
 နိဒ္ဒေသဝါရေ ဝုတ္တပဌမဇ္ဈာနာဒီနိ စ ပဏီတာမိမုတ္တတာယ ဧဝ သင်္ဂဟိတာနိ။
 ဖလသမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇိတုကာမတာယ ဟိ ပဌမဇ္ဈာနာဒိံ သမာပဇ္ဇိတွာ
 ဝုဋ္ဌာယ ဈာနသမ္ပယုတ္တဓမ္မေ ဝိပဿတိ၊ ယာ စ အရဏဝိဘင်္ဂသုတ္တန္တေ
 ဘဂဝတာ ဒေသိတာ အရဏပဋိပဒါ၊ သာပိ ဣမိနာဝ သင်္ဂဟိတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။
 ဝုတ္တံ ဟိ တတ္ထ ဘဂဝတာ—

“အရဏဝိဘင်္ဂံ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ဒေသေဿာမိ။ပ။ န ကာမသုခံ
 အနုယုဇ္ဇေယျ ဟိနံ ဂမ္ဘံ ပေါထုဇ္ဇနိကံ အနရိယံ အနတ္ထသံဟိတံ၊ န စ
 အတ္တကိလမထာနုယောဂံ အနုယုဇ္ဇေယျ ဒုက္ခံ အနရိယံ အနတ္ထသံဟိတံ။
 ဧတေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဥဘော အန္တေ အနုပဂမ္ဘ မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ
 တထာဂတေန အဘိသမ္ပုဒ္ဓါ စက္ခုကရဏီ ဉာဏကရဏီ ဥပသမာယ
 အဘိညာယ သမ္မောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ။ ဥဿာဒနဉ္စ ဇညာ၊
 အပသာဒနဉ္စ ဇညာ၊ ဥဿာဒနဉ္စ ဥတွာ အပသာဒနဉ္စ ဥတွာ
 နေဝုဿာဒေယျ န အပသာဒေယျ၊ ဓမ္မမေဝ ဒေသေယျ။ သုခဝိနိစ္ဆယံ
 ဇညာ၊ သုခဝိနိစ္ဆယံ ဥတွာ အဇ္ဈတ္တံ သုခမနုယုဇ္ဇေယျ၊ ရဟောဝါဒံ န
 ဘာသေယျ၊ သမ္မုခေါ န ဒီဏံ ဘဏေ၊ အတရမာနောဝ ဘာသေယျ
 နော တရမာနော၊ ဇနပဒနိရုတ္တိံ နဘိနိဝေသေယျ၊ သမညံ နာတိဓာ-
 ဝေယျာတိ။ အယမုဒ္ဒေသော အရဏဝိဘင်္ဂံဿ။ပ။ တတြိ ဘိက္ခဝေ ယော
 ကာမပဋိသန္ဓိသုခိနော သောမနဿာနုယောဂံ အနနုယောဂေါ ဟိနံ။ပ။
 အနတ္ထသံဟိတံ၊ အဒုက္ခော ဧသော ဓမ္မော အဝိဃာတော အနုပါယာ-
 သော အပရိဋ္ဌာဟော သမ္မာပဋိပဒါ။ တသ္မာ ဧသော ဓမ္မော
 အရဏော။ပ။ တတြိ ဘိက္ခဝေ ယော အတ္တကိလမထာနုယောဂံ
 အနနုယောဂေါ ဒုက္ခံ အနရိယံ အနတ္ထသံဟိတံ။ အဒုက္ခော ဧသော
 ဓမ္မော။ပ။ တသ္မာ ဧသော ဓမ္မော အရဏော။ တတြိ ဘိက္ခဝေ ယာယံ
 မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ တထာဂတေန အဘိသမ္ပုဒ္ဓါ။ပ။ အဒုက္ခော ဧသော
 ဓမ္မော။ပ။ တသ္မာ ဧသော ဓမ္မော အရဏော။ပ။ တတြိ ဘိက္ခဝေ
 ယာယံ နေဝုဿာဒနာ န အပသာဒနာ ဓမ္မဒေသနာ စ၊ အဒုက္ခော ဧသော

ဓမ္မော။ပ။ တသ္မာ ဧသော ဓမ္မော အရဏော။ပ။ တတြ ဘိက္ခဝေ ယဒိဒံ
 နေက္ခမ္မသုခံ ပဝိဝေကသုခံ ဥပသမသုခံ သမ္မောဓိသုခံ၊ အဒုက္ခော
 ဧသော ဓမ္မော။ပ။ တသ္မာ ဧသော ဓမ္မော အရဏော။ပ။ တတြ
 ဘိက္ခဝေ ယွာယံ ရဟောဝါဒေါ ဘူတော တစ္ဆော အတ္ထသံဟိတော၊
 အဒုက္ခော ဧသော ဓမ္မော။ပ။ တသ္မာ ဧသော ဓမ္မော အရဏော။ပ။
 တတြ ဘိက္ခဝေ ယွာယံ သမ္မုခါ ဒီဏဝါဒေါ ဘူတော တစ္ဆော
 အတ္ထသံဟိတော၊ အဒုက္ခော ဧသော ဓမ္မော။ပ။ တသ္မာ ဧသော ဓမ္မော
 အရဏော။ပ။ တတြ ဘိက္ခဝေ ယဒိဒံ အတရမာနဿ ဘာသိတံ၊
 အဒုက္ခော ဧသော ဓမ္မော။ပ။ တသ္မာ ဧသော ဓမ္မော အရဏော။ပ။
 တတြ ဘိက္ခဝေ ယွာယံ ဇနပဒနိရုတ္တိယာ စ အနဘိနိဝေသော
 သမညာယ စ အနတိသာရော၊ အဒုက္ခော ဧသော ဓမ္မော။ပ။ တသ္မာ
 ဧသော ဓမ္မော အရဏောတိ။ တသ္မာတိဟ ဘိက္ခဝေ သရဏန္တ ဓမ္မံ
 ဇာနိဿာမ၊ အရဏန္တ ဓမ္မံ ဇာနိဿာမ။ သရဏန္တ ဓမ္မံ ဥတွာ အရဏန္တ
 ဓမ္မံ ဥတွာ အရဏံ ပဋိပဒံ ပဋိပဇ္ဇိဿာမာတိ ဧဝံ ဟိ ဝေါ ဘိက္ခဝေ
 သိက္ခိတဗ္ဗံ။ သုဘူတိ စ ပန ဘိက္ခဝေ ကုလပုတ္တော အရဏပဋိပဒံ
 ပဋိပဇ္ဇော”တိ။

တတ္ထ မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ ဒဿနာဓိပတေယျေန စ သန္တေန ဝိဟာရာဓိဂမေန
 စ သင်္ဂဟိတာ။ ကာမသုခံ အတ္တကိလမထံ အနနုယောဂေါ မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ
 ဧဝ။ အရဟတော ဟိ ဝိပဿနာပုဗ္ဗဘာဂမဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ ဟောတိ၊ အရဟတ္တ-
 ဖလသမာပတ္တိ အဋ္ဌင်္ဂမဂ္ဂဝသေန မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ စ။ သေသာ ပန ပဏီတာဓိ-
 မုတ္တတာယ ဧဝ သင်္ဂဟိတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ကိဉ္စာပိ သဗ္ဗေပိ အရဟန္တော
 အရဏဝိဟာရိနော၊ အညေ အရဟန္တော ဓမ္မံ ဒေသေန္တော “သမ္မာပဋိပဇ္ဇော
 သမ္မာပဋိပဇ္ဇော”တိ “မိစ္ဆာပဋိပဇ္ဇော မိစ္ဆာပဋိပဇ္ဇော”တိ ပုဂ္ဂလဝသေနာပိ
 ဥဿာဒနာပဿာဒနာနိ ကတွာ ဓမ္မံ ဒေသေန္တိ၊ သုဘူတိတ္ထေရော ပန “အယံ
 မိစ္ဆာပဋိပဒါ၊ အယံ သမ္မာပဋိပဒါ”တိ ဓမ္မဝသေနော ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ တေနော
 ဘဂဝါ တံယေဝ အရဏပဋိပဒံ ပဋိပဇ္ဇောတိ စ ဝဏ္ဏေသိ၊ “တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ
 သာဝကာနံ ဘိက္ခူနံ အရဏဝိဟာရိနံ ယဒိဒံ သုဘူတိ”တိ^၁ စ အရဏဝိဟာရိနံ
 အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေသိတိ။

၃၄။ ဒွိဟိ ဗလေဟိတိ သမထဗလဝိပဿနာဗလေဟိ။ သမန္တာဂတတ္တာတိ
 ယုတ္တတ္တာ ပရိပုဏ္ဏတ္တာ ဝါ။ တယော စာတိ ဝိဘတ္တိဝိပလ္လာသော၊ တိဏ္ဏန္တာတိ

၁-အံ ၁-၂၄-ပိဋေ။

ဝုတ္တံ ဟောတိ။ သင်္ခါရာနန္တိ ဝစီသင်္ခါရကာယသင်္ခါရစိတ္တသင်္ခါရာနံ။ ပဋိ-
 ပ္ပဿဒ္ဓိယာတိ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓတ္ထံ နိရောဓတ္ထံ၊ အပ္ပဝတ္တတ္ထန္တံ ဝုတ္တံ ဟောတိ။
 သောဠသဟိတိ အနိစ္စာနုပဿနာဒီနိ အဋ္ဌ၊ မဂ္ဂဖလာနိ အဋ္ဌာတိ သောဠသဟိ။
 ဉာဏစရိယာဟိတိ ဉာဏပ္ပဝတ္တိဟိ။ နဝဟိတိ ရူပါရူပါဝစရသမာဓိ တဒုပစာရော
 စာတိ နဝဟိ။ ဝသိဘာဝတာ ပညာတိ လဟုတာ ယထာသုခဝတ္တနံ ဣဿရိယံ
 ဝသော၊ သော အဿ အတ္ထိတံ ဝသိ၊ ဝသိနော ဘာဝေါ ဝသိဘာဝေါ၊
 ဝသိဘာဝေါ ဧဝ ဝသိဘာဝတာ ယထာ ပါဠိကုလျမေဝ ပါဠိကုလျတာ။
 ဧဝံဝိဓာ ပညာ ဝသိဘာဝတာယ ပညာတိ ဝါ အတ္ထော။ သိ-ကာရံ ဒီဃံ ကတွာ
 စ ပဋ္ဌန္တိ။ သမန္နာဂတတ္တာ စ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိယာ စ ဉာဏစရိယာဟိ စ သမာဓိ-
 စရိယာဟိ စာတိ စကာရော သမ္ဗန္ဓိတဗ္ဗော။

နိရောဓသမာပတ္တိယာ ဉာဏန္တိ အနာဂါမိအရဟန္တာနံ နိရောဓသမာပတ္တိ-
 နိမိတ္တံ ဉာဏံ ယထာ အဇိနမ္ဘိ ဟညတေ ဒီပိတိ။ နိရောဓသမာပတ္တိတိ စ နေဝ-
 သညာနာသညာယတနဿ အဘာဝမတ္ထံ၊ န ကောစိ ဓမ္မော၊ ပညတ္တိမတ္ထံ။
 အဘာဝမတ္တတ္တာ နိရောဓောတိ စ၊ သမာပဇ္ဇန္တေန သမာပဇ္ဇိယတိ နာမာတိ
 သမာပတ္တိတိ စ ဝုစ္စတိ။

၃၅။ သမ္ပဇာနဿာတိ သမ္မာ ပကာရေဟိ ဇာနာတိတိ သမ္ပဇာနော။
 တဿ သမ္ပဇာနဿ။ ပဝတ္တပရိယာဒါနေတိ ပဝတ္တနံ ပဝတ္တံ၊ သမုဒါစာရောတိ
 အတ္ထော။ ကိလေသပဝတ္တံ ခန္ဓပဝတ္တဉ္စ။ တဿ ပဝတ္တဿ ပရိယာဒါနံ ပရိက္ခယော
 အပ္ပဝတ္တိ ပဝတ္တပရိယာဒါနံ။ တသ္မိံ ပဝတ္တပရိယာဒါနေ။ ပရိနိဗ္ဗာနေ ဉာဏန္တိ
 အရဟတော ကာမစ္ဆန္ဒာဒီနံ ပရိနိဗ္ဗာနံ အပ္ပဝတ္တံ အနုပါဒိသေသပရိနိဗ္ဗာနဉ္စ
 ပစ္စဝေက္ခန္တဿ တသ္မိံ ကိလေသပရိနိဗ္ဗာနေ ခန္ဓပရိနိဗ္ဗာနေ စ ပဝတ္တံ ဉာဏံ။

၃၆။ သပ္ပဓမ္မာနန္တိ သဗ္ဗေသံ တေဘူမကဓမ္မာနံ။ သမ္မာ သမုစ္ဆေဒေတိ
 သန္တတိသမုစ္ဆေဒဝသေန သုဠု နိရောဓေ။ နိရောဓေ စ အနုပဋ္ဌာနတာတိ
 နိရောဓေ ဂတေ ပုန န ဥပဋ္ဌာနတာယ၊ ပုန အနုပ္ပတ္တိယန္တိ အတ္ထော။ သမ္မာ-
 သမုစ္ဆေဒေ စ နိရောဓေ စ အနုပဋ္ဌာနတာ စာတိ စကာရော သမ္ဗန္ဓိတဗ္ဗော။

သမသိသဋ္ဌေ ဉာဏန္တိ နေက္ခမ္မာဒီနိ သတ္တတိံသ သမာနိ၊ တဏှာဒီနိ
 တေရသ သိသာနံ။ ပစ္စနိကဓမ္မာနံ သမိတတ္တာ သမာနိ၊ ယထာယောဂံ
 ပဓာနတ္တာ စ ကောဋိတ္တာ စ သိသာနိ။ ဧကသ္မိံ ဣရိယာပထေ ဝါ

၁-တေဘူမိကဓမ္မာနံ (သိ၊ သျာ)

ကေသို့ ရောဂေ ဝါ သဘာဂသန္တတိဝသေန ကေသို့ ဇီဝိတိန္ဒြိယေ ဝါ
 နေက္ခမ္မာဒိနိ သမာနိ စ သဒ္ဓါဒိနိ သိသာနိ စ အဿ သန္တိတိ သမသိသိ၊
 သမသိသိဿ အတ္ထော သမသိသဋ္ဌော။ တသို့ သမသိသဋ္ဌော သမသိသိဘာဝေတိ
 အတ္ထော။ ကေသို့ ဣရိယာပထေ ရောဂေ ဝါ သဘာဂသန္တတိဝသေန ဇီဝိတေ
 ဝါ ဝိပဿနံ အာရဘိတွာ တသို့ ယေဝ ဣရိယာပထေ ရောဂေ သဘာဂဇီဝိတေ
 ဝါ စတ္တာရိ မဂ္ဂဖလာနိ ပတွာ တသို့ ယေဝ ပရိနိဗ္ဗာယန္တဿ အရဟတောယေဝ
 သမသိသိဘာဝေါ ဟောတိတိ တသို့ သမသိသိဘာဝေ ဉာဏန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။
 ဝုတ္တဉ္စ ပုဂ္ဂလပညတ္တိယံ၊^၁ တဿာ စ အဋ္ဌကထာယံ။—

“ကတမော စ ပုဂ္ဂလော သမသိသိ၊ ယဿ ပုဂ္ဂလဿ အပုဗ္ဗံ အစရိမံ
 အာသဝပရိယာဒါနဉ္စ ဟောတိ ဇီဝိတပရိယာဒါနဉ္စ။ အယံ ဝုစ္စတိ
 ပုဂ္ဂလော သမသိသိ”တိ။^၁

“သမသိသိနိဒ္ဒေသေ အပုဗ္ဗံ အစရိမန္တိ အပုရေ အပစ္စာ၊ သန္တတိပစ္စုပ္ပန္န-
 ဝသေန ကေဝါရိယေဝ၊ ကေကာလံယေဝါတိ အတ္ထော။ ပရိယာဒါနန္တိ
 ပရိက္ခယော။ အယန္တိ အယံ ပုဂ္ဂလော သမသိသိ နာမ ဝုစ္စတိ။ သော
 ပနေသ တိဝိဓော ဟောတိ ဣရိယာပထသမသိသိ ရောဂသမသိသိ
 ဇီဝိတသမသိသိတိ။ တတ္ထ ယော စင်္ဂမန္တောဝ ဝိပဿနံ အာရဘိတွာ
 အရဟတ္တံ ပတွာ စင်္ဂမန္တောဝ ပရိနိဗ္ဗာတိ၊ ယော ဌိတကောဝ ဝိပဿနံ
 အာရဘိတွာ အရဟတ္တံ ပတွာ ဌိတကောဝ ပရိနိဗ္ဗာတိ၊ ယော နိသိန္တောဝ
 ဝိပဿနံ အာရဘိတွာ အရဟတ္တံ ပတွာ နိသိန္တောဝ ပရိနိဗ္ဗာတိ၊ ယော
 နိပန္တောဝ ဝိပဿနံ အာရဘိတွာ အရဟတ္တံ ပတွာ နိပန္တောဝ ပရိနိဗ္ဗာတိ၊ အယံ
 ဣရိယာပထသမသိသိ နာမ။ ယော ပန ဧကံ ရောဂံ ပတွာ အန္တောရောဂေ-
 ယေဝ ဝိပဿနံ အာရဘိတွာ အရဟတ္တံ ပတွာ တေနော ရောဂေန ပရိနိဗ္ဗာတိ၊
 အယံ ရောဂသမသိသိ နာမ။ ကတရော ဇီဝိတသမသိသိ? တေရသ သိသာနိ။
 တတ္ထ ကိလေသသိသံ အဝိဇ္ဇံ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ ပရိယာဒါယတိ၊ ပဝတ္တသိသံ
 ဇီဝိတိန္ဒြိယံ စုတိစိတ္တံ ပရိယာဒါယတိ၊ အဝိဇ္ဇာပရိယာဒါယကံ စိတ္တံ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ
 ပရိယာဒါတုံ န သက္ကောတိ၊ ဇီဝိတိန္ဒြိယပရိယာဒါယကံ စိတ္တံ အဝိဇ္ဇံ ပရိယာ-
 ဒါတုံ န သက္ကောတိ။ အဝိဇ္ဇာပရိယာဒါယကံ စိတ္တံ အညံ၊ ဇီဝိတိန္ဒြိယပရိယာ-
 ဒါယကံ စိတ္တံ အညံ။ ယဿ စေတံ သိသဒ္ဓယံ သမံ ပရိယာဒါနံ ဝုစ္စတိ၊ သော
 ဇီဝိတသမသိသိ နာမ။ ကထမိဒံ သမံ ဟောတိတိ? ဝါရသမတာယ။ ယသို့ ဟိ

၁-အဘိ ၃-၁၁၆-ပိဋက။ ၂-အဘိ-ဋ္ဌ ၃-၃၇-ပိဋက။

ဝါရေ မဂ္ဂဝုဋ္ဌာနံ ဟောတိ။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေ ပဉ္စ ပစ္စဝေက္ခဏာနိ၊ သကဒါ-
ဂါမိမဂ္ဂေ ပဉ္စ၊ အနာဂါမိမဂ္ဂေ ပဉ္စ၊ အရဟတ္တမဂ္ဂေ စတ္တာရိတိ ဧကေနဝိသတိမေ
ပစ္စဝေက္ခဏဉ္စုဏေ ပတိဋ္ဌာယ ဘဝံ ဩတရိတွာ ပရိနိဗ္ဗာယတိ။ ဣမာယ
ဝါရသမတာယ ဧဝ ဥဘယသီသပရိယာဒါနမ္ပိ သမံ ဟောတိ နာမ။ တေနာယံ
ပုဂ္ဂလော ‘ဇိဝိတသမသီသီ’တိ ဝုစ္စတိ။ အယမေဝ စ ဣမ အမိပ္ပေတော’တိ။

၃၇။ ဣဒါနိ ယသ္မာ သုတမယသီလမယဘာဝနာမယဉ္စုဏာနိ ဝဋ္ဋပါဒကာနိ
သလ္လေခါ နာမ န ဟောန္တိ၊ လောကုတ္တရပါဒကာနေဝ ဧတာနိ စ အညာနိ စ
ဉ္စုဏာနိ သလ္လေခါတိ ဝုစ္စန္တိ၊ တသ္မာ ပစ္စနိကသလ္လေခနာကာရေန ပဝတ္တာနိ
ဉ္စုဏာနိ ဒဿေတုံ သမသီသဋ္ဌေ ဉ္စုဏာနန္တရံ သလ္လေခဋ္ဌေ ဉ္စုဏံ ဥဒ္ဓိဋ္ဌံ။ တတ္ထ
ပုထုနာနတ္ထတေဇပရိယာဒါနေ ပညာတိ လောကုတ္တရေဟိ အသမ္ပိဿဋ္ဌေန
ပုထုနံ ရာဂါဒိနဉ္စ နာနတ္တာနံ နာနာသဘာဝါနံ ကာမစ္ဆန္ဒာဒိနဉ္စ သန္တာပနဋ္ဌေန
“တေဇာ”တိ လဒ္ဓနာမာနံ ဒုဿိလျာဒိနဉ္စ ပရိယာဒါနေ ခေပနေ ပညာ၊
နေက္ခမ္မာဒိမ္ပိ သတ္တတိံသဘောဒေ ဓမ္မေ ပညာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အထ ဝါ
ပုထုဘူတာ နာနတ္တဘူတာ စတေဇာ ဧဝ တေသံ ပုထုဘူတာနံ နာနတ္တဘူတာနံ
ဒုဿိလျာဒိနံ ပဉ္စန္တံ တေဇာနံ ပရိယာဒါနေ ပညာတိ အတ္ထော။ တေဇေဟိ-
ယေဝ ပုထုနံ နာနတ္တာနဉ္စ သင်္ဂဟံ နိဒ္ဒေသဝါရေ ပကာသယိဿာမ။

သလ္လေခဋ္ဌေ ဉ္စုဏန္တိ ပစ္စနိကဓမ္မေ သလ္လေခတိ သမုစ္ဆန္ဒတိတိ သလ္လေခေါ၊
တသ္မိံ နေက္ခမ္မာဒိကေ သတ္တတိံသပုဘောဒေ သလ္လေခသဘာဝေ ဉ္စုဏံ။ “ပရေ
ဝိဟိံသကာ ဘဝိဿန္တိ၊ မယမေတ္ထ အဝိဟိံသကာ ဘဝိဿာမာတိ သလ္လေခေါ
ကရဏီယော”တိအာဒိနာ^၁ နယေန ဘဂဝတာ သလ္လေခသုတ္တန္တေ ဝုတ္တော
စတုစတ္တာလီသဘောဒေါပိ သလ္လေခေါ ဣမိနာ သင်္ဂဟိတောယေဝါတိ ဝေဒိ-
တဗ္ဗော။

၃၈။ ဣဒါနိ သလ္လေခေ ဌိတေန ကတ္တဗ္ဗံ သမ္ပပ္ပဓာနဝိရိယံ ဒဿေတုံ
တဒနန္တရံ ဝိရိယာရမ္ဘေ ဉ္စုဏံ ဥဒ္ဓိဋ္ဌံ။ တတ္ထ အသလ္လိနတ္ထပဟိတတ္ထပဂ္ဂဟဋ္ဌေတိ
ကောသဇ္ဇဝသေန အသလ္လိနော အသင်္ဂဟိတော အတ္တာ အဿာတိ အသလ္လိ-
နတ္ထော။ အတ္တာတိ စိတ္တံ။ ယထာဟ—

“ဥဒကံ ဟိ နယန္တိ နေတ္ထိကာ၊ ဥသုကာရာ နမယန္တိ^၂ တေဇနံ။
ဒါရုံ နမယန္တိ^၂ တစ္ဆကာ၊ အတ္တာနံ ဒမယန္တိ ပဏ္ဍိတာ”တိအာဒိ^၃။

၁-မ ၁-၅၀-ပိဋ္ဌေ။ ၂-ဒမယန္တိ (သျှာ၊ က) ၃-ခု ၁-၂၅-ပိဋ္ဌေ။

ကာယေ စ ဇီဝိတေ စ အနပေက္ခတာယ ပဟိတော ပေသိတော ဝိဿဋ္ဌော အတ္တာ ဧတေနာတိ ပဟိတတ္ထော။ အတ္တာတိ အတ္တဘာဝေါ။ ယထာဟ— “ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အတ္တာနံ ဝဓိတွာ ဝဓိတွာ ရောဒေယျာ”တိအာဒိ^၁။ အသလ္လိနတ္ထော စ သော ပဟိတတ္ထော စာတိ အသလ္လိနတ္တပဟိတတ္ထော။ သဟဇာတဓမ္မေ ပဂ္ဂဏှာတိ ဥပတ္တမ္ဘတီတိ ပဂ္ဂဟော၊ ပဂ္ဂဟော ဧဝ အတ္ထော ပဂ္ဂဟဋ္ဌော၊ ပဂ္ဂဟသဘာဝေါတိ အတ္ထော။ အသလ္လိနတ္တပဟိတတ္ထသ ပဂ္ဂဟဋ္ဌော အသလ္လိနတ္တပဟိတတ္တပဂ္ဂဟဋ္ဌော။ တသ္မိံ အသလ္လိနတ္တပဟိတတ္တ- ပဂ္ဂဟဋ္ဌော။ “တသ္မာတိဟ ဘိက္ခဝေ တုမှေပိ အပ္ပဋ္ဌိဝါနံ ပဒဟေယျာထ။ ကာမံ တစော စ နှာရ စ အဋ္ဌိစ အဝသိဿတု၊ ဥပသုဿတု သရီရေ မံသလောဟိတံ။ ယံ တံ ပုရိသထာမေန ပုရိသဝီရိယေန ပုရိသပရက္ကမေန ပတ္တဗ္ဗံ၊ န တံ အပါပုဏ်တွာ ဝီရိယဿ သဏ္ဍာနံ ဘဝိဿတိ”တိ^၂ ဝုတ္တတ္တာ အသလ္လိနတ္တ- ပဟိတတ္တဝစနေန ပဓာနသ္မိံ အပ္ပဋ္ဌိဝါနိတာ အနိဝတ္တနတာ ဝုတ္တာ။ ပဂ္ဂဟဋ္ဌ- ဝစနေန ပန ကောသဇ္ဇဒ္ဓစ္စဝိမုတ္တံ သမပ္ပဝတ္တံ ဝီရိယံ ဝုတ္တံ။

ဝီရိယာရမ္ဘေ ဉာဏန္တိ ဝီရဘာဝေါ ဝီရိယံ၊ ဝီရာနံ ဝါ ကမ္မံ၊ ဝိမိနာ ဝါ နယေန ဥပါယေန ဤရယိတဗ္ဗံ ပဝတ္တယိတဗ္ဗန္တိ ဝီရိယံ၊ တဒေတံ ဥဿာဟ- လက္ခဏံ၊ သဟဇာတာနံ ဓမ္မာနံ ဥပတ္တမ္ဘနရသံ၊ အသံသီဒနဘာဝပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ “သံဝိဂ္ဂေါ ယောနိသော ပဒဟတိ”တိ^၃ ဝစနတော သံဝေဂပဒဋ္ဌာနံ၊ ဝီရိယာ- ရမ္ဘဝတ္ထုပဒဋ္ဌာနံ ဝါ။ သမ္မာ အာရမ္ဘံ သဗ္ဗသမ္ပတ္တိနံ မူလံ ဟောတီတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဝီရိယသင်္ခါတော အာရမ္ဘော ဝီရိယာရမ္ဘော။ ဣမိနာ သေသာရမ္ဘေ ပဋိက္ခိပတိ။ အယံ ဟိ အာရမ္ဘသဒ္ဓေါ ကမ္မေ အာပတ္တိယံ ကိရိယာယံ ဝီရိယေ ဟိံသာယံ ဝိကောပနေတိ အနေကေသု အတ္ထေသု အာဂတော။

“ယံကိဉ္စိ ဒုက္ခံ သမ္ဘောတိ၊ သဗ္ဗံ အာရမ္ဘပစ္စယာ။
အာရမ္ဘာနံ နိရောဓေန၊ နတ္ထိ ဒုက္ခဿ သမ္ဘဝေါ”တိ^၄—

ဧတ္ထ ဟိ ကမ္မံ အာရမ္ဘောတိ အာဂတံ။ “အာရမ္ဘတိ စ ဝိပုဋ္ဌိသာရိ စ ဟောတိ”တိ^၅ ဧတ္ထ အာပတ္တိ။ “မဟာယညာ မဟာရမ္ဘာ၊ န တေ ဟောန္တိ မဟပ္ပလာ”တိ^၆ ဧတ္ထ ယူပုဿာပနာဒိကိရိယာ။ “အာရမ္ဘထ နိက္ကမထ၊ ယုဉ္ဇထ ဗုဒ္ဓသာသနေ”တိ^၇ ဧတ္ထ ဝီရိယံ။ “သမဏံ ဂေါတမံ ဥဒ္ဓိဿ ပါဏံ အာရမ္ဘန္တိ”တိ^၈ ဧတ္ထ ဟိံသာ။ “ဗိဇဂါမဘူတဂါမသမာရမ္ဘာ ပဋိဝီရတော

၁-ဝိ ၂-၃၆၅-ပိဋက။ ၂-အံ ၁-၅၂-ပိဋက။ ၃-အံ ၁-၄၃၀-ပိဋက။
 ၄-ခု ၁-၃၉၄-ပိဋက။ ၅-အံ ၂-၁၄၆၊ အဘိ ၃-၁၇၃-ပိဋကသု။ ၆-အံ ၁-၃၅၁၊ သံ ၁-၇၆-ပိဋကသု။
 ၇-သံ ၁-၁၅၀-ပိဋက။ ၈-မ ၂-၃၂-ပိဋက။

ဟောတိ”တိ^၁ ဧတ္ထ ဆေဒနဘဉ္ဇနာဒိကံ ဝိကောပနံ။ ဣမ ပန ဝီရိယမေဝ အဓိပ္ပေတံ။ တေန ဝုတ္တံ “ဝီရိယသင်္ခါတော အာရမ္ဘော ဝီရိယာရမ္ဘော”တိ။ ဝီရိယဉ္စိ အာရဘနကဝသေန အာရမ္ဘောတိ ဝုစ္စတိ။ တသ္မိံ ဝီရိယာရမ္ဘေ ဉာဏံ။ အသလ္လိနတ္တာ ပဟိတတ္တာတိပိ ပဌန္တိ၊ အသလ္လိနဘာဝေန ပဟိတဘာဝေနာတိ အတ္ထော။ ပုရိမပါဌောယေဝ သုန္ဒရော။ ကေစိ ပန “သတိဓမ္မဝိစယဝီရိယဝီတိ- သမ္မောဇ္ဈင်္ဂါနံ သမတာ အသလ္လိနတ္တတာ၊ သတိသမာဓိပဿဒ္ဓိဥပေက္ခာ- သမ္မောဇ္ဈင်္ဂါနံ သမတာ ပဟိတတ္တတာ၊ သတ္တန္တံ သမ္မောဇ္ဈင်္ဂါနံ သမတာ ပဂ္ဂဟဌော”တိ ဝဏ္ဏယန္တိ။

၃၉။ ဣဒါနိ သမ္မာဝါယာမသိဒ္ဓိံ မဂ္ဂဖလံ ပတ္တေန လောကဟိတတ္ထံ ဓမ္မဒေသနာ ကာတဗ္ဗာတိ ဒဿေတုံ တဒနန္တရံ အတ္ထသန္တဿနေ ဉာဏံ ဥဒ္ဓိဋ္ဌံ။ တတ္ထ နာနာဓမ္မပ္ပကာသနတာတိ သဗ္ဗသင်္ခတာသင်္ခတဝသေန နာနာဓမ္မာနံ ပကာသနတာ ဒီပနတာ ဒေသနတာ။ ပကာသနတာတိ စ ပကာသနာ ဧဝ။ အတ္ထသန္တဿနေတိ နာနာအတ္တာနံ ပရေသံ သန္တဿနေ။ ဓမ္မာ စ အတ္တာ စ တေ ဧဝ။

၄၀။ ဣဒါနိ ပရေသံ ဓမ္မိယာ ကထာယ သန္တဿန္တဿ တဿ အရိယ- ပုဂ္ဂလဿ ယထာသဘာဝဓမ္မဒေသနာကာရဏံ ဒဿနဝိသုဒ္ဓိံ ဒဿေတုံ တဒနန္တရံ ဒဿနဝိသုဒ္ဓိဉာဏံ ဥဒ္ဓိဋ္ဌံ။ တတ္ထ သဗ္ဗဓမ္မာနံ ကေသင်္ဂဟတာ နာနတ္ထေကတ္တပဋိဝေဓေတိ သဗ္ဗေသံ သင်္ခတာသင်္ခတဓမ္မာနံ ကေသင်္ဂဟတာယ စ ကာမစ္ဆန္ဒာဒိနံ နာနတ္တဿ စ နေက္ခမ္ဘာဒိနံ ကေတ္တဿ စ ပဋိဝေဓော၊ အဘိသမယောတိ အတ္ထော။ သော ပန^၂ မဂ္ဂပညာ ဖလပညာ စ။ မဂ္ဂပညာ သစ္စာဘိသမယက္ခဏေ သစ္စာဘိသမယဝသေန ပဋိဝိဇ္ဈတိတိ ပဋိဝေဓော၊ ဖလပညာ ပဋိဝိဒ္ဓတ္တာ ပဋိဝေဓော။ ကေသင်္ဂဟတာတိ ဧတ္ထ ဇာတိသင်္ဂဟော သဉ္ဇာတိသင်္ဂဟော ကိရိယာသင်္ဂဟော ဂဏနသင်္ဂဟောတိ စတုဗ္ဗိဓော သင်္ဂဟော။ တတ္ထ “သဗ္ဗေ ခတ္တိယာ အာဂစ္ဆန္တိ၊ သဗ္ဗေ ပြာဟူဏာ၊ သဗ္ဗေ ဝေဿာ၊ သဗ္ဗေ သုဒ္ဓါ အာဂစ္ဆန္တိ”^၃၊ “ယာ စာဝုသော ဝိသာခ သမ္မာဝါစာ၊ ယော စ သမ္မာကမ္မန္တော၊ ယော စ သမ္မာအာဇီဝေါ၊ ဣမေ ဓမ္မာ သီလက္ခန္ဓေ သင်္ဂဟိတာ”တိ^၄ အယံ ဇာတိသင်္ဂဟော နာမ။ “ကေဇာတိကာ အာဂစ္ဆန္တိ”တိ ဝုတ္တဋ္ဌာနေ ဝိယ ဟိ ဣမ သဗ္ဗေ ဇာတိယာ ကေသင်္ဂဟိတာ။ “သဗ္ဗေ ကောသလကာ အာဂစ္ဆန္တိ။

၁-ဒီ ၁-၅၊ မ ၁-၂၃၇-ပိဋ္ဌာဒိသု။
 ၂-သာ ပနေသာ (သျှာ၊က)
 ၃-ဒေသနတာတိ စ ပကာသနတာ ဧဝ (သီ)
 ၄-မ ၁-၃၇၅-ပိဋ္ဌေ။

သဗ္ဗေ မာဂဓိကာ၊ သဗ္ဗေ ဘာရုကစ္ဆကာ အာဂစ္ဆန္တိ”၊ “ယော စာရသော
 ဝိသာခ သမ္မာဝါယာမော၊ ယာ စ သမ္မာသတိ၊ ယော စ သမ္မာသမာဓိ၊ ဣမေ
 ဓမ္မာ သမာဓိက္ခန္ဓေ သင်္ဂဟိတာ”^၁ တိ အယံ သဉ္ဇာတိသင်္ဂဟော နာမ။
 “ဧကဋ္ဌာနေ ဇာတာ သံဝဗျာ^၂ အာဂစ္ဆန္တိ”^၃ တိ ဝုတ္တဋ္ဌာနေ ဝိယ ဟိ ဣဓ သဗ္ဗေ
 ဇာတိဋ္ဌာနေန နိဝုတ္တောကာသေန ဧကသင်္ဂဟိတာ။ “သဗ္ဗေ ဟတ္ထာရောဟာ
 အာဂစ္ဆန္တိ၊ သဗ္ဗေ အဿာရောဟာ အာဂစ္ဆန္တိ၊ သဗ္ဗေ ရထိကာ အာဂစ္ဆန္တိ”^၄၊
 “ယာ စာရသော ဝိသာခ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ ယော စ သမ္မာသင်္ဂဟေ၊ ဣမေ ဓမ္မာ
 ပညာက္ခန္ဓေ သင်္ဂဟိတာ”^၅ တိ အယံ ကိရိယာသင်္ဂဟော နာမ။ သဗ္ဗေဝ ဟိ တေ
 အတ္တနော ကိရိယာကရဏေန ဧကသင်္ဂဟိတာ။ “စက္ခာယတနံ ကတမံ
 ခန္ဓဂဏနံ ဂစ္ဆတိ၊ စက္ခာယတနံ ရူပက္ခန္ဓဂဏနံ ဂစ္ဆတိ။ ဟဋ္ဌိ စက္ခာယတနံ
 ရူပက္ခန္ဓဂဏနံ ဂစ္ဆတိ၊ တေန ဝတ ရေ ဝတ္တဗ္ဗေ စက္ခာယတနံ ရူပက္ခန္ဓေန
 သင်္ဂဟိတ”^၆ န္တိ အယံ ဂဏနသင်္ဂဟော နာမ။ အယမိဓ အဓိပေတော။ တထဋ္ဌာ-
 ဒီသု ဒွါဒသသု အာကာရေသု ဝိသုံ ဝိသုံ ဧကေန သင်္ဂဟော ဂဏနပရိစ္ဆေဒေါ
 ဧတေသန္တိ ဧကသင်္ဂဟာ၊ ဧကသင်္ဂဟာနံ ဘာဝေါ ဧကသင်္ဂဟတာ။

ဒဿနဝိသုဒ္ဓိဉာဏန္တိ မဂ္ဂဖလဉာဏံ ဒဿနံ၊ ဒဿနမေဝ ဝိသုဒ္ဓိ ဒဿန-
 ဝိသုဒ္ဓိ၊ ဒဿနဝိသုဒ္ဓိ ဧဝ ဉာဏံ ဒဿနဝိသုဒ္ဓိဉာဏံ။ မဂ္ဂဉာဏံ ဝိသုဇ္ဈတိတိ
 ဒဿနဝိသုဒ္ဓိ၊ ဖလဉာဏံ ဝိသုဒ္ဓတ္တာ ဒဿနဝိသုဒ္ဓိ။

၄၁။ ဣဒါနိ ဒဿနဝိသုဒ္ဓိသာဓကောနိ ဝိပဿနာဉာဏာနိ ဒွိဓာ ဒဿေတုံ
 တဒနန္တရံ ခန္တိဉာဏပရိယောဂါဟဏဉာဏာနိ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာနိ။ တတ္ထ ဝိဒိတတ္တာ
 ပညာတိ ရူပက္ခန္ဓာဒီနံ အနိစ္စာဒိတော ဝိဒိတတ္တာ ပဝတ္တာ ပညာ။ ခန္တိဉာဏန္တိ
 ဝိဒိတမေဝ ခမတိတိ ခန္တိ၊ ခန္တိ ဧဝ ဉာဏံ ခန္တိဉာဏံ။ ဧတေန အဓိဝါသနခန္တိ
 ပဋိက္ခိပတိ။ ဧတံ ကလာပသမ္မသနာဒိဝသေန ပဝတ္တံ တရုဏဝိပဿနာဉာဏံ။

၄၂။ ဖုဋ္ဌတ္တာ ပညာတိ ရူပက္ခန္ဓာဒီနံ အနိစ္စာဒိဝသေန ဉာဏဖဿေန
 ဖုဋ္ဌတ္တာ ပဝတ္တာ ပညာ။ ပရိယောဂါဟဏေ ဉာဏန္တိ ဖုဋ္ဌမေဝ ပရိယောဂါ-
 ဟတိ ပဝိသတိတိ ပရိယောဂါဟဏံ၊ ဉာဏံ။ ဂါ-ကာရံ ရဿံ ကတွာပိ ပဋ္ဌန္တိ။
 ဧတံ ဘင်္ဂါနုပဿနာဒိဝသေန ပဝတ္တံ တိက္ခဝိပဿနာဉာဏံ။ ဧကစိ ပန
 “ဝိပဿနာဉာဏမေဝ သဒ္ဓါဝါဟိဿ ခန္တိဉာဏံ၊ ပညာဝါဟိဿ ပရိယောဂါ-
 ဟဏဉာဏ”^၇ န္တိ ဝဒန္တိ။ ဧဝံ သန္တေ ဧတာနိ ဒွေ ဉာဏာနိ ဧကဿ န

၁-မ ၁-၃၇၅-ပိဋက။ ၂-ဇာတိသမ္ဘန္ဒာ (သီ၊ သျာ) ၃-အဘိ ၄-၂၅၁-ပိဋက။

သမ္ဘဝန္တိ၊ တဒသမ္ဘဝေ ဧကဿ သာဝကဿ သတ္တသဋ္ဌိ သာဝကသာဓာရဏ-
ဉာဏာနိ န သမ္ဘဝန္တိ၊ တသ္မာ တံ န ယုဇ္ဇတိ။

၄၃။ ဣဒါနိ ယသ္မာ ပုထုဇ္ဇနာ သေက္ခာ စ ဝိပဿနူပဂေ ခန္ဓာဒယော
ဓမ္မေ သကလေ ဧဝ သမ္မသန္တိ၊ န တေသံ ဧကဒေသံ၊ တသ္မာ တေသံ
ပဒေသဝိဟာရော န လဗ္ဘတိ၊ အရဟတောယေဝ ယထာရူပိ ပဒေသဝိဟာရော
လဗ္ဘတိတိ ဒဿနဝိသုဒ္ဓိသာဓကောနိ ဉာဏာနိ ဝတ္တာ တဒနန္တရံ အရဟတော
ဒဿနဝိသုဒ္ဓိသိဒ္ဓံ ပဒေသဝိဟာရဉာဏံ ဥဒ္ဓိဋ္ဌံ။ တတ္ထ သမောဒဟနေ ပညာတိ
ခန္ဓာဒီနံ ဧကဒေသဿ ဝေဒနာဓမ္မဿ သမောဒဟနပညာ၊ သမ္ပိဏ္ဏနပညာ
ရာသိကရဏပညာ။ သမောဓာနေ ပညာတိပိ ပါဌော၊ သောယေဝ အတ္ထော။

ပဒေသဝိဟာရေ ဉာဏန္တိ ခန္ဓာဒီနံ ပဒေသေန ဧကဒေသေန အဝယဝေန
ဝိဟာရော ပဒေသဝိဟာရော၊ တသ္မိံ ပဒေသဝိဟာရေ ဉာဏံ။ တတ္ထ ပဒေသော
နာမ ခန္ဓပဒေသော အာယတနဓာတုသစ္စုပ္ပန်နိယပစ္စယာကာရသတိပဋ္ဌာနဈာန-
နာမရူပဓမ္မပဒေသောတိ နာနာဝိဓော။ ဧဝံ နာနာဝိဓော စေသ ဝေဒနာ
ဧဝ။ ကထံ? ပဉ္စန္ဓံ ခန္ဓာနံ ဝေဒနာက္ခန္ဓဝသေန ခန္ဓေကဒေသော၊ ဒွါဒသန္ဓံ
အာယတနာနံ ဝေဒနာဝသေန ဓမ္မာယတနေကဒေသော၊ အဋ္ဌာရသန္ဓံ ဓာတုနံ
ဝေဒနာဝသေန ဓမ္မဓာတေကဒေသော၊ စတုန္ဓံ သစ္စာနံ ဝေဒနာဝသေန
ဒုက္ခသစ္စေကဒေသော၊ ဗာဝိသတိယာ ဣန္ဒြိယာနံ ပဉ္စဝေဒနိန္ဒြိယဝသေန ဣန္ဒြိ-
ယေကဒေသော၊ ဒွါဒသန္ဓံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒင်္ဂါနံ ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာဝသေန
ပစ္စယာကာရေကဒေသော၊ စတုန္ဓံ သတိပဋ္ဌာနာနံ ဝေဒနာနုပဿနာဝသေန
သတိပဋ္ဌာနေကဒေသော၊ စတုန္ဓံ ဈာနာနံ သုခဥပေက္ခာဝသေန ဈာနေက-
ဒေသော၊ နာမရူပါနံ ဝေဒနာဝသေန နာမရူပေကဒေသော၊ ကုသလာဒီနံ
သဗ္ဗဓမ္မာနံ ဝေဒနာဝသေန ဓမ္မေကဒေသောတိ ဧဝံ ဝေဒနာ ဧဝ ခန္ဓာဒီနံ
ပဒေသော၊ တဿာ ဝေဒနာယ ဧဝ ပစ္စဝေက္ခဏဝသေန ပဒေသဝိဟာရော။

၄၄။ ဣဒါနိ ယသ္မာ သမာဓိဘာဝနာမယဉာဏာဒီနိ ဘာဝေန္တာ ပုထုဇ္ဇနာ
သေက္ခာ စ တေ တေ ဘာဝေတဗ္ဗဘာဝနာဓမ္မေ အဓိပတိ ဇေဋ္ဌကေ ကတွာ
တေန တေန ပဟာတဗ္ဗေ တပုစ္စနိကေ နာနာသဘာဝေ ဓမ္မေ အနေကာဒီ-
နဝေ^၁ အာဒီနဝတော ပစ္စဝေက္ခိတွာ တဿ တဿ ဘာဝနာဓမ္မဿ
ဝသေန စိတ္တံ ပတိဋ္ဌပေတွာ တေ တေ ပစ္စနိကဓမ္မေ ပဇဟန္တိ၊ ပဇဟန္တာ

၁-အနေကာဒီနဝေဟိ (သျှာ၊ က)

စ ပိပဿနာကာလေ သဗ္ဗသင်္ခါရေ သုညတော ဒိသ္မာ ပစ္စာ သမုစ္ဆေဒေန ပဇဟန္တိ။ တထာ ပဇဟန္တာ စ ကောဘိသမယဝသေန သစ္စာနိ ပဋိဝိဇ္ဈန္တာ ပဇဟန္တိ။ ယထာဝုတ္တေဟေဝ အာကာရေဟိ သဗ္ဗေပိ အရိယာ ယထာယောဂံ ပဋိပဇ္ဇန္တိ။ တသ္မာ ပဒေသဝိဟာရဥဏာနန္တရံ သညာဝိဝဋ္ဌဥဏာဒီနိ ဆဥဏာနိ ယထာက္ကမေန ဥဒ္ဓိဋ္ဌာနိ။ တတ္ထ **အဓိပတတ္တာ ပညာတိ** နေက္ခမ္မာဒီနိ အဓိပတိဘာဝေန နေက္ခမ္မာဒီနိ အဓိကာနိ ကတွာ တဒဓိကဘာဝေန ပဝတ္တာ ပညာတိ အတ္ထော။ **သညာဝိဝဋ္ဌေ ဉာဏန္တိ** သညာယ ဝိဝဋ္ဌနံ ပရာဝဋ္ဌနံ ပရမ္ပုခဘာဝေါတိ သညာဝိဝဋ္ဌော^၁။ ယာယ သညာယ တေ တေ ဘာဝနာ-ဓမ္မေ အဓိပတိ^၂ ကရောတိ။ တာယ သညာယ ဟေတုဘူတာယ၊ ကရဏ-ဘူတာယ^၂ ဝါ တတော တတော ကာမစ္ဆန္ဒာဒိတော ဝိဝဋ္ဌနေ ဉာဏန္တိ ဝုတ္တိဟောတိ။ ဧတ္ထော ဝိဝဋ္ဌောတိ အဝုတ္တေပိ ယတော ဝိဝဋ္ဌတိ။ တတော ဧဝ ဝိဝဋ္ဌောတိ ဂယုတိ ယထာ ဝိဝဋ္ဌနာနုပဿနာယ။ သာ ပန သညာ သဗ္ဗာန-နလက္ခဏာ၊ တဒေဝေတန္တိ ပုန သဗ္ဗာနနပစ္စယနိမိတ္တကရဏရသာ ဒါရုအာဒီသု တစ္ဆကာဒယော ဝိယ၊ ယထာဂဟိတနိမိတ္တဝသေန အဘိနိဝေသကရဏ-ပစ္စုပဋ္ဌာနာ ဟတ္ထိဒဿကအန္ဓာ ဝိယ၊ အာရမ္ပဏေ အနောဂါဠုဝုတ္တိတာယ အစိရဋ္ဌာနပစ္စုပဋ္ဌာနာ ဝါ ဝိဇ္ဇူ ဝိယ၊ ယထာဥပဋ္ဌိတဝိသယပဒဋ္ဌာနာ တိဏ-ပုရိသကေသု မိဂပေါတကာနံ ပုရိသာတိ ဥပ္ပန္နသညာ ဝိယ။

၄၅။ **နာနတ္ထေ ပညာတိ** နာနာသဘာဝေ ဘာဝေတဗ္ဗတော အည-သဘာဝေ ကာမစ္ဆန္ဒာဒိကေ အာဒီနဝဒဿနေန ပဝတ္တာ ပညာ။ **နာနတ္ထေ**တိ စ နိမိတ္တတ္ထေ ဘုမ္မဝစနံ။ နာနတ္ထပ္ပဟာနံ ဝါ နာနတ္ထံ၊ နာနတ္ထပ္ပဟာနနိမိတ္တံ နာနတ္ထပ္ပဟာနဟေတု နေက္ခမ္မာဒီသု ပညာတိ အဓိပ္ပါယော။ **စေတောဝိဝဋ္ဌေ ဉာဏန္တိ** စေတသော ကာမစ္ဆန္ဒာဒိတော ဝိဝဋ္ဌနံ နေက္ခမ္မာဒီသု ဉာဏံ။ **စေတော**တိ စေတ္တ စေတနာ အဓိပ္ပေတော။ သာ စေတနာဘာဝလက္ခဏာ၊ အဘိသန္ဓဟနလက္ခဏာ ဝါ၊ အာယူဟနရသာ၊ သံဝိဒဟနပစ္စုပဋ္ဌာနာ သင်္ကိစ္စ-ပရင်္ကိစ္စသာဓကော ဇေဋ္ဌသိဿမဟာဝမုက်အာဒယော ဝိယ။ အစွာယိကကမ္မာ-နုဿရဏာဒီသု စ ပနာယံ သမ္ပယုတ္တာနံ ဥဿာဟနဘာဝေန ပါကဋ္ဌာ ဟောတိ။

၄၆။ **အဓိဋ္ဌာနေ ပညာတိ** နေက္ခမ္မာဒီဝသေန စိတ္တဿ ပတိဋ္ဌာပနေ ပညာ။ **စိတ္တဝိဝဋ္ဌေ ဉာဏန္တိ** ကာမစ္ဆန္ဒာဒိပဟာနဝသေန စိတ္တဿ ဝိဝဋ္ဌနေ

^၁-ပရမ္ပုခဘာဝေါ (သျှ၊ က) ^၂-ကာရဏဘူတာယ (သျှ၊ ခ)

ဉာဏ်။ စိတ္တံ စေတ္ထ ဝိဇာနနလက္ခဏံ၊ ပုဗ္ဗင်္ဂမရသံ၊ သန္ဓာနပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ နာမရူပ-
ပဒဋ္ဌာနံ။

၄၇။ သုညတေ ပညာတိ အတ္တတ္တနိယသုညတာယ အနတ္တာနတ္တနိယေ
ပဝတ္တာ အနတ္တာနုပဿနာ ပညာ။ ဉာဏဝိဝဇ္ဇေ ဉာဏန္တိ ဉာဏမေဝ အဘိ-
နိဝေသတော ဝိဝဇ္ဇတိတိ ဝိဝဇ္ဇော၊ တံ ဉာဏဝိဝဇ္ဇဘူတံ ဉာဏ်။

၄၈။ ဝေါသဂ္ဂေ ပညာတိ ဧတ္ထ ဝေါသဇ္ဇတိတိ ဝေါသဂ္ဂေါ၊ ကာမတ္ထန္တာဒိနံ
ဝေါသဂ္ဂေါ နေက္ခမ္မာဒိမိ ပညာ။ ဝိမောက္ခဝိဝဇ္ဇေ ဉာဏန္တိ ကာမတ္ထန္တာဒိကေဟိ
ဝိမုစ္စတိတိ ဝိမောက္ခော၊ ဝိမောက္ခော ဧဝ ဝိဝဇ္ဇော ဝိမောက္ခဝိဝဇ္ဇော၊ သော
ဧဝ ဉာဏ်။

၄၉။ တထဋ္ဌေ ပညာတိ ဧကေကဿ သစ္စဿ စတုဗ္ဗိမေ စတုဗ္ဗိမေ အဝိ-
ပရိတသဘာဝေ ကိစ္စဝသေန အသမ္မောဟတော ပဝတ္တာ ပညာ။ သစ္စဝိဝဇ္ဇေ
ဉာဏန္တိ စတုသု သစ္စေသု ဒုဘတော ဝုဋ္ဌာနဝသေန ဝိဝဇ္ဇတိတိ သစ္စဝိဝဇ္ဇော၊
သော ဧဝ ဉာဏ်။ ဧကမေဝ ဉာဏ် အဓိပတိကတဓမ္မဝသေန သညာဝိဝဇ္ဇောတိ၊
ပဟာတဗ္ဗဓမ္မဝသေန စေတောဝိဝဇ္ဇောတိ၊ စိတ္တပတိဋ္ဌာပနဝသေန စိတ္တ-
ဝိဝဇ္ဇောတိ၊ ပစ္စနိကပဟာနဝသေန ဝိမောက္ခဝိဝဇ္ဇောတိ ဧဝံ စတုဓာ ဝုတ္တံ။
အနတ္တာနုပဿနာဝ သုညတာကာရဝသေန “ဉာဏဝိဝဇ္ဇေ ဉာဏ”န္တိ ဝုတ္တာ၊
မဂ္ဂဉာဏမေဝ ဟေဋ္ဌာ “မဂ္ဂေ ဉာဏ”န္တိ စ “အာနန္တရိကသမာဓိမိ ဉာဏ”န္တိ စ
ဒ္ဓိဓာ ဝုတ္တံ၊ ဝိဝဇ္ဇနာကာရဝသေန “သစ္စဝိဝဇ္ဇေ ဉာဏ”န္တိ ဝုတ္တံ။

၅၀။ ဣဒါနိ တဿ သစ္စဝိဝဇ္ဇဉာဏဝသေန ပဝတ္တဿ အာသဝါနံ ခယေ
ဉာဏဿ ဝသေန ပဝတ္တာနိ ကမတော ဆ အဘိညာဉာဏာနိ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာနိ။
တတ္ထာပိ လောကပါကဋ္ဌာနဘာဝတ္တာ အတိဝိမှာပနန္တိ ပဌမံ ဣဒ္ဓိဝိဉာဏံ ဥဒ္ဓိဋ္ဌံ၊
စေတောပရိယဉာဏဿ ဝိသယတော ဒိဗ္ဗသောတဉာဏံ ဩဋ္ဌာရိကဝိသယန္တိ
ဒုတိယံ ဒိဗ္ဗသောတဉာဏံ ဥဒ္ဓိဋ္ဌံ၊ သုခုမဝိသယတ္တာ တတိယံ စေတောပရိယဉာဏံ
ဥဒ္ဓိဋ္ဌံ။ တီသု ဝိဇ္ဇာသု ပုဗ္ဗေနိဝါသန္တာဒကာတိတတမဝိနောဒကတ္တာ ပဌမံ
ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏံ ဥဒ္ဓိဋ္ဌံ၊ ပစ္စုပဋ္ဌာနာဂတတမဝိနောဒကတ္တာ ဒုတိယံ
ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏံ ဥဒ္ဓိဋ္ဌံ၊ သဗ္ဗတမသမုစ္ဆေဒကတ္တာ တတိယံ အာသဝါနံ ခယေ
ဉာဏံ ဥဒ္ဓိဋ္ဌံ။ တတ္ထ ကာယန္တိတိ ရူပကာယမိ။ စိတ္တန္တိတိ ပါဒကဇ္ဈာနစိတ္တမိ။

ကေဝဝတ္ထာနုတာတိ ပရိကမ္မစိတ္တေန ဧကတော ဌပနတာယ စ ဒိဿမာန-
 ကာယေန၊ အဒိဿမာနကာယေန ဝါ ဂန္ဓုကာမကာလေ ယထာယောဂံ
 ကာယဿပိ စိတ္တဿပိ မိဿိကရဏတာယ စာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ကာယောတိ
 စေတ္ထ သရီရံ။ သရီရံ ဟိ အသုစိသဗ္ဗယတော ကုစ္ဆိတာနံ ကေသာဒီနဉ္စေဝ
 စက္ခုရောဂါဒီနံ ရောဂသတာနဉ္စ အာယဘူတတော ကာယောတိ ဝုစ္စတိ။
သုခသညဉ္စ လဟုသညဉ္စာတိ ဧတ္ထ စတုတ္ထဇ္ဈာနသမ္ပယုတ္တံ ဧကံယေဝ သညံ
 အာကာရနာနတ္ထတော ဒွိဓာ ကတွာ သမုစ္စယတ္ထော စ-သဒ္ဓေါ ပယုတ္ထော။
 စတုတ္ထဇ္ဈာနသ္မိံ ဟိ ဥပေက္ခာ သန္တတ္တာ သုခန္တိ ဝုတ္တာ၊ တံသမ္ပယုတ္တာ
 သညာ သုခသညာ။ သာယေဝ နိဝရဏေဟိ စေဝ ဝိတက္ကာဒိပစ္စနိကေဟိ စ
 ဝိမုတ္တတ္တာ လဟုသညာ။ **အဓိဋ္ဌာနဝသေနာ**တိ အဓိကံ ကတွာ ဌာနဝသေန၊
 ပဝိသနဝသေနာတိ အဓိပ္ပါယော။ အဓိဋ္ဌာနဝသေန စာတိ စ-သဒ္ဓေါ သမ္ပန္နိ-
 တဗ္ဗော။ ဧတ္တာဝတာ သဗ္ဗပ္ပကာရဿ ဣဒ္ဓိဝိဓဿ ယထာယောဂံ ကာရဏံ ဝုတ္တံ။

ဣဇ္ဈနဋ္ဌေ ပညာတိ ဣဇ္ဈနသဘာဝေ ပညာ။ **ဣဒ္ဓိဝိဓေ** ဉာဏန္တိ ဣဇ္ဈနဋ္ဌေန
 ဣဒ္ဓိ၊ နိပ္ပတ္တိအတ္ထေန ပဋိလာဘဋ္ဌေန စာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ယံ ဟိ နိပ္ပဇ္ဇတိ
 ပဋိလပ္ပတိ စ၊ တံ ဣဇ္ဈတိတိ ဝုစ္စတိ။ ယထာဟ—“ကမံ ကာမယမာနဿ၊
 တဿ စေတံ သမိဇ္ဈတိ”တိ ၂။ တထာ “နေက္ခမ္ပံ ဣဇ္ဈတိတိ ဣဒ္ဓိ၊ ပဋိဟရတိတိ
 ပါဋိဟာရိယံ၊ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ ဣဇ္ဈတိတိ ဣဒ္ဓိ၊ ပဋိဟရတိတိ ပါဋိဟာရိယ”န္တိ ၃။
 အပရော နယော—ဣဇ္ဈနဋ္ဌေန ဣဒ္ဓိ၊ ဥပါယသမ္ပဒါယေတံ အဓိဝစနံ။
 ဥပါယသမ္ပဒါ ဟိ ဣဇ္ဈတိ အဓိပ္ပေတဖလပ္ပသဝနတော။ ယထာဟ “အယံ
 ခေါ စိတ္တော ဂဟပတိ သီလဝါ ကလျာဏဓမ္မော၊ သစေ ပဏိဒဟိဿတိ၊
 အနာဂတမဒ္ဓါနံ ရာဇာ အဿံ စက္ကဝတ္တိတိ။ ဣဇ္ဈိဿတိ ဟိ သီလဝတော
 စေတောပဏိမိ ဝိသုဒ္ဓတ္တာ”တိ ၄။ အပရော နယော—ဧတာယ သတ္တာ
 ဣဇ္ဈန္တိတိ ဣဒ္ဓိ၊ **ဣဇ္ဈန္တိ**တိ ဣဒ္ဓါ ဝုဒ္ဓါ ဥက္ကံသဂတာ ဟောန္တိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။
 ဣဒ္ဓိ ဧဝ ဝိဓံ ဣဒ္ဓိဝိဓံ၊ ဣဒ္ဓိကောဋ္ဌာသော ဣဒ္ဓိဝိကပ္ပေါတိ အတ္ထော။ တံ ဣဒ္ဓိဝိဓံ
 ဉာဏန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

၅၁။ **ဝိတက္ကဝိပ္ပါရဝသေနာ**တိ ဒိဗ္ဗသောတဓာတုဥပ္ပါဒနတ္ထံ ပရိကမ္မကရဏ-
 ကာလေ သဒ္ဓနိမိတ္တေသု အတ္တနော ဝိတက္ကဝိပ္ပါရဝသေန ဝိတက္ကဝေဂဝသေန။
ဝိတက္ကောတိ စေတ္ထ ဝိတက္ကေတိတိ ဝိတက္ကော၊ ဝိတက္ကနံ ဝါ ဝိတက္ကော၊
 ဥပါနန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ သွာယံ အာရမ္မဏေ စိတ္တဿ အဘိနိရောပနလက္ခဏော၊

၁-သန္တိ (သျာ) ၂-ခု ၁-၃၉၉-ပိဋေ။ ၃-ခု ၉-၄၀၄-ပိဋေ။ ၄-သံ ၂-၄၉၁-ပိဋေ။

အာဟနနပရိယာဟနနရသော။ တထာ ဟိ တေန ယောဂါဝစရော အာရမ္မဏံ
 ဝိတက္ကာဟတံ ဝိတက္ကပရိယာဟတံ ကရောတိတိ ဝုစ္စတိ။ အာရမ္မဏေ စိတ္တဿ
 အာနယနပစ္စုပဋ္ဌာနော၊ တဇ္ဇာသမန္နာဟာရေန ပန ဣန္ဒြိယေန စ ပရိက္ခိတ္တေ
 ဝိသယေ အနန္တရာယေန ဥပ္ပဇ္ဇနတော အာပါထဂတဝိသယပဒဋ္ဌာနောတိ
 ဝုစ္စတိ။ နာနတ္ထေကတ္တသဒ္ဓနိမိတ္တာနန္တိ နာနာသဘာဝါနံ ဧကသဘာဝါနဉ္စ
 သဒ္ဓနိမိတ္တာနံ။ သဒ္ဓါ ဧဝ စေတ္ထ ဝိတက္ကုပ္ပတ္တိကာရဏတ္တာ သင်္ခါရနိမိတ္တတ္တာ စ
 နိမိတ္တာနိ။ ဘေရိသဒ္ဓါဒိဝသေန ဧကေဋ္ဌနိဘူတာ၊ အနေကာ ဝါ သဒ္ဓါ၊
 နာနာဒိသာသု ဝါသဒ္ဓါ၊ နာနာသတ္တာနံ ဝါ သဒ္ဓါ နာနတ္တသဒ္ဓါ၊ ဧကဒိသာယ
 သဒ္ဓါ၊ ဧကသတ္တဿ ဝါ သဒ္ဓါ၊ ဘေရိသဒ္ဓါဒိဝသေန ဧကေကသဒ္ဓါ ဝါ
 ဧကတ္တသဒ္ဓါ။ သဒ္ဓေါတိ စေတ္ထ သပ္ပတိတိ သဒ္ဓေါ၊ ကထိယတိတိ အတ္ထော။
 ပရိယောဂါဟဏေ ပညာတိ ပဝိသနပညာ၊ ပဇာနနပညာတိ အတ္ထော။
 သောတဓာတုဝိသုဒ္ဓိဉာဏန္တိ သဝနဋ္ဌေန စ နိဇ္ဇိဝဋ္ဌေန စ သောတဓာတု၊
 သောတဓာတုကိစ္စကရဏဝသေန စ သောတဓာတု ဝိယာတိပိ သောတဓာတု၊
 ပရိသုဒ္ဓတ္တာ နိရုပတ္တိလေသတ္တာ ဝိသုဒ္ဓိ၊ သောတဓာတု ဧဝ ဝိသုဒ္ဓိ သောတ-
 ဓာတုဝိသုဒ္ဓိ၊ သောတဓာတုဝိသုဒ္ဓိ ဧဝ ဉာဏံ သောတဓာတုဝိသုဒ္ဓိဉာဏံ။

၅၂။ တိဏ္ဏန္တံ စိတ္တာနန္တိ သောမနဿသဟဂတ ဒေါမနဿသဟဂတ-
 ဥပေက္ခာသဟဂတဝသေန တိဏ္ဏန္တံ စိတ္တာနံ၊ ဝိပ္ပုရတ္တာတိ ဝိပ္ပုရဘာဝေန
 ဝေဂေနာတိ အတ္ထော။ ဟေတုအတ္ထေ နိဿက္ကဝစနံ၊ စေတောပရိယဉာဏုပ္ပါဒနတ္ထံ
 ပရိကမ္မကရဏကာလေ ပရေသံ တိဏ္ဏန္တံ စိတ္တာနံ ဝိပ္ပုရဟေတုနာ။ ဣန္ဒြိယာနံ
 ပသာဒဝသေနာတိ စက္ခာဒိနံ ဆန္တံ ဣန္ဒြိယာနံ ပသာဒဝသေန၊ ဣန္ဒြိယာနံ ပတိဋ္ဌိ-
 တောကာသာ စေတ္ထ ဖလူပစာရေန ဣန္ဒြိယာနန္တိ ဝုတ္တာ ယထာ “ဝိပ္ပုသန္နာနိ
 ခေါ တေ အာဝုသော ဣန္ဒြိယာနိ ပရိသုဒ္ဓေါ ဆဝိဝဏ္ဏော ပရိယော-
 ဒါတော”တိ ၁။ ဣန္ဒြိယပတိဋ္ဌိတောကာသေသုပိ ဟဒယဝတ္ထု ဧဝ ဣဓာမိပ္ပေတံ။
 ပသာဒဝသေနာတိ စ အနာဝိလဘာဝဝသေန။ “ပသာဒပ္ပသာဒဝသေနာ”တိ
 ဝတ္ထဗ္ဗေ အပ္ပသာဒသဒ္ဓဿ လောပေါ ကတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အထ ဝါ ဣဒမပ္ပ-
 သန္တန္တိ ဂဟဏဿ ပသာဒမပေက္ခိတ္တာ ဧဝ သမ္ဘဝတော “ပသာဒဝသေနာ”တိ
 ဝစနေနေဝ အပ္ပသာဒေါပိ ဝုတ္ထောဝ ဟောတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ နာနတ္ထေကတ္တ-
 ဝိညာဏစရိယာ ပရိယောဂါဟဏေ ပညာတိ ယထာသမ္ဘဝံ နာနာသဘာဝ-
 ဧကသဘာဝဧကေနနဝုတိဝိညာဏပဝတ္တိဝိဇာနနပညာ။ ဧတ္ထ အသမာဟိတဿ
 ဝိညာဏစရိယာ နာနတ္တာ၊ သမာဟိတဿ ဝိညာဏစရိယာ ဧကတ္တာ။

သရာဂါဒိဗိတ္တံ ဝါ နာနတ္တံ၊ ဝိတရာဂါဒိဗိတ္တံ ဧကတ္တံ။ စေတောပရိယဉာဏန္တိ
ဧတ္ထ ပရိယာတိတိ ပရိယံ၊ ပရိစ္ဆိန္ဒတိတိ အတ္ထော။ စေတသော ပရိယံ စေတော-
ပရိယံ၊ စေတောပရိယဉာဏံ တံ ဉာဏန္တာတိ စေတောပရိယဉာဏံ။ ဝိပ္ပာရတာတိပိ
ပါဌော၊ ဝိပ္ပာရတာယာတိ အတ္ထော။

၅၃။ ပစ္စယပ္ပဝတ္တာနံ ဓမ္မာနန္တိ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဝသေန ပစ္စယတောပဝတ္တာနံ
ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မာနံ။ နာနတ္ထေကတ္တကမ္မဝိပ္ပာရဝသေနာတိ ဧတ္ထ အကုသလံ ကမ္မံ
နာနတ္တံ၊ ကုသလံ ကမ္မံ ဧကတ္တံ။ ကာမာဝစရံ ဝါ ကမ္မံ နာနတ္တံ၊ ရူပါဝစရာရူပါ-
ဝစရံ ကမ္မံ ဧကတ္တံ။ နာနတ္ထေကတ္တကမ္မဝိပ္ပာရဝသေန ပစ္စယပဝတ္တာနံ ဓမ္မာနံ ပရိ-
ယောဂါဟုဏေ ပညာတိ သမ္ပန္နော။ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏန္တိ ပုဗ္ဗေ
အတိတဇာတိသု နိဝုတ္တခန္ဓာ ပုဗ္ဗေနိဝါသော။ နိဝုတ္တာတိ အဇ္ဈာဝုတ္တာ အနုဘူတာ
အတ္တနော သန္တာနေ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ နိရုဒ္ဓါ။ ပုဗ္ဗေ အတိတဇာတိသု နိဝုတ္တဓမ္မာ ဝါ
ပုဗ္ဗေနိဝါသော။ နိဝုတ္တာတိ ဂေါစရနိဝါသေန နိဝုတ္တာ အတ္တနော ဝိညာဏေန
ဝိညာတာ ပရိစ္ဆိန္ဒာ၊ ပရဝိညာဏေန ဝိညာတာပိ ဝါ။ ဆိန္ဒဝဋ္ဌမကာ-
နုဿရဏာဒိသု တေ ဗုဒ္ဓါနိယေဝ လဗ္ဘန္တိ။ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိတိ ယာယ
သတိယာ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရတိ၊ သာ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ။ ဉာဏန္တိ
တာယ သတိယာ သမ္ပယုတ္တံ ဉာဏံ။

၅၄။ ဩဘာသဝသေနာတိ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ရူပဒဿနတ္ထံ ပသာရိ-
တဿတေဇာကသိဏဩဒါတကသိဏအာလောကကသိဏာနံ အညတရဿ
စတုတ္ထဇ္ဈာနာရမ္မဏဿ ကသိဏောဘာသဿ ဝသေန။ နာနတ္ထေကတ္တရူပ-
နိမိတ္တာနန္တိ နာနာသတ္တာနံ ရူပါနိ၊ နာနတ္တကာယံ ဥပပန္နာနံ ဝါ သတ္တာနံ
ရူပါနိ၊ နာနာဒိသာသု ဝါ ရူပါနိ၊ အသမ္ဘိဿာနိ ဝါ ရူပါနိ နာနတ္တရူပါနိ၊
ဧကသတ္တဿ ရူပါနိ၊ ဧကတ္တကာယံ ဥပပန္နဿ ဝါ ရူပါနိ၊ ဧကဒိသာယ ဝါ
ရူပါနိ၊ နာနာဒိသာဒိနံ သမ္ဘိဿိဘူတာနိ ဝါ ရူပါနိ ဧကတ္တရူပါနိ။ ရူပန္တိ စေတ္ထ
ဝဏ္ဏာယတနမေဝ။ တံ ဟိ ရူပယတိတိ ရူပံ၊ ဝဏ္ဏဝိကာရံ အာပဇ္ဇမာနံ ဟဒ-
ယဂံတဘာဝံ ပကာသေတိတိ အတ္ထော။ ရူပမေဝ ရူပနိမိတ္တံ။ တေသံ နာနတ္ထေ-
ကတ္တရူပနိမိတ္တာနံ။ ဒဿနဋ္ဌေ ပညာတိ ဒဿနသဘာဝေ ပညာ။

ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏန္တိ ဒိဗ္ဗသဒိသတ္တာ ဒိဗ္ဗံ။ ဒေဝါနံ ဟိ သုစရိတကမ္မနိဗ္ဗတ္တံ
ဝိတ္တသေမှရဟိရာဒိဟိ အပလိဗုဒ္ဓံ ဥပက္ကိလေသဝိမုတ္တတာယ ဒူရေပိ အာရမ္မဏ-
သမ္ပုဋ္ဌိနုဿမတ္ထံ ဒိဗ္ဗံ ပသာဒစက္ခု ဟောတိ။ ဣဒဉ္စာပိ ဝိရိယဘာဝနာဗလ-
နိဗ္ဗတ္တံ ဉာဏစက္ခု တာဒိသမေဝါတိ ဒိဗ္ဗသဒိသတ္တာ ဒိဗ္ဗံ၊ ဒိဗ္ဗဝိဟာရဝသေန

ပဋိလဒ္ဓတ္တာ အတ္တနာ ဒိဗ္ဗဝိဟာရသန္ဓိသိတတ္တာပိ ဒိဗ္ဗံ၊ အာလောကပရိဂ္ဂဟေန မဟာဇုတိကတ္တာပိ ဒိဗ္ဗံ၊ တိရောကုဋ္ဌာဒိဂတရူပဒဿနေန မဟာဂတိကတ္တာပိ ဒိဗ္ဗံ။ တံ သဗ္ဗံ သဒ္ဓသတ္တာနုသာရေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဒဿနဋ္ဌေန စက္ခု၊ စက္ခု- ကိစ္စကရဏေန စက္ခုမိဝါတိပိ စက္ခု၊ ဒိဗ္ဗဇ္ဇ တံ စက္ခု စာတိ ဒိဗ္ဗစက္ခု၊ ဒိဗ္ဗ- စက္ခု စ တံ ဉာဏဇ္ဇာတိ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏံ။

၅၅။ စတုသဋ္ဌိယာ အာကာရေဟိတိ အဋ္ဌသု မဂ္ဂဖလေသု ဧကေကသ္မိံ အဋ္ဌန္တံ အဋ္ဌန္တံ ဣန္ဒြိယာနံ ဝသေန စတုသဋ္ဌိယာ အာကာရေဟိ။ တိဏ္ဏန္တံ ဣန္ဒြိယာနန္တိ အနညာတညဿာမိတိန္ဒြိယံ အညိန္ဒြိယံ အညာတာဝိန္ဒြိယန္တိ ဣမေသံ တိဏ္ဏန္တံ ဣန္ဒြိယာနံ။ ဝသိဘာဝတာ ပညာတိ ဝသိဘာဝတာယ ပဝတ္တာ ပညာ၊ အရဟတ္တဖလေ အဋ္ဌန္တံ ဣန္ဒြိယာနံ ဝသေန အဋ္ဌဟိ အာကာရေဟိ အညာတာဝိန္ဒြိယဿေဝ ဝသိဘာဝတာယ အရဟတ္တမဂ္ဂက္ခဏေ အဘာဝေပိ ကာရဏသိဒ္ဓိဝသေန တဒတ္ထသာနေတာယ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အာသဝါနံ ခယေ ဉာဏန္တိ အတ္တနာ ဝဇ္ဇာနံ အာသဝါနံ ခယကရံ အရဟတ္တမဂ္ဂဉာဏံ။

၅၆-၅၉။ ဣဒါနိ အာသဝါနံ ခယဉာဏသင်္ခါတအရဟတ္တမဂ္ဂဉာဏသမ္ပန္နေန စတုန္ဒမ္ပိ မဂ္ဂဉာဏာနံ ဧကေကဿ မဂ္ဂဉာဏဿ ဧကောဘိသမယတံ ဒဿေတုံ “ပရိညဋ္ဌေ ပညာ”တိအာဒိနိ စတ္တာရိ ဉာဏာနိ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာနိ။ တတ္ထာပိ ဩဋ္ဌာရိကတ္တာ သဗ္ဗသတ္တသာဓာရဏတ္တာ စ သုဝိညေယျန္တိ ဒုက္ခသစ္စံ ပဌမံ ဝုတ္တံ၊ တဿေဝ ဟေတုဒဿနတ္ထံ တဒနန္တရံ သမုဒယသစ္စံ၊ ဟေတု- နိရောဓာ ဖလနိရောဓောတိ ဉာပနတ္ထံ တဒနန္တရံ နိရောဓသစ္စံ၊ တဒဓိဂမူပါယ- ဒဿနတ္ထံ အန္တေ မဂ္ဂသစ္စံ။ ဘဝသုခဿာဒဂမိတာနံ ဝါ သတ္တာနံ သံဝေဂဇနနတ္ထံ ပဌမံ ဒုက္ခမာဟ၊ တံ နေဝ အကတံ အာဂစ္ဆတိ၊ န ဣဿရနိမ္မာနာဒိတော ဟောတိ၊ ဣတော ပန ဟောတိတိ ဉာပနတ္ထံ တဒနန္တရံ သမုဒယသစ္စံ၊ တတော သဟေတုကေန ဒုက္ခေန အဘိဘူတတ္တာ သံဝိဂ္ဂမာနသာနံ ဒုက္ခနိဿရဏဂဝေသိနံ နိဿရဏဒဿနေန အဿာသဇနနတ္ထံ နိရောဓံ၊ တတော နိရောဓာဓိဂမတ္ထံ နိရောဓသမ္ပာပကံ မဂ္ဂန္တိ။ ဣဒါနိ တဗ္ဗိသယာနိ ဉာဏာနိ တေနေဝ ကမေန ဥဒ္ဓိဋ္ဌာနိ။ တတ္ထ ပရိညဋ္ဌေတိ ဒုက္ခဿ ပိဋ္ဌနဋ္ဌာဒိကေ စတုဗ္ဗိဓေ ပရိဇာနိတဗ္ဗသဘာဝေ။ ပဟာနဋ္ဌေတိ သမုဒယဿ အာယူဟနဋ္ဌာ- ဒိကေ စတုဗ္ဗိဓေ ပဟာတဗ္ဗသဘာဝေ။ သန္တိကိရိယဋ္ဌေတိ နိရောဓဿ နိဿရ- ဏဋ္ဌာဒိကေ စတုဗ္ဗိဓေ သန္တိကာတဗ္ဗသဘာဝေ။ ဘာဝနဋ္ဌေတိ မဂ္ဂဿ နိယျာနဋ္ဌာဒိကေ စတုဗ္ဗိဓေ ဘာဝေတဗ္ဗသဘာဝေ။

၆၀-၆၃။ ဣဒါနိ ဘာဝိတမဂ္ဂဿ ပစ္စဝေက္ခဏဝသေန ဝါ အဘာဝိတ-
 မဂ္ဂဿ အနုဿဝဝသေန ဝါ ဝိသုံ ဝိသုံ သစ္စဉာဏာနိ ဒဿေတုံ ဒုက္ခေ ဉာဏာ-
 ဒီနိ စတ္တာရိ ဉာဏာနိ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာနိ။ တတ္ထ ဒုက္ခေတိ ဧတ္ထ ဒု-ဣတိ အယံ သဒ္ဓေါ
 ကုစ္ဆိတေ ဒိဿတိ။ ကုစ္ဆိတံ ဟိ ပုတ္တံ ဒုပုတ္တောတိ ဝဒန္တိ။ ခံ-သဒ္ဓေါ ပန တုစ္ဆေ။
 တုစ္ဆံ ဟိ အာကာသံ 'ခ'န္တိ ဝုစ္ဆတိ။ ဣဒဉ္စ ပဌမသစ္စံ ကုစ္ဆိတံ အနေကုပဒ္ဒဝါ-
 မိဋ္ဌာနတော၊ တုစ္ဆံ ဗာလဇနပရိကပ္ပိတရဝသုဘသုခတ္ထဘာဝဝိရဟိတတော။
 တသ္မာ ကုစ္ဆိတတ္တာ တုစ္ဆတ္တာ စ “ဒုက္ခ”န္တိ ဝုစ္ဆတိ။

ဒုက္ခသမုဒယေတိ ဧတ္ထ သံ-ဣတိ အယံ သဒ္ဓေါ “သမာဂမော သမေတ”န္တိ-
 အာဒိသု^၁ ဝိယ သံယောဂံ ဒိပေတိ၊ ဥ-ဣတိ အယံ သဒ္ဓေါ “ဥပ္ပန္နံ ဥဒိတ”န္တိ-
 အာဒိသု^၂ ဝိယ ဥပ္ပတ္တိံ။ အယ-သဒ္ဓေါ ပန ကာရဏံ ဒိပေတိ။ ဣဒဉ္စာပိ ဒုတိယ-
 သစ္စံ အဝသေသပစ္စယသမာယောဂေ သတိ ဒုက္ခဿ ဥပ္ပတ္တိကာရဏံ။ ဣတိ
 ဒုက္ခဿ သံယောဂေ ဥပ္ပတ္တိကာရဏတ္တာ “ဒုက္ခသမုဒယ”န္တိ ဝုစ္ဆတိ။

ဒုက္ခနိရောဓေတိ ဧတ္ထ နိ-သဒ္ဓေါ အဘာဝံ၊ ရောဓသဒ္ဓေါ စ စာရဏံ ဒိပေတိ။
 တသ္မာ အဘာဝေါ ဧတ္ထ သံသာရစာရကသင်္ခါတဿ ဒုက္ခရောဓဿ သဗ္ဗဂတိ-
 သုညတ္တာ၊ သမဓိဂတေ ဝါ တသ္မိံ သံသာရစာရကဿ ဒုက္ခရောဓဿ
 အဘာဝေါ ဟောတိ တပုဂ္ဂိုလက္ခတ္တာတိပိ “ဒုက္ခနိရောဓ”န္တိ ဝုစ္ဆတိ။ ဒုက္ခဿ ဝါ
 အနုပ္ပတ္တိနိရောဓပစ္စယတ္တာ ဒုက္ခနိရောဓန္တိ ဝုစ္ဆတိ။

ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒါယာတိ ဧတ္ထ ယသ္မာ အယံ ဧတံ ဒုက္ခနိရောဓံ
 ဂစ္ဆတိ အာရမ္မဏကရဏဝသေန တဒဘိမုခိဘူတတ္တာ^၃၊ ပဋိပဒါ စ ဟောတိ
 ဒုက္ခနိရောဓပ္ပတ္တိယာ၊ တသ္မာ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါတိ ဝုစ္ဆတိ။ စတ္တာရိ
 မဂ္ဂဉာဏာနေဝ ဟေဋ္ဌာ ဝုဋ္ဌာနာကာရဒီပနဝသေန “မဂ္ဂေ ဉာဏ”န္တိ ဝုတ္တာနိ၊
 အနန္တရဖလဒါယကတ္တဿ ကာရဏပရိဒီပနဝသေန “အာနန္တရိကသမာမိမ္မိ
 ဉာဏ”န္တိ ဝုတ္တာနိ၊ ဝိဝဇ္ဇနာကာရဒီပနဝသေန “သစ္စဝိဝဇ္ဇေ ဉာဏ”န္တိ ဝုတ္တာနိ၊
 မဂ္ဂပဋိပါဋိက္ခမနေဝ အရဟတ္တမဂ္ဂဉာဏုပ္ပတ္တိံ^၄၊ တဿ^၅ စ ဉာဏဿ အဘိညာ-
 ဘာဝံ ဒိပေတုံ အရဟတ္တမဂ္ဂဉာဏမေဝ “အာသဝါနံ ခယေ ဉာဏ”န္တိ ဝုတ္တံ၊
 ပုန စတုန္ဒမ္ပိ မဂ္ဂဉာဏာနံ ဧကဘိသမယတံ ဒိပေတုံ “ပရိညဋ္ဌေ ပညာ ဒုက္ခေ
 ဉာဏ”န္တိအာဒိနိ စတ္တာရိ ဉာဏာနိ ဝုတ္တာနိ။ ပုန ဧကေကသ္မိံ သစ္စေ ဝိသုံ ဝိသုံ
 ဥပ္ပတ္တိဒီပနဝသေန “ဒုက္ခေ ဉာဏ”န္တိအာဒိနိ စတ္တာရိ ဉာဏာနိ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာနိတိ ဧဝံ
 ပုဗ္ဗာပရဝိသေသော ဝေဒိတဗ္ဗောတိ။

၁-အဘိ ၂-၁၀၅၊ ဒီ ၂-၂၄၅-ပိဋ္ဌာဒိသု။
 ၂-ဝိ ၁-၉၂၊ ဒု ၈-၂၇၁-ပိဋ္ဌာဒိသု။
 ၃-တဒဘိမုခဘူတတ္တာ (သီ)၊ တဒဘိမုခတ္တာ (သျှာ)။
 ၄-အရဟတ္တမဂ္ဂဉာဏုပ္ပတ္တိကဿ (သီ)
 ၅-အရဟတ္တမဂ္ဂဉာဏုပ္ပတ္တိကဿ (သီ)

၆၄-၆၇။ ဣဒါနိ သဗ္ဗေသံ အရိယပုဂ္ဂလာနံ အရိယမဂ္ဂါနုဘာဝေနော ပဋိသန္တိဒါဉာဏာနိ သိဒ္ဓါနီတိ ဒဿေတုံ အတ္ထပဋိသန္တိဒေ ဉာဏန္တိအာဒိနိ ပုန စတ္တာရိ ပဋိသန္တိဒါဉာဏာနိ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာနိ။ ဣမာနိ ဟိ ပဋိသန္တိဒါပဘေဒါဘာဝေပိ သဗ္ဗအရိယပုဂ္ဂလာသာဓာရဏာနိ သုဒ္ဓိကပဋိသန္တိဒါဉာဏာနိ၊ ဟေဋ္ဌာ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာနိ ပန ပဘိန္ဒပဋိသန္တိဒါနံ ပဘေဒပုတ္တာနိ ပဋိသန္တိဒါဉာဏာနီတိ ဝေဒိတဗ္ဗာနီတိ အယမေတေသံ ဥဘယတ္ထဝစနေ ဝိသေသော။ ယသ္မာ ဝါ အနန္တရံ ဥဒ္ဓိဋ္ဌံ ဒုက္ခာရမ္မဏံ နိရောဓာရမ္မဏန္တ ဉာဏံ အတ္ထပဋိသန္တိဒါ ဟောတိ၊ သမုဒယာ- ရမ္မဏံ မဂ္ဂါရမ္မဏန္တ ဉာဏံ ဓမ္မပဋိသန္တိဒါ၊ တဒဘိလာပေ ဉာဏံ နိရုတ္တိ- ပဋိသန္တိဒါ၊ တေသု ဉာဏေသု ဉာဏံ ပဋိဘာနပဋိသန္တိဒါ၊ တသ္မာ တမ္ပိ အတ္ထဝိသေသံ ဒဿေတုံ သုဒ္ဓိကပဋိသန္တိဒါဉာဏာနိ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာနီတိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ တသ္မာယေဝ စ ဟေဋ္ဌာ နာနတ္ထသဒ္ဓေန ဝိသေသေတွာ ဝုတ္တာနိ၊ ဣမ တထာ အဝိသေသေတွာ ဝုတ္တာနီတိ။

၆၈။ ဧဝံ ပဋိပါဋိယာ သတ္တသဋ္ဌိ သာဝကသာဓာရဏဉာဏာနိ ဥဒ္ဓိသိတွာ ဣဒါနိ သာဝကေဟိ အသာဓာရဏာနိ တထာဂတာနံယေဝ အာဝေဏိကာနိ ဉာဏာနိ ဒဿေတုံ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တဉာဏာဒီနိ ဆ အသာဓာရဏဉာဏာနိ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာနိ။ တတ္ထပိ ယသ္မာ တထာဂတာ သတ္တာနံ ဓမ္မဒေသနာယ ဘာဇနာ- ဘာဇနတ္ထံ ဩလောကေန္တာ ပုဒ္ဓစက္ခုနာ ဩလောကေန္တိ။ ပုဒ္ဓစက္ခု နာမ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တာသယာနုသယဉာဏဒ္ဓယမေဝ။ ယထာဟ—

“အဒ္ဓသာ ခေါဘဂဝါ ပုဒ္ဓစက္ခုနာ လောကံ ဝေါလောကေန္တော သတ္တေ အပ္ပရဇက္ခေ မဟာရဇက္ခေ တိက္ခိန္ဒြိယေ မုဒိန္ဒြိယေ”တိအာဒိ”။

သတ္တသန္တာနေ စ ဩလောကေန္တာ ပဌမံ ဣန္ဒြိယပရိပါကာပရိပါကံ ဩလောကေန္တိ၊ ဣန္ဒြိယပရိပါကန္တ ဥတွာ အာသယာဒိနံ အနုရူပေန ဓမ္မ- ဒေသနတ္ထံ တတော အာသယာနုသယစရိတာနိ ဩလောကေန္တိ၊ တသ္မာပိ ပဌမံ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တဉာဏံ ဥဒ္ဓိဋ္ဌံ၊ တဒနန္တရံ အာသယာနုသယဉာဏံ။ ဓမ္မ ဒေသေန္တာ စ ယသ္မာ ပါဋိဟာရိယေန ဝိနေတဗ္ဗာနံ ပါဋိဟာရိယံ ကရေန္တိ၊ တသ္မာ အာသယာနုသယဉာဏာနန္တရံ ယမကပါဋိဟာရိယေ ဉာဏံ ဥဒ္ဓိဋ္ဌံ၊ ဣမေသံ တိဏ္ဍံ ဉာဏာနံ ဟေတုပရိဒီပနတ္ထံ တဒနန္တရံ မဟာကရဏာဉာဏံ ဥဒ္ဓိဋ္ဌံ၊ မဟာကရဏာဉာဏသံ ပရိသုဒ္ဓဘာဝပရိဒီပနတ္ထံ တဒနန္တရံ သဗ္ဗညုတ- ဉာဏံ ဥဒ္ဓိဋ္ဌံ၊ သဗ္ဗညုသာပိ သဗ္ဗဓမ္မာနံ အာဝဇ္ဇနပဋိဗဒ္ဓဘာဝပရိဒီပနတ္ထံ

သဗ္ဗညုတညာဏသံ အနာဝရိယဘာဝပရိဒီပနတ္ထဉ္စ တဒနန္တရံ အနာဝရဏဉာဏံ ဥဒ္ဓိဋ္ဌန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တဉာဏန္တိ ဧတ္ထ ဥပရိ “သတ္တာန”န္တိ ပဒံ ဣဝေဝ အာဟရိတွာ သတ္တာနံ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တဉာဏန္တိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ ပရာနိ စ အပရာနိ စ ပရာပရာနိတိ ဝတ္တဗ္ဗေ သန္ဓိဝသေန ရော-ကာရံ ကတွာ ပရောပရာနိတိ ဝုစ္စတိ။ ပရောပရာနံ ဘာဝေါ ပရောပရိယံ၊ ပရောပရိယမေဝ ပရောပရိယတ္တံ၊ ဝေနေယျသတ္တာနံ သဒ္ဓါဒိနံ ပဉ္စန္ဓံ ဣန္ဒြိယာနံ ပရောပရိယတ္တံ ဣန္ဒြိယပရောပရိ-ယတ္တံ၊ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တဿ ဉာဏံ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တဉာဏံ၊ ဣန္ဒြိယာနံ ဥတ္တမာနုတ္တမဘာဝဉာဏန္တိ အတ္ထော။ ဣန္ဒြိယဝရောဝရိယတ္တဉာဏန္တိပိ ပါဌော။ ဝရာနိ စ အဝရိယာနိ စ ဝရောဝရိယာနိ၊ ဝရောဝရိယာနံ ဘာဝေါ ဝရောဝရိ-ယတ္တန္တိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ အဝရိယာနိတိ စ န ဥတ္တမာနိတိ အတ္ထော။ အထ ဝါ ပရာနိ စ ဩပရာနိ စ ပရောပရာနိ၊ တေသံ ဘာဝေါ ပရောပရိယတ္တန္တိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ ဩပရာနိတိ စ ဩရာနိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ လာမကာနိတိ အတ္ထော “ပရောပရာ ယဿ သမေစ္စ ဓမ္မာ”တိအာဒိသု’ ဝိယ။ “ဣန္ဒြိယပရော-ပရိယတ္တေ ဉာဏ”န္တိ ဘုမ္မဝစနေနာပိ ပါဌော။

၆၉။ သတ္တာနံ အာသယာနုသယေ ဉာဏန္တိ ဧတ္ထ ရူပါဒိသု ခန္ဓေသု ဆန္ဒရာဂေန သတ္တာ ဝိသတ္တာတိ သတ္တာ။ ဝုတ္တဗ္ဗေတံ ဘဂဝတာ—

“ရူပေ ခေါ ရာဓ ယော ဆန္ဒော ယော ရာဂေါ ယာ နန္ဒိ ယာ တဏှာ၊ တတြ သတ္ထော တတြ ဝိသတ္ထော၊ တသ္မာ ‘သတ္ထော’တိ ဝုစ္စတိ။ ဝေဒနာယ သညာယ သင်္ခါရေသု ဝိညာဏေ ယော ဆန္ဒော ယော ရာဂေါ ယာ နန္ဒိ ယာ တဏှာ၊ တတြ သတ္ထော တတြ ဝိသတ္ထော၊ တသ္မာ ‘သတ္ထော’တိ ဝုစ္စတိ”တိ ၂။

အက္ခရစိန္တကာ ပန အတ္ထံ အဝိစာရေတွာ “နာမမတ္တမေတ”န္တိ ဣစ္ဆန္တိ။ ယေပိ အတ္ထံ ဝိစာရေန္တိ၊ တေ သတုယောဂေန သတ္တာတိ ဣစ္ဆန္တိ။ တေသံ သတ္တာနံ။ အာသယန္တိ နိဿယန္တိ ဧတံ ဣတိ အာသယော၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ ဝါကာမာဒိဟိ၊ နေက္ခမ္မာဒိဟိ ဝါပရိဘာဝိတဿ သန္တာနသေတံ အဓိဝစနံ။ သတ္တသန္တာနေ အနုသေန္တိ အနုပဝတ္တန္တိတိ အနုသယာ၊ ထာမဂတာနံ ကာမရာဂါဒိနံ ဧတံ အဓိဝစနံ။ အာသယော စ အနုသယော စ အာသယာ-နုသယော။ ဇာတိဂ္ဂဟဏေန စ ဒွန္ဒသမာသဝသေန စ ဧကဝစနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၁-ခု ၁-၃၄၈-ဝိဇ္ဇေ။ ၂-သံ ၂-၁၅၅-ဝိဇ္ဇေ။

ယသ္မာ စရိတာဓိမုတ္တိယော အာသယာနုသယသင်္ဂဟိတာ၊ တသ္မာ ဥဒ္ဓေသေ စရိတာဓိမုတ္တိသုံ ဉာဏာနိ အာသယာနုသယဉာဏေနေဝ သင်္ဂဟေတွာ “အာသယာနုသယေ ဉာဏ” န္တိ ဝုတ္တံ။ ယေနေဝ ဟိ အဓိပ္ပာယ်ေန ဥဒ္ဓေသော ကတော၊ တေနေဝ အဓိပ္ပာယ်ေန နိဒ္ဓေသော ကတောတိ။

၇၀။ ယမကပါဠိဟိရေ ဉာဏန္တိ ဧတ္ထ အဂ္ဂိက္ခန္ဓဥဒကဓာရာဒီနံ အပုဗ္ဗံ အစရိမံ သင်္ကိယေဝ ပဝတ္တိတော ယမကံ၊ အဿဒ္ဓိယာဒီနံ ပဋိပက္ခဓမ္မာနံ ဟရဏတော ပါဠိဟိရံ၊ ယမကဉ္စ တံ ပါဠိဟိရဉ္စာတိ ယမကပါဠိဟိရံ။

၇၁။ မဟာကရုဏာသမာပတ္တိယာ ဉာဏန္တိ ဧတ္ထ ပရဒုက္ခေ သတိ သာဓုနံ ဟဒယကမ္ပနံ ကရောတိတိ ကရုဏာ၊ ကိနာတိ ဝါ ပရဒုက္ခံ ဟိံသတိ ဝိနာသေတိတိ ကရုဏာ၊ ကိရိယတိ ဝါ ဒုက္ခိတေသု ဖရဏဝသေန ပသာရိယတိတိ ကရုဏာ၊ ဖရဏကမ္ပဝသေန ကမ္ပဝုဏဝသေန စ မဟတိ ကရုဏာ မဟာကရုဏာ၊ သမာပဇ္ဇန္တိ ဧတံ မဟာကာရုဏိကာတိ သမာပတ္တိ၊ မဟာကရုဏာ စ သာ သမာပတ္တိ စာတိ မဟာကရုဏာသမာပတ္တိ။ တဿံ မဟာကရုဏာသမာပတ္တိယံ၊ တံသမ္ပယုတ္တံ ဉာဏံ။

၇၂-၇၃။ သဗ္ဗညုတညာဏံ အနာဝရဏဉာဏန္တိ ဧတ္ထ ပဉ္စနေယျပထပု-
ဘေဒံ သဗ္ဗံ အညာသီတိ သဗ္ဗညု၊ သဗ္ဗညုဿ ဘာဝေါ သဗ္ဗညုတာ၊ သာ ဧဝ
ဉာဏံ “သဗ္ဗညုတာဉာဏ” န္တိ ဝတ္တဗ္ဗေ “သဗ္ဗညုတညာဏ” န္တိ ဝုတ္တံ။ သင်္ခတာ-
သင်္ခတာဒိဘေဒါ သဗ္ဗဓမ္မာ ဟိ သင်္ခါရေ ဝိကာရေ လက္ခဏံ နိဗ္ဗာနံ ပညတ္တိတိ
ပဉ္စေဝ နေယျပထာ ဟောန္တိ။ သဗ္ဗညုတိ စ ကမသဗ္ဗညု သင်္ကိယဗ္ဗညု သတတ-
သဗ္ဗညု သတ္တိသဗ္ဗညု ဉာတသဗ္ဗညုတိ ပဉ္စဝိဓာ သဗ္ဗညုနော သိယံ။ ကမေန သဗ္ဗ-
ဇာနနကာလာသမ္ဘဝတော ကမသဗ္ဗညုတာ န ဟောတိ၊ သင်္ကိယဗ္ဗညုရမ္မဏ-
ဂဟဏာဘာဝတော သင်္ကိယဗ္ဗညုတာ န ဟောတိ၊ စက္ခုဝိညာဏာဒီနံ
ယထာရမ္မဏစိတ္တသမ္ဘဝတော ဘဝင်္ဂစိတ္တဝိရောဓတော ယုတ္တိအဘာဝတော စ
သတတသဗ္ဗညုတာ န ဟောတိ၊ ပရိသေသတော သဗ္ဗဇာနနသမတ္တတ္တာ
သတ္တိသဗ္ဗညုတာ ဝါ သိယာ၊ ဝိဒိတသဗ္ဗဓမ္မတ္တာ ဉာတသဗ္ဗညုတာ ဝါ သိယာ။
သတ္တိသဗ္ဗညုနော ၂ သဗ္ဗဇာနနတ္တံ နတ္တိတိ တမ္ပိ န ယုဇ္ဇတိ။

၁-ပဉ္စနေယျပထပုဘေဒံ (သီ) ၂-သတ္တိသဗ္ဗညုတ္တေ (သျာ၊က)

“န တဿံ အဒ္ဓိဋ္ဌမိဓတ္ထိ ကိဉ္စိ၊
 အထော အဝိညာတမဇာနိတဗ္ဗံ။
 သဗ္ဗံ အဘိညာသိ ယဒတ္ထိ နေယျံ၊
 တထာဂတော တေန သမန္တစက္ခု။”တိ—

ဝုတ္တတ္တာ ဉာဏသဗ္ဗညုတ္တမေဝ ယုဇ္ဇတိ။ ဧဝံ ဟိ သတိ ကိစ္စတော အသမ္မော-
 ဟတော ကာရဏသိဒ္ဓိတော အာဝဇ္ဇနပဋိဗဒ္ဓတော သဗ္ဗညုတ္တမေဝ ဟောတိတိ။
 အာဝဇ္ဇနပဋိဗဒ္ဓတ္တာ ဧဝံ ဟိ နတ္ထိ ဧတဿ အာဝရဏန္တိ အနာဝရဏံ၊ တဒေဝ
 အနာဝရဏဉာဏန္တိ ဝုစ္စတိတိ။

ဣမာနိ တေသတ္တတိ ဉာဏာနိတိ သာဝကေဟိ သာဓာရဏာသာဓာရဏ-
 ဝသေန ဥဒ္ဓိဋ္ဌာနိ ဣမာနိ တေသတ္တတိ ဉာဏာနိ။ ဣမေသံ တေသတ္တတိယာ
 ဉာဏာနန္တိ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ ဝုတ္တာနံ ဣမေသံ တေသတ္တတိဉာဏာနံ။
 ဥဗ္ဗာဟနတ္ထေ စေတံ သာမိဝစနံ။ တေသတ္တတိနန္တိပိ ပါဌော။ “တေသတ္တတိ-
 ယာ”တိ ဝတ္တဗ္ဗေ ဧကသ္မိံ ဗဟုဝစနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ သတ္တသဋ္ဌိ ဉာဏာနိတိ
 အာဒိတော ပဋ္ဌာယ သတ္တသဋ္ဌိဉာဏာနိ။ သာဝကသာဓာရဏာနိတိ သဝုနန္တေ
 အရိယာယ ဇာတိယာ ဇာတတ္တာ သာဝကာ၊ သမာနံ ဓာရဏမေတေသန္တိ
 သာဓာရဏာနိ၊ တထာဂတာနံ သာဝကေဟိ သာဓာရဏာနိ သာဝကသာဓာ-
 ရဏာနိ။ ဆ ဉာဏာနိတိ အန္တေ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာနိ ဆ ဉာဏာနိ။ အသာဓာရဏာနိ
 သာဝကေဟိတိ သာဝကေဟိ အသာဓာရဏာနိ တထာဂတာနံယေဝ ဉာဏာ-
 နိတိ။

သဒ္ဓမ္မပ္ပကာသိနိယာ ပဋိသန္တိဒါမဂ္ဂဋ္ဌကထာယ
 ဉာဏကထာမာတိကုဒ္ဒေသဝါရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-သုတမယဉာဏကထာ
 ဝိသုဇ္ဇနုဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၁။ ဣဒါနိ ယထာနိက္ခိတ္တေန ဥဒ္ဒေသေန သင်္ဂဟိတေ ဓမ္မေ ပဘေဒတော
 ဒဿေတုံ ကထံ သောတာဝဓာနေ ပညာ သုတမယေ ဉာဏန္တိအာဒိ နိဒ္ဒေသ-
 ဝါရော အာရဒ္ဓေါ။ တတ္ထ ယံ ဝုတ္တံ “သောတာဝဓာနေ ပညာ သုတမယေ

၁-၃ ၇-၂၀၀၊ ၃၀-၁၇၀၊ ၃၉-၂၂၇-ဝိဇ္ဇေသု။

ဉာဏ”န္တိ၊ တံ ကထံ ဟောတီတိ အယံ ကထေတုကမျတာပုစ္ဆာ။ ပဉ္စဝိဓော ဟိ ပုစ္ဆာ အဒိဋ္ဌဇောတနာပုစ္ဆာ ဒိဋ္ဌသံသန္ဓနာပုစ္ဆာ ဝိမတိစ္ဆေဒနာပုစ္ဆာ အနုမတိပုစ္ဆာ ကထေတုကမျတာပုစ္ဆာတိ။ တာသံ ဣဒံ နာနတ္ထံ—

ကတမာ^၁ အဒိဋ္ဌဇောတနာပုစ္ဆာ။ ပကတိယာ လက္ခဏံ အညာတံ ဟောတိ အဒိဋ္ဌံ အတုလိတံ အတိရိတံ အဝိဘူတံ အဝိဘာဝိတံ၊ တဿ ဉာဏာယ ဒဿနာယ တုလနာယ တီရဏာယ ဝိဘူတာယ ဝိဘာဝနတ္ထာယ ပဉ္စံ ပုစ္ဆတိ၊ အယံ အဒိဋ္ဌဇောတနာပုစ္ဆာ။

ကတမာ^၂ ဒိဋ္ဌသံသန္ဓနာပုစ္ဆာ။ ပကတိယာ လက္ခဏံ ဉာတံ ဟောတိ ဒိဋ္ဌံ တုလိတံ တိရိတံ ဝိဘူတံ ဝိဘာဝိတံ၊ သော အညေဟိ ပဏ္ဍိတေဟိ သဒ္ဓိံ သံသန္ဓနတ္ထာယ ပဉ္စံ ပုစ္ဆတိ၊ အယံ ဒိဋ္ဌသံသန္ဓနာပုစ္ဆာ။

ကတမာ^၃ ဝိမတိစ္ဆေဒနာပုစ္ဆာ။ ပကတိယာ သံသယပက္ခန္ဓော ဟောတိ ဝိမတိပက္ခန္ဓော ဒွေဋ္ဌကဇာတော “ဧဝံ န ခေါ၊ နန ခေါ၊ ကိံ န ခေါ၊ ကထံ န ခေါ”တိ။ သော ဝိမတိစ္ဆေဒနတ္ထာယ ပဉ္စံ ပုစ္ဆတိ၊ အယံ ဝိမတိစ္ဆေဒနာပုစ္ဆာ။

ကတမာ အနုမတိပုစ္ဆာ။ ဘဂဝါ ဘိက္ခုနံ အနုမတိယာ ပဉ္စံ ပုစ္ဆတိ “တံ ကိံ မညထ ဘိက္ခဝေ ရူပံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ”တိ။ အနိစ္စံ ဘန္တေ။ ယံ ပနာနိစ္စံ၊ ဒုက္ခံ ဝါ တံ သုခံ ဝါတိ။ ဒုက္ခံ ဘန္တေ။ ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊ ကလ္လံ န တံ သမနုပဿိတုံ “ဧတံ မမ ဧသောဟမသ္မိ ဧသော မေ အတ္တာ”တိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေတိ၊ အယံ အနုမတိပုစ္ဆာ။

ကတမာ ကထေတုကမျတာပုစ္ဆာ။ ဘဂဝါ ဘိက္ခုနံ ကထေတုကမျတာယ ပဉ္စံ ပုစ္ဆတိ “စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ သတိပဋ္ဌာနာ။ ကတမေ စတ္တာရော”တိ^၃၊ အယံ ကထေတုကမျတာပုစ္ဆာတိ။ တာသု အယံ ထေရဿ ကထေတုကမျတာပုစ္ဆာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ဣဒါနိ သမာတိကုဒ္ဒေသာယ ကထေတုကမျတာပုစ္ဆာယ “ဣမေ ဓမ္မာ အဘိညေယျာတိ သောတာဝဓာနံ၊ တံပဇာနနာ ပညာ သုတမယေ ဉာဏ”န္တိ- အာဒယော သောဋ္ဌသ ဝိဿဇ္ဇနုဒ္ဒေသာ။ တတ္ထ ဣမေ ဓမ္မာ အဘိညေယျာတိ “ဒေသယန္တဿာ”တိ ပါဌသေသော။ ဣမေ ဓမ္မာ အဘိဇာနိတဗ္ဗာတိ သတ္ထုနော၊ အညတရဿ ဝါ ဂရုဋ္ဌာနိယဿ သဗြဟ္မစာရိယ ဓမ္မံ ဒေသယန္တဿ ပုဗ္ဗေ ပုတ္တနယေန သောတာဝဓာနံ သုတံ သောတာဝဓာနံ နာမ၊ တံပဇာနနာ

၁-ခု ၇-၂၆၃၊ ၃ ဂ-၅၀-ပိဋ္ဌာဒိသု။ ၂-ဝိ ၃-၁၉၊ သံ ၃-၃၆ ဂ-ပိဋ္ဌေသု။
၃-သံ ၃-၁၅၀-ပိဋ္ဌေ။

ပညာ တဿ သုတဿ ပဇာနနာ ပရိယာယပရိစ္ဆိန္ဒကပညာ^၁ သုတမယေ ဉာဏံ နာမာတိ အတ္ထော။ တဿ ပဇာနနာ တံပဇာနနာတိ သာမိဝစန- သမာသော။ တံ ပဇာနနာတိ ဝိဘတ္တိဝိပလ္လာသဝသေန ဥပယောဂဝစနံ ဝါ။ အဘိညေယျာတိ စ သဘာဝလက္ခဏာဝဗောဓဝသေန သောဘနေနာကာရေန ဇာနိတဗျာ။ ပရိညေယျာတိ သာမညလက္ခဏာဝဗောဓဝသေန ကိစ္စသမာပန- ဝသေန စ ဗျာပိတွာ ဇာနိတဗျာ။ ဘာဝေတဗျာတိ ဝဇေတဗျာ။ သန္တိကာ- တဗျာတိ ပစ္စက္ခံ ကာတဗျာ။ ဒုဝိဓာ ဟိ သန္တိကိရိယာ ပဋိလာဘသန္တိကိရိယာ အာရမ္မဏသန္တိကိရိယာ စ။ ပစ္စနိကသမုဒါစာရဝသေန ပရိဟာနိယသင်္ခါတံ ဟာနံ ဘဇန္တိတိ ဟာနဘာဂိယာ။ တဒနုဓမ္မတာယ သတိယာ သဏ္ဌာနဝသေန ဌာနသင်္ခါတံ ဌ္ဍိတိ ဘဇန္တိတိ ဌ္ဍိတိဘာဂိယာ။ ဥပရိဝိသေသာမိဂမဝသေန ဝိသေသံ ဘဇန္တိတိ ဝိသေသဘာဂိယာ။ အနိဗ္ဗိဒ္ဓပုဗ္ဗံ အပ္ပဒါလိတပုဗ္ဗံ လောဘက္ခန္ဓံ ဒေါသက္ခန္ဓံ မောဟက္ခန္ဓံ နိဗ္ဗိဇ္ဈတိ ပဒါလေတိတိ အရိယမဂ္ဂေါ နိဗ္ဗေဓော နာမ၊ နိဗ္ဗိဒါသဟဂတာနံ သညာမနသိကာရာနံ သမုဒါစာရဝသေန တံ နိဗ္ဗေဓံ ဘဇန္တိတိ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယာ။

သဗ္ဗေ သင်္ခါရာတိ သဗ္ဗေ သပ္ပစ္စယာ ဓမ္မာ။ တေ ဟိ သင်္ခတသင်္ခါရာ နာမ။ ပစ္စယေဟိ သင်္ခမ္မ ကရိယန္တိတိ သင်္ခါရာ၊ တေ ဧဝ ပစ္စယေဟိ သင်္ခမ္မ ကတတ္တာ သင်္ခတာတိ ဝိသေသေတွာ ဝုတ္တာ။ ကမ္မနိဗ္ဗတ္တာ တေဘူမကရူပါရူပဓမ္မာ အဘိသင်္ခတသင်္ခါရာတိ အဋ္ဌကထာသု^၂ ဝုတ္တာ။ တေပိ “အနိစ္စာ ဝတ သင်္ခါရာ”တိအာဒိသု^၃ သင်္ခတသင်္ခါရေသု သင်္ခဟံ ဂစ္ဆန္တိ။ “အဝိဇ္ဇာဂတော အယံ ဘိက္ခဝေ ပုရိသပုဂ္ဂလော ပုညဉ္စေဝ သင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရောတိ”တိအာဒိသု^၄ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာဝ အာဂတာ တေဘူမိကကုသလာကုသလစေတနာ အဘိသင်္ခရဏကသင်္ခါရာ နာမ။ “ယာဝတိကာ အဘိသင်္ခါရဿ ဂတိ၊ တာဝတိကံ ဂန္ဓာ အက္ခာဟတံ မညေ အဋ္ဌာသိ”တိအာဒိသု^၅ အာဂတံ ကာယိကံ စေတသိကံ ဝိရိယံ ပယောဂါဘိသင်္ခါရော နာမ။ “သညာဝေဒယိတနိရောဓံ သမာပန္နဿ ခေါ အာဝုသော ဝိသာခ ဘိက္ခုနော ပဌမံ နိရုဇ္ဈတိ ဝစီသင်္ခါရော၊ တတော ကာယသင်္ခါရော၊ တတော စိတ္တသင်္ခါရော”တိအာဒိသု^၆ အာဂတာ ဝိတက္ကဝိစာရာ ဝါစံ သင်္ခရောန္တိတိ ဝစီသင်္ခါရာ။ အသံသပဿာသာ ကာယေန

၁-ပရိညာယ ပရိစ္ဆိန္ဒကပညာ (က) ၂-ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၁၇၇၊ အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၁၃၄-ပိဋ္ဌေသု။
 ၃-သံ ၁-၁၆၀-၃၉၇၊ ဒီ ၂-၁၂၉-၁၆၁-ပိဋ္ဌေသု။ ၄-သံ ၁-၃၁၀-ပိဋ္ဌေ။
 ၅-သံ ၁-၁၁၀-ပိဋ္ဌေ။ ၆-မ ၁-၃၇၆-ပိဋ္ဌေ။

သင်္ခရိယန္တိတိ ကာယသင်္ခါရာ။ သညာ စ ဝေဒနာ စ စိတ္တေန သင်္ခရိယန္တိတိ စိတ္တသင်္ခါရာ။ ဣဓ ပန သင်္ခတသင်္ခါရာ အဓိပ္ပေတာ။

အနိစ္စာတိ ဟုတွာ အဘာဝဋ္ဌေန။ ဒုက္ခာတိ ပိဋနဋ္ဌေန။ သဗ္ဗေ ဓမ္မာတိ နိဗ္ဗာနဗ္ဗိ အန္တောကတွာ ဝုတ္တာ။ အနတ္တာတိ အဝသဝတ္တနဋ္ဌေန။ ဣဒံ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စန္တိအာဒိသု “ဒုက္ခသမုဒယော ဒုက္ခနိရောဓော”တိ ဝတ္တဗ္ဗေ “ဒုက္ခသမုဒယံ ဒုက္ခနိရောဓ”န္တိ လိင်္ဂဝိပလ္လာသော ကတော။ ယသ္မာ ပန ဗုဒ္ဓါဒယော အရိယာ ပဋိဝိဇ္ဈန္တိ၊ တသ္မာ အရိယသစ္စာနိတိ ဝုစ္စန္တိ။ ယထာဟ “စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ အရိယသစ္စာနိ။ ပ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ အရိယသစ္စာနိ။ အရိယာ ဣမာနိ ပဋိဝိဇ္ဈန္တိ၊ တသ္မာ အရိယသစ္စာနိတိ ဝုစ္စန္တိ”တိ^၁။ အရိယသသစ္စာနိတိပိ အရိယသစ္စာနိ။ ယထာဟ “သဒေဝကေ လောကေ။ ပ။ သဒေဝမနုဿာယ တထာဂတော အရိယော၊ တသ္မာ အရိယသစ္စာနိတိ ဝုစ္စန္တိ”တိ^၂။ ဧတေသံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓတ္တာ အရိယဘာဝသိဒ္ဓိတောပိ အရိယသစ္စာနိ။ ယထာဟ “ဣမေသံ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတုန္တံ အရိယသစ္စာနံ ယထာဘူတံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓတ္တာ တထာဂတော အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ အရိယောတိ ဝုစ္စတိ”တိ^၃။ အရိယာနိ သစ္စာနိတိပိ အရိယသစ္စာနိ။ အရိယာနိတိ အဝိတထာနိ^၄၊ အဝိသံဝါဒကာနိတိ အတ္ထော။ ယထာဟ “ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ အရိယသစ္စာနိ တထာနိ အဝိတထာနိ အနညထာနိ၊ တသ္မာ အရိယသစ္စာနိတိ ဝုစ္စန္တိ”တိ^၂။ သစ္စာနိတိ ကော သစ္စဋ္ဌာတိ စေ? ယော ပညာစက္ခနာ ဥပပရိက္ခမာနာနံ မာယာဝ ဝိပရိတော၊ မရိစိဝ ဝိသံဝါဒကော၊ တိတ္ထိယာနံ ပရိကပ္ပိတအတ္တာဝ အနုပလဗ္ဗသဘာဝေါ စ န ဟောတိ၊ အထ ခေါ ဗာဓနပဘဝသန္တိနိယျာနပ္ပကာရေန တစ္ဆာဝိပရိတဘူတဘာဝေန အရိယဉာဏဿ ဂေါစရော ဟောတိယေဝ။ ဧသ အဂ္ဂိလက္ခဏံ ဝိယ လောကပကတိ ဝိယ စ တစ္ဆာဝိပရိတဘူတဘာဝေါ သစ္စဋ္ဌာတိ၊ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ယထာဟ “ဣဒံ ဒုက္ခန္တိ ဘိက္ခဝေ တထမေတံ အဝိတထမေတံ အနညထမေတ”န္တိ^၅ ဝိတ္တာရော။ အပိစ—

နာဗာဓကံ ယတော ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခာ အညံ န ဗာဓကံ။
ဗာဓကတ္တနိယာမေန၊ တတော သစ္စမိဒံ မတံ။

တံ ဝိနာ နာညတော ဒုက္ခံ၊ န ဟောတိ န စ တံ တတော။
ဒုက္ခဟေတု နိယာမေန၊ ဣတိ သစ္စံ ဝိသတ္တိကာ။

၁-ဂဝေသိတဗ္ဗိ။ ၂-သံ ၃-၃၇၁-ပိဋ္ဌေ။ ၃-သံ ၃-၃၇၉-ပိဋ္ဌေ။
၄-တထာနိ အဝိတထာနိ (ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၁၂၆-ပိဋ္ဌေ) ၅-သံ ၃-၃၇၇-ပိဋ္ဌေ။

နာညာ နိဗ္ဗာနတော သန္တိ၊ သန္တိ န စ န တံ ယတော။
 သန္တဘာဝနိယာမေန၊ တတော သစ္စမိဒံ မတံ။

မဂ္ဂါ အညံ န နိယျာနံ၊ အနိယျာနော န စာပိ သော။
 တစ္ဆနိယျာနဘာဝေန၊ ဣတိ သော သစ္စသမ္ပတော။

ဣတိ တစ္ဆာဝိပလ္လာသ-ဘူတဘာဝံ စတုသ္မပိ။
 ဒုက္ခာဒိသွဝိသေသေန၊ သစ္စဋ္ဌံ အာဟု ပဏ္ဍိတာတိ။

သော ပနာယံ သစ္စသဒ္ဓေါ အနေကေသု အတ္ထေသု ဒိဿတိ။ သေယျထိဒံ၊ “သစ္စံ ဘဏေ န ကုဇ္ဈေယျာ”တိအာဒိသု^၁ ဝါစာသစ္စေ။ “သစ္စေ ဌိတာ သမဏဗြာဟ္မဏာ စာ”တိအာဒိသု^၂ ဝါစာသစ္စေ။ “ကဿွာ န သစ္စာနိ ဝဒန္တိ နာနာ၊ ပဝါဒိယာသေ ကုသလာဝဒါနာ”တိအာဒိသု^၃ ဒိဌိသစ္စေ။ “ဧကံ ဟိ သစ္စံ န ဒုတိယမတ္ထိ၊ ယသ္မိံ ပဇာ နော ဝိဝဒေ ပဇာန”န္တိအာဒိသု^၄ ပရမတ္ထသစ္စေ နိဗ္ဗာနေ စေဝ မဂ္ဂေ စ။ “စတုန္တံ သစ္စာနံ ကတိ ကုသလာ ကတိ အကုသလာ”တိအာဒိသု^၅ အရိယသစ္စေ။ သွာယမိဓာပိ အရိယသစ္စေ ပဝတ္တတိတိ။

နိဒ္ဒေသဝါရသင်္ဂဟိတဿ ဝိဿဇ္ဇနုဒ္ဒေသဿ
 အတ္ထဝဏ္ဏနာ နိဌိတာ။

အဘိညေယျနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၂။ ဣဒါနိ ဝိဿဇ္ဇနုဒ္ဒေသသင်္ဂဟိတေ ဓမ္မေ ပဘောဒတော ဒဿေတုံ ကထံ ဣမေ ဓမ္မာ အဘိညေယျာတိအာဒိ နိဒ္ဒေသဝါရော အာရဒ္ဓေါ။ တတ္ထ အဘိညေယျနိဒ္ဒေသဒါသု ပဉ္စသု အာဒိတော ဧကကာဒိဝသေန ဒဿ ဒဿ ဝိဿဇ္ဇနာနိ ဒသုတ္တရပရိယာယေန သံသန္နေတွာ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာနိ။ တေသု အဘိညေယျ- နိဒ္ဒေသေ တာဝ သဗ္ဗေ သတ္တာတိ ကာမဘဝါဒိသု သညာဘဝါဒိသု ဧကဝေါ- ကာရဘဝါဒိသု စ သဗ္ဗဘဝေသု သဗ္ဗေ သတ္တာ။ အာဟာရဋ္ဌိတိကာတိ အာဟာရတော ဌိတိ ဧတေသန္တိ အာဟာရဋ္ဌိတိကာ။ ဌိတိတိ စေတ္ထ သကက္ခဏေ အတ္ထိတာ အဓိပ္ပေတာ။ ဣတိ သဗ္ဗသတ္တာနံ ဌိတိဟေတု အာဟာရော

၁-ခု ၁-၄၆-ပိဋကေ။	၂-ခု ၆-၁၄၀-ပိဋကေ။	၃-ခု ၁-၄၁၆-ပိဋကေ။
၄-ခု ၁-၄၁၆၊ ၂-၂၂၆-ပိဋကေ။		၅-အဘိ ၂-၁၁၀-ပိဋကေ။

နာမ ဧကော ဓမ္မော အဓိကေန ဉ္ဇဏေန ဇာနိတဗ္ဗော။ ပစ္စယေ ဟိ အဘိညာတေ ပစ္စယုပ္ပန္နာပိ အဘိညာတာ ဟောန္တိ ဥဘိန္ဒုမ္ပိ အညမညာ-
 ပေက္ခတ္တာ။ ဧတေန ဉ္ဇတပရိညာ ဝုတ္တာ ဟောတိ။ နနု စ ဧဝံ သန္တေ ယံ ဝုတ္တံ “အသညသတ္တာ ဒေဝါ အဟေတုကာ အနာဟာရာ အဖဿကာ”တိ-
 အာဒိ^၁၊ တံ ဝိရုဇ္ဈတိတိ။ တဉ္စ န ဝိရုဇ္ဈတိ။ တေသံ ဟိ ဈာနံ အာဟာရေတိ။
 ဧဝံ သန္တေပိ “စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ အာဟာရာ ဘူတာနံ ဝါ သတ္တာနံ ငြိတိယာ၊ သမ္ဘဝေသိနံ ဝါ အနုဂ္ဂဟာယ။ ကတမေ စတ္တာရော။ ကဗဠိကာရော အာဟာရော သြဋ္ဌာရိကော ဝါ သုခုမော ဝါ၊ ဖဿော ဒုတိယော၊ မနောသဉ္စေတနာ တတိယာ၊ ဝိညာဏံ စတုတ္ထ”န္တိ^၂ ဣဒံ ဝိရုဇ္ဈတိတိ။ ဣဒမ္ပိ န ဝိရုဇ္ဈတိ။ ဧတသ္မိံ ဟိ သုတ္တေ နိပ္ပရိယာယေန အာဟာရလက္ခဏာဝ ဓမ္မာ အာဟာရတိ ဝုတ္တာ၊ ဣဓပန ပရိယာယေန ပစ္စယော အာဟာရေတိ ဝုတ္တော။ သဗ္ဗသင်္ခတဓမ္မာနံ ဟိ ပစ္စယော လဒ္ဒါ ဝဇ္ဇတိ၊ သော စ ယံ ယံ ဖလံ ဇနေတိ၊ တံ တံ အာဟာရတိ နာမ။ တသ္မာ အာဟာရေတိ ဝုတ္တတိ။ တေနောဝါဟ—

“အဝိဇ္ဇမ္မာဟံ ဘိက္ခဝေ သာဟာရံ ဝဒါမိ၊ နော အနာဟာရံ။ ကော စ ဘိက္ခဝေ အဝိဇ္ဇာယ အာဟာရော။ ‘ပဉ္စ နိဝရဏာ’တိဿ ဝစနိယံ။ ပဉ္စ နိဝရဏေပါဟံ ဘိက္ခဝေ သာဟာရေ ဝဒါမိ၊ နော အနာဟာရေ။ ကော စ ဘိက္ခဝေ ပဉ္စန္ဒံ နိဝရဏာနံ အာဟာရော။ ‘အယောနိသော မနသိကာရော’တိဿ ဝစနိယ”န္တိအာဒိ^၃။ အယံ ဣဓ အဓိပ္ပေတော။

ဧတသ္မိံ ဟိ ပစ္စယာဟာရေ ဂဟိတေ ပရိယာယာဟာရေပိ နိပ္ပရိယာ-
 ယာဟာရေပိ သဗ္ဗော ဂဟိတောဝ ဟောတိ။

တတ္ထ အသညဘဝေ ပစ္စယာဟာရော လဗ္ဘတိ။ အနုပ္ပန္နေ ဟိ ဗုဒ္ဓေ တိတ္ထာ-
 ယတနေ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝါယောကသိဏေ ပရိကမ္ပံ ကတွာ စတုတ္ထဇ္ဈာနံ နိဗ္ဗတ္တေတွာ တတော ဝုဋ္ဌာယ “ဓိ စိတ္တံ ဓိ စိတ္တံ^၄၊ စိတ္တဿ နာမ အဘာဝေါယေဝ သာဓု။ စိတ္တံ ဟိ နိဿာယ ဝဓဇ္ဇနာဒိပစ္စယံ ဒုက္ခံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ စိတ္တေ အသတိ နတ္ထေတ”န္တိ ခန္တိ ရုစိံ ဥပ္ပါဒေတွာ အပရိဟိနဇ္ဈာနာ ကာလံကတွာ အသညဘဝေ နိဗ္ဗတ္တန္တိ။ ယော ယဿ ဣရိယာပထော မနုဿလောကေ ပဏိဟိတော အဟောသိ၊ သော တေန ဣရိယာပထေန နိဗ္ဗတ္တိတွာ ပဉ္စ ကပ္ပသတာနိ တိဋ္ဌတိ။ ဧတ္တကံ အဒ္ဓါနံ နိပဇ္ဇော ဝိယ နိသိဇ္ဇော ဝိယ ငြိတော ဝိယ ဟောတိ။ ဧဝရူပါနဉ္စ သတ္တာနံ ပစ္စယာဟာရော လဗ္ဘတိ။ တေ ဟိ ယံ ဈာနံ ဘာဝေတွာ နိဗ္ဗတ္တာ။

၁-အဘိ ၂-၄၃၄-ပိဋကေ။
 ၂-သံ ၁-၂၅၃-ပိဋကေ။
 ၃-အံ ၃-၃၄၆-ပိဋကေ။
 ၄-ဓိ စိတ္တံ ဓိရတ္ထ၊ ဝတ စိတ္တံ (သျှာ)

တဒေဝ နေသံ ပစ္စယော ဟောတိ။ ယထာ ဇိယာဝေဂေန ဒိတ္တသရော ယာဝ ဇိယာဝေဂေါ အတ္ထိ၊ တာဝ ဂစ္ဆတိ၊ ဧဝံ ယာဝ ဈာနပစ္စယော အတ္ထိ၊ တာဝ တိဋ္ဌန္တိ။ တသ္မိံ နိဋ္ဌိတေ ဒိဏဝေဂေါ သရော ဝိယ ပတန္တိ။

ယေ ပန တေ နေရယိကာ “နေဝုဋ္ဌာနဖလူပဇီဝိနော န ပုညဖလူပဇီဝိ-
နော”တိ ဝုတ္တာ၊ တေသံ ကော အာဟာရောတိ? တေသံ ကမ္မမေဝ အာဟာ-
ရောတိ။ ကိံ ပဉ္စ အာဟာရ အတ္ထိတိ? “ပဉ္စ, န ပဉ္စာ”တိ ဣဒံ န ဝတ္ထဗ္ဗံ။ နန “ပစ္စ-
ယော အာဟာရော”တိ ဝုတ္တာ၊ တသ္မာ ယေန ကမ္မေန တေ နိရယေ နိဗ္ဗတ္တာ၊
တဒေဝ တေသံ ဌိတိပစ္စယတ္တာ အာဟာရော။ ယံ သန္ဓာယ ဣဒံ ဝုတ္တံ
“န တာဝ ကာလံ ကရောတိ၊ ယာဝ န တံ ပါပကမ္မံ ဗျန္တိဟောတိ”တိ။
တသ္မာ **အာဟာရဋ္ဌိတိကာ**တိ ပစ္စယဌိတိကာတိ အတ္ထော။ ကဗဇ္ဇိကာရံ
အာဟာရံ အာရဗ္ဘာတိ စေတ္ထ ဝိဝါဒေါ န ကာတဗျော။ မုခေ ဥပ္ပန္နခေဋ္ဌောပိ ဟိ
တေသံ အာဟာရကိစ္စံ သာဓေတိ။ ခေဋ္ဌော ဟိ နိရယေ ဒုက္ခဝေဒနိယော ဟုတွာ
ပစ္စယော ဟောတိ၊ သဂ္ဂေ သုခဝေဒနိယော။ ဣတိ ကာမဘဝေ နိပ္ပရိယာယေန
စတ္တာရော အာဟာရ၊ ရူပါရူပဘဝေသု ဌပေတွာ အသညဘဝံ သေသာနံ
တယော၊ အသညာနဉ္စေဝအဝသေသာနဉ္စ ပစ္စယာဟာရောတိ ဣမိနာ အာဟာ-
ရေန သဗ္ဗေ သတ္တာ အာဟာရဋ္ဌိတိကာ။

သဗ္ဗေ သတ္တာတိ စ ပုဂ္ဂလာမိဋ္ဌာနာ ဓမ္မဒေသနာ၊ သဗ္ဗေ သင်္ခါရာတိ အဓိပ္ပါ-
ယော။ ဘဂဝတောပိ ဟိ ဓမ္မပုဂ္ဂလာနံ ဝသေန ၂ စတုဗ္ဗိဓာ ဒေသနာ
ဓမ္မာမိဋ္ဌာနာ ဓမ္မဒေသနာ၊ ဓမ္မာမိဋ္ဌာနာ ပုဂ္ဂလဒေသနာ၊ ပုဂ္ဂလာမိဋ္ဌာနာ
ပုဂ္ဂလဒေသနာ၊ ပုဂ္ဂလာမိဋ္ဌာနာ ဓမ္မဒေသနာတိ။ “နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ
ဧကဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံ ဘာဝိတံ ကမ္မနိယံ ဟောတိ၊ ယထယိဒံ
စိတ္တံ။ စိတ္တံ ဘိက္ခဝေ ဘာဝိတံ ကမ္မနိယံ ဟောတိ”တိ? ဧဝရူပိ **ဓမ္မာမိဋ္ဌာနာ
ဓမ္မဒေသနာ**။ “အဋ္ဌာနမေတံ ဘိက္ခဝေ အနဝကာသော ယံ ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နော
ပုဂ္ဂလော ကဉ္စိ သင်္ခါရံ နိစ္စတော ဥပဂစ္ဆေယျ၊ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ”တိ? ဧဝရူပိ
ဓမ္မာမိဋ္ဌာနာ ပုဂ္ဂလဒေသနာ။ “ဧကပုဂ္ဂလော ဘိက္ခဝေ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော
ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဗဟုဇနဟိတာယ ဗဟုဇနသုခါယ လောကာနုကမ္မာယ အတ္တာယ
ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာန”န္တိ ၅ ဧဝရူပိ **ပုဂ္ဂလာမိဋ္ဌာနာ ပုဂ္ဂလဒေသနာ**။
“ဧကပုဂ္ဂလဿ ဘိက္ခဝေ ပါတုဘာဝါ မဟတော စက္ခုဿ ပါတုဘာဝေါ
ဟောတိ”တိ ၆ ဧဝရူပိ **ပုဂ္ဂလာမိဋ္ဌာနာ ဓမ္မဒေသနာ**။ တာသု ဣမ ပုဂ္ဂလာမိဋ္ဌာနာ

၁-အံ ၁-၁၃၉၊ မ ၃-၂၀၅-ပိဋ္ဌေသု၊ ၂-ဓမ္မပုဂ္ဂလဝသေန (သီ၊ သျာ) ၃-အံ ၁-၄-ပိဋ္ဌေ။
၄-အံ ၁-၂၀-ပိဋ္ဌေ။ ၅-အံ ၁-၂၁-၃၅-ပိဋ္ဌေသု။ ၆-အံ ၁-၂၂-ပိဋ္ဌေ။

ဓမ္မဒေသနာ။ ဥပရိ ယာဝ ဒသကာ ဓမ္မာနံယေဝ ဂဟိတတ္တာ သတ္တဂ္ဂဟဏေန ဓမ္မဂ္ဂဟဏံ ကတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဝိသေသေန ဝါ သတ္တသန္တာနပရိယာပန္နဓမ္မာနံ-
 ယေဝ အဓိကေန ဉာဏေန သဘာဝတော ဥပပရိက္ခိတဗ္ဗတ္တာ သတ္တဂ္ဂဟဏံ
 ကတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သင်္ခါရေ ဥပါဒါယ သတ္တောတိ ပညတ္တိမတ္တသမ္ဘဝတော ဝါ
 ဖလောပစာရေန သင်္ခါရာ “သတ္တာ”တိ ဝုတ္တာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ န ဟိ ကောစိ
 သတ္တော ပစ္စယဉ္စိတိကော အတ္ထိ အညတြ သင်္ခါရေဟိ၊ ဝေါဟာရဝသေန ပန
 ဧဝံ ဝုစ္စတိ။ ဧဝမေတေန ဉာတပရိညာ ဝုတ္တာ ဟောတိ။

ဒွေ ဓာတုယောတိ သင်္ခတာ စ ဓာတု အသင်္ခတာ စ ဓာတု။ တတ္ထ
 အနေကေဟိ ပစ္စယေဟိ သင်္ခမ္ပ ကတာ ပဉ္စက္ခန္ဓာ သင်္ခတာ ဓာတု၊ ကေဟိစိ
 ပစ္စယေဟိ အကတံ နိဗ္ဗာနံ အသင်္ခတာ ဓာတု။

တိဿော ဓာတုယောတိ ကာမဓာတု ရူပဓာတု အရူပဓာတု။ တတ္ထ
 ကတမာ ကာမဓာတု? ဟေဋ္ဌတော အဝိစိနိရယံ ပရိယန္တိ ကရိတွာ ဥပရိတော
 ပရနိမ္မိတဝသဝတ္ထိ ဒေဝေ အန္တောကရိတွာ ယံ ဧတသ္မိံ အန္တရေ ဧတ္တာဝစရာ
 ဧတ္ထ ပရိယာပန္နာ ခန္ဓာ ဓာတု အာယတနာ ရူပါ ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရာ
 ဝိညာဏံ။ အယံ ဝုစ္စတိ ကာမဓာတု။ ၂ တတ္ထ ကတမာ ရူပဓာတု? ဟေဋ္ဌတော
 မြဟ္မလောကံ ပရိယန္တိ ကရိတွာ ဥပရိတော အကနိဋ္ဌေ ဒေဝေ အန္တောကရိတွာ
 ယံ ဧတသ္မိံ အန္တရေ ဧတ္တာဝစရာ ဧတ္ထ ပရိယာပန္နာ သမာပန္နဿ ဝါ ဥပပန္နဿ
 ဝါ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရိဿ ဝါ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ။ အယံ ဝုစ္စတိ ရူပဓာတု။
 တတ္ထ ကတမာ အရူပဓာတု? ဟေဋ္ဌတော အာကာသာနဉ္စာယတနူပဂေ ဒေဝေ
 ပရိယန္တိ ကရိတွာ ဥပရိတော နေဝသညာနာသညာယတနူပဂေ ဒေဝေ
 အန္တောကရိတွာ ယံ ဧတသ္မိံ အန္တရေ ဧတ္တာဝစရာ ဧတ္ထ ပရိယာပန္နာ သမာ-
 ပန္နဿ ဝါ ဥပပန္နဿ ဝါ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရိဿ ဝါ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ။
 အယံ ဝုစ္စတိ အရူပဓာတု။ အဋ္ဌကထာယံ ပန “ကာမဓာတုတိ ကာမဘဝေါ
 ပဉ္စက္ခန္ဓာ လဗ္ဘန္တိ၊ ရူပဓာတုတိ ရူပဘဝေါ ပဉ္စက္ခန္ဓာ လဗ္ဘန္တိ။ အရူပဓာတုတိ
 အရူပဘဝေါ စတ္တာရော ခန္ဓာ လဗ္ဘန္တိ”တိ ဝုတ္တံ။ အယံ ဒသုတ္တရပရိယာယေန
 ယောဇနာ။

သင်္ဂီတိပရိယာယေန ပန “တိဿော ကုသလဓာတုယော နေက္ခမ္မဓာတု
 အဗျာပါဒဓာတု အဝိဟိံသာဓာတု။ အပရာပိ တိဿော ဓာတုယော ရူပဓာတု
 အရူပဓာတု နိရောဓဓာတု။ အပရာပိ တိဿော ဓာတုယော ဟိနာ ဓာတု မဇ္ဈိမာ

၃-၃-အဘိ ၂-၈၈-ပိဋေ။ ၂-၂-အဘိ ၁-၂၅၃-ပိဋေ။

ဓာတု ပဏီတာ ဓာတူ”တိ^၁ ဝုတ္တာ ဓာတုယောပိ ဧတ္ထ ယုဇ္ဇန္တိ။^၂ နေက္ခမ္မပဋိ-
 သံယုတ္တော တက္ကော ဝိတက္ကော။ပ။ သမ္မာသင်္ဂဟေ၊ အယံ ဝုစ္စတိ နေက္ခမ္မဓာတု။
 သဗ္ဗေပိ ကုသလာ ဓမ္မာ နေက္ခမ္မဓာတု။ အဗျာပါဒပဋိသံယုတ္တော တက္ကော
 ဝိတက္ကော။ပ။ သမ္မာသင်္ဂဟေ၊ အဗျာပါဒဓာတု။ ယာ သတ္တေသု မေတ္တိ
 မေတ္တာယနာ မေတ္တာယိတတ္ထံ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ အဗျာ-
 ပါဒဓာတု။ အဝိဟိံသာပဋိသံယုတ္တော တက္ကော ဝိတက္ကော။ပ။ သမ္မာသင်္ဂဟေ၊
 အဝိဟိံသာဓာတု။ ယာ သတ္တေသု ကရုဏာ ကရုဏာယနာ ကရုဏာယိတတ္ထံ
 ကရုဏာစေတောဝိမုတ္တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ အဝိဟိံသာဓာတု။^၂ ရူပါရူပဓာတုယော
 ဝုတ္တာယေဝ။ နိရောဓဓာတု နိဗ္ဗာန်။ ဟိနာ ဓာတု ဒွါဒသာကုသလစိတ္တုပ္ပါဒါ၊
 မဇ္ဈိမာ ဓာတု အဝသေသာ တေဘူမကဓမ္မာ။ ပဏီတာ ဓာတု နဝ လောကုတ္တရ-
 ဓမ္မာ။ သဗ္ဗာပိ စ နိဇ္ဇိဝဋ္ဌေန ဓာတု။

စက္ကာရိ အရိယသစ္စာနီတိ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ၊ ဒုက္ခသမုဒယံ အရိယသစ္စံ၊
 ဒုက္ခနိရောဓံ အရိယသစ္စံ၊ ဒုက္ခနိရောဓဂေါပိနီ ပဋိပဒါ အရိယသစ္စံ။ ဣမေသံ
 ဝဏ္ဏနာ သစ္စဝိဿဇ္ဇနေသုယေဝ ဘဝိဿတိ။

ပဉ္စ ဝိမုတ္တာယတနာနီတိ အတ္တနော ဟိတတ္ထာယ ပရေဟိ ပဝတ္တိတဓမ္မ-
 ဒေသနာသဝနံ၊ ပရေသံ ဟိတတ္ထာယ အတ္တနော ယထာသုတဓမ္မဒေသနာ၊
 ယထာသုတဿ ဓမ္မဿ သဇ္ဈာယကရဏံ၊ ယထာသုတဿ ဓမ္မဿ စေတသာ
 အနုဝိတက္ကနံ၊ ကသိဏာသုဘာဒိသု အနုကူလံ အာရမ္မဏန္တိ ဣမာနိ ပဉ္စ
 ဝိမုတ္တနကာရဏာနိ^၃။ ယထာဟ—

ဣဓ ဘိက္ခဝေ^၄ ဘိက္ခုနော သတ္တာ ဓမ္မံ ဒေသေတိ အညတရော
 ဝါ ဂရုဋ္ဌာနိယော သဗြဟ္မစာရိ၊ ယထာ ယထာ ခေါ ဘိက္ခဝေ
 ဘိက္ခုနော သတ္တာ ဓမ္မံ ဒေသေတိ အညတရော ဝါ ဂရုဋ္ဌာနိယော
 သဗြဟ္မစာရိ၊ တထာ တထာ သော တသ္မိံ ဓမ္မေ အတ္ထပဋိသံဝေဒီ
 စ ဟောတိ ဓမ္မပဋိသံဝေဒီ စ၊ တဿ အတ္ထပဋိသံဝေဒီနော
 ဓမ္မပဋိသံဝေဒီနော ပါမောဇ္ဇံ ဇာယတိ၊ ပမုဒိတဿ ဝီတိ ဇာယတိ၊
 ဝီတိမနဿ ကာယော ပဿန္တတိ၊ ပဿဒ္ဓကာယော သုခံ ဝေဒေ-
 တိ၊ သုခိနော စိတ္တံ သမာဓိယတိ၊ ဣဒံ ပဌမံ ဝိမုတ္တာယတနံ။

၁-ဒီ ၃-၁၀၁-ပိဋေ။
 ၃-ဝိမုတ္တနကာရဏာနိ ဟောန္တိ ဓမ္မပဋိသံဝေဒီ စ (က)
 ၂-၂-အဘိ ၂-၈၈-၈၉-ပိဋေသု။
 ၄-အံ ၂-၁၈၊ ဒီ ၃-၂၀၀-ပိဋေသု။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော န ဟေဝ ခေါ သတ္တာ ဓမ္မံ
 ဒေသေတိ အညတရော ဝါ ဂရုဋ္ဌာနိယော သဗြဟ္မစာရီ၊ အပိ စ
 ခေါ ယထာသုတံ ယထာပရိယတ္တံ ဓမ္မံ ဝိတ္တာရေန ပရေသံ
 ဒေသေတိ။ ယထာ ယထာ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော။ပ။ သုခိနော
 စိတ္တံ သမာဓိယတိ။ ဣဒံ ဒုတိယံ ဝိမုတ္တာယတနံ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော နဟေဝ ခေါ သတ္တာ ဓမ္မံ ဒေသေတိ
 အညတရော ဝါ ဂရုဋ္ဌာနိယော သဗြဟ္မစာရီ၊ နာပိ ယထာသုတံ
 ယထာပရိယတ္တံ ဓမ္မံ ဝိတ္တာရေန ပရေသံ ဒေသေတိ၊ အပိ စ ခေါ
 ယထာသုတံ ယထာပရိယတ္တံ ဓမ္မံ ဝိတ္တာရေန သဇ္ဈာယံ ကရေတိ။
 ယထာ ယထာ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော။ပ။ သုခိနော စိတ္တံ
 သမာဓိယတိ။ ဣဒံ တတိယံ ဝိမုတ္တာယတနံ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော နဟေဝ ခေါ သတ္တာ ဓမ္မံ
 ဒေသေတိ အညတရော ဝါ ဂရုဋ္ဌာနိယော သဗြဟ္မစာရီ၊ နာပိ
 ယထာသုတံ ယထာပရိယတ္တံ ဓမ္မံ ဝိတ္တာရေန ပရေသံ ဒေသေတိ၊
 နာပိ ယထာသုတံ ယထာပရိယတ္တံ ဓမ္မံ ဝိတ္တာရေန သဇ္ဈာယံ ကရေတိ၊
 အပိ စ ခေါ ယထာသုတံ ယထာပရိယတ္တံ ဓမ္မံ စေတသာ အနု-
 ဝိတက္ကေတိ အနုဝိစာရေတိ မနသာနုပေက္ခတိ။ ယထာ ယထာ ခေါ
 ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော။ပ။ သုခိနော စိတ္တံ သမာဓိယတိ။ ဣဒံ စတုတ္ထံ
 ဝိမုတ္တာယတနံ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော နဟေဝ ခေါ သတ္တာ ဓမ္မံ ဒေသေတိ
 အညတရော ဝါ ဂရုဋ္ဌာနိယော သဗြဟ္မစာရီ၊ နာပိ ယထာသုတံ
 ယထာပရိယတ္တံ ဓမ္မံ ဝိတ္တာရေန ပရေသံ ဒေသေတိ၊ နာပိ ယထာသုတံ
 ယထာပရိယတ္တံ ဓမ္မံ ဝိတ္တာရေန သဇ္ဈာယံ ကရေတိ၊ နာပိ ယထာ-
 သုတံ ယထာပရိယတ္တံ ဓမ္မံ စေတသာ အနုဝိတက္ကေတိ အနုဝိစာရေတိ
 မနသာနုပေက္ခတိ၊ အပိ စ ခုဿ အညတရံ သမာဓိနိမိတ္တံ သုဂ္ဂဟိတံ
 ဟောတိ သုမနသိကတံ သူပဓာရိတံ သုပ္ပုဋိဝိဒ္ဓံ ပညာယ။ ယထာ
 ယထာ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော အညတရံ သမာဓိနိမိတ္တံ သုဂ္ဂဟိတံ
 ဟောတိ သုမနသိကတံ သူပဓာရိတံ သုပ္ပုဋိဝိဒ္ဓံ ပညာယ၊ တထာ
 တထာ သော တသ္မိံ ဓမ္မေ အတ္ထပဋိသံဝေဒီ စ ဟောတိ ဓမ္မပဋိသံဝေဒီ
 စ။ တဿ အတ္ထပဋိသံဝေဒီနော ဓမ္မပဋိသံဝေဒီနော ပါမောဇ္ဇံ

ဇာယတိ၊ ပမုဒိတဿ ဝီတိ ဇာယတိ၊ ဝီတိမနဿ ကာယော ပဿဟ္မတိ၊ ပဿဒ္ဓကာယော သုခံ ဝေဒေတိ၊ သုခိနော စိတ္တံ သမာဓိယတိ။ ဣဒံ ပဉ္စမံ ဝိမုတ္တာယတနန္တိ^၁။

ဆ အနုတ္တရိယာနီတိ ဧတ္ထ နတ္ထိ ဧတေသံ ဥတ္တရန္တိ အနုတ္တရာနိ၊ အနုတ္တရာနိ ဧဝ အနုတ္တရိယာနိ၊ ဇေဋ္ဌကာနီတိ အတ္ထော။ ဝုတ္တံ ဟေတံ ဘဂဝတာ—

ဆယိမာနိ၂ ဘိက္ခဝေ အနုတ္တရိယာနိ။ ကတမာနိ ဆ၊ ဒဿနာ- နုတ္တရိယံ သဝနာနုတ္တရိယံ လာဘာနုတ္တရိယံ သိက္ခာနုတ္တရိယံ ပါရိစရိယာနုတ္တရိယံ အနုဿတာနုတ္တရိယန္တိ။

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဒဿနာနုတ္တရိယံ၊ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ဟတ္ထိရတနမ္ပိ ဒဿနာယ ဂစ္ဆတိ၊ အဿရတနမ္ပိ ဒဿနာယ ဂစ္ဆတိ၊ မဏိရတနမ္ပိ ဒဿနာယ ဂစ္ဆတိ၊ ဥစ္စာဝစံ ဝါပန ဒဿနာယ ဂစ္ဆတိ၊ သမဏံ ဝါဗြာဟ္မဏံ ဝါမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကံ မိစ္ဆာပဋိပန္နံ ဒဿနာယ ဂစ္ဆတိ။ အတ္ထေတံ ဘိက္ခဝေ ဒဿနံ၊ နေတံ နတ္ထိတိ ဝဒါမိ။ တဉ္စ ခေါ ဧတံ ဘိက္ခဝေ ဒဿနံ ဟီနံ ဂမ္ပံ ပေါထုဇ္ဇနိကံ အနရိယံ အနုတ္တသံဟိတံ န နိဗ္ဗိဒါယ န ဝိရာဂါယ န နိရောဓာယ န ဥပသမာယ န အဘိညာယ န သမ္မောဓာယ န နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ။ ယော စ ခေါ ဘိက္ခဝေ တထာဂတံ ဝါ တထာဂတသာဝကံ ဝါ ဒဿနာယ ဂစ္ဆတိ နိဝိဋ္ဌသဒ္ဓေါ နိဝိဋ္ဌပေမော ဧကန္တဂတော အဘိပ္ပသန္ဓော။ ဧတဒါ- နုတ္တရိယံ ဘိက္ခဝေ ဒဿနာနံ သတ္တာနံ ဝိသုဒ္ဓိယာ သောကပရိဒေဝါနံ သမတိက္ကမာယ ဒုက္ခဒေါမနဿာနံ အတ္တင်္ဂမာယ ဉာယဿ အဓိဂ- မာယ နိဗ္ဗာနဿ သမ္ဘိကိရိယာယ၊ ယဒိဒံ တထာဂတံ ဝါ တထာ- ဂတသာဝကံ ဝါ ဒဿနာယ ဂစ္ဆတိ နိဝိဋ္ဌသဒ္ဓေါ နိဝိဋ္ဌပေမော ဧကန္တဂတော အဘိပ္ပသန္ဓော။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဒဿနာနုတ္တရိယံ။ ဣတိ ဒဿနာနုတ္တရိယံ။

သဝနာနုတ္တရိယဉ္စ ကထံ ဟောတိ၊ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ဘေရိသဒ္ဓမ္ပိ သဝနာယ ဂစ္ဆတိ၊ ဝိဏာသဒ္ဓမ္ပိ သဝနာယ ဂစ္ဆတိ၊ ဂိတသဒ္ဓမ္ပိ သဝနာယ ဂစ္ဆတိ၊ ဥစ္စာဝစံ ဝါပန သဝနာယ ဂစ္ဆတိ၊ သမဏဿ ဝါ ဗြာဟ္မဏဿ ဝါ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကဿ မိစ္ဆာပဋိပန္နဿ ဓမ္မဿဝနာယ ဂစ္ဆတိ။ အတ္ထေတံ ဘိက္ခဝေ သဝနံ၊ နေတံ နတ္ထိတိ

၁-အံ ၂-၁၀၊ ဒီ ၃-၂၀၀-ပိဋေသု။ ၂-အံ ၂-၂၅၁၊ ၂၀၆-ပိဋေသု။ ပဋိသံ-ဋ ၁-၅

ဝဒါမိ။တဉ္စ ခေါ ဘိက္ခဝေ သဝနံ ဟီနံ။ပ။န နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ။
 ယော စ ခေါ ဘိက္ခဝေ တထာဂတဿ ဝါ တထာဂတသာဝကဿ
 ဝါ ဓမ္မဿဝနာယ ဂစ္ဆတိ နိဝိဋ္ဌသဒ္ဓေါ နိဝိဋ္ဌပေမော ဧကန္တဂတော
 အဘိပ္ပသန္ဓော။ ဧတဒါနုတ္တရိယံ ဘိက္ခဝေ သဝနာနံ သတ္တာနံ
 ဝိသုဒ္ဓိယာ။ပ။ နိဗ္ဗာနဿ သတ္တိကိရိယာယ၊ ယဒိဒံ တထာဂတဿ ဝါ
 တထာဂတသာဝကဿ ဝါ ဓမ္မဿဝနာယ ဂစ္ဆတိ နိဝိဋ္ဌသဒ္ဓေါ
 နိဝိဋ္ဌပေမော ဧကန္တဂတော အဘိပ္ပသန္ဓော။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ
 သဝနာနုတ္တရိယံ။ ဣတိ ဒဿနာနုတ္တရိယံ သဝနာနုတ္တရိယံ။

လာဘာနုတ္တရိယဉ္စ ကထံ ဟောတိ၊ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော
 ပုတ္တလာဘမ္ဘိ လဘတိ၊ ဒါရလာဘမ္ဘိ လဘတိ၊ ဓနလာဘမ္ဘိ လဘတိ၊
 ဥစ္စာဝစံ ဝါ ပန လာဘမ္ဘိ လဘတိ။ သမဏေ ဝါ မြာဟုဏေ ဝါ
 မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကေ မိစ္ဆာပဋိပန္ဓေ သဒ္ဓံ ပဋိလဘတိ။ အတ္ထေသော ဘိက္ခဝေ
 လာဘော၊ နေသော နတ္ထိတိ ဝဒါမိ။သော စ ခေါ ဧသော ဘိက္ခဝေ
 လာဘော ဟီနော။ပ။ န နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ။ ယော စ ခေါ
 ဘိက္ခဝေ တထာဂတေ ဝါ တထာဂတသာဝကေ ဝါ သဒ္ဓံ ပဋိ-
 လဘတိ နိဝိဋ္ဌသဒ္ဓေါ နိဝိဋ္ဌပေမော ဧကန္တဂတော အဘိပ္ပသန္ဓော။
 ဧတဒါနုတ္တရိယံ ဘိက္ခဝေ လာဘာနံ သတ္တာနံ ဝိသုဒ္ဓိယာ။ပ။
 နိဗ္ဗာနဿ သတ္တိကိရိယာယ၊ ယဒိဒံ တထာဂတေ ဝါ တထာဂတ-
 သာဝကေ ဝါ သဒ္ဓံ ပဋိလဘတိ နိဝိဋ္ဌသဒ္ဓေါ နိဝိဋ္ဌပေမော ဧကန္တ-
 ဂတော အဘိပ္ပသန္ဓော။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ လာဘာနုတ္တရိယံ။
 ဣတိ ဒဿနာနုတ္တရိယံ သဝနာနုတ္တရိယံ လာဘာနုတ္တရိယံ။

သိက္ခာနုတ္တရိယဉ္စ ကထံ ဟောတိ၊ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော
 ဟတ္ထိသ္မိမ္ဘိ သိက္ခတိ၊ အဿသ္မိမ္ဘိ သိက္ခတိ၊ ရထသ္မိမ္ဘိ သိက္ခတိ၊ ဓနသ္မိမ္ဘိ
 သိက္ခတိ၊ ထရသ္မိမ္ဘိ သိက္ခတိ၊ ဥစ္စာဝစံ ဝါ ပန သိက္ခတိ၊ သမဏဿ
 ဝါ မြာဟုဏဿ ဝါ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကဿ မိစ္ဆာပဋိပန္ဓဿ သိက္ခတိ။
 အတ္ထေသာ ဘိက္ခဝေ သိက္ခာ၊ နေသာ နတ္ထိတိ ဝဒါမိ။ သာ စ ခေါ
 သော ဘိက္ခဝေ သိက္ခာ ဟီနာ။ပ။ န နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ။ ယော
 စ ခေါ ဘိက္ခဝေ တထာဂတပုဝေဒိတေ ဓမ္မဝိနယေ အဓိသီလမ္ဘိ
 သိက္ခတိ၊ အဓိစိတ္တမ္ဘိ သိက္ခတိ၊ အဓိပညမ္ဘိ သိက္ခတိ နိဝိဋ္ဌသဒ္ဓေါ
 နိဝိဋ္ဌပေမော ဧကန္တဂတော အဘိပ္ပသန္ဓော။ ဧတဒါနုတ္တရိယံ

ဘိက္ခဝေ သိက္ခာနံ သတ္တာနံ ဝိသုဒ္ဓိယာ။ပ။ နိဗ္ဗာနဿ သစ္စိကိရိယာယ၊ ယဒိဒံ တထာဂတပုဝေဒိတေ ဓမ္မဝိနယေ အဓိသီလဗ္ဗိ သိက္ခတိ၊ အဓိစိတ္တဗ္ဗိ သိက္ခတိ၊ အဓိပညဗ္ဗိ သိက္ခတိ နိဝိဋ္ဌသဒ္ဓေါ နိဝိဋ္ဌပေမော ဧကန္တဂတော အဘိပ္ပသန္ဓော။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သိက္ခာနုတ္တရိယံ။ ဣတိ ဒဿနာနုတ္တရိယံ သဝနာနုတ္တရိယံ လာဘာနုတ္တရိယံ သိက္ခာနုတ္တရိယံ။

ပါရိစရိယာနုတ္တရိယဉ္စ ကထံ ဟောတိ၊ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ခတ္တိယဗ္ဗိ ပရိစရတိ၊ ဗြာဟ္မဏဗ္ဗိ ပရိစရတိ၊ ဂဟပတိဗ္ဗိ ပရိစရတိ၊ ဥစ္စာဝစံ ဝါ ပန ပရိစရတိ၊ သမဏံ ဝါ ဗြာဟ္မဏံ ဝါ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကံ မိစ္ဆာပဋိပန္နံ ပရိစရတိ၊ အတ္ထေသာ ဘိက္ခဝေ ပါရိစရိယာ၊ နေသာ နတ္ထိတိ ဝဒါမိ။ သာ စ ခေါ ဒေသာ ဘိက္ခဝေ ပါရိစရိယာ ဟိနာ။ပ။ န နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ။ ယော စ ခေါ ဘိက္ခဝေ တထာဂတံ ဝါ တထာဂတသာဝကံ ဝါ ပရိစရတိ နိဝိဋ္ဌသဒ္ဓေါ နိဝိဋ္ဌပေမော ဧကန္တဂတော အဘိပ္ပသန္ဓော။ ဧတဒါနုတ္တရိယံ ဘိက္ခဝေ ပါရိစရိယာနံ သတ္တာနံ ဝိသုဒ္ဓိယာ။ပ။ နိဗ္ဗာနဿ သစ္စိကိရိယာယ၊ ယဒိဒံ တထာဂတံ ဝါ တထာဂတသာဝကံ ဝါ ပရိစရတိ နိဝိဋ္ဌသဒ္ဓေါ နိဝိဋ္ဌပေမော ဧကန္တဂတော အဘိပ္ပသန္ဓော။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ပါရိစရိယာနုတ္တရိယံ။ ဣတိ ဒဿနာနုတ္တရိယံ သဝနာနုတ္တရိယံ လာဘာနုတ္တရိယံ သိက္ခာနုတ္တရိယံ ပါရိစရိယာနုတ္တရိယံ။

အနုဿတာနုတ္တရိယဉ္စ ကထံ ဟောတိ၊ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုတ္တလာဘဗ္ဗိ အနုဿရတိ၊ ဒါရလာဘဗ္ဗိ အနုဿရတိ၊ ဓနလာဘဗ္ဗိ အနုဿရတိ၊ ဥစ္စာဝစံ ဝါ ပန အနုဿရတိ၊ သမဏံ ဝါ ဗြာဟ္မဏံ ဝါ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကံ မိစ္ဆာပဋိပန္နံ အနုဿရတိ။ အတ္ထေသာ ဘိက္ခဝေ အနုဿတိ၊ နေသာ နတ္ထိတိ ဝဒါမိ။ သာ စ ခေါ ဒေသာ ဘိက္ခဝေ အနုဿတိ ဟိနာ။ပ။ န နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ။ ယော စ ခေါ ဘိက္ခဝေ တထာဂတံ ဝါ တထာဂတသာဝကံ ဝါ အနုဿရတိ နိဝိဋ္ဌသဒ္ဓေါ နိဝိဋ္ဌပေမော ဧကန္တဂတော အဘိပ္ပသန္ဓော။ ဧတဒါနုတ္တရိယံ ဘိက္ခဝေ အနုဿတိနံ သတ္တာနံ ဝိသုဒ္ဓိယာ။ပ။ နိဗ္ဗာနဿ သစ္စိကိရိယာယ၊ ယဒိဒံ တထာဂတံ ဝါ တထာဂတသာဝကံ ဝါ အနုဿရတိ နိဝိဋ္ဌသဒ္ဓေါ နိဝိဋ္ဌပေမော ဧကန္တဂတော အဘိပ္ပသန္ဓော။

ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ အနုဿတာနုတ္တရိယံ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ
ဆ အနုတ္တရိယာနိတိ။

သတ္တ နိဒ္ဒသဝတ္ထုနိတိ ဧတ္ထ နတ္ထိ ဧတဿ ဒသာတိ နိဒ္ဒသော၊ နိဒ္ဒသဿ
နိဒ္ဒသဘာဝဿ ဝတ္ထုနိ ကာရဏာနိ နိဒ္ဒသဝတ္ထုနိ။ ဒီဏာသဝေါ ဟိ ဒသ-
ဝဿကာလေ ပရိနိဗ္ဗုတော ပုန ပဋိသန္တိယာ အဘာဝါ ပုန ဒသဝဿော န
ဟောတိတိ နိဒ္ဒသောတိ ဝုစ္စတိ။ န ကေဝလဉ္စ ဒသဝဿောဝ န ဟောတိ၊
နဝဝဿောပိ။ပ။ ဧကမုဟုတ္တိကောပိ န ဟောတိယေဝ။ န ကေဝလဉ္စ ဒသ-
ဝဿကာလေ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ သတ္တဝသိကကာလေ ပရိနိဗ္ဗုတောပိ နိဿတ္တော
နိဒ္ဒသော နိမုဟုတ္တော ဟောတိယေဝ။ တိတ္ထိယသမယေ ဥပ္ပန္နဝေါဟာရံ ပန
သာသနေ ဒီဏာသဝဿ အာရောပေတွာ တတ္ထ တာဒိသဿ အဘာဝံ၊
ဣဓ စ သဗ္ဗာဝံ ဒဿေန္တော ဘဂဝါ တာဒိသသဘာဝဿ ကာရဏာနိ
“သတ္တ နိဒ္ဒသဝတ္ထုနိ”တိ အာဟ။ ယထာဟ—

“သတ္တိမာနိ ဘိက္ခဝေ နိဒ္ဒသဝတ္ထုနိ။ ကတမာနိ သတ္တ၊ ဣဓ
ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သိက္ခာသမာဒါနေ တိဗ္ဗစ္ဆန္တော ဟောတိ၊
အာယတိံ စ သိက္ခာသမာဒါနေ အဝိဂတပေမော။ ဓမ္မနိသန္တိ-
ယာ တိဗ္ဗစ္ဆန္တော ဟောတိ၊ အာယတိံ စ ဓမ္မနိသန္တိယာ အဝိ-
ဂတပေမော။ ဣစ္ဆာဝိနယေ တိဗ္ဗစ္ဆန္တော ဟောတိ၊ အာယတိံ စ
ဣစ္ဆာဝိနယေ အဝိဂတပေမော။ ပဋိသလ္လာနေ တိဗ္ဗစ္ဆန္တော ဟောတိ၊
အာယတိံ စ ပဋိသလ္လာနေ အဝိဂတပေမော။ ဝီရိယာရမ္ဘေ
တိဗ္ဗစ္ဆန္တော ဟောတိ၊ အာယတိံ စ ဝီရိယာရမ္ဘေ အဝိဂတပေမော။
သတိနေပက္ကေ တိဗ္ဗစ္ဆန္တော ဟောတိ၊ အာယတိံ စ သတိနေပက္ကေ
အဝိဂတပေမော။ ဒိဋ္ဌိပဋိဝေဓေ တိဗ္ဗစ္ဆန္တော ဟောတိ၊ အာယတိံ
စ ဒိဋ္ဌိပဋိဝေဓေ အဝိဂတပေမော။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ သတ္တ
နိဒ္ဒသဝတ္ထုနိ”တိ ၇။

ထေရောပိ တထေဝ ဒေသနံ ဥဒ္ဓရိတွာ “သတ္တ နိဒ္ဒသဝတ္ထုနိ”တိ အာဟ။

အဋ္ဌ အဘိဘာယတနာနိတိ ဧတ္ထ အဘိဘူယုမာနာနိ ၇ အာယတနာနိ
ဧတေသံ ဈာနာနန္တိ အဘိဘာယတနာနိ၊ ဈာနာနိ။ အာယတနာနိတိ အဓိဋ္ဌာ-
နဋ္ဌေန အာယတနသင်္ခါတာနိ ကသိဏာရမ္မဏာနိ။ ဉာဏုတ္တရိကော ဟိ ပုဂ္ဂလော

၁-အံ ၂-၂၈၆-ပိဋ္ဌာဒိသု။ ၂-န ဟောတိယေဝ(သိ) အံ-ဋ္ဌ ၃-၁၃၇-ပိဋ္ဌေ ပဿိတဗ္ဗံ။
၃-အံ ၂-၄၀၇-ပိဋ္ဌေ။ ၄-အဘိဘူယမာနာနိ(သိ)

ဝိသဒဉာဏော “ကိံ ဧတ္ထ အာရမ္မဏေ သမာပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ န မယံ စိတ္တေကဂ္ဂတာ-
ကရဏေ ဘာရော အတ္ထိ” တိ တာနိ အာရမ္မဏာနိ အဘိဘဝိတွာ သမာပဇ္ဇတိ၊
သဟ နိမိတ္တုပ္ပါဒေနဝေတ္ထ အပ္ပနံ နိဗ္ဗတ္တတိတိ အတ္ထော။ ဧဝံ ဥပ္ပါဒိတာနိ
ဈာနာနိ “အဘိဘာယတနာနိ” တိ ဝုစ္စန္တိ။

ကတမာနိ၁ အဋ္ဌ? အဇ္ဈတ္တံ ရူပသညီ ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ
ပဿတိ ပရိတ္တာနိ သုဝဏ္ဏဒုဗ္ဗဏ္ဏာနိ၊ “တာနိ အဘိဘုယျ ဇာနာမိ ပဿာမိ” တိ ဧဝံသညီ
ဟောတိ၊ ဣဒံ ပဌမံ အဘိဘာယတနံ။

အဇ္ဈတ္တံ ရူပသညီ ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ အပ္ပမာဏာနိ
သုဝဏ္ဏဒုဗ္ဗဏ္ဏာနိ၊ “တာနိ အဘိဘုယျ ဇာနာမိ ပဿာမိ” တိ ဧဝံသညီ
ဟောတိ၊ ဣဒံ ဒုတိယံ အဘိဘာယတနံ။

အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ ပရိတ္တာနိ
သုဝဏ္ဏဒုဗ္ဗဏ္ဏာနိ၊ “တာနိ အဘိဘုယျ ဇာနာမိ ပဿာမိ” တိ ဧဝံသညီ
ဟောတိ၊ ဣဒံ တတိယံ အဘိဘာယတနံ။

အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ အပ္ပမာဏာနိ
သုဝဏ္ဏဒုဗ္ဗဏ္ဏာနိ၊ “တာနိ အဘိဘုယျ ဇာနာမိ ပဿာမိ” တိ ဧဝံသညီ
ဟောတိ၊ ဣဒံ စတုတ္ထံ အဘိဘာယတနံ။

အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ နီလာနိ
နီလဝဏ္ဏာနိ နီလနိဒဿနာနိ နီလနိဘာသာနိ။ သေယျထာပိ နာမ
ဥမာပုပ္ဖံ နီလံ နီလဝဏ္ဏံ နီလနိဒဿနံ နီလနိဘာသံ၊ သေယျထာပိ
ဝါ ပန တံ ဝတ္ထံ ဗာရာဏသေယျကံ ဥဘတောဘာဂဝိမဋ္ဌံ နီလံ
နီလဝဏ္ဏံ နီလနိဒဿနံ နီလနိဘာသံ၊ ဧဝမေဝ အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ
ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ နီလာနိ နီလဝဏ္ဏာနိ နီလနိဒဿနာနိ
နီလနိဘာသာနိ၊ “တာနိ အဘိဘုယျ ဇာနာမိ ပဿာမိ” တိ ဧဝံသညီ
ဟောတိ၊ ဣဒံ ပဉ္စမံ အဘိဘာယတနံ။

အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ ဝီတာနိ
ဝီတဝဏ္ဏာနိ ဝီတနိဒဿနာနိ ဝီတနိဘာသာနိ။ သေယျထာပိ နာမ
ကဏိကာရပုပ္ဖံ ဝီတံ ဝီတဝဏ္ဏံ ဝီတနိဒဿနံ ဝီတနိဘာသံ၊ သေယျ-
ထာပိ ဝါ ပန တံ ဝတ္ထံ ဗာရာဏသေယျကံ ဥဘတောဘာဂဝိမဋ္ဌံ

၁-အံ ၃-၁၂၅၊ ဒီ ၃-၂၅၀-ပိဋကေ။

ဝီတံ ဝီတဝဏ္ဏံ ဝီတနိဒဿနံ ဝီတနိဘာသံ၊ ဧဝမေဝ အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ ဝီတာနိ ဝီတဝဏ္ဏာနိ ဝီတနိဒဿနာနိ ဝီတနိဘာသာနိ၊ “တာနိ အဘိဘုယျ ဇာနာမိ ပဿာမိ”တိ ဧဝံသညီ ဟောတိ၊ ဣဒံ ဆဋ္ဌံ အဘိဘာယတနံ။

အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ လောဟိ-
 တကာနိ လောဟိတကဝဏ္ဏာနိ လောဟိတကနိဒဿနာနိ လောဟိ-
 တကနိဘာသာနိ။ သေယျထာပိ နာမ ဗန္ဓုဇီဝကပုပ္ဖံ လောဟိတကံ
 လောဟိတကဝဏ္ဏံ လောဟိတကနိဒဿနံ လောဟိတကနိဘာသံ၊
 သေယျထာပိ ဝါ ပန တံ ဝတ္ထံ ဗာရာဏသေယျကံ ဥဘတော-
 ဘာဂဝိမဋ္ဌံ လောဟိတကံ လောဟိတကဝဏ္ဏံ လောဟိတကနိဒဿနံ
 လောဟိတကနိဘာသံ၊ ဧဝမေဝ အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ
 ရူပါနိ ပဿတိ လောဟိတကာနိ လောဟိတကဝဏ္ဏာနိ လောဟိ-
 တကနိဒဿနာနိ လောဟိတကနိဘာသာနိ၊ “တာနိ အဘိဘုယျ
 ဇာနာမိ ပဿာမိ”တိ ဧဝံသညီ ဟောတိ၊ ဣဒံ သတ္ထမံ
 အဘိဘာယတနံ။

အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ သြဒါတာနိ
 သြဒါတဝဏ္ဏာနိ သြဒါတနိဒဿနာနိ သြဒါတနိဘာသာနိ။ သေယျ-
 ထာပိ နာမ သြသမိတာရကာ သြဒါတာ သြဒါတဝဏ္ဏာ သြဒါတ-
 နိဒဿနာ သြဒါတနိဘာသာ၊ သေယျထာပိ ဝါ ပန တံ ဝတ္ထံ
 ဗာရာဏသေယျကံ ဥဘတောဘာဂဝိမဋ္ဌံ သြဒါတံ သြဒါတဝဏ္ဏံ
 သြဒါတနိဒဿနံ သြဒါတနိဘာသံ၊ ဧဝမေဝ အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ
 ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ သြဒါတာနိ သြဒါတဝဏ္ဏာနိ
 သြဒါတနိဒဿနာနိ သြဒါတနိဘာသာနိ၊ “တာနိ အဘိဘုယျ
 ဇာနာမိ ပဿာမိ”တိ ဧဝံသညီ ဟောတိ၊ ဣဒံ အဋ္ဌမံ အဘိဘာ-
 ယတနံ။ ဣမာနိ အဋ္ဌ အဘိဘာယတနာနိ”။

နဝ အနုပုဗ္ဗဝိဟာရာတိ ပုဗ္ဗံ ပုဗ္ဗံ အနု အနုပုဗ္ဗံ၊ အနုပုဗ္ဗံ ဝိဟရိတဗ္ဗတော
 သမာပဇ္ဇိတဗ္ဗတော ဝိဟာရာ အနုပုဗ္ဗဝိဟာရာ၊ အနုပဋိပင်္ဂါယာ သမာပဇ္ဇိ-
 တဗ္ဗဝိဟာရာတိ အတ္ထော။

၁-အံ ၃-၁၂၅၊ ဒီ ၃-၂၅၀-ပိဋကဒီပနီ။

“ကတမေ နဝ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိ ဝိဝိဇ္ဇ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ သဝိတက္ကံ သဝိစာရံ ဝိဝေကဇံ ဝီတိသုခံ ပဌမံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ။ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝူပသမာ အဇ္ဈတ္တံ သမ္ပသာဒနံ စေတသော ဧကောဒိဘာဝံ အဝိတက္ကံ အဝိစာရံ သမာဓိဇံ ဝီတိသုခံ ဒုတိယံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ။ ဝီတိယာ စ ဝိရာဂါ ဥပေက္ခကော စ ဝိဟရတိ သတော သမ္ပဇာနော၊ သုခဉ္စ ကာယေန ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ယံ တံ အရိယာ အာစိက္ခန္တိ ‘ဥပေက္ခကော သတိမာ သုခဝိဟာရိ’တိ၊ တတိယံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ။ သုခဿ စ ပဟာနာ ဒုက္ခဿ စ ပဟာနာ ပုဗ္ဗေဝ သောမနဿ- ဒေါမနဿာနံ အတ္ထင်္ဂမာ အဒုက္ခမသုခံ ဥပေက္ခာသတိပရိသုဒ္ဓိံ စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ။ သဗ္ဗသော ရူပသညာနံ သမတိက္ကမာ ပဋိသညာနံ အတ္ထင်္ဂမာ နာနတ္ထသညာနံ အမနသိကာရာ ‘အနန္တော အာကာသော’တိ အာကာသာနဉ္စာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ။ သဗ္ဗသော အာကာသာနဉ္စာယတနံ သမတိက္ကမ္မ ‘အနန္တံ ဝိညာဏ’န္တိ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ။ သဗ္ဗသော ဝိညာဏဉ္စာယတနံ သမတိက္ကမ္မ ‘နတ္ထိ ကိဉ္စိ’တိ အာကိဉ္စညာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ။ သဗ္ဗသော အာကိဉ္စညာယတနံ သမတိက္ကမ္မ နေဝသညာနာသညာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ။ သဗ္ဗသော နေဝသညာနာသညာယတနံ သမတိက္ကမ္မ သညာဝေဒယိတနိရောဓံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ”တိ^၁ ပုတ္တာ နဝ အနုပုဗ္ဗဝိဟာရာဝ။

ဒသ နိဇ္ဇရဝတ္ထုနီတိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌာဒိနိ၊ နိဇ္ဇရယန္တိ နာသယန္တိတိ နိဇ္ဇရာနိ။
 ဝတ္ထုနီတိ ကာရဏာနိ။ နိဇ္ဇရာနိ စ တာနိ ဝတ္ထုနိ စာတိ နိဇ္ဇရဝတ္ထုနိ။
 သမ္မာဒိဋ္ဌာဒိနံ ဧတံ အဓိဝစနံ။

ကတမာနိ? ဒသ? သမ္မာဒိဋ္ဌိကဿ ဘိက္ခဝေ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ နိဇ္ဇိဏ္ဏာ ဟောတိ၊ ယေ စ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပစ္စယာ အနေကေ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ သမ္ဘဝန္တိ၊ တေ စဿ နိဇ္ဇိဏ္ဏာ ဟောန္တိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိပစ္စယာ စ အနေကေ ကုသလာ ဓမ္မာ ဘာဝနာပါရိပူရိံ ဂစ္ဆန္တိ။

သမ္မာသင်္ကပ္ပဿ ဘိက္ခဝေ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပေါ နိဇ္ဇိဏ္ဏာ ဟောတိ၊ ယေ စ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပပစ္စယာ အနေကေ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ

၁-အံ ၃-၂၀၉၊ ဒီ ၃-၂ ၂၀-၂၅၄-ပိဋေသု။ ၂-မိစ္ဆာဒိဋ္ဌာဒိ (သျှာ၊က)
 ၃-အံ ၃-၄၃၀၊ ဒီ ၃-၂၅၉-ပိဋေသု။

သမ္ဘဝန္တိ၊ တေ စဿ နိဇ္ဇိဏ္ဏာ ဟောန္တိ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပပစ္စယာ စ အနေကေ ကုသလာ ဓမ္မာ ဘာဝနာပါရိပူရိံ ဝစ္ဆန္တိ။

သမ္မာဝါစဿ ဘိက္ခဝေ မိစ္ဆာဝါစာ နိဇ္ဇိဏ္ဏာ ဟောတိ၊ ယေ စ မိစ္ဆာဝါစာပစ္စယာ အနေကေ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ သမ္ဘဝန္တိ၊ တေ စဿ နိဇ္ဇိဏ္ဏာ ဟောန္တိ၊ သမ္မာဝါစာပစ္စယာ စ အနေကေ ကုသလာ ဓမ္မာ ဘာဝနာပါရိပူရိံ ဝစ္ဆန္တိ။

သမ္မာကမ္မန္တဿ ဘိက္ခဝေ မိစ္ဆာကမ္မန္တော နိဇ္ဇိဏ္ဏော ဟောတိ၊ ယေ စ မိစ္ဆာကမ္မန္တပစ္စယာ အနေကေ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ သမ္ဘဝန္တိ၊ တေ စဿ နိဇ္ဇိဏ္ဏာ ဟောန္တိ၊ သမ္မာကမ္မန္တ-ပစ္စယာ စ အနေကေ ကုသလာ ဓမ္မာ ဘာဝနာပါရိပူရိံ ဝစ္ဆန္တိ။

သမ္မာအာဇီဝဿ ဘိက္ခဝေ မိစ္ဆာအာဇီဝေါ နိဇ္ဇိဏ္ဏော ဟောတိ၊ ယေ စ မိစ္ဆာအာဇီဝပစ္စယာ အနေကေ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ သမ္ဘဝန္တိ၊ တေ စဿ နိဇ္ဇိဏ္ဏာ ဟောန္တိ၊ သမ္မာအာဇီဝပစ္စယာ စ အနေကေ ကုသလာ ဓမ္မာ ဘာဝနာပါရိပူရိံ ဝစ္ဆန္တိ။

သမ္မာဝါယာမဿ ဘိက္ခဝေ မိစ္ဆာဝါယာမော နိဇ္ဇိဏ္ဏော ဟောတိ၊ ယေ စ မိစ္ဆာဝါယာမပစ္စယာ အနေကေ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ သမ္ဘဝန္တိ၊ တေ စဿ နိဇ္ဇိဏ္ဏာ ဟောန္တိ၊ သမ္မာဝါယာမပစ္စယာ စ အနေကေ ကုသလာ ဓမ္မာ ဘာဝနာပါရိပူရိံ ဝစ္ဆန္တိ။

သမ္မာသတိဿ ဘိက္ခဝေ မိစ္ဆာသတိ နိဇ္ဇိဏ္ဏော ဟောတိ၊ ယေ စ မိစ္ဆာသတိပစ္စယာ အနေကေ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ သမ္ဘဝန္တိ၊ တေ စဿ နိဇ္ဇိဏ္ဏာ ဟောန္တိ၊ သမ္မာသတိပစ္စယာ စ အနေကေ ကုသလာ ဓမ္မာ ဘာဝနာပါရိပူရိံ ဝစ္ဆန္တိ။

သမ္မာသမာဓိဿ ဘိက္ခဝေ မိစ္ဆာသမာဓိ နိဇ္ဇိဏ္ဏော ဟောတိ၊ ယေ စ မိစ္ဆာသမာဓိပစ္စယာ အနေကေ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ သမ္ဘဝန္တိ၊ တေ စဿ နိဇ္ဇိဏ္ဏာ ဟောန္တိ၊ သမ္မာသမာဓိပစ္စယာ စ အနေကေ ကုသလာ ဓမ္မာ ဘာဝနာပါရိပူရိံ ဝစ္ဆန္တိ။

သမ္မာဉာဏိဿ ဘိက္ခဝေ မိစ္ဆာဉာဏံ နိဇ္ဇိဏ္ဏံ ဟောတိ၊ ယေ စ မိစ္ဆာဉာဏပစ္စယာ အနေကေ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ သမ္ဘဝန္တိ၊ တေ စဿ နိဇ္ဇိဏ္ဏာ ဟောန္တိ၊ သမ္မာဉာဏပစ္စယာ စ အနေကေ ကုသလာ ဓမ္မာ ဘာဝနာပါရိပူရိံ ဝစ္ဆန္တိ။

သမ္မာဝိမုတ္တိဿ ဘိက္ခဝေ မိစ္ဆာဝိမုတ္တိ နိဇ္ဇိဏ္ဏာ ဟောတိ၊ ယေ စ မိစ္ဆာဝိမုတ္တိပစ္စယာ အနေကေ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ သမ္ဘဝန္တိ၊ တေ စဿ နိဇ္ဇိဏ္ဏာ ဟောန္တိ၊ သမ္မာဝိမုတ္တိပစ္စယာ စ အနေကေ ကုသလာ ဓမ္မာ ဘာဝနာပါရိပူရိ ဝန္တန္တိ”တိ^၁ ဝုတ္တာနိ ဒသ နိဇ္ဇရဝတ္ထုနိ။

၃။ သဗ္ဗံ ဘိက္ခဝေ အဘိညေယျန္တိ အာဒိ ဘဂဝတာ ဝုတ္တံ ဣဓ အာဟရိတွာ ဒဿိတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ကိဉ္စ-ဣတိ စ-ကာရော ပဒပူရဏမတ္ထေ နိပါတော။ စက္ခာဒိနိ တိံသ ဝိဿဇ္ဇနာနိ ဆသု ဒွါရေသု ဧကေကသ္မိံ ပဉ္စပဉ္စ ကတွာ ဒွါရာ-ရမ္မဏပဝတ္တိက္ကမေန နိဒ္ဒိဋ္ဌာနိ။ တတ္ထ ဒုဝိဓံ စက္ခ၊ မံသစက္ခ၊ ပညာစက္ခ၊ စ။ တေသု ဗုဒ္ဓစက္ခ၊ သမန္တစက္ခ၊ ဉာဏစက္ခ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခ၊ ဓမ္မစက္ခ။ တိ ပဉ္စဝိဓံ ပညာစက္ခ။ “အဒ္ဓသံ ခေါ အဟံ ဘိက္ခဝေ ဗုဒ္ဓစက္ခ၊ နာ လောကံ ဝေါလောကေန္တော”တိ^၂ ဣဒံ ဗုဒ္ဓစက္ခ၊ နာမ။ “သမန္တစက္ခ၊ ဝုစ္စတိသဗ္ဗညုတညာဏ”န္တိ^၃ ဣဒံ သမန္တစက္ခ၊ နာမ။ “စက္ခံ ဥဒပါဒိ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ”တိ^၄ ဣဒံ ဉာဏစက္ခ၊ နာမ။ “အဒ္ဓသံ ခေါ အဟံ ဘိက္ခဝေ ဒိဗ္ဗေန စက္ခ၊ နာ ဝိသုဒ္ဓေနာ”တိ^၅ ဣဒံ ဒိဗ္ဗစက္ခ၊ နာမ။ “ဝိရဇံ ဝိတမလံ ဓမ္မစက္ခံ ဥဒပါဒိ”တိ^၆ ဣဒံ ဟေဋ္ဌိမမဂ္ဂတ္တယသင်္ခါတံ ဉာဏံ ဓမ္မစက္ခ၊ နာမ။

မံသစက္ခ၊ ပိ သသမ္ဘာရစက္ခ၊ ပသာဒစက္ခ။ တိ ဒုဝိဓံ ဟောတိ။ ယှာယံ အက္ခိကူပကေ ပတိဋ္ဌိတော ဟေဋ္ဌာ အက္ခိကူပကဋ္ဌိကေန ဥပရိ ဘမုကဋ္ဌိကေန ဥဘတော အက္ခိကူဋ္ဌေဟိ ဗဟိဒ္ဓါ အက္ခိပခုမေဟိ ပရိစ္ဆိန္ဓော အက္ခိကူပက-မဇ္ဈာ နိက္ခန္ဓေန နာရသုတ္တကေန မတ္တလုဏံ အာဗဒ္ဓေါ သေတကဏှာတိ-ကဏှမဏ္ဍလဝိစိတ္တော မံသပိဏ္ဏော၊ ဣဒံ သသမ္ဘာရစက္ခ၊ နာမ။ ယော ပန ဧတ္ထ သိတော ဧတ္ထ ပဋိဗဒ္ဓေါ စတုန္တံ မဟာဘူတာနံ ဥပါဒါယ ပသာဒေါ၊ ဣဒံ ပသာဒစက္ခ၊ နာမ။ ဣဒမိဓာမိပေတံ။ တဒေတံ တဿ သသမ္ဘာရစက္ခ၊ နော သေတမဏ္ဍလပရိက္ခိတ္တဿ ကဏှမဏ္ဍလဿ မဇ္ဈေ အဘိမုခေ ဋ္ဌိတာနံ သရီရသဏ္ဍာနုပ္ပတ္တိဒေသေ ဒိဋ္ဌိမဏ္ဍလေ^၇ သတ္တသု ပိစုပဋ္ဌလေသု အာသိတ္တတေလံ ပိစုပဋ္ဌလာနိ ဝိယ သတ္တ အက္ခိပဋ္ဌလာနိ^၈ ဗျာပေတွာ ပမာဏတော မုဂ္ဂဝိဒလမတ္တံ စက္ခ၊ ပိညာဏာဒိနံ ယထာရဟံ

၁- အံ ၃-၄၃၀၊ ဒီ ၃-၂၅၉-ပိဋကေ။ ၂-မ ၁-၂၂၅၊ မ ၂-၂၉၃၊ ဝိ ၃-၉-ပိဋကေ။
၃-ခု ၈-၉၃-၁၇၈- ပိဋကေ။ ၄-သံ ၃-၃၆၉၊ ဝိ ၃-၁၅-ပိဋကေ။
၅-မ ၁-၂၂၇-ပိဋကေ။ ၆-မ ၂-၃၄၆-ပိဋကေ။ ၇-ဒိဋ္ဌမဏ္ဍလေ (သျှာ၊ က)
၈-အက္ခိပဋ္ဌလာနိ ဟဒယင်္ဂတာနိ (သီ၊ က)၊ အဘိ-ဋ္ဌ ၁-၃၄၅-ပိဋကေ ပန ပဿိတဗ္ဗံ။

ဓမ္မာ။ မနောတိ သဟာဝဇ္ဇနံ ဘဝင်္ဂံ။ ဓမ္မာတိ ဒွါဒသပဘေဒါ ဓမ္မာရမ္မဏာ
ဓမ္မာ။ မနောဝိညာဏန္တိ ဇဝနမနောဝိညာဏံ။ မနောသမ္ပဿောတိ တံ-
သမ္ပယုတ္တော ဖဿော။ သော သမ္ပယုတ္တာယ ဝေဒနာယ ဝိပါကပစ္စယဝဇ္ဇေဟိ
သေသေဟိ သတ္တဟိ ပစ္စယော ဟောတိ။ အနန္တရာယ တေဟေဝ, သေသာနံ
ဥပနိဿယဝသေနဝ ပစ္စယော ဟောတိ။

ရူပါဒိနိ ပဉ္စ ဝိဿဇ္ဇနာနိ ခန္ဓဝသေန နိဒ္ဒိဋ္ဌာနိ။ သိတာဒိဟိ ရူပတိ ဝိဠိယတိတိ
ရူပံ။ ဝေဒယတိတိ ဝေဒနာ။ သဉ္ဇာနာတိတိ သညာ။ သင်္ခရေန္တိတိ သင်္ခါရာ။
ဝိဇာနာတိတိ ဝိညာဏံ။ စက္ခာဒိနိ ဓမ္မဝိစာရပရိယန္တာနိ ဒသ ဆက္ကဝသေန,
သဋ္ဌိ ဝိဿဇ္ဇနာနိ ပိယရူပသာတရူပဝသေန နိဒ္ဒိဋ္ဌာနိ။ စက္ခုသမ္ပဿဇာဒိကာ
ဝေဒနာ တံတံသမ္ပယုတ္တာဝ။ ရူပေသု သညာ ရူပသညာ။ သဉ္ဇေတယတိတိ
သဉ္ဇေတနာ။ အဘိသန္ဓဟတိတိ အတ္ထော။ တသတိတိ တဏှာ။ ပိပါသတိတိ
အတ္ထော။ ဝိတက္ကတိတိ ဝိတက္ကော။ ဝိတက္ကနံ ဝါ ဝိတက္ကော။ ဥိဟနန္တိ ဝုတ္တံ
ဟောတိ။ အာရမ္မဏေ တေန စိတ္တံ ဝိစရတိတိ ဝိစာရော။ ဝိစရဏံ ဝါ ဝိစာရော။
အနုသဉ္ဇရဏန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

၄။ ပထဝီဇာတာဒိနိ ဆ ဝိဿဇ္ဇနာနိ သံခိတ္တေန နာမရူပဝဝတ္ထာနဝသေန
နိဒ္ဒိဋ္ဌာနိ။ ပတ္တဂုတ္တာ ပထဝီ။ အပေတိ, အာပိယတိ, အပ္ပိယတိတိ ဝါ
အာပေါ။ တေဇယတိတိ တေဇော။ ဝါယတိတိ ဝါယော။ န ကဿတိ န
နိကဿတိ, ကသိတုံ ဆိန္ဒိတုံ ဘိန္ဒိတုံ ဝါ န သက္ကာတိ အာကာသော။
နိဿတ္တဋ္ဌေန ဓာတု။

ပထဝီကသိဏာဒိနိ ဒသ ဝိဿဇ္ဇနာနိ ကသိဏဘာဝနာဝသေန နိဒ္ဒိဋ္ဌာနိ။
ကသိဏန္တိ သကလဖရဏဝသေန ၂ ကသိဏမဏ္ဍလမ္ပိ တသ္မိ ဥပဋ္ဌိတနိမိတ္တမ္ပိ
တဒါရမ္မဏံ ဈာနမ္ပိ ဝုစ္စတိ။ ဣဓ ပန ဈာနံ အဓိပ္ပေတံ။ အာဒိမ္ပိ စတ္တာရိ
မဟာဘူတကသိဏာရမ္မဏာနိ ဈာနာနိ။ တတော ပရာနိ စတ္တာရိ ဝဏ္ဏကသိ-
ဏာရမ္မဏာနိ။ အာကာသကသိဏန္တိ ပရိစ္ဆေဒါကာသော။ တဒါရမ္မဏဉ္စ ဈာနံ။
ကသိဏုပ္ပါဒိမာကာသော။ တဒါရမ္မဏဉ္စ အာကာသာနဉ္စာယတနံ။ ဝိညာဏ-
ကသိဏန္တိ အာကာသာနဉ္စာယတနဝိညာဏံ။ တဒါရမ္မဏဉ္စ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ။

ကေသာဒိနိ ဒုတ္တိံသ ဝိဿဇ္ဇနာနိ ဒုတ္တိံသကာရကမ္မဋ္ဌာနဝသေန နိဒ္ဒိဋ္ဌာနိ။
တေသု ပန ကေသာဒိသု ပဋိကူလတော ဥပဋ္ဌိတေသု ကာယဂတာသတိဝသေန

၁-အပေါတိ (သိ), အာပေါတိ (သျှာ) ၂-သကလံ ဖရဏဝသေန (သိ)

အသုဘကမ္မဋ္ဌာနံ ဟောတိ၊ ဝဏ္ဏတော ဥပဋ္ဌိတေသု ကသိဏကမ္မဋ္ဌာနံ^၁
 ဟောတိ၊ ဓာတုတော ဥပဋ္ဌိတေသု စတုဓာတုဝဏ္ဏာနကမ္မဋ္ဌာနံ ဟောတိ၊
 ကေသာတိအာဒိနိ စ ပဋိကူလတော ဝဏ္ဏတော ဝါ ဥပဋ္ဌိတာနံ တဒါရမ္မဏာနိ
 ဈာနာနိ၊ ဓာတုတော ဥပဋ္ဌိတဿ တေ စ ကောဋ္ဌာသာ တဒါရမ္မဏာ စ
 ဓာတုဘာဝနာ ဝေဒိတဗျာ။

ကေသာ ဥဘောသု ပဿေသု ကဏ္ဍစူဠိကာဟိ ပုရတော နလာဠန္ဓေန၊
 ပစ္စတော စ ဂလဝါဠကေန ပရိစ္ဆိန္ဒာ သီသကဠာဟဝေဌနစမ္မေ ဝိဟဂ္ဂမတ္တံ
 ပဝိသိတွာ ဌိတာ အနေကသတသဟဿသင်္ခါ။ လောမာ ဌပေတွာ ကေသာဒိနံ
 ပတိဋ္ဌိတောကာသံ ဟတ္ထတလပါဒတလာနိ စ ယေဘုယျေန သရီရစမ္မေ
 နဝနဂုတိယာ လောမကူပသဟဿေသု လိက္ခာမတ္တံ^၂ ပဝိသိတွာ ဌိတံ။ နခါ
 အင်္ဂုလီနံ အဂ္ဂပိဋ္ဌေသု ဌိတာ ဝိသတိ။ ဒန္တာ ဒွိသု ဟဏုကဋ္ဌိကေသု ဌိတာ
 ယေဘုယျေန ဒုတ္တိံသ။ တစော သကလသရီရံ ပရိယောနန္ဓိတွာ ပါကဠ-
 ကိလောမကဿ ဥပရိ ဆဝိယာ ဟေဋ္ဌာ ဌိတံ စမ္ပံ။

မံသံ သာမိကာနိ တီဏိ အဋ္ဌိသတာနိ အနုလိမ္ပိတွာ ဌိတာနိ နဝမံသပေသိ-
 သတာနိ။ နှာဂူ သကလသရီရေ အဋ္ဌိနိ အာဗန္ဓိတွာ ဌိတာနိ နဝ နှာရသတာနိ။
 အဋ္ဌိ သကလသရီရေ ဟေဋ္ဌာ အဋ္ဌိနံ ဥပရိ ဌိတာနိ သာမိကာနိ တီဏိ
 အဋ္ဌိသတာနိ။ အဋ္ဌိမိဉ္ဇာ တေသံ တေသံ အဋ္ဌိနံ အပ္ပန္နရေ ဌိတာ မိဉ္ဇာ။ ဝက္ကံ
 ဂလဝါဠကာ နိက္ခန္ဓေန ကေမူလေန ထောက် ဂန္ဓာ ဒွိဓာ ဘိန္ဓေန ထူလနှာရုနာ
 ဝိနိဗဒ္ဓါ ဟုတွာ ဟဒယမံသံ ပရိက္ခိပိတွာ ဌိတာ ဒွေ မံသပိဏ္ဍိကာ။

ဟဒယံ သရီရပ္ပန္နရေ ဒွိန္ဒံ ထနာနံ မဇ္ဈေ ဌိတံ အန္တော စိတ္တသန္ဓိဿယံ
 အနုပသတမတ္တလောဟိတပုဏ္ဏံ ပုန္ဓာဂဋ္ဌိပတိဋ္ဌာနမတ္တာဝါဠကံ ဟဒယမံသံ။
 ယကနံ ဒွိန္ဒံ ထနာနံ အပ္ပန္နရေ ဒက္ခိဏပဿံ နိဿာယ ဌိတံ ယမကမံသပဋ္ဌလံ။
 ကိလောမကံ ဟဒယဝက္ကာနိ ပဋိစ္ဆာဒေတွာ ဌိတံ ပဋိစ္ဆန္ဒကိလောမကသင်္ခါ-
 တဉ္စ သကလသရီရေ စမ္ပဿ ဟေဋ္ဌတော မံသံ ပရိယောနန္ဓိတွာ ဌိတံ
 အပ္ပဋိစ္ဆန္ဒကိလောမကသင်္ခါတဉ္စာတိ ဒုဝိဓံ ပရိယောနဟနမံသံ။ ဝိဟကံ ဟဒ-
 ယဿ ဝါမပဿေ ဥဒရပဋ္ဌလဿ မတ္တကပဿံ နိဿာယ ဌိတံ ဥဒရဇိဝှါမံသံ။
 ပပ္ဖါသံ သရီရပ္ပန္နရေ ဒွိန္ဒံ ထနာနံ အန္တရေ ဟဒယယကနာနံ ဥပရိ ဆာဒေတွာ
 ဩလမ္ပန္တံ ဌိတံ ဒုတ္တိံသမံသခဏ္ဍပုဘေဒံ ပပ္ဖါသမံသံ။

၁-ဝဏ္ဏကမ္မဋ္ဌာနံ (သီ) ၂-လိခါမတ္တံ (သျှာ၊က)

အန္တံ ဥပရိ ဂလဝါဠကေ ဟေဋ္ဌာ ကရိသမဂ္ဂေ ဝိနိဗန္ဓတ္တာ ဂလဝါဠက-
 ကရိသမဂ္ဂပရိယန္တေ သရီရဗ္ဗန္တရေ ဌိတာ ပုရိသဿ ဒုတ္တိံသဟတ္တာ ဣတ္ထိယာ
 အဋ္ဌဝိသတိဟတ္တာ ဧကဝိသတိယာ ဌာနေသု ဩဘဂ္ဂါ အန္တဝဋ္ဌိ။ အန္တဂုဏံ
 အန္တဘောဂေ ဧကတော အဂလန္တေ အာဗန္ဓိတွာ ဧကဝိသတိယာ အန္တ-
 ဘောဂါနံ အန္တရာ ဌိတံ ဗန္ဓနံ။ ဥဒရိယံ ဒန္တမုသလသဉ္စုဏ္ဍိတံ ဇိဝှါဟတ္ထ-
 ပရိဝတ္တိတံ ခေဋ္ဌလာလာပလိဗုဒ္ဓိံ တံခဏဝိဂတဝဏ္ဏဂန္ဓရသာဒိသမ္ပဒံ တန္တဝါယ-
 ခလိသုဝါနဝမထုသဒိသံ နိပတိတွာ ပိတ္တသေမှဝါတပလိဝေဌိတံ ဟုတွာ
 ဥဒရဂ္ဂိသန္တာပဝေဂကုထိတံ ကိမိကုလာကုလံ ဥပရူပရိ ဖေဏဗုဗ္ဗုဠကောနိ
 မုဇ္ဇန္တံ ပရမကသမ္ပုကဒုဂ္ဂန္ဓဇေဂုစ္ဆဘာဝံ အာပဇ္ဇိတွာ အာမာသယသင်္ခါတေ
 ဥပရိနာဘိအန္တပဋ္ဌလေ ဌိတံ နာနပ္ပကာရကံ အသိတဝိတခါယိတသာယိတံ။
 ကရိသံ ပက္ကာသယသင်္ခါတေ ဟေဋ္ဌာ နာဘိပိဋ္ဌိကဏ္ဍကမူလာနံ အန္တရေ ဥဗ္ဗေ-
 ဓေန အဋ္ဌဂုံလမတ္ထေ အန္တာဝသာနေ ဌိတံ ဝစ္စံ။ ဝိတ္တံ ဟဒယမံသပပ္ပါသာနံ
 အန္တရေ ယကနမံသံ နိဿာယ ဌိတံ မဟာကောသာတကီကောသကသဒိသေ
 ပိတ္တကောသကေ ဌိတံ ဗဒ္ဒပိတ္တသင်္ခါတဉ္စ၊ ကေသလောမနဒန္တာနံ မံသဝိနိ-
 မုတ္တဋ္ဌာနဉ္စေဝ ထဒ္ဒသုက္ခစမ္ပဉ္စ ဌပေတွာ အဝသေသံ သရီရံ ဗျာပေတွာ ဌိတံ
 အဗဒ္ဒပိတ္တသင်္ခါတဉ္စာတိ ဒုဝိဓံ ပိတ္တံ။

သေမှံ ဥဒရပဋ္ဌလေ ဌိတံ ဧကပတ္တပူရပမာဏံ^၁ သေမှံ။ ပုဗ္ဗော ခါဏု-
 ကဏ္ဍကပဟရဏဂ္ဂိဇာလာဒိဟိ အဘိဟတေ ဝါ သရီရပုဒေသေ အဗ္ဗန္တရ-
 ဓာတုက္ခောဘဝသေန ဝါ ဥပ္ပန္ဓေသု ဂဏ္ဍပိဋ္ဌကောဒိသု ပရိပက္ကလောဟိတ-
 ပရိဏာမော။ လောဟိတံ ယကနဿ ဟေဋ္ဌာဘာဂံ ပူရေတွာ ဟဒယဝက္ကပပ္ပါ-
 သာနံ ဥပရိ ထောကံ ထောကံ ပဋ္ဌရန္တံ ဝက္ကဟဒယယကနပပ္ပါသေ တေမယ-
 မာနံ ဌိတံ ဧကပတ္တပူရမတ္တံ သန္ဓိဝိတလောဟိတသင်္ခါတဉ္စ၊ ကေသလောမနဒ-
 ဒန္တာနံ မံသဝိနိမုတ္တဋ္ဌာနဉ္စေဝ ထဒ္ဒသုက္ခစမ္ပဉ္စ ဌပေတွာ မေနိဇာလာနုသာရေန
 သဗ္ဗံ ဥပါဒိဏ္ဍသရီရံ ဖရိတွာ ဌိတံ သံသရဏလောဟိတသင်္ခါတဉ္စာတိ ဒုဝိဓံ
 လောဟိတံ။ သေဒေါ အဂ္ဂိသန္တာပသူရိယသန္တာပဥတုဝိကာရာဒိဟိ သန္တတ္ထေ
 သရီရေ သဗ္ဗကေသလောမကူပဝိဝရေဟိ ပဋ္ဌရဏကအာပေါဓာတု။ မေဒေါ
 ထူလဿ သကလသရီရေ စမ္ပမံသန္တရေ ကိသဿ ဇဗ်မံသာဒိနိ နိဿာယ
 ဌိတော ထိနသိနေဟော။ အဿု သောမနဿဒေါမနသဝိသဘာဂါဟာရ-
 ဥတူဟိ သမုဋ္ဌဟိတွာ အက္ခိကူပကေ ပူရေတွာ တိဋ္ဌန္တိ ဝါ ပဋ္ဌရန္တိ ဝါ
 အာပေါဓာတု။

၁-ဧကပတ္တပူရပမာဏံ (သီ၊ သျှာ)

ဝသ အဂ္ဂိသန္တာပသူရိယသန္တာပဥတုဝိသဘာဂေဟိ ဥသ္မာဇာတေသု ယေဘုယျေန ဟတ္ထတလဟတ္ထပိဋ္ဌိပါဒတလပါဒပိဋ္ဌိနာသာပုဋ္ဌနလာဋ္ဌအံသကူ-
 ဋေသု ဌိတော ဝိလိနသိနေဟော။ **ခေဋ္ဌော** တထာရူပံ အာဟာရံ ပဿန္တဿ
 ဝါ သရန္တဿ ဝါ မုခေ ဝါ ဌပေန္တဿ ဟဒယံ ဝါ အာကိလာယန္တဿ
 ကိသ္မိဋ္ဌိဒေဝ ဝါ ဇိဂုစ္ဆံ ဥပ္ပါဒေန္တဿ ဘိယျော ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ဥဘောဟိ ကပေါလ-
 ပဿေဟိ ဩရုယု ဇိဝှါယ တိဋ္ဌမာနာ ဖေဏမိဿာ အာပေါဓာတု။ **သိဗံာ-**
ဏိကာ ဝိသဘာဂါဟာရဥတုဝသေန သဗ္ဗာတဓာတုက္ခောဘဿ ဝါ ရောဒန္တဿ
 ဝါ အန္တောသိသေ မတ္တလုဂ်တော ဂလိတွာ တာလုမတ္တကဝိဝရေန ဩတရိတွာ
 နာသာပုဋ္ဌေ ပူရေတွာ တိဋ္ဌန္တံ ဝါ ပဋ္ဌရန္တံ ဝါ ပူတိ အသုစိ ပိစ္ဆိလံ။ **လသိကာ**
 အဋ္ဌိသန္ဓိနံ အပ္ပဉ္စနကိစ္စံ သာဓေယမာနံ အသိတိသတသန္ဓိနံ အပ္ပန္နရေ ဌိတံ
 ပိစ္ဆိလကုဏပံ။ **မုတ္တံ** အာဟာရဥတုဝသေန ဝတ္ထိပုဋ္ဌပ္ပန္နရေ ဌိတာ အာပေါ-
 ဓာတု။ **မတ္တလုဂ်** သိသကဋာဟပ္ပန္နရေ စတ္တာရော သိပ္ပိနိမဂ္ဂေ နိဿာယ
 ဌိတော စတုပိဏ္ဍသမောဓာနော မိဉ္ဇရာသိ။

စက္ခာယတနာဒိနိ ဒွါဒသ ဝိဿဇ္ဇနာနိ ဒွါဒသာယတနဝသေန နိဒ္ဒိဋ္ဌာနိ။
 အာယတနတော, အာယာနံ တနနတော, အာယတဿ စ နယနတော
 အာယတနံ။ စက္ခုရူပါဒိသု ဟိ တံတံဒွါရာရမ္မဏာ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ
 သေန သေန အနဘဝနာဒိနာ ကိစ္စေန အာယတန္တိ ဥဋ္ဌဟန္တိ ဃဋ္ဌန္တိ။
 ဝါယမန္တိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တေ စ ပန အာယဘူတေ ဓမ္မေ ဧတာနိ တနောန္တိ။
 ဝိတ္တာရေန္တိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဣဒဉ္စ အနမတဂ္ဂေ သံသာရေ ပဝတ္တံ အတိဝ
 အာယတံ သံသာရဒုက္ခံ ယာဝ န နိဝတ္တတိ။ တာဝ နယန္တိ၊ ပဝတ္တယန္တိတိ ဝုတ္တံ
 ဟောတိ။

အပိစ နိဝါသဋ္ဌာနဋ္ဌေန အာကရဋ္ဌေန သမောသရဏဋ္ဌာနဋ္ဌေန သဗ္ဗာတိ-
 ဒေသဋ္ဌေန ကာရဏဋ္ဌေန စ အာယတနံ။ တထာ ဟိ လောကေ “ဣဿရာ-
 ယတနံ ဝါသုဒေဝါယတန”န္တိအာဒိသု နိဝါသဋ္ဌာနံ “အာယတန”န္တိ ဝုစ္စတိ။
 “သုဝဏ္ဏာယတနံ ရဇတာယတန”န္တိအာဒိသု အာကရေ။ သာသနေ ပန
 “မနောရမေ အာယတနေ၊ သေဝန္တိ နံ ဝိဟဂ်မာ”တိအာဒိသု ၂ သမော-
 သရဏဋ္ဌာနံ။ “ဒက္ခိဏာပထော ဂုန္တံ အာယတန”န္တိအာဒိသု သဗ္ဗာတိ-
 ဒေသော။ “တတြ တတြေဝ သက္ခိတဗ္ဗတံ ပါပုဏာတိ သတိ သတိ-
 အာယတနေ”တိအာဒိသု ၃ ကာရဏံ။ စက္ခုအာဒိသု စာပိ တေ တေ စိတ္တ-
 စေတသိကာ ဓမ္မာ နိဝသန္တိ တဒါယတ္တဝုတ္တိတာယာတိ စက္ခာဒယော နေသံ

၁-ဃဇ္ဇေန္တိ (သီ) ၂-အံ ၂-၃၆-ပိဋ္ဌေ။ ၃-အံ ၁-၂၅၆၊ အံ ၂-၁၄-ပိဋ္ဌေသု။

နိဝါသိဋ္ဌာနံ၊ စက္ခာဒီသု စ တေ အာကိဏ္ဏာ တဒ္ဓိဿယတ္တာ တဒါရမ္မဏတ္တာ စာတိ စက္ခာဒယော စ နေသံ အာကရော၊ တတ္ထ တတ္ထ ဝတ္ထုဒ္ဓါရာရမ္မဏ-ဝသေန သမောသရဏတော စက္ခာဒယော စ နေသံ သမောသရဏဋ္ဌာနံ၊ တံနိဿယာရမ္မဏဘာဝေန တတ္ထေဝ ဥပ္ပတ္တိတော စက္ခာဒယော စ နေသံ သဗ္ဗာတိဒေသော၊ စက္ခာဒီနံ အဘာဝေ အဘာဝတော စက္ခာဒယော စ နေသံ ကာရဏန္တိ ယထာဝုတ္တေနတ္ထေန စက္ခု စ တံ အာယတနဗ္ဗာတိ စက္ခာယတနံ။ ဧဝံ သေသာနိပိ။

စက္ခုဇာတာဒီနိ အဋ္ဌာရသ ဝိဿဇ္ဇနာနိ အဋ္ဌာရသဓာတုဝသေန နိဒ္ဓိဋ္ဌာနိ။ စက္ခာဒီသု ဧကေကော ဓမ္မော ယထာသမ္ဘဝံ ဝိဒဟတိ၊ ဝိယတေ၊ ဝိဓာနံ၊ ဝိဝိယတေ တောယ၊ ဧတ္ထ ဝါ ဝိယတိတိ ဇာတု။ လောကိယာ ဟိ ဓာတုယော ကာရဏဘာဝေန ဝဝတ္တိတာ ဟုတ္တာ သုဝဏ္ဏရဇတောဒိဓာတုယော ဝိယ သုဝဏ္ဏရဇတောဒိ၊ အနေကပ္ပကာရံ သံသာရဒုက္ခံ ဝိဒဟန္တိ။ ဘာရဟဗရေဟိ စ ဘာရော ဝိယ သတ္တေဟိ ဝိယန္တေ၊ ဓာရိယန္တိတိ အတ္ထော။ ဒုက္ခဝိဓာနမတ္တမေဝ စေတာ အဝသဝတ္တနတော။ ဧတာဟိ စ ကရဏဘူတာဟိ သံသာရဒုက္ခံ သတ္တေဟိ အနုဝိဝိယတိ။ တထာဝိဟိတဇ္ဇေတံ ဧတာသေဝ ဝိယတိ၊ ဌဝိယတိတိ အတ္ထော။ အပိစ ယထာ တိတ္ထိယာနံ အတ္တာ နာမ သဘာဝတော နတ္ထိ၊ န ဧဝမေတာ။ ဧတာ ပန အတ္တနော သဘာဝံ ဓာရေန္တိတိ ဓာတုယော။ ယထာ စ လောကေ ဝိစိတ္တာ ဟရိတာလမနောသိလာဒယော သေလာဝယဝါ ဓာတုယောတိ ဝုစ္စန္တိ၊ ဧဝမေတာပိ ဓာတုယော ဝိယာတိ ဓာတုယော။ ဝိစိတ္တာ ဟေတာ ဉာဏနေယျာဝယဝါတိ။ ယထာ ဝါ သရိရသင်္ခါတဿ သမုဒါယဿ အဝယဝဘူတေသု ရသသောဏိတာဒီသု အညမညဝိသဘာဂလက္ခဏပရိစ္ဆိန္နေသု ဓာတုသမညာ၊ ဧဝမေဝေတေသုပိ ပဉ္စက္ခန္ဓသင်္ခါတဿ အတ္တဘာဝဿ အဝ-ယဝေသု ဓာတုသမညာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အညမညဝိသဘာဂလက္ခဏပရိစ္ဆိန္နာ ဟေတေ စက္ခာဒယောတိ။ အပိစ ဇာတုတိ နိဇ္ဇိဝမတ္တသေတံ အဓိဝစနံ။ တထာ ဟိ ဘဂဝါ “ဆဓာတုရော အယံ ဘိက္ခု ပုရိသော”တိအာဒီသု၊ ဇိဝသညာ-သမူဟနနတ္ထံ ဓာတုဒေသနံ အကာသိတိ။ ယထာဝုတ္တေနတ္ထေန စက္ခု စ တံ ဓာတု စာတိ စက္ခုဇာတု။ ဧဝံ သေသာပိ။ မနောဇာတုတိ စ တိသော မနော-ဓာတုယော။ ဓမ္မဇာတုတိ ဝေဒနာသညာသင်္ခါရက္ခန္ဓာ သောဋ္ဌသ သုခုမရူပါနိ နိဗ္ဗာနဗ္ဗ။ မနောဝိညာဏဇာတုတိ ဆသတ္တတိ မနောဝိညာဏဓာတုယော။

၁-ကာရဏဘူတာဟိ (သီ၊ သျား၊ က)၊ အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၇၂၊ ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၁၁၆-ပိဋ္ဌေ ပန ပဿိတဗ္ဗံ။
၂-မ ၃-၂၇၂-ပိဋ္ဌေ။

စက္ခုန္ဒြိယာဒိနိ ဗာဝိသတိ ဝိဿန္ဓနာနိ ဗာဝိသတိန္ဒြိယဝသေန နိဒ္ဒိဋ္ဌာနိ။ စက္ခုမေဝ ဒဿနလက္ခဏေ ဣန္ဒြိယံ ကာရေတိတိ စက္ခုန္ဒြိယံ။ သောတမေဝ သဝနလက္ခဏေ ဣန္ဒြိယံ ကာရေတိတိ သောတိန္ဒြိယံ။ ဃာနမေဝ ဃာယနလက္ခဏေ ဣန္ဒြိယံ ကာရေတိတိ ဃာနိန္ဒြိယံ။ ဇိဝှါ ဧဝ သာယနလက္ခဏေ ဣန္ဒြိယံ ကာရေတိတိ ဇိဝှိန္ဒြိယံ။ ကာယော ဧဝ ဖုသနလက္ခဏေ ဣန္ဒြိယံ ကာရေတိတိ ကာယိန္ဒြိယံ။ မနဟေ ဣတိ မနော၊ ဝိဇာနာတိတိ အတ္ထော။ အဋ္ဌကထာစရိယာ ပနာဟု—နာလိယာ မိနမာနော ဝိယ မဟာတုလာယ ဓာရယမာနော ဝိယ စ အာရမ္မဏံ မနတိ ဇာနာတိတိ မနော၊ တဒေဝ မနနလက္ခဏေ ဣန္ဒြိယံ ကာရေတိတိ မနိန္ဒြိယံ။ ဇိဝန္တိ တေန တံသဟဇာတာ မ္မောတိ ဇိဝိတံ၊ တဒေဝ အနုပါလနလက္ခဏေ ဣန္ဒြိယံ ကာရေတိတိ ဇိဝိတိန္ဒြိယံ။ တံ ရူပဇိဝိတိန္ဒြိယံ အရူပဇိဝိတိန္ဒြိယန္တိ ဒုဝိဓံ။ သဗ္ဗကမ္မဇရူပသဟဇံ သဟဇရူပါနုပါလနံ ရူပဇိဝိတိန္ဒြိယံ၊ သဗ္ဗစိတ္တသဟဇံ သဟဇအရူပါနုပါလနံ အရူပဇိဝိတိန္ဒြိယံ။ ထိယတိ သဗ္ဗာတံ ဂစ္ဆတိ ဧတိဿာ ဂဗ္ဘောတိ ဣတ္ထိ၊ ဣတ္ထိလိင်္ဂါဒိသု ဣန္ဒြိယံ ကာရေတိတိ ဣန္ဒြိယံ၊ နိယမတော ဣတ္ထိယာ ဧဝ ဣန္ဒြိယံ ဣတ္ထိန္ဒြိယံ။ ပုံ-ဝုစ္စတိ နိရယော၊ ပုံ-သင်္ခါတေ နိရယေ ရိသိယတိ ဟိံသိယတိတိ ပုရိသော၊ ပုရိသလိင်္ဂါဒိသု ဣန္ဒြိယံ ကာရေတိတိ ဣန္ဒြိယံ၊ နိယမတော ပုရိသသေဝ ဣန္ဒြိယံ ပုရိသိန္ဒြိယံ။ ဒွိသုပေတေသု ဧကေကံ သဘာဝကဿ ဧကေကဿ ကမ္မဇရူပသဟဇံ ဟောတိ။

ကုသလဝိပါကကာယဝိညာဏသမ္ပယုတ္တံ သုခံ၊ ကာယိကသာတလက္ခဏေ ဣန္ဒြိယံ ကာရေတိတိ ဣန္ဒြိယံ၊ သုခမေဝ ဣန္ဒြိယံ သုခိန္ဒြိယံ။ အကုသလဝိပါကကာယဝိညာဏသမ္ပယုတ္တံ ဒုက္ခံ၊ ကာယိကအသာတလက္ခဏေ ဣန္ဒြိယံ ကာရေတိတိ ဣန္ဒြိယံ၊ ဒုက္ခမေဝ ဣန္ဒြိယံ ဒုက္ခိန္ဒြိယံ။ ဝိတိသောမနဿယောဂတော သောဘနံ မနော အဿာတိ သုမနော၊ သုမနဿ ဘာဝေါ သောမနဿံ၊ စေတသိကသာတလက္ခဏေ ဣန္ဒြိယံ ကာရေတိတိ ဣန္ဒြိယံ၊ သောမနဿမေဝ ဣန္ဒြိယံ သောမနဿိန္ဒြိယံ။ ဒေါမနဿယောဂတော ဒုဋ္ဌ၊ မနော အဿာတိ၊ ဟိနဝေဒနတ္တာ ဝါ ကုစ္ဆိတံ မနော အဿာတိ ဒုမ္မနော၊ ဒုမ္မနဿ ဘာဝေါ ဒေါမနဿံ၊ စေတသိကအသာတလက္ခဏေ ဣန္ဒြိယံ ကာရေတိတိ ဣန္ဒြိယံ၊ ဒေါမနဿမေဝ ဣန္ဒြိယံ ဒေါမနဿိန္ဒြိယံ။ သုခဒုက္ခကာရပဝတ္ထိံ ဥပေက္ခတိ မဇ္ဈတ္တာကာရသဏ္ဍိတတ္တာ တေနာကာရေန ပဝတ္ထတိတိ ဥပေက္ခာ၊ မဇ္ဈတ္တလက္ခဏေ ဣန္ဒြိယံ ကာရေတိတိ ဣန္ဒြိယံ၊ ဥပေက္ခာ ဧဝ ဣန္ဒြိယံ ဥပေက္ခိန္ဒြိယံ။

သဒ္ဓဟန္တိ တောယ၊ သယံ ဝါ သဒ္ဓဟတိ၊ သဒ္ဓဟနမတ္တမေဝ ဝါ ဧသာတိ သဒ္ဓါ။ အဿဒ္ဓိယဿ အဘိဘဝနတော အဓိပတိအတ္ထေန ဣန္ဒြိယံ။ အဓိမောက္ခ-
 လက္ခဏေ ဝါ ဣန္ဒြိယံ ကာရေတိတိ ဣန္ဒြိယံ။ သဒ္ဓါယေဝ ဣန္ဒြိယံ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ။
 ဝိရဘာဝေါ ဝိရိယံ။ ဝိရာနံ ဝါ ကမ္မံ၊ ဝိမိနာ ဝါ နယေန ဤရယိတဗ္ဗံ ပဝတ္တယိ-
 တဗ္ဗန္တိ ဝိရိယံ။ ကောသဇ္ဇဿ အဘိဘဝနတော အဓိပတိအတ္ထေန ဣန္ဒြိယံ။
 ပဂ္ဂဟဏလက္ခဏေ ဝါ ဣန္ဒြိယံ ကာရေတိတိ ဣန္ဒြိယံ။ ဝိရိယမေဝ ဣန္ဒြိယံ
ဝိရိယိန္ဒြိယံ။ သရန္တိ တာယ၊ သယံ ဝါ သရတိ၊ သရဏမတ္တမေဝ ဝါ ဧသာတိ
 သတိ။ မုဋ္ဌသစ္စဿ အဘိဘဝနတော အဓိပတိအတ္ထေန ဣန္ဒြိယံ။ ဥပဋ္ဌာန-
 လက္ခဏေ ဝါ ဣန္ဒြိယံ ကာရေတိတိ ဣန္ဒြိယံ။ သတိ ဧဝ ဣန္ဒြိယံ သတိန္ဒြိယံ။
 အာရမ္မဏေ စိတ္တံ သမ္မာ အာဓိယတိ ဌပေတိတိ သမာဓိ။ ဝိက္ခေပဿ အဘိဘဝန-
 တော အဓိပတိအတ္ထေန ဣန္ဒြိယံ။ အဝိက္ခေပလက္ခဏေ ဝါ ဣန္ဒြိယံ ကာရေတိတိ
 ဣန္ဒြိယံ။ သမာဓိ ဧဝ ဣန္ဒြိယံ သမာဓိန္ဒြိယံ။ “ဣဒံ ဒုက္ခ”န္တိ အာဒိနာ နယေန
 အရိယသစ္စာနိ ပဇာနာတိတိ ပညာ။ အဋ္ဌကထာယံ” ပန “အနိစ္စံ ဒုက္ခမနတ္တာတိ
 ပညာပနဝသေန ပညာ”တိ ဝုတ္တံ။ အဝိဇ္ဇာယ အဘိဘဝနတော အဓိပတိ-
 အတ္ထေန ဣန္ဒြိယံ။ ဒဿနလက္ခဏေ ဝါ ဣန္ဒြိယံ ကာရေတိတိ ဣန္ဒြိယံ။ ပညာ ဧဝ
 ဣန္ဒြိယံ ပညိန္ဒြိယံ။

အနမတဂ္ဂေ သံသာရဝဇ္ဇေ အနညာတံ အမတံ ပဒံ၊ စတုသစ္စဓမ္မမေဝ ဝါ
 ဇာနိဿာမိတိ ပဋိပန္နဿ ဥပုဇ္ဇနတော ဣန္ဒြိယဋ္ဌသမ္ဘဝတော စ အနညာ-
 တညဿာမိတိန္ဒြိယံ။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဉာဏဿေတံ နာမံ။ ပဌမမဂ္ဂေန ဉာတံ
 မရိယာဒံ အနတိက္ကမိတ္တာ တေသံယေဝ တေန မဂ္ဂေန ဉာတာနံ စတုသစ္စဓမ္မာန-
 မေဝ ဇာနနတော ဣန္ဒြိယဋ္ဌသမ္ဘဝတော စ အာဇာနနကံ ဣန္ဒြိယံ အညိန္ဒြိယံ။
 သောတာပတ္တိဖလာဒိသု ဆသု ဌာနေသု ဉာဏဿေတံ နာမံ။ အညာတာဝိနော
 စတုသစ္စေသု နိဋ္ဌိတဉာဏကိစ္စဿ ခိဏာသဝဿ ဥပုဇ္ဇနတော ဣန္ဒြိယဋ္ဌ-
 သမ္ဘဝတော စ အညာတာဝိန္ဒြိယံ။ အညာတာဝိနံ ဝါ စတုသု သစ္စေသု
 နိဋ္ဌိတကိစ္စာနံ စတ္တာရိ သစ္စာနိ ပဋိဝိဇ္ဇိတ္တာ ဌိတာနံ ဓမ္မာနံ အဗ္ဘန္တရေ ဣန္ဒြိ-
 သာဓနေန အညာတာဝိန္ဒြိယံ။ အရဟတ္တဖလဉာဏဿေတံ နာမံ။ သဗ္ဗာနိ-
 ပေတာနိ ယထာယောဂံ ဣန္ဒြလိင်္ဂဋ္ဌေန ဣန္ဒြဒေသိတဋ္ဌေန ဣန္ဒြိဋ္ဌဋ္ဌေန ဣန္ဒြိသိဋ္ဌ-
 ဋ္ဌေန ဣန္ဒြဇုဋ္ဌဋ္ဌေန စ ဣန္ဒြိယာနိ။ ဘဂဝါ ဟိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ပရမိဿရိယ-
 ဘာဝတော ဣန္ဒြော၊ ကုသလာကုသလဉ္စ ကမ္မံ ကမ္မေသု ကဿစိ ဣဿရိယာ-
 ဘာဝတော။ တေနောဝေတ္ထ ကမ္မဇနိတာနိ ဣန္ဒြိယာနိ ကုသလာကုသလကမ္မံ

၁-အဘိ-ဋ္ဌ ၁-၁၉၁-ပိဋေ။

ဥလ္လိင်္ဂေန္တိ၊ တေန စ သိဋ္ဌာနီတိ ဣန္ဒြိယာနိ၊ ဣန္ဒြိယာနိ။ သဗ္ဗာနေဝ ပနေတာနိ ဘဂဝတာ မုနိန္ဒေန ယထာဘူတတော ပကာသိတာနိ အဘိသမ္မုဒ္ဓါနိ စာတိ ဣန္ဒြေသိတဋ္ဌေန ဣန္ဒြိယာနိ၊ တေနစ စ ဘဂဝတာ မုနိန္ဒေန ကာနိစိ ဂေါစရာသေဝနာယ၊ ကာနိစိ ဘာဝနာသေဝနာယ သေဝိတာနီတိ ဣန္ဒြေဋ္ဌေနပိ ဣန္ဒြိယာနိ။ အပိ စ အာဓိပစ္စသင်္ခါတေန ဣဿရိယ-ဋ္ဌေနပိ ဧတာနိ ဣန္ဒြိယာနိ။ စက္ခုဝိညာဏာဒိပဝတ္တိယံ ဟိ စက္ခာဒိနံ သိဒ္ဓမာဓိပစ္စံ တသ္မိံ တိက္ခေ တိက္ခတ္တာ မန္ဓေ စ မန္ဓတ္တာတိ။

၅။ ကာမဓာတုအာဒိနိ ဒွါဒသ ဝိဿဇ္ဇနာနိ ဘဝပ္ပဘေဒဝသေန နိဒ္ဒိဋ္ဌာနိ။ ကာမရာဂသင်္ခါတေန ကာမေန ယုတ္တာ ဓာတု ကာမဓာတု၊ ကာမသင်္ခါတာ ဝါ ဓာတု ကာမဓာတု။ ကာမံ ပဟာယ ရူပေန ယုတ္တာ ဓာတု ရူပဓာတု၊ ရူပသင်္ခါတာ ဝါ ဓာတု ရူပဓာတု။ ကာမဇ္ဇ ရူပဇ္ဇ ပဟာယ အရူပေန ယုတ္တာ ဓာတု အရူပဓာတု၊ အရူပသင်္ခါတာ ဝါ ဓာတု အရူပဓာတု။ တာ ဧဝ ဓာတုယော ပုန ဘဝပရိယာယေန ဝုတ္တာ။ ဘဝတိတိ ဟိ ဘဝေါတိ ဝုစ္စတိ။ သညာယ ယုတ္တော ဘဝေါ သညာဘဝေါ၊ သညာသဟဂတော ဝါ ဘဝေါ သညာဘဝေါ၊ သညာ ဝါ ဧတ္ထ ဘဝေ အတ္ထိတိ သညာဘဝေါ။ သော ကာမဘဝေါ စ အသညာဘဝမုတ္တော ရူပဘဝေါ စ နေဝသညာနာသညာ-ဘဝမုတ္တော အရူပဘဝေါ စ ဟောတိ။ န သညာဘဝေါ အသညာဘဝေါ၊ သော ရူပဘဝေကဒေသော။ ဩဋ္ဌာရိကတ္တာဘာဝတော နေဝသညာ၊ သုခု-မတ္တေန သမ္ဘဝတော နာသညာတိ နေဝသညာနာသညာ၊ တာယ ယုတ္တော ဘဝေါ နေဝသညာနာသညာဘဝေါ၊ အထ ဝါ ဩဋ္ဌာရိကာယ သညာယ အဘာဝါ၊ သုခုမာယ စ ဘာဝါ နေဝသညာနာသညာ အသ္မိံ ဘဝေတိ နေဝသညာနာသညာဘဝေါ၊ သော အရူပဘဝေကဒေသော။ ဧကေန ရူပက္ခန္ဓေန ဝေါကိဏ္ဏော ဘဝေါ ဧကေန ဝေါကာရော အဿ ဘဝဿာတိ ဧကဝေါကာရဘဝေါ၊ သော အသညာဘဝေါ။ စတုဟိ အရူပက္ခန္ဓဟိ ဝေါကိဏ္ဏော ဘဝေါ စတုဟိ ဝေါကာရော အဿ ဘဝဿာတိ စတုဝေါ-ကာရဘဝေါ၊ သော အရူပဘဝေါ ဧဝ။ ပဉ္စဟိ ခန္ဓဟိ ဝေါကိဏ္ဏော ဘဝေါ ပဉ္စဟိ ဝေါကာရော အဿ ဘဝဿာတိ ပဉ္စဝေါကာရဘဝေါ၊ သော ကာမဘဝေါ စ ရူပဘဝေကဒေသော စ ဟောတိ။

၆။ ပဌမဇ္ဈာနာဒိနိ ဒွါဒသ ဝိဿဇ္ဇနာနိ ဈာနသမာပတ္တိဝသေန နိဒ္ဒိဋ္ဌာနိ။ ဈာနန္တိ ဣဓ ဗြဟ္မဝိဟာရမတ္တံ အဓိပ္ပေတံ။ ဝိတက္ကဝိစာရပီတိသုခစိတ္တေကဂ္ဂတာ-သမ္ပယုတ္တံ ပဌမံ ဈာနံ။ ဝီတိသုခစိတ္တေကဂ္ဂတာသမ္ပယုတ္တံ ဒုတိယံ ဈာနံ။

သုခစိတ္တေကဂ္ဂတာသမ္ပယုတ္တံ တတိယံ ဈာနံ။ ဥပေက္ခာစိတ္တေကဂ္ဂတာသမ္ပယုတ္တံ စတုတ္ထံ ဈာနံ။ မေဒတိ မေဇ္ဇတိတိ မေတ္တာ၊ သိနိယုတိတိ အတ္ထော။ မိတ္တေ ဝါ ဘဝါ၊ မိတ္တဿ ဝါ သော ပဝတ္တိတိ မေတ္တာ၊ ပစ္စနိကဓမ္မေဟိ မုတ္တတ္တာ အာရမ္မဏေ စာဓိမုတ္တတ္တာ ဝိမုတ္တိ၊ စေတသော ဝိမုတ္တိ စေတောဝိမုတ္တိ၊ မေတ္တာ ဧဝ စေတောဝိမုတ္တိ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ။ ကရုဏာ ဝုတ္တတ္တာ ဧဝ။ မောဒန္တိ တာယ တံသမဂ္ဂိနော၊ သယံ ဝါမောဒတိ၊ မောဒနမတ္တမေဝ ဝါ တန္တိ မုဒိတာ။ “အဝေရာ ဟောန္တ။” တိအာဒိဗျာပါရပ္ပဟာနေန မဇ္ဈတ္တဘာဝုပဂမနေန စ ဥပေက္ခတိတိ ဥပေက္ခာ။ မေတ္တာဒယော တယော မြဟ္မဝိဟာရာ ပဌမာဒိဟိ တိဟိ ဈာနေဟိ ယုတ္တာ၊ ဥပေက္ခာမြဟ္မဝိဟာရာ စတုတ္ထဇ္ဈာနေန ယုတ္တာ။

ဖရဏဝသေန နတ္ထိ ဧတဿ အန္တောတိ အနန္တော၊ အာကာသော အနန္တော အာကာသာနန္တော၊ ကသိဏုပ္ပါဒိမာကာသော။ အာကာသာနန္တောယေဝ အာကာသာနန္တံ၊ တံ အာကာသာနန္တံ အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေန အာယတနမဿ သသမ္ပယုတ္တဓမ္မဿ ဈာနဿ “ဒေဝါနံ ဒေဝါယတနမိဝါ” တိ အာကာသာနန္တောယတနံ၊ အာကာသာနန္တောယတနမေဝ သမာပတ္တိ အာကာသာနန္တောယတနသမာပတ္တိ။ ဖရဏဝသေန စ နတ္ထိ ဧတဿ အန္တောတိ အနန္တံ၊ တံ အာကာသာရမ္မဏံ ဝိညာဏံ။ အနန္တမေဝ အာနန္တံ၊ ဝိညာဏံ အာနန္တံ “ဝိညာဏာနန္တ” န္တိ အဝတွာ “ဝိညာဏန္တ” န္တိ ဝုတ္တံ။ အယံ ဟေတ္ထ ရုဠိသဒ္ဓေါ။ တံ ဝိညာဏန္တံ အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေန အာယတနမဿ သသမ္ပယုတ္တဓမ္မဿ ဈာနဿ “ဒေဝါနံ ဒေဝါယတနမိဝါ” တိ ဝိညာဏန္တောယတနံ။ နတ္ထိ ဧတဿ ကိဉ္ဇနန္တိ အကိဉ္ဇနံ၊ အန္တမသော ဘင်္ဂမတ္တမ္ပိ အဿ အဝသိဋ္ဌံ နတ္ထိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အကိဉ္ဇနဿ ဘာဝေါ အာကိဉ္ဇညံ။ အာကာသာနန္တောယတနဝိညာဏာဘာဝသေတံ အဓိဝစနံ။ တံ အာကိဉ္ဇညံ အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေန အာယတနမဿ သသမ္ပယုတ္တဓမ္မဿ ဈာနဿ “ဒေဝါနံ ဒေဝါယတနမိဝါ” တိ အာကိဉ္ဇညောယတနံ။ ဩဋ္ဌာရိကာယ သညာယ အဘာဝတော၊ သုခုမာယ စ ဘာဝတော နေဝဿ သသမ္ပယုတ္တဓမ္မဿ ဈာနဿ သညာ နာသညာတိ နေဝသညာနာသညံ၊ နေဝသညာနာသညဉ္စ တံ မနာယတနဓမ္မာယတနပရိယာပန္နတ္တာ အာယတနန္တောတိ နေဝသညာနာသညာယတနံ။ အထ ဝါ ယာယမေတ္ထ သညာ သာ ပဋုသညာကိစ္စံ ကာတံ အသမတ္တတာယ နေဝသညာ၊ သင်္ခါရာဝသေသသုခုမဘာဝေန ဝိဇ္ဇမာနတ္တာ နာသညာတိ နေဝသညာနာသညာ၊ နေဝသညာနာသညာ စ သာ သေသဓမ္မာနံ အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေန အာယတနန္တောတိ နေဝသညာနာသညာယတနံ။ အာကိဉ္ဇညောယတနာရမ္မဏာယ သမာပတ္တိယာ ဧတံ အဓိဝစနံ။ န ကေဝလံ ဧတ္ထ

သညာဝ ဒေသီ၊ အထ ခေါ ဝေဒနာပိ နေဝဝေဒနာ နာဝေဒနာ။ စိတ္တဗ္ဗိ နေဝ-
စိတ္တံ နာစိတ္တံ။ ဖဿောပိ နေဝဖဿော နာဖဿော။ ဧသ နယော သေသ-
သမ္ပယုတ္တဓမ္မေသု။ သညာသီသေန ပနာယံ ဒေသနာ ကတတိ။

အဝိဇ္ဇာဒီနိ ဒွါဒသ ဝိဿဇ္ဇနာနိ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒင်္ဂဝသေန နိဒ္ဒိဋ္ဌာနိ။ ပူရေတုံ
အယုတ္တဋ္ဌေန ကာယဒုစ္စရိတာဒိ အဝိဇ္ဇိယံ နာမ၊ အလဒ္ဓဗ္ဗန္တိ အတ္ထော။ တံ
အဝိဇ္ဇိယံ ဝိဇ္ဇတီတိ အဝိဇ္ဇာ။ တဗ္ဗိပရိတတော ကာယသုစရိတာဒိ ဝိဇ္ဇိယံ နာမ၊
တံ ဝိဇ္ဇိယံ န ဝိဇ္ဇတီတိ အဝိဇ္ဇာ၊ ခန္ဓာနံ ရာသဋ္ဌံ၊ အာယတနာနံ အာယတနဋ္ဌံ၊
ဓာဟူနံ သုညဋ္ဌံ၊ ဣန္ဒြိယာနံ အဓိပတိယဋ္ဌံ၊ သစ္စာနံ တထဋ္ဌံ အဝိဒိတံ ကရောတီတိ
အဝိဇ္ဇာ၊ ဒုက္ခာဒီနံ ဝိဋ္ဌနာဒိဝသေန ဝုတ္တံ စတုဗ္ဗိဓံ စတုဗ္ဗိဓံ အတ္ထံ အဝိဒိတံ
ကရောတီတိပိ အဝိဇ္ဇာ၊ အန္တဝိရဟိတေ သံသာရေ သဗ္ဗယောနိဂတိဘဝ-
ဝိညာဏဋ္ဌိတိသတ္တာဝါသေသု သတ္ထေ ဇဝါပေတီတိ အဝိဇ္ဇာ၊ ပရမတ္ထတော
အဝိဇ္ဇမာနေသု ဣတ္ထိပုရိသာဒိသု ဇဝတိ၊ ဝိဇ္ဇမာနေသုပိ ခန္ဓာဒိသု န ဇဝတီတိ
အဝိဇ္ဇာ၊ အပိ စ စက္ခုဝိညာဏာဒီနံ ဝတ္ထာရမ္မဏာနံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒပဋိစ္စ-
သမုပ္ပန္နာနဉ္စ ဓမ္မာနံ ဆာဒနတောပိ အဝိဇ္ဇာ။ သင်္ခတမာတိသင်္ခရေန္တိတိ
သင်္ခါရာ။ ဝိဇာနာတိတိ ဝိညာဏံ။ နမတီတိ နာမံ၊ နာမယတီတိ ဝါ နာမံ၊
ရူပတီတိ ရူပံ။ အာယေ တနောတိ၊ အာယတဉ္စ နယတီတိ အာယတနံ။
ဖုသတီတိ ဖဿော။ ဝေဒယတီတိ ဝေဒနာ။ ပရိတဿတီတိ တဏှာ။
ဥပါဒိယတိ ဘုသံ ဂဏှာတီတိ ဥပါဒါနံ။ ဘဝတိ၊ ဘာဝယတီတိ ဝါ ဘဝေါ။
ဇနနံ ဇာတိ။ ဇီရဏံ ဇရာ။ မရန္တိ ဧတေနာတိ မရဏံ။

၇။ ဒုက္ခာဒီနိ အဋ္ဌသတာနိ အဋ္ဌ စ ဝိဿဇ္ဇနာနိ စတုသစ္စယောဇနာဝသေန
နိဒ္ဒိဋ္ဌာနိ။ “ဒုက္ခံ အဘိညေယျ”န္တိအာဒိသု ဟိ ဆန္တံ စတုက္ကာနံ ဝသေန
စတုဝိသတိ ဝိဿဇ္ဇနာနိ “စက္ခု ဇရာမရဏ”န္တိ ပေယျာလေ “စက္ခု အဘိညေယျံ
သောတံ အဘိညေယျ”န္တိအာဒိနာ “ဇာတိ အဘိညေယျာ”တိ ပရိယော-
သာနေန ပဉ္စနဝုတာမိကေန ဝိဿဇ္ဇနသတေန ယောဇေတွာ ဝုတ္တာနိ။
ပဉ္စနဝုတာမိကံ စတုက္ကသတံ ဟောတိ၊ တေသံ စတုက္ကာနံ ဝသေန အသိတိ-
အဓိကာနိ သတ္တ ဝိဿဇ္ဇနသတာနိ။ “ဇရာမရဏံ အဘိညေယျ”န္တိအာဒိကေ
စတုက္ကေ “စက္ကာရိ ဝိဿဇ္ဇနာနိ”တိ ဧဝံ သဗ္ဗာနိ အဋ္ဌ စ သတာနိ အဋ္ဌ စ
ဝိဿဇ္ဇနာနိ ဟောန္တိ။ ဧတ္ထ စ တဿ တဿ ဓမ္မဿ ပဓာနဘူတော ပစ္စယော
သမုဒယောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သဗ္ဗသင်္ခါရေဟိ သုညံ နိဗ္ဗာနံ နိရောဓောတိ
ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အနညာတညဿာမိတိန္ဒြိယာဒီနံ တိဏှဗ္ဗိ ဟိ လောကုတ္တရိန္ဒြိယာနံ
ဧတ္ထ အဘာဝံ သန္ဓာယ အနညာတညဿာမိတိန္ဒြိယနိရောဓောတိအာဒိ

ယုဇ္ဇတိ။ နိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါတိ စ သဗ္ဗတ္ထ အရိယမဂ္ဂေါ ဧဝ။ ဧဝံ ဟိ
 ဝုစ္စမာနေ ဖလေပိ မဂ္ဂဝေါဟာရသမ္ဘဝတော အညိန္ဒြိယအညာတာဝိန္ဒြိယာနန္တိ
 ယုဇ္ဇတိ။ ပုန ဒုက္ခာဒီနံ ပရိညဋ္ဌာဒီဝသေန အဋ္ဌသတာနိ အဋ္ဌ စ ဝိဿဇ္ဇနာနိ
 နိဒ္ဓိဋ္ဌာနိ၊ ပုန ဒုက္ခာဒီနံ ပရိညာပဋိဝေဓဋ္ဌာဒီဝသေန အဋ္ဌသတာနိ အဋ္ဌ စ
 ဝိဿဇ္ဇနာနိ နိဒ္ဓိဋ္ဌာနိ။ ပရိညာ စ သာ ပဋိဝိဇ္ဈိတဗ္ဗဋ္ဌေန ပဋိဝေဓော စာတိ
 ပရိညာပဋိဝေဓော၊ ပရိညာပဋိဝေဓောဝ အတ္ထော **ပရိညာပဋိဝေဓော**။

၇။ ပုန တာနေဝ ဒုက္ခာဒီနိ ဇရာမရဏပရိယန္တာနိ ဒွိအဓိကာနိ ဒွေ
 ပဒသတာနိ သမုဒယာဒီဟိ သတ္တဟိ သတ္တဟိ ပဒေဟိ ယောဇေတွာ ဒွိအဓိကာနံ
 ဒွိန္ဒြိယအဋ္ဌကသတာနံ ဝသေန သဟဿဉ္စ ဆ စ သတာနိ သောဋ္ဌသ စ ဝိဿဇ္ဇနာနိ
 နိဒ္ဓိဋ္ဌာနိ။ တတ္ထ ပဓာနဘူတော ပစ္စယော သမုဒယော၊ တဿ နိရောဓော
သမုဒယနိရောဓော။ ဆန္ဒော ဧဝ ရာဂေါ ဆန္ဒရာဂေါ၊ ဒုက္ခေ သုခသညာယ
 ဒုက္ခဿ ဆန္ဒရာဂေါ၊ တဿ နိရောဓော **ဆန္ဒရာဂနိရောဓော**။ ဒုက္ခံ ပဋိစ္စ
 ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ သုခံ သောမနဿံ ဒုက္ခဿ အဿာဒေါ။ ဒုက္ခဿ အနိစ္စတာ
 ဒုက္ခဿ ဝိပရိဏာမဓမ္မတာ ဒုက္ခဿ အာဒီနဝေါ။ ဒုက္ခေ ဆန္ဒရာဂဝိနယော
 ဆန္ဒရာဂပ္ပဟာနံ ဒုက္ခဿ နိဿရဏံ။ “ယံ ခေါ ပန ကိဉ္စိ ဘူတံ သင်္ခတံ
 ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နံ နိရောဓော တဿ နိဿရဏ”န္တိ ဝစနတော နိဗ္ဗာနမေဝ
 ဒုက္ခဿ နိဿရဏံ။ “ဒုက္ခနိရောဓော သမုဒယနိရောဓော ဆန္ဒရာဂနိရောဓော
 ဒုက္ခဿ နိဿရဏ”န္တိ နာနာသင်္ခတပဋိပက္ခဝသေန နာနာပရိယာယဝစနေဟိ
 စတူသု ဌာနေသု နိဗ္ဗာနမေဝ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ကေဓိ ပန “အာဟာရ-
 သမုဒယာ ဒုက္ခသမုဒယော အာဟာရနိရောဓော ဒုက္ခနိရောဓော သရသ-
 ဝသေန သမုဒယနိရောဓော၊ အထ ဝါ ဥဒယဗ္ဗယဒဿနေန သမုဒယ-
 နိရောဓော သဟ ဝိပဿနာယ မဂ္ဂေါ ဆန္ဒရာဂနိရောဓော”တိ ဝဒန္တိ။ ဧဝဉ္စ
 ဝုစ္စမာနေ လောကုတ္တရိန္ဒြိယာနံ အဝိပဿနူပဂတ္တာ န သဗ္ဗသာဓာရဏံ
 ဟောတိတိ ပဌမံ ဝုတ္တနယောဝ ဂဟေတဗ္ဗော။ လောကုတ္တရိန္ဒြိယေသု ဟိ
 ဆန္ဒရာဂါဘာဝတောယေဝ ဆန္ဒရာဂနိရောဓောတိ ယုဇ္ဇတိ။ သရီရေ ဆန္ဒ-
 ရာဂေနေဝ သရီရေကဒေသေသု ကေသာဒီသုပိ ဆန္ဒရာဂေါ ကတောဝ
 ဟောတိ၊ ဇရာမရဏဝန္တေသု ဆန္ဒရာဂေနေဝ ဇရာမရဏေသုပိ ဆန္ဒရာဂေါ
 ကတောဝ ဟောတိ။ ဧဝံ အဿာဒါဒီနဝါပိ ယောဇေတဗ္ဗော။ ပုန ဒုက္ခာဒီနိ
 ဇရာမရဏပရိယန္တာနိ ဒွိအဓိကာနိ ဒွေ ပဒသတာနိ သမုဒယာဒီဟိ ဆဟိ

ဆဟိ ပဒေဟိ ယောဇေတွာ ဒွိအဓိကာနံ ဒွိန္ဒံ သတ္တကသတာနံ ဝသေန နယသဟဿဉ္စ စတ္တာရိ စ သတာနိ စုဒ္ဒသ စ ဝိဿဇ္ဇနာနိ နိဒ္ဒိဋ္ဌာနိ။

၉။ ဣဒါနိ ရူပါဒီနိ ဇရာမရဏပရိယန္တာနိ ဧကောဓိကာနိ ဒွေ ပဒသတာနိ သတ္တဟိ အနုပဿနာဟိ ယောဇေတွာ နိဒ္ဒိသိတုံ ပဌမံ တာဝ အနိစ္စာ- နုပဿနာဒယော သတ္တ အနုပဿနာ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ။ တာနိ သဗ္ဗာနိ သတ္တဟိ သုဒ္ဓိကအနုပဿနာဝိဿဇ္ဇနေဟိ သဒ္ဓိံ သဟဿဉ္စ စတ္တာရိ စ သတာနိ စုဒ္ဒသ စ ဝိဿဇ္ဇနာနိ ဟောန္တိ။ အနိစ္စန္တိ အနုပဿနာ အနိစ္စာနုပဿနာ။ သာ နိစ္စသညာပဋိပက္ခာ။ ဒုက္ခန္တိ အနုပဿနာ ဒုက္ခာနုပဿနာ။ သာ သုခသညာ- ပဋိပက္ခာ။ အနတ္တဘိ အနုပဿနာ အနတ္တာနုပဿနာ။ သာ အတ္တသညာ- ပဋိပက္ခာ။ တိဿန္တံ အနုပဿနာနံ ပရိပူရတ္တာ နိဗ္ဗိန္ဒတိတိ နိဗ္ဗိဒါ၊ နိဗ္ဗိဒါ စ သာ အနုပဿနာ စာတိ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာ။ သာ နန္ဒိပဋိပက္ခာ။ စတဿန္တံ အနုပဿနာနံ ပရိပူရတ္တာ ဝိရဇ္ဇတိတိ ဝိရာဂေါ၊ ဝိရာဂေါ စ သော အနု- ပဿနာ စာတိ ဝိရာဂါနုပဿနာ။ သာ ရာဂပဋိပက္ခာ။ ပဉ္စန္ဒံ အနုပဿနာနံ ပရိပူရတ္တာ ရာဂံ နိရောဓေတိတိ နိရောဓော၊ နိရောဓော စ သော အနုပဿနာ စာတိ နိရောဓာနုပဿနာ။ သာ သမုဒယပဋိပက္ခာ။ ဆန္ဒံ အနုပဿနာနံ ပရိပူရတ္တာ ပဋိနိဿဇ္ဇတိတိ ပဋိနိဿဂ္ဂေါ၊ ပဋိနိဿဂ္ဂေါ စ သော အနုပဿနာ စာတိ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာ။ သာ အာဒါနပဋိပက္ခာ။ လောကုတ္တရိန္ဒြိယာနံ အသတိပိ ဝိပဿနူပဂတ္တေ “သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အနိစ္စာ၊ သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ ဒုက္ခာ၊ သဗ္ဗေ ဓမ္မာ အနတ္တာ”တိ ဝစနတော တေသမ္ပိ အနိစ္စဒုက္ခာနတ္တတ္တာ တတ္ထ နိစ္စသုခတ္တ- သညာနံ နန္ဒိယာ ရာဂဿ စ အဘာဝါ နိရောဓဝန္တာနီတိ အနုပဿနတော ပရိစ္စာဂပဋိနိဿဂ္ဂပက္ခန္တနပဋိနိဿဂ္ဂသမ္ဘဝတော စ တေဟိပိ သတ္တ အနုပဿနာ ယောဇိတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဇရာမရဏဝန္တေသု အနိစ္စာဒိတော ဒိဋ္ဌေသု ဇရာ- မရဏမ္ပိ အနိစ္စာဒိတော ဒိဋ္ဌိ နာမ ဟောတိ၊ ဇရာမရဏဝန္တေသု နိဗ္ဗိန္ဒန္တော ဝိရဇ္ဇန္တော ဇရာမရဏေ နိဗ္ဗိန္ဒော စ ဝိရတ္တော စ ဟောတိ၊ ဇရာမရဏဝန္တေသု နိရောဓတော ဒိဋ္ဌေသု ဇရာမရဏမ္ပိ နိရောဓတော ဒိဋ္ဌိ နာမ ဟောတိ၊ ဇရာ- မရဏဝန္တေသု ပဋိနိဿဇ္ဇန္တော ဇရာမရဏံ ပဋိနိဿဇ္ဇန္တောဝ ဟောတိတိ ဇရာမရဏေဟိ သတ္တ အနုပဿနာ ယောဇိတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၁၀။ ဣဒါနိ အာဒိနဝညဏဿ ဝတ္ထုဘူတာနံ ဥပ္ပါဒါဒီနံ ပဉ္စန္ဒံ အာရမ္မဏာနံ ဝသေန ဥပ္ပါဒါဒီနိ တေသံ ဝေဝစနာနိ ပဉ္စဒသ ဝိဿဇ္ဇနာနိ နိဒ္ဒိဋ္ဌာနိ။

၁-ခု ၁-၅၃၊ ၃ ၉-၃၆-ပိဋကသု။ ၂-ဇရာမရဏဝန္တေ (သိ)

သန္တိပဒဉာဏဿ တပုဂ္ဂိုလ်ကွာရမ္ပဏဝသေန အနုပ္ပါဒါဒိနိ ပဉ္စဒသ ဝိဿဇ္ဇနာနိ နိဒ္ဒိဋ္ဌာနိ၊ ပုန တာနေဝ ဥပ္ပါဒါနုပ္ပါဒါဒိနိ ပဒါနိ ယုဂဠကဝသေန ယောဇေတွာ တိံသ ဝိဿဇ္ဇနာနိ နိဒ္ဒိဋ္ဌာနိ။ ဧဝံ ဣမသ္မိံ နယေဝ သဠိ ဝိဿဇ္ဇနာနိ ဟောန္တိ။ တတ္ထ ဥပ္ပါဒေါတိ ပုရိမကမ္ပပစ္စယာ ဣဓ ဥပ္ပတ္တိ။ ပဝတ္တန္တိ တထာဥပ္ပန္နဿ ပဝတ္တိ။ နိမိတ္တန္တိ သဗ္ဗမ္ပိ သင်္ခါရနိမိတ္တံ။ ယောဂါဝစရဿ ဟိ သင်္ခါရာ သသဏ္ဍာနာ ဝိယ ဥပဠဟန္တိ၊ တသ္မာ နိမိတ္တန္တိ ဝုစ္စန္တိ။ အာယူဟနာတိ အာယတိံ ပဋိသန္တိဟေတုဘူတံ ကမ္မံ။ တံ ဟိ အဘိသင်္ခရဏဋ္ဌေန အာယူဟနာတိ ဝုစ္စတိ။ ပဋိသန္တိတိ အာယတိံ ဥပ္ပတ္တိ။ သာ ဟိ ဘဝန္တရပဋိသန္တာနတော ပဋိသန္တိတိ ဝုစ္စတိ။ ဂတိတိ ယာယ ဂတိယာ သာ ပဋိသန္တိ ဟောတိ။ သာ ဟိ ဂန္တဗ္ဗတော၊ ဂတိတိ ဝုစ္စတိ။ နိဗ္ဗတ္တိတိ ခန္ဓာနံ နိဗ္ဗတ္တနံ။ ဥပပတ္တိတိ “သမာပန္နဿ ဝါ ဥပပန္နဿ ဝါ”တိ^၂ ဧဝံ ဝုတ္တာ ဝိပါကပဝတ္တိ။ ဇာတိတိ ဇနနံ။ တတ္ထ တတ္ထ နိဗ္ဗတ္တမာနာနံ သတ္တာနံ ယေ ယေ ခန္ဓာ ပါတုဘဝန္တိ၊ တေသံ တေသံ ပဌမံ ပါတုဘာဝေါ။ ဇရာတိ ဇီရဏံ။ သာ ဒုဝိဓာ ဌိတညထတ္တလက္ခဏသင်္ခါတံ သင်္ခတလက္ခဏဉ္စ ခဏ္ဍိစ္စာဒိသမ္ပတော သန္တတိယံ ဧကဘဝပရိယာပန္နခန္ဓာနံ ပုရာဏဘာဝေါ စ။ သာ ဣဓ အဓိပ္ပေတော။ ဗျာဓိတိ ဓာတုက္ခောဘပစ္စယသမုဠိတော ဝိတ္တသေမှဝါတသန္တိပါတဥတုဝိပရိဏာမဝိသမပရိဟာရဥပက္ကမကမ္ပဝိပါကဝသေန အဠာဝိဓော အာဗာဓော။ ဝိဝိဓံ ဒုက္ခံ အာဒဟတိ ဝိဒဟတိတိ ဗျာဓိ၊ ဗျာဓယတိ တာပေတိ၊ ကမ္ပယတိတိ ဝါ ဗျာဓိ။ မရဏန္တိ မရန္တိ ဧတေနာတိ မရဏံ။ တံ ဒုဝိဓံ ဝယလက္ခဏသင်္ခါတံ သင်္ခတလက္ခဏဉ္စ ဧကဘဝပရိယာပန္နဇီဝိတိန္ဒြိယပုဗန္ဓဝိစ္ဆေဒေါ စ။ တံ ဣဓ အဓိပ္ပေတံ။ သောကောတိ သောစနံ။ ဉာတိဘောဂရောဂသီလဒိဋ္ဌိဗျသနေဟိ ဖုဠဿ စိတ္တသန္တာပေါ။ ပရိဒေဝေါတိ ပရိဒေဝနံ။ ဉာတိဗျသနာဒိဟိယေဝ ဖုဠဿ ဝစီပလာပေါ။ ဥပါယာသောတိ ဘုသော အာယာသော။ ဉာတိဗျသနာဒိဟိယေဝ ဖုဠဿ အဓိမတ္တစေတောဒုက္ခပ္ပဘာဝိတော ဒေါသောယေဝ။ ဧတ္ထ စ ဥပ္ပါဒါဒယော ပဉ္စေဝ အာဒိနဝဉာဏဿ ဝတ္ထုဝသေန ဝုတ္တာ၊ သေသာ တေသံ ဝေဝစနဝသေန။ “နိဗ္ဗတ္တိ”တိ ဟိ ဥပ္ပါဒဿ၊ “ဇာတိ”တိ ပဋိသန္တိယာ ဝေဝစနံ၊ “ဂတိ ဥပပတ္တိ”တိ ဣဒံ ဒွယံ ပဝတ္တဿ၊ ဇရာဒယော နိမိတ္တဿာတိ။ အနုပ္ပါဒါဒိဝစနေဟိ ပန နိဗ္ဗာနမေဝ ဝုတ္တံ။

ပုန တာနေဝ ဥပ္ပါဒါနုပ္ပါဒါဒိနိ သဠိ ပဒါနိ ဒုက္ခသုခပဒေဟိ ယောဇေတွာ သဠိ ဝိဿဇ္ဇနာနိ၊ ဘယခေမပဒေဟိ ယောဇေတွာ သဠိ ဝိဿဇ္ဇနာနိ၊

၁-ယာ (သီ) ၂-ဒု ဇ-ဂာ-ပိဋေ။

သာမိသနိရာမိသပဒေဟိ ယောဇေတွာ သဋ္ဌိဝိဿဇ္ဇနာနိ၊ သင်္ခါရနိဗ္ဗာနပဒေဟိ
 ယောဇေတွာ သဋ္ဌိဝိဿဇ္ဇနာနိ နိဒ္ဓိဋ္ဌာနိ။ တတ္ထ ဒုက္ခန္တိ အနိစ္စတ္တာ ဒုက္ခံ။ ဒုက္ခပဋိ-
 ပက္ခတော သုခံ။ ယံ ဒုက္ခံ၊ တံ ဘယံ။ ဘယပဋိပက္ခတော ခေမံ။ ယံ ဘယံ၊ တံ
 ဝဋ္ဋာမိသလောကာမိသေဟိ အဝိပ္ပမုတ္တတ္တာ သာမိသံ။ သာမိသပဋိပက္ခတော
 နိရာမိသံ။ ယံ သာမိသံ၊ တံ သင်္ခါရမတ္တမေဝ။ သင်္ခါရပဋိပက္ခတော သန္တတ္တာ
 နိဗ္ဗာနံ။ သင်္ခါရဟိ အာဒိတ္တာ၊ နိဗ္ဗာနံ သန္တန္တိ။ ဒုက္ခာကာရေန ဘယာကာရေန
 သာမိသာကာရေန သင်္ခါရကာရေနာတိ ဧဝံ တေန တေန အာကာရေန
 ပဝတ္တိံ သန္ဓာယ တထာ တထာ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ။

၁၁။ ပရိဂ္ဂဟဋ္ဌာဒိနိ ဧကတိံသ ဝိဿဇ္ဇနာနိ အရိယမဂ္ဂက္ခဏဝသေန
 နိဒ္ဓိဋ္ဌာနိ။ အရိယမဂ္ဂသမ္ပယုတ္တာ ဟိ ဓမ္မာ အာဒိတော ပဘုတိ ဥပ္ပါဒနတ္ထံ
 ပရိဂ္ဂယုန္တေ ဣတိ ပရိဂ္ဂဟာ၊ တေသံ သဘာဝေါ ပရိဂ္ဂဟဋ္ဌာ။ တေသံယေဝ
 အညမညပရိဝါရဘာဝေန ပရိဝါရဋ္ဌာ။ ဘာဝနာပါရိပူရိဝသေန ပရိ-
 ပူရဋ္ဌာ။ တေသံယေဝ သမာဓိဝသေန ဧကာရမ္မဏပရိဂ္ဂဟမပေက္ခိတွာ
 ဧကဂ္ဂဋ္ဌာ။ နာနာရမ္မဏဝိက္ခေပါဘာဝမပေက္ခိတွာ အဝိက္ခေပဋ္ဌာ။ ဝီရိယ-
 ဝသေန ပဂ္ဂဟဋ္ဌာ။ သမာဓိဝသေန ဥဒကေန နှာနိယစုဏ္ဏာနံ ဝိယ အဝိပ္ပ-
 ကိဏ္ဏတာ အဝိသာရဋ္ဌာ။ သမာဓိယောဂေန အလုလိတတ္တာ အနာဝိလဋ္ဌာ။
 အဝိကမ္ပိတတ္တာ အနိဉ္ဇနဋ္ဌာ။ ဧကတ္ထုပဋ္ဌာနဝသေနာတိ သမာဓိယောဂေန စ
 ဧကာရမ္မဏေ ဘုသံ ပတိဋ္ဌာနဝသေန စ။ ဋ္ဌိတဋ္ဌာတိ အာရမ္မဏေ နိစ္စလ-
 ဘာဝေန ပတိဋ္ဌိတဋ္ဌာ။ တဿ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏဿ အာလမ္ပနဘာဝေန
 အာရမ္မဏဋ္ဌာ။ တတ္ထေဝ နိကာမစာရဘာဝေန ဂေါစရဋ္ဌာ။ နိဿရဏ-
 ပဟာနဘာဝေန နိဗ္ဗာနဿ ပဟာနဋ္ဌာ။ ကိလေသပရိစ္စာဂဝသေန အရိယ-
 မဂ္ဂဿ ပရိစ္စာဂဋ္ဌာ။ ဒုဘတော ဝုဋ္ဌာနဝသေန ဝုဋ္ဌာနဋ္ဌာ။ နိမိတ္တပဝတ္တေဟိ
 နိဝတ္တနဝသေန နိဝတ္တနဋ္ဌာ။ နိဗ္ဗုတတ္တာ သန္တဋ္ဌာ။ အတပ္ပကတ္တာ ဥတ္တ-
 မတ္တာ စ ပဏီတဋ္ဌာ။ ကိလေသေဟိ ဝိမုတ္တတ္တာ၊ အာရမ္မဏေ စ အမိမုတ္တတ္တာ
 ဝိမုတ္တဋ္ဌာ။ အာသဝါနံ အဝိသယဘာဝေန ပရိသုဒ္ဓတ္တာ အနာသဝဋ္ဌာ။
 ကိလေသကန္တာရသံသာရကန္တာရာတိက္ကမနေန တရဏဋ္ဌာ။ သင်္ခါရနိမိတ္တာ-
 ဘာဝေန အနိမိတ္တဋ္ဌာ။ တဏှာပဏိမိအဘာဝေန အပ္ပဏီဟိတဋ္ဌာ။
 အတ္တသာရာဘာဝေန သုညတဋ္ဌာ။ ဝိမုတ္တိရသေန ဧကရသတာယ၊ သမထ-
 ဝိပဿနာနံ ဧကရသတာယ ဝါ ဧကရသဋ္ဌာ။ သမထဝိပဿနာနံ အညမညံ
 အနတိဝတ္တနဋ္ဌာ။ တေသံယေဝ ယုဂနဒ္ဓဋ္ဌာ။ အရိယမဂ္ဂဿ သင်္ခါရတော

၁-ပရိပူရိဋ္ဌာ (သိ)

နိဂ္ဂမနေန နိယျာနဋ္ဌော။ နိဗ္ဗာနသမ္မာပနေန ဟေတုဋ္ဌော။ နိဗ္ဗာနပစ္စက္ခ-
ကရဏေန ဒဿနဋ္ဌော။ အဓိပတိဘာဝေန အာဓိပတေယျဋ္ဌောတိ။

၁၂။ သမထာဒီနိ စတ္တာရိ ဝိဿဇ္ဇနာနိ သမထဝိပဿနာဝသေန နိဒ္ဓိဋ္ဌာနိ။
အနိစ္စာဒိဝသေန အနု အနု ပဿနတော အနုပဿနဋ္ဌော။ ယုဂနဒ္ဓဿ
သမထဝိပဿနာဒ္ဓယဿ ဧကရသဘာဝေန အနတိဝတ္တနဋ္ဌော။ သိက္ခာဒီနိ
နဝ ဝိဿဇ္ဇနာနိ အရိယမဂ္ဂဿ အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနဝသေန နိဒ္ဓိဋ္ဌာနိ။
သိက္ခိတဗ္ဗတ္တာ သိက္ခာ။ တဿာ သမာဒါတဗ္ဗတော သမာဒါနဋ္ဌော။ သီလေ
ပတိဋ္ဌာယ ကမ္မဋ္ဌာနဝသေန ဂဟိတဿ အာရမ္မဏဿ ဘာဝနာပဝတ္တိ-
ဋ္ဌာနတ္ထာ? (ဂေါစရဋ္ဌာနတ္ထာ စ)၂ ဂေါစရဋ္ဌော။ သမထကာလေ ဝိပဿနာ-
ကာလေ ဝါကောသဇ္ဇဝသေန လိနဿ စိတ္တဿ ဓမ္မဝိစယဝိရိယပီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂ-
ဘာဝနာဝသေန ဥဿာဟနဋ္ဌော ပဂ္ဂဟဋ္ဌော။ ဥဒ္ဓစ္စဝသေန ဥဒ္ဓတဿ
စိတ္တဿ ပဿဒ္ဓိသမာဓိဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဘာဝနာဝသေန သန္ဓိသီဒါပနဋ္ဌော
နိဂ္ဂဟဋ္ဌော။ ဥဘော ဝိသုဒ္ဓါနန္တိ ဥဘတော ဝိသုဒ္ဓါနံ၊ လိနုဒ္ဓတပက္ခတော
နိဝါရေတွာ ဝိသုဒ္ဓါနံ စိတ္တာနန္တိ အတ္ထော။ မဇ္ဈိမဘာဝေ ဌိတာနံ သန္တတိ-
ဝသေန ပဝတ္တမာနာနံ စိတ္တာနံ ဝသေန ဗဟုဝစနံ ကတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။
ဥဿာဟနသန္ဓိသီဒါပနေသု သဗျာပါရာဘာဝေါ အဇ္ဈုပေက္ခနဋ္ဌော။ သမပ္ပ-
ဝတ္တဿ စိတ္တဿ ဝသေန ဘာဝနာ ဝိသေသာဓိဂမဋ္ဌော။ အရိယမဂ္ဂပါတု-
ဘာဝဝသေန ဥတ္တရိပဋိဝေဓဋ္ဌော။ အရိယမဂ္ဂသိဒ္ဓစတုသစ္စပဋိဝေဓဝသေန
သစ္စာဘိသမယဋ္ဌော။ ဖလသမာပတ္တိဝသေန နိရောဓေ ပတိဋ္ဌာပကဋ္ဌော။
သာ ဟိ တံသမင်္ဂိပုဂ္ဂလံ နိရောဓသင်္ခါတေ နိဗ္ဗာနေ ပတိဋ္ဌာပေတိ။

သဒ္ဓိန္ဒြိယာဒီနိ ပဉ္စ ဝိဿဇ္ဇနာနိ ဣန္ဒြိယဋ္ဌဝသေန ဝုတ္တာနိ။ အဓိမောက္ခဋ္ဌောတိ
အဓိမုစ္စနဋ္ဌော။ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌောတိ အာရမ္မဏံ ဥပေစ္စ ပတိဋ္ဌာနဋ္ဌော။ ဒဿန-
ဋ္ဌောတိ သဘာဝပေက္ခနဋ္ဌော။ သဒ္ဓါဗလာဒီနိ ပဉ္စ ဝိဿဇ္ဇနာနိ ဗလဋ္ဌဝသေန
နိဒ္ဓိဋ္ဌာနိ။ အကမ္ပိယဋ္ဌေန သဒ္ဓါဝ ဗလန္တိ သဒ္ဓါဗလံ။ အဿဒ္ဓိယေတိ အဿဒ္ဓိယေန။
အဿဒ္ဓိယန္တိ စ သဒ္ဓါပဋိပက္ခဘူတော စိတ္တုပ္ပါဒေါ။ အကမ္ပိယဋ္ဌောတိ အကမ္မေ-
တဗ္ဗဋ္ဌော၊ ကမ္မေတုံ န သက္ကာတိ အတ္ထော။ ကောသဇ္ဇေတိ ကုသိတဘာဝသင်္ခါ-
တေန ထိနမိဒ္ဓေန။ ပမာဒေတိ သတိပဋိပက္ခေန စိတ္တုပ္ပါဒေန။ ဥဒ္ဓစ္စေတိ
အဂ္ဂပသမသင်္ခါတေန ဥဒ္ဓစ္စေန။ အဝိဇ္ဇာယာဘိ မောဟေန။ သတိသမ္မော-
ဇ္ဈင်္ဂါဒီနိ သတ္တ ဝိဿဇ္ဇနာနိ ဗောဇ္ဈင်္ဂဋ္ဌဝသေန နိဒ္ဓိဋ္ဌာနိ။ ပုဇ္ဈနကဿ

၁-ဟေတုတ္ထော (သျှာ) ၂-(....) သီ-သျှာပေါတ္ထကေသု နတ္ထိ။

အင်္ဂါ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ ပသတ္ထော သုန္ဒရော စ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ သမ္မောဇ္ဈင်္ဂါ၊
 သတိယေဝ သမ္မောဇ္ဈင်္ဂါ သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဓမ္မေဝိစိနာတိတိ ဓမ္မဝိစယော။
 ပညာယေတံ နာမံ။ ပဝိစယဋ္ဌောတိ ဝိစာရဋ္ဌော^၁။ ဝိနယတိတိ ဝီတိ။
 ဖရဏဋ္ဌောတိ ဝိသရဏဋ္ဌော။ ပဿန္တနံ ပဿန္တိ။ ဥပသမဋ္ဌောတိ နိဒ္ဒရထဋ္ဌော။
 ဥပပတ္တိတော ဣက္ခတိတိ ဥပေက္ခာ၊ သမံ ပေက္ခတံ အပက္ခပတိတာဝ ဟုတော
 ပေက္ခတိတိ အတ္ထော။ သာ ဣဓ တတြမဇ္ဈတ္တုပေက္ခာ၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂပေက္ခာတိပိ
 တဿာ နာမံ။ သမဝါဟိတလက္ခဏတ္တာ ပဋိသင်္ခါနဋ္ဌော။

သမ္မာဒိဋ္ဌာဒိနိ အဋ္ဌ ဝိဿဇ္ဇနာနိ မဂ္ဂဝသေန နိဒ္ဒိဋ္ဌာနိ။ သမ္မာ ပဿတိ၊
 သမ္မာ ဝါ တာယ ပဿန္တိ၊ ပသတ္တာ သုန္ဒရာ ဝါ ဒိဋ္ဌိတိ သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ တဿာ
 သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ။ သမ္မာ သက်ပေတိ၊ သမ္မာ ဝါ တေန သက်ပေန္တိ၊ ပသတ္ထော
 သုန္ဒရော ဝါ သက်ပေတိ သမ္မာသက်ပေတိ။ အဘိရောပနဋ္ဌောတိ စိတ္တဿ
 အာရမ္မဏာရောပနဋ္ဌော။ အာရမ္မဏာဘိနိရောပနဋ္ဌောတိပိ ပါဋ္ဌော။ သမ္မာ
 ဝဒတိ၊ သမ္မာ ဝါ တာယ ဝဒန္တိ၊ ပသတ္တာ သုန္ဒရာ ဝါ ဝါစာတိ သမ္မာဝါစာ။
 မိစ္ဆာဝါစာဝိရတိယာ ဧတံ နာမံ။ ပရိဂ္ဂဟဋ္ဌောတိ စတုဗ္ဗိဝေစိသံဝရပရိဂ္ဂဟဋ္ဌော။
 သမ္မာ ကရောတိ၊ သမ္မာ ဝါ တေန ကရောန္တိ၊ ပသတ္ထံ သုန္ဒရံ ဝါ ကမ္မန္တိ သမ္မာကမ္မံ၊
 သမ္မာကမ္မမေဝ သမ္မာကမ္မန္တော။ မိစ္ဆာကမ္မန္တဝိရတိယာ ဧတံ နာမံ။ သမုဋ္ဌာ-
 နဋ္ဌောတိ တိဝိခကာယသံဝရသမုဋ္ဌာနဋ္ဌော။ သမ္မာ အာဇီဝတိ၊ သမ္မာ ဝါ
 တေန အာဇီဝန္တိ၊ ပသတ္ထော သုန္ဒရော ဝါ အာဇီဝေတိ သမ္မာအာဇီဝေတိ။
 မိစ္ဆာဇီဝဝိရတိယာ ဧတံ နာမံ။ ဝေဒါဒါနဋ္ဌောတိ ပရိသုဒ္ဓဋ္ဌော။ သမ္မာ ဝါယမတိ၊
 သမ္မာ ဝါ တေန ဝါယမန္တိ၊ ပသတ္ထော သုန္ဒရော ဝါ ဝါယာမေတိ သမ္မာ-
 ဝါယာမေတိ။ သမ္မာ သရတိ၊ သမ္မာ ဝါ တာယ သရန္တိ၊ ပသတ္တာ သုန္ဒရာ
 ဝါ သတိတိ သမ္မာသတိ။ သမ္မာ သမာဓိယတိ၊ သမ္မာ ဝါ တေန သမာဓိယန္တိ၊
 ပသတ္ထော သုန္ဒရော ဝါ သမာဓိတိ သမ္မာသမာဓိ။

၁၃။ ဣန္ဒြိယာဒိနိ ဒသ ဝိဿဇ္ဇနာနိ ရာသိကတွာ အနုပုဗ္ဗပဋိပါဋိဝသေန
 နိဒ္ဒိဋ္ဌာနိ။ အာဓိပတေယျဋ္ဌောတိ ဣန္ဒြိယကရဏဝသေန အဓိပတိအတ္ထော။ အကမ္မိ-
 ယဋ္ဌောတိ ပဋိပက္ခေဟိ ကမ္မေတုံ အသက္ကုဏေယျဋ္ဌော။ နိယျာနဋ္ဌောတိ
 လောကီယလောကုတ္တရာနမ္မိ ပဋိပက္ခတော နိဂ္ဂမနဋ္ဌော။ ဟေတုဋ္ဌောတိ
 မိစ္ဆာဒိဋ္ဌာဒိနံ ပဟာနာယ သမ္မာဒိဋ္ဌာဒယော ဟေတုတိ ဝါ သဗ္ဗေပိ သမ္မာ-
 ဒိဋ္ဌာဒယော နိဗ္ဗာနသမ္မာပကဟေတုတိ ဝါ ဟေတုဋ္ဌော။ သတိပဋ္ဌာနေသု

၁-ဝိစယဋ္ဌော (သိ)

အာရမ္မဏေသု ဩက္ခန္ဓိတွာ ပက္ခန္ဓိတွာ ဥပဋ္ဌာနတော ဥပဋ္ဌာနံ၊ သတိယေဝ ဥပဋ္ဌာနံ သတိပဋ္ဌာနံ။ ကာယဝေဒနာစိတ္တဓမ္မေသု ပနဿာ အသုဘဒုက္ခာနိစ္စာ-
 နတ္တာကာရဂဟဏဝသေန သုဘသုခနိစ္စတ္တသညာပဟာနကိစ္စသာဓနဝသေန
 စ ပဝတ္တိတော စတုဓာ ဘေဒေါ ဟောတိ။ တောနိ ပုဗ္ဗဘာဂေ နာနာစိတ္တေသု
 လဗ္ဘန္တိ၊ မဂ္ဂက္ခန္ဓေ ပန ဧကောယေဝ သတိ စတ္တာရိ နာမာနိ လဘတိ။ သမ္ပပ္ပဓာ-
 နေသု ပဒဟန္တိ ဧတေနာတိ ပဓာနံ၊ သောဘနံ ပဓာနံ သမ္ပပ္ပဓာနံ၊ သမ္မာ ဝါ
 ပဒဟန္တိ ဧတေနာတိ သမ္ပပ္ပဓာနံ၊ သောဘနံ ဝါ တံ ကိလေသဝိရူပတ္တဝိရဟတော
 ပဓာနဉ္စ ဟိတသုခနိပ္ပုဒကတ္တေန သေဋ္ဌဘာဝါဝဟနတော ပဓာနဘာဝ-
 ကရဏတော ဝါ သမ္ပပ္ပဓာနံ။ ဝီရိယဿေတံ အဓိဝစနံ။ ဥပ္ပန္နာနုပ္ပန္နာနံ
 အနုပ္ပန္နုပ္ပန္နာနဉ္စ အကုသလကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ပဟာနာနုပ္ပတ္တိဥပ္ပါဒဋ္ဌိတိကိစ္စ-
 သာဓနဝသေန ပဝတ္တိတော ပနဿ စတုဓာ ဘေဒေါ ဟောတိ။ တောနိပိ
 ပုဗ္ဗဘာဂေ နာနာစိတ္တေသု လဗ္ဘန္တိ၊ မဂ္ဂက္ခန္ဓေ ပန ဧကမေဝ ဝီရိယံ စတ္တာရိ
 နာမာနိ လဘတိ။ ပဒဟနဋ္ဌောတိ ဥဿာဟနဋ္ဌော။ ပဓာနဋ္ဌောတိပိ ပါဋ္ဌော၊
 သောယေဝတ္ထော။

ဣဒ္ဓိပါဒါနန္တိ ဣတ္ထ ဆန္ဒဝီရိယစိတ္တဝီရိယသု ဧကေကော ဣဇ္ဈတိတိ ဣဒ္ဓိ၊
 သမိဇ္ဈတိ နိပ္ပဇ္ဇတိတိ အတ္ထော။ ဣဇ္ဈန္တိ ဝါ တောယ သတ္တာ ဣဒ္ဓါ ဝုဒ္ဓါ
 ဥက္ကံသဂတာ ဟောန္တိတိ ဣဒ္ဓိ၊ ပဌမေနတ္ထေန ဣဒ္ဓိ ဧဝ ပါဒေါ ဣဒ္ဓိပါဒေါ၊
 ဣဒ္ဓိကောဋ္ဌာသောတိ အတ္ထော။ ဒုတိယေနတ္ထေန ဣဒ္ဓိယာ ပါဒေါတိ ဣဒ္ဓိပါဒေါ။
 ပါဒေါတိ ပတိဋ္ဌာ၊ အဓိဂမူပါယောတိ အတ္ထော။ တေန ဟိ ယသ္မာ ဥပရူပရိ
 ဝိသေသသင်္ခါတံ ဣဒ္ဓိ° ပဇ္ဇန္တိ ပါပုဏန္တိ၊ တသ္မာ ပါဒေါတိ ဝုဇ္ဇတိ။ ဧတေ
 ဆန္ဒာဒယော ပုဗ္ဗဘာဂေ အဓိပတိဝသေန နာနာစိတ္တေသု လဗ္ဘန္တိ၊ မဂ္ဂက္ခန္ဓေ
 ပန သဟေဝ လဗ္ဘန္တိ။ ဣဇ္ဈနဋ္ဌောတိ နိပ္ပဇ္ဇနဋ္ဌော ပတိဋ္ဌာနဋ္ဌော ဝါ။
 သစ္စာနန္တိ စတုန္တံ အရိယသစ္စာနံ။ တထဋ္ဌောတိ ယထာသဘာဝဋ္ဌော။ ဣမာနိ
 အဋ္ဌ ဝိဿဇ္ဇနာနိ လောကီယလောကုတ္တရမိဿကာနိ။ ပယောဂါနန္တိ° စတုန္တံ
 အရိယမဂ္ဂပယောဂါနံ။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓဋ္ဌောတိ စတုန္တံ အရိယဖလာနံ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓဋ္ဌော။
 မဂ္ဂပယောဂေါ ဟိ ဖလက္ခန္ဓေ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓေါ ဟောတိ နိဋ္ဌိတကိစ္စတ္တာ။
 မဂ္ဂပယောဂါနံ ဖလောဒယေန ပဋိပ္ပဿဒ္ဓဘာဝေါ ဝါ။ ဖလာနံ သန္တိကိရိ-
 ယဋ္ဌောတိ အရိယဖလာနံ ပစ္စဝေက္ခဏာဝသေန ပစ္စက္ခကရဏဋ္ဌော။ အာရမ္မဏ-
 သန္တိကိရိယာ ဝုတ္တာ ဟောတိ၊ ဖလက္ခန္ဓေ ပဋိလဘာသန္တိကိရိယာ ဝါ။
 ဝိတက္ကာဒိနိ ပဉ္စ ဝိဿဇ္ဇနာနိ ဈာနင်္ဂဝသေန နိဋ္ဌိဋ္ဌာနိ။ ဝိတက္ကနံ ဝိတက္ကာ။

၁-ယောဂါနန္တိ(သိ)၊ ပါဠိယံ ပန “မဂ္ဂါန”န္တိ ဒိဿတိ။

ဦဟနန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဝိစရဏံ ဝိစာရော၊ အနုသဉ္ဇရဏန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဥပဝိစာရဋ္ဌောတိ အနုမဇ္ဇနဋ္ဌော။ အဘိသန္တနဋ္ဌောတိ တေမနဋ္ဌော သမာဓိဝသေန စိတ္တဿ ကောဂ္ဂဋ္ဌော။

အာဝဇ္ဇနာဒိနိ ပဉ္စဒသ ဝိဿဇ္ဇနာနိ ပကိဏ္ဏကဝသေန နိဒ္ဒိဋ္ဌာနိ။ ပဉ္စဒါရမနောဒ္ဒါရေသု ဘဝင်္ဂါရမ္ပဏတော အညာရမ္ပဏေ စိတ္တသန္တာနံ နမေန္တာနံ ဒိန္နံ စိတ္တာနံ အာဝဇ္ဇနဋ္ဌော။ ဝိညာဏဿ ဝိဇာနနဋ္ဌော။ ပညာယ ပဇာနနဋ္ဌော။ သညာယ သန္ဓာနနဋ္ဌော။ သမာဓိဿ ကောဒဋ္ဌော။ ဒုတိယဇျာနသ္မိံ ဟိ သမာဓိကောဥဒေတိတိ ကောဒီတိ ဝုစ္စတိ။ ဝိတက္ကဝိစာရေဟိ အနဇျာရဋ္ဌတ္တာ အဂ္ဂေါ သေဋ္ဌော ဟုတွာ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ အတ္ထော။ သေဋ္ဌောပိ ဟိ လောကေ ကောတိ ဝုစ္စတိ။ ဝိတက္ကဝိစာရဝိရဟိတော ဝါ ကော အသဟာယော ဟုတွာ ဥဒေတိတိပိ ဝဇ္ဇတိ။ သဗ္ဗောပိ ဝါ ကုသလသမာဓိ နိဝရဏာဒိနံ ဥဒ္ဓစ္စဿေဝ ဝါ ပဋိပက္ခတ္တာ တေဟိ အနဇျာရဋ္ဌောတိ အဂ္ဂေါ ဟုတွာ ဥဒေတိတိ ဝါ တေဟိ ဝိရဟိတောတိ အသဟာယော ဟုတွာ ဥဒေတိတိ ဝါ ကောဒီတိ ယုဇ္ဇတိ။ အဘိညာယ ဉာတဋ္ဌောတိ ဉာတပရိညာယ သဘာဝဇာနနဋ္ဌော။ ပရိညာယ တိရဏဋ္ဌောတိ တိရဏပရိညာယ အနိစ္စာဒိတော ဥပပရိက္ခဏဋ္ဌော။ ပဟာနဿ ပရိစ္စာဂဋ္ဌောတိ ပဟာနပရိညာယ ပဋိပက္ခပဇာနဋ္ဌော။ သမပ္ပဝတ္တာယ ဘာဝနာယ ကေရသဋ္ဌော။ ဖဿနဋ္ဌောတိ ဖုသနဋ္ဌော ဝိန္ဒနဋ္ဌော။ ပိဋ္ဌာဘာရဝဟနာဒိနာ ခန္ဓဋ္ဌော။ သုညာဒိနာ ဓာတုဋ္ဌော။ သကသကမရိယာဒါယတနာဒိနာ အာယတနဋ္ဌော။ ပစ္စယေဟိ သင်္ဂမ္ပ ကတဝသေန သင်္ခတဋ္ဌော။ တဗ္ဗိပရိတေန အသင်္ခတဋ္ဌော။

၁၄။ စိတ္တဋ္ဌာဒိနိ ပဉ္စဒသ ဝိဿဇ္ဇနာနိ စိတ္တသမ္ပန္ဓေန နိဒ္ဒိဋ္ဌာနိ။ စိတ္တဋ္ဌောတိ ဧတ္ထ အာရမ္ပဏံ စိန္တေတိတိ စိတ္တံ၊ ဝိဇာနာတိတိ အတ္ထော။ ယံ ပနေတ္ထ ဇဝနံ ဟောတိ၊ တံ ဇဝနဝိထိဝသေန အတ္တနော သန္တာနံ စိန္တေတိတိပိ စိတ္တံ၊ ယံ ဝိပါကံ ဟောတိ၊ တံ ကမ္မကိလေသေဟိ စိတန္တိပိ စိတ္တံ၊ သဗ္ဗမ္ပိ ယထာနုရူပံ စိတ္တတာယ စိတ္တံ၊ စိတ္တကရဏတာယ စိတ္တံ၊ ယံ ဝဇ္ဇဿ ပစ္စယော ဟောတိ၊ တံ သံသာရဒုက္ခံ စိန္တေတိတိပိ စိတ္တံ။ ဧဝံ အာရမ္ပဏေ စိတ္တတာဒိတော စိတ္တဋ္ဌော။ စိတ္တုပ္ပါဒနေ ဖလုပ္ပါဒနေ ဝါ နာဿ အန္တရမတ္တိတိ အနန္တရံ၊ အနန္တရဿ ဘာဝေါ အာနန္တရိယံ၊ စိတ္တဿ အာနန္တရိယံ စိတ္တာနန္တရိယံ၊ သော စိတ္တာနန္တရိယဋ္ဌော၊ အရဟတော စုတိစိတ္တံ ဝဇ္ဇေတွာ ယဿ ကဿစိ သမနန္တရနိရုဒ္ဓဿ စိတ္တဿ အနန္တရစိတ္တုပ္ပါဒနေ သမတ္တဘာဝေါ မဂ္ဂစိတ္တဿ အနန္တရဖလုပ္ပါဒနေ သမတ္တဘာဝေါတိ အဓိပ္ပါယော။ စိတ္တဿ ဝုဋ္ဌာနဋ္ဌောတိ

ဘာဝနဋ္ဌော။ ပုနပ္ပုနံ ကရဏဝသေန ဗဟုလိကမ္ပဋ္ဌော။ ဗဟုလိကတဿ သုဠု သမုတ္တိတဝသေန သုသမုဂ္ဂတဋ္ဌော။ သုသမုဂ္ဂတဿ ပစ္စနိကေဟိ သုဠု ဝိမုတ္တိဝသေန အာရမ္မဏေ စ သုဠု အဝိမုတ္တိဝသေန သုဝိမုတ္တဋ္ဌော။

ဗုဒ္ဓါနုဋ္ဌာဒီနိ စတ္တာရိ ပဒါနိ ဗောဇ္ဈင်္ဂဝသေန ဝုတ္တာနိ။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂ-
ဗောဇ္ဈင်္ဂါနိ ဗုဒ္ဓါနုဋ္ဌော။ သကဒါဂါမိမဂ္ဂဗောဇ္ဈင်္ဂါနိ အနုဗုဒ္ဓါနုဋ္ဌော။ အနာ-
ဂါမိမဂ္ဂဗောဇ္ဈင်္ဂါနိ ပဋိဗုဒ္ဓါနုဋ္ဌော။ အရဟတ္တမဂ္ဂဗောဇ္ဈင်္ဂါနိ သမ္မုဒ္ဓါနုဋ္ဌော။
ဝိပဿနာဗောဇ္ဈင်္ဂါနိ ဝါ ဗုဒ္ဓါနုဋ္ဌော။ ဒဿနမဂ္ဂဗောဇ္ဈင်္ဂါနိ အနုဗုဒ္ဓါနုဋ္ဌော။
ဘာဝနာမဂ္ဂဗောဇ္ဈင်္ဂါနိ ပဋိဗုဒ္ဓါနုဋ္ဌော။ ဖလဗောဇ္ဈင်္ဂါနိ သမ္မုဒ္ဓါနုဋ္ဌော။ ယထာ-
ဝုတ္တနယေနေပ ဗောဇ္ဈင်္ဂါနိ တဿ တဿ ပုဂ္ဂလဿ ဗောဓနာဒိကရဏေန
ဗောဓနဋ္ဌာဒယော စတ္တာရော အတ္တာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ယထာဝုတ္တာနံယေဝ
ဗောဇ္ဈင်္ဂါနိ ဗုဒ္ဓါနုဋ္ဌေန “ဗောဓော”တိ လဒ္ဓနာမဿ ပုဂ္ဂလဿ ပက္ခေ ဘဝတ္တာ
ဗောဓိပက္ခိယာ နာမ။ တေသံ ယထာဝုတ္တာနံယေဝ ဗောဓိပက္ခိယဋ္ဌာဒယော
စတ္တာရော အတ္တာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဝိပဿနာပညာဝသေန ဇောတနဋ္ဌော။
ကမတော စတုမဂ္ဂပညာဝသေန ဥဇ္ဇောတနာနုဇ္ဇောတနပဋိဇ္ဇောတနသဇ္ဇော-
တနဋ္ဌော။ ကမတော စတုမဂ္ဂပညာဝသေန ဝါ ဇောတနဋ္ဌာဒယော၊ ဖလ-
ပညာဝသေန သဇ္ဇောတနဋ္ဌော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၁၆။ ပတာပနဋ္ဌာဒီနိ အဋ္ဌာရသ ဝိဿဇ္ဇနာနိ အရိယမဂ္ဂဝသေန နိဋ္ဌိဋ္ဌာနိ။
အရိယမဂ္ဂေါ ဟိ ယဿုပ္ပဇ္ဇတိ၊ တံ ပတာပေတိ ပဘာသေတိ ဝိရောစာပေတိတိ
ပတာပနော၊ တဿ ပတာပနဋ္ဌော။ တဿေဝ အတိပဘဿရဘာဝေန
သသံ ဝိရောစနဋ္ဌော။ ကိလေသာနံ ဝိသောသနေန သန္တာပနဋ္ဌော။ အမလ-
နိဗ္ဗာနာရမ္မဏတ္တာ အမလဋ္ဌော။ သမ္ပယုတ္တမလာဘာဝေန ဝိမလဋ္ဌော။
အာရမ္မဏကရဏမလာဘာဝေန နိမ္မလဋ္ဌော။ အထ ဝါ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဿ
အမလဋ္ဌော။ သကဒါဂါမိအနာဂါမိမဂ္ဂါနိ ဝိမလဋ္ဌော။ အရဟတ္တမဂ္ဂဿ
နိမ္မလဋ္ဌော။ အထ ဝါ သာဝကမဂ္ဂဿ အမလဋ္ဌော။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓမဂ္ဂဿ
ဝိမလဋ္ဌော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓမဂ္ဂဿ နိမ္မလဋ္ဌော။ ကိလေသဝိသမာဘာဝေန
သမဋ္ဌော။ “သမ္မာ မာနာဘိသမယာ”တိအာဒိသု၊ ဝိယ ကိလေသပ္ပဟာနဋ္ဌေန
သမယဋ္ဌော။ ဝိက္ခမ္ဘနတဒင်္ဂသမုစ္ဆေဒပဋိပ္ပဿဒ္ဓိနိဿရဏသင်္ခါတေသု ပဉ္စသု
ဝိဝေကေသု သမုစ္ဆေဒဝိဝေကတ္တာ ဝိဝေကဋ္ဌော၊ ဝိနာဘာဝဋ္ဌော။ နိဿရဏ-
ဝိဝေကေ နိဗ္ဗာနေ စရဏတော ဝိဝေကစရိယဋ္ဌော။ ပဉ္စသု ဝိရာဂေသု

၁-ပကာသနဋ္ဌာဒီနိ (သိ) ၂-မ ၁-၁၅၊ အံ ၂-၂၁၅၊ အံ ၁-၁၃၃-ဝိဋ္ဌာဒိသု။

သမုစ္ဆေဒဝိရာဂတ္တာ ဝိရာဂဋ္ဌော၊ ဝိရဇ္ဇနဋ္ဌော။ နိဿရဏဝိရာဂေ နိဗ္ဗာနေ စရဏတော ဝိရာဂစရိယဋ္ဌော။ ပဉ္စသု နိရောဓေသု သမုစ္ဆေဒနိရောဏတ္တော နိရောဓဋ္ဌော။ ဒုက္ခနိရောဓေ နိဗ္ဗာနေ စရဏတော နိရောဓစရိယဋ္ဌော။ ပရိစ္စာဂပက္ခန္ဓနဝေါသဂ္ဂတ္တာ ဝေါသဂ္ဂဋ္ဌော။ အရိယမဂ္ဂေါ ဟိ သမုစ္ဆေဒဝသေန ကိလေသပ္ပဟာနတော ပရိစ္စာဂဝေါသဂ္ဂေါ၊ အာရမ္မဏကရဏေန နိဗ္ဗာနပက္ခန္ဓနတော ပက္ခန္ဓနဝေါသဂ္ဂေါ စ။ ဝိပဿနာ ပန တဒဂံဝသေန ကိလေသပ္ပဟာနတော ပရိစ္စာဂဝေါသဂ္ဂေါ၊ တန္တိန္ဒဘာဝေန နိဗ္ဗာနပက္ခန္ဓနတော ပက္ခန္ဓနဝေါသဂ္ဂေါ။ န သော ဣဓ အဓိပ္ပေတော။ ဝေါသဂ္ဂဘာဝေန စရဏတော ဝေါသဂ္ဂစရိယဋ္ဌော။ ပဉ္စသု ဝိမုတ္တိသု သမုစ္ဆေဒဝိမုတ္တိတ္တာ ဝိမုတ္တဋ္ဌော။ နိဿရဏဝိမုတ္တိယံ စရဏတော ဝိမုတ္တိစရိယဋ္ဌော။

ဆန္ဒဝီရိယစိတ္တဝိမံသာသင်္ခါတေသု စတုသု ဣဒ္ဓိပါဒေသု ဧကေကဣဒ္ဓိပါဒဝသေန ဒသ ဒသ ကတ္တာ စတုရိဒ္ဓိပါဒဝသေန ဆန္ဒဋ္ဌာဒိနိ စတ္တာလီသဝိဿဇ္ဇနာနိ နိဒ္ဓိဋ္ဌာနိ။ ကတ္ထုကမ္ပတဋ္ဌော ဆန္ဒဋ္ဌော။ ဆန္ဒံ သိသံ ကတ္တာ ဘာဝနာရမ္ဘကာလေ မူလဋ္ဌော။ သဟဇာတာနံ ပတိဋ္ဌာဘာဝေန ပါဒဋ္ဌော။ ပဒဋ္ဌောတိ ဝါ ပါဋ္ဌော။ ဣဒ္ဓိပါဒတ္တာ အဓိပတိဘာဝေန ပဓာနဋ္ဌော။ ပယောဂကာလေ ဣဇ္ဈနဋ္ဌော။ သဒ္ဓါသမ္ပယောဂေန အဓိမောက္ခဋ္ဌော။ ဝီရိယသမ္ပယောဂေန ပဂ္ဂဟဋ္ဌော။ သတိသမ္ပယောဂေန ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌော။ သမာဓိသမ္ပယောဂေန အဝိက္ခေပဋ္ဌော။ ပညာသမ္ပယောဂေန ဒဿနဋ္ဌော။ ပဂ္ဂဟဋ္ဌော ဝီရိယဋ္ဌော။ ဝီရိယံ သိသံ ကတ္တာ ဘာဝနာရမ္ဘကာလေ မူလဋ္ဌော။ သယံ ဝီရိယတ္တာ ပဂ္ဂဟဋ္ဌော။ စိန္တနဋ္ဌာဒိကော စိတ္တဋ္ဌော။ စိတ္တံ သိသံ ကတ္တာ ဘာဝနာရမ္ဘကာလေ မူလဋ္ဌော။ ဥပပရိက္ခနဋ္ဌော ဝိမံသဋ္ဌော။ ဝိမံသံ သိသံ ကတ္တာ ဘာဝနာရမ္ဘကာလေ မူလဋ္ဌော။ သယံ ဝိမံသတ္တာ ဒဿနဋ္ဌော။

၁၇။ ဒုက္ခဿ ဝိဋ္ဌနဋ္ဌောတိအာဒိနိ သောဋ္ဌသ ဝိဿဇ္ဇနာနိ သစ္စာနံ တထလက္ခဏဝသေန နိဒ္ဓိဋ္ဌာနိ။ ဒုက္ခဒဿနေနေဝ ဝိဋ္ဌနဋ္ဌော။ ဒုက္ခာယူဟနသမုဒယဒဿနေန သင်္ခတဋ္ဌော။ သဗ္ဗကိလေသသန္တာပဟရသုသိတလမဂ္ဂဒဿနေန သန္တာပဋ္ဌော။ အဝိပရိဏာမဓမ္မနိရောဓဒဿနေန ဝိပရိဏာမဋ္ဌော။ သမုဒယဒဿနေနေဝ အာယူဟနဋ္ဌော။ သမုဒယာယူဟိတဒုက္ခဒဿနေန နိဒါနဋ္ဌော။ ဝိသညောဂဘူတနိရောဓဒဿနေန သညောဂဋ္ဌော။ နိယျာနဘူတမဂ္ဂဒဿနေန ပလိဗောဓဋ္ဌော။ နိရောဓဒဿနေနေဝ နိဿရဏဋ္ဌော။ အဝိဝေကဘူတသမုဒယဒဿနေန ဝိဝေကဋ္ဌော။ သင်္ခတဘူတမဂ္ဂဒဿနေန အသင်္ခတဋ္ဌော။ ဝိသဘူတဒုက္ခဒဿနေန အမတဋ္ဌော။

မဂ္ဂဒဿနေနေဝ နိယျာနဋ္ဌော။ နိဗ္ဗာနသမ္ပတ္တိယာ အဟေတုဘူတသမုဒယ-
ဒဿနေန ဟေတုဋ္ဌော။ သုဒုဒ္ဒသနိရောဓဒဿနေန ဒဿနဋ္ဌော။ ကပဏဇန-
သဒိသဒုက္ခဒဿနေန ဥဋ္ဌာရကုလသဒိသော အာဓိပတေယျဋ္ဌော ပါတု-
ဘဝတီတိ။ ဧဝံ တံတံသစ္စဒဿနေန တဒညသစ္စဒဿနေန စ ဧကေကဿ
သစ္စဿ စတ္တာရော စတ္တာရော လက္ခဏဋ္ဌာ ဝုတ္တာ။

တထဋ္ဌာဒီနိ ဒွါဒသ ဝိဿဇနာနိ သဗ္ဗဓမ္မသင်္ဂါဟကဒွါဒသပဒဝသေန
နိဒ္ဒိဋ္ဌာနိ။ တထဋ္ဌောတိ ယထာသဘာဝဋ္ဌော။ အနတ္တဋ္ဌောတိ အတ္တဝိရဟိ-
တဋ္ဌော။ သစ္စဋ္ဌောတိ အဝိသံဝါဒနဋ္ဌော။ ပဋိဝေဓဋ္ဌောတိ ပဋိဝိဇ္ဈိတဗ္ဗဋ္ဌော။
အဘိဇာနနဋ္ဌောတိ အဘိဇာနိတဗ္ဗဋ္ဌော။ ပရိဇာနနဋ္ဌောတိ ဉာတတိရဏ-
ပရိညာယ ပရိဇာနိတဗ္ဗဋ္ဌော။ ဓမ္မဋ္ဌောတိ သဘာဝဓာရဏာဒိအတ္ထော။
ဓာတုဋ္ဌောတိ သုညာဒိအတ္ထော။ ဉာတဋ္ဌောတိ ဇာနိတုံ သက္ကဏေယျဋ္ဌော။
သန္တိကိရိယဋ္ဌောတိ သန္တိကာတဗ္ဗဋ္ဌော။ ဖဿနဋ္ဌောတိ ဉာဏေန ဖုဿိတဗ္ဗဋ္ဌော။
အဘိသမယဋ္ဌောတိ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏေန အဘိသမ္မာဂန္တဗ္ဗဋ္ဌော၊ ဉာဏေန
ပဋိလဘိတဗ္ဗဋ္ဌော ဝါ။ ပဋိလာဘောပိ ဟိ “အတ္တာဘိသမယာ မိရော”တိ-
အာဒိသု^၁ ဝိယ အဘိသမယောတိ ဝုစ္စတိ။

၁၀။ နေက္ခမ္မာဒီနိ သတ္တ ဝိဿဇနာနိ ဥပစာရဇ္ဈာနဝသေန နိဒ္ဒိဋ္ဌာနိ။
နေက္ခမ္မန္တိ ကာမစ္ဆန္ဒဿ ပဋိပက္ခော အလောဘော။ အာလောကသညာတိ
ထိနမိဒ္ဓဿ ပဋိပက္ခော အာလောကနိမိတ္ထေ သညာ။ အဝိက္ခေပေါတိ ဥဒ္ဓစ္စဿ
ပဋိပက္ခော သမာဓိ။ ဓမ္မဝေတ္တာနန္တိ ဝိစိကိစ္ဆာယ ပဋိပက္ခံ ဉာဏံ။ ဉာဏန္တိ
အဝိဇ္ဇာယ ပဋိပက္ခံ ဉာဏံ။ ပါမောဇ္ဇန္တိ အရတိပဋိပက္ခော ပီတိ။ ဗဒ္ဓမဇ္ဈာနာဒီနိ
အဋ္ဌ ဝိဿဇနာနိ ရူပါရူပသမာပတ္တိဝသေန နိဒ္ဒိဋ္ဌာနိ။ ဟေဋ္ဌာ ပန ရူပသမာပတ္တိ-
အနန္တရံ ရူပဇ္ဈာနသမ္ပန္နေန စတ္တာရော ဗြဟ္မဝိဟာရာ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ။

အနိစ္စာနုပဿနာဒီနိ လောကုတ္တရမဂ္ဂဿ ပုဗ္ဗဘာဂေ အဋ္ဌာရသမဟာ-
ဝိပဿနာဝသေန နိဒ္ဒိဋ္ဌာနိ။ ဟေဋ္ဌာ ပန ရူပါဒီဟိ ယောဇနူပဂါ သတ္တ
အနုပဿနာ ဧဝ ဝုတ္တာ၊ ဣဓ ပန သဗ္ဗာပိ ဝုတ္တာ။ ကလာပသမ္ပသနဥဒယဗ္ဗယာ-
နုပဿနာ ကသ္မာ န ဝုတ္တာတိ စေ? တာသံ ဒွိန္ဒံ ဝသေန အနိစ္စာနုပဿနာဒီနံ
သိဇ္ဈနတော ဣမာသု ဝုတ္တာသု တာ ဒွေပိ ဝုတ္တာဝ ဟောန္တိ၊ အနိစ္စာနုပဿနာ-
ဒီဟိ ဝါ ဝိနာ တာသံ ဒွိန္ဒံ အပ္ပဝတ္တိတော ဣမာသု ဝုတ္တာသု တာ
ဒွေပိ ဝုတ္တာဝ ဟောန္တိ။ ဓယာနုပဿနာတိ ပစ္စုပ္ပန္နာနံ ရူပက္ခန္ဓာဒီနံ

၁-သံ ၁-၉၀-ပိဋ္ဌေ။

ဘင်္ဂဒဿနဉာဏဉာဏ ဝိတံခန္ဓဘင်္ဂဒဿနာနန္တရံ တဒါရမ္မဏစိတ္တစေတသိကဘင်္ဂ-
ဒဿနဉာဏဉာဏ။ **ဝယာနုပဿနာ**တိ ပစ္စုပ္ပန္နာနံ ခန္ဓာနံ ဘင်္ဂဒဿနာနန္တရံ တဒ-
န္တယေနော အတိတာနာဂတခန္ဓာနံ ဘင်္ဂဒဿနဉာဏံ။ **ဝိပရိကာမာနုပဿ-**
နာတိ တသ္မိံ ဘင်္ဂသင်္ခါတေ နိရောဓေ အဓိမုတ္တတ္တာ အထ သဗ္ဗေပိ အတိ-
တာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာ ခန္ဓာ ဝိပရိကာမဝန္တောတိ သဗ္ဗေသံ ဝိပရိကာမ-
ဒဿနဉာဏံ။ **အနိမိတ္တာနုပဿနာ**တိ ဧဝံ သဗ္ဗသင်္ခါရာနံ ဝိပရိကာမံ
ဒိသ္မာ အနိစ္စတော ဝိပဿန္တဿ အနိစ္စာနုပဿနာဝ နိစ္စနိမိတ္တပဇာန-
ဝသေန နိစ္စနိမိတ္တာဘာဝါ အနိမိတ္တာနုပဿနာ နာမ ဟောတိ။ **အပ္ပဏိ-**
ဟိတာနုပဿနာတိ အနိစ္စာနုပဿနာနန္တရံ ပဝတ္တာ ဒုက္ခာနုပဿနာဝ
သုခပတ္တနာပဇာနဝသေန ပဏိမိအဘာဝါ အပ္ပဏိဟိတာနုပဿနာ နာမ
ဟောတိ။ **သုညတာနုပဿနာ**တိ ဒုက္ခာနုပဿနာနန္တရံ ပဝတ္တာ အနတ္တာ-
နုပဿနာဝ အတ္တာဘိနိဝေသပဇာနဝသေန အတ္တသုညတာဒဿနတော
သုညတာနုပဿနာ နာမ ဟောတိ။ **အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာ**တိ ဧဝံ သင်္ခါရာနံ
ဘင်္ဂံ ပဿိတွာ ပဿိတွာ အနိစ္စာဒိတော ဝိပဿန္တဿ သင်္ခါရာဝ ဘိဇ္ဇန္တိ၊
သင်္ခါရာနံ မရဏံ န အညော ကောစိ အတ္ထိတိ ဘင်္ဂဝသေန သုညတံ ဂဟေတွာ
ပဝတ္တာ ဝိပဿနာ။ သာ ဟိ အဓိပညာ စ ဓမ္မေသု စ ဝိပဿနာတိ ကတွာ
အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာတိ ဝုတ္တတိ။ **ယထာဘူတဉာဏဒဿနန္တိ** ဘင်္ဂံ ဒိသ္မာ
ဒိသ္မာ “သဘယာ သင်္ခါရာ”တိ ပဝတ္တံ ဘယတုပဋ္ဌာနဉာဏံ။ **အာဒိနဝါ-**
နုပဿနာတိ ဘယတုပဋ္ဌာနဝသေန ဥပ္ပန္နံ သဗ္ဗဘဝါဒိသု အာဒိနဝဒဿနဉာဏံ။
“ယာ စ ဘယတုပဋ္ဌာနေ ပညာ ယဉ္ဇ အာဒိနဝေ ဉာဏံ ယာ စ နိဗ္ဗိဒါ၊ ဣမေ
ဓမ္မာ ဧကတ္တာ၊ ဗျဉ္ဇနမေဝ နာန”န္တိ ဝစနတော ဘယတုပဋ္ဌာနာဒိနဝါနု-
ပဿနာသု ဝုတ္တာသု နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာ ဣဓာပိ ဝုတ္တာဝ ဟောတိ။ အာဒိတော
စတုတ္ထံ ကတွာ ဝုတ္တတ္တာ ပနိဓ န ဝုတ္တာ။ **ပဋိသင်္ခါနုပဿနာ**တိ မုဋ္ဌိတု-
ကမျတာဉာဏဝသေန ဥပ္ပန္နံ မုဋ္ဌနဿ ဥပါယကရဏံ ပဋိသင်္ခါနုပဿနာသညိတံ
အနိစ္စဒုက္ခာနတ္တာနုပဿနာဉာဏံ။ “ယာ စ မုဋ္ဌိတုကမျတာ ယာ စ ပဋိသင်္ခါ-
နုပဿနာ ယာ စ သင်္ခါရပေက္ခာ၊ ဣမေ ဓမ္မာ ဧကတ္တာ၊ ဗျဉ္ဇနမေဝ နာန”န္တိ
ဝစနတော ပဋိသင်္ခါနုပဿနာယ ဝုတ္တာယ မုဋ္ဌိတုကမျတာသင်္ခါရပေက္ခာ-
ဉာဏာနိ ဝုတ္တာနေဝ ဟောန္တိ။ **ဝိဝေဒနာနုပဿနာ**တိ အနုလောမဉာဏဝသေန
ဥပ္ပန္နံ ဂေါတြဘုဉာဏံ။ အနုလောမဉာဏေန ဂေါတြဘုဉာဏဿ သိဇ္ဈနတော
ဂေါတြဘုဉာဏေ ဝုတ္တေ အနုလောမဉာဏံ ဝုတ္တမေဝ ဟောတိ။ ဧဝံ ဟိ

အဋ္ဌာရသန္တံ မဟာဝိပဿနာနံ ပဋိပါဠိ ဝုစ္စမာနာ ပါဠိယာ သမေတိ။ ဝုတ္တံ ဟိ ဣန္ဒြိယကထာယံ—

“ပုဗ္ဗဘာဂေ ပဉ္စဟိန္ဒြိယေဟိ ပဌမဇ္ဈာနဝသေန ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ နိဿဋ္ဌာနိ ဟောန္တိ၊ ပဌမေ ဈာနေ ပဉ္စဟိန္ဒြိယေဟိ ဒုတိယဇ္ဈာနဝသေန ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ နိဿဋ္ဌာနိ ဟောန္တိ”တိ—

အာဒိနာ နယေန ယာဝ အရဟတ္တဖလာ ဥတ္တရုတ္တရိပဋိပါဠိယာ ဣန္ဒြိယာနိ ဝုတ္တာနိ။ တဿ အဋ္ဌာရသ မဟာဝိပဿနာ ယထာဝုတ္တက္ကမေန ပါဠိယာ ယုဇ္ဇန္တိ။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ပန—

“ခယာနုပဿနာတိ ဃနဝိနိဗ္ဗောဂံ ကတွာ အနိစ္စံ ခယဋ္ဌေနာတိ ဧဝံ ခယံ ပဿတော ဉာဏံ။ ဝိပရိဏာမာနုပဿနာတိ ရူပသတ္တက- အရူပသတ္တကဒိဝသေန၊ တံ တံ ပရိစ္ဆေဒံ အတိက္ကမ္မ အညထာ ပဝတ္ထိဒဿနံ။ ဥပ္ပန္နဿ ဝါ ဇရာယ စေဝ မရဏေန စ ဒ္ဓိဟာ- ကာရေဟိ ဝိပရိဏာမဒဿနံ။ ယထာဘူတဉာဏဒဿနန္တိ သပစ္စယ- နာမရူပပရိဂ္ဂဟော”တိ—

ဝုတ္တံ။ တံ တာယ ပါဠိယာ ဝိရုဒ္ဓံ ဝိယ ဒိဿတိ။ ဝိဝဇ္ဇနာနုပဿနာတိ သင်္ခါရု- ပေက္ခာ စေဝ အနုလောမဇ္ဇာတိ ဝုတ္တံ။ တဉ္စ ပါဠိယာ ဝိရုဒ္ဓံ ဝိယ ဒိဿတိ။ စရိယာကထာယံ ဟိ—

“အနိစ္စာနုပဿနတ္ထာယ အာဝဇ္ဇနကိရိယာဗျာကတာ ဝိညာဏ- စရိယာ။ အနိစ္စာနုပဿနာ ဉာဏစရိယာ။ပ။ ပဋိသင်္ခါနုပဿနတ္ထာယ အာဝဇ္ဇနကိရိယာဗျာကတာ ဝိညာဏစရိယာ။ ပဋိသင်္ခါနုပဿနာ ဉာဏစရိယာ”တိ—

ယဿ ယဿ ဉာဏဿ ဝိသုံ ဝိသုံ အာဝဇ္ဇနံ လဗ္ဘတိ၊ တဿ တဿ ဝိသုံ ဝိသုံ အာဝဇ္ဇနံ ဝုတ္တံ။ ဝိဝဇ္ဇနာနုပဿနာယ ပန အာဝဇ္ဇနံ အဝတွာဝ “ဝိဝဇ္ဇနာ- နုပဿနာ ဉာဏစရိယာ”တိ ဝုတ္တံ။ ယဒိ သင်္ခါရုပေက္ခာနုလောမဉာဏာနိ ဝိဝဇ္ဇနာနုပဿနာ နာမ သိယံ၊ တဒါဝဇ္ဇနသမ္ဘဝါ တဒတ္ထာယ စ အာဝဇ္ဇနံ ဝဒေယျ၊ န စ တဒတ္ထာယ အာဝဇ္ဇနံ ဝုတ္တံ။ ဂေါတြာဘုဉာဏဿ ပန ဝိသုံ

၁-ခု ၉-၂၇-ပိဋေ။ ၂-ရူပသတ္တကဒိဝသေန (ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၃၃၆-ပိဋေ) ၃-ခု ၉-၈၀-ပိဋေ။

အာဝဇ္ဇနံ နတ္ထိ အနုလောမာဝဇ္ဇနဝိထိယံယေဝ ဥပ္ပတ္တိတော။ တဿ ဝိဝဇ္ဇနာ-
နုပဿနတ္ထာယ အာဝဇ္ဇနဿ အဝုတ္တတ္တာ ဂေါတြဘုဉာဏမေဝ “ဝိဝဇ္ဇနာ-
နုပဿနာ”တိ ယုဇ္ဇတိ။

၁၉။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂါဒိနိ အဋ္ဌ ဝိဿဇ္ဇနာနိ လောကုတ္တရမဂ္ဂဖလဝသေန
နိဒ္ဓိဋ္ဌာနိ။ သောတာယ အာပဇ္ဇနံ သောတာပတ္တိ၊ သောတာပတ္တိ ဧဝ မဂ္ဂေါ
သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါ။ သောတာပတ္တိယာ ဖလံ သောတာပတ္တိဖလံ၊ သမာပဇ္ဇိ-
ယတီတိ သမာပတ္တိ၊ သောတာပတ္တိဖလမေဝ သမာပတ္တိ သောတာပတ္တိဖလ-
သမာပတ္တိ။ ပဋိသန္ဓိဝသေန သင်္ကိယေဝ ဣမံ လောကံ အာဂစ္ဆတီတိ သကဒါ-
ဂါမိ၊ တဿ မဂ္ဂေါ သကဒါဂါမိမဂ္ဂေါ။ သကဒါဂါမိယ ဖလံ သကဒါဂါမိ-
ဖလံ။ ပဋိသန္ဓိဝသေနေဝ ကာမဘဝံ န အာဂစ္ဆတီတိ အနာဂါမိ၊ တဿ
မဂ္ဂေါ အနာဂါမိမဂ္ဂေါ။ အနာဂါမိယ ဖလံ အနာဂါမိဖလံ။ ကိလေသေဟိ
အာရကတ္တာ၊ ကိလေသာရီနံ ဟတတ္တာ၊ သံသာရစက္ကဿ အရာနံ ဟတတ္တာ၊
ပါပကရဏေ ရဟာဘာဝါ၊ ပစ္စယာဒိနံ အရဟတ္တာ အရဟံ၊ အရဟတော
ဘာဝေါ အရဟတ္တံ။ ကိံ တံ? အရဟတ္တဖလံ။ အရဟတ္တဿ မဂ္ဂေါ အရဟတ္တ-
မဂ္ဂေါ။ အရဟတ္တမေဝ ဖလံ အရဟတ္တဖလံ။

“အဓိမောက္ခဋ္ဌေန သဒ္ဓိန္ဒြိယ” န္တိအာဒိနိ “တထဋ္ဌေန သစ္စာ”တိပရိယန္တာနိ
တေတ္ထိံသ ဝိဿဇ္ဇနာနိ နိဒ္ဓိဋ္ဌာနိ။ ဟေဋ္ဌာ “သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ အဓိမောက္ခဋ္ဌော”တိ-
အာဒိဟိ တေတ္ထိံသာယ ဝိဿဇ္ဇနေဟိ သမာနာနိ။ ဧဝံလံ ဟိ တတ္ထ ဓမ္မေဟိ
အတ္ထာ နိဒ္ဓိဋ္ဌာ၊ ဣဓ အတ္ထေဟိ ဓမ္မာ နိဒ္ဓိဋ္ဌာတိ အယံ ဝိသေသော။ “အဝိက္ခေ-
ပဋ္ဌေန သမထော”တိအာဒိနဉ္စ စတုန္ဓံ ဝိဿဇ္ဇနာနံ ဟေဋ္ဌာ “သမထဿ
အဝိက္ခေပဋ္ဌော”တိအာဒိနဉ္စ စတုန္ဓံ ဝိဿဇ္ဇနာနံ ဝိသေသော ဝုတ္တနယေနေဝ
ဝေဒိတဗျော။

သံဝရဋ္ဌေနာတိအာဒိနိ အဋ္ဌ ဝိဿဇ္ဇနာနိ သီလာဒိဗလပရိယောသာနဓမ္မ-
ဝသေန နိဒ္ဓိဋ္ဌာနိ။ သီလဝိသုဒ္ဓိတိ သုပရိသုဒ္ဓပါတိမောက္ခသံဝရာဒိစတုဗ္ဗိမံ သီလံ
ဒုဿိလျမလဝိသောဓနတော။ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိတိ သဥပစာရာ အဋ္ဌ သမာပတ္တိယော။
စိတ္တသိသေန ဟေတ္ထ သမာဓိ ဝုတ္တော။ သော စိတ္တမလဝိသောဓနတော
စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ။ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိတိ နာမရူပါနံ ယထာသဘာဝဒဿနံ သတ္တဒိဋ္ဌိမလ-
ဝိသောဓနတော ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ။ မုတ္တဋ္ဌေနာတိ တဒဂံဝသေန ဥပ္ပတ္တိလေသတော
ဝိမုတ္တဋ္ဌေန အာရမ္မဏေ စ အဓိမုတ္တဋ္ဌေန။ ဝိမောက္ခောတိ တဒဂံဝိမောက္ခော။
ပဋိဝေဓဋ္ဌေန ဝိဇ္ဇာတိ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏံ ပုရိမဘဝပဋိဝေဓဋ္ဌေန ဝိဇ္ဇာ။

ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ် သတ္တာနံ စုတူပပါတပဋိဝေဓဋ္ဌေန ဝိဇ္ဇာ၊ အာသဝါနံ ခယေ ဉာဏံ သစ္စပဋိဝေဓဋ္ဌေန ဝိဇ္ဇာ။ **ပဋိဝေဓဋ္ဌေနာတိ ဇာနနဋ္ဌေန။ ပရိစ္စာဂဋ္ဌေန ဝိမုတ္တိတိ ယံ ယံ ပရိစ္စတ္တံ၊ တတော တတော ဝိမုတ္တတ္တာ ဖလဝိမုတ္တိ။ သမုစ္ဆေဒဋ္ဌေန ခယေ ဉာဏန္တိ ကိလေသသမုစ္ဆိန္ဒနတ္ထေန ကိလေသက္ခယကရေ အရိယမဂ္ဂေ ဉာဏံ။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓဋ္ဌေန အနုပ္ပါဒေ ဉာဏန္တိ မဂ္ဂကိစ္စသင်္ခါတ- ပယောဂပဋိပ္ပဿဒ္ဓတ္တာ ပဋိသန္ဓိဝသေန အနုပ္ပါဒဘူတေ တံတံမဂ္ဂဝဇ္ဇ- ကိလေသာနံ အနုပ္ပါဒပရိယောသာနေ ဥပ္ပန္နေ အရိယဖလေ ဉာဏံ။**

၂၀။ **ဆန္ဒော မူလဋ္ဌေနာတိအာဒိနိ နဝ ဝိဿဇ္ဇနာနိ အရိယမဂ္ဂဿ အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနဝသေန နိဒ္ဒိဋ္ဌာနိ။ ဆန္ဒော မူလဋ္ဌေနာတိ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ကတ္ထုကမ္ပတာဆန္ဒော ပဋိပတ္တိယာ စ နိပ္ပတ္တိယာ စ မူလတ္တာ မူလဋ္ဌေန။ မနသိကာရော သမုဋ္ဌာနဋ္ဌေနာတိ ယောနိသောမနသိကာရော သဗ္ဗကုသလဓမ္မေ သမုဋ္ဌာပေတိတိ သမုဋ္ဌာနဋ္ဌေန။ ဖဿော သမောဓာနဋ္ဌေနာတိ ယသ္မာ တဏှာယ ဝိသေသေန ဝေဒနာ ပဓာနကာရဏံ၊ တဏှာ စ ပဟိယမာနာ ဝိသေသေန ဝေဒနာယ ပရိညာတာယ ပဟိယတိ၊ တဿာ စ ဝေဒနာယ ဖဿောဝ ပဓာနကာရဏံ၊ တသ္မိံ ပရိညာတေ ဝေဒနာ ပရိညာတာ ဟောတိ၊ တသ္မာ သတ္တသု အဘိညေယျဝတ္ထုသု ဖဿော ပဋ္ဌမံ ဝုတ္တော။ သော စ တိကသန္ဓိပါတသင်္ခါတဿ အတ္တနော ကာရဏဿ ဝသေန ပဝေဒိတတ္တာ “တိကသန္ဓိပါတပစ္စုပဋ္ဌာနော”တိ ဝုတ္တတ္တာ သမောဓာနဋ္ဌေန အဘိညေယျော။ ကေစိ ပန “ဉာဏဖဿော ဖဿော”တိ ဝေန္တိ။**

ယသ္မာ ပန ဝေဒနာ စိတ္တစေတသိကေ အတ္တနော ဝသေ ဝတ္တာပယမာနာ တတ္ထ သမောသရတိ ပဝိသတိ၊ စိတ္တသန္တာနမေဝ ဝါ ပဝိသတိ၊ တသ္မာ **သမောသရဏဋ္ဌေန အဘိညေယျာတိ** ဝုတ္တော။ ကေစိ ပန “သဗ္ဗာနိပိ ပရိညေယျာနိ ဝေဒနာသု သမောသရန္တိ၊ ဝေဒနာသု ပရိညာတာသု သဗ္ဗံ တဏှာဝတ္ထု ပရိညာတံ ဟောတိ။ တံ ကိဿဟေတု? ဝေဒနာပစ္စယာ ဟိ သဗ္ဗာပိ တဏှာ။ တသ္မာ ဝေဒနာ သမောသရဏဋ္ဌေန အဘိညေယျာ”တိ ဝေန္တိ။ ယသ္မာ သဗ္ဗဂေါပါနသီနံ အာဗန္ဓနတော ကုဋ္ဌာဂါရကဏ္ဍိကာ ဝိယ စိတ္တစေတသိကာနံ သမ္ပိဏ္ဍနတော သမာဓိ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ပမုခေါ ဟောတိ ဇေဋ္ဌကော၊ တသ္မာ **သမာဓိ ပမုခဋ္ဌေနာတိ** ဝုတ္တံ။ ပါမုခဋ္ဌေနာတိပိ^၁ ပါဋ္ဌော။ ယသ္မာ သမထဝိပဿနံ ဘာဝေန္တဿ အာရမ္မဏူပဋ္ဌာနာမိပတိ ဟောတိ သတိ။

၁-ပါမုခဋ္ဌေနာတိပိ(သျှာ)

သတိယာ ဥပဋ္ဌိတေ အာရမ္မဏေ သဗ္ဗေပိ ကုသလာ ဓမ္မာ သကံ သကံ ကိစ္စံ သာဓေန္တိ၊ တသ္မာ သတိ အာဓိပတေယျဋ္ဌေနာတိ ဝုတ္တံ။ ပညာ တဒုတ္တရဋ္ဌေနာတိ အရိယမဂ္ဂပညာ တေသံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဥတ္တရဋ္ဌေန သေဋ္ဌဋ္ဌေန အဘိညေယျာ။ အထ ဝါ တတော ကိလေသေဟိ၊ သံသာရဝဋ္ဋတော ဝါ ဥတ္တရတိ သမတိက္ကမတိတိ တဒုတ္တရာ၊ တဿာ အတ္ထော တဒုတ္တရဋ္ဌော။ တေန တဒုတ္တရဋ္ဌေန။ တတုတ္တရဋ္ဌေနာတိပိ ပါဌော၊ တတော ဥတ္တရဋ္ဌေနာတိ အတ္ထော။ ဝိမုတ္တိ သာရဋ္ဌေနာတိ ဖလဝိမုတ္တိ အပရိဟာနိဝသေန ထိရတ္တာ သာရော၊ တံ အတိက္ကမိတွာ အညဿ ပရိယေသိတဗ္ဗဿ အဘာဝတောပိ သာရော။ သာ ဝိမုတ္တိ တေန သာရဋ္ဌေန အဘိညေယျာ။ အမတောဂဓံ နိဗ္ဗာနန္တိ နတ္ထိ ဧတဿ မရဏသင်္ခါတံ မတန္တိ အမတံ၊ ကိလေသဝိသပဋိပက္ခတ္တာ အဂဒန္တိပိ အမတံ၊ သစ္စိကိရိယံာယ သတ္တာနံ ပတိဋ္ဌာဘူတန္တိ ဩဂဓံ၊ သံသာရဒုက္ခသန္တိဘူတတ္တာ နိဗ္ဗာတန္တိ နိဗ္ဗာနံ၊ နတ္ထေတ္ထ တဏှာသင်္ခါတံ ဝါနန္တိပိ နိဗ္ဗာနံ။ တံ သာသနဿ နိဋ္ဌာဘူတတ္တာ ပရိယောသာနဋ္ဌေန အဘိညေယျံ။ ဧဝံ ဣမသ္မိ အဘိညေယျ-နိဒ္ဒေသေ သတ္တသဟဿာနိ သတ္တသတာနိ စတ္တာလိသဉ္စ ဝိဿဇ္ဇနာနိ ဟောန္တိ။

ဣဒါနိ တေသံ ဧဝံ နိဒ္ဒိဋ္ဌာနံ ဓမ္မာနံ “ယေ ယေ ဓမ္မာ အဘိညာတာ၊ တေ တေ ဓမ္မာ ဉာတာ ဟောန္တိ”တိ နိဂမနံ ကရောတိ၊ တဿ အဘိမုခံ ကတွာ ဉာတာ ဟောန္တိတိ အဓိပ္ပာယော။ တံဉာတဋ္ဌေန ဉာဏန္တိ တေသံ ဝုတ္တပ္ပကာရာနံ ဓမ္မာနံ ဇာနနဋ္ဌေန ဉာဏံ။ ပဇာနနဋ္ဌေန ပညာတိ ပကာရတော ဇာနနဋ္ဌေန ပညာ။ တေန ဝုစ္စတိတိအာဒိတော ပုစ္ဆိတပုစ္ဆာ နိဂမေတွာ ဒဿိတာ။ တေန ကာရဏေန “ဣမေ ဓမ္မာ အဘိညေယျာတိ သောတာဝဓာနံ၊ တံပဇာနနာ ပညာ သုတမယေ ဉာဏ”န္တိ ဝုစ္စတိတိ အတ္ထောတိ။

သဒ္ဓမ္မပ္ပကာသိနိယာ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂဋ္ဌကထာယ
အဘိညေယျနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပရိညေယျနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၂၁။ ပရိညေယျနိဒ္ဒေသေ ကိဉ္စာပိ ပရိညာသဒ္ဓေန ဉာတပရိညာ တိရဏ-ပရိညာ ပဟာနပရိညာတိ တိဿော ပရိညာ သင်္ဂဟိတာ၊ ဟေဋ္ဌာ “အဘိ-ညေယျာ”တိ ဉာတပရိညာယ ဝုတ္တတ္တာ ဥပရိ “ပဟာတဗ္ဗာ”တိ ပဟာနပရိညာယ ဝုတ္တတ္တာ တိရဏပရိညာဝ ဣဓ အဓိပ္ပေတာ။ ဖဿော သာသဝေါ ဥပါဒါနိ-

ယောတိ အာသဝါနဉ္စေ ဥပါဒါနာနဉ္စ ပစ္စယဘူတော တေဘူမကဖဿော။
 သောပိ ဟိ အတ္တာနံ အာရမ္မဏံ ကတွာ ပဝတ္တမာနေဟိ သဟ အာသဝေဟိတိ
 သာသဝေါ၊ အာရမ္မဏဘာဝံ ဥပဂန္တာ ဥပါဒါနသမ္ပန္နနေ ဥပါဒါနာနံ
 ဟိတောတိ ဥပါဒါနိယော။ ယသ္မာ ဖဿေ တီရဏပရိညာယ ပရိညာတေ
 ဖဿမုခေန သေသောပိ အရူပဓမ္မာ တဒနုသာရေန စ ရူပဓမ္မာ ပရိညာယန္တိ၊
 တသ္မာ ဧကောဝ ဖဿော ဝုတ္တော။ ဧဝံ သေသေသုပိ ယထာယောဂံ
 ယောဇေတဗ္ဗံ။

နာမန္တိ စတ္တာရော ခန္ဓာ အရူပိနော နိဗ္ဗာနဉ္စ။ ရူပန္တိ စတ္တာရိ စ မဟာ-
 ဘူတာနိ စတုန္ဓဉ္စ မဟာဘူတာနံ ဥပါဒါယရူပါနိ စတုဝိသတိ။ စတ္တာရော
 ခန္ဓာ နမနဋ္ဌေန နာမံ။ တေ ဟိ အာရမ္မဏာဘိမုခါ နမန္တိ။ သဗ္ဗမ္ပိ နာမနဋ္ဌေန
 နာမံ။ စတ္တာရော ဟိ ခန္ဓာ အာရမ္မဏေ အညမညံ နာမေန္တိ၊ နိဗ္ဗာနံ အာရမ္မ-
 ဏာဓိပတိပစ္စယတာယ^၁ အတ္တနိ အနဝဇ္ဇဓမ္မေ နာမေတိ။ သန္တတိဝသေန
 သိတာဒိဟိ ရူပနဋ္ဌေန ရူပံ။ ရူပနဋ္ဌေနာတိ ကုပ္ပနဋ္ဌေန။ သန္တတိဝိပရိဏာမ-
 ဝသေန ဟိ သိတာဒိဟိ သန္ဓနိယံ ဓမ္မဇာတံ ရူပန္တိ ဝုစ္စတိ။ ဣဓ ပန နာမန္တိ
 လောကိကမေဝ အဓိပ္ပေတံ၊ ရူပံ ပန ဧကန္တေန လောကိကမေဝ။

တိဿော ဝေဒနာတိ သုခါဝေဒနာ ဒုက္ခာ ဝေဒနာ အဒုက္ခမသုခါ ဝေဒနာ။
 တာ လောကိကာ ဧဝ။ အာဟာရတိ ပစ္စယာ။ ပစ္စယာ ဟိ အတ္တနော ဖလံ
 အာဟရန္တိတိ အာဟာရော။ ကဗဠိကာရော အာဟာရော ဖဿာဟာရော
 မနောသဉ္စေတနာဟာရော ဝိညာဏာဟာရောတိ စတ္တာရော။ ဝတ္ထုဝသေန
 ကဗဠိကာတဗ္ဗတ္တာ ကဗဠိကာရော၊ အဇ္ဈောဟရိတဗ္ဗတ္တာ အာဟာရော။
 ဩဒနကုမ္မာသာဒိဝတ္ထုကာယ ဩဇာယေတံ နာမံ။ သာ ဟိ ဩဇဋ္ဌမကရူပါနိ
 အာဟရတိတိ အာဟာရော။ စက္ခုသမ္ပဿာဒိကော ဆဗ္ဗိဓော ဖဿော တိဿော
 ဝေဒနာ အာဟရတိတိ အာဟာရော။ မနသော သဉ္စေတနာ၊ န သတ္တဿာတိ
 မနောသဉ္စေတနာ ယထာ စိတ္တေကဂ္ဂတာ။ မနသာ ဝါ သမ္ပယုတ္တာ သဉ္စေတနာ
 မနောသဉ္စေတနာ ယထာ အာဇညရထော။ တေဘူမကကုသလာကုသလ-
 စေတနာ။ သာ ဟိ တယော ဘဝေ အာဟရတိတိ အာဟာရော။ ဝိညာဏန္တိ
 ဧကုနဝိသတိဘေဒံ ပဋိသန္တိဝိညာဏံ။ တံ ဟိ ပဋိသန္တိနာမရူပံ အာဟရတိတိ
 အာဟာရော။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတိ ဥပါဒါနဂေါစရာ ခန္ဓာ၊ မဇ္ဈပဒ-
 လောပေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဥပါဒါနသမ္ပူတာ ဝါ ခန္ဓာ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ယထာ

၁-အာရမ္မဏအာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စယတာယ (သိ)

တိဏဂ္ဂိ ထုသဂ္ဂိ။ ဥပါဒါနဝိဇ္ဇေယျာ ဝါ ခန္ဓာ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ယထာ ရာဇ-
 ပုရိသော။ ဥပါဒါနပ္ပဘဝါ ဝါ ခန္ဓာ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ယထာ ပုပ္ဖရက္ခော
 ဖလရက္ခော။ ဥပါဒါနာနိ ပန ကာမုပါဒါနံ ဒိဋ္ဌုပါဒါနံ သီလဗ္ဗတုပါဒါနံ
 အတ္တဝါဒုပါဒါနန္တိ စတ္တာရိ။ အတ္တတော ပန ဘုသံ အာဒါနန္တိ ဥပါဒါနံ။
 ရူပုပါဒါနက္ခန္ဓော ဝေဒနုပါဒါနက္ခန္ဓော သညုပါဒါနက္ခန္ဓော သင်္ခါရုပါဒါ-
 နက္ခန္ဓော ဝိညာဏုပါဒါနက္ခန္ဓောတိ ပဉ္စ။

ဆ အဇ္ဈတ္တိကာနိ အာယတနာနိတိ စက္ခာယတနံ သောတာယတနံ
 သာနာယတနံ ဇိဝှိယတနံ ကာယာယတနံ မနာယတနံ။

သတ္တ ဝိညာဏဋ္ဌိတိယောတိ ကတမာ သတ္တ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ ဘဂဝတာ—

သန္တိ ဘိက္ခဝေ^၁ သတ္တာ နာနတ္တကာယာ နာနတ္တသညိနော။
 သေယျထာပိ မနုဿာ ဧကစ္စေ စ ဒေဝါ ဧကစ္စေ စ ဝိနိပါတိကာ။
 အယံ ပဌမာ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ။

သန္တိ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ နာနတ္တကာယာ ဧကတ္တသညိနော။
 သေယျထာပိ ဒေဝါ မြဟ္မကာယိကာ ပဌမာဘိနိဗ္ဗတ္တာ။ အယံ
 ဒုတိယာ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ။

သန္တိ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ ဧကတ္တကာယာ နာနတ္တသညိနော။
 သေယျထာပိ ဒေဝါ အာဘဿရာ။ အယံ တတိယာ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ။

သန္တိ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ ဧကတ္တကာယာ ဧကတ္တသညိနော။
 သေယျထာပိ ဒေဝါ သုဘကိဏှာ။ အယံ စတုတ္ထာ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ။

သန္တိ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ သဗ္ဗသော ရူပသညာနံ သမတိက္ကမာ
 ပဋိသသညာနံ အတ္တင်္ဂမာ နာနတ္တသညာနံ အမနသိကာရာ
 “အနန္တော အာကာသော”တိ အာကာသာနဉ္စာယတနူပဂါ။ အယံ
 ပဉ္စမီ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ။

သန္တိ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ သဗ္ဗသော အာကာသာနဉ္စာယတနံ
 သမတိက္ကမ္မ “အနန္တံ ဝိညာဏ”န္တိ ဝိညာဏဉ္စာယတနူပဂါ။ အယံ
 ဆဋ္ဌာ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ။

၁-အံ ၂-၄၂၇၊ ဒီ ၃-၂၀၉-ပိဋေသု။

သန္တိ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ သဗ္ဗသော ဝိညာဏဉာယတနံ သမတိက္ကမ္မ
“နတ္ထိ ကိဉ္စိ”တိ အာကိဉ္စညာယတနူပဂါ။ အယံ သတ္တမီ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ။
ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ သတ္တ ဝိညာဏဋ္ဌိတိယောတိ ။

ဝိညာဏဋ္ဌိတိယောတိ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏဿ ဌာနာနိ သဝိညာဏကာ ခန္ဓာ
ဧဝ။ တတ္ထ သေယျထာပီတိ နိဒဿနတ္ထေ နိပါတော။ မနုဿာတိ အပရိမာ-
ဏေသုပိ စက္ကဝါဠေသု အပရိမာဏာနံ မနုဿာနံ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနာဒိဝသေန
ဒွေပိ ဧကသဒိသာ နတ္ထိ။ ယေပိ ဝဏ္ဏေန ဝါ သဏ္ဌာနေန ဝါ သဒိသာ ဟောန္တိ။
တေပိ အာလောကိတဝိလောကိတာဒိဟိ ဝိသဒိသာဝ ဟောန္တိ။ တသ္မာ
နာနတ္ထကာယာတိ ဝုတ္တာ။ ပဋိသန္ဓိသညာ ပန နေသံ တိဟေတုကာပိ
ဒုဟေတုကာပိ အဟေတုကာပိ ဟောတိ။ တသ္မာ နာနတ္ထသညိနောတိ ဝုတ္တာ။
ဧကစ္စ စ ဒေဝါတိ ဆ ကာမာဝစရဒေဝါ။ တေသု ဟိ ဧကသန္တိ ကာယော
နိလော ဟောတိ၊ ဧကသန္တိ ဝိတကာဒိဝဏ္ဏော။ သညာ ပန နေသံ တိဟေတု-
ကာပိ ဒုဟေတုကာပိ ဟောတိ။ အဟေတုကာ န ဟောတိ။ ဧကစ္စ စ
ဝိနိပါတိကာတိ စတုအပါယဝိနိမုတ္တာ ပုနဗ္ဗသုမာတာ^၂ ယက္ခိနိ၊ ပိယင်္ဂရမာတာ၊
ဖုဿမိတ္တာ၊ ဓမ္မဂုတ္တာတိ ဧဝမာဒယော အညေ စ ဧဝမာနိကာ^၃ ပေတာ။
ဧတေသံ ဟိ ဩဒါတကာဠမင်္ဂရစ္ဆဝိသာမဝဏ္ဏာဒိဝသေန စေဝ ကိသထူလ-
ရဿဒိဃဝသေန စ ကာယော နာနာ ဟောတိ၊ မနုဿာနံ ဝိယ တိဟေတု-
ကဒ္ဓိဟေတုကာဟေတုကဝသေန သညာပိ။ တေ ပန ဒေဝါ ဝိယ န မဟေသက္ခာ၊
ကပဏမနုဿာ ဝိယ အပေသက္ခာ ဒုလ္လဘဃာသစ္စာဒနာ ဒုက္ခဝိဋ္ဌိတာ
ဝိဟရန္တိ။ ဧကစ္စ ကာဠပက္ခေ ဒုက္ခိတာ ဇုဏ္ဏပက္ခေ သုခိတာ ဟောန္တိ။ တသ္မာ
သုခသမုဿယတော ဝိနိပါတိတတ္တာ ဝိနိပါတိကာတိ ဝုတ္တာ။ ယေ ပနေတ္ထ
တိဟေတုကာ၊ တေသံ ဓမ္မာဘိသမယောပိ ဟောတိ ပိယင်္ဂရမာတာဒိနံ ဝိယ။

ဗြဟ္မကာယိကာတိ ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇဗြဟ္မပုရောဟိတမဟာဗြဟ္မာနော။ ပဌမာ-
ဘိနိဗ္ဗတ္တာတိ တေ သဗ္ဗေပိ ပဌမဇ္ဈာနေန နိဗ္ဗတ္တာ။ ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇာ ပန ပရိတ္တေန၊
ဗြဟ္မပုရောဟိတာ မဇ္ဈိမေန၊ ကာယော စ တေသံ ဝိပ္ပုရိကတရော ဟောတိ။
မဟာဗြဟ္မာနော ပဏီတေန၊ ကာယော ပန နေသံ အတိဝိပ္ပုရိကတရော
ဟောတိ။ ဣတိ တေ ကာယဿ နာနတ္တာ၊ ပဌမဇ္ဈာနဝသေန သညာယ
ဧကတ္တာ နာနတ္ထကာယာ ဧကတ္ထသညိနောတိ ဝုတ္တာ။ ယထာ စ တေ၊ ဧဝံ
စတုသု အပါယေသု သတ္တာ။ နိရယေသု ဟိ ဧကသန္တိ ဂါဝုတံ၊ ဧကသန္တိ

၁-အံ ၂-၄၂၇၊ ဒီ ၃-၂၀၉-ပိဋေသု။ ၂-ဥတ္တရမာတာ (ဒီ-ဋ ၂-၁၀၀၊ အံ-ဋ ၃-၁၆၃-ပိဋေသု)
၃-ဝေမတိကာ (ဂဏ္ဍိပဒေ)

အမုယောဇနံ, ကေသဋ္ဌိ တိဂါဂုတံ အတ္တဘာဝေါ ဟောတိ၊ ဒေဝဒတ္တဿ ပန ယောဇနသတိကော ဇာတော။ တိရစ္ဆာနေသုပိ ကေစိ ခုဒ္ဒကာ ဟောန္တိ၊ ကေစိ မဟန္တာ။ ပေတ္တိဝိသယေသုပိ ကေစိ သဋ္ဌိဟတ္တာ ကေစိ အသိတိဟတ္တာ ဟောန္တိ ကေစိ သုဝဏ္ဏာ ကေစိ ဒုဗ္ဗဏ္ဏာ။ တထာ ကာလကဋ္ဌိကာ အသုရာ။ အပိစေတ္ထ ဒီဃပိဋ္ဌိကာ ပေတာ နာမ သဋ္ဌိယောဇနိကာပိ ဟောန္တိ၊ သညာ ပန သဗ္ဗေသမ္ပိ အကုသလဝိပါကာဟေတုကာဝ ဟောတိ။ ဣတိ အပါယိကာပိ “နာနတ္တကာယာ ကေတ္တသညိနော”တိ သင်္ခံ ဂစ္ဆန္တိ။

အာဘဿရာတိ ဒဏ္ဍဥက္ကာယ အစ္စိ ဝိယ ဧတေသံ သရီရတော အာဘာ ဆိဇ္ဇိတွာ ဆိဇ္ဇိတွာ ပတန္တိ ဝိယ သရတိ ဝိသရတိတိ အာဘဿရာ။ တေသု ပဉ္စကနယေ ဒုတိယတတိယဇ္ဈာနဒ္ဒယံ ပရိတ္တံ ဘာဝေတွာ ဥပ္ပန္နာ ပရိတ္တာဘာ နာမ ဟောန္တိ၊ မဇ္ဈိမံ ဘာဝေတွာ ဥပ္ပန္နာ **အပ္ပမာဏာဘာ** နာမ ဟောန္တိ၊ ပဏီတံ ဘာဝေတွာ ဥပ္ပန္နာ **အာဘဿရာ** နာမ ဟောန္တိ။ ဣမ ပန ဥက္ကဋ္ဌ- ပရိစ္ဆေဒဝသေန သဗ္ဗေဝ တေ ဂဟိတာ။ သဗ္ဗေသံ ဟိ တေသံ ကာယော ကေဝိပ္ပါရောဝ ဟောတိ၊ သညာ ပန အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တာ စ အဝိတက္က- အဝိစာရာ စာတိ နာနာ။

သုဘင်္ဂိဏ္ဍာတိ သုဘေန ဝေါကိဏ္ဏာ ဝိကိဏ္ဏာ၊ သုဘေန သရီရပ္ပဘာ- ဝဏ္ဏေန ကေဂ္ဂနာတိ အတ္ထော။ ဧတေသံ ဟိ န အာဘဿရာနံ ဝိယ ဆိဇ္ဇိတွာ ဆိဇ္ဇိတွာ ပဘာ ဂစ္ဆတိတိ။ စတုက္ကနယေ တတိယဿ, ပဉ္စကနယေ စတုတ္ထဿ ပရိတ္တမဇ္ဈိမပဏီတဿ ဈာနဿဝသေန **ပရိတ္တသုဘအပ္ပမာဏသုဘသုဘင်္ဂိဏ္ဍာ** နာမ ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တန္တိ။ ဣတိ သဗ္ဗေပိ တေ **ကေတ္တကာယာ** စေဝ စတုတ္ထဇ္ဈာန- သညာယ **ကေတ္တသညိနော** စာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ **ဝေဟပ္ပလာပိ** စတုတ္ထ- ဝိညာဏဋ္ဌိတိမေဝ ဘဇန္တိ။ **အသညသတ္တာ** ဝိညာဏာဘာဝါ ဧတ္ထ သင်္ဂဟံ န ဂစ္ဆန္တိ၊ သတ္တာဝါသေသု ဂစ္ဆန္တိ။

သုဒ္ဓါဝါသံာ ဝိဝဇ္ဇပက္ခေ ဌိတာ န သဗ္ဗကာလိကာ၊ ကပ္ပသတသဟဿမ္ပိ အသင်္ချေယမ္ပိ ဗုဒ္ဓသုညေ လောကေ န ဥပ္ပဇန္တိ၊ သောဠသကပ္ပသဟဿဗ္ဗန္တရေ ဗုဒ္ဓေသု ဥပ္ပန္နေသုယေဝ ဥပ္ပဇန္တိ၊ ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တဿ ဘဂဝတော ခန္ဓာဝါရ- သဒိသာ ဟောန္တိ၊ တသ္မာ နေဝ ဝိညာဏဋ္ဌိတိံ, န စ သတ္တာဝါသံ ဘဇန္တိ။ မဟာသီဝတ္ထေရာ ပန—“န ခေါ ပန သော သာရိပုတ္တ သတ္တာဝါသော သုလဘရူပေါ၊ ယော မယာ အနာဂုတ္ထပုဗ္ဗော ဣမိနာ ဒီဃေန အဒ္ဓါနာ အညတြ သုဒ္ဓါဝါသေဟိ ဒေဝေဟိ”တိ ဣမိနာ သုတ္တေန သုဒ္ဓါဝါသာပိ

စတုတ္ထံ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ° စတုတ္ထံ သတ္တာဝါသဉ္စ ဘဇန္တိတိ ဝဒတိ၊ တံ အပ္ပဋိ-
ဗာဟိတတ္တာ သုတ္တဿ အနုညာတံ။

နေဝသညာနာသညာယတနံ ယထေဝ သညာယ၊ ဧဝံ ဝိညာဏဿာပိ
သုခုမတ္တာ နေဝဝိညာဏံ နာဝိညာဏံ၊ တသ္မာ ဝိညာဏဋ္ဌိတိသု န ဝုတ္တံ။

အဋ္ဌ လောကဓမ္မာတိ လာဘော အလာဘော ယသော အယသော
နိန္ဒာ ပသံသာ သုခံ ဒုက္ခန္တိ ဣမေ အဋ္ဌ လောကပ္ပဝတ္တိယာ သတိ အနု-
ပရမဓမ္မကတ္တာ လောကဿ ဓမ္မာတိ လောကဓမ္မာ။ ဧတေဟိ မုတ္တော သတ္တော
နာမ နတ္ထိ၊ ဗုဒ္ဓါနမ္ပိ ဟောန္တိယေဝ။ ယထာဟ—

“အဋ္ဌိမေ ဘိက္ခဝေ လောကဓမ္မာ လောကံ အနုပရိဝတ္တန္တိ၊
လောကော စ အဋ္ဌ လောကဓမ္မေ အနုပရိဝတ္တတိ။ ကတမေ အဋ္ဌ၊
လာဘော စ အလာဘော စ ယသော စ အယသော စ နိန္ဒာ စ
ပသံသာ စ သုခဉ္စ ဒုက္ခဉ္စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ အဋ္ဌ လောကဓမ္မာ
လောကံ အနုပရိဝတ္တန္တိ၊ လောကော စ ဣမေ အဋ္ဌ လောကဓမ္မေ
အနုပရိဝတ္တတိ”တိ။

တတ္ထ အနုပရိဝတ္တန္တိတိ အနုဗန္ဓန္တိ နပ္ပဇဟန္တိ၊ လောကတော န နိဝတ္တန္တိတိ
အတ္တော။ လာဘောတိ ပဗ္ဗဇိတဿ စီဝရာဒိ၊ ဂဟဋ္ဌဿ ဓနဓညာဒိ လာဘော။
သောယေဝ အလဗ္ဘမာနော လာဘော အလာဘော။ န လာဘော အလာ-
ဘောတိ ဝုစ္စမာနေ အတ္တာဘာဝါပတ္တိတော ပရိညေယျော န သိယာ။
ယသောတိ ပရိဝါရော။ သောယေဝ အလဗ္ဘမာနော ယသော အယသော။
နိန္ဒာတိ အဝဏ္ဏဘဏနံ။ ပသံသာတိ ဝဏ္ဏဘဏနံ။ သုခန္တိ ကာမာဝစရာနံ
ကာယိကစေတသိကံ။ ဒုက္ခန္တိ ပုထုဇနသောတာပန္နသကဒါဂါမိနံ ကာယိက-
စေတသိကံ၊ အနာဂါမိအရဟန္တာနံ ကာယိကမေဝ။

နဝ သတ္တာဝါသာတိ သတ္တာနံ အာဝါသာ၊ ဝသနဋ္ဌာနာနိတိ အတ္တော။
တာနိ ပန တထာပကာသိတာ ခန္ဓာ ဧဝ။ ကတမေ နဝ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ
ဘဂဝတာ—

နဝယိမေ ဘိက္ခဝေ သတ္တာဝါသာ။ ကတမေ နဝ၊ သန္တိ ဘိက္ခဝေ
သတ္တာ နာနတ္ထကာယာ နာနတ္ထသညိနော၊ သေယျထာပိ မနုဿာ

၁-အံ ၃-၇-ပိဋ္ဌေ။ ၂-အံ ၃-၂၀၁၊ ဒီ-၃-၂၁၈-ပိဋ္ဌေသု။

ကေစ္စေ စ ဒေဝါ ကေစ္စေ စ ဝိနိပါတိကာ။ အယံ ပဌမော သတ္တာဝါသော။

သန္တိ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ နာနတ္ထကာယာ ကေတ္တသညိနော၊ သေယျထာပိ ဒေဝါ ဗြဟ္မကာယိကာ ပဌမာဘိနိဗ္ဗတ္တာ။ အယံ ဒုတိယော သတ္တာဝါသော။

သန္တိ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ ကေတ္တကာယာ နာနတ္ထသညိနော၊ သေယျထာပိ ဒေဝါ အာဘဿရာ။ အယံ တတိယော သတ္တာဝါသော။

သန္တိ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ ကေတ္တကာယာ ကေတ္တသညိနော၊ သေယျထာပိ ဒေဝါ သုဘကိဏှာ။ အယံ စတုတ္ထော သတ္တာဝါသော။

သန္တိ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ အသညိနော အပ္ပဋိသံဝေဒိနော၊ သေယျထာပိ ဒေဝါ အသညသတ္တာ။ အယံ ပဉ္စမော သတ္တာဝါသော။

သန္တိ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ သဗ္ဗသော ရူပသညာနံ သမတိက္ကမာ ပဋိသညာနံ အတ္တင်္ဂမာ နာနတ္ထသညာနံ အမနသိကာရာ “အနန္တော အာကာသော”တိ အာကာသာနဉ္စာယတနူပဂါ။ အယံ ဆဋ္ဌော သတ္တာဝါသော။

သန္တိ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ သဗ္ဗသော အာကာသာနဉ္စာယတနံ သမတိက္ကမ္မ “အနန္တံ ဝိညာဏ”န္တိ ဝိညာဏဉ္စာယတနူပဂါ။ အယံ သတ္တမော သတ္တာဝါသော။

သန္တိ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ သဗ္ဗသော ဝိညာဏဉ္စာယတနံ သမတိက္ကမ္မ “နတ္ထိ ကိဉ္စိ”တိ အာကိဉ္စညာယတနူပဂါ။ အယံ အဋ္ဌမော သတ္တာဝါသော။ သန္တိ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ သဗ္ဗသော အာကိဉ္စညာယတနံ သမတိက္ကမ္မ နေဝသညာနာသညာယတနူပဂါ။ အယံ နဝမော သတ္တာဝါသော။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ နဝ သတ္တဝါသာတိ။

ဒသာယတနာနီတိ စက္ခာယတနံ ရူပါယတနံ သောတာယတနံ သဒ္ဓါယတနံ ဃာနာယတနံ ဂန္ဓာယတနံ ဇိဝှါယတနံ ရသာယတနံ ကာယာယတနံ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနံ ဧဝံ ဒဿ။ မနာယတနဓမ္မာယတနာနိ ပန လောကုတ္တရမိဿကတ္တာ န ဂဟိတာနိ။ ဣမေသု ဒဿသု ဝိဿဇ္ဇနေသု ဝိပဿနာဝသေန

ရူပရာဂါဒီသု ဝိဇ္ဇမာနေသုပိ သေသာနိ အဝတွာ အသ္မိမာနသေဝ ၀စနံ ဒိဋ္ဌိပတိရူပကတ္တေန တဿ ဩဋ္ဌာရိကတ္တာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အဝိဇ္ဇာတိ သုတ္တန္တ- ပရိယာယေန ဒုက္ခာဒီသု စတူသု ဌာနေသု အညာဏံ။ အဘိဓမ္မပရိယာယေန ပုဗ္ဗန္တာဒီဟိ သဒ္ဓိံ အဋ္ဌသု။ ဝုတ္တံ ဟေတံ—

“တတ္ထ ကတမာ အဝိဇ္ဇာ၊ ဒုက္ခေ အညာဏံ၊ ဒုက္ခသမုဒယေ အညာဏံ၊ ဒုက္ခနိရောဓေ အညာဏံ၊ ဒုက္ခနိရောဂေါမိနိယာ ပဋိပဒါယ အညာဏံ၊ ပုဗ္ဗန္တေ အညာဏံ၊ အပရန္တေ အညာဏံ၊ ပုဗ္ဗန္တာပရန္တေ အညာဏံ၊ ဣဒပ္ပစ္စယတာပဋိစ္စသမုပ္ပန္နေသု ဓမ္မေသု အညာဏ”န္တိ။

ဘဝတဏှာတိ ကာမဘဝါဒီသု ဘဝေသု ပတ္တနာ။ ယထာဟ—

“တတ္ထ ကတမာ ဘဝတဏှာ၊ ယော ဘဝေသု ဘဝစ္ဆန္တော ဘဝရာဂေါ ဘဝနန္တိ ဘဝတဏှာ ဘဝသိနေဟော ဘဝပရိဋ္ဌာဟော ဘဝမုစ္ဆော ဘဝဇ္ဈောသာန”န္တိ။

တိဿော တဏှာတိ ကာမတဏှာ ဘဝတဏှာ ဝိဘဝတဏှာ။ တာသံ အဘိဓမ္မေ ဧဝံ နိဒ္ဒေသော ကတော—တတ္ထ ကတမာ ဘဝတဏှာ၊ ဘဝဒိဋ္ဌိ- သဟဂတော ရာဂေါ။ ပ။ စိတ္တဿ သာရာဂေါ၊ အယံ ဝုစ္စတိ ဘဝတဏှာ။ တတ္ထ ကတမာ ဝိဘဝတဏှာ၊ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိသဟဂတော ရာဂေါ။ ပ။ စိတ္တဿ သာရာဂေါ၊ အယံ ဝုစ္စတိ ဝိဘဝတဏှာ။ အဝသေသာ တဏှာ ကာမတဏှာ။ တတ္ထ ကတမာ ကာမတဏှာ၊ ကာမဓာတုပဋိသံယုတ္တော ရာဂေါ။ ပ။ စိတ္တဿ သာရာဂေါ၊ အယံ ဝုစ္စတိ ကာမတဏှာ။ တတ္ထ ကတမာ ဘဝတဏှာ၊ ရူပဓာတုအရူပဓာတု- ပဋိသံယုတ္တော ရာဂေါ။ ပ။ တတ္ထ ကတမာ ဝိဘဝတဏှာ၊ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိသဟ- ဂတော ရာဂေါ။ ပ။

အဋ္ဌကထာယံ ပန “ပဉ္စကာမဂုဏိကော ရာဂေါ ကာမတဏှာ၊ ရူပါရူပ- ဘဝေသု ရာဂေါ ဈာနနိကန္တိသဿတဒိဋ္ဌိသဟဂတော ရာဂေါ ဘဝဝသေန ပတ္တနာ ဘဝတဏှာ၊ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိသဟဂတော ရာဂေါ ဝိဘဝတဏှာ”တိ ဝုတ္တံ။ အယံ ဒသုတ္တရသုတ္တပရိယာယေန ယောဇနာ။ သင်္ဂီတိပရိယာယေန ပန အဘိဓမ္မပရိယာယေန စ “အပရာပိ တိဿော တဏှာ ကာမတဏှာ ရူပတဏှာ အရူပတဏှာ။ အပရာပိ တိဿော တဏှာ ရူပတဏှာ အရူပတဏှာ

၁-အဘိ ၁-၂၂၂၊ အဘိ ၂-၁၄၂-ပိဋ္ဌေသု။ ၂-အဘိ ၂-၃၇၂-ပိဋ္ဌေ။
၃-အဘိ ၂-၃၇၉-၃၈၀-ပိဋ္ဌေသု။

နိရောဓတဏှာတိ^၁ ဝုတ္တာ တဏှာပိ ဧတ္ထ ယုဇ္ဇန္တိ။ တာသု ပဉ္စ ကာမဓာတု-
ရူပဓာတုအရူပဓာတုပဋိသံယုတ္တာ၊ အန္တိမာ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိသဟဂတာ။

စက္ကာရော ဩဃာတိ ကာမောယော ဘဝေါယော ဒိဋ္ဌောယော အဝိဇ္ဇော-
ယော။ ယဿ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ တံ ဝဇ္ဇသ္မိ^၂ ဩဟနန္တိ ဩသီဒါပေန္တိတိ ဩဃာ။
ဗလဝကီလေသာ ဧတေ။ ကာမဂုဏသင်္ခါတေ ကာမေ ဩဃော ကာမောယော။
ကာမတဏှာယေတံ နာမံ။ ရူပါရူပသင်္ခါတေ ကမ္မတော စ ဥပပတ္တိတော စ
ဒုဝိဓေပိ ဘဝေ ဩဃော ဘဝေါယော။ ဘဝတဏှာယေတံ နာမံ။ ဒိဋ္ဌိ ဧဝ
ဩဃော ဒိဋ္ဌောယော။ “သဿတော လောကော”တိအာဒိကာယ ဒိဋ္ဌိယာ
ဧတံ နာမံ။ အဝိဇ္ဇော ဧဝ ဩဃော အဝိဇ္ဇောယော၊ ဒုက္ခာဒိသု အညာဏဿေတံ
နာမံ။

ပဉ္စ နိဝရဏာနိတိ ကာမစ္ဆန္ဒနိဝရဏံ ဗျာပါဒနိဝရဏံ ထိနမိဒ္ဓနိဝရဏံ
ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စနိဝရဏံ ဝိစိကိစ္ဆာနိဝရဏံ။ စိတ္တံ နိဝရန္တိ ပရိယောနန္တန္တိတိ
နိဝရဏာနိ။ ကာမီယန္တိတိ ကာမာ။ ပဉ္စ ကာမဂုဏာ။ ကာမေသု ဆန္ဒော
ကာမစ္ဆန္ဒော။ ကာမယတိတိ ဝါ ကာမော၊ ကာမော ဧဝ ဆန္ဒော၊ န ကတ္ထု-
ကမျတာဆန္ဒော န ဓမ္မစ္ဆန္ဒောတိ ကာမစ္ဆန္ဒော။ ကာမတဏှာယေတံ နာမံ။
ဗျာပဇ္ဇတိ တေန စိတ္တံ ပူတိဘာဝံ ဂစ္ဆတိ၊ ဗျာပါဒယတိ ဝါ ဝိနယာစာရရူပ-
သမ္ပတ္တိဟိတသုခါနိတိ ဗျာပါဒေါ။ ဒေါသဿေတံ နာမံ။ ထိနနတာ ထိနံ၊
မိဒ္ဓနတာ မိဒ္ဓံ၊ အနုဿာဟသံဟနနတာ အသတ္တိဝိဃာတော စာတိ အတ္ထော။
စိတ္တဿ အနုဿာဟော ထိနံ၊ စေတသိကာနံ အကမ္မညတာ မိဒ္ဓံ၊ ထိနဉ္စ
မိဒ္ဓဉ္စ ထိနမိဒ္ဓံ။ ဥဒ္ဓတဿ ဘာဝေါ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ အဂူပသမောတိ အတ္ထော။
ဝိက္ခေပဿေတံ နာမံ။ ကုစ္ဆိတံ ကတံ ကုကတံ၊ ကုကတဿ ဘာဝေါ ကုက္ကုစ္စံ၊
ဂရဟိတကိရိယဘာဝေါတိ အတ္ထော။ ပစ္ဆာနုတာပဿေတံ နာမံ။ ဝိဂတာ
စိကိစ္ဆာတိ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ဝိဂတပညာတိ အတ္ထော။ သဘာဝံ ဝါ ဝိစိနန္တော
ဧတာယ ကိစ္ဆတိ ကိလမတိတိ ဝိစိကိစ္ဆာ။ ဗုဒ္ဓါဒိသု သံသယဿေတံ နာမံ။
ကာမစ္ဆန္ဒော ဧဝ နိဝရဏံ ကာမစ္ဆန္ဒနိဝရဏံ။ ဧဝံ သေသေသုပိ။

ဆ ဓမ္မာ၊ ဆဒ္ဓမ္မာတိ ဝါ ပါဌော။ ဆ တဏှာကာယာတိ ရူပတဏှာ
သဒ္ဓတဏှာ ဂန္ဓတဏှာ ရသတဏှာ ဖောဋ္ဌဗ္ဗတဏှာ ဓမ္မတဏှာ။ ရူပေ တဏှာ
ရူပတဏှာ။ သာ ဧဝ ကာမတဏှာဒိဘေဒေန အနေကဘေဒတ္တာ ရာသဋ္ဌေန
ကာယောတိ ဝုတ္တာ။ ဧဝံ သေသေသုပိ။

၁-ဒိ ၃-၁၀၁၊ အဘိ ၂-၃၀၀-ပိဋ္ဌေသု။

သတ္တာနုသယာတိ ကာမရာဂါနုသယော ပဋိဃာနုသယော မာနာ-
 နုသယော ဒိဋ္ဌာနုသယော ဝိစိကိစ္ဆာနုသယော ဘဝရာဂါနုသယော အဝိဇ္ဇာ-
 နုသယော။ အပ္ပဟိနဋ္ဌေန အနုသေန္တိတိ အနုသယာ။ ကာမေသု ရာဂေါ
 ကာမရာဂေါ၊ ကာမော ဧဝ ဝါ ရာဂေါတိ ကာမရာဂေါ။ အာရမ္မဏသ္မိံ
 ပဋိဟညတိတိ ပဋိဃံ။ အယာထာဝဒဿနဋ္ဌေန ဒိဋ္ဌိ။ သေယျာဒိဝသေန
 မညတိတိ မာနော။ ဘဝေသု ရာဂေါ ဘဝရာဂေါ။ ထာမဂတော ကာမရာဂေါ
 ကာမရာဂါနုသယော။ ဧဝံ သေသေသုပိ။

အဋ္ဌ မိစ္ဆတ္တာတိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ မိစ္ဆာသင်္ခယော မိစ္ဆာဝါစာ မိစ္ဆာကမ္မန္တော
 မိစ္ဆာအာဇီဝေါ မိစ္ဆာဝါယာမော မိစ္ဆာသတိ မိစ္ဆာသမာဓိ။ “ဟိတသုခါဝဟာ
 မေ ဘဝိဿန္တိ”တိ ဧဝံ အာသိသိတောပိ^၁ တထာအဘာဝတော အသုဘာ-
 ဒီသုယေဝ သုဘန္တိအာဒိဝိပရိတပွဝတ္တိတော စ မိစ္ဆာသဘာဝါတိ မိစ္ဆတ္တာ။
 မိစ္ဆာ ပဿတိ၊ မိစ္ဆာ ဝါ ဧတာယ ပဿန္တိတိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။ အထ ဝါ ဝိပရိတာ
 ဒိဋ္ဌိတိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ အယာထာဝဒိဋ္ဌိတိ ဝါ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ ဝိရဇ္ဈိတွာ ဂဟဏတော
 ဝါ ဝိတထာ ဒိဋ္ဌိတိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ အနတ္တာဝဟတ္တာ ပဏ္ဍိတေဟိ ကုစ္ဆိတာ ဒိဋ္ဌိတိ
 ဝါ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။ မိစ္ဆာသင်္ခယောဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတိ သဿတုစ္ဆေဒါ-
 ဘိနိဝေသော။ မိစ္ဆာသင်္ခယောတိ ကာမဝိတက္ကာဒိတိဝိဓော ဝိတက္ကာ။ မိစ္ဆာ-
 ဝါစာတိ မုသာဝါဒါဒိစတုဗ္ဗိဓာ စေတနာ။ မိစ္ဆာကမ္မန္တောတိ ပါဏာတိ-
 ပါတာဒိတိဝိဓာ စေတနာ။ မိစ္ဆာအာဇီဝေါတိ မိစ္ဆာဇီဝပယောဂသမုဋ္ဌာပိကာ
 စေတနာ။ မိစ္ဆာဝါယာမောတိ အကုသလစိတ္တသမ္ပယုတ္တံ ဝိရိယံ။ မိစ္ဆာသတိတိ
 သတိပဋိပက္ခဘူဟော အကုသလစိတ္တုပ္ပါဒေါ။ မိစ္ဆာသမာဓိတိ အကုသလ-
 သမာဓိ။

နဝ တဏှာမူလကာတိ ၂တဏှံ ပဋိစ္စ ပရိယေသနာ၊ ပရိယေသနံ
 ပဋိစ္စ လာဘော၊ လာဘံ ပဋိစ္စ ဝိနိစ္ဆယော၊ ဝိနိစ္ဆယံ ပဋိစ္စ ဆန္ဒရာဂေါ၊
 ဆန္ဒရာဂံ ပဋိစ္စ အဇ္ဈောသာနံ၊ အဇ္ဈောသာနံ ပဋိစ္စ ပရိဂ္ဂဟော၊ ပရိဂ္ဂဟံ ပဋိစ္စ
 မစ္ဆရိယံ၊ မစ္ဆရိယံ ပဋိစ္စ အာရက္ခော၊ အာရက္ခာဓိကရဏံ ဒဏှာဒါနသတ္တာဒါန-
 ကလဟဝိဂ္ဂဟဝိဝါဒတုဝံတုဝံပေသုညမုသာဝါဒါ အနေကေ ပါပကာ အကု-
 သလာ ဓမ္မာ သမ္ဘဝန္တိ^၂။ ဣမေ နဝ တဏှာမူလကာ ဓမ္မာ။ တဏှာ မူလံ
 ဧတေသန္တိ တဏှာမူလကာ။ ပရိယေသနာဒယော အကုသလာ ဧဝ။ တဏှံ
 ပဋိစ္စာတိ တဏှံ နိဿာယ။ ပရိယေသနာတိ ရူပါဒိအာရမ္မဏပရိယေသနာ။

၁-အာသိသတောပိ (သိ) ၂-၂-ဒိ ၂-၅၀၊ ဒိ ၃-၂၅၃-ပိဋ္ဌေသု။

သာ ဟိ တဏှာယ သတိ ဟောတိ။ လာဘောတိ ရူပါဒိအာရမ္မဏပဋိ-
 လာဘော၊ သော ဟိ ပရိယေသနာယ သတိ ဟောတိ။ ဝိနိစ္ဆယော ပန ဣဏ-
 တဏှာဒိဋ္ဌိဝိတက္ကဝသေန စတုဗ္ဗိဓော။ တတ္ထ “သုခဝိနိစ္ဆယံ ဧညာ၊ သုခဝိနိစ္ဆယံ
 ဥတွာ အဇ္ဈတ္တံ သုခမနုယုဇ္ဇေယျာ”တိ^၁ အယံ ဉာဏဝိနိစ္ဆယော။ “ဝိနိစ္ဆယောတိ
 ဒွေ ဝိနိစ္ဆယာ တဏှာဝိနိစ္ဆယော စ ဒိဋ္ဌိဝိနိစ္ဆယော စာ”တိ^၂ ဧဝံ အာဂတာနိ
 အဋ္ဌသတတဏှာဝိစရိတာနိ တဏှာဝိနိစ္ဆယော။ ဒွါသဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌိယော ဒိဋ္ဌိဝိနိစ္ဆ-
 ယော။ “ဆန္ဒော ခေါ ဒေဝါနမိန္ဒ ဝိတက္ကနိဒါနော”တိ^၃ ဣမသ္မိံ ပန သုတ္တေ
 ဣဓ ဝိနိစ္ဆယောတိ ဝုတ္တော ဝိတက္ကောယေဝ အာဂတော။ လာဘံ လဘိတွာ
 ဟိ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌံ သုန္ဒရာသုန္ဒရဉ္စ ဝိတက္ကေနေဝ ဝိနိစ္ဆိနာတိ “တ္ထေကံ မေ ရူပါ-
 ရမ္မဏတ္ထာယ ဘဝိဿတိ၊ တ္ထေကံ သဒ္ဓါဒိအာရမ္မဏတ္ထာယ၊ တ္ထေကံ မယံ
 ဘဝိဿတိ၊ တ္ထေကံ ပရဿ၊ တ္ထေကံ ပရိဘုဉ္ဇိဿာမိ၊ တ္ထေကံ နိဒဟိဿာမိ”တိ။
 တေန ဝုတ္တံ “လာဘံ ပဋိစ္စ ဝိနိစ္ဆယော”တိ။ ဆန္ဒရာဂေါတိ ဧဝံ အကုသလ-
 ဝိတက္ကေန ဝိတက္ကိတေ ဝတ္ထုသ္မိံ ဒုဗ္ဗလရာဂေါ စ ဗလဝရာဂေါ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။
 ဆန္ဒောတိ တ္ထေ ဒုဗ္ဗလရာဂဿာဓိဝစနံ၊ ရာဂေါတိ ဗလဝရာဂဿ။ အဇ္ဈော-
 သာနန္တိ အဟံ မမာတိ ဗလဝသန္တိဋ္ဌာနံ။ ပရိဂ္ဂဟောတိ တဏှာဒိဋ္ဌိဝသေန
 ပရိဂ္ဂဟကရဏံ။ မစ္ဆရိယန္တိ ပရေဟိ သာဓာရဏဘာဝဿ အသဟနတာ။
 တေနေဝဿ ပေါရာဏာ ဧဝံ ဝစနတ္ထံ ဝဒန္တိ “ဣဒံ အစ္ဆရိယံ မယုမေဝ
 ဟောတု၊ မာ အညဿ အစ္ဆရိယံ ဟောတူတိ ပဝတ္တတ္တာ မစ္ဆရိယန္တိ ဝုစ္စတိ”တိ။
 အာရက္ခောတိ ဒွါရပိဒဟနမဉ္စူသဂေါပနာဒိဝသေန သုဠု ရက္ခဏံ။ အဓိ-
 ကရောတိတိ အဓိကရဏံ။ ကာရဏဿေတံ နာမံ။ အာရက္ခာဓိကရဏန္တိ
 ဘာဝနပုံသကံ၊ အာရက္ခဟေတူတိ အတ္ထော။ ဒဏှာဒါနာဒိသု ပရနိသေဓနတ္ထံ
 ဒဏှာဿ အာဒါနံ ဒဏှာဒါနံ။ ဧကတောဓာရာဒိနော သတ္ထဿ အာဒါနံ
 သတ္တာဒါနံ။ ကာယကလဟောပိ ဝါစာကလဟောပိ ကလဟော။ ပုရိမော
 ပုရိမော ဝိရောဓော ဝိဂ္ဂဟော။ ပစ္စိမော ပစ္စိမော ဝိဝါဒေါ။ တုဝံတုဝန္တိ
 အဂါရဝဝသေန တုဝံတုဝံဝစနံ။

ဒသ မိစ္ဆတ္တာတိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။ ပ။ မိစ္ဆာသမာဓိ မိစ္ဆာဉာဏံ မိစ္ဆာဝိမုတ္တိ။ တတ္ထ
 မိစ္ဆာဉာဏန္တိ ပါပကိရိယာသု ဥပါယစိန္တာဝသေန ပါပံ ကတွာ သုကတံ^၄
 မယာတိ ပစ္စဝေက္ခဏာကာရေန စ ဥပ္ပန္နော မောဟော။ မိစ္ဆာဝိမုတ္တိတိ
 အဝိမုတ္တဿေဝ သတော ဝိမုတ္တိသညိတာ။

၁-မ ၃-၂၇၃-ပိဋ္ဌေ။ ၂-ခု ၇-၂၀၅-ပိဋ္ဌေ။ ၃-ဒိ ၂-၂၂၁-ပိဋ္ဌေ။ ၄-ကတံ (သျှာ)

၂၄။ ဣဒါနိ အနေကဘေဒေန ပဟာနေန ပဟာတဗ္ဗေ ဒဿေတုံ ခွေ
 ပဟာနာနိတိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ ပဟာနေသု ဟိ ဝိညာတေသု တေန တေန
 ပဟာတဗ္ဗာ ဓမ္မာ သုဝိညေယျာ ဟောန္တိ။ ပဉ္စသု ပဟာနေသု လောကိကာနိစ
 ခွေ ပဟာနာနိ အပ္ပယောဂံ နိဿရဏပ္ပဟာနဉ္စ ဌပေတွာ အပ္ပယောဂါ-
 နေဝ ခွေ လောကုတ္တရပဟာနာနိ ပဌမံ ဝုတ္တာနိ။ သမ္မာ ဥဒ္ဓိန္ဒန္တိ
 ဧတေန ကိလေသာတိ သမုစ္ဆေဒေါ။ ပဟိယန္တိ ဧတေန ကိလေသာတိ
 ပဟာနံ၊ သမုစ္ဆေဒသင်္ခါတံ ပဟာနံ၊ န သေသပ္ပဟာနန္တိ သမုစ္ဆေဒပ္ပဟာနံ။
 ကိလေသာနံ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓတ္တာ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိ၊ ပဟိနတ္တာ ပဟာနံ၊ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိသင်္ခါတံ
 ပဟာနံ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိပ္ပဟာနံ။ လောကံ ဥတ္တရတိတိ လောကုတ္တရော။ နိဗ္ဗာန-
 သင်္ခါတံ ခယံ ဂစ္ဆတိတိ ခယဂါမိ၊ ခယဂါမိ စ သော မဂ္ဂေါ စာတိ ခယဂါမိ-
 မဂ္ဂေါ၊ တံ ဘာဝယတော သော မဂ္ဂေါ သမုစ္ဆေဒပ္ပဟာနန္တိ အတ္ထော။ တထာ
 ဖလက္ခဏေ လောကုတ္တရဖလမေဝ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိပ္ပဟာနံ။

ကာမာနမေတံ နိဿရဏန္တိအာဒိသု ကာမတော ရူပတော သင်္ခတတော
 နိဿရန္တိ ဧတေနာတိ နိဿရဏံ၊ တေဟိ ဝါ နိဿရုတ္တာ^၁ နိဿရဏံ။
 အသုဘဇ္ဈာနံ။ ကာမေဟိ နိက္ခန္တတ္တာ နေက္ခမ္ပံ။ အနာဂါမိမဂ္ဂေါ ဝါ။ အသု-
 ဘဇ္ဈာနံ ဟိ ဝိက္ခမ္ပနတော ကာမာနံ နိဿရဏံ၊ တံ ဈာနံ ပါဒကံ ကတွာ
 ဥပ္ပါဒိတအနာဂါမိမဂ္ဂေါ ပန သမုစ္ဆေဒတော သဗ္ဗသော ကာမာနံ အစ္စန္တ-
 နိဿရဏံ။ ရူပတိတိ ရူပံ၊ န ရူပံ အရူပံ မိတ္တပဋိပက္ခာ အမိတ္တာ ဝိယ၊
 လောဘာဒိပဋိပက္ခာ အလောဘာဒယော ဝိယ စ ရူပပဋိပက္ခောတိ အတ္ထော။
 ဖလဝသေန ဝါ နတ္ထေတ္ထ ရူပန္တိ အရူပံ၊ အရူပမေဝ အာရူပံ။ အရူပဇ္ဈာနာနိ။
 တာနိ ရူပါနံ နိဿရဏံ နာမ။ အရူပေဟိဝိ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ ပုန ဥပ္ပတ္တိနိဝါ-
 ရဏတော သဗ္ဗသော ရူပါနံ နိဿရဏံ နာမ။ ဘူတန္တိ ဇာတံ။ သင်္ခတန္တိ
 ပစ္စယေဟိ သင်္ခမ္ပ ကတံ။ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္တန္တိ တေ တေ ပစ္စယေ ပဋိစ္စ သမ္မာ
 သဟ စ ဥပ္ပန္နံ။ ပဌမေန သဗ္ဗာတတ္တဒိပနေန အနိစ္စတာ၊ ဒုတိယေန အနိစ္စဿာပိ
 သတော ပစ္စယာနုဘာဝဒိပနေန ပရာယတ္တတာ၊ တတိယေန ပရာယတ္တဿာပိ
 သတော ပစ္စယာနံ အဗျာပါရတ္တဒိပနေန ဧဝံဓမ္မတာ ဒီပိတာ ဟောတိ။
 နိရောဓောတိ နိဗ္ဗာနံ။ နိဗ္ဗာနဉ္စိ အာဂမ္မ ဒုက္ခံ နိရုဇ္ဈတိတိ နိရောဓောတိ ဝုစ္စတိ။
 သော ဧဝ စ သဗ္ဗသင်္ခတတော နိဿရုတ္တာ တဿ သင်္ခတဿ နိဿရဏံ နာမ။
 အဋ္ဌကထာယံ ပန—

၁-နိဿရဏတ္တာ (သိ၊က)

“နိရောဓော တဿ နိဿရဏန္တိ ဣမ အရဟတ္တဖလံ နိရောဓောတိ အဓိပ္ပေတံ။ အရဟတ္တဖလေန ဟိ နိဗ္ဗာနေ ဒိဋ္ဌေ ပုန အာယတိံ သဗ္ဗသင်္ခါရာ န ဟောန္တိတိ အရဟတ္တသင်္ခါတဿ နိရောဓဿ ပစ္စယတ္တာ နိရောဓောတိ ဝုတ္တ”န္တိ ဝုတ္တံ။

နေက္ခမ္ပံ ပဋိလဒ္ဓဿာတိအာဒိသု အသုဘဇ္ဈာနဿ နိဿရဏတ္ထေ ဝိက္ခမ္ဘ-နပ္ပဟာနေန, အနာဂါမိမဂ္ဂဿ နိဿရဏတ္ထေ သမုစ္ဆေဒပ္ပဟာနေန ကာမာ ပဟိနာ စေဝ ဟောန္တိ ပရိစ္စတ္တာ စ။ အရူပဇ္ဈာနာနံ နိဿရဏတ္ထေ စ အရဟတ္တ-မဂ္ဂဿ နိဿရဏတ္ထေ စ ဧဝမေဝ ရူပါ ယောဇေတဗ္ဗာ။ ရူပေသု ဟိ ဆန္ဒ-ရာဂပ္ပဟာနေန ရူပါနံ သမုစ္ဆေဒေါ ဟောတိ။ ရူပါတိ စေတ္ထ လိင်္ဂဝိပလ္လာသော ကတော။ နိဗ္ဗာနဿ နိဿရဏတ္ထေ နိဿရဏပ္ပဟာနေန, အရဟတ္တဖလဿ နိဿရဏတ္ထေ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိပ္ပဟာနေန သင်္ခါရာ ပဟိနာ စေဝ ဟောန္တိ ပရိစ္စတ္တာ စ။ နိဗ္ဗာနဿ စ နိဿရဏတ္ထေ အာရမ္မဏကရဏဝသေန ပဋိလာဘော ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ဒုက္ခသစ္စန္တိအာဒိသု ပရိညာပဋိဝေဓန္တိအာဒိဘာဝနပုံသကဝစနံ။ ပရိညာယ ပဋိဝေဓော ပရိညာပဋိဝေဓော။ တံ ပရိညာပဋိဝေဓံ။ ဧသ နယော သေသေ-သုပိ။ ပဇဟတိတိ တထာ တထာ ပဋိဝိဇ္ဈန္တော ပဟာတဗ္ဗေ ကိလေသေ ပဇဟတိတိ အတ္ထော ဂဟတဗ္ဗာ။ လောကီယလောကုတ္တရေသုပိ ဆန္ဒ-ရာဂပ္ပဟာနေန ဝါ တာနိ ပဇဟတိတိ အတ္ထော။ ပဇဟတိတိပိ ပါဠော။ ယထာ နာဝါ အပုဗ္ဗံ အစရိမံ ဧကက္ခဏေ စတ္တာရိ ကိစ္စာနိ ကရောတိ၊ ဩရိမံ တီရံ ပဇဟတိ၊ သောတံ ဆိန္ဒတိ၊ ဘဏ္ဍံ ဝဟတိ၊ ပါရိမံ တီရံ အပ္ပေတိ၊ ဧဝမေဝံ မဂ္ဂဉာဏံ အပုဗ္ဗံ အစရိမံ ဧကက္ခဏေ စတ္တာရိ သစ္စာနိ အဘိသမေတိ၊ ဒုက္ခံ ပရိညာဘိသမယေန အဘိသမေတိ၊ သမုဒယံ ပဟာနာဘိသမယေန အဘိသမေတိ၊ မဂ္ဂံ ဘာဝနာဘိသမယေန အဘိသမေတိ၊ နိရောဓံ သစ္စိ-ကိရိယာဘိသမယေန အဘိသမေတိ။ ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ? “နိရောဓံ အာရမ္မဏံ ကတ္တာ စတ္တာရိ သစ္စာနိ ပါပုဏာတိ ပဿတိ ပဋိဝိဇ္ဈတိ”တိ ဝုတ္တတ္တာ ဧကက္ခဏေပိ ဝိသုံ ဝိသုံ ဝိယ ပဟာနာနိ ဝုတ္တာနိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။

ပဉ္စသု ပဟာနေသု ယံ သသေဝါလေ ဥဒကေ ပက္ခိတ္တေန ဃဋေန သေဝါ-လဿ ဝိယ တေန တေန လောကီယသမာဓိနာ နိဝရဏာဒိနံ ပစ္စနိကဓမ္မာနံ ဝိက္ခမ္ဘနံ ဒုရိကရဏံ၊ ဣဒံ ဝိက္ခမ္ဘနပ္ပဟာနံ နာမ။ ဝိက္ခမ္ဘနပ္ပဟာနဉ္စ နိဝရဏာနံ

ပဌမံ ဈာနံ ဘာဝယတောတိ နိဝရဏာနံယေဝ ပဟာနံ^၁ ပါကဋ္ဌတ္တာ
 ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ နိဝရဏာနိ ဟိ ဈာနဿ ပုဗ္ဗဘာဂေပိ ပစ္ဆာဘာဂေပိ န
 သဟဿာ စိတ္တံ အဇ္ဈောတ္တရန္တိ၊ အဇ္ဈောတ္တဋေသု စ တေသု ဈာနံ ပရိဟာယတိ၊
 ဝိတက္ကာဒယော ပန ဒုတိယဇ္ဈာနာဒိတော ပုဗ္ဗေ ပစ္ဆာ စ အပ္ပဋိပက္ခာ ဟုတွာ
 ပဝတ္တန္တိ။ တသ္မာ နိဝရဏာနံ ဝိက္ခမ္ဘနံ ပါကဋ္ဌံ။ ယံ ပန ရတ္တိဘာဂေ သမုဇ္ဇလိ-
 တေန ပဒီပေန အန္ဓကာရဿ ဝိယ တေန တေန ဝိပဿနာယ အဝယဝဘူတေန
 ဈာနင်္ဂေန ပဋိပက္ခဝသေနေဝ တဿ တဿ စ ပဟာတဗ္ဗဓမ္မဿ ပဟာနံ၊ ဣဒံ
 တဒင်္ဂပုဟာနံ နာမ။ တဒင်္ဂပုဟာနန္တံ ဒိဋ္ဌိဂတာနံ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယံ သမာဓိ^၂
 ဘာဝယတောတိ ဒိဋ္ဌိဂတာနံယေဝ ပဟာနံ ဩဋ္ဌာရိကဝသေန ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။
 ဒိဋ္ဌိဂတံ ဟိ ဩဋ္ဌာရိကံ၊ နိစ္စသညာဒယော သုခုမာ။ တတ္ထ ဒိဋ္ဌိဂတာနန္တံ
 ဒိဋ္ဌိယေဝ ဒိဋ္ဌိဂတံ “ဂူထဂတံ မုတ္တဂတ”န္တိ အာဒိနိ၊^၃ ဝိယ။ ဂန္တဗ္ဗဘာဝတော^၄ စ
 ဒိဋ္ဌိယာ ဂတမတ္တမေဝေတန္တိပိ ဒိဋ္ဌိဂတံ၊ ဒွါသဋ္ဌိဒိဋ္ဌိသု အန္တောဂဓတ္တာ ဒိဋ္ဌိသု
 ဂတန္တိပိ ဒိဋ္ဌိဂတံ။ ဗဟုဝစနေန တေသံ ဒိဋ္ဌိဂတာနံ။ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယံ သမာဓိ^၅
 ဝိပဿနာသမ္ပယုတ္တံ သမာဓိ။ ယံ ပန အသနိဝိစက္ကာဘိဟတဿ၊^၆ ရုက္ခဿ
 ဝိယ အရိယမဂ္ဂဉာဏေန သံယောဇနာနံ ဓမ္မာနံ ယထာ န ပုန ပဝတ္တတိ၊ ဧဝံ
 ပဟာနံ၊ ဣဒံ သမုဇ္ဈေဒပုဟာနံ နာမ။ နိရောဓော နိဗ္ဗာနန္တိ နိရောဓသင်္ခါတံ
 နိဗ္ဗာနံ။

ဧဝံ ပဟာနဝသေန ပဟာတဗ္ဗေ ဓမ္မေ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ သရူပေနေဝ
 ပုန ပဟာတဗ္ဗေ ဓမ္မေ ဒဿေတုံ သဗ္ဗံ ဘိက္ခဝေ ပဟာတဗ္ဗန္တိအာဒိမာဟ။
 တတ္ထ စက္ခာဒိနိ ဆန္ဒရာဂပုဟာနေန ပဟာတဗ္ဗာနိ။ ရူပံ ပဿန္တော ပဇဟာတိတိ-
 အာဒိသု ရူပံ အနိစ္စာဒိတော ပဿန္တော ပဟာတဗ္ဗေ ကိလေသေ ပဇဟာတိ။
 စက္ခု။ပ။ ဇရာမရဏံ။ပ။ အမတောဂဓံ နိဗ္ဗာနန္တိ ပေယျာလဒ္ဒယေ အနညာ-
 တညဿာမိတိန္ဒြိယံ “ပဿန္တော ပဇဟာတိ”တိအာဒိသု တေသု လောကုတ္တ-
 ရေသု အနညာတညဿာမိတိန္ဒြိယံ ပဿန္တော ဥဒိက္ခန္တော အပေက္ခမာနော
 ဣစ္ဆမာနော ဝိပဿနာက္ခဏေသု ပဟာတဗ္ဗေ ကိလေသေ ပဇဟာတိတိ
 တံတံဓမ္မာနုရူပေန ယောဇေတဗ္ဗံ။

ပဟာတဗ္ဗနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ပဟာနဿ (က) ၂-အံ ၃-၁၇၁-ပိဋေ။
 ၃-ဂန္တဗ္ဗဘာဝတော (သီ၊ သျာ)၊ ဂန္တဗ္ဗဘာဝတော (ဂဏ္ဍိပဒေ)
 ၄-အသနိဝိစက္ကာဘိဟတဿ (ဂဏ္ဍိပဒေ)၊ ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၃၃၇-ပိဋေ ပန ပဿိတဗ္ဗံ။

ဘာဝေတဗ္ဗနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၂၅။ ဘာဝေတဗ္ဗနိဒ္ဒေသေ ကာယဂတာသတိတိ ကာယဂတာသတိသုတ္တ-
 နေ^၁ ဝုတ္တာ အာနာပါနစတုဇ္ဈရိယာပထခုဒ္ဒကဇ္ဈရိယာပထဒ္ဒတ္တိ^၂ သာကာရ-
 စတုဓာတုနဝသိဝထိကာပဋိကူလဝဝတ္တာပကမနသိကာရသမ္ပယုတ္တာ ယထာန-
 ရူပံ ရူပဇ္ဈာနသမ္ပယုတ္တာ စ သတိ။ သာ ဟိ တေသု ကာယေသု ဂတာ
 ပဝတ္တာတိ ကာယဂတာတိ ဝုစ္စတိ။ သာတသဟဂတာတိ မရုရသုခဝေဒယိတ-
 သင်္ခါတေန သာတေန သဟ ကေုပ္ပါဒါဒိဘာဝံ ဂတာ။ တဗ္ဘာဝေ ဝေါကိဏ္ဏေ
 အာရမ္မဏေ နိဿယေ သံသဋ္ဌေ ဒိဿတိ သဟဂတသဒ္ဓေါ ပဉ္စသု အတ္ထေသု
 ဇိနဝစနေ။ “ယာယံ တဏှာ ပေါနောဗ္ဘဝိကာ နန္ဒိရာဂသဟဂတာ”တိ^၂ ဧတ္ထ
 တဗ္ဘာဝေ၊ နန္ဒိရာဂဘူတာတိ အတ္ထော။ “ယာ ဘိက္ခဝေ ဝိမံသာ ကောသဇ္ဇ-
 သဟဂတာ ကောသဇ္ဇသမ္ပယုတ္တာ”တိ^၃ ဧတ္ထ ဝေါကိဏ္ဏေ၊ အန္တရန္တရာ
 ဥပ္ပဇ္ဇမာနေန ကောသဇ္ဇေန ဝေါကိဏ္ဏာတိ အတ္ထော။ “လာဘိ ဟောတိ
 ရူပသဟဂတာနံ ဝါ သမာပတ္တိနံ အရူပသဟဂတာနံ ဝါ သမာပတ္တိနံ”^၄ ဧ
 ဧတ္ထ အာရမ္မဏေ၊ ရူပါရူပါရမ္မဏာနန္တိ အတ္ထော။ “အဋ္ဌိကသညာသဟဂတံ
 သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေတိ”တိ^၅ ဧတ္ထ နိဿယေ၊ အဋ္ဌိကသညာနိဿယံ
 အဋ္ဌိကသညံ ဘာဝေတွာ ပဋိလဒ္ဓန္တိ အတ္ထော။ “ဣဒံ သုခံ ဣမာယ ဝီတိယာ
 သဟဂတံ ဟောတိ သဟဇာတံ သမ္ပယုတ္တ”^၆ ဧတ္ထ သံသဋ္ဌေ၊ သမ္ဘိဿန္တိ
 အတ္ထော။ ဣမသ္မိမ္မိ ပဒေ သံသဋ္ဌော အဓိပ္ပေတော။ သာတသံသဋ္ဌာ? ဟိ
 သာတသဟဂတာတိ ဝုတ္တာ။ သာ ဟိ ဌပေတွာ စတုတ္ထံ ဈာနံ သေသေသု
 သာတသဟဂတာဟောတိ၊ သတိပိ စ ဉပေက္ခာသဟဂတတ္ထေ ယေဘုယျဝသေန
 သာတသဟဂတာတိ ဝုတ္တာ၊ ပုရိမဇ္ဈာနမူလကတ္တာ ဝါ စတုတ္ထဇ္ဈာနသ
 သာတသဟဂတာယ ဉပေက္ခာသဟဂတာပိ ဝုတ္တာဝ ဟောတိ၊ ဉပေက္ခာယ ပန
 သန္တေ သုခေ ဝုတ္တတ္တာ ဘဂဝတာ သာတသဟဂတာတိ စတုတ္ထဇ္ဈာနသမ္ပယုတ္တာပိ
 ဝုတ္တာဝ ဟောတိ။

သမထော စ ဝိပဿနာ စာတိ ကာမစ္ဆန္ဒာဒယော ပစ္စနိကဓမ္မေ သမေတိ
 ဝိနာသေတိတိ သမထော။ သမာဓိဿေတံ နာမံ။ အနိစ္စတာဒိဝသေန ဝိဝိဓေဟိ
 အာကာရေဟိ ဓမ္မေ ပဿတိတိ ဝိပဿနာ။ ပညာယေတံ နာမံ။ ဣမေ ပန ဒွေ
 ဒသုတ္တရပရိယာယေ ပုဗ္ဗဘာဂါတိ ဝုတ္တာ၊ သင်္ဂီတိပရိယာယေ စ လောကိယ-
 လောကုတ္တရမိဿကာတိ။ **တယော သမာဓီတိ** သဝိတက္ကော သဝိစာရော

၁-မ ၃-၁၃၀-ပိဋ္ဌေ။ ၂-အဘိ ၂-၁၀၆-ပိဋ္ဌေ။ ၃-သံ ၃-၂၄၄-ပိဋ္ဌေ။ ၄-အဘိ ၃-၁၁၄-ပိဋ္ဌေ။
 ၅-သံ ၃-၁၁၃-ပိဋ္ဌေ။ ၆-အဘိ ၂-၂၆၈-ပိဋ္ဌေ။ ၇-သာတေ သံသဋ္ဌာ (သျှာ)

သမာဓိ အဝိတက္ကော ဝိစာရမတ္တော သမာဓိ အဝိတက္ကော အဝိစာရော
 သမာဓိ။ သမ္ပယောဂဝသေန ဝတ္တမာနေန သဟ ဝိတက္ကေန သဝိတက္ကော၊
 သဟ ဝိစာရေန သဝိစာရော။ သော ခဏိကသမာဓိ ဝိပဿနာသမာဓိ
 ဥပစာရသမာဓိ ပဌမဇ္ဈာနသမာဓိ။ နတ္ထိ ဧတဿ ဝိတက္ကောတိ အဝိတက္ကော။
 ဝိတက္ကဝိစာရေသု ဝိစာရော မတ္တာ ပရမာ ပမာဏံ ဧတဿာတိ ဝိစာရမတ္တော၊
 ဝိစာရတော ဥတ္တရိ ဝိတက္ကေန သမ္ပယောဂံ န ဂစ္ဆတိတိ အတ္တော။ သော
 ပဉ္စကနယေ ဒုတိယဇ္ဈာနသမာဓိ၊ တဒုဘယဝိရဟိတော အဝိတက္ကော အဝိ-
 စာရော သမာဓိ။ သော စတုက္ကနယေ ဒုတိယဇ္ဈာနာဒိ၊ ပဉ္စကနယေ
 တတိယဇ္ဈာနာဒိ ရူပါဝစရသမာဓိ။ ဣမေ တယောပိ လောကိယာ ဧဝ။
 သင်္ဂီတိပရိယာယေ အပရေပိ တယော သမာဓိ ဝုတ္တာ “သုညတော သမာဓိ၊
 အနိမိတ္တော သမာဓိ၊ အပ္ပဏိဟိတော သမာဓိ”တိ။ န တေ ဣဓ အဓိပ္ပေတာ။

စက္ကာရော သတိပဋ္ဌာနာတိ ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနံ ဝေဒနာနု-
 ပဿနာသတိပဋ္ဌာနံ စိတ္တာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနံ ဓမ္မာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနံ။
 ပုဗ္ဗဘာဂေ စုဒ္ဒသဝိဓေန ကာယံ ပရိဂ္ဂဏှတော ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနံ၊
 နဝဝိဓေန ဝေဒနံ ပရိဂ္ဂဏှတော ဝေဒနာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနံ၊ သောဠာသ-
 ဝိဓေန စိတ္တံ ပရိဂ္ဂဏှတော စိတ္တာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနံ၊ ပဉ္စဝိဓေန ဓမ္မေ
 ပရိဂ္ဂဏှတော ဓမ္မာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ လောကုတ္တရံ ပန ဣဓ န
 အဓိပ္ပေတံ။ **ပဉ္စဂီကော သမာဓိတိ** ပဉ္စ အင်္ဂါနိ အဿ သန္တိတိ ပဉ္စဂီကော။
 စတုတ္ထဇ္ဈာနသမာဓိ။ ဝီတိဖရဏတာ သုခဖရဏတာ စေတောဖရဏတာ
 အာလောကဖရဏတာ ပစ္စဝေက္ခဏနိမိတ္တန္တိ ပဉ္စ အင်္ဂါနိ။ ဝီတိ° ဖရမာနာ
 ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ ဒွိသု ဈာနေသု ပညာ ဝီတိဖရဏတာ နာမ။ သုခံ ဖရမာနာ
 ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ တိသု ဈာနေသု ပညာ သုခဖရဏတာ နာမ။ ပရေသံ စေတော
 ဖရမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ စေတောပရိယပညာ စေတောဖရဏတာ နာမ။
 အာလောကံ ဖရမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ ဒိဗ္ဗစက္ခုပညာ အာလောကဖရဏတာ
 နာမ။ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏံ ပစ္စဝေက္ခဏနိမိတ္တံ နာမ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ—

“ဒွိသု ဈာနေသု ပညာ ဝီတိဖရဏတာ၊ တိသု ဈာနေသု ပညာ
 သုခဖရဏတာ၊ ပရစိတ္တပညာ စေတောဖရဏတာ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုပညာ
 အာလောကဖရဏတာ၊ တမှာ တမှာ သမာဓိမှာ ဝုဋ္ဌိတဿ
 ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏံ ပစ္စဝေက္ခဏနိမိတ္တံ”န္တိ ၂။

တံ ဟိ ဝုဋ္ဌိတသမာဓိဿ ပဝတ္တာကာရဂဟဏဏတော နိမိတ္တန္တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ စ ပီတိဖရဏတာ သုခဖရဏတာ ဒွေ ပါဒါ ဝိယ၊ စေတောဖရဏတာ အာလောကဖရဏတာ ဒွေ ဟတ္တာ ဝိယ၊ အဘိညာပါဒကံ စတုတ္ထဇ္ဈာနံ မဇ္ဈိမ- ကာယော ဝိယ၊ ပစ္စဝေက္ခဏနိမိတ္တံ သီသံ ဝိယ။ ဣတိ အာယသ္မာ ဓမ္မသေနာပတိ သာရိပုတ္တတ္ထေရာ ပဉ္စဂိုကံ သမ္မာသမာဓိ^၁ အင်္ဂပစ္စင်္ဂသမ္ပန္နံ ပုရိသံ ဝိယ ကတွာ ဒသေသိ။

ဆ အနုဿတိဋ္ဌာနာနီတိ ပုနပုနံ ဥပ္ပဇ္ဇနတော သတိယော ဧဝ အနုဿတိ- ယော၊ ပဝတ္တိတဗ္ဗဋ္ဌာနသ္မိ^၂ယေဝ ပဝတ္တတ္တာ သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတဿ ကုလပုတ္တဿ အနုရူပါ သတိယောတိပိ အနုဿတိယော၊ အနုဿတိယော ဧဝ ပီတိအာဒိနံ ဋ္ဌာနတ္တာ အနုဿတိဋ္ဌာနာနိ။ ကတမာနိ ဆ။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ဓမ္မာနုဿတိ သံဃာနုဿတိ သီလနုဿတိ စာဂါနုဿတိ ဒေဝတာနုဿတိ^၃။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါတိ ဗောဓိယာ, ဗောဓိဿ ဝါ အင်္ဂါ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ယာ သော ဓမ္မသာမဂ္ဂိ ယာယ လောကုတ္တရမဂ္ဂက္ခဏေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာယ လီနုဒ္ဓစ္စပတိ- ဋ္ဌာနာယူဟနကာမသုခတ္တကိလမထာနုယောဂဥစ္ဆေဒသဿတာဘိနိဝေသာဒိနံ အနေကေသံ ဥပဒ္ဒဝါနံ ပဋိပက္ခဘူတာယ သတိဓမ္မဝိစယဝိရိယပီတိပဿဒ္ဓိ- သမာဓိဥပေက္ခာသင်္ခါတာယ ဓမ္မသာမဂ္ဂိယာ အရိယသာဝကော ဗုဇ္ဈတိတိ ကတွာ ဗောဓိတိ ဝုစ္စတိ၊ ဗုဇ္ဈတိတိ ကိလေသသန္တာနနိဒ္ဓါယ ဝုဋ္ဌဟတိ၊ စတ္တာရိ ဝါ အရိယသစ္စာနိ ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ နိဗ္ဗာနမေဝ ဝါ သမ္ဘိကဇရာတိ၊ တဿာ ဓမ္မသာမဂ္ဂိသင်္ခါတာယ ဗောဓိယာ အင်္ဂါတိပိ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ ဈာနင်္ဂမဂ္ဂင်္ဂါ- ဒယော ဝိယ။ ယော ပနေသ^၂ ယထာဝုတ္တပ္ပကာရာယ ဧတာယ ဓမ္မသာမဂ္ဂိယာ ဗုဇ္ဈတိတိ ကတွာ အရိယသာဝကော ဗောဓိတိ ဝုစ္စတိ၊ တဿ ဗောဓိဿ အင်္ဂါတိပိ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ သေနင်္ဂရထင်္ဂါဒယော ဝိယ။ တေနာဟု အဋ္ဌကထာစရိယာ “ဗုဇ္ဈနကဿ ပုဂ္ဂလဿ အင်္ဂါတိ ဝါ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ”တိ။^၄ အပိစ “ဗောဇ္ဈင်္ဂါတိ ကေနဋ္ဌေန ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ ဗောဓာယ သံဝတ္တန္တိတိ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ”တိအာဒိနာ^၅ နယေန ဗောဇ္ဈင်္ဂဋ္ဌော ဝေဒိတဗ္ဗော။ အရိယော အဋ္ဌဂီကော မဂ္ဂေါတိ တံတံမဂ္ဂဝဇ္ဈကိလေသေဟိ အာရကတ္တာ အရိယဘာဝကရတ္တာ အရိယဖလ- ပဋိလာဘကရတ္တာ စ အရိယော။ အဋ္ဌ အင်္ဂါနိ အဿာတိ အဋ္ဌဂီကော။ သောယံ စတုရင်္ဂိကာ ဝိယ သေနာ, ပဉ္စဂိုကံ ဝိယ စ တူရိယံ အင်္ဂမတ္တမေဝ ဟောတိ၊ အင်္ဂဝိနိမုတ္တော နတ္ထိ။ ဗောဇ္ဈင်္ဂမဂ္ဂင်္ဂါ လောကုတ္တရာ၊ ဒသုတ္တရ- ပရိယာယေန ပုဗ္ဗဘာဂါပိ လဗ္ဘန္တိ။

၁-ဒီ ၃-၂၀၇-ပိဋေ။ ၂-ယောပေသ(က)၊ ယော စေသ(သျှာ) ၃-ဒီ ၉-၃၀၂-ပိဋေ။

နဝ ပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယင်္ဂါနီတိ သီလဝိသုဒ္ဓိ ပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယင်္ဂံ၊ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ ပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယင်္ဂံ၊ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ ပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယင်္ဂံ၊ ကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိ ပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယင်္ဂံ၊ မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ ပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယင်္ဂံ၊ ပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ ပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယင်္ဂံ၊ ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ ပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယင်္ဂံ၊ ပညာ ပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယင်္ဂံ၊ ဝိမုတ္တိ ပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယင်္ဂံ။ သီလဝိသုဒ္ဓိတိ ဝိသုဒ္ဓိံ ပါပေတုံ သမတ္ထံ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလံ။ တံ ဟိ ဒုဿီလျမလံ၂ ဝိသောဓေတိ။ ပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယင်္ဂန္တိ ပရိသုဒ္ဓဘာဝဿိ^၁ ပဓာနံ ဥတ္တမံ အင်္ဂံ။ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိတိ ဝိပဿနာယ ပဒဋ္ဌာနဘူတာ ပဂုဏာ အဋ္ဌ သမာပတ္တိယော။ တာ ဟိ ကာမစ္ဆန္ဒာဒိစိတ္တမလံ ဝိသောဓေန္တိ။ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိတိ သပ္ပစ္စယနာမရူပဒဿနံ။ တံ ဟိ သတ္တဒိဋ္ဌိမလံ ဝိသောဓေတိ။ ကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိတိ ပစ္စယာကာရဉာဏံ။ တေန ဟိ တီသု အဒ္ဓါသု ပစ္စယဝသေန ဓမ္မာ ပဝတ္တန္တိတိ ပဿန္တော တီသုပိ အဒ္ဓါသု သတ္တကင်္ခါမလံ ဝိတရန္တော ဝိသုဇ္ဈတိ။ မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိတိ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနက္ခဏေ ဥပ္ပန္နာ ဩဘာသဉာဏပီတိပဿဒ္ဓိသုခအဓိမောက္ခ-ပဂ္ဂဟဥပဋ္ဌာနဥပေက္ခာနိကန္တိတိ ဒဿ ဝိပဿနုပတ္တိလေသာ, န မဂ္ဂေါ၊ ဝိထိ-ပဋိပန္နံ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏံ မဂ္ဂေါတိ ဧဝံ မဂ္ဂါမဂ္ဂေ ဉာဏံ နာမ။ တေန ဟိ အမဂ္ဂမလံ ဝိသောဓေတိ။ ပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိတိ ဝိထိပဋိပန္နံ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာ-ဉာဏံ ဘင်္ဂါနုပဿနာဉာဏံ ဘယတုပဋ္ဌာနာနုပဿနာဉာဏံ အာဒီနဝါ-နုပဿနာဉာဏံ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာဉာဏံ မုဇ္ဈိတုကမျတာဉာဏံ ပဋိသင်္ခါနုပဿနာ-ဉာဏံ သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏံ အနုလောမဉာဏန္တိ ဣမာနိ နဝ ဝိပဿနာဉာဏာနိ။ တာနိ ဟိ နိစ္စသညာဒိမလံ ဝိသောဓေန္တိ။ ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိတိ စတုအရိယ-မဂ္ဂပညာ။ သာ ဟိ သမုစ္ဆေဒတော သကသကမဂ္ဂဝဇ္ဈင်္ဂိလေသမလံ ဝိသော-ဓေတိ။ ပညာတိ အရဟတ္တဖလပညာ။ ဝိမုတ္တိတိ အရဟတ္တဖလဝိမုတ္တိ။

ဒဿ ကသိဏာယတနာနီတိ “ပထဝိကသိဏမေကော သဗ္ဗာနာတိ ဥဒ္ဓိ အဓော တိရိယံ အဒ္ဓယံ အပ္ပမာဏံ၊ အာပေါကသိဏမေကော သဗ္ဗာနာတိ။ပ။ တေဇောကသိဏမေကော သဗ္ဗာနာတိ။ ဝါယောကသိဏမေကော သဗ္ဗာ-နာတိ။ နီလကသိဏမေကော သဗ္ဗာနာတိ။ ဝီတကသိဏမေကော သဗ္ဗာနာတိ။ လောဟိတကသိဏမေကော သဗ္ဗာနာတိ။ ဩဒါတကသိဏမေကော သဗ္ဗာ-နာတိ။ အာကာသကသိဏမေကော သဗ္ဗာနာတိ။ ဝိညာဏကသိဏမေကော သဗ္ဗာနာတိ ဥဒ္ဓိ အဓော တိရိယံ အဒ္ဓယံ အပ္ပမာဏ”န္တိ^၄ ဧဝံ ဝုတ္တာနိ ဒဿ။

၁-ဒီ ၃-၂၅၂-ပိဋေ။
 ၂-ဒုဿီလမလံ (သျှာ)
 ၃-ပါရိသုဒ္ဓိဘာဝဿ (သျှာ၊က)
 ၄-အံ ၃-၂၉၃၊ ဒီ ၃-၂၅၇-ပိဋေသျှ။

တောနိ ဟိ သကလဖရဏဋ္ဌေန ကသိဏာနိ၊ တဒါရမ္မဏာနံ ဓမ္မာနံ ခေတ္တဋ္ဌေန အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေန ဝါ အာယတနာနိ။ ဥဒ္ဓန္တိ ဥပရိဂဂနတလာဘိမုခံ။ အဓောတိ ဟေဋ္ဌာဘူမိတလာဘိမုခံ။ တိရိယန္တိ ခေတ္တမဏ္ဍလမိဝ သမန္တာ ပရိစ္ဆိန္တံ။ ဧကစ္စော ဟိ ဥဒ္ဓမေဝ ကသိဏံ ဝဗ္ဗေတိ ဧကစ္စော အဓော, ဧကစ္စော သမန္တတော။ ဧကောပိ တေန တေန ဝါ ကာရဏေန ဧဝံ ပသာရေတိ အာလောကမိဝ ရူပဒဿနကာမော။ တေန ဝုတ္တံ “ပထဝီကသိဏမေကော သဗ္ဗာနာတိ ဥဒ္ဓံ အဓော တိရိယ”န္တိ။ အဒ္ဓယန္တိ ဣဒံ ပန ဧကဿ အညဘာဝါနုပဂမနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ ယထာ ဟိ ဥဒကံ ပဝိဋ္ဌဿ သဗ္ဗဒိသာသု ဥဒကမေဝ ဟောတိ န အညံ၊ ဧဝမေဝ ပထဝီကသိဏံ ပထဝီကသိဏမေဝ ဟောတိ၊ နတ္ထိ တဿ အညကသိဏသမ္ပေဒေါတိ။ ဒေဝ နယော သဗ္ဗတ္ထ။ အပ္ပမာဏန္တိ ဣဒံ တဿ တဿ ဖရဏအပ္ပမာဏဝသေန ဝုတ္တံ။ တံ ဟိ မနသာ ဖရန္တော သကလမေဝ ဖရတိ၊ န အယမံဿ အာဒိ ဣဒံ မဇ္ဈန္တိ ပမာဏံ ဂဏှာတိတိ။ အာကာသကသိဏန္တိ ကသိဏုပ္ပါဒိမာကာသော ပရိစ္ဆေဒါကာသကသိဏဉ္စ။ ဝိညာဏကသိဏန္တိ ကသိဏုပ္ပါဒိမာကာသေ ပဝတ္တဝိညာဏံ။ တတ္ထ ကသိဏဝသေန ကသိဏုပ္ပါဒိမာကာသေ ကသိဏုပ္ပါဒိမာကာသဝသေန တတ္ထ ပဝတ္တဝိညာဏေ ဥဒ္ဓံအဓောတိရိယတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ပရိစ္ဆေဒါကာသကသိဏဿပိ ဝနုနိယတ္တာ တဿ ဝသေနပီတိ။

၂၆။ ဣဒါနိ ဘာဝနာပဘေဒံ ဒဿေန္တော ဒွေ ဘာဝနာတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ လောကီယာတိအာဒိသု လောကော ဝုစ္စတိ လုဇ္ဇနပလုဇ္ဇနဋ္ဌေန ဝဋံ၊ တသ္မိံ ပရိယာပန္နဘာဝေန လောကေ နိယုတ္တာတိ လောကီယာ၊ လောကီယာနံ ဓမ္မာနံ ဘာဝနာ လောကီယာ။ ကိဉ္စာပိ ဓမ္မာနံ ဘာဝနာတိ ဝေါဟာရဝသေန ဝုစ္စတိ၊ တေဟိ ပန ဝိသုံ ဘာဝနာ နတ္ထိ။ တေ ဧဝ ဟိ ဓမ္မာ ဘာဝိယမာနာ ဘာဝနာတိ ဝုစ္စန္တိ။ ဥတ္တိဏှာတိ ဥတ္တရာ၊ လောကေ အပရိယာပန္နဘာဝေန လောကတော ဥတ္တရာတိ လောကုတ္တရာ။

ရူပဘဝသင်္ခါတေ ရူပေ အဝစရန္တိတိ ရူပါဝစရာ။ ကုသလသဒ္ဓေါ ပနေတ္ထ အာရောဂျအနဝဇ္ဇဆေကသုခဝိပါကေသု ဒိဿတိ။ “ကစ္စိ န ဘောတော ကုသလံ၊ ကစ္စိ ဘောတော အနာမယ”န္တိအာဒိသု၊ အာရောဂျေ။ “ကတမော ပန ဘန္တေ ကာယသမာစာရော ကုသလော၊ ယော ခေါ မဟာရာဇ ကာယသမာစာရော အနဝဇ္ဇော”တိ ၇ စ “ပုန စပရံ ဘန္တေ တေဒါနုတ္တရိယံ၊ ယထာ ဘဂဝါ ဓမ္မံ ဒေသေတိ ကုသလေသု ဓမ္မေသု”တိ ၇ စ ဧဝမာဒိသု အနဝဇ္ဇေ။

၁-အံ ၃-၂၉၃၊ ဒီ ၃-၂၅၇-ပိဋ္ဌေသု။ ၂-ခု ၅-၃၂၇၊ ဒု ၆-၇၇-ပိဋ္ဌာဒိသု။
 ၃-မ ၂-၃၁၈-ပိဋ္ဌေ။ ၄-ဒီ ၃-၈၄-ပိဋ္ဌေ။

“တံ ကိံ မညသိ ရာဇကုမာရ ကုသလော တံ ရထဿ အင်္ဂပစ္စင်္ဂါန”န္တိ ၁
 “ကုသလာ နစ္စဂိတဿ သိက္ခိတာ စာတုရိတ္ထိယော”တိ ၂ စ အာဒိသု ဆေကေ။
 “ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ သမာဒါနဟေတု ဧဝမိဒံ ပုညံ ပဝေုတိ”တိ ၃ “ကုသလဿ
 ကမ္မဿ ကတတ္တာ ဥပစိတတ္တာ”တိ ၄ စ အာဒိသု သုခဝိပါကေ။ သွာယမိဓ
 အာရောဂျေပိ အနဝဇ္ဇေပိ သုခဝိပါကေပိ ဝဇ္ဇတိ။ ဝစနတ္ထော ပနေတ္ထ ကုစ္ဆိတေ
 ပါပကေ ဓမ္မေ သလယန္တိ စလယန္တိ ကမ္မေန္တိ ဝိဒ္ဓံသေန္တိတိ ကုသလာ၊ ကုစ္ဆိ-
 တေန ဝါ အာကာရေန သယန္တိ ပဝတ္တန္တိတိ ကုသာ၊ တေ အကုသလသင်္ခါတေ
 ကုသေ လုနန္တိ ဆိန္ဒန္တိတိ ကုသလာ၊ ကုစ္ဆိတာနံ ဝါ သာနတော တနုကရဏ-
 တော ကုသံ၊ ဉာဏံ။ တေန ကုသေန လာတဗ္ဗာ ဂဟေတဗ္ဗာ ပဝတ္ထေတဗ္ဗာတိ
 ကုသလာ၊ ယထာ ဝါ ကုသာ ဥဘယဘာဂဂတံ ဟတ္ထပ္ပဒေသံ လုနန္တိ၊
 ဧဝမိမေပိ ဥပ္ပန္နာနုပ္ပန္နဘာဝေန ဥဘယဘာဂဂတံ သံကိလေသပက္ခံ လုနန္တိ၊
 တသ္မာ ကုသာ ဝိယ လုနန္တိတိ ကုသလာ။ တေသံ ရူပါဝစရကုသလာနံ
 ဘာဝနာ။ အရူပဘဝသင်္ခါတေ အရူပေ အဝစရန္တိတိ အရူပါဝစရာ။ တေဘူမက-
 ဝဇ္ဇေ ပရိယာပန္နာ အန္တောဂဓာတိ ပရိယာပန္နာ၊ တသ္မိံ န ပရိယာပန္နာတိ
 အပရိယာပန္နာ၊ လောကုတ္တရာ။

ကာမာဝစရကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဘာဝနာ ကသ္မာ န ဝုတ္တာတိ စေ?
 အပ္ပနာပ္ပတ္တာယ ဧဝ ဘာဝနာယ အဘိဓမ္မေ ဘာဝနာတိ အဓိပ္ပေတတ္တာ။
 ဝုတ္တံ ဟိ တတ္ထ—

“ယောဂဝိဟိတေသု ဝါ ကမ္မာယတနေသု ယောဂဝိဟိတေသု ဝါ
 သိပ္ပာယတနေသု ယောဂဝိဟိတေသု ဝါ ဝိဇ္ဇာဋ္ဌာနေသု ကမ္မ-
 သကတံ ဝါ သစ္စာနုလောမိကံ ဝါ ရူပံ အနိစ္စန္တိ ဝါ၊ ဝေဒနာ
 အနိစ္စာတိ ဝါ၊ သညာ အနိစ္စာတိ ဝါ၊ သင်္ခါရာ အနိစ္စာတိ ဝါ၊
 ဝိညာဏံ အနိစ္စန္တိ ဝါ ယံ ဧဝရူပံ အနုလောမိကံ ခန္တိံ ဒိဋ္ဌိံ ရုစိံ
 မုဒိံ ၂ ပေက္ခံ ဓမ္မနိဇ္ဈာနက္ခန္တိံ ပရတော အသုတွာ ပဋိလဘတိ၊ အယံ
 ဝုစ္စတိ စိန္တာမယာ ပညာ။ ယောဂဝိဟိတေသု ဝါ ကမ္မာ-
 ယတနေသု။ ပ။ ဓမ္မနိဇ္ဈာနက္ခန္တိံ ပရတော သုတွာ ပဋိလဘတိ၊
 အယံ ဝုစ္စတိ သုတမယာ ပညာ။ သဗ္ဗာပိ သမာပန္နဿ ပညာ
 ဘာဝနာမယာ ပညာ”တိ ၆။

၁-မ ၂-၅၇-ပိဋကေ။ ၂-ခု ၆-၁၅၆-ပိဋကေ။ ၃-ဒီ ၃-၄၇-ပိဋကေ။
 ၄-အဘိ ၁-၁၀၄-ပိဋကေဒီသု။ ၅-မုတိံ (သီ) ၆-အဘိ ၂-၃၃၇-ပိဋကေ။

သာ ပန ကာမာဝစရဘာဝနာ အာဝဇ္ဇနဘဝဂ်ပါတေဟိ အန္တရိတတ္တာ
ဘာဝနာတိ န ဝုတ္တာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သဗ္ဗေသံ ပန ပုညာနံ တိရိဗေပုညကိရိယ-
ဝတ္ထုနံ အန္တောဂဓတ္တာ ဥပစာရသမာဓိဝိပဿနာသမာဓိနံ ဘာဝနာမယ-
ပုညတာ သိဒ္ဓါ။ ဣမ ပန လောကိယဘာဝနာယ^၁ ဧဝ သင်္ဂဟိတာ။ ရူပါ-
ရူပါဝစရာနံ တိရိဘောဝေ ဟိနာတိ လာမကာ။ ဟိနုတ္တမာနံ မဇ္ဈေ ဘဝါ
မဇ္ဈာ၊ မဇ္ဈိမာတိပိ ပါဌော။ ပစာနဘာဝံ နိတာတိ ပဏီတာ၊ ဥတ္တမာတိ
အတ္ထော။ အာယူဟနဝသေန အယံ ဟိနမဇ္ဈိမပဏီတတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ယဿာ
ဟိ အာယူဟနက္ခဏေ ဆန္ဒော ဝါ ဟိနော ဟောတိ ဝိရိယံ ဝါ စိတ္တံ ဝါ
ဝိမံသာ ဝါ၊ သာ ဟိနာ နာမ။ ယဿာ တေ ဓမ္မာ မဇ္ဈိမာ၊ သာ မဇ္ဈိမာ
နာမ။ ယဿာ တေ ဓမ္မာ ပဏီတာ၊ သာ ပဏီတာ နာမ။ မုဒုဂေဟိ ဝါ
ဣန္ဒြိယေဟိ သမ္ပယုတ္တာ ဟိနာ နာမ၊ မဇ္ဈိမေဟိ ဣန္ဒြိယေဟိ သမ္ပယုတ္တာ
မဇ္ဈိမာ၊ အဓိမတ္တေဟိ ဣန္ဒြိယေဟိ သမ္ပယုတ္တာ ပဏီတာ နာမ။ အပရိယာပန္နာယ
ဟိနမဇ္ဈိမတ္တာဘာဝါ ပဏီတတာ ဧဝ ဝုတ္တာ။ သာ ဟိ ဥတ္တမဋ္ဌေန
အတပုကဋ္ဌေန စ ပဏီတာ။

၂၇။ ပဌမဘာဝနာစတုက္ကေ ဘာဝေတိတိ ကေသ္မိယေဝ ခဏေ တထာ
တထာ ပဋိဝိဇ္ဈန္တော အရိယမဂ္ဂံ ဘာဝေတိ။ ဒုတိယဘာဝနာစတုက္ကေ
သေနာဘာဝနာတိ အပ္ပနာပုဗ္ဗဘာဂေ ဘာဝနာ။ သာ ဟိ အပ္ပနံ သေန္တိ
ဧတာယာတိ သေနာတိ ဝုတ္တာ။ ပဋိလာဘဘာဝနာတိ အပ္ပနာဘာဝနာ။
သာ ဟိ တာယ သေနာယ ပဋိလဗ္ဘတိတိ ပဋိလာဘောတိ ဝုတ္တာ။
ဧကရသာဘာဝနာတိ ပဋိလာဘေ ဝသိဘာဝံ ပတ္တုကာမဿ ပယောဂကာလေ
ဘာဝနာ။ သာ ဟိ တေန တေန ပဟာနေန တေဟိ တေဟိ ကိလေသေဟိ
ဝိမုတ္တတ္တာ ဝိမုတ္တိရသေန ဧကရသာတိ ကတ္တာ ဧကရသာတိ ဝုတ္တာ။
အာသေဝနာဘာဝနာတိ ပဋိလာဘေ ဝသိပ္ပတ္တဿ ယထာရူစိ ပရိဘောဂ-
ကာလေ ဘာဝနာ။ သာ ဟိ ဘုသံ သေဝိယတိတိ အာသေဝနာတိ ဝုတ္တာ။
ကေစိ ပန “အာသေဝနာဘာဝနာ ဝသိကမ္ပံ၊ ဧကရသာဘာဝနာ သဗ္ဗတ္ထိကာ”တိ
ဝဏ္ဏယန္တိ။ စတုက္ကဝိဘာဂေ သမာဓိံ သမာပဇ္ဇန္တာနန္တိ ဝတ္တမာနသမိပေ
ဝတ္တမာနဝစနံ။ တတ္ထ ဇာတာတိ တသ္မိံ ပုဗ္ဗဘာဂေ ဇာတာ။ ဧကရသာ
ဟောန္တိတိ အပ္ပနုပ္ပါဒနေ သမာနကိစ္စာ ဟောန္တိ။ သမာဓိံ သမာပန္နာနန္တိ
အပ္ပိတပုနာနံ။ တတ္ထ ဇာတာတိ တဿာ အပ္ပနာယ ဇာတာ။ အညမညံ
နာတိဝတ္တန္တိတိ သမပ္ပဝတ္တိယာ အညမညံ နာတိက္ကမန္တိ။ အဓိမောက္ခဋ္ဌေန

၁-လောကိယဘာဝနာ (သိ)

သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဘာဝယတောတိအာဒိသု ဧကက္ခဏေပိ ဧကေကဿ ဣန္ဒြိယဿ သကသကကိစ္စကရဏေ တံတံနိဿယဝသေန သကသကကိစ္စကာရကာနိ သေသာနိပိ ဣန္ဒြိယာနိ ဝိမုတ္တိရသေန ဧကရသာ ဟောန္တိတိ ဝိမုတ္တိရသေနော ဧကရသဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ ဗလဗောဇ္ဈိန်မဂ္ဂင်္ဂေသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဧကရသာတိ စ လိင်္ဂဝိပလ္လာသော ကတော။

ဣဓ ဘိက္ခုနီတိ ဣမသ္မိံ သာသနေ ဘိက္ခု။ သံသာရေ ဘယံ ဣက္ခတိတိ ဘိက္ခု။ **ပုဗ္ဗဏှသမယန္တိ**အာဒိသု အစ္စန္တသံယောဂတ္ထေ ဥပယောဂဝစနံ၊ အတ္ထတော ပန ဘုမ္မမေဝ၊ ဒိဝသဿ ပုဗ္ဗကာလေတိ အတ္ထော။ **အာသေဝတိ**တိ ဝသိပ္ပတ္တံ သမာဓိံ ဘုသံ သေဝတိ။ **မဇ္ဈိကသမယန္တိ** ဒိဝသဿ မဇ္ဈကာလေ။ **သာယနသမယန္တိ** ဒိဝသဿ သာယနကာလေ။ **ပုရောဘတ္တန္တိ** ဒိဝါဘတ္တတော ပုရေကာလေ။ **ပစ္ဆိမဘတ္တန္တိ** ဒိဝါဘတ္တတော ပစ္ဆိမကာလေ။ **ပုရိမေပိ ယာမေတိ** ရတ္တိယာ ပဌမေ ကောဋ္ဌာသေ။ **ကာဋ္ဌေတိ** ကာဋ္ဌပက္ခေ။ **ဇုဏှေတိ** သုက္ကပက္ခေ။ **ပုရိမေပိ ဝယောခန္ဓေတိ** ပဌမေ ဝယောကောဋ္ဌာသေ၊ ပဌမဝယေတိ အတ္ထော။ တီသု စ ဝယေသု ဝဿသတာယုကဿ ပုရိသဿ ဧကေကသ္မိံ ဝယေ စတုမာသာဓိကာနိ တေတ္ထိံသ ဝဿာနိ ဟောန္တိ။

၂၀။ တတိယဘာဝနာစတုက္ကေ **တတ္ထ ဇာတာနံ ဓမ္မာနံ အနတိဝတ္တနဋ္ဌေနာ**တိ တတ္ထ နေက္ခမ္မာဒိသု ဘာဝနာဝိသေသေသုဇာတာနံ သမာဓိပညာသင်္ခါတာနံ ယုဂနဒ္ဓဓမ္မာနံ အညမညံ အနတိက္ကမနဘာဝေန။ **ဣန္ဒြိယာနံ ဧကရသဋ္ဌေနာ**တိ တတ္ထေဝ သဒ္ဓါဒိနံ ဣန္ဒြိယာနံ နာနာကိလေသေဟိ ဝိမုတ္တတ္တာ ဝိမုတ္တိရသေန ဧကရသဘာဝေန။ **တဒုပဂဝီရိယဝါဟနဋ္ဌေနာ**တိ တေသံ အနတိဝတ္တနဧကရသဘာဝါနံ အနုစ္ဆဝိကဿ ဝီရိယဿ ဝါဟနဘာဝေန။ **အာသေဝနဋ္ဌေနာ**တိ ယာ တဿ တသ္မိံ သမယေ ပဝတ္တာ အာသေဝနာ၊ တဿာ အာသေဝနာယ အာသေဝနဘာဝေန။

ရူပသညန္တိ ကုသလဝိပါကကိရိယဝသေန ပဉ္စဒသဝိဓံ ရူပါဝစရဇ္ဈာနသင်္ခါတံ ရူပသညံ။ ရူပါဝစရဇ္ဈာနမ္ပိ ဟိ ရူပန္တိ ဝုစ္စတိ “**ရူပိ ရူပါနိ ပဿတိ**” တိ-အာဒိသု ၂၊ တဿ ဈာနဿ အာရမ္မဏမ္ပိ “**ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ သုဝဏ္ဏဒုဗ္ဗဏှာနိ**” တိအာဒိသု ၃။ ရူပါဝစရဇ္ဈာနံ ဟိ သညာသိသေန ရူပေ သညာတိ ကတ္တာ ရူပသညာတိ ဝုစ္စတိ။ **ပဋိသညန္တိ** ကုသလဝိပါကာ ပဉ္စ၊ အကုသလဝိပါကာ ပဉ္စာတိ ဧဝံ ဒသဝိဓံ ပဋိသညံ။ ဒွိပဉ္စဝိညာဏသမ္ပယုတ္တာ ဟိ

၁-ဝိမုတ္တိရသဝသေနော (သိ) ၂-ဒိ ၂-၉၆၊ အံ ၃-၁၂၆၊ အဘိ ၁-၆၅-ပိဋေသု။
 ၃-ဒိ ၂-၉၂၊ အံ ၃-၁၂၆၊ အဘိ ၁-၆၄-ပိဋေသု။

သညာ စက္ခာဒီနံ ဝတ္ထုနံ ရူပါဒီနံ အာရမ္မဏာနဉ္စ ပဋိသဘာတေန ဥပ္ပန္နတ္တာ ပဋိသသညာတိ ဝုစ္စတိ။ ရူပသညာ သဒ္ဓသညာ ဂန္ဓသညာ ရသသညာ ဖောဋ္ဌဗ္ဗသညာတိပိ ဧတိဿာ ဧဝ နာမံ။ **နာနတ္တသညန္တိ** အဋ္ဌ ကာမာဝစရ- ကုသလသညာ၊ ဒွါဒသ အကုသလသညာ၊ ဧကောဒသ ကာမာဝစရကုသလ- ဝိပါကသညာ၊ ဒွေ အကုသလဝိပါကသညာ၊ ဧကောဒသ ကာမာဝစရကိရိယ- သညာတိ ဧဝံ စတုစတ္တာလီသဝိဓံ နာနတ္တသညံ။ သာ ဟိ နာနတ္တေ နာနာ- သဘာဝေ ရူပသဒ္ဓါဒိဘေဒေ ဂေါစရေ ပဝတ္တာ သညာတိ နာနတ္တသညာ၊ စတုစတ္တာလီသဘေဒတော နာနတ္တာ နာနာသဘာဝါ အညမညံ အသဒိသာ သညာတိ ဝါ နာနတ္တသညာတိ ဝုစ္စတိ။ သညာဗဟုကတ္ထေပိ ဇာတိဂ္ဂဟဏေန ဧကဝစနံ ကတံ။

နိစ္စသညန္တိ နိစ္စန္တိ သညံ နိစ္စသညံ။ ဧဝံ သုခသညံ အတ္တသညံ။ **နန္ဒိန္တိ** သပ္ပိတိကံ တဏှံ။ **ရာဂန္တိ** နိပ္ပိတိကံ တဏှံ။ **သမုဒယန္တိ** ရာဂဿ သမုဒယံ။ အထ ဝါ ဘင်္ဂါနုပဿနာယ ဘင်္ဂဿေဝ ဒဿနတော သင်္ခါရာနံ ဥဒယံ။ **အာဒါနန္တိ** နိဗ္ဗတ္တနဝသေန ကိလေသာနံ၊ အဒေါသဒဿာဝိတာယ သင်္ခတာရမ္မဏဿ ဝါ အာဒါနံ။ **ဃနသညန္တိ** သန္တတိဝသေန ဃနန္တိ သညံ။ **အာယူဟနန္တိ** သင်္ခါရာနံ အတ္တာယ ပယောဂကရဏံ။ **ဓုဝသညန္တိ** ထိရန္တိ သညံ။ **နိမိတ္တန္တိ** နိစ္စနိမိတ္တံ။ **ပဏိဓိန္တိ** သုခပတ္တနံ။ **အဘိနိဝေသန္တိ** အတ္ထိ အတ္တာတိ အဘိနိဝေသံ။ **သာရာဒါနာဘိနိဝေသန္တိ** နိစ္စသာရတ္တသာရ- ဂဟဏာဘိနိဝေသံ။ **သမ္မောဟာဘိနိဝေသန္တိ** “အဟောသိ” န ခေါ အဟံ အတိတမဒ္ဓါန”န္တိအာဒိဝသေန “ဣဿရတော လောကော သမ္မောတိ” တိ- အာဒိဝသေန စ သမ္မောဟာဘိနိဝေသံ။ **အာလယာဘိနိဝေသန္တိ** အာဒိနဝါ- ဒဿနေန အလ္လိယိတဗ္ဗမိဒန္တိ အဘိနိဝေသံ။ **အပ္ပဋိသင်္ခန္တိ** အနုပါယဂဟဏံ။ **သညောဂါဘိနိဝေသန္တိ** ကာမယောဂါဒိကံ ကိလေသပ္ပဝတ္တိ။

ဒိဋ္ဌေကဋ္ဌေတိ ဒိဋ္ဌိဟိ သဟ ဧကသ္မိံ ဌိတာတိ ဒိဋ္ဌေကဋ္ဌာ။ တေ ဒိဋ္ဌေကဋ္ဌေ။ ကိလေသေန္တိ ဥပတာပေန္တိ၊ ဝိဗာဓေန္တိ ဝါတိ ကိလေသာ။ တေ ကိလေသေ။ ဒုဝိဓံ ဟိ ဧကဋ္ဌံ ပဟာနေကဋ္ဌံ သဟဇေကဋ္ဌဉ္စ။ ပဟာနေကဋ္ဌံ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ- ပမုခါဟိ တေသဋ္ဌိယာ ဒိဋ္ဌိဟိ သဟ ၂ ယာဝ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန ပဟာနာ၊ တာဝ ဧကသ္မိံ ပုဂ္ဂလေ ဌိတာတိ အတ္ထော။ ဣဒမိဓာမိပ္ပေတံ။ ဒေသသု ဟိ ကိလေသေသု ဣဓ ဒိဋ္ဌိကိလေသောယေဝ အာဂတော။ သေသေသု ပန အပါယဂမနိယော လောဘော ဒေါသော မောဟော မာနော ဝိစိကိစ္ဆာ

၁-သံ ၁-၂၆၅-ဝိဇ္ဇေ။ ၂-ပဋိသံ-ဋ္ဌ ၂-၂၁-ဝိဇ္ဇေ ပဿိတဗ္ဗံ။

ထိန် ဥဒ္ဓစ္စံ အဟိရိကံ အနောတ္တပ္ပန္နိ နဝ ကိလေသာ ဒိဋ္ဌိယာ သဟ ပဟာနေ-
 ကဋ္ဌာ ဟုတွာ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန ပဟိယန္တိ၊ ရာဂဒေါသမောဟပမုခေသု
 ဝါ ဒိယဗျေသု ကိလေသသဟဿေသု သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန ဒိဋ္ဌိယာ ပဟိယ-
 မာနာယ ဒိဋ္ဌိယာ သဟ အပါယဂမနိယာ သဗ္ဗကိလေသာ ပဟာနေကဋ္ဌဝသေန
 ပဟိယန္တိ၊ သဟဇေကဋ္ဌေ ဒိဋ္ဌိယာ သဟ ဧကသ္မိံ စိတ္တေ ဌိတာတိ အတ္ထော။
 သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန ဟိ ဒွိသု ဒိဋ္ဌိသမ္ပယုတ္တအသင်္ခါရိကစိတ္တေသု ပဟိယမာနေသု
 တေဟိ သဟဇာတော လောဘော မောဟော ဥဒ္ဓစ္စံ အဟိရိကံ အနောတ္တပ္ပန္နိ
 ဣမေ ကိလေသာ သဟဇေကဋ္ဌဝသေန ပဟိယန္တိ၊ ဒွိသု ဒိဋ္ဌိသမ္ပယုတ္တသသင်္ခါ-
 ရိကစိတ္တေသု ပဟိယမာနေသု တေဟိ သဟဇာတော လောဘော မောဟော
 ထိန် ဥဒ္ဓစ္စံ အဟိရိကံ အနောတ္တပ္ပန္နိ ဣမေ ကိလေသာ သဟဇေကဋ္ဌဝသေန
 ပဟိယန္တိ။ **ဩဋ္ဌာရိကေ ကိလေသေတိ ဩဋ္ဌာရိကဘူတေ ကာမရာဂဗျာပါဒေ။**
အနုသဟဂတေ ကိလေသေတိ သုခုမဘူတေ ကာမရာဂဗျာပါဒေ။ သဗ္ဗ-
ကိလေသေတိ မဂ္ဂတ္တယေန ပဟိနာဝသေသေ။

ဝီရိယံ ဝါဟေတိတိ ယောဂါဝစရော ဝီရိယံ ပဝတ္တေတိ။ ဟေဋ္ဌာ ဒေသနာ-
 ပဋိလာဘဒကရသအာသေဝနဝစနာနိ ဘာဝနာနံ ဝိသေသဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တာနိ
 “ဧဝံဘူတာ စ ဘာဝနာ”တိ။ ဣမ “တတ္ထ ဇာတာနံ ဓမ္မာနံ အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန
 ဣန္ဒြိယာနံ ဧကရသဋ္ဌေန တဒုပဂဝီရိယဝါဟနဋ္ဌေန အာသေဝနဋ္ဌေနာ”တိဝစနာနိ
 ဘာဝနာဟေတုဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တာနိ “ဣမိနာ စ ဣမိနာ စ ဟေတုနာ
 ဘာဝနာ”တိ။ ဟေဋ္ဌာ အာသေဝနဘာဝနာတိ နာနာက္ခဏဝသေန ဝုတ္တာ၊
 ဣမ အာသေဝနဋ္ဌေန ဘာဝနာတိ ဧကက္ခဏဝသေနာတိ ဝိသေသော။ **ရူပံ**
ပဿန္တော ဘာဝေတိတိအာဒိသု ရူပါဒိနိ ပဿိတဗျာကာရေန ပဿန္တော
 ဘာဝေတဗ္ဗံ ဘာဝနံ ဘာဝေတိတိ အတ္ထော။ **ဧကရသာ ဟောန္တိ**တိ ဝိမုတ္တိရသေန၊
 ကိစ္စရသေန ဝါ ဧကရသာ ဟောန္တိ။ **ဝိမုတ္တိရသေတိ** သမ္ပတ္တိရသော။
 ကိစ္စသမ္ပတ္တိအတ္ထေန ရသော နာမ ပဝုစ္စတိတိ ဟိ ဝုတ္တန္တိ။

ဘာဝေတဗ္ဗနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သန္တိကာတဗ္ဗနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၂၉။ သန္တိကာတဗ္ဗနိဒ္ဒေသေ ဒသ ဧကုတ္တရဝိဿဇနာနိ ပဋိလာဘသန္တိ-
 ကိရိယာဝသေန ဝုတ္တာနိ။ တတ္ထ **အကုပ္ပါ စေတောဝိမုတ္တိ**တိ အရဟတ္တဖလဝိမုတ္တိ။
 သာ ဟိ န ကုပ္ပတိ န စလတိ န ပရိဟာယတိတိ အကုပ္ပါ၊ သဗ္ဗကိလေသေဟိ

စိတ္တဿ ဝိမုတ္တတ္တာ စေတောဝိမုတ္တိတိ ဝုစ္စတိ။ ဝိဇ္ဇာတိ တိဿော ဝိဇ္ဇာ။
 ဝိမုတ္တိတိ ဒသုတ္တရပရိယာယေန အရဟတ္တဖလံ ဝုတ္တံ၊ သင်္ဂီတိပရိယာယေန ပန
 “ဝိမုတ္တိတိ ဒွေ ဝိမုတ္တိယော စိတ္တဿ စ အဓိမုတ္တိ နိဗ္ဗာနဉာ”တိ^၁ ဝုတ္တံ။ ဧတ္ထ စ
 အဋ္ဌ သမာပတ္တိယော နိဝရဏာဒီဟိ သုဋ္ဌ၊ ဝိမုတ္တတ္တာ ဝိမုတ္တိ နာမ၊ နိဗ္ဗာနံ
 သဗ္ဗသင်္ခတတော ဝိမုတ္တတ္တာ ဝိမုတ္တိ နာမ။ တိဿော ဝိဇ္ဇာတိ ပုဗ္ဗေနိဝါသာ-
 နုဿတိဉာဏံ ဝိဇ္ဇာ သတ္တာနံ စုတူပပါတေ ဉာဏံ ဝိဇ္ဇာ အာသဝါနံ ခယေ
 ဉာဏံ ဝိဇ္ဇာ။ တမဝိဇ္ဈနဋ္ဌေန ဝိဇ္ဇာ၊ ဝိဒိတကရဏဋ္ဌေနာပိ ဝိဇ္ဇာ။ ပုဗ္ဗေနိဝါသာ-
 နုဿတိဉာဏံ ဟိ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ ဆာဒေတွာ ဌိတံ တမံ ဝိဇ္ဈတိ၊
 ပုဗ္ဗေနိဝါသဉ္စ ဝိဒိတံ ကရောတိတိ ဝိဇ္ဇာ။ စုတူပပါတေ ဉာဏံ စုတိပဋိသန္ဓိစ္ဆာဒကံ
 တမံ ဝိဇ္ဈတိ၊ စုတူပပါတဉ္စ ဝိဒိတံ ကရောတိတိ ဝိဇ္ဇာ။ အာသဝါနံ ခယေ ဉာဏံ
 စတုသစ္စစ္ဆာဒကံ တမံ ဝိဇ္ဈတိ၊ စတုသစ္စဓမ္မေ စ ဝိဒိတံ ကရောတိတိ ဝိဇ္ဇာ။
 စတ္တာရိ သာမညဖလာနိတိ သောတာပတ္တိဖလံ သကဒါဂါမိဖလံ အနာ-
 ဂါမိဖလံ အရဟတ္တဖလံ။ ပါပဓမ္မေ သမေတိ ဝိနာသေတိတိ သမဏော၊
 သမဏဿ ဘာဝေါ သာမညံ။ စတုန္ဒံ အရိယမဂ္ဂါနမေတံ နာမံ။ သာမညဿ
 ဖလာနိ သာမညဖလာနိ။

ပဉ္စ ဓမ္မက္ခန္ဓာတိ သီလက္ခန္ဓော သမာဓိက္ခန္ဓော ပညာက္ခန္ဓော ဝိမုတ္တိက္ခန္ဓော
 ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနက္ခန္ဓော။ ဓမ္မက္ခန္ဓာတိ ဓမ္မဝိဘာဂါ ဓမ္မကောဋ္ဌာသာ။
 သီလက္ခန္ဓာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။ လောကီယလောကုတ္တရာ သီလသမာဓိပညာ
 ဧဝ သီလသမာဓိပညာက္ခန္ဓာ။ သမုစ္ဆေဒပဋိပ္ပဿဒ္ဓိနိဿရဏဝိမုတ္တိယော ဧဝ
 ဝိမုတ္တိက္ခန္ဓော။ တိဝိဓော ဝိမုတ္တိပစ္စဝေက္ခဏာ ဧဝ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနက္ခန္ဓော။
 သော လောကီယော ဧဝ။ ဇာနနဋ္ဌေန ဉာဏမေဝ ဒဿနဋ္ဌေန ဒဿနန္တိ
 ဉာဏဒဿနံ၊ ဝိမုတ္တိနံ ဉာဏဒဿနံ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနန္တိ ဝုစ္စတိ။ ဝိက္ခမ္ဘန-
 တဒင်္ဂဝိမုတ္တိယော ပန သမာဓိပညာက္ခန္ဓေဟေဝ သင်္ဂဟိတာ။ ဣမေ ပဉ္စ
 ဓမ္မက္ခန္ဓာ သေက္ခာနံ သေက္ခာ၊ အသေက္ခာနံ အသေက္ခာတိ ဝုတ္တာ။ ဧတေသု
 ဟိ လောကီယာ စ နိဿရဏဝိမုတ္တိ စ နေဝသေက္ခာနာသေက္ခာ။ သေက္ခာ
 ဟောန္တာပိ သေက္ခာနံ ဣမေ ဣတိ သေက္ခာ၊ အသေက္ခာနံ ဣမေ ဣတိ
 အသေက္ခာတိ ဝုစ္စန္တိ။ “သေက္ခေန ဝိမုတ္တိက္ခန္ဓေန သမန္ဓာဂတော ဟောတိ”တိ
 ဧတ္ထ ပန နိဿရဏဝိမုတ္တိယာ အာရမ္မဏကရဏဝသေန သမန္ဓာဂတောတိ
 ဝေဒိတဗျော။ ဆ အဘိညာတိ ဆအဓိကာနိ ဉာဏာနိ။ ကတမာ ဆ?

၁-ဒိ-ဋ္ဌ ၃-၁၆၇-ပိဋ္ဌေ။

ဣဒ္ဓိဝိဓဥက္ကဏံ ဒိဗ္ဗသောတဓာတုဥက္ကဏံ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဥက္ကဏံ စေတောပရိယ-
ဥက္ကဏံ ဒိဗ္ဗစက္ခဥက္ကဏံ အာသဝါနံ ခယေ ဥက္ကဏန္တိ ဣမာ ဆ။

သတ္တ ဒိဏာသဝဓလနီတိ ဒိဏာ အာသဝါ အဿာတိ ဒိဏာသဝေါ၊
ဒိဏာသဝဿ ဗလနိ ဒိဏာသဝဓလနိ။ ကတမာနိ သတ္တ? ပုတ္တာနိ
ဘဂဝတာ—

“ဣမ ဘိက္ခဝေ ဒိဏာသဝဿ ဘိက္ခုနော အနိစ္စတော သဗ္ဗေ
သင်္ခါရာ ယထာဘူတံ သမ္ဗုပ္ပညာယ သုဒိဋ္ဌာ ဟောန္တိ။ ယမ္ပိ ဘိက္ခဝေ
ဒိဏာသဝဿ ဘိက္ခုနော အနိစ္စတော သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ ယထာဘူတံ
သမ္ဗုပ္ပညာယ သုဒိဋ္ဌာ ဟောန္တိ၊ ဣဒမ္ပိ ဘိက္ခဝေ ဒိဏာသဝဿ
ဘိက္ခုနော ဗလံ ဟောတိ၊ ယံ ဗလံ အာဂမ္မ ဒိဏာသဝေါ ဘိက္ခု
အာသဝါနံ ခယံ ပဋိဇာနာတိ ‘ဒိဏာ မေ အာသဝါ’တိ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဒိဏာသဝဿ ဘိက္ခုနော အင်္ဂါရကာသုပမာ
ကာမာတိ ယထာဘူတံ သမ္ဗုပ္ပညာယ သုဒိဋ္ဌာ ဟောန္တိ။ ယမ္ပိ
ဘိက္ခဝေ။ ပ။ ဣဒမ္ပိ ဒိဏာသဝဿ ဘိက္ခုနော ဗလံ ဟောတိ။ ပ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဒိဏာသဝဿ ဘိက္ခုနော ဝိဝေကနိန္ဒံ စိတ္တံ
ဟောတိ ဝိဝေကပေါဏံ ဝိဝေကပဗ္ဗာရံ ဝိဝေကဋ္ဌံ နေက္ခမ္မာဘိရတံ
ဗျန္တိဘူတံ သဗ္ဗသော အာသဝဋ္ဌာနိယေဟိ ဓမ္မေဟိ။ ယမ္ပိ ဘိက္ခဝေ။ ပ။
ဣဒမ္ပိ ဒိဏာသဝဿ ဘိက္ခုနော ဗလံ ဟောတိ။ ပ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဒိဏာသဝဿ ဘိက္ခုနော စတ္တာရော
သတိပဋ္ဌာနာ ဘာဝိတာ ဟောန္တိ သုဘာဝိတာ။ ပဋိန္ဒြိယာနိ ဘာဝိ-
တာနိ ဟောန္တိ သုဘာဝိတာနိ။ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ ဘာဝိတာ ဟောန္တိ
သုဘာဝိတာ။ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ ဘာဝိတော ဟောတိ
သုဘာဝိတော။ ယမ္ပိ ဘိက္ခဝေ ဒိဏာသဝဿ ဘိက္ခုနော အရိယော
အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ ဘာဝိတော ဟောတိ သုဘာဝိတော၊ ဣဒမ္ပိ
ဒိဏာသဝဿ ဘိက္ခုနော ဗလံ ဟောတိ၊ ယံ ဗလံ အာဂမ္မ ဒိဏာ-
သဝေါ ဘိက္ခု အာသဝါနံ ခယံ ပဋိဇာနာတိ ‘ဒိဏာ မေ
အာသဝါ’တိ”။

၁-အံ ၃-၃၉၇၊ ဒီ ၃-၂၄၂၊ ၃၉-၃၅၆-ပိဋကေ။

တတ္ထ ပဌမေန ဗလေန ဒုက္ခသစ္စပဋိဝေဓော၊ ဒုတိယေန သမုဒယသစ္စ-
ပဋိဝေဓော၊ တတိယေန နိရောဓသစ္စပဋိဝေဓော၊ စတုဟိ မဂ္ဂသစ္စပဋိဝေဓော
ပကာသိတော ဟောတိ။

အဋ္ဌ ဝိမောက္ခာတိ အာရမ္မဏေ အဓိမုစ္စနဋ္ဌေန ပစ္စနိကဓမ္မေဟိ စ သုဋ္ဌ၊
မုစ္စနဋ္ဌေန ဝိမောက္ခာ။ “ကတမေ အဋ္ဌ။ ရူပီ ရူပါနိ ပဿတိ၊ အယံ ပဌမေ
ဝိမောက္ခော။ အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ၊ အယံ ဒုတိယော
ဝိမောက္ခော။ ‘သုဘ’န္တေဝ အဓိမုတ္တော ဟောတိ၊ အယံ တတိယော
ဝိမောက္ခော။ သဗ္ဗသော ရူပသညာနံ သမတိက္ကမာ ပဋိသညာနံ အတ္ထင်္ဂမာ
နာနတ္ထသညာနံ အမနသိကာရာ ‘အနန္တော အာကာသော’တိ အာကာသာ-
နဇ္ဇာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ၊ အယံ စတုတ္ထော ဝိမောက္ခော။ သဗ္ဗသော
အာကာသာနဇ္ဇာယတနံ သမတိက္ကမ္မ ‘အနန္တံ ဝိညာဏ’န္တိ ဝိညာဏဇ္ဇာယတနံ
ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ၊ အယံ ပဉ္စမော ဝိမောက္ခော။ သဗ္ဗသော ဝိညာဏဇ္ဇာယတနံ
သမတိက္ကမ္မ ‘နတ္ထိ ကိဉ္စိ’တိ အာကိဉ္စညာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ၊ အယံ
ဆဋ္ဌော ဝိမောက္ခော။ သဗ္ဗသော အာကိဉ္စညာယတနံ သမတိက္ကမ္မ နေဝသညာ-
နာသညာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ၊ အယံ သတ္တမော ဝိမောက္ခော။ သဗ္ဗသော
နေဝသညာနာသညာယတနံ သမတိက္ကမ္မ သညာဝေဒယိတနိရောဓံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ
ဝိဟရတိ၊ အယံ အဋ္ဌမော ဝိမောက္ခော”တိ။

နဝ အနုပုဗ္ဗနိရောဓာတိ နဝ အနုပဋိပါဋိယာ နိရောဓာ။ “ကတမေ နဝ၊
ပဌမံ ဈာနံ သမာပန္နဿ ကာမသညာ နိရုဒ္ဓါ ဟောတိ၊ ဒုတိယံ ဈာနံ သမာ-
ပန္နဿ ဝိတက္ကဝိစာရာ နိရုဒ္ဓါ ဟောန္တိ၊ တတိယံ ဈာနံ သမာပန္နဿ ဝီတိ
နိရုဒ္ဓါ ဟောတိ၊ စတုတ္ထံ ဈာနံ သမာပန္နဿ အဿာသပဿာသာ နိရုဒ္ဓါ
ဟောန္တိ၊ အာကာသာနဇ္ဇာယတနံ သမာပန္နဿ ရူပသညာ နိရုဒ္ဓါ ဟောတိ၊
ဝိညာဏဇ္ဇာယတနံ သမာပန္နဿ အာကာသာနဇ္ဇာယတနသညာ နိရုဒ္ဓါ
ဟောတိ၊ အာကိဉ္စညာယတနံ သမာပန္နဿ ဝိညာဏဇ္ဇာယတနသညာ
နိရုဒ္ဓါ ဟောတိ၊ နေဝသညာနာသညာယတနံ သမာပန္နဿ အာကိဉ္စညာ-
ယတနသညာ နိရုဒ္ဓါ ဟောတိ၊ သညာဝေဒယိတနိရောဓံ သမာပန္နဿ
သညာ စ ဝေဒနာ စ နိရုဒ္ဓါ ဟောန္တိ”တိ။

ဒသ အသေက္ခာ ဓမ္မာတိ ဥပရိ သိက္ခိတဗ္ဗာဘာဝတော န သိက္ခန္တိတိ
အသေက္ခာ။ အထ ဝါ တီသု သိက္ခာသု သိက္ခန္တိတိ သေက္ခာ၊ ဝုဒ္ဓိပ္ပတ္တာ

၁-ဒီ ၂-၉၄၊ ဒီ ၃-၂၅၁၊ အံ ၃-၁၂၆-ပိဋ္ဌာဒိသု၊ ၂-အံ ၃-၂၀၈၊ ဒီ ၃-၂၂၁-၂၅၅-ပိဋ္ဌေသု။

သေက္ခာတိ အသေက္ခာ၊ အရဟန္တာ။ အသေက္ခာနံ ဣမေ ဣတိ အသေက္ခာ။
 “ကတမေ ဒသ၊ အသေက္ခာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ အသေက္ခော သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ အသေက္ခာ
 သမ္မာဝါစာ အသေက္ခော သမ္မာကမ္မန္တာ အသေက္ခော သမ္မာအာဇီဝေါ
 အသေက္ခော သမ္မာဝါယာမော အသေက္ခာ သမ္မာသတိ အသေက္ခော သမ္မာ-
 သမာဓိ အသေက္ခံ သံမ္မာဉာဏံ အသေက္ခာ သမ္မာဝိမုတ္တိ”တိ။ အသေက္ခံ
 သံမ္မာဉာဏန္တိ အရဟတ္တဖလပညံ ဌပေတွာ သေသလောကီယပညာ။ သမ္မာ-
 ဝိမုတ္တိတိ အရဟတ္တဖလဝိမုတ္တိ။ အဋ္ဌကထာယံ ၂ ပန ဝုတ္တံ—

“အသေက္ခာ သမ္မာဒိဋ္ဌိတိအာဒယော သဗ္ဗေပိ ဖလသမ္ပယုတ္တ-
 ဓမ္မာ ဝေ။ ဣတ္ထ စ သမ္မာဒိဋ္ဌိ သမ္မာဉာဏန္တိ ဒွိသု ဌာနေသု ပညာဝ
 ကထိတာ။ သမ္မာဝိမုတ္တိတိ ဣမိနာ ပန ပဒေန ဝုတ္တာဝသေသာ
 ဖလသမာပတ္တိဓမ္မာ သင်္ဂဟိတာ”တိ။

သဗ္ဗံ ဘိက္ခဝေ သန္တိကာတဗ္ဗန္တိ အာဒိသု အာရမ္မဏသန္တိကိရိယာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။
 ရူပံ ပဿန္တော သန္တိကရောတိတိအာဒိသု ရူပါဒိနိ လောကီယာနိ ပဿိတဗ္ဗာ-
 ကာရေန ပဿန္တော တာနေဝ ရူပါဒိနိ အာရမ္မဏသန္တိကိရိယာယ သန္တိကရောတိ၊
 ရူပါဒိနိ ဝါ ပဿိတဗ္ဗာကာရေန ပဿန္တော တေန ဟေတုနာ သန္တိကာတဗ္ဗံ
 နိဗ္ဗာနံ သန္တိကရောတိ။ ပဿန္တောတိ ဟိ ပဒံ ဟေတုအတ္ထေပိ အက္ခရစိန္တကာ
 ဣစ္ဆန္တိ။ အနညာတညဿာဓိတိန္ဒြိယာဒိနိ ပန လောကုတ္တရာနိ ပစ္စဝေက္ခဏ-
 ဝသေန ပဿန္တော တာနေဝ အာရမ္မဏသန္တိကိရိယာယ သန္တိကရောတိ။ “အမ-
 တောဂဓံ နိဗ္ဗာနံ ပရိယောသာနဋ္ဌေန သန္တိကရောတိ”တိ ဣဒံ ပရိညေယျပဟာ-
 တဗ္ဗသန္တိကာတဗ္ဗဘာဝေတဗ္ဗေသု သန္တိကာတဗ္ဗတ္တာ ဥဇုကမေဝ။ ယေ ယေ
 ဓမ္မာ သန္တိကတာ ဟောန္တိ၊ တေ တေ ဓမ္မာ ဖဿိတာ၊ ဟောန္တိတိ အာရမ္မဏ-
 သန္တိကိရိယာယ သန္တိကတာ အာရမ္မဏဖဿေန ဖုဋ္ဌာ ဟောန္တိ၊ ပဋိလာဘ-
 သန္တိကိရိယာယ သန္တိကတာ ပဋိလာဘဖဿေန ဖုဋ္ဌာ ဟောန္တိတိ။

သန္တိကာတဗ္ဗနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဟာနဘာဂိယစတုက္ကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၃၀။ ဣဒါနိ ယသ္မာ ဟာနဘာဂိယာဒိတာ ဧကေကဿေဝ သမာဓိဿ
 အဝတ္တာဘေဒေန ဟောတိ၊ တသ္မာ ဟာနဘာဂိယစတုက္ကံ ဧကတော-
 ယေဝ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ။ တတ္ထ ပဌမဿ ဈာနဿ လာဘိန္တိ ပဌမဿ ဈာနဿ

၁-ဒီ ၃-၂၂၅၊ ၂၆၀-ပိဋေသု။ ၂-ဒီ-ဋ္ဌ ၃-၂၃၅-ပိဋေ။ ၃-ဖဿိတာ (သျှာ)
 ပဋိသံ-ဋ္ဌ ၁-၉

လာဘိနော။ သာမိအတ္ထေ ဥပယောဂဝစနံ။ လာဘော သတ္တိကိရိယာ အဿ အတ္ထိတိ လာဘိတိ ဝုစ္စတိ။ ကာမသဟဂတာတိ ဧတ္ထ သဟဂတ- သဒ္ဓဿ အာရမ္မဏတ္ထော အဓိပ္ပေတော၊ ဝတ္ထုကာမကိလေသကာမာ- ရမ္မဏာတိ အတ္ထော။ သညာမနသိကာရာတိ ဇဝနသညာ စ တဒါဝဇ္ဇန- မနသိကာရော စ၊ သညာသမ္ပယုတ္တမနသိကာရောပိ ဝဇ္ဇတိ။ သမုဒါ- စရန္တိတိ ပဝတ္တန္တိ။ ဓမ္မောတိ ပဌမဇ္ဈာနဓမ္မော။ ဈာနာ ပရိဟာယန္တော တိဟိ ကာရဏေဟိ ပရိဟာယတိ ကိလေသသမုဒါစာရေန ဝါ အသပ္ပါယကိရိယာယ ဝါ အနနုယောဂေန ဝါ။ ကိလေသသမုဒါစာရေန ပရိဟာယန္တော သီဃံ ပရိဟာယတိ။ ကမ္မာရာမတာဘဿာရာမတံနိဒ္ဓါရာမတာသင်္ဂဏိကာရာမ- တာနုယောဂဝသေန အသပ္ပါယကိရိယာယ ပရိဟာယန္တော ဒန္တံပရိဟာယတိ။ ဂေလညပစ္စယဝေကလ္လာဒိနာ ပလိဗောဓေန အဘိက္ခဏံ အသမာပဇ္ဇန္တော အနနုယောဂေန ပရိဟာယန္တောပိ ဒန္တံ ပရိဟာယတိ။ ဣမ ပန ဗလဝကာရဏ- မေဝ ဒဿေန္တော ကိလေသသမုဒါစာရမေဝါဟ။ ဒုတိယဇ္ဈာနာဒီဟိ ပန ပရိဟာယန္တော ဟေဋ္ဌိမဟေဋ္ဌိမဇ္ဈာနနိကန္တိသမုဒါစာရေနပိ ပရိဟာယတိ။ ကိတ္တာဝတာ ပရိဟိနော ဟောတိတိ? ယဒါ န သက္ကောတိ သမာပဇ္ဇိတုံ၊ ဧတ္တာဝတာ ပရိဟိနော ဟောတိတိ။ တဒနုဓမ္မတာတိ အနုပဝတ္ထော ဓမ္မော အနုဓမ္မော၊ ဈာနံ အဓိကံ ကတွာ ပဝတ္တဿ နိကန္တိဓမ္မဿေတံ အဓိဝစနံ။ အနုဓမ္မော ဧဝ အနုဓမ္မတာ၊ တဿ ဈာနဿ အနုဓမ္မတာ တဒနုဓမ္မတာ။ သတိတိ နိကန္တိ။ သန္တိဋ္ဌတိတိ ပတိဋ္ဌာတိ။ တံ ပဌမဇ္ဈာနံ အနုဝတ္ထမာနာ နိကန္တိ ပဝတ္တတိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အဝိတက္ကသဟဂတာတိ ဒုတိယဇ္ဈာနာရမ္မဏာ။ တံ ဟိ နတ္ထေတ္ထဝိတက္ကောတိ အဝိတက္ကန္တိ ဝုစ္စတိ။ နိဗ္ဗိဒါသဟဂတာတိ ဝိပဿနာ- ရမ္မဏာ။ သာ ဟိ သင်္ခါရေသု နိဗ္ဗိန္ဒနတော နိဗ္ဗိဒါတိ ဝုစ္စတိ။ “နိဗ္ဗိန္ဒံ ဝိရဇ္ဇတိ”တိ^၁ ဟိ ဝုတ္တံ။ ဝိရာဂူပသံဟိတာတိ အရိယမဂ္ဂပဋိသညတ္တာ ဝိပဿနာ။ ဝိပဿနာ ဟိ သိခါပ္ပတ္တာ မဂ္ဂဝုဋ္ဌာနံ ပါပေတိ။ တသ္မာ ဝိပဿနာရမ္မဏာ သညာမနသိ- ကာရာ “ဝိရာဂူပသံဟိတာ”တိ ဝုစ္စန္တိ။ “ဝိရာဂါ ဝိမုစ္စတိ”တိ^၂ ဟိ ဝုတ္တံ။

ဝိတက္ကသဟဂတာတိ ဝိတက္ကဝသေန ပဌမဇ္ဈာနာရမ္မဏာ။ ဥပေက္ခာသုခ- သဟဂတာတိ တတြိမဇ္ဈတ္ထုပေက္ခာယ စ သုခဝေဒနာယ စ ဝသေန တတိ- ယဇ္ဈာနာရမ္မဏာ။ ဝီတိသုခသဟဂတာတိ ဝီတိယာ စ သုခဝေဒနာယ စ ဝသေန ဒုတိယဇ္ဈာနာရမ္မဏာ။ အဒုက္ခမသုခသဟဂတာတိ ဥပေက္ခာဝေဒနာဝသေန စတုတ္ထဇ္ဈာနာရမ္မဏာ။ သာ ဟိ ဝေဒနာ န ဒုက္ခာ န သုခါတိ အဒုက္ခမသုခါတိ

၁-ဝိ ၃-၂၀၊ သံ ၂-၅၆-ပိဋ္ဌေသု။

ဝုစ္စတိ၊ မကာရော ပနေတ္ထ ပဒသန္ဓိဝသေန ဝုတ္တော။ ရူပသဟဂတာတိ ရူပဇ္ဈာနာရမ္မဏာ။ နေဝသညာနာသညာယတနေ ဌိတဿ ဟာနဘာဂိယ-ဌိတိဘာဂိယနိဗ္ဗေဓဘာဂိယတ္ထေသု ဝိဇ္ဇမာနေသုပိ ဝိသေသဘာဂိယတ္တာဘာဝါ နေဝသညာနာသညာယတနံ န နိဒ္ဓိဌံ။ သဗ္ဗောပိ စေသ လောကိယော သမာဓိ ပမာဒဝိဟာရိဿ မုဒိန္ဒြိယဿ ဟာနဘာဂိယော ဟောတိ၊ အပ္ပမာဒဝိဟာ-ရိဿ မုဒိန္ဒြိယဿ ဌိတိဘာဂိယော ဟောတိ၊ တဏှာစရိတဿ တိက္ခိန္ဒြိယဿ ဝိသေသဘာဂိယော ဟောတိ၊ ဒိဋ္ဌိစရိတဿ တိက္ခိန္ဒြိယဿ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယော ဟောတိတိ ဝုစ္စတိ။

ဟာနဘာဂိယစတုက္ကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

လက္ခဏတ္တိကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၃၁။ ဣဒါနိ ယသ္မာ ဧကေကောပိ လောကိယဓမ္မော တိလက္ခဏဗ္ဗာဟ-တော၊ တသ္မာ လက္ခဏတ္တိကံ ဧကတော နိဒ္ဓိဌံ။ တတ္ထ အနိစ္စံ ခယဋ္ဌေနာတိ တတ္ထ တတ္ထေဝ ခီယနဘာဝေန အနိစ္စံ။ “ခယဓမ္မတ္တာ ဝယဓမ္မတ္တာ ဝိရာဂဓမ္မတ္တာ နိရောဓဓမ္မတ္တာ အနိစ္စ”န္တိ ဧကေ။ ဒုက္ခံ ဘယဋ္ဌေနာတိ သပ္ပုဋိဘယတာယ ဒုက္ခံ။ ယံ ဟိ အနိစ္စံ၊ တံ ဘယာဝဟံ ဟောတိ သိဟောပမသုတ္ထေ^၁ ဒေဝါနံ ဝိယ။ “ဇာတိဇရာဗျာဓိမရဏဘယဋ္ဌေန^၂ ဒုက္ခ”န္တိ ဧကေ။ အနတ္တာ အသာရ-ကဋ္ဌေနာတိ “အတ္တာ နိဝါသိ ကာရကော ဝေဒကော သယံဝသိ”တိ ဧဝံ ပရိကပ္ပိတဿ အတ္တသာရဿ အဘာဝေန အနတ္တာ။ ယံ ဟိ အနိစ္စံ ဒုက္ခံ၊ တံ အတ္တနောပိ အနိစ္စတံ ဝါ ဥဒယဗ္ဗယပိဋ္ဌနံ ဝါ ဓာရေတုံ န သက္ကောတိ၊ ကုတော တဿ ကာရကာဒိဘာဝေါ။ ဝုတ္တန္တု “ရူပန္တု ဟိဒံ ဘိက္ခဝေ အတ္တာ အဘဝိဿ၊ နယိဒံ ရူပံ အာဗာဓာယ သံဝတ္ထေယျာ”တိအာဒိ^၃။ “အတ္တသာရနိစ္စသာရပိရဟိ-တတ္တာ အနတ္တာ”တိ ဧကေ။

လက္ခဏတ္တိကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဒုက္ခသစ္စနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၃၂-၃၃။ အရိယသစ္စစတုက္ကမ္ပိ တထဋ္ဌေန သစ္စာနံ ဧကသမ္ပန္နတ္တာ ဧက-တော ဧဝ နိဒ္ဓိဌံ။ တတ္ထ တတ္တာတိ တေသု စတုသု အရိယသစ္စေသု။ ကတမန္တိ

၁-သံ ၂-၇၀-ပိဋ္ဌေ။ ၂-ဇာတိဇရာဗျာဓိမရဏံ ဘယဋ္ဌေန (သိ) ၃-ဝိ ၃-၁၈-ပိဋ္ဌေ။

ကထေတုကမျတာပုစ္ဆာ။ ခုက္ခံ အရိယသစ္စန္တိ ပုစ္ဆိတဓမ္မနိဒဿနံ။ တတ္ထ ဇာတိပိ ဒုက္ခာတိအာဒိသု ဇာတိသဒ္ဓဿ တာဝ အနေကေ အတ္တာ ပဝေဒိတာ။ ယထာဟ—

“ဘဝေါ ကုလံ နိကာယော စ၊ သီလံ ပညတ္တိံ လက္ခဏံ။ ပဿတိ သန္တိ စေဝါတိ၊ ဇာတိအတ္တာ ပဝေဒိတာ”။

တထာ ဟိဿ “ကေမ္မိ ဇာတိ” ဒွေပိ ဇာတိယော”တိအာဒိသု^၁ ဘဝေါ အတ္ထော။ “အက္ခိတ္တော အနုပက္ကုဋ္ဌော ဇာတိဝါဒေနာ”တိ^၂ ဧတ္ထ ကုလံ။ “အတ္ထိံ ဝိသာခေ နိဂဏ္ဌာ နာမ သမဏဇာတိ”တိ^၃ ဧတ္ထ နိကာယော။ “ယတောဟံ ဘဂိနိ အရိယာယ ဇာတိယာ ဇာတော နာဘိဇာနာမိ”တိ^၄ ဧတ္ထ အရိယသီလံ။ “တိရိယာ နာမ တိဏဇာတိ နာဘိယာ ဥဂ္ဂန္တာ နဘံ အာဟစ္စ ဌိတာ အဟောသိ”တိ^၅ ဧတ္ထ ပညတ္တိံ။ “ဇာတိ ဒွိဟိ ခန္ဓေဟိ သင်္ဂဟိ-တာ”တိ^၆ ဧတ္ထ သင်္ခတလက္ခဏံ။ “သမ္ပတိဇာတော အာနန္ဒ ဗောဓိသတ္ထော”တိ^၇ ဧတ္ထ ပဿတိ။ “ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ”တိ^၈ စ “ဇာတိပိ ဒုက္ခာ”တိ^၉ စ ဧတ္ထ ပရိယာယတော ပဋိသန္တိခန္ဓာ။ နိပ္ပရိယာယတော ပန တတ္ထ တတ္ထ နိဗ္ဗတ္တ-မာနာနံ သတ္တာနံ ယေ ယေ ခန္ဓာ ပါတုဘဝန္တိ၊ တေသံ တေသံ ပဌမံ ပါတုဘာဝေါ။

ကသ္မာ ပနေသာ ဇာတိ ဒုက္ခာတိ စေ? အနေကေသံ ဒုက္ခာနံ ဝတ္ထုဘာဝ-တော။ အနေကာနိ ဟိ ဒုက္ခာနိ။ သေယျထိဒံ၊ ဒုက္ခဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဒုက္ခံ သင်္ခါရဒုက္ခံ ပဋိစ္စန္ဒဒုက္ခံ အပ္ပဋိစ္စန္ဒဒုက္ခံ ပရိယာယဒုက္ခံ နိပ္ပရိယာယဒုက္ခန္တိ။ ဧတ္ထ ကာယိကစေတသိကာ ဒုက္ခာ ဝေဒနာသဘာဝတော စ နာမတော စ ဒုက္ခတ္တာ ဒုက္ခဒုက္ခန္တိ ဝုစ္စတိ။ သုခါ ဝေဒနာ ဝိပရိဏာမေန ဒုက္ခုပ္ပတ္တိဟေတုတော ဝိပရိဏာမဒုက္ခံ။ ဥပေက္ခာဝေဒနာ စေဝ အဝသေသာ စ တေဘူမကသင်္ခါရာ ဥဒယဗ္ဗယပဋိပိဋိတတ္တာ သင်္ခါရဒုက္ခံ။ ကဏ္ဍသူလဒန္တသူလရာဂဇပရိဋ္ဌာဟ-ဒေါသဇပရိဋ္ဌာဟာဒိ ကာယိကစေတသိကော အာဗာဓော ပုစ္ဆိတွာ ဇာနိ-တဗ္ဗတော ဥပက္ကမဿ စ အပါကုဋဘာဝတော ပဋိစ္စန္ဒဒုက္ခံ။ ဒုတ္တိံသကမ္မ-ကာရဏာဒိသမုဋ္ဌာနော အာဗာဓော အပုစ္ဆိတွာဝ ဇာနိတဗ္ဗတော ဥပက္ကမဿ စ ပါကုဋဘာဝတော အပ္ပဋိစ္စန္ဒဒုက္ခံ။ ဌပေတွာ ဒုက္ခဒုက္ခံ သေသံ

၁-ဝိ ၁-၅၊ မ ၂-၂၀၂-ပိဋ္ဌာဒိသု။ ၂-ဒိ ၁-၁၂၂-ပိဋ္ဌေ။ ၃-အံ ၁-၂၀၆-ပိဋ္ဌေ။
၄-မ ၂-၃၀၆-ပိဋ္ဌေ။ ၅-အံ ၂-၂၁၀-ပိဋ္ဌေ။ ၆-အဘိ ၃-၁၃-ပိဋ္ဌေ။
၇-မ ၃-၁၆၄-ပိဋ္ဌေ။ ၈-အဘိ ၂-၁၉၈-ပိဋ္ဌေ။ ၉-ခု ၉-၃၆၊ အဘိ ၂-၁၀၅-ပိဋ္ဌေ။

ဒုက္ခသစ္စဝိဘဏ်^၁ အာဂတံ ဇာတိအာဒိ သဗ္ဗမ္ဘိ တဿ တဿ ဒုက္ခဿ ဝတ္ထု-
ဘာဝတော ပရိယာယဒုက္ခံ။ ဒုက္ခဒုက္ခံ ပန နိပ္ပရိယာယဒုက္ခန္တိ ဝုစ္စတိ။

တကြာယံ ဇာတိ ယံ တံ ဗာလပဏ္ဍိတသုတ္တာဒိသု^၂ ဘဂဝတာပိ ဥပမာ-
ဝသေန ပကာသိတံ အာပါယိကံ ဒုက္ခံ၊ ယဉ္စ သုဂတိယမ္ဘိ မနုဿလောကေ
ဂဗ္ဘောက္ကန္တိမူလကာဒိဘေဒံ ဒုက္ခံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ ဝတ္ထုဘာဝတော ဒုက္ခာ။
တကြိဒံ ဂဗ္ဘောက္ကန္တိမူလကာဒိဘေဒံ ဒုက္ခံ—အယံ ဟိ သတ္တော မာတုကုစ္ဆိမ္မိ
နိဗ္ဗတ္တမာနော န ဥပ္ပလပဒုမပုဏ္ဏရိကာဒိသု နိဗ္ဗတ္တတိ၊ အထ ခေါ ဟေဋ္ဌာ
အာမာသယဿ ဥပရိ ပက္ကာသယဿ ဥဒရပဋုလပိဋိကဏ္ဍကာနံ ဝေမဇ္ဈေ
ပရမသမ္ဗာဓေ တိဗ္ဗန္ဓကာရေ နာနာကုဏပဂန္ဓပရိဘာဝိတပရမဒုဂန္ဓပဝန-
ဝိစရိကေ အဓိမတ္တဇေဝုစ္ဆေ ကုစ္ဆိပ္ပဒေသေ ပုတိမတ္ထပုတိကုမ္မာသစန္ဒနိကာဒိသု
ကိမိ ဝိယ နိဗ္ဗတ္တတိ။ သော တတ္ထ နိဗ္ဗတ္တော ဒသ မာသေ မာတုကုစ္ဆိသမ္ဘဝေန
ဥသ္မနာ ပုဋုပါကံ ဝိယ ပစ္စမာနော ပိဋ္ဌပိဏ္ဍိ ဝိယ သေဒိယမာနော သမိဉ္ဇန-
ပသာရဏာဒိဝိရဟိတော အဓိမတ္တံ ဒုက္ခံ ပစ္စနဘောတိတိ။ ဣဒံ တာဝ
ဂဗ္ဘောက္ကန္တိမူလကံ ဒုက္ခံ။

ယံ ပန သော မာတု သဟဿာ ဥပက္ခလနဂမနနိသီဒနဥဋ္ဌာနပရိဝတ္ထနာဒိသု
သုရာဓုတ္တဟတ္ထဂတော ဇဋ္ဌကော ဝိယ အဟိတုဏ္ဍိကဟတ္ထဂတော သပ္ပ-
ပေါတကော ဝိယ စ အာကမုနပရိကမုနဩရနနိဒ္ဓါနနာဒိနာ ဥပက္ကမေန
အဓိမတ္တံ ဒုက္ခမနုဘောတိ၊ ယဉ္စ မာတု သီတုဒကပါနကာလေ သီတနရကူပပန္နော
ဝိယ ဥဏှယာဂုဘတ္တာဒိအဇ္ဈောဟရဏကာလေ အင်္ဂါရုဋ္ဌိသမ္ပရိကိဏ္ဏော ဝိယ
လောဏမ္ဘိလာဒိအဇ္ဈောဟရဏကာလေ ခါရာပတစ္ဆိကာဒိကမ္မကာရဏပ္ပ-
တ္တော^၃ ဝိယ အဓိမတ္တံ ဒုက္ခမနုဘောတိ၊ ဣဒံ ဂန္တပရိဟရဏမူလကံ ဒုက္ခံ။

ယံ ပနဿ မုဋ္ဌဂဟ္တာယ မာတုယာ မိတ္တာမစ္စသုဟဇ္ဇာဒိဟိပိ အဒဿနာရဟေ
ဒုက္ခုပ္ပတ္တိဋ္ဌာနေ ဆေဒနဖာလနာဒိဟိ ဒုက္ခမနုဘဝတိ၊ ဣဒံ ဂန္တဝိပတ္တိမူလကံ
ဒုက္ခံ။

ယံ ဝိဇာယမာနာယ မာတုယာ ကမ္မဇေဟိ ဝါတေဟိ ပရိဝတ္ထေတွာ
နရကပ္ပပါတံ ဝိယ အတိဘယာနကံ ယောနိမဂ္ဂံ ပဋိပါဒိယမာနဿ ပရမသမ္ဗာ-
ဓေန စ ယောနိမုခေန တာဠတ္ထိဂုဋ္ဌေန ဝိယ နိကမ္ဘိယမာနဿ မဟာ-
နာဂဿ နရကသတ္တဿ ဝိယ စ သင်္ဘာတပဗ္ဗတေဟိ ဝိစုဏ္ဍိယမာနဿ
ဒုက္ခမုပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဣဒံ ဝိဇာယနမူလကံ ဒုက္ခံ။

၁-အဘိ ၂-၁၀၄-ပိဋေ။ ၂-မ ၃-၂၀၃-ပိဋေ။ ၃-ခါရာပဋိစ္စကာဒိ... (သျှာ၊ က)

ယံ ပန ဇာတဿ တရုဏာဝဏသဒိသဿ သုကုမာရသရီရဿ ဟတ္ထ-
ဂဟဏနာပနဓောဝနစောဋ္ဌပရိမဇ္ဇနာဒိကာလေ သူစိမုခခုရဓာရာဝိဇ္ဈနဖာလန-
သဒိသံ ဒုက္ခမုပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဣဒံ မာတုကုစ္ဆိတော ဗဟိ နိက္ခမနမူလကံ ဒုက္ခံ။

ယံ တတော ပရံ ပဝတ္တိယံ အတ္တနာဝ အတ္တာနံ ဝဓေန္တဿ^၁ အစေလက-
ဝတာဒိဝသေန အာတာပနပရိတာပနာနုယောဂမနုယုတ္တဿ ကောဓဝသေန
အဘုဉန္တဿ ဥဗ္ဗန္တဿ စ ဒုက္ခံ ဟောတိ၊ ဣဒံ အတ္တပက္ခမမူလကံ ဒုက္ခံ။

ယံ ပန ပရတော ဝဓဗန္ဓနာဒိနိ အနုဘဝန္တဿ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဣဒံ ပရူပက္ခမ-
မူလကံ ဒုက္ခန္တိ။ ဣတိ ဣမဿ သဗ္ဗဿာပိ ဒုက္ခဿ အယံ ဇာတိ ဝတ္ထုမေဝ
ဟောတိ။ တေနေတံ ဝုစ္စတိ—

“ဇာယေထ နော စေ နရကေသု သတ္ထော၊
တတ္ထဂ္ဂိဒါဟာဒိက’မပ္ပသယံ။
လဘေထ ဒုက္ခံ နု ကုဟိံ ပတိဋ္ဌံ၊
ဣစ္စာဟ ဒုက္ခာတိ မုနိဓ ဇာတိံ။

ဒုက္ခံ တိရစ္ဆေသု ကဿာပတောဒ-
ဒဏှာဘိဃာတာဒိဘဝံ အနေကံ။
ယံ တံ ကထံ တတ္ထ ဘဝေယျ ဇာတိံ၊
ဝိနာ တဟိံ ဇာတိ တတောပိ ဒုက္ခာ။

ပေတေသု ဒုက္ခံ ပန ခုပ္ပိပါသာ-
ဝါတာတပါဒိပ္ပဘဝံ ဝိစိတ္တံ။
ယသ္မာ အဇာတဿ န တတ္ထ အတ္တိ၊
တသ္မာပိ ဒုက္ခံ မုနိ ဇာတိမာဟ။

တိဗ္ဗန္ဓကာရေ စ အသယုသိတေ၊
လောကန္တရေ ယံ အသုရေသု ဒုက္ခံ။
န တံ ဘဝေ တတ္ထ န စဿ ဇာတိ၊
ယတော အယံ ဇာတိ တတောပိ ဒုက္ခာ။

ယဉ္ဇာပိ ဂူထနရကေ ပိယ မာတုဂဗ္ဗေ၊
 သတ္တော ဝသံ စိရမတော ဗဟိ နိက္ခမဉ္ဇ။
 ပပေါတိ ဒုက္ခမတိဿောရမိဒမ္ပိ နတ္ထိ၊
 ဇာတိံ ဝိနာ ဣတိပိ ဇာတိ အယံ ဟိ ဒုက္ခာ။
 ကိံ ဘာသိတေန ဗဟုနာ နန ယံ ကုဟိဉ္ဇိ၊
 အတ္ထိမ ကိဉ္ဇိဒပိ ဒုက္ခမိဒံ ကဒါစိ။
 နေဝတ္ထိ ဇာတိဝိရဟေ ယဒတော^၁ မဟေသိ၊
 ဒုက္ခာတိ သဗ္ဗပဌမံ ဣမမာဟ ဇာတိ”န္တိ။

ဇရာပိ ဒုက္ခာတိ ဧတ္ထ ဒုဝိဓာ ဇရာ သင်္ခတလက္ခဏဉ္ဇ၊ ခဏ္ဍိစွာဒိသမ္ပတော သန္တတိယံ ကေဘဝပရိယာပန္နခန္ဓပုရာဏဘာဝေါ စ။ သာ ဣဓ အဓိပ္ပေတာ။ သာ ပနေသာ ဒုက္ခာ သင်္ခါရဒုက္ခဘာဝတော စေဝ ဒုက္ခဝတ္ထုတော စ။ ယံ ဟိဒံ အင်္ဂပစ္စင်္ဂသိထိလီဘာဝဣန္ဒြိယဝိကာရဝိရူပတာ ယောဗ္ဗနဝိနာသဗလူပသာတ- သတိမတိဝိပွဝါသပရပရိဘဝါဒိအနေကပ္ပစွယံ ကာယိကစေတသိကံ ဒုက္ခ- မုပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဇရာ တဿ ဝတ္ထု။ တေနေတံ ဝုစ္စတိ—

“အင်္ဂါနံ သိထိလီဘာဝါ၊ ဣန္ဒြိယာနံ ဝိကာရတော။
 ယောဗ္ဗနဿ ဝိနာသေန၊ ဗလဿ ဥပသာတတော။
 ဝိပွဝါသာ သတာဒီနံ၊ ပုတ္တဒါရေဟိ အတ္တနော။
 အပ္ပသာဒနီယတော စေဝ၊ ဘိယျော ဗာလတ္တပတ္တိယာ။
 ပပေါတိ ဒုက္ခံ ယံ မစ္စော၊ ကာယိကံ မာနသံ တထာ။
 သဗ္ဗမေတံ ဇရာဟေတု၊ ယသ္မာ တသ္မာ ဇရာ ဒုခါ”တိ။

ဇရာဒုက္ခာနန္တရံ ဗျာဓိဒုက္ခေ ဝတ္ထုဗ္ဗေပိ ကာယိကဒုက္ခဂဟဏေနေဝ ဗျာဓိဒုက္ခံ ဂဟိတံ ဟောတိတိ န ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

မရဏမ္ပိ ဒုက္ခန္တိ ဧတ္ထာပိ ဒုဝိဓံ မရဏံ သင်္ခတလက္ခဏဉ္ဇ၊ ယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “ဇရာမရဏံ ဒွိဟိ ခန္ဓေဟိ သင်္ဂဟိတ”န္တိ ၂။ ကေဘဝပရိယာပန္နဇီဝိတိန္ဒြိယပု- ဗန္ဓဝိစ္စေဒေါ စ၊ ယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “နိစ္စံ မရဏတော ဘယ”န္တိ ၃။ တံ ဣဓ အဓိပ္ပေတံ။ ဇာတိပစ္စယမရဏံ ဥပက္ကမမရဏံ သရသမရဏံ အာယုက္ခယမရဏံ ပုညက္ခယမရဏန္တိပိ တဿေဝ နာမံ။ ပုန ခဏိကမရဏံ သမ္ပုတိမရဏံ သမုစ္ဆေဒမရဏန္တိ အယမေတ္ထ ဘေဒေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ပဝတ္ထေ ရူပါရူပဓမ္မာနံ

၁-ဇာတိဝိရဟေန ယတော (ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၁၃၂-ပိဋေ) ၂-အဘိ ၃-၁၃-ပိဋေ။ ၃-ခု ၁-၃၇၁-ပိဋေ။

ဘေဒေါ ခဏိကမရဏံ နာမ။ “တိဿော မတော၊ ဖုဿော မတော”တိ ဣဒံ ပရမတ္ထတော သတ္တဿ အဘာဝါ “သဿံ မတံ၊ ရုက္ခော မတော”တိ ဣဒံ ဇီဝိတိန္ဒြိယဿ အဘာဝါ သမ္ပုတိမရဏံ နာမ။ ဒီဏာသဝဿ အပ္ပဋိသန္ဓိကာ ကာလကိရိယာ သမုစ္ဆေဒမရဏံ နာမ။ ဗာဟိရကံ သမ္ပုတိမရဏံ ဌပေတွာ ဣတရံ သမ္ပုတိမရဏဉ္စ သမုစ္ဆေဒမရဏဉ္စ ယထာဝုတ္တပဗန္ဓဝိစ္ဆေဒေနော သင်္ဂဟိတံ။ ဒုက္ခဿ ပန ဝတ္ထုဘာဝတော ဒုက္ခံ။ တေနေတံ ဝုစ္စတိ—

“ပါပဿ ပါပကမ္မာဒိ-နိမိတ္တမနုပဿတော။
 ဘဒ္ဒဿာ’ပသဟန္တဿ၊ ဝိယောဂံ ဝိယဝတ္ထုကံ။
 မီယမာနဿ ယံ ဒုက္ခံ၊ မာနသံ အဝိသေသတော။
 သဗ္ဗေသဉ္စာပိ ယံ သန္ဓိ-ဗန္ဓနစ္ဆေဒနာဒိကံ။
 ဝိတုဇ္ဇမာနမမ္မာနံ၊ ဟောတိ ဒုက္ခံ သရီရဇံ။
 အသယှမပ္ပဋိကာရံ၊ ဒုက္ခဿေတသယိဒံ ယတော။
 မရဏံ ဝတ္ထု တေနေတံ၊ ဒုက္ခမိစ္စေဝ ဘာသိတ”န္တိ။

သောကာဒိသု သောကော နာမ ဉှတိဗျသနာဒိဟိ ဖုဋ္ဌဿ အန္တော-
 နိဇ္ဈာနလက္ခဏော စိတ္တသန္တာပေါ။ ဒုက္ခော ပန ဒုက္ခဒုက္ခတော ဒုက္ခဝတ္ထုတော
 စ။ တေနေတံ ဝုစ္စတိ—

“သတ္တာနံ ဟဒယံ သောကော၊ ဝိသသလ္လိဝံ တုဇ္ဇတိ။
 အဂ္ဂိတတ္ထောဝ နာရာစော၊ ဘုသံဝ ဒဟတေ ပုန။
 သမာဝဟတိ ဗျာဓိဉ္စ၊ ဇရာမရဏဘေဒနံ။
 ဒုက္ခမ္ပိ ဝိဝိဓံ ယသ္မာ၊ တသ္မာ ဒုက္ခောတိ ဝုစ္စတိ”တိ။

ပရိဒေဝေါ နာမ ဉှတိဗျသနာဒိဟိ ဖုဋ္ဌဿ ဝစိပလာပေါ။ ဒုက္ခော ပန
 သင်္ခါရဒုက္ခဘာဝတော ဒုက္ခဝတ္ထုတော စ။ တေနေတံ ဝုစ္စတိ—

“ယံ သောကသလ္လဝိဟတော ပရိဒေဝမာနော၊
 ကဏ္ဍောဋ္ဌတာလုတလသောသဇမပ္ပသယံ။
 ဘိယျောဓိမတ္တမဓိဂစ္ဆတိယေဝ ဒုက္ခံ၊
 ဒုက္ခောတိ တေန ဘဂဝါ ပရိဒေဝမာဟာ”တိ။

ဒုက္ခံ နာမ ကာယပိဋ္ဌနလက္ခဏံ ကာယိကဒုက္ခံ။ ဒုက္ခံ ပန ဒုက္ခဒုက္ခတော
 မာနသဒုက္ခာဝဟနတော စ။ တေနေတံ ဝုစ္စတိ—

“ဝိဇ္ဇေတိ ကာယိကမိဒံ၊ ဒုက္ခံ ဒုက္ခဉ္စ မာနသံ ဘိယျော။
ဇနယတိ ယသ္မာ တသ္မာ၊ ဒုက္ခန္တိ ဝိသေသတော ဝုတ္တ”န္တိ။

ဒေါမနသံ နာမ စိတ္တဝိဇ္ဇနလက္ခဏံ မာနသံ ဒုက္ခံ။ ဒုက္ခံ ပန ဒုက္ခဒုက္ခတော ကာယိကဒုက္ခာဝဟနတော စ။ စေတောဒုက္ခသမပ္ပိတာ ဟိ ကေသေ ပကိရိယ ကန္တန္တိ၊ ဥရာနိ ပဋိဝိသန္တိ ၊ အာဝဇ္ဇန္တိ၊ ဝိဝဇ္ဇန္တိ၊ ဥဒ္ဓံပါဒံ ပပတန္တိ၊ သတ္တံ အာဟရန္တိ၊ ဝိသံ ခါဒန္တိ၊ ရဇုယာ ဥဗ္ဗန္တိ၊ အဂ္ဂိ ပဝိသန္တိတိ နာနပ္ပကာရကံ ဒုက္ခမနုဘဝန္တိ။ တေနေတံ ဝုစ္စတိ—

“ဝိဇ္ဇေတိ ယတော စိတ္တံ၊ ကာယဿ စ ဝိဇ္ဇနံ သမာဝဟတိ။
ဒုက္ခန္တိ ဒေါမနသံ၊ ဝိဒေါမနဿာ တတော အာဟူ”တိ။

ဥပါယံသော နာမ ဉာတိဗျသနာဒီဟိ ဖုဋ္ဌဿ အဓိမတ္တစေတောဒုက္ခပ္ပ-
ဘာဝိတော ဒေါသောယေဝ။ “သင်္ခါရက္ခန္ဓပရိယာပန္နော ဧကော မေဗ္ဗော”တိ
ဧကေ။ ဒုက္ခော ပန သင်္ခါရဒုက္ခဘာဝတော စိတ္တပရိဒဟနတော ကာယဝိသာဒန-
တော စ။ တေနေတံ ဝုစ္စတိ—

“စိတ္တဿ စ ပရိဒဟနာ၊ ကာယဿ ဝိသာဒနာ စ အဓိမတ္တံ။
ယံ ဒုက္ခမုပါယာသော၊ ဇနေတိ ဒုက္ခော တတော ဝုတ္တော”တိ။

ဧတ္ထ စ မန္တဂ္ဂိနာ အန္တောဘာဇနေ ပါကော ဝိယ သောကော၊ တိက္ခဂ္ဂိနာ
ပစ္စမာနဿ ဘာဇနတော ဗဟိနိက္ခမနံ ဝိယ ပရိဒေဝေါ၊ ဗဟိနိက္ခန္တာဝသေ-
သဿ နိက္ခမိတုမ္ပိ အပ္ပဟောန္တဿ အန္တောဘာဇနေယေဝ ယာဝ ပရိက္ခယာ
ပါကော ဝိယ ဥပါယာသော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

အပ္ပိယသမ္ပယောဂေါ နာမ အပ္ပိယေဟိ သတ္တသင်္ခါရေဟိ သမောဓာနံ။
ဒုက္ခော ပန ဒုက္ခဝတ္ထုတော။ တေနေတံ ဝုစ္စတိ—

“ဒိသ္မာဝ အပ္ပိယေ ဒုက္ခံ၊ ပဌမံ ဟောတိ စေတသိ။
တဒုပက္ကမသန္တုတ-မထ ကာယေ ယတော ဣဓ။
တတော ဒုက္ခဒွယဿာပိ၊ ဝတ္ထုတော သော မဟေသိနာ။
ဒုက္ခော ဝုတ္တောတိ ဝိညေယျော၊ အပ္ပိယေဟိ သမာဂမော”တိ။

ဝိယဝိပ္ပယောဂေါ နာမ ဝိယေဟိ သတ္တသင်္ခါရေဟိ ဝိနာဘာဝေါ။ ဒုက္ခော
ပန ဒုက္ခဝတ္ထုတော။ တေနေတံ ဝုစ္စတိ—

၁-ဒုက္ခဉ္စ (သီ၊ ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၁၃၄-ဝိဇ္ဇေ စ) ၂-ပဋိဝိသန္တိ (သီ၊ သျှာ)

“ဤတိဓနာဒိဝိယောဂါ၊
 သောကသရသမပ္ပိတာ ဝိတုဇ္ဇန္တိ။
 ဗာလာ ယတော တတောယံ၊
 ဒုက္ခောတိ မတော ပိယဝိယောဂေါ”တိ။

ဣစ္ဆိတာလာဘော အလဗ္ဘနေယျဝတ္ထုသု ဣစ္ဆာဝ ယဗ္ဗိန္တံ န လဘတိ၊ တမ္ပိ ဒုက္ခန္တိ ဝုတ္တာ။ ယေနပိ ဓမ္မေန အလဗ္ဘနေယျံ ဝတ္ထု ဣစ္ဆန္တော န လဘတိ၊ တမ္ပိ အလဗ္ဘနေယျဝတ္ထုမိ ဣစ္ဆနံ ဒုက္ခန္တိ အတ္ထော။ ဒုက္ခံ ပန ဒုက္ခဝတ္ထုတော။ တေနေတံ ဝုစ္စတိ—

“တံ တံ ပတ္ထယမာနာနံ၊ တဿ တဿ အလာဘတော။
 ယံ ဝိဃာတမယံ ဒုက္ခံ၊ သတ္တာနံ ဣဓ ဇာယတိ။
 အလဗ္ဘနေယျဝတ္ထုနံ၊ ပတ္တနာ တဿ ကာရဏံ။
 ယသ္မာ တသ္မာ ဇိနော ဒုက္ခံ၊ ဣစ္ဆိတာလာဘမဗြဝိ”တိ။

သဒ္ဓိတ္တေန ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာတိ ဣတ္ထ ပန သဒ္ဓိတ္တေနာတိ ဒေသနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ဒုက္ခံ ဟိ ဣတ္ထကာနိ ဒုက္ခသတာနီတိ ဝါ ဣတ္ထကာနိ ဒုက္ခသဟဿာနီတိ ဝါ သဒ္ဓိဝိတုံ န သတ္တာ၊ ဒေသနာ ပန သတ္တာ။ တသ္မာ “ဒုက္ခံ နာမ န အညံ ကိဉ္စိ၊ သဒ္ဓိတ္တေန ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ ဒုက္ခာ”တိ ဒေသနံ သဒ္ဓိပန္နော ဧဝမာဟ။ ပဉ္စာတိ ဂဏနပရိစ္ဆေဒေါ။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတိ ဥပါဒါနဂေါစရာ ခန္ဓာ။

ဇာတိပ္ပဘုတိကံ ဒုက္ခံ၊ ယံ ဝုတ္တမိဓ တာဒိနာ။
 အဝုတ္တံ ယဉ္စ တံ သဗ္ဗံ၊ ဝိနာ ဧတေန ဝိဇ္ဇတိ။
 ယသ္မာ တသ္မာ ဥပါဒါန-က္ခန္ဓာ သင်္ခေပတော ဣမေ။
 ဒုက္ခာတိ ဝုတ္တာ ဒုက္ခန္တ-ဒေသကေန မဟေသိနာ။

တထာ ဟိ ဣန္ဒနမိဝ ပါဝကော၊ လက္ခမိဝ ပဟရဏာနိ၊ ဂေါရူပံ ဝိယ ခုံသမကသာဒယော၊ ခေတ္တမိဝ လာယကာ၊ ဂါမံ ဝိယ ဂါမဃာတကာ၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓပဉ္စကမေဝ ဇာတိအာဒယော နာနပ္ပကာရေဟိ ဝိဗာဓေန္တာ တိဏလတာဒိနိ ဝိယ ဘူမိယံ၊ ပုပ္ဖလပလ္လဝါနိ ဝိယ ရုက္ခေသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု-ယေဝ နိဗ္ဗတ္တန္တိ။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာနဉ္စ အာဒိဒုက္ခံ ဇာတိ၊ မဇ္ဈေဒုက္ခံ ဇရာ၊ ပရိယောသာနဒုက္ခံ မရဏံ၊ မာရဏန္တိကဒုက္ခာဘိဃာတေန ပရိဒုယနဒုက္ခံ

၁-ပိယဝိယောဂေါတိ (သီ၊ က၊ ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၁၃၆-ပိဋေ စ)

သောကော၊ တဒသဟနတော လာလပ္ပနဒုက္ခံ ပရိဒေဝေါ၊ တတော
 ဓာတုက္ခောဘသင်္ခါတအနိဋ္ဌဖောဋ္ဌဗ္ဗသမာယောဂတော ကာယဿ အာဗာဓန-
 ဒုက္ခံ ဒုက္ခံ၊ တေန အာဗာဓိယမာနာနံ ပုထုဇ္ဇနာနံ တတ္ထ ပဋိဗ္ဗုပ္ပတ္တိတော
 စေတောဗာဓနဒုက္ခံ ဒေါမနဿံ၊ သောကာဒိဝုဒ္ဓိယာ ဇနိတဝိသာဒါနံ အနတ္ထု-
 နနဒုက္ခံ ဥပါယာသော၊ မနောရထဝိသာတပ္ပတ္တာနံ ဣစ္ဆာဝိသာတဒုက္ခံ ဣစ္ဆိ-
 တာလာဘောတိ ဧဝံ နာနပ္ပကာရတော ဥပပရိက္ခိယမာနာ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာဝ
 ဒုက္ခာတိ ယဒေတံ ဧကမေကံ ဒသေတော ဝုစ္စမာနံ အနေကေဟိပိ ကပ္ပေဟိ
 န သက္ကာ အနဝသေသတော ဝတ္တံ၊ တံ သဗ္ဗမ္ပိ ဒုက္ခံ ဧကဇလဗိန္ဒုမြိ
 သကလသမုဒ္ဒဇလရသံ ဝိယ ယေသု ကေသုစိ ပဉ္စသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု သင်္ခိပိတော
 ဒသေတံ၊ “သင်္ခိတ္တေန ပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓာ ဒုက္ခာ”တိ ဘဂဝတာ ဝုတ္တမေဝ
 ယေရော အဝေါစာတိ။

တတ္ထ ကတမာ ဇာတိတိအာဒိသု ပဒဘာဇနိယေသု တတ္ထာတိ ဒုက္ခသစ္စ-
 နိဒ္ဒေသေ ဝုတ္တေသု ဇာတိအာဒိသု။ ယာ တေသံ တေသံ သတ္တာနန္တိ
 သင်္ခေပတော အနေကေသံ သတ္တာနံ သာဓာရဏနိဒ္ဒေသော။ ယာ ဒေဝဒတ္တဿ
 ဇာတိ၊ ယာ သောမဒတ္တဿ ဇာတိတိ ဧဝံ ဟိ ဒိဝသမ္ပိ ကထိယမာနေ နေဝ
 သတ္တာ ပရိယာဒါနံ ဂစ္ဆန္တိ၊ န သဗ္ဗံ အပရတ္ထဒီပနံ သိဇ္ဈတိ၊ ဣမေဟိ ပန ဒ္ဓိဟိ
 ပဒေဟိ န ကောစိ သတ္တော အပရိယာဒိန္ဓော ဟောတိ၊ န ကိဉ္စိ အပရတ္ထဒီပနံ န
 သိဇ္ဈတိ။ တမ္ပိ တမ္ပိတိ အယံ ဂတိဇာတိဝသေန အနေကေသံ သတ္တနိကာယာနံ
 သာဓာရဏနိဒ္ဒေသော။ သတ္တနိကာယေတိ သတ္တာနံ နိကာယေ၊ သတ္တဗုဒ္ဓာယံ
 သတ္တသမူဟေတိ အတ္တော။ ဇာတိတိ ဇာယနဝသေန။ ဣဒမေတ္ထ သဘာဝပစ္စတ္တံ။
 သဉ္ဇာတိတိ သဉ္ဇာယနဝသေန။ ဥပသဂ္ဂေန ပဒံ ဝဓိတံ။ ဩက္ကန္တိတိ ဩက္ကမန-
 ဝသေန။ ဇာယနဋ္ဌေန ဝါ ဇာတိ၊ သာ အပရိပုဏ္ဏာယတနဝသေန ဝုတ္တာ။
 သဉ္ဇာယနဋ္ဌေန သဉ္ဇာတိ၊ သာ ပရိပုဏ္ဏာယတနဝသေန ဝုတ္တာ။ ဩက္ကမနဋ္ဌေန
 ဩက္ကန္တိ၊ သာ အဏ္ဏဇဇလာဗုဇဝသေန ဝုတ္တာ။ တေ ဟိ အဏ္ဏကောသံ
 ဝတ္တိကောသဉ္စ ဩက္ကမန္တိ၊ ဩက္ကမန္တာ ပဝိသန္တာ ဝိယ ပဋိသန္တိ ဂဏ္ဍန္တိ။
 အဘိနိဗ္ဗတ္တနဋ္ဌေန အဘိနိဗ္ဗတ္တိ၊ သာ သံသေဒဇဩပပါတိကဝသေန ဝုတ္တာ။
 တေ ဟိ ပါကဋ္ဌာ ဧဝ ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ အယံ တာဝ သမ္ပုတိကထာ။

ဣဒါနိ ခန္ဓာနံ ပါတုဘာဝေါ အာယတနာနံ ပဋိလာဘောတိ ပရမတ္ထ-
 ကထာ ဟောတိ။ ခန္ဓာ ဧဝ ဟိ ပရမတ္ထတော ပါတုဘဝန္တိ၊ န သတ္တာ။ ဧတ္ထ
 စ ခန္ဓာနန္တိ ဧကဝေါကာရဘဝေ ဧကဿ၊ စတုဝေါကာရဘဝေ စတုန္တံ၊ ပဉ္စ-
 ဝေါကာရဘဝေ ပဉ္စန္ဒမ္ပိ ဂဟဏံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ပါတုဘာဝေါတိ ဥပ္ပတ္တိ။

အာယတနာနန္တိ တတြ တတြ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာယတနဝသေန သင်္ဂဟော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ပဋိလဘောတိ သန္တတိယံ ပါတုဘာဝေါယေဝ။ ပါတုဘဝန္တာ- နေဝ ဟိ တာနိ ပဋိလဒ္ဓါနိ နာမ ဟောန္တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဇာတိတိ အယံ ဇာတိ နာမ ကထိယတိ။

ဇရာနိဒ္ဒေသေ ဇရာတိ သဘာဝပစ္စတ္တံ။ ဇီရဏတာတိ အာကာရနိဒ္ဒေသော။ ခဏ္ဍိစ္စန္တိအာဒယော တယော ကာလာတိက္ကမေ ကိစ္စနိဒ္ဒေသာ၊ ပစ္စိမာ ဒွေ ပကတိနိဒ္ဒေသာ။ အယံ ဟိ ဇရာတိ ဣမိနာ ပဒေန သဘာဝတော ဒီပိတာ၊ တေနဿာ ဣဒံ သဘာဝပစ္စတ္တံ။ ဇီရဏတာတိ ဣမိနာ အာကာရတော၊ တေနဿာယံ အာကာရနိဒ္ဒေသော။ ခဏ္ဍိစ္စန္တိ ဣမိနာ ကာလာတိက္ကမေ ဒန္တာနခါနံ ခဏ္ဍိတဘာဝကရဏကိစ္စတော။ ပါလိစ္စန္တိ ဣမိနာ ကေသလောမာနံ ပလိတဘာဝကရဏကိစ္စတော။ ဝလိတ္တစတာတိ ဣမိနာ မံသံ မိလာပေတွာ တစေ ဝလိဘာဝကရဏကိစ္စတော ဒီပိတာ။ တေနဿာ ဣမေ တယော ကာလာတိက္ကမေ ကိစ္စနိဒ္ဒေသာ။ တေဟိ ဣမေသံ ဝိကာရာနံ ဒဿနဝသေန ပါကဋီဘူတာ ပါကဋီဇရာ ဒဿိတာ။ ယထေဝ ဟိ ဥဒကဿ ဝါ ဝါတဿ ဝါ အဂ္ဂိနော ဝါ တိဏရုက္ခာဒီနံ သမ္ပဂ္ဂပလိဘဂ္ဂတာယ ဝါ ဈာမတာယ ဝါ ဂတမဂ္ဂေါ ပါကဋော ဟောတိ၊ န စ သော ဂတမဂ္ဂေါ တာနေဝ ဥဒကာဒီနိ၊ ဧဝမေဝ ဇရာယ ဒန္တာဒီသု ခဏ္ဍိစ္စာဒိဝသေန ဂတမဂ္ဂေါ ပါကဋော စက္ခု ဥဗ္ဗိလေတွာပိ ဂယတိ၊ န စ ခဏ္ဍိစ္စာဒိနေဝ ဇရာ။ န ဟိ ဇရာ စက္ခုဝိညေယျာ ဟောတိ။

အာယုနော သံဟာနိ ဣန္ဒြိယာနံ ပရိပါကောတိ ဣမေဟိ ပန ပဒေဟိ ကာလာတိက္ကမေယေဝ အဘိဗျတ္တာယ အာယုက္ခယစက္ခာဒိဣန္ဒြိယပရိပါက- သင်္ခါတာယ ပကတိယာ ဒီပိတာ၊ တေနဿိမေ ဒွေ ပကတိနိဒ္ဒေသာတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ တတ္ထ ယသ္မာ ဇရံ ပတ္တဿ အာယု ဟာယတိ၊ တသ္မာ ဇရာ “အာယုနော သံဟာနိ”တိ ဖလူပစာရေန ဝုတ္တာ။ ယသ္မာ စ ဒဟရကာလေ သုပ္ပသန္တာနိ သုခုမဗ္ဗိ အတ္တနော ဝိသယံ သုခေနေဝ ဂဏှနသမတ္တာနိ စက္ခာဒိနိ ဣန္ဒြိယာနိ ဇရံ ပတ္တဿ ပရိပက္ကာနိ အာလုဋ္ဌိတာနိ အဝိသဒါနိ သြဋ္ဌာရိကမ္ပိ အတ္တနော ဝိသယံ ဂဟေတုံ အသမတ္တာနိ ဟောန္တိ၊ တသ္မာ “ဣန္ဒြိယာနံ ပရိပါကော”တိ ဖလူပစာရေနေဝ ဝုတ္တာ။

သာ ပနေသာ ဧဝံ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ သဗ္ဗာပိ ဇရာ ပါကဋော ပဋိစ္စန္တာတိ ဒုဝိဓာ ဟောတိ။ တတ္ထ ဒန္တာဒီသု ခဏ္ဍာဒိဘာဝဒဿနတော ရူပဓမ္မေသု ဇရာ ပါကဋီဇရာ နာမ၊ အရူပဓမ္မေသု ပန ဇရာ တာဒိသဿ ဝိကာရဿ

အဒဿနတော ပဋိစ္ဆန္ဒဇရာ နာမ။ တတြိ ယွာယံ ခဏ္ဍာဒိဘာဝေါ ဒိဿတိ၊
 သော တာဒိသာနံ ဒန္တာဒိနံ ဝဏ္ဏောယေဝ။ တံ စက္ခုနာ ဒိသ္မာ မနောဒွါရေန
 စိန္တေတွာ “ဣမေ ဒန္တာ ဇရာယ ပဟဋ္ဌာ”တိ ဇရံ ဇာနာတိ ဥဒကဋ္ဌာနေ
 ဗဒ္ဓါနိ ဂေါသိင်္ဂါဒိနိ ဩလောကေတွာ ဟေဋ္ဌာ ဥဒကဿ အတ္ထိဘာဝဇာနနံ
 ဝိယ။ ပုန အယံ ဇရာ သဝီစိ အဝီစိတိ ဧဝမ္ပိ ဒုဝိဓော ဟောတိ။ တတ္ထ မဏိ-
 ကနကရဇတပဝါဠစန္ဒသူရိယာဒိနံ မန္ဒဒသကာဒိသု ပါဏိနံ ဝိယ၊ ပုပ္ဖလပလ္လ-
 ဝါဒိသု အပါဏိနံ ဝိယ စ အန္တရန္တရာ ဝဏ္ဏဝိသေသာဒိနံ ဒုဗ္ဗိညေယျတ္တာ ဇရာ
 အဝီစိဇရာ နာမ၊ နိရန္တရဇရာတိ အတ္ထော။ တတော အညေသု ပန ယထာ-
 ဝုတ္တေသု အန္တရန္တရာ ဝဏ္ဏဝိသေသာဒိနံ သုဝိညေယျတ္တာ ဇရာ သဝီစိဇရာ နာမ။

တတ္ထ. သဝီစိဇရာ ဥပါဒိဏ္ဏကအနုပါဒိဏ္ဏကဝသေန ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗာ—
 ဒဟရကုမာရကာနံ ဟိ ပဌမမေဝ ဒီရဒန္တာ နာမ ဥဋ္ဌဟန္တိ၊ န တေ ထိရာ။
 တေသု ပန ပတိတေသု ပုန ဒန္တာ ဥဋ္ဌဟန္တိ။ တေ ပဌမမေဝ သေတာ ဟောန္တိ၊
 ဇရာဝါတေန ပဟဋ္ဌကာလေ ကာဠကာ ဟောန္တိ။ ကေသာ ပဌမမေဝ တဗ္ဗာ
 ဟောန္တိ၊ တတော ကာဠကာ၊ တတော သေတာ။ ဆဝိ ပန သလောဟိတိကာ
 ဟောတိ။ ဝမုန္တာနံ ဝမုန္တာနံ ဩဒါတာနံ ဩဒါတဘာဝေါ၊ ကာဠကာနံ
 ကာဠကာဘာဝေါ ပညာယတိ။ ဇရာဝါတေန ပန ပဟဋ္ဌကာလေ ဝလိံ
 ဝဏ္ဏာတိ။ သဗ္ဗမ္ပိ သဿံ ဝပိတကာလေ သေတံ ဟောတိ၊ ပစ္စာ နိလံ။
 ဇရာဝါတေန ပန ပဟဋ္ဌကာလေ ပဏ္ဍုကံ ဟောတိ။ အဗ္ဗင်္ဂုရေနာပိ ဒီပေတုံ
 ဝဋ္ဌတိ။

မရဏနိဒ္ဒေသေ စုတိတိ စဝနဝသေန ဝုတ္တံ။ ဧကစတုပဉ္စက္ခန္ဓာနံ သာမည-
 ဝစနမေတံ။ စဝနတာတိ ဘာဝဝစနေန လက္ခဏနိဒဿနံ။ ဘေဒေါတိ
 စုတိခန္ဓာနံ ဘင်္ဂုပုတ္တိပရိဒီပနံ။ အန္တရဇာနန္တိ ဘဋ္ဌဿ ဝိယ ဘိန္ဓဿ ဘိန္ဓာနံ
 စုတိခန္ဓာနံ ယေန ကေနစိ ပရိယာယေန ဌာနာဘာဝပရိဒီပနံ။ မစ္စု မရဏန္တိ
 မစ္စုသင်္ခါတံ မရဏံ၊ န ခဏိကမရဏံ။ ကာလော နာမ အန္တကော၊ တဿ
 ကိရိယာတိ ကာလကိရိယာ။ ဧတ္တာဝတာ စ သဗ္ဗုတိယာ မရဏံ ဒီပိတံ။

ဣဒါနိ ပရမတ္ထေန ဒီပေတုံ ခန္ဓာနံ ဘေဒေါတိအာဒိမာဟ။ ပရမတ္ထေန
 ဟိ ခန္ဓာယေဝ ဘိဇ္ဇန္တိ၊ န သတ္တော နာမ ကောစိ မရတိ။ ခန္ဓေသု ပန
 ဘိဇ္ဇမာနေသု သတ္တော မရတိ၊ ဘိန္ဓေသု မတောတိ ဝေါဟာရော ဟောတိ။
 ဧတ္ထ စ စတုဝေါကာရပဉ္စဝေါကာရဝသေန ခန္ဓာနံ ဘေဒေါ၊ ဧကဝေါကာရ-
 ဝသေန ကဋ္ဌေဝရဿ နိက္ခေပေါ၊ စတုဝေါကာရဝသေန ဝါ ခန္ဓာနံ ဘေဒေါ၊
 သေသဒ္ဓယဝသေန ကဋ္ဌေဝရဿ နိက္ခေပေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ကသ္မာ? ဘဝဒ္ဓယေပိ

ရူပကာယသင်္ခါတဿ ကဋ္ဌေဝရဿ သမ္ဘဝတော။ ယသ္မာ ဝါ စာတုမဟာရာဇိ-
ကာဒိသုပိ ခန္ဓာ ဘိဇ္ဇန္တေဝ၊ န ကိဉ္စ နိက္ခိပတိ၊ တသ္မာ တေသံ ဝသေန ခန္ဓာနံ
ဘေဒေါ၊ မနုဿာဒိသု ကဋ္ဌေဝရဿ နိက္ခေပေါ။ ဧတ္ထ စ ကဋ္ဌေဝရဿ
နိက္ခေပကရဏတော မရဏံ “ကဋ္ဌေဝရဿ နိက္ခေပေါ”တိ ဝုတ္တံ။

ဇီဝိတိန္ဒြိယသုပစ္ဆေဒေါတိ ဣမိနာ ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓဿေဝ မရဏံ နာမ
ဟောတိ၊ အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓဿ မရဏံ နာမ နတ္ထိတိ ဒဿေတိ။ “သဿံ မတံ၊
ရုက္ခော မတော”တိ ဣဒံ ပန ဝေါဟာရမတ္တမေဝ၊ အတ္ထတော ပန ဧဝရူပါနိ
ဝစနာနိ သဿာဒိနံ ခယဝယဘာဝမေဝ ဒီပေန္တိ။

အပိစ ဣမာနိ ဇာတိဇရာမရဏာနိ နာမ ဣမေသံသတ္တာနံ ဝဓကပစ္စာ-
မိတ္တာ ဝိယ ဩတာရံ ဂဝေသန္တာနိ ဝိစရန္တိ။ ယထာ ဟိ ပုရိသဿ တီသု
ပစ္စာမိတ္တေသု ဩတာရာပေက္ခေသု ဝိစရန္တေသု ဧကော ဝဒေယျ “အဟံ
အသုကအရညဿ နာမ ဝဏ္ဏံ ကထေတွာ ဧတံ အာဒါယ တတ္ထ ဂမိဿာမိ၊
ဧတ္ထ မယံ ဒုက္ကရံ နတ္ထိ”တိ။ ဒုတိယော ဝဒေယျ “အဟံ တဝံ ဧတံ ဂဟေတွာ
ဂတကာလေ ပေါထေတွာ ဒုဗ္ဗလံ ကရိဿာမိ၊ ဧတ္ထ မယံ ဒုက္ကရံ နတ္ထိ”တိ။
တတိယော ဝဒေယျ “တယာ ဧတသ္မိံ ပေါထေတွာ ဒုဗ္ဗလေ ကတေ တိဏှေန
အသိနာ သီသစ္ဆေဒနံ နာမ မယံ ဘာရော ဟောတူ”တိ တေ ဧဝံ ဝတွာ
တထာ ကရေယျ။ တတ္ထ ပဌမပစ္စာမိတ္တဿ အရညဝဏ္ဏံ ကထေတွာ တံ အာဒါယ
တတ္ထ ဂတကာလော ဝိယ သုဟဇ္ဇညတိမဏ္ဍလတော နိက္ကမိတွာ ယတ္ထ ကတ္တမိ
နိဗ္ဗတ္တာပနံ နာမ ဇာတိယာ ကိစ္စံ၊ ဒုတိယဿ ပေါထေတွာ ဒုဗ္ဗလကရဏံ ဝိယ
နိဗ္ဗတ္တက္ခန္ဓေသု နိပတိတွာ ပရာမီနမဉ္ဇပရာယဏဘာဝကရဏံ ဇရာယ ကိစ္စံ၊
တတိယဿ တိဏှေန အသိနာ သီသစ္ဆေဒနံ ဝိယ ဇီဝိတက္ခယပါပနံ မရဏဿ
ကိစ္စန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အပိစေတ္ထံ ဇာတိဒုက္ခံ သာဒိနဝမဟာကန္တာရပုဝေသော ဝိယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ဇရာ-
ဒုက္ခံ တတ္ထ အန္ဓပါနရဟိတဿ ဒုဗ္ဗလံ ဝိယ၊ မရဏဒုက္ခံ ဒုဗ္ဗလဿ ဣရိယာ-
ပထပဝတ္တနေ ဝိဟတပရက္ကမဿ ဝါဠာဒိဟိ အနယဗျသနာပါဒနံ ဝိယ
ဒဋ္ဌဗ္ဗန္တိ။

သောကနိဒ္ဒေသေ ဝိယသတိတိ၂ ဗျသနံ၊ ဟိတသုခံ ဒိပတိ ဝိဒ္ဓံသေတိတိ
အတ္ထော။ ဉ္ဇတိနံ ဗျသနံ ဉ္ဇတိဗျသနံ၊ စောရရောဂဘယာဒိဟိ ဉ္ဇတိက္ခယော

၁-တာဝ (သိ) ၂-ဗျသတိတိ (သိ)

ဥတိဝိနာသောတိ အတ္ထော။ တေန ဉတိဗျသနေန။ ဖုဋ္ဌဿာတိ အဇ္ဈောတ္ထ-
 ဇ္ဇဿ အဘိဘူတဿ၊ သမန္ဓာဂတဿာတိ အတ္ထော။ သေသေသုပိ ဇေယဝ
 နယော။ အယံ ပန ဝိသေသော—ဘောဂါနံ ဗျသနံ ဘောဂဗျသနံ၊ ရာဇ-
 စောရာဒိဝသေန ဘောဂက္ခယော ဘောဂဝိနာသောတိ အတ္ထော။ ရောဂေါ-
 ယေဝ ဗျသနံ ရောဂဗျသနံ။ ရောဂေါ ဟိ အာရောဂျံ ဝိယသတိ ဝိနာသေတိတိ
 ဗျသနံ။ သီလဿ ဗျသနံ သီလဗျသနံ။ ဒုဿိလျသေတံ နာမံ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ
 ဝိနာသယမာနာ ဥပ္ပန္နာ ဒိဋ္ဌိ ဧဝ ဗျသနံ ဒိဋ္ဌိဗျသနံ။ ဧတ္ထ စ ပုရိမာနိ ဒွေ
 အနိပ္ပန္နာနိ၊ ပစ္ဆိမာနိ တိဏိ နိပ္ပန္နာနိ တိလက္ခဏဗျာဟတာနိ။ ပုရိမာနိ စ
 တိဏိ နေဝ ကုသလာနိ န အကုသလာနိ၊ သီလဒိဋ္ဌိဗျသနဒ္ဒယံ အကုသလံ။

အညတရညတရေနာတိ ဂဟိတေသု ဝါ ယေန ကေနစိ အဂ္ဂဟိ-
 တေသု ဝါ မိတ္တာမစ္စဗျသနာဒိသု ယေန ကေနစိ။ သမန္ဓာဂတဿာတိ
 သမနုဗန္ဓဿ အပရိမုစ္စမာနဿ။ အညတရညတရေန ဒုက္ခဓမ္မေနာတိ
 ယေန ကေနစိ သောကဒုက္ခဿ ဥပ္ပတ္တိဟေတုနာ။ သောကောတိ သောစနက-
 ဝသေန သောကော။ ဣဒံ တေဟိ ကာရဏေဟိ ဥပ္ပဇ္ဇနကသောကဿ
 သဘာဝပစ္စတ္တံ။ သောစနာတိ သောစနာကာရော။ သောစိတတ္တန္တိ သောစိ-
 တဘာဝေါ။ အန္တောသောကောတိ အပ္ပန္နရသောကော။ ဒုတိယပဒံ
 ဥပသဂ္ဂေန ဝဓိတံ။ သော ဟိ အပ္ပန္နရံ သုက္ခာပေန္တော ဝိယ ပရိသုက္ခာ-
 ပေန္တော ဝိယ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ “အန္တောသောကော အန္တောပရိသောကော”တိ
 ဝုစ္စတိ။ စေတသော ပရိဇ္ဈာယနာတိ စိတ္တဿ ပရိဇ္ဈာယနာကာရော။
 သောကောဟိ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော အဂ္ဂိဝိယ စိတ္တံ ဈာပေတိ ဒဟတိ၊ “စိတ္တံ မေ ဈာမံ၊
 န မေ ကိဉ္စိ ပဋိဘာတိ”တိ ဝဒါပေတိ။ ဒုက္ခိတော မနော ဒုမ္မနော၊ တဿ
 ဘာဝေါ ဒေါမနဿံ။ အနုပဝိဋ္ဌဋ္ဌေန သောကောဝ သလ္လန္တိ သောကသလ္လံ။

ပရိဒေဝနိဒ္ဒေသေ “မယံ ဝိတာ၊ မယံ ပုတ္တော”တိ ဧဝံ အာဒိဿ
 အာဒိဿ ဒေဝန္တိ ရောဒန္တိ ဧတေနာတိ အာဒေဝေါ။ တံ တံ ဝဏ္ဏံ ပရိ-
 ကိတ္တေတွာ ပရိကိတ္တေတွာ ဒေဝန္တိ ဧတေနာတိ ပရိဒေဝေါ။ တတော
 ပရာနိ ဒွေ ဒွေ ပဒါနိ ပုရိမဒ္ဒယသေဝ အာကာရဘာဝနိဒ္ဒေသဝသေန
 ဝုတ္တာနိ။ ဝါစာတိ ဝစနံ။ ပလာပေါတိ တုစ္ဆံ နိရတ္ထကဝစနံ။ ဥပခုဘဏိ-
 တအညဘဏိတာဒိဝသေန ဝိရူပေါ ပလာပေါတိ ဝိပ္ပလာပေါ။ လာလပေါတိ
 ပုနပ္ပုနံ လပနံ။ လာလပ္ပနာကာရော လာလပ္ပနာ။ လာလပ္ပိတဿ ဘာဝေါ
 လာလပ္ပိတတ္တံ။

ဒုက္ခနိဒ္ဒေသေ ကာယနိဿိတတ္တာ ကာယိကံ။ အမရရဋ္ဌေန အသာတံ။ ကာယိကပဒေန စေတသိကအသာတံ ပဋိက္ခိပတိ၊ အသာတပဒေန ကာယိကသာတံ။ တဒေဝ ဒုက္ခယတိတိ ဒုက္ခံ၊ ယဿုပ္ပဇ္ဇတိ၊ တံ ဒုက္ခိတံ ကရောတိတိ အတ္ထော။ ဒုက္ခမတ္တာ ဝါ ဒုက္ခံ။ ကာယသမ္ပဿဇန္တိ ကာယသမ္ပဿေ ဇာတံ။ အသာတံ ဒုက္ခံ ဝေဒယိတန္တိ အသာတံ ဝေဒယိတံ န သာတံ၊ ဒုက္ခံ ဝေဒယိတံ န သုခံ။ ပရတော တိဏိ ပဒါနိ ဣတ္ထိလိဂံဝသေန ဝုတ္တာနိ။ အသာတာ ဝေဒနာ န သာတာ၊ ဒုက္ခာ ဝေဒနာ န သုခါတိ အယမေဝ ပနေတ္ထ အတ္ထော။ ယံ ကာယိကံ အသာတံ ဒုက္ခံ ဝေဒယိတံ၊ ယာ ကာယသမ္ပဿဇာ အသာတာ ဒုက္ခာ ဝေဒနာ၊ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဒုက္ခန္တိ ဧဝံ ယောဇနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ဒေါမနဿနိဒ္ဒေသေ ဒုဋ္ဌ၊ မနောတိ ဒုမ္ပနော၊ ဟိနဝေဒနတ္တာ ဝါ ကုစ္ဆိတံ မနောတိ ဒုမ္ပနော၊ ဒုမ္ပနဿ ဘာဝေါ ဒေါမနဿံ။ စိတ္တနိဿိတတ္တာ စေတသိကံ။ စေတောသမ္ပဿဇန္တိ စိတ္တသမ္ပဿေ ဇာတံ။

ဥပါယာသနိဒ္ဒေသေ အာယာသနဋ္ဌေန အာယာသော။ သံသိဒနဝိသိဒနာ-ကာရပ္ပဝတ္တဿ စိတ္တကိလမထသေတံ နာမံ။ ဗလဝအာယာသော ဥပါယာသော။ အာယာသိတဘာဝေါ အာယာသိတတ္တံ။ ဥပါယာသိတဘာဝေါ ဥပါယာသိတတ္တံ။

အပ္ပိယသမ္ပယောဂနိဒ္ဒေသေ ဣဇာတိ ဣမသ္မိံ လောကေ။ ယ'ဿာတိ ယေ အဿ။ အနိဋ္ဌာတိ အပရိယေသိတာ။ ပရိယေသိတာ ဝါ ဟောန္တ၊ အပရိယေသိတာ ဝါ၊ နာမမေဝေတံ အမနာပါရမ္မဏာနံ။ မနသ္မိံ န ကမန္တိ န ပဝိသန္တိတိ အကန္တာ။ မနသ္မိံ န အပ္ပိယန္တိ၊ န ဝါ မနံ ဝဇေန္တိတိ အမနာပါ။ ဂူပါတိအာဒိ တေသံ သဘာဝနိဒဿနံ။ အနတ္တံ ကာမေန္တိ ဣစ္ဆန္တိတိ အနတ္တကာမာ။ အဟိတံ ကာမေန္တိ ဣစ္ဆန္တိတိ အဟိတကာမာ။ အဖာသုံ ဒုက္ခဝိဟာရံ ကာမေန္တိ ဣစ္ဆန္တိတိ အဖာသုကာမာ။ စတူဟိ ယောဂေဟိ ခေမံ နိဗ္ဗယံ ဝိဝဋံ န ကာမေန္တိ၊ သဘယံ ဝဋ္ဌမေဝ နေသံ ကာမေန္တိ ဣစ္ဆန္တိတိ အယောဂက္ခေမကာမာ။ အပိစ သဒ္ဓါဒီနံ ဝုဒ္ဓိသင်္ခါတဿ အတ္တဿ အကာမနတော၊ တေသံယေဝ ဟာနိသင်္ခါတဿ အနတ္တဿ စ ကာမနတော အနတ္တကာမာ။ သဒ္ဓါဒီနံယေဝ ဥပါယဘူတဿ ဟိတဿ အကာမနတော၊ သဒ္ဓါဟာနိအာဒီနံ ဥပါယဘူတဿ အဟိတဿ စ ကာမနတော အဟိတကာမာ။

ဖာသုဝိဟာရဿ အကာမနတော, အဖာသုဝိဟာရဿ စ ကာမနတော အဖာသုကာမာ။ ယဿ ကဿစိ နိဗ္ဗယဿ^၁ အကာမနတော, ဘယဿ စ ကာမနတော အယောဂက္ခေမကာမာတိ ဧဝမေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

သင်္ဂတိတိ ဂန္ဓာ သံယောဂေါ။ သမာဂမောတိ အာဂတေဟိ သံယောဂေါ။ သမောဓာနန္တိ ဌာနနိသဇ္ဇာဒီသု သဟဘာဝေါ။ ဖိဿိဘာဝေါတိ သဗ္ဗကိစ္စာနံ သဟကရဏံ။ အယံ သတ္တဝဝသေန ယောဇနာ။ သင်္ခါရဝသေန ပန ယံ လဗ္ဘတိ၊ တံ ဂဟေတဗ္ဗံ။ သော ပန အပ္ပိယသမ္ပယောဂေါ အတ္ထတော ဧကော ဓမ္မော နာမ နတ္ထိ၊ ဧကဝလံ အပ္ပိယသမ္ပယုတ္တာနံ ဒုဝိဿောပိ ဒုက္ခဿ ဝတ္ထုဘာဝတော ဒုက္ခောတိ ဝုတ္တော။

ပိယဝိပ္ပယောဂနိဒ္ဒေသော ဝုတ္တပဋိပက္ခနယေန ဝေဒိတဗ္ဗော။ မာတာ ဝါတိအာဒိ ပနေတ္ထ အတ္တကာမေ သရူပေန ဒဿေတုံ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ မမာယတိတိ မာတာ၊ ပိယာယတိတိ ဖိတာ။ ဘဇတိတိ ဘာတာ။ တထာ ဘဂီနိ။ မေတ္တာ ယန္တိတိ မိတ္တာ၊ မိနန္တိ ဝါ သဗ္ဗရုပ္ပေသု အန္တော ပက္ခိပန္တိတိ မိတ္တာ။ ကိစ္စကရဏီယေသု သဟဘာဝဋ္ဌေန အမာ ဟောန္တိတိ အမစ္စာ။ “အယံ အမှာကံ အဇ္ဈတ္တိကော”တိ ဧဝံ ဇာနန္တိ, ဉာယန္တိတိ ဝါ ဉာတိ။ လောဟိတေန သမ္ပန္နာတိ သာလောဟိတာ။ ပိတုပက္ခိကာ ဉာတိ၊ မာတုပက္ခိကာ သာလောဟိတာ။ မာတာပိတုပက္ခိကာ ဝါ ဉာတိ၊ သဿုသသုရပက္ခိကာ သာလောဟိတာ။ အယမ္ပိ ပိယဝိပ္ပယောဂေါ အတ္ထတော ဧကော ဓမ္မော နာမ နတ္ထိ၊ ဧကဝလံ ပိယဝိပ္ပယုတ္တာနံ ဒုဝိဿောပိ ဒုက္ခဿ ဝတ္ထုဘာဝတော ဒုက္ခောတိ ဝုတ္တော။ ဣဒမေတ္ထ သဗ္ဗအဋ္ဌကထာဝစနံ။ သစ္စာနံ ပန တံထလက္ခဏတ္တာ သမ္ပယောဂဝိပ္ပယောဂဝစနေဟိ အပ္ပိယပိယဝတ္ထုနိယေဝ ဝိသေသိတာနိတိ ဝတ္ထု ယုဇ္ဇတိတိ။

ဣစ္ဆိတာလာဘနိဒ္ဒေသေ ဇာတိဓမ္မာနန္တိ ဇာတိသဘာဝါနံ ဇာတိပကတိကာနံ။ ဣစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ အဟော ဝတောတိ ပတ္တနာ။ အဿာမာတိ ဘဝေယျာမ။ န ခေါ ပနေတံ ဣစ္ဆာယ ပတ္တဗ္ဗန္တိ ယံ ဧတံ “အဟော ဝတ မယံ န ဇာတိဓမ္မာ အဿာမာ န စ ဝတ နော ဇာတိ အာဂစ္ဆေယျာ”တိ ဧဝံ ပဟိနသမုဒယေသု သာရုသု ဝိဇ္ဇမာနံ အဇာတိဓမ္မတ္ထံ ပရိနိဗ္ဗုတေသု စ ဝိဇ္ဇမာနံ ဇာတိယာ အနာဂမနံ ဣစ္ဆိတံ၊ တံ ဣစ္ဆန္တဿာပိ မဂ္ဂဘာဝနာယ ဝိနာ အပ္ပတ္တဗ္ဗတော, အနိစ္ဆန္တဿာပိ စ ဘာဝနာယ ပတ္တဗ္ဗတော န ဣစ္ဆာယ ပတ္တဗ္ဗံ နာမ ဟောတိ။ ဣဒမ္ပိတိ ဧတမ္ပိ။ ဥပရိ သေသာနိ ဥပါဒါယ အပိသဒ္ဓေါ။

၁-နိဗ္ဗယယောဂဿ (သိ)

ဥပါဒါနက္ခန္ဓနိဒ္ဒေသေ သေယျထိဒန္တိ နိပါတော၊ တဿ တေ ကတမေ
ဣတိ စေတိ အတ္ထော။ ရူပမေဝ ဥပါဒါနက္ခန္ဓောတိ ရူပပါဒါနက္ခန္ဓော။ ဒေသေဝ
နယော သေသေသုပိ။

ဒုက္ခသစ္စနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သမုဒယသစ္စနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၃၄။ သမုဒယသစ္စနိဒ္ဒေသေ ယာယံ တဏှာတိ ယာ အယံ တဏှာ။ ပေါ-
နောဘဝိကာတိ^၁ ပုနုပ္ပဝကရဏံ ပုနောဘဝေါ၊ ပုနောဘဝေါ သီလမဿာတိ
ပေါနောဘဝိကာ။ အပိစ ပုနုပ္ပဝံ^၂ ဒေတိ၊ ပုနုပ္ပဝါယ သံဝတ္တတိ၊ ပုနုပ္ပုနံ ဘဝေ^၃
နိဗ္ဗတ္တေတိတိ ပေါနောဘဝိကာ။ သာ ပနေသာ ပုနုပ္ပဝဿ ဒါယိကာပိ အတ္ထိ
အဒါယိကာပိ၊ ပုနုပ္ပဝါယ သံဝတ္တနိကာပိ အတ္ထိ အသံဝတ္တနိကာပိ၊ ဒိန္နာယ
ပဋိသန္ဓိယာ ဥပဓိဝေပက္ကမတ္တာပိ။ သာ တိပ္ပကာရာပိ ပေါနောဘဝိကာတိ နာမံ
လဘတိ။ ပေါနုပ္ပဝိကာတိပိ ပါဌော၊ သောယေဝတ္ထော။ အဘိနန္ဒနသင်္ခါ-
တေန နန္ဒိရာဂေန သဟ ဂတာတိ နန္ဒိရာဂသဟဂတာ၊ နန္ဒိရာဂေန သဗ္ဗိ^၄
အတ္တတော ဧကတ္တမေဝ ဂတာတိ ပုတ္တံ ဟောတိ။ တတြ တတြာဘိနန္ဒိနိတိ
ယတြ ယတြ အတ္တဘာဝေါ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ တတြ တတြ အဘိနန္ဒိနိ၊ ရူပါဒိသု ဝါ
အာရမ္မဏေသု တတြ တတြာဘိနန္ဒိနိ၊ ရူပါဘိနန္ဒိနိ သဒ္ဒဂန္ဓရသဖောဠုပ္ပဓမ္မာ-
ဘိနန္ဒိနိတိ အတ္ထော။ တတြ တတြာဘိနန္ဒိတိပိ ပါဌော၊ တတြ တတြ အဘိ-
နန္ဒယတိတိ အတ္ထော။ သေယျထိဒန္တိ နိပါတော၊ တဿ သာ ကတမာ ဣတိ
စေတိ အတ္ထော။ ကာမတဏှာတိ ကာမေ တဏှာ၊ ပဉ္စကာမဂုဏိကရာဂဿေတံ
အဓိဝစနံ။ ဘဝတဏှာတိ ဘဝေ တဏှာ။ ဘဝပတ္ထနာဝသေန ဥပ္ပန္နဿ
သဿတဒိဋ္ဌိသဟဂတဿ ရာဂဿ ရူပါရူပဘဝရာဂဿ စ ဈာနနိက္ခန္ဓိယာ စ
ဧတံ အဓိဝစနံ။ ဝိဘဝတဏှာတိ ဝိဘဝေ တဏှာ။ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိသဟဂတ-
ရာဂဿေတံ အဓိဝစနံ။

ဣဒါနိ တဿာ တဏှာယ ဝတ္ထုံ ဝိတ္တာရတော ဒဿေတံ သာ ခေါ
ပနေသာတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ ဇာယတိ။ နိဝိသတိတိ ပုနုပ္ပုနံ
ပဝတ္တိဝသေန ပတိဋ္ဌာတိ။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ကတ္ထ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ နိဝိသမာနာ ကတ္ထ
နိဝိသတိတိ သမ္ပန္နော။ ယံ လောကေ ဝိယရူပံ သာတရူပန္တိ ယံ လောကသ္မိ^၅

၁-ပေါနောပုပ္ပဝိကာတိ (သျှာ) ၂-ပုနောဘဝံ (သီ) ၃-ဘဝံ (သျှာ၊ က)

ဝိယသဘာဝဉ္ဇေဝ မရုရသဘာဝဉ္ဇေ။ စက္ခု လောကေတိအာဒိသု လောကသ္မိံ
 ဟိ စက္ခုအာဒိသု မမတ္တေန အဘိနိဝိဋ္ဌာ သတ္တာ သမ္ပတ္တိယံ ပတိဋ္ဌိတာ အတ္တနော
 စက္ခု အာဒါသာဒိသု နိမိတ္တဂုဟဏာနုသာရေန ဝိပုသန္တံ ပဉ္စပသာဒံ သုဝဏ္ဏ-
 ဝိမာနေ ဥဋ္ဌါဋ္ဌိတမဏိသီဟပဉ္စရံ ဝိယ မညန္တိ။ သောတံ ရဇတပနာဋ္ဌိကံ ဝိယ
 ပါမင်္ဂသုတ္တကံ ဝိယ စ မညန္တိ။ တုင်္ဂနာသာတိ လဒ္ဒဝေါဟာရံ သာနံ ဝဋ္ဋေတွာ
 ဌပိတဟရိတာလဝဋ္ဌိံ ဝိယ မညန္တိ။ ဇိဝံ ရတ္တကမ္မလပဋ္ဌလံ ဝိယ မုဒုသိနိဒ္ဓမရုရသဒံ
 မညန္တိ။ ကာယံ သာလလဋ္ဌိံ ဝိယ သုဝဏ္ဏတောရဏံ ဝိယ စ မညန္တိ။ မနံ အညေသံ
 မနေန အသဒိသံ ဥဋ္ဌာရံ မညန္တိ။ ရူပံ သုဝဏ္ဏကဏိကာရပုပ္ဖါဒိဝဏ္ဏံ ဝိယ။ သဒ္ဓိ
 မတ္တကရဝိကကောကိလမန္တမိတမဏိဝံသနိဋ္ဌေသံ ဝိယ။ အတ္တနာ ပဋိလဒ္ဓါနိ
 စတုသမုဋ္ဌာနိကဂန္ဓာရမ္မဏာဒိနိ “ကဿညဿ ဝေရူပါနိ အတ္ထိ”တိ မညန္တိ။
 တေသံ ဧဝံ မညမာနာနံ တာနိ စက္ခာဒိနိ ဝိယရူပါနိ စေဝ သာတရူပါနိ စ
 ဟောန္တိ။ အထ နေသံ တတ္ထ အနုပုန္ဓာ စေဝ တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဥပ္ပုန္ဓာ စ
 ပုနပုနံ ပဝတ္တိဝသေန နိဝိသတိ။ တသ္မာ ထေရော “စက္ခု လောကေ ဝိယရူပံ
 သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ
 ဥပ္ပဇ္ဇမာနာတိ ယဒါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဒါ ဧတ္ထ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ အတ္ထော။

သမုဒယသစ္စနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

နိရောဓသစ္စနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၃၅။ နိရောဓသစ္စနိဒ္ဒေသေ ယော တဿာယေဝ တဏှာယာတိ ဧတ္ထ
 “ယော တဿေဝ ဒုက္ခဿာ”တိ ဝတ္တဗ္ဗေ ယသ္မာ သမုဒယနိရောဓေနေဝ
 ဒုက္ခံ နိရုဇ္ဈတိ၊ နော အညထာ။ ယထာဟ—

“ယထာပိ မူလေ အနုပုဒ္ဓဝေ ဒဠေ၊
 ဆိန္ဒောပိ ရုက္ခော ပုနရေဝ ရူဟတိ။
 ဧဝမ္ပိ တဏှာနုသယေ အနူဟတေ၊
 နိဗ္ဗတ္တတိ ဒုက္ခမိဒံ ပုနပုန”န္တိ။

ဘသ္မာ တံ ဒုက္ခနိရောဓံ ဒဿေန္တော သမုဒယနိရောဓေန ဒဿေတုံ
 ဧဝမာဟ။ သီဟသမာနဝုတ္တိနော ဟိ တထာဂတာ၊ တေ ဒုက္ခံ နိရောဓေန္တော
 ဒုက္ခနိရောဓေ ဒဿေန္တော ဟေတုမိ ပဋိပဇ္ဇန္တိ၊ န ဖလေ။ သုဝါနဝုတ္တိနော ပန

အညတိတ္ထိယာ၊ တေ ဒုက္ခံ နိရောဓန္တော ဒုက္ခနိရောဓဉ္စ ဒဿန္တာ
အတ္တကိလမထာနုယောဂေန စေဝ တဿေဝ စ ဒေသနာယ ဖလေ ပဋိပဇ္ဇန္တိ၊
န ဟေတုမ္ပိတိ သီဟသမာနဝုတ္တိတာယ သတ္တာ ဟေတုမ္ပိ ပဋိပဇ္ဇန္တော “ယော
တဿာယေဝါ”တိအာဒိမာဟ။ ဓမ္မသေနာပတိပိ သတ္တာရာ ဝုတ္တက္ကမေနေဝါဟ။

တတ္ထ တဿာယေဝ တဏှာယာတိ ယာ သာ တဏှာ “ပေါနောဘဝိ-
ကာ”တိ ဝတ္တာ ကာမတဏှာဒိဝသေန ဝိဘတ္တာ ဥပ္ပတ္တိနိဝေသနဝသေန စ
ဟေဋ္ဌာ ပကာသိတာ၊ တဿာယေဝ တဏှာယ။ အသေသဝိရာဂနိရောဓောတိ
ဝိရာဂေါ ဝုစ္စတိ မဂ္ဂေါ၊ “ဝိရာဂါ ဝိမုစ္စတိ”တိ ဟိ ဝုတ္တံ။ ဝိရာဂေန နိရောဓော
ဝိရာဂနိရောဓော၊ အနုသယသမုပ္ပါတတော အသေသော ဝိရာဂနိရောဓော
အသေသဝိရာဂနိရောဓော။ အထ ဝါ ဝိရာဂေါတိ ဟိ ပဟာနံ ဝုစ္စတိ၊ တသ္မာ
အသေသော ဝိရာဂေါ အသေသော နိရောဓောတိ ဧဝမ္ပတ္တ ယောဇနာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။
အတ္တတော ပန သဗ္ဗာနေဝ ပနေတာနိ အသေသဝိရာဂနိရောဓောတိအာဒိနိ
နိဗ္ဗာနဿေဝ ဝေဝစနာနိ။ ပရမတ္ထတော ဟိ ဒုက္ခနိရောဓံ အရိယသစ္စန္တိ နိဗ္ဗာနံ
ဝုစ္စတိ။ ယသ္မာ ပန တံ အာဂမ္မ တဏှာ အသေသာ ဝိရဇ္ဇတိ နိရုဇ္ဈတိ၊ တသ္မာ
တံ “တဿာယေဝ တဏှာယ အသေသဝိရာဂနိရောဓော”တိ ဝုစ္စတိ။ နိဗ္ဗာနဉ္စ
အာဂမ္မ တဏှာ စဇိယတိ ပဋိနိဿဇ္ဇိယတိ မုစ္စတိ န အလ္လိယတိ၊
ကာမဂုဏာလယေသု စေတ္တ ဧကောပိ အာလယော နတ္ထိ၊ တသ္မာ နိဗ္ဗာနံ
စာဂေါ ပဋိနိဿဂ္ဂေါ မုတ္တိ အနာလယောတိ ဝုစ္စတိ။ ဧကမေဝ ဟိ နိဗ္ဗာနံ၊
နာမာနိ ပနဿ သဗ္ဗသင်္ခတာနံ နာမပဋိပက္ခဝသေန အနေကာနိ ဟောန္တိ။
သေယျထိဒံ၊ အသေသဝိရာဂေါ အသေသနိရောဓော စာဂေါ ပဋိနိဿဂ္ဂေါ
မုတ္တိ အနာလယော ရာဂက္ခယော ဒေါသက္ခယော မောဟက္ခယော
တဏှာက္ခယော အနုပ္ပါဒေါ အပ္ပဝတ္တံ အနိမိတ္တံ အပ္ပဏိဟိတံ အနာယူဟနံ
အပ္ပဋိသန္တိ အနုပပတ္တိ^၂ အဂတိ အဇာတံ အဇရံ အဗျာဓိ အမတံ အသောကံ
အပရိဒေဝံ အနုပါယာသံ အသံကိလိဋ္ဌန္တိအာဒိနိ။

ဣဒါနိ မဂ္ဂေန ဆိန္နာယ နိဗ္ဗာနံ အာဂမ္မ အပ္ပဝတ္တိပ္ပတ္တာယပိ စ တဏှာယ
ယေသု ဝတ္ထုသု တဿာ ဥပ္ပတ္တိ ဒသိတာ၊ တတ္ထေဝ အဘာဝံ ဒဿေတုံ
သာ ခေါ ပနေသာတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ယထာ ပုရိသော ခေတ္တေ
ဇာတံ တိတ္ထကာလာဗုဝလ္လိ^၁ ဒိသ္မာ အဂ္ဂတော ပဋ္ဌာယ မူလံ ပရိယေသိတွာ
ဆိန္နေယျ၊ သာ အနုပုဗ္ဗေန မိလာယိတွာ အပ္ပညတ္တိ^၂ ဂစ္ဆေယျ၊ တတော
တသ္မိ^၁ ခေတ္တေ တိတ္ထကာလာဗု နိရုဒ္ဓါ ပဟိနာတိ ဝုစ္စေယျ၊ ဧဝမေဝ ခေတ္တေ

၁-မ ၁-၁၉ ၊ သံ ၂-၁၈-၅၆၊ ဝိ ၃-၂၀-ပိဋေသု။ ၂-အနုပ္ပတ္တိ (သီ၊ သျာ) ၃-အပ္ပဝတ္တိ (သီ)

တိတ္ထကာလာဗု ဝိယ စက္ခာဒိသု တဏှာ။ သာ အရိယမဂ္ဂေန မူလန္တိန္ဒာ နိဗ္ဗာန် အာဂမ္မ အပ္ပဝတ္တိံ ဂစ္ဆတိ။ ဧဝံ ဂတာ ပန တေသု ဝတ္ထုသု ခေတ္တေ တိတ္ထကာလာဗု ဝိယ န ပညာယတိ။ ယထာ စ အဋ္ဌဝိတော စောရေ အာနေတွာ နဂရဿ ဒက္ခိဏဒ္ဓါရေ သာတေယျံ၊ တတော အဋ္ဌဝိယံ စောရာ မတာတိ ဝါ မာရိတာတိ ဝါ ဝုစ္ဆေယျံ၊ ဧဝမေဝ အဋ္ဌဝိယံ စောရာ ဝိယ ယာ စက္ခာဒိသု တဏှာ၊ သာ ဒက္ခိဏဒ္ဓါရေ စောရာ ဝိယ နိဗ္ဗာန် အာဂမ္မ နိရုဒ္ဓတ္တာ နိဗ္ဗာနေ နိရုဒ္ဓါ။ ဧဝံ နိရုဒ္ဓါ ပန တေသု ဝတ္ထုသု အဋ္ဌဝိယံ စောရာ ဝိယ န ပညာယတိ။ တေနဿာ တတ္ထေဝ နိရောဓံ ဒဿေန္တော “စက္ခု လောကေ ဝိယ- ရူပံ သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ပဟိယမာနာ ပဟိယတိ” တိအာဒိမာဟ။ အထ ဝါ တဏှုပ္ပါဒဝတ္ထုဿ ပရိညာတတ္တာ ပရိညာတဝတ္ထုသ္မိံ ပုန န ဥပ္ပဇ္ဇန- တော အနံပ္ပါဒနိရောဓဝသေန တဏှုပ္ပါဒဝတ္ထုသ္မိံ ယေဝ နိရုဇ္ဈတိတိ ဝုစ္ဆတိ။ ဧတ္ထ စ ဥပ္ပဇ္ဇနပဋိပက္ခဝသေန ပဟိယတိတိ ဝုတ္တံ၊ နိဝိသနပဋိပက္ခဝသေန နိရုဇ္ဈ- တိတိ။

နိရောဓသစ္စနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

မဂ္ဂသစ္စနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၃၆။ မဂ္ဂသစ္စနိဒ္ဒေသေ အယမေဝါတိ အညမဂ္ဂပဋိက္ခေပနတ္ထံ နိယမနံ ။ အရိယောတိ တံတံမဂ္ဂဝဇ္ဈကိလေသေဟိ အာရကတ္တာ၊ အရိယဘာဝကရတ္တာ၊ အရိယဖလပဋိလာဘကရတ္တာ စ အရိယော။ အဋ္ဌ အင်္ဂါနိ အဿာတိ အဋ္ဌဂီ- ကော။ သွာယံ စတုရင်္ဂိကာ ဝိယ သေနာ၊ ပဉ္စင်္ဂိကံ ဝိယ တူရိယံ အင်္ဂမတ္ထမေဝ ဟောတိ၊ အင်္ဂဝိနိမုတ္တော နတ္ထိ။

ဣဒါနိ အင်္ဂမတ္ထမေဝ မဂ္ဂေါ အင်္ဂဝိနိမုတ္တော နတ္ထိတိ ဒဿေန္တော သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ ပ။ သမ္မာသမာဓိတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ သမ္မာ ဒဿနလက္ခဏာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ သမ္မာ အဘိနိရောပနလက္ခဏော သမ္မာသင်္ခပ္ပေ။ သမ္မာ ပရိဂ္ဂဟလက္ခဏာ သမ္မာ- ဝါစာ။ သမ္မာ သမုဋ္ဌာပနလက္ခဏော သမ္မာကမ္မန္တော။ သမ္မာ ဝေါဒါပန- လက္ခဏော သမ္မာအာဇီဝေါ။ သမ္မာ ပဂ္ဂဟလက္ခဏော သမ္မာဝါယာမော။ သမ္မာ ဥပဋ္ဌာနလက္ခဏာ သမ္မာသတိ။ သမ္မာ သမာဓာနလက္ခဏော သမ္မာ- သမာဓိ။ တေသု ဧကေကဿ တိဏိ တိဏိ ကိစ္စာနိ ဟောန္တိ။ သေယျထိဒံ၊

. ၁-ပဋိပက္ခနိယမနံ (သျှာ၊ ဂဏ္ဍိပဒေ စ) အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၁၀၇-ပိဋ္ဌေ ပန ပဿိတဗ္ဗံ။

သမ္မာဒိဋ္ဌိ တာဝ အညေဟိပိ အတ္တနော ပစ္စနိကကိလေသေဟိ သဒ္ဓိံ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိံ ပဇဟတိ၊ နိရောဓဉ္စ အာရမ္မဏံ ကရေတိ၊ သမ္ပယုတ္တဓမ္မေ စ ပဿတိ တပ္ပုဋိစ္ဆာဒကမောဟဝိမမနဝသေန အသမ္မောဟတော။ သမ္မာသင်္ကပ္ပါဒယောပိ တထေဝ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပါဒိနိ စ ပဇဟန္တိ၊ နိဗ္ဗာနဉ္စ အာရမ္မဏံ ကရေန္တိ။ ဝိသေသတော ပနေတ္ထ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ သဟဇာတဓမ္မေ သမ္မာ အဘိနိရောပေတိ၊ သမ္မာဝါစာ သမ္မာ ပရိဂ္ဂဏှာတိ၊ သမ္မာကမ္မန္တော သမ္မာ သမုဋ္ဌာပေတိ၊ သမ္မာအာဇီဝေါ သမ္မာ ဝေါဒါပေတိ၊ သမ္မာဝါယာမော သမ္မာ ပဂ္ဂဏှာတိ၊ သမ္မာသတိ သမ္မာ ဥပဋ္ဌာပေတိ၊ သမ္မာသမာဓိ သမ္မာ သမာဒဟတိ။

အပိစေသာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ နာမ ပုဗ္ဗဘာဂေ နာနာက္ခဏာ နာနာရမ္မဏာ ဟောတိ၊ မဂ္ဂကာလေ ဧကက္ခဏာ ဧကာရမ္မဏာ။ ကိစ္စတော ပန “ဒုက္ခေ ဣဏ” န္တိအာဒိနိ စတ္တာရိ နာမာနိ လဘတိ။ သမ္မာသင်္ကပ္ပါဒယောပိ ပုဗ္ဗဘာဂေ နာနာက္ခဏာ နာနာရမ္မဏာ ဟောန္တိ၊ မဂ္ဂကာလေ ဧကက္ခဏာ ဧကာရမ္မဏာ။ တေသု သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ ကိစ္စတော နေက္ခမ္မသင်္ကပ္ပေါတိအာဒိနိ တိဏိ နာမာနိ လဘတိ။ သမ္မာဝါစာဒယော တယော ပုဗ္ဗဘာဂေ ဝိရတိယောပိ ဟောန္တိ စေတနာယောပိ၊ မဂ္ဂက္ခဏေ ပန ဝိရတိယောယေဝ။ သမ္မာဝါယာမော သမ္မာသတိတိ ဣဒမ္ပိ ဒွယံ ကိစ္စတော သမ္ပပ္ပဓာနသတိပဋ္ဌာနဝသေန စတ္တာရိ နာမာနိ လဘတိ။ သမ္မာသမာဓိ ပန ပုဗ္ဗဘာဂေပိ မဂ္ဂက္ခဏေပိ သမ္မာသမာဓိယေဝ။

ဣတိ ဣမေသု အဋ္ဌသု ဓမ္မေသု ဘဂဝတာ နိဗ္ဗာနာဓိဂမာယ ပဋိပန္နဿ ယောဂိနော ဗဟူပကာရတ္တာ ပဌမံ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဒေသိတာ။ အယံ ဟိ “ပညာပဇ္ဇောတော ပညာသတ္တ” န္တိ စ ဝုတ္တာ။ တသ္မာ ဧတာယ ပုဗ္ဗဘာဂေ ဝိပဿနာဉ္စ ဣဏသင်္ခါတာယ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ အဝိဇ္ဇန္တကာရံ ဝိဓမိတွာ ကိလေသစောရေ ဃာတေန္တော ခေမေန ယောဂါဝစရော နိဗ္ဗာနံ ပါပုဏာတိ။ တသ္မာ ပဌမံ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဒေသိတာ။

သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ ပန တဿာ ဗဟူပကာရော။ တသ္မာ တဒနန္တရံ ဝုတ္တော။ ယထာ ဟိ ဟေရညိကော ဟတ္ထေန ပရိဝတ္တေတွာ ပရိဝတ္တေတွာ စက္ခုနာ ကဟာပဏံ ဩလောကေန္တော “အယံ ကုဋော အယံ ဆေကော” တိ ဇာနာတိ၊ ဧဝံ ယောဂါဝစရောပိ ပုဗ္ဗဘာဂေ ဝိတက္ကေန ဝိတက္ကေတွာ ဝိတက္ကေတွာ ဝိပဿနာပညာယ ဩလောကယမာနော “ဣမေ ဓမ္မာ ကာမာဝစရာ၊ ဣမေ ရူပါဝစရာဒယော” တိ ဇာနာတိ။ ယထာ ဝါ ပန ပုရိသေန ကောဋိယံ ဂဟေတွာ ပရိဝတ္တေတွာ ပရိဝတ္တေတွာ ဒိန္တံ မဟာရက္ခံ တစ္ဆကော ဝါသိယာ တစ္ဆေတွာ

၁-အဘိ ၁-၂၀-၂၂-ပိဋကေသု။

ကမ္မေ ဥပနေတိ၊ ဧဝံ ဝိတက္ကေန ဝိတက္ကေတွာ ဝိတက္ကေတွာ ဒိန္နမေဓမ္မေ ယောဂါဝစရော ပညာယ “ဣမေ ဓမ္မာ ကာမာဝစရာ၊ ဣမေ ရူပါဝစရာ”တိ- အာဒိနာ နယေန ပရိစ္ဆိန္နိတွာ ကမ္မေ ဥပနေတိ။ တသ္မာ သမ္မာသင်္ကပ္ပေ ဝိပဿာနန္တရံ ဝုတ္တော။

သွာယံ ယထာ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ၊ ဧဝံ သမ္မာဝါစာယပိ ဥပကာရကော။ ယထာဟ “ပုဗ္ဗေ ခေါ ဂဟပတိ ဝိတက္ကေတွာ ဝိစာရေတွာ ပစ္ဆာ ဝါစံ ဘိန္ဒု- တိ”တိ။ တသ္မာ တဒနန္တရံ သမ္မာဝါစာ ဝုတ္တော။

ယသ္မာ ပန “ဣဒဋ္ဌိဒဋ္ဌ ကရိဿာမာ”တိ ပဌမံ ဝါစာယ သံဝိဒဟိတွာ လောကေ ကမ္မန္တေ ပယောဇေန္တိ၊ တသ္မာ ဝါစာ ကာယကမ္မဿ ဥပကာရိ- ကာတိ သမ္မာဝါစာယ အနန္တရံ သမ္မာကမ္မန္တော ဝုတ္တော။

စတုဗ္ဗိဓံ ပန ဝစီဒုစ္စရိတံ၊ တိဝိဓံ ကာယဒုစ္စရိတံ ပဟာယ ဥဘယံ သုစရိတံ ပူရေန္တဿေဝ ယသ္မာ အာဇီဝဋ္ဌမကသီလံ ပူရတိ၊ န ဣတရဿ၊ တသ္မာ တဒုဘယာနန္တရံ သမ္မာအာဇီဝေါ ဝုတ္တော။

ဧဝံ ဝိသုဒ္ဓါဇီဝေန ပန “ပရိသုဒ္ဓေါ မေ အာဇီဝေါ”တိ ဧတ္တာဝတာ ပရိတောသံ ကတွာ၊ သုတ္တပ္ပမတ္တေန ဝိဟရိတုံ န ယုတ္တံ၊ အထ ခေါ သဗ္ဗဣရိယာ- ပထေသု ဣဒံ ဝိရိယမာရဘိတဗ္ဗန္တိ ဒဿေတုံ တဒနန္တရံ သမ္မာဝါယာမော ဝုတ္တော။

တတော အာရဒ္ဓဝိရိယေနာပိ ကာယာဒိသု စတုသု ဝတ္ထုသု သတိ သူပဋိတာ ကာတဗ္ဗာတိ ဒဿေတုံ တဒနန္တရံ သမ္မာသတိ ဝုတ္တော။

ယသ္မာ ပန ဧဝံ သူပဋိတာယ သတိယာ သမာဓိဿ ဥပကာရာနုပ- ကာရာနံ ဓမ္မာနံ ဂတိယော သမန္နေသိတွာ၊ ပဟောတိ ဧကတ္တာရမ္မဏေ စိတ္တံ သမာဓာတုံ၊ တသ္မာ သမ္မာသတိအနန္တရံ သမ္မာသမာဓိ ဝုတ္တောတိ ဝေဒိ- တဗ္ဗောတိ။

သမ္မာဒိဋ္ဌိနိဒ္ဒေသေ “ဒုက္ခေ ဉာဏ”န္တိအာဒိနာ စတုသစ္စကမ္မဋ္ဌာနံ ဒဿိတံ။ တတ္ထ ပုရိမာနိ ဒွေ သစ္စာနိ ဝဋ္ဋံ၊ ပစ္စိမာနိ ဒွေ ဝိဝဋ္ဋံ။ တေသု ဘိက္ခုနော ဝဋ္ဋေ ကမ္မဋ္ဌာနာဘိနိဝေသော ဟောတိ၊ ဝိဝဋ္ဋေ နတ္ထိ အဘိနိဝေသော။ ပုရိမာနိ ဟိ ဒွေ သစ္စာနိ “ပဉ္စကုန္ဒာ ဒုက္ခံ၊ တဏှာ သမုဒယော”တိ ဧဝံ သင်္ခေပေန စ၊

၁-မ ၁-၃၇၆-ပိဋကေ။ ၂-အကတွာ (အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၁၀၉-ပိဋကေ) ၃-သမန္နေသိတွာ (က)

“ကတမေ ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ ရူပက္ခန္ဓော”တိအာဒိနာ နယေန ဝိတ္ထာရေန စ အာစရိယ-
 သန္တိကေ ဥဂ္ဂဏိတွာ ဝါစာယ ပုနပျုနံ ပရိဝတ္ထေန္ဓော ယောဂါဝစရော ကမ္မံ
 ကရေတိ။ ဣတရေသု ပန ဒွိသု သစ္စေသု “နိရောဓသစ္စံ ဣဋ္ဌံ ကန္တံ မနာပံ၊
 မဂ္ဂသစ္စံ ဣဋ္ဌံ ကန္တံ မနာပ”န္တိ ဧဝံ သဝနေနေဝ ကမ္မံ ကရေတိ။ သော ဧဝံ
 ကမ္မံ ကရောန္ဓော စတ္တာရိ သစ္စာနိ ဧကပဋိဝေဓေန ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ ဧကာဘိသမ-
 ယေန အဘိသမေတိ။ ဒုက္ခံ ပရိညာပဋိဝေဓေန ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ သမုဒယံ ပဟာန-
 ပဋိဝေဓေန ပဋိဝိဇ္ဈတိ။ နိရောဓံ သမ္ဘိကိရိယာပဋိဝေဓေန ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ မဂ္ဂံ
 ဘာဝနာပဋိဝေဓေန ပဋိဝိဇ္ဈတိ။ ဒုက္ခံ ပရိညာဘိသမယေန။ပ။ မဂ္ဂံ ဘာဝနာ-
 ဘိသမယေန အဘိသမေတိ။

ဝေမဿ ပုဗ္ဗဘာဂေ ဒွိသု သစ္စေသု ဥဂ္ဂဟပရိပုစ္ဆာသဝနဓာရဏသမ္မသန-
 ပဋိဝေဓော ဟောတိ၊ ဒွိသု သဝနပဋိဝေဓောယေဝ။ အပရဘာဂေ တီသု
 ကိစ္စတော ပဋိဝေဓော ဟောတိ နိရောဓေ အာရမ္မဏပဋိဝေဓော။ တတ္ထ သဗ္ဗမ္ဘိ
 ပဋိဝေဓဉာဏံ လောကုတ္တရံ၊ သဝနဓာရဏသမ္မသနဉာဏံ လောကီယံ ကာမာ-
 ဝစရံ။ ပစ္စဝေက္ခဏာ ပန ပတ္တသစ္စဿ ဟောတိ၊ အယဉ္စ အာဒိကမ္ဘိကော။
 တသ္မာ သာ ဣဓ န ဝုတ္တာ။ ဣမဿ စ ဘိက္ခုနော ပုဗ္ဗေ ပရိဂ္ဂဟတော “ဒုက္ခံ
 ပရိဇာနာမိ၊ သမုဒယံ ပဇဟာမိ၊ နိရောဓံ သမ္ဘိကရောမိ၊ မဂ္ဂံ ဘာဝေမိ”တိ
 အာဘောဂသမန္ဓာဟာရမနသိကာရပစ္စဝေက္ခဏာ နတ္ထိ၊ ပရိဂ္ဂဟတော ပဋ္ဌာယ
 ဟောတိ။ အပရဘာဂေ ပန ဒုက္ခံ ပရိညာတမေဝ ဟောတိ။ပ။ မဂ္ဂေါ
 ဘာဝိတောဝ ဟောတိ။

တတ္ထ ဒွေ သစ္စာနိ ဒုဒ္ဒသတ္တာ ဂမ္ဘိရာနိ၊ ဒွေ ဂမ္ဘိရတ္တာ ဒုဒ္ဒသာနိ။ ဒုက္ခသစ္စံ
 ဟိ ဥပ္ပတ္တိတော ပါကဋံ၊ ခါဏုကဏုကပ္ပဟာရာဒိသု “အဟော ဒုက္ခ”န္တိ
 ဝတ္တဗ္ဗတမ္ဘိ အာပဇ္ဇတိ။ သမုဒယသစ္စံ ခါဒိတုကာမတာဘုဉ္ဇိတုကာမတာဒိဝသေန
 ဥပ္ပတ္တိတော ပါကဋံ။ လက္ခဏပဋိဝေဓတော ပန ဥဘယမ္ဘိ ဂမ္ဘိရံ။ ဣတိ တာနိ
 ဒုဒ္ဒသတ္တာ ဂမ္ဘိရာနိ။ ဣတရေသံ ပန ဒွိန္ဒံ ဒဿနတ္ထာယ ပယောဂေါ
 ဘဝဂ္ဂဟဏတ္ထံ ဟတ္ထပသာရဏံ ဝိယ၊ အဝိစိဗုသနတ္ထံ ပါဒပသာရဏံ
 ဝိယ၊ သတဓာ ဘိန္နဿ ဝါလဿ ကောဋိယာ ကောဋိပဋိပါဒနံ ဝိယ
 စ ဟောတိ။ ဣတိ တာနိ ဂမ္ဘိရတ္တာ ဒုဒ္ဒသာနိ။ ဧဝံ ဒုဒ္ဒသတ္တာ ဂမ္ဘိရေသု
 ဂမ္ဘိရတ္တာ စ ဒုဒ္ဒသေသု စတုသု သစ္စေသု ဥဂ္ဂဟာဒိဝသေန ပုဗ္ဗဘာဂဉာဏုပ္ပတ္တိ
 သန္ဓာယ ဣဒံ “ဒုက္ခေ ဉာဏ”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ပဋိဝေဓက္ခဏေ ပန ဧကမေဝ တံ
 ဉာဏံ ဟောတိ။

အပရေ ပနာဟု—စတုဗ္ဗိဓံ သစ္စေသု ဉာဏံ သုတမယဉာဏံ ဝဝတ္ထာနဉာဏံ သမ္မသနဉာဏံ အဘိသမယဉာဏန္တိ။ တတ္ထ ကတမံ သုတမယဉာဏံ? သဒ္ဓိတ္ထေန ဝါဝိတ္တာရေန ဝါ စတ္တာရိ သစ္စာနိ သုတွာ ဇာနာတိ “ဣဒံ ဒုက္ခံ၊ အယံ သမုဒယော၊ အယံ နိရောဓော၊ အယံ မဂ္ဂေါ”တိ။ ဣဒံ သုတမယဉာဏံ။ ကတမံ ဝဝတ္ထာနဉာဏံ? သော သုတာနံ အတ္ထံ ဥပပရိက္ခတိ ဓမ္မတော စ လက္ခဏတော စ။ “ဣမေ ဓမ္မာ ဣမသ္မိံ သစ္စေ ပရိယာပန္နာ၊ ဣမဿ သစ္စဿ ဣဒံ လက္ခဏ”န္တိ သန္နိဋ္ဌာနံ ကရေတိ။ ဣဒံ ဝဝတ္ထာနဉာဏံ။ ကတမံ သမ္မသနဉာဏံ? သော ဧဝံ ယထာနုပုဗ္ဗံ စတ္တာရိ သစ္စာနိ ဝဝတ္ထပေတွာ အထ ဒုက္ခမေဝ ဂဟေတွာ ယာဝ ဂေါတြဘုဉာဏံ အနိစ္စတော ဒုက္ခတော အနတ္တတော သမ္မသတိ။ ဣဒံ သမ္မ- သနဉာဏံ။ ကတမံ အဘိသမယဉာဏံ? လောကုတ္တရမဂ္ဂက္ခဏေ ဧကေန ဉာဏေန စတ္တာရိ သစ္စာနိ အပုဗ္ဗံ အစရိမံ အဘိသမေတိ “ဒုက္ခံ ပရိညာဘိ- သမယေန၊ သမုဒယံ ပဟာနာဘိသမယေန၊ နိရောဓံ သစ္စိကိရိယာဘိသမယေန မဂ္ဂံ ဘာဝနာဘိသမယေန အဘိသမေတိ”တိ။ ဣဒံ အဘိသမယဉာဏန္တိ။

သမ္မာသင်္ကပ္ပနိဒ္ဒေသေ ကာမတော နိဿဇ္ဇောတိ နေက္ခမ္မသင်္ကပ္ပေါ။ ဗျာပါဒတော နိဿဇ္ဇောတိ အဗျာပါဒသင်္ကပ္ပေါ။ ဝိဟိံသာယ နိဿဇ္ဇောတိ အဝိဟိံသာသင်္ကပ္ပေါ။ တတ္ထ နေက္ခမ္မဝိတက္ကော ကာမဝိတက္ကဿ ပဒဃာတံ ပဒစ္ဆေဒံ^၁ ကရောန္တော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ အဗျာပါဒဝိတက္ကော ဗျာပါဒဝိတက္ကဿ၊ အဝိဟိံသာဝိတက္ကော ဝိဟိံသာဝိတက္ကဿ။ တထာ နေက္ခမ္မအဗျာပါဒ- အဝိဟိံသာဝိတက္ကော ကာမဗျာပါဒဝိဟိံသာဝိတက္ကောနံ ပစ္စနိကာ ဟုတွာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။

တတ္ထ ယောဂါဝစရော ကာမဝိတက္ကဿ ပဒဃာတနတ္ထံ ကာမဝိတက္ကံ ဝါ သမ္မသတိ အညံ ဝါ ပန ကိဉ္စိ သင်္ခါရံ။ အထဿ ဝိပဿနာက္ခဏေ ဝိပဿနာ- သမ္ပယုတ္တော သင်္ကပ္ပေါ တဒင်္ဂဝသေန ကာမဝိတက္ကဿ ပဒဃာတံ ပဒစ္ဆေဒံ ကရောန္တော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဝိပဿနံ ဥဿုက္ကာပေတွာ မဂ္ဂံ ပါပေတိ။ အထဿ မဂ္ဂက္ခဏေ မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တော သင်္ကပ္ပေါ သမုစ္ဆေဒဝသေန ကာမဝိတက္ကဿ ပဒဃာတံ ပဒစ္ဆေဒံ ကရောန္တော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဗျာပါဒဝိတက္ကဿပိ ပဒဃာတနတ္ထံ ဗျာပါဒဝိတက္ကံ ဝါ အညံ ဝါ သင်္ခါရံ၊ ဝိဟိံသာဝိတက္ကဿ ပဒဃာတနတ္ထံ ဝိဟိံသာဝိတက္ကံ ဝါ အညံ ဝါ သင်္ခါရံ သမ္မသတိ။ အထဿ ဝိပဿနာက္ခ- ဏေတိ သဗ္ဗံ ပုရိမနယေနော ယောဇေတဗ္ဗံ။

၁-ပဒပစ္ဆေဒံ (သျှာ) ဝေမညတ္တာပိ။

ကာမဝိတက္ကသီနံ ပန တိဏ္ဏမ္ပိ ပါဠိယံ ဝိဘက္ကေသု အဋ္ဌတိံသာရမ္ပဏေသု
 ဧကကမ္မဋ္ဌာနမ္ပိ အပစ္စနိကံ နာမ နတ္ထိ။ ဧကန္တတော ပန ကာမဝိတက္ကဿ
 တာဝ အသုဘေသု ပဋ္ဌမဇ္ဈာနမေဝ ပစ္စနိကံ၊ ဗျာပါဒဝိတက္ကဿ မေတ္တာယ
 တိကစတုက္ကဇ္ဈာနာနိ၊ ဝိဟိံသာဝိတက္ကဿ ကရုဏာယ တိကစတုက္ကဇ္ဈာနာနိ။
 တသ္မာ အသုဘပရိကမ္ပံ ကတွာ ဈာနံ သမာပန္နဿ သမာပတ္တိက္ခဏေ ဈာန-
 သမ္ပယုတ္တော ဝိတက္ကော ဝိက္ခမ္ပနဝသေန ကာမဝိတက္ကဿ ပစ္စနိကော ဟုတွာ
 ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဈာနံ ပါဒကံ ကတွာ ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေန္တဿ ဝိပဿနာက္ခဏေ
 ဝိပဿနာသမ္ပယုတ္တော သင်္ကပ္ပေ တဒဂ်ဝသေန ကာမဝိတက္ကဿ ပစ္စနိကော
 ဟုတွာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဝိပဿနံ ဥဿုက္ကာပေတွာ မဂ္ဂံ ပါပေန္တဿ မဂ္ဂက္ခဏေ
 မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တော သင်္ကပ္ပေ သမုစ္ဆေဒဝသေန ကာမဝိတက္ကဿ ပစ္စနိကော
 ဟုတွာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဧဝံ ဥပ္ပန္နော နေက္ခမ္မသင်္ကပ္ပေတိ ဝုစ္စတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

မေတ္တာယ ပန ပရိကမ္ပံ ကတွာ၊ ကရုဏာယ ပရိကမ္ပံ ကတွာ ဈာနံ
 သမာပန္နဿာတိ သဗ္ဗံ ပုရိမနယေနေဝ ယောဇေတဗ္ဗံ။ ဧဝံ ဥပ္ပန္နော အဗျာပါဒ-
 သင်္ကပ္ပေတိ ဝုစ္စတိ၊ အဝိဟိံသာသင်္ကပ္ပေတိ ဝုစ္စတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဧဝ-
 မေတေ နေက္ခမ္မသင်္ကပ္ပါဒယော ဝိပဿနာဈာနဝသေန ဥပ္ပတ္တိနံ နာနတ္တာ
 ပုဗ္ဗဘာဂေ နာနာ၊ မဂ္ဂက္ခဏေ ပန ဣမေသု တီသု ဌာနေသု ဥပ္ပန္နဿ
 အကုသလသင်္ကပ္ပဿ ပဒစ္ဆေဒတော အနုပ္ပတ္တိသာဓနဝသေန မဂ္ဂံ ပူရ-
 ယမာနော ဧကောဝ ကုသလသင်္ကပ္ပေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ အယံ သမ္မာသင်္ကပ္ပေ နာမ။

သမ္မာဝါစာနိဒ္ဒေသေပိ ယသ္မာ အညေနေဝ စိတ္တေန မုသာဝါဒါ
 ဝိရမတိ၊ အညေန အညေန^၂ ပိသုဏာဝါစာဒီဟိ၊ တသ္မာ စတဿောပေတာ
 ဝေရမဏိယော ပုဗ္ဗဘာဂေ နာနာ၊ မဂ္ဂက္ခဏေ ပန မိစ္ဆာဝါစာသင်္ခါတာယ
 စတုမ္ပိဓာယ အကုသလဒုဿီလျစေတနာယ ပဒစ္ဆေဒတော အနုပ္ပတ္တိသာဓ-
 ဝသေန မဂ္ဂံ ပူရယမာနာ ဧကောဝ သမ္မာဝါစာသင်္ခါတာ ကုသလဝေရမဏိ
 ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ အယံ သမ္မာဝါစာ နာမ။

သမ္မာကမ္မန္တနိဒ္ဒေသေပိ ယသ္မာ အညေနေဝ စိတ္တေန ပါဏာတိပါတာ
 ဝိရမတိ၊ အညေန အဒိန္နာဒါနာ၊ အညေန မိစ္ဆာစာရာ၊ တသ္မာ တိဿော-
 ပေတာ ဝေရမဏိယော ပုဗ္ဗဘာဂေ နာနာ၊ မဂ္ဂက္ခဏေ ပန မိစ္ဆာကမ္မန္တသင်္ခါ-
 တာယ တိဝိဓာယ အကုသလဒုဿီလျစေတနာယ ပဒစ္ဆေဒတော အနုပ္ပတ္တိ-
 သာဓနဝသေန မဂ္ဂံ ပူရယမာနာ ဧကောဝ သမ္မာကမ္မန္တသင်္ခါတာ ကုသလ-
 ဝေရမဏိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ အယံ သမ္မာကမ္မန္တော နာမ။

၁-အညေန (သျှာ)

သမ္မာအာဇီဝနိဒ္ဒေသေ ဣဓာတိ ဣမသ္မိံ သာသနေ။ အရိယသဘာဝကောတိ အရိယဿ ဗုဒ္ဓဿ သဘာဝကော။ မိစ္ဆာအာဇီဝံ ပဟာယာတိ ပါပကံ အာဇီဝံ ပဇဟိတွာ။ သမ္မာအာဇီဝေနာတိ ဗုဒ္ဓပ္ပသတ္တေန ကုသလအာဇီဝေန။ ဇီဝိကံ^၁ ကပ္ပေတိတိ ဇီဝိတပ္ပဝတ္တိံ ပဝတ္တေတိ။ ဣဓာပိ ယသ္မာ အညေနေဝ စိတ္တေန ကာယဒွါရဝိတိက္ကမာ ဝိရမတိ၊ အညေနေဝ ဝစိဒွါရဝိတိက္ကမာ၊ တသ္မာ ပုဗ္ဗဘာဂေ နာနာက္ခဏေသု ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဂ္ဂက္ခဏေ ပန ဒွိသု ဒွါရေသု သတ္တန္တံ ကမ္မပထာနံ ဝသေန ဥပ္ပန္နာယ မိစ္ဆာအာဇီဝဒုဿိလျစေတနာယ ပဒစ္ဆေဒတော အနုပ္ပတ္တိ- သာဓနဝသေန မဂ္ဂံ ပူရယမာနာ ဧကောဝ သမ္မာအာဇီဝသင်္ခါတာ ကုသလ- ဝေရမဏိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ အယံ သမ္မာအာဇီဝေါ နာမ။

သမ္မာဝါယာမနိဒ္ဒေသေ ဣဓ ဘိက္ခုတိ ဣမသ္မိံ သာသနေ ပဋိပန္နကော ဘိက္ခု။ အနုပ္ပန္နာနန္တိ အနိဗ္ဗတ္တာနံ။ ပါပကာနန္တိ လာမကာနံ။ အကုသလာနံ ဓမ္မာနန္တိ အကောသလ္လသမ္ဘူတာနံ ဓမ္မာနံ။ အနုပ္ပါဒါယာတိ န ဥပ္ပါဒနတ္ထာယ။ ဆန္တံ ဇနေတိတိ ကတ္ထုကမ္ပတာသင်္ခါတံ ကုသလစ္ဆန္တံ ဇနေတိ ဥပ္ပါဒေတိ။ ဝါယမတိတိ ပယောဂံ ဇနေတိ ပရက္ကမံ ကရေတိ။ ဝီရိယံ အာရဘတိတိ ကာယိကံ စေတသိကံ ဝီရိယံ ကရေတိ။ စိတ္တံ ပဂ္ဂဏှာတိတိ တေနေဝ သဟ- ဇာတဝီရိယေန စိတ္တံ ဥက္ခိပတိ။ ပဒဟတိတိ ပဓာနဝီရိယံ ကရေတိ။ ပဋိပင်္ဂါယာ ပနေတာနိ စတ္တာရိပိ ပဒါနိ အာသေဝနာဘာဝနာဗဟုလိကမ္မသာတစ္စကိရိ- ယာဟိ ယောဇေတဗ္ဗာနိ။

ဥပ္ပန္နာနန္တိ အနုပ္ပန္နာနန္တိ အဝတ္တဗ္ဗတံ အာပန္နာနံ။ ပဟာနာယာတိ ပဇဟ- နတ္ထာယ။ အနုပ္ပန္နာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနန္တိ အနိဗ္ဗတ္တာနံ ကောသလ္လသမ္ဘူတာနံ ဓမ္မာနံ။ ဥပ္ပါဒါယာတိ ဥပ္ပါဒနတ္ထာယ။ ဥပ္ပန္နာနန္တိ နိဗ္ဗတ္တာနံ။ ဌိတိယာတိ ဌိတတ္ထာယ။ အသမ္မောသာယာတိ အနုဿနတ္ထံ။ ဘိယျောဘာဝါယာတိ ပုနပ္ပုနံ ဘာဝါယ။ ဝေပုလ္လာယာတိ ဝိပုလဘာဝါယ။ ဘာဝနာယာတိ ဝဓိယာ။ ပါရိပူရိယာတိ ပရိပူရဏတ္ထာယ။

ဧတေ ပန သမ္မာဝါယာမသင်္ခါတာ စတ္တာရော သမ္မပ္ပဓာနာ ပုဗ္ဗဘာဂေ လောကီယာ၊ မဂ္ဂက္ခဏေ လောကုတ္တရာ။ မဂ္ဂက္ခဏေ ပန ဧကမေဝ ဝီရိယံ စတုကိစ္စသာဓနဝသေန စတ္တာရိ နာမာနိ လဘတိ။ တတ္ထ လောကီယာ ကဿပသံယုတ္တေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဝုတ္တဋ္ဌိ တတ္ထ—

၁-ဇီဝိကံ (သျှာ)

(“စတ္တာရောမေ အာဂုသော သမ္ပပ္ပဓာနာ။ ကတမေ စတ္တာရော။”)°
 ဣဓာဂုသော ဘိက္ခု ‘အနုပ္ပန္နာ မေ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ
 ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ အနတ္ထာယ သံဝတ္ထေယျ’န္တိ အာတပုံ ကရောတိ၊ ‘ဥပ္ပန္နာ
 မေ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ အပ္ပဟိယမာနာ အနတ္ထာယ
 သံဝတ္ထေယျ’န္တိ အာတပုံ ကရောတိ၊ ‘အနုပ္ပန္နာ မေ ကုသလာ ဓမ္မာ
 အနုပ္ပဇ္ဇမာနာ အနတ္ထာယ သံဝတ္ထေယျ’န္တိ အာတပုံ ကရောတိ၊
 ‘ဥပ္ပန္နာ မေ ကုသလာ ဓမ္မာ နိရုဇ္ဈမာနာ အနတ္ထာယ သံဝတ္ထေယျ’န္တိ
 အာတပုံ ကရောတိ”တိ ၂။

တတ္ထ စ အနုပ္ပန္နာတိ အသမုဒါစာရဝသေန ဝါ အနနုဘူတာရမ္မဏဝသေန
 ဝါ အနုပ္ပန္နာ။ အညထာ ဟိ အနမတဂ္ဂေ သံသာရေ အနုပ္ပန္နာ ပါပကာ
 အကုသလာ ဓမ္မာ နာမ နတ္ထိ၊ အနုပ္ပန္နာ ပန ဥပ္ပဇ္ဇမာနာပိ ဧတေယေဝ
 ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ပဟိယမာနာပိ ဧတေယေဝ ပဟိယန္တိ။

တတ္ထ ဧကစ္စဿ ဝတ္ထဂန္ထဓုတင်္ဂသမာဓိဝိပဿနာနဝကမ္မဘဝါနံ အညတရ-
 ဝသေန ကိလေသာ န သမုဒါစရန္တိ။ ကထံ? ဧကစ္စော ဟိ ဝတ္ထသမ္ပန္နော ဟောတိ၊
 အသီတိ ခန္ဓကဝတ္တာနိ? စုဒ္ဒသ မဟာဝတ္တာနိ? စေတိယင်္ဂဏဗောဓိယင်္ဂဏပါနိယ-
 မာဠကဥပေါသထာဂါရအာဂန္တုကဂမိကဝတ္တာနိ စ ကရောန္တဿေဝ ကိလေသာ
 ဩကာသံ န လဘန္တိ။ အပရဘာဂေ ပနဿ ဝတ္တာနိ ဝိဿဇ္ဇေတွာ ဘိန္ဒဝတ္ထဿ
 စရတော အယောနိသောမနသိကာရံ သတိဝေါဿဂ္ဂဉ္စ အာဂမ္မ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ ဧဝမ္ပိ
 အသမုဒါစာရဝသေန အနုပ္ပန္နာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ နာမ။

ဧကစ္စော ဂန္ထယုတ္တော ဟောတိ၊ ဧကမ္ပိ နိကာယံ ဂဏှာတိ ဒွေပိ တယောပိ
 စတ္တာရောပိ ပဉ္စပိ။ တဿ တေပိဂ္ဂကံ ဗုဒ္ဓဝစနံ အတ္ထဝသေန ပါဠိဝသေန
 အနုသန္ဓိဝသေန ပုဗ္ဗာပရဝသေန ဂဏှန္တဿ သဇ္ဈာယန္တဿ စိန္တေန္တဿ
 ဝါစေန္တဿ ဒေသေန္တဿ ပကာသေန္တဿ ကိလေသာ ဩကာသံ န လဘန္တိ။
 အပရဘာဂေ ပနဿ ဂန္ထကမ္ပံ ပဟာယ ကုသိတဿ စရတော အယောနိသော-
 မနသိကာရသတိဝေါဿဂ္ဂေ အာဂမ္မ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ ဧဝမ္ပိ အသမုဒါစာရဝသေန
 အနုပ္ပန္နာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ နာမ။

ဧကစ္စော ပန ဓုတင်္ဂဓရော ဟောတိ၊ တေရသ ဓုတင်္ဂဂုဏေ သမာဒါယ
 ဝတ္တတိ၊ တဿ ဓုတင်္ဂဂုဏေ ပရိဟရန္တဿ ကိလေသာ ဩကာသံ န လဘန္တိ။

၁-()ပါဠိယံ နတ္ထိ။ ၂-သံ ၁-၄၀၁-ပိဋ္ဌေ။
 ၃-ဒွါသီတိ ခုဒ္ဒကဝတ္တာနိ (အဘိ-ဋ ၂-၂၀၃၊အံ-ဋ ၁-၂၃-ပိဋ္ဌေသု)၊ဝိ ၄-၂၃၉-ပိဋ္ဌေ ပန ပဿိတမ္ပံ။
 ၄-ဝိ ၄-၃၇၃-ပိဋ္ဌာဒီသု။

အပရဘာဂေ ပနဿ ဓုတင်္ဂါနိ ဝိဿဇ္ဇေတွာ ဗာဟုလ္လာယ အာဝတ္တဿ^၁
စရတော အယောနိသောမနသိကာရသတိဝေါဿဂ္ဂေ အာဂမ္မ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။
ဧဝမ္ပိ အသမုဒါစာရဝသေန အနုပ္ပန္နာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ နာမ။

ဧကစ္စော အဋ္ဌသု သမာပတ္တိသု စိဏ္ဏဝသီ ဟောတိ၊ တဿ ပဌမဇ္ဈာနာဒိသု
အာဝဇ္ဇနဝသီအာဒိနံ ဝသေန ဝိဟရန္တဿ ကိလေသာ ဩကာသံ န လဘန္တိ။
အပရဘာဂေ ပနဿ ပရိဟိနဇ္ဈာနဿ ဝါ ဝိဿဋ္ဌဇ္ဈာနဿ ဝါ ဘဿာဒိသု
အနုယုတ္တဿ ဝိဟရတော အယောနိသောမနသိကာရသတိဝေါဿဂ္ဂေ အာဂမ္မ
ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ ဧဝမ္ပိ အသမုဒါစာရဝသေန အနုပ္ပန္နာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ နာမ။

ဧကစ္စော ပန ဝိပဿကော ဟောတိ၊ သတ္တသု ဝါ အနုပဿနာသု^၂
အဋ္ဌာရသသု ဝါ မဟာဝိပဿနာသု^၃ ကမ္မံ ကရောန္တော ဝိဟရတိ၊ တဿ ဧဝံ
ဝိဟရတော ကိလေသာ ဩကာသံ န လဘန္တိ။ အပရဘာဂေ ပနဿ
ဝိပဿနာကမ္မံ ပဟာယ ကာယဒဠိဗဟုလဿ ဝိဟရတော အယောနိသော-
မနသိကာရသတိဝေါဿဂ္ဂေ အာဂမ္မ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ ဧဝမ္ပိ အသမုဒါစာရဝသေန
အနုပ္ပန္နာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ နာမ။

ဧကစ္စော နဝကမ္ပိကော ဟောတိ၊ ဥပေါသထာဂါရဘောဇနသာလာဒိနိ
ကရောတိ၊ တဿ တေသံ ဥပကရဏာနိ စိန္တန္တဿ ကိလေသာ ဩကာသံ
န လဘန္တိ။ အပရဘာဂေ ပနဿ နဝကမ္မေ နိဋ္ဌိတေ ဝါ ဝိဿဋ္ဌေ ဝါ
အယောနိသောမနသိကာရသတိဝေါဿဂ္ဂေ အာဂမ္မ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ ဧဝမ္ပိ အသမုဒါ-
စာရဝသေန အနုပ္ပန္နာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ နာမ။

ဧကစ္စော ပန ပြဟ္မလောကတော အာဂတော သုဒ္ဓသတ္ထော ဟောတိ၊
တဿ အနာသေဝနာယ ကိလေသာ ဩကာသံ န လဘန္တိ။ အပရဘာဂေ
ပနဿ လဒ္ဓါသေဝနဿ အယောနိသောမနသိကာရသတိဝေါဿဂ္ဂေ အာဂမ္မ
ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ ဧဝမ္ပိ အသမုဒါစာရဝသေန အနုပ္ပန္နာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ နာမ။ ဧဝံ တာဝ
အသမုဒါစာရဝသေန အနုပ္ပန္နတာ ဝေဒိတဗျာ။

ကထံ အနနုဘူတာရမ္မဏဝသေန^၄ ဣဓေကစ္စော အနနုဘူတပုဗ္ဗံ မနာပိကာဒိ-
ဘေဒံ အာရမ္မဏံ လဘတိ၊ တဿ တတ္ထ အယောနိသောမနသိကာရသတိ-
ဝေါဿဂ္ဂေ အာဂမ္မ ရာဂါဒယော ကိလေသာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ ဧဝံ အနနုဘူတာရမ္မဏ-
ဝသေန အနုပ္ပန္နာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ နာမ။ ဧဝံ အနုပ္ပန္နာနံ အကုသလာနံ ဥပ္ပါဒေ သတိ

၁-အာဝတ္တန္တဿ (သျှာ) ၂-၃ ဇ-၄၀၆-ပိဋ္ဌေ။ ၃-၃ ဇ-၂၄-၂၅-ပိဋ္ဌေသု။

အတ္တနော အနတ္တံ ပဿိတွာ တေသံ အနုပ္ပါဒါယ သတိပဋ္ဌာနဘာဝနာ-
နုယောဂေန ပဌမံ သမ္ပပ္ပဓာနံ ဘာဝေတိ၊ ဥပ္ပန္နေသု ပန တေသု တေသံ
အပ္ပဟာနတော အတ္တနော အနတ္တံ ပဿိတွာ တေသံ ပဟာနာယ ဒုတိယံ
တထေဝ သမ္ပပ္ပဓာနံ ဘာဝေတိ။

အနုပ္ပန္နာ ကုသလာ ဓမ္မာတိ သမထဝိပဿနာ စေဝ မဂ္ဂေါ စ။ တေသံ
အနုပ္ပါဒေ အတ္တနော အနတ္တံ ပဿိတွာ တေသံ ဥပ္ပါဒနတ္ထာယ တထေဝ
တတိယံ သမ္ပပ္ပဓာနံ ဘာဝေတိ။ **ဥပ္ပန္နာ ကုသလာ ဓမ္မာတိ** သမထဝိပဿနာဝ။
မဂ္ဂေါ ပန သင်္ဂါ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ နိရုဇ္ဈမာနော အနတ္ထာယ သံဝတ္တနကော နာမ
နတ္ထိ။ သော ဟိ ဖလဿ ပစ္စယံ ဒတွာဝ နိရုဇ္ဈတိ။ တာသံ သမထဝိပဿနာနံ
နိရောဓတော အတ္တနော အနတ္တံ ပဿိတွာ တာသံ ဌိတိယာ . တထေဝ
စတုတ္ထံ သမ္ပပ္ပဓာနံ ဘာဝေတိ။ လောကုတ္တရမဂ္ဂက္ခဏေ ပန ဧကမေဝ ဝီရိယံ။

ယေ ဧဝံ အနုပ္ပန္နာ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ တေ ယထာ နေဝ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဧဝံ တေသံ
အနုပ္ပန္နာနံ အနုပ္ပါဒကိစ္စံ၊ ဥပ္ပန္နာနဉ္စ ပဟာနကိစ္စံ သာဓေတိ။ **ဥပ္ပန္နာတိ** စေတ္ထ
စတုဗ္ဗိဓံ ဥပ္ပန္နံ ဝတ္တမာနုပ္ပန္နံ ဘူတာပဂတုပ္ပန္နံ^၁ ဩကာသကတုပ္ပန္နံ ဘူမိ-
လဒ္ဒုပ္ပန္နန္တိ။ တတ္ထ သဗ္ဗမ္ပိ ဥပ္ပါဒဇရာဘင်္ဂသမင်္ဂိသင်္ခါတံ **ဝတ္တမာနုပ္ပန္နံ** နာမ။
အာရမ္မဏရသံ အနဘဝိတွာ နိရုဇ္ဈံ အနုဘူတာပဂတသင်္ခါတံ ကုသလာကုသလံ
ဥပ္ပါဒါဒိတ္ထယမနုပ္ပတွာ နိရုဇ္ဈံ ဘူတာပဂတသင်္ခါတံ သေသသင်္ခါတဉ္စ **ဘူတာပဂ-
တုပ္ပန္နံ** နာမ။ “ယာနိဿ တာနိ ပုဗ္ဗေ ကတာနိ ကမ္မာနိ”တိ ဧဝမာဒိနာ^၂ နယေန
ဝုတ္တံ ကမ္မံ အတိဘဒ္ဒိ သမာနံ အညံ ဝိပါကံ ပဋိဗာဟိတွာ အတ္တနော ဝိပါကဿ
ဩကာသံ ကတွာ ဌိတတ္ထာ တထာ ကတောကာသဉ္စ ဝိပါကံ အနုပ္ပန္နမ္ပိ သမာနံ
ဧဝံ ကတေ ဩကာသေ ဧကန္တေန ဥပ္ပဇ္ဇနတော **ဩကာသကတုပ္ပန္နံ** နာမ။
တာသု တာသု ဘူမိသု အသမူဟတံ အကုသလံ **ဘူမိလဒ္ဒုပ္ပန္နံ** နာမ။

ဧတ္ထ စ ဘူမိယာ ဘူမိလဒ္ဒဿ စ နာနတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗံ—**ဘူမိတိ** ဟိ ဝိပဿနာယ
အာရမ္မဏဘူတာ တေဘူမကာ ပဉ္စက္ခန္ဓာ။ ဘူမိလဒ္ဒံ နာမ တေသု ခန္ဓေသု
ဥပ္ပတ္တိရဟံ ကိလေသဇာတံ။ တေန ဟိ သာ ဘူမိလဒ္ဒါ နာမ ဟောတိတိ တသ္မာ
ဘူမိလဒ္ဒန္တိ ဝုစ္စတိ။ သာ စ ခေါ န အာရမ္မဏဝသေန။ အာရမ္မဏဝသေန ဟိ
သဗ္ဗေပိ အတိတာနာဂတေ ပရိညာတေပိ စ ဒိဏာသဝါနံ ခန္ဓေ အာရဗ္ဗ
ကိလေသာဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ ယဒိ စ တံ ဘူမိလဒ္ဒံ နာမ သိယာ၊ တဿ အပ္ပဟေယျတော
န ကောစိ ဘဝမူလံ ပဇဟေယျ။ ဝတ္ထုဝသေန ပန ဘူမိလဒ္ဒံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ယတ္ထ

၁-ဘူတာပဂတုပ္ပန္နံ (သီ၊ အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၂၀၅၊ မ-ဋ္ဌ ၃-၁၇၃-ပိဋ္ဌေသု စ) ၂-မ ၃-၂၀၃-ပိဋ္ဌေ။

ယတ္တ ဟိ ဝိပဿနာယ အပရိညာတာ ခန္ဓာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ တတ္ထ တတ္ထ ဥပ္ပါဒတော ပဘုတိ တေသု ဝဇ္ဇမူလံ ကိလေသဇာတံ အနုသေတိ။ တံ အပ္ပဟိနဋ္ဌေန ဘူမိလဒ္ဓန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

တတ္ထ စ ယဿ ယေသု ခန္ဓေသု အပ္ပဟိနဋ္ဌေန အနုသယိတာ ကိလေသာ၊ တဿ တေ ဧဝ ခန္ဓာ တေသံ ကိလေသာနံ ဝတ္ထု၊ န အညေသံ သန္တကာ ခန္ဓာ။ အတိတက္ခန္ဓေသု စ အပ္ပဟိနာနုသယိတာနံ ကိလေသာနံ အတိတက္ခန္ဓာဝ ဝတ္ထု၊ န ဣတရေ။ ဧသ နယော အနာဂတာဒိသု။ တထာ ကာမာဝစရ- က္ခန္ဓေသု အပ္ပဟိနာနုသယိတာနံ ကိလေသာနံ ကာမာဝစရက္ခန္ဓာ ဧဝ ဝတ္ထု၊ န ဣတရေ။ ဧသ နယော ရူပါရူပါဝစရေသု။ သောတာပန္နာဒိသု ပန ယဿ ယဿ အရိယပုဂ္ဂလဿ ခန္ဓေသု တံ တံ ဝဇ္ဇမူလံ ကိလေသဇာတံ တေန တေန မဂ္ဂေန ပဟိနံ၊ တဿ တဿ တေ တေ ခန္ဓာ ပဟိနာနံ တေသံ တေသံ ဝဇ္ဇမူလကာနံ ကိလေသာနံ အဝတ္ထုတော ဘူမိတိ သင်္ခံ န လဘန္တိ။ ပုထုဇ္ဇနဿ သဗ္ဗသော ဝဇ္ဇမူလကိလေသာနံ အပ္ပဟိနတ္တာ ယံကိဉ္စိ ကရိယမာနံ ကမ္မံ ကုသလမကုသလံ ဝါ ဟောတိ၊ ဣစ္စဿ ကမ္မကိလေသပစ္စယာဝ ဝဋ် ဝဋ်တိ၊ တဿ တဿေဝ တံ ဝဇ္ဇမူလံ ရူပက္ခန္ဓေယေဝ၊ န ဝေဒနာဒိသု။ ဝိညာဏက္ခန္ဓေယေဝ ဝါ၊ န ရူပက္ခန္ဓာဒိသုတိ န ဝတ္တဗ္ဗံ။ ကသ္မာ? အဝိသေသေန ပဉ္စသုပိ ခန္ဓေသု အနုသယိတတ္တာ။ ကထံ? ပထဝီရသာဒိ ဝိယ ရုက္ခေ။ ယထာ ဟိ မဟာရုက္ခေ ပထဝီတလံ အဓိဋ္ဌာယ ပထဝီရသဉ္စ အာပေါရသဉ္စ နိဿာယ တပ္ပစ္စယာ မူလခန္ဓသာခါပသာခါပလ္လဝပလာသပုပ္ဖလေဟိ ဝမ္ဘိတွာ နဘံ ပူရေတွာ ယာဝ ကပ္ပါဝသာနာ ဗီဇပရမ္ပရာယ ရုက္ခပဝေဏိံ သန္တာ- နယမာနေ ဝိဉ္စိတေ တံ ပထဝီရသာဒိမူလေယေဝ၊ န ခန္ဓာဒိသု။ ဖလေယေဝ ဝါ၊ န မူလာဒိသုတိ န ဝတ္တဗ္ဗံ။ ကသ္မာ? အဝိသေသေန သဗ္ဗေသု မူလာဒိသု အနုဂတတ္တာတိ။ ယထာ ပန တဿေဝ ရုက္ခဿ ပုပ္ဖလောဒိသု နိဗ္ဗိန္ဒော ကောစိ ပုရိသော စတုသု ဒိသာသု မဏ္ဍုကကဏ္ဍကံ နာမ ဝိသကဏ္ဍကံ အာကောဋေယျ၊ အထ သော ရုက္ခော တေန ဝိသသမ္ပဿေန ဖုဋ္ဌော ပထဝီ- ရသအာပေါရသာနံ ပရိယာဒိန္ဒတ္တာ အပ္ပသဝဓမ္မတံ အာဂမ္မ ပုန သန္တာနံ နိဗ္ဗတ္တေတံ န သက္ကုဏေယျ၊ ဧဝမေဝ ခန္ဓပ္ပဝတ္တိယံ နိဗ္ဗိန္ဒော ကုလပုတ္တော တဿ ပုရိသဿ စတုသု ဒိသာသု ရုက္ခေ ဝိသယောဇနံ ဝိယ အတ္တနော သန္တာနေ စတုမဂ္ဂဘာဝနံ အာရဘတိ။ အထဿ သော ခန္ဓသန္တာနော တေန စတုမဂ္ဂဝိသသမ္ပဿေန သဗ္ဗသော ဝဇ္ဇမူလကိလေသာနံ ပရိယာဒိန္ဒတ္တာ

၁-သန္တာရယမာနေ (သီ၊က)

ကိရိယသဘာဝမတ္တံ ဥပဂတကာယကမ္မာဒိသဗ္ဗကမ္မပုဘောဒေါ ဟုတွာ အာယတိံ ပုနတ္တဝါနဘိနိဗ္ဗတ္တနမ္မေတံ အာဂမ္မ ဘဝန္တရသန္တာနံ နိဗ္ဗတ္တေတုံ န သက္ကောတိ၊ ကေဝလံ စရိမဝိညာဏနိရောဓေန နိရိန္ဒနော ဝိယ ဇာတဝေဒေါ အနုပါဒါနော ပရိနိဗ္ဗာယတိ။ ဧဝံ ဘူမိယာ ဘူမိလဒ္ဓဿ စ နာနတ္ထံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အပရမ္မိ စတုဗ္ဗိဓံ ဥပ္ပန္နံ သမုဒါစာရပ္ပန္နံ အာရမ္မဏာဓိဂ္ဂဟိတုပ္ပန္နံ အဝိက္ခမ္ဘိ- တုပ္ပန္နံ အသမူဟတုပ္ပန္နန္တိ။ တတ္ထ ဝတ္တမာနုပ္ပန္နမေဝ သမုဒါစာရပ္ပန္နံ။ စက္ခာဒိနံ ပန အာပါထဂတေ အာရမ္မဏေ ပုဗ္ဗဘာဂေ အနုပ္ပဇ္ဇမာနမ္မိ ကိလေသဇာတံ အာရမ္မဏဿ အဓိဂ္ဂဟိတတ္တာ ဧဝ အပရဘာဂေ ဧကန္တေန ဥပ္ပတ္တိတော အာရမ္မဏာဓိဂ္ဂဟိတုပ္ပန္နန္တိ ဝုစ္စတိ။ သမထဝိပဿနာနံ အညတရဝသေန အဝိက္ခမ္ဘိတံ ကိလေသဇာတံ စိတ္တသန္တတိမနာရူဠမ္မိ ဥပ္ပတ္တိနိဝါရကဿ ဟေတု- နော အဘာဝါ အဝိက္ခမ္ဘိတုပ္ပန္နံ နာမ။ သမထဝိပဿနာဝသေန ပန ဝိက္ခမ္ဘိတမ္မိ အရိယမဂ္ဂေန အသမူဟတတ္တာ ဥပ္ပတ္တိမ္မေတံ အနတိတတ္တာ အသမူဟတုပ္ပန္နန္တိ ဝုစ္စတိ။ တိဝိဓမ္မိ စေတံ အာရမ္မဏာဓိဂ္ဂဟိတာဝိက္ခမ္ဘိတာသမူဟတုပ္ပန္နံ ဘူမိ- လဒ္ဓေနဝ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဣစ္စေတသ္မိံ ဝုတ္တပ္ပဘောဒေ ဥပ္ပန္နေ ယဒေတံ ဝတ္တမာနဘူတာပဂတောကာသ- ကတသမုဒါစာရသင်္ခါတံ ဥပ္ပန္နံ၊ တံ အမဂ္ဂဝဇ္ဈတ္တာ ကေနစိ မဂ္ဂဉာဏေန ပဟာတဗ္ဗံ န ဟောတိ။ ယံ ပနေတံ ဘူမိလဒ္ဓါရမ္မဏာဓိဂ္ဂဟိတာဝိက္ခမ္ဘိတာ- သမူဟတသင်္ခါတံ ဥပ္ပန္နံ၊ တဿ တံ ဥပ္ပန္နဘာဝံ နာသယမာနံ ယသ္မာ တံ တံ လောကိယလောကုတ္တရဉာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တသ္မာ တံ သဗ္ဗမ္မိ ပဟာတဗ္ဗံ ဟောတိတိ။ ဧဝံ ယေ မဂ္ဂေါ ကိလေသေ ပဇာတိ၊ တေ သန္ဓာယ “ဥပ္ပန္နာန”န္တိ- အာဒိ ဝုတ္တံ။

အထ မဂ္ဂက္ခဏေ ကထံ အနုပ္ပန္နာနံ ကုသလာနံ ဥပ္ပါဒါယ ဘာဝနာ ဟောတိ၊ ကထဉ္စ ဥပ္ပန္နာနံ ဌိတိယာတိ? မဂ္ဂပုဝတ္တိယာ ဧဝ။ မဂ္ဂေါ ဟိ ပဝတ္တမာနော ပုဗ္ဗေ အနုပ္ပန္နပုဗ္ဗတ္တာ အနုပ္ပန္နော နာမ ဝုစ္စတိ။ အနာဂတပုဗ္ဗိ ဟိ ဌာနံ အာဂန္တာ အနနုဘူတပုဗ္ဗိ ဝါ အာရမ္မဏံ အနဘဝိတွာ ဝတ္တာရော ဘဝန္တိ “အနာဂတဌာနံ အာဂတမှ၊ အနနုဘူတံ အာရမ္မဏံ အနဘဝါမာ”တိ။ ယာဝဿ ဝ ပဝတ္တိ၊ အယမေဝ ဌိတိ နာမာတိ ဌိတိယာ ဘာဝေတိတိဝိ ဝတ္တံ ဝဇ္ဇတိ။ ဧဝမေတဿ ဘိက္ခုနော ဣဒံ လောကုတ္တရမဂ္ဂက္ခဏေ ဧကမေဝ ဝီရိယံ

၁-ယာ စဿ (သျှာ၊ အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၂၇၊ မ-ဋ္ဌ ၃-၁၇၆-ဝိဇ္ဇေသု စ)

“အနုပ္ပန္နာနံ ပါပကာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ အနုပ္ပါဒါယာ”တိအာဒိနိ စတ္တာရိ နာမာနိ လဘတိ။ အယံ လောကုတ္တရမဂ္ဂက္ခဏေ သမ္မပ္ပဓာနကထာ။ ဧဝမေတ္ထ လောကီယလောကုတ္တရမိဿကာ သမ္မပ္ပဓာနာ နိဒ္ဒိဋ္ဌာတိ။

သမ္မာသတိနိဒ္ဒေသေ ကာယေတိ ရူပကာယေ။ ရူပကာယော ဟိ ဣဓ အင်္ဂပစ္စင်္ဂါနံ ကေသာဒိနဉ္စ ဓမ္မာနံ သမူဟဋ္ဌေန ဟတ္ထိကာယရထကာယာဒယော ဝိယ ကာယောတိ အဓိပ္ပေတော။ ယထာ စ သမူဟဋ္ဌေန၊ ဧဝံ ကုစ္ဆိတာနံ အာသဋ္ဌေန။ ကုစ္ဆိတာနံ ဟိ ပရမဇေဂုစ္ဆာနံ သော အာယောတိပိ ကာယော။ အာယောတိ ဥပ္ပတ္တိဒေသော။ တကြာယံ ဝစနတ္ထော—အာယန္တိ တတောတိ အာယော။ ဧက အာယန္တိ? ကုစ္ဆိတာ ကေသာဒယော။ ဣတိ ကုစ္ဆိတာနံ အာယောတိ ကာယော။

ကာယာနုပဿီတိ ကာယံ အနုပဿနသီလော၊ ကာယံ ဝါ အနုပဿ- မာနော။ ကာယေတိ စ ဝတ္တုပိ ပုန ကာယာနုပဿီတိ ဒုတိယံ ကာယဂ္ဂဟဏံ အသမ္ဘိဿတော ဝဝတ္ထာနာနာနိဗ္ဗောဂါဒိဒဿနတ္ထံ ကတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တေန န ကာယေ ဝေဒနာနုပဿီ စိတ္တဓမ္မာနုပဿီ ဝါ၊ အထ ခေါ ကာယာ- နုပဿီယေဝါတိ ကာယသင်္ခါတေ ဝတ္ထုသ္မိ ကာယာနုပဿနာကာရသေဝ ဒဿနေန အသမ္ဘိဿတော ဝဝတ္ထာနံ ဒဿိတံ ဟောတိ။ တထာ န ကာယေ အင်္ဂပစ္စင်္ဂါနိမုတ္တကေဓမ္မာနုပဿီ၊ နာပိ ကေသလောမာဒိဝိနိမုတ္တဗျတ္တိပုရိသာ- နုပဿီ။ ယောပိ စေတ္ထ ကေသလောမာဒိကော ဘူတုပါဒါယသမူဟသင်္ခါတော ကာယော၊ တတ္ထာပိ န ဘူတုပါဒါယဝိနိမုတ္တကေဓမ္မာနုပဿီ၊ အထ ခေါ ရထသမ္ဘာရာနုပဿကော ဝိယ အင်္ဂပစ္စင်္ဂါသမူဟာနုပဿီ၊ နဂရာဝယဝါနုပဿ- ကော ဝိယ ကေသလောမာဒိသမူဟာနုပဿီ၊ ကဒလိက္ခန္ဓပတ္တဝဋ္ဋိဝိနိဘုဇ္ဇကော ဝိယ ရိတ္တမုဋ္ဌိဝိနိဝေဋ္ဌကော ဝိယ စ ဘူတုပါဒါယသမူဟာနုပဿီယေဝါတိ သမူဟဝသေနေဝ ကာယသင်္ခါတဿ ဝတ္ထုနော နာနပ္ပကာရတော ဒဿနေန ဃနဝိနိဗ္ဗောဂေါ ဒဿိတော ဟောတိ။ န ဟေတ္ထ ယထာဝုတ္တသမူဟ- ဝိနိမုတ္တော ကာယော ဝါ ဣတ္ထိ ဝါ ပုရိသော ဝါ အညော ဝါ ကောစိ ဓမ္မော ဒိဿတိ၊ ယထာဝုတ္တဓမ္မသမူဟမတ္တေယေဝ ပန တထာ တထာ သတ္တာ မိစ္ဆာဘိနိဝေသံ ကရောန္တိ။ တေနာဟု ပေါရာဏာ—

“ယံ ပဿတိ န တံ ဒိဋ္ဌံ၊ ယံ ဒိဋ္ဌံ တံ န ပဿတိ။
အပဿံ ဗဇ္ဈတေ မူဠော၊ ဗဇ္ဈမာနော န မုစ္စတိ”တိ။

သနဝိနိဗ္ဗောဂါဒိဒဿနတ္ထန္တိ ဝုတ္တံ။ အာဒိသဒ္ဓေန စေတ္ထ အယမ္ပိ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော—အယံ ဟိ ဧတသ္မိံ ကာယေ ကာယာနုပဿီယေဝ၊ န အညဉ္ဇမ္မာ- နုပဿီ။ ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ? ယထာ အနုဒကဘူတာယပိ မရိစိယာ ဥဒကာ- နုပဿီနော ဟောန္တိ၊ န ဧဝံ အနိစ္စဒုက္ခာနတ္တာသုဘဘူတေယေဝ ဣမသ္မိံ ကာယေ နိစ္စသုခတ္တသုဘဘာဝါနုပဿီ၊ အထ ခေါ ကာယာနုပဿီ အနိစ္စ- ဒုက္ခာနတ္တာသုဘာကာရသမူဟာနုပဿီယေဝါတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အထ ဝါ ယွာယံ မဟာသတိပဋ္ဌာနေ “ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အရညဂတော ဝါ ရုက္ခမူလ- ဂတော ဝါ။ ပ။ သော သတောဝ အဿသတိ”တိ အာဒိနာ နယေန အဿာ- သပဿာသာဒိစုဏ္ဏကဇာတအဋ္ဌိကပရိယောသာနော ကာယော ဝုတ္ထော၊ ယော စ ပရတော သတိပဋ္ဌာနကထာယံ “ဣဓေကစ္စော ပထဝီကာယံ အနိစ္စတော အနုပဿတိ၊ အာပေါကာယံ၊ တေဇောကာယံ၊ ဝါယောကာယံ၊ ကေသကာယံ၊ လောမကာယံ၊ ဆဝိကာယံ၊ စမ္မကာယံ၊ မံသကာယံ၊ ရုဟိရ- ကာယံ၊ နှာရုကာယံ၊ အဋ္ဌိကာယံ၊ အဋ္ဌိမိဉ္ဇကာယ”န္တိ ၂ ကာယော ဝုတ္ထော၊ တဿ သဗ္ဗဿ ဣမသ္မိံယေဝ ကာယေ အနုပဿနတော ကာယေ ကာယာ- နုပဿီတိ ဧဝမ္ပိ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

အထ ဝါ ကာယေ အဟန္တိ ဝါ မမန္တိ ဝါ ဧဝံ ဂဟေတဗ္ဗဿ ကဿစိ အနုပဿနတော တဿ တဿေဝ ပန ကေသလောမာဒိကဿ နာနာဓမ္မ- သမူဟဿ အနုပဿနတော ကာယေ ကေသာဒိဓမ္မသမူဟသင်္ခါတကာယာ- နုပဿီတိ ဧဝမတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ အပိစ “ဣမသ္မိံ ကာယေ အနိစ္စတော အနုပဿတိ၊ နော နိစ္စတော”တိ ၂ အာဒိနာ အနုက္ကမေန ပရတော အာဂတနယဿ သဗ္ဗဿေဝ အနိစ္စလက္ခဏာဒိနော အာကာရသမူဟသင်္ခါတဿ ကာယဿ အနု- ပဿနတောပိ ကာယေ ကာယာနုပဿီတိ ဧဝမ္ပိ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ အယံ ပန စတုသတိပဋ္ဌာနသာဓာရဏော အတ္ထော။

ကာယေ ကာယာနုပဿီတိ အဿာသပဿာသကာယာဒိကေ ဗဟုဓာ ဝုတ္ထေ ကာယေ ဧကေကကာယာနုပဿီ။ ဝိဟရတိတိ စတုသု ဣရိယာပထ- ဝိဟာရေသု အညတရဝိဟာရသမာယောဂပရိဒိပနမေတံ၊ ဧကံ ဣရိယာပထ- ဗာဓနံ အညေန ဣရိယာပထေန ဝိစ္စိန္တိတွာ အပတမာနံ အတ္တာနံ ဟရတိ ပဝတ္ထေတိတိ အတ္ထော။ အာတာပီတိ ကာယပရိဂ္ဂါဟကဝိရိယသမာယောဂ- ပရိဒိပနမေတံ။ သော ဟိ ယသ္မာ တသ္မိံ သမယေ ယံ တံ ဝိရိယံ တီသု ဘဝေသု ကိလေသာနံ အာတာပနတော အာတာပေါတိ ဝုစ္စတိ၊ တေန သမန္နာဂတော

၁-ဒိ ၂-၂၃၁၊ မ ၁-၇၀-ပိဋေသု။ ၂-၃ ၉-၄၀၆-ပိဋေ။

ဟောတိ၊ တသ္မာ “အာတာပီ”တိ ဝုစ္စတိ။ သမ္ပဇာနောတိ ကာယပရိဂ္ဂါဟ-
 ကေန သမ္ပဇညသင်္ခါတေန ဉာဏေန သမန္ဓာဂတော။ သတိမာတိ ကာယ-
 ပရိဂ္ဂါဟိကာယ သတိယာ သမန္ဓာဂတော။ အယံ ပန ယသ္မာ သတိယာ
 အာရမ္မဏံ ပရိဂ္ဂဟေတွာ ပညာယ အနုပဿတိ။ န ဟိ သတိဝိရဟိတဿ
 အနုပဿနာ နာမ အတ္ထိ။ တေနောဟိ “သတိဉ္စ ခွါဟံ ဘိက္ခဝေ သဗ္ဗတ္ထိကံ
 ဝဒါမိ”တိ။ တသ္မာ ဧတ္ထ “ကာယေ ကာယာနုပဿိ ဝိဟရတိ”တိ ဧတ္တာဝတာ
 ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနကမ္မဋ္ဌာနံ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အထ ဝါ ယသ္မာ
 အနာတာပိနော အန္တောသင်္ခေပေါ အန္တရာယကရော ဟောတိ၊ အသမ္ပဇာနော
 ဥပါယပရိဂ္ဂဟေ အနုပါယပရိဝဇ္ဇနေ စ သမ္ပယုတိ၊ မုဋ္ဌဿတိ ဥပါယာပရိစ္စာဂေ
 အနုပါယာပရိဂ္ဂဟေ စ အသမတ္ထော ဟောတိ၊ တေနဿ တံ ကမ္မဋ္ဌာနံ န
 သမ္ပဇတိ၊ တသ္မာ ယေသံ ဓမ္မာနံ အာနုဘာဝေန တံ သမ္ပဇတိ၊ တေသံ
 ဒဿနတ္ထံ “အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာ”တိ ဣဒံ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဣတိ ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနံ သမ္ပယောဂင်္ဂု ၂ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ
 ပဟာနင်္ဂံ ဒဿေတုံ ဝိနောယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿန္တိ
 ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ဝိနောယျာတိ တဒင်္ဂဝိနယေန ဝါ ဝိက္ခမ္ဘနဝိနယေန ဝါ
 ဝိနယိတွာ။ လောကေတိ ယွာယံ ကာယော ပုဗ္ဗေ ပရိဂ္ဂဟိတော၊ သွေဝ
 ဣဓ လုဇ္ဇနပလုဇ္ဇနဋ္ဌေန^၃ လောကော နာမ။ တသ္မိံ လောကေ အဘိဇ္ဈာ
 ဒေါမနဿဉ္စ ပဇဟိတွာတိ အတ္ထော။ ယသ္မာ ပနဿ န ကာယမတ္ထေယေဝ
 အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ ပဟိယတိ၊ ဝေဒနာဒိသုပိ ပဟိယတိယေဝ၊ တသ္မာ “ပဉ္စပိ
 ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ လောကော”တိ^၄ ဝိဘင်္ဂေ ဝုတ္တံ။ လောကသင်္ခါတတ္တာယေဝ
 တေသံ ဓမ္မာနံ အတ္ထုဒ္ဓါရဝသေနတံ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ယံ ပနာဟ “တတ္ထ
 ကတမော လောကော၊ သွေဝ ကာယော လောကော”တိ^၅ အယမေဝေတ္ထ
 အတ္ထော။ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿန္တိ စ သမာသေတွာ ဝုတ္တံ။ သံယုတ္တင်္ဂုတ္တရ-
 ပါဌန္တရေသု^၆ ပန ဝိသုံ ကတွာ ပဋ္ဌန္တိ။ သာ ပန အဘိဇ္ဈာယန္တိ ပတ္တယန္တိ ဧတာယ၊
 သယံ ဝါ အဘိဇ္ဈာယတိ၊ အဘိဇ္ဈာယနမတ္ထမေဝ ဝါ သောတိ အဘိဇ္ဈာ။ ယသ္မာ
 ပနေတ္ထ အဘိဇ္ဈာဂဟဏေန ကာမစ္ဆန္တော၊ ဒေါမနဿဂဟဏေန ဗျာပါဒေါ
 သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆတိ၊ တသ္မာ နိဝရဏပရိယာပန္နဗလဝဓမ္မဒ္ဓယဒဿနေန နိဝရဏပု-
 ဟာနံ ဝုတ္တံ ဟောတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၁-သံ ၃-၁၀၀-ပိဋ္ဌေ။	၂-သမ္ပယောဂဉ္စ (သျှာ)	၃-လုဇ္ဇနဋ္ဌေန (သျှာ)
၄-အဘိ ၂-၂၀၂-ပိဋ္ဌေ။	၅-အဘိ ၂-၂၆၁-ပိဋ္ဌေ။	၆-သံယုတ္တင်္ဂုတ္တရေသု (သီ)

ဝိသေသေန ပနေတ္ထ အဘိဇ္ဈာဝိနယေန ကာယသမ္ပတ္တိမူလကဿ အနုရော-
 ဓဿ၊ ဒေါမနဿဝိနယေန ကာယဝိပတ္တိမူလကဿ ဝိရောဓဿ၊ အဘိဇ္ဈာ-
 ဝိနယေန စ ကာယေ အဘိရတိယာ၊ ဒေါမနဿဝိနယေန ကာယဘာဝနာယ
 အနဘိရတိယာ၊ အဘိဇ္ဈာဝိနယေန ကာယေ အဘူတာနံ သုဘသုခဘာဝါဒီနံ
 ပက္ခေပဿ၊ ဒေါမနဿဝိနယေန ကာယေ ဘူတာနံ အသုဘာသုခဘာဝါဒီနံ
 အပနယနဿ ပဟာနံ ဝုတ္တံ။ တေန ယောဂါဝစရဿ ယောဂါနုဘာဝေါ
 ယောဂသမတ္တတာ စ ဒီပိတာ ဟောတိ။ ယောဂါနုဘာဝေါ ဟိ ဇေ၊
 ယ’ဒယံ’ အနုရောဓဝိရောဓဝိပုမုတ္တော အရတိရတိသဟော အဘူတပက္ခေပ-
 ဘူတာပနယနဝိရဟိတော စ ဟောတိ။ အနုရောဓဝိရောဓဝိပုမုတ္တော စေသ
 အရတိရတိသဟော အဘူတံ အပက္ခိပန္နော ဘူတဉ္စ အနပနေန္တော ယောဂ-
 သမတ္တော ဟောတိတိ။

အပရော နယော—“ကာယေ ကာယာနုပဿီ”တိ ဧတ္ထ အနုပဿနာယ
 ကမ္မဋ္ဌာနံ ဝုတ္တံ၊ “ဝိဟရတိ”တိ ဧတ္ထ ဝုတ္တဝိဟာရေန ကမ္မဋ္ဌာနိကဿ ကာယပရိ-
 ဟရဏံ။ “အာတာဝိ”တိအာဒိသု အာတာပေန သမ္ပပ္ပဓာနံ၊ သတိသမ္ပဇညေန
 သဗ္ဗတ္ထကကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကမ္မဋ္ဌာနပရိဟရဏူပါယော ဝါ။ သတိယာ ဝါ ကာယာ-
 နုပဿနာဝသေန ပဋိလဒ္ဓသမထော၊ သမ္ပဇညေန ဝိပဿနာ၊ အဘိဇ္ဈာ-
 ဒေါမနဿဝိနယေန ဘာဝနာဖလံ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဝေဒနာသု ဝေဒနာနုပဿီတိအာဒိသု စ ဝေဒနာဒီနံ ပုန ဝစနေ
 ပယောဇနံ ကာယာနုပဿနာယံ ဝုတ္တနယေနော ယထာယောဂံ ယောဇေတွာ
 ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အယံ ပန အသာဓာရဏတ္ထော—သုခါဒိသု အနေကပ္ပဘေဒါသု
 ဝေဒနာသု ဝိသုံ ဝိသုံ အနိစ္စာဒိတော ဧကေကဝေဒနာနုပဿီတိ၊ သရာဂါဒိ-
 ကေ သောဋ္ဌသပ္ပဘေဒေ စိတ္တေ ဝိသုံ ဝိသုံ အနိစ္စာဒိတော ဧကေကစိတ္တာနု-
 ပဿီတိ၊ ကာယဝေဒနာစိတ္တာနိ ဌပေတွာ သေသတေဘူမကမ္မေသု ဝိသုံ ဝိသုံ
 အနိစ္စာဒိတော ဧကေကဓမ္မာနုပဿီတိ၊ သတိပဋ္ဌာနသုတ္တန္တေ^၂ ဝုတ္တနယေန
 နိဝရဏာဒိဓမ္မာနုပဿီတိ ဝါ။ ဧတ္ထ စ “ကာယေ”တိ ဧကဝစနံ သရီရဿ
 ဧကတ္တာ၊ “စိတ္တေ”တိ ဧကဝစနံ စိတ္တဿ သဘာဝဘေဒါဘာဝတော ဇာတိဂ္ဂ-
 ဟဏေန ကတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ယထာ စ ဝေဒနာဒယော အနုပဿိတဗ္ဗာ၊
 တထာ အနုပဿန္တော ဝေဒနာသု ဝေဒနာနုပဿီ၊ စိတ္တေ စိတ္တာနုပဿီ၊
 ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ကထံ တာဝ ဝေဒနာ အနုပဿိတဗ္ဗာ ?

၁-ယဒိဒံ (သျှာ၊ အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၂၁၀၊ မ-ဋ္ဌ ၁-၂၄၉-ပိဋေသု စ) ဂဏ္ဍိပဒေ ပန ပဿိတဗ္ဗံ။
 ၂-ဒီ ၂-၂၃၀၊ မ ၁-၇၆-ပိဋေသု။

သုခါ တာဝ ဝေဒနာ ဒုက္ခတော၊ ဒုက္ခာ ဝေဒနာ သလ္လတော၊ အဒုက္ခမသုခါ ဝေဒနာ အနိစ္စတော အနုပဿိတဗ္ဗာ။ ယထာဟ—

“ယော သုခံ ဒုက္ခတော အဒ္ဓ၊ ဒုက္ခမဒ္ဓန္တိ သလ္လတော။
အဒုက္ခမသုခံ သန္တိ၊ အဒ္ဓန္တိ နံ အနိစ္စတော။
သ ဝေ သမ္ဗဒ္ဓသော ဘိက္ခု၊ ပရိဇာနာတိ ဝေဒနာ”တိ။

သဗ္ဗာ ဧဝ စေတော ဒုက္ခတောပိ အနုပဿိတဗ္ဗာ။ ဝုတ္တဉ္ဇေတံ “ယံကိဉ္စိ ဝေဒယိတံ၊ သဗ္ဗံ တံ ဒုက္ခသ္မိန္တိ ဝဒါမိ”တိ ၂။ သုခဒုက္ခတောပိ စ အနုပဿိ- တဗ္ဗာ။ ယထာဟ “သုခါ ဝေဒနာ ဌိတိသုခါ ဝိပရိဏာမဒုက္ခာ။ ဒုက္ခာ ဝေဒနာ ဌိတိဒုက္ခာ ဝိပရိဏာမသုခါ။ အဒုက္ခမသုခါ ဝေဒနာ ဉာဏသုခါ အညာဏဒုက္ခာ”တိ ၃။ အပိစ အနိစ္စာဒိသတ္တအနုပဿနာဝသေနာပိ အနု- ပဿိတဗ္ဗာ။

စိတ္တဓမ္မေသုဒိ စိတ္တံ တာဝ အာရမ္မဏာမိပတိသဟဇာတဘူမိကမ္မဝိပါက- ကိရိယာဒိနာနတ္တဘေဒါနံ အနိစ္စာဒိသတ္တအနုပဿနာနံ သရာဂါဒိသောဠသ- ဘေဒါနဉ္စ ဝသေန အနုပဿိတဗ္ဗံ၊ ဓမ္မာ သလက္ခဏသာမညလက္ခဏာနံ သုညဘာဓမ္မဿ အနိစ္စာဒိသတ္တအနုပဿနာနံ သန္တာသန္တာဒိနဉ္စ ဝသေန အနုပဿိတဗ္ဗာ။ ကာမဉ္ဇေတ္ထ ယဿ ကာယသင်္ခါတေ လောကေ အဘိဇ္ဈာ- ဒေါမနဿံ ပဟိနံ၊ တဿ ဝေဒနာဒိလောကေသုပိ တံ ပဟိနမေဝ၊ နာနာပုဂ္ဂလဝသေန ပန နာနာက္ခဏိကသတိပဋ္ဌာနဘာဝနာဝသေန စ သဗ္ဗတ္ထ ဝုတ္တံ။ ယတော ဝါ ဧကတ္ထ ပဟိနံ၊ သေသေသုပိ ပဟိနံ ဟောတိ။ တေနေဝဿ တတ္ထ ပဟာနဒဿနတ္ထမ္ပိ ဧဝံ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဣတိ ဣမေ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ ပုဗ္ဗဘာဂေ နာနာစိတ္တေသု လဗ္ဘန္တိ။ အညေနေဝ ဟိ စိတ္တေန ကာယံ ပရိဂ္ဂဏှာတိ၊ အညေန ဝေဒနံ၊ အညေန စိတ္တံ၊ အညေန ဓမ္မေ ပရိဂ္ဂဏှာတိ။ လောကုတ္တရမဂ္ဂက္ခဏေ ပန ဧကစိတ္တေယေဝ လဗ္ဘန္တိ။ အာဒိတော ဟိ ကာယံ ပရိဂ္ဂဏှိတွာ အာဂတဿ ဝိပဿနာသမ္ပ- ယုတ္တာ သတိ ကာယာနုပဿနာ နာမ၊ တာယ သတိယာ သမန္ဓာဂတော ပုဂ္ဂလော ကာယာနုပဿိ နာမ။ ဝိပဿနံ ဥဿုက္ကာပေတွာ အရိယမဂ္ဂံ ပတ္တဿ မဂ္ဂက္ခဏေ မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တာ သတိ ကာယာနုပဿနာ နာမ၊ တာယ သတိယာ သမန္ဓာဂတော ပုဂ္ဂလော ကာယာနုပဿိ နာမ။ ဝေဒနံ ပရိဂ္ဂဏှိတွာ စိတ္တံ ပရိဂ္ဂဏှိတွာ ဓမ္မေ ပရိဂ္ဂဏှိတွာ အာဂတဿ ဝိပဿနာသမ္ပယုတ္တာ

၁-သံ ၂-၄၀၉-ပိဋကေ။ ၂-သံ ၂-၄၁၇-ပိဋကေ။ ၃-မ ၁-၃၇၇-ပိဋကေ။ ၁၆၅-

သတိ ဓမ္မာနုပဿနာ နာမ၊ တာယ သတိယာ သမန္ဓာဂတော ပုဂ္ဂလော ဓမ္မာနုပဿီ နာမ။ ဝိပဿနံ ဥဿုက္ကာပေတွာ အရိယမဂ္ဂံ ပတ္တဿ မဂ္ဂက္ခဏေ မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တာ သတိ ဓမ္မာနုပဿနာ နာမ၊ တာယ သတိယာ သမန္ဓာဂတော ပုဂ္ဂလော ဓမ္မာနုပဿီ နာမ။ ဧဝံ တာဝ ဒေသနာ ပုဂ္ဂလေ တိဋ္ဌတိ။ ကာယေ ပန “သုဘ” နှိ ဝိပလ္လာသပ္ပဟာနာ ကာယပရိဂ္ဂါဟိကာ သတိ မဂ္ဂေန သမိဇ္ဈတီတိ ကာယာနုပဿနာ နာမ။ ဝေဒနာယ “သုခါ” တိ ဝိပလ္လာသပ္ပဟာနာ ဝေဒနာ-ပရိဂ္ဂါဟိကာ သတိ မဂ္ဂေန သမိဇ္ဈတီတိ ဝေဒနာနုပဿနာ နာမ။ စိတ္တေ “နိစ္စ” နှိ ဝိပလ္လာသပ္ပဟာနာ စိတ္တပရိဂ္ဂါဟိကာ သတိ မဂ္ဂေန သမိဇ္ဈတီတိ စိတ္တာနုပဿနာ နာမ။ ဓမ္မေသု “အတ္တာ” တိ ဝိပလ္လာသပ္ပဟာနာ ဓမ္မပရိဂ္ဂါဟိကာ သတိ မဂ္ဂေန သမိဇ္ဈတီတိ ဓမ္မာနုပဿနာ နာမ။ ဣတိ ဧကာဝ မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တာ သတိ စတုကိစ္စသာဓကတ္တေန စတ္တာရိ နာမာနိ လဘတိ။ တေန ဝုတ္တံ “လောကုတ္တရ-မဂ္ဂက္ခဏေ ပန ဧကစိတ္တေယေဝ လဗ္ဘန္တိ” တိ။

သမ္မာသမာဓိနိဒ္ဒေသေ ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိတိ ကာမေဟိ ဝိဝိစ္စိတွာ ဝိနာ ဟုတွာ အပက္ကမိတွာ။ ယော ပနာယမေတ္ထ ဧဝကာရော၊ သော နိယမတ္ထောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ယသ္မာ စ နိယမတ္ထော၊ တသ္မာ ပဌမဇ္ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရဏ-သမယေ အဝိဇ္ဇမာနာနဓမ္မိ ကာမာနံ တဿ ပဌမဇ္ဈာနဿ ပဋိပက္ခဘာဝံ ကာမပရိစ္စာဂေနေဝ စဿ အဓိဂမံ ဒီပေတိ။ ကထံ? “ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိ” တိ ဧဝံ ဟိ နိယမေ ကယိရမာနေ ဣဒံ ပညာယတိ၊ နုနိမဿ^၁ ဈာနဿ ကာမာ ပဋိပက္ခဘူတာ၊ ယေသု သတိ ဣဒံ န ပဝတ္တတိ၊ အန္ဓကာရေ သတိ ပဒီပေါ-ဘာသော ဝိယ၊ တေသံ ပရိစ္စာဂေနေဝ စဿ အဓိဂမော ဟောတိ ဩရိမတီရပရိစ္စာဂေန ပါရိမတီရဿ ဝိယ။ တသ္မာ နိယမံ ကရောတီတိ။

တတ္ထ သိယာ၊ ကသ္မာ ပနေသ ပုဗ္ဗပဒေယေဝ ဝုတ္တော၊ န ဥတ္တရပဒေ၊ ကိံ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ အဝိဝိစ္စာပိ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရေယျာတိ? န ခေါ ပနေတံ ဧဝံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တံနိဿရဏတော ဟိ ပုဗ္ဗပဒေ ဧသ ဝုတ္တော။ ကာမဓာတုသမတိက္ကမနတော ဟိ ကာမရာဂပဋိပက္ခတော စ ဣဒံ ဈာနံ ကာမာနမေဝ နိဿရဏံ။ ယထာဟ “ကာမာနမေတံ နိဿရဏံ ယဒိဒံ နေက္ခမ္မ” နှိ^၂။ ဥတ္တရပဒေပိ ပန ယထာ “ဣဓေဝ ဘိက္ခဝေ သမဏော၊ ဣဓ ဒုတိယော သမဏော” တိ? ဧတ္ထ ဧဝကာရော အာနေတွာ ဝုစ္စတိ၊ ဧဝံ ဝတ္တဗ္ဗော။ န ဟိ သက္ကာ ဣတော အညေဟိပိ နိဝရဏသင်္ခါတေဟိ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ အဝိဝိစ္စ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရိတုံ။ တသ္မာ “ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိ ဝိဝိဇ္ဇေဝ

၁-နန္ဒိမဿ (သီ) ၂-ခု ၁-၂၃၇-ဣတိဝုတ္တကေ။ ၃-မ ၁-၉၂၊ အံ ၁-၅၆၀-ဝိဋ္ဌေသု။

အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ”တိ ဧဝံ ပဒဒ္ဒယေပိ ဧသ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ပဒဒ္ဒယေပိ စ ကိဉ္ဇာပိ
 ဝိဝိစ္စာတိ ဣမိနာ သာဓာရဏဝစနေန တဒင်္ဂိက္ခမ္ဘနသမုစ္ဆေဒပဋိပ္ပဿဒ္ဓိ-
 နိဿရဏဝိဝေကာ စိတ္တကာယဥပဓိဝိဝေကာ စ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆန္တိ၊ တထာပိ
 ပုဗ္ဗဘာဂေ ကာယဝိဝေကစိတ္တဝိဝေကဝိက္ခမ္ဘနဝိဝေကာ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ လောကုတ္တရ-
 မဂ္ဂက္ခဏေ ကာယဝိဝေကစိတ္တဝိဝေကသမုစ္ဆေဒဝိဝေကပဋိပ္ပဿဒ္ဓိဝိဝေကနိဿ-
 ရဏဝိဝေကာ။

ကာမေဟိတိ ဣမိနာ ပန ပဒေန ယေ စ မဟာနိဒ္ဒေသေ “ကတမေ
 ဝတ္ထုကာမာ မနာပိကာ ရူပါ”တိအာဒိနာ^၁ နယေန ဝတ္ထုကာမာ ဝုတ္တာ၊
 ယေ စ တတ္ထေဝ ဝိဘဏံ စ “ဆန္ဒော ကာမော၊ ရာဂေါ ကာမော၊ ဆန္ဒရာဂေါ
 ကာမော၊ သင်္ဂဟေ ကာမော၊ ရာဂေါ ကာမော၊ သင်္ဂဟရာဂေါ ကာမော”တိ^၂
 ဧဝံ ကိလေသကာမာ ဝုတ္တာ၊ တေ သဗ္ဗေပိ သင်္ဂဟိတာ ဣစ္စေဝ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဧဝံ ဟိ
 သတိ ဝိဝိစ္စေဝ ကာမေဟိတိ ဝတ္ထုကာမေဟိပိ ဝိဝိစ္စေဝါတိ အတ္ထော ယုဇ္ဇတိ။
 တေန ကာယဝိဝေကော ဝုတ္တာ ဟောတိ။

ဝိဝိစ္စ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိတိ ကိလေသကာမေဟိ သဗ္ဗာကုသလေဟိ
 ဝါ ဝိဝိစ္စာတိ အတ္ထော ယုဇ္ဇတိ။ တေန စိတ္တဝိဝေကော ဝုတ္တာ ဟောတိ။
 ပုရိမေန စေတ္ထ ဝတ္ထုကာမေဟိ ဝိဝေကဝစနတော ဧဝ ကာမသုခပရိစ္စာဂေါ၊
 ဒုတိယေန ကိလေသကာမေဟိ ဝိဝေကဝစနတော နေက္ခမ္ဘသုခပရိဂ္ဂဟော
 ဝိဘာဝိတော ဟောတိ။ ဧဝံ ဝတ္ထုကာမကိလေသကာမဝိဝေကဝစနတောယေဝ
 စ ဧတေသံ ပဌမေန သံကိလေသဝတ္ထုပ္ပဟာနံ၊ ဒုတိယေန သံကိလေသပ္ပဟာနံ။
 ပဌမေန လောလဘာဝဿ ဟေတုပရိစ္စာဂေါ၊ ဒုတိယေန ဗာလဘာဝဿ။
 ပဌမေန စ ပယောဂသုဒ္ဓိ၊ ဒုတိယေန အာသယပေါသနံ ဝိဘာဝိတံ ဟောတိတိ
 ဝိညာတဗ္ဗံ။ ဧသ တာဝ နယော ကာမေဟိတိ ဧတ္ထ ဝုတ္တကာမေသု ဝတ္ထု-
 ကာမပက္ခေ။

ကိလေသကာမပက္ခေ ပန ဆန္ဒောတိ စ ရာဂေါတိ စ ဧဝမာဒိဟိ အနေက-
 ဘေဒေါ ကာမစ္ဆန္ဒောဝ ကာမောတိ အဓိပ္ပေတော။ သော စ အကုသလပရိ-
 ယာပန္နောပိ သမာနော “တတ္ထ ကတမေ ကာမာ၊ ဆန္ဒော ကာမော”တိ-
 အာဒိနာ^၃ နယေန ဝိဘဏံ ဥပရိ ဈာနင်္ဂပဋိပက္ခတော ဝိသု ဝုတ္တာ၊
 ကိလေသကာမတ္တာ ဝါ ပုရိမပဒေ ဝုတ္တာ၊ အကုသလပရိယာပန္နတ္တာ ဒုတိယ-
 ပဒေ။ အနေကဘေဒတော စဿ ကာမတောတိ အဝတွာ ကာမေဟိတိ ဝုတ္တံ။

၁-ခု ၇-၁-ပိဋေ။ ၂-ခု ၇-၂၊ အဘိ ၂-၂၆၆-ပိဋေသု။ ၃-အဘိ ၂-၂၆၆-ပိဋေ။

အညေသမ္ပိ စ ဓမ္မာနံ အကုသလဘာဝေ ဝိဇ္ဇမာနေ “တတ္ထ ကတမေ အကုသလာ ဓမ္မာ၊ ကာမတ္ထန္တော” တိအာဒိနာ နယေန ဝိဘဏံ ဥပရိ ဈာနင်္ဂ-
 ပစ္စနိကပဋိပက္ခဘာဝဒဿနတော နိဝရဏာနေဝ ဝုတ္တာနိ။ နိဝရဏာနိ ဟိ
 ဈာနင်္ဂပစ္စနိကာနိ၊ တေသံ ဈာနင်္ဂါနေဝ ပဋိပက္ခာနိ ဝိဒ္ဓိသကာနိ ဝိနာသကာ-
 နိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တထာ ဟိ “သမာဓိ ကာမတ္ထန္တဿ ပဋိပက္ခော၊ ဝီတိ
 ဗျာပါဒဿ၊ ဝိတက္ခော ထိနမိဒ္ဓဿ၊ သုခံ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စဿ၊ ဝိစာရော ဝိစိ-
 ကိစ္ဆာယာ” တိ ၂ ပေဋကေ ဝုတ္တံ။

ဝေမေတ္တ “ဝိဝိစ္စေ ကာမေဟိ” တိ ဣမိနာ ကာမတ္ထန္တဿ ဝိက္ခမ္ဘနဝိဝေကော
 ဝုတ္တော ဟောတိ။ “ဝိဝိစ္စ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ” တိ ဣမိနာ ပဉ္စန္ဒမ္ပိ နိဝရဏာနံ။
 အဂဟိတဂ္ဂဟဏေန ပန ပဌမေန ကာမတ္ထန္တဿ၊ ဒုတိယေန သေသနိဝရဏာနံ။
 တထာ ပဌမေန တီသု အကုသလမူလေသု ပဉ္စကာမဂုဏဘေဒဝိသယဿ
 လောဘဿ၊ ဒုတိယေန အာသာတဝတ္ထုဘေဒါဒိဝိသယာနံ ဒေါသမောဟာနံ။
 ဩဃာဒီသု ဝါ ဓမ္မေသု ပဌမေန ကာမောဃကာမယောဂကာမာသဝကာမု-
 ပါဒါနအဘိဇ္ဈာကာယဂန္ထကာမရာဂသညောဇနာနံ၊ ဒုတိယေန အဝသေသ-
 ဩဃယောဂါသဝဥပါဒါနဂန္ထသံယောဇနာနံ။ ပဌမေန တဏှာယ တံသမ္ပ-
 ယုတ္တကာနဉ္စ၊ ဒုတိယေန အဝိဇ္ဇာယ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ။ အပိစ ပဌမေန
 လောဘသမ္ပယုတ္တအဋ္ဌစိတ္တုပ္ပါဒါနံ၊ ဒုတိယေန သေသာနံ စတုန္ဒံ အကုသလ-
 စိတ္တုပ္ပါဒါနံ ဝိက္ခမ္ဘနဝိဝေကော ဝုတ္တော ဟောတိတိ ဝေဒိတဗျော။

တ္ထောဝတာ စ ပဌမဿ ဈာနဿ ပဟာနင်္ဂံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ သမ္ပယော-
 ဂင်္ဂံ ဒဿေတံ သဝိတက္ကံ သဝိစာရန္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ အာရမ္မဏေ စိတ္တဿ
 အဘိနိရောပနလက္ခဏော ဝိတက္ခော။ အာရမ္မဏာနုမဇ္ဇနလက္ခဏော ဝိစာရော။
 သန္တေပိ စ နေသံ ကတ္ထမိ အဝိပ္ပယောဂေ ဩဋ္ဌာရိကဋ္ဌေန ပုဗ္ဗင်္ဂမဋ္ဌေန စ
 ဃဏှာဘိဃာတော ဝိယ စေတသော ပဌမာဘိနိပါတော ဝိတက္ခော၊ သုခု-
 မဋ္ဌေန အနုမဇ္ဇနသဘာဝေန စ ဃဏှာနုရဝေါ ဝိယ အနုပ္ပဗန္ဓော ဝိစာရော။
 ဝိပ္ပါရဝါ စေတ္ထ ဝိတက္ခော ပဌမုပ္ပတ္တိကာလေ ပရိပ္ပန္နနဘူတော စိတ္တဿ၊
 အာကာသေ ဥပ္ပတိတုကာမဿ ပက္ခိနော ပက္ခဝိက္ခေပေါ ဝိယ၊ ပဒုမာဘိ-
 မုခပါတော ဝိယ စ ဂန္ဓာနုဗန္ဓစေတသော ဘမရဿ။ သန္တဝုတ္တိ ဝိစာရော
 နာတိပရိပ္ပန္နနဘူတော စိတ္တဿ၊ အာကာသေ ဥပ္ပတိတဿ ပက္ခိနော ပက္ခပ္ပ-
 သာရဏံ ဝိယ၊ ပရိပ္ပမနံ ဝိယ စ ပဒုမာဘိမုခပတိတဿ ဘမရဿ ပဒုမဿ
 ဥပရိဘာဝေ။

၁-အဘိ ၂-၂၆၆-ပိဋေ။ ၂-ဂဝေသိတဗျော။

ဒုကနိပါတဋ္ဌကထာယံ ပန “အာကာသေ ဂစ္ဆတော မဟာသကုဏဿ ဥဘောဟိ ပက္ခေဟိ ဝါတံ ဂဟေတွာ” ပက္ခေ သန္ဓိသီဒါပေတွာ ဂမနံ ဝိယ အာရမ္မဏေ စေတသော အဘိနိရောပနဘာဝေန ပဝတ္တော ဝိတက္ကော၊ ဝါတဂ္ဂဟဏတ္ထံ ပက္ခေ ဖန္ဒာပယမာနဿ ဂမနံ ဝိယ အနုမဇ္ဇနဘာဝေန ပဝတ္တော ဝိစာရော”တိ ဝုတ္တံ။ တံ အနုပ္ပဗန္ဓေန ပဝတ္တိယံ ယုဇ္ဇတိ။ သော ပန တေသံ ဝိသေသော ပဌမဒုတိယဇ္ဈာနေသု ပါကဋ္ဌော ဟောတိ။ အပိစ မလဂ္ဂဟိတံ ကံသဘာဇနံ ဧကေန ဟတ္ထေန ဒဠိ ဂဟေတွာ ဣတရေန ဟတ္ထေန စုဏ္ဏ-
 တေလဝါလဏ္ဍုပကေန ပရိမဇ္ဇန္တဿ ဒဠဂ္ဂဟဏဟတ္ထော ဝိယ ဝိတက္ကော၊ ပရိ-
 မဇ္ဇနဟတ္ထော ဝိယ ဝိစာရော။ တထာ ကုမ္ဘကာရဿ ဒဏ္ဍပ္ပဟာရေန စက္ကံ
 ဘမယိတွာ ဘာဇနံ ကရောန္တဿ ဥပ္ပိဋ္ဌနဟတ္ထော ဝိယ ဝိတက္ကော၊ ဣတော
 စိတော စ သံသရဏဟတ္ထော ဝိယ ဝိစာရော။ တထာ မဏ္ဍလံ ကရောန္တဿ
 မဇ္ဈေ သန္ဓိရုဇ္ဈိတွာ ဌိတကဏ္ဍကော ဝိယ အဘိနိရောပနော ဝိတက္ကော၊ ဗဟိ
 ပရိဗ္ဗမနကဏ္ဍကော ဝိယ အနုမဇ္ဇနော ဝိစာရော။ ဣတိ ဣမိနာ စ ဝိတက္ကေန
 ဣမိနာ စ ဝိစာရေန သဟ ဝတ္တတိ ရုက္ခော ဝိယ ပုပ္ဖေန ဖလေန စာတိ ဣဒံ
 ဈာနံ “သဝိတက္ကံ သဝိစာရ”န္တိ ဝုဇ္ဇတိ။

ဝိဝေကဇန္တိ ဧတ္ထ ဝိဝိတ္တိ ဝိဝေကော၊ နိဝရဏဝိဝေမာတိ အတ္ထော။
 ဝိဝိတ္ထောတိ ဝါ ဝိဝေကော၊ နိဝရဏဝိဝိတ္ထော ဈာနသမ္ပယုတ္တဓမ္မရာသီတိ
 အတ္ထော။ တသ္မာ ဝိဝေကာ၊ တသ္မိံ ဝါ ဝိဝေကေ ဇာတန္တိ ဝိဝေကဇံ။ ဝီတိသုခန္တိ
 ဧတ္ထ ဝီဏယတိတိ ဝီတိ၊ သာ သမ္ပိယာယနလက္ခဏာ။ သာ ပနေသာ ခုဒ္ဒိကာ
 ဝီတိ ခဏိကာ ဝီတိ ဩက္ကန္တိကာ ဝီတိ ဥဗ္ဗေဂါ ဝီတိ ဖရဏာ ဝီတိတိ ပဉ္စဝိဓာ
 ဟောတိ။

တတ္ထ ခုဒ္ဒိကာ ဝီတိ သရီရေ လောမဟံသနမတ္ထမေဝ ကာတုံ သက္ကောတိ။
 ခဏိကာ ဝီတိ ခဏေ ခဏေ ဝိဇ္ဇုပ္ပါဒသဒိသာ၂ ဟောတိ။ ဩက္ကန္တိကာ ဝီတိ
 သမုဒ္ဒတီရံ ဝိစိ ဝိယ ကာယံ ဩက္ကမိတွာ ဩက္ကမိတွာ ဘိဇ္ဇတိ။ ဥဗ္ဗေဂါ ဝီတိ
 ဗလဝတိ ဟောတိ ကာယံ ဥဒ္ဓဂ္ဂံ ကတွာ အာကာသေ လင်္ခာပနပ္ပမာဏပ္ပတ္တာ။
 ဖရဏာ ဝီတိ အတိဗလဝတိ ဟောတိ။ တာယ ဟိ ဥပ္ပန္နာယ သကလသရီရံ
 ဓမိတွာ ပူရိတဝတ္တိ ဝိယ မဟတာ ဥဒကောသေန ပက္ခန္ဓပဗ္ဗတကုမ္ဘိ ဝိယ စ
 အနုပရိဖုဋ် ဟောတိ။ သာ ပနေသာ ပဉ္စဝိဓာ ဝီတိ ဂပ္ပံ ဂဏှန္တိ ပရိပါကံ
 ဂစ္ဆန္တိ ဒုဝိဓံ ပဿဒ္ဓိံ ပရိပူရေတိ ကာယပဿဒ္ဓိဉ္စ စိတ္တပဿဒ္ဓိဉ္စ။ ပဿဒ္ဓိဂပ္ပံ
 ဂဏှန္တိ ပရိပါကံ ဂစ္ဆန္တိ ဒုဝိဓမ္မိ သုခံ ပရိပူရေတိ ကာယိကဉ္စ စေတသိကဉ္စ။

၁-ဂါဟာပေတွာ (သီ) ၂-ဝိဇ္ဇုပ္ပါဒသဒိသာ (သီ)

သုခံ ဂစ္ဆံ ဂဏန္တံ ပရိပါကံ ဂစ္ဆန္တံ တိရိစ္ဆံ သမာဓိံ ပရိပူရေတိ ခဏိက-
သမာဓိံ ဥပစာရသမာဓိံ အပ္ပနာသမာဓိဉ္ဇာတိ။ တာသု စ ယာ အပ္ပနာ
သမာဓိဿ မူလံ ဟုတွာ ဝခုမာနာ သမာဓိသမ္ပယောဂံ ဂတာ ဖရဏာ
ပီတိ၊ အယံ ဣမသ္မိံ အတ္ထေ အဓိပ္ပေတာ ပီတိတိ။

ဣတရံ ပန သုခယတိတိ သုခံ၊ ယဿုပ္ပဇ္ဇတိ၊ တံ သုခိတံ ကရောတိတိ
အတ္ထော။ သုခနံ ဝါ သုခံ၊ သုဠု ဝါ ခါဒတိ၊ ခဏတိ စ ကာယစိတ္တာဗာဓန္တိ သုခံ၊
သောမနဿဝေဒနာယေတံ နာမံ။ တံ သာတလက္ခဏံ။ သန္တေပိ စ နေသံ
ကတ္တစိ အဝိပ္ပယောဂေ ဣဋ္ဌာရမ္မဏပဋိလာဘတုဋ္ဌိ ပီတိ၊ ပဋိလဒ္ဓရသာနဘဝနံ
သုခံ။ ယတ္ထ ပီတိ၊ တတ္ထ သုခံ။ ယတ္ထ သုခံ၊ တတ္ထ န နိယမတော ပီတိ။
သင်္ခါရက္ခန္ဓသင်္ဂဟိတာ ပီတိ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓသင်္ဂဟိတံ သုခံ။ ကန္တာရခိန္ဓဿ
ဝနန္တုဒကဒဿနသဝနေသု ဝိယ ပီတိ၊ ဝနန္တုယာပဝေသနဥဒကပရိဘောဂေသု
ဝိယ သုခံ။ တသ္မိံ တသ္မိံ သမယေ ပါကဋ္ဌဘာဝတော စေတံ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။
ဣတိ အယဉ္စ ပီတိ ဣဒဉ္စ သုခံ အဿ ဈာနဿ၊ အသ္မိံ ဝါ ဈာနေ အတ္ထိတိ
ဣဒံ ဈာနံ “ပီတိသုခ”န္တိ ဝုစ္စတိ။ အထ ဝါ ပီတိ စ သုခဉ္စ ပီတိသုခံ ဓမ္မဝိနယာ-
ဒယော ဝိယ။ ဝိဝေကဇံ ပီတိသုခံ အဿ ဈာနဿ၊ အသ္မိံ ဝါ ဈာနေ အတ္ထိတိ
ဧဝမ္ပိ ဝိဝေကဇံ ပီတိသုခံ။ ယထေဝ ဟိ ဈာနံ၊ ဧဝံ ပီတိသုခမေတ္ထ ဝိဝေကဇ-
မေဝ ဟောတိ။ တဉ္စဿ အတ္ထိတိ တသ္မာ အလောပသမာသံ ကတွာ ဧကပဒေ-
နေဝ “ဝိဝေကဇံ ပီတိသုခ”န္တိပိ ဝတ္ထု ယုဇ္ဇတိ။

ပဌမန္တိ ဂဏနာနုပုဗ္ဗတာ ပဌမံ၊ ပဌမံ ဥပ္ပန္နန္တိပိ ပဌမံ။ ဈာနန္တိ ဒုဝိဓံ ဈာနံ
အာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာနဉ္စ လက္ခဏူပနိဇ္ဈာနဉ္စ။ တတ္ထ အဋ္ဌ သမာပတ္တိယော ပထဝိ-
ကသိဏာဒိအာရမ္မဏံ ဥပနိဇ္ဈာယန္တိတိ “အာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာန”န္တိ သင်္ချံ ဂတာ။
ဝိပဿနာမဂ္ဂဖလာနိ ပန လက္ခဏူပနိဇ္ဈာနံ နာမ။ တတ္ထ ဝိပဿနာ အနိစ္စာဒိ-
လက္ခဏဿ ဥပနိဇ္ဈာနတော လက္ခဏူပနိဇ္ဈာနံ၊ ဝိပဿနာယ ကတကိစ္စဿ
မဂ္ဂေန ဣဇ္ဈာနတော မဂ္ဂေါ လက္ခဏူပနိဇ္ဈာနံ၊ ဖလံ ပန နိရောဓသစ္စံ တထလက္ခဏံ
ဥပနိဇ္ဈာယတိတိ လက္ခဏူပနိဇ္ဈာနံ။ တေသု ဣဓ ပုဗ္ဗဘာဂေ အာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာနံ၊
လောကုတ္တရမဂ္ဂက္ခဏေ လက္ခဏူပနိဇ္ဈာနံ အဓိပ္ပေတံ၊ တသ္မာ အာရမ္မဏူပ-
နိဇ္ဈာနတော လက္ခဏူပနိဇ္ဈာနတော ပစ္စနိကံဇ္ဈာပနတော စ “ဈာန”န္တိ
ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဥပသမ္ပဇ္ဇာတိ ဥပဂန္တု၊ ပါပုဏိတွာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။
ဥပသမ္ပာဒယိတွာ ဝါ၊ နိပ္ပါဒေတွာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဝိဟရတိတိ တဒနုရူပေန
ဣရိယာပထဝိဟာရေန ဣရိယတိ၊ ဝုတ္တပ္ပကာရဈာနသမင်္ဂီ ဟုတွာ အတ္တဘာဝဿ
ဝုတ္တိံ အဘိနိပ္ပါဒေတိ။

ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဂူပသမာတိ ဧတ္ထ ဝိတက္ကဿံ စ ဝိစာရဿ စာတိ ဣမေသံ ဦန္တံ ဂူပသမာ သမတိက္ကမာ၊ ဒုတိယဇ္ဈာနက္ခဏေ အပါတုဘာဝါတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တတ္ထ ကိဉ္စာပိ ဒုတိယဇ္ဈာနေ သဗ္ဗေပိ ပဌမဇ္ဈာနဓမ္မာ န သန္တိ၊ အညေယေဝ ဟိ ပဌမဇ္ဈာနေ ဖဿာဒယော၊ အညေ ဣဓာတိ။ ဩဠာရိကဿ ပန ဩဠာရိကဿ အင်္ဂဿ သမတိက္ကမာ ပဌမဇ္ဈာနတော ပရေသံ ဒုတိယဇ္ဈာနာဒိနံ အဓိဂမော ဟောတိတိ ဒဿနတ္ထံ “ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဂူပသမာ”တိ ဧဝံ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အဇ္ဈတ္တန္တိ ဣဓ နိယကဇ္ဈတ္တံ အဓိပေတံ၊ တသ္မာ အတ္တနိ ဇာတံ၊ အတ္တသန္တာနေ နိဗ္ဗတ္တန္တိ အတ္ထော။

သမ္ပသာဒနန္တိ သမ္ပသာဒနံ ဝုစ္စတိ သဒ္ဓါ။ သမ္ပသာဒနယောဂတော ဈာနမ္ပိ သမ္ပသာဒနံ နိလဝဏ္ဏယောဂတော နိလဝတ္ထံ ဝိယ။ ယသ္မာ ဝါ တံ ဈာနံ သမ္ပသာဒနသမန္တာဂတတ္တာ ဝိတက္ကဝိစာရက္ခေဘဂူပသမနေန စ စေတော သမ္ပသာဒယတိ၊ တသ္မာပိ သမ္ပသာဒနန္တိ ဝုတ္တံ။ ဣမသ္မိံ စ အတ္ထဝိကပ္ပေ သမ္ပသာဒနံ စေတသောတိ ဧဝံ ပဒသမ္ပန္ဓော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ပုရိမသ္မိံ ပန အတ္ထဝိကပ္ပေ စေတသောတိ ဧတံ ဧကောဒိဘာဝေန သဒ္ဓိံ ယောဇေတဗ္ဗံ။

တတြာယံ အတ္ထယောဇနာ—ဧကော ဥဒေတိတိ ဧကောဒိ၊ ဝိတက္ကဝိစာ- ရေဟိ အနဇ္ဈာရူဠတ္တာ အဂ္ဂေါ သေဠော ဟုတွာ ဥဒေတိတိ အတ္ထော။ သေဠောပိ ဟိ လောကေ ဧကောတိ ဝုစ္စတိ။ ဝိတက္ကဝိစာရဝိရဟိတော ဝါ ဧကော အသဟာယော ဟုတွာ ဣတိပိ ဝတ္ထု ဝဇ္ဇတိ။ အထ ဝါ သမ္ပ- ယုတ္တဓမ္မေ ဥဒါယတိတိ ဥဒိ၊ ဥဠပေတိတိ အတ္ထော။ သေဠောဠေန ဧကော စ သော ဥဒိ စာတိ ဧကောဒိ။ သမာဓိဿေတံ အဓိဝစနံ။ ဣတိ ဣမံ ဧကောဒိံ ဘာဝေတိ ဝဇ္ဇေတိတိ ဣဒံ ဒုတိယံ ဈာနံ ဧကောဒိဘာဝံ။ သော ပနာယံ ဧကောဒိယသ္မာ စေတသော၊ နသတ္တဿ န ဇီဝဿ။ တသ္မာ ဧတံ “စေတသော ဧကောဒိဘာဝ”န္တိ ဝုတ္တံ။

နန စာယံ သဒ္ဓါ ပဌမဇ္ဈာနေပိ အတ္ထိ၊ အယဉ္ဇ ဧကောဒိနာမကော သမာဓိ၊ အထ ကသ္မာ ဣဒမေဝ “သမ္ပသာဒနံ စေတသော ဧကောဒိဘာဝ”န္တိ စ ဝုတ္တန္တိ။ ဝုစ္စတေ—အဒုံ ဟိ ပဌမဇ္ဈာနံ ဝိတက္ကဝိစာရက္ခေဘေန ဝိစိတရင်္ဂသမာကုလမိဝ ဇေလံ န သုပ္ပသန္တံ ဟောတိ၊ တသ္မာ သတိယာပိ သဒ္ဓါယ “သမ္ပသာဒန”န္တိ န ဝုတ္တံ။ န သုပ္ပသန္တုတ္တာယေဝ စေတ္ထ သမာဓိပိ န သုဠု ပါကဠော၊ တသ္မာ “ဧကောဒိ- ဘာဝ”န္တိပိ န ဝုတ္တံ။ ဣမသ္မိံ ပန ဈာနေ ဝိတက္ကဝိစာရပလိဗောဓာဘာဝေန လဒ္ဓေါကာသာ ဗလဝတိ သဒ္ဓါ၊ ဗလဝသဒ္ဓါသဟာယပဋိလာဘေနေဝ စ သမာဓိပိ ပါကဠော၊ တသ္မာ ဣဒမေဝ ဧဝံ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အဝိတက္ကံ အဝိစာရန္တိ ဘာဝနာယ ပဟိနတ္တာ ဧတသ္မိံ, ဧတဿ ဝါ
 ဝိတက္ကော နတ္ထိတိ အဝိတက္ကံ။ ဣမိနာဝ နယေန အဝိစာရံ။ ဧတ္တာဟ “နန စ
 ‘ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝုပသမာ’တိ ဣမိနာပိ အယမတ္ထော သိဒ္ဓေါ။ အထ ကသ္မာ
 ပုန ဝုတ္တံ ‘အဝိတက္ကံ အဝိစာရ’န္တိ”။ ဝုစ္စတေ—ဧဝမေတံ, သိဒ္ဓေါဝါယမတ္ထော၊
 န ပနေတံ တဒတ္ထဒီပကံ။ နန အဝေါစုမှ “ဩဠာရိကဿ ပန ဩဠာရိကဿ
 အင်္ဂဿ သမတိက္ကမာ ပဌမဇ္ဈာနတော ပရေသံ ဒုတိယဇ္ဈာနာဒီနံ သမဓိဂမော
 ဟောတိတိ ဒဿနတ္ထံ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝုပသမာတိ ဧဝံ ဝုတ္တံ”န္တိ။

အပိစ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝုပသမာ ဣဒံ သမ္ပသာဒနံ၊ န ကိလေသကာလုဿိ-
 ယဿ။ ဝိတက္ကဝိစာရာနဉ္စ ဝုပသမာ ဧကောဒိဘာဝံ၊ န ဥပစာရဇ္ဈာနမိဝ
 နိဝရဏပ္ပဟာနာ၊ န ပဌမဇ္ဈာနမိဝ စ အင်္ဂပါတုဘာဝါတိ ဧဝံ သမ္ပသာဒန-
 ဧကောဒိဘာဝါနံ ဟေတုပရိဒီပကမိဒံ ဝစနံ။ တထာ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝုပသမာ
 ဣဒံ အဝိတက္ကအဝိစာရံ၊ န တတိယစတုတ္ထဇ္ဈာနာနိ ဝိယ စက္ခုဝိညာဏာဒီနိ
 ဝိယ စ အဘာဝါတိ ဧဝံ အဝိတက္ကအဝိစာရဘာဝဿ ဟေတုပရိဒီပကဉ္စ။ န
 ဝိတက္ကဝိစာရာဘာဝမတ္ထပရိဒီပကံ၊ ဝိတက္ကဝိစာရာဘာဝမတ္ထပရိဒီပကမေဝ ပန
 “အဝိတက္ကံ အဝိစာရ”န္တိ ဣဒံ ဝစနံ။ တသ္မာ ပုရိမံ ဝတွာပိ ပုန ဝတ္ထဗ္ဗမေဝါတိ။

သမာဓိဇန္တိ ပဌမဇ္ဈာနသမာဓိတော, သမ္ပယုတ္တသမာဓိတော ဝါ ဇာတန္တိ
 အတ္ထော။ တတ္ထ ကိဉ္စာပိ ပဌမဇ္ဈာနမ္ပိ သမ္ပယုတ္တသမာဓိတော ဇာတံ၊ အထ
 ခေါ အယမေဝ သမာဓိ “သမာဓိ”တိ ဝတ္ထဗ္ဗတံ အရဟတိ ဝိတက္ကဝိစာရက္ခောဘ-
 ဝိရဟေန အတိဝိယ အစလတ္တာ သုပ္ပသန္တတ္တာ စ။ တသ္မာ ဣမဿ ဝဏ္ဏဘဏ-
 နတ္ထံ ဣဒမေဝ “သမာဓိဇ”န္တိ ဝုတ္တံ။ ဝီတိယုန္တိ ဣဒံ ဝုတ္တနယမေဝ။ ဒုတိယန္တိ
 ဂဏနာနုပုဗ္ဗတာ ဒုတိယံ၊ ဣဒံ ဒုတိယံ ဥပ္ပန္နန္တိပိ ဒုတိယံ။

ဝီတိယာ စ ဝိရာဂါဘိ ဝိရာဂေါ နာမ ဝုတ္တပ္ပကာရာယ ဝီတိယာ ဇိဂုစ္ဆနံ ဝါ
 သမတိက္ကမော ဝါ၊ ဥဘိန္နံ ပန အန္တရာ စသဒ္ဓေါ သမ္ပိဏ္ဏနတ္ထော၊ သော
 ဝုပသမံ ဝါ သမ္ပိဏ္ဏတိ ဝိတက္ကဝိစာရဝုပသမံ ဝါ။ တတ္ထ ယဒါ ဝုပသမမေဝ
 သမ္ပိဏ္ဏတိ၊ တဒါ ဝီတိယာ ဝိရာဂါ စ, ကိဉ္စ ဘိယျော ဝုပသမာ စာတိ ဧဝံ
 ယောဇနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဣမိဿာ စ ယောဇနာယ ဝိရာဂေါ ဇိဂုစ္ဆနတ္ထော
 ဟောတိ၊ တသ္မာ ဝီတိယာ ဇိဂုစ္ဆနာ စ သမတိက္ကမာ စာတိ အယမတ္ထော
 ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ယဒါ ပန ဝိတက္ကဝိစာရဝုပသမံ သမ္ပိဏ္ဏတိ၊ တဒါ ဝီတိယာ စ ဝိရာဂါ၊
 ကိဉ္စ ဘိယျော ဝိတက္ကဝိစာရာနဉ္စ ဝုပသမာတိ ဧဝံ ယောဇနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။
 ဣမိဿာ စ ယောဇနာယ ဝိရာဂေါ သမတိက္ကမနတ္ထော ဟောတိ၊ တသ္မာ
 ဝီတိယာ စ သမတိက္ကမာ, ဝိတက္ကဝိစာရာနဉ္စ ဝုပသမာတိ အယမတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

ကာမဇ္ဇေတေ ဝိတက္ကဝိစာရာ ဒုတိယဇ္ဈာနေယေဝ ဝူပသန္တာ၊ ဣမဿ ပန ဈာနဿ မဂ္ဂပရိဒီပနတ္ထံ ဝဏ္ဏဘဏနတ္ထဇ္ဇေတံ ဝုတ္တံ။ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝူပသမာတိ ဟိ ဝုတ္တေ ဣဒံ ပညာယတိ “နူနံ” ဝိတက္ကဝိစာရာဝူပသမော မဂ္ဂေ၊ ဣမဿ ဈာနဿာ”တိ။ ယထာ စ တတိယေ အရိယမဂ္ဂေ အပ္ပဟီနာနမ္ပိ သက္ကာယ- ဒိဋ္ဌာဒီနံ “ပဇ္ဇန္တံ ဩရမ္ဘာဂိယာနံ သံယောဇနာနံ ပဟာနာ”တိ^၂ ဧဝံ ပဟာနံ ဝုစ္စမာနံ ဝဏ္ဏဘဏနံ ဟောတိ၊ တဒဓိဂမာယ ဥဿုက္ကာနံ ဥဿာဟဇနကံ၊ ဧဝမေဝ ဣမ အဝူပသန္တာနမ္ပိ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝူပသမော ဝုစ္စမာနော ဝဏ္ဏဘဏနံ ဟောတိ၊ တေနာယမတ္ထော ဝုတ္တော “ဝိတိယာ စ သမတိက္ကမာ ဝိတက္ကဝိစာရာနဉ္စ ဝူပသမာ”တိ။

ဥပေက္ခကော စ ဝိဟရတီတိ ဧတ္ထ ဥပပတ္တိတော ဣက္ခတီတိ ဥပေက္ခာ၊ သမံ ပဿတိ အပက္ခပတိတာ ဟုတွာ ပဿတီတိ အတ္ထော။ တာယ ဝိသဒါယ ဝိပုလ္လာယ ထာမဂတာယ သမန္ဓာဂတတ္တာ တတိယဇ္ဈာနသမဂ္ဂိ “ဥပေက္ခ- ကော”တိ ဝုစ္စတိ။

ဥပေက္ခာ ပန ဒသဝိဓာ ဟောကိ ဆဠှုပေက္ခာ ဗြဟ္မဝိဟာရပေက္ခာ ဗောဇ္ဈင်္ဂပေက္ခာ ဝိရိယုပေက္ခာ သင်္ခါရပေက္ခာ ဝေဒနပေက္ခာ ဝိပဿနပေက္ခာ တတြိမဇ္ဈတ္တပေက္ခာ ဈာနပေက္ခာ ပါရိသုဒ္ဓါပေက္ခာတိ။

တတ္ထ ယာ “ဣမ ဘိက္ခဝေ ဒိဏာသဝေါ ဘိက္ခု စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသွာ နေဝ သုမနော ဟောတိ န ဒုမ္ပနော၊ ဥပေက္ခကော စ ဝိဟရတိ သတော သမ္ပဇာ- နော”တိ^၃ ဧဝမာဂတာ ဒိဏာသဝဿ ဆသု ဒွါရေသု ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌဆဠှာရမ္မဏာ- ပါထေ ပရိသုဒ္ဓပကတိဘာဝါဝိဇဟနာကာရဘူတာ ဥပေက္ခာ၊ အယံ ဆဠှု- ပေက္ခာ နာမ။

ယာ ပန “ဥပေက္ခာသဟဂတေန စေတသာ ဧကံ ဒိသံ ဖရိတွာ ဝိဟရတိ”တိ^၄ ဧဝမာဂတာ သတ္ထေသု မဇ္ဈတ္တာကာရဘူတာ ဥပေက္ခာ၊ အယံ ဗြဟ္မဝိဟာရ- ပေက္ခာ နာမ။

ယာ ပန “ဥပေက္ခာသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေတိ ဝိဝေကနိဿိတ”^၅ ဧဝမာဂတာ သဟဇာတဓမ္မာနံ မဇ္ဈတ္တာကာရဘူတာ ဥပေက္ခာ၊ အယံ ဗောဇ္ဈင်္ဂပေက္ခာ နာမ။

၁-နန(သီ) ၂-ဒီ ၁-၁၄၈၊ မ ၂-၉၉၊ သံ ၃-၆၃၊ အံ ၁-၂၃၅-ပိဋ္ဌာဒီသု။
 ၃-အံ ၂-၂၄၇-ပိဋ္ဌေ၊ ၄-ဒီ ၁-၂၃၄၊ မ ၁-၄၇-ပိဋ္ဌာဒီသု။ ၅-မ ၂-၂၀၄-ပိဋ္ဌာဒီသု။

ယာ ပန “ကာလေန ကာလံ ဥပေက္ခာနိမိတ္တံ မနသိကရေတိ”တိ^၁ ဧဝမာဂတာ အနစ္စာရဒ္ဓနာတိသိထိလဝီရိယသင်္ခါတာ ဥပေက္ခာ၊ အယံ ဝီရိယု-ပေက္ခာ နာမ။

ယာ ပန “ကတိ သင်္ခါရုပေက္ခာ သမထဝသေန^၂ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကတိ သင်္ခါရုပေက္ခာ ဝိပဿနာဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ အဋ္ဌ သင်္ခါရုပေက္ခာ သမထဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဒသ သင်္ခါရုပေက္ခာ ဝိပဿနာဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ”တိ^၃ ဧဝမာဂတာ နိဝရဏာဒိ-ပဋိသင်္ခါသန္တိဋ္ဌနာဂဟဏေ မဇ္ဈတ္တဘူတာ ဥပေက္ခာ၊ အယံ သင်္ခါရုပေက္ခာ နာမ။

ယာ ပန “ယသ္မိံ သမယေ ကာမာဝစရံ ကုသလံ စိတ္တံ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ ဥပေက္ခာသဟဂတ”န္တိ^၄ ဧဝမာဂတာ အဒုက္ခမသုခသညိတာ ဥပေက္ခာ၊ အယံ ဝေဒနုပေက္ခာ နာမ။

ယာ “ယဒတ္ထိ ယံ ဘူတံ၊ တံ ပဇဟတိ၊ ဥပေက္ခံ ပဋိလဘတိ”တိ^၅ ဧဝ-မာဂတာ ဝိစိနနေ မဇ္ဈတ္တဘူတာ ဥပေက္ခာ၊ အယံ ဝိပဿနုပေက္ခာ နာမ။

ယာ ပန ဆန္ဒာဒိသု ယေဝါပနကေသု အာဂတာ သဟဇာတာနံ သမဝါ-ဟိတဘူတာ ဥပေက္ခာ၊ အယံ တတြမဇ္ဈတ္တုပေက္ခာ နာမ။

ယာ ပန “ဥပေက္ခကော စ ဝိဟရတိ”တိ^၆ ဧဝမာဂတာ အဂ္ဂသုခေပိ တသ္မိံ အပက္ခပါတဇနနိ ဥပေက္ခာ၊ အယံ ဈာနုပေက္ခာ နာမ။

ယာ ပန “ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိံ စတုတ္ထံ ဈာန”န္တိ^၇ ဧဝမာဂတာ သဗ္ဗ-ပစ္စနိကပရိသုဒ္ဓါ ပစ္စနိကဂူပသမနေပိ အဗျာပါရဘူတာ ဥပေက္ခာ၊ အယံ ပါရိသုဒ္ဓုပေက္ခာ နာမ။

တတ္ထ ဆဋ္ဌင်္ဂပေက္ခာ စ ဗြဟ္မဝိဟာရုပေက္ခာ စ ဗောဇ္ဈင်္ဂပေက္ခာ စ တတြ-မဇ္ဈတ္တုပေက္ခာ စ ဈာနုပေက္ခာ စ ပါရိသုဒ္ဓုပေက္ခာ စ အတ္ထတော ကော၊ တတြမဇ္ဈတ္တုပေက္ခာဝ ဟောတိ။ တေန တေန အဝတ္ထာဘေဒေန ပနဿာယံ ဘေဒေါ။ ဧကဿာပိ သတော သတ္တဿ ကုမာရယုဝတ္ထေရသေနာပတိရာဇာ-ဒိဝသေန ဘေဒေါ ဝိယ၊ တသ္မာ တာသု ယတ္ထ ဆဋ္ဌင်္ဂပေက္ခာ၊ န တတ္ထ ဗောဇ္ဈင်္ဂပေက္ခာဒယော။ ယတ္ထ ဝါပန ဗောဇ္ဈင်္ဂပေက္ခာ၊ န တတ္ထ ဆဋ္ဌင်္ဂပေက္ခာ-ဒယော ဟောန္တိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၁-အံ ၁-၂၅၀-ပိဋ္ဌေ။ ၂-သမာဓိဝသေန (သဗ္ဗတ္ထ) ၃-ခု ၉-၆၂-ပိဋ္ဌေ။
၄-အဘိ ၁-၄၀-ပိဋ္ဌေ။ ၅-မ ၃-၅၁၊ အံ ၂-၄၅၀-ပိဋ္ဌေသု။ ၆-အဘိ ၁-၄၅၊ ဒိ ၁-၇၁-ပိဋ္ဌာဒိသု။
၇-အဘိ ၁-၄၅၊ ဒိ ၁-၇၁-ပိဋ္ဌာဒိသု။

ယထာ စေတသံ အတ္တတော ဧကီဘာဝေါ၊ ဧဝံ သင်္ခါရုပေက္ခာဝိပဿနု-
 ပေက္ခာနမ္ပိ။ ပညာ ဧဝ ဟိ သာ၊ ကိစ္စဝသေန ဒွိဓာ ဘိန္နာ။ ယထာ ဟိ
 ပုရိသဿ သာယံ ဂေဟံ ပဝိဋ္ဌံ သပုံ အဇပဒဒဏ္ဍံ ဂဟေတွာ ပရိယေသမာနဿ
 တံ ထုသကောဋ္ဌကေ နိပန္နံ ဒိသ္မာ “သပ္ပေါ န ခေါ၊ နော”တိ အဝလော-
 ကေန္တဿ သောဝတ္ထိကတ္တယံ ဒိသ္မာ နိဗ္ဗေမတိကဿ “သပ္ပေါ၊ န သပ္ပေါ”တိ
 ဝိစိနနေ မဇ္ဈတ္တတာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧဝမေဝ ယာ အာရဒ္ဓဝိပဿကဿ ဝိပဿနာ-
 ဉာဏေန လက္ခဏတ္တယေ ဒိဋ္ဌေ သင်္ခါရာနံ အနိစ္စဘာဝါဒိဝိစိနနေ မဇ္ဈတ္တတာ
 ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ အယံ ဝိပဿနုပေက္ခာ။ ယထာ ပန တဿ ပုရိသဿ အဇပဒဒဏ္ဍေန
 ဂါဠိံ သပုံ ဂဟေတွာ “ကိန္နာဟံ ဣမံ သပုံ အဝိဟေဋ္ဌေန္တော အတ္တာနဉ္စ ဣမိနာ
 အဒံသာပေန္တော မုဉ္ဇေယျ”န္တိ မုဉ္ဇနာကာရမေဝ ပရိယေသတော ဂဟဏေ
 မဇ္ဈတ္တတာ ဟောတိ၊ ဧဝမေဝ ယာ လက္ခဏတ္တယဿ ဒိဋ္ဌတ္တာ အာဒိတ္တေ
 ဝိယ တယော ဘဝေ ပဿတော သင်္ခါရဂဟဏေ မဇ္ဈတ္တတာ၊ အယံ သင်္ခါရု-
 ပေက္ခာ။ ဣတိ ဝိပဿနုပေက္ခာယ သိဒ္ဓါယ သင်္ခါရုပေက္ခာပိ သိဒ္ဓါဝ ဟောတိ။
 ဣမိနာ ပနေသာ ဝိစိနနဂဟဏေသု မဇ္ဈတ္တသင်္ခါတေန ကိစ္စေန ဒွိဓာ ဘိန္နာတိ။
 ဝိရိယုပေက္ခာ ပန ဝေဒနုပေက္ခာ စ အညမညဉ္စ အဝသေသာဟိ စ အတ္တတော
 ဘိန္နာ ဧဝါတိ။ အာဟ စေတ္ထ—

“မဇ္ဈတ္တဗြဟ္မဗောဇ္ဈင်္ဂ-ဆဋ္ဌင်္ဂဈာနသုဒ္ဓိယော။
 ဝိပဿနာ စ သင်္ခါရ-ဝေဒနာ ဝိရိယံ ဣတိ။

ဝိတ္တာရတော ဒသော’ပေက္ခာ၊ ဆ မဇ္ဈတ္တာဒိတော တတော။
 ဒုဝေ ပညာ တတော ဒွိဟိ၊ စတသောဝ ဘဝန္တိမာ”တိ”။

ဣတိ ဣမာသု ဥပေက္ခာသု ဈာနပေက္ခာ ဣဓ အဓိပေတော။ သာ မဇ္ဈတ္တ-
 လက္ခဏာ။ ဧတ္တာဟ “နန စာယံ အတ္တတော တတြမဇ္ဈတ္တပေက္ခာဝ ဟောတိ။
 သာ စ ပဌမဒုတိယဈာနေသုပိ အတ္ထိ၊ တသ္မာ တတြပိ ‘ဥပေက္ခကော စ
 ဝိဟရတိ’တိ ဧဝမယံ ဝတ္တဗ္ဗာ သိယာ၊ သာ ကသ္မာ န ဝုတ္တာ”တိ? အပရိ-
 ဗျတ္တကိစ္စတော။ အပရိဗျတ္တဉ္စိ တဿ တတ္ထ ကိစ္စံ ဝိတက္ကာဒိဟိ အဘိဘူ-
 တတ္တာ၊ ဣဓ ပနာယံ ဝိတက္ကဝိစာရပီတိဟိ အနဘိဘူတတ္တာ ဥက္ခိတ္တသိရာ ဝိယ
 ဟုတွာ ပရိဗျတ္တကိစ္စာ ဇာတာ၊ တသ္မာ ဝုတ္တာတိ။

ဣဒါနိ သတော စ သမ္ပဇာနောတိ ဧတ္ထ သရတိတိ သတော။ သမ္ပဇာ-
 နာတိတိ သမ္ပဇာနော။ ဣတိ ပုဂ္ဂလေန သတိ စ သမ္ပဇညဉ္စ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ

သရဏလက္ခဏာ သတိ။ အသမ္မောဟလက္ခဏံ သမ္ပဇညံ။ တတ္ထ ကိဉ္စာပိ ဣဒံ သတိသမ္ပဇညံ ပုရိမဇ္ဈာနေသုပိ အတ္ထိ၊ မုဋ္ဌဿတိဿ ဟိ အသမ္ပဇာနဿ ဥပစာရမတ္တမ္ပိ န သမ္ပဇတိ၊ ပဂေဝ အပ္ပနာ။ ဩဋ္ဌာရိကတ္တာ ပန တေသံ ဈာနာနံ ဘူမိယံ ဝိယ ပုရိသဿ စိတ္တဿ ဂတိ သုခါ ဟောတိ၊ အဗျတ္တံ တတ္ထ သတိသမ္ပဇညကိစ္စံ။ ဩဋ္ဌာရိကင်္ဂပ္ပဟာနေန ပန သုခုမတ္တာ ဣမဿ ဈာနဿ ပုရိသဿ ခုရဓာရာယံ ဝိယ သတိသမ္ပဇညကိစ္စပရိဂ္ဂဟိတာ ဧဝ စိတ္တဿ ဂတိ ဣစ္ဆိတဗ္ဗာတိ ဣဓေဝ ဝုတ္တံ။ ကိဉ္စ ဘိယျော— ယထာ ဓေနပဂေါ ဝစ္ဆော ဓေနတော အပနိတော အရက္ခိယမာနော ပုနဒေဝ ဓေနံ ဥပဂစ္ဆတိ၊ ဧဝမိဒံ တတိယဇ္ဈာနသုခံ ပီတိတော အပနိတမ္ပိ သတိသမ္ပဇညာ- ရက္ခေန အရက္ခိယမာနံ ပုနဒေဝ ပီတိံ ဥပဂစ္ဆေယျ၊ ပီတိသမ္ပယုတ္တမေဝ သိယာ။ သုခေ ဝါပိ ၂ သတ္တာ သာရဇန္တိ၊ ဣဒဉ္စ အတိမဓုရံ သုခံ တတော ပရံ သုခါဘာဝါ။ သတိသမ္ပဇညာနုဘာဝေန ပနေတ္ထ သုခေ အသာရဇန္တနာ ဟောတိ၊ နော အညထာတိ ဣမမ္ပိ အတ္ထဝိသေသံ ဒဿေတုံ ဣဒံ ဣဓေဝ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဣဒါနိ သုခဉ္စ ကာယေန ပဋိသံဝေဒေတိတိ ဧတ္ထ ကိဉ္စာပိ တတိယဇ္ဈာန- သမင်္ဂိနော သုခပဋိသံဝေဒနာဘောဂေါ နတ္ထိ၊ ဧဝံ သန္တေပိ ယသ္မာ တဿ နာမကာယေန သမ္ပယုတ္တံ သုခံ၊ ယံ ဝါ တံ နာမကာယသမ္ပယုတ္တံ သုခံ၊ တံ- သမုဋ္ဌာနေနဿ ယသ္မာ အတိပဏီတေန ရူပေန ရူပကာယော ဖုဋ္ဌော၊ ယဿ ဖုဋ္ဌတ္တာ ဈာနာ ဝုဋ္ဌိတောပိ သုခံ ပဋိသံဝေဒေယျ၊ တသ္မာ တေ- မတ္ထံ ဒဿေန္တော “သုခဉ္စ ကာယေန ပဋိသံဝေဒေတိ”တိ အာဟ။

ဣဒါနိ ယံ တံ အရိယာ အာစိက္ခန္တိ ဥပေက္ခကော သတိမာ သုခဝိဟာရိတိ ဧတ္ထ ယံဈာနဟေဘု ယံဈာနကာရဏာ တံ တတိယဇ္ဈာနသမင်္ဂိပုဂ္ဂလံ ဗုဒ္ဓါ- ဒဿာ အရိယာ အာစိက္ခန္တိ ဒေသေန္တိ ပညပေန္တိ ပဋ္ဌပေန္တိ ဝိဝရန္တိ ဝိဘဇန္တိ ဥတ္တာနိကရောန္တိ ပကာသေန္တိ၊ ပသံသန္တိတိ အဓိပ္ပာယော။ ကိန္တိ? ဥပေက္ခကော သတိမာ သုခဝိဟာရိတိ။ တံ တတိယံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇေ ဝိဟာရတိတိ ဧဝမေတ္ထ ယောဇနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ကသ္မာ ပန တံ တေ ဧဝံ ပသံသန္တိတိ? ပသံသာရဟတော။ အယံ ဟိ ယသ္မာ အတိမဓုရသုခေ သုခပါရမိပ္ပတ္တေပိ တတိယဇ္ဈာနေ ဥပေက္ခကော၊ န တတ္ထ သုခါဘိသင်္ဂေန အာကဗျိယတိ။ ယထာ စ ပီတိ န ဥပ္ပဇတိ၊ ဧဝံ

၁-အပနိတံ (သမ္ပတ္တ) ဝိ-ဋ္ဌ ၁-၁၂-ပိဋ္ဌေ ပန ပဿိတဗ္ဗံ။ ၂-သုခေ စာပိ (သီ၊ က)

ဥပဋ္ဌိတဿတိတာယ သတိမာ။ ယသ္မာ စ အရိယကန္တံ အရိယဇနသေဝိတမေဝ စ အသံကိလိဋ္ဌံ သုခံ နာမကာယေန ပဋိသံဝေဒေတိ၊ တသ္မာ ပသံသာရဟော ဟောတိ။ ဣတိ ပသံသာရဟတော နံ အရိယာ တေ ဧဝံ ပသံသာရဟဟေတု- ဘူတေ ဂုဏေ ပကာသေန္တာ “ဥပေက္ခကော သတိမာ သုခဝိဟာရီ”တိ ဧဝံ ပသံသန္တိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တတိယန္တိ ဂဏနာနုပုဗ္ဗတာ တတိယံ၊ တတိယံ ဥပ္ပန္နန္တိပံ တတိယံ။

သုခဿ စ ပဟာနာ ဒုက္ခဿ စ ပဟာနာတိ ကာယိကသုခဿ စ ကာယိက- ဒုက္ခဿ စ ပဟာနာ။ ပုဗ္ဗေဝါတိ တဉ္စ ခေါ ပုဗ္ဗေဝ၊ န စတုတ္ထဇ္ဈာနက္ခဏေ။ သောမနဿဒေါမနဿာနံ အတ္ထင်္ဂမာတိ စေတသိကသုခဿ စေတသိက- ဒုက္ခဿ စာတိ ဣမေသမ္ပိ ဒွိန္တံ ပုဗ္ဗေဝ အတ္ထင်္ဂမာ၊ ပဟာနာဣစ္စေဝ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ကဒါ ပန နေသံ ပဟာနံ ဟောတိ? စတုန္တံ ဈာနာနံ ဥပစာ- ရက္ခဏေ။ သောမနဿံ ဟိ စတုတ္ထဿ ဈာနဿ ဥပစာရက္ခဏေယေဝ ပဟိ- ယတိ၊ ဒုက္ခဒေါမနဿသုခါနိ ပဌမဒုတိယတတိယာနံ ဥပစာရက္ခဏေသု။ ဧဝမေတေသံ ပဟာနက္ခမေန အဝုတ္တာနံ ဣန္ဒြိယဝိဘဏံ^၁ ပန ဣန္ဒြိယာနံ ဥဒ္ဓေသက္ခမနေဝ ဣဓာပိ ဝုတ္တာနံ သုခဒုက္ခသောမနဿဒေါမနဿာနံ ပဟာနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ယဒိ ပနေတာနိ တဿ တဿ ဈာနဿ ဥပစာရက္ခဏေယေဝ ပဟိ- ယန္တိ၊ အထ ကသ္မာ “ကတ္ထ စုပ္ပန္တံ ဒုက္ခိန္ဒြိယံ အပရိသေသံ နိရုဇ္ဈတိ။ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု၊ ဝိဝိစ္စေဝ ကာမေဟိ။ပ။ ပဌမဇ္ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟာရတိ။ ဧတ္ထ စုပ္ပန္တံ ဒုက္ခိန္ဒြိယံ အပရိသေသံ နိရုဇ္ဈတိ။ ကတ္ထ စုပ္ပန္တံ ဒေါမနဿိန္ဒြိယံ။ သုခိန္ဒြိယံ။ သောမနဿိန္ဒြိယံ အပရိသေသံ နိရုဇ္ဈတိ။ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သုခဿ စ ပဟာနာ။ပ။ စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟာရတိ။ ဧတ္ထ စုပ္ပန္တံ သောမနဿိန္ဒြိယံ အပရိသေသံ နိရုဇ္ဈတိ”တိ^၂ ဧဝံ ဈာနေသ္မေဝ နိရောဓော ဝုတ္တောတိ? အတိသယနိရောဓတ္တာ။ အတိသယနိရောဓော ဟိ တေသံ ပဌမ- ဇ္ဈာနာဒိသု၊ န နိရောဓောယေဝ။ နိရောဓောယေဝ ပန ဥပစာရက္ခဏေ၊ နာတိသယနိရောဓော။ တထာ ဟိ နာနာဝဇ္ဇနေ ပဌမဇ္ဈာနူပစာရေ နိရုဒ္ဓ- သာပိ ဒုက္ခိန္ဒြိယဿ ခံသမကသာဒိသမ္ပဓေယေန ဝါ ဝိသမာသနူပတာပေန ဝါ သိယာ ဥပ္ပတ္တိ၊ န တွေဝ အန္တောအပ္ပနာယံ။ ဥပစာရေ ဝါ နိရုဒ္ဓမ္ပေတံ န သုဠု နိရုဒ္ဓံ ဟောတိ ပဋိပက္ခေန အဝိဟတတ္တာ။ အန္တောအပ္ပနာယံ ပန ပီတိဖရ- ဏေန သဗ္ဗော ကာယော သုခေါက္ခန္တော ဟောတိ၊ သုခေါက္ခန္တကာယဿ စ

၁-အဘိ ၂-၁၂၀-ပိဋက။
 ၂-သံ ၃-၁၀၀-ပိဋက။
 ပဋိသံ-၄ ၁-၁၂

သုဠ၊ နိရုဒ္ဓံ ဟောတိ ဒုက္ခိန္ဒြိယံ ပဋိပက္ခေန ဝိဟတတ္တာ။ နာနာဝဇ္ဇနေယေဝ စ ဒုတိယဇ္ဈာနူပစာရေ ပဟိနဿာပိ ဒေါမနဿိန္ဒြိယဿ ယသ္မာ ဧတံ ဝိတက္က-
 ဝိစာရပစ္စယေပိ ကာယကိလမထေ စိတ္တပဿာတေ စ သတိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဝိတက္က-
 ဝိစာရာဘာဝေ နေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ယတ္ထ ပန ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တတ္ထ ဝိတက္ကဝိစာရဘာဝေ။
 အပ္ပဟိနာယေဝ စ ဒုတိယဇ္ဈာနူပစာရေ ဝိတက္ကဝိစာရာတိ တတ္ထဿ သိယာ
 ဥပ္ပတ္တိ၊ နတွေဝ ဒုတိယဇ္ဈာနေ ပဟိနပစ္စယတ္တာ။ တထာ တတိယဇ္ဈာနူပစာရေ
 ပဟိနဿာပိ သုခိန္ဒြိယဿ ဝိတိသမုဋ္ဌာနပဏီတရူပဖုဋ္ဌကာယဿ သိယာ
 ဥပ္ပတ္တိ၊ နတွေဝ တတိယဇ္ဈာနေ။ တတိယဇ္ဈာနေ ဟိ သုခဿ ပစ္စယဘူတာ
 ဝိတိ သဗ္ဗသော နိရုဒ္ဓါ ဟောတိ”။ တထာ စတုတ္ထဇ္ဈာနူပစာရေ ပဟိနဿာပိ
 သောမနဿိန္ဒြိယဿ အာသန္နတ္တာ၊ အပ္ပနာပုတ္တာယ ဥပေက္ခာယ အဘာဝေန
 သမ္မာ အနတိက္ကန္တတ္တာ စ သိယာ ဥပ္ပတ္တိ၊ နတွေဝ စတုတ္ထဇ္ဈာနေ။ တသ္မာ ဧဝ စ
 “တ္ထေပုဋ္ဌံ ဒုက္ခိန္ဒြိယံ အပရိသေသံ နိရုဇ္ဈတိ”တိ တတ္ထ တတ္ထ အပရိသေ-
 သဂ္ဂဟဏံ ကတန္တိ။

တ္ထောဟ “အထေဝံ တဿ တဿ ဈာနသုပစာရေ ပဟိနာပိ ဧတာ ဝေဒနာ
 ဣမ ကသ္မာ သမာဟရီ”တိ။ သုခဂ္ဂဟဏတ္ထံ။ ယာ ဟိ အယံ “အဒုက္ခမသုခ”န္တိ ဧတ္ထ
 အဒုက္ခမသုခါ ဝေဒနာ ဝုတ္တာ၊ သာ သုခမာ ဒုဗ္ဗိညေယျာ န သက္ကာ သုခေန
 ဂဟေတုံ၊ တသ္မာ ယထာ နာမ ဒုဋ္ဌဿ ယထာ တထာ ဝါ ဥပသင်္ကမိတွာ
 ဂဟေတုံ အသက္ကုဏေယျဿ ဂေါဏဿ ဂဟဏတ္ထံ ဂေါပေါ ဧကသ္မိံ ဝဇေ
 သဗ္ဗာ ဂါဝေါ သမာဟရတိ၊ အထေကေကံ နိဟရန္တော ပဋိပဂါဋိယာ အာဂတံ
 “အယံ သော ဂဏှထ န”န္တိ တမ္ပိ ဂါဟာပေတိ၊ ဧဝမေဝံ သုခဂ္ဂဟဏတ္ထံ
 သဗ္ဗာပိ ဧတာ သမာဟရီ။ ဧဝံ ဟိ သမာဟဋ္ဌာ ဧတာ ဒသေတွာ “ယံ နေဝ
 သုခံ၊ န ဒုက္ခံ၊ န သောမနဿံ၊ န ဒေါမနဿံ၊ အယံ အဒုက္ခမသုခါဝေဒနာ”တိ
 သက္ကာ ဟောတိ သော ဂါဟယိတုံ။

အပိစ အဒုက္ခမသုခါယ စေတောဝိမုတ္တိယာ ပစ္စယဒဿနတ္ထဉ္စာပိ ဧတာ
 ဝုတ္တာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သုခဒုက္ခပုဟာနာဒယော ဟိ တဿာ ပစ္စယာ။ ယထာဟ
 “စတ္တာရော ခေါ အာဝုသော ပစ္စယာ အဒုက္ခမသုခါယ စေတောဝိမုတ္တိယာ
 သမာပတ္တိယာ၊ ဣဓာဝုသော ဘိက္ခု သုခဿ စ ပဟာနာ။ပ။ စတုတ္ထံ ဈာနံ
 ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ ဣမေ ခေါ အာဝုသော စတ္တာရော ပစ္စယာ အဒုက္ခမသုခါယ
 စေတောဝိမုတ္တိယာ သမာပတ္တိယာ”တိ။ ယထာ ဝါ အညတ္ထ ပဟိနာပိ
 သက္ကာယဒိဋ္ဌိအာဒယော တတိယမဂ္ဂဿ ဝဏ္ဏဘဏနတ္ထံ တတ္ထ ပဟိနာတိ

ရုတ္တာ၊ ဧဝံ ဝဏ္ဏဘဏနတ္ထမ္ပေတဿ ဈာနဿေတာ ဣမ ရုတ္တာတိပိ ဝေဒိ-
 တဗ္ဗာ။ ပစ္စယဃာတေန ဝါ ဧတ္ထ ရာဂဒေါသနံ အတိဒူရဘာဝံ ဒဿေတုမ္ပေတာ
 ရုတ္တာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဧတာသု ဟိ သုခံ သောမနဿဿ ပစ္စယော၊ သောမနဿံ
 ရာဂဿံ၊ ဒုက္ခံ ဒေါမနဿဿ၊ ဒေါမနဿံ ဒေါသဿ။ သုခါဒိဃာတေန စ
 သပ္ပစ္စယာ ရာဂဒေါသာ ဟတာတိ အတိဒူရေ ဟောန္တိတိ။

အဒုက္ခမသုခန္တိ ဒုက္ခဘာဝေန အဒုက္ခံ။ သုခါဘာဝေန အသုခံ။ ဧတေ-
 နေတ္ထ ဒုက္ခသုခပဋိပက္ခဘူတံ တတိယဝေဒနံ ဒီပေတိ၊ န ဒုက္ခသုခါဘာဝမတ္ထံ။
 တတိယဝေဒနာ နာမ အဒုက္ခမသုခါ၊ ဥပေက္ခာတိပိ ဝုစ္စတိ။ သာ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌ-
 ဝိပရိတာနဘဝနလက္ခဏာ။ **ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိ**န္တိ ဥပေက္ခာယ ဇနိတ-
 သတိပါရိသုဒ္ဓိ။ ဣမသ္မိံ ဟိ ဈာနေ သုပရိသုဒ္ဓါ သတိ၊ ယာ စ တဿာ
 သတိယာ ပါရိသုဒ္ဓိ၊ သာ ဥပေက္ခာယ ကတာ၊ န အညေန။ တသ္မာ ဧတံ
 “ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိ”န္တိ ဝုစ္စတိ။ ယာယ စ ဥပေက္ခာယ ဧတ္ထ သတိယာ
 ပါရိသုဒ္ဓိ ဟောတိ၊ သာ အတ္ထတော တတြမဇ္ဈတ္တတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ န ကေဝလံ
 စေတ္ထ တာယ သတိယေဝ ပရိသုဒ္ဓါ၊ အဝိစ ခေါ သဗ္ဗေပိ သမ္ပယုတ္တမမ္မာ၊
 သတိသီသေန ပန ဒေသနာ ဝုတ္တာ။

တတ္ထ ကိဉ္ဇာပိ အယံ ဥပေက္ခာ ဟေဋ္ဌာပိ တီသု ဈာနေသု ဝိဇ္ဇတိ၊ ယထာ
 ပန ဒီဝါ သူရိယပ္ပဘာဘိဘဝါ သောမ္မဘာဝေန စ အတ္တနော ဥပကာရကတ္ထေန
 ဝါ သဘာဂါယ ရတ္တိယာ အလာဘာ ဒီဝါ ဝိဇ္ဇမာနာပိ စန္ဒလေခါ အပရိသုဒ္ဓါ
 ဟောတိ အပရိယောဒါတာ၊ ဧဝမယမ္ပိ တတြမဇ္ဈတ္တပေက္ခာစန္ဒလေခါ
 ဝိတက္ကာဒိပစ္စနိကမ္မတေဇာဘိဘဝါ သဘာဂါယ စ ဥပေက္ခာဝေဒနာရတ္တိယာ
 အလာဘာ ဝိဇ္ဇမာနာပိ ပဌမဇ္ဈာနာဒိဘေဒေ အပရိသုဒ္ဓါ ဟောတိ။ တဿာ စ
 အပရိသုဒ္ဓါယ ဒီဝါ အပရိသုဒ္ဓစန္ဒလေခါယ ပဘာ ဝိယ သဟဇာတာပိ
 သတိအာဒယော အပရိသုဒ္ဓါဝ ဟောန္တိ။ တသ္မာ တေသု ဧကမ္ပိ “ဥပေက္ခာသတိ-
 ပါရိသုဒ္ဓိ”န္တိ န ဝုတ္တံ။ ဣမ ပန ဝိတက္ကာဒိပစ္စနိကတေဇာဘိဘဝါဘာဝါ
 သဘာဂါယ စ ဥပေက္ခာဝေဒနာရတ္တိယာ ပဋိလာဘာ အယံ တတြမဇ္ဈတ္တ-
 ပေက္ခာစန္ဒလေခါ အတိဝိယ ပရိသုဒ္ဓါ၊ တဿာ ပရိသုဒ္ဓတ္တာ ပရိသုဒ္ဓစန္ဒ-
 လေခါယ ပဘာ ဝိယ သဟဇာတာပိ သတိအာဒယော ပရိသုဒ္ဓါ ဟောန္တိ
 ပရိယောဒါတာ။ တသ္မာ ဣဒမေဝ “ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိ”န္တိ ဝုတ္တန္တိ
 ဝေဒိတဗ္ဗံ။ စတုတ္ထန္တိ ဂဏနာနုပုဗ္ဗတာ စတုတ္ထံ၊ စတုတ္ထံ ဥပ္ပန္နန္တိပိ စတုတ္ထံ။

ဣမာနိ စတ္တာရိ ဈာနာနိ ပုဗ္ဗဘာဂေပိ နာနာ၊ မဂ္ဂက္ခဏေပိ။ ပုဗ္ဗဘာဂေ
 သမာပတ္တိဝသေန နာနာ၊ မဂ္ဂက္ခဏေ နာနာမဂ္ဂဝသေန။ ဧကဿ ဟိ ပဌမမဂ္ဂေါ

ပဌမဇ္ဈာနိကော ဟောတိ၊ ဒုတိယမဂ္ဂါဒယောပိ ပဌမဇ္ဈာနိကာ ဝါ ဒုတိယာ-
ဒီသု အညတရဇ္ဈာနိကာ ဝါ။ ဧကဿ ပဌမမဂ္ဂေါ ဒုတိယာဒီနံ အညတရဇ္ဈာ-
နိကော ဟောတိ၊ ဒုတိယာဒယောပိ ဒုတိယာဒီနံ အညတရဇ္ဈာနိကာ ဝါ
ပဌမဇ္ဈာနိကာ ဝါ။ ဧဝံ စတ္တာရောပိ မဂ္ဂါ ဈာနဝသေန သဒိသာ ဝါအသဒိသာ
ဝါ ဧကစ္စသဒိသာ ဝါ ဟောန္တိ။ အယံ ပနဿ ဝိသေသော ပါဒကဇ္ဈာနနိယ-
မေန ဟောတိ။ ပဌမဇ္ဈာနလဘိနော ဟိ ပဌမဇ္ဈာနာ ဝုဋ္ဌာယ ဝိပဿန္တဿ
ဥပ္ပန္နမဂ္ဂေါ ပဌမဇ္ဈာနိကော ဟောတိ၊ မဂ္ဂင်္ဂဗောဇ္ဈင်္ဂါနိ ပနေတ္ထ ပရိပုဏ္ဏာနေဝ
ဟောန္တိ။ ဒုတိယဇ္ဈာနတော ဝုဋ္ဌာယ ဝိပဿန္တဿ ဥပ္ပန္နော ဒုတိယဇ္ဈာနိကော
ဟောတိ၊ မဂ္ဂင်္ဂါနိ ပနေတ္ထ သတ္တ ဟောန္တိ။ တတိယဇ္ဈာနတော ဝုဋ္ဌာယ
ဝိပဿန္တဿ ဥပ္ပန္နော တတိယဇ္ဈာနိကော၊ မဂ္ဂင်္ဂါနိ ပနေတ္ထ သတ္တ၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂါနိ
ဆ ဟောန္တိ။ ဧသ နယော စတုတ္ထဇ္ဈာနတော ပဌာယ ယာဝ နေဝသညာ-
နာသညာယတနာ။ အာရုပ္ပေ စတုက္ကပဉ္စကဇ္ဈာနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဉ္စ ခေါ
လောကုတ္တရံ၊ န လောကီယန္တိ ဝုတ္တံ။ ဧတ္ထ ကထန္တိ? ဧတ္ထပိ ပဌမဇ္ဈာနာဒီသု
ယတောဝုဋ္ဌာယ သောတာပတ္တိမဂ္ဂံ ပဋိလဘိတွာ အရူပသမာပတ္တိံ ဘာဝေတွာ
ယော အာရုပ္ပေ ဥပ္ပန္နော၊ တံဈာနိကာဝ တဿ တတ္ထ တယော မဂ္ဂါ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။
ဧဝံ ပါဒကဇ္ဈာနမေဝ နိယမေတိ။ ဧကေပိ ပန ထေရာ “ဝိပဿနာယ အာရမ္မဏ-
ဘူတာ ခန္ဓာ နိယမေန္တိ”တိ ဝဒန္တိ။ ဧကေပိ “ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယော နိယမေတိ”တိ
ဝဒန္တိ။ ဧကေပိ “ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိ ဝိပဿနာ နိယမေတိ”တိ ဝဒန္တိ။

တကြာယံ အနုပုဗ္ဗိကထာ—ဝိပဿနာနိယမေန ဟိ သုက္ခဝိပဿကဿ
ဥပ္ပန္နမဂ္ဂေါပိ၊ သမာပတ္တိလဘိနော ဈာနံ ပါဒကံ အကတွာ ဥပ္ပန္နမဂ္ဂေါပိ၊
ပဌမဇ္ဈာနံ ပါဒကံ ကတွာ ပကိဏ္ဏကသင်္ခါရေ သမ္ပသိတွာ ဥပ္ပါဒိတမဂ္ဂေါပိ
ပဌမဇ္ဈာနိကောဝ ဟောတိ၊ သဗ္ဗေသု သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂါနိ အဋ္ဌ မဂ္ဂင်္ဂါနိ ပဉ္စ
ဈာနင်္ဂါနိ ဟောန္တိ။ တေသံ ဟိ ပုဗ္ဗဘာဂဝိပဿနာ သောမနဿသဟဂတာပိ
ဥပေက္ခာသဟဂတာပိ ဟုတွာ ဝုဋ္ဌာနကာလေ သင်္ခါရုပေက္ခာဘာဝံ ပတ္တာ
သောမနဿသဟဂတာဝ ဟောတိ။

ပဉ္စကနယေ ဒုတိယတတိယစတုတ္ထဇ္ဈာနာနိ ပါဒကာနိ ကတွာ ဥပ္ပါဒိတ-
မဂ္ဂေသု ယထာက္ကမနေဝ ဈာနံ စတုရင်္ဂိကံ တိဝင်္ဂိကံ ဒုဝင်္ဂိကဉ္စ ဟောတိ၊
သဗ္ဗေသု ပန သတ္တ မဂ္ဂင်္ဂါနိ ဟောန္တိ၊ စတုတ္ထေ ဆ ဗောဇ္ဈင်္ဂါနိ။ အယံ
ဝိသေသော ပါဒကဇ္ဈာနနိယမေန စေဝ ဝိပဿနာနိယမေန စ ဟောတိ။

တေသမ္ပိ ဟိ ပုဗ္ဗဘာဂဝိပဿနာ သောမနဿသဟဂတာပိ ဥပေက္ခာသဟဂတာပိ ဟောတိ၊ ဝုဠာနဂါမိနိ သောမနဿသဟဂတာဝ။

ပဉ္စမဇ္ဈာနံ ပါဒကံ ကတွာ နိဗ္ဗတ္တိတမဂ္ဂေ ပန ဥပေက္ခာစိတ္တေကဂ္ဂတာဝသေန ဒွေ ဈာနင်္ဂါနိ၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂမဂ္ဂင်္ဂါနိ ဆ သတ္တ စေဝ။ အယမ္ပိ ဝိသေသော ဥဘယနိယမဝသေန ဟောတိ။ ဣမသ္မိံ ဟိ နယေ ပုဗ္ဗဘာဂဝိပဿနာ သောမနဿသဟဂတာ ဝါ ဥပေက္ခာသဟဂတာ ဝါ ဟောတိ၊ ဝုဠာနဂါမိနိ ဥပေက္ခာသဟဂတာဝ ဟောတိ။ အရူပဇ္ဈာနာနိ ပါဒကာနိ ကတွာ ဥပ္ပါဒိတမဂ္ဂေပိ ဒေသေ နယော။ ဣမ ပန စတုက္ကနယေ အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တဿ ဒုတိယဇ္ဈာနဿ အဘာဝါ တံ အပနေတွာ သေသာနံ ဝသေန ယောဇေတဗ္ဗံ။ ဧဝံ ပါဒကဇ္ဈာနတော ဝုဠာယ ယေ ကေစိ သင်္ခါရေ သမ္ပသိတွာ နိဗ္ဗတ္တိတမဂ္ဂဿ အာသန္နပဒေသေ ဝုဠိတသမာပတ္တိ အတ္တနာ သဒိသဘာဝံ ကရေတိ ဘူမိဝဏ္ဏော ဝိယ ဂေါဓာဝဏ္ဏဿ။

ဒုတိယတ္ထေရဝါဒေ ပန ယတော ယတော သမာပတ္တိတော ဝုဠာယ ယေ ယေ သမာပတ္တိဓမ္မေ သမ္ပသိတွာ မဂ္ဂေါ နိဗ္ဗတ္တိတော ဟောတိ၊ တံတံသမာပတ္တိသဒိသောဝ ဟောတိ။ တကြာပိ စ ဝိပဿနာနိယမော ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။

တတိယတ္ထေရဝါဒေ အတ္တနော အဇ္ဈာသယာနုရူပေန ယံ ယံ ဈာနံ ပါဒကံ ကတွာ ယေ ယေ ဈာနဓမ္မေ သမ္ပသိတွာ မဂ္ဂေါ နိဗ္ဗတ္တိတော၊ တံတံဈာနသဒိသောဝ ဟောတိ။ ပါဒကဇ္ဈာနံ ပန သမ္ပသိတဇ္ဈာနံ ဝါ ဝိနာ အဇ္ဈာသယမတ္ထေနေဝ တံ န ဣဇ္ဈတိ။ ဣတ္ထာပိ စ ဝိပဿနာနိယမော ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။

အယံ ဝုစ္စတိ သမ္မာသမာဓိတိ ယာ ဣမေသု စတုသု ဈာနေသု ဧကဂ္ဂတာ၊ အယံ ပုဗ္ဗဘာဂေ လောကီယော၊ အပရဘာဂေ လောကုတ္တရော သမ္မာသမာဓိနာမ ဝုစ္စတိ။ ဧဝံ လောကီယလောကုတ္တရဝသေန ဓမ္မသေနာပတိ မဂ္ဂသစ္စံ ဒေသေတိ။ တတ္ထ လောကီယမဂ္ဂေ သဗ္ဗာနေဝ မဂ္ဂင်္ဂါနိ ယထာနုရူပံ ဆသု အာရမ္မဏေသု အညတရာရမ္မဏာနိ ဟောန္တိ။ လောကုတ္တရမဂ္ဂေ ပန စတုသစ္စပ္ပဋိဝေဓာယ ပဝတ္တဿ အရိယသာဝကဿ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏံ အဝိဇ္ဇာနုသယသမုဋ္ဌါတကံ ပညာစက္ခု သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ တထာ သမ္ပန္နဒိဋ္ဌိဿ တံသမ္ပယုတ္တော တိဝိဓမိစ္ဆာသင်္ကပ္ပသမုဋ္ဌါတကော စေတသော နိဗ္ဗာနပဒါဘိနိရောပနော သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ၊ တထာ ပဿန္တဿ ဝိတက္ကန္တဿ စ တံသမ္ပယုတ္တာဝ စတုဗ္ဗိဝေစီဒုစ္စရိတသမုဋ္ဌါတိကာ မိစ္ဆာဝါစာယ ဝိရတိ သမ္မာဝါစာ၊ တထာ ဝိရမန္တဿ တံသမ္ပယုတ္တာဝ တိဝိဓမိစ္ဆာကမ္မန္တသမုစ္ဆေဒိကာ မိစ္ဆာကမ္မန္တာ

ဝိရတိ သမ္မာကမ္မန္တာ၊ တေသံယေဝ စသယ ဝါစာကမ္မန္တာနံ ဝေါဒါနဘူတာ တံသမ္ပယုတ္တာဝ ကုဟနာဒိသမုစ္ဆေဒိကာ မိစ္ဆာအာဇီဝါ ဝိရတိ သမ္မာအာဇီဝေါ၊ တဿာယေဝဿ သမ္မာဝါစာကမ္မန္တာဇီဝသင်္ခါတာယ သီလဘူမိယံ ပတိဋ္ဌမာနဿ တဒနုရူပေါ တံသမ္ပယုတ္တာဝ ကောသဇ္ဇသမုစ္ဆေဒကော၊ အနုပ္ပန္နုပ္ပန္နာနံ အကုသလကုသလာနံ အနုပ္ပါဒပ္ပဟာနုပ္ပါဒဋ္ဌိတိသာဓကော စ ဝိရိယာရက္ခေ သမ္မာဝါယာမော၊ ဧဝံ ဝါယမန္တဿ တံသမ္ပယုတ္တာဝ မိစ္ဆာသတိဝိနိဋ္ဌနကော၊ ကာယာဒိသု ကာယာနုပဿနာဒိသာဓကော စ စေတသော အသမ္မောသော သမ္မာသတိ၊ ဧဝံ အနုတ္တရာယ သတိယာ သုဝိဟိတစိတ္တာရက္ခဿ တံသမ္ပယုတ္တာဝ မိစ္ဆာသမာဓိဝိဒ္ဓိသိကာ စိတ္တေကဂ္ဂတာ သမ္မာသမာဓိံ။ ဧသ လောကုတ္တရော အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ။

ယော သဟ လောကိယေန မဂ္ဂေန ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါတိ သင်္ချံ ဂတော၊ သော ခေါ ပနေသ မဂ္ဂေါ သမ္မာဒိဋ္ဌိသင်္ဂဟိနံ ဝိဇ္ဇာယ သေသဓမ္မာနံ စရဏေန သင်္ဂဟိတတ္တာ ဝိဇ္ဇာ စေဝ စရဏဉ္စ။ တထာ တေသံ ဒွိန္ဒံ ဝိပဿနာယာနေန ဣတရေသံ သမထယာနေန သင်္ဂဟိတတ္တာ သမထော စေဝ ဝိပဿနာစ။ တေသံ ဒွိန္ဒံ ပညာက္ခန္ဓေန တဒနန္တရာနံ တိဏ္ဍံ သီလက္ခန္ဓေန အဝသေသာနံ တိဏ္ဍံ သမာဓိက္ခန္ဓေန အဓိပညာအဓိသီလအဓိစိတ္တသိက္ခာဟိ စ သင်္ဂဟိတတ္တာ ခန္တတ္တယဉ္စေဝ သိက္ခတ္တယဉ္စ ဟောတိ။ ယေန သမန္ဓာဂတော အရိယသာဝကော ဒဿနသမထေဟိ စက္ခုဟိ ဂမနသမထေဟိ စ ပါဒေဟိ သမန္ဓာဂတော အဒ္ဓိကော ဝိယ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော ဟုတ္တာ ဝိပဿနာယာနေန ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂံ သမထယာနေန အတ္တကိလမထာနုယောဂန္တိ အန္တဒ္ဓယံ ပရိဝဇ္ဇေတွာ မဇ္ဈိမပဋိပဒံ ပဋိပန္နော ပညာက္ခန္ဓေန မောဟက္ခန္ဓံ၊ သီလက္ခန္ဓေန ဒေါသက္ခန္ဓံ၊ သမာဓိက္ခန္ဓေန စ လောဘက္ခန္ဓံ ပဒါလေန္တော အဓိပညာသိက္ခာယ ပညာသမ္ပဒံ၊ အဓိသီလသိက္ခာယ သီလသမ္ပဒံ၊ အဓိစိတ္တသိက္ခာယ သမာဓိသမ္ပဒန္တိ တိဿော သမ္ပတ္တိယော ပတွာ အမတံ နိဗ္ဗာနံ သမ္ဘိကရောတိ။ အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနကလျာဏံ သတ္တတိံ သဗောဓိပက္ခိယဓမ္မရတနဝိစိတ္တံ သမ္ပတ္တနိယာမသင်္ခါတံ အရိယဘူမိံ ဩက္ကန္တော ဟောတိတိ။

မဂ္ဂသစ္စနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သစ္စပင်္ကီဏ္ဏကဝဏ္ဏနာ

စတုသု ပန သစ္စေသု ဗာဓနလက္ခဏံ ဒုက္ခသစ္စံ၊ ပဘဝလက္ခဏံ သမုဒယသစ္စံ၊ သန္တိလက္ခဏံ နိရောဓသစ္စံ၊ နိယျာနလက္ခဏံ မဂ္ဂသစ္စံ၊ အပိစ ပဝတ္ထိပဝတ္တက-
နိဝတ္ထိနိဝတ္တကလက္ခဏာနိ ပဋိပါဋိယာ။ တထာ သင်္ခတတဏှာအသင်္ခတ-
ဒဿနလက္ခဏာနိ စ။

ကသ္မာ ပန စတ္တာရေဝ အရိယသစ္စာနိ ဝုတ္တာနိ အနုနာနိ အနဓိကာနိတိ
စေ? အညဿ အသမ္ဘဝတော အညတရဿ စ အနပနေယျဘာဝတော။
န ဟိ ဧတေဟိ အညံ အဓိကံ ဝါ၊ ဧတေသံ ဝါ ဧကမ္ပိ အပနေတဗ္ဗံ သမ္ဘောတိ။
ယထာဟ—

“ဣမ ဘိက္ခဝေ အာဂစ္ဆေယျ သမဏော ဝါ မြာဟ္မဏော ဝါ
'နေတံ' ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ၊ အညံ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ။ ယံ သမဏေန
ဂေါတမေန ဒေသိတံ၊ အဟမေတံ^၂ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ ဌပေတွာ အညံ
ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ ပညပေဿာမိ'တိ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ”တိအာဒိ^၁။

ယထာ စာဟ—

“ယော ဟိ ကောစိ ဘိက္ခဝေ သမဏော ဝါ မြာဟ္မဏော ဝါ
ဧဝံ ဝဒေယျ 'နေတံ ဒုက္ခံ ပဌမံ အရိယသစ္စံ၊ ယံ သမဏေန
ဂေါတမေန ဒေသိတံ၊ အဟမေတံ ဒုက္ခံ ပဌမံ အရိယသစ္စံ
ပစ္စက္ခာယ အညံ ဒုက္ခံ ပဌမံ အရိယသစ္စံ ပညပေဿာမိ'တိ နေတံ
ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ”တိအာဒိ^၂။

အပိစ ပဝတ္ထိမာစိက္ခန္ဓော ဘဂဝါ သဟေတုကံ အာစိက္ခိ၊ နိဝတ္ထိဉ္စ သဥပါယံ။
ဣတိ ပဝတ္ထိနိဝတ္ထိတဒုဘယဟေတုနံ ဧတပုရမတော စတ္တာရေဝ ဝုတ္တာနိ။
တထာ ပရိညေယျပဟာတဗ္ဗသစ္စိကာတဗ္ဗဘာဝေတဗ္ဗာနံ၊ တဏှာဝတ္ထု-
တဏှာတဏှာနိရောဓတဏှာနိရောဓပုပါယာနံ၊ အာလယအာလယရာမတာ-
အာလယသမုဋ္ဌိတအာလယသမုဋ္ဌိတူပါယာနဉ္စ ဝသေနာပိ စတ္တာရေဝ
ဝုတ္တာနိတိ။

ဧတ္ထ စ ဩဠာရိကတ္တာ သဗ္ဗသတ္တသာဓာရဏတ္တာ စ သုဝိညေယျန္တိ
ဒုက္ခသစ္စံ ပဌမံ ဝုတ္တံ၊ တဿေဝ ဟေတုဒဿနတ္ထံ တဒနန္တရံ သမုဒယသစ္စံ။

၁-နယိဒံ (သျှာ၊ က) ၂-အဟမိဒံ (သျှာ၊ က)
၃-ဂဝေသိတဗ္ဗံ။ ၄-သံ ၃-၃၇၅-ပိဋေ။

“တယမိဓ နိရောဓသုညံ၊ တယေန တေနာပိ နိဗ္ဗုတိ သုညာ။
သုညော ဖလေန ဟေတု၊ ဖလမ္ပိ တံဟေတုနာ သုည”န္တိ။

သဗ္ဗာနေဝ သစ္စာနိ အညမညသဘာဂါနိ အဝိတထတော အတ္တသုညတော ဒုက္ကရပဋိဝေဓတော စ။ ယထာဟ—

“တံ ကိံ မညသိ အာနန္ဒ၊ ကတမံ န ခေါ ဒုက္ကရတရံ ဝါ ဒုရဘိသမ္ဘဝတရံ ဝါ၊ ယော ဒုရတောဝ သုဒုမေန တာဠန္တိဂဋ္ဌေန အသနံ အတိပါတေယျ ပေါင်္ခါနုပေါင်္ခံ အဝိရာဓိတံ၊ ယော ဝါ သတ္တဓာ ဘိန္နဿ ဝါလဿ ကောဋီယာ ကောဋီ ပဋိဝိဇ္ဈေယျာတိ။ ဧတဒေဝ ဘန္တေ ဒုက္ကရတရဉ္စေဝ ဒုရဘိသမ္ဘဝတရဉ္စေ။ ယော ဝါ သတ္တဓာ ဘိန္နဿ ဝါလဿ ကောဋီယာ ကောဋီ ပဋိဝိဇ္ဈေယျာတိ။ အထ ခေါ တေ အာနန္ဒ ဒုပ္ပင်္ဂိဝိဇ္ဈတရံ ပဋိဝိဇ္ဈန္တိ၊ ယေ ‘ဣဒံ ဒုက္ခ’န္တိ ယထာဘူတံ ပဋိဝိဇ္ဈန္တိ။ ပ။ ‘အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ’တိ ယထာဘူတံ ပဋိဝိဇ္ဈန္တိ”တိ ၂။

ဝိသဘာဂါနိ သလက္ခဏဝတ္ထာနတော။ ပုရိမာနိ စ ဒွေ သဘာဂါနိ ဒုရဝဂါဟတ္ထေန ဂန္တိရတ္တာ လောကီယတ္တာ သာသဝတ္ထာ စ၊ ဝိသဘာဂါနိ ဖလဟေတုဘေဒတော ပရိညေယျပဟာတဗ္ဗတော စ။ ပစ္စိမာနိပိ ဒွေ သဘာဂါနိ ဂန္တိရတ္ထေန ဒုရဝဂါဟတ္တာ လောကုတ္တရတ္တာ အနာသဝတ္ထာ စ၊ ဝိသဘာဂါနိ ဝိသယဝိသယိဘေဒတော သစ္စိကာတဗ္ဗဘာဝေတဗ္ဗတော စ။ ပဌမတတိယာနိ စာပိ သဘာဂါနိ ဖလာပဒေသတော၊ ဝိသဘာဂါနိ သင်္ခတာသင်္ခတတော။ ဒုတိယစတုတ္ထာနိ စာပိ သဘာဂါနိ ဟေတုအပဒေသတော၊ ဝိသဘာဂါနိ ဧကန္တကုသလာကုသလတော။ ပဌမစတုတ္ထာနိ စာပိ သဘာဂါနိ သင်္ခတတော၊ ဝိသဘာဂါနိ လောကီယလောကုတ္တရတော။ ဒုတိယတတိယာနိ စာပိ သဘာဂါနိ နေဝသေက္ခနာသေက္ခဘာဝတော၊ ဝိသဘာဂါနိ သာရမ္ဗဏာနာရမ္ဗဏတော။

ဣတိ ဧဝံ ပကာရေဟိ၊ နယေဟိ စ ဝိစက္ခဏော။
ဝိဇ္ဇညာ အရိယသစ္စာနံ၊ သဘာဂဝိသဘာဂတန္တိ။

သဗ္ဗမေဝ စေတ္ထ ဒုက္ခံ ဧကဝိဓံ ပဝတ္တိဘာဝတော၊ ဒုဝိဓံ နာမရူပတော၊ တိဝိဓံ ကာမရူပါရူပပပတ္တိဘာဝဘေဒတော၊ စတုဗ္ဗိဓံ စတုအာဟာရဘေဒတော။

ပဉ္စဝိဓံ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓဘောဒတော။ သမုဒယောပိ ဧကဝိဓော ပဝတ္တက-
 ဘာဝတော၊ ဒုဝိဓော ဒိဋ္ဌိသမ္ပယုတ္တာသမ္ပယုတ္တတော၊ တိဝိဓော ကာမဘဝ-
 ဝိဘဝတဏှာဘောဒတော၊ စတုဗ္ဗိဓော စတုမဂ္ဂပ္ပဟေယုတော၊ ပဉ္စဝိဓော
 ရူပါဘိနန္ဒနာဒိဘောဒတော၊ ဆဗ္ဗိဓော ဆတဏှာကာယဘောဒတော။ နိရော-
 ဓောပိ ဧကဝိဓော အသင်္ခတဓာတုဘာဝတော၊ ပရိယာယတော ပန ဒုဝိဓော
 သဉ္စပါဒိသေသအနုပါဒိသေသတော၊ တိဝိဓော ဘဝတ္တယဝူပသမတော၊
 စတုဗ္ဗိဓော စတုမဂ္ဂါဓိဂမနိယတော၊ ပဉ္စဝိဓော ပဉ္စဘိနန္ဒနဝူပသမတော၊
 ဆဗ္ဗိဓော ဆတဏှာကာယက္ခယဘောဒတော။ မဂ္ဂေါပိ ဧကဝိဓော ဘာဝေ-
 တဗ္ဗတော၊ ဒုဝိဓော သမထဝိပဿနာဘောဒတော၊ ဒဿနဘာဝနာဘောဒတော
 ဝါ၊ တိဝိဓော ခန္ဓတ္တယဘောဒတော။ အယံ ဟိ သပ္ပဒေသတ္တာ နဂရံ ဝိယ
 ရဇ္ဇေန နိပ္ပဒေသေဟိ တီဟိ ခန္ဓေဟိ သင်္ဂဟိတော။ ယထာဟ—

“န ခေါ အာဝုသော ဝိသာခ အရိယေန အဋ္ဌင်္ဂိကေန မဂ္ဂေန
 တယော ခန္ဓာ သင်္ဂဟိတာ၊ တီဟိ စ ခေါ အာဝုသော ဝိသာခ
 ခန္ဓေဟိ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါသင်္ဂဟိတော။ ယာ စာဝုသော
 ဝိသာခ သမ္မာဝါစာ ယော စ သမ္မာကမ္မန္တော ယော စ သမ္မာ-
 အာဇီဝေါ၊ ဣမေ ဓမ္မာ သီလက္ခန္ဓေ သင်္ဂဟိတာ။ ယော စ သမ္မာ-
 ဝါယာမော ယာ စ သမ္မာသတိ ယော စ သမ္မာသမာဓိ၊ ဣမေ ဓမ္မာ
 သမာဓိက္ခန္ဓေ သင်္ဂဟိတာ။ ယာ စ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ယော စ သမ္မာ-
 သင်္ကပ္ပေါ၊ ဣမေ ဓမ္မာ ပညာက္ခန္ဓေ သင်္ဂဟိတာ”တိ။

စတုဗ္ဗိဓော သောတာပတ္တိမဂ္ဂါဒိဝသေန။

အပိစ သဗ္ဗာနေဝ သစ္စာနိ ဧကဝိဓာနိ အဝိတထတ္တာ၊ အဘိညေယျတ္တာ ဝါ။
 ဒုဝိဓာနိ လောကီယလောကုတ္တရတော၊ သင်္ခတာသင်္ခတတော ဝါ။ တိဝိဓာနိ
 ဒဿနဘာဝနာဟိ ပဟာတဗ္ဗတော အပ္ပဟာတဗ္ဗတော နေဝပဟာတဗ္ဗနာ-
 ပဟာတဗ္ဗတော စ။ စတုဗ္ဗိဓာနိ ပရိညေယျပဟာတဗ္ဗသန္တိကာတဗ္ဗဘာဝေ-
 တဗ္ဗတောတိ။

ဧဝံ အရိယသစ္စာနံ၊ ဒုဗ္ဗောဓာနံ ဗုဓော ဝိဝိံ။
 အနေကဘောဒတော ဇညာ၊ ဟိတာယ စ သုခါယ စာတိ။
 သစ္စပကိဏ္ဍကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဣဒါနိ ဓမ္မသေနာပတိ ဘဂဝတာ ဒေသိတက္ကမေနော အန္တေ သစ္စစတုက္ကံ နိဗ္ဗိသိတွာ “တံ ဉာတဋ္ဌေန ဉာဏ”န္တိ အာဒိနာ သစ္စစတုက္ကဝသေန သုတမယေ ဉာဏံ နိဂမေတွာ ဒဿေတိ၊ ဧဝံ “သောတာဝဓာနေ ပညာ သုတမယေ ဉာဏ”န္တိ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တံ သဗ္ဗံ နိဂမေတွာ ဒဿေတိတိ။

သဒ္ဓမ္မပ္ပကာသိနိယာ ပဋိသန္တိဒါမဂ္ဂဋ္ဌကထာယ
သုတမယဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဗ္ဗိတာ။

၂-သီလမယဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၃၇။ သီလမယဉာဏနိဒ္ဒေသေ ပဉ္စာတိ ဂဏနပရိစ္ဆေဒေါ။ သီလာနိတိ ပရိစ္ဆိန္နဓမ္မနိဒဿနံ။ ပရိယန္တပါရိသုဒ္ဓိသီလန္တိ အာဒိ ပဉ္စန္တံ သရူပတော ဒဿနံ။ ပရိယန္တပါရိသုဒ္ဓိတိ အာဒိ သု ယထာ နိလဝဏ္ဏယောဂတော ဝတ္ထုမ္ပိ နိလမဿ အတ္ထိတိ နိလန္တိ ဝုစ္စတိ၊ ဧဝံ ဂဏနဝသေန ပရိယန္တော ပရိစ္ဆေဒေါ အဿာ အတ္ထိတိ ပရိယန္တာ၊ ဥပသမ္ပန္နသီလေ ပတ္တေ အနုပသမ္ပန္နသီလဿ အဝသာန- သဗ္ဗာဝတော ဝါ ပရိယန္တော အဝသာနံ အဿာ အတ္ထိတိ ပရိယန္တာ။ သပရိယန္တာတိ ဝါ ဝတ္ထုဗ္ဗေ သကာရလောပေါ ကတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော “ဒကံ ဒကာသယာ ပဝိသန္တိ”တိ ဧတ္ထ ဥကာရလောပေါ ဝိယ။ ပရိသုဒ္ဓဘာဝေါ ပါရိသုဒ္ဓိ၊ ပရိယန္တာ စ သာ ပါရိသုဒ္ဓိ စာတိ ပရိယန္တပါရိသုဒ္ဓိ၊ ပရိယန္တ- ပါရိသုဒ္ဓိသင်္ခါတံ သီလံ ပရိယန္တပါရိသုဒ္ဓိသီလံ။ ဝုတ္တပဋိပက္ခေန န ပရိယန္တာတိ အပရိယန္တာ၊ နတ္ထိ ဧတိဿာ ပရိယန္တောတိပိ အပရိယန္တာ၊ ဝုဒ္ဓေါ ဧတိဿာ ပရိယန္တောတိပိ အပရိယန္တာ။ သမာဒါနတော ပဘုတိ အခဏ္ဍိတတ္တာ ခဏ္ဍိတာပိ ကတပဋိကမ္မတ္တာ စိတ္တုပ္ပါဒမတ္တကေနာပိ မလေန ဝိရဟိတတ္တာ စ ပရိသုဒ္ဓ- ဇာတိမဏိ ဝိယ သုန္တေ သုပရိကမ္မကတသုဝဏ္ဏံ ဝိယ စ ပရိသုဒ္ဓတ္တာ အရိယမဂ္ဂဿ ပဒဋ္ဌာနဘူတာ အနုနဋ္ဌေန ပရိပုဏ္ဏာ။ ဒိဋ္ဌိယာ ပဟိနတ္တာ ဒိဋ္ဌိပရာမာသေန အဂ္ဂဟိတတ္တာ အပရာမဋ္ဌာ၊ အယံ တေ သီလေ ဒေါသောတိ ကေနစိ စောဒကေန ပရာမသိတုံ အသက္ကုဏေယျတ္တာ ဝါ အပရာမဋ္ဌာ။ အရဟတ္တ- ဖလက္ခဏေ သဗ္ဗဒရထပဋိပ္ပဿဒ္ဓိယာ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိ။ အနုပသမ္ပန္နာနန္တိ အန- ဝသေသသမာဒါနဝသေန သီလသမ္ပဒါယ ဘုသံ သမ္ပန္နာတိ ဥပသမ္ပန္နာ၊ န ဥပသမ္ပန္နာ အနုပသမ္ပန္နာ။ တေသံ အနုပသမ္ပန္နာနံ။

၁-သံ ၂-၇၀၊ အံ ၁-၃၄၂-ပိဋေသု။

ပရိယန္တသိက္ခာပဒါနန္တိ ဧတ္ထ သိက္ခိတဗ္ဗဋ္ဌေန သိက္ခာ၊ ကောဋ္ဌာသဋ္ဌေန ပဒါနိ၊ သိက္ခိတဗ္ဗကောဋ္ဌာသာနိတိ အတ္ထော။ အပိစ သီလေ ပတိဋ္ဌိတေန ဥပရိပတ္တဗ္ဗတ္တာ သဗ္ဗေ ကုသလာ ဓမ္မာ သိက္ခာ၊ သီလာနိ တာသံ သိက္ခာနံ ပတိဋ္ဌဋ္ဌေန ပဒါနိတိ သိက္ခာနံ ပဒတ္တာ သိက္ခာပဒါနိ၊ ပရိယန္တာနိ သိက္ခာပဒါနိ ဧတေသန္တိ ပရိယန္တသိက္ခာပဒါ။ တေသံ ပရိယန္တသိက္ခာပဒါနံ။ ဧတ္ထ စ ဒွေ ပရိယန္တာ သိက္ခာပဒပရိယန္တော စ ကာလပရိယန္တော စ။ ကတမော သိက္ခာ- ပဒပရိယန္တော? ဥပါသကောပါသိကာနံ ယထာသမာဒါနဝသေန ဧကံ ဝါ ဒွေ ဝါ တိဏိ ဝါ စတ္တာရိ ဝါ ပဉ္စ ဝါ အဋ္ဌ ဝါ ဒသ ဝါ သိက္ခာပဒါနိ ဟောန္တိ၊ သိက္ခမာနသာမဏေရသာမဏေရိနံ ဒသ သိက္ခာပဒါနိ။ အယံ သိက္ခာပဒ- ပရိယန္တော။ ကတမော ကာလပရိယန္တော? ဥပါသကောပါသိကာ ဒါနံ ဒဒမာနာ ပရိဝေသနပရိယန္တံ သီလံ သမာဒိယန္တိ၊ ဝိဟာရဂတာ ဝိဟာရပရိယန္တံ သီလံ သမာဒိယန္တိ၊ ဧကံ ဝါ ဒွေ ဝါ တယော ဝါ ဘိယျော ဝါ ရတ္တိန္ဒါနိ ပရိစ္ဆေဒံ ကတွာ သီလံ သမာဒိယန္တိ။ အယံ ကာလပရိယန္တော။ ဣမေသု ဒွီသု ပရိယန္တေသု သိက္ခာပဒံ ပရိယန္တံ ကတွာ သမာဒိန္တံ သီလံ ဝိတိက္ကမနေန ဝါ မရဏေန ဝါ ပဋိပ္ပဿန္တိတိ၊ ကာလံ ပရိယန္တံ ကတွာ သမာဒိန္တံ တံတံကာလာ- တိက္ကမေန ပဋိပ္ပဿန္တိတိ။

အပရိယန္တသိက္ခာပဒါနန္တိ—

“နဝ ကောဋိသဟဿာနိ၊ အသီတိ သတကောဋိယော။
 ပညာသ သတသဟဿာနိ၊ ဆတ္ထိံသ စ ပုနာပရေ။
 ဧတေ သံဝရဝိနယာ၊ သမ္ပုဒ္ဓေန ပကာသိတာ။
 ပေယျာလမုခေန နိဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ သိက္ခာ ဝိနယသံဝရေ”တိ—

ဧဝံ ဂဏနဝသေန ပရိယန္တာနမ္ပိ သိက္ခာပဒါနံ အနဝသေသသမာဒါနဘာဝ- ဝသေန လာဘယသညာဘိအင်္ဂဇီဝိတဟေတု အဒိဋ္ဌပရိယန္တဘာဝဝသေန ဥပရိ ရက္ခိတဗ္ဗသီလပရိစ္ဆေဒါဘာဝဝသေန စ နတ္ထိ ဧတေသံ ပရိယန္တောတိ အပရိ- ယန္တာနိ၊ အပရိယန္တာနိ သိက္ခာပဒါနိ ဧတေသန္တိ အပရိယန္တသိက္ခာပဒါ။ တေသံ အပရိယန္တသိက္ခာပဒါနံ၊ ဝုဒ္ဓပရိယန္တသိက္ခာပဒါနန္တိ ဝါ အတ္ထော။

ပုထုဇ္ဇနကလျာဏကာနန္တိအာဒိသု—

“ပုထုနံ ဇနနာဒိဟိ၊ ကာရဏေဟိ ပုထုဇ္ဇေနော။
 ပုထုဇ္ဇနန္တောဂဓတ္တာ၊ ပုထုဝါယံ ဇနော ဣတိ”—

ဝုတ္တပုထုဇ္ဇနလက္ခဏာနတိက္ကမေပိ—

“ဒုဝေ ပုထုဇ္ဇနာ ဝုတ္တာ၊ ပုဒ္ဓေနာဒိစ္စဗန္ဓုနာ။

အန္ဓော ပုထုဇ္ဇနော ဧကော၊ ကလျာဏေကော ပုထုဇ္ဇနော”တိ—

ဝုတ္တပုထုဇ္ဇနဒ္ဒယေ ကလျာဏဓမ္မသမာဂမေန အန္ဓပုထုဇ္ဇနဘာဝံ အတိက္ကမ္မ ကလျာဏပုထုဇ္ဇနဘာဝေ ဌိတာနံ ပုထုဇ္ဇနကလျာဏကာနံ ကလျာဏပုထုဇ္ဇနာ-နန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ပုထုဇ္ဇနေသု ဝါကလျာဏကာနံ ပုထုဇ္ဇနကလျာဏကာနံ။

ကုသလဓမ္မေ ယုတ္တာနန္တိ ဧတ္ထ ကုသလသဒ္ဓေါ တာဝ အာရောဂျာနဝဇ္ဇ-ဆေကသုခဝိပါကေသု ဒိဿတိ။ အယံ ဟိ “ကစ္စိ နု ဘောတော ကုသလံ၊ ကစ္စိ ဘောတော အနာမယ”န္တိ အာဒိသု အာရောဂျေ ဒိဿတိ။ “ကတမော ပန ဘန္တေ ကာယသမာစာရော ကုသလော၊ ယော ခေါ မဟာရာဇ ကာယ-သမာစာရော အနဝဇ္ဇော”တိ စ ၂ “ပုန စပရံ ဘန္တေ တေဒါနုတ္တရိယံ ယထာ ဘဂဝါ ဓမ္မံ ဒေသေတိ ကုသလေသု ဓမ္မေသု”တိ စ ၃ ဝေမာဒိသု အနဝဇ္ဇော။ “ကုသလော တံ ရထဿ အင်္ဂပစ္စင်္ဂါနံ၊ ကုသလာ နစ္စဂိတဿ သိက္ခိတာ စာတုရိတ္ထိယော”တိ အာဒိသု ဆေကေ။ “ကုသလာနံ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာနံ သမာဒါနဟေတု၊ ကုသလဿ ကမ္မဿ ကတတ္တာ ဥပစိတတ္တာ”တိ အာဒိသု သုခဝိပါကေ။ သွာယမိဓ အာရောဂျေပိ အနဝဇ္ဇေပိ သုခဝိပါကေပိ ဝဇ္ဇတိ။

ဝစနတ္ထော ပနေတ္ထ ကုစ္ဆိတေ ပါပကေ ဓမ္မေ သလယန္တိ စလယန္တိ ကမ္မေန္တိ ဝိဒ္ဓိသေန္တိတိ ကုသလာ၊ ကုစ္ဆိတေန ဝါ အာကာရေန သယန္တိ ပဝတ္တန္တိတိ ကုသာ၊ တေ ကုသေ လုနန္တိ ဆိန္ဒန္တိတိ ကုသလာ၊ ကုစ္ဆိတာနံ ဝါ သာနတော တနုကရဏတော ကုသံ၊ ဉာဏံ။ တေန ကုသေန လာတဗ္ဗာ ဂဟေတဗ္ဗာ ပဝတ္တေတဗ္ဗာတိ ကုသလာ၊ ယထာ ဝါ ကုသာ ဥဘယဘာဂ-ဂတံ ဟတ္ထပ္ပဒေသံ လုနန္တိ၊ ဝေမိမေပိ ဥပ္ပန္နာနုပ္ပန္နဘာဝေန ဥဘယဘာဂ-ဂတံ သံကိလေသပက္ခံ လုနန္တိ၊ တသ္မာ ကုသာ ဝိယ လုနန္တိတိ ကုသလာ။ အပိစ အာရောဂျဋ္ဌေန အနဝဇ္ဇဋ္ဌေန ကောသလ္လသမ္ဘူတဋ္ဌေန ဝါ ကုသလာ။ ဣဓ ပန ယသ္မာ ဝိပဿနာကုသလမေဝ အဓိပ္ပေတံ၊ တသ္မာ သေသေ ဝိဟာယ တဿေဝ ဒဿနတ္ထံ “ကုသလဓမ္မေ”တိ ဧကဝစနံ ကတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဝိပဿနာ-ကုသလဓမ္မေ သာတစ္စကိရိယတာယ သက္ကစ္စကာရိတာယ စ ယုတ္တာနန္တိ အတ္ထော။

သေက္ခပရိယန္တေ ပရိပူရကာရီနန္တိ ဧတ္ထ တီသု သိက္ခာသု ဇာတာတိပိ သေက္ခာ၊ သတ္တန္တံ သေက္ခာနံ ဧတေတိပိ သေက္ခာ၊ သယမေဝ သိက္ခန္တိတိပိ

၁-၃ ၅-၃၂၇၃ ၆-၇၇-ပိဋ္ဌာဒိသု။ ၂-မ ၂-၃၁၀-ပိဋ္ဌေ၊ ၃-ဒီ ၃-၀၄-ပိဋ္ဌေ။ ၄-မ ၂-၅၀-ပိဋ္ဌေ။
၅-၃ ၆-၁၅၆-ပိဋ္ဌေ။ ၆-ဒီ ၃-၄၀-ပိဋ္ဌေ။ ၇-အဘိ ၁-၁၀၄-ပိဋ္ဌာဒိသု။

သေက္ခာ။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဖလသကဒါဂါမိမဂ္ဂဖလအနာဂါမိမဂ္ဂဖလအရဟတ္တ-
 မဂ္ဂဓမ္မာ။ တေ သေက္ခာ ဓမ္မာ ပရိယန္တေ အဝသာနေ တေဿ၊ တေ
 ဝါ သေက္ခာ ဓမ္မာ ပရိယန္တော ပရိစ္ဆေဒေါ တေဿာတိ သေက္ခပရိယန္တော။
 တသ္မိံ သေက္ခပရိယန္တေ ဓမ္မေတိ သမ္ပန္နော။ ပရိပူရံ ပရိပုဏ္ဏတံ ကရောန္တိတိ
 ပရိပူရကာရိနော၊ ပရိပူရကာရော ပရိပူရကိရိယာ ဧတေသံ အတ္ထိတိ ဝါ
 ပရိပူရကာရိနော။ တေသံ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဿ ပုဗ္ဗဘာဂဘူတေ သေက္ခပရိ-
 ယန္တေ ပဋိပဒါဓမ္မေ ဝိပဿနာပါရိပူရိယာ ပရိပူရကာရိနံ။ **ကာယေ စ**
ဇီဝိတေ စ အနပေက္ခာနန္တိ ဧတ္ထ **ကာယေ**တိ သရိရေ။ သရိရံ ဟိ အသုစိ-
 သဗ္ဗယတော ကုစ္ဆိတာနဉ္စ ကေသာဒိနံ စက္ခုရောဂါဒိနဉ္စ ရောဂသတာနံ
 အာယဘူတတ္တာ ကာယောတိ ဝုစ္စတိ။ **ဇီဝိတေ**တိ ဇီဝိတိန္ဒြိယေ။ တံ ဟိ
 ဇီဝန္တိ တေနာတိ ဇီဝိတန္တိ ဝုစ္စတိ။ နတ္ထိ ဧတေသံ အပေက္ခာတိ အနပေက္ခာ၊
 နိဿိနေဟာတိ အတ္ထော။ တေသံ တသ္မိံ ကာယေ စ ဇီဝိတေ စ အနပေက္ခာနံ။

ဣဒါနိ တေသံ တေသု အနပေက္ခတ္တဿ ကာရဏံ ဒဿေန္တော
ပရိစ္စတ္တဇီဝိတာနန္တိ အာဟ။ ဘဂဝတော အာစရိယဿ ဝါ သကဇီဝိတ-
 ပရိစ္စာဂေနေဝ ဟိ တေ ကိလမမာနေပိ ကာယေ ဝိနဿမာနေပိ ဇီဝိတေ
 အနပေက္ခာ ဟောန္တိတိ။ **သတ္တန္တံ သေက္ခာနန္တိ** သိက္ခန္တိတိ သေက္ခာတိ
 လဒ္ဓနာမာနံ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဋ္ဌာဒိနံ သတ္တန္တံ အရိယပုဂ္ဂလာနံ။ **တထာဂတ-**
သာဝကာနန္တိ တထာဂတဿ သာဝကာနံ။ အဋ္ဌပိ ဟိ အရိယပုဂ္ဂလာ သဝ-
 နန္တေ အရိယာယ ဇာတိယာ ဇာတတ္တာ ဘဂဝတော ဒေသနံ အနုသိဋ္ဌိံ အဝေစ္စပ္ပ-
 သာဒယောဂေန သက္ကစ္စံ သုဏန္တိတိ သာဝကာ။ တေသုပိ အရဟတ္တဖလ-
 ဋ္ဌေယေဝ ဝိသေသေတွာ ဒဿေန္တော **ဒီဏာသဝါနန္တိ** အာဟ။ အရဟတ္တမဂ္ဂ-
 ဉာဏေန ပရိက္ခိဏသဗ္ဗာသဝါနန္တိ အတ္ထော။ **ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနန္တိ** တံ တံ ကာရဏံ
 ပဋိစ္စ ကောဝ အနာစရိယကော စတုသစ္စံ ဗုဇ္ဈိတဝါတိ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ။
 တာဒိသာနံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံ။

တထာဂတာနန္တိ ဧတ္ထ အဋ္ဌဟိ ကာရဏေဟိ ဘဂဝါ တထာဂတော—
 တထာ အာဂတောတိ တထာဂတော၊ တထာ ဂတောတိ တထာဂတော၊
 တထလက္ခဏံ အာဂတောတိ တထာဂတော၊ တထဓမ္မေ ယာထာဝတော
 အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါတိ တထာဂတော၊ တထဒဿိတာယ တထာဂတော၊ တထ-
 ဝါဒိတာယ တထာဂတော၊ တထာ ကာရိတာယ တထာဂတော၊ အဘိဘဝန-
 ဋ္ဌေန တထာဂတော။

ကထံ ဘဂဝါ တထာ အာဂတောတိ တထာဂတော? ယထာ သဗ္ဗ-
 လောကဟိတာယ ဥဿုက္ကမာပန္နာ ပုရိမကာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ အာဂတာ။ ကိံ
 ဝုတ္တံ ဟောတိ? ယေနဘိနိဟာရေန ပုရိမကာ ဘဂဝန္တော အာဂတာ၊
 တေနော အမှာကမ္မိ ဘဂဝါ အာဂတော။ အထ ဝါ ယထာ ပုရိမကာ
 ဘဂဝန္တော ဒါနသီလနေက္ခမ္ပပညာဝီရိယခန္တိသစ္စာမိဋ္ဌာနမေတ္တာပေက္ခာသင်္ခါတာ
 ဒသ ပါရမိယော ဒသ ဥပပါရမိယော ဒသ ပရမတ္ထပါရမိယောတိ သမတိံ သ
 ပါရမိယော ပူရေတွာ အင်္ဂပရိစ္ဆာင်္ဂ နယနနေရဇ္ဇပုတ္တဒါရပရိစ္ဆာင်္ဂန္တိ ဣမေ ပဉ္စ
 မဟာပရိစ္ဆာင်္ဂေ ပရိစ္စဇိတွာ၊ ပုဗ္ဗယောဂပုဗ္ဗစရိယဓမ္မက္ခာနဉာတတ္ထစရိယာဒယော
 ပူရေတွာ ဗုဒ္ဓိစရိယာယ^၁ ကောဋီ^၂ ပတွာ အာဂတာ၊ တထာ အမှာကမ္မိ
 ဘဂဝါ အာဂတော။ ယထာ စ ပုရိမကာ ဘဂဝန္တော စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနေ
 စတ္တာရော သမ္ပပ္ပဓာနေ စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒေ ပဋိန္ဒြိယာနိ ပဉ္စ ဗလာနိ သတ္တ
 ဗောဇ္ဈင်္ဂေ အရိယံ အဋ္ဌင်္ဂိကံ မဂ္ဂံ ဘာဝေတွာ မြူဟေတွာ အာဂတာ၊ တထာ
 အမှာကမ္မိ ဘဂဝါ အာဂတောတိ တထာဂတော။

ယထေဝ ဒီပင်္ကရဗုဒ္ဓအာဒယော၊
 သဗ္ဗညုဘာဝံ မုနယော ဣဓာဂတာ။
 တထာ အယံ သကျမုနိပိ အာဂတော၊
 တထာဂတော ဝုစ္စတိ တေန စက္ခုမာတိ။ (၁)

ကထံ တထာ ဂတောတိ တထာဂတော? ယထာ သမ္ပတိဇာတာ ပုရိမကာ
 ဘဂဝန္တော ဂတာ။ ကထဉ္စ တေ ဂတာ? တေ ဟိ သမ္ပတိဇာတာ သမေဟိ
 ပါဒေဟိ ပထဝိယံ ပတိဋ္ဌာယ ဥတ္တရေနမုခေါ သတ္တပဒဝီတိဟာရေန ဂတာ။
 ယထာဟ “သမ္ပတိဇာတော အာနန္ဒ ဗောဓိသတ္တော သမေဟိပါဒေဟိပထဝိယံ
 ပတိဋ္ဌဟိတွာ ဥတ္တရာဘိမုခေါ သတ္တပဒဝီတိဟာရေန ဂစ္ဆတိ သေတမ္ပိ ဆတ္တေ
 အနုဓာရယမာနေ၊ သဗ္ဗာ စ ဒိသာ အနုဝိလောကေတိ၊ အာသဘိဉ္စ ဝါစံ
 ဘာသတိ ‘အဂ္ဂေါဟမသ္မိလောကဿ၊ ဇေဋ္ဌောဟမသ္မိလောကဿ၊ သေဋ္ဌော-
 ဟမသ္မိလောကဿ၊ အယမန္တိမာ ဇာတိ၊ နတ္ထိ ဒါနိ ပုနဗ္ဗဝေါ’တိ”။^၃
 တဉ္စဿ ဂမနံ တထံ အဟောသိ အဝိတထံ အနေကေသံ ဝိသေသာမိ-
 ဂမာနံ ပုဗ္ဗနိမိတ္တဘာဝေန။ ယံ ဟိ သော သမ္ပတိဇာတော သမေဟိ ပါဒေဟိ
 ပတိဋ္ဌဟိ၊ ဣဒမဿ စတုရိဒ္ဓိပါဒပဋိလာဘဿ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ၊ ဥတ္တရမုခဘာဝေါ
 ပနဿ သဗ္ဗလောကုတ္တရဘာဝဿ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ၊ သတ္တပဒဝီတိဟာရော သတ္တ-
 ဗောဇ္ဈင်္ဂရတနပဋိလာဘဿ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ၊ “သုဝဏ္ဏဒဏ္ဍာ ဝိတိပတန္တိ စာမရာ”တိ^၄?

၁-ဗုဒ္ဓစရိယာယ (သျှာ၊ က) ၂-မ ၃-၁၆၄၊ ဒီ ၂-၁၃-ပိဋေသု။ ၃-၃ ၁-၃၀၆-ပိဋေ။

ဧတ္ထ ဝုတ္တဇာမရက္ခေပေါ ပန သဗ္ဗတိတ္ထိယနိမ္မထနဿ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ၊ သေတစ္ဆတ္တ-
 ဓာရဏံ အရဟတ္တဖလဝိမုတ္တိဝရဝိမလသေတစ္ဆတ္တပဋိလာဘဿ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ၊
 သဗ္ဗာဒိသာနုဝိလောကနံ သဗ္ဗညုတာနာဝရဏဉာဏပဋိလာဘဿ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ၊
 အာသဘိဝါစာဘာသနံ ပန အပ္ပဋိဝတ္တိယဝရဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တနဿ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ။
 တထာယံ ဘဂဝါပိ ဂတော။ တဉ္ဇဿ ဂမနံ တထံ အဟောသိ အဝိတထံ
 တေသံယေဝ ဝိသေသာမိဂမာနံ ပုဗ္ဗနိမိတ္တဘာဝေန။ တေနာဟု ပေါရာဏာ—

“မဟုတ္တဇာတောဝ ဂဝံပတိ ယထာ၊
 သမေဟိ ပါဒေဟိ ဖုသီ ဝသုန္ဓရံ။
 သော ဝိက္ကမိ သတ္တ ပဒါနိ ဂေါတမော၊
 သေတဉ္ဇ ဆတ္တံ အနုဓာရယံ မရူ။
 ဂန္ဓာန သော သတ္တ ပဒါနိ ဂေါတမော၊
 ဒိသာ ဝိလောကေသိ သမာ သမန္တတော။
 အဋ္ဌဂံပေတံ ဂိရမဗ္ဗုဒ္ဓိရယိ၊
 သီဟော ယထာ ပဗ္ဗတမုဒ္ဒနိဋ္ဌိတော”တိ။

ဧဝံ တထာ ဂတောတိ တထာဂတော။

အထ ဝါ ယထာ ပုရိမကာ ဘဂဝန္တော၊ အယမ္ပိ ဘဂဝါ တထေဝ
 နေက္ခမ္ပေန ကာမစ္ဆန္တံ။ပ။ ပဌမဇ္ဈာနေန နိဝရဏေ။ပ။ အနိစ္စာနုပဿနာယ
 နိစ္စသညံ။ပ။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန သဗ္ဗဘိလေသေ ပဟာယ ဂတော။ ဧဝမ္ပိ
 တထာ ဂတောတိ တထာဂတော။ (၂)

ကထံ တထလက္ခဏံ အာဂတောတိ တထာဂတော? ပထဝီဓာတုယာ
 ကက္ခတ္တလက္ခဏံ တထံ အဝိတထံ၊ အာပေါဓာတုယာ ပဋ္ဌရဏလက္ခဏံ၊
 တေဇောဓာတုယာ ဥဏှတ္တလက္ခဏံ၊ ဝါယောဓာတုယာ ဝိတ္တန္တနလက္ခဏံ၊
 အာကာသဓာတုယာ အသမ္ပုဋ္ဌလက္ခဏံ၊ ဝိညာဏဓာတုယာ ဝိဇာနနလက္ခဏံ။

ရူပဿ ရူပနလက္ခဏံ၊ ဝေဒနာယ ဝေဒယိတလက္ခဏံ၊ သညာယ သဉ္ဇာနန-
 လက္ခဏံ၊ သင်္ခါရာနံ အဘိသင်္ခရဏလက္ခဏံ၊ ဝိညာဏဿ ဝိဇာနနလက္ခဏံ။

ဝိတက္ကဿ အဘိနိရောပနလက္ခဏံ၊ ဝိစာရဿ အနုမဇ္ဇနလက္ခဏံ၊ ဝိတိယာ
 ဖရဏလက္ခဏံ၊ သုခဿ သာတလက္ခဏံ၊ စိတ္တေကဂ္ဂတာယ အဝိက္ခေပလက္ခဏံ၊
 ဖဿဿ ဖုသနလက္ခဏံ။

သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ အဓိမောက္ခလက္ခဏံ၊ ဝီရိယိန္ဒြိယဿ ပဂ္ဂဟလက္ခဏံ၊ သတိန္ဒြိယဿ ဥပဋ္ဌာနလက္ခဏံ၊ သမာဓိန္ဒြိယဿ အဝိက္ခေပလက္ခဏံ၊ ပညိန္ဒြိယဿ ပဇာနနလက္ခဏံ။

သဒ္ဓါဗလဿ အဿဒ္ဓိယေ အကမ္ပိယလက္ခဏံ၊ ဝီရိယဗလဿ ကောသဇ္ဇေ၊ သတိဗလဿ မုဋ္ဌဿစ္ဓေ၊ သမာဓိဗလဿ ဥဒ္ဓစ္စေ၊ ပညာဗလဿ အဝိဇ္ဇာယ အကမ္ပိယလက္ခဏံ။

သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ဥပဋ္ဌာနလက္ခဏံ၊ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ပဝိစယလက္ခဏံ၊ ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ပဂ္ဂဟလက္ခဏံ၊ ဝီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ဖရဏလက္ခဏံ၊ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ဥပသမလက္ခဏံ၊ သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ အဝိက္ခေပလက္ခဏံ၊ ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ပဋိသင်္ခါနလက္ခဏံ။

သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ ဒဿနလက္ခဏံ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပဿ အဘိနိရောပနလက္ခဏံ၊ သမ္မာဝါစာယ ပရိဂ္ဂဟလက္ခဏံ၊ သမ္မာကမ္မန္တဿ သမုဋ္ဌာနလက္ခဏံ၊ သမ္မာအာဇီဝဿ ဝေါဒါနလက္ခဏံ၊ သမ္မာဝါယာမဿ ပဂ္ဂဟလက္ခဏံ၊ သမ္မာသတိယာ ဥပဋ္ဌာနလက္ခဏံ၊ သမ္မာသမာဓိဿ အဝိက္ခေပလက္ခဏံ။

အဝိဇ္ဇာယ အညာဏလက္ခဏံ၊ သင်္ခါရာနံ စေတနာလက္ခဏံ၊ ဝိညာဏဿ ဝိဇာနနလက္ခဏံ၊ နာမဿ နမနလက္ခဏံ၊ ရူပဿ ရူပနလက္ခဏံ၊ သဠာယတနဿ အာယတနလက္ခဏံ၊ ဖဿဿ ဖုသနလက္ခဏံ၊ ဝေဒနာယ ဝေဒယိတလက္ခဏံ၊ တဏှာယ ဟေတုလက္ခဏံ၊ ဥပါဒါနဿ ဂဟဏလက္ခဏံ၊ ဘဝဿ အာယူဟနလက္ခဏံ၊ ဇာတိယာ နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏံ၊ ဇရာယ ဇီရဏလက္ခဏံ၊ မရဏဿ စုတိလက္ခဏံ။

ဓာတူနံ သုညတာလက္ခဏံ၊ အာယတနာနံ အာယတနလက္ခဏံ၊ သတိပဋ္ဌာနာနံ ဥပဋ္ဌာနလက္ခဏံ၊ သမ္ပပ္ပဓာနာနံ ပဒဟနလက္ခဏံ၊ ဣဒ္ဓိပါဒါနံ ဣဇ္ဈနလက္ခဏံ၊ ဣန္ဒြိယာနံ အဓိပတိလက္ခဏံ၊ ဗလာနံ အကမ္ပိယလက္ခဏံ၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂါနံ နိယျာနလက္ခဏံ၊ မဂ္ဂဿ ဟေတုလက္ခဏံ။

သစ္စာနံ တထလက္ခဏံ၊ သမထဿ အဝိက္ခေပလက္ခဏံ၊ ဝိပဿနာယ အနုပဿနာလက္ခဏံ၊ သမထဝိပဿနာနံ ဧကရသလက္ခဏံ၊ ယုဂနဒ္ဓါနံ အနတိဝတ္တနလက္ခဏံ။

သီလဝိသုဒ္ဓိယာ သံဝရလက္ခဏံ၊ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိယာ အဝိက္ခေပလက္ခဏံ၊ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိယာ ဒဿနလက္ခဏံ။

ခယေ ဉာဏဿ သမုစ္ဆေဒလက္ခဏံ၊ အနုပ္ပါဒေ ဉာဏဿ ပဿဒ္ဓိလက္ခဏံ။

ဆန္ဒဿ မူလလက္ခဏံ၊ မနသိကာရဿ သမုဋ္ဌာနလက္ခဏံ၊ ဖဿဿ သမောဓာနလက္ခဏံ၊ ဝေဒနာယ သမောသရဏလက္ခဏံ၊ သမာဓိဿ ပမုခလက္ခဏံ၊ သတိယာ အာဓိပတေယျလက္ခဏံ၊ ပညာယ တတုတ္တရိလက္ခဏံ၊ ဝိမုတ္တိယာ သာရလက္ခဏံ၊ အမတောဂဓဿ နိဗ္ဗာနဿ ပရိယောသာနလက္ခဏံ တထံ အဝိတထံ။ ဧတံ တထလက္ခဏံ ဉာဏဂတိယာ အာဂတော အဝိရဇ္ဈိတွာ ပတ္တော အနုပ္ပတ္တောတိ တထာဂတော။ ဧဝံ တထလက္ခဏံ အာဂတောတိ တထာဂတော။ (၃)

ကထံ တထဓမ္မေ ယာထာဝတော အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါတိ တထာဂတော? တထဓမ္မာ နာမ စတ္တာရိ အရိယသစ္စာနိ။ ယထာဟ “စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ တထာနိ အဝိတထာနိ အနညထာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ၊ ‘ဣဒံ ဒုက္ခ’န္တိ ဘိက္ခဝေ တထမေတံ အဝိတထမေတံ အနညထမေတံ”န္တိ ဝိတ္တာရော။ တာနိ စ ဘဂဝါ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါတိ တထာနံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓတ္တာ တထာဂတောတိ ဝုစ္စတိ။ အဘိသမ္မောဓတ္တော ဟိ ဧတ္ထ ဂတသဒ္ဓေါ။

အဝိစ ဇရာမရဏဿ ဇာတိပစ္စယသမ္ဘူတသမုဒါဂတဋ္ဌော တထော အဝိတထော အနညထော။ပ။ သင်္ခါရာနံ အဝိဇ္ဇာပစ္စယသမ္ဘူတသမုဒါဂတဋ္ဌော တထော အဝိတထော အနညထော။ တထာ အဝိဇ္ဇာယ သင်္ခါရာနံ ပစ္စယဋ္ဌော တထော အဝိတထော အနညထော။ပ။ဇာတိယာ ဇရာမရဏဿ ပစ္စယဋ္ဌော တထော အဝိတထော အနညထော။ တံ သဗ္ဗံ ဘဂဝါ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ။ တသ္မာပိ တထာနံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓတ္တာ တထာဂတော။ ဧဝံ တထဓမ္မေ ယာထာဝတော အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါတိ တထာဂတော။ (၄)

ကထံ တထဒဿိတာယ တထာဂတော? ဘဂဝါ ယံ သဒေဝကေ လောကေ။ပ။ သဒေဝမနုဿာယ အပရိမာဏာသု လောကဓာတူသု အပရိမာဏာနံ သတ္တာနံ စက္ခုဒ္ဓါရေ အာပါထံ အာဂစ္ဆန္တိ ရူပါရမ္မဏံ နာမ အတ္ထိ၊ တံ သဗ္ဗာကာရေန ဇာနာတိ ပဿတိ။ ဧဝံ ဇာနတာ ပဿတာ စ တေန တံ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌာဒိဝသေန ဝါ ဒိဋ္ဌသုတမုတဝိညာတေသု လဗ္ဘမာနကပဒဝသေန ဝါ “ကတမံ တံ ရူပံ ရူပါယတနံ၊ ယံ ရူပံ စတုန္တံ မဟာဘူတာနံ ဥပါဒါယ ဝဏ္ဏနိဘာ သနိဒဿနံ သပ္ပဋိသံ နီလံ ပီတက”န္တိ အာဒိနာ ၂ နယေန အနေကေဟိ နာမေဟိ တေရသဟိ ဝါရေဟိ ဒွိပညာသာယ နယေဟိ ဝိဘဇ္ဇမာနံ တထမေဝ ဟောတိ၊ ဝိတထံ

၁-သံ ၃-၃၇၇-ပိဋကေ။ ၂-အဘိ ၁-၁၆၂-ပိဋကေ။

နတ္ထိ။ ဧသ နယော သောတဒ္ဓါရာဒိသုပိ အာပါထမာဂစ္ဆန္တေသု သဒ္ဓါဒိသု။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံဘဂဝတာ “ယံ ဘိက္ခုဝေ သဒေဝကဿ လောကဿ။ပ။သဒေဝမနုဿာယ ဒိဋ္ဌံ သုတံ မုတံ ဝိညာတံ ပတ္တံ ပရိယေသိတံ အနုဝိစရိတံ မနသာ၊ တမဟံ ဇာနာမိ၊ တမဟံ အဗ္ဘညာသိံ၊ တံ တထာဂတဿ ဝိဒိတံ၊ တံ တထာဂတော န ဥပဋ္ဌာသိံ”တိ။^၁ ဧဝံ တထဒဿိတာယ တထာဂတော။ တတ္ထ တထဒဿိ- အတ္ထေ တထာဂတောတိ ပဒသမ္ဘဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ (၅)

ကထံ တထဝါဒိတာယ တထာဂတော? ယံ ရတ္ထိံ ဘဂဝါ ဗောဓိမဇ္ဈော အပရာဇိတပလ္လင်္ဂေန နိဿိန္နော စတုန္ဒါ^၂မာရာနံ မတ္ထကံ မဒ္ဓိတွာ အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ယဉ္စ ရတ္ထိံ ယမကသာလာနမန္တရေ အနုပါဒိ- သေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ ပရိနိဗ္ဗာယိ၊ ဧတ္ထန္တရေ ပဉ္စစတ္တာလီသဝဿပရိ- မာဏေ ကာလေ ပဌမဗောဓိယာပိ မဇ္ဈိမဗောဓိယာပိ ပစ္ဆိမဗောဓိယာပိ ယံ ဘဂဝတာ ဘာသိတံ သုတ္တံ ဂေယျံ။ပ။ ဝေဒလ္လံ၊ တံ သဗ္ဗံ အတ္ထတော စ ဗျဉ္ဇနတော စ အနဝဇ္ဇံ အနုပဝဇ္ဇံ အနုနမနဓိကံ သဗ္ဗာကာရပရိပုဏ္ဏံ ရာဂမဒ- နိမ္မဒနံ ဒေါသမောဟမဒနိမ္မဒနံ၊ နတ္ထိ တတ္ထ ဝါလဂ္ဂမတ္ထမ္ပိ ပက္ခလိတံ၊ သဗ္ဗံ တံ ဧကမုဒ္ဓိကာယ လဉ္စိတံ ဝိယ၊ ဧကနာဠိကာယ မိတံ ဝိယ၊ ဧကတုလာယ တုလိတံ ဝိယ၊ စ တထမေဝ ဟောတိ။ ယထာဟ “ယဉ္စ စုန္တ ရတ္ထိံ တထာဂတော အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓတိ၊ ယဉ္စ ရတ္ထိံ အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ ယံ ဧတသ္မိံ အန္တရေ ဘာသတိ လပတိ နိဒ္ဓိသတိ၊ သဗ္ဗံ တံ တထမေဝ ဟောတိ၊ နော အညထာ။ တသ္မာ ‘တထာ- ဂတော’တိ ဝုစ္စတိ”တိ။^၃ ဂဒအတ္ထော ဟိ ဧတ္ထ ဂတသဒ္ဓေါ။ ဧဝံ တထဝါဒိတာယ တထာဂတော။

အပိစ အာဂဒနံ အာဂဒေါ၊ ဝစနန္တိ အတ္ထော။ တထော အဝိပရိတော အာဂဒေါ အဿာတိ ဒကာရဿ တကာရံ ကတွာ တထာဂတောတိ ဧဝမေ- တသ္မိံ အတ္ထေ ပဒသိဒ္ဓိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ (၆)

ကထံ တထာကာရိတာယ တထာဂတော? ဘဂဝတော ဟိ ဝါစာယ ကာယော အနုလောမေတိ၊ ကာယဿာပိဝါစာ၊ တသ္မာ ယထာဝါဒိ တထာ- ကာရိယထာကာရိ တထာဝါဒိ စ ဟောတိ။ ဧဝံဘူတဿ စဿ ယထာ ဝါစာ၊ ကာယောပိတထာ ဂတောပဝတ္ထောတိ အတ္ထော။ ယထာ စ ကာယော၊ ဝါစာပိ

၁-အံ ၁-၃၃၃-ပိဋ္ဌေ။
 ၂-တိဏ္ဏံ (သီ၊ အံ-ဋ ၁-၇၅၊ မ-ဋ ၁-၅၂၊ ဒိ-ဋ ၁-၆၅-ပိဋ္ဌေသုပိ) ဂဏ္ဍိပဒေ ပန ပဿိတဗ္ဗံ။
 ၃-ဒိ ၃-၁၁၁-ပိဋ္ဌေ။

တထာ ဂတာ ပဝတ္တာတိ တထာဂတော။ တေနောဟ “ယထာဝါဒီ ဘိက္ခဝေ တထာဂတော တထာကာရီ၊ ယထာကာရီ တထာဝါဒီ။ ဣတိ ယထာဝါဒီ တထာကာရီ၊ ယထာကာရီ တထာဝါဒီ။ တသ္မာ ‘တထာဂတော’ တိ ဝုစ္စတိ” တိ။ ဧဝံ တထာကာရီတာယ တထာဂတော။ (၇)

ကထံ အဘိဘဝနဋ္ဌေန တထာဂတော? ဥပရိ ဘဝဂ္ဂံ ဟေဋ္ဌာ အဝီစိ° ပရိယန္တိ ကတွာ တိရိယံ အပရိမာဏာသု လောကဓာတုသု သဗ္ဗသတ္တေ အဘိဘဝတိ သီလေန သမာဓိနာ ပညာယ ဝိမုတ္တိယာ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနေန၊ န တဿ တုလာ၂ ဝါ ပမာဏံ ဝါ အတ္ထိ၊ အတုလော အပ္ပမေယျော အနုတ္တရော ရာဇာဓိ- ရာဇာ ဒေဝါနံ အတိဒေဝေါ သက္ကာနံ အတိသက္ကော မြဟ္မာနံ အတိမြဟ္မာ။ တေနာဟ “သဒေဝကေ ဘိက္ခဝေ လောကေ။ ပ။ သဒေဝမနုဿာယ တထာ- ဂတော အဘိဘူ အနဘိဘူတော အညဒတ္ထ၊ ဒသော ဝသဝတ္ထိ။ တသ္မာ ‘တထာဂတော’ တိ ဝုစ္စတိ” တိ။

တတ္ထေဝံ ပဒသိဒ္ဓိ ဝေဒိတဗ္ဗော—အဂဒေါ ဝိယ အဂဒေါ။ ကော ပနေသ? ဒေသနာဝိလာသော စေဝ ပုညဿယော စ။ တေန ဟေသ မဟာနုဘာဝေါ ဘိသက္ကော ဒိဗ္ဗာဂဒေန သပ္ပေ ဝိယ သဗ္ဗပရပ္ပဝါဒိနော သဒေဝကဉ္စ လောကံ အဘိဘဝတိ။ ဣတိ သဗ္ဗလောကာဘိဘဝနေ တထော အဝိပရိတော ဒေသ- နာဝိလာသမယော စေဝ ပုညမယော စ အဂဒေါ အဿာတိ ဒကာရဿ တကာရံ ကတွာ တထာဂတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဧဝံ အဘိဘဝနဋ္ဌေန တထာဂတော။ (၈)

အဝိစ တထာယ ဂတောတိပိ တထာဂတော၊ တထံ ဂတောတိပိ တထာ- ဂတောတိ။ ဂတောတိ အဝဂတော အတိတော ပတ္တော ပဋိပန္နောတိ အတ္ထော။ တတ္ထ သကလံ လောကံ တိရဏပရိညာယ တထာယ ဂတော အဝ- ဂတောတိ တထာဂတော၊ လောကသမုဒယံ ပဟာနပရိညာယ တထာယ ဂတော အတိတောတိ တထာဂတော၊ လောကနိရောဓံ သန္တိကိရိယာယ တထာယ ဂတော ပတ္တောတိ တထာဂတော၊ လောကနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒံ တထံ ဂတော ပဋိပန္နောတိ တထာဂတော။ တေန ယံ ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ “လောကော ဘိက္ခဝေ တထာဂတေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ လောကသ္မာ တထာ- ဂတော ဝိသံယုတ္တော။ လောကသမုဒယော ဘိက္ခဝေ တထာဂတေန အဘိ- သမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ လောကသမုဒယော တထာဂတဿ ပဟီနော။ လောကနိရောဓော

ဘိက္ခဝေ တထာဂတေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ လောကနိရောဓော တထာဂတဿ သတ္တိကတော။ လောကနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ ဘိက္ခဝေ တထာဂတေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ လောကနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ တထာဂတဿ ဘာဝိတာ။ ယံ ဘိက္ခဝေ သဒေဝကဿ လောကဿ။ပ။ အနုဝိစရိတံ မနသာ၊ သဗ္ဗံ တံ တထာဂတေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓံ။ တသ္မာ ‘တထာဂတော’တိ ဝုစ္စတိ”တိ”။ တဿ ဧဝမ္ပိ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဣဒမ္ပိ စ တထာဂတဿ တထာဂတဘာဝဒီပနေ မုခမတ္တမေဝ။ သဗ္ဗာကာရေန ပန တထာဂတောဝ တထာဂတဿ တထာဂတဘာဝံ ဝဏ္ဏေယျ။ ယသ္မာ ပန သဗ္ဗဗုဒ္ဓါ တထာဂတဂုဏေနာပိ သမသမာ၊ တသ္မာ သဗ္ဗေသံ ဝသေန တထာဂတနန္တိ အာဟ။

အရဟန္တာနန္တိ ကိလေသေဟိ အာရကတ္တာ၊ အရိနံ အရာနဉ္စ ဟတတ္တာ၊ ပစ္စယာဒီနံ အရဟတ္တာ၊ ပါပကရဏေ ရဟာဘာဝါ တထာဂတော အရဟံ။ အာရကာ ဟိ သော သဗ္ဗကိလေသေဟိ သုဝိဒ္ဓရဝိဒ္ဓရေ ဌိတော မဂ္ဂေန သဝါသနာနံ ကိလေသာနံ ပဟိနတ္တာတိ အရဟံ။

သော တတော အာရကာ နာမ၊ ယဿ ယေနာသမင်္ဂိတာ။
အသမင်္ဂိ စ ဒေါသေဟိ၊ နာထော တေနာရဟံ မတော။

တေ စာနေန ကိလေသာရယော မဂ္ဂေန ဟတာတိ အရိနံ ဟတတ္တာပိ အရဟံ။

ယသ္မာ ရာဂါဒိသင်္ခါတာ၊ သဗ္ဗေပိ အရယော ဟတာ။
ပညာသတ္တေန နာထေန၊ တသ္မာပိ အရဟံ မတော။

ယဉ္ဇေတံ အဝိဇ္ဇာဘဝတဏှာမယနာဘိ ပုညာဒိအဘိသင်္ခါရာရံ ဇရာမရဏနေမိ အာသဝသမုဒယမယေန အက္ခေန ဝိဇ္ဈိတွာ တိဘဝရထေ သမာယောဇိတံ အနာဒိကာလပ္ပဝတ္တံ သံသာရစက္ကံ၊ တဿာနေန ဗောဓိမဏ္ဍေ ဝိရိယပါဒေဟိ သီလပထဝိယံ ပတိဋ္ဌာယ သဒ္ဓါဟတ္ထေန ကမ္မက္ခယကရံ ဉာဏဖရသုံ ဂဟေတွာ သဗ္ဗေ အရာ ဟတာတိ အရာနံ ဟတတ္တာပိ အရဟံ။

အရာ သံသာရစက္ကဿ၊ ဟတာ ဉာဏာသိနာ ယတော။
လောကနာထေန တေနော၊ အရဟန္တိ ပဝုစ္စတိ။

အဂ္ဂဒက္ခိဏေယျတ္တာ စ စိဝရာဒိပစ္စယေ အရဟတိ ပူဇာဝိသေသဉ္စ။
တေနေဝ စ ဥပ္ပန္နေ တထာဂတေ ယေ ကေစိ မဟေသက္ခာ ဒေဝမနုဿာ၊ န

တေ အညတ္ထ ပူဇံ ကရောန္တိ။ တထာ ဟိ ဗြဟ္မာ သဟမ္ပတိ သိနေရမတ္တေန
 ရတနဒါမေန တထာဂတံ ပူဇေသိ၊ ယထာဗလဉ္စ အညေ ဒေဝါ မနုဿာ စ
 ဗိမ္ဗိသာရကောသလရာဇာဒယော။ ပရိနိဗ္ဗုတမ္ပိ စ ဘဂဝန္တံ ဥဒ္ဓိဿ ဆန္ဒဝတိ-
 ကောဋီဓနံ ဝိဿဇ္ဇေတွာ အသောကမဟာရာဇာ သကလဇမ္ပုဒီပေ စတုရာ-
 သီတိ ဝိဟာရသဟဿာနိ ပတိဋ္ဌာပေသိ၊ ကော ပန ဝါဒေါ အညေသံ
 ပူဇာဝိသေသာနန္တိ ပစ္စယာဒီနံ အရဟတ္တာပိ အရဟံ။

ပူဇာဝိသေသံ သဟ ပစ္စယေဟိ၊
 ယသ္မာ အယံ အရဟတိ လောကနာထော။
 အတ္တာနုရူပံ အရဟန္တိ လောကေ၊
 တသ္မာ ဇိနော အရဟတိ နာမမေတံ။

ယထာ စ လောကေ ယေ ကေစိ^၁ ပဏ္ဍိတမာနိနော ဗာလာ အသိလောက-
 ဘယေန ရဟော ပါပံ ကရောန္တိ၊ ဧဝမေသ န ကဒါစိ ကရောတိတိ ပါပကရ-
 ဏေ ရဟာဘာဝတောပိ အရဟံ။

ယသ္မာ နတ္ထိ ရဟော နာမ၊ ပါပကမ္မေသု တာဒိနော။
 ရဟာဘာဝေန တေနေသ၊ အရဟံ ဣတိ ဝိဿုတော။

ဧဝံ သဗ္ဗထာပိ

အာရကတ္တာ ဟတတ္တာ စ၊ ကိလေသာရိန သော မုနိ။
 ဟတသံသာရစက္ကာရော၊ ပစ္စယာဒီန စာရဟော။
 န ရဟော ကရောတိ ပါပါနိ၊ အရဟံ တေန ဝုစ္စတိတိ။

ယသ္မာ ပန သဗ္ဗဗုဒ္ဓါ အရဟတ္တဂုဏေနာပိ သမသမာ၊ တသ္မာ သဗ္ဗေသံ
 ဝသေန “အရဟန္တာန”န္တိ အာဟ။

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါနန္တိ သမ္မာ သာမဉ္စ သဗ္ဗဓမ္မာနံ ဗုဒ္ဓတ္တာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ။
 တထာ ဟေသ သဗ္ဗဓမ္မေ သမ္မာ သမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ အဘိညေယျေ ဓမ္မေ အဘိညေ-
 ယျတော ဗုဒ္ဓေါ၊ ပရိညေယျေ ဓမ္မေ ပရိညေယျတော၊ ပဟာတဗ္ဗေ ဓမ္မေ
 ပဟာတဗ္ဗတော၊ သတ္တိကာတဗ္ဗေ ဓမ္မေ သတ္တိကာတဗ္ဗတော၊ ဘာဝေတဗ္ဗေ ဓမ္မေ
 ဘာဝေတဗ္ဗတော။ တေနောဂါဟ—

“အဘိညေယျံ အဘိညာတံ၊ ဘာဝေတဗ္ဗန္တ ဘာဝိတံ။
 ပဟာတဗ္ဗံ ပဟိနံ မေ၊ တသ္မာ ဗုဒ္ဓေါသ္မိ ဗြာဟ္မဏာ”တိ၂။

၁-ကေစိ (သျှာ၊ က၊ ဝိ-ဋ္ဌ ၁-၈၇-ပိဋ္ဌေပိ)

၂-မ ၂-၃၅၂၊ ခု ၁-၃၆၈-ပိဋ္ဌေသု။

အထ ဝါ စက္ခု ဒုက္ခသစ္စံ၊ တဿ မူလကာရဏဘာဝေန သမုဋ္ဌာပိကာ ပုရိမတဏှာ သမုဒယသစ္စံ၊ ဥဘိန္ဒံ အပ္ပဝတ္တိ နိရောဓသစ္စံ၊ နိရောဓပုဇာနနာ ပဋိပဒါ မဂ္ဂသစ္စန္တိ ဧဝံ ဧကေကပဒုဒ္ဓါရေနာပိ သဗ္ဗဓမ္မေ သမ္မာ သာမဉ္ဇ ဗုဒ္ဓေါ။
 ဒေသ နယော သောတဃာနဇိဝှိကာယမနေသု။ ဧတေနော နယေန ရူပါဒီနိ ဆ အာယတနာနိ၊ စက္ခုဝိညာဏာဒယော ဆ ဝိညာဏကာယာ၊ စက္ခုသမ္ပဿာဒယော ဆ ဖဿာ၊ စက္ခုသမ္ပဿဇာဒယော ဆ ဝေဒနာ၊ ရူပသညာဒယော ဆ သညာ၊ ရူပသဉ္ဇေတနာဒယော ဆ စေတနာ၊ ရူပတဏှာဒယော ဆ တဏှာကာယာ၊ ရူပဝိတက္ကာဒယော ဆ ဝိတက္ကာ၊ ရူပဝိစာရာဒယော ဆ ဝိစာရာ၊ ရူပက္ခန္ဓာဒယော ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ ဒသ ကသိဏာနိ၊ ဒသ အနုဿတိယော၊ ဥဒ္ဓါမာတကသညာဒိဝသေန ဒသ သညာ၊ ကေသာဒယော ဒ္ဓတ္တိံ သာကာရာ၊ ဒ္ဓါဒသာယတနာနိ၊ အဋ္ဌာရသ ဓာတုယော၊ ကာမဘဝါဒယော နဝ ဘဝါ၊ ပဌမာဒီနိ စတ္တာရိ ဈာနာနိ၊ မေတ္တာဘာဝနာဒယော စတသော အပ္ပမညာ၊ စတသော အရူပသမာပတ္တိယော၊ ပဋိလောမတော ဇရာမရဏာဒီနိ၊ အနုလောမတော အဝိဇ္ဇာဒီနိ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဂါနိ စ ယောဇေတဗ္ဗာနိ။ တတြာယံ ဧကပဒယောဇနာ—ဇရာမရဏံ ဒုက္ခသစ္စံ၊ ဇာတိ သမုဒယသစ္စံ၊ ဥဘိန္ဒံ နိဿရဏံ နိရောဓသစ္စံ၊ နိရောဓပုဇာနနာ ပဋိပဒါ မဂ္ဂသစ္စန္တိ ဧဝံ ဧကေကပဒုဒ္ဓါရေန သဗ္ဗဓမ္မေ သမ္မာ သာမဉ္ဇ ဗုဒ္ဓေါ အနုဗုဒ္ဓေါ ပဋိဝိဒ္ဓေါ။ ယံ ဝါ ပန ကိဉ္စိ အတ္ထိ နေယျံ နာမ၊ သဗ္ဗဿ သမ္မာ သမ္ပုဒ္ဓတ္တာ ဝိမောက္ခန္တိကဉာဏဝသေန သမ္မာသမ္ပုဒ္ဓေါ။ တဿ ပန ဝိဘာဂေါ ဥပရိ အာဝိ ဘဝိဿတိတိ။ ယသ္မာ ပန သဗ္ဗဗုဒ္ဓါ သမ္မာသမ္ပုဒ္ဓဂုဏေနာပိ သမသမာ၊ တသ္မာ သဗ္ဗေသံ ဝသေန “သမ္မာသမ္ပုဒ္ဓါန”န္တိ အာဟ။

၃၈။ ဣဒါနိ ပရိယန္တပါရိသုဒ္ဓိအပရိယန္တပါရိသုဒ္ဓိသီလဒ္ဓယေ ဧကေကမေဝ သီလံ ပဉ္စဓာ ဘိန္ဒိတွာ ဒသေတုံ အတ္ထိ သီလံ ပရိယန္တံ၊ အတ္ထိ သီလံ အပရိယန္တန္တိအာဒိမာဟ။ ဣတရေသု ပန တီသု သီလေသု တထာဝိဓော ဘေဒေါ နတ္ထိတိ။ တတ္ထ လာဘပရိယန္တန္တိ လာဘေန ပရိယန္တော ဘေဒေါ ဧတဿာတိ လာဘပရိယန္တံ။ ဧဝံ သေသာနိပိ။ ယသောတိ ပနေတ္ထ ပရိဝါရော။ ဣဓာတိ ဣမသ္မိံ လောကေ။ ဧကစ္စောတိ ဧကော။ လာဘဟေတူတိ လာဘောယေဝ ဟေတု လာဘဟေတု၊ တသ္မာ လာဘဟေတုတောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဟေတုတ္ထေ နိဿက္ကဝစနံ။ “လာဘပစ္စယာ လာဘကာရဏာ”တိ တသေဝ ဝေဝစနံ။ ဟေတုမေဝ ဟိ ပဋိစ္စ ဧတံ ဖလမေတိတိ ပစ္စယောတိ စ၊ ဖလုပ္ပတ္တိံ ကာရယတိတိ ကာရဏန္တိ စ ဝုစ္စတိ။

ယထာသမာဒိန္နန္တိ ယံ ယံ သမာဒိန္နံ ဂဟိတံ။ ဝီတိက္ကမတိတိ အဇ္ဈာစရတိ။ ဝေဂ္ဂပါနိတိ ဧဝံသဘာဝါနိ၊ ဝုတ္တပ္ပကာရာနိတိ အဓိပ္ပာယော။ သီလာနိတိ ဂဟဋ္ဌသီလာနိ ဝါ ဟောန္တ၊ ပဗ္ဗဇိတသီလာနိ ဝါ၊ ယေသံ အာဒိမိ ဝါ အန္တေ ဝါ ဧကံ ဘိန္နံ၊ တာနိ ပရိယန္တေ ဆိန္နသာဋကော ဝိယ ခဏ္ဍာနိ။ ယေသံ ဝေမဇ္ဈေ ဧကံ ဘိန္နံ၊ တာနိ မဇ္ဈေ ဝိနိဝိဒ္ဓသာဋကော ဝိယ ဆိဒ္ဓါနိ။ ယေသံ ပဋိပါဋိယာ ဒွေ ဝါ တိဏိ ဝါ ဘိန္နာနိ၊ တာနိ ဝိဋ္ဌိယာ ဝါ ကုစ္ဆိယာ ဝါ ဥဋ္ဌိတေန ဒီဃဝဋ္ဋာဒိသဏ္ဍာနေန ဝိသဘာဂဝဏ္ဏေန ကာဋုရတ္တာဒိနံ အညတရသရီရဝဏ္ဏာ ဂါဝိ ဝိယ သဗလာနိ။ ယေသံ အန္တရန္တရာ ဧကေကာနိ ဘိန္နာနိ၊ တာနိ အန္တရန္တရာ ဝိသဘာဂဝဏ္ဏဗိန္နုဝိစိတြာ ဂါဝိ ဝိယ ကမ္မာသာနိ။ အဝိသေသေန ဝါ သဗ္ဗာနိပိ သတ္တဝိဓေန မေထုနသံယောဂေန ကောရူပနာဟာဒီဟိ စ ပါပဓမ္မေဟိ ဥပဟတတ္တာ ခဏ္ဍာနိ ဆိဒ္ဓါနိ သဗလာနိ ကမ္မာသာနိတိ။ တာနိယေဝ တဏှာဒါသဗျတော မောစေတွာ ဘုဇိသဘာဝါကရဏေန န ဘုဇိသာနိ။ ဗုဒ္ဓါဒီဟိ ဝိညူဟိ န ပသတ္တတ္တာ န ဝိညုပ္ပသတ္တာနိ။ တဏှာဒိဋ္ဌိဟိ ပရာမဋ္ဌတ္တာ၊ ကေနစိ ဝါ “အယံ တေ သီလေသု ဒေါသော”တိ ပရာမဋ္ဌံ သက္ကုဏေယျတာယ ပရာမဋ္ဌာနိ။ ဥပစာရသမာဓိ အပ္ပနာသမာဓိ ဝါ၊ အထ ဝါ မဂ္ဂသမာဓိ ဖလသမာဓိ ဝါ န သံဝတ္တယန္တိတိ^၁ အသမာဓိသံဝတ္တနိကာနိ။ န သမာဓိသံဝတ္တနိကာနိတိပိ ပါဠော။

ကေစိ ပန “ခဏ္ဍာနိတိ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ အပ္ပတိဋ္ဌာဘူတတ္တာ၊ ဆိဒ္ဓါနိတိပိ ဧဝံ။ သဗလာနိတိ ဝိဝဏ္ဏကရဏတ္တာ၊ ကမ္မာသာနိတိပိ ဧဝံ။ န ဘုဇိသာနိတိ တဏှာဒါသဗျံ ဂတတ္တာ။ န ဝိညုပ္ပသတ္တာနိတိ ကုသလေဟိ ဂရဟိတတ္တာ။ ပရာမဋ္ဌာနိတိ တဏှာယ ဂဟိတတ္တာ။ အသမာဓိသံဝတ္တနိကာနိတိ ဝိပုဋ္ဌိသာရဝတ္ထုဘူတတ္တာ”တိ ဧဝမတ္ထံ ဝဏ္ဏယန္တိ။

န အဝိပ္ပဋ္ဌိသာရဝတ္ထုကာနိတိ ဝိပုဋ္ဌိသာရာဝဟတ္တာ အဝိပ္ပဋ္ဌိသာရဿ ပတိဋ္ဌာ န ဟောန္တိတိ အတ္ထော။ န ပါမောဇ္ဇဝတ္ထုကာနိတိ အဝိပ္ပဋ္ဌိသာရဇာယ ဒုဗ္ဗလဝီတိယာ န ဝတ္ထုဘူတာနိ တဿာ အနာဝဟတ္တာ။ ဧဝံ သေသေသုပိ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။ န ဝီတိဝတ္ထုကာနိတိ ဒုဗ္ဗလဝီတိဇာယ ဗလဝီတိယာ န ဝတ္ထုဘူတာနိ။ န ပဿဒ္ဓိဝတ္ထုကာနိတိ ဗလဝီတိဇာယ ကာယစိတ္တပဿဒ္ဓိယာ န ဝတ္ထုဘူတာနိ။ န သုခဝတ္ထုကာနိတိ ပဿဒ္ဓိဇဿ ကာယိကစေတသိကသုခဿ န ဝတ္ထုဘူတာနိ။ န သမာဓိဝတ္ထုကာနိတိ သုခဇဿ

၁-န သံဝတ္တန္တိတိ (သျှာ၊ က)

သမာဓိဿ န ဝတ္ထုဘူတာနိ။ န ယထာဘူတဉာဏဒဿနဝတ္ထုကာနိတိ သမာဓိပဒဋ္ဌာနဿ ယထာဘူတဉာဏဒဿနဿ န ဝတ္ထုဘူတာနိ။

န ဧကန္တနိဗ္ဗိဒါယာတိအာဒိသု န-ကာရမေဝ အာဟရိတွာ “န ဝိရာဂါယာ”တိအာဒိနာ နယေန သေသပဒေဟိပိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ န ဝိရာဂါယာတိ-အာဒိသု သနကာရော ဝါ ပါဌော။ တတ္ထ ဧကန္တနိဗ္ဗိဒါယာတိ ဧကန္တေန ဝဇ္ဇေနိဗ္ဗိန္ဒနတ္ထာယ န သံဝတ္တန္တိတိ သမ္ပန္နော။ ဧဝံ သေသေသုပိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ ဝိရာဂါယာတိ ဝဇ္ဇေန ဝိရဇ္ဇနတ္ထာယ။ နိရောဓာယာတိ ဝဇ္ဇဿ နိရောဓနတ္ထာယ။ ဥပသမာယာတိ နိရောဓိတဿ ပုန အနုပုတ္တိဝသေန ဝဇ္ဇဿ ဥပသမနတ္ထာယ။ အဘိညာယာတိ ဝဇ္ဇဿ အဘိဇာနနတ္ထာယ။ သမ္မောဓာယာတိ ကိလေသ-နိဒ္ဓါဝိဂမေန ဝဇ္ဇတော ပဗုဇ္ဈနတ္ထာယ။ နိဗ္ဗာနာယာတိ အမတနိဗ္ဗာနတ္ထာယ။

ယထာသမာဒိန္နံ သိက္ခာပဒံ ဝိတိက္ကမာယာတိ ယထာသမာဒိန္နဿ သိက္ခာ-ပဒဿ ဝိတိက္ကမနတ္ထာယ။ ဝိဘတ္တိဝိပလ္လာသဝသေန ပနေတ္ထ ဥပယောဂဝစနံ ကတံ။ စိတ္တဗ္ဗိ န ဥပ္ပါဒေတိတိ စိတ္တုပ္ပါဒသုဒ္ဓိယာ သီလဿ အတိဝိသုဒ္ဓဘာဝ-ဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ၊ န ပန စိတ္တုပ္ပါဒမတ္တေန သီလံ ဘိဇ္ဇတိ။ ကိံ သော ဝိတိက္ကမိဿ-တိတိ ကိမတ္ထံ ဝိတိက္ကမံ ကရိဿတိ၊ နေဝ ဝိတိက္ကမံ ကရိဿတိတိ အတ္ထော။ အခဏ္ဍာနိတိအာဒိနိ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တပဋိပက္ခနယေန ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ န ခဏ္ဍာနိတိပိ ပါဌော။ “ဧကန္တနိဗ္ဗိဒါယာ”တိအာဒိသု ဧကန္တေန ဝဇ္ဇေနိဗ္ဗိန္ဒနတ္ထာယာတိ-အာဒိနာ နယေန ယောဇေတဗ္ဗံ။ ဧတ္ထ ပန နိဗ္ဗိဒါယာတိ ဝိပဿနာ။ ဝိရာဂါ-ယာတိ မဂ္ဂေါ။ နိရောဓာယ ဥပသမာယာတိ နိဗ္ဗာနံ။ အဘိညာယ သမ္မောဓာ-ယာတိ မဂ္ဂေါ။ နိဗ္ဗာနာယာတိ နိဗ္ဗာနမေဝ။ ဧကသ္မိံ ဌာနေ ဝိပဿနာ၊ ဒ္ဓိသု မဂ္ဂေါ၊ တိသု နိဗ္ဗာနံ ဝုတ္တန္တိ ဧဝံ အဝတ္ထာနကထာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ပရိယာယေန ပန သဗ္ဗာနိပေတာနိ မဂ္ဂဝေဝစနာနိပိ နိဗ္ဗာနဝေဝစနာနိပိ ဟောန္တိယေဝ။

၃၉။ ဣဒါနိ ပရိယန္တာပရိယန္တဝသေန ဝိဇ္ဇမာနပဘောဒံ ဒဿေတွာ ပုန ဓမ္မဝသေန ဇာတိဝသေန ပစ္စယဝသေန သမ္ပယုတ္တဝသေန သီလဿ ပဘောဒံ ဒဿေတုံ ကိံ သီလန္တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ သမုဋ္ဌာတိ ဧတေနာတိ သမုဋ္ဌာနံ။ ပစ္စယဿေတံ နာမံ။ ကိံ သမုဋ္ဌာနမဿာတိ ကိံသမုဋ္ဌာနံ။ ကတိနံ ဓမ္မာနံ သမောဓာနံ သမဝါယော အဿာတိ ကတိဓမ္မသမောဓာနံ။

စေတနာ သီလန္တိ ပါဏာတိပါတာဒိဟိ ဝိရမန္တဿ၊ ဝတ္တပဋိပတ္တိံ ဝါ ပူရေန္တဿ စေတနာ။ စေတသိကံ သီလန္တိ ပါဏာတိပါတာဒိဟိ ဝိရမန္တဿ ဝိရတိ။ အပိစ စေတနာ သီလံ နာမ ပါဏာတိပါတာဒိနိ ပဇဟန္တဿ

သတ္တကမ္မပထစေတနာ။ စေတသိကံ သီလံ နာမ “အဘိဇ္ဈိ လောကေ ပဟာယ
 ဝိဂတဘိဇ္ဈေန စေတသာ ဝိဟရတိ”တိအာဒိနာ^၁ နယေန ဝုတ္တာ အနဘိဇ္ဈာ-
 အဗျာပါဒသမ္မာဒိဋ္ဌိဓမ္မာ။ သံဝရော သီလန္တိ ဧတ္ထ ပဉ္စဝိဓော သံဝရော ဝေဒိ-
 တဗ္ဗော ပါတိမောက္ခသံဝရော သတိသံဝရော ဉာဏသံဝရော ခန္တိသံဝရော
 ဝီရိယသံဝရောတိ။ တတ္ထ “ဣဒိနာ ပါတိမောက္ခသံဝရေန ဥပေတော ဟောတိ
 သမုပေတော”တိ^၂ အယံ ပါတိမောက္ခသံဝရော။ “ရက္ခတိ စက္ခုန္ဒြိယံ၊
 စက္ခုန္ဒြိယေ သံဝရံ အာပဇ္ဇတိ”တိ^၃ အယံ သတိသံဝရော။

“ယာနိ သောတာနိ လောကသ္မိံ၊ (အဇိတာတိ ဘဂဝါ၊)
 သတိ တေသံ နိဝါရဏံ။
 သောတာနံ သံဝရံ မြူမိ၊
 ပညာယေတေ ပိဓိယရေ”တိ^၄—

အယံ ဉာဏသံဝရော။ ပစ္စယပဋိသေဝနဗ္ဗိ ဧတ္ထေဝ သမောဓာနံ ဂစ္ဆတိ။
 ယော ပနာယံ “ခမော ဟောတိ သီတဿ ဥဏှဿာ”တိအာဒိနာ^၅ နယေန
 အာဂတော၊ အယံ ခန္တိသံဝရော နာမ။ ယော စာယံ “ဥပ္ပန္နံ ကာမဝိတက္ကံ
 နာဓိဝါသေတိ”တိအာဒိနာ^၆ နယေန အာဂတော၊ အယံ ဝီရိယသံဝရော နာမ။
 အာဇိဝါရိသုဒ္ဓိပိ ဧတ္ထေဝ သမောဓာနံ ဂစ္ဆတိ။ ဣတိ အယံ ပဉ္စဝိဓောပိ
 သံဝရော၊ ယာ စ ပါပဘိရုကာနံ ကုလပုတ္တာနံ သမ္ပတ္တဝတ္ထုတော ဝိရတိ၊
 သဗ္ဗမေတံ သံဝရသီလန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အဝိတိက္ကမော သီလန္တိ သမာဒိန္နသီလဿ
 ကာယိကဝါစသိကော အဝိတိက္ကမော။ ဣဒံ တာဝ ကိံ သီလန္တိ ပဉ္စဿ ဝိဿဇ္ဇနံ။

ကတိ သီလာနိတိ ပဉ္စဿ ဝိဿဇ္ဇနေ ကုသလသီလံ အကုသလသီလံ
 အဗျာကတသီလန္တိ ဧတ္ထ ယသ္မာ လောကေ တေသံ တေသံ သတ္တာနံ
 ပကတိ သီလန္တိ ဝုစ္ဆတိ၊ ယံ သန္ဓာယ “အယံ သုခသီလော အယံ ဒုက္ခသီလော
 အယံ ကလဟသီလော အယံ မဏှနသီလော”တိ ဘဏန္တိ။ တသ္မာ တေန
 ပရိယာယေန အတ္ထုဒ္ဓါရဝသေန အကုသလသီလမပိ သီလန္တိ? ဝုတ္တံ။ တံ ပန
 “သုတွာန သံဝရေ ပညာ”တိ^၇ ဝစနတော ဣဓာဓိပ္ပေတသီလံ န ဟောတိတိ။

၁-ဒီ ၁-၆၇-ပိဋေ။ ၂-အဘိ ၂-၂၅၅-ပိဋေ။
 ၃-ဒီ ၁-၆၆၊ မ ၁-၂၃၈၊ သံ ၂-၃၈၄၊ အံ ၁-၁၁၁-ပိဋာဒိသု။
 ၄-ခု ၁-၄၃၄-ပိဋေ။ ၅-မ ၁-၁၃၊ အံ ၂-၄၃၃၊ အံ ၃-၃၄၁-ပိဋေသု။
 ၆-မ ၁-၁၄၊ အံ ၂-၄၃၂၊ အံ ၃-၃၄၂-ပိဋေသု။
 ၇-အကုသလံ သီလမ္ဘိ (သျှာ)၊ အကုသလံ သီလန္တိပိ (က) ၈-ခု ၉-၁-၄၁-ပိဋေသု။

ယသ္မာ ပန စေတနာဒိဘေဒဿ သီလဿ သမ္ပယုတ္တစိတ္တံ သမုဋ္ဌာနံ၊ တသ္မာ ကုသလစိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ကုသလသီလန္တိအာဒိမာဟ။

သံဝရသမောဓာနံ သီလန္တိ သံဝရသမ္ပယုတ္တခန္ဓာ။ တေ ဟိ သံဝရေန သမာဂတာ မိဿိဘူတာတိ သံဝရသမောဓာနန္တိ ဝုတ္တာ။ ဧဝံ အဝီတိက္ကမသမောဓာနံ သီလမ္ပိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တထာဘာဝေ ဇာတစေတနာ သမောဓာနံ သီလန္တိ သံဝရဘာဝေ အဝီတိက္ကမဘာဝေ ဇာတစေတနာသမ္ပယုတ္တာ ခန္ဓာ။ ယသ္မာ စ တီသုပိ စေတေသု တံသမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ အဓိပ္ပေတာ၊ တသ္မာ စေတနာသမောဓာနေန စေတသိကာနမ္ပိ သင်္ဂဟိတတ္တာ စေတသိကသမောဓာနသီလံ ဝိသုံ န နိဒ္ဒိဋ္ဌန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဟေဋ္ဌာ စေတနာဒယော ဓမ္မာ “သီလ”န္တိ ဝုတ္တာ။ န ကေဝလံ တေ ဧဝ သီလံ၊ တံသမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာပိ သီလမေဝါတိ ဒဿနတ္ထံ အယံ တိကော ဝုတ္တောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

၄၀။ ဣဒါနိ ယသ္မာ စေတနာစေတသိကာ သံဝရာဝီတိက္ကမာယေဝ ဟောန္တိ န ဝိသုံ၊ တသ္မာ သံဝရာဝီတိက္ကမေယေဝ ယာဝ အရဟတ္တမဂ္ဂါ သာဓာရဏက္ကမေန ယောဇေန္တော ပါဏာတိပါတံ သံဝရဋ္ဌေန သီလံ၊ အဝီတိက္ကမဋ္ဌေန သီလန္တိအာဒိမာဟ။ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိအာဒယော ဟိ ယသ္မာ အတ္တနော အတ္တနော ပစ္စနိကံ သံဝရန္တိ၊ တံ န ဝီတိက္ကမန္တိ စ၊ တသ္မာ သံဝရဏတော အဝီတိက္ကမနတော စ သံဝရဋ္ဌေန သီလံ အဝီတိက္ကမဋ္ဌေန သီလံ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ပါဏာတိပါတံ သံဝရဋ္ဌေနာတိ ပါဏာတိပါတဿ ပိဒဟနဋ္ဌေန သီလံ။ ကိံ တံ? ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိ။ သာ စ တံ သံဝရန္တိယေဝ တံ န ဝီတိက္ကမတိတိ အဝီတိက္ကမဋ္ဌေန သီလံ။ ဧဝမေဝ အဒိန္နာဒါနာ ဝေရမဏိအာဒယော အနဘိဇ္ဈာအဗျာပါဒသမ္မာဒိဋ္ဌိယော ယောဇေတဗ္ဗော။

ပါဏာတိပါတန္တိအာဒိသု ပန ဒသသု အကုသလကမ္မပထေသု ပါဏဿ အတိပါတော ပါဏာတိပါတော၊ ပါဏဝဓော ပါဏဿာတောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ပါဏောတိ စေတ္ထ ဝေါဟာရတော သတ္တော၊ ပရမတ္ထတော ဇီဝိတိန္ဒြိယံ။ တသ္မိံ ပန ပါဏေ ပါဏသညိနော ဇီဝိတိန္ဒြိယုပစ္စေဒကဥပက္ကမသမုဋ္ဌာပိကာ ကာယဝစီဒ္ဓါရာနံ အညတရဒ္ဓါရပ္ပဝတ္တာ ဝကေစေတနာပါဏာတိပါတော။ သော ဂုဏဝိရဟိတေသု တိရစ္ဆာနဂတာဒိသု ပါဏေသု ခုဒ္ဒကေ ပါဏေ အပ္ပသာဝဇ္ဇော၊ မဟာသရီရေ မဟာသာဝဇ္ဇော။ ကသ္မာ? ပယောဂမဟန္တတာယ။ ပယောဂသမတ္ထေပိ ဝတ္ထုမဟန္တတာယ။ ဂုဏဝန္တေသု မနုဿာဒိသု အပ္ပဂုဏေ ပါဏေ အပ္ပသာဝဇ္ဇော၊ မဟာဂုဏေ မဟာသာဝဇ္ဇော။

သရီရဂုဏာနံ ပန သမဘာဝေ သတိ ကိလေသာနံ ဥပက္ကမာနဉ္စ မုဒုတာယ အပ္ပသာဝဇ္ဇော၊ တိဗ္ဗတာယ မဟာသာဝဇ္ဇောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ တဿ ပဉ္စ သမ္ဘာရာ—ပါဏော၊ ပါဏသညိတာ၊ ဝဓကစိတ္တံ၊ ဥပက္ကမော၊ တေန မရဏန္တိ။

အဒိန္နဿ အာဒါနံ အဒိန္နာဒါနံ၊ ပရသံဟရဏံ^၁၊ ထေယျံ စောရိကာတိ ဂုတ္တံ ဟောတိ။ တတ္ထ အဒိန္နန္တိ ပရပရိဂ္ဂဟိတံ၊ ယတ္ထ ပရော ယထာကာမကာရိတံ အာပဇ္ဇန္တော အဒဏ္ဍာရဟော အနုပဝဇ္ဇော စ ဟောတိ၊ တသ္မိံ ပရပရိဂ္ဂဟိတေ ပရပရိဂ္ဂဟိတသညိနော တဒါဒါယကဥပက္ကမသမုဋ္ဌာပိကာ ကာယဝစီဒ္ဓါရာနံ အညတရဒ္ဓါရပ္ပဝတ္တာ ထေယျစေတနာ အဒိန္နာဒါနံ။ တံ ဟိနေ ပရသန္တကေ အပ္ပသာဝဇ္ဇံ၊ ပဏီတေ မဟာသာဝဇ္ဇံ။ ကသ္မာ? ဝတ္ထုပဏီတတာယ။ ဝတ္ထု- သမတ္ထေ သတိ ဂုဏာမိကာနံ သန္တကေ ဝတ္ထုသ္မိံ မဟာသာဝဇ္ဇံ၊ တံ တံ ဂုဏာမိကံ ဥပါဒါယ တတော တတော ဟိနဂုဏဿ သန္တကေ ဝတ္ထုသ္မိံ အပ္ပသာဝဇ္ဇံ။ တဿ ပဉ္စ သမ္ဘာရာ—ပရပရိဂ္ဂဟိတံ၊ ပရပရိဂ္ဂဟိတသညိတာ ထေယျစိတ္တံ၊ ဥပက္ကမော၊ တေန ဟရဏန္တိ။

ကာမေသုတိ မေထုနသမာစာရေသု။ မိစ္ဆာစာရောတိ ဧကန္တနိဋ္ဌိတော လာမကာစာရော။ လက္ခဏတော ပန အသဒ္ဓမ္မာဓိပ္ပါယေန ကာယဒ္ဓါရပ္ပဝတ္တာ အဂမနီယဋ္ဌာနဝိတိက္ကမစေတနာ ကာမေသု မိစ္ဆာစာရော။

တတ္ထ အဂမနီယဋ္ဌာနံ နာမ ပုရိသာနံ တာဝ မာတုရက္ခိတာ ပိတုရက္ခိတာ မာတာပိတုရက္ခိတာ ဘာတုရက္ခိတာ ဘဂိနိရက္ခိတာ ဣတိရက္ခိတာ ဂေါတ္ထ- ရက္ခိတာ ဓမ္မရက္ခိတာ သာရက္ခာ သပရိဒဏ္ဍာတိ မာတုရက္ခိတာဒယော ဒသ၊ ဓနက္ခိတာ ဆန္ဒဝါသိနီ ဘောဂဝါသိနီ ပဋ္ဌဝါသိနီ ဩဒပတ္တကိနီ ဩဘတစုမ္ပဋ္ဌာ ဒါသီ စ ဘရိယာ စ၊ ကမ္မကာရီ စ ဘရိယာ စ၊ ဇောဟဋ္ဌာ မုဟုတ္တိကာတိ ဓနက္ခိတာဒယော ဒသာတိ ဝိသတိ ဣတ္ထိယော။ ဣတ္ထိသု ပန ဒိန္နံ သာရက္ခ- သပရိဒဏ္ဍာနံ ဒသန္တဉ္စ ဓနက္ခိတာဒိနန္တိ ဒ္ဓါဒသန္တံ ဣတ္ထိနံ အညေ ပုရိသာ^၂၊ ဣဒံ အဂမနီယဋ္ဌာနံ နာမ။

သော ပနေသ မိစ္ဆာစာရော သီလာဒိဂုဏရဟိတေ အဂမနီယဋ္ဌာနေ အပ္ပသာဝဇ္ဇော၊ သီလာဒိဂုဏသမ္ပန္နေ မဟာသာဝဇ္ဇော။ တဿ စတ္တာရော သမ္ဘာရာ—အဂမနီယဝတ္ထု၊ တသ္မိံ သေဝနစိတ္တံ၊ သေဝနပယောဂေါ၊ မဂ္ဂေန- မဂ္ဂပဋိပတ္တိအဓိဝါသနန္တိ။

၁-ပရဿ ဟရဏံ (သီ၊ သျှာ၊ က) ဒိ-ဋ္ဌ ၁-၇၀-ပိဋ္ဌေ ပန ပဿိတဗ္ဗံ။
၂-အညေသံ ပုရိသာနံ (သီ)၊ အညပုရိသာနံ (သျှာ)

မုသာတိ ဝိသံဝါဒနပုရေက္ခာရဿ အတ္ထဘဉ္ဇကော ဝစီပယောဂေါ၊ ကာယ-
 ပယောဂေါ ဝါ။ ဝိသံဝါဒနာဓိပ္ပါယေန ပနဿ ပရဝိသံဝါဒကကာယဝစီ-
 ပယောဂသမုဋ္ဌာပိကာ စေတနာ မုသာဝါဒေါ။ အပရော နယော—မုသာတိ
 အဘူတံ အတစ္ဆံ ဝတ္ထု။ ဝါဒေါတိ တဿ ဘူတတော တစ္ဆတော ဝိညာပနံ။
 လက္ခဏတော ပန အတထံ ဝတ္ထု၊ တထတော ပရံ ဝိညာပေတုကာမဿ တထာ-
 ဝိညတ္တိသမုဋ္ဌာပိကာ စေတနာ မုသာဝါဒေါ။ သော ယမတ္ထံ ဘဉ္ဇတိ၊ တဿ
 အပ္ပတာယ အပ္ပသာဝဇ္ဇော၊ မဟန္တတာယ မဟာသာဝဇ္ဇော။ အပိစ ဂဟဋ္ဌာနံ
 အတ္တနော သန္တကံ အဒါတုကာမတာယ နတ္ထိတိအာဒိနယပ္ပဝတ္တော အပ္ပ-
 သာဝဇ္ဇော၊ သက္ခိနာ ဟုတွာ အတ္ထဘဉ္ဇနတ္ထံ ဝုတ္တော မဟာသာဝဇ္ဇော။
 ပဗ္ဗဇိတာနံ အပ္ပကမ္ပိ တေလံ ဝါ သပ္ပိ ဝါ လဘိတွာ ဟသာဓိပ္ပါယေန “အဇ္ဇ-
 ဂါမေ တေလံ နဒိ မညေ သန္တတိ”တိ ပူရဏကထာနယေန ပဝတ္တော
 အပ္ပသာဝဇ္ဇော၊ အဒိဋ္ဌိယေဝ ပန ဒိဋ္ဌန္တိအာဒိနာ နယေန ဝဒန္တာနံ မဟာ-
 သာဝဇ္ဇော။ တဿ စတ္တာရော သမ္ဘာရာ—အတထံ ဝတ္ထု၊ ဝိသံဝါဒနစိတ္တံ၊
 တဇ္ဇော ဝါယာမော၊ ပရဿ တဒတ္ထဝိဇာနနန္တိ။

ယာယ ဝါစာယ ယဿ တံ ဝါစံ ဘာသတိ၊ တဿ ဟဒယေ အတ္တနော
 ပိယဘာဝံ၊ ပရဿ စ သုညဘာဝံ ကရောတိ၊ သာ ပိသုဏာ ဝါစာ။ ယာယ
 ပန အတ္တာနမ္ပိ ပရမ္ပိ ဖရုသံ ကရောတိ၊ ယာ ဝါစာ သယမ္ပိ ဖရုသာ နေဝ
 ကဏ္ဍသုခါ န ဟဒယသုခါ ဝါ၊ အယံ ဖရုသာ ဝါစာ။ ယေန သမ္ပံ ပလပတိ
 နိရတ္တကံ၊ သော သမ္ပပ္ပလာပေါ။ တေသံ မူလဘူတာ စေတနာပိ ပိသုဏာ-
 ဝါစာဒိနာမမေဝ လဘတိ။ သာ ဧဝ စ ဣမ အဓိပ္ပေတာတိ။

တတ္ထ သံကိလိဋ္ဌစိတ္တဿ ပရေသံ ဝါ ဘေဒါယ အတ္တနော ပိယကမျတာယ
 ဝါ ကာယဝစီပယောဂသမုဋ္ဌာပိကာ စေတနာ ပိသုဏာ ဝါစာ။ သာ ယဿ
 ဘေဒံ ကရောတိ၊ တဿ အပ္ပဂုဏတာယ အပ္ပသာဝဇ္ဇော၊ မဟာဂုဏတာယ
 မဟာသာဝဇ္ဇော။ တဿာ စတ္တာရော သမ္ဘာရာ—ဘိန္ဒိတဗျော ပရော၊ “ဣတိ ဣမေ
 နာနာ ဘဝိယန္တိ”တိ ဘေဒပုရေက္ခာရတာ ဝါ “ဣတိ အဟံ ပိယော ဘဝိယာမိ
 ဝိသံသိကော”တိ ပိယကမျတာ ဝါ၊ တဇ္ဇော ဝါယာမော၊ တဿ တဒတ္ထ-
 ဝိဇာနနန္တိ။ ပရေ ပန အဘိန္ဒေ ကမ္မပထဘေဒေါ နတ္ထိ၊ ဘိန္ဒေယေဝ ဟောတိ။

ပရဿ မမ္မစ္ဆေဒကကာယဝစီပယောဂသမုဋ္ဌာပိကာ ဧကန္တဖရုသစေတနာ
 ဖရုသာ ဝါစာ။ မမ္မစ္ဆေဒကောပိ ပန ပယောဂေါ စိတ္တသဏ္ဍတာယ ဖရုသာ
 ဝါစာ န ဟောတိ။ မာတာပိတရော ဟိ ကဒါစိ ပုတ္တကေ ဧဝမ္ပိ ဝဒန္တိ
 “စောရာ ဝေါ ခဏ္ဍာခဏ္ဍိကံ ကရောန္တိ။”တိ။ ဥပ္ပလပတ္တမ္ပိ စ နေသံ ဥပရိ

ပတန္တံ န ဣစ္ဆန္တိ။ အာစရိယုပဇ္ဈာယာ စ ကဒါစိ နိဿိတကေ ဧဝံ ဝဒန္တိ “ကိံ
 ဣမေ အဟိရိကာ အနောတ္တပ္ပိနော၊ နိဒ္ဒမထ နေ”တိ။ အထ စ နေသံ
 အာဂမာဓိဂမသမ္ပတ္တိံ ဣစ္ဆန္တိ။ ယထာ စ စိတ္တသဏ္ဍတာယ ဖရူသာ ဝါစာ န
 ဟောတိ၊ ဧဝံ ဝစနသဏ္ဍတာယ အဖရူသာ ဝါစာပိ န ဟောတိ။ န ဟိ မာရာ-
 ပေတုကာမဿ “ဣမံ သုခံ သယာပေထာ”တိ ဝစနံ အဖရူသာ ဝါစာ ဟောတိ၊
 စိတ္တဖရူသတာယ ပနေသာ ဖရူသာ ဝါစာဝ။ သာ ယံ သန္ဓာယ ပဝတ္တိတာ၊
 တဿ အပ္ပဂုဏတာယ အပ္ပသာဝဇ္ဇော၊ မဟာဂုဏတာယ မဟာသာဝဇ္ဇော။
 တဿာ တယော သမ္ဘာရာ—အက္ခောသိတဗ္ဗော ပရော၊ ကုပိတစိတ္တံ၊
 အက္ခောသနာတိ။

အနတ္ထဝိညာပိကာ ကာယဝစိပယောဂသမုဋ္ဌာပိကာ အကုသလစေတနာ
 သမ္ပပ္ပလာပေါ။ သော အာသေဝနမန္တတာယ အပ္ပသာဝဇ္ဇော၊ အာသေဝန-
 မဟန္တတာယ မဟာသာဝဇ္ဇော။ တဿ ဒွေ သမ္ဘာရာ—ဘာရတယုဒ္ဓသိတာ-
 ဟရဏာဒိနိရတ္ထကကထာပုရေက္ခာရတာ၊ တထာရူပိကထာကထနဉ္စာတိ။ ပရေ
 ပန တံ ကထံ အဂဏ္ဍန္တေ ကမ္မပထဘေဒေါ နတ္ထိ၊ ပရေန သမ္ပပ္ပလာပေ
 ဂဟိတေယေဝ ဟောတိ။

အဘိဇ္ဈာယတီတိ အဘိဇ္ဈာ၊ ပရဘဏ္ဍာဘိမုခိ ဟုတွာ တန္တိန္ဒတာယ
 ပဝတ္တတီတိ အတ္ထော။ သာ “အဟော ဝတ ဣဒံ မမဿာ”တိ ဧဝံ ပရဘဏ္ဍာ-
 ဘိဇ္ဈာယနလက္ခဏာ၊ အဒိန္နာဒါနံ ဝိယ အပ္ပသာဝဇ္ဇော မဟာသာဝဇ္ဇော စ။ တဿ
 ဒွေ သမ္ဘာရာ—ပရဘဏ္ဍံ၊ အတ္တနော ပရိဏာမနဉ္စာတိ။ ပရဘဏ္ဍဝတ္ထုကေ
 ဟိ လောဘေ ဥပ္ပန္ဓေပိ န တာဝ ကမ္မပထဘေဒေါ ဟောတိ၊ ယာဝ “အဟော
 ဝတ ဣဒံ မမဿာ”တိ အတ္တနော န ပရိဏာမေတိ။

ဟိတသုခံ ဗျာပါဒယတီတိ ဗျာပါဒေါ။ သော ပရဝိနာသာယ မနော-
 ပဒေါသလက္ခဏော၊ ဖရူသာ ဝါစာ ဝိယ အပ္ပသာဝဇ္ဇော မဟာသာဝဇ္ဇော
 စ။ တဿ ဒွေ သမ္ဘာရာ—ပရသတ္ထော စ၊ တဿ စ ဝိနာသစိန္တာတိ။
 ပရသတ္တဝတ္ထုကေ ဟိ ကောဓေ ဥပ္ပန္ဓေပိ န တာဝ ကမ္မပထဘေဒေါ ဟောတိ၊
 ယာဝ “အဟော ဝတာယံ ဥစ္ဆိဇ္ဇေယျ ဝိနသေယျာ”တိ တဿ ဝိနာသံ န
 စိန္တေတိ။

၁-ပရသန္တကဝတ္ထုကေ (သိ)

ယထာဘူစွဂဟဏာဘာဝေန မိစ္ဆာ ပဿတီတိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။ သာ “နတ္ထိ ဒိဋ္ဌိ” န္တိအာဒိနာ နယေန ဝိပရိတဒဿနလက္ခဏာ၊ သမ္ပပ္ပလာပေါ ဝိယ အပ္ပ- သာဝဇ္ဇာ မဟာသာဝဇ္ဇာ စ။ အပိစ အနိယတာ အပ္ပသာဝဇ္ဇာ၊ နိယတာ မဟာသာဝဇ္ဇာ။ တဿာ ဒွေ သမ္ဘာရာ—ဝတ္ထုနော စ ဂဟိတာကာရ- ဝိပရိတတာ၊ ယထာ စ တံ ဂဏှာတိ၊ တထာဘာဝေန တဿူပဋ္ဌာနန္တိ။ တတ္ထ နတ္ထိကာဟေတုကအကိရိယဒိဋ္ဌိဟိ ဧဝ ကမ္မပထဘေဒေါ ဟောတိ၊ န အညဒိဋ္ဌိဟိ။

ဣမေသံ ပန ဒသန္တံ အကုသလကမ္မပထာနံ ဓမ္မတော ကောဋ္ဌာသတော အာရမ္မဏတော ဝေဒနာတော မူလတောတိ ပဉ္စဟာကာရေဟိ ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗျော။

တတ္ထ ဓမ္မတောတိ ဧတေသု ဟိ သတ္တ ပဋိပါဋိယာ စေတနာဓမ္မာဝ ဟောန္တိ၊ အဘိဇ္ဈာဒယော တယော စေတနာသမ္ပယုတ္တာ။

ကောဋ္ဌာသတောတိ ပဋိပါဋိယာ သတ္တ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ စာတိ ဣမေ အဋ္ဌ ကမ္မပထာ ဧဝ ဟောန္တိ၊ နော မူလာနိ။ အဘိဇ္ဈာဗျာပါဒါ ကမ္မပထာ စေဝ မူလာနိ စ။ အဘိဇ္ဈာ ဟိ မူလံ ပတွာ လောဘော အကုသလမူလံ ဟောတိ၊ ဗျာပါဒေါ ဒေါသော အကုသလမူလံ။

အာရမ္မဏတောတိ ပါဏာတိပါတော ဇိဝိတိန္ဒြိယာရမ္မဏတော သင်္ခါရာ- ရမ္မဏော။ အဒိန္နာဒါနံ သတ္တာရမ္မဏံ ဝါ သင်္ခါရာရမ္မဏံ ဝါ။ မိစ္ဆာစာရော ဖောဋ္ဌဗ္ဗဝသေန သင်္ခါရာရမ္မဏော၊ သတ္တာရမ္မဏောတိပိ ဧကေ။ မုသာဝါဒေါ သတ္တာရမ္မဏော ဝါ သင်္ခါရာရမ္မဏော ဝါ။ တထာ ဝိသုဏာ ဝါစာ။ ဖရုသာ ဝါစာ သတ္တာရမ္မဏာဝ။ သမ္ပပ္ပလာပေါ ဒိဋ္ဌသုတမုတဝိညာတဝသေန သတ္တာ- ရမ္မဏော ဝါ သင်္ခါရာရမ္မဏော ဝါ။ တထာ အဘိဇ္ဈာ။ ဗျာပါဒေါ သတ္တာရမ္မဏောဝ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ တေဘူမကဓမ္မဝသေန သင်္ခါရာရမ္မဏာဝ။

ဝေဒနာတောတိ ပါဏာတိပါတော ဒုက္ခဝေဒနော ဟောတိ။ ကိဉ္စာပိ ဟိ ရာဇာနော စောရံ ဒိသ္မာ ဟသမာနာပိ “ဂစ္ဆထ ဘဏေ၊ မာရေထ န” န္တိ ဝဒန္တိ၊ သန္တိဋ္ဌာပကစေတနာ ပန နေသံ ဒုက္ခသမ္ပယုတ္တာဝ ဟောတိ။ အဒိန္နာဒါနံ တိဝေဒနံ။ တဗ္ဗိ ပရဘဏ္ဍံ ဒိသ္မာ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌဿ ဂဏှတော သုခဝေဒနံ ဟောတိ၊ ဘိတတသိတဿ ဂဏှတော ဒုက္ခဝေဒနံ၊ တထာ ဝိပါကနိဿန္တဖလာနိ ပစ္စဝေက္ခန္တဿ။ ဂဟဏကာလေ မဇ္ဈတ္တဘာဝေ ဌိတဿ ပန ဂဏှတော အဒုက္ခမသုခဝေဒနံ ဟောတိ။ မိစ္ဆာစာရော သုခမဇ္ဈတ္တဝသေန ဒွိဝေဒနော၊

သန္တိဋ္ဌာပကစိတ္တေ ပန မဇ္ဈတ္တဝေဒနော န ဟောတိ။ မုသာဝါဒေါ အဒိန္နာဒါနေ ဝုတ္တနယေနော ဟိဝေဒနော၊ တထာ ပိသုဏာ ဝါစာ။ ဖရုသာ ဝါစာ ဒုက္ခဝေဒနာ။ သမ္ပပ္ပလာပေါ တိဝေဒနော။ ပရေသု ဟိ သာဓုကာရံ ဒေန္တေသု စေလာဒိနိ ဥက္ခိပန္တေသု ဟဋ္ဌတုဋ္ဌဿ သီတာဟရဏဘာရတယုဒ္ဓါဒိနိ ကထန-
 ကာလေ သော သုခဝေဒနော ဟောတိ၊ ပဌမံ ဒိန္နဝေတနေန ဧကေန ပစ္ဆာ အာဂန္တာ “အာဒိတော ပဋ္ဌာယ ကထေဟိ”တိ ဝုတ္တေ “နိရဝသေသံ ယထာနု-
 သန္ဓိကံ ပကိဏ္ဍကကထံ ကထေဿာမိ န ခေါ, နော”တိ ဒေါမနသိတဿ ကထနကာလေ ဒုက္ခဝေဒနော ဟောတိ၊ မဇ္ဈတ္တဿ ကထယတော အဒုက္ခ-
 မသုခဝေဒနော ဟောတိ။ အဘိဇ္ဈာ သုခမဇ္ဈတ္တဝသေန ဒွိဝေဒနာ၊ တထာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။ ဗျာပါဒေါ ဒုက္ခဝေဒနော။

မူလတောတိ ပါဏာတိပါတော ဒေါသမောဟဝသေန ဒွိမူလကော ဟောတိ၊ အဒိန္နာဒါနံ ဒေါသမောဟဝသေန ဝါ လောဘမောဟဝသေန ဝါ၊ မိစ္ဆာစာရော လောဘမောဟဝသေန၊ မုသာဝါဒေါ ဒေါသမောဟဝသေန ဝါ လောဘမောဟဝသေန ဝါ။ တထာ ပိသုဏာ ဝါစာ သမ္ပပ္ပလာပေါ စ။ ဖရုသာ ဝါစာ ဒေါသမောဟဝသေန၊ အဘိဇ္ဈာ မောဟဝသေန ဧကမူလာ၊ တထာ ဗျာပါဒေါ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ လောဘမောဟဝသေန ဒွိမူလာတိ။

အကုသလကမ္မပထကထာ နိဋ္ဌိတာ။

ပါဏာတိပါတာဒီဟိ ပန ဝိရတိယော, အနဘိဇ္ဈာအဗျာပါဒသမ္မာဒိဋ္ဌိယော စာတိ ဣမေ ဒသ ကုသလကမ္မပထာ နာမ။ ပါဏာတိပါတာဒီဟိ ဧတာယ ဝိရမန္တိ, သယံ ဝါဝိရမတိ, ဝိရမဏမတ္တမေဝ ဝါ ဧတန္တိ ဝိရတိ။ ယာ ပါဏာတိ-
 ပါတာဒီဟိ ဝိရမန္တဿ ကုသလစိတ္တသမ္ပယုတ္တာ ဝိရတိ၊ သာ ပဘေဒတော တိဝိခာ ဟောတိ သမ္ပတ္တဝိရတိ သမာဒါနဝိရတိ သမုစ္ဆေဒဝိရတိတိ။ တတ္ထ အသမာဒိန္နသိက္ခာပဒါနံ အတ္တနော ဇာတိဝယဗာဟုသစ္စာဒိနိ ပစ္စဝေက္ခိတွာ “အယုတ္တံ အမှာကံ ဧဝရူပံ ပါပံ ကာတု”န္တိ သမ္ပတ္တဝတ္ထု အဝီတိက္ကမန္တာနံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဝိရတိ သမ္ပတ္တဝိရတိ နာမ။ သမာဒိန္နသိက္ခာပဒါနံ ပန သိက္ခာပဒ-
 သမာဒါနေ စ တတုတ္တရိ စ အတ္တနော ဇီဝိတမ္ပိ ပရိစ္စဇိတွာ ဝတ္ထု အဝီတိက္က-
 မန္တာနံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဝိရတိ သမာဒါနဝိရတိ နာမ။ အရိယမဂ္ဂသမ္ပယုတ္တာ ပန ဝိရတိ သမုစ္ဆေဒဝိရတိ နာမ၊ ယဿာ ဥပ္ပတ္တိတော ပဘုတိ အရိယပုဂ္ဂလာနံ “ပါဏံ သာတေဿာမာ”တိအာဒိစိတ္တမ္ပိ န ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ။

ဣဒါနိ အကုသလကမ္မပထာနံ ဝိယ ဣမေသံ ကုသလကမ္မပထာနံ ဓမ္မတော
ကောဋ္ဌာသတော အာရမ္မဏတော ဝေဒနာတော မူလတောတိ ပဉ္စဟာ-
ကာရေဟိ ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗျော။

တတ္ထ ဓမ္မတောတိ ဧတေသုပိ ပဋိပါဋိယာ သတ္တ စေတနာပိ ဝဇ္ဇန္တိ ဝိရတိ-
ယောပိ၊ အန္တေ တယော စေတနာသမ္ပယုတ္တာဝ။

ကောဋ္ဌာသတောတိ ပဋိပါဋိယာ သတ္တ ကမ္မပထာ ဧဝံ၊ နော မူလာနိ၊
အန္တေ တယော ကမ္မပထာ စေဝ မူလာနိ စ။ အနဘိဇ္ဈာ ဟိ မူလံ ပတွာ
အလောဘော ကုသလမူလံ ဟောတိ၊ အဗျာပါဒေါ အဒေါသော ကုသလမူလံ၊
သမ္မာဒိဋ္ဌိ အမောဟော ကုသလမူလံ။

အာရမ္မဏတောတိ ပါဏာတိပါတာဒီနံ အာရမ္မဏာနေဝ ဧတေသံ
အာရမ္မဏာနိ။ ဝိတိက္ကမိတဗ္ဗတောယေဝ ဟိ ဝေရမဏီ နာမ ဟောတိ။ ယထာ
ပန နိဗ္ဗာနာရမ္မဏော အရိယမဂ္ဂေါ ကိလေသေ ပဇဟတိ၊ ဧဝံ ဇီဝိတိန္ဒြိယာဒိ-
အာရမ္မဏာပေတေ ကမ္မပထာ ပါဏာတိပါတာဒီနိ ဒုဿီလျာနိ ပဇဟန္တိတိ။

ဝေဒနာတောတိ သဗ္ဗေ သုခဝေဒနာ ဝါ ဟောန္တိ မဇ္ဈတ္တဝေဒနာ ဝါ။
ကုသလံ ပတွာ ဟိ ဒုက္ခာ ဝေဒနာ နာမ နတ္ထိ။

မူလတောတိ ပဋိပါဋိယာ သတ္တ ဉာဏသမ္ပယုတ္တစိတ္တေန ဝိရမန္တဿ
အလောဘအဒေါသအမောဟဝသေန တိမူလာ ဟောန္တိ၊ ဉာဏဝိပုယုတ္တ-
စိတ္တေန ဝိရမန္တဿ အလောဘာဒေါသဝသေန ဒွိမူလာ။ အနဘိဇ္ဈာ ဉာဏ-
သမ္ပယုတ္တစိတ္တေန ဝိရမန္တဿ အဒေါသအမောဟဝသေန ဒွိမူလာ၊ ဉာဏ-
ဝိပုယုတ္တစိတ္တေန ဝိရမန္တဿ အဒေါသဝသေန ဧကမူလာ။ အလောဘော ပန
အတ္တနာဝ အတ္တနော မူလံ န ဟောတိ။ အဗျာပါဒေပိ ဒေသေဝ နယော။
သမ္မာဒိဋ္ဌိ အလောဘာဒေါသဝသေန ဒွိမူလာဝါတိ။

ကုသလကမ္မပထကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၄၁။ ဧဝံ ဒသကုသလကမ္မပထဝသေန သီလံ ဒသေတွာ ဣဒါနိ နေက္ခမ္မာ-
ဒီနံ အရဟတ္တမဂ္ဂပရိယောသာနာနံ သတ္တတိံသဓမ္မာနံ ဝသေန ဒသေတုံ
နေက္ခမ္မေန ကာမစ္ဆန္တံ သံဝရဋ္ဌေန သီလံ၊ အဝိတိက္ကမဋ္ဌေန သီလန္တိ အာဒိမာဟ။
တတ္ထ ယသ္မာ နေက္ခမ္မေန ကာမစ္ဆန္တံ သံဝရတိ န ဝိတိက္ကမတိ၊ တသ္မာ နေက္ခမ္မံ
သီလန္တိ အဓိပ္ပါယော။ ပစ္စတ္တတ္ထေ ဝါ ကရဏဝစနံ၊ နေက္ခမ္မန္တိ အတ္ထော။ ဒေသ

နယော သေသေသု။ ပါဠိယံ ပန နေက္ခမ္မအဗျာပါဒေ ဒဿေတွာ ဟေဋ္ဌာ
ဝုတ္တနယတ္တာ သေသံ သဒ္ဓိပိတွာ အန္တေ အရဟတ္တမဂ္ဂေါယေဝ ဒဿိတော။

ဧဝံ သံဝရအဝိတိက္ကမဝသေန သီလံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ တေသံယေဝ ဒိန္နံ
ပဘေဒဒဿနတ္ထံ ပဉ္စ သီလာနိ ပါဏာတိပါတဿ ပဟာနံ သီလန္တိ-
အာဒိမာဟ။ ဣတ္ထ စ ပါဏာတိပါတဿ ပဟာနံ သီလံ၊ ပါဏာတိပါတာ
ဝေရမဏီ သီလံ၊ ပါဏာတိပါတဿ ပဋိပက္ခစေတနာ သီလံ၊ ပါဏာတိပါတဿ
သံဝရော သီလံ၊ ပါဏာတိပါတဿ အဝိတိက္ကမော သီလန္တိ ယောဇနာ
ကာတဗ္ဗာ။ ပဟာနန္တိ စ ကောစိ ဓမ္မော နာမ နတ္ထိ အညတြိ ဝုတ္တပ္ပကာရာနံ
ပါဏာတိပါတာဒီနံ အနုပ္ပါဒမတ္ထတော။ ယသ္မာ ပန တံ တံ ပဟာနံ တဿ
တဿ ကုသလဿ ဓမ္မဿ ပတိဋ္ဌာနဋ္ဌေန ဥပဓာရဏံ ဟောတိ၊ ဝိပ္ပကိဏ္ဏ-
သဘာဝါကရဏေန စ သမောဓာနံ၊ တသ္မာ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တေနေဝ ဥပဓာရဏ-
သမောဓာနသင်္ခါတေန သီလနဋ္ဌေန သီလန္တိ ဝုတ္တံ။ ဣတရေ စတ္တာရော ဓမ္မာ
တတော တတော ဝေရမဏီဝသေန တဿ တဿ သံဝရဝသေန တဒုဘယ-
သမ္ပယုတ္တစေတနာဝသေန တံ တံ အဝိတိက္ကမန္တဿ အဝိတိက္ကမဝသေန စ
စေတသော ပဝတ္တိသဘာဝံ သန္ဓာယ ဝုတ္တာ။

အထ ဝါ ပဟာနမ္ပိ ဓမ္မတော အတ္ထိယေဝ။ ကထံ? ပဟိယတေ အနေန
ပါဏာတိပါတာဒီပဋိပက္ခော, ပဇဟတိ ဝါ တံ ပဋိပက္ခန္တိ ပဟာနံ။ ကိံ တံ?
သဗ္ဗေပိ ကုသလာ ခန္ဓာ။ အညေ ပန အာစရိယာ “နေက္ခမ္မာဒီသုပိ ‘ဝေရမဏီ
သီလ’န္တိ ဝစနမတ္ထံ ဂဟေတွာ သဗ္ဗကုသလေသုပိ နိယတယေဝါပနကဘူတာ
ဝိရတိ နာမ အတ္ထိ”တိ ဝဒန္တိ၊ န တထာ ဣဓာတိ။ ဧဝမိမေဟိ ပဟာနာဒီဟိ
ပဉ္စဟိ ပဒေဟိ ဝိသေသေတွာ ပရိယန္တာပရိယန္တသီလဒ္ဓယေ အပရိယန္တ-
သီလမေဝ ဝုတ္တံ။ တသ္မာ ဧဝဟိ ဝေဂ္ဂပါနိ သီလာနိ စိတ္တဿ အဝိပ္ပဋိသာရာယ
သံဝတ္တန္တိ။ ပ။ သန္တိကာတဗ္ဗံ သန္တိကရောန္တော သိက္ခတိတိ ဝုတ္တံ။

တတ္ထ အဝိပ္ပဋိသာရာယ သံဝတ္တန္တိတိ “သံဝရော အဝိပ္ပဋိသာရတ္တာယာ”တိ^၁
စ “အဝိပ္ပဋိသာရတ္တာနိ ခေါ အာနန္ဒ ကုသလာနိ သီလာနိ အဝိပ္ပဋိသာရာ-
နိသံသာနိ”တိ^၂ စ ဝစနတော အဝိပ္ပဋိသာရတ္တာယ သံဝတ္တန္တိ။ “အဝိပ္ပဋိ-
သာရော ပါမောဇ္ဇတ္တာယာ”တိ^၃ စ “ယောနိသော မနသိကရောတော
ပါမောဇ္ဇံ ဇာယတိ”တိ^၄ စ ဝစနတော ပါမောဇ္ဇာယ သံဝတ္တန္တိ။ “ပါမောဇ္ဇံ
ဝီတတ္တာယာ”တိ^၅ စ “ပမုဒိတဿ ဝီတိ ဇာယတိ”တိ^၆ စ ဝစနတော

၁-ဝိ ၅-၂၀၀-ပိဋ္ဌေ။ ၂-အံ ၃-၂၅၇-၅၁၅-ပိဋ္ဌေသု။
၃-ခု ၉-၀၃-ပိဋ္ဌေ။ ၄-အံ ၂-၁၀၊ သံ ၃-၁၃၅၊ ဒီ ၃-၂၀၁-ပိဋ္ဌေသု။

ဝီတိယာ သံဝတ္တန္တိ။ “ဝီတိ ပဿဒ္ဓတ္ထာယာ”တိ^၁ စ “ဝီတိမနဿ ကာယော ပဿန္တတိ”တိ^၂ စ ဝစနတော ပဿဒ္ဓိယာ သံဝတ္တန္တိ။ “ပဿဒ္ဓိ သုခတ္ထာယာ”တိ^၃ စ “ပဿဒ္ဓကာယော သုခံ ဝေဒေတိ”တိ^၂ စ ဝစနတော သောမနဿာယ သံဝတ္တန္တိ။ စေတသိကံ သုခံ ဟိ သောမနဿန္တိ ဝုစ္စတိ။ အာသေဝနာယာတိ ဘုဿာ သေဝနာ အာသေဝနာ။ ကဿ အာသေဝနာ? အနန္တရံ သောမနဿဝစနေန သုခဿ ဝုတ္တတ္တာ သုခံ သိဒ္ဓိံ။ “သုခိနော စိတ္တံ သမာဓိယတိ”တိ^၂ စ ဝစနတော တေန သုခေန သမာဓိ သိဒ္ဓေါ ဟောတိ။ ဧဝံ သိဒ္ဓဿ သမာဓိဿ အာသေဝနာ။ တဿ သမာဓိဿ အာသေဝနာယ သံဝတ္တန္တိ။ ပဂုဏဗလဝဘာဝါယ သံဝတ္တန္တိတိ အတ္ထော။ ဘာဝနာယာတိ တဿေဝ သမာဓိဿ ဝုဒ္ဓိယာ။ ဗဟုလိကမ္ဘာယာတိ တဿေဝ သမာဓိဿ ပုနပျုနံ ကိရိယာယ။ အဝိပ္ပဋိသာရာဒိပဝတ္တိယာ မူလကာရဏံ ဟုတွာ သမာဓိဿ သဒ္ဓိန္ဒြိယာဒိအလင်္ကာရသာဓနေန အလင်္ကာရာယ သံဝတ္တန္တိ။ အဝိပ္ပဋိသာရာဒိကဿ သမာဓိသမ္ဘာရဿ သာဓနေန ပရိက္ခာရာယ သံဝတ္တန္တိ။ “ယေ စ ခေါ ဣမေ? ပဗ္ဗဇိတေန ဇီဝိတပရိက္ခာရာ သမုဒါနေတဗ္ဗာ”တိအာဒိသု^၄ ဝိယ ဟိ ဧတ္ထ သမ္ဘာရတ္ထော ပရိက္ခာရသဒ္ဓေါ။ “ရထော သီလပရိက္ခာရော၊ ဈာနက္ခော စက္ကဝီရိယော”တိအာဒိသု^၅ ပန အလင်္ကာရတ္ထော။ “သတ္တဟိ နဂရပရိက္ခာရေဟိ သုပရိက္ခတံ ဟောတိ”တိအာဒိသု^၆ ပရိဝါရတ္ထော။ ဣစ ပန အလင်္ကာရပရိဝါရာနံ ဝိသုံ အာဂတတ္တာ သမ္ဘာရတ္ထောတိ ဝုတ္တံ။ သမ္ဘာရတ္ထော စ ပစ္စယတ္ထောတိ။ မူလကာရဏဘာဝေနေဝ သမာဓိသမ္ပယုတ္တဖဿာဒိဓမ္မသမ္ပတ္တိသာဓနေန ပရိဝါရာယ သံဝတ္တန္တိ။ သမာဓိဿ ဝိပဿနာယ စ ပဒဋ္ဌာနဘာဝပါပနေန ဝသိဘာဝပါပနေန စ ပရိပုဏ္ဏဘာဝသာဓနေတော ပါရိပူရိယာ သံဝတ္တန္တိ။

ဧဝံ သီလုပနိဿယေန သဗ္ဗာကာရပရိပူရံ သမာဓိံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ “သမာဟိတေ စိတ္တေ ယထာဘူတံ ဇာနာတိ ပဿတိ၊ ယထာဘူတံ ဇာနံ ပဿံ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ နိဗ္ဗိန္ဒံ ဝိရဇ္ဇတိ၊ ဝိရာဂါ ဝိမုစ္စတိ”တိ^၇ ဝစနတော သီလမူလကာနိ သမာဓိပဒဋ္ဌာနာနိ ယထာဘူတဉာဏဒဿနာဒိနိ ဒဿေန္တော ကေန္တနိဗ္ဗိဒါယာတိအာဒိမာဟ။ နိဗ္ဗိဒါယ ဟိ ဒဿိတာယ တဿာ ပဒဋ္ဌာနဘူတံ

၁-ဝိ ၅-၂၀၈-ပိဋေ။
 ၂-ယေ စိမေ (သီ၊ သျာ)၊ ယေ ကေစိမေ (က)
 ၅-သံ ၃-၅-ပိဋေ။
 ၂-အံ ၂-၁၈၊ သံ ၃-၁၃၅၊ ဒီ ၃-၂၀၁-ပိဋေသု။
 ၄-မ ၁-၁၅၀-ပိဋေ။
 ၆-အံ ၂-၄၇၈-ပိဋေ။
 ၇-ဒု ၉-၈၃၊ ဒီ ၃-၂၅၂-ပိဋေသု။

ယထာဘူတဗြဟ္မဏဒဿနံ ဒဿိတမေဝ ဟောတိ။ တသ္မိံ ဟိ အသိဒ္ဓေ နိဗ္ဗိဒါ
န သိဇ္ဈတိတိ။ တာနိ ပန ဝုတ္တတ္ထာနေဝ။ ယထာဘူတဗြဟ္မဏဒဿနံ ပနေတ္ထ
သပ္ပစ္စယနာမရူပပရိဂ္ဂဟော။

ဧဝံ အမတမဟာနိဗ္ဗာနပရိယောသာနံ သီလပ္ပယောဇနံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ
ကဿ သီလဿ အဓိသီလသိက္ခာဘာဝံ တမ္ဗူလကာ စ အဓိစိတ္တအဓိပညာ-
သိက္ခာ ဒဿေတုကာမော ဝေရူပါနံ. သီလာနံ သံဝရပါရိသုဒ္ဓိ အဓိသီလန္တိ-
အာဒိမာဟ။ တတ္ထ သံဝရောယေဝ ပါရိသုဒ္ဓိ သံဝရပါရိသုဒ္ဓိ။ ဝေရူပါနံ
အပရိယန္တဘူတာနံ ဝိဝဇ္ဇနိဿိတာနံ သီလာနံ သံဝရပါရိသုဒ္ဓိ ဝိဝဇ္ဇနိဿိတတ္ထာ
သေသသီလတော အဓိကံ သီလန္တိ အဓိသီလန္တိ ဝုစ္စတိ။ သံဝရပါရိသုဒ္ဓိယာ
ဌိတံ စိတ္တန္တိ ဒေသိယာ သီလသံဝရပါရိသုဒ္ဓိယာ ပတိဋ္ဌိတံ စိတ္တံ သုဋ္ဌ၊
အဝိပုဋိသာရာဒီနံ အာဝဟနတော န ဝိက္ခေပံ ဂစ္ဆတိ၊ သမာဓိသ္မိံ ပတိဋ္ဌာတိတိ
အတ္ထော။ အဝိက္ခေပေါယေဝ ပါရိသုဒ္ဓိ အဝိက္ခေပပါရိသုဒ္ဓိ။ သော သဗ္ဗမလ-
ဝိရဟိတော နိဗ္ဗေဓဘာဂိယော သမာဓိ သေသသမာဓိတော အဓိကတ္တာ
အဓိစိတ္တန္တိ ဝုစ္စတိ။ စိတ္တသိသေန ဟေတ္ထ သမာဓိ နိဒ္ဓိဋ္ဌော။ သံဝရပါရိသုဒ္ဓိ သမ္မာ
ပဿတိတိ ပရိသုဒ္ဓိ သီလသံဝရံ ဗြဟ္မတပရိညာဝသေန တိရဏပရိညာဝသေန စ
သမ္မာ ပဿတိ၊ ဧဝမေဝ အဝိက္ခေပပါရိသုဒ္ဓိသင်္ခါတံ ပရိသုဒ္ဓိ သမာဓိံ သမ္မာ
ပဿတိ။ ဧဝံ ပဿတော စဿ ဒဿနသင်္ခါတာ ပါရိသုဒ္ဓိ ဒဿနပါရိသုဒ္ဓိ။
သာယေဝ သေသပညာယ အဓိကတ္တာ အဓိပညာတိ ဝုစ္စတိ။ ယော တတ္ထာတိ
ယော တတ္ထ သံဝရအဝိက္ခေပဒဿနေသု။ သံဝရဋ္ဌောတိ သံဝရဘာဝေါ။
ဧဝမေဝ အဝိက္ခေပဋ္ဌဒဿနဋ္ဌာ စ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အဓိသီလမေဝ သိက္ခာ
အဓိသီလသိက္ခာ။ ဧဝံ ဣတရာပိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ဧဝံ တိဿော သိက္ခာယော ဒဿေတွာ ဣဒါနိ တာသံ ပါရိပူရိက္ကမံ
ဒဿေတုံ ဣမာ တိဿော သိက္ခာယော အာဝဇ္ဇန္တော သိက္ခတိတိအာဒိမာဟ။
တဿတ္ထော—ပစ္စေကံ ပရိပူရေတုံ အာဝဇ္ဇန္တောပိ သိက္ခတိ နာမ၊ အာဝဇ္ဇေတွာ
“အယံ နာမ သိက္ခာ”တိ ဇာနန္တောပိ သိက္ခတိ နာမ၊ ဇာနိတွာ ပုနပျာနံ
ပဿန္တောပိ သိက္ခတိ နာမ၊ ပဿိတွာ ယထာဒိဋ္ဌံ ပစ္စဝေက္ခန္တောပိ သိက္ခတိ
နာမ၊ ပစ္စဝေက္ခိတွာ တတ္ထေဝ စိတ္တံ အစလံ ကတွာ ပတိဋ္ဌပေန္တောပိ သိက္ခတိ
နာမ၊ တံတံသိက္ခာသမ္ပယုတ္တသဒ္ဓါဝိရိယသတိသမာဓိပညာဟိ သကသကကိစ္စံ
ကရောန္တောပိ သိက္ခတိ နာမ၊ အဘိညေယျာဘိဇာနနာဒိကာလေပိ တံ တံ
ကိစ္စံ ကရောန္တော တိဿောပိ သိက္ခာယော သိက္ခတိ နာမာတိ။ ပုန ပဉ္စ
သီလာနိတိအာဒိနိ ဝုတ္တတ္ထာနေဝ။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန သဗ္ဗကိလေသာနန္တိအာဒိသု

ပန အရဟန္တာနံ သုဠု ဝိပုဋ္ဌိသာရာဒိအဘာဝတော အာသေဝနာဒိဘာဝတော စ တာနိ ပဒါနိ ယုဇ္ဇန္တေဝ။ **ကေန္တနိဗ္ဗိဒါယာ**တိအာဒိနိ ပန သတိပဋ္ဌာန-
သမ္ပပ္ပဓာနာနိ ဝိယ မဂ္ဂက္ခဏေယေဝ ယောဇေတဗ္ဗာနိ။

၄၂။ သံဝရပါရိသုဒ္ဓိံ သမ္မာ ပဿတိ၊ အဝိက္ခေပပါရိသုဒ္ဓိံ သမ္မာ
ပဿတိတိ ဣဒံ ပန ဝစနဒ္ဒယံ ဖလသမာပတ္တတ္ထာယ ဝိပဿနာဝသေန
ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ဒုတိယဝစနံ ပန နိရောဓသမာပတ္တတ္ထာယ ဝိပဿနာဝသေနာပိ
ယုဇ္ဇတိ။ **အာဝဇ္ဇန္တော သိက္ခတိတိအာဒိသု** ပဉ္စသု ဝစနေသု အရဟတော
သိက္ခိတဗ္ဗာဘာဝေပိ အသေက္ခသီလက္ခန္ဓာဒိသဘာဝတော “သိက္ခတိ”တိ ဝုတ္တန္တိ
ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **သဒ္ဓါယ အဓိမုစ္စန္တော သိက္ခတိတိအာဒိနိ** ပန မဂ္ဂက္ခဏညေဝ
သန္ဓာယ ဝုတ္တာနိ။ အညာနိပိ ဥပစာရပ္ပနာဝိပဿနာမဂ္ဂဝသေန ဝုတ္တာနိ
ဝစနာနိ ယထာယောဂံ ယောဇေတဗ္ဗာနိတိ။

သီလမယဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-သမာဓိဘာဝနာမယဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၄၃။ သမာဓိဘာဝနာမယဉာဏနိဒ္ဒေသေ အာဒိတော တာဝ ဧကကတော
ပဋ္ဌာယ ယာဝ ဒသကာ သမာဓိပ္ပဘေဒံ ဒသေသန္တော **ဧကော သမာဓိတိအာဒိ-**
မာဟ။ တတ္ထ စိတ္တဿ **ဧကဂ္ဂတာ**တိ နာနာရမ္မဏဝိက္ခေပါဘာဝတော ဧကံ
အာရမ္မဏံ အဂ္ဂံ ဥတ္တမံ အဿာတိ ဧကဂ္ဂေါ၊ ဧကဂ္ဂဿ ဘာဝေါ ဧကဂ္ဂတာ။
သာ ပန ဧကဂ္ဂတာ စိတ္တဿ၊ န သတ္တဿာတိ ဒဿနတ္ထံ “စိတ္တဿာ”တိ ဝုတ္တံ။
ဒုကေ **လောကီယော**တိ လောကော ဝုစ္စတိ လုဇ္ဇနပလုဇ္ဇနဋ္ဌေန ဝဋံ၊ တသ္မိံ
ပရိယာပန္နဘာဝေန လောကေ နိယုတ္တောတိ လောကီယော။ **လောကုတ္တရော**တိ
ဥတ္တိဏ္ဏောတိ ဥတ္တရော၊ လောကေ အပရိယာပန္နဘာဝေန လောကတော
ဥတ္တရောတိ လောကုတ္တရော။ တိကေ သဝိတက္ကော စ သော သဝိစာရော စာတိ
သဝိတက္ကသဝိစာရော။ ဧဝံ **အဝိတက္ကအဝိစာရော။** ဝိတက္ကဝိစာရေသု ဝိစာရေဝ
မတ္တာ ပမာဏံ ဧတဿာတိ ဝိစာရမတ္တော၊ ဝိစာရတော ဥတ္တရိ ဝိတက္ကေန
သဒ္ဓိံ သမ္ပယောဂံ န ဂစ္ဆတိတိ အတ္တော။ အဝိတက္ကော စ သော ဝိစာရမတ္တော
စာတိ **အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တော။** တီသုပိ ဝိစ္ဆေဒံ ကတွာပိ ပဋ္ဌန္တိ။ စတုက္ကပဉ္စကာ

ရုတ္တတ္တာ။ ဆက္ကေ ပုနပုနံ ဥပ္ပဇ္ဇနတော သတိယေဝ အနုဿတိ၊ ပဝတ္ထိ-
 တဗ္ဗဋ္ဌာနမ္ပိယေဝ ဝါ ပဝတ္တတ္တာ သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတဿ ကုလပုတ္တဿ အနုရူပါ
 သတိတိပိ အနုဿတိ၊ ဗုဒ္ဓံ အာရဗ္ဘ ဥပ္ပန္နာ အနုဿတိ **ဗုဒ္ဓါနုဿတိ**။ အရဟ-
 တာဒိဗုဒ္ဓဂုဏာရမ္မဏာယ သတိယာ ဧတံ အဓိဝစနံ။ တဿာ ဗုဒ္ဓါနုဿတိယာ
 ဝသေန စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတာယေဝ ဥဒ္ဓစ္စသင်္ခါတဿ ဝိက္ခေပဿ ပဋိပက္ခ-
 ဘာဝတော န ဝိက္ခေပေါတိ **အဝိက္ခေပေါ**။ ဓမ္မံ အာရဗ္ဘ ဥပ္ပန္နာ အနုဿတိ
ဓမ္မာနုဿတိ။ သွာက္ခာတတာဒိဓမ္မဂုဏာရမ္မဏာယ သတိယာ ဧတံ အဓိဝစနံ။
 သံဃံ အာရဗ္ဘ ဥပ္ပန္နာ အနုဿတိ **သံဃာနုဿတိ**။ သုပ္ပဋိပန္နတာဒိသံဃဂုဏာ-
 ရမ္မဏာယ သတိယာ ဧတံ အဓိဝစနံ။ သီလံ အာရဗ္ဘ ဥပ္ပန္နာ အနုဿတိ
သီလာနုဿတိ။ အတ္တနော အခဏ္ဍတာဒိသီလဂုဏာရမ္မဏာယ သတိယာ ဧတံ
 အဓိဝစနံ။ စာဂံ အာရဗ္ဘ ဥပ္ပန္နာ အနုဿတိ **စာဂါနုဿတိ**။ အတ္တနော
 မုတ္တစာဂတာဒိစာဂဂုဏာရမ္မဏာယ သတိယာ ဧတံ အဓိဝစနံ။ ဒေဝတာ
 အာရဗ္ဘ ဥပ္ပန္နာ အနုဿတိ **ဒေဝတာနုဿတိ**။ ဒေဝတာ သက္ခိဋ္ဌာနေ ဌပေတွာ
 အတ္တနော သဒ္ဓါဒိဂုဏာရမ္မဏာယ သတိယာ ဧတံ အဓိဝစနံ။

သတ္တကေ သမာဓိကုသလတာတိ ဧကဝိဓာဒိဘေဒေန အနေကဘေဒေ
 သမာဓိမ္ပိ “အယမေဝံဝိဓော သမာဓိ၊ အယမေဝံဝိဓော သမာဓိ”တိ ဆေက-
 ဘာဝေါ။ သမာဓိပရိစ္ဆေဒကပညာယေတံ အဓိဝစနံ။ သမာဓိဥပ္ပါဒနဝိဓာနေပိ
 ဆေကဘာဝေါ သမာဓိကုသလတာ။

သမာဓိဿ သမာပတ္တိကုသလတာတိ ဥပ္ပါဒိတဿ သမာဓိဿ သမာပဇ္ဇနေ
 ဆေကဘာဝေါ။ ဧတေန သမာပဇ္ဇနဝသိတာ ဝုတ္တာ ဟောတိ။

သမာဓိဿ ဌိတိကုသလတာတိ သမာပန္နဿ သမာဓိဿ သန္တတိဝသေန
 ယထာရူပိ ဌပနေ ဆေကဘာဝေါ။ ဧတေန အဓိဋ္ဌာနဝသိတာ ဝုတ္တာ ဟောတိ။
 အထ ဝါ နိမိတ္တဂ္ဂဟဏေန စဿ ပုန တေ အာကာရေ သမ္မာဒယတော
 အပ္ပနာမတ္တမေဝ ဣဇ္ဈတိ၊ န စိရဋ္ဌာနံ။ စိရဋ္ဌာနံ ပန သမာဓိပရိပန္နာနံ ဓမ္မာနံ
 သုဝိသောဓိတတ္တာ ဟောတိ။ ယော ဟိ ဘိက္ခု ကာမာဒိနဝပစ္စဝေက္ခဏာဒိဟိ
 ကာမစ္ဆန္တံ န သုဠု ဝိက္ခမ္ဘေတွာ၊ ကာယပဿဒ္ဓိဝသေန ကာယဒုဠုလ္လံ န
 သုပ္ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိ ကတွာ၊ အာရဗ္ဘဓာတုမနသိကာရာဒိဝသေန ထိနမိဒ္ဓံ န သုဠု
 ပဋိဝိနောဒေတွာ၊ သမထနိမိတ္တမနသိကာရာဒိဝသေန ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ န သုဠု
 သမူဟတံ ကတွာ၊ အညေပိ သမာဓိပရိပန္နေ ဓမ္မေ န သုဠု ဝိသောဓေတွာ
 ဈာနံ သမာပဇ္ဇတိ၊ သော အဝိသောဓိတံ အာသယံ ပဝိဋ္ဌာဘမရော ဝိယ
 အသုဒ္ဓိံ ဥယျာနံ ပဝိဋ္ဌရာဇာ ဝိယ စ ဒိပ္ပမေဝ နိက္ခမတိ။ ယော ပန

သမာဓိပရိပန္နေ ဓမ္မေ သုဠု၊ ဝိသောဓေတွာ ဖျာနံ သမာပဇ္ဇတိ၊ သော သုဝိသောဓိတံ အာသယံ ပဝိဋ္ဌဘမရော ဝိယ သုပရိသုဒ္ဓံ ဥယျာနံ ပဝိဋ္ဌရာဇာ ဝိယ စ သကလမ္ပိ ဒိဝသဘာဂံ အန္တောသမာပတ္တိယံယေဝ ဟောတိ။ တေနာဟု ပေါရာဏာ—

“ကာမေသု ဆန္ဒံ ပဋိဿံ ဝိနောဒယေ၊
ဥဒ္ဒစ္စထိနံ^၁ ဝိစိကိစ္ဆပဉ္စမံ။
ဝိဝေကပါမောဇ္ဇကရေန စေတသာ၊
ရာဇာဝ သုဒ္ဒန္တဂဏံတော တဟိ^၂ ရမေ”တိ။

တသ္မာ “စိရဋ္ဌိတိကာမေန ပါရိပန္နိကဓမ္မေ သောဓေတွာ ဖျာနံ သမာပဇ္ဇိ-
တဗ္ဗ”န္တိ ဝုတ္တတ္တာ တံ ဝိစိ^၃ သမ္ပာဒေတွာ သမာဓိဿ စိရဋ္ဌိတိကရဏေ
ဆေကဘာဝေါတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

သမာဓိဿ ဝုဠာနကုသလတာတိ သန္တတိဝသေန ယထာရူပိ ပဝတ္တဿ
သမာဓိဿ ယထာပရိစ္ဆိန္နကာလေယေဝ ဝုဠာနေန သမာဓိဿ ဝုဠာနေ
ဆေကဘာဝေါ။ “ယဿ ဟိ ဓမ္မံ ပုရိသော ဝိဇညာ”တိအာဒိသု^၂ ဝိယ
နိဿက္ကတ္ထေ ဝါ သာမိဝစနံ ကတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ။ ဧတေန ဝုဠာနဝသိတာ
ဝုတ္တာ ဟောတိ။

သမာဓိဿ ကလ္လတာကုသလတာတိ အဂိလာနဘာဝေါ အရောဂဘာဝေါ
ကလ္လတာ။ ဂိလာနော ဟိ အကလ္လကောတိ ဝုစ္စတိ။ ဝိနယေပိ ဝုတ္တံ “နာဟံ
ဘန္တေ အကလ္လကော”တိ^၃။ အနဂ်ဏသုတ္တဝတ္ထသုတ္တေသု^၄ ဝုတ္တာနံ ဖျာနပဋိ-
လာဘပစ္စနိကာနံ ပါပကာနံ ဣစ္ဆာဝစရာနံ အဘာဝေန စ အဘိဇ္ဈာဒိနံ စိတ္တဿ
ဥပတ္တိလေသာနံ ဝိဂမေန စ သမာဓိဿ အဂိလာနဘာဝကရဏေ ဆေက-
ဘာဝေါ သမာဓိဿ ကလ္လတာကုသလတာ၊ ကိလေသဂေလညရဟိတဘာဝေ
ကုသလတာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အထ ဝါ **ကလ္လတာတိ** ကမ္မညတာ
ကမ္မညတာပရိယာယတ္တာ ကလ္လဝစနဿ။ “ယာ စိတ္တဿ အကလ္လတာ
အကမ္မညတာ”တိ^၅ ဟိ ဝုတ္တံ “ကလ္လစိတ္တံ မုဒုစိတ္တံ ဝိနိဝရဏစိတ္တ”န္တိ^၆ စ။ ဧတ္ထ
ကလ္လသဒ္ဓေါ ကမ္မညတ္ထော။ တသ္မာ ကသိဏာနုလောမတော ကသိဏပဋိ-
လောမတော ကသိဏာနုလောမပဋိလောမတော ဖျာနာနုလောမတော

၁-ဥဒ္ဒစ္စမိဒ္ဓံ (ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၁၄၇-ပိဋ္ဌေ) ၂-၃ ၅-၂၂၁-ပိဋ္ဌေ။
၃-ဝိ ၁-၇၀-ပိဋ္ဌေ။ ၄-မ ၁-၂၉-၄၃-ပိဋ္ဌေသု။
၅-အဘိ ၁-၂၃၃-ပိဋ္ဌေ။ ၆-ဒိ ၁-၁၀၂၊ မ ၂-၃၄၆၊ ဝိ ၃-၂၂-ပိဋ္ဌာဒိသု။

ဈာနပဋိလောမတော ဈာနာနုလောမပဋိလောမတော ဈာနုက္ကန္တိကတော
 ကသိဏုက္ကန္တိကတော ဈာနကသိဏုက္ကန္တိကတော အင်္ဂသင်္ဂန္တိတော အာရမ္မ-
 ဏသင်္ဂန္တိတော အင်္ဂါရမ္မဏသင်္ဂန္တိတော အင်္ဂဝဝတ္ထာနတော အာရမ္မဏ-
 ဝဝတ္ထာနတောတိ ဣမေဟိ စုဒ္ဒသဟိ အာကာရေဟိ, အင်္ဂါရမ္မဏဝဝတ္ထာန-
 တောတိ ဣမိနာ သဟ ပဉ္စသဟိ ဝါ အာကာရေဟိ စိတ္တပရိဒမနေန သမာ-
 ဓိဿ ကမ္မညဘာဝကရဏေ ကုသလဘာဝေါတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

သမာဓိဿ ဂေါစရကုသလတာတိ သမာဓိဿ ဂေါစရေသု ကသိဏာဒိသု
 အာရမ္မဏေသု တံ တံ ဈာနံ သမာပဇ္ဇိတုကာမတာယ ယထာရူပိ အာဝဇ္ဇန-
 ကရဏဝသေန တေသု အာရမ္မဏေသု ဆေကဘာဝေါ။ ဧတေန ကသိဏာ-
 ဝဇ္ဇနဝသေန အာဝဇ္ဇနဝသိတာ ဝုတ္တာ ဟောတိ။ အထ ဝါ တသ္မိံ တသ္မိံ
 ဒိသာဘာဂေ ကသိဏဖရဏဝသေန ဧဝံ ဖုဋ္ဌဿ ကသိဏဿ စိရဋ္ဌာနဝသေန
 စ သမာဓိဿ ဂေါစရေသု ဆေကဘာဝေါ။

သမာဓိဿ အဘိနိဟာရကုသလတာတိ ဧကတ္တနယေန ဟေဋ္ဌာဟေဋ္ဌာ-
 သမာဓိံ ဥပရူပရိသမာဓိဘာဝူပနယနေန အဘိနိဟာရဏေ အဘိနိန္ဒာမနေ
 ဆေကဘာဝေါ။ ဥပစာရဇ္ဈာနံ ဟိ ဝသိပ္ပတ္တံ ပဌမဇ္ဈာနတ္ထာယ ဝိပဿနတ္ထာယ
 ဝါ အဘိနိဟာရတိ၊ ဧဝံ ပဌမဇ္ဈာနာဒိနိ ဒုတိယဇ္ဈာနာဒိအတ္ထာယ ဝိပဿနတ္ထာယ
 ဝါ၊ စတုတ္ထဇ္ဈာနံ အရူပသမာပတ္တတ္ထာယ အဘိညတ္ထာယ ဝိပဿနတ္ထာယ ဝါ၊
 အာကာသာနဉ္စာယတနာဒယော ဝိညာဏဉ္စာယတနာဒိအတ္ထာယ ဝိပဿ-
 နတ္ထာယ ဝါ အဘိနိဟာရတိတိ ဧဝံ သမာဓိဿ တတ္ထ တတ္ထ အဘိနိဟာရ-
 ကုသလတာ။ ယသ္မာ ပန ကုသလတာ နာမ ပညာ၊ သာ သမာဓိ န ဟောတိ၊
 တသ္မာ သမာဓိပရိဏာယကပညာဝသေန သတ္တဝိဓော သမာဓိ ဝုတ္တောတိ
 ဝေဒိတဗျော။

ကေစိ ပန အာစရိယာ “သမာဓိကုသလတာတိ ယေန မနသိကာရေန
 စိတ္တံ န ဝိက္ခိပတိ၊ တတ္ထ ကုသလတာ။ သမာပတ္တိကုသလတာတိ ယေန မနသိ-
 ကာရေန သမာပဇ္ဇန္တဿ ဈာနင်္ဂါနိ ပါတုဘဝန္တိ၊ တတ္ထ ကုသလတာ။
 ဌိတိကုသလတာတိ ယေန မနသိကာရေန အပ္ပိတော သမာဓိ န ဝိက္ခိပတိ၊ တတ္ထ
 ကုသလတာ။ ဝုဋ္ဌာနကုသလတာတိ နိဝရဏဝုဋ္ဌာနံ ဇာနာတိ ပဌမဇ္ဈာနေ၊
 အင်္ဂဝုဋ္ဌာနံ ဇာနာတိ တိသု ဈာနေသု၊ အာရမ္မဏဝုဋ္ဌာနံ ဇာနာတိ အရူပသမာ-
 ပတ္တိသု၊ ဝိက္ခေပဝုဋ္ဌာနံ ဇာနာတိ ဝိသယာဓိမတ္တေသု၊ သစ္စန္ဒဝုဋ္ဌာနံ ဇာနာတိ
 ပရိယန္တကာလေ စ အဝသာနကရဏီယကာလေ စ။ ကလ္လတာကုသလတာတိ

စိတ္တဖာသုတာယ သရိရဖာသုတာယ အာဟာရဖာသုတာယ သေနာသနဖာသု-
တာယ ပုဂ္ဂလဖာသုတာယ စ သမာဓိဿ ကလ္လတာ ဟောတီတိ ဇာနာတိ။
ဂေါစရကုသလတာတိ အာရမ္မဏဿ ပရိစ္ဆေဒံ ကာတုံ ဇာနာတိ၊ ဒိသာဖရဏံ
ကာတုံ ဇာနာတိ၊ ဝဗ္ဗေတုံ ဇာနာတိ။ အဘိနိဟာရကုသလတာတိ တတ္ထ
တတ္ထ သမ္မာ မနသိကာရေန စိတ္တံ အဘိနိဟရတိ အဘိနိန္ဒာမေတိ၊ ဥပစာရေ
ဝသိပ္ပတ္တေ ပဌမဇ္ဈာနေ အဘိနိဟရတိ၊ ဧဝံ ဥပရူပရိဈာနေသု အဘိညာသု
အရူပသမာပတ္တိသု ဝိပဿနာသု စ အဘိနိဟရတိ။ ဧဝံ တတ္ထ တတ္ထ အဘိ-
နိဟာရကုသလတာ”တိ ဧဝမေတေသံ ပဒါနံ အတ္ထံ ဝဏ္ဏယန္တိ။

အဋ္ဌကံ ဝုတ္တတ္ထမေဝ။ နဝကေ ရူပါဝစရောတိ “ကတမေ ဓမ္မာ ရူပါဝစရာ။
ဟေဋ္ဌတော ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇံ ပရိယန္တံ ကရိတွာ ဥပရိတော အကနိဋ္ဌေ ဒေဝေ
အန္တောကရိတွာ”တိအာဒိနာ နယေန ဝုတ္တေသု ရူပါဝစရဓမ္မေသု ပရိယာ-
ပန္နော။ တတြာယံ ဝစနတ္ထော—ရူပက္ခန္ဓသင်္ခါတံ ရူပံ ဧတ္ထ အဝစရတိ၊ န
ကာမောတိ ရူပါဝစရော။ ရူပက္ခန္ဓောပိ ဟိ ရူပန္တိ ဝုစ္စတိ “ရူပက္ခန္ဓော ရူပ”န္တိ-
အာဒိသု ဝိယ။ သော ပန ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇဗြဟ္မပုရောဟိတမဟာဗြဟ္မာနံ ပရိတ္တာ-
ဘအပ္ပမာဏာဘအဘဿရာနံ ပရိတ္တသုဘအပ္ပမာဏသုဘသုဘကိဏှာနံ
အသညသတ္တဝေဟပ္ပလာနံ အဝိဟာတပ္ပသုဒဿသုဒဿိအကနိဋ္ဌာနဉ္စ ဝသေန
သောဋ္ဌသဝိဓော ပဒေသော။ သော ရူပါဝစရသင်္ခါတော ပဒေသော ဥတ္တရ-
ပဒလောပံ ကတွာ “ရူပ”န္တိ ဝုစ္စတိ၊ တသ္မိံ ရူပေ အဝစရတိတိ ရူပါဝစရော။
ရူပဘဝေါ ဝါ ရူပံ၊ တသ္မိံ အဝစရတိတိ ရူပါဝစရံ။ ကိဉ္စာပိ ဟိ ဧသော
သမာဓိ ကာမဘဝေပိ အဝစရတိ၊ ယထာ ပန သင်္ဂါမေ အဝစရဏတော
သင်္ဂါမာဝစရောတိ လဒ္ဓနာမော နာဂေါ နဂရေ စရန္တောပိ သင်္ဂါမာဝစရောတိ
ဝုစ္စတိ၊ ထလစရာ ဇလစရာ စ ပါဏိနော အထလေ အဇလေ စ ဌိတာပိ
ထလစရာ ဇလစရာတိ ဝုစ္စန္တိ၊ ဧဝမယံ အညတ္ထ အဝစရန္တောပိ ရူပါဝစရောတိ
ဝုတ္တော။ အဝိစ ရူပဘဝသင်္ခါတေ ရူပေ ပဋိသန္တိ အဝစာရေတိတိပိ ရူပါ-
ဝစရော။ ဟိနောတိ လာမကော။ ဟိနုတ္တမာနံ မဇ္ဈေ ဘဝေါ မဇ္ဈော။
မဇ္ဈိမောတိပိ ပါဌော၊ သောယေဝတ္ထော။ ပဓာနဘာဝံ နိတော ပဏီတော၊
ဥတ္တမောတိ အတ္ထော။ ဧတေ ပန အာယူဟနဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ယဿ
ဟိ အာယူဟနက္ခဏေ ဆန္ဒော ဝါ ဟိနော ဟောတိ ဝိရိယံ ဝါ စိတ္တံ ဝါ
ဝိမံသာ ဝါ၊ သော ဟိနော နာမ။ ယဿ တေ ဓမ္မာ မဇ္ဈိမာ၊ သော မဇ္ဈိမော။

ယဿ ပဏိတာ၊ သော ပဏိတော။ ဥပ္ပါဒိတမတ္ထော ဝါ ဟိနော၊ နာတိ-
သုဘာဝိတော မဇ္ဈိမော၊ အတိသုဘာဝိတော ဝသိပ္ပတ္ထော ပဏိတော။
အဂ္ဂပါဝစရော ရူပါဝစရေ ဝုတ္တနယာနုသာရေန ဝေဒိတဗ္ဗော။

သုညတော သမာဓိတိအာဒိသု “သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အနိစ္စာ ဒုက္ခာ အနတ္တာ”တိ
ဝိပဿနာပဋိပါဋိယာ ဝိပဿန္တဿ အနတ္တာနုပဿနာယ မဂ္ဂဝုဋ္ဌာနေ ဇာတေ
ယသ္မာ သာ ဝိပဿနာ အတ္တဝိရဟိတေသု သင်္ခါရေသု သုညတော ပဝတ္တာ၊
တသ္မာ သုညတာ နာမ ဟောတိ။ တာယ သိဒ္ဓေါ အရိယမဂ္ဂသမာဓိ
သုညတော သမာဓိ နာမ ဟောတိ၊ သုညတဝသေန ပဝတ္တသမာဓိတိ အတ္ထော။
ဝိပဿနာယ ပဝတ္တာကာရေန ဟိ သော ပဝတ္တတိ။ အနိစ္စာနုပဿနာယ
မဂ္ဂဝုဋ္ဌာနေ ဇာတေ ယသ္မာ သာ ဝိပဿနာ နိစ္စနိမိတ္တပဋိပက္ခဝသေန ပဝတ္တာ၊
တသ္မာ အနိမိတ္တာ နာမ ဟောတိ။ တာယ သိဒ္ဓေါ အရိယမဂ္ဂသမာဓိ အနိ-
မိတ္တာ သမာဓိ နာမ ဟောတိ၊ နိစ္စနိမိတ္တဝိရဟိတော သမာဓိတိ အတ္ထော။
ဝိပဿနာယ ပဝတ္တာကာရေန ဟိ သော ပဝတ္တတိ။ ဒုက္ခာနုပဿနာယ မဂ္ဂ-
ဝုဋ္ဌာနေ ဇာတေ ယသ္မာ သာ ဝိပဿနာ ပဏိမိပဋိပက္ခဝသေန ပဝတ္တာ၊
တသ္မာ အပ္ပဏိဟိတာ နာမ ဟောတိ။ တာယ သိဒ္ဓေါ အရိယမဂ္ဂသမာဓိ
အပ္ပဏိဟိတော သမာဓိ နာမ ဟောတိ၊ ပဏိမိဝိရဟိတော သမာဓိတိ အတ္ထော။
ဝိပဿနာယ ပဝတ္တာကာရေန ဟိ သော ပဝတ္တတိ။ တာဒိသာ ဧဝ တယော
ဖလသမာဓယောပိ ဧတေဟိယေဝ တိဟိ သမာဓိဟိ ဂဟိတာ ဟောန္တိတိ
ဝေဒိတဗ္ဗော။ လောကုတ္တရသမာဓိနံ ပန ပဏိတတ္တာဟိနာဒိဘေဒေါ န ဥဒ္ဓဋ္ဌော။

ဒသကေ ဥဒ္ဓါမာတကသညာဝသေနာတိအာဒိသု ဘသ္မာ ဝိယ
ဝါယုနာ ဥဒ္ဓိ ဇိဝိတပရိယာဒါနာ ယထာနုက္ကမံ သမုဂ္ဂတေန သူန-
ဘာဝေန ဥဒ္ဓါမာတတ္တာ ဥဒ္ဓါမာတံ၊ ဥဒ္ဓါမာတမေဝ ဥဒ္ဓါမာတကံ၊ ပဋိကူလတ္တာ
ဝါ ကုစ္ဆိတံ ဥဒ္ဓါမာတန္တိ ဥဒ္ဓါမာတကံ။ တထာရူပဿ ဆဝသရိရဿေတံ
အဓိဝစနံ။ ဝိနီလံ ဝုစ္စတိ ဝိပရိဘိန္ဒဝဏ္ဏံ၊ ဝိနီလမေဝ ဝိနီလကံ၊ ပဋိကူလတ္တာ
ဝါ ကုစ္ဆိတံ ဝိနီလန္တိ ဝိနီလကံ။ မံသုဿဒဋ္ဌာနေသု ရတ္တဝဏ္ဏဿ၊ ပုဗ္ဗသန္ဓိစယ-
ဋ္ဌာနေသု သေတဝဏ္ဏဿ၊ ယေဘုယျေန စ နီလဝဏ္ဏဿ နီလဋ္ဌာနေ
နီလသာဠကပါရုတဿေဝ ဆဝသရိရဿေတံ အဓိဝစနံ။ ပရိဘိန္ဒုဋ္ဌာနေသု
ဝိဿန္ဓမာနပုဗ္ဗံ ဝိပုဗ္ဗံ၊ ဝိပုဗ္ဗမေဝ ဝိပုဗ္ဗကံ၊ ပဋိကူလတ္တာ ဝါ ကုစ္ဆိတံ ဝိပုဗ္ဗန္တိ
ဝိပုဗ္ဗကံ။ တထာရူပဿ ဆဝသရိရဿေတံ အဓိဝစနံ။ ဝိစ္ဆိဒ္ဓံ ဝုစ္စတိ ဒွိဓာ
ဆိန္ဒုနေန အပဓာရိတံ၊ ဝိစ္ဆိဒ္ဓမေဝ ဝိစ္ဆိဒ္ဓကံ၊ ပဋိကူလတ္တာ ဝါ ကုစ္ဆိတံ

၁-ပုဗ္ဗသန္ဓိစိတဋ္ဌာနေသု (သိ၊ သျာ)

ပါဌော၊ သမေနာကာရေန ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ အတ္ထော။ ဈာယတိ ဈာပေတိတိ ယုဂ-
 လတ္တာ ပန ပုရိမပါဌောဝ သုန္ဒရတရော။ ဈာပေတိတိ စ ဒဟတိတိ အတ္ထော။
 သော ဟိ သမာဓိပစ္စနိကဓမ္မေ ဒူရတရကရဏေန ဒဟတိ နာမ။ ဒေသနာနေ-
 သနာဒီနံ ပန အပ္ပနာယ သိဒ္ဓတ္တာ “သေတတ္တာ နေသိတတ္တာ”တိအာဒီဟိ
 အပ္ပနာသမာဓိ ဝုတ္တော။ သမံ ဈာတတ္တာတိ သမံ ဇလိတတ္တာ။ သမံ ဇာတတ္တာ-
 တိပိ ပါဌော။ ဣတိ ဣမေသံ အဋ္ဌန္တံ ယုဂလာနံ ဝသေန သောဠသ၊ ပုရိမာ စ
 နဝါတိ ဣမေ ပဉ္စဝိသတိ သမာဓိဿ သမာဓိဋ္ဌာ။

သမော စ ဟိတော စ သုခေါ စာတိ သမာဓိတိ ဣဒံ ပန ပဉ္စဝိသတိယာ
 အာကာရေဟိ သာမိတဿ သမာဓိဿ အတ္ထသာဓနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ သမောတိ
 သမသဒ္ဓဿ၊ သံသဒ္ဓဿ ဝါ အတ္ထော။ သော ဟိ ပစ္စနိကက္ခောဘဝိသမဝိရဟိ-
 တတ္တာ သမော။ ဟိတောတိ အာဓိသဒ္ဓဿ အတ္ထော၊ အာရမ္မဏေ အာဟိတော
 နိစ္စလဘာဝကရဏေန ပတိဋ္ဌာပိတောတိ အဓိပ္ပါယော။ ဥဘယေန သမော စ
 အာဟိတော စာတိ သမာဓိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ သုခေါတိ သန္တဋ္ဌေန သုခေါ။
 “ယာယံ ဘန္တေ အဒုက္ခမသုခါဝေဒနာ၊ သန္တသ္မိ” သော ပဏီတေ သုခေ ဝုတ္တာ
 ဘဂဝတာ”တိ” စ “ဥပေက္ခာ ပန သန္တတ္တာ၊ သုခမိစ္စေ ဘာသိတာ”တိ စ
 ဝုတ္တတ္တာ တေန သန္တတ္ထေန သုခသဒ္ဓေန ဥပေက္ခာသဟဂတသမာဓိပိ ဝဟိတော
 ဟောတိ။ အနိယာမေန ဟိ သဗ္ဗသမာဓယော ဣမ ဝုစ္စန္တိ။ တေန စ သုခသဒ္ဓေန
 အာဟိတဘာဝဿ ကာရဏံ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ယသ္မာ သန္တော၊ တသ္မာ
 ဧကာရမ္မဏေ အာဟိတောတိ အဓိပ္ပါယော ဝေဒိတဗ္ဗောတိ။

သမာဓိဘာဝနာမယဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၄၅။ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏနိဒ္ဒေသေ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရာနံ ဥပ္ပါဒဋ္ဌိတိတိအာဒီသု
 တိဋ္ဌန္တိ တောယ သင်္ခါရာတိ ဋ္ဌိတိ။ ကာ သာ? အဝိဇ္ဇာ။ သာ ဟိ သင်္ခါရာနံ
 ဥပ္ပါဒါယ နိဗ္ဗတ္တိယာ ဋ္ဌိတိ ကာရဏန္တိ ဥပ္ပါဒဋ္ဌိတိ။ ဥပ္ပန္နာနံ ပဝတ္တိယာပိ
 ကာရဏန္တိ ပဝတ္တိဋ္ဌိတိ။ ကိဉ္စာပိ ဟိ ဇနကပစ္စယဿ ဇနနက္ခဏေယေဝ
 ကိစ္စာနဘာဝေါ ဟောတိ၊ တေန ပန ဇနိတာနံယေဝ ပဝတ္တတ္တာ သကက္ခဏေ
 ပဝတ္တိယာပိ ကာရဏံ နာမ ဟောတိ၊ သန္တတိဝသေန ဝါပဝတ္တိယာ ကာရဏန္တိ

အတ္ထော။ ပဝတ္တန္တိ စ နပုံသကေ ဘာဝဝစနမေတံ၊ တသ္မာ ပဝတ္တံ ပဝတ္တိတိ အတ္ထတော ဧကံ။ ပဝတ္တိသဒ္ဓဿ ပန ပါကဋ္ဌတ္တာ တေန ယောဇေတွာ အတ္ထော ဝုတ္ထော။ ဘာဝေပိ ဌိတိသဒ္ဓဿ သိဇ္ဈနတော န ဣမ ဘာဝေ ဌိတိ- သဒ္ဓေါ၊ ကာရဏေ ဌိတိသဒ္ဓေါတိ ဒဿနတ္ထံ နိမိတ္တဌိတိတိ ဝုတ္တံ၊ နိမိတ္တဘူတာ ဌိတိတိ အတ္ထော၊ ကာရဏဘူတာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ န ကေဝလံ နိမိတ္တမတ္ထံ ဟောတိ၊ အထ ခေါ သင်္ခါရဇနနေ သဗျာပါရာ ဝိယ ဟုတွာ အာယူဟတိ ဝါယမတိတိ ပစ္စယသမတ္ထတံ ဒဿေန္တော အာယူဟနဌိတိတိ အာဟ၊ အာယူဟနဘူတာ ဌိတိတိ အတ္ထော။ ယသ္မာ အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရေ ဥပ္ပါဒယမာနာ ဥပ္ပါဒေ သံယောဇေတိ နာမ၊ သဋ္ဌေတိတိ အတ္ထော၊ သင်္ခါရေ ပဝတ္တယမာနာ ပဝတ္တိယံ ပလိဗုန္နတိ^၁ နာမ၊ ဗန္ဓတိတိ^၂ အတ္ထော၊ တသ္မာ သညောဂဌိတိ ပလိ- ဗောဓဌိတိတိ ဝုတ္တာ၊ သညောဂဘူတာ ဌိတိ၊ ပလိဗောဓဘူတာ ဌိတိတိ အတ္ထော။ ယသ္မာ အဝိဇ္ဇာဝ သင်္ခါရေ ဥပ္ပါဒယမာနာ ဥပ္ပါဒါယ ပဝတ္တိယာ စ မူလကာရဏ- ဋ္ဌေန သမုဒယော နာမ၊ သမုဒယဘူတာ ဌိတိတိ သမုဒယဌိတိ၊ မူလကာရဏ- ဘူတာ ဌိတိတိ အတ္ထော။ အဝိဇ္ဇာဝ သင်္ခါရနံ ဥပ္ပါဒေ ဇနကပစ္စယတ္တာ၊ ပဝတ္တိယံ ဥပတ္တန္တကပစ္စယတ္တာ ဟေတုဌိတိ ပစ္စယဌိတိတိ ဝုတ္တာ၊ ဟေတုဘူတာ ဌိတိ၊ ပစ္စယဘူတာ ဌိတိတိ အတ္ထော။ ဇနကပစ္စယော ဟိ ဟေတုတိ၊ ဥပတ္တန္တကော ပစ္စယောတိ ဝုစ္စတိ။ ဧဝံ သေသေသုပိ ယောဇေတဗ္ဗံ။

ဘဝေါ ဇာတိယာ၊ ဇာတိ ဇရာမရဏဿာတိ ဧတ္ထ ပန ဥပ္ပါဒဌိတိ သညောဂဌိတိ ဟေတုဌိတိတိ ဥပ္ပါဒဝသေန ယောဇိတာနိ ပဒါနိ ဇာတိဇရာ- မရဏဝန္တာနံ ခန္ဓာနံ ဝသေန ပရိယာယေန ဝုတ္တာနိတိ ဝေဒိတဗျာနိ။ ကေဝိ ပန “ဥပ္ပါဒါယ ဌိတိ ဥပ္ပါဒဌိတိ” တိ ဝေမာဒိနာ နယေနေတ္ထ အတ္ထံ ဝဏ္ဏယန္တိ။ အဝိဇ္ဇာ ပစ္စယောတိ အဝိဇ္ဇာယ သင်္ခါရနံ ပစ္စယဘာဝံ အပေက္ခိတွာ ဝုတ္တံ။ အဝိဇ္ဇာယပိ ပစ္စယသမ္ဘူတတ္တာ တဿာ အပိ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဏဒဿနတ္ထံ ဥဘောပေတေ ခံဗ္ဗာ ပစ္စယသမုပ္ပန္နာတိ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေ ပညာတိ ဝုတ္တံ။ ဧဝံ သေသေသုပိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ ဇာတိ ပစ္စယော၊ ဇရာမရဏံ ပစ္စယသမုပ္ပန္နန္တိ ပန ပရိယာယေန ဝုတ္တံ။ အတိတမ္ပိ အဒ္ဓါနန္တိ အတိက္ကန္တမ္ပိ ကာလံ။ အနာဂတမ္ပိ အဒ္ဓါနန္တိ အပ္ပတ္တမ္ပိ ကာလံ။ ဥဘယတ္တာပိ အစ္စန္တသံယောဂတ္ထေ ဥပယောဂဝစနံ။

၄၆။ ဣဒါနိ နဝါကာရဝါရာနန္တရံ တေ နဝါကာရေ ဝိဟာယ ဟေတုပဋိစ္စပစ္စယပဒေဟေဝ ယောဇေတွာ အဝိဇ္ဇာ ဟေတု၊ သင်္ခါရာ

၁-ပလိဗုန္နတိ (သိ) ၂-ဝန္တတိ (က)

ဟေတုသမုပ္ပန္နာတိအာဒယော တယော ဝါရာ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ။ နဝါကာရဝါရေ ဇနက-
 ဥပတ္တန္တကဝသေန ပစ္စယော ဝုတ္တော။ ဣမ ပန ဟေတုဝါရဿ ပစ္စယဝါရဿ
 စ ဝိသုံ အာဂတတ္တာ ဟေတုတိ ဇနကပစ္စယတ္ထံ၊ ပစ္စယောတိ ဥပတ္တန္တက-
 ပစ္စယတ္ထံ ဝေဒိတဗ္ဗံ ဧကေကဿာပိ အဝိဇ္ဇာဒိကဿ ပစ္စယဿ ဥဘယထာ
 သမ္ဘဝတော။ ပဋိစ္စဝါရေ အဝိဇ္ဇာ ပဋိစ္စာတိ အတ္တနော ဥပ္ပါဒေ သင်္ခါရာနံ
 အဝိဇ္ဇာပေက္ခတ္တာ သင်္ခါရေဟိ အဝိဇ္ဇာ ပဋိမုခံ ဧတဗ္ဗာ ဂန္တဗ္ဗာတိ ပဋိစ္စာ။
 ဧတေန အဝိဇ္ဇာယ သင်္ခါရုပ္ပါဒနသမတ္တတာ ဝုတ္တာ ဟောတိ။ သင်္ခါရာ ပဋိစ္စ-
 သမုပ္ပန္နာတိ သင်္ခါရာ အဝိဇ္ဇာ ပဋိစ္စ တဒဘိမုခံ ပဝတ္တနတော ပဋိမုခံ ကတွာ န
 ဝိဟာယ သမံ ဥပ္ပန္နာ။ ဧဝံ သေသေသုပိ လိင်္ဂါနုရူပေန ယောဇေတဗ္ဗံ။ အဝိဇ္ဇာ
 ပဋိစ္စာတိ ဥဿုက္ကဝသေန ဝါ ပါဌော၊ အတ္ထော ပနေတ္ထ အဝိဇ္ဇာ အတ္တနော
 ပစ္စယေ ပဋိစ္စ ပဝတ္တာတိ ပါဌသေသဝသေန ယောဇေတဗ္ဗော။ ဧဝံ သေသေသုပိ။
 စတုသုပိ စ ဧတေသု ဝါရေသု ဒွါဒသန္တံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒင်္ဂါနံ ပစ္စယဿေဝ ဝသေန
 ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏဿ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗတ္တာ အဝိဇ္ဇာဒိနံ ဧကာဒသန္တံယေဝ အင်္ဂါနံ ဝသေန
 ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏံ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ၊ ဇရာမရဏဿ ပန အန္တေ ဌိတတ္တာ တဿ ဝသေန န နိဒ္ဒိဋ္ဌံ။
 ဇရာမရဏံသာပိ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသာနံ ပစ္စယတ္တာ
 ဇရာမရဏံ တေသံ ပစ္စယံ ကတွာ ဥပပရိက္ခမာနဿ တဿာပိ ဇရာမရဏဿ
 ဝသေန ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏံ ယုဇ္ဇေတေဝ။

၄၇။ ဣဒါနိ တာနေဝ ဒွါဒသ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒင်္ဂါနိ ဝိသတိအာကာရဝသေန
 ဝိဘဇိတွာ စတုသင်္ခေပတိယဒ္ဓတိသန္တိယော ဒသေတွာ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏံ နိဒ္ဒိသိတု-
 ကာမော ပုရိမကမ္မဘဝသ္မိန္တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ပုရိမကမ္မဘဝသ္မိန္တိ ပုရိမ
 ကမ္မဘဝေ၊ အတိတဇာတိယံ ကမ္မဘဝေ ကရိယမာနေတိ အတ္ထော။ မောဟော
 အဝိဇ္ဇာတိ ယော တဒါ ဒုက္ခာဒိသု မောဟော၊ ယေန မူဠော ကမ္မံ ကရောတိ၊
 သာ အဝိဇ္ဇာ။ အာယူဟနာ သင်္ခါရာတိ တံ ကမ္မံ ကရောန္တဿ ပုရိမ-
 စေတနာယော၊ ယထာ “ဒါနံ ဒဿာမိ” တိစိတ္တံ ဥပ္ပါဒေတွာ မာသမ္ပိ သံဝစ္ဆရမ္ပိ
 ဒါနုပကရဏာနိ သဇ္ဇေန္တဿ ဥပ္ပန္နာ ပုရိမစေတနာယော။ ပဋိဂ္ဂါဟကာနံ ပန
 ဟတ္ထေ ဒက္ခိဏံ ပတိဋ္ဌာပယတော စေတနာ ဘဝေါတိ ဝုစ္စတိ။ ဧကာဝဇ္ဇနေသု
 ဝါ ဆသု ဇဝနေသု စေတနာ အာယူဟနာ သင်္ခါရာ နာမ၊ သတ္တမဇဝနေ
 စေတနာ ဘဝေါ။ ယာ ကာစိ ဝါ ပန စေတနာ ဘဝေါ၊ တံသမ္ပယုတ္တာ
 အာယူဟနာ သင်္ခါရာ နာမ။ နိကန္တိ တဏှာတိ ယာ ကမ္မံ ကရောန္တဿ တဿ
 ဖလေ ဥပပတ္တိဘဝေ နိကာမနာ ပတ္တနာ၊ သာ တဏှာ နာမ။ ဥပဂမနံ
 ဥပါဒါနန္တိ ယံ ကမ္မဘဝဿ ပစ္စယဘူတံ “ဣမသ္မိ” နာမ ကမ္မေ ကတေ

ကာမာ သမ္ပန္နန္တိ”တိ ဝါ “ဣဒံ ကတွာ အသုကသ္မိံ နာမ ဌာနေ ကာမေ သေဝိဿာမီ”တိ ဝါ “အတ္တာ ဥစ္ဆိန္နော သုဥစ္ဆိန္နော ဟောတိ”တိ ဝါ “သုဒ္ဓိ ဟောတိ” ဝါ “ဝိဂတပရိဋ္ဌာဟော”တိ ဝါ “သီလဗ္ဗတံ သုခေန ပရိပူရတိ”တိ ဝါ ပဝတ္တံ ဥပဂမနံ ဒဠ္ဋဂဟဏံ၊ ဣဒံ ဥပါဒါနံ နာမ။ စေတနာ ဘဝေါတိ အာယုဟနာဝဿာနေ ဝုတ္တာ စေတနာ ဘဝေါ နာမ။ ပုရိမကမ္မ-ဘဝသ္မိန္တိ အတိတဇာတိယာ ကမ္မဘဝေ ကရိယမာနေ ပဝတ္တာ။ ဣဒ ပဋိ-သန္တိယာ ပစ္စယာတိ ပစ္စုပ္ပန္နပဋိသန္တိယာ ပစ္စယဘူတာ။

ဣဒ ပဋိသန္တိ ဝိညာဏန္တိ ယံ ပစ္စုပ္ပန္နဘဝဿ ဘဝန္တရပဋိသန္တာနဝသေန ဥပ္ပန္နတ္တာ ပဋိသန္တိတိ ဝုစ္စတိ၊ တံ ဝိညာဏံ။ ဩက္ကန္တိ နာမရူပန္တိ ယာ ဂပ္ပေ ရူပါရူပဓမ္မာနံ ဩက္ကန္တိ အာဂန္တာ ပဝိသနံ ဝိယ၊ ဣဒံ နာမရူပံ။ ပဿာဒေါ အာယတနန္တိ ယော ပသန္တဘာဝေါ၊ ဣဒံ အာယတနံ။ ဇာတိဂ္ဂဟဏေန ကေဝစနံ ကတံ။ ဧတေန စက္ခာဒိနိ ပဉ္စာယတနာနိ ဝုတ္တာနိ။ “ပဘဿရမိဒံ တိက္ခဝေ စိတ္တံ၊ တဉ္စ ခေါ အာဂန္တုကေဟိ ဥပက္ကိလေသေဟိ ဥပက္ကိလိဋ္ဌ”န္တိ ၂ ဧတ္ထ ဘဝံစိတ္တံ အဓိပ္ပေတန္တိ ဝစနတော ဣဓာပိ မနာယတနဿ ဝိပါက-ဘူတတ္တာ၊ တဿ စ ကိလေသကာလုဿိယာဘာဝေန ပသန္တတ္တာ ပဿာဒဝစနေန မနာယတနမ္ပိ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဖုဋ္ဌော ဖဿောတိ ယော အာရမ္မဏံ ဖုဋ္ဌော ဖုသန္တော ဥပ္ပန္နော၊ အယံ ဖဿော။ ဝေဒယိတံ ဝေဒနာတိ ယံ ပဋိသန္တိ-ဝိညာဏေန ဝါ သဠာယတနပစ္စယေန ဝါ ဖဿေန သဟ ဥပ္ပန္နံ ဝိပါကဝေဒယိတံ၊ အယံ ဝေဒနာ။ ဣရုပပတ္တိဘဝသ္မိံ ပုရေကတဿ ကမ္မဿ ပစ္စယာတိ ပစ္စုပ္ပန္န ဝိပါကဘဝေ အတိတဇာတိယံ ကတဿ ကမ္မဿ ပစ္စယေန ပဝတ္တန္တိတိ အတ္ထော။

ဣဒ ပရိပက္ကတ္တာ အာယတနာနန္တိ ပရိပက္ကာယတနဿ ကမ္မကရဏ-ကာလေ မောဟာဒယော ဒဿိတာ။ အာယတိံ ပဋိသန္တိယာတိ အနာဂတေ ပဋိသန္တိယာ။ အာယတိံ ပဋိသန္တိ ဝိညာဏန္တိ အာဒိနိ ဝုတ္တတ္တာနိ။

ကထံ ပန ဒွါဒသဟိ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒင်္ဂေဟိ ဣမေ ဝိသတိ အာကာရာ ဂဟိတာ ဟောန္တိတိ? အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရာတိ ဣမေ ဒွေ အတိတဟေတုယော သရူပတော ဝုတ္တာ။ ယသ္မာ ပန အဝိဒ္ဓါ ပရိတဿတိ၊ ပရိတဿိတော ဥပါဒိယတိ၊ တဿုပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါ၊ တသ္မာ တေဟိ ဒ္ဓိဟိ ဂဟိတေဟိ တဏှုပါဒါန-ဘဝါပိ ဂဟိတာဝ ဟောန္တိ။ ပစ္စုပ္ပန္န ဝိညာဏနာမရူပသဠာယတနဖဿ-ဝေဒနာ သရူပတော ဝုတ္တာယေဝ။ တဏှုပါဒါနဘဝါ ပစ္စုပ္ပန္နဟေတုယော

၁-သုဒ္ဓိတိ(သျှာ) ၂-အံ ၁-၉-ပိဋ္ဌေ။

သရူပတော ဝုတ္တာ။ ဘဝေ ပန ဂဟိတေ တဿ ပုဗ္ဗဘာဂါ တံသမ္ပယုတ္တာ ဝါ သင်္ခါရာ ဂဟိတာဝ ဟောန္တိ၊ တဏှုပါဒါနဂ္ဂဟဏေန စ တံသမ္ပယုတ္တာ။ ယာယ ဝါ မူဠော ကမ္မံ ကရောတိ၊ သာ အဝိဇ္ဇာ ဂဟိတာဝ ဟောတိ။ အနာဂတေ ဇာတိ ဇရာမရဏန္တိ ဒွေ သရူပေန ဝုတ္တာနိ၊ ဇာတိဇရာမရဏဂ္ဂဟဏေန ဝ ပန ဝိညာဏာဒီနိ ပဉ္စ အနာဂတဖလာနိ ဂဟိတာနေဝ ဟောန္တိ။ တေသံယေဝ ဟိ ဇာတိဇရာမရဏာနိတိ ဧဝံ ဒွါဒသဟိ အင်္ဂေဟိ ဝိသတိ အာကာရာ ဂဟိတာ ဟောန္တိ။

“အတိတေ ဟေတဝေါ” ပဉ္စ၊ ဣဒါနိ ဖလပဉ္စကံ။
 ဣဒါနိ ဟေတဝေါ” ပဉ္စ၊ အာယတိ” ဖလပဉ္စက” န္တိ—

ဂါထာယ·အယမေဝတ္ထော ဝုတ္တာ။ ဣတိမေတိ ဣတိ ဣမေ။ ဣတိ ဣမေတိ ဝါ ပါဌော။

စတုသင်္ခေပေတိ စတုရော ရာသီ။ အတိတေ ပဉ္စ ဟေတုဓမ္မာ ဧကော ဟေတုသင်္ခေပေါ၊ ပစ္စုပ္ပန္နံ ပဉ္စ ဖလဓမ္မာ ဧကော ဖလသင်္ခေပေါ၊ ပစ္စုပ္ပန္နံ ပဉ္စ ဟေတုဓမ္မာ ဧကော ဟေတုသင်္ခေပေါ၊ အနာဂတေ ပဉ္စ ဖလဓမ္မာ ဧကော ဖလသင်္ခေပေါ။

တယော အဒ္ဓေတိ တယော ကာလေ။ ပဌမပဉ္စကဝသေန အတိတကာလော၊ ဒုတိယတတိယပဉ္စကဝသေန ပစ္စုပ္ပန္နကာလော၊ စတုတ္ထပဉ္စကဝသေန အနာဂတကာလော ဝေဒိတဗ္ဗော။

တိသန္တိန္တိ တယော သန္ဓယော အဿာတိ တိသန္တိ၊ တံ တိသန္တိ။ အတိတ-ဟေတုပစ္စုပ္ပန္နဖလာနမန္တရာ ဧကော ဟေတုဖလသန္တိ၊ ပစ္စုပ္ပန္နဖလအနာဂတ-ဟေတုနမန္တရာ ဧကော ဖလဟေတုသန္တိ၊ ပစ္စုပ္ပန္နဟေတုအနာဂတဖလာနမန္တရာ ဧကော ဟေတုဖလသန္တိ။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒပါဠိယံ သရူပတော အာဂတဝသေန ပန အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရာ ဧကော သင်္ခေပေါ၊ ဝိညာဏနာမရူပသဋ္ဌာယတနဖဿဝေဒနာ ဒုတိယော၊ တဏှုပါဒါနဘဝါ တတိယော၊ ဇာတိဇရာမရဏံ စတုတ္ထော။ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရာတိ ဒွေ အင်္ဂါနိ အတိတကာလာနိ၊ ဝိညာဏာဒီနိ ဘဝါဝသာနာနိ အဋ္ဌ ပစ္စုပ္ပန္န-ကာလာနိ၊ ဇာတိဇရာမရဏန္တိ ဒွေ အနာဂတကာလာနိ။ သင်္ခါရဝိညာဏာနံ အန္တရာ ဧကော ဟေတုဖလသန္တိ၊ ဝေဒနာတဏှာနမန္တရာ ဧကော ဖလဟေတု-သန္တိ၊ ဘဝဇာတိနမန္တရာ ဧကော ဟေတုဖလသန္တိ။

၁-ဟေတုယော (သျှာ)

ဝိသတိယာ အာကာရေဟိတိ ဝိသတိယာ ကောဋ္ဌာသေဟိ။ စတုသင်္ခေပေ စ တယော အဒ္ဓေ စ တိသန္ဓိံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဉ္စ ဝိသတိယာ အာကာရေဟိ ဇာနာတိတိ သမ္ပန္နော။

ဇာနာတိတိ သုတာနုသာရေန ဘာဝနာရမ္မဉ္စက္ခေန ဇာနာတိ။ ပဿတိတိ ဉ္စတမေဝ စက္ခါနာ ဒိဋ္ဌိံ ဝိယ ဟတ္ထတလေ အာမလကံ ဝိယ စ ဖုဋ္ဌိံ ကတွာ ဉ္စက္ခေနေဝ ပဿတိ။ အညာတိတိ ဒိဋ္ဌမရိယာဒေနေဝ အာသေဝနံ ကရောန္တော ဉ္စက္ခေနေဝ ဇာနာတိ။ မရိယာဒတ္ထော ဟိ ဧတ္ထ အာကာရော။ ပဋိဝိဇ္ဈတိတိ ဘာဝနာပါရိပူရိယာ နိဋ္ဌိံ ပါပေန္တော ဉ္စက္ခေနေဝ ပဋိဝေဓံ ကရောတိ။ သလက္ခဏဝသေန ဝါ ဇာနာတိ၊ သရသဝသေန ပဿတိ၊ ပစ္စုပဋ္ဌာနဝသေန အညာတိ၊ ပဒဋ္ဌာနဝသေန ပဋိဝိဇ္ဈတိ။

တတ္ထ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါတိ ပစ္စယဓမ္မာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ ဓမ္မာတိ တေဟိ တေဟိ ပစ္စယေဟိ နိဗ္ဗတ္တဓမ္မာ။ ကထမိဒံ ဇာနိတဗ္ဗန္တိ စေ? ဘဂဝတော ဝစနေန။ ဘဂဝတာ ဟိ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒပဋိစ္စသမုပ္ပန္နဓမ္မဒေသနာသုတ္တေ—

“ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ ဇာတိပစ္စယာ ဘိက္ခဝေ ဇရာမရဏံ၊ ဥပ္ပါဒါ ဝါ တထာဂတာနံ အနုပ္ပါဒါ ဝါ တထာဂတာနံ ဌိတာဝ သာ ဓာတု ဓမ္မဋ္ဌိတတာ ဓမ္မနိယာမတာ ဣဒပ္ပစ္စယတာ၊ တံ တထာဂတော အဘိသမ္မုဇ္ဈတိ အဘိသမေတိ၊ အဘိသမ္မုဇ္ဈိတွာ အဘိသမေတွာ အာစိက္ခတိ ဒေသေတိ ပညာပေတိ ပဋ္ဌပေတိ ဝိဝရတိ ဝိဘဇတိ ဥတ္တာနိကရောတိ ‘ပဿထာ’တိ စာဟ။ ဇာတိပစ္စယာ ဘိက္ခဝေ ဇရာမရဏံ၊ ဘဝပစ္စယာ ဘိက္ခဝေ ဇာတိ။ပ။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ ဘိက္ခဝေ သင်္ခါရာ။ ဥပ္ပါဒါ ဝါ တထာဂတာနံ။ပ။ ဥတ္တာနိကရောတိ ‘ပဿထာ’တိ စာဟ။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ ဘိက္ခဝေ သင်္ခါရာ။ ဣတိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ယာ တတြိ တထတာ အဝိတထတာ အနညထတာ ဣဒပ္ပစ္စယတာ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ”တိ—

ဧဝံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒံ ဒေသေန္တေန တထတာဒိဟိ ဝေဝစနေဟိ ပစ္စယဓမ္မာဝ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါတိ ဝုတ္တာ။ တသ္မာ ဇရာမရဏာဒိနံ ပစ္စယလက္ခဏော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ ဒုက္ခာနုဗန္ဓနရသော ကုမ္မဂ္ဂပစ္စုပဋ္ဌာနော၊ အယမ္ပိ သပစ္စယတ္တာ အတ္တနော ဝိသေသပစ္စယပဒဋ္ဌာနော။

ဥပ္ပါဒါ ဝါ အနုပ္ပါဒါ ဝါတိ ဥပ္ပါဒေ ဝါ အနုပ္ပါဒေ ဝါ၊ တထာဂတေသု ဥပ္ပန္နေသုပိ အနုပ္ပန္နေသုပီတိ အတ္ထော။ ဌိတာဝ သာ ဓာတူတိ ဌိတာဝ သော ပစ္စယသဘာဝေါ၊ န ကဒါစိ ဇာတိဇရာမရဏဿ ပစ္စယော န ဟောတီတိ အတ္ထော။ ဓမ္မဌိတတာ ဓမ္မနိယာမတာ ဣဒပ္ပစ္စယတာတိ ဇာတိပစ္စယောယေဝ။ ဇာတိပစ္စယေန ဟိ ဇရာမရဏသင်္ခါတော ပစ္စယသမုပ္ပန္နဓမ္မော တဒါယတ္တတာယ တိဌတိ၊ ဇာတိပစ္စယောဝ ဇရာမရဏဓမ္မနိယမေတိ၊ တသ္မာ ဇာတိ “ဓမ္မဌိတတာ ဓမ္မနိယာမတာ” တိ ဝုစ္စတိ။ ဇာတိယေဝ ဣမဿ ဇရာမရဏဿ ပစ္စယောတိ ဣဒပ္ပစ္စယော၊ ဣဒပ္ပစ္စယောဝ ဣဒပ္ပစ္စယတာ။ တန္တိ တံ ပစ္စယံ။ အဘိသမ္ဗု၊ ဣတိတိ ဉာဏေန အဘိသမ္ဗု၊ ဣတိ။ အဘိသမေတိတိ ဉာဏေန အဘိသမာဂစ္စတိ။ အာဓိက္ခတိတိ ကထေတိ။ ဒေသေတိတိ ဒေသေတိ။ ပညာပေတိတိ ဇာနာပေတိ။ ပဋ္ဌပေတိတိ ဉာဏမုခေ ဌပေတိ။ ဝိဝရတိတိ ဝိဝရိတွာ ဒေသေတိ။ ဝိဘဇတိတိ ဝိဘာဂတော ဒေသေတိ။ ဥတ္တာနိကရောတိတိ ပါကဋံ ကရောတိ။ ဣတိ ခေါတိ ဧဝံ ခေါ။ ယာ တတြာတိ ယာ တေသု “ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏ” န္တိ အာဒိသု။ သော ပနာယံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ တေဟိ တေဟိ ပစ္စယေဟိ အနုနာဓိကေဟေဝ တဿ တဿ ဓမ္မဿ သမ္ဘဝတော တထတာတိ၊ သာမဂ္ဂိံ ဥပဂတေသု ပစ္စယေသု မုဟုတ္တမ္ပိ တတော နိဗ္ဗတ္တနဓမ္မာနံ အသမ္ဘဝါဘာဝတော အဝိတထတာတိ၊ အညဓမ္မပစ္စယေဟိ အညဓမ္မာနုပ္ပတ္တိတော အနညထတာတိ၊ ယထာဝုတ္တာနံ ဧတေသံ ဇရာမရဏာဒိနံ ပစ္စယတော ဝါ ပစ္စယသမူဟတော ဝါ ဣဒပ္ပစ္စယတာတိ ဝုတ္ထော။ တတြာယံ ဝစနတ္ထော—ဣမေသံ ပစ္စယာ ဣဒပ္ပစ္စယာ၊ ဣဒပ္ပစ္စယာ ဧဝ ဣဒပ္ပစ္စယတာ၊ ဣဒပ္ပစ္စယာနံ ဝါ သမူဟော ဣဒပ္ပစ္စယတာ။ လက္ခဏံ ပနေတ္ထ သဒ္ဓသတ္တတော ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ။

ဓမ္မဌိတိဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-သမ္မသနဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၄၆။ သမ္မသနဉာဏနိဒ္ဒေသေ ယံ ကိဉ္စိတိ အနဝသေသပရိယာဒါနံ။ ဣပန္တိ အတိပ္ပသင်္ဂနိယမနံ။ ဧဝံ ပဒဒ္ဓယေနာပိ ဣပဿ အသေသပရိဂ္ဂဟော ကတော ဟောတိ။ အထဿ အတိတာဒိနာ ဝိဘာဂံ အာရဘတိ။ တံ ဟိ ကိဉ္စိ အတိတံ ကိဉ္စိ အနာဂတာဒိဘေဒန္တိ။ ဧသ နယော ဝေဒနာဒိသုပိ။ တတ္ထ ဣပံ တာဝ အဒ္ဓါသန္တတိသမယခဏဝသေန စတုဓာ အတိတံ နာမ ဟောတိ၊ တထာ အနာဂတပစ္စုပ္ပန်။ တတ္ထ အဒ္ဓါဝသေန တာဝ ဧကဿ

ကေသျှိ^{၁၁} ဘဝေ ပဋိသန္တိတော ပုဗ္ဗေ အတိတံ၊ စုတိတော ဥဒ္ဓံ အနာဂတံ၊ ဥဘိန္ဒမန္တရေ ပစ္စုပ္ပန္နံ။ သန္တတိဝသေန သဘာဂကေဥတုသမုဋ္ဌာနံ ကောဟာရသမုဋ္ဌာနဉ္စ ပုဗ္ဗာပရိယဘာဝေန ဝတ္တမာနဗ္ဗိ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ တတော ပုဗ္ဗေ ဝိသဘာဂဥတုအာဟာရသမုဋ္ဌာနံ အတိတံ၊ ပစ္စွာ အနာဂတံ။ စိတ္တဇံ ကေဝိထိကေဇဝနကေသမာပတ္တိသမုဋ္ဌာနံ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ တတော ပုဗ္ဗေ အတိတံ၊ ပစ္စွာ အနာဂတံ။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနဿ ပါဠိယေက္ကံ သန္တတိဝသေန အတိတာဒိဘေဒေါ နတ္ထိ၊ တေသညေဝ ပန ဥတုအာဟာရစိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ ဥပတ္တန္တနဝသေန တဿ အတိတာဒိဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ သမယဝသေန ကေမုဟုတ္တပုဗ္ဗဏှသာယနရတ္တိဒ္ဓိဝါဒီသု သမယေသု သန္တာနဝသေန ပဝတ္တမာနံ တံ တံ သမယံ ပစ္စုပ္ပန္နနာမ၊ တတော ပုဗ္ဗေ အတိတံ၊ ပစ္စွာ အနာဂတံ။ ခဏဝသေန ဥပ္ပါဒါဒိခဏတ္တယပရိယာပန္နံ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ တတော ပုဗ္ဗေ အနာဂတံ၊ ပစ္စွာ အတိတံ။ အပိစ အတိက္ကန္တဟေတုပစ္စယကိစ္စံ အတိတံ၊ နိဋ္ဌိတဟေတုကိစ္စမနိဋ္ဌိတပစ္စယကိစ္စံ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ ဥဘယကိစ္စမသမ္ပတ္တံ အနာဂတံ။ သကိစ္စက္ခဏေ ဝါ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ တတော ပုဗ္ဗေ အနာဂတံ၊ ပစ္စွာ အတိတံ။ ဧတ္ထ စ ခဏာဒိကထာဝ နိပ္ပရိယာယာ သေသာ သပရိယာယာ။

အဇ္ဈတ္တိ ပဉ္စသုပိ ခန္ဓေသု ဣဓ နိယကဇ္ဈတ္တံ အဓိပ္ပေတံ၊ တသ္မာ အတ္တနော သန္တာနေ ပဝတ္တံ ပါဠိပုဂ္ဂလိကံ ရူပံ အဇ္ဈတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တတော ဗဟိဘူတံ ပန ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓံ ဝါ အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓံ ဝါ ရူပံ ဗဟိဒ္ဓါ နာမ။ ဩဋ္ဌာရိကန္တိ စက္ခာသောတဃာနဇိဝှါကာယရူပသဒ္ဓဂန္ဓရသဖောဋ္ဌဗ္ဗသင်္ခါတာ ပထဝီတေဇောဝါယော စာတိ ဒွါဒသဝိဓံ ရူပံ သန္ဓနဝသေန ဂဟေတဗ္ဗတော ဩဋ္ဌာရိကံ။ သေသံ ပန အာပေါဓာတု ဣတ္ထိန္ဒြိယံ ပုရိသိန္ဒြိယံ ဇိဝိတိန္ဒြိယံ ဟဒယဝတ္ထု၊ ဩဇာ အာကာသဓာတု ကာယဝိညတ္တိ ဝစီဝိညတ္တိ ရူပဿလဟုတာ မုဒုတာ ကမ္မညတာ ဥပစယော သန္တတိ ဇရတာ အနိစ္စတာတိ သောဋ္ဌသဝိဓံ ရူပံ သန္ဓနဝသေန အဂဟေတဗ္ဗတော သုခုမံ။ ဟိနံ ဝါ ပဏီတံ ဝါတိ ဧတ္ထ ဟိနပဏီတဘာဝေါ ပရိယာယတော နိပ္ပရိယာယတော စ။ တတ္ထ အကနိဋ္ဌာနံ ရူပတော သုဒံသီနံ ရူပံ ဟိနံ၊ တဒေဝ သုဒံသာနံ ရူပတော ပဏီတံ။ ဧဝံ ယာဝနရကသတ္တာနံ ရူပံ၊ တာဝ ပရိယာယတော ဟိနပဏီတတာ ဝေဒိတဗ္ဗော။ နိပ္ပရိယာယတော ပန ယတ္ထ အကုသလဝိပါကံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တံ ဟိနံ။ ယတ္ထ ကုသလဝိပါကံ၊ တံ ပဏီတံ။ ယံ ဒူရေ သန္တိကေ ဝါတိ ဧတ္ထ ယံ သုခုမံ၊ တဒေဝ ဒုပ္ပင်္ဂိဝိဇ္ဈသဘာဝတ္တာ ဒူရေ။ ယံ ဩဋ္ဌာရိကံ၊ တဒေဝ သုပ္ပင်္ဂိဝိဇ္ဈသဘာဝတ္တာ သန္တိကေ။

၁-ကေသျှိ ဝါ(သိ)

သဗ္ဗံ ရူပံ အနိစ္စတော ဝဝတ္ထေတိ ဧကံ သမ္မသနံ၊ ဒုက္ခတော ဝဝတ္ထေတိ ဧကံ သမ္မသနံ၊ အနတ္တတော ဝဝတ္ထေတိ ဧကံ သမ္မသနန္တံ ဧတ္ထ အယံ ဘိက္ခု၊ “ယံ ကိဉ္စိ ရူပ”န္တံ ဧဝံ အနိယမနိဒ္ဓိဋ္ဌံ သဗ္ဗမ္ပိ ရူပံ အတိတတ္ထိကေန စေဝ စတူဟိ အဇ္ဈတ္တာဒိဒုကေဟိ စာတိ ကောဒသဟိ ဩကာသေဟိ ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ သဗ္ဗံ ရူပံ အနိစ္စတော ဝဝတ္ထေတိ အနိစ္စန္တံ သမ္မသတိ။ ကထံ? ပရတော ဝုတ္တနယေန။ ဝုတ္တံ ဟေတံ “ရူပံ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ အနိစ္စံ ခယဋ္ဌေနာ”တိ။ တသ္မာ သေယံ အတိတံ ရူပံ၊ တံ ယသ္မာ အတိတေယေဝ ဒီဏံ၊ နယိမံ ဘဝံ သမ္ပတ္တန္တိ အနိစ္စံ ခယဋ္ဌေန၊ ယံ အနာဂတံ ရူပံ အနန္တရဘာဝေ နိဗ္ဗတ္တိဿတိ၊ တမ္ပိ တတ္ထေဝ ဒီယိဿတိ၊ န တတော ပရံ ဘဝံ ဂမိဿတိတိ အနိစ္စံ ခယဋ္ဌေန၊ ယံ ပစ္စုပ္ပန္နံ ရူပံ၊ တံ ဣဓေဝ ဒီယတိ၊ န ဣတော ဂစ္ဆတိတိ အနိစ္စံ ခယဋ္ဌေန၊ ယံ အဇ္ဈတ္တံ ရူပံ၊ တမ္ပိ အဇ္ဈတ္တမေဝ ဒီယတိ၊ န ဗဟိဒ္ဓါဘာဝံ ဂစ္ဆတိတိ အနိစ္စံ ခယဋ္ဌေန၊ ယံ ဗဟိဒ္ဓါ ဩဋ္ဌာရိကံ သုခုမံ ဟိနံ ပဏီတံ ဒူရေ သန္တိကေ၊ တမ္ပိ ဧတ္ထေဝ ဒီယတိ၊ န ဒူရဘာဝံ ဂစ္ဆတိတိ အနိစ္စံ ခယဋ္ဌေနာတိ သမ္မသတိ။ ဣဒံ သဗ္ဗမ္ပိ “အနိစ္စံ ခယဋ္ဌေနာ”တိ ဧတဿ ဝသေန ဧကံ သမ္မသနံ၊ ပဘေဒတော ပန ကောဒသဝိမံ ဟေတိ။

သဗ္ဗမေဝ စေတံ ဒုက္ခံ ဘယဋ္ဌေနာတိ သမ္မသတိ။ ဘယဋ္ဌေနာတိ သပ္ပုဋ်-ဘယတာယ။ ယံ ဟိ အနိစ္စံ၊ တံ ဘယာဝဟံ ဟေတိ သီဟောပမသုတ္တေ ၂ ဒေဝါနံ ဝိယ။ ဣတိ ဣဒမ္ပိ “ဒုက္ခံ ဘယဋ္ဌေနာ”တိ ဧတဿ ဝသေန ဧကံ သမ္မသနံ၊ ပဘေဒတော ပန ကောဒသဝိမံ ဟေတိ။

ယထာ စ ဒုက္ခံ၊ ဧဝံ သဗ္ဗမ္ပိ တံ အနတ္တာ အသာရကဋ္ဌေနာတိ သမ္မသတိ။ အသာရကဋ္ဌေနာတိ “အတ္တာ နိဝါသီ ကာရကော ဝေဒကော သယံဝသီ”တိ ဧဝံ ပရိကပ္ပိတဿ အတ္တသာရဿ အဘာဝေန။ ယံ ဟိ အနိစ္စံ ဒုက္ခံ၊ အတ္တနောပိ? အနိစ္စတံ ဝါ ဥဒယဗ္ဗယဝိဋ္ဌနံ ဝါ ဝါရေတုံ န သက္ကောတိ၊ ကုတော တဿ ကာရကာဒိဘာဝေါ။ တေနာဟ “ရူပဉ္စ ဟိဒံ ဘိက္ခဝေ အတ္တာ အဘဝိဿ၊ နယိဒံ ရူပံ အာဗာဓာယ သံဝတ္ထေယျာ”တိအာဒိ။ ဣတိ ဣဒံ “အနတ္တာ အသာရကဋ္ဌေနာ”တိ ဧတဿ ဝသေန ဧကံ သမ္မသနံ၊ ပဘေဒတော ပန ကောဒသဝိမံ ဟေတိ။ ဧသေဝ နယော ဝေဒနာဒိသု။ ဣတိ ဧကေနာသိ ခန္ဓေ ကောဒသ ကောဒသ ကတွာ ပဉ္စသု ခန္ဓေသု ပဉ္စပညာသ သမ္မသနာနိ ဟေတိ။ အနိစ္စတော

၁-၃၉-၅၁-ပိဋ္ဌေ။ ၂-အံ ၁-၃၄၂၊ သံ ၂-၇၀-ပိဋ္ဌေသု။ ၃-တံ အတ္တနောပိ (ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၂၄၅-ပိဋ္ဌေ) ၄-ဝိ ၂-၁၈၊ သံ ၂-၅၅-ပိဋ္ဌေသု။

ပဉ္စပညာသ၊ ဒုက္ခတော ပဉ္စပညာသ၊ အနတ္တတော ပဉ္စပညာသတိ တိရိစ္ဆာ-
နပဿနာဝသေန သဗ္ဗာနိ ပဉ္စသဋ္ဌိသတသမ္မသနာနိ ဟောန္တိ။

ကေစိ ပန “သဗ္ဗံ ရူပံ သဗ္ဗံ ဝေဒနံ သဗ္ဗံ သညံ သဗ္ဗေ သင်္ခါရေ သဗ္ဗံ
ဝိညာဏန္တိ ပဒမ္မိ ပက္ခိပိတွာ ဧကေကသ္မိ” ခန္ဓေ ဒွါဒသ ဒွါဒသ ကတွာ ပဉ္စသု
သဋ္ဌိ၊ အနုပဿနာတော အသိတိသတသမ္မသနာနိ”တိ ဝေဒန္တိ။

အတိတာဒိဝိဘာဂေ ပနေတ္ထ သန္တတိဝသေန ခဏာဒိဝသေန စ ဝေဒနာယ
အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ တတ္ထ သန္တတိဝသေန ဧက-
ဝိထိဧကဇဝနဧကသမာပတ္တိပရိယာပန္နာ ဧကဝိဓဝိသယသမာယောဂပ္ပဝတ္တာ^၁
စ ပစ္စုပ္ပန္နာ၊ တတော ပုဗ္ဗေ အတိတာ၊ ပစ္စာ အနာဂတာ။ ခဏာဒိ-
ဝသေန ခဏတ္တယပရိယာပန္နာ ပုဗ္ဗန္တာပရန္တမဇ္ဈဂတာ သင်္ကိစ္စဉ္စ ကုရုမာနာ
ဝေဒနာ ပစ္စုပ္ပန္နာ၊ တတော ပုဗ္ဗေ အတိတာ၊ ပစ္စာ အနာဂတာ။ အဇ္ဈတ္တ-
ဗဟိဒ္ဓါဘေဒေါ နိယကဇ္ဈတ္တဝသေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဩဠာရိကသုခုမဘာဝေါ၊^၂ “အကုသလာ ဝေဒနာ ဩဠာရိကာ၊ ကုသလာ-
ဗျာကတာ ဝေဒနာ သုခုမာ”တိ အာဒိနာ^၃ နယေန ဝိဘဏံ ဝုတ္တေန ဇာတိ-
သဘာဝပုဂ္ဂလလောကီယလောကုတ္တရဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဇာတိဝသေန
တာဝ အကုသလာ ဝေဒနာ သာဝဇ္ဇကိရိယဟေတုတော၊ ကိလေသသန္တာပ-
ဘာဝတော စ အဝုပသန္တဝုတ္တိတိ ကုသလဝေဒနာယ ဩဠာရိကာ၊ သဗျာ-
ပါရတော သဥဿာဟတော သဝိပါကတော ကိလေသသန္တာပဘာဝတော
သာဝဇ္ဇတော စ ဝိပါကာဗျာကတာယ ဩဠာရိကာ၊ သဝိပါကတော ကိလေသ-
သန္တာပဘာဝတော သဗျာဗဇ္ဈတော သာဝဇ္ဇတော စ ကိရိယာဗျာကတာယ
ဩဠာရိကာ။ ကုသလာဗျာကတာ ပန ဝုတ္တဝိပရိယာယတော အကုသလာယ
ဝေဒနာယ သုခုမာ။ ဒွေပိ ကုသလာကုသလာ ဝေဒနာ သဗျာပါရတော
သဥဿာဟတော သဝိပါကတော စ ယထာယောဂံ ဒုဝိဓာယပိ အဗျာကတာယ
ဩဠာရိကာ၊ ဝုတ္တဝိပရိယာယေန ဒုဝိဓာပိ အဗျာကတာ တာဟိ သုခုမာ။ ဧဝံ
တာဝ ဇာတိဝသေန ဩဠာရိကသုခုမတာ ဝေဒိတဗ္ဗော။

သဘာဝဝသေန ပန ဒုက္ခာ ဝေဒနာ နိရဿာဒတော သဝိပ္ပါရတော
ခေါဘကရဏတော ဥဗ္ဗေဇနိယတော အဘိဘဝနတော စ ဣတရာဟိ ဒွိဟိ
ဩဠာရိကာ၊ ဣတရာ ပန ဒွေ သာတတော သန္တတော ပဏိတတော

၁-ကေဝိထိဒိသယ....(ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၁၀၄-ပိဋ္ဌေ) ၂-ဩဠာရိကသုခုမဘေဒေါ(ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၁၀၄-ပိဋ္ဌေ)
၃-အဘိ ၂-၄-ပိဋ္ဌေ။

မနာပတော မဇ္ဈတ္တတော စ ယထာယောဂံ ဒုက္ခာယ သုခမာ။ ဥဘော ပန သုခဒုက္ခာ သင်္ခပ္ပါရတော ဥဗ္ဗေဇနိယတော ခေါဘကရဏတော ပါကဋတော စ အဒုက္ခမသုခါယ ဩဠာရိကာ၊ သာ ဝုတ္တဝိပရိယာယေန တဒုဘယတော သုခမာ။ ဧဝံ သဘာဝဝသေန ဩဠာရိကသုခမတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ပုဂ္ဂလဝသေန ပန အသမာပန္နဿ ဝေဒနာ နာနာရမ္မဏေ ဝိက္ခိတ္တဘာဝတော သမာပန္နဿ ဝေဒနာယ ဩဠာရိကာ၊ ဝိပရိယာယေန ဣတရာ သုခမာ။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလဝသေန ဩဠာရိကသုခမတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

လောကီယလောကုတ္တရဝသေန ပန သာသဝါ ဝေဒနာ လောကီယာ၊ သာ အာသဝုပ္ပတ္တိဟေတုတော ဩဇနိယတော ယောဂနိယတော ဂန္ထနိယတော နိဝရဏိယတော ဥပါဒါနိယတော သံကိလေသိကတော ပုထုဇ္ဇနသာဓာရဏတော စ အနာသဝါယ ဩဠာရိကာ၊ အနာသဝါ စ ဝိပရိယာယေန သာသဝါယ သုခမာ။ ဧဝံ လောကီယလောကုတ္တရဝသေန ဩဠာရိကသုခမတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

တတ္ထ ဇာတိအာဒိဝသေန သမ္ဘေဒေါ ပရိဟရိတဗ္ဗော။ အကုသလဝိပါကကာယဝိညာဏသမ္ပယုတ္တာ ဟိ ဝေဒနာ ဇာတိဝသေန အဗျာကတတ္တာ သုခမာပိ သမာနာ သဘာဝါဒိဝသေန ဩဠာရိကာ ဟောတိ။ ဝုတ္တဗ္ဗေတံ—

“အဗျာကတာ ဝေဒနာ သုခမာ၊ ဒုက္ခာ ဝေဒနာ ဩဠာရိကာ။ သမာပန္နဿ ဝေဒနာ သုခမာ၊ အသမာပန္နဿ ဝေဒနာ ဩဠာရိကာ။ အနာသဝါ ဝေဒနာ သုခမာ၊ သာသဝါ ဝေဒနာ ဩဠာရိကာ”တိ။

ယထာ စ ဒုက္ခာ ဝေဒနာ၊ ဧဝံ သုခါဒယောပိ။ တာပိ ဟိ ဇာတိဝသေန ဩဠာရိကာ၊ သဘာဝါဒိဝသေန သုခမာ ဟောန္တိ။ တဿှာ ယထာ ဇာတိအာဒိဝသေန သမ္ဘေဒေါ န ဟောတိ၊ တထာ ဝေဒနာနံ ဩဠာရိကသုခမတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သေယျထိဒံ၊ အဗျာကတာ ဇာတိဝသေန ကုသလာကုသလာဟိ သုခမာ။ တတ္ထ ကတမာ အဗျာကတာ? ကိံ ဒုက္ခာ? ကိံ သုခါ? ကိံ သမာပန္နဿ? ကိံ အသမာပန္နဿ? ကိံ သာသဝါ? ကိံ အနာသဝါတိ? ဧဝံ သဘာဝါဒိဘေဒေါ န ပရာမသိတဗ္ဗော။ ဒေသ နယော သဗ္ဗတ္ထ။

အပိစ “တံ တံ ဝါ ပန ဝေဒနံ ဥပါဒါယုပါဒါယ ဝေဒနာ ဩဠာရိကာ သုခမာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ”တိ ဝစနတော အကုသလာဒီသုပိ လောဘသဟဂတာယ

ဒေါသသဟဂတာ ဝေဒနာ အဂ္ဂိ ဝိယ နိဿယဒဟနတော ဩဠာရိကာ၊
 လောဘသဟဂတာ သုခုမာ။ ဒေါသသဟဂတာပိ နိယတာ ဩဠာရိကာ၊
 အနိယတာ သုခုမာ။ နိယတာပိ ကပ္ပဋ္ဌိတိကာ ဩဠာရိကာ၊ ဣတရာ သုခုမာ။
 ကပ္ပဋ္ဌိတိကာသုပိ အသင်္ခါရိကာ ဩဠာရိကာ၊ ဣတရာ သုခုမာ။ လောဘသဟ-
 ဂတာ ပန ဒိဋ္ဌိသမ္ပယုတ္တာ ဩဠာရိကာ၊ ဣတရာ သုခုမာ။ သာပိ နိယတာ
 ကပ္ပဋ္ဌိတိကာ အသင်္ခါရိကာ ဩဠာရိကာ၊ ဣတရာ သုခုမာ။ အဝိသေသေန စ
 အကုသလာ ဗဟုဝိပါကာ ဩဠာရိကာ၊ အပ္ပဝိပါကာ သုခုမာ။ ကုသလာ ပန
 အပ္ပဝိပါကာ ဩဠာရိကာ၊ ဗဟုဝိပါကာ သုခုမာ။

အပိစ ကာမာဝစရကုသလာ ဩဠာရိကာ၊ ရူပါဝစရာ သုခုမာ။ တတော
 အရူပါဝစရာ၊ တတော လောကုတ္တရာ။ ကာမာဝစရာ စ ဒါနမယာ ဩဠာရိကာ၊
 သီလမယာ သုခုမာ။ သီလမယာပိ ဩဠာရိကာ၊ တတော ဘာဝနာမယာ
 သုခုမာ။ ဘာဝနာမယာပိ ဒုဟေတုကာ ဩဠာရိကာ၊ တိဟေတုကာ သုခုမာ။
 တိဟေတုကာပိ သသင်္ခါရိကာ ဩဠာရိကာ၊ အသင်္ခါရိကာ သုခုမာ။ ရူပါဝစရာ စ
 ပဌမဇ္ဈာနိကာ ဩဠာရိကာ။ပ။ ပဉ္စမဇ္ဈာနိကာ သုခုမာ။ အရူပါဝစရာ စ
 အာကာသာနဉ္စာယတနသမ္ပယုတ္တာ ဩဠာရိကာ။ပ။ နေဝသညာနာသညာ-
 ယတနသမ္ပယုတ္တာ သုခုမာ။ လောကုတ္တရာ စ သောတာပတ္တိမဂ္ဂသမ္ပယုတ္တာ
 ဩဠာရိကာ။ပ။ အရဟတ္တမဂ္ဂသမ္ပယုတ္တာ သုခုမာ။ ဒေသ နယော တံတံ-
 ဘူမိဝိပါကကိရိယာဝေဒနာသု ဒုက္ခာဒိအသမာပန္နာဒိသာသဝါဒိဝသေန ဝုတ္တ-
 ဝေဒနာသု စ။ ဩကာသဝသေန ဝါပိ နိရယေ ဒုက္ခာ ဩဠာရိကာ၊ တိရစ္ဆာန-
 ယောနိယံ သုခုမာ။ပ။ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိသု သုခုမာ။ ယထာ စ ဒုက္ခာ၊ ဧဝံ
 သုခါပိ သဗ္ဗတ္ထ ယထာနုရူပံ ယောဇေတဗ္ဗာ။ ဝတ္ထုဝသေန စာပိ ဟိနဝတ္ထုကာ
 ယာ ကာစိ ဝေဒနာ ဩဠာရိကာ၊ ပဏီတဝတ္ထုကာ သုခုမာ။ ဟိနပဏီတဘေဒ
 ယာ ဩဠာရိကာ၊ သာ ဟိနာ။ ယာ စ သုခုမာ၊ သာ ပဏီတာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

ဒူရသန္တိကပဒေ ပန “အကုသလာ ဝေဒနာ ကုသလာဗျာကတာဟိ
 ဝေဒနာဟိ ဒူရေ၊ အကုသလာ ဝေဒနာ အကုသလာယ ဝေဒနာယ သန္တိ-
 ကေ”တိအာဒိနာ နယေန ဝိဘဏံ ဝိဘတ္တာ။ တသ္မာ အကုသလာ ဝေဒနာ
 ဝိသဘာဂတော အသံသဋ္ဌတော အသရိက္ခတော စ ကုသလာဗျာကတာဟိ
 ဒူရေ၊ တထာ ကုသလာဗျာကတာ အကုသလာယ။ ဒေသ နယော သဗ္ဗဝါရေသု။

အကုသလာ ပန ဝေဒနာ သဘာဂတော သံသဠတော သရိက္ခတော စ
အကုသလာယ သန္တိကေတိ ဣဒံ ဝေဒနာယ အတိတာဒိဝိဘာဂေ ဝိတ္ထာရ-
ကထာမုခံ။ တံတံဝေဒနာသမ္ပယုတ္တာနံ ပန သညာဒီနမ္ပိ ဧတံ ဝေမေဝ
ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ယေ ပနေတ္ထ ဝေဒနာဒီသု စက္ခု။ ပ။ ဇရာမရဏန္တိ ပေယျာလေန
သဒ္ဓိတ္တေသု စ ဓမ္မေသု လောကုတ္တရဓမ္မာ အာဂတာ၊ တေ အသမ္မသနူပဂတ္တာ
ဣမသ္မိံ အဓိကာရေ န ဂဟေတဗ္ဗာ။ တေ ပန ကေဝလံ တေန တေန ပဒေန
သင်္ဂဟိတဓမ္မဒဿနဝသေန စ အဘိညေယျနိဒ္ဒေသေ အာဂတနယေန စ ဝုတ္တာ။
ယေပိ စ သုမ္မသနူပဂါ၊ တေသု ယေ ယဿ ပါကဠာ ဟောန္တိ၊ သုခေန ပရိဂ္ဂဟံ
ဂစ္ဆန္တိ၊ တေသု တေန သမ္မသနံ အာရဘိတဗ္ဗံ။ ဇာတိဇရာမရဏဝသေန ဝိသုံ
သမ္မသနာဘာဝေပိ ဇာတိဇရာမရဏဝန္တေသုယေဝ ပန သမ္မသိတေသု တာနိပိ
သမ္မသိတာနိ ဟောန္တိတိ ပရိယာယေန တေသမ္ပိ ဝသေန သမ္မသနံ ဝုတ္တန္တိ
ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန် အနိစ္စတော ဝဝတ္ထေတိတိအာဒိနာ နယေန
အတိတတ္တိကဿေဝ စ ဝသေန သမ္မသနဿ ဝုတ္တတ္တာ အဇ္ဈတ္တာဒိဘေဒံ
အနာမသိတွာပိ အတိတတ္တိကဿေဝ ဝသေန ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာပိ အနိစ္စာဒိတော
သမ္မသနံ ကာတဗ္ဗမေဝ။

ယံ ပန အနိစ္စံ၊ တံ ယသ္မာ နိယမတော သင်္ခတာဒိဘေဒံ ဟောတိ၊ တေနဿ
ပရိယာယဒဿနတ္ထံ၊ နာနာကာရေဟိ ဝါ မနသိကာရပုဝတ္တိဒဿနတ္ထံ ဣပံ
အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန် အနိစ္စံ သင်္ခတန္တိအာဒိမာဟ။ တံ ဟိ ဟုတွာ
အဘာဝဠေန အနိစ္စံ၊ အနိစ္စန္တိကဘာယ အာဒိအန္တဝန္တတာယ ဝါ အနိစ္စံ။
ပစ္စယေဟိ သမာဂန္တာ ကတတ္တာ သင်္ခတံ။ ပစ္စယေ ပဋိစ္စ နိဿာယ
သမံ၊ သဟ ဝါ ဥပ္ပန္နတ္တာ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နံ။ ဧတေန ပစ္စယေဟိ ကတေပိ ပစ္စယာနံ
အဗျာပါရတံ ဒဿေတိ။ ခယဓမ္မန္တိ ဒီယနဓမ္မံ ဒီယနပကတိကံ။ ဝယဓမ္မန္တိ
နဿနဓမ္မံ။ နယိဒံ မဇ္ဈိဘာဝက္ခယဝသေန ခယဓမ္မံ၊ ကေဝလံ ဝိဂမနပကတိကံ။
ပဟူတဿ မဇ္ဈိဘာဝေပိ ဟိ လောကေ ခယောတိ ဝုစ္စတိ။ ဝိရာဂဓမ္မန္တိ
နယိဒံ ကုဟိန္ဒိ ဝမနဝသေန ဝယဓမ္မံ၊ ကေဝလံ သဘာဝါတိက္ကမနပကတိကံ။
“ဝိရာဂေါ နာမ ဇိဂုစ္ဆနံ ဝါ သမတိက္ကမော ဝါ”တိ ဟိ ဝုတ္တံ။ နိရောဓဓမ္မန္တိ
နယိဒံ သဘာဝါတိက္ကမေန ပုနရာဝတ္တိဓမ္မံ၊ ကေဝလံ အပုနရာဝတ္တိနိရောဓေန
နိရုဇ္ဈနပကတိကန္တိ ပုရိမပုရိမပဒဿ အတ္ထဝိဝရဏဝသေန ပစ္ဆိမပစ္ဆိမပဒံ
ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အထ ဝါ ကေဘဝပရိယာပန္နရူပဘင်္ဂဝသေန ခယဓမ္မံ၊ ကေသန္တတိပရိယာ-
ပန္နရူပက္ခယဝသေန ဝယဓမ္မံ၊ ရူပဿ ခဏဘင်္ဂဝသေန ဝိရာဂဓမ္မံ၊ တိဏ္ဍမ္ဘိ
အပုနပ္ပဝတ္တိဝသေန^၁ နိရောဓဓမ္မန္တိပိ ယောဇေတဗ္ဗံ။

ဇရာမရဏံ အနိစ္စန္တိအာဒိသု ဇရာမရဏံ န အနိစ္စံ၊ အနိစ္စသဘာဝါနံ ပန
ခန္ဓာနံ ဇရာမရဏတ္တာ အနိစ္စံ နာမ ဇာတံ။ သင်္ခတာဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။
အန္တရပေယျာလေ ဇာတိယာပိ အနိစ္စာဒိတာယ ဧသေဝ နယော။

ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏန္တိအာဒိ^၂ န ဝိပဿနာဝသေန^၃ ဝုတ္တံ၊ ကေဝလံ
ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဿ ဧကေကအင်္ဂဝသေန သဒ္ဓိပိတွာ ဝဝတ္တာနတော သမ္မသန-
ဉာဏံ နာမ ဟောတိတိ ပရိယာယေန ဝုတ္တံ။ န ပနေတံ ကလာပသမ္မသနဉာဏံ
ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏမေဝ တံ ဟောတိတိ။ အသတိ ဇာတိယာတိ လိင်္ဂဝိပလ္လာသော
ကတော၊ အသတိယာ ဇာတိယာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အသတိ သင်္ခါရေသုတိ
ဝစနဝိပလ္လာသော ကတော၊ အသန္တေသု သင်္ခါရေသုတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။
ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ၊ အသတိတိအာဒိ “ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ၊ အသတိ ဘဝ
နတ္ထိ ဇာတိ”တိအာဒိနာ နယေန ယောဇေတဗ္ဗံ။

သမ္မသနဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ဥဒယဗ္ဗယဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၄၉။ ဣဒါနိ အနန္တရံ ဝုတ္တဿ သမ္မသနဉာဏဿ နာနာနယေဟိ ဘာဝနာ-
ထိရကရဏေန ပါရံ ဂန္ဓာ ဌိတေန အနိစ္စာဒိတော ဒိဋ္ဌေ သင်္ခါရေ ဥဒယဗ္ဗယေန
ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ အနိစ္စာဒိတော ဝိပဿနတ္ထံ ဝုတ္တဿ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာဉာဏဿ
နိဒ္ဒေသေ ဇာတံ ရူပန္တိအာဒိသု သန္တတိဝသေန ယထာသကံ ပစ္စယေဟိ နိဗ္ဗတ္တံ
ရူပံ။ တဿ ဇာတဿ ရူပဿ နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏံ ဇာတိံ ဥပ္ပါဒံ အဘိနဝါကာရံ
ဥဒယေတိ၊ ဝိပရိဏာမလက္ခဏံ ခယံ ဘင်္ဂံ ဝယေတိ၊ အနုပဿနာ ပုနပ္ပုနံ
နိသာမနာ၊ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာဉာဏန္တိ အတ္ထော။ ဝေဒနာဒိသုပိ ဧသေဝ
နယော။ ဇာတိဇရာမရဏဝန္တာနံယေဝ ဥဒယဗ္ဗယဿ ပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗတ္တာ ဇာတိ-
ဇရာမရဏာနံ ဥဒယဗ္ဗယာဘာဝဘော ဇာတိဇရာမရဏံ အနာမသိတွာ ဇာတံ
စက္ခု။ ပ။ ဇာတော ဘဝေါတိ ပေယျာလံ ကတံ။ သော ဧဝံ ပဉ္စန္ဒံ ခန္ဓာနံ

၁-အပုနပ္ပုနရူပတ္တိဝသေန (သီ)၊ အပုနပ္ပုနရူပတ္တိဝသေန (သျှာ)
၂-ဇရာမရဏန္တိအာဒိသု (သီ၊ က) ၃-ဝိပဿနာဝသေန (သီ၊ သျှာ)

ဥဒယဗ္ဗယံ ပဿန္တော ဧဝံ ဇာနာတိ “ဣမေသံ ခန္ဓာနံ ဥပ္ပတ္တိတော ပုဗ္ဗေ အနုပ္ပန္နာနံ ရာသိ ဝါ နိစယော ဝါ နတ္ထိ၊ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာနမ္ပိ ရာသိတော ဝါ နိစယတော ဝါ အာဂမနံ နာမ နတ္ထိ၊ နိရုဇ္ဈမာနာနမ္ပိ ဒိသာဝိဒိသာဂမနံ နာမ နတ္ထိ၊ နိရုဒ္ဓါနမ္ပိ ဧကသ္မိံ ဌာနေ ရာသိတော နိစယတော နိဓာနတော အဝဋ္ဌာနံ နာမ နတ္ထိ။”
 ယထာ ပန ဝိဏာယ ဝါဒိယမာနာယ ဥပ္ပန္နဿ သဒ္ဓဿ နေဝ ဥပ္ပတ္တိတော ပုဗ္ဗေ သန္နိစယော အတ္ထိ၊ န ဥပ္ပဇ္ဇမာနော သန္နိစယတော အာဂတော၊ န နိရုဇ္ဈမာနဿ ဒိသာဝိဒိသာဂမနံ အတ္ထိ၊ န နိရုဒ္ဓေါ ကတ္ထမိ သန္နိစိတော တိဋ္ဌတိ၊ အထ ခေါ ဝိဏဉ္စ ဥပဝိဏဉ္စ ပုရိသဿ စ တဇ္ဇံ ဝါယာမံ ပဋိစ္စ အဟုတွာ သမ္ဘောတိ၊ ဟုတွာ ပဋိဝေတိ၊ ဧဝံ သဗ္ဗေပိ ရူပါရူပိနော ဓမ္မာ အဟုတွာ သမ္ဘောန္တိ၊ ဟုတွာ ပဋိဝေန္တိ”တိ။

၅၀။ ဧဝံ သင်္ခေပတော ဥဒယဗ္ဗယဒဿနံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ ဝိတ္ထာ-
 ရတော ဒဿေတုံ ပဉ္စန္ဒံ ခန္ဓာနံ ဥဒယံ ပဿန္တော ကတိ လက္ခဏာနိ
 ပဿတိတိအာဒိဟိ ရာသိတော ဂဏနံ ပုစ္ဆိတွာ ပဉ္စန္ဒံ ခန္ဓာနံ ဥဒယံ
 ပဿန္တော ပဉ္စဝိသတိ လက္ခဏာနိ ပဿတိတိအာဒိဟိ ရာသိတောဝ ဂဏနံ
 ဝိဿဇ္ဇေတွာ ပုန ရူပက္ခန္ဓဿ ဥဒယံ ပဿန္တော ကတိ လက္ခဏာနိ
 ပဿတိတိအာဒိဟိ ဝိဘာဂတော ဂဏနံ ပုစ္ဆိတွာ ရူပက္ခန္ဓဿ ဥဒယံ
 ပဿန္တော ပဉ္စ လက္ခဏာနိ ပဿတိတိအာဒိဟိ ဝိဘာဂတော ဂဏနံ
 ဝိဿဇ္ဇေတွာ ပုန ရူပက္ခန္ဓဿ ဥဒယံ ပဿန္တော ကတမာနိ ပဉ္စ လက္ခဏာနိ
 ပဿတိတိအာဒိဟိ လက္ခဏဝိဘာဂံ ပုစ္ဆိတွာ ဝိဿဇ္ဇနံ ကတံ။

တတ္ထ အဝိဇ္ဇာသမုဒယာ ရူပသမုဒယောတိ “ပုရိမကမ္မဘဝသ္မိံ မောဟော အဝိဇ္ဇာ”တိ ဝုတ္တာယ အဝိဇ္ဇာယ သတိ ဣမသ္မိံ ဘဝေ ရူပဿ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိတိ အတ္ထော။ ပစ္စယသမုဒယဋ္ဌေနာတိ ပစ္စယဿ ဥပ္ပန္နဘာဝေနာတိ အတ္ထော။ အဝိဇ္ဇာတဏှာကမ္မာနိ စေတ္တ ဣဓ ပဋိသန္နိဟေတုဘူတာ အတိတ-
 ပစ္စယာ။ ဣမေသု စ တီသု ဂဟိတေသု သင်္ခါရူပါဒါနာနိ ဂဟိတာနေဝ ဟောန္တိ။ အာဟာရသမုဒယာတိ ပဝတ္ထိပစ္စယေသု ကဗဠိကာရာဟာရဿ ဗလဝတ္ထာ သောယေဝ ဂဟိတော။ တသ္မိံ ပန ဂဟိတေ ပဝတ္ထိဟေတုဘူတာနိ ဥတုစိတ္တာနိပိ ဂဟိတာနေဝ ဟောန္တိ။ နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏန္တိ အဒ္ဓါသန္တတိခဏ-
 ဝသေန ရူပဿ ဥပ္ပါဒံ၊ ဥပ္ပါဒေါယေဝ သင်္ခတလက္ခဏတ္တာ လက္ခဏန္တိ စ ဝုတ္ထော။ ပဉ္စ လက္ခဏာနိတိ အဝိဇ္ဇာ တဏှာ ကမ္မာဟာရာ နိဗ္ဗတ္တိ စာတိ ဣမာနိ

၁-ပဋိဝေန္တိတိ ပဿတိ (သဗ္ဗတ္ထ) ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၂၆၆-ပိဋကေ ပန ပဿိတမ္ပံ။

ပဉ္စ လက္ခဏာနိ။ အဝိဇ္ဇာဒယောပိ ဟိ ရူပဿ ဥဒယော လက္ခိယတိ
ဧတေဟိတိ လက္ခဏာနိ။ နိဗ္ဗတ္တိ ပန သင်္ခတလက္ခဏမေဝ၊ တမ္ပိ သင်္ခတန္တိ
လက္ခိယတိ ဧတေနာတိ လက္ခဏံ။

အဝိဇ္ဇာနိရောဓာ ရူပနိရောဓောတိ အနာဂတဘဝဿ ပစ္စယဘူတာယ
ဣမသ္မိံ ဘဝေ အဝိဇ္ဇာယ အရဟတ္တမဂ္ဂဉ္စရောန နိရောဓေ ကတေ ပစ္စယဘာဝါ
အနာဂတဿ ရူပဿ အနုပ္ပါဒေါ နိရောဓော ဟောတီတိ အတ္ထော။
ပစ္စယနိရောဓဋ္ဌေနာတိ ပစ္စယဿ နိရုဒ္ဓဘာဝေနာတိ အတ္ထော။ နိရောဓော
စေတ္ထ အနာဂတပဋိသန္တိပစ္စယာနံ ဣမ အဝိဇ္ဇာတဏှာကမ္မာနံယေဝ နိရောဓော။
အာဟာရနိရောဓာ ရူပနိရောဓောတိ ပဝတ္တိပစ္စယဿ ကဗဠိကာရာဟာရဿ
အဘာဝေ တံသမုဋ္ဌာနရူပါဘာဝေါ ဟောတိ။ ဝိပရိဏာမလက္ခဏန္တိ အဒ္ဓါ-
သန္တတိခဏဝသေန ရူပဿ ဘင်္ဂံ၊ ဘင်္ဂေါယေဝ သင်္ခတလက္ခဏတ္တာ
လက္ခဏန္တိ ဝုတ္ထော။ ဣမ ပဉ္စ လက္ခဏာနိတိ အဝိဇ္ဇာတဏှာကမ္မာဟာရာနံ
အဘာဝနိရောဓာ စတ္တာရိ၊ ဝိပရိဏာမော ဧကန္တိ ပဉ္စ။ ဧသ နယော
ဝေဒနာက္ခန္ဓာဒီသု။ အယံ ပန ဝိသေသော—အရူပက္ခန္ဓာနံ ဥဒယဗ္ဗယဒဿနံ
အဒ္ဓါသန္တတိဝသေန၊ န ခဏဝသေန။ ဖဿော ဝေဒနာသညာသင်္ခါရက္ခန္ဓာနံ
ပဝတ္တိပစ္စယော၊ တံနိရောဓာ စ တေသံ နိရောဓော။ နာမရူပံ ဝိညာဏက္ခန္ဓဿ
ပဝတ္တိပစ္စယော၊ တံနိရောဓာ စ တဿ နိရောဓောတိ။

ကေစိ ပနာဟု “စတုဓာ ပစ္စယတော ဥဒယဗ္ဗယဒဿနေ အတိတာဒိ-
ဝိဘာဝံ အနာမသိဘူဝံ သဗ္ဗသာမညဝသေန အဝိဇ္ဇာဒိဟိ ဥဒေတိတိ ဥပ္ပဇ္ဇ-
မာနဘာဝမတ္တံ ဂဏှာတိ၊ န ဥပ္ပါဒံ။ အဝိဇ္ဇာဒိနိရောဓာ နိရုဇ္ဇတိတိ
အနုပ္ပဇ္ဇမာနဘာဝမတ္တံ ဂဏှာတိ၊ န ဘင်္ဂံ။ ခဏတော ဥဒယဗ္ဗယဒဿနေ
ပစ္စုပ္ပန္နာနံ ဥပ္ပါဒံ ဘင်္ဂံ ဂဏှာတိ”တိ။

ဝိပဿမာနော ပန ဝိပဿကော ပဌမံ ပစ္စယတော ဥဒယဗ္ဗယံ မနသိ-
ကရိတွာ ဝိပဿနာကာလေ အဝိဇ္ဇာဒိကေ စတုရော ဓမ္မေ ဝိဿဇ္ဇေတွာ
ဥဒယဗ္ဗယဝန္တေယေဝ ခန္တေ ဂဟေတွာ တေသံ ဥဒယဗ္ဗယံ ပဿတိ။ ဧဝဉ္စ
တဿ ဝိပဿကဿ “ဧဝံ ရူပါဒိနံ ဥဒယော၊ ဧဝံ ဝယော၊ ဧဝံ ရူပါဒယော
ဥဒေန္တိ၊ ဧဝံ ဝေန္တိ”တိ ပစ္စယတော စ ခဏတော^၁ စ ဝိတ္ထာရေန ဥဒယဗ္ဗယံ
ပဿတော “ဣတိ ကိရ ဣမေ ဓမ္မာ အဟုတွာ သမ္ဘောန္တိ၊ ဟုတွာ ပဋိဝေန္တိ”တိ
ဉ္စဏံ ဝိသဒတရံ ဟောတိ၊ သစ္စပဋိစ္စသမုပ္ပါဒနယလက္ခဏဘေဒါ ပါကဋ္ဌာ

၁-လက္ခဏတော (သိ၊ သျာ)

ဟောန္တိ။ ယံ ဟိ သော အဝိဇ္ဇာဒိသမုဒယာ ခန္ဓာနံ သမုဒယံ အဝိဇ္ဇာဒိနိရောဓာ စ ခန္ဓာနံ နိရောဓံ ပဿတိ၊ ဣဒမဿ ပစ္စယတော ဥဒယဗ္ဗယဒဿနံ။ ယံ ပန နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏံဝိပရိဏာမလက္ခဏာနိ ပဿန္တော ခန္ဓာနံ ဥဒယဗ္ဗယံ ပဿတိ၊ ဣဒမဿ ခဏတော ဥဒယဗ္ဗယဒဿနံ။ ဥပ္ပတ္တိက္ခဏေယေဝ ဟိ နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏံ၊ ဘင်္ဂက္ခဏေ စ ဝိပရိဏာမလက္ခဏံ။

ဣစ္စဿေဝံ ပစ္စယတော စေဝ ခဏတော စ ဒွေဓာ ဥဒယဗ္ဗယံ ပဿတော ပစ္စယံတော ဥဒယဒဿနေန သမုဒယသစ္စံ ပါကင်္ဂံ ဟောတိ ဇနကာဝဗောဓတော။ ခဏတော ဥဒယဒဿနေန ဒုက္ခသစ္စံ ပါကင်္ဂံ ဟောတိ ဇာတိဒုက္ခာဝဗောဓတော။ ပစ္စယတော ဝယဒဿနေန နိရောဓသစ္စံ ပါကင်္ဂံ ဟောတိ ပစ္စယာနုပ္ပါဒေန ပစ္စယဝတံ အနုပ္ပါဒါဝဗောဓတော။ ခဏတော ဝယဒဿနေန ဒုက္ခသစ္စမေဝ ပါကင်္ဂံ ဟောတိ မရဏဒုက္ခာဝဗောဓတော။ ယဉ္ဇဿ ဥဒယဗ္ဗယဒဿနံ၊ မဂ္ဂေါဝါယံ လောကိကောတိ မဂ္ဂသစ္စံ ပါကင်္ဂံ ဟောတိ တတြ သမ္မောဟဝိဿာတတော။

ပစ္စယတော စဿ ဥဒယဒဿနေန အနုလောမော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ ပါကင်္ဂော ဟောတိ “ဣမသ္မိံ သတိ ဣဒံ ဟောတိ”တိ^၁ အဝဗောဓတော။ ပစ္စယတော ဝယဒဿနေန ပဋိလောမော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ ပါကင်္ဂော ဟောတိ “ဣမဿ နိရောဓာ ဣဒံ နိရုဇ္ဈတိ”တိ^၂ အဝဗောဓတော။ ခဏတော ပန ဥဒယဗ္ဗယဒဿနေန ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ မ္မော ပါကင်္ဂော ဟောန္တိ သင်္ခတလက္ခဏာဝဗောဓတော။ ဥဒယဗ္ဗယဝန္တော ဟိ သင်္ခတာ၊ တေ စ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာတိ။

ပစ္စယတော စဿ ဥဒယဒဿနေန ဧကတ္တနယော ပါကင်္ဂော ဟောတိ ဟေတုဖလသမ္ပန္နေန သန္တာနဿ အနုပစ္စေဒါဝဗောဓတော။ အထ သုဠုတရံ ဥစ္စေဒဒိဋ္ဌိံ ပဇဟတိ။ ခဏတော ဥဒယဒဿနေန နာနတ္တနယော ပါကင်္ဂော ဟောတိ နဝနဝါနံ ဥပ္ပါဒါဝဗောဓတော။ အထ သုဠုတရံ သဿတဒိဋ္ဌိံ ပဇဟတိ။ ပစ္စယတော စဿ ဥဒယဗ္ဗယဒဿနေန အဗျာပါရနယော ပါကင်္ဂော ဟောတိ ဓမ္မာနံ အဝသဝတ္တိဘာဝါဝဗောဓတော။ အထ သုဠုတရံ အတ္တဒိဋ္ဌိံ ပဇဟတိ။ ပစ္စယတော ပန ဥဒယဒဿနေန ဧဝံဓမ္မတာနယော ပါကင်္ဂော ဟောတိ ပစ္စယာနုရူပေန ဖလသုပ္ပါဒါဝဗောဓတော။ အထ သုဠုတရံ အင်္ဂါရိယဒိဋ္ဌိံ ပဇဟတိ။

၁-မ ၁-၃၂၉၊ သံ ၁-၂၆၆၊ ခု ၁-၇၇-ပိဋ္ဌာဒိသု။
 ၂-မ ၁-၃၃၁၊ သံ ၁-၂၆၆၊ ခု ၁-၇၈-ပိဋ္ဌာဒိသု။

ပစ္စယတော စသံ ဥဒယဒဿနေန အနတ္တလက္ခဏံ ပါကင်္ဂံ ဟောတိ ဓမ္မာနံ နိရိဟကတ္တပစ္စယပဋိဗဒ္ဓဝုတ္တိဘာဝဗောဓတော။ ခဏတော ဥဒယဗ္ဗယဒဿနေန အနိစ္စလက္ခဏံ ပါကင်္ဂံ ဟောတိ ဟုတွာ အဘာဝါဝဗောဓတော၊ ပုဗ္ဗန္တာပရန္တဝိဝေကာဝဗောဓတော စ။ ဒုက္ခလက္ခဏမ္ပိ ပါကင်္ဂံ ဟောတိ ဥဒယဗ္ဗယေဟိ ပဋိဝိဋ္ဌနာဝဗောဓတော။ သဘာဝလက္ခဏမ္ပိ ပါကင်္ဂံ ဟောတိ ဥဒယဗ္ဗယပရိစ္ဆိန္နာဝဗောဓတော။ သဘာဝလက္ခဏေ သင်္ခတလက္ခဏဿ တာဝကာလိကတ္တမ္ပိ ပါကင်္ဂံ ဟောတိ ဥဒယက္ခဏေ ဝယဿ၊ ဝယက္ခဏေ စ ဥဒယဿ အဘာဝါဝဗောဓတောတိ။

တဿေဝံ ပါကင်္ဂါဘူတသစ္စပဋိစ္စသမုပ္ပါဒနယလက္ခဏဘေဒဿ “ဧဝံ ကိရ နာမိမေ ဓမ္မာ အနုပုဗ္ဗပုဗ္ဗာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ နိရုဇ္ဈန္တိ”တိ နိစ္စနဝါဝ ဟုတွာ သင်္ခါရာ ဥပဋ္ဌဟန္တိ။ န ကေဝလဉ္စ နိစ္စနဝါဝ၊ သူရိယုဂ္ဂမနေ ဥဿာဝဗိန္န၊ ဝိယ ဥဒကပုဗ္ဗုဋ္ဌော ဝိယ ဥဒကေ ဒဏ္ဍရာဇိ ဝိယ အာရဂ္ဂေ သာသပေါ ဝိယ ဝိဇ္ဇုပ္ပါဒေါ ဝိယ စ ပရိတ္တဋ္ဌာယိနော မာယာမရိစိသုပိနန္တအလာတစက္ကဂန္ဓဗ္ဗ- နဂရဗေဏကဒလိအာဒယော ဝိယ အသာရာ နိဿာရာတိ စာပိ ဥပဋ္ဌဟန္တိ။ ဧတ္တာဝတာ တေန “ဝယဓမ္မမေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နဉ္စ ဝယံ ဥပေတိ”တိ ဣမိနာ အာကာရေန သမပညာသ လက္ခဏာနိ ပဋိဝိဇ္ဇိတွာ ဌိတံ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာ နာမ ပဌမံ တရုဏဝိပဿနာဉ္စာ အဓိဂတံ ဟောတိ၊ ယဿာဓိဂမာ “အာရဒ္ဓ- ဝိပဿကော”တိ သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။ ဣမသ္မိံ ဉ္စဏေ ဌိတဿ ဩဘာသာဒယော ဒဿ ဝိပဿနုပတ္တိလေသာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ယေသံ ဥပ္ပတ္တိယာ အကုသလော ယောဂါဝစရော တေသု မဂ္ဂဉ္စာသညီ ဟုတွာ အမဂ္ဂမေဝ “မဂ္ဂေါ”တိ ဂဏှာတိ၊ ဥပတ္တိမလသဇဋ္ဌာဇဋ္ဌိတော စ ဟောတိ။ ကုသလော ပန ယောဂါ- ဝစရော တေသု ဝိပဿနံ အာရောပေန္တော ဥပတ္တိလေသဇဋ္ဌံ ဝိဇဇေတွာ “ဧတေ ဓမ္မာ န မဂ္ဂေါ၊ ဥပတ္တိလေသဝိမုတ္တံ ပန ဝိထိပဋိပန္နံ ဝိပဿနာဉ္စာ မဂ္ဂေါ”တိ မဂ္ဂဉ္စ အမဂ္ဂဉ္စ ဝဝတ္ထပေတိ။ တဿေဝံ မဂ္ဂဉ္စ အမဂ္ဂဉ္စ ဥတွာ ဌိတံ ဉ္စာဏံ မဂ္ဂါမဂ္ဂဉ္စာဒဿနဝိသုဒ္ဓိ နာမ။

ဧတ္တာဝတာ စ ပန တေန စတုန္တံ သစ္စာနံ ဝဝတ္ထာနံ ကတံ ဟောတိ။ ကထံ? နာမရူပပရိဂ္ဂဟေ သတိ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟသမ္ပဝတော ဓမ္မဌိတိဉ္စာဝစနေ- နေဝ ဝုတ္တေန ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိသင်္ခါတေန နာမရူပဝဝတ္ထာပနေန ဒုက္ခသစ္စဿ ဝဝတ္ထာနံ ကတံ ဟောတိ၊ ကင်္ခါဝိတရုဏဝိသုဒ္ဓိသင်္ခါတေန ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဏေန သမုဒယ- သစ္စဿ ဝဝတ္ထာနံ၊ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနေန စ ခဏတော ဥဒယဗ္ဗယဒဿနေန

၁-နာမရူပဝဝတ္ထာနေန (သိ)

ဒုက္ခသစ္စဿ ဝဝတ္ထာနံ ကတံ၊ ပစ္စယတော ဥဒယဒဿနေန သမုဒယသစ္စဿ ဝဝတ္ထာနံ၊ ပစ္စယတော ဝယဒဿနေန နိရောဓသစ္စဿ ဝဝတ္ထာနံ၊ ယဉ္ဇဿ ဥဒယဗ္ဗယဒဿနံ၊ မဂ္ဂေါဝါယံ လောကီကောတိ တတြ သမ္မောဟဝိဿာတတော ဣမိဿဉ္ဇ မဂ္ဂါမဂ္ဂဥဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိယံ ဝိပဿတော သမ္မာ မဂ္ဂဿ အဝ-
ဓာရဏေန မဂ္ဂသစ္စဿ ဝဝတ္ထာနံ ကတံ။ ဧဝံ လောကီယေန တာဝ ဥဏေန စတုန္ဒံ သစ္စာနံ ဝဝတ္ထာနံ ကတံ ဟောတီတိ။

ဥဒယဗ္ဗယဥဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-ဘင်္ဂါနုပဿနာဥဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၅၁။ သော ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာယံ ဌိတော ယောဂါဝစရော မဂ္ဂါ-
မဂ္ဂဝဝတ္ထာပနေန ဥပတ္တိလေသဝိမုတ္တံ ဝီထိပဋိပန္နံ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာဥဏံ
“မဂ္ဂေါ”တိ ဥတွာ တိလက္ခဏသလ္လက္ခဏေန တဿေဝ မဂ္ဂဿ သုဝိသဒ-
ကရဏတ္ထံ ပုန ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနံ အာရဘိတွာ ဥဒယဗ္ဗယေန ပရိစ္ဆိန္ဓေ
သင်္ခါရေ အနိစ္စာဒိတော ဝိပဿတိ။ ဧဝံ တဿ တံ ဥဏံ တိက္ခံ ဟုတွာ
ဝဟတိ၊ သင်္ခါရာ လဟုံ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ဥဏေ တိက္ခေ ဝဟန္တေ သင်္ခါရေသု
လဟုံ ဥပဋ္ဌဟန္တေသု ဥပ္ပါဒံ အတိတ္တမိတွာ ဘင်္ဂေ ဧဝ သတိ သန္တိဋ္ဌတိ။
နိရောဓာမိမုတ္တတ္တာ ဝါ ဥဒယံ ပဟာယ ဘင်္ဂေယေဝ သတိံ ဥပဋ္ဌပေတိ၊
ဧတသ္မိံ ဌာနေ ဘင်္ဂါနုပဿနာဥဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဣဒါနိ တဿ ဥဏဿ
နိဒ္ဒေသေ ရူပါရမ္မဏတာ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ဘိဇ္ဇတိတိ ရူပါရမ္မဏံ စိတ္တံ
ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ဘိဇ္ဇတိ။ အထ ဝါ ရူပါရမ္မဏဘာဝေ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ဘိဇ္ဇတိတိ
အတ္ထော။ တံ အာရမ္မဏံ ပဋိသင်္ခါတိ တံ ရူပါရမ္မဏံ ပဋိသင်္ခါယ ဇာနိတွာ၊
ခယတော ဝယတော ဒိသွာတိ အတ္ထော။ တဿ စိတ္တဿ ဘင်္ဂံ အနုပဿတိတိ
ယေန စိတ္တေန တံ ရူပါရမ္မဏံ ခယတော ဝယတော ဒိဋ္ဌံ၊ တဿ စိတ္တဿ
အပရေန စိတ္တေန ဘင်္ဂံ အနုပဿတိတိ အတ္ထော။ တေနာဟု ပေါရာဏာ
“ဥတဉ္စ ဥဏဉ္စ ဥဘော ဝိပဿတိ”တိ။ စိတ္တန္တိ စေတ္တ သသမ္ပယုတ္တစိတ္တံ
အမိပ္ပေတံ။

အနုပဿတိတိ အနု အနု ပဿတိ၊ အနေကေဟိ အာကာရေဟိ ပုနပ္ပုနံ
ပဿတိတိ အတ္ထော။ တေနာဟု အနုပဿတိတိ ကထံ အနုပဿတိ၊ အနိစ္စတော

၁-သမ္ပယုတ္တံ စိတ္တံ (သီ)၊ သမ္ပယုတ္တစိတ္တံ (သျှာ)

အနုပဿတိတိအာဒိ။ တတ္ထ ယသ္မာ ဘင်္ဂါ နာမ အနိစ္စတာယ ပရမာ
 ကောဋီ၊ တသ္မာ ဘင်္ဂါနုပဿကော ယောဂါဝစရော သဗ္ဗံ ရူပဂတံ အနိစ္စတော
 အနုပဿတိ၊ နော နိစ္စတော။ တတော အနိစ္စဿ ဒုက္ခတ္တာ ဒုက္ခဿ စ
 အနတ္တတ္တာ တဒေဝ ဒုက္ခတော အနုပဿတိ၊ နော သုခတော။ အနတ္တတော
 အနုပဿတိ၊ နော အတ္တတော။ ယသ္မာ ပန ယံ အနိစ္စံ ဒုက္ခမနတ္တာ၊ န တံ
 အဘိနန္ဒိတဗ္ဗံ။ ယဉ္စ န အဘိနန္ဒိတဗ္ဗံ၊ န တတ္ထ ရဇ္ဇိတဗ္ဗံ။ တသ္မာ ဒေဝ တသ္မိံ
 ဘင်္ဂါနုပဿနာနုသာရေန “အနိစ္စံ ဒုက္ခမနတ္တာ”တိ ဒိဋ္ဌေ ရူပဂတေ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊
 နော နန္ဒတိ။ ဝိရဇ္ဇတိ၊ နော ရဇ္ဇတိ။ သော ဧဝံ ဝိရဇ္ဇန္တော လောကိကေနေဝ
 တာဝ ဉ္ဇဏေန ရာဂံ နိရောဓေတိ၊ နော သမုဒေတိ၊ သမုဒယံ န ကရောတိတိ
 အတ္ထော။ အထ ဝါ သော ဧဝံ ဝိရတ္ထော ယထာ ဒိဋ္ဌံ ရူပဂတံ၊ တထာ အဒိဋ္ဌမ္ပိ
 အန္ဓယဉ္ဇဏဝသေန နိရောဓေတိ၊ နော သမုဒေတိ။ နိရောဓတောဝံ မနသိ
 ကရောတိ၊ နိရောဓမေဝဿ ပဿတိ၊ နော သမုဒယန္တိ အတ္ထော။ သော ဧဝံ
 ပဋိပန္နော ပဋိနိဿဇ္ဇတိ၊ နော အာဒိယတိ။ ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ? အယမ္ပိ ဟိ
 အနိစ္စာဒိအနုပဿနာ တဒဂ်ဝသေန သဒ္ဓိံ ခန္ဓာဘိသင်္ခါရေဟိ ကိလေသာနံ
 ပရိစ္စဇနတော၊ သင်္ခတဒေါသဒဿနေန စ တဗ္ဗိပရိတေ နိဗ္ဗာနေ တန္တိန္ဒတာယ
 ပက္ခန္ဓနတော ပရိစ္စာဂပဋိနိဿဂ္ဂေါ စေဝ ပက္ခန္ဓနပဋိနိဿဂ္ဂေါ စာတိ ဝုစ္စတိ။
 တသ္မာ တာယ သမန္ဓာဂတော ဘိက္ခု ယထာဝုတ္တေန နယေန ကိလေသေ စ
 ပရိစ္စဇတိ၊ နိဗ္ဗာနေ စ ပက္ခန္ဓတိ။ နာပိ နိဗ္ဗတ္တနဝသေန ကိလေသေ အာဒိယတိ၊
 န အဒေါသဒဿိတာဝသေန သင်္ခတာရမ္မဏံ။ တေန ဝုစ္စတိ ပဋိနိဿဇ္ဇတိ၊
 နော အာဒိယတိတိ။

၅၂။ ဣဒါနိဿ တေဟိ ဉ္ဇဏေဟိ ယေသံ ဓမ္မာနံ ပဟံာနံ ဟောတိ၊ တံ
 ဒဿေတံ အနိစ္စတော အနုပဿန္တော နိစ္စသညံ ပဇဟတိတိအာဒိ ဝုတ္တံ။
 တတ္ထ နန္ဒိန္ဒိ သပ္ပိတိကံ တဏှံ။ ရာဂန္တိ သေသံ တဏှံ။ သမုဒယန္တိ ရာဂဿ
 ဥပ္ပတ္တိံ။ အထ ဝါ ရူပဂတဿ ဥဒယံ။ အာဒါနန္တိ နိဗ္ဗတ္တနဝသေန ကိလေသာနံ
 အာဒါနံ။ ဝေဒနာရမ္မဏတာတိအာဒိနိ ဣဓ စ ဟေဋ္ဌာ စ ဝုတ္တနယေနေဝ
 ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။

ဂါထာသု ပန ဝတ္ထုသင်္ကမနာတိ ရူပါဒိသု ဧကေကဿ ဘင်္ဂံ ဒိသ္မာ ပုန
 ယေန စိတ္တေန ဘင်္ဂါ ဒိဋ္ဌော၊ တဿာပိ ဘင်္ဂဒဿနဝသေန ပုရိမဝတ္ထုတော
 အညဝတ္ထုသင်္ကမနာ။ ပညာယ စ ဝိဝေဒနာတိ ဥဒယံ ပဟာယ ဝယေ သန္တိဋ္ဌနာ။
 အာဝဇ္ဇနာ မလဉ္ဇေဝါတိ ရူပါဒိသု ဧကေကဿ ဘင်္ဂံ ဒိသ္မာ ပုန ဘင်္ဂါ-
 ရမ္မဏဿ စိတ္တဿ ဘင်္ဂဒဿနတ္ထံ အနန္တရမေဝ အာဝဇ္ဇနသမတ္တတာ။ ပဋိသင်္ခါ

ဝိပဿနာတိ ဧသော အာရမ္မဏပဋိသင်္ခါ ဘင်္ဂါနုပဿနာ နာမ။ အာရမ္မဏ-
အန္တယေန ဥဘော ကေဝံဝတ္ထနာတိ^၁ ပစ္စက္ခတော ဒိဋ္ဌဿ အာရမ္မဏဿ
အန္တယေန အနုဂမနေန ယထာ ဣဒံ၊ တထာ အတိတေပိ သင်္ခါရဂတံ
ဘိဇ္ဇိ၊ အနာဂတေပိ ဘိဇ္ဇိဿတိတိ ဧဝံ ဥဘိန္နံ ကေသဘာဝေနော ဝဝတ္ထာပနန္တိ
အတ္ထော။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ ပေါရာဏေဟိ—

“သံဝိဇ္ဇမာနမ္ပိ ဝိသုဒ္ဓဒဿနော၊
တဒန္တယံ နေတိ အတိတနာဂတေ။
သဗ္ဗေပိ သင်္ခါရဂတာ ပလောကိနော၊
ဥဿာဝဗိန္နံ သုရိယေဝ ဥဂ္ဂတေ”တိ။

နိရောဓေ အဓိမုတ္တတာတိ ဧဝံ ဥဘိန္နံ ဘင်္ဂဝသေန ကေဝဝတ္ထာနံ ကတွာ
တသ္မိယေဝ ဘင်္ဂသင်္ခါတေ နိရောဓေ အဓိမုတ္တတာ တဂ္ဂရတာ တန္တိန္နတာ
တပေါဏတာ တပုဗ္ဗာရတာတိ အတ္ထော။ ဝယလက္ခဏဝိပဿနာတိ ဧသော
ဝယလက္ခဏဝိပဿနာ နာမာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အာရမ္မဏဉ္စ ပဋိသင်္ခါတိ
ပုရိမဉ္စ ရူပါဒိအာရမ္မဏံ ဇာနိတွာ။ ဘင်္ဂန္တ အနုပဿတိတိ တဿာရမ္မဏဿ
ဘင်္ဂံ ဒိသ္မာ တဒါရမ္မဏဿ စိတ္တဿ စ ဘင်္ဂံ အနုပဿတိ။ သုညတော စ
ဥပဋ္ဌာနန္တိ တဿေဝံ ဘင်္ဂမနုပဿတော “သင်္ခါရာဝ ဘိဇ္ဇန္တိ၊ တေသံ ဘေဒေါ
မရဏံ၊ န အညော ကောစိ အတ္ထိ”တိ သုညတော ဥပဋ္ဌာနံ ဣဇ္ဈတိ။ တေနာဟု
ပေါရာဏာ—

“ခန္ဓာ နိရုဇ္ဈန္တိ န စတ္ထိ အညော၊
ခန္ဓာန ဘေဒေါ မရဏန္တိ ဝုစ္စတိ။
တေသံ ခယံ ပဿတိ အပ္ပမတ္တော၊
မဏိဝံ ဝိဇ္ဈံ ဝဇီရေန ယောနိသော”တိ။

အဓိပညာ ဝိပဿနာတိ ယာ စ အာရမ္မဏပဋိသင်္ခါ၊ ယာ စ ဘင်္ဂါနုပဿနာ၊
ယဉ္စ သုညတော ဥပဋ္ဌာနံ၊ အယံ အဓိပညာ ဝိပဿနာ နာမာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။
ကုသလော တီသု အနုပဿနာသုတိ အနိစ္စာနုပဿနာဒိသု တီသု ဆေကော
တိက္ခ။ စတဿော စ^၂ ဝိပဿနာသုတိ နိဗ္ဗိဒါဒိသု စ စတုသု ဝိပဿနာသု။
တယော ဥပဋ္ဌာနေ ကုသလတာတိ ခယတော ဝယတော သုညတောတိ
ဣမသ္မိံ စ တိဝိဓေ ဥပဋ္ဌာနေ ကုသလတာယ။ နာနာဒိဋ္ဌိသု န ကမ္ပတိတိ

၁-ကေဝဝတ္ထာနာတိ (သိ၊ သျာ) ၂-စတုသု (သျာ)
ပဋိသံ-ဋ ၁-၁၆

သဿတဒိဋ္ဌိအာဒိသု နာနပ္ပကာရာသု ဒိဋ္ဌိသု န ဝေဓတိ။ သော ဧဝံ အဝေဓ-
 မာနော “အနိရုဒ္ဓမေဝ နိရုဇ္ဈတိ၊ အဘိန္ဒမေဝ ဘိဇ္ဇတိ”တိ ပဝတ္တမနသိကာရာ
 ဒုဗ္ဗလဘာဇနဿ ဝိယ ဘိဇ္ဇမာနဿ၊ သုခုမရဇသေဝ ဝိပ္ပကိရိယမာနဿ၊
 တိလာနံ ဝိယ ဘဇ္ဇိယမာနာနံ သဗ္ဗသင်္ခါရာနံ ဥပ္ပါဒဋ္ဌိတိပဝတ္တနိမိတ္တံ ဝိဿဇေတွာ
 ဘောဒမေဝ ပဿတိ။ သော ယထာ နာမ စက္ခုမာ ပုရိသော ပေါက္ခရဏီ-
 တိရေ ဝါ နဒီတိရေ ဝါ ဌိတော ထူလဖုသိတကေ ဒေဝေ ဝဿန္တေ ဥဒကပိဋ္ဌေ
 မဟန္တမဟန္တာနိ ဥဒကပုဗ္ဗုဋ္ဌာနိ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ သီဃံ သီဃံ ဘိဇ္ဇ-
 မာနာနိ ပဿေယျ၊ ဧဝမေဝ သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ ဘိဇ္ဇန္တိ ဘိဇ္ဇန္တိတိ ပဿတိ။ ဧဝရူပံ
 ဟိ ယောဂါဝစရံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ—

“ယထာ ပုဗ္ဗုဋ္ဌကံ ပဿေ၊ ယထာ ပဿေ မရိစိကံ။
 ဧဝံ လောကံ အဝေက္ခန္တိ၊ မစ္စုရာဇာ န ပဿတိ”တိ။

တဿေဝံ “သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ ဘိဇ္ဇန္တိ ဘိဇ္ဇန္တိ”တိ အဘိဏှံ ပဿတော
 အဋ္ဌာနိသံသပရိဝါရံ ဘင်္ဂါနုပဿနာဉာဏံ ဗလပ္ပတ္တံ ဟောတိ။ တတြိမေ
 အဋ္ဌာနိသံသာ—ဘဝဒိဋ္ဌိပ္ပဟာနံ ဇီဝိတနိကန္တိပရိစ္စာဂေါသဒါယုတ္တပယုတ္တတာ
 ဝိသုဒ္ဓါဇီဝိတာ၂ ဥဿုက္ကပ္ပဟာနံ ဝိဂတဘယတာ ခန္တိသောရစ္စပဋိလာဘော
 အရတိရတိသဟနတာတိ။ တေနာဟု ပေါရာဏာ—

“ဣမာနိ အဋ္ဌဂုဏမုတ္တမာနိ၊
 ဒိသွာ တဟိ သမ္ဗသတိ ပုနပ္ပုနံ။
 အာဒိတ္တစေလသိရသူပမော မုနိ၊
 ဘင်္ဂါနုပဿိ အမတဿ ပတ္တိယာ”တိ။

ဘင်္ဂါနုပဿနာဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂ-အာဒိနဝဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၅၃။ အာဒိနဝဉာဏနိဒ္ဒေသေ ဥပ္ပါဒေါတိ ပုရိမကမ္မပစ္စယာ ဣဓ ဥပ္ပတ္တိ။
 ပဝတ္တန္တိ တထာဥပ္ပန္နဿ ပဝတ္တိ။ နိမိတ္တန္တိ သဗ္ဗမိ သင်္ခါရနိမိတ္တံ။ အာယု-
 ဟနာတိ အာယတိ ပဋိသန္ဓိဟေတုဘူတံ ကမ္မံ။ ပဋိသန္ဓိတိ အာယတိ
 ဥပ္ပတ္တိ။ ဂတိတိ ယာယ ဂတိယာ သာ ပဋိသန္ဓိ ဟောတိ။ နိဗ္ဗတ္တိတိ
 ခန္ဓာနံ နိဗ္ဗတ္တနံ။ ဥပပတ္တိတိ “သမာပန္နဿ ဝါ ဥပပန္နဿ ဝါ”တိ? ဧဝံ ဝုတ္တာ

၁-ခု ၁-၃၉-ပိဋက။ ၂-ဝိသုဒ္ဓါဇီဝတာ (သျှာ၊ က) ၃-အဘိ ၁-၂၅၃-ပိဋက။

ဝိပါကပ္ပဝတ္တိ။ ဇာတိတိ ဇရာဒီနံ ပစ္စယဘူတာ ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ။
 နိပ္ပရိယာယတော တတ္ထ တတ္ထ နိဗ္ဗတ္တမာနာနံ သတ္တာနံ ယေ ယေ ခန္ဓာ
 ပါတုဘဝန္တိ၊ တေသံ ပဌမပါတုဘာဝေါ ဇာတိ။ ဇရာတိ ခဏ္ဍိစ္စာဒိသမ္ပတော
 သန္တတိယံ ဧကဘဝပရိယာပန္နခန္ဓသန္တာနဿ ပုရာဏဘာဝေါ။ သောကောတိ
 ဉာတိဗျသနာဒီဟိ ဖုဋ္ဌဿ စိတ္တသန္တာပေါ။ ပရိဒေဝေါတိ ဉာတိဗျသနာဒီဟိ
 ဖုဋ္ဌဿ ဝစီပလာပေါ။ ဥပါယာသောတိ ဘုသော အာယာသော၊ ဉာတိ-
 ဗျသနာဒီဟိ ဖုဋ္ဌဿ အဓိမတ္တစေတောဒုက္ခပ္ပဘာဝိတော ဒေါသောယေဝ။
 ဧတ္ထ စ ဥပ္ပါဒါဒယော ပဉ္စေဝ အာဒိနဝဉာဏဿ ဝတ္ထုဝသေန ဝုတ္တာ၊ သေသာ
 တေသံ ဝေဝစနဝသေန။ “နိဗ္ဗတ္တိ ဇာတိ”တိ ဣဒံ ဟိ ဒွယံ ဥပ္ပါဒဿ စေဝ
 ပဋိသန္ဓိယာ စ ဝေဝစနံ၊ “ဂတိ ဥပပတ္တိ”တိ ဣဒံ ဒွယံ ပဝတ္တဿ၊ ဇရာဒယော
 နိမိတ္တဿာတိ။ တေနာဟ—

“ဥပ္ပါဒဉ္စ ပဝတ္တဉ္စ၊ နိမိတ္တံ ဒုက္ခန္တိ ပဿတိ။
 အာယူဟနံ ပဋိသန္ဓိံ၊ ဉာဏံ အာဒိနဝေ ဣဒ”န္တိ စ။

“ဣဒံ အာဒိနဝေ ဉာဏံ၊ ပဉ္စဌာနေသု ဇာယတိ”တိ စ။

သဗ္ဗပဒေသု စ ဘယန္တိ ဣစ္စေတဿ ဝစနဿ ဘယံ ဣတိတိ ပဒစ္စေဒေါ။
 ဘယန္တိ ပိဋ္ဌာယောဂတော သပ္ပဋိဘယတာယ ဘယံ။ ဣတိတိ ဘယတုပဋ္ဌာနဿ
 ကာရဏနိဒ္ဒေသော။

အနုပ္ပါဒေါ ခေမန္တိ သန္တိပဒေ ဉာဏန္တိအာဒိ ပန အာဒိနဝဉာဏဿ
 ပဋိပက္ခဉာဏဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ ဘယတုပဋ္ဌာနေန ဝါ အာဒိနဝံ ဒိသ္မာ ဥဗ္ဗိဂ္ဂ-
 ဟဒယာနံ အဘယမ္ပိ အတ္ထိ ခေမံ နိရာဒိနဝန္တိ အဿာသဇနနတ္ထမ္ပိ ဧတံ ဝုတ္တံ၊
 ယသ္မာ ဝါ ယဿ ဥပ္ပါဒါဒယော ဘယတော သူပဋိတာ ဟောန္တိ၊ တဿ
 တပ္ပဋိပက္ခနိန္ဒံ စိတ္တံ ဟောတိ၊ တသ္မာ ဘယတုပဋ္ဌာနဝသေန သိဒ္ဓဿ အာဒိနဝ-
 ဉာဏဿ အာနိသံသဒဿနတ္ထမ္ပေတံ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အနုပ္ပါဒေါ အပ္ပဝတ္တန္တိ-
 အာဒိ နိဗ္ဗာနမေဝ။ သန္တိပဒေတိ သန္တိကောဋ္ဌာသေ၊ နိဗ္ဗာနေတိ အတ္ထော။
 အနုဿဝဝသေနာပိ ဟိ သန္တိပဒန္တိ နာမမတ္တံ ဂဟေတွာ ဥပ္ပန္နံ ဉာဏမ္ပိ
 “သန္တိပဒေ ဉာဏ”န္တိ ဝုတ္တံ။

ဥပ္ပါဒေါ ဘယံ၊ အနုပ္ပါဒေါ ခေမန္တိအာဒိ ဝိပက္ခပဋိပက္ခဝသေန ဥဘယံ
 သမာသေတွာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ ဉာဏံ ဂဟေတွာ ဝုတ္တံ။ ဧတ္ထ စ ယံ ဘယံ၊ တံ
 ယသ္မာ နိယမတော ဒုက္ခံ။ ယဉ္စ ဒုက္ခံ၊ တံ ဝဇ္ဇာမိသလောကာမိသကိလေသာ-
 မိသေဟိ အဝိပ္ပမုတ္တတ္တာ သာမိသမေဝ။ ယဉ္စ သာမိသံ၊ တံ သင်္ခါရမတ္တမေဝ။

တသ္မာ ဥပ္ပါဒေါ ဒုက္ခန္တိ ဘယတုပဋ္ဌာနေ ပညာ အာဒိနဝေ ဉာဏန္တိအာဒိ
 ဝုတ္တံ။ ဧဝံသန္တေပိ ဘယာကာရေန ဒုက္ခာကာရေန သာမိသာကာရေန သင်္ခါရာ-
 ကာရေနာတိ ဧဝံ အာကာရနာနတ္ထတော ပဝတ္တိဝသေနေတ္ထ နာနတ္ထံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။
 ဥပ္ပါဒေါ ဘယံ၊ ဒုက္ခံ၊ သာမိသံ၊ သင်္ခါရာ စာတိ ဥပ္ပါဒါဒိလိင်္ဂမနပေက္ခိတွာ
 “နေတံ ခေါ သရဏံ ခေမံ၊ နေတံ သရဏမုတ္တမ”န္တိအာဒိသု^၁ ဝိယ အတ္တနော
 လိင်္ဂါပေက္ခမေဝ ဝုတ္တံ။ သင်္ခါရာတိ စ ဧကတ္တမနပေက္ခိတွာ “အပ္ပစ္စယာ ဓမ္မာ၊
 အသင်္ခတာ ဓမ္မာ”တိအာဒိသု^၂ ဝိယ ဗဟုဝစနံ ကတံ၊ ဥပ္ပါဒါဒိနံ ဝါ သင်္ခါရေ-
 ကဒေသတ္တာ “ဥတ္တရေ ပဉ္စာလာ၊ ဒက္ခိဏေ ပဉ္စာလာ”တိအာဒိသု ဝိယ
 ဗဟုန္တံ ဧကဒေသေပိ ဗဟုဝစနံ ကတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ခေမံ သုခံ နိရာမိသံ နိဗ္ဗာနန္တိ
 နိဗ္ဗာနမေဝ ဝုတ္တာကာရာနံ ပဋိပက္ခဝသေန စတုဓာ ဝုတ္တံ။ ဒသ ဉာဏေ
 ပဇာနာတိတိ အာဒိနဝေဉာဏံ ပဇာနန္တော ဥပ္ပါဒါဒိဝတ္ထုကာနိ ပဉ္စ၊ အနုပ္ပါဒါ-
 ဒိဝတ္ထုကာနိ ပဉ္စာတိ ဒသ ဉာဏေ ပဇာနာတိ ပဋိဝိဇ္ဇတိ သတ္တိကရောတိ။ ဦး
 ဉာဏာနံ ကုသလတာတိ အာဒိနဝဉာဏဿ စေဝ သန္တိပဒဉာဏဿ စာတိ
 ဣမေသံ ဦး ဉာဏာနံ ကုသလတာယ။ နာနာဒိဋ္ဌိသု န ကမ္မတိတိ ပရမဒိဋ္ဌ-
 ဓမ္မနိဗ္ဗာနာဒိဝသေန ပဝတ္တာသု ဒိဋ္ဌိသု န ဝေဓတိတိ။

အာဒိနဝဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၅၄။ သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏနိဒ္ဒေသေ ဥပ္ပါဒါဒိနိ ဝုတ္တတ္တာနေဝ။ ဒုက္ခန္တိ
 ဘယန္တိ သာမိသန္တိ သင်္ခါရာတိ ဥပ္ပါဒါဒိမုဉ္ဇနဉာဏဿ^၃ ကာရဏဝစနာနိ။
 ဧဝံ ဝုတ္တန္တေ လက္ခဏတော သင်္ခါရပေက္ခံ ဒေသေတွာ ဣဒါနိ အတ္တတော ဒေသေတုံ
 ဥပ္ပါဒေါ သင်္ခါရာ၊ တေ သင်္ခါရေ အဇ္ဈုပေက္ခတိတိ သင်္ခါရပေက္ခာတိ-
 အာဒိမာဟ။ တတ္ထ သင်္ခါရေ အဇ္ဈုပေက္ခတိတိ တဿ အာရဒ္ဓဝိပဿကဿ
 ဝိပဿနာဉာဏေန လက္ခဏတ္တယဿ ဒိဋ္ဌတ္တာ လက္ခဏဝိစိနနေ ပဟိနဗျာပါရဿ
 အာဒိတ္ထေ ဝိယ တယော ဘဝေ ပဿတော သင်္ခါရဂ္ဂဟဏေ မဇ္ဈတ္တဿ တံ
 ဝိပဿနာဉာဏံ တေ သင်္ခါရေ ဝိသေသေန စ ဣက္ခတိ၊ ဂဟဏေန ဝဇ္ဇိတဉ္စ
 ဟုတွာ ဣက္ခတိ ဩလောကေတိတိ သင်္ခါရပေက္ခာ နာမာတိ အတ္ထော။ ယထာ
 လောကေ ဝိသေသေန ဇယန္တော အဓိဇယတိတိ၊ အန္တေန ဝဇ္ဇိတော ဝသန္တော
 ဥပဝသတိတိ ဝုစ္စတိ။ ပုန သင်္ခါရေ အနိစ္စာဒိတော ဝိပဿိတွာ ဂဟဏေ

၁-ခု ၁-၄၁-ပိဋ္ဌေ၊ ၂-အဘိ ၁-၄-ပိဋ္ဌေ။ ၃-ဥပ္ပါဒါဒိမုဉ္ဇနဿ (သိ)၊ ဥပ္ပါဒါဒိနိ မုဉ္ဇနဉာဏဿ (သျှာ)

မဇ္ဈတ္တဘာဝသဏ္ဍိတံ သင်္ခါရပေက္ခမ္ပိ အနိစ္စာဒိတော ဝိပဿိတွာ တဿာပိ သင်္ခါရပေက္ခာယ ဂဟဏေ မဇ္ဈတ္တာကာရသဏ္ဍိတာယ သင်္ခါရပေက္ခာယ သဗ္ဗာဝတော ယေ စ သင်္ခါရာ ယာ စ ဥပေက္ခာတိအာဒိ ပုတ္တံ။

၅၅။ ဣဒါနိ သင်္ခါရပေက္ခာယ စိတ္တာဘိနိဟာရဘေဒံ ဒဿေတုံ ကတိဟာ-
ကာရေဟိတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ သင်္ခါရပေက္ခာယာတိ ဘုမ္မဝစနံ။ စိတ္တဿ
အဘိနိဟာရေတိ သင်္ခါရပေက္ခာလာဘိနော တတော အညဿ စိတ္တဿ
သင်္ခါရပေက္ခာဘိမုခံ ကတွာ ဘုသံ ဟရဏံ။ အဘိမုခတ္ထော ဟိ ဧတ္ထ အဘိသဒ္ဓေါ၊
ဘုသတ္ထော နိသဒ္ဓေါ။ ကတိဟာကာရေဟိတိ ပုစ္ဆိတံ ပုစ္ဆိ အဋ္ဌဟာကာရေဟိတိ
ဝိဿဇ္ဇေတွာ ဒုတိယပုစ္ဆာဝိဿဇ္ဇနေနေဝ တေ အဋ္ဌာကာရေ ဒဿေတု-
ကာမော တေ အဒဿေတွာဝ ပုထုဇ္ဇနဿ ကတိဟာကာရေဟိတိအာဒိပုစ္ဆိ
အကာသိ။ ပုထုဇ္ဇနဿာတိ ဧတ္ထ ပန—

ဒုဝေ ပုထုဇ္ဇနာ ပုတ္တာ၊ ပုဒ္ဓေနာဒိစ္စဗန္ဓုနာ။
အန္ဓော ပုထုဇ္ဇနော ဧကော၊ ကလျာဏေကော ပုထုဇ္ဇနောတိ။

တတ္ထ ယဿ ခန္ဓဓာတုအာယတနာဒိသု ဥဂ္ဂဟပရိပုစ္ဆာသဝနဓာရဏပစ္စ-
ဝေက္ခဏာဒိနိ နတ္ထိ၊ အယံ အန္ဓပုထုဇ္ဇနော၊ ယဿ တာနိ အတ္ထိ၊ သော
ကလျာဏပုထုဇ္ဇနော။ ဒုဝိဓောပိ ပနေသ—

ပုထုနံ ဇနနာဒိဟိ၊ ကာရဏေဟိ ပုထုဇ္ဇနော။
ပုထုဇ္ဇနန္ဓောဂဓတ္တာ၊ ပုထုဝါယံ ဇနော ဣတိ။

သော ဟိ ပုထုနံ နာနပ္ပကာရာနံ ကိလေသာဒိနံ ဇနနာဒိဟိ ကာရဏေဟိ
ပုထုဇ္ဇနော။ ယထာဟ “ပုထု ကိလေသေ ဇနေန္တိတိ ပုထုဇ္ဇနာ၊ ပုထု အဝိဟတ-
သက္ကာယဒိဋ္ဌိကာတိ ပုထုဇ္ဇနာ၊ ပုထု သတ္တာရာနံ မုခုလ္လောကိကာတိ
ပုထုဇ္ဇနာ၊ ပုထု သဗ္ဗဂတိဟိ အဝုဋ္ဌိတာတိ ပုထုဇ္ဇနာ၊ ပုထု နာနာဘိသင်္ခါရေ
အဘိသင်္ခါရေန္တိတိ ပုထုဇ္ဇနာ၊ ပုထု နာနာဩဃေဟိ ဝုယုန္တိတိ ပုထုဇ္ဇနာ၊
ပုထု နာနာသန္တာပေဟိ သန္တပေန္တိတိ ပုထုဇ္ဇနာ၊ ပုထု နာနာပရိဋ္ဌာပေဟိ
ပရိဋ္ဌာယုန္တိတိ ပုထုဇ္ဇနာ၊ ပုထု ပဉ္စသု ကာမဂုဏေသု ရတ္တာ ဝိဒ္ဓါ ဂမိတာ
မုစ္ဆိတာ အဇ္ဈောသန္တာ^၁ လဂ္ဂါ လဂ္ဂိတာ ပလိဗုဒ္ဓါတိ ပုထုဇ္ဇနာ၊ ပုထု ပဉ္စဟိ
နိဝရဏေဟိ အာဝုတာ နိဝုတာ ဩဝုတာ ပိဟိတာ ပဋိစ္ဆန္တာ ပဋိကုဋ္ဌိတာတိ

ပုထုဇ္ဇနာ”တိ”။ ပုထုနံ ဝါ ဂဏနပထာတီတာနံ အရိယဓမ္မပရမ္ပုခါနံ နိစဓမ္မ-
 သမာစာရာနံ ဇနာနံ အန္တောဂဓတ္တာပိ ပုထုဇ္ဇနာ၊ ပုထု ဝါ အယံ ဝိသုယေဝ
 သင်္ခံ ဂတော၊ ဝိသံသဋ္ဌော သီလသုတာဒိဂုဏယုတ္တေဟိ အရိယေဟိ ဇနောတိပိ
 ပုထုဇ္ဇနော။ တေသု ကလျာဏပုထုဇ္ဇနော ဣဓာမိပ္ပေတော ဣတရဿ
 ဘာဝနာယ ဧဝ အဘာဝါ။

သေက္ခဿာတိ ဧတ္ထ သတ္တ သေက္ခာ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဖလသကဒါဂါမိမဂ္ဂ-
 ဖလအနာဂါမိမဂ္ဂဖလအရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာ။ တေ ဟိ တိဿော သိက္ခာ သိက္ခန္တိတိ
 သေက္ခာ။ တေသု သောတာပတ္တိသကဒါဂါမိအနာဂါမိဖလဋ္ဌာ တယော
 ဣဓာမိပ္ပေတာ မဂ္ဂဋ္ဌာနံ သင်္ခါရုပေက္ခာယ စိတ္တာဘိနိဟာရာဘာဝါ။

ဝိတရာဂဿာတိ ဧတ္ထ သမုစ္ဆေဒဝိဂမေန ဝိဂတော ရာဂေါ အဿာတိ
 ဝိတရာဂေါ။ အရဟတော ဧတံ အဓိဝစနံ။ တီသုပိ ပဒေသု ဇာတိဂ္ဂဟဏေန
 ဧကဝစနံ ကတံ။

သင်္ခါရုပေက္ခံ အဘိနန္ဒတိတိ တသ္မိံ ဥပေက္ခာဝိဟာရေ ဖာသုဝိဟာရသညံ
 ပဋိလဘိတွာ ဖာသုဝိဟာရနိကန္တိယာ သင်္ခါရုပေက္ခာဘိမုခေါ ဟုတွာ နန္ဒတိ၊
 သပ္ပိတိကံ တဏှံ ဥပ္ပါဒေတိတိ အတ္ထော။ **ဝိပဿတိ**တိ သောတာပတ္တိမဂ္ဂပဋိ-
 လာဘတ္ထံ အနိစ္စာဒိဝသေန ဝိဝိဓာ ပဿတိ၊ သေက္ခော ဥပရိမဂ္ဂတ္ထံ၊
 ဝိတရာဂေါ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရတ္ထံ ဝိပဿတိ။ **ပဋိသင်္ခါယာ**တိ အနိစ္စာဒိဝသေ-
 နေဝ ဥပပရိက္ခိတွာ။ ယသ္မာ ပန သောတာပန္နာဒယော အရိယာ သကံ သကံ
 ဖလသမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇမာနာ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏာဒိဟိ နဝဟိ ဝိပဿနာ-
 ဉာဏေဟိ အဝိပဿိတွာ သမာပဇ္ဇိတုံ န သက္ကောန္တိ၊ တသ္မာ **ပဋိသင်္ခါယ ဝါ**
ဖလသမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇတိတိ ဝုတ္တံ။

ဖလသမာပတ္တိယာ ပဝတ္တိဒဿနတ္ထံ ပန တေသံ ဣဒံ ပဉ္စကမ္ပံ—ကာ
 ဖလသမာပတ္တိ၊ ကေ တံ သမာပဇ္ဇန္တိ၊ ကေ န သမာပဇ္ဇန္တိ၊ ကသ္မာ သမာပဇ္ဇန္တိ၊
 ကထဉ္စဿာ သမာပဇ္ဇနံ ဟောတိ ကထံ ဌာနံ၊ ကထံ ဝုဋ္ဌာနံ၊ ကိံ ဖလဿ
 အနန္တရံ၊ ကဿ စ ဖလံ အနန္တရန္တိ?

တတ္ထ ကာ ဖလသမာပတ္တိတိ? ယာ အရိယဖလဿ နိရောဓေ အပ္ပနာ။

ကေ တံ သမာပဇ္ဇန္တိ၊ ကေ န သမာပဇ္ဇန္တိတိ? သဗ္ဗေပိ ပုထုဇ္ဇနာ န
 သမာပဇ္ဇန္တိ။ ကသ္မာ? အနဓိဂတတ္တာ။ အရိယာ ပန သဗ္ဗေပိ သမာပဇ္ဇန္တိ။

ကသွာ? အဓိဂတတ္တာ။ ဥပရိမာ ပန ဟေဋ္ဌိမံ န သမာပဇ္ဇန္တိ ပုဂ္ဂလန္တရ-
ဘာဂူပဂမနေန ပဋိပ္ပဿဒ္ဓတ္တာ, ဟေဋ္ဌိမာ စ ဥပရိမံ အနဓိဂတတ္တာ။ အတ္တနော
အတ္တနောယေဝ ပန ဖလံ သဗ္ဗေပိ သမာပဇ္ဇန္တိတိ ဣဒမေတ္ထ သန္တိဋ္ဌာနံ။

ကေဓိ ပန “သောတာပန္နသကဒါဂါမိနောပိ န သမာပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပရိမာ
ဒ္ဓေယေဝ သမာပဇ္ဇန္တိ”တိ ဝဒန္တိ။ ဣဒဉ္စနေသံ ကာရဏံ—ဧတေ ဟိ သမာဓိသ္မိံ
ပရိပူရကာရိနောတိ။ တံ ပုထုဇ္ဇနဿာပိ အတ္တနာ ပဋိလဒ္ဓံ လောကီယသမာဓိံ
သမာပဇ္ဇနတော အကာရဏမေဝ။ ကိဉ္စေတ္ထ ကာရဏာကာရဏစိန္တာယ။ နန
ဣဓေဝ ပါဠိယံ “ကတမေ ဒသ သင်္ခါရပေက္ခာ ဝိပဿနာဝသေန ဥပဇ္ဇန္တိ၊
ကတမေ ဒသ ဂေါတြဘုဓမ္မာ ဝိပဿနာဝသေန ဥပဇ္ဇန္တိ”တိ^၁ ဣမေသံ ပဉ္စာနံ
ဝိသံဇ္ဇနေ “သောတာပတ္တိဖလသမာပတ္တတ္ထာယ သကဒါဂါမိဖလသမာပတ္တ-
တ္ထာယာ”တိ^၂ ဝိသု ဝိသု ဝုတ္တာ။ တသ္မာ သဗ္ဗေပိ အရိယာ အတ္တနော အတ္တနော
ဖလံ သမာပဇ္ဇန္တိတိ နိဋ္ဌမေတ္ထ ဂန္တဗ္ဗံ။

ကသ္မာ သမာပဇ္ဇန္တိတိ? ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရတ္ထံ။ ယထာ ဟိ ရာဇာနော
ရဇ္ဇသုခံ, ဒေဝတာ ဒိဗ္ဗသုခမနုဘဝန္တိ၊ ဧဝံ အရိယာ “လောကုတ္တရသုခံ
အနုဘဝိဿာမာ”တိ အဒ္ဓါနပရိစ္ဆေဒံ ကတွာ ဣန္ဒြိတိန္ဒြိတက္ခဏေ ဖလသမာ-
ပတ္တိံ သမာပဇ္ဇန္တိ။

ကထဉ္စဿာ သမာပဇ္ဇနံ ဟောတိ၊ ကထံ ဌာနံ၊ ကထံ ဝုဋ္ဌာနန္တိ? ဒွိဟိ
တာဝ အာကာရေဟိ အဿာ သမာပဇ္ဇနံ ဟောတိ နိဗ္ဗာနတော အညဿ
အာရမ္မဏဿ အမနသိကာရာ, နိဗ္ဗာနဿ စ မနသိကာရာ။ ယထာဟ “ဒွေ
ခေါ အာဝုသော ပစ္စယာ အနိမိတ္တာယ စေတောဝိမုတ္တိယာ သမာပတ္တိယာ
သဗ္ဗနိမိတ္တာနဉ္စ အမနသိကာရော၊ အနိမိတ္တာယ စ ဓာတုယာ မနသိကာ-
ရော”တိ^၂။ အယံ ပနေတ္ထ သမာပဇ္ဇနက္ကမော—ဖလသမာပတ္တိက္ကေန ဟိ
အရိယသာဝကေန ရဟောဂတေန ပဋိသလ္လိနေန ဥဒယဗ္ဗယာဒိဝသေန သင်္ခါရာ
ဝိပဿိတဗ္ဗာ။ တဿ ပဝတ္တာနုပုဗ္ဗဝိပဿနဿ သင်္ခါရာရမ္မဏဂေါတြဘုဉ္စဥက္ကဏာ-
နန္တရံ ဖလသမာပတ္တိဝသေန နိရောဓေ စိတ္တံ အပေတိ။ ဖလသမာပတ္တိနိန္ဒတာယ
စေတ္ထ သေက္ခဿာပိ ဖလမေဝ ဥပဇ္ဇတိ၊ န မဂ္ဂေါ။ ယေ ပန ဝဒန္တိ “သောတာ-
ပန္နော ‘ဖလသမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇိဿာမိ’တိ ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ သကဒါဂါမိ
ဟောတိ၊ သကဒါဂါမိ စ အနာဂါမိ”တိ။ တေ ဝတ္တဗ္ဗာ “ဧဝံ သတိအနာဂါမိ
အရဟာ ဘဝိဿတိ, အရဟာ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ, ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ စ ဗုဒ္ဓေါ”တိ။

တသ္မာ န ကိဉ္စိ ဧတံ၊ ပါဠိဝသေနေဝ စ ပဋိက္ခိတ္တန္တိပိ န ဂဟေတဗ္ဗံ။
 ဣဒမေဝ ပန ဂဟေတဗ္ဗံ။ သေက္ခဿာပိ ဖလမေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ န မဂ္ဂေါ။ ဖလဉ္ဇဿ
 သစေ အနေန ပဌမဇ္ဈာနိကော မဂ္ဂေါ အဓိဂတော ဟောတိ၊ ပဌမဇ္ဈာနိက-
 မေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ သစေ ဒုတိယာဒီသု အညတရဇ္ဈာနိကော ဒုတိယာဒီသု
 အညတရဇ္ဈာနိကမေဝါတိ ဧဝံ တာဝဿံ သမာပဇ္ဇနံ ဟောတိ။

“တယော ခေါ အာဝုသော ပစ္စယာ အနိမိတ္တာယ စေတောဝိမုတ္တိယာ
 ဌိတိယာ သဗ္ဗနိမိတ္တာနဉ္စ အမနသိကာရော၊ အနိမိတ္တာယ စ ဓာတုယာ
 မနသိကာရော၊ ပုဗ္ဗေ စ အဘိသင်္ခါရော”တိ^၁ ဝစနတော ပနဿာ တိဟာ-
 ကာရေဟိ ဌာနံ ဟောတိ။ တတ္ထ ပုဗ္ဗေ စ အဘိသင်္ခါရောတိ သမာပတ္တိတော
 ပုဗ္ဗေ ကာလပရိစ္ဆေဒေါ။ “အသုကသ္မိံ နာမ ကာလေ ဝုဠဟိဿာမိ”တိ
 ပရိစ္ဆိန္နတ္တာ ဟိဿာ ယာဝ သော ကာလော နာဂစ္ဆတိ၊ တာဝ ဌာနံ
 ဟောတိ။ ဧဝမဿ ဌာနံ ဟောတိ။

“ဒွေ ခေါ အာဝုသော ပစ္စယာ အနိမိတ္တာယ စေတောဝိမုတ္တိယာ
 ဝုဠာနာယ သဗ္ဗနိမိတ္တာနဉ္စ မနသိကာရော၊ အနိမိတ္တာယ စ ဓာတုယာ
 အမနသိကာရော”တိ^၁ ဝစနတော ပနဿာ ဒ္ဓိဟာကာရေဟိ ဝုဠာနံ
 ဟောတိ။ တတ္ထ သဗ္ဗနိမိတ္တာနန္တိ ရူပနိမိတ္တဝေဒနာသညာသင်္ခါရဝိညာဏ-
 နိမိတ္တာနံ။ ကာမဉ္စ န သဗ္ဗာနေဝေတာနိ ဧကတော မနသိ ကရောတိ၊ သဗ္ဗ-
 သင်္ခါဟိကဝသေန ပနေတံ ဝုတ္တံ။ တသ္မာ ယံ ဘဝင်္ဂဿ အာရမ္မဏံ ဟောတိ၊
 တံ မနသိကရောတော ဖလသမာပတ္တိတော ဝုဠာနံ ဟောတိတိ ဧဝမဿာ
 ဝုဠာနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ကိံ ဖလဿ အနန္တရံ၊ ကဿ စ ဖလံ အနန္တရန္တိ? ဖလဿ တာဝ ဖလမေဝ
 ဝါ အနန္တရံ ဟောတိ ဘဝင်္ဂံ ဝါ။ ဖလံ ပန အတ္ထိ မဂ္ဂါနန္တရံ၊ အတ္ထိ ဖလာနန္တရံ၊
 အတ္ထိ ဂေါတြဘုအနန္တရံ၊ အတ္ထိ နေဝသညာနာသညာယတနာနန္တရန္တိ။ တတ္ထ
 မဂ္ဂဝိထိယံ မဂ္ဂါနန္တရံ၊ ပုရိမဿ ပုရိမဿ ပစ္စိမံ ပစ္စိမံ ဖလာနန္တရံ၊ ဖလသမာ-
 ပတ္တိသု ပုရိမံ ပုရိမံ ဂေါတြဘုအနန္တရံ။ ဂေါတြဘုတိ စေတ္ထ အနုလောမံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။
 ဝုတ္တံ ဟေတံ ပဋ္ဌာနေ “အရဟတော အနုလောမံ ဖလသမာပတ္တိယာ အနန္တရ-
 ပစ္စယေန ပစ္စယော။ သေက္ခာနံ အနုလောမံ ဖလသမာပတ္တိယာ အနန္တရ-
 ပစ္စယေန ပစ္စယော”တိ^၂။ ယေန ဖလေန နိရောဓာ ဝုဠာနံ ဟောတိ၊ တံ
 နေဝသညာနာသညာယတနာနန္တရန္တိ။ တတ္ထ ဌပေတွာ မဂ္ဂဝိထိယံ ဥပ္ပန္နဖလံ

၁-မ ၁-၃၇၁-ပိဋက။ ၂-အဘိ ၈-၁၃၈-ပိဋက။

အဝသေသံ သဗ္ဗံ ဖလသမာပတ္တိဝသေန ပဝတ္တံ နာမ။ ဧဝမေတံ မဂ္ဂဝိထိယံ ဝါ ဖလသမာပတ္တိယံ ဝါ ဥပ္ပဇ္ဇနဝသေန—

ပဋိပ္ပသံဒ္ဓဒရထံ၊ အမတာရမ္မဏံ သုဘိံ။
ဝန္တလောကာမိသံ သန္တံ၊ သာမညဖလမုတ္တမန္တိ။

အယမေတ္ထ ဖလသမာပတ္တိကထာ။

တဒဇ္ဈပေက္ခိတွာတိ တံ သင်္ခါရပေက္ခံ အညေန တာဒိသေနဝ ဝိပဿနာ-ဉာဏေန အဇ္ဈပေက္ခိတွာ။ သုညတဝိဟာရေန ဝါတိအာဒိသု ဖလသမာပတ္တိဝိနာ ဝိပဿနာဝိဟာရေနဝ ဝိဟရိတုကာမဿ အရဟတော အတ္တာဘိနိဝေသံ။ ဘယတော ဒိသ္မာ သုညတဝိဟာရဿ သင်္ခါရပေက္ခာယ ဝယံ ပဿန္တဿ ဝိပဿနတ္ထယဝိဟာရော သုညတဝိဟာရော နာမ၊ သင်္ခါရနိမိတ္တံ ဘယတော ဒိသ္မာ အနိမိတ္တာမိမုတ္တဿ သင်္ခါရပေက္ခာယ ဝယံ ပဿန္တဿ ဝိပဿနတ္ထယဝိဟာရော အနိမိတ္တဝိဟာရော နာမ၊ တဏှာပဏိမိံ ဘယတော ဒိသ္မာ အပ္ပဏိဟိတဝိဟာရဿ သင်္ခါရပေက္ခာယ ဝယံ ပဿန္တဿ ဝိပဿနတ္ထယဝိဟာရော အပ္ပဏိဟိတဝိဟာရော နာမ။ တထာ ဟိ ပရတော ဝုတ္တံ—

“အဘိနိဝေသံ ဘယတော သမ္ပဿမာနော သုညတေ အဓိမုတ္တတ္တာ ဖုဿ ဖုဿ ဝယံ ပဿတိ၊ သုညတော ဝိဟာရော။ နိမိတ္တံ ဘယတော သမ္ပဿမာနော အနိမိတ္တေ အဓိမုတ္တတ္တာ ဖုဿ ဖုဿ ဝယံ ပဿတိ၊ အနိမိတ္တော ဝိဟာရော။ ပဏိမိံ ဘယတော သမ္ပဿမာနော အပ္ပဏိဟိတေ အဓိမုတ္တတ္တာ ဖုဿ ဖုဿ ဝယံ ပဿတိ၊ အပ္ပဏိဟိတော ဝိဟာရော”တိ။

ဆဋ္ဌင်္ဂပေက္ခာသဗ္ဗာဝေန စ ပဋိကူလေ အပ္ပဋိကူလသညာဒိဝိဟာရသဗ္ဗာဝေန စ အရဟတောယေဝ သဗ္ဗာကာရေန စိတ္တံ ဝသေ ဝတ္တတိ၊ တတော အယံ ဝိပဿနာဝိဟာရော အရဟတောယေဝ ဣဇ္ဈတီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဝိတရာဂေါ သင်္ခါရပေက္ခံ ဝိပဿတိ ဝါတိ ဧတ္ထ ပန တိဓာ စ ဘယံ၊ တိဓာ စ အဓိမုတ္တိံ အနာပဇ္ဇိတွာ ကေဝလံ ဝိပဿနာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဧဝံ ဟိ သတိ ပုဗ္ဗာပရဝိသေသော ဟောတိ။

၅၆။ ဣဒါနိဒ္ဓိန္တံ တိဏ္ဍံ ပုဂ္ဂလာနံ ဝသေန သင်္ခါရပေက္ခာယ ကေတ္တနာနတ္တဘေဒံ ဒသေတုကာမော ကထံ ပုထုဇ္ဇနဿ စ သေက္ခဿ စာတိအာဒိမာဟ။

တတ္ထ စိတ္တဿ အဘိနိဟာရော ဧကတ္တံ ဟောတီတိ ဧကော ဟောတိ၊ သကတ္ထေ ဘာဝဝစနန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ယထာ ဣဒပ္ပစ္စယာ ဧဝ ဣဒပ္ပစ္စယတာတိ ဝုတ္တံ၊ တထာ ဧကောဝ ဧကတ္တံ။ အဘိနိဟာရောတိ သာမိအတ္ထေ ပစ္စတ္တဝစနံ ဝါ၊ အဘိနိဟာရဿာတိ အတ္ထော။ “သော ဒေသော သမ္မုဇ္ဇိတွာ” တိအာဒိသု၊ ဝိယ ဝိဘတ္တိဝိပလ္လာသော ကတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ စိတ္တံ ကိလိဿတိတိ ဝိပဿနာနိကန္တိသင်္ခါတေန လောဘကိလေသေန စိတ္တံ ကိလိဿတိ၊ တာဝိယတိ ဗာဓိယတိတိ အတ္ထော။ ဘာဝနာယ ပရိပန္နော ဟောတီတိ ပဋိလဒ္ဓါယ ဝိပဿနာဘာဝနာယ ဥပသာတော ဟောတိ။ ပဋိဝေဓဿ အန္တရာယော ဟောတီတိ ဝိပဿနာဘာဝနာယ ပဋိလဘိတဗ္ဗဿ သစ္စပ္ပဋိဝေဓဿ ပဋိလဘန္တရာယော ဟောတိ။ အာယတိံ ပဋိသန္ဓိယာ ပစ္စယော ဟောတီတိ သင်္ခါရုပေက္ခာသမ္ပယုတ္တကမ္မဿ ဗလဝတ္တာ တေနေဝ သုဂတိပဋိသန္ဓိယာ ဒီယမာနာယ အဘိနန္ဒနသင်္ခါတော လောဘကိလေသော အနာဂတေ ကာမာဝစရသုဂတိပဋိသန္ဓိယာ ပစ္စယော ဟောတိ။ ယသ္မာ ကိလေသသဟာယံ ကမ္မံ ဝိပါကံ ဇနေတိ၊ တသ္မာ ကမ္မံ ဇနကပစ္စယော ဟောတိ၊ ကိလေသော ဥပတ္တမ္ပကပစ္စယော။ သေက္ခဿ ပန ဥတ္တရိပဋိဝေဓဿာတိ သကဒါဂါမိမဂ္ဂါဒိဝသေန သစ္စပ္ပဋိဝေဓဿ။ အာယတိံ ပဋိသန္ဓိယာ ပစ္စယော ဟောတီတိ သေက္ခေသု သောတာပန္နသကဒါဂါမိနံ အနဓိဂတဇ္ဈာနာနံ သင်္ခါရုပေက္ခာကမ္မေန ဒီယမာနာယ ကာမာဝစရသုဂတိပဋိသန္ဓိယာ အဘိနန္ဒနကိလေသော ပစ္စယော ဟောတိ၊ ဈာနလာဘိနံ ပန အနာဂါမိဿ စ မြဟ္မလောကေယေဝ ပဋိသန္ဓာနတော ပစ္စယော န ဟောတိ၊ အနုလောမဂေါတြဘူဟိ စ ဒီယမာနာယ ပဋိသန္ဓိယာ အယမေဝ ကိလေသော ပစ္စယော ဟောတီတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

အနိစ္စတောတိ ဟုတွာ အဘာဝဋ္ဌေန အနိစ္စန္တိကတာယ အာဒိအန္တဝန္တတာယ စ အနိစ္စတော။ ဒုက္ခတောတိ အဘိဏှံ ပဋိပိဋနဋ္ဌေန ဥပ္ပါဒဝယပဋိပိဋနတာယ ဒုက္ခဝတ္ထုတာယ စ ဒုက္ခတော။ အနတ္တတောတိ အဝသဝတ္တနဋ္ဌေန ပစ္စယာယတ္တဝုတ္တိတာယ သာမိနိဝါသိကာရကဝေဒကာဘာဝေန စ အနတ္တတော။ အနုပဿနဋ္ဌေနာတိ အနု အနု အနိစ္စာဒိတော ပဿနဋ္ဌေန။ အဘိနိဟာရော နာနတ္တံ ဟောတီတိ အဘိနိဟာရော နာနာ ဟောတီတိ ဝါ အဘိနိဟာရဿ နာနာဘာဝေါ ဟောတီတိ ဝါ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ကုသလာတိ အာရောဂျဋ္ဌေန အနဝဇ္ဇဋ္ဌေန ကောသလ္လသမ္ဘူတဋ္ဌေန စ။ အဗျာကတာတိ ကုသလာကုသလာဘာဝေန န ဗျာကတာ။ ကိဉ္စိကာလေ

သုဝိဒိတာတိ ဝိပဿနာကာလေ သုဠု ဝိဒိတာ။ ကိပ္ပိကာလေ န သုဝိဒိတာတိ အဘိနန္ဒနကာလေ န သုဠု ဝိဒိတာ။ အစ္စန္တံ သုဝိဒိတာတိ အဘိနန္ဒနာယ ပဟိနတ္တာ ဧကန္တေန သုဝိဒိတာ။ ဝိဒိတဋ္ဌေန စ အဝိဒိတဋ္ဌေန စာတိ ဧတ္ထ ပုထုဇ္ဇနသေက္ခာနံ သုဝိဒိတဋ္ဌောပိ ဝိတရာဂဿ အစ္စန္တသုဝိဒိတဋ္ဌောပိ ဝိဒိတဋ္ဌောဝ ဟောတိ၊ ဒွိန္ဒမ္ပိ န သုဝိဒိတဋ္ဌော အဝိဒိတဋ္ဌောဝ။

အတိတ္တတ္တာတိ ဝိပဿနာယ ကရဏီယဿ အပရိယောသိတတ္တာ အပ္ပဏီ-
တဘာဝေန။ တမ္ပိပရိတေန တိတ္တတ္တာ။ တိဏ္ဏံ သညောဇနာနံ ပဟာနာယာတိ
သက္ကာယဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာသီလဗ္ဗတပရာမာသာနံ ပဟာနတ္ထံ။ ပစ္ဆိမဘဝိကာပိ
ဗောဓိသတ္တာ ဧတ္ထေဝ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆန္တိ။ အပစ္ဆိမဘဝိကာ ပန ဝိပဿနံ
သင်္ခါရပေက္ခံ ပါပေတွာ ဌပေန္တိ။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂံ ပဋိလာဘတ္တာယာတိ
အသမာသေတွာ ပဌန္တိ၊ သမာသေတွာ ပါဌော သုန္ဒရတရော။ သေက္ခော
တိဏ္ဏံ သညောဇနာနံ ပဟိနတ္တာတိ သောတာပန္နသကဒါဂါမိအနာဂါမိနံ
သာမညေန ဝုတ္တံ။ သကဒါဂါမိအနာဂါမိနမ္ပိ ဟိ တာနိ ပဟိနာနေဝ။ ဥတ္တရိ-
ပဋိလာဘတ္တာယာတိ ဥပရူပရိမဂ္ဂုဠိလာဘတ္ထံ။ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရတ္တာယာတိ
ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ ပစ္စက္ခေ အတ္တဘာဝေ ယော သုခေါ ဝိဟာရော၊ တဒတ္တာယ။
ဝိဟာရသမာပတ္တဋ္ဌေနာတိ သေက္ခဿ ဖလသမာပတ္တဋ္ဌေန၊ ဝိတရာဂဿ
ဝိပဿနာဝိဟာရဖလသမာပတ္တဋ္ဌေန။

၅၇။ ဣဒါနိ သင်္ခါရပေက္ခာနံ ဂဏနပရိစ္ဆေဒံ ဒဿေတုံ ကတိ သင်္ခါ-
ရပေက္ခာတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ သမထေသေနာတိ သမာဓိဝသေန။ အယမေဝ
ဝါ ပါဌော။ နိဝရဏေ ပဋိသင်္ခါတိ ပဉ္စ နိဝရဏာနိ ပဟာတဗ္ဗဘာဝေန
ပရိဂ္ဂဟေတွာ။ သန္တိဋ္ဌနာတိ နိဝရဏာနံ ပဟာနာဘိမုခိဘူတတ္တာ တေသံ
ပဟာနေပိ အဗျာပါရဘာဂူပဂမနေန မဇ္ဈတ္တတာယ သန္တိဋ္ဌနာ။ သင်္ခါ-
ရပေက္ခာသုတိ နိဝရဏပုဟာနေ ဗျာပါရာကရဏေန နိဝရဏသင်္ခါတာနံ
သင်္ခါရာနံ ဥပေက္ခနာသု။ ဧသ နယော ဝိတက္ကဝိစာရာဒိသု စ။ သမထေ သင်္ခါ-
ရပေက္ခာ နာမ အပ္ပနာဝိထိယာ အာသန္နပုဗ္ဗဘာဝေ ဗလပုတ္တဘာဝနာမယဉာဏံ။
သောတာပတ္တိမဂ္ဂံ ပဋိလာဘတ္တာယာတိအာဒိသု စတုသု မဂ္ဂဝါရေသု သုညတာ-
နိမိတ္တအပ္ပဏိဟိတမဂ္ဂါနံ အညတရညတရော မဂ္ဂေါ လဗ္ဘတိ။ သောတာ-
ပတ္တိဖလသမာပတ္တတ္တာယာတိအာဒိသု စတုသု ဖလဝါရေသု ပန အပ္ပဏိဟိတာ
ဖလသမာပတ္တိ ဝေဒိတဗျာ။ ကသ္မာ? “သုညတဝိဟာရသမာပတ္တတ္တာယ

အနိမိတ္တဝိဟာရသမာပတ္တတ္ထာယာ”တိ ဣတရာသံ ခြိန္တံ ဖလသမာပတ္တိနံ ဝိသုံ
 ဝုတ္တတ္တာ။ အနိစ္စာနုပဿနာဝုဋ္ဌာနဝသေန ဟိ အနိမိတ္တမဂ္ဂေါ၊ တထေဝ
 ဖလသမာပတ္တိကာလေ အနိမိတ္တဖလသမာပတ္တိ၊ ဒုက္ခာနုပဿနာဝုဋ္ဌာနဝသေန
 အပ္ပဏိဟိတမဂ္ဂဖလသမာပတ္တိယော၊ အနတ္တာနုပဿနာဝုဋ္ဌာနဝသေန သုညတ-
 မဂ္ဂဖလသမာပတ္တိယော သုတ္တန္တနယေနော ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ဧတ္ထ စ စတူသု မဂ္ဂဝါရေသု ဥပ္ပါဒန္တိအာဒိနိ ပဉ္စ မူလပဒါနိ၊ ဂတိန္တိအာဒိနိ
 ဒသ ဝေဝစနပဒါနိတိ ပန္နရသ ပဒါနိ ဝုတ္တာနိ။ ဆသု ပန ဖလသမာပတ္တိဝါရေသု
 ပဉ္စ မူလပဒါနေဝ ဝုတ္တာနိ။ တံ ကဿ ဣတိ စေ? သင်္ခါရပေက္ခာယ တိက္ခဘာဝေ
 သတိ ကိလေသပ္ပဟာနေ သမတ္ထဿ မဂ္ဂဿ သမ္ဘဝတော တဿာ
 တိက္ခဘာဝဒဿနတ္ထံ ဝေဝစနပဒေဟိ သဟ ဒဠိ ကတွာ မူလပဒါနိ ဝုတ္တာနိ။
 ဖလဿ နိရုဿာဟဘာဝေန သန္တသဘာဝတ္တာ မဂ္ဂါယတ္တတ္တာ စ မန္တဘူတာပိ
 သင်္ခါရပေက္ခာ ဖလဿ ပစ္စယော ဟောတိတိ ဒဿနတ္ထံ မူလပဒါနေဝ ဝုတ္တာနိတိ
 ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။

၅၀။ ဣဒါနိ ဇာတိဝသေန ပုစ္ဆိတွာ လဗ္ဗမာနဝသေန ဝိဿဇ္ဇေတုံ ကတိ
သင်္ခါရပေက္ခာ ကုသလာတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ပန္နရသ **သင်္ခါရပေက္ခာ**တိ
 သမထဝသေန အဋ္ဌ၊ စတုန္တံ မဂ္ဂါနံ တိဏ္ဏံ ဖလာနံ ဝသေန သတ္တာတိ ပန္နရသ။
 သမထဝသေန အဋ္ဌ သင်္ခါရပေက္ခာ အရဟတော နိဝရဏပဋိသင်္ခါအဘာဝတော၊
 ဝိတက္ကဝိစာရာဒိနံ ပဟာနဗျာပါရံ ဝိနာ သုခေန ပဟာနတော စ သင်္ခါရပေက္ခာ-
 နာမဿ အနနုရူပါတိ ကတွာ တာသံ အဗျာကတတာ န ဝုတ္တာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။
 အရဟတာ ပန ဖလသမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇန္တေန သင်္ခါရပေက္ခံ ဝိနာ သမာပဇ္ဇိတုံ
 န သတ္တာတိ တိဿော သင်္ခါရပေက္ခာ အဗျာကတတာတိ ဝုတ္တာ။ အပ္ပဏိဟိတ-
 သုညတာနိမိတ္တဝသေန ဟိ အရဟတော တိဿော သင်္ခါရပေက္ခာ။

ဣဒါနိ သင်္ခါရပေက္ခာနံ သံဝဏ္ဏနာဝသေန ဝုတ္တာသု တီသု ဂါထာသု
ပဋိသင်္ခါသန္တိဋ္ဌနာ ပညာတိ သင်္ခါရပေက္ခာ။ **အဋ္ဌ စိတ္တဿ ဂေါစရာ**တိ သမထ-
 ဝသေန ဝုတ္တာ အဋ္ဌ သင်္ခါရပေက္ခာ သမာဓိဿ ဝိသယာ၊ ဘူမိယောတိ အတ္ထော။
 “စိတ္တံ ပညဉ္စ ဘာဝယ”န္တိအာဒိသု^၁ ဝိယ စိတ္တသီသေန သမာဓိ နိဒ္ဒိဋ္ဌော၊
 “ဂေါစရေ ဘိက္ခဝေ စရထ သကေ ပေတ္တိကေ ဝိသယေ”တိအာဒိသု^၂ ဝိယ
 ဂေါစရသဒ္ဓေန ဝိသယော။ ယံ ဟိ ယဒါယတ္တံ၊ တဿေသော ဝိသယောတိ
 ဝုစ္စတိ။ **ပုထုဇ္ဇနဿ ဒွေတိ** သမထဝသေန ဝိပဿနာဝသေန စ။ **တယော**

၁-သံ ၁-၁၃-၁၆၇-ပိဋ္ဌေသု။ ၂-သံ ၃-၁၂၀-ပိဋ္ဌေ။

သေက္ခဿာတိ သမထဝိပဿနာသမာပတ္တိဝသေန။ တယော စ ဝိတရာဂဿာတိ အပ္ပဏိဟိတသုညတာနိမိတ္တဖလသမာပတ္တိဝသေန။ “တိဿော”တိ ဝတ္တဗ္ဗေ “တယော”တိ စ လိင်္ဂဝိပလ္လာသော ကတော။ တယော သင်္ခါရပေက္ခာ ဓမ္မာတိ ဝါ ယောဇေတဗ္ဗံ။ ယေဟိ စိတ္တံ ဝိဝေဒတိ ယေဟိ သင်္ခါရပေက္ခာဓမ္မေဟိ ဝိတက္ကဝိစာရာဒိတော၊ ဥပ္ပါဒါဒိတော ဝါ စိတ္တံ အပဂစ္ဆတိ။ ဝိတရာဂဿာပိ ဟိ သင်္ခါရပေက္ခာသမ္ဘာဝတော စ သင်္ခါရတော စိတ္တံ ဝိဝေဒိတွာ နိဗ္ဗာနံ ပက္ခန္ဓတိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အဋ္ဌ သမာဓိဿ ပစ္စယာတိ သမထဝသေန ဝုတ္တာ အဋ္ဌ အပ္ပနာသမ္မာပကတ္တာ အပ္ပနာသမာဓိဿ ပစ္စယာ။ ဒသ ဉာဏဿ ဂေါစရာတိ ဝိပဿနာဝသေန ဝုတ္တာ ဒသ မဂ္ဂဉာဏဿ ဖလဉာဏဿ စ ဘူမိယော။ တိဏ္ဏံ ဝိမောက္ခာန ပစ္စယာတိ သုညတာနိမိတ္တအပ္ပဏိဟိတဝိမောက္ခာနံ ဥပနိဿယပစ္စယာ။ ‘နာနာဒိဋ္ဌိသု န ကမ္မတိတိ ဘင်္ဂ’ အဝိဿဇ္ဇိတွာဝ သင်္ခါရေ အနိစ္စာဒိဝသေန ဝိပဿန္တော သဿတဒိဋ္ဌိအာဒိသု နာနပ္ပကာရာသု ဒိဋ္ဌိသု န ဝေဝေတိတိ။

သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ဂေါတြဘုဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၅၉။ ဂေါတြဘုဉာဏနိဒ္ဒေသေ အဘိဘုယျတိတိ အဘိဘဝတိ အတိက္ကမတိ။ ဗဟိဒ္ဓါ သင်္ခါရနိမိတ္တန္တိ သကသန္တာနပ္ပဝတ္တအကုသလက္ခန္ဓတော ဗဟိဒ္ဓါဘူတံ သင်္ခါရနိမိတ္တံ။ လောကိကသင်္ခါရာ ဟိ ကိလေသာနံ နိမိတ္တတ္တာ၊ နိမိတ္တာကာရေန ဥပဋ္ဌာနတော ဝါ နိမိတ္တန္တိ ဝုစ္ဆန္တိ။ အဘိဘုယျတိတိ ဂေါတြဘူတိ စ ပုထုဇ္ဇနဂေါတ္တာဘိဘဝနတော ဂေါတြဘူဘာဝေါ ဝုတ္တော။ ပက္ခန္ဓတိတိ ဂေါတြဘူတိ အရိယဂေါတ္တာဘိဘဝနတော ဂေါတြဘူဘာဝေါ ဝုတ္တော။ အဘိဘုယျိတွာ ပက္ခန္ဓတိတိ ဂေါတြဘူတိ ဥဘော အတ္ထေ သမာသေတွာ ဝုတ္တံ။ ဝုဋ္ဌာတိတိ ဂေါတြဘူတိ စ ဝိဝေဒတိတိ ဂေါတြဘူတိ စ မာတိကာယ ဝုဋ္ဌာနဝိဝေဒနပဒါနုရူပေန ပုထုဇ္ဇနဂေါတ္တာဘိဘဝနတ္ထောယေဝ ဝုတ္တော။ သမထဝသေန ဝုတ္တဂေါတြဘူနံ ပန နိဝရဏာဒိဂေါတ္တာဘိဘဝနတော ဂေါတြဘူတိ၊ “သောတာပတ္တိဖလသမာပတ္တတ္ထာယာ”တိအာဒိသု ဆသု သမာပတ္တိဝါရေသု ဥပ္ပါဒါဒိဂေါတ္တာဘိဘဝနတော ဂေါတြဘူတိ၊ “သကဒါဂါမိမဂ္ဂံ ပဋိလာဘတ္ထာယာ”တိအာဒိသု တီသု မဂ္ဂဝါရေသု သောတာပန္နာဒိဂေါတ္တာဘိဘဝနတော

၁-ဝိပဿနာတော (သျှာ)၊ ဝိပဿနတော (က)

ဂေါတြဘူတိ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဂေါတ္တတ္ထော စေတ္ထ ဗီဇတ္ထော။ ဝတ္တနိပက-
 ရဏေ^၁ ကိရ ဝုတ္တံ—ဂေါတ္တံ ဝုစ္စတိ နိဗ္ဗာနံ သဗ္ဗပရိပဇ္ဇေဟိ ဂုတ္တတ္တာ၊ တံ ပဋိ-
 ပဇ္ဇတိတိ ဂေါတြဘူတိ၊ အဋ္ဌ သမာပတ္တိယောပိ ဂေါတ္တံ ဂေါတြဘူပရိပဇ္ဇေဟိ^၂
 ဂုတ္တတ္တာ၊ တံ ဂေါတ္တံ ပဋိပဇ္ဇတိတိ ဂေါတြဘူတိ ဝုတ္တံ။ “စတုန္ဒံ မဂ္ဂါနံယေဝ
 ဂေါတြဘူ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏံ၊ စတဿန္တံ ဖလသမာပတ္တိနံ ဂေါတြဘူ သင်္ခါရာရမ္မဏံ
 ဖလသမာပတ္တိနိန္ဒတ္တာ”တိ ဝဒန္တိ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ—“တဿ ပဝတ္တာနု-
 ပုဗ္ဗဝိပဿနဿ သင်္ခါရာရမ္မဏဂေါတြဘူဉာဏာနန္တရံ ဖလသမာပတ္တိဝသေန
 နိရောဓေ စိတ္တံ အပေတိ”တိ^၃။ တေနေဝေတ္ထ မဂ္ဂဝါရေသု သောဋ္ဌသမံ ကတွာ
 ဂဟိတဿ ဗဟိဒ္ဓါသင်္ခါရနိမိတ္တပဒဿ သမာပတ္တိဝါရေသု ဆဋ္ဌံ ကတွာ ဂဟဏံ
 န ကတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣတရထာ ဟိ မူလပဒဂဟဏေန ဂဟေတဗ္ဗံ ဘဝေယျ။

အညေ ပန “ယော နိဗ္ဗာနေ ပဌမာဘောဂေါ ပဌမသမန္နာဟာရော၊ အယံ
 ဝုစ္စတိ ဂေါတြဘူ”တိ ဝဒန္တိ။ တံ ဖလံ သန္ဓာယ န ယုဇ္ဇတိ။ ပန္နရသ
 ဂေါတြဘူဓမ္မာ ကုသလာတိ ဧတ္ထ အရဟတော အဘိဘဝိတဗ္ဗနိဝရဏာ-
 ဘာဝတော ဝိတက္ကဝိစာရာဒီနံ သုခေနေဝ ပဟာတဗ္ဗဘာဝတော စ အဘိ-
 ဘဝနဋ္ဌေန ဂေါတြဘူနာမံ နာရဟန္တိတိ ကတွာ ဂေါတြဘူနံ အဗျာကတတာ
 န ဝုတ္တာတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ အရဟတာ ပန ဖလသမာပတ္တိ^၄ သမာပဇ္ဇန္တေန သင်္ခါရေ
 အနဘိဘုယျ သမာပဇ္ဇိတုံ န သက္ကာတိ “တယော ဂေါတြဘူဓမ္မာ
 အဗျာကတာ”တိ ဝုတ္တာ။ ကေစိ ပန “အဋ္ဌ သမာပတ္တိယော နိဗ္ဗေဘောဂိယာ
 ဧဝ ဣမ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ^၅၊ တသ္မာ အဋ္ဌ သမာပတ္တိဂေါတြဘူ ကုသလာ ဟောန္တိ”တိ
 ဝဒန္တိ။ တထာ သင်္ခါရပေက္ခာယပိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၆၀။ သာမိသန္ဓာတိအာဒိသု ဝဋ္ဋာမိသလောကာမိသကိလေသာမိသာနံ
 ကိလေသာမိသေန သာမိသံ သနိကန္တိကတ္တာ။ ကိံ တံ? အဋ္ဌဝိဓံ သမထ-
 ဂေါတြဘူဉာဏံ။ ဝဋ္ဋာမိသန္တိ စေတ္ထ တေဘူမကဝဋ္ဋမေဝ။ လောကာမိသန္တိ
 ပဉ္စ ကာမဂုဏာ။ ကိလေသာမိသန္တိ ကိလေသာ ဧဝ။ နိရာမိသန္တိ ဒသဝိဓံ
 ဝိပဿနာဂေါတြဘူဉာဏံ အနိကန္တိကတ္တာ။ န ဟိ အရိယာ ဂေါတြဘူသ္မိံ
 နိကန္တိံ ကရေန္တိ။ ပေါတ္ထကေ “သာမိသဇ္ဇေ”တိ လိခန္တိ၊ တံ န သုန္ဒရတရံ။
 ဧဝမေဝ ပဏိဟိတဉ္စ အပုဏိဟိတံ သညတ္တဉ္စ ဝိသညတ္တံ ဝုဋ္ဌိတဉ္စ အဝုဋ္ဌိတံ
 ဝေဒိတဗ္ဗံ။ နိကန္တိပဏိမိယာ ဟိ ပဏိဟိတံ ပတ္တိတန္တိ အတ္ထော။ တဒဘာဝေန

၁-ဝတ္တတိ၊ ပကရဏေ (သီ)
 ၂-ပရိပဇ္ဇေဟိ (သီ)
 ၃-ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၃၄၂-ပိဋကေ။
 ၄-ဣဓာနိဒ္ဒိဋ္ဌာနံ အရိယမဂ္ဂါနံ ဝသေန (သီ)

အပ္ပဏိဟိတံ။ နိကန္တိသညောဂေနေဝ သညတ္တံ။ တဒဘာဝေန ဝိသညတ္တံ။
 ဝုဠိတန္တိ ဝိပဿနာဂေါတြဘုဉာဏမေဝ။ တံ ဟိ နိကန္တိစ္ဆေဒကတ္တာ ဝုဠိတံ
 နာမ။ ဣတရံ အဝုဠိတံ။ ဗဟိဒ္ဓါ ဝုဠာနတ္တာ ဝါ ဝုဠိတံ။ ဖလဂေါတြဘုပိ
 ဟိ နိဗ္ဗာနဇ္ဈာသယဝသေန နိဗ္ဗာနာဘိမုခိဘူတတ္တာ ဗဟိဒ္ဓါသင်္ခါရနိမိတ္တာ ဝုဠိတံ
 နာမာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဟေဋ္ဌာဘိဘဝနဝုဠာနဝိဝဇ္ဇနဝါရေသုပိ ဖလဂေါတြဘု
 အဇ္ဈာသယဝသေန နိဗ္ဗာနာဘိမုခိဘူတတ္တာ အဘိဘုယျတိ ဝုဠာတိ ဝိဝဇ္ဇတိတိ
 ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တိဏ္ဍံ ဝိမောက္ခာန ပစ္စယာတိ တိဏ္ဍံ လောကုတ္တရဝိမောက္ခာနံ
 သမထဂေါတြဘု ပကတူပနိဿယပစ္စယာ ဟောန္တိ၊ ဝိပဿနာဂေါတြဘု
 အနန္တရသမနန္တရူပနိဿယပစ္စယာ ဟောန္တိ။ ပညာ ယဿ ပရိစိတာတိ
 ပုဗ္ဗဘာဂပညာ ယဿ ပရိစိတာ ပရိစိတ္တာ။ ကုသလော ဝိဝဇ္ဇေ ဝုဠာနေတိ
 အသမ္မောဟဝသေန ဝိဝဇ္ဇသင်္ခါတေ ဂေါတြဘုဉာဏေ ကုသလော ဆေကော၊
 ပုဗ္ဗဘာဂဉာဏေန ဝါ ကုသလော။ နာနာဒိဋ္ဌိသု န ကမ္မတိတိ သမုစ္ဆေဒေန
 ပဟိနာသု နာနပ္ပကာရာသု ဒိဋ္ဌိသု န ဝေဓတိတိ။

ဂေါတြဘုဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၁-မဂ္ဂဥက္ကဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၆၁။ မဂ္ဂဥက္ကဏနိဒ္ဒေသေ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ ဝုဠာတိတိ ဒိဋ္ဌာနုသယပ္ပဟာနေန
 သမုစ္ဆေဒဝသေန ဒွါသဋ္ဌိဘေဒတော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတော ဝုဠာတိ။ တဒနုဝတ္တက-
 ကိလေသေဟိတိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသမ္ပယောဂဝသေန စ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဥပနိဿယေန စ
 ဥပ္ပဇ္ဇမာနေဟိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအနုဝတ္တမာနေဟိ နာနာဝိဓေဟိ ကိလေသေဟိ။ တေန
 တဒေကဋ္ဌကိလေသပ္ပဟာနံ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဒုဝိဓံ ဟိ ဧကဋ္ဌံ သဟဇေကဋ္ဌံ
 ပဟာနေကဋ္ဌဉ္စ။ တာယ ဒိဋ္ဌိယာ သဟ ဧကသ္မိံ စိတ္တေ၊ ဧကသ္မိံ ပုဂ္ဂလေ
 ဝါ ယာဝ ပဟာနာ ဌိတာတိ တဒေကဋ္ဌာ။ ဒိဋ္ဌိယာ ဟိ ပဟိယမာနာယ
 ဒိဋ္ဌိသမ္ပယုတ္တေသု ဒွိသု အသင်္ခါရိကစိတ္တေသု တာယ ဒိဋ္ဌိယာ သဟဇာတာ
 လောဘော မောဟော ဥဒ္ဓစ္စံ အဟိရိကံ အနောတ္တပ္ပန္နိ ဣမေ ကိလေသာ၊
 ဒွိသု သသင်္ခါရိကစိတ္တေသု တာယ ဒိဋ္ဌိယာ သဟဇာတာ လောဘော မောဟော
 ထိနံ ဥဒ္ဓစ္စံ အဟိရိကံ အနောတ္တပ္ပန္နိ ဣမေ ကိလေသာ သဟဇေကဋ္ဌဝသေန
 ပဟိယန္တိ။ ဒိဋ္ဌိကိလေသေယေဝ ပဟိယမာနေ တေန သဟ ဧကသ္မိံ ပုဂ္ဂလေ
 ဌိတာ အပါယဂမနိယာ လောဘော ဒေါသော မောဟော မာနော ဝိစိကိစ္ဆာ

၁-တေသဋ္ဌိဘေဒတော (သဗ္ဗတ္ထ)

ထိန် ဥဒ္ဓစ္စံ အဟိရိကံ အနောတ္တပ္ပန္နိ ဣမေ ကိလေသာ ပဟာနေကဋ္ဌဝသေန ပဟိယန္တိ။ ခန္ဓေဟိတိ တဒနုဝတ္တကေဟေဝ ခန္ဓေဟိ၊ တံ ဒိဋ္ဌိံ အနုဝတ္တမာနေဟိ သဟဇကဋ္ဌေဟိ စ ပဟာနေကဋ္ဌေဟိ စ စတူဟိ အရူပက္ခန္ဓေဟိ၊ တံ- သမုဋ္ဌာနရူပေဟိ ဝါ သဟ ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအာဒိကိလေသပစ္စယာ အနာဂတေ ဥပ္ပဇ္ဇိတဗ္ဗေဟိ ဝိပါကက္ခန္ဓေဟိ။ ဗဟိဒ္ဓါ စ သဗ္ဗနိမိတ္တေဟိတိ ယထာဝုတ္တကိလေသက္ခန္ဓတော ဗဟိဘူတေဟိ သဗ္ဗသင်္ခါရနိမိတ္တေဟိ။ မိစ္ဆာ- သင်္ခါရံ ပုဋ္ဌာတိတိ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန ပဟာတဗ္ဗေသု စတူသု ဒိဋ္ဌိသမ္ပ- ယုတ္တေသု၊ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတေ စာတိ ပဉ္စသု စိတ္တေသု အပါယဂမနိယ- သေသာကုသလစိတ္တေသု စ မိစ္ဆာသင်္ခါရံ ပုဋ္ဌာတိ။

မိစ္ဆာဝါစာယ ပုဋ္ဌာတိတိ မုသာဝါဒတော စေဝ အပါယဂမနိယပိသုဏ- ဖရသသမ္ပပ္ပလာပေဟိ စ ပုဋ္ဌာတိ။ မိစ္ဆာကမ္မန္တာ ပုဋ္ဌာတိတိ ပါဏာတိ- ပါတာဒိန္နာဒါနမိစ္ဆာစာရေဟိ ပုဋ္ဌာတိ။ မိစ္ဆာအာဇီဝါ ပုဋ္ဌာတိတိ ကုဟနာ လပနာ နေမိတ္တိကတာ နိပ္ပေသိကတာ လာဘေနလာဘံနိဇိဂီသနတာ၊ အာဇီဝ- ဟေတုကေဟိ ဝါ သတ္တဟိပိ ကာယဝစိကမ္မေဟိ ပုဋ္ဌာတိ။ မိစ္ဆာဝါယာမ- မိစ္ဆာသတိမိစ္ဆာသမာဓိဟိ ပုဋ္ဌာနံ မိစ္ဆာသင်္ခါရပုဋ္ဌာနေ ပုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ မိစ္ဆာသတိတိ စ သတိယာ ပဋိပက္ခာကာရေန ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ အကုသလစိတ္တုပ္ပါဒမတ္တမေဝ။ ဥပရိမဂ္ဂတ္တယေ “ဒဿနဋ္ဌေန သမ္မာဒိဋ္ဌိ”တိ- အာဒိနိ အဋ္ဌ မဂ္ဂင်္ဂါနိ ယထာ ပဋ္ဌမဇ္ဈာနိကေ ပဋ္ဌမမဂ္ဂေ လဗ္ဘန္တိ၊ တထေဝ လဗ္ဘန္တိ။ တတ္ထ ပဋ္ဌမမဂ္ဂေ သမ္မာဒိဋ္ဌိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိံ ပဇဟတိတိ သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ သမ္မာ- သင်္ခါရံဒယောပိ မိစ္ဆာသင်္ခါရံဒိနံ ပဇဟနဋ္ဌေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဧဝံ သန္ဓေ ပဋ္ဌမမဂ္ဂေနေဝ ဒွါသဋ္ဌိသာ^၁ ဒိဋ္ဌိဂတာနံ ပဟိနတ္တာ ဥပရိမဂ္ဂတ္တယေန ပဟာတဗ္ဗာ ဒိဋ္ဌိ နာမ နတ္ထိ။

တတ္ထ သမ္မာဒိဋ္ဌိတိ နာမံ ကထံ ဟောတိတိ? ယထာ ဝိသံ အတ္ထိ ဝါ ဟောတု မာ ဝါ၊ အဂဒေါ အဂဒေါတွေဝ ဝုစ္စတိ၊ ဧဝံ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ အတ္ထိ ဝါ ဟောတု မာ ဝါ၊ အယံ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဧဝ နာမ။ ယဒိ ဧဝံ နာမမတ္တမေဝေတံ ဟောတိ၊ ဥပရိမဂ္ဂတ္တယေ ပန သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ ကိစ္စာဘာဝေါ အာပဇ္ဇတိ၊ မဂ္ဂင်္ဂါနိ န ပရိပူရေန္တိ။ တသ္မာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ သင်္ခါရကော ကာတဗ္ဗာ၊ မဂ္ဂင်္ဂါနိ ပရိပူရေတဗ္ဗာနိတိ။ သင်္ခါရကော စေတ္ထ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ယထာလာဘနိယမေန ဒီပေတဗ္ဗာ။ ဥပရိမဂ္ဂတ္တယဝဇ္ဈော ဟိ ဧကော မာနော အတ္ထိ၊ သော ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနေ တိဋ္ဌတိ၊ သာ တံ မာနံ ပဇဟတိတိ သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂသ္မိံ ဟိ သမ္မာဒိဋ္ဌိ

၁-တေသဋ္ဌိယာ (သျှာ၊က)

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိံ ပဇဟတိ။ သောတာပန္နဿ ပန သကဒါဂါမိမဂ္ဂဝဇ္ဇော မာနော အတ္ထိ၊ တံ မာနံ ပဇဟတိတိ သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ တဿေဝ သတ္တအကုသလစိတ္တသဟဇာတော သက်ပ္ပေါ အတ္ထိ၊ တေဟေဝ စိတ္တေဟိ ဝါစင်္ဂစောပနံ အတ္ထိ၊ ကာယင်္ဂစောပနံ အတ္ထိ၊ ပစ္စယပရိဘောဂေါ အတ္ထိ၊ သဟဇာတဝါယာမော အတ္ထိ၊ အဿတိယဘာဝေါ အတ္ထိ၊ သဟဇာတစိတ္တေကဂ္ဂတာ အတ္ထိ၊ ဧတေ မိစ္ဆာသက်ပ္ပါဒယောနာမ။ သကဒါဂါမိမဂ္ဂေ သမ္မာသက်ပ္ပါဒယော တေသံ ပဟာနေန သမ္မာသက်ပ္ပါဒယောတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဧဝံ သကဒါဂါမိမဂ္ဂေ အဋ္ဌင်္ဂါနိ သင်္ကိစ္စကာနိ ဟောန္တိ။ သကဒါဂါမိဿ အနာဂါမိမဂ္ဂဝဇ္ဇော မာနော အတ္ထိ၊ သော ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနေတိဋ္ဌတိ။ တဿေဝ သတ္တဟိ စိတ္တေဟိ သဟဇာတာ သက်ပ္ပါဒယော အတ္ထိ။ တေသံ ပဟာနေန အနာဂါမိမဂ္ဂေ အဋ္ဌန္တံ အင်္ဂါနံ သင်္ကိစ္စကတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အနာဂါမိဿ အရဟတ္တမဂ္ဂဝဇ္ဇော မာနော အတ္ထိ၊ သော ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနေ တိဋ္ဌတိ။ ယာနိ ပနဿ ပဉ္စ အကုသလစိတ္တာနိ၊ တေဟိ သဟဇာတာ သက်ပ္ပါဒယော အတ္ထိ။ တေသံ ပဟာနေန အရဟတ္တမဂ္ဂေ အဋ္ဌန္တံ အင်္ဂါနံ သင်္ကိစ္စကတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ဩဋ္ဌာရိကာတိ ကာယဝစီဒ္ဓါရေ ဝိတိက္ကမဿ ပစ္စယဘာဝေန ထူလဘူတမှာ။ ကာမရာဂသညောဇနာတိ မေထုနရာဂသင်္ခါတာ သညောဇနာ။ သောဟိ ကာမဘဝေ သညောဇတိတိ သညောဇနန္တိ ဝုစ္စတိ။ ပဋိသသညောဇနာတိ ဗျာပါဒသညောဇနာ။ သောဟိ အာရမ္မဏေ ပဋိဟညတိတိ ပဋိသန္တိ ဝုစ္စတိ။ တေ ဧဝ ထာမဂတဋ္ဌေန သန္တာနေ အနုသေန္တိတိ အနုသယာ။ အဏုသဟဂတာတိ အဏုဘူတာ၊ သုခုမဘူတာတိ အတ္ထော။ တဗ္ဗာဝေ ဟိ ဧတ္ထ သဟဂတသဒ္ဓေါ။ သကဒါဂါမိဿ ဟိ ကာမရာဂဗျာပါဒါဒ္ဓိဟိ ကာရဏေဟိ အဏုဘူတာ အဓိစ္စုပ္ပတ္တိယာ စ ပရိယုဋ္ဌာနမန္တတာယ စ။ တဿ ဟိ ဗာလပုထုဇနဿ ဝိယ ကိလေသာ အဘိဏ္ဍံ န ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကဒါစိ ကရဟစိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ စ ဗာလပုထုဇနဿ ဝိယ မဒ္ဒန္တာ ဖရန္တာ ဆာဒေန္တာ အန္ဓအန္ဓံ ကရောန္တာ န ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဒ္ဓိဟိ ပန မဂ္ဂေဟိ ပဟိနတ္တာ မန္တမန္တာ တနကာကာရာ ဟုတ္တာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဝိတိက္ကမံ ပါပေတုံ သမတ္တာ န ဟောန္တိ။ ဧဝံ တနုဘူတာ အနာဂါမိမဂ္ဂေန ပဟိယန္တိ။ ရူပရာဂါတိ ရူပဘဝေ ဆန္ဒရာဂါ။ အရူပရာဂါတိ အရူပဘဝေ ဆန္ဒရာဂါ။ မာနာတိ ဥန္တတိလက္ခဏာ။ ဥဒ္ဒစ္စာတိ အဝုပသမလက္ခဏာ။ အဝိဇ္ဇာယံတိ အန္တလက္ခဏာယ။ အဝရာဂါနုသယာတိ ရူပရာဂါရူပရာဂဝသေန ပဝတ္တဘဝရာဂါနုသယာ။

၆၂။ ဣဒါနိ မဂ္ဂဉာဏသံဝဏ္ဏနံ ကရောန္တော အဇာတံ ဖျာပေတိတိ- အာဒိမာဟ။ တတ္ထ စ အဇာတံ ဖျာပေတိ ဇာတေန၊ ဖျာနံ တေန ပဝုစ္စတိတိ

အတ္တနော သန္တာနေ ပါတုဘူတေန တေန တေန လောကုတ္တရဇ္ဈာနေန တံ-
 သမဂ္ဂိပုဂ္ဂလော အဇာတမေဝ တံ တံ ကိလေသံ ဈာပေတိ ဒဟတိ သမုစ္ဆိန္ဒတိ၊
 တေန ကာရဏေန တံ လောကုတ္တရံ ဈာနန္တိ ပဝုစ္စတီတိ အတ္ထော။ ဈာန-
 ဝိမောက္ခေ ကုသလတာတိ တသ္မိံ အရိယမဂ္ဂသမ္ပယုတ္ထေ ဝိတက္ကာဒိကေ ဈာနေ
 စ ဝိမောက္ခသင်္ခါတေ အရိယမဂ္ဂေ စ အသမ္မောဟဝသေန ကုသလတာယ ပဌမ-
 မဂ္ဂနေဝ ပဟိနာသု နာနာဒိဋ္ဌိသု န ကမ္ပတိ။ ဈာနံ နာမ ဒုဝိဓံ အာရမ္မဏူပ-
 နိဇ္ဈာနဉ္စ လက္ခဏူပနိဇ္ဈာနဉ္စ။ လောကီယပဌမဇ္ဈာနာဒိကံ ကသိဏာဒိအာရမ္မ-
 ဏူပနိဇ္ဈာနဌေန ဈာနံ၊ ဝိပဿနာသင်္ခါရာနံ သဘာဝသာမညလက္ခဏူပနိဇ္ဈာ-
 နဌေန ဈာနံ၊ လောကုတ္တရံ နိဗ္ဗာနေ တထလက္ခဏူပနိဇ္ဈာနဌေန ဈာနံ။ ဣမ ပန
 ဂေါတြဘုနာပိ သာဓာရဏံ လက္ခဏူပနိဇ္ဈာနဉ္စ အနာမသိတွာ အသာဓာရဏေန
 ကိလေသဈာပနဌေန ဈာနံ ဝုတ္တံ။ ဝိမောက္ခဌော ပနေတ္ထ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏေ သုဠု
 အဓိမုစ္စနဌော ကိလေသေဟိ စ သုဠု မုစ္စနဌော။

သမာဒဟိတွာ ယထာ စေ ဝိပဿတီတိ အပ္ပနုပစာရခဏိကသမာဓိနံ
 အညတရေန သမာဓိနာ ပဌမံ စိတ္တသမာဓာနံ ကတွာ ပစ္စွာ ယထာ ဝိပဿတိ
 စ။ သမုစ္စယတ္ထော စေ-သဒ္ဓေါ ဝိပဿနံ သမုစ္စိနောတိ။ ဝိပဿမာနော တထာ
 စေ သမာဒဟေတိ ဝိပဿနာနာမေသာ လူခဘူတာ နိရဿာဒါ၊ သမထော စ
 နာမ သိနိဒ္ဓဘူတော သအဿာဒေါ။ တသ္မာ တာယ လူခဘူတံ စိတ္တံ သိနေ-
 ဟေတုံ ဝိပဿမာနော တထာ စ သမာဒဟေ။ ဝိပဿမာနော ပုန သမာဓိံ
 ပဝိသိတွာ စိတ္တသမာဓာနဉ္စ တထေဝ ကရေယျ၊ ယထေဝ ဝိပဿနန္တိ အတ္ထော။
 ဣမ စေ-သဒ္ဓေါ သမာဒဟနံ သမုစ္စိနောတိ။ ဥဘယတ္ထာပိ ဂါထာဗန္ဓာနုဝတ္တနေန
 စေ-ကာရော ကတော၊ အတ္ထော ပန စ-ကာရတ္ထော ဧဝ။ ဝိပဿနာ စ သမထော
 တဒါ အဟူတိ ယသ္မာ သမထဝိပဿနာနံ ယုဂနဒ္ဓဘာဝေ သတိ အရိယမဂ္ဂ-
 ပါတုဘာဝေါ ဟောတိ၊ တသ္မာ အရိယမဂ္ဂဇနနသမတ္တတ္တာ ယဒါ တဒုဘယ-
 သမာယောဂေါ ဟောတိ၊ တဒါ ဝိပဿနာ စ သမထော စ အဟု၊ သမထ-
 ဝိပဿနာ ဘူတာ နာမ ဟောတီတိ အတ္ထော။ တာ စ သမထဝိပဿနာ အရိယ-
 မဂ္ဂါဘိမုဒိကာလေ စ မဂ္ဂက္ခဏေ စ သမာနဘာဂါ ယုဂနဒ္ဓါ ဝတ္တရေ သမာနော
 သမော ဘာဂေါ ကောဠာသော ဧတေသန္တိ သမာနဘာဂါ၊ ယုဂေ နဒ္ဓါ
 ဝိယာတိ ယုဂနဒ္ဓါ၊ အညမညံ အနတိဝတ္တနဌေန သမရရာ သမဗလာတိ
 အတ္ထော။ ဝိတ္တာရော ပနဿ ယုဂနဒ္ဓကထာယံ အာဝိဘဝိဿတိ။

ဒုက္ခာ သင်္ခါရာ သုခေါ၊ နိရောဓော ဣတိ ဒဿနံ။ ဒုဘတော ဝုဋ္ဌိတာ
 ပညာ၊ ဖဿေတိ အမတံ ပဒန္တိ ဒုက္ခာ သင်္ခါရာ၊ သုခေါ နိရောဓော နိဗ္ဗာနန္တိ

ပဋိပန္နဿ တတော နိဗ္ဗာနဒဿနံ အရိယမဂ္ဂဉာဏံ ဒုဘတော ဝုဋ္ဌိတာ ပညာ
နာမ။ သာ ဧဝ စ ပညာ အမတံ ပဒံ နိဗ္ဗာနံ အာရမ္မဏဖုသနေန ဖုသတိ။
ပဋိလဘတိတိ အတ္ထော။ နိဗ္ဗာနံ ဟိ အတပ္ပကဋ္ဌေန အမတသဒိသန္တိ အမတံ။
နာဿ မတံ မရဏံ ဝယော အတ္ထိတိပိ အမတံ။ ပုဗ္ဗဘာဂတော ပဋ္ဌာယ မဟတာ
ဥဿာဟေန မဟတိယာ ပဋိပဒါယ ပဇ္ဇတိ ပဋိပဇ္ဇိယတိတိ ပဒန္တိ ဝုစ္စတိ။

ဝိမောက္ခစရိယံ ဇာနာတိတိ ဝိမောက္ခပဝတ္ထိံ အသမ္မောဟဝသေန
ဇာနာတိ။ ပစ္စဝေက္ခဏဝသေန ဇာနာတိ။ “ဒုဘတော ဝုဋ္ဌာနော ဝိမောက္ခော၊
ဒုဘတော ဝုဋ္ဌာနာ စတ္တာရော ဝိမောက္ခော၊ ဒုဘတော ဝုဋ္ဌာနာနံ အနုလောမာ
စတ္တာရော ဝိမောက္ခော၊ ဒုဘတော ဝုဋ္ဌာနပဋိပုဿဒ္ဓိ စတ္တာရော ဝိမောက္ခော”တိ ဟိ
ဥပရိ ဝိမောက္ခကထာယံယေဝ အာဂတာ ဝိမောက္ခစရိယာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တေသံ
ဝိတ္တာရော တတ္ထေဝ အာဂတော။ **နာနတ္ထေကတ္ထကောဝိဒေါ**တိ တေသံ
ဝိမောက္ခာနံ နာနာဘာဝေ ဧကဘာဝေ စ ကုသလော။ ဒုဘတော ဝုဋ္ဌာန-
ဝိမောက္ခဝသေန ဟိ တေသံ ဧကတ္ထံ၊ စတုအရိယမဂ္ဂဝသေန နာနတ္ထံ။ ဧက-
ကဿာပိ ဝါ အရိယမဂ္ဂဿ အနုပဿနာဘေဒေန နာနတ္ထံ၊ အရိယမဂ္ဂဘာဝေန
ဧကတ္ထံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **ဒွိန္ဒ ဉာဏာနံ ကုသလတာ**တိ ဒဿနသင်္ခါတဿ စ ဘာဝနာ-
သင်္ခါတဿ စာတိ ဣမေသံ ဒွိန္ဒ ဉာဏာနံ ကုသလတာယ။ **ဒဿနန္တိ** ဟိ
သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါ။ သော ဟိ ပဌမံ နိဗ္ဗာနဒဿနတော ဒဿနန္တိ ဝုတ္ထော။
ဂေါတြာဘု ပန ကိဇ္ဇာပိ ပဌမတရံ နိဗ္ဗာနံ ပဿတိ။ ယထာ ပန ရညော သန္တိကံ
ကေနစိဒေဝ ကရဏိယေန အာဂတော ပုရိသော ဒုရတောဝ ရထိကာယ
စရန္တံ ဟတ္ထိက္ခန္ဓဂတံ ရာဇာနံ ဒိသ္မာပိ “ဒိဋ္ဌော တေ ရာဇာ”တိ ပုဋ္ဌော ဒိသ္မာ
ကတ္တဗ္ဗကိစ္စဿ အကတတ္တာ “န ပဿာမိ”တိ အာဟ။ ဧဝမေဝ နိဗ္ဗာနံ ဒိသ္မာ
ကတ္တဗ္ဗဿ ကိလေသပ္ပဟာနဿာဘာဝါ န “ဒဿန”န္တိ ဝုစ္စတိ။ တံ ဟိ ဉာဏံ
မဂ္ဂဿ အာဝဇ္ဇနဋ္ဌာနေ တိဋ္ဌတိ။ **ဘာဝနာ**တိ သေသမဂ္ဂတ္ထယံ။ တံ ဟိ ပဌမမဂ္ဂေန
ဒိဋ္ဌသ္မိယေဝ ဓမ္မေ ဘာဝနာဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ န အဒိဋ္ဌပုဗ္ဗံ ကိဉ္စိ ပဿတိ။
တသ္မာ “ဘာဝနာ”တိ ဝုစ္စတိ။ ဟေဋ္ဌာ ပန ဘာဝနာမဂ္ဂဿ ‘အပရိနိဋ္ဌိတတ္တာ
“ဒွိန္ဒ ဉာဏာန”န္တိ အဝတွာ သောတာပတ္တိသကဒါဂါမိအနာဂါမိမဂ္ဂလာဘိနော
သန္ဓာယ “ဈာနဝိမောက္ခေ ကုသလတာ”တိ ဝုတ္ထံ။ အရဟတ္တမဂ္ဂလာဘိနော ပန
ဘာဝနာမဂ္ဂဿ ပရိနိဋ္ဌိတတ္တာ “ဒွိန္ဒ ဉာဏာနံ ကုသလတာ”တိ ဝုတ္တန္တိ
ဝေဒိတဗ္ဗံ။

မဂ္ဂဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၂-ဖလဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၆၃။ ဖလဉာဏနိဒ္ဒေသေ တံပယောဂပ္ပုဋိပ္ပဿဒ္ဒတ္တာတိ တဿ အဇ္ဈတ္တ-
 ဗဟိဒ္ဓါ ဝုဠာနပယောဂဿ ပဋိပ္ပဿဒ္ဒတ္တာ။ မဂ္ဂေါ ဟိ သကက္ခဏေ ကိလေ-
 သပ္ပဟာနေန ဥဘတော ဝုဠာနပယောဂံ ကရောတိ နာမ၊ ဖလက္ခဏေ
 ကိလေသာနံ ပဟိနတ္တာ မဂ္ဂဿ ဥဘတော ဝုဠာနပယောဂေါ ပဋိပ္ပဿဒ္ဒေါ
 ဝူပသန္တော နာမ ဟောတိ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ မဂ္ဂါနန္တရံ သကိံ ဝါ ဒွိက္ခတ္တံ ဝါ
 ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖလသမာပတ္တိကာလေ ပန ဗဟုက္ခတ္တံ၊ နိရောဓာ ဝုဠာဟန္တဿ ဒွိက္ခတ္တံ
 ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ သဗ္ဗမ္ဘိ ဟိ တံပယောဂပ္ပုဋိပ္ပဿဒ္ဒတ္တာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ မဂ္ဂဿေတံ ဖလန္တိ
 ဖလံ အပေက္ခိတွာ နပုံသကဝစနံ ကတံ။ သကဒါဂါမိမဂ္ဂက္ခဏာဒီသုပိ ဧကေ-
 ကမဂ္ဂင်္ဂဝသေနော ဝုဠာနပယောဇနာ ဝေဒိတဗျာ။

ဖလဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၃-ဝိမုတ္တိဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၆၄။ ဝိမုတ္တိဉာဏနိဒ္ဒေသေ သက္ကာယဒိဋ္ဌိတိ ဝိဇ္ဇမာနဋ္ဌေန သတိ ခန္ဓပဉ္စက-
 သင်္ခါတေ ကာယေ၊ သယံ ဝါ သတိ တသ္မိံ ကာယေ ဒိဋ္ဌိတိ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ။
 ဝိစိကိစ္ဆာတိ ဝိဂတာ စိကိစ္ဆာ၊ သဘာဝံ ဝါ ဝိစိနန္တော ဧတာယ ကိစ္ဆတိ
 ကိလမတိတိ ဝိစိကိစ္ဆာ။ သီလဗ္ဗတပရာမာသောတိ သီလေန သုဒ္ဓိ ဝတေန သုဒ္ဓိ
 သီလဗ္ဗတေန သုဒ္ဓိတိ ဂဟိတအဘိနိဝေသော။ သော ဟိ သဘာဝံ အတိက္ကမိတွာ
 ပရတော အာမသတိတိ သီလဗ္ဗတပရာမာသော။ ဥဘိန္တံ သမာနေပိ ဒိဋ္ဌိဘာဝေ
 တက္ကဋ္ဌ ပရူပဒေသဋ္ဌ ဝိနာ ပကတိယာ ဧဝ သက္ကာယဒိဋ္ဌိဂဟဏတော ပကတိ-
 ဘူတာယ ဝိသတိဝတ္ထုကာယ သက္ကာယဒိဋ္ဌိယာ ပဟာနေနေဝ သဗ္ဗဒိဋ္ဌိပ္ပဟာန-
 ဒဿနတ္ထံ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဝုတ္တာ။ သီလဗ္ဗတပရာမာသော ပန “သုဒ္ဓိပဋိပဒံ ပဋိပဇ္ဇာ-
 မာ”တိ ပဋိပန္နာနံ ပဋိပဒါယ မိစ္ဆာဘာဝဒဿနတ္ထံ ဝိသုံ ဝုတ္ထောတိ ဝေဒိ-
 တဗျော။ တိဏ္ဏမ္ဘိ အနုသယပ္ပဟာနေနေဝ ပဟာနံ ဒဿေတုံ ဒိဋ္ဌာနုသယော
 ဝိစိကိစ္ဆာနုသယောတိ ဝုတ္တံ၊ န ဝိသုံ ကိလေသတ္တာ။ ဥပက္ကိလေသာတိ ကိလေ-
 သေန္တိ ဥပတာပေန္တိ ဝိဗာဓေန္တိတိ ကိလေသာ၊ ထာမဂတဋ္ဌေန ဘုသာ ကိလေ-
 သာတိ ဥပက္ကိလေသာ။ သမ္မာ သမုစ္ဆိန္တာ ဟောန္တိတိ သမုစ္ဆေဒပ္ပဟာနေန
 အနုပ္ပါဒနိရောဓေန သမ္မာ သမုစ္ဆိန္တာ ဟောန္တိ။ သပရိယုဠာနေဟိတိ စိတ္တံ

၁-ပရာမာသော (သီ၊ သျာ)

ပရိယောနန္ဒန္တာနိ ဥဋ္ဌေန္တိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ ပရိယုဋ္ဌာနာနိ၊ သမုဒါစာရပုတ္တာနံ ကိလေသာနမေတံ အဓိဝစနံ။ သဟ ပရိယုဋ္ဌာနေဟိတိ သပရိယုဋ္ဌာနာနိ။ တေဟိ သပရိယုဋ္ဌာနေဟိ အနုသယိတဥပတ္တိလေသေဟိ။ စိတ္တံ ဝိမုတ္တံ ဟောတီတိ တေသံ အဘဗျုပ္ပတ္တိကဘူတတ္တာ သန္တတိဝသေန ပဝတ္တမာနံ စိတ္တံ တတော ဝိမုတ္တံ နာမ ဟောတိ။ တဒေဝ သုဋ္ဌု ဝိမုတ္တတ္တာ သုဝိမုတ္တံ။ တံဝိမုတ္တိ ဉာတဋ္ဌေနာတိ တဿာ ဝိမုတ္တိယာ ဇာနနဋ္ဌေန။

ဝိမုတ္တိဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၄-ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၆၅။ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏနိဒ္ဒေသေ မဂ္ဂက္ခဏေယေဝ ဟေတုဋ္ဌေန ပဌမံ မဂ္ဂင်္ဂါနိ ဝိသုံ ဝိသုံ ဝတ္တာ ပုန မဂ္ဂင်္ဂဘူတေ စ အမဂ္ဂင်္ဂဘူတေ စ ဓမ္မေ “ဗုဇျနဋ္ဌေန ဗောဓိ”တိ လဒ္ဓနာမဿ အရိယဿ အင်္ဂဘာဝေန ဗောဇ္ဈင်္ဂေ ဝိသုံ ဒဿေသိ။ သတိဓမ္မဝိစယဝိရိယသမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါ ဟိ မဂ္ဂင်္ဂါနေဝ၊ ဝီတိပဿဒ္ဓိဥပေက္ခာ- သမ္မောဇ္ဈင်္ဂါ အမဂ္ဂင်္ဂါနိ။ ပုန ဗလဝသေန ဣန္ဒြိယဝသေန စ ဝိသုံ နိဒ္ဓိဋ္ဌေသု သဒ္ဓါ ဧဝ အမဂ္ဂင်္ဂဘူတာ။ ပုန မဂ္ဂက္ခဏေ ဇာတေယေဝ ဓမ္မေ ရာသိဝသေန ဒဿေန္တော အာဓိပတေယျဋ္ဌေနာတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန သတိ- ပဋ္ဌာနာတိ ဧကာဝ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏာ သတိ ကာယဝေဒနာစိတ္တဓမ္မေသု သုဘသုခနိစ္စအတ္တသညာပဟာနကိစ္စသာဓနဝသေန စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ နာမ။ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏံ ဧကမေဝ ဝိရိယံ ဥပ္ပန္နာနုပ္ပန္နာနံ အကုသလာနံ ပဟာနာ- နုပ္ပတ္တိကိစ္စဿ၊ အနုပ္ပန္နုပ္ပန္နာနံ ကုသလာနံ ဥပ္ပါဒဋ္ဌိတိကိစ္စဿ သာဓနဝသေန စတ္တာရော သမ္ပပ္ပဓာနာ နာမ။

တထဋ္ဌေန သစ္စာတိ ဒုက္ခဘာဝါဒီသု အဝိသံဝါဒကဋ္ဌေန စတ္တာရိ အရိယ- သစ္စာနိ။ ဧတာနေဝ စေတ္ထ ပဋိဝေဓဋ္ဌေန တဒါ သမုဒါဂတာနိ၊ “အမတောဂဓိ နိဗ္ဗာန”န္တိ ဝိသုံ ဝုတ္တံ နိဗ္ဗာနဉ္စ၊ သေသာ ပန ဓမ္မာ ပဋိလာဘဋ္ဌေန တဒါ သမုဒါဂတာ။ “တထဋ္ဌေန သစ္စာ တဒါ သမုဒါဂတာ”တိ ဝစနတော မဂ္ဂဖလ- ပရိယောသာနေ အဝဿံ စတ္တာရိ သစ္စာနိ ပစ္စဝေက္ခဏိတိ နိဋ္ဌမေတ္ထ ဂန္တဗ္ဗံ။ “ကတံ ကရဏီယံ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာတိ ပဇာနာတိ”တိ ဝစနတော စ “ဒုက္ခံ မေ ပရိညာတံ၊ သမုဒယော မေ ပဟိနော၊ နိရောဓော မေ သတ္ထိကတော၊

မဂ္ဂေါ စ မေ ဘာဝိတော”တိ ပစ္စဝေက္ခဏံ ဝုတ္တမေဝ ဟောတိ။ တထာ ပစ္စဝေက္ခဏံ ယုဇ္ဇတိ စ။ သမုဒယောတိ စေတ္ထ တံတံမဂ္ဂဝဇ္ဈောယေဝ ဝေဒိတဗျော။ ဧတ္ထ ဝုတ္တသမုဒယပစ္စဝေက္ခဏဝသေနေဝ အဋ္ဌကထာယံ ဒုဝိဓံ ကိလေသပစ္စဝေက္ခဏံ မဂ္ဂဖလနိဗ္ဗာနပစ္စဝေက္ခဏာနိ ဣဓ သရူပေနေဝ အာဂတာနိတိ ဝုတ္တာနိ။ ကေဝလံ ဒုက္ခပစ္စဝေက္ခဏမေဝန ဝုတ္တံ။ ကိဉ္ဇာပိ န ဝုတ္တံ၊ အထ ခေါ ပါဠိသဗ္ဗာဝတော ယုတ္တိသဗ္ဗာဝတော စ ဂဟေတဗ္ဗမေဝ။ သစ္စပဋိဝေဓတ္ထံ ဟိ ပဋိပန္နဿ နိဋ္ဌိတေ သစ္စပဋိဝေဓေ သယံ ကတကိစ္စပစ္စဝေက္ခဏံ ယုတ္တမေဝါတိ။

အဝိက္ခေပဋ္ဌေန သမထောတိ အာဒိ မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တေ ဧဝ သမထဝိပဿနာဓမ္မေ ဧကရသဋ္ဌေန အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန စ ဒဿေတုံ ဝုတ္တံ။ **သံဝရဋ္ဌေန သီလဝိသုဒ္ဓိတိ** သမ္မာဝါစာကမ္မန္တာဇီဝါ ဧဝ။ **အဝိက္ခေပဋ္ဌေန ဝိတ္တဝိသုဒ္ဓိတိ** သမ္မာသမာဓိ ဧဝ။ **ဒဿနဋ္ဌေန ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိတိ** သမ္မာဒိဋ္ဌိယေဝ။ **ဝိမုတ္တဋ္ဌေန** ဘတိ သမုစ္ဆေဒဝသေန မဂ္ဂဝဇ္ဈကိလေသေဟိ မုစ္စနဋ္ဌေန၊ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏေ ဝါ အဓိမုစ္စနဋ္ဌေန။ **ဝိမောက္ခောတိ** သမုစ္ဆေဒဝိမောက္ခော၊ အရိယမဂ္ဂေါယေဝ။ **ပဋိဝေဓဋ္ဌေန ဝိဇ္ဇာတိ** သစ္စပဋိဝေဓဋ္ဌေန ဝိဇ္ဇာ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိယေဝ။ **ပရိစ္စာဂဋ္ဌေန ဝိမုတ္တိတိ** မဂ္ဂဝဇ္ဈကိလေသာနံ ပဇဟနဋ္ဌေန တတော မုစ္စနတော ဝိမုတ္တိ၊ အရိယမဂ္ဂေါယေဝ။ **သမုစ္ဆေဒဋ္ဌေန ခယေ ဉာဏန္တိ** ကိလေသသမုစ္ဆိန္ဒနဋ္ဌေန ကိလေသက္ခယကရေ အရိယမဂ္ဂေ ဉာဏံ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိယေဝ။

ဆန္ဒာဒယော ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗျော။ ကေဝလံ ဟေတ္ထိ မဂ္ဂက္ခဏေယေဝ မဂ္ဂဿ အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနာကာရေန ဒဿိတာ။ ဝိမုတ္တိတိ စေတ္ထ မဂ္ဂဝိမုတ္တိယေဝ။ “တထဋ္ဌေန သစ္စာ”တိ ဧတ္ထ ဂဟိတမ္ပိ စ နိဗ္ဗာနံ ဣဓ ပရိယောသာနဘာဝဒဿနတ္ထံ ပုန ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဖလက္ခဏေပိ ဧသေဝနယော။ ဧတ္ထ ပန ဟေတုဋ္ဌေန မဂ္ဂေါတိ ဖလမဂ္ဂဘာဝေနေဝ။ သမ္ပပ္ပဓာနာတိ မဂ္ဂက္ခဏေ စတုကိစ္စသာဓကဿ ဝိရိယကိစ္စဿ ဖလဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ သိဒ္ဓတ္တာ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အညထာ ဟိ ဖလက္ခဏေ သမ္ပပ္ပဓာနာ ဧဝ န လဗ္ဘန္တိ။ ဝုတ္တံ ဟိ မဂ္ဂက္ခဏေ သတ္တတိံ သ ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မေ ဥဒ္ဓရန္တေန ထေရေန “ဖလက္ခဏေ ဌပေတွာ စတ္တာရော သမ္ပပ္ပဓာနေ အဝသေသာ တေတ္ထိံ သ ဓမ္မာ လဗ္ဘန္တိ”တိ။ ဧဝမေဝ ပဋိဝေဓကိစ္စာဒိသိဒ္ဓိဝသေန သစ္စာဒိနိပိ ယထာယောဂံ ဝေဒိတဗျာနိ။ **ဝိမောက္ခောတိ** စ ဖလဝိမောက္ခော။ **ဝိမုတ္တိတိ** ဖလဝိမုတ္တိ။ **ပဋိပဿဒ္ဓဋ္ဌေန အနုပ္ပါဒေ ဉာဏံ** ဝုတ္တတ္ထမေဝ။ **ဝုဋ္ဌဟိတွာတိ** အန္တရာ ဝုဋ္ဌာနာဘာဝါ ဖလာဝသာနေန ၂ ဧဝံ ဝုတ္တံ။ **ဣမေ ဓမ္မာ တဒါ သမုဒါဂတာတိ** ဣမေ

၁-ဟေဋ္ဌာ (ဂဏ္ဍိပဒေ) ၂-ဖလဝသေန (သီ၊ သျာ)

ပုတ္တပ္ပကာရာ ဓမ္မာ မဂ္ဂက္ခဏေ ဖလက္ခဏေ စ သမုဒါဂတာတိ ပစ္စဝေက္ခတိတိ
ဇုတိ-သဒ္ဓိံ ပါဌသေသံ ကတွာ သမ္ပန္နော ဝေဒိတဗျော။

ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၅-ဝတ္ထုနာနတ္တဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၆၆။ ဝတ္ထုနာနတ္တဉာဏနိဒ္ဒေသေ စက္ခါ အဇ္ဈတ္တံ ဝေတ္ထတိတိ အဇ္ဈတ္တ-
ဘူတံ စက္ခါ ဝေတ္ထပေတိ။ ယထာ သော စက္ခါ ဝေတ္ထပေတိ၊ တထာ ဝတ္ထုကာမော
ကထံ စက္ခါ အဇ္ဈတ္တံ ဝေတ္ထတိတိ ပုစ္ဆိတွာ ပုန စက္ခါ အဝိဇ္ဇာသမ္ဘူတန္တိ
ဝေတ္ထတိတိအာဒိနာ ဝေတ္တာပနာကာရံ ဒသေတိ။ တတ္ထ အဝိဇ္ဇာတဏှာ
အတိတာ ဥပတ္တမ္ဘကဟေတုယော၊ ကမ္မံ အတိတံ ဇနကဟေတု၊ အာဟာရော
ဇုဒါနိ ဥပတ္တမ္ဘကဟေတု။ ဧတေန စက္ခါပတ္တမ္ဘကာနိ ဥတုစိတ္တာနိ ဂဟိတာနေဝ
ဟောန္တိ။ စတုန္တံ မဟာဘူတာနံ ဥပါဒါယာတိ ဥပယောဂတ္ထေ သာမိဝစနံ၊
စတ္တာရိ မဟာဘူတာနိ ဥပါဒိယိတွာ ပဝတ္တန္တိ အတ္ထော။ ဧတေန ပသာဒ-
စက္ခါဘာဝေါ ဒဿိတော ဟောတိ၊ သသမ္ဘာရဘာဝေါ ပဋိက္ခိတ္ထော။ ဥပ္ပန္နန္တိ
အဒ္ဓါဝသေန၊ သန္တတိခဏဝသေန ဝါ ပစ္စုပ္ပန္နံ။ သမုဒါဂတန္တိ ဟေတုတော
သမုဋ္ဌိတံ။ ဧတ္တာဝတာ ဝိပဿနာပုဗ္ဗဘာဂေ စက္ခါဝေတ္တာနံ ဒဿိတံ။ အဟုတွာ
သမ္ဘူတန္တိအာဒိဟိ အနိစ္စာနုပဿနာ။ ပုဗ္ဗေ ဥဒယာ အဝိဇ္ဇမာနတော
အဟုတွာ သမ္ဘူတံ၊ ဥဒ္ဓံ ဝယာ အဘာဝတော ဟုတွာ န ဘဝိဿတိ။
အန္တဝန္တတောတိ အန္တော အဿ အတ္ထိတိ အန္တဝါ၊ အန္တဝါ ဧဝ အန္တဝန္တော
ယထာ “သတိမန္တော ဂတိမန္တော၊ မိတိမန္တော စ ယော ဇုသိ”တိ။ တတော
အန္တဝန္တတော၊ ဘင်္ဂဝိဇ္ဇမာနတောတိ အတ္ထော။ အဒ္ဓါဝန္တိ သဗ္ဗာဝတ္ထာနိပါတိ-
တာယ၊ ထိရဘာဝဿ စ အဘာဝတာယ န ထိရံ။ အသဿတန္တိ န နိစ္စံ။
ဝိပရိဏာမဓမ္မန္တိ ဇရာယ စေဝ မရဏေန စာတိ ဒွေဓာ ဝိပရိဏာမပကတိကံ။
စက္ခါ အနိစ္စန္တိအာဒိနိ စက္ခါ အနိစ္စတောတိအာဒိနိ စ ပုတ္တတ္ထာနိ။ မနောတိ
ဇုခ ဘဝင်္ဂမနဿ အဓိပ္ပေတတ္ထာ အဝိဇ္ဇာသမ္ဘူတောတိအာဒိ ယုဇ္ဇတိယေဝ။
အာဟာရသမ္ဘူတောတိ ဧတ္ထ သမ္ပယုတ္တဖဿာဟာရမနောသဇ္ဇေတနာဟာရ-
ဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဥပ္ပန္နောတိ စ အဒ္ဓါသန္တတိဝသေန။

ဝတ္ထုနာနတ္တဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-၃ ၂-၃၄၉-ပိဋေ ထေရဂါထာယံ။

၁၆-ဂေါစရနာနတ္တဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၆၇။ ဂေါစရနာနတ္တဉာဏနိဒ္ဒေသေ ဂူပေ ဗဟိဒ္ဓါ ဝဝတ္ထေတိတိ အဇ္ဈတ္တ-
 တော ဗဟိဒ္ဓါဘူတေ ရူပါယတနဓမ္မေ ဝဝတ္ထပေတိတိ အတ္ထော။ အဝိဇ္ဇာ-
 သန္တုတတိအာဒိ အတ္တဘာဝပရိယာပန္နကမ္မဇရူပတ္တာ ဝုတ္တံ။ အာဟာရောပိ
 ဟိ ကမ္မဇရူပဿ ဥပတ္တန္တကပစ္စယော ဟောတိ။ သဒ္ဓဿ ပန ဥတုစိတ္တသမုဋ္ဌာ-
 နတ္တာ အဝိဇ္ဇာသန္တုတဒိစတုတ္တံ န ဝုတ္တံ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာနံ သယံ မဟာဘူတတ္တာ
 “စတုန္ဒံ မဟာဘူတာနံ ဥပါဒါယာ”တိ န ဝုတ္တံ။ ဓမ္မာတိ စေတ္ထ ဘဝင်္ဂမနော-
 သမ္ပယုတ္တာ တယော အရူပိနော ခန္ဓာ၊ ဓမ္မာယတနပရိယာပန္နာနိ သုခုမရူပါနိ
 စ ကမ္မသမုဋ္ဌာနာနိ၊ သဗ္ဗာနိပိ ရူပါဒိနိ စ။ အပိစ ယာနိ ယာနိ ယေန ယေန
 သမုဋ္ဌဟန္တိ၊ တာနိ တာနိ တေန တေန ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ ဣတရထာ ဟိ
 သကသန္တာနပရိယာပန္နာပိ ရူပါဒယော ဓမ္မာ သဗ္ဗေ န သင်္ဂဏေယျံ။ ယသ္မာ
 အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓရူပါဒယောပိ ဝိပဿနူပဂါ၊ တသ္မာ တေသံ ကမ္မသန္တုတပဒေန
 သင်္ဂဟော ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တေပိ ဟိ သဗ္ဗသတ္တသာဓာရဏကမ္မပစ္စယဥတုသမု-
 ဋ္ဌာနာ။ အညေ ပန “အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓါ ရူပါဒယော အဝိပဿနူပဂါ”တိ ဝဒန္တိ။
 တံ ပန—

“သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အနိစ္စာတိ၊ ယဒါ ပညာယ ပဿတိ။
 အထ နိဗ္ဗိန္ဒတိ ဒုက္ခေ၊ ဒေ မဂ္ဂေါ ဝိသုဒ္ဓိယာ”တိ ။—

အာဒိကာယ ပါဠိယာ ဝိရုဇ္ဈတိ။ ဝုတ္တန္တ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ “ဣဓေကဇ္ဈော
 အာဒိတောဝ အဇ္ဈတ္တသင်္ခါရေ အဘိနိဝိသိတွာ ဝိပဿတိ၊ ယသ္မာ ပန န
 သုဒ္ဓအဇ္ဈတ္တဒဿနမတ္ထေနဝ မဂ္ဂဝုဋ္ဌာနံ ဟောတိ၊ ဗဟိဒ္ဓါပိ ဒဋ္ဌဗ္ဗမေဝ၊ တသ္မာ
 ပရဿ ခန္ဓေပိ အနုပါဒိန္ဒသင်္ခါရေပိ အနိစ္စံ ဒုက္ခမနတ္တာတိ ဝိပဿတိ”တိ ၂။ တသ္မာ
 ပရေသံ စက္ခာဒိဝဝတ္တာနမ္ပိ အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓရူပါဒိဝဝတ္တာနမ္ပိ ဣန္ဒြိတဗ္ဗမေဝ၊ တသ္မာ
 တေဘူမကသင်္ခါရာ အဝိပဿနူပဂါ နာမ နတ္ထိ။

ဂေါစရနာနတ္တဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၇-စရိယာနာနတ္တဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၆၈။ စရိယာနာနတ္တဉာဏနိဒ္ဒေသေ ဝိညာဏစရိယာတိအာဒိသု အာရမ္မ-
 ဏေ စရတိတိ စရိယာ၊ ဝိညာဏမေဝ စရိယာ ဝိညာဏစရိယာ။ အညာဏေန

စရဏံ၊ အညာဏေန ဝါ စရတိ၊ အညာတေ ဝါ စရတိ၊ အညာဏဿ ဝါ စရဏန္တိ အညာဏစရိယာ။ ဥပဒေမေဝ စရိယာ၊ ဥပဒေနေ ဝါ စရိယာ၊ ဥပဒေနေ ဝါ စရတိ၊ ဥပဒေ ဝါ စရတိ၊ ဥပဒေဿ ဝါ စရဏန္တိ ဥပဒေစရိယာ။ ဒဿနတ္ထာယာတိ ရူပဒဿနတ္ထာယ ပဝတ္တာ။ အာဝဇ္ဇနကိရိယာဗျာကတတတိ ဘဝင်္ဂသန္တာနတော အပနေတွာ ရူပါရမ္မဏေ စိတ္တသန္တာနံ အာဝဇ္ဇတိ နာမေတိတိ အာဝဇ္ဇနံ၊ ဝိပါကာဘာဝတော ကရဏမတ္တန္တိ ကိရိယာ၊ ကုသလာ- ကုသလဝသေန န ဗျာကတတတိ အဗျာကတာ။ ဒဿနဋ္ဌောတိ ပဿန္တိ တေန၊ သယံ ဝါ ပဿတိ၊ ဒဿနမတ္တမေဝ ဝါ တန္တိ ဒဿနံ၊ ဒဿနမေဝ အတ္ထော ဒဿနဋ္ဌော။ စက္ခုဝိညာဏန္တိ ကုသလဝိပါကံ ဝါ အကုသလဝိပါကံ ဝါ။ ဒိဋ္ဌတ္တာတိ အဒိဋ္ဌေ သမ္ပုဋိစ္ဆနဿ အဘာဝတော စက္ခုဝိညာဏေန ရူပါရမ္မဏဿ ဒိဋ္ဌတ္တာ။ အဘိနိရောပနာ ဝိပါကမနောဓာတူတိ ဒိဋ္ဌာရမ္မဏမေဝ အာရောဟတိတိ အဘိနိရောပနာ၊ ဥဘယဝိပါကာ သမ္ပုဋိစ္ဆနမနောဓာတု။ အဘိနိရောပိတတ္တာတိ ရူပါရမ္မဏံ အဘိရုဋ္ဌတ္တာ။ ဝိပါကမနောဝိညာဏဓာတူတိ ဥဘယဝိပါကာ သန္တိရဏမနောဝိညာဏဓာတု။ သေ နယော သောတဒ္ဓါရာဒိသုပိ။ သန္တိရဏာနန္တရံ ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနေ အဝုတ္တေပိ အဋ္ဌကထာ- စရိယေဟိ ဝုတ္တတ္တာ လဗ္ဘတိတိ ဂဟေတဗ္ဗံ။ ဝိဇာနနတ္ထာယာတိ ဓမ္မာရမ္မဏဿ စေဝ ရူပါဒိအာရမ္မဏဿ စ ဝိဇာနနတ္ထာယ။ အာဝဇ္ဇနကိရိယာ- ဗျာကတတတိ မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇနစိတ္တံ။ ဝိဇာနနဋ္ဌောတိ တဒနန္တရဇဝနဝသေန အာရမ္မဏဿ ဝိဇာနနမေဝ အတ္ထော၊ န အညော။ ဥပရိ အကုသလဇဝနာနံ ဝိပဿနာမဂ္ဂဖလဇဝနာနဉ္စ ဝိသု ဝုတ္တတ္တာ သေသဇဝနာနိ ဣမ ဂဟေတဗ္ဗာနိ သိယံ။ “ကုသလေဟိ ကမ္မေဟိ ဝိပုယုတ္တာ စရတိတိ ဝိညာဏစရိယာ”တိ- အာဒိဝစနတော^၁ ပန ဟသိတုပ္ပါဒစိတ္တဇဝနမေဝ ဂဟေတဗ္ဗံ။ ဆသု ဒ္ဓါရေသု အဟေတုကာနံယေဝ စိတ္တာနံ ဝုတ္တတ္တာ ဒွေ အာဝဇ္ဇနာနိ ဒွေ ပဉ္စဝိညာဏာနိ ဒွေ သမ္ပုဋိစ္ဆနာနိ တိဏိ သန္တိရဏာနိ ဧကံ ဟသိတုပ္ပါဒစိတ္တန္တိ အဋ္ဌာရသ အဟေတုကစိတ္တာနိယေဝ ဝိညာဏစရိယာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။

၆၉။ ဣဒါနိ ဝိသယဝိဇာနနမတ္တဋ္ဌေန ဝိညာဏစရိယာတိ ဒေသေတုံ နိရဂါ စရတိတိအာဒိမာဟ၊ ဝိညာဏံ ဟိ ရာဂါဒိသမ္ပယောဂေ သဒ္ဓါဒိ- သမ္ပယောဂေ စ အဝတ္ထန္တရံ ပါပုဏာတိ၊ တေသု အသတိ သကာဝတ္ထာယမေဝ တိဋ္ဌတိ။ တသ္မာ နိရဂါဒိဝစနေန တေသံ ဝုတ္တဝိညာဏာနံ ဝိညာဏကိစ္စမတ္တံ ဒေသေတိ။ နတ္ထိ ဧတိဿာ ရာဂေါတိ နိရဂါ။ နိရဂါတိ ရသံ ကတွာပိ

ပဌန္တိ။ သော ပန ရဇ္ဇနဝသေန ရာဂေါ။ ဣတရေသု ဒုဿနဝသေန ဒေါသော။ မုယုနဝသေန မောဟော။ မညနဝသေန မာနော။ ဝိပရိတဒဿနဝသေန ဒိဋ္ဌိ။ ဥဒ္ဓတဘာဝေါ၊ အဝုပသန္တဘာဝေါ ဝါ ဥဒ္ဓစ္စံ။ ဝိစိကိန္နာ ဝုတ္တတ္တာ။ အနုသေန္တိတိ အနုသယာ။ “နိရနုသယာ”တိ ဝတ္တဗ္ဗေ နာနုသယာတိ ဝုတ္တံ၊ သောယေဝတ္ထော။ ပရိယုဋ္ဌာနပ္ပတ္တာနမေဝေတ္ထ အဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ န ဟိ ဝိညာဏစရိယာ ပဟိနာနုသယာနံယေဝ ဝုတ္တာ။ ယာ စနိရာဂါဒိနာမာ၊ သာ ရာဂါဒိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာဝ နာမ ဟောတိတိ ပရိယာယန္တရဒဿနတ္ထံ ရာဂဝိပ္ပယုတ္တာတိအာဒိမာဟ။ ပုန အညေဟိ စ ဝိပ္ပယုတ္တတံ ဒေသေတုံ ကုသလေဟိ ကမ္မေဟိတိအာဒိမာဟ။ ကုသလာနိယေဝ ရာဂါဒိဝဇ္ဇာဘာဝါ အနဝဇ္ဇာနိ။ ပရိသုဒ္ဓဘာဝကရေဟိ ဟိရိဩတ္တပ္ပေဟိ ယုတ္တတ္တာ သုက္ကာနိ။ ပဝတ္တိသုခတ္တာ သုခေါ ဥဒယော ဥပ္ပတ္တိ ဧတေသန္တိ သုခုဒြိယာနိ၊ သုခဝိပါကတ္တာ ဝါ သုခေါ ဥဒယော ဝမိ ဧတေသန္တိ သုခုဒြိယာနိ။ ဝုတ္တဝိပက္ခေန အကုသလာနိ ယောဇေတဗ္ဗာနိ။ ဝိညာတေ စရတိတိ ဝိညာဏေန ဝိညာယမာနံ အာရမ္မဏံ ဝိညာတံ နာမ၊ တသ္မိံ ဝိညာတေ အာရမ္မဏေ။ ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ? နိလဝဏ္ဏယောဂတော နိလဝတ္တံ ဝိယ ဝိညာဏယောဂတော ဝိညာတံ ဝိညာဏံ နာမ ဟောတိ၊ တသ္မိံ ဝိညာဏေ စရတိတိ ဝိညာဏစရိယာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဝိညာဏဿ ဝေရူပါ စရိယာ ဟောတိတိ ဝုတ္တပ္ပကာရဿ ဝိညာဏဿ ဝုတ္တပ္ပကာရာ စရိယာ ဟောတိတိ အတ္ထော။ “ဝိညာဏဿ စရိယာ”တိ စ ဝေါဟာရဝသေန ဝုစ္စတိ၊ ဝိညာဏတော ပန ဝိသုံ စရိယာ နတ္ထိ။ ပကတိပရိသုဒ္ဓမိဒံ စိတ္တံ နိက္ခိလေသဋ္ဌေနာတိ ဣဒံ ဝုတ္တပ္ပကာရံ စိတ္တံ ရာဂါဒိကိလေသာဘာဝေန ပကတိယာ ဧဝ ပရိသုဒ္ဓံ။ တသ္မာ ဝိဇာနနမတ္တမေဝ စရိယာတိ ဝိညာဏစရိယာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ နိက္ခေသဋ္ဌေနာတိပိ ပါဌော။

အညာဏစရိယာယ မနာပိယေသုတိ^၁ မနသိ အပ္ပေန္တိ ပသီဒန္တိ၊ မနံ ဝါ အပ္ပါယန္တိ ဝဗ္ဗေန္တိတိ မနာပါနိ၊ မနာပါနိယေဝ မနာပိယာနိ။ တေသု မနာပိယေသု။ တာနိ ပန ဣဋ္ဌာနိ ဝါ ဟောန္တု၊ အနိဋ္ဌာနိ ဝါ၊ ဂဟဏဝသေန မနာပိယာနိ။ န ဟိ ဣဋ္ဌသ္မိံယေဝ ရာဂေါ အနိဋ္ဌသ္မိံယေဝ ဒေါသော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ရာဂဿ ဇဝနတ္ထာယာတိ သန္တတိဝသေန ရာဂဿ ဇဝနတ္ထာယ ပဝတ္တာ။ အာဝဇ္ဇနကိရိယာဗျာကတာတိ စက္ခုဒြါရေ အယောနိသော မနသိကာရဘူတာ အာဝဇ္ဇနကိရိယာဗျာကတာ မနောဓာတု။ ရာဂဿ ဇဝနာတိ ယေဘုယျေန

၁-မနာပိကေသုတိ (သီ၊ သျာ၊ က)

သတ္တက္ခတ္တံ ရာဂဿ ပဝတ္တိ၊ ပုနပ္ပုနံ ပဝတ္တော ရာဂေါယေဝ။ အညာဏစရိယာတိ အညာဏေန ရာဂဿ သမ္ဘဝတော အညာဏေန ရာဂဿ စရိယာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ သေသေသုပိ ဒေသေဝ နယော။ တဒုဘယေန အသမပေက္ခနသ္မိံ ဝတ္ထုသ္မိန္နိ ရာဂဒေါသဝသေန သမပေက္ခနဝိရဟိတေ ရူပါရမ္မဏသင်္ခါတေ ဝတ္ထုသ္မိံ။ မောဟဿ ဇဝနတ္တာယာတိ ဝိစိကိစ္ဆာဥဒ္ဓစ္စဝသေန မောဟဿ ဇဝနတ္တာယ။ အညာဏစရိယာတိ အညာဏဿေဝ စရိယာ ဝိ န အညဿ။ ဝိနိဗန္ဓဿာတိအာဒိနိ မာနာဒိနိ သဘာဝဝစနာနိ။ တတ္ထ ဝိနိဗန္ဓဿာတိ ဥဒ္ဓတိဝသေန ဝိနိဗန္ဓိတွာ ဌိတဿ။ ပရာမဋ္ဌာယာတိ ရူပဿ အနိစ္စဘာဝါဒိံ အတိက္ကမိတွာ ပရတော နိစ္စဘာဝါဒိံ အာမဋ္ဌာယ ဂဟိတာယ။ ဝိက္ခေပ- ဂတဿဒုတိ ရူပါရမ္မဏေ ဝိက္ခိတ္တဘာဝံ ဂတဿ။ အနိဋ္ဌင်္ဂတာယာတိ အသန္နိဋ္ဌာနဘာဝံ ဂတာယ။ ထာမဂတဿာတိ ဗလပ္ပတ္တဿ။ ဓမ္မေသုတိ ရူပါဒိသု ဝါ ဓမ္မာရမ္မဏဘူတေသု ဝါ ဓမ္မေသု။

၇၀။ ယသ္မာ ရာဂါဒယော အညာဏေန ဟောန္တိ၊ တသ္မာ ရာဂါဒိ- သမ္ပယောဂေန အညာဏံ ဝိသေသေန္တော သရာဂါစရတိတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ သရာဂါ စရတိတိ မောဟမာနဒိဋ္ဌိမာနာနုသယဒိဋ္ဌာနုသယအဝိဇ္ဇာနုသယ- ဇဝနဝသေန စရိယာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သဒေါသာ စရတိတိ မောဟအဝိဇ္ဇာနုသယ- ဇဝနဝသေန။ သမောဟာ စရတိတိ ရာဂဒေါသမာနဒိဋ္ဌိဥဒ္ဓစ္စဝိစိကိစ္ဆာနုသယ- ဇဝနဝသေန။ သမာနာ စရတိတိ ရာဂမောဟကာမရာဂဘဝရာဂါဝိဇ္ဇာနုသယ- ဇဝနဝသေန။ သဒိဋ္ဌိ စရတိတိ ရာဂမောဟကာမရာဂါဝိဇ္ဇာနုသယဇဝနဝသေန။ သဥဒ္ဓစ္စာ စရတိ သဝိစိကိစ္ဆာ စရတိတိ မောဟအဝိဇ္ဇာနုသယဇဝနဝသေန။ သာနုသယာ စရတိတိ ဧတ္ထာပိ ဝုတ္တနယေနေဝ ဧကေကံ အနုသယံ မူလံ ကတွာ တသ္မိံ စိတ္တေ လဗ္ဘမာနကသေသာနုသယဝသေန သာနုသယတာ ယောဇေ- တဗ္ဗာ။ ရာဂသမ္ပယုတ္တာတိအာဒိ သရာဂါဒိဝေဝစနမေဝ။ သာ ဧဝ ဟိ စရိယာ သမ္ပယောဂဝသေန သဟ ရာဂါဒိဟိ ဝတ္တတိတိ သရာဂါဒိအာဒိနိ နာမာနိ လဘတိ။ ရာဂါဒိဟိ သမံ ဧကုပ္ပါဒေကနိရောဓေကဝတ္ထေကာရမ္မဏာဒိဟိ ပံကာ- ရေဟိ ယုတ္တာတိ ရာဂသမ္ပယုတ္တာနိတိအာဒိနိ နာမာနိ လဘတိ။ သာယေဝ စ ယသ္မာ ကုသလာဒိဟိ ကမ္မေဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ အကုသလာဒိဟိ ကမ္မေဟိ သမ္ပယုတ္တာ၊ တသ္မာပိ အညာဏစရိယာတိ ဒဿေတုံ ကုသလေဟိ ကမ္မေဟိတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ အညာဏေတိ မောဟဿ အညာဏလက္ခဏတ္တာ ယထာသဘာဝေန အညာဏေ အာရမ္မဏေ။ သေသံ ဝုတ္တတ္ထမေဝ။

၇၁။ ဣဏစရိယာယံ ယသ္မာ ဝိဝဇ္ဇနာနုပဿနာဒီနံ အနန္တရပစ္စယဘူတာ အာဝဇ္ဇနကိရိယာဗျာကတာ နတ္ထိ၊ တသ္မာ တေသံ အတ္ထာယ အာဝဇ္ဇနကိရိယာဗျာကတံ အဝတွာ ဝိဝဇ္ဇနာနုပဿနာဒယောဝ ဝုတ္တာ။ အနုလောမဉ္ဇာဏတ္ထာယ ဧဝ ဟိ အာဝဇ္ဇနာ ဟောတိ၊ တတော ဝိဝဇ္ဇနာနုပဿနာမဂ္ဂဖလာနိ။ ဖလသမာပတ္တိတိ စေတ္ထ မဂ္ဂါနန္တရဇာ ဝါ ဟောတု ကာလန္တရဇာ ဝါ၊ ဥဘောပိ အဓိပ္ပေတာ။ နိရာဂါ စရတိတိအာဒိသု ရာဂါဒီနံ ပဋိပက္ခဝသေန နိရာဂါဒိတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ဝိညာဏစရိယာယံ ရာဂါဒီနံ အဘာဝမတ္တဋ္ဌေန။ ဉာဏေတိ ယထာသဘာဝတော ဉာဏေ။ အညာ ဝိညာဏစရိယာတိအာဒိဟိ တိဿန္တံ စရိယာနံ အညမညမသမ္ဘိဿတံ ဒဿေတိ။ ဝိညာဏကိစ္စမတ္တဝသေန ဟိ အဟေတုကစိတ္တုပ္ပါဒါ ဝိညာဏစရိယာ၊ အညာဏကိစ္စဝတံ ဒွါဒသန္တံ အကုသလစိတ္တုပ္ပါဒါနံ ဝသေနော အညာဏစရိယာ၊ ဝိသေသေန ဣဏကိစ္စကာရီနံ ဝိပဿနာမဂ္ဂဖလာနံ ဝသေန ဣဏစရိယာ။ ဧဝမိမာ အညမညမသမ္ဘိဿာ စ၊ ဝိပဿနံ ဌပေတွာ သဟေတုကကာမာဝစရကိရိယာကုသလာ စ၊ သဟေတုကကာမာဝစရဝိပါကာ စ၊ ရူပါဝစရာရူပါဝစရကုသလာဗျာကတာ စ တိဟိ စရိယာဟိ ဝိနိမုတ္တာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏာယ ဝိဝဇ္ဇနာနုပဿနာယ ဣဏစရိယာယ နိဒ္ဒိဋ္ဌတ္တာ နိဗ္ဗာနမဂ္ဂဖလပစ္စဝေက္ခဏဘူတာနိ သေက္ခာသေက္ခာနံ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏာနိ ဣဏစရိယာယ သင်္ဂဟိတာနိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ တာနိပိ ဟိ ဝိသေသေန ဣဏကိစ္စကရာနေဝါတိ။

စရိယာနာနတ္တဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၈-ဘူမိနာနတ္တဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၇၂။ ဘူမိနာနတ္တဉာဏနိဒ္ဒေသေ ဘူမိယောတိ ဘာဂါ ပရိစ္ဆေဒါ ဝါ။ ကာမာဝစရတိ ဧတ္ထ ဒုဝိဓော ကာမော ကိလေသကာမော ဝတ္ထုကာမော စ။ ကိလေသကာမော ဆန္ဒရာဂေါ၊ ဝတ္ထုကာမော တေဘူမကဝဋ်။ ကိလေသကာမော ကာမေတိတိ ကာမော၊ ဝတ္ထုကာမော ကာမိယတိတိ ကာမော။ သော ဒုဝိဓော ကာမော ပဝတ္တိဝသေန ယသ္မိံ ပဒေသေ အဝစရတိ၊ သော ပဒေသော ကာမော ဧတ္ထ အဝစရတိတိ ကာမာဝစရော။ သော ပန ပဒေသော စတုန္တံ အပါယာနံ၊ မနုဿလောကဿ၊ ဆန္ဒဉ္စ ဒေဝလောကာနံ ဝသေန

ကောဒံသဝိဓော။ ယထာ ဟိ ယသ္မိံ ပဒေသေ သသတ္တာ ပုရိသာ အဝစရန္တိ၊ သော
ဝိဇ္ဇမာနေသုပိ အညေသု ဒွိပဒစတုပ္ပဒေသု အဝစရန္တေသု တေသံ အဘိလက္ခိ-
တတ္တာ “သသတ္တာဝစရော” တိ ဝုစ္စတိ။ ဧဝံ ဝိဇ္ဇမာနေသုပိ အညေသု ရူပါဝစရာ-
ဒီသု တတ္ထ အဝစရန္တေသု တေသံ အဘိလက္ခိတတ္တာ အယံ ပဒေသော “ကာမာ-
ဝစရော” တွေဝ ဝုစ္စတိ။ သွာယံ ယထာ ရူပဘဝေါ ရူပံ၊ ဧဝံ ဥတ္တရပဒလောပံ
ကတွာ “ကာမော” တွေဝ ဝုစ္စတိ။ တပ္ပဋိဗဒ္ဓေါ ဧကေကော ဓမ္မော ဣမသ္မိံ
ကောဒသဝိပေဒေသသင်္ခါတေ ကာမေ အဝစရတိတိ ကာမာဝစရော။ ကိဉ္စာပိ
ဟိ ဧတ္ထ ကေစိ ဓမ္မော ရူပါရူပဘဝေသုပိ အဝစရန္တိ၊ ယထာ ပန သင်္ခါမေ
အဝစရဏတော “သင်္ခါမာဝစရော” တိ လဒ္ဓနာမော နာဂေါ နဂရေ စရန္တောပိ
“သင်္ခါမာဝစရော” တွေဝ ဝုစ္စတိ၊ ထလဇလစရာ စ ပါဏိနော အထလေ
အဇလေ စ ဌိတာပိ “ထလစရာ ဇလစရာ” တွေဝ ဝုစ္စန္တိ၊ ဧဝံ တေ အညတ္ထ
အဝစရန္တာပိ ကာမာဝစရာယေဝါတိ ဝေဒိတဗျာ။ အာရမ္မဏကရဏဝသေန ဝါ
ဧတေသု ဝုတ္တပ္ပကာရေသု ဓမ္မေသု ကာမော အဝစရတိတိ ကာမာဝစရော။
ကာမဉ္စေသ ရူပါရူပါဝစရဓမ္မေသုပိ အဝစရတိ၊ ယထာ ပန “ဝဒတိတိ ဝစ္ဆော၊
မဟိယံ သေတိတိ မဟိံ သော” တိ ဝုတ္တေ န ယတ္တကာ ဝဒန္တိ၊ မဟိယံ ဝါ သေန္တိ၊
သဗ္ဗေသံ တံ နာမံ ဟောတိ။ ဧဝံသမ္ပဒမိဒံ ဝေဒိတဗျံ။ ဧတ္ထ သဗ္ဗေ တေ ဓမ္မေ
ဧကရာသိံ ကတွာ ဝုတ္တဘူမိသဒ္ဓမပေက္ခိတွာ ကာမာဝစရာတိ ဣတ္ထိလိင်္ဂဝစနံ
ကတံ။ ရူပါဝစရာတိအာဒီသု ရူပဘဝေါ ရူပံ၊ တသ္မိံ ရူပေ အဝစရန္တိတိ
ရူပါဝစရာ။ အရူပဘဝေါ အရူပံ၊ တသ္မိံ အရူပေ အဝစရန္တိတိ **အရူပါဝစရာ။**
တေဘူမကဝဇ္ဇေ ပရိယာပန္နာ အန္တောဂဓာတိ ပရိယာပန္နာ၊ တသ္မိံ န ပရိယာ-
ပန္နာတိ **အပရိယာပန္နာ။**

ကာမာဝစရာဒိဘူမိနိဒ္ဒေသေသု ဟေဋ္ဌတောတိ ဟေဋ္ဌာဘာဂေန။ အဝိစိနိရ-
ယန္တိ ဇာလာနံ ဝါ သတ္တာနံ ဝါ ဝေဒနာနံ ဝါ ဝိစိ အန္တရံ ဆိဒ္ဓံ ဧတ္ထ နတ္ထိတိ
အဝိစိ။ သုခသင်္ခါတော အယော ဧတ္ထ နတ္ထိတိ နိရယော၊ နိရတိအတ္ထေနပိ
နိရယော။ ပရိယန္တိ ကရိတွာတိ တံ အဝိစိသင်္ခါတံ နိရယံ အန္တိ ကတွာ။ ဥပရိ-
တောတိ ဥပရိဘာဂေန။ ပရနိဗ္ဗိတဝသဝတ္ထိ ဒေဝေတိ ပရနိဗ္ဗိတေသု ကာမေသု
ဝသံ ဝတ္တနတော ဧဝံလဒ္ဓဝေါဟာရေ ဒေဝေ။ အန္တော ကရိတွာတိ အန္တော
ပက္ခိပိတွာ။ ယံ ဧတသ္မိံ အန္တရေတိ ယေ ဧတသ္မိံ ဩကာသေ။ ယန္တိ စ
လိင်္ဂဝစနပိပလ္လာသော ကတော။ ဧတ္တာဝစရာတိ ဣမိနာ ယသ္မာ တသ္မိံ အန္တရေ
အညေပိ စရန္တိ ကဒါစိ ကတ္တစိ သမ္ဘဝတော၊ တသ္မာ တေသံ အသင်္ဂဏနတ္ထံ
အဝစရာတိ ဝုတ္တံ။ တေန ယေ ဧတသ္မိံ အန္တရေ ဩဂါဠာ ဟုတွာ စရန္တိ သဗ္ဗတ္ထ

သဒါ စ သမ္ဘဝတော၊ အဓောဘာဂေ စ စရန္တိ အဝိစိနိရယဿ ဟေဋ္ဌာ ဘူတူ-
 ပါဒါယ ပဝတ္တိဘာဝေန၊ တေသံ သင်္ဂဟော ကတော ဟောတိ။ တေ ဟိ
 ဩဂါဋ္ဌာ စရန္တိ၊ အဓောဘာဂေ စ စရန္တိတိ အဝစရာ။ ဧတ္ထ ပရိယာပန္နာတိ
 ဣမိနာ ပန ယသ္မာ ဧတေ ဧတ္တာဝစရာ အညတ္တာပိ အဝစရန္တိ၊ န ပန တတ္ထ
 ပရိယာပန္နာ ဟောန္တိ၊ တသ္မာ တေသံ အညတ္တာပိ အဝစရန္တာနံ ပရိဂ္ဂဟော
 ကတော ဟောတိ။

ဣဒါနိ တေ ဧတ္ထ ပရိယာပန္နေ ဓမ္မေ ရာသိသုညတာပစ္စယဘာဝတော စေဝ
 သဘာဝတော စ ဒဿေန္တော ခန္ဓဓာတုအာယတနာတိအာဒိမာဟ။ မြဟ္မ-
 လောကန္တိ ပဌမဇ္ဈာနဘူမိသင်္ခါတံ မြဟ္မဋ္ဌာနံ။ အကနိဋ္ဌေတိ ဥတ္တမဋ္ဌေန န
 ကနိဋ္ဌေ။ သမာပန္နဿာတိ သမာပတ္တိံ သမာပန္နဿ။ ဧတေန ကုသ်လဇ္ဈာနံ
 ဝုတ္တံ။ ဥပပန္နဿာတိ ဝိပါကဝသေန မြဟ္မလောကေ ဥပပန္နဿ။ ဧတေန
 ဝိပါကဇ္ဈာနံ ဝုတ္တံ။ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရိဿာတိ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ ပစ္စက္ခေ အတ္တဘာဝေ
 သုခေါ ဝိဟာရော ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရော၊ သော အဿ အတ္တိတိ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခ-
 ဝိဟာရိ၊ အရဟာ။ တဿ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရိဿ။ ဧတေန ကိရိယဇ္ဈာနံ ဝုတ္တံ။
 စေတသိကာတိ စေတသိ ဘဝါ စေတသိကာ၊ စိတ္တသမ္ပယုတ္တာတိ အတ္ထော။
 အာကာသာနဉ္စာယတနူပဂေတိ အာကာသာနဉ္စာယတနသင်္ခါတံ ဘဝံ
 ဥပဂတေ။ ဒုတိယပဒေဝိ ဧသေဝ နယော။ မဂ္ဂါတိ စတ္တာရော အရိယမဂ္ဂါ။
 မဂ္ဂဖလာနိတိ စတ္တာရိ အရိယမဂ္ဂဖလာနိ။ အသင်္ခတာ စ ဓာတူတိ ပစ္စယေဟိ
 အကတာ နိဗ္ဗာနဓာတု။

အပရာပိ စတဿော ဘူမိယောတိ ဧကေကစတုက္ကဝသေန ဝေဒိတဗျာ၊ စတ္တာ-
 ရော သတိပဋ္ဌာနာတိ ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနံ ဝေဒနာနုပဿနာသတိ-
 ပဋ္ဌာနံ စိတ္တာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနံ ဓမ္မာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနံ။ တဿတ္ထော—
 ပတိဋ္ဌာတိတိပဋ္ဌာနံ၊ ဥပဋ္ဌာတိ ဩက္ကန္တိတွာ^၁ ပက္ခန္တိတွာ ပဝတ္တတိတိ အတ္ထော။
 သတိယေဝ ပဋ္ဌာနံ သတိပဋ္ဌာနံ။ အထ ဝါ သရဏဋ္ဌေန သတိ၊ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန
 ပဋ္ဌာနံ၊ သတိ စ သာ ပဋ္ဌာနဉ္စာတိပိ သတိပဋ္ဌာနံ။ အာရမ္မဏဝသေန ဗဟုကာ
 တာ သတိယောတိ သတိပဋ္ဌာနာ။ စတ္တာရော သမ္ပပ္ပဓာနာတိ အနုပ္ပန္နာနံ
 အကုသလာနံ အနုပ္ပါဒါယ သမ္ပပ္ပဓာနံ၊ ဥပ္ပန္နာနံ အကုသလာနံ ပဟာနာယ
 သမ္ပပ္ပဓာနံ၊ အနုပ္ပန္နာနံ ကုသလာနံ ဥပ္ပါဒါယ သမ္ပပ္ပဓာနံ၊ ဥပ္ပန္နာနံ ကုသလာနံ
 ဌိတိယာ သမ္ပပ္ပဓာနံ။ ပဒဟန္တိ ဝါယမန္တိ ဧတေနာတိ ပဓာနံ၊ ဝိရိယဿေတံ

၁-ဩက္ကန္တိတွာ (သိ)

နာမံ။ သမ္ပပ္ပဓာနန္တိ အဝိပရိတပ္ပဓာနံ ကာရဏပ္ပဓာနံ ဥပါယပ္ပဓာနံ ယောနိသော-
 ပဓာနံ။ ဧကမေဝ ဝီရိယံ ကိစ္စဝသေန စတုဓာ ကတွာ သမ္ပပ္ပဓာနာတိ ဝုတ္တံ။
စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါတိ ဆဒ္ဓိဒ္ဓိပါဒေါ စိတ္တိဒ္ဓိပါဒေါ ဝီရိယိဒ္ဓိပါဒေါ ဝီမံသိဒ္ဓိ-
ပါဒေါ။ တဿတ္ထော ဝုတ္ထောယေဝ။ **စတ္တာရိ ဈာနာနီတိ** ဝိတက္ကဝိစာရပီတိ-
 သုခစိတ္တေကဂ္ဂတာဝသေန ပဉ္စဂီကံ ပဌမဇ္ဈာနံ, ပီတိသုခစိတ္တေကဂ္ဂတာဝသေန
 တိဝဂီကံ ဒုတိယဇ္ဈာနံ, သုခစိတ္တေကဂ္ဂတာဝသေန ဒုဝဂီကံ တတိယဇ္ဈာနံ,
 ဥပေက္ခာစိတ္တေကဂ္ဂတာဝသေန ဒုဝဂီကံ စတုတ္ထဇ္ဈာနံ။ ဣမာနိ ဟိ အင်္ဂါနိ
 အာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာနဌေန ဈာနန္တိ ဝုစ္စန္တိ။ **စတဿော အပ္ပမညာယောတိ** မေတ္တာ
 ကရုဏာ မုဒိတာ ဥပေက္ခာ။ ဖရဏအပ္ပမာဏဝသေန အပ္ပမညာယော။ တော-
 ယော ဟိ အာရမ္မဏဝသေန အပ္ပမာဏေ ဝါ သတ္တေ ဖရန္တိ၊ ဧကံ သတ္တမ္ပိ ဝါ
 အနဝသေသဖရဏဝသေန ဖရန္တိတိ ဖရဏအပ္ပမာဏဝသေန အပ္ပမညာယောတိ
 ဝုစ္စန္တိ။ **စတဿော အဂ္ဂပသမာပတ္တိယောတိ** အာကာသာနဉ္စာယတနသမာ-
 ပတ္တိ ဝိညာဏဉ္စာယတနသမာပတ္တိ အာကိဉ္စညာယတနသမာပတ္တိ နေဝသညာ-
 နာသညာယတနသမာပတ္တိ။ **စတဿော ပဋိသန္တိဒါ** ဝုတ္တတ္တာ ဧဝ။

စတဿော ပဋိပဒါတိ “ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ၊ ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ ဒိပ္ပါ-
 ဘိညာ၊ သုခါ ပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ၊ သုခါ ပဋိပဒါ ဒိပ္ပါဘိညာ”တိ^၁ ဝုတ္တာ
 စတဿော ပဋိပဒါ။ **စတ္တာရိ အာရမ္မဏာနီတိ** ပရိတ္တံ ပရိတ္တာရမ္မဏံ၊ ပရိတ္တံ
 အပ္ပမာဏာရမ္မဏံ၊ အပ္ပမာဏံ ပရိတ္တာရမ္မဏံ၊ အပ္ပမာဏံ အပ္ပမာဏာရမ္မဏန္တိ^၂
 ဝုတ္တာနိ စတ္တာရိ အာရမ္မဏာနိ။ ကသိဏာဒိအာရမ္မဏာနံ အဝဝတ္တာပေ-
 တဗ္ဗတော အာရမ္မဏဝန္တာနိ^၃ ဈာနာနိ ဝုတ္တာနီတိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ **စတ္တာရော**
အရိယဝံသာတိ အရိယာ ဝုစ္စန္တိ ဗုဒ္ဓါ စ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ စ တထာဂတသာဝကာ
 စ၊ တေသံ အရိယာနံ ဝံသာ တန္တိယော ပဝေဏိယောတိ အရိယဝံသာ။ ဧက
 ပန တေ? စိဝရသန္တောသော ပိဏ္ဍပါတသန္တောသော သေနာသနသန္တော-
 သော ဘာဝနာရာမတာတိ ဣမေ စတ္တာရော။ ဂိလာနပစ္စယသန္တောသော
 ပိဏ္ဍပါတသန္တောသေ ဝုတ္ထေ ဝုတ္ထောယေဝ ဟောတိ။ ယော ဟိ ပိဏ္ဍပါတေ
 သန္တုဌော၊ သော ကထံ ဂိလာနပစ္စယေ အသန္တုဌော ဘဝိဿတိ။

စတ္တာရိ သင်္ခဟဝတ္ထုနီတိ စတ္တာရိ ဇနသင်္ဂဏနကာရဏာနိ၊ ဒါနဉ္စ ပေယျ-
 ဝဇ္ဇဉ္စ အတ္တစရိယာ စ သမာနတ္တတာ စာတိ ဣမာနိ စတ္တာရိ။ **ဒါနန္တိ** ယထာ-
 ရဟံ ဒါနံ။ **ပေယျဝဇ္ဇန္တိ** ယထာရဟံ ပိယဝစနံ။ **အတ္တစရိယာတိ** တတ္ထ တတ္ထ
 ကတ္တဗ္ဗဿ ကရဏဝသေန ကတ္တဗ္ဗာကတ္တဗ္ဗာနုသာသနဝသေန စ ဝုဒ္ဓိကိရိယာ။

၁ဒိ- ၃-၁၉-ပိဋေ။ ၂-အဘိ ၁-၅-ပိဋေ။ ၃-အာရမ္မဏေဟိ အာရမ္မဏဝန္တာနိ (သီ၊ သျာ)

သမာနတ္တတာတိ သဟ မာနေန သမာနော၊ သပရိမာဏော သပရိဂဏနောတိ အတ္ထော။ သမာနော ပရဿ အတ္တာ ဧတေနာတိ သမာနတ္ထော၊ သမာနတ္တဿ ဘာဝေါ သမာနတ္တတာ၊ “အယံ မယာ ဟိနော၊ အယံ မယာ သဒိသော၊ အယံ မယာ အဓိကော”တိ ပရိဂဏေတွာ တဒနုရူပေန ဥပစရဏံ ကရဏန္တိ အတ္ထော။ “သမာနသုဒဒုက္ခတာ သမာနတ္တတာ”တိ ၈ ဝဒန္တိ။

စတ္တာရိ စက္ကာနီတိ ဧတ္ထ စက္ကံ နာမ ဒါရုစက္ကံ ရတနစက္ကံ ဓမ္မစက္ကံ ဣရိယာပထစက္ကံ သမ္ပတ္တိစက္ကန္တိ ပဉ္စဝိဓံ။ တတ္ထ “ယံ ပန တံ ဒေဝ စက္ကံ ဆဟိ မာသေဟိ နိဋ္ဌိတံ ဆာရတ္ထုနေဟိ”တိ^၁ ဣဒံဒါရုစက္ကံ။ “စက္ကံ ဝတ္တယတော ပရိဂ္ဂဟေတွာ”တိ^၂ ဣဒံ ရတနစက္ကံ။ “မယာ ပဝတ္တိတံ စက္က”န္တိ^၃ ဣဒံ ဓမ္မစက္ကံ။ “စတုစက္ကံ နဝဒ္ဓါရ”န္တိ^၄ ဣဒံ ဣရိယာပထစက္ကံ။ “စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ စက္ကာနိ၊ ယေဟိ သမန္ဓာဂတာနံ ဒေဝမနုဿာနံ စတုစက္ကံ ဝတ္တတိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ။ ပတိရူပဒေသဝါသော သပ္ပုရိသာဝဿယော”^၅ အတ္ထသမ္မာပဏိဓိ ပုဗ္ဗေ စ ကတပုညတာ”တိ^၆ ဣဒံ သမ္ပတ္တိစက္ကံ။ ဣဓာပိ ဧတဒေဝ အဓိပ္ပေတံ။ တတ္ထ ပတိရူပဒေသဝါသောတိ ယတ္ထ စတသော ပရိသာ သန္ဓိဿန္တိ၊ ဧဝရူပေ အနုစ္ဆဝိကေ ဒေသေ ဝါသော။ သပ္ပုရိသာဝဿယောတိ ပုဒ္ဓါဒိနံ သပ္ပုရိသာနံ အဝဿယနံ သေဝနံ ဘဇနံ။ အတ္ထသမ္မာပဏိဓိတိ အတ္ထနော သမ္မာ ပတိဋ္ဌာပနံ။ သစေ ပုဗ္ဗေ အဿဒ္ဓါဒိဟိ သမန္ဓာဂတော ဟောတိ၊ တာနိ ပဟာယ သဒ္ဓါဒိသု ပတိဋ္ဌာပနံ။ ပုဗ္ဗေ စ ကတပုညတာတိ ပုဗ္ဗေ ဥပစိတကုသလတာ။ ဣဒမေဝ စေတ္ထ ပမာဏံ။ ယေန ဟိ ဉာဏသမ္ပယုတ္တစိတ္တေန ကုသလကမ္မံ ကတံ ဟောတိ၊ တဒေဝ ကုသလံ တံ ပုရိသံ ပတိရူပဒေသေ ဥပနေတိ၊ သပ္ပုရိသေ ဘဇာပေတိ၊ သော ဧဝ ပုဂ္ဂလော အတ္တာနံ သမ္မာ ဌပေတိတိ။

စတ္တာရိ ဓမ္မပဒါနီတိ စတ္တာရော ဓမ္မကောဋ္ဌာသာ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ။ အနဘိဇ္ဈာ ဓမ္မပဒံ၊ အဗျာပါဒေါ ဓမ္မပဒံ၊ သမ္မာသတိ ဓမ္မပဒံ၊ သမ္မာသမာဓိ ဓမ္မပဒံ။ အနဘိဇ္ဈာ ဓမ္မပဒံ နာမ အလောဘော ဝါ အနဘိဇ္ဈာဝသေန အဓိဂတဇ္ဈာနဝိသယနာမဂ္ဂဖလနိဗ္ဗာနာနိ ဝါ။ အဗျာပါဒေါ ဓမ္မပဒံ နာမ အကောပေါ ဝါ မေတ္တာသိသေန အဓိဂတဇ္ဈာနာဒိနိ ဝါ။ သမ္မာသတိ ဓမ္မပဒံ နာမ သူပဋိတဿတိ ဝါ သတိသိသေန အဓိဂတဇ္ဈာနာဒိနိ ဝါ။ သမ္မာသမာဓိ ဓမ္မပဒံ နာမ အဋ္ဌသမာပတ္တိ ဝါ အဋ္ဌသမာပတ္တိသိသေန အဓိဂတဇ္ဈာနာဒိနိ ဝါ။ ဒသအသုဘဝသေန ဝါ အဓိဂတဇ္ဈာနာဒိနိ အနဘိဇ္ဈာ ဓမ္မပဒံ၊ စတုဗြဟ္မဝိဟာရဝသေန

၁-အံ ၁-၁၁၀-ပိဋ္ဌေ။ ၂-ခု ၅-၂၆၄-ပိဋ္ဌေ။ ၃-ခု ၁-၃၆၀-ပိဋ္ဌေ။
 ၄-သံ ၁-၁၅-ပိဋ္ဌေ။ ၅-သပ္ပုရိသာဝဿယော (သိ၊ သျာ၊ က) ၆-အံ ၁-၃၄၁-ပိဋ္ဌေ။

အဓိဂတာနိ အဗျာပါဒေါ ဓမ္မပဒံ၊ ဒဿနုဿတိအာဟာရေပဋိကူလသညာ-
ဝသေန အဓိဂတာနိ သမ္မာသတိ ဓမ္မပဒံ၊ ဒသကသိဏအာနာပါနဝသေန
အဓိဂတာနိ သမ္မာသမာဓိ ဓမ္မပဒန္တိ။ **ဣမာ စတဿော ဘူမိယောတိ ဧကေကံ**
စတုက္ကဝသေနော ယောဇေတဗ္ဗံ။

ဘူမိနာနတ္တဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၉-ဓမ္မနာနတ္တဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၇၃။ ဓမ္မနာနတ္တဉာဏနိဒ္ဒေသေ ကမ္မပထေတိ ကမ္မာနိ စ တာနိ ပထာ
စ အပါယဂမနာယာတိ ကမ္မပထာ၊ တေ ကမ္မပထေ။ ဒသ ကုသလ-
ကမ္မပထာ နာမ ပါဏာတိပါတာ အဒိန္နာဒါနာ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ဝေရ-
မဏီတိ တိဏိ ကာယသုစရိတာနိ၊ မုသာဝါဒါ ပိသုဏာယ ဝါစာယ ဖရုသာယ
ဝါစာယ သမ္ပပ္ပလာပါ ဝေရမဏီတိ စတ္တာရိ ဝစီသုစရိတာနိ၊ အနဘိဇ္ဈာ
အဗျာပါဒေါ သမ္မာဒိဋ္ဌိတိ တိဏိ မနောသုစရိတာနိ။ ဒသ အကုသလကမ္မပထာ
နာမ ပါဏာတိပါတော အဒိန္နာဒါနံ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရောတိ တိဏိ ကာယ-
ဒုစရိတာနိ၊ မုသာဝါဒေါ ပိသုဏာ ဝါစာ ဖရုသာ ဝါစာ သမ္ပပ္ပလာပေါတိ
စတ္တာရိ ဝစီဒုစရိတာနိ၊ အဘိဇ္ဈာ ဗျာပါဒေါ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတိ တိဏိ မနောဒုစရိတာနိ။
ကုသလာကုသလာပိ စ ပဋိသန္ဓိဇနကာယေဝ ကမ္မပထာတိ ဝုတ္တာ၊ ဝုတ္တာဝ-
သေသာ ပဋိသန္ဓိဇနနေ အနေကန္တိကတ္တာ ကမ္မပထာတိ န ဝုတ္တာ။ ဩဠာရိက-
ကုသလာကုသလဂဟဏေနေဝ သေသကုသလာကုသလာပိ ဂဟိတာတိ
ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ရူပန္တိ ဘူတောပါဒါယဘေဒတော အဠာဝိသတိဝိဓံ ရူပံ။ ဝိပါကန္တိ
ကာမာဝစရကုသလဝိပါကာနံ သောဠသန္တံ၊ အကုသလဝိပါကာနံ သတ္တန္တဉ္စ
ဝသေန တေဝိသတိဝိဓံ ဝိပါကံ။ ကိရိယန္တိ တိဏ္ဏမဟေတုကကိရိယာနံ၊ အဠန္တံ
သဟေတုကကိရိယာနဉ္စ ဝသေန ဧကာဒသဝိဓံ ကာမာဝစရကိရိယံ။ ဝိပါကာ-
ဘာဝတော ကိရိယာမတ္တာတိ ကိရိယာ။ ဧတ္တာဝတာ ကာမာဝစရမေဝ ရူပါ-
ဗျာကတဝိပါကာဗျာကတကိရိယာဗျာကတဝသေန ဝုတ္တံ။

ဣဓဋ္ဌဿာတိ ဣမသ္မိံ လောကေ ဌိတဿ။ ယေဘုယျေန မနုဿလောကေ
ဗျာနဘာဝနာသတ္တာဝတော မနုဿလောကဝသေန ဝုတ္တံ၊ ဗျာနာနိ ပန ကဒါစိ
ကရဟစိ ဒေဝလောကေပိ လဗ္ဘန္တိ၊ ရူပိ မြဟ္မလောကေပိ တတြူပပတ္တိကဟေဠူ-
ပပတ္တိကဥပရူပပတ္တိကာနံ ဝသေန လဗ္ဘန္တိ။ သုဒ္ဓါဝါသေ ပန အရူပါဝစရေ စ

ဟေဋ္ဌပပတ္တိကာ နတ္ထိ။ ရူပါရူပါဝစရေသု အဘာဝိတဇ္ဈာနာ ဟေဋ္ဌာ နိဗ္ဗတ္တ-
 မာနာ ကာမာဝစရသုဂတိယံယေဝ နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ န ဒုဂ္ဂတိယံ။ **တတြပပန္နဿာတိ**
 ဝိပါကဝသေန မြဟ္မလောကေ ဥပပန္နဿ ပဋိသန္တိဘဝဂ်စုတိဝသေန ဝတ္တမာနာနိ
 စတ္တာရိ ဝိပါကဇ္ဈာနာနိ။ ရူပါရူပါဝစရဇ္ဈာနသမာပတ္တိသု ကိရိယာဗျာကတာနိ
 န ဝတ္တာနိ။ ကိဉ္စာပိ န ဝတ္တာနိ၊ အထ ခေါ ကုသလေဟိ သမာနပဝတ္တိတ္တာ
 ကုသလေသု ဝုတ္တေသု ဝုတ္တာနေဝ ဟောန္တိတိ ဝေဒိတဗျာနိ။ ယထာ ပဋ္ဌာနေ
 “ကုသလာကုသလေ နိရုဒ္ဓေ ဝိပါကော တဒါရမ္မဏတာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ”တိ
 ကုသလဇဝနဂ္ဂဟဏေနေဝ ကိရိယဇဝနံ သင်္ဂဟိတံ၊ ဧဝမိဓာပိ ဒဠဗ္ဗံ။
သာမညဖလာနိတိ စတ္တာရိ သာမညဖလာနိ။ ဧတေန လောကုတ္တရ-
 ဝိပါကာဗျာကတံ ဝုတ္တံ။ **နိဗ္ဗာနန္တိ** နိဗ္ဗာနာဗျာကတံ။

ပါမောဇ္ဇမူလကာတိ ပါမောဇ္ဇံ မူလံ အာဒိ ဧတေသန္တိ ပါမောဇ္ဇမူလကာ၊
 ပါမောဇ္ဇာဒိကာတိ အတ္ထော။ ပါမောဇ္ဇေန ဟိ သမာဂတာနေဝ ဟောန္တိ။
အနိစ္စတော မနသိကရောတော ပါမောဇ္ဇံ ဇာယတိတိ ဧတ္ထ ယောနိသော-
 မနသိကရောတောယေဝ ပါမောဇ္ဇံ ဇာယတိ၊ န အယောနိသောမနသိကရော-
 တော။ အယောနိသောမနသိကရောတော ကုသလုပ္ပတ္တိယေဝ နတ္ထိ၊ ပဂေဝ
 ဝိပဿနာ။ ကသ္မာ သရူပေန ဝုတ္တန္တိ စေ? ပါမောဇ္ဇဿ ဗလဝဘာဝဒဿနတ္ထံ။
 ပါမောဇ္ဇေ ဟိ အသတိ ပန္နေသု စ သေနာသနေသု အဓိကုသလေသု စ ဓမ္မေသု
 အရတိ ဥက္ကဏ္ဍိတာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဧဝံ သတိ ဘာဝနာယေဝ ဥက္ကမတိ။ ပါမောဇ္ဇေ
 ပန သတိ အရတိအဘာဝတော ဘာဝနာပါရိပူရိ ဂစ္ဆတိ။ ယောနိသော-
 မနသိကာရဿ ပန မူလဘာဝေန ဘာဝနာယ ဗဟူပကာရတ္ထံ ဒဿေတုံ ဥပရိ
 နဝကံ ဝက္ခတိ။

“ယတော ယတော သမ္မသတိ၊ ခန္ဓာနံ ဥဒယဗ္ဗယံ။
 လဘတိ ဝီတိပါမောဇ္ဇံ၊ အမတံ တံ ဝိဇာနတ”န္တိ ၂—

ဝစနတော ဝိပဿကဿ ဝိပဿနာပစ္စယာ ပါမောဇ္ဇံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဣဓ
 ပန ကလာပသမ္ပသနပစ္စယာ ပါမောဇ္ဇံ ဂဟေတဗ္ဗံ။ ပမုဒိတဿ ဘာဝေါ
 ပါမောဇ္ဇံ၊ ဒုဗ္ဗလာ ဝီတိ။ အာဒိကမ္မတ္ထေ ပ-ကာရော ဒဠဗ္ဗော။ **ပမုဒိတဿာတိ**
 တေန ပါမောဇ္ဇေန ပမုဒိတဿ တုဠဿ။ ပမောဒိတဿာတိပိ ပါဠော၊ သော-
 ယေဝတ္ထော။ **ဝီတိတိ** ဗလဝဝီတိ။ **ဝီတိမနဿာတိ** ဝီတိယုတ္တမနဿ။ ယုတ္တ-
 သဒ္ဓဿ လောပေါ ဒဠဗ္ဗော ယထာ အဿရထောတိ။ **ကာယောတိ** နာမ-
 ကာယော၊ ရူပကာယေန သဟ ဝါ။ **ပဿန္တတိ** ဝုပသန္တဒရထော ဟောတိ။

၁-အဘိ ၈-၁၃၃-၁၃၄-ပိဋေသု။ ၂-၃ ၁-၆၇-ပိဋေ ဓမ္မပဒေ။

ပဿဒ္ဓကာယောတိ ဥဘယပဿဒ္ဓိယောဂေန နိဗ္ဗုတကာယော။ သုခံ ဝေဒေ-
 တီတိ စေတသိကံ သုခံ ဝိန္ဒတိ၊ ကာယိကသုခေန သဟ ဝါ။ သုခိနောတိ
 သုခသမင်္ဂိယ။ စိတ္တံ သမာဓိယတီတိ စိတ္တံ သမံ အာဓိယတိ၊ ဧကဂ္ဂံ ဟောတိ။
 သမာဟိတေ စိတ္တောတိ ဘာဝေနဘာဝလက္ခဏတ္ထေ ဘုမ္မဝစနံ။ စိတ္တသမာဟိတ-
 ဘာဝေန ဟိ ယထာဘူတဇာနနံ လက္ခိယတိ။ ယထာဘူတံ ပဇာနာတီတိ
 ဥဒယဗ္ဗယဉာဏာဒိဝသေန သင်္ခါရံ ယထာသဘာဝံ ဇာနာတိ။ ပဿတီတိ တံ-
 ယေဝ စက္ခုနာ ဒိဋ္ဌိ ဝိယ ဖုဋ္ဌိ ကတ္တာ ပညာစက္ခုနာ ပဿတိ။ နိဗ္ဗိန္ဒတီတိ နဝ-
 ဝိဝေပဿနာဉာဏယောဂေန သင်္ခါရေသု ဥက္ကဏ္ဍတိ။ နိဗ္ဗိန္ဒံ ဝိရဇ္ဇတီတိ တံ
 ဝိပဿနံ သိခံ ပါပေန္တော မဂ္ဂဉာဏယောဂေန သင်္ခါရေဟိ ဝိရတ္တော ဟောတိ။
 ဝိရာဂါ ဝိမုစ္စတီတိ ဝိရာဂသင်္ခါတမဂ္ဂဟေတု ဖလဝိမုတ္တိယာ နိဗ္ဗာနေ အဓိ-
 မောက္ခေန ဝိမုစ္စတိ။ ဧကသုစိပန ပေါတ္ထကေသုဗ္ဗမသ္မိံ ဝါရေ “သမာဟိတေန
 စိတ္တေန ဣဒံ ဒုက္ခန္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ”တိအာဒိ သစ္စနယော လိခိတော၊
 သောပိ စ ဧကသုစိပေါတ္ထကေသု “ဣဒံ ဒုက္ခန္တိ ယောနိသော မနသိ ကရောတိ”တိ-
 အာဒိနာ နယေန လိခိတော။ ဝါရဒ္ဒယေပိ ဗျဉ္ဇနတောယေဝ ဝိသေသော၊ န
 အတ္ထတော။ “နိဗ္ဗိန္ဒံ ဝိရဇ္ဇတိ”တိ ဟိ မဂ္ဂဉာဏဿ ဝုတ္တတ္တာ မဂ္ဂဉာဏေ စ
 သိဒ္ဓေ စတုသစ္စာဘိသမယကိစ္စံ သိဒ္ဓမေဝ ဟောတိ။ တသ္မာ စတုသစ္စနယေန
 ဝုတ္တဝါရောပိ ဣမိနာ ဝါရေန အတ္ထတော အဝိသိဋ္ဌောယေဝ။

၇၄။ ဣဒါနိ အနိစ္စတောတိအာဒိဟိ အာရမ္မဏဿ အဝိသေသေတွာ
 ဝုတ္တတ္တာ အာရမ္မဏံ ဝိသေသေန္တော ဂ္ဂပံ အနိစ္စတော မနသိ ကရောတီတိ-
 အာဒိမာဟ။ ယောနိသောမနသိကာရမူလကာတိ ယောနိသောမနသိကာရော
 မူလံ ပတိဋ္ဌာ ဧတေသန္တိ ယောနိသောမနသိကာရမူလကာ။ ယောနိသော-
 မနသိကာရံ မုဋ္ဌိတွာယေဝ ဟိ ပါမောဇ္ဇာဒယော နဝ န ဟောန္တိ။ သမာဟိ-
 တေန စိတ္တေနာတိ ကာရဏဘူတေန စိတ္တေန။ ယထာဘူတံ ပဇာနာတီတိ
 ပညာယ ပဇာနာတိ။ “ဣဒံ ဒုက္ခန္တိ ယောနိသော မနသိ ကရောတိ”တိ ဝုစ္စ-
 မာနေ အနုဿဝဝသေန ပုဗ္ဗဘာဝသစ္စာနုဗောဓောပိ သင်္ဂယတိ။ ယောနိသော-
 မနသိကာရောတိ စ ဥပါယေန မနသိကာရော။

ဓာတုနာနတ္တံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဖဿနာနတ္တန္တိ စက္ခာဒိဓာတုနာနတ္တံ ပဋိစ္စ
 စက္ခုသမ္ပဿာဒိနာနတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ အတ္ထော။ ဖဿနာနတ္တံ ပဋိစ္စာတိ စက္ခု-
 သမ္ပဿာဒိနာနတ္တံ ပဋိစ္စ။ ဝေဒနာနာနတ္တန္တိ စက္ခုသမ္ပဿဇာဒိဝေဒနာနာနတ္တံ။
 သညာနာနတ္တန္တိ ကာမသညာဒိနာနတ္တံ။ သင်္ကပ္ပနာနတ္တန္တိ ကာမသင်္ကပ္ပါဒိ-
 နာနတ္တံ။ ဆန္ဒနာနတ္တန္တိ သင်္ကပ္ပနာနတ္တတာယ ဂ္ဂပေ ဆန္ဒော သဒ္ဓေ ဆန္ဒောတိ

ဧဝံ ဆန္ဒနာနတ္ထံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ပရိဋ္ဌာဟနာနတ္ထန္တိ ဆန္ဒနာနတ္ထတာယ ရူပပရိဋ္ဌာ-
ဟော သဒ္ဓပရိဋ္ဌာဟောတိ ဧဝံ ပရိဋ္ဌာဟနာနတ္ထံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ပရိယေသနာ-
နာနတ္ထန္တိ ပရိဋ္ဌာဟနာနတ္ထတာယ ရူပပရိယေသနာဒိနာနတ္ထံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ လာဘ-
နာနတ္ထန္တိ ပရိယေသနာနာနတ္ထတာယ ရူပပဋိလာဘာဒိနာနတ္ထံ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ။

ဓမ္မနာနတ္ထဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂၀-၂၄-ဉာဏပဉ္စကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၇၅။ ဉာဏပဉ္စကနိဒ္ဒေသေ တေသံ ပဉ္စန္ဓံ ဉာဏာနံ အနုပုဗ္ဗသမ္ပန္နသမ္ဘာဝ-
တော ဧကတောဝ ပုစ္ဆာဝိဿဇ္ဇနာနိ ကတာနံ။ အဘိညာတာ ဟောန္တိတိ
ဓမ္မသဘာဝလက္ခဏာဇာနနဝသေန သုဠု ဉာဘာ ဟောန္တိ။ ဉာတာ ဟောန္တိတိ
ဉာတပရိညာဝသေန သဘာဝတော ဉာတတ္တာ ဉာတာ နာမ ဟောန္တိ။ ယေန
ဉာဏေန တေ ဓမ္မာ ဉာတာ ဟောန္တိ။ တံ ဉာတဠေန ဉာဏံ၊ ပဇာနနဠေန
ပညာတိ သမ္ပန္နော။ ဣမိနာဝ နယေန သေသဉာဏာနိပိ ယောဇေတဗ္ဗာနိ။
ပရိညာတာ ဟောန္တိတိ သာမညလက္ခဏာဝသေန သမန္တတော ဉာတာ ဟောန္တိ။
တိရိတာ ဟောန္တိတိ တိရဏပရိညာဝသေန အနိစ္စာဒိတော ဥပပရိက္ခိတာ
သမာပိတာ နာမ ဟောန္တိ။ ပဟိနာ ဟောန္တိတိ အနိစ္စာနုပဿနာဒိနာ
ဉာဏေန နိစ္စသညာဒယော ဘင်္ဂါနုပဿနတော ပဠာယ ပဟိနာ ဟောန္တိ။
ပရိစ္စတ္တာ ဟောန္တိတိ ပဟာနဝသေနော ဆဒ္ဓိတာ နာမ ဟောန္တိ။ ဘာဝိတာ
ဟောန္တိတိ ဝဗ္ဗိတာ ပရိဘာဝိတာ စ ဟောန္တိ။ ဧကရသာ ဟောန္တိတိ
သင်္ကိစ္စသာဓနပဋိပက္ခပဟာနေန ဧကင်္ကိစ္စာ ဟောန္တိ။ ပစ္စနိကတော ဝါ
ဝိမုတ္တိဝသေန ဝိမုတ္တိရသေန ဧကရသာ ဟောန္တိ။ သန္တိကတာ ဟောန္တိတိ
ပဋိလာဘဝသေန ဖလဓမ္မော ပဋိဝေဓဝသေန နိဗ္ဗာနဓမ္မောတိ ပစ္စက္ခကတာ
ဟောန္တိ။ ဖဿိတာ ဟောန္တိတိ ပဋိလာဘဖုသနေန ပဋိဝေဓဖုသနေန စ
ဖဿိတာ အနုဘူတာ ဟောန္တိ။ ဣမာနိ ပဉ္စ ဉာဏာနိ ဟေဠာ သုတမယ-
ဉာဏဝသေန ဝုတ္တာနိ၊ ဣဓ သင်္ကိစ္စသာဓနဝသေန။

ဉာဏပဉ္စကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂၅-၂၈-ပဋိသန္တိဒါဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၇၆။ ပဋိသန္တိဒါဉာဏနိဒ္ဒေသေ ယသ္မာ ဓမ္မေ အဝုတ္တေ တဿ ကိစ္စံ န
သက္ကာ ဝတ္တံ၊ တသ္မာ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာနံ ပဋိပင်္ဂိ အနာဒိယိတွာ ပဌမံ ဓမ္မာ နိဒ္ဓိဋ္ဌာ။

ဓမ္မာဒိနံ အတ္တာ ဝုတ္တာယေဝ။ သန္တိန္ဒြိယံ ဓမ္မောတိအာဒိဟိ ဓမ္မသဒ္ဓပရိယာပန္နော
ဓမ္မေ ဝတွာ နာနတ္တသဒ္ဓဿ အတ္ထံ ဒဿေန္တော အညော သန္တိန္ဒြိယံ ဓမ္မောတိ-
အာဒိမာဟ။ “အညော ဓမ္မော”တိ ဟိ ဝုတ္တေ ဓမ္မာနံ နာနတ္တံ ဒဿိတံ ဟောတိ။
ပဋိဝိဒိတာတိ အဘိမုခဘာဝေန ဝိဒိတာ ပါကဋ္ဌာ နာမ ဟောန္တိ။ တေန
ပဋိသန္တိဒါပဒဿ အတ္ထော ဝုတ္တော။ အဓိမောက္ခဋ္ဌော အတ္ထောတိအာဒိဟိ
တေသံ သဒ္ဓါဒိနံ အဓိမုစ္စနာဒိကိစ္စံ အတ္ထော နာမာတိ ဒဿေတိ။ သန္တုဿေတုန္တိ
ပရံ ဉာပေတုကာမဿ ပရံ သန္တုဿေတုံ။ ပရဿ ပန ဝစနံ သုဏန္တဿာပိ
လတ္တတိယေဝ။ ဗျဉ္ဇနနိရုတ္တာဘိလာပိတိ နာမဗျဉ္ဇနံ နာမနိရုတ္တိ နာမာဘိ-
လာပေ။ နာမံ ဟိ အတ္ထံ ဗျဉ္ဇယတိတိ ဗျဉ္ဇနံ၊ “သင်္ခတမဘိသင်္ခရေန္တိတိ ခေါ
ဘိက္ခဝေ တသ္မာ သင်္ခါရာတိ ဝုစ္စန္တိ”တိ^၁ ဧဝံ နိဒ္ဒါရေတွာ သဟေတုကံ ကတွာ
ဝုစ္စမာနတ္တံ နိရုတ္တိ၊ အဘိလပီယတိ ဧတေန အတ္ထောတိ အဘိလာပေတိ
ဝုစ္စတိ။

နာမဉ္ဇ နာမေတံ စတုဗ္ဗိဓံ သာမညနာမံ ဂုဏနာမံ ကိတ္တိမနာမံ ဩပပါတိက-
နာမန္တိ။ တတ္ထ ပဌမကပ္ပိကေသု မဟာဇနေန သမ္မန္တိတွာ ဌပိတတ္တာ “မဟာ-
သမ္မတော”တိ ရညော နာမံ သာမညနာမံ။ ယံ သန္တာယ ဝုတ္တံ “မဟာဇနသမ္မ-
တောတိ ခေါ ဝါသေဋ္ဌ ‘မဟာသမ္မတော မဟာသမ္မတော’တွေဝ ပဌမံ အက္ခရံ
ဥပနိဗ္ဗတ္တ”န္တိ^၂။ “ဓမ္မကထိကော ပံသုကူလိကော ဝိနယဓရော တိပိဋကဓရော
သဒ္ဓေါ သတော”တိ ဧဝရူပံ ဂုဏတော အာဂတနာမံ ဂုဏနာမံ။ “ဘဂဝါ
အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ”တိအာဒိနိပိ တထာဂတဿ အနေကာနိ နာမသတာနိ
ဂုဏနာမာနေဝ။ တေန ဝုတ္တံ—

“အသင်္ချေယျာနိ နာမာနိ၊ သဂုဏေန မဟေသိနော။
ဂုဏေဟိ နာမမုဒ္ဓေယျံ၊ အပိ နာမသဟဿတော”တိ။

ယံ ပန ဇာတဿ ကုမာရကဿ နာမဂ္ဂဟဏဒိဝသေ ဒက္ခိဏေယျာနံ
သက္ကာရံ ကတွာ သမိပေ ဌိတာ ဉာတကာ ကပ္ပေတွာ ပကပ္ပေတွာ “အယံ
အသုကော နာမာ”တိ နာမံ ကရေန္တိ၊ ဣဒံ ကိတ္တိမနာမံ။ ယာ ပန ပုရိမပညတ္တိ
အပရပညတ္တိယံ ပတတိ၊ ပုရိမဝေါဟာရေ ပစ္စိမဝေါဟာရေ ပတတိ။ သေယျ-
ထိဒံ၊ ပုရိမကပ္ပေပိ စန္ဒော စန္ဒောယေဝ နာမ၊ ဧတရဟိပိ စန္ဒောယေဝ။
အတိတေ သုရိယော၊ သမုဒ္ဓေါ၊ ပထဝီ၊ ပဗ္ဗတော ပဗ္ဗတောယေဝ နာမ၊ ဧတရဟိပိ
ပဗ္ဗတောယေဝတိ၊ ဣဒံ ဩပပါတိကနာမံ။ ဣဒံ စတုဗ္ဗိဓမ္မိ နာမံ ဧကံ နာမမေဝ

ဟောတိ၊ တံ လောကသင်္ကေတမတ္တသိဒ္ဓံ ပရမတ္ထတော အဝိဇ္ဇမာနံ။ အညေပန “နာမံ နာမ အတ္တဇောတကော သဒ္ဓေါ”တိ ဝဒန္တိ။ ဗလဗောဇ္ဈင်္ဂမဂ္ဂင်္ဂါနံ ဝုတ္တနယာနုသာရေနော အတ္ထော ဝေဒိတဗျော။

ပဋိသတ္တိဒါဗြဟ္မနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂၉-၃၁-ဗြဟ္မတ္တယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၇၈။ ဗြဟ္မတ္တယနိဒ္ဒေသေ နိမိတ္တန္တိ သင်္ခါရနိမိတ္တံ။ အနိမိတ္တေတိ သင်္ခါရ-
နိမိတ္တပဋိပက္ခေ နိဗ္ဗာနေ။ အဓိမုတ္တတ္တာတိ တန္တိန္ဒဘာဝေန စိတ္တဿ ဝိဿဋ္ဌတ္တာ။
ဖုဿ ဖုဿ ဝယံ ပဿတိတိ သင်္ခါရနိမိတ္တံ ဗြဟ္မေန ဖုသိတွာ ဖုသိတွာ တဿ
ဘင်္ဂံ ဝိပဿနာဗြဟ္မေနော ပဿတိ။ ဧတေန ဘင်္ဂါနုပဿနာ သိဒ္ဓါ။ သာ
အနိစ္စာနုပဿနံ သာဓေတိ၊ အနိစ္စဿ ဒုက္ခတ္တာ သာ ဒုက္ခာနုပဿနံ၊ ဒုက္ခဿ
အနတ္တတ္တာ သာ အနတ္တာနုပဿနန္တိ ဧဝမေတ္ထ တိဿော အနုပဿနာ ဝုတ္တာ
ဟောန္တိ။ အနိမိတ္တာ ဝိဟာရေတိ နိမိတ္တံ ဘယတော ဒိဋ္ဌတ္တာ သော
ဝိပဿနတ္တယဝိဟာရေ အနိမိတ္တဝိဟာရေ နာမ ဟောတိ။ ပဏိဓိန္တိ တဏှံ။
အပ္ပဏိဟိတေတိ တဏှာပဋိပက္ခေ နိဗ္ဗာနေ။ အဘိနိဝေသန္တိ အတ္တာဘိနိဝေသံ။
သုညတေတိ အတ္တဝိရဟိတေ နိဗ္ဗာနေ။ သုညတောတိ သုညံယေဝ သုညတော။
ပဝတ္တံ အဇ္ဈုပေက္ခိတွာတိ ဝိပါကပ္ပဝတ္တံ သင်္ခါရပေက္ခာယ အဇ္ဈုပေက္ခိတွာ။
သုဂတိသင်္ခါတဝိပါကပ္ပဝတ္တာဘိနန္ဒိနော ဟိ သတ္တာ။ အယံ ပန ဖလသမာပတ္တိံ
သမာပဇ္ဇိတုကာမော တံ ပဝတ္တံ၊ သဗ္ဗန္ဓ သင်္ခါရဂတံ အနိစ္စာဒိတော ပဿိတွာ
အဇ္ဈုပေက္ခတိယေဝ။ ဧဝံ ဟိ ဒိဋ္ဌေ ဖလသမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇိတုံ သက္ကောတိ၊
န အညထာ။ အာဝဇ္ဇိတွာတိ အာဝဇ္ဇနေန အာဝဇ္ဇိတွာ။ သမာပဇ္ဇတိတိ ဖလ-
သမာပတ္တိံ ပဋိပဇ္ဇတိ။ အနိမိတ္တာ သမာပတ္တိတိ နိမိတ္တံ ဘယတော ဒိဋ္ဌာ
သမာပန္နတ္တာ အနိမိတ္တာ သမာပတ္တိ နာမ။ အနိမိတ္တဝိဟာရသမာပတ္တိတိ
ဝိပဿနာဝိဟာရဝသေန စ ဖလသမာပတ္တိဝသေန စ တဒုဘယံ နာမ ဟောတိ။

၇၉။ ဣဒါနိ သင်္ခါရနိမိတ္တမေဝ ဝိဘဇိတွာ ဒဿေန္တော ဣပနိမိတ္တန္တိအာဒိ-
မာဟ။ ဇရာမရဏဂ္ဂဟဏေ ဝတ္တဗ္ဗံ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တမေဝ။ “အညော အနိမိတ္တဝိဟာ-
ရော”တိအာဒိဟိ ဝုတ္တေယေဝ နိဂမေတွာ ဒဿေတိ။ သင်္ခေပေန ဝိဟာရဋ္ဌေ
ဗြဟ္မံ နာမ ဖလသမာပတ္တိယာ ပုဗ္ဗဘာဂေ သင်္ခါရပေက္ခာဗြဟ္မေန ဌိတဿ
ဝိပဿနာဝိဟာရနာနတ္ထေ ဗြဟ္မံ။ သမာပတ္တဋ္ဌေ ဗြဟ္မံ နာမ ဖလသမာပတ္တိ-
နာနတ္ထေ ဗြဟ္မံ။ ဝိဟာရသမာပတ္တဋ္ဌေ ဗြဟ္မံ နာမ တဒုဘယနာနတ္ထေ ဗြဟ္မံ။

ဝိပဿနာဝိဟာရေနေဝ ဝိတိနာမေတုကာမော ဝိပဿနာဝိဟာရမေဝ ပဝတ္တေတိ၊ ဖလသမာပတ္တိဝိဟာရေနေဝ ဝိတိနာမေတုကာမော ဝိပဿနာ- ပဋိပါဋိယာ ဥဿက္ကိတွာ ဖလသမာပတ္တိဝိဟာရမေဝ ပဝတ္တေတိ၊ တဒုဘယေန ဝိတိနာမေတုကာမော တဒုဘယံ ပဝတ္တေတိ။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလာဓိပ္ပာယ်ဝသေန တိဝိဓံ ဇာတံ။ သေသမေတ္ထ ဝတ္တဗ္ဗံ သင်္ခါရုပေက္ခာဗြဟ္မနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာယံ ဝုတ္တမေဝ။

ဗြဟ္မတ္ထယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃၂-အာနန္ဒရိကသမာဓိဗြဟ္မနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၇၀။ *အာနန္ဒရိကသမာဓိဗြဟ္မနိဒ္ဒေသေ နေက္ခမ္မဝသေနာတိအာဒိသု နေက္ခမ္မအဗျာပါဒအာလောကသညာ အဝိက္ခေပဓမ္မဝတ္ထာနဗြဟ္မပါမောဇ္ဇာနိ သုက္ခဝိပဿကဿ ဥပစာရဇ္ဈာနသမ္ပယုတ္တာ တဿ တဿ ကိလေသဿ ဝိပက္ခာတာ သတ္တ ဓမ္မာ ဧကစိတ္တသမ္ပယုတ္တာ ဧဝ။ စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတာ အဝိက္ခေပေါတိ ဧကဂ္ဂဿ ဘာဝေါ ဧကဂ္ဂတာ၊ နာနာရမ္ပဏေ န ဝိက္ခိပတိ တေန စိတ္တန္တိ အဝိက္ခေပေါ၊ စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတာသင်္ခါတော အဝိက္ခေပေါတိ အတ္ထော။ သမာဓိတိ ဧကာရမ္ပဏေ သမံ အာဓိယတိ တေန စိတ္တန္တိ သမာဓိ နာမာတိ အတ္ထော။ တဿ သမာဓိဿ ဝသေနာတိ ဥပစာရသမာဓိနာပိ သမာဟိတစိတ္တဿ ယထာဘူတာဝဗောဓတော ဝုတ္တပ္ပကာရဿ သမာဓိဿ ဝသေန။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဗြဟ္မန္တိ မဂ္ဂဗြဟ္မံ ယထာက္ကမေန ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဒီယန္တိတိ သမုစ္ဆေဒဝသေန ဒီယန္တိ။ ဣတိတိ ဝုတ္တပ္ပကာရဿ အတ္ထဿ နိဂမနံ။ ပဌမံ သမထောတိ ပုပ္ဖဘာဂေ သမာဓိ ဟောတိ။ ပစ္ဆာ ဗြဟ္မန္တိ အပရဘာဂေ မဂ္ဂက္ခဏေ ဗြဟ္မံ ဟောတိ။

ကာမာသဝေါတိ ပဉ္စကာမဂုဏိကရာဂေါ။ အဝါသဝေါတိ ရူပါရူပ- ဘဝေသု ဆန္ဒရာဂေါ ဈာနနိကန္တိ သဿတဒိဋ္ဌိသဟဇာတော ရာဂေါ ဘဝ- ဝသေန ပတ္တနာ။ ဒိဋ္ဌာသဝေါတိ ဒွါသဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌိယော။ အဝိဇ္ဇာသဝေါတိ ဒုက္ခာ- ဒိသု အဋ္ဌသု ဌာနေသု အညာဏံ။ ဘုမ္မဝစနေန ဩကာသပုစ္ဆံ ကတွာ “သောတာပတ္တိမဂ္ဂေနာ”တိအာဒိနာ အာသဝက္ခယကရေန မဂ္ဂေန အာသ- ဝက္ခယံ ဒသေတွာ “တ္ထော”တိ ဩကာသဝိသုဇ္ဇနံ ကတံ၊ မဂ္ဂက္ခဏေတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အနဝသေသောတိ နတ္ထိ ဧတဿ အဝသေသောတိ အန- ဝသေသော။ အပါယဂမနိယောတိ နိရယတိရစ္ဆာနယောနိပေတ္တိဝိသယာ- သုရကာယာ စတ္တာရော သုခသင်္ခါတာ အယာ အပေတတ္တာ အပါယာ၊ ယဿ

သံဝိဇ္ဇတိ၊ တံ ပုဂ္ဂလံ အပါယေ ဂမေတိတိ အပါယဂမနိယော။ အာသဝက္ခယ-
ကထာ ဒုဘတောဝုဋ္ဌာနကထာယံ ဝုတ္တာ။

အဝိက္ခေပဝသေနာတိ ပဝတ္တမာနဿ သမာဓိဿ ဥပနိဿယဘူတသမာ-
ဓိဝသေန။ ပထဝီကသိဏဝသေနာတိအာဒိသု ဒသ ကသိဏာနိ တဒါရမ္မဏိက-
အပ္ပနာသမာဓိဝသေန ဝုတ္တာနိ၊ ဗုဒ္ဓါနုဿတိအာဒယော မရဏဿတိ ဥပ-
သမာနုဿတိ စ ဥပစာရဇ္ဈာနဝသေန ဝုတ္တာ၊ အာနာပါနဿတိ ကာယဂတာ-
သတိ စ အပ္ပနာသမာဓိဝသေန ဝုတ္တာ၊ ဒသ အသုဘာ ပဌမဇ္ဈာနဝသေန ဝုတ္တာ။

ဗုဒ္ဓံ အာရဟန္တ ဥပ္ပန္နာ အနုဿတိ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ။ “ဣတိပိ သော ဘဂဝါ
အရဟ”န္တိအာဒိဗုဒ္ဓဂုဏာရမ္မဏာယံ သတိယာ ဧတံ အဓိဝစနံ၊ တဿာ
ဗုဒ္ဓါနုဿတိယာ ဝသေန။ တထာ ဓမ္မံ အာရဟန္တ ဥပ္ပန္နာ အနုဿတိ ဓမ္မာနုဿတိ။
“သ္မာက္ခာတော ဘဂဝတာ ဓမ္မော”တိအာဒိဓမ္မဂုဏာရမ္မဏာယံ သတိယာ ဧတံ
အဓိဝစနံ။ သံဃံ အာရဟန္တ ဥပ္ပန္နာ အနုဿတိ သံဃာနုဿတိ။ “သုပ္ပုဋ္ဌိပန္နော
ဘဂဝတော သာဝကသံဃော”တိအာဒိသံဃဂုဏာရမ္မဏာယံ သတိယာ ဧတံ
အဓိဝစနံ။ သီလံ အာရဟန္တ ဥပ္ပန္နာ အနုဿတိ သီလနုဿတိ။ အတ္တနော
အခဏ္ဍတာဒိသီလဂုဏာရမ္မဏာယံ သတိယာ ဧတံ အဓိဝစနံ။ စာဂံ အာရဟန္တ
ဥပ္ပန္နာ အနုဿတိ စာဂါနုဿတိ။ အတ္တနော မုတ္တစာဂတာဒိစာဂဂုဏာ-
ရမ္မဏာယံ သတိယာ ဧတံ အဓိဝစနံ။ ဒေဝတာ အာရဟန္တ ဥပ္ပန္နာ အနုဿတိ
ဒေဝတာနုဿတိ။ ဒေဝတာ သက္ခိဋ္ဌာနေ ဌပေတွာ အတ္တနော သဒ္ဓါဒိဂုဏာ-
ရမ္မဏာယံ သတိယာ ဧတံ အဓိဝစနံ။ အာနာပါနေ အာရဟန္တ ဥပ္ပန္နာ သတိ
အာနာပါနုဿတိ။ အာနာပါနိမိတ္တာရမ္မဏာယံ သတိယာ ဧတံ အဓိဝစနံ။
မရဏံ အာရဟန္တ ဥပ္ပန္နာ သတိ မရဏဿတိ။ ဧကဘဝပရိယာပန္နဇိဝိတိန္ဒြိ-
ယုပစ္ဆေဒသင်္ခါတမရဏာရမ္မဏာယံ သတိယာ ဧတံ အဓိဝစနံ။ ကုမ္ဘိတာနံ
ကေသာဒိနံ ပဋိကူလာနံ အာယတ္တာ အာကရတ္တာ ကာယောတိသင်္ခါတေ
သရီရေ ဂတာ ပဝတ္တာ၊ တာဒိသံ ဝါ ကာယံ ဂတာ သတိ ကာယဂတာသတိ။
“ကာယဂတာသတိ”တိ ဝတ္တဗ္ဗေ ရဿံ အကတွာ “ကာယဂတာသတိ”တိ
ဝုတ္တာ။ တထေဝ ဣဓာပိ ကာယဂတာသတိဝသေနာတိ ဝုတ္တံ။ ကေသာဒိကေသု
ကာယကောဋ္ဌာသေသု ပဋိကူလနိမိတ္တာရမ္မဏာယံ သတိယာ ဧတံ အဓိဝစနံ။
ဥပသမံ အာရဟန္တ ဥပ္ပန္နာ အနုဿတိ ဥပသမာနုဿတိ။ သဗ္ဗဒုက္ခုပသမာ-
ရမ္မဏာယံ သတိယာ ဧတံ အဓိဝစနံ။ ဒသ အသုဘာ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တတ္တာ။

၁-မ ၁-၄၅၊ အံ ၁-၂၀၈-၂၀၉၊ အံ ၃-၂၀၆-ပိဋ္ဌာဒိသု။

၈၁။ ဒီဃံ အဿာသဝသေနာတိအာဒိနိ အပ္ပနုပစာရသမာဓိဘောဒိယေဝ ဒဿေတံ ဝုတ္တာနိ။ ဒီဃံ အဿာသဝသေနာတိ ဒီဃန္တိ ဝုတ္တအဿာသဝသေန။ “ဒီဃံ ဝါ အဿာသန္တော ဒီဃံ အဿာသမိတိ ပဇာနာတိ”တိ^၁ ဟိ ဝုတ္တံ။ သေနယော သေသေသုပိ။ သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီတိ သဗ္ဗဿ အဿာသပဿာသကာယဿ ပဋိသံဝေဒီ။ ပဿမ္ဘယံ ကာယသင်္ခါရန္တိ ဩဠာရိကံ အဿာသပဿာသသင်္ခါတံ ကာယသင်္ခါရံ ပဿမ္ဘေန္တော ဝုပသမေန္တော။ “ဒီဃံ ရဿံ သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ ပဿမ္ဘယံ ကာယသင်္ခါရ”န္တိ ဣမိနာဝ စတုက္ကေန အပ္ပနာသမာဓိ ဝုတ္တာ။ ဝီတိပဋိသံဝေဒီတိ ဝီတိ^၂ ပါကင်္ဂံ ကရောန္တော။ စိတ္တသင်္ခါရပဋိသံဝေဒီတိ သညာဝေဒနာသင်္ခါတံ စိတ္တသင်္ခါရံ ပါကင်္ဂံ ကရောန္တော။ အဘိပ္ပမောဒယံ စိတ္တန္တိ စိတ္တံ မောဒေန္တော။ သမာဒဟံ စိတ္တန္တိ အာရမ္မဏေ စိတ္တံ သမံ ဌပေန္တော။ ဝိမောစယံ စိတ္တန္တိ စိတ္တံ နိဝရဏာဒီဟိ ဝိမောစေန္တော။ ဝီတိပဋိသံဝေဒီ သုခပဋိသံဝေဒီ စိတ္တသင်္ခါရပဋိသံဝေဒီ ပဿမ္ဘယံ စိတ္တသင်္ခါရန္တိ စတုက္ကဉ္စ စိတ္တပဋိသံဝေဒီ အဘိပ္ပမောဒယံ စိတ္တံ သမာဒဟံ စိတ္တံ ဝိမောစယံ စိတ္တန္တိ စတုက္ကဉ္စ အပ္ပနာသမာဓိဝသေန ဝိပဿနာသမ္ပယုတ္တသမာဓိဝသေန စ ဝုတ္တာနိ။ အနိစ္စာနုပဿိတိ အနိစ္စာနုပဿနာဝသေန။ ဝိရာဂါနုပဿိတိ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာဝသေန။ နိရောဓာနုပဿိတိ ဘင်္ဂါနုပဿနာဝသေန။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿိတိ ဝုဠာနဂါမိနိဝိပဿနာဝသေန။ သာ ဟိ တဒဂံဝသေန သဒ္ဓိ^၃ ခန္ဓာဘိသင်္ခါရေဟိ ကိလေသေ ပရိစ္စတေ။ သင်္ခတဒေါသဒဿနေန စ တဗ္ဗိပရိတေ နိဗ္ဗာနေ တန္တိန္ဒာဘာယ ပက္ခန္တတိ။ ဣဒံ စတုက္ကံ ဝိပဿနာသမ္ပယုတ္တသမာဓိဝသေနဝ ဝုတ္တံ။ အဿာသဝသေန ပဿာသဝသေနာတိ စေတ္ထ အဿာသပဿာသပဝတ္တိမတ္တံ ဂဟေတွာ ဝုတ္တံ၊ န တဒါရမ္မဏကရဏဝသေန။ ဝိတ္တာရော ပနေတ္ထ အာနာပါနကထာယံ အာဝိဘဝိဿတိ။

အာနန္တရိကသမာဓိဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃၃-အရဏဝိဟာရဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၈၂။ အရဏဝိဟာရဉာဏနိဒ္ဒေသေ အနိစ္စာနုပဿနာဒယော ဝုတ္တတ္တာ။ သုညတော ဝိဟာရေတိ အနတ္တာနုပဿနာယ ဝုဋ္ဌိတဿ သုညတာကာရေန ဝပဝတ္တာ အရဟတ္တဖလသမာပတ္တိ။ အနိမိတ္တာ ဝိဟာရေတိ အနိစ္စာနုပဿနာယ ဝုဋ္ဌိတဿ အနိမိတ္တာကာရေန ဝပဝတ္တာ အရဟတ္တဖလသမာပတ္တိ။

၁-ဒီ ၂-၂၃၁၊ မ ၁-၇၀၊ မ ၃-၁၂၅-ပိဋ္ဌာဒီသု။

အပ္ပဏိဟိတော ဝိဟာရောတိ ဒုက္ခာနုပဿနာယ ဝုဋ္ဌိတဿ အပ္ပဏိဟိတာ-
 ကာရေန ပဝတ္တာ အရဟတ္တဖလသမာပတ္တိ။ သုညတေ အဓိမုတ္တတာတိ
 သုညတေ ဖလသမာပတ္တိယာ ပုဗ္ဗဘာဂပညာဝသေန အဓိမုတ္တတာ။ သေသ-
 ဒ္ဒယေပိ ဧသေဝ နယော။ ပဌမံ ဈာနန္တိအာဒိဟိ အရဟတ္တဖလသမာပတ္တိ^၀
 သမာပဇ္ဇိတုကာမဿ ဝိပဿနာယ အာရမ္မဏဘူတာ ဈာနသမာပတ္တိယော
 ဝုတ္တာ။ အရဟတောယေဝ ဟိ ဝိပဿနာဖလသမာပတ္တိပဏိတာဓိမုတ္တိဈာန-
 သမာပတ္တိယော သဗ္ဗကိလေသာနံ ပဟိနတ္တာ “အရဏဝိဟာရော”တိ ဝတ္ထု
 အရဟန္တိ။

ပဌမေန ဈာနေန နိဝရဏေ ဟရတိတိ အရဏဝိဟာရောတိ ပဌမဇ္ဈာန-
 သမာပိ ပဌမေန ဈာနေန နိဝရဏေ ဟရတိတိ တံ ပဌမံ ဈာနံ အရဏ-
 ဝိဟာရောတိ အတ္ထော။ သေသေသုပိ ဧသေဝ နယော။ အရဟတော
 နိဝရဏာဘာဝေပိ နိဝရဏဝိပက္ခတ္တာ ပဌမဿ ဈာနဿ နိဝရဏေ ဟရတိတိ
 ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဝိပဿနာဖလသမာပတ္တိပဏိတာဓိမုတ္တိဝသေန တိဓာ
 အရဏဝိဟာရညဏံ ဥဒ္ဓိသိတွာ ကသ္မာ ဈာနသမာပတ္တိယောဝ အရဏဝိဟာ-
 ရောတိ နိဒ္ဓိဋ္ဌာတိ စေ? ဥဒ္ဓေသဝသေနေဝ တာသံ တိဿန္တံ အရဏဝိဟာရ-
 တာယ သိဒ္ဓတ္တာ။ ဖလသမာပတ္တိဝိပဿနာယ ပန ဘူမိဘူတာနံ ဈာနသမာပတ္တိနံ
 အရဏဝိဟာရတာ အဝုတ္တေ န သိဇ္ဈတိ၊ တသ္မာ အသိဒ္ဓမေဝ သာဓေတုံ
 “ပဌမံ ဈာနံ အရဏဝိဟာရော”တိအာဒိ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တာသံ ဟိ
 အရဏဝိဟာရတာ ဥဒ္ဓေသဝသေန အသိဒ္ဓါပိ နိဒ္ဓေသေ ဝုတ္တတ္တာ သိဒ္ဓါတိ။
 တေသံ ဝါ ယောဇိတနယေနေဝ “အနိစ္စာနုပဿနာ နိစ္စသညံ ဟရတိတိ
 အရဏဝိဟာရော၊ ဒုက္ခာနုပဿနာ သုခသညံ ဟရတိတိ အရဏဝိဟာရော၊
 အနတ္တာနုပဿနာ အတ္တသညံ ဟရတိတိ အရဏဝိဟာရော၊ သုညတော
 ဝိဟာရော အသုညတံ ဟရတိတိ အရဏဝိဟာရော၊ အနိမိတ္တော ဝိဟာရော
 နိမိတ္တံ ဟရတိတိ အရဏဝိဟာရော၊ အပ္ပဏိဟိတော ဝိဟာရော ပဏိဓိ^၀
 ဟရတိတိ အရဏဝိဟာရော၊ သုညတာဓိမုတ္တတာ အသုညတာဓိမုတ္တိ^၀ ဟရတိတိ
 အရဏဝိဟာရော၊ အနိမိတ္တာဓိမုတ္တတာ နိမိတ္တာဓိမုတ္တိ^၀ ဟရတိတိ အရဏ-
 ဝိဟာရော၊ အပ္ပဏိဟိတာဓိမုတ္တတာ ပဏိဟိတာဓိမုတ္တိ^၀ ဟရတိတိ အရဏ-
 ဝိဟာရော”တိ ယောဇေတွာ ဂဟေတဗ္ဗံ။

အရဏဝိဟာရညဏနိဒ္ဓေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃၄-နိရောဓသမာပတ္တိဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၈၃။ နိရောဓသမာပတ္တိဉာဏနိဒ္ဒေသေ သမထဗလန္တိ ကာမတ္တန္ဒာဒယော ပစ္စနိကဓမ္မေ သမေတိတိ သမထော၊ သောယေဝ အကမ္ပနိယဋ္ဌေန ဗလံ။ အနာဂါမိအရဟန္တာနံယေဝ သမာဓိပဋိပက္ခဿ ကာမတ္တန္ဒဿ ပဟာနေန သမာဓိသ္မိံ ပရိပူရကာရိဘာဝပ္ပတ္တတ္တာ တေသံယေဝ သမာဓိ ဗလပ္ပတ္တောတိ ကတ္တာ “သမထဗလ”န္တိ ဝုစ္စတိ၊ န အညေသံ။ သမာဓိဗလန္တိပိ ပါဋ္ဌော။ ဝိပဿနာဗလန္တိ အနိစ္စာဒိဝသေန ဝိဝိဓေဟိ အာကာရေဟိ ဓမ္မေ ပဿတိတိ ဝိပဿနာ၊ သာယေဝ အကမ္ပနိယဋ္ဌေန ဗလံ။ တေသံယေဝ ဥဘိန္တံ ဗလပ္ပတ္တံ ဝိပဿနာဉာဏံ။ တတ္ထ သမထဗလံ အနုပုဗ္ဗေန စိတ္တသန္တာနဝုပသမနတ္ထံ နိရောဓေ စ ပဋိပါဒနတ္ထံ၊ ဝိပဿနာဗလံ ပဝတ္ထေ အာဒိနဝဒဿနတ္ထံ နိရောဓေ စ အာနိသံသဒဿနတ္ထံ။

နိဝရဏေတိ နိမိတ္တတ္ထေ ဘုမ္မဝစနံ၊ နိဝရဏနိမိတ္တံ နိဝရဏပစ္စယာတိ အတ္ထော။ ကရဏတ္ထေ ဝါ ဘုမ္မဝစနံ၊ နိဝရဏေနာတိ အတ္ထော။ န ကမ္ပတိတိ ဈာနသမင်္ဂီပုဂ္ဂလော။ အထ ဝါ ဈာနန္တိ ဈာနင်္ဂါနံ အဓိပ္ပေတတ္တာ ပဌမေန ဈာနေန တံသမ္ပယုတ္တသမာဓိ နိဝရဏေ န ကမ္ပတိ။ အယမေဝ စေတ္ထ ယောဇနာ ဂဟေတဗ္ဗာ။ ဥဒ္ဓစ္စေ စာတိ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတစိတ္တုပ္ပါဒေ ဥဒ္ဓစ္စေ စ။ ဥဒ္ဓစ္စန္တိ စ ဥဒ္ဓတဘာဝေါ၊ တံ အဝုပသမလက္ခဏံ။ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတကိလေသေ စာတိ ဥဒ္ဓစ္စေန သဟဂတေ ဧကုပ္ပါဒါဒိဘာဝံ ဂတေ ဥဒ္ဓစ္စသမ္ပယုတ္တေ မောဟ- အဟိရိကအနောတ္တပ္ပကိလေသေ စ။ ခန္ဓေ စာတိ ဥဒ္ဓစ္စသမ္ပယုတ္တစတုက္ခန္ဓေ စ။ န ကမ္ပတိ န စလတိ န ဝေဓတိတိ အညမညဝေဝစနာနိ။ ဥဒ္ဓစ္စေန ကမ္ပတိ၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတကိလေသေ န စလတိ၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတက္ခန္ဓေန န ဝေဓတိတိ ယောဇတဗ္ဗံ။ ဝိပဿနာဗလံ သတ္တန္တံယေဝ အနုပဿနာနံ ဝုတ္တတ္တာ တာသံ- ယေဝ ဝသေန ဝိပဿနာဗလံ ပရိပုဏ္ဏံ ဟောတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အဝိဇ္ဇာယ စာတိ ဒွါဒသသုပိ အကုသလစိတ္တုပ္ပါဒေသု အဝိဇ္ဇာယ စ။ အဝိဇ္ဇာသဟဂတကိလေသေ စာတိ ယထာယောဂံ အဝိဇ္ဇာယ သမ္ပယုတ္တလောဘဒေါသမာနဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာ- ထိနုဒ္ဓစ္စအဟိရိကအနောတ္တပ္ပကိလေသေ စ။

ဝစီသင်္ခါရာတိ ဝိတက္ကဝိစာရာ။ “ပုဗ္ဗေ ခေါ အာဝုသော ဝိသာခ ဝိတက္ကေ- တွာ ဝိစာရေတွာ ပစ္ဆာ ဝါစံ ဘိန္ဒတိ၊ တသ္မာ ဝိတက္ကဝိစာရာ ဝစီသင်္ခါရေ”တိ ။

ပုန ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနာယ ဒေသနာယ တာ ဝသိယော ဝိဿဇ္ဇေန္တော အာဝဇ္ဇန-
ဝသီတိအာဒိမာဟ။ အာဝဇ္ဇနာယ ဝသော အာဝဇ္ဇနဝသော၊ သော အဿ
အတ္တိတိ အာဝဇ္ဇနဝသီ။ ဧသေဝ နယော သေသေသု။ ပဌမံ ဈာနံ ယတ္ထိန္ဒကန္တိ
ယတ္ထ ယတ္ထ ပဒေသေ ဣန္ဒတိ ဂါမေ ဝါ အရညေ ဝါ၊ တတ္ထ တတ္ထ အာဝဇ္ဇတိ။
ယဒိန္ဒကန္တိ ယဒါယဒါ ကာလေ သီတကာလေ ဝါ ဥဏှကာလေ ဝါ၊ တဒါ
တဒါ အာဝဇ္ဇတိ။ အထ ဝါ ယံ ယံ ပဌမံ ဈာနံ ဣန္ဒတိ ပထဝီကသိကာရမ္ဗဏံ
ဝါ သေသာရမ္ဗဏံ ဝါ၊ တံ တံ အာဝဇ္ဇတိ။ ဧကေကကသိကာရမ္ဗဏဿာပိ
ဈာနဿ ဝသိတာနံ ဝုတ္တတ္တာ ပုရိမယောဇနာယေဝ သုန္ဒရတရာ။ ယာဝတိန္ဒ-
ကန္တိ ယာဝတကံ ကာလံ ဣန္ဒတိ အစ္စရာသင်္ဘာတမတ္တံ သတ္တာဟံ ဝါ၊
တာဝတကံ ကာလံ အာဝဇ္ဇတိ။ အာဝဇ္ဇနာယာတိ မနောဒွါရာဝဇ္ဇနာယ။
ဒန္ဓာယိတတ္တန္တိ အဝသဝတ္တိဘာဝေါ၊ အလသဘာဝေါ ဝါ။ သမာပဇ္ဇတိတိ
ပဋိပဇ္ဇတိ၊ အပ္ပေတိတိ အတ္ထော။ အဓိဋ္ဌာတိတိ အန္တောသမာပတ္တိယံ အဓိကံ
ကာဘာ တိဋ္ဌတိ။ ဝုဋ္ဌာနဝသိယံ ပဌမံ ဈာနန္တိ နိဿက္ကတ္ထေ ဥပယောဂဝစနံ၊
ပဌမဇ္ဈာနာတိ အတ္ထော။ ပစ္စဝေက္ခတိတိ ပစ္စဝေက္ခဏဇဝနေဟိ နိဝတ္တိတွာ
ပဿတိ။ အယမေတ္ထ ပါဠိဝဏ္ဏနာ။

အယံ ပန အတ္ထပ္ပကာသနာ—ပဌမဇ္ဈာနတော ဝုဋ္ဌာယ ဝိတက္ကံ အာဝဇ္ဇယ-
တော ဘဝံ ဥပတ္တိန္ဒိတွာ ပဝတ္တာဝဇ္ဇနာနန္တရံ ဝိတက္ကာရမ္ဗဏာနေဝ စတ္တာရိ
ပဉ္စ ဝါ ဇဝနာနိ ဇဝန္တိ၊ တတော ဒွေ ဘဝံဂါနိ၊ တတော ပုန ဝိစာရာရမ္ဗဏံ
အာဝဇ္ဇနံ ဝုတ္တနယေနေဝ ဇဝနာနိတိ ဧဝံ ပဉ္စသု ဈာနင်္ဂေသု ယဒါ နိရန္တရံ စိတ္တံ
ပေသေတုံ သက္ကောတိ၊ အထဿ အာဝဇ္ဇနဝသီ သိဒ္ဓါဝ ဟောတိ။ အယံ ပန
မတ္ထကပ္ပတ္တာ ဝသီ ဘဂဝတော ယမကပါဋိဟာရိယေဝ လဗ္ဘတိ။ ဣတော
ပရံ သီဃတရာ အာဝဇ္ဇနဝသီ နာမ နတ္ထိ။ အညေသံ ပန အန္တရန္တရာ ဘဝံ-
ဝါရေ ဂဏနာ နတ္ထိ။ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရဿ နန္ဒောပနန္ဒဒမနေ ဝိယ သိဃံ
သမာပတ္တိသမာပဇ္ဇနသမတ္တတာ သမာပဇ္ဇနဝသီ နာမ။ အစ္စရာမတ္တံ ဝါ
ဒသစ္စရာမတ္တံ ဝါ ခဏံ သမာပတ္တိံ ဌပေတုံ သမတ္တတာ အဓိဋ္ဌာနဝသီ နာမ။
တထေဝ တတော လဟုံ ဝုဋ္ဌာနသမတ္တတာ ဝုဋ္ဌာနဝသီ နာမ။ ပစ္စဝေက္ခဏဝသီ
ပန အာဝဇ္ဇနဝသိယာ ဧဝ ဝုတ္တာ။ ပစ္စဝေက္ခဏဇဝနာနေဝ ဟိ တတ္ထ အာဝဇ္ဇနာ-
နန္တရာနိတိ။ ဣတိ အာဝဇ္ဇနဝသိယာ သိဒ္ဓါယ ပစ္စဝေက္ခဏဝသီ သိဒ္ဓါ
ဟောတိ၊ အဓိဋ္ဌာနဝသိယာ စ သိဒ္ဓါယ ဝုဋ္ဌာနဝသီ သိဒ္ဓါ ဟောတိ။ ဧဝံ
သန္တေပိ “အယံ ပန မတ္ထကပ္ပတ္တာ ဝသီ ဘဂဝတော ယမကပါဋိဟာရိ-
ယေဝ လဗ္ဘတိ”တိ ဝုတ္တတ္တာ ပါဠိဟာရိယကာလေ ဈာနင်္ဂပစ္စဝေက္ခဏာနံ

အဘာဝံတော နာနာဝိဝေဏ္ဍာဒိနိမ္မာနဿ နာနာကသိဏဝသေန ဣဇ္ဈနတော တံတံကသိဏာရမ္မဏံ ဈာနံ သမာပဇ္ဇိတုကာမဿ ယထာရူပိ လဟုံ တသ္မိံ ကသိဏေ ဝုတ္တနယေန အာဝဇ္ဇနပဝတ္တနသမတ္တတာ အာဝဇ္ဇနဝသိ၊ တဒါ-
 ဝဇ္ဇနဝိထိယံယေဝ တဿ ဈာနဿ အပ္ပနာသမတ္တတာသမာပဇ္ဇနသမတ္တတာ သမာပဇ္ဇနဝသိ။ ဧဝံ ဟိ ဝုစ္စမာနေ ယုတ္တိ စ န ဝိရုဇ္ဈတိ၊ ဝသီပဋိပါဋိ စ ယထာက္ကမနေဝ ယုဇ္ဇတိ။ ဈာနဂံပစ္စဝေက္ခဏာယံ ပန “မတ္တကပ္ပတ္တာယေဝ ပဉ္စ ဇဝနာနိ”တိ ဝုတ္တတ္တာ ဝုတ္တနယေန သတ္တသုပိ ဇဝနေသု ဇဝန္တေသု ပစ္စဝေက္ခဏဝသိယေဝ ဟောတိ။ ဧဝံ သန္တေ “ပဌမဇ္ဈာနံ အာဝဇ္ဇတိ”တိ ဝစနံ န ယုဇ္ဇတိတိ စေ? ယထာ ကသိဏေ ပဝတ္တံ ဈာနံ ကာရဏောပစာရေန ကသိဏန္တိ ဝုတ္တံ၊ တထာ ဈာနပစ္စယံ ကသိဏံ “သုခေါ ဗုဒ္ဓါနမုပ္ပါဒေါ”တိ-
 အာဒိသု ဝိယ ဖလောပစာရေန ဈာနန္တိ ဝုတ္တံ။ ယထာပရိစ္ဆိန္တေ ကာလေ ဌတ္တာ ဝုဋ္ဌိတဿ နိဒ္ဒါယ ပဗုဒ္ဓဿ ပုန နိဒ္ဒေါက္ကမနေ ဝိယ ပုန ဈာနောက္ကမနေ သတိပိ အဓိဋ္ဌာနဝသိယေဝ နာမ၊ ယထာပရိစ္ဆေဒေန ဝုဋ္ဌိတဿ ပန ဝုဋ္ဌာနေ-
 ယေဝ အဓိဋ္ဌာနေ သတိပိ ဝုဋ္ဌာနဝသိ နာမ ဟောတိတိ အယံ တေသံ ဝိသေသော။

နိရောဓသမာပတ္တိယာ ဝိဘာဝနတ္ထံ ပန ဣဒံ ပဉ္စကမ္မံ—ကာ နိရောဓသမာ-
 ပတ္တိ၊ ကေ တံ သမာပဇ္ဇန္တိ၊ ကေ န သမာပဇ္ဇန္တိ၊ ကတ္ထ သမာပဇ္ဇန္တိ၊ ကသ္မာ သမာပဇ္ဇန္တိ၊ ကထဉ္စဿာ သမာပဇ္ဇနံ ဟောတိ၊ ကထံ ဌာနံ၊ ကထံ ဝုဋ္ဌာနံ၊ ဝုဋ္ဌိတဿ ကိန္တိန္တံ စိတ္တံ ဟောတိ၊ မတဿ စ သမာပန္နဿ စ ကော ဝိသေသော၊ နိရောဓသမာပတ္တိ ကိံ သင်္ခတာ အသင်္ခတာ လောကိယာ လောကုတ္တရာ နိပ္ပန္နာ အနိပ္ပန္နာတိ?

တတ္ထ ကာ နိရောဓသမာပတ္တိတိ? ယာ အနုပုဗ္ဗနိရောဓဝသေန စိတ္တစေတသိ-
 ကာနံ ဓမ္မာနံ အပ္ပဝတ္တိ။

ကေ တံ သမာပဇ္ဇန္တိ၊ ကေ န သမာပဇ္ဇန္တိတိ? သဗ္ဗေပိ ပုထုဇ္ဇနာ သောတာပန္နာ သကဒါဂါမိနော သုက္ခဝိပဿကာ စ အနာဂါမိ အရဟန္တော န သမာပဇ္ဇန္တိ၊ အဋ္ဌသမာပတ္တိလာဘိနော ပန အနာဂါမိနော စ ဒိဏာသဝါ စ သမာပဇ္ဇန္တိ။

ကတ္တ သမာပဇ္ဇန္တိတိ? ပဉ္စဝေါကာရဘဝေ။ ကသ္မာ? အနုပုဗ္ဗသမာပတ္တိ-
သဗ္ဗာဝတော။ စတုဝေါကာရဘဝေ ပန ပဌမဇ္ဈာနာဒိနံ ဥပတ္တိယေဝ နတ္ထိ၊
တသ္မာ န သက္ကာ တတ္ထ သမာပဇ္ဇိတုံ။

ကသ္မာ သမာပဇ္ဇန္တိတိ? သင်္ခါရာနံ ပဝတ္တိဘေဒေ ဥက္ကဏ္ဍိတွာ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ
အစိတ္တကာ ဟုတွာ “နိရောဓံ နိဗ္ဗာနံ ပတွာ သုခံ ဝိဟရိဿာမာ”တိ သမာပဇ္ဇန္တိ။

ကထံ စဿာ သမာပဇ္ဇနံ ဟောတိတိ? သမထဝိပဿနာဝသေန ဥဿတ္တိတွာ
ကတပုဗ္ဗကိစ္စဿ နေဝသညာနာသညာယတနံ နိရောဓယတော ဇေမဿာ
သမာပဇ္ဇနံ ဟောတိ။ ယော ဟိ သမထဝသေနေဝ ဥဿက္ကတိ၊ သော နေဝ-
သညာနာသညာယတနသမာပတ္တိံ ပတွာ တိဋ္ဌတိ။ ယော ဝိပဿနာဝသေနေဝ
ဥဿက္ကတိ၊ သော ဖလသမာပတ္တိံ ပတွာ တိဋ္ဌတိ။ ယော ပန ဥဘယဝသေန
ဥဿတ္တိတွာ နေဝသညာနာသညာယတနံ နိရောဓေတိ၊ သော တံ သမာပဇ္ဇ-
တိတိ အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ။

အယံ ပန ဝိတ္ထာရော—ဣဓ ဘိက္ခု၊ နိရောဓံ သမာပဇ္ဇိတုကာမော ကတ-
ဘတ္တကိစ္စော သုခောတဟတ္ထပါဒေါ ဝိဝိတ္ထေ ဩကာသေ သုပညတ္ထေ အာသနေ
နိသီဒတိ ပလ္လင်္ဂံ အာဘုဇိတွာ ဥဇုံ ကာယံ ပဏိဓာယ ပရိမုခံ သတိံ ဥပဋ္ဌ-
ပေတွာ၊ သော ပဌမဇ္ဈာနံ သမာပဇ္ဇိတွာ ဝုဋ္ဌာယ တတ္ထ သင်္ခါရေ အနိစ္စတော
ဒုက္ခတော အနတ္တတော ဝိပဿတိ။ ဝိပဿနာ ပနေသာ တိဝိဓာ ဟောတိ
သင်္ခါရပရိဂ္ဂဏှနကဝိပဿနာ ဖလသမာပတ္တိဝိပဿနာ နိရောဓသမာပတ္တိ-
ဝိပဿနာတိ။ တတ္ထ သင်္ခါရပရိဂ္ဂဏှနကဝိပဿနာ မန္ဒာ ဝါ ဟောတု တိက္ခာ
ဝါ၊ မဂ္ဂဿ ပဒဋ္ဌာနံ ဟောတိယေဝ။ ဖလသမာပတ္တိဝိပဿနာ တိက္ခာဝ
ဝဋ္ဋတိ မဂ္ဂဘာဝနာသဒိသာ။ နိရောဓသမာပတ္တိဝိပဿနာ ပန နာတိမန္ဒာ
နာတိတိက္ခာ ဝဋ္ဋတိ။ တသ္မာ ဧသ နာတိမန္ဒာယ နာတိတိက္ခာယ ဝိပဿနာယ
တေ သင်္ခါရေ ဝိပဿတိ၊ တတော ဒုတိယဇ္ဈာနံ သမာပဇ္ဇိတွာ ဝုဋ္ဌာယ
တတ္ထ သင်္ခါရေ တထေဝ ဝိပဿတိ။ တတော တတိယဇ္ဈာနံ။ပ။ တတော
ဝိညာဏဉ္စာယတနံ သမာပဇ္ဇိတွာ ဝုဋ္ဌာယ တတ္ထ သင်္ခါရေ တထေဝ ဝိပဿတိ။
အထံ အာကိဉ္စညာယတနံ သမာပဇ္ဇိတွာ ဝုဋ္ဌာယ စတုဗ္ဗိဓံ ပုဗ္ဗကိစ္စံ ကရောတိ
နာနာဗဒ္ဓအဝိကောပနံ သံဃပဋိမာနနံ သတ္ထုပက္ခောသနံ အဒ္ဓါနပရိစ္ဆေဒန္တိ။

တတ္ထ နာနာဗဒ္ဓအဝိကောပနန္တိ ယံ ဣမိနာ ဘိက္ခုနာ သဒ္ဓိံ ကောဗဒ္ဓံ န
ဟောတိ၊ နာနာဗဒ္ဓံ ဟုတွာ ဌိတံ ပတ္တစိဝရံ ဝါ မဇ္ဇပိဋံ ဝါ နိဝါသဂေဟံ ဝါ

အညံ ဝါ ပန ကိဉ္စိ ပရိက္ခာရဇာတံ၊ တံ ယထာ န ဝိကုပ္ပတိ၊ အဂ္ဂိဥဒကဝါတ-
 စောရဥန္တုရာဒီနံ ဝသေန န ဝိနဿတိ၊ ဧဝံ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ။ တတြိဒံ အဓိဋ္ဌာန-
 ဝိဓာနံ—“ဣဒဉ္စိဒဗ္ဗ ဣမသ္မိံ သတ္တာဟဗ္ဘန္တရေ မာ အဂ္ဂိနာ ဈာယတု၊ မာ
 ဥဒကေန ဝုယတု၊ မာ ဝါတေန ဝိဒ္ဓံသတု၊ မာ စောရေဟိ ဟရိယတု၊ မာ
 ဥန္တုရာဒီဟိ ခဇ္ဇတူ”တိ။ ဧဝံ အဓိဋ္ဌိတေ တံ သတ္တာဟံ တဿ န ကောစိ
 ပရိဿယော ဟောတိ၊ အနဓိဋ္ဌဟတော ပန အဂ္ဂိအာဒီဟိ ဝိနဿတိ။ ဣဒံ
 နာနာဗဒ္ဓအဝိကောပနံ နာမ။ ယံ ပန ဧကောဗဒ္ဓံ ဟောတိ နိဝါသနပါရပနံ ဝါ
 နိသိန္ဓာသနံ ဝါ၊ တတ္ထ ဝိသု အဓိဋ္ဌာနကိစ္စံ နတ္ထိ၊ သမာပတ္တိယေဝ^၁ နံ ရက္ခတိ။

သံဃပဋိမာနနန္တိ ဘိက္ခုသံဃဿ ပဋိမာနနံ ဥဒိက္ခနံ။ ယာဝ ဧသော ဘိက္ခု
 အာဂစ္ဆတိ၊ တာဝ သံဃကမ္မဿ အကရဏန္တိ အတ္ထော။ ဧတ္ထ စ န ပဋိမာနနံ
 ဧတဿ ပုဗ္ဗကိစ္စံ၊ ပဋိမာနနာဝဇ္ဇနံ ပန ပုဗ္ဗကိစ္စံ။ တသ္မာ ဧဝံ အာဝဇ္ဇိတဗ္ဗံ—
 “သစေ မယိ သတ္တာဟံ နိရောဓံ သမာပဇ္ဇိတွာ နိသိန္ဓေ သံဃော အပလောက-
 နကမ္မာဒီသု^၂ ကိဉ္စိဒေဝ ကမ္မံ ကတ္ထုကာမော ဟောတိ၊ ယာဝ မံ ကောစိ ဘိက္ခု
 အာဂန္တာ န ပက္ကောသတိ၊ တာဝဒေဝ ဝုဠဟိဿာမိ”တိ။ ဧဝံ ကတွာ
 သမာပန္နော ဟိ တသ္မိံ သမယေ ဝုဠာတိယေဝ။ ယော ပန ဧဝံ န ကရောတိ၊
 သံဃော စ သန္နိပတိတွာ တံ အပဿန္တော “အသုကော ဘိက္ခု ကုဟိ”န္တိ
 ပုစ္ဆိတွာ “နိရောဓံ သမာပန္နော”တိ ဝုတ္တေ ကဉ္စိ ဘိက္ခု ပေသေတိ “ဂစ္ဆ တံ
 သံဃဿ ဝစနေန ပက္ကောသာ”တိ။ အထဿ တေန ဘိက္ခုနာ သဝနူပစာရေ
 ဌတွာ “သံဃော တံ အာဝုသော ပဋိမာနေတိ”တိ ဝုတ္တမတ္ထေယေဝ ဝုဠာနံ
 ဟောတိ။ ဧဝံဂရုကာ ဟိ သံဃဿ အာဏာ နာမ။ တသ္မာ တံ အာဝဇ္ဇိတွာ
 ယထာ သယမေဝ^၃ ဝုဠာတိ၊ ဧဝံ သမာပဇ္ဇိတဗ္ဗံ။

သတ္ထုပက္ကောသနန္တိ ဣဓာပိ သတ္ထုပက္ကောသနာဝဇ္ဇနမေဝ ဣမဿ ပုဗ္ဗကိစ္စံ။
 တသ္မာ တမ္ပိ ဧဝံ အာဝဇ္ဇိတဗ္ဗံ—“သစေ မယိ သတ္တာဟံ နိရောဓံ သမာပဇ္ဇိတွာ
 နိသိန္ဓေ သတ္တာ ဩတိဏ္ဏေ ဝတ္ထုသ္မိံ သိက္ခာပဒံ ဝါ ပညပေတိ၊ တထာရူပါယ
 ဝါ အဠုပ္ပတ္တိယာ ဓမ္မံ ဒေသေတိ။ ယာဝ မံ ကောစိ အာဂန္တာ န ပက္ကောသတိ၊
 တာဝဒေဝ ဝုဠဟိဿာမိ”တိ။ ဧဝံ ကတွာ နိသိန္ဓော ဟိ တသ္မိံ သမယေ
 ဝုဠာတိယေဝ။ ယော ပန ဧဝံ န ကရောတိ၊ သတ္တာ စ သံဃေ သန္နိပတိတေ
 တံ အပဿန္တော “အသုကော ဘိက္ခု ကုဟိ”န္တိ ပုစ္ဆိတွာ “နိရောဓံ သမာ-
 ပန္နော”တိ၊ ဝုတ္တေ ကဉ္စိ ဘိက္ခု ပေသေတိ “ဂစ္ဆ တံ မမ ဝစနေန ပက္ကောသာ”တိ။

၁-သမာပတ္တိဝသေနဝ (ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၃၄၈-ပိဋေ) ၂-ဥတ္တိကမ္မာဒီသု (ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၃၄၉-ပိဋေ)
 ၃-ပဌမမေဝ (သျှာ)

အထဿ တေန ဘိက္ခုနာ သဝနပစာရေ ဌတွာ သတ္တာ အာယသ္မန္တံ အာမန္တေ-
တိ”တိ ဝုတ္တမတ္တေယေဝ ဝုဋ္ဌာနံ ဟောတိ။ ဧဝံဂရုကံ ဟိ သတ္ထုပက္ခောသနံ။
တသ္မာ တံ အာဝဇ္ဇိတွာ ယထာ သယမေဝ^၁ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ဧဝံ သမာပဇ္ဇိတဗ္ဗံ။

အဒ္ဓါနပရိစ္ဆေဒေါတိ ဇီဝိတဒ္ဓါနဿ ပရိစ္ဆေဒေါ။ ဣမိနာ ဟိ ဘိက္ခုနာ
အဒ္ဓါနပရိစ္ဆေဒေ ကုသလေန^၂ ဘဝိတဗ္ဗံ။ “အတ္တနော အာယုသင်္ခါရာ သတ္တာဟံ
ပဝတ္တိဿန္တိ၊ န ပဝတ္တိဿန္တိ”တိ အာဝဇ္ဇိတွာဝ သမာပဇ္ဇိတဗ္ဗံ။ သစေ ဟိ
သတ္တာဟတ္တန္တရေ နိရုဇ္ဈနကေ အာယုသင်္ခါရေ အနာဝဇ္ဇိတွာဝ သမာပဇ္ဇတိ၊
တဿ နိရောဓသမာပတ္တိ မရဏံ ပဋိဗာဟိတုံ န သက္ကောတိ။ အန္တောနိရောဓေ
မရဏဿ နတ္ထိတာယ အန္တရာဝ သမာပတ္တိတော ဝုဋ္ဌာတိ၊ တသ္မာ ဧတံ
အာဝဇ္ဇိတွာဝ သမာပဇ္ဇိတဗ္ဗံ။ အဝသေသံ ဟိ အနာဝဇ္ဇိတုမ္ပိ ဝဇ္ဇတိ၊ ဣဒံ ပန
အာဝဇ္ဇိတဗ္ဗမေဝါတိ ဝုတ္တံ။ သော ဧဝံ အာကိဉ္စညာယတနံ သမာပဇ္ဇိတွာ
ဝုဋ္ဌာယ ဣမံ ပုဗ္ဗကိစ္စံ ကတွာ နေဝသညာနာသညာယတနံ သမာပဇ္ဇတိ။
အထေကံ ဝါ ဒွေ ဝါ စိတ္တဝါရေ အတိက္ကမိတွာ အစိတ္တကော ဟောတိ၊ နိရောဓံ
ဗုသတိ။ ကသ္မာ ပနဿ ဒွိန္ဒံ စိတ္တာနံ ဥပရိ စိတ္တာနိ နပုဝတ္တန္တိတိ? နိရောဓဿ
ပယောဂတ္တာ။ ဣဒံ ဟိ ဣမဿ ဘိက္ခုနော ဒွေ သမထဝိပဿနာဓမ္မေ ယုဂနဒွေ
ကတွာ အဋ္ဌသမာပတ္တိအာရောဟနံ အနုပုဗ္ဗနိရောဓဿ ပယောဂေါ၊ န နေဝ-
သညာနာသညာယတနသမာပတ္တိယာတိ နိရောဓဿ ပယောဂတ္တာ ဒွိန္ဒံ စိတ္တာနံ
ဥပရိ နပုဝတ္တန္တိ။

ကထံ ဌာနန္တိ? ဧဝံ သမာပန္နာယ ပနဿာ? ကာလပရိစ္ဆေဒဝသေန စေဝ
အန္တရာ အာယုက္ခယသံဃပဋိမာနနသတ္ထုပက္ခောသနာဘာဝေန စ ဌာနံ
ဟောတိ။

ကထံ ဝုဋ္ဌာနန္တိ? အနာဂါမိဿ အနာဂါမိဖလသမာပတ္တိယာ အရဟတော
အရဟတ္တဖလသမာပတ္တိယာတိ ဧဝံ ဒွေဓာ ဝုဋ္ဌာနံ ဟောတိ။

ဝုဋ္ဌိတဿ ကိန္တိန္တံ စိတ္တံ ဟောတိတိ? နိဗ္ဗာနနိန္တံ။ ဝုတ္တဉ္စေတံ “သညာ-
ဝေဒယိတနိရောဓသမာပတ္တိယာ ဝုဋ္ဌိတဿ ခေါ အာဝုသော ဝိသာခဘိက္ခုနော
ဝိဝေကနိန္တံ စိတ္တံ ဟောတိ ဝိဝေကပေါဏံ ဝိဝေကပဗ္ဗာရ”န္တိ ၄။

မတဿ စ သမာပန္နဿ စ ကော ဝိသေသောတိ? အယမ္ပိ အတ္ထော သုတ္တေ
ဝုတ္တောယေဝ။ ယထာဟ “ယော စာယံ အာဝုသော မတော ကာလင်္ဂတော၊

၁-ပဌမမေဝ (သျှာ) ၂-သုကုသလေန (ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၃၄၉-ပိဋ္ဌေ)
၃-သမာပန္နဿ ပနဿ (သီ၊ သျှာ) ၄-မ ၁-၃၇၇-ပိဋ္ဌေ။
ပဋိသံ-ဋ ၁-၁၉

တဿ ကာယသင်္ခါရာ နိရုဒ္ဓါ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓါ၊ ဝစီသင်္ခါရာ၊ စိတ္တသင်္ခါရာ နိရုဒ္ဓါ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓါ၊ အာယု ပရိက္ခိဏော၊ ဥသ္မာ ဝူပသန္တာ၊ ဣန္ဒြိယာနိ ပရိဘိန္ဓာနိ။ ယှာယံ ဘိက္ခု သညာဝေဒယိတနိရောဓံ သမာပန္နော၊ တဿပိ ကာယသင်္ခါရာ နိရုဒ္ဓါ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓါ၊ ဝစီသင်္ခါရာ၊ စိတ္တသင်္ခါရာ နိရုဒ္ဓါ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓါ၊ အာယု အပရိက္ခိဏော၊ ဥသ္မာ အဝူပသန္တာ၊ ဣန္ဒြိယာနိ အပရိဘိန္ဓာနိ”တိ။

နိရောဓသမာပတ္တိ ကိံ သင်္ခတတိအာဒိပုစ္ဆာယံ ပန “သင်္ခတာ”တိပိ “အသင်္ခတာ”တိပိ “လောကိယာ”တိပိ “လောကုတ္တရာ”တိပိ န ဝတ္တဗ္ဗာ။ ကသ္မာ? သဘာဝတော နတ္ထိတာယ။ ယသ္မာ ပန သမာပဇ္ဇန္တဿ ဝသေန သမာပန္နော နာမ ဟောတိ၊ တသ္မာ နိပ္ပန္နာတိ ဝတ္တံ ဝဇ္ဇတိ၊ နော အနိပ္ပန္နာတိ။

ဣတိ သန္တာ သမာပတ္တိ၊ အယံ အရိယနိသေဝိတာ။
ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ နိဗ္ဗာန-မိတိ သင်္ခမုပါဂတာတိ။

နိရောဓသမာပတ္တိဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃၅-ပရိနိဗ္ဗာနဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၈၆။ ပရိနိဗ္ဗာနဉာဏနိဒ္ဒေသေ ဣဓာတိ ဣမသ္မိံ သာသနေ။ သမ္ပဇာနောတိ သာတ္တကသမ္ပဇညံ သပ္ပါယသမ္ပဇညံ ဂေါစရသမ္ပဇညံ အသမ္မောဟသမ္ပဇညန္တိ ဣမေဟိ စတူဟိ သမ္ပဇညေဟိ သမ္ပဇာနော။ ပဝတ္တန္တိ သဗ္ဗတ္ထ ယထာနုရူပံ ပရိယုဋ္ဌာနပဝတ္တဉ္စ အနုသယပ္ပဝတ္တဉ္စ။ ပရိယာဒိယတိတိ ဥပစာရပ္ပနာဝသေန ဝုတ္တေသု ဝိက္ခမ္ဘနဝသေန၊ ဝိပဿနာဝသေန ဝုတ္တေသု တဒဂံဝသေန၊ မဂ္ဂ-ဝသေန ဝုတ္တေသု သမုစ္ဆေဒဝသေန ခေပေတိ အပ္ပဝတ္တံ ကရောတိ။ ပေယျာ-လမုခေန ဟိ ဒုတိယာဒိဈာနသမာပတ္တိမဟာဝိပဿနာမဂ္ဂါ သင်္ခိတ္တာ။ ယသ္မာ ဧတံ ပစ္စဝေက္ခန္တဿ ပဝတ္တံ ဉာဏံ ပရိနိဗ္ဗာနေ ဉာဏံ နာမ ဟောတိ၊ တသ္မာ ဝိက္ခမ္ဘနပရိနိဗ္ဗာနံ တဒဂံပရိနိဗ္ဗာနံ သမုစ္ဆေဒပရိနိဗ္ဗာနန္တိပိ ဝုတ္တမေဝ ဟောတိ။ ဧတေဟိ ကိလေသပရိနိဗ္ဗာနပစ္စဝေက္ခဏဉာဏံ ဝုတ္တံ။ အထ ဝါ ပနာတိ-အာဒိဟိ ခန္ဓပရိနိဗ္ဗာနပစ္စဝေက္ခဏဉာဏံ နိဋ္ဌိသတိ။ အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာတိ ဒုဝိဓာ ဟိ နိဗ္ဗာနဓာတု သဥပါဒိသေသာ စ အနုပါဒိ-သေသာ စ။ တတ္ထ ဥပါဒိယတေ “အဟံ မမာ”တိ ဘုသံ ဂဏှိယတိတိ ဥပါဒိ။

ခန္ဓပဉ္စကသေတံ အဓိဝစနံ။ ဥပါဒိယေဝ သေသော အဝသိဋ္ဌောတိ ဥပါဒိ-
သေသော၊ သဟ ဥပါဒိသေသေန ဝတ္တတိတိ သဥပါဒိသေသာ။ နက္ခေတ္တ ဥပါ-
ဒိသေသောတိ အနုပါဒိသေသာ။ သဥပါဒိသေသာ ပဌမံ ဝုတ္တာ၊ အယံ ပန
အနုပါဒိသေသာ။ တာယ အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ။ စက္ခုပစ္စုပ္ပန်
စက္ခုပစ္စုပ္ပန် စက္ခုသမုဒါစာရော။ ပရိယာဒိယတိ ခေဝိယတိ မဒ္ဒိယတိတိ။
သေ နယော သေသေသု။

ပရိနိဗ္ဗာနဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃၆-သမသိသဋ္ဌဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၇၇။ သမသိသဋ္ဌဉာဏနိဒ္ဒေသေ ပဉ္စက္ခန္ဓာတိအာဒိဟိ ဒသဟိ ရာသိဟိ သဗ္ဗ-
ဓမ္မသင်္ဂဟော ဝေဒိတဗ္ဗော။ န ဟိ ဧကေကဿ ဝသေန အာယတနဓာတုရာသိ-
ဝဇ္ဇေဟိ သေသေဟိ အဋ္ဌဟိ ရာသိဟိ ဝိသုံ ဝိသုံ သဗ္ဗဓမ္မော သင်္ဂယုတိတိ။
ယသ္မာ ပန လောကုတ္တရဓမ္မာ ဟေတုသမုစ္ဆေဒေန သမုစ္ဆိန္ဒိတဗ္ဗာ န ဟောန္တိ၊
တသ္မာ သဗ္ဗဓမ္မသဒ္ဓေန သင်္ဂဟိတာပိ လောကုတ္တရဓမ္မာ သမုစ္ဆေဒဝသေန
သမ္ဘဝတော^၁ ဣဓ န ဂဟေတဗ္ဗာ၊ ဟေတုသမုစ္ဆေဒေန သမုစ္ဆိန္ဒိတဗ္ဗာ ဧဝ
တောဘူမကဓမ္မာ ဂဟေတဗ္ဗာ။ သမ္မာ သမုစ္ဆိန္ဒိတိ ယထာယောဂံ ဝိက္ခမ္ဘန-
တဒင်္ဂသမုစ္ဆေဒပဟာနဝသေန ပရိယုဋ္ဌာနံ အနုသယဉ္စ နိရောဓေန္တော သမ္မာ
သမုစ္ဆိန္ဒိတိ။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနာယ ဒေသနာယ သမ္မာ သမုစ္ဆေဒေါ နိဒ္ဓိဋ္ဌော။
နိရောဓေတိတိ အနုပ္ပါဒနိရောဓေန နိရောဓေတိ။ ဣမိနာ သမုစ္ဆေဒတ္ထော ဝုတ္ထော။
န ဥပဋ္ဌာတိတိ ဧဝံ နိရောဓေ ကတေ သော သော ဓမ္မော ပုန န ဥပတိဋ္ဌတိ၊
န ဥပုဇ္ဇတိတိ အတ္ထော။ ဣမိနာ နိရောဓတ္ထော ဝုတ္ထော။ ဧဝံ အနုပဋ္ဌဟနဓမ္မဝသေန
အနုပဋ္ဌာနဘာဝေါ နိဒ္ဓိဋ္ဌော။ သမန္တိ ကာမတ္တန္တာဒိနံ သမိတတ္တာ သမံ။ တာနိ
ပန နေက္ခမ္ဘာဒိနိ သတ္တ၊ ရူပါရူပဇ္ဈာနာနိ အဋ္ဌ၊ မဟာဝိပဿနာ အဋ္ဌာရသ၊
အရိယမဂ္ဂါ စတ္တာရောတိ သတ္တတိံသ ဟောန္တိ။

တေရသ သိသာနိ သိသဘူတာနံ သဗ္ဗေသံ သင်္ဂဟဝသေန ဝုတ္တာနိ။ ဣဓ
ပန သဒ္ဓါဒိနိ အဋ္ဌေဝ သိသာနိ ယုဇ္ဇန္တိ။ န ဟိ အရဟတော တဏှာဒိနိ ပဉ္စ
သိသာနိ သန္တိ။ ပလိဗောဓသိသန္တိ ပလိဗုန္နနံ ပလိဗောဓော၊ နိဗ္ဗာနမဂ္ဂါဝရဏန္တိ
အတ္ထော။ သိသန္တိ ပဓာနံ၊ အဓိကန္တိ အတ္ထော။ ပလိဗောဓောယေဝ သိသံ၊

၁-သမုစ္ဆေဒဝစနသမ္ဘဝတော (သျှာ၊က)

တံသမ္ပယုတ္တာဒိသဗ္ဗပလိဗောဓေသု ဝါ သီသန္တိ ပလိဗောဓသီသံ။ ဧသ နယော
 သေသေသု။ ဝိသေသတော ပန ဝိနိဗန္ဓနန္တိ ဥန္တတိဝသေန သံသာရေ ဗန္ဓနံ။
 ပရာမာသောတိ အဘိနိဝေသော။ ဝိက္ခေပေါတိ ဝိပွကိဏ္ဍတာ။ ကိလေသောတိ
 ကိလိဿနံ။ အဓိမောက္ခောတိ အဓိမုစ္စနံ။ ပဂ္ဂဟောတိ ဥဿာဟနံ။ ဥပဋ္ဌာနန္တိ
 အပိလာပနံ။ အဝိက္ခေပေါတိ အဝိပွကိဏ္ဍတာ။ ဒဿနန္တိ ယထာသဘာဝ-
 ပဋိဝေဓော။ ပဝတ္တန္တိ ဥပါဒိန္ဒကန္ဓပဝတ္တံ။ ဂေါစရောတိ အာရမ္မဏံ။ ဣမေသု
 ဒွါဒသသုပိ ဝါရေသု ပဓာနဋ္ဌော သီသဋ္ဌော။ ဝိမောက္ခောတိ ဝိက္ခမ္ဘနတဒင်္ဂ-
 သမုစ္ဆေဒပဋိပုဿဒ္ဓိနိဿရဏဝိမုတ္တိသု ပဉ္စသု နိဿရဏဝိမုတ္တိ နိဗ္ဗာနံ။ သင်္ခါရ-
 သီသန္တိ သဗ္ဗသင်္ခတသင်္ခါရာနံ သီသံ။ ကောဋိ အဝသာနန္တိ အတ္ထော။ ဧတေန
 အနုပါဒိသေသပရိနိဗ္ဗာနံ ဝုတ္တံ။ သင်္ခါရာဘာဝမတ္တဝသေန ဝါ ခန္ဓပရိနိဗ္ဗာနမေဝ
 ဝုတ္တံ ဟောတိ။ နေက္ခမ္ဘာဒိကံ သမဉ္စ သဒ္ဓါဒိကံ သီသဉ္စ၊ သမသီသံ ဝါ အဿ
 အတ္ထိတိ သမသီသိတိ။ အထ ဝါ တေရသန္ဓံ သီသာနံ တဏှာဒိနိ ပဉ္စ သီသာနိ
 သမုဒယသစ္စံ၊ သဒ္ဓါဒိနိ ပဉ္စ မဂ္ဂသစ္စံ၊ ပဝတ္တသီသံ ဇိဝိတိန္ဒြိယံ ဒုက္ခသစ္စံ၊ ဂေါ-
 စရသီသဉ္စ သင်္ခါရသီသဉ္စ နိရောဓသစ္စန္တိ ဣမေသံ စတုန္ဓံ အရိယသစ္စာနံ ဧကသ္မိံ
 ရောဂေ ဝါ ဧကသ္မိံ ဣရိယာပထေ ဝါ ဧကသ္မိံ သဘာဂဇိဝိတိန္ဒြိယေ ဝါ
 အဘိသမယော စ အနုပါဒိသေသပရိနိဗ္ဗာနဉ္စ ယဿ ဟောတိ၊ သော ပုဗ္ဗေ
 ဝုတ္တသမာနဉ္စ ဣမေသဉ္စ သီသာနံ အတ္ထိတာယ သမသီသိတိ ဝုစ္စတိ။

သမသီသဋ္ဌဉ္စဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃၇-သလ္လေခဋ္ဌဉ္စဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၈၈။ သလ္လေခဋ္ဌဉ္စဏနိဒ္ဒေသေ ရာဂေါ ပုဏ္ဏတိ ရာဂေါ ဝိသုံ၊ လောကုတ္တ-
 ရေဟိ အသမ္ဘိဿောတိ အတ္ထော။ ဧသ နယော သေသေသု။ ရာဂေါတိ
 ရဉ္စနဋ္ဌေန။ ဒေါသောတိ ဒုဿနဋ္ဌေန။ မောဟောတိ မုယုနဋ္ဌေန။ ရဉ္စန-
 လက္ခဏော ရာဂေါ၊ ဒုဿနလက္ခဏော ဒေါသော၊ မုယုနလက္ခဏော
 မောဟောတိ ဣမေ တယော သီသကိလေသေ ဝတ္တာ ဣဒါနိ ပဘောဒတော
 ဒဿေန္တော ကောဓောတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ကုဇ္ဈနလက္ခဏော ကောဓောတိ
 ဣမ သတ္တဝတ္ထုကော အဓိပ္ပေတော။ ဥပနန္ဓနလက္ခဏော ဥပနာဟော၊ ဒဋ္ဌ-
 ဘာဝပုတ္တော ကောဓောယေဝ။ ပရဂုဏမက္ခနလက္ခဏော မက္ခော၊ ပရဂုဏ-
 ပုဉ္ဇနန္တိ အတ္ထော။ ယုဂဂ္ဂါဟလက္ခဏော ပဋ္ဌာသော၊ ယုဂဂ္ဂါဟဝသေန
 ပရဂုဏဒဿနန္တိ အတ္ထော။ ပရသမ္ပတ္တိဒီယနလက္ခဏော ဣဿာ၊ ဥဿယနာတိ

အတ္ထော။ အတ္တသမ္ပတ္တိနိဂူဟနလက္ခဏံ **မစ္ဆရိယံ**။ “မယံ အစ္ဆရိယံ မာ ပရဿ ဟောတူ”တိ အတ္ထော။ အတ္တနာ ကတပါပပဋိစ္ဆာဒနလက္ခဏာ **မာယာ**။ ပဋိစ္ဆာဒနဋ္ဌေန မာယာ ဝိယာတိ အတ္ထော။ အတ္တနော အဝိဇ္ဇမာနဂုဏပ္ပကာ- သနလက္ခဏံ **သာဋ္ဌေယျံ**။ သဌဘာဝေါတိ အတ္ထော။ စိတ္တဿ ဥဒ္ဓါမာတဘာဝ- လက္ခဏော **ထမ္ဘော**။ ထဒ္ဓဘာဝေါတိ အတ္ထော။ ကရဏုတ္တရိယလက္ခဏော **သာရမ္ဘော**။ ဥန္တုတိလက္ခဏော **မာနော**။ အပ္ပန္တုတိလက္ခဏော **အတိမာနော**။ မတ္တဘာဝလက္ခဏော **မဒေါ**။ ပဉ္စသု ကာမဂုဏေသု စိတ္တဝေါသဂ္ဂလက္ခဏော **ပမာဒေါ**။

ဧဝံ ဝိသုံ ဝိသုံ ကိလေသဝသေန ပုထု ဒဿေတွာ ဝုတ္တကိလေသေ စ အဝုတ္တေ စ အညေ သဗ္ဗသင်္ဂါဟိကဝသေန ဒဿေတုံ **သဗ္ဗေ ကိလေသာတိ-** အာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဒိဋ္ဌဓမ္မသမ္ပရာယေသု သတ္ထေ ကိလေသေန္တိ ဥပတာပေန္တိ ဝိဗာဓေန္တိတိ ကိလေသာ။ အကုသလကမ္မပထသင်္ဂဟိတာ စ အသင်္ဂဟိတာ စ။ ဒုဋ္ဌ၊ စရိတာ, ဒုဋ္ဌာဝါ စရိတာတိ **ဒုစ္စရိတာ**။ တေ ပန ကာယဒုစ္စရိတံ ဝစီဒုစ္စရိတံ မနောဒုစ္စရိတန္တိ တိပ္ပကာရာ။ ဝိပါကံ အဘိသင်္ခရေန္တိတိ **အဘိသင်္ခါရာ**။ တေပိ ပုညာဘိသင်္ခါရော အပုညာဘိသင်္ခါရော အာနေဉ္စာဘိသင်္ခါရောတိ တိပ္ပကာရာ။ ဝိပါကဝသေန ဘဝံ ဂစ္ဆန္တိတိ ဘဝဂါမိနော၊ ဘဝဂါမိနော ကမ္မာ **ဘဝဂါမိ-** ကမ္မာ။ ဣမိနာ အဘိသင်္ခါရဘာဝေပိ သတိ အဝေဒနိယာနိ ကမ္မာနိ ပဋိက္ခိတ္တာနိ ဟောန္တိတိ အယံ ဝိသေသော။ “ဒုစ္စရိတာ”တိ စ “ကမ္မာ”တိ စ လိင်္ဂဝိပလ္လာသော ကတော။ **နာနတ္ထေကတ္တန္တိ** ဧတ္ထ ဥဒ္ဓေသေ ဧကတ္တသဒ္ဓဿ အဘာဝေပိ နာနတ္ထေ- ကတ္တာနံ အညမညာပေက္ခတ္တာ ဧကတ္တမ္ပိ နိဒ္ဓိသိတုကာမေန “နာနတ္ထေကတ္တ”န္တိ ဥဒ္ဓေသော ကတော။ နာနတ္ထသလ္လေခကေ ဧကတ္ထေ ဒဿိတေ သလ္လေခဉာဏံ သုခေန ဒဿိယတိတိ။ **နာနတ္တန္တိ** အနဝဋ္ဌိတတ္တာ သပရိပ္ပန္နတ္တာ စ နာနာ- သဘာဝေါ။ **ဧကတ္တန္တိ** အဝဋ္ဌိတတ္တာ အပရိပ္ပန္နတ္တာ စ ဧကသဘာဝေါ။

စရဏတေဇောတိ စရန္တိ တေန အဂတံ ဒိသံ နိဗ္ဗာနံ ဂစ္ဆန္တိတိ စရဏံ။ ကိံ တံ? သီလံ။ တဒေဝ ပဋိပက္ခတာပနဋ္ဌေန တေဇော။ **ဂုဏတေဇောတိ** သီလေန လဒ္ဓပတိဋ္ဌော သမာဓိတေဇော။ **ပညာတေဇောတိ** သမာဓိနာ လဒ္ဓ- ပတိဋ္ဌော ဝိပဿနာတေဇော။ **ပုညတေဇောတိ** ဝိပဿနာဟိ လဒ္ဓပတိဋ္ဌော အရိယမဂ္ဂကုသလတေဇော။ **ဓမ္မတေဇောတိ** စတုန္တံ တေဇာနံ ပတိဋ္ဌာဘူတော ဗုဒ္ဓဝစနတေဇော။ **စရဏတေဇေန** တေဇိတတ္တာတိ သီလတေဇေန တိဒိဏိ- ကတတ္တာ။ **ဒုဿီလျတေဇန္တိ** ဒုဿီလဘာဝသင်္ခါတံ တေဇံ။ တမ္ပိ ဟိ သန္တာနံ တာပနတော တေဇော နာမ။ **ပရိယာဒိယတိတိ** ခေပေတိ။ **အဂုဏတေဇန္တိ**

သမာဓိဿ ပဋိပက္ခံ ဝိက္ခေပတေဇံ။ ဒုပ္ပညတေဇန္တိ ဝိပဿနာဉာဏပဋိပက္ခံ မောဟတေဇံ။ အပုညတေဇန္တိ တံတံမဂ္ဂဝဇ္ဈကိလေသပ္ပဟာနေန ကိလေသသဟာယံ အကုသလကမ္မတေဇံ။ န ကေဝလံ ဟေတံ အပုညမေဝ ခေပေတိ။ “အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ အကဏ္ဍံ အသုက္ကံ အကဏ္ဍအသုက္ကဝိပါကံ ကမ္မံ ကမ္မက္ခယာယ သံဝတ္တတိ”တိ^၁ ဝစနတော ကုသလကမ္မဗ္ဗိ ခေပေတိယေဝ။ ပုညတေဇပဋိပက္ခဝသေန အပုညတေဇမေဝ ဝုတ္တံ။ အဓမ္မတေဇန္တိ နာနာတိတ္ထိယာနံ သမယဝစနတေဇံ။ ဣမဿ ဉာဏဿ ဥဒ္ဓေသဝဏ္ဏနာယံ ဝုတ္တေ ဒုတိယေ အတ္ထဝိကပ္ပေ ရာဂါဒယော ဧကေနဝိသတိ ပုထု ဒုဿီလျတေဇာ ဟောန္တိ။ “အဘိသင်္ခါရာ၊ ဘဝဂါ၊ ဝိကမ္မာ” တိတ္ထေ အပုညဘိသင်္ခါရာ အကုသလကမ္မဉ္စ အပုညတေဇာ ဟောန္တိ။ အာနေဇ္ဇာဘိသင်္ခါရာနိ လောကီယကုသလကမ္မာနိ ပုညတေဇနေဝ ခေပနိယတော အပုညတေဇပက္ခိကာဝ ဟောန္တိ။ ကာမတ္တန္တာဒယော ပဉ္စဒသ နာနတ္တာ အဂုဏတေဇာ ဟောန္တိ။ နိစ္စသညာဒယော အဋ္ဌာရသ နာနတ္တာ ဒုပ္ပညတေဇာ ဟောန္တိ။ စတုမဂ္ဂဝဇ္ဈာ စတ္တာရော နာနတ္တာ အပုညတေဇာ ဟောန္တိ။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဝဇ္ဈနာနတ္ထေန အဓမ္မတေဇာ သင်္ဂဟေတဗ္ဗော။

နိဒ္ဒေသေ သလ္လေခပဋိပက္ခေန အသလ္လေခေန သလ္လေခံ ဒသေတုကာမေန အသလ္လေခပုဗ္ဗကော သလ္လေခေါ နိဒ္ဓိဋ္ဌော။ နေက္ခမ္မာဒယော သတ္တတိံသ ဧကတ္တဓမ္မာဝ ပစ္စနိကာနံ သလ္လိခနတော “သလ္လေခေါ”တိ ဝုတ္တာ။ တသ္မိံ နေက္ခမ္မာဒိကေ သတ္တတိံသပဘေဒေ သလ္လေခေ ဉာဏံ သလ္လေခဋ္ဌေ ဉာဏန္တိ။

သလ္လေခဋ္ဌဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃၈-ဝီရိယာရမ္မဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၈၉။ ဝီရိယာရမ္မဉာဏနိဒ္ဒေသေ အနုပ္ပန္နာနန္တိ ဧကသ္မိံ အတ္တဘာဝေ၊ ဧကသ္မိံ ဝါ အာရမ္မဏေ အနိဗ္ဗတ္တာနံ။ အနမတဂ္ဂေ ဟိ သံသာရေ အနုပ္ပန္နာ အကုသလာ နာမ နတ္ထိ၊ ကုသလာ ပန အတ္ထိ။ ပါပကာနန္တိ လာမကာနံ။ အကုသလာနံ ဓမ္မာနန္တိ အကောသလ္လသမ္ဘူတာနံ ဓမ္မာနံ။ အနုပ္ပါဒါယာတိ န ဥပ္ပါဒနတ္ထာယ။ ဥပ္ပန္နာနန္တိ ဣမသ္မိံ အတ္တဘာဝေ နိဗ္ဗတ္တာနံ။ ပဟာနာယာတိ ပဇဟနတ္ထာယ။ အနုပ္ပန္နာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနန္တိ ဣမသ္မိံ အတ္တဘာဝေ

၁-အံ ၁-၅၅၅၊ ဒိ ၃-၁၉၂၊ မ ၂-၅၂-ဝိဋ္ဌေသု။

အနိဗ္ဗတ္တပုဗ္ဗာနံ ကောသလ္လသမ္ဘူတာနံ ဓမ္မာနံ။ ဥပ္ပါဒါယာတိ ဥပ္ပါဒနတ္ထာယ။
ဥပ္ပန္နာနန္တိ ဣမသ္မိံ အတ္တဘာဝေ နိဗ္ဗတ္တာနံ။ ဌိတိယာတိ ဌိတတ္ထာယ။
အသမ္မောသာယာတိ အဝိနာသတ္ထာယ။ ဘိယျောဘာဝါယာတိ ပုနပျုန-
ဘာဝါယ။ ဝေပုလ္လာယာတိ ဝိပုလဘာဝါယ။ ဘာဝနာယာတိ ဝနိယာ။
ပါရိပူရိယာတိ ပရိပူရဏတ္ထာယ။

ဣဒါနိ အကုသလေသု ကာမစ္ဆန္တံ၊ ကုသလေသု နေက္ခမ္ပံ ဝိသေသေတွာ
ဒဿေတုံ အနုပ္ပန္နဿ ကာမစ္ဆန္တဿာတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ကာမစ္ဆန္တောတိ
သမာဓိပဋိပက္ခော ကာမရာဂေါ။ နေက္ခမ္ပန္တိ ပဌမဇ္ဈာနသမာဓိ၊ ပဌမဇ္ဈာနံ ဝါ၊
သဗ္ဗေ ဧဝ ဝါ ကုသလာ ဓမ္မာ နေက္ခမ္ပံ။

ဣဒါနိ သဗ္ဗကိလေသာနံ သဗ္ဗကိလေသပဋိပက္ခဿ အရဟတ္တမဂ္ဂဿ စ
ဝသေန ယောဇေတွာ ဒဿေတုံ အနုပ္ပန္နာနံ သဗ္ဗကိလေသာနန္တိအာဒိမာဟ။
တတ္ထ ဥပ္ပန္နဿ အရဟတ္တမဂ္ဂဿ ဌိတိယာတိအာဒိသု ဥပ္ပါဒက္ခဏေ ဥပ္ပန္နဿ
အရဟတ္တမဂ္ဂဿ ဌိတိက္ခဏဘင်္ဂက္ခဏဝသေန “ဌိတိယာ”တိအာဒိယောဇနာ
ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဝိဘင်္ဂဋ္ဌကထာယမ္ပိ “ယာ စဿ ပဝတ္တိ၊ အယမေဝ ဌိတိနာမာ”တိ
ဝုတ္တံ။ ကေဓိ ပန “အရဟတ္တမဂ္ဂဿ ပုဗ္ဗဘာဝမဂ္ဂေါ ဒဌဗ္ဗော”တိ ဝဒန္တိ။

ဝိရိယာရမ္ဘဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃၉-အတ္ထသန္ဓသနဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၉၀။ အတ္ထသန္ဓသနဉာဏနိဒ္ဒေသေ ပဉ္စက္ခန္ဓာတိအာဒိနိ ဝုတ္တတ္တာနေဝ။
ပကာသေတိတိ ပါကဋံ ကရေတိ၊ သောတူနံ ဉာဏစက္ခုနာ ဒဿနံ သမ္မာဒေ-
တိတိ အတ္ထော။ နာနာဓမ္မာတိ လောကီယလောကုတ္တရာ သဗ္ဗဓမ္မာ ဝုတ္တာ။
ကဿာ ပကာသနာနိဒ္ဒေသေ လောကီယာ ဧဝ ဝုတ္တာတိ စေ? အနိစ္စာဒိဝသေန
ပကာသနာယ အာရဒ္ဒတ္တာ။ လောကုတ္တရာနဉ္စ အသမ္မသနူပဂတ္တာ လောကုတ္တရာ
န ဝုတ္တာ။ နာနာဓမ္မနိဒ္ဒေသေန ပန အတ္ထသန္ဓသနနိဒ္ဒေသေန စ တေသံ
သင်္ဂဟိတတ္တာ ယထာ တေ ပကာသေတဗ္ဗာ၊ တထာ ပကာသနာ ပကာသနာ-
ယေဝ။ ပဇာဟန္တောတိ သောတာရံ ပဇာဟပေန္တောတိ အတ္ထော။ သန္ဓသေ-
တိတိ သောတူနံ သမ္မာ ဒဿေတိ။ ကေဓိ ပန “ကာမစ္ဆန္တဿ ပဟိနတ္တာ

နေက္ခမ္ပတ္တံ သန္ဓသေတိ”တိအာဒိနာ နယေန ပဋ္ဌန္တိ။ တေသံ ဥဇုကမေဝ
သောတူနံ ဒေါသပ္ပဟာနေ ဂုဏပဋိလာဘေ စ ကတေ သိခါပ္ပတ္တံ ဒေသနာ-
ဉာဏံ ဟောတီတိ ဒဿနတ္ထံ အယံ နယော ဝုတ္တောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

အတ္ထသန္ဓဿနဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄၀-ဒဿနဝိသုဒ္ဓိဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၉၁။ ဒဿနဝိသုဒ္ဓိဉာဏနိဒ္ဒေသေ သဗ္ဗေ ဓမ္မာ ကေသင်္ဂဟိတာတိ သဗ္ဗေ
သင်္ခတာသင်္ခတာ ဓမ္မာ ဧကေန သင်္ဂဟိတာ ပရိစ္ဆိန္နာ။ တထဋ္ဌေနာတိ ဘူတ-
ဋ္ဌေန၊ အတ္တနော အတ္တနော သဘာဝဝသေန ဝိဇ္ဇမာနတ္ထေနာတိ အတ္ထော။
အနတ္တဋ္ဌေနာတိ ကာရကဝေဒကသင်္ခါတေန အတ္တနာ ရဟိတဋ္ဌေန။ သစ္စ-
ဋ္ဌေနာတိ အဝိသံဝါဒကဋ္ဌေန၊ အတ္တနော သဘာဝညထတ္တာဘာဝေနာတိ
အတ္ထော။ ပဋိဝေဓဋ္ဌေနာတိ သဘာဝတော ဉာဏေန ပဋိဝိဇ္ဈိတဗ္ဗဋ္ဌေန။ ဣဓ
လောကုတ္တရဉာဏေန အသမ္မောဟတော အာရမ္မဏတော စ ပဋိဝေဓော
ဝေဒိတဗ္ဗော။ အဘိဇာနနဋ္ဌေနာတိ လောကိကေန ဉာဏေန အာရမ္မဏတော၊
လောကုတ္တရေန ဉာဏေန အသမ္မောဟတော အာရမ္မဏတော စ တေသံ တေသံ
ဓမ္မာနံ သဘာဝတော အဘိဇာနိတဗ္ဗဋ္ဌေန။ “သဗ္ဗံ ဘိက္ခဝေ အဘိညေယျ”န္တိ
ဟိ ဝုတ္တံ။ ပရိဇာနနဋ္ဌေနာတိ ဝုတ္တနယေနဝ လောကိယလောကုတ္တရေဟိ
ဉာဏေဟိ သဘာဝတော အဘိညာတာနံ ဓမ္မာနံ အနိစ္စာဒိတော နိယျာနာဒိ-
တော စ ပရိစ္ဆိန္နိတွာ ဇာနိတဗ္ဗဋ္ဌေန။ “သဗ္ဗံ ဘိက္ခဝေ ပရိညေယျ”န္တိ ဟိ ဝုတ္တံ။
ဓမ္မဋ္ဌေနာတိ သဘာဝဓာရဏာဒိနာ ဓမ္မဋ္ဌေန။ ဓာတုဋ္ဌေနာတိ နိဇ္ဇိဝတာဒိနာ
ဓာတုဋ္ဌေန။ ဉာတဋ္ဌေနာတိ လောကိယလောကုတ္တရေဟိ ဉာဏေဟိ ဉာတံ
သက္ကုဏေယျဋ္ဌေန။ ယထာ ဒဋ္ဌံ သက္ကုဏေယျာဒိနာ အတ္ထေန “ဒိဋ္ဌံ သုတံ မုတံ
ဝိညာတံ ရူပ”န္တိ ဝုတ္တံ၊ ဝေမိဓာပိ ဉာတံ သက္ကုဏေယျဋ္ဌော ဉာတဋ္ဌောတိ ဝေဒိ-
တဗ္ဗော။ သန္တိကိရိယဋ္ဌေနာတိ အာရမ္မဏတော ပစ္စက္ခကာတဗ္ဗဋ္ဌေန။ ဖုသန-
ဋ္ဌေနာတိ ပစ္စက္ခကာတဿ အာရမ္မဏတော ပုနပ္ပုနံ ဖုသိတဗ္ဗဋ္ဌေန။ အဘိ-
သမယဋ္ဌေနာတိ လောကိကေန ဉာဏေန အဘိသမာဂန္တဗ္ဗဋ္ဌေန။ ကိဉ္စာပိ ဟိ
“တထဋ္ဌေ ပညာ သစ္စဝိဝဇ္ဇေ ဉာဏံ၊ အဘိညာပညာ ဉာတဋ္ဌေ ဉာဏံ၊ သန္တိ-
ကိရိယာပညာ ဖဿနဋ္ဌေ ဉာဏ”န္တိ ဧကေကမေဝ ဉာဏံ ဝုတ္တံ၊ အဋ္ဌကထာယဉ္စ—

“သမဝါယေ ခဏေ ကာလေ၊ သမူဟေ ဟေတုဒိဋ္ဌိသု။
ပဋိလာဘေ ပဟာနေ စ၊ ပဋိဝေဓေ စ ဒိဿတိ”တိ—

ဂါထာဝဏ္ဏနာယံ အဘိသမယသဒ္ဓဿ ပဋိဝေဓတ္ထော ဝုတ္တော၊ ဣမ ပန ယထာဝုတ္တေန အတ္ထေန တေသံ နာနတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အဋ္ဌကထာယမေဝ ဟိ သော လောကီယဉာဏဝသေန ဓမ္မဘိသမယော ဝုတ္တောတိ။

ကမမစ္ဆန္တော နာနတ္တန္တိ ဝိက္ခေပသဗ္ဗာဝတော နာနာရမ္မဏတ္တာ စ နာနာသဘာဝေတိ အတ္ထော။ ဧဝံ သဗ္ဗကိလေသာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ နေက္ခမ္မိ ကေတ္တန္တိ စိတ္တေကဂ္ဂတာသဗ္ဗာဝတော နာနာရမ္မဏဝိက္ခေပါဘာဝတော စ ကေသဘာဝန္တိ အတ္ထော။ ဧဝံ သဗ္ဗကုသလာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဣမ ပေယျာလေန သဒ္ဓိတ္တာနံ ဗျာပါဒါဒီနံ အကုသလာနံ ယထာဝုတ္တေန အတ္ထေန နာနတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဝိတက္ကဝိစာရာဒီနံ ပန ဟေဋ္ဌိမာနံ ဟေဋ္ဌိမာနံ ဥပရိမတော ဥပရိမတော ဩဋ္ဌာရိကဋ္ဌေန နာနတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ယသ္မာ ဧကသင်္ဂဟိတ- နာနတ္တေကတ္တာနံ ပဋိဝေဓော မဂ္ဂက္ခဏေ သစ္စပဋိဝေဓေန သိဇ္ဈတိ၊ တသ္မာ “ပဋိဝေဓော”တိ ပဒံ ဥဒ္ဓရိတွာ သစ္စဘိသမယံ ဒဿေသိ။

ပရိညာ ပဋိဝေဓံ ပဋိဝိဇ္ဈတိတိ ပရိညာဘိသမယေန အဘိသမေတိ။ ဧသ နယော သေသေသု။ သစ္စဘိသမယကာလသ္မိံ ဟိ မဂ္ဂဉာဏဿ ဧကက္ခဏေ ပရိညာ ပဟာနံ သစ္စကိရိယာ ဘာဝနာတိ စတ္တာရိ ကိစ္စာနိ ဟောန္တိ။ ယထာ နာဝါ အပုဗ္ဗံ အစရိမံ ဧကက္ခဏေ စတ္တာရိ ကိစ္စာနိ ကရေတိ၊ ဩရိမံ တီရံ ပဇဟတိ၊ သောတံ ဆိန္ဒတိ၊ ဘဏ္ဍံ ဝဟတိ၊ ပါရိမံ တီရံ အပေတိ၊ ဧဝမေဝ မဂ္ဂဉာဏံ အပုဗ္ဗံ အစရိမံ ဧကက္ခဏေ စတ္တာရိ သစ္စာနိ အဘိသမေတိ၊ ဒုက္ခံ ပရိညာဘိသမယေန အဘိသမေတိ၊ သမုဒယံ ပဟာနာဘိသမယေန အဘိ- သမေတိ၊ မဂ္ဂံ ဘာဝနာဘိသမယေန အဘိသမေတိ၊ နိရောဓံ သစ္စကိရိယာဘိ- သမယေန အဘိသမေတိ။ ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ? နိရောဓံ အာရမ္မဏံ ကတွာ ကိစ္စဝသေန စတ္တာရိပိ သစ္စာနိ ပါပုဏာတိ ပဿတိ ပဋိဝိဇ္ဈတိတိ။ ယထာ ဩရိမံ တီရံ ပဇဟတိ၊ ဧဝံ မဂ္ဂဉာဏံ ဒုက္ခံ ပရိဇာနာတိ။ ယထာ သောတံ ဆိန္ဒတိ၊ ဧဝံ သမုဒယံ ပဇဟတိ။ ယထာ ဘဏ္ဍံ ဝဟတိ၊ ဧဝံ သဟဇာတာဒိပစ္စယတာယ မဂ္ဂံ ဘာဝေတိ။ ယထာ ပါရိမံ တီရံ အပေတိ၊ ဧဝံ ပါရိမတိရဘူတံ နိရောဓံ သစ္စကရေတိတိ ဧဝံ ဥပမာသံသန္ဓနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဒဿနံ ဝိသုဇ္ဈတိတိ တံတံမဂ္ဂဝဇ္ဈကိလေသတမပ္ပဟာနေန ဉာဏဒဿနံ ဝိသုဒ္ဓိဘာဝံ ပါပုဏာတိ။ ဒဿနံ ဝိသုဒ္ဓန္တိ တဿ တဿ ဖလဿ

ဥပ္ပါဒက္ခဏေတဿ တဿ မဂ္ဂဉာဏဿ ကိစ္စသိဒ္ဓိပ္ပတ္တိတော ဉာဏဒဿနံ
 ဝိသုဒ္ဓိဘာဝံ ပတ္တံ ဟောတိ။ သဗ္ဗဓမ္မာနံ ဧကသင်္ဂဟိတာယ နာနတ္ထေကတ္ထ-
 ပဋိဝေပေညာယ မဂ္ဂဖလဉာဏေဟိ သိဒ္ဓိတော အန္တေ မဂ္ဂဖလဉာဏာနိ ဝုတ္တာနိ။
 ဒဿနဝိသုဒ္ဓိဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄၁-၄၂-ခန္တိဉာဏပရိယောဂါဟဏဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၉၂-၉၃။ ခန္တိဉာဏပရိယောဂါဟဏဉာဏနိဒ္ဒေသေသု ရူပံ အနိစ္စတော
 ဝိဒိတန္တိ အနိစ္စာနုပဿနာယ အနိစ္စန္တိ ဉာတံ။ ရူပံ ဒုက္ခတော ဝိဒိတံန္တိ
 ဒုက္ခာနုပဿနာယ ဒုက္ခန္တိ ဉာတံ။ ရူပံ အနတ္တတော ဝိဒိတံန္တိ အနတ္တာ-
 နုပဿနာယ အနတ္တာတိ ဉာတံ။ ယံ ယံ ဝိဒိတံ၊ တံ တံ ခမတိတိ ယံ ယံ ရူပံ
 အနိစ္စာဒိတော ဝိဒိတံ၊ တံ တံ ရူပံ အနိစ္စာဒိတော ခမတိ ရုစ္စတိ။ “ရူပံ
 အနိစ္စတော ဝိဒိတံ၊ ယံ ယံ ဝိဒိတံ၊ တံ တံ ခမတိ”တိ ဝိသု ဝိသုဉ္စ ကတွာ
 ကေသုစိ ပေါတ္ထကေသု လိဒိတံ။ “ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရာ အနိစ္စတော
 ဝိဒိတာ”တိအာဒိနာ လိင်္ဂဝစနာနိ ပရိဝတ္ထေတွာ ယောဇေတဗ္ဗာနိ။ ဖုသတိတိ
 ဝိပဿနာဉာဏဖုသနေန ဖုသတိ ဖရတိ။ ပရိယောဂဟတိတိ ဝိပဿနာဉာဏေန
 ပဝိသတိ။ ပရိယောဂါဟတိတိပိ ပါဠော။

ခန္တိဉာဏပရိယောဂါဟဏဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄၃-ပဒေသဝိဟာရဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၉၄။ ပဒေသဝိဟာရဉာဏနိဒ္ဒေသေ ယေနာကာရေန မာတိကာယ ဥဒ္ဓိဋ္ဌော
 ပဒေသော ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗော၊ တံ ဒဿေန္တော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပစ္စယာပိ ဝေဒယိတန္တိ-
 အာဒိမာဟ။ တတ္ထ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပစ္စယာတိ ဒိဋ္ဌိသမ္ပယုတ္တဝေဒနာပိ ဝဇ္ဇတိ ဒိဋ္ဌိ
 ဥပနိဿယံ ကတွာ ဥပ္ပန္နာ ကုသလာကုသလဝေဒနာပိ ဝိပါကဝေဒနာပိ။ တတ္ထ
 မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသမ္ပယုတ္တာ အကုသလာဝ ဟောတိ၊ ဒိဋ္ဌိ ပန ဥပနိဿာယ ကုသလာပိ
 ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ အကုသလာပိ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာ ဟိ ဒိဋ္ဌိ ဥပနိဿာယ ပက္ခဒိဝေသေသု
 ယာဂုဘတ္တာဒိနိ ဒေန္တိ၊ အန္ဓကုဋ္ဌိအာဒိနံ ဝတ္တံ ပဋ္ဌပေန္တိ၊ စတုမဟာပထေ
 သာလံ ကရေန္တိ၊ ပေါက္ခရဏိံ ခဏာပေန္တိ၊ ပုပ္ဖါရာမံ ဖလာရာမံ ရောပေန္တိ၊
 နဒီဝိဒုဂ္ဂေသု သေတုံ အတ္ထရန္တိ၊ ဝိသမံ သမံ ကရေန္တိ။ ဣတိ တေသံ ကုသလာ

ဝေဒနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ပန နိဿယ သမ္မာဒိဋ္ဌိကေ အက္ခောသန္တိ ပရိဘာသန္တိ ဝဗေဒနာဒိနိ ကရောန္တိ၊ ပါဏံ ဝဓိတွာ ဒေဝတာနံ ဥပဟရန္တိ။ ဣတိ နေသံ အကုသလာ ဝေဒနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဝိပါကဝေဒနာ ပန ဘဝန္တရဂတာနံ ဟောတိ။ သာ ပန မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ သဟဇာတာယ ဝေဒနာယ သဟဇာတအညမည- နိဿယသမ္ပယုတ္တအတ္ထိအဝိဂတပစ္စယေဟိ ပစ္စယော ဟောတိ၊ သမနန္တရနိရုဒ္ဓါ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ပစ္စုပ္ပန္နမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသမ္ပယုတ္တာယ ဝေဒနာယ အနန္တရသမနန္တရူပနိဿယ- အာသေဝနနတ္ထိဝိဂတပစ္စယေဟိ ပစ္စယော ဟောတိ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဂရံ ကတွာ အဘိနန္တန္တဿ လောဘသဟဂတဝေဒနာယ အာရမ္မဏအာရမ္မဏာဓိပတိ၂- အာရမ္မဏူပနိဿယပစ္စယေဟိ ပစ္စယော ဟောတိ၊ သဗ္ဗာကုသလေဟိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ အာရမ္မဏမတ္တံ ကရောန္တဿ သဗ္ဗာကုသလဝေဒနာယ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ပစ္စဝေက္ခန္တဿ ဝိပဿန္တဿ ကုသလာဗျာကတဝေဒနာယ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော ဟောတိ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပစ္စယေန ဥပ္ပဇ္ဇမာနာနံ ကုသလာကုသလဝေဒနာနံ ဘဝန္တရေ ဝိပါကဝေဒနာနဉ္စ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော ဟောတိ။

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိရူပသမပစ္စယာတိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိရူပသမော နာမ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ တသ္မာ ယံ သမ္မာဒိဋ္ဌိပစ္စယာ ဝေဒယိတံ ဝုတ္တံ၊ တဒေဝ “မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိရူပသမပစ္စယာ” တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ကေဝိ ပန “မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိရူပသမော နာမ ဝိပဿနာက္ခဏေ သောတာပတ္တိမဂ္ဂက္ခဏေ ၃ စာ” တိ ဝဒန္တိ။

သမ္မာဒိဋ္ဌိပစ္စယာပိ ဝေဒယိတန္တိ ဧတ္ထာပိ သမ္မာဒိဋ္ဌိသမ္ပယုတ္တဝေဒနာပိ ဝဇ္ဇတိ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဥပနိဿယံ ကတွာ ဥပ္ပန္နာ ကုသလာကုသလဝေဒနာပိ ဝိပါက- ဝေဒနာပိ။ တတ္ထ သမ္မာဒိဋ္ဌိသမ္ပယုတ္တာ ကုသလာဝ ဟောတိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ပန ဥပနိဿယ ဗုဒ္ဓပူဇာ ဒီပမာလာရောပနံ မဟာဓမ္မဿဝနံ အပ္ပတိဋ္ဌိတေ ဒိသာဘာဂေ စေတိယပတိဋ္ဌာပနန္တိ ဝေမာဒိနိ ပုညာနိ ကရောန္တိ။ ဣတိ နေသံ ကုသလာ ဝေဒနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိမေဝ နိဿယ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကေ အက္ခော- သန္တိ ပရိဘာသန္တိ၊ အတ္တာနံ ဥက္ကံသန္တိ၊ ပရံ ဝဗ္ဗေန္တိ။ ဣတိ နေသံ အကုသလာ ဝေဒနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဝိပါကဝေဒနာ ပန ဘဝန္တရဂတာနံယေဝ ဟောတိ။ သာ ပန သမ္မာဒိဋ္ဌိ သဟဇာတာယ သမနန္တရနိရုဒ္ဓါယ ပစ္စုပ္ပန္နာယ ဝေဒနာယ မိစ္ဆာ- ဒိဋ္ဌိယာ ဝုတ္တပစ္စယေဟေဝ ပစ္စယော ဟောတိ၊ လောကိကသမ္မာဒိဋ္ဌိ ပစ္စဝေက္ခဏ- သမ္ပယုတ္တာယ ဝိပဿနာသမ္ပယုတ္တာယ နိကန္တိသမ္ပယုတ္တာယ စ ဝေဒနာယ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော ဟောတိ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ ဝုတ္တနယေနေဝ ဥပ- နိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော ဟောတိ၊ မဂ္ဂဖလသမ္မာဒိဋ္ဌိ ပစ္စဝေက္ခဏ-

၁-ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ (သျှာ) ၂-အာရမ္မဏာဓိပတိ (သီ၊ သျှာ) ၃-သောတာပတ္တိဖလက္ခဏေ (သီ၊ သျှာ)

သမ္ပယုတ္တာယ ဝေဒနာယ အာရမ္မဏအာရမ္မဏာဓိပတိအာရမ္မဏူပနိဿယ-
ပစ္စယဝသေန ပစ္စယော ဟောတိ။

သမ္မာဒိဋ္ဌိရူပသမပစ္စယာပိ ဝေဒယိတန္တိ သမ္မာဒိဋ္ဌိရူပသမော နာမမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊
တသ္မာ ယံ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပစ္စယာ ဝေဒယိတံ ဝုတ္တံ၊ တဒေဝ “သမ္မာဒိဋ္ဌိရူပသမ-
ပစ္စယာ”တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပပစ္စယာ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပရူပသမပစ္စယာတိ-
အာဒိသုပိ ဒေသေ နယော။ ယဿ ယဿ ဟိ “ရူပသမပစ္စယာ”တိ ဝုစ္စတိ၊
တဿ တဿ ပဋိပက္ခမ္ပပစ္စယာဝ တံ တံ ဝေဒယိတံ အဓိပ္ပေတံ။ မိစ္ဆာ-
ဉာဏာဒိသု ပန မိစ္ဆာဉာဏံ နာမ ပါပကိရိယာသု ဥပါယစိန္တာ။ အထ ဝါ
မိစ္ဆာဉာဏံ မိစ္ဆာပစ္စဝေက္ခဏဉာဏံ။ သမ္မာဉာဏံ နာမ ဝိပဿနာသမ္မာဒိဋ္ဌိ-
လောကုတ္တရသမ္မာဒိဋ္ဌိဉ္စ ဌပေတွာ အဝသေသကုသလာဗျာကတံ ဉာဏံ။ မိစ္ဆာ-
ဝိမုတ္တိံ နာမ ပါပါဝိမုတ္တိတာ။ အထ ဝါ အယာထာဝဝိမုတ္တိ အနိယျာနိကဝိမုတ္တိ
အဝိမုတ္တသေဝ သတော ဝိမုတ္တိသညိတိ။ သမ္မာဝိမုတ္တိံ နာမ ကလျာဏာဓိ-
မုတ္တိတာ ဖလဝိမုတ္တိံ စ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိအာဒယော ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တတ္ထာယေဝ။

ဆန္ဒပစ္စယာပီတိအာဒိသု ပန ဆန္ဒော နာမ လောဘော၊ ဆန္ဒပစ္စယာ
အဋ္ဌလောဘသဟဂတစိတ္တသမ္ပယုတ္တဝေဒနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဆန္ဒရူပသမပစ္စယာ
ပဌမဇ္ဈာနဝေဒနာဝ။ ဝိတက္ကပစ္စယာ ပဌမဇ္ဈာနဝေဒနာ။ ဝိတက္ကရူပသမပစ္စယာ
ဒုတိယဇ္ဈာနဝေဒနာ။ သညာပစ္စယာ ဌပေတွာ ပဌမဇ္ဈာနံ သေသာ ဆ သမာ-
ပတ္တိဝေဒနာ။ သညာရူပသမပစ္စယာ နေဝသညာနာသညာယတနဝေဒနာ။

ဆန္ဒော စ အရူပသန္တော ဟောတိတိအာဒိသု သစေ ဆန္ဒဝိတက္ကသညာ
အရူပသန္တာ ဟောန္တိတိ အတ္ထော။ တပ္ပစ္စယာတိ သော ဆန္ဒဝိတက္ကသညာနံ
အရူပသမော ဧဝ ပစ္စယော တပ္ပစ္စယော၊ တသ္မာ တပ္ပစ္စယာ။ ဆန္ဒဝိတက္က-
သညာအရူပသမပစ္စယာ ဝေဒနာ ဟောတိတိ အတ္ထော။ သာ အဋ္ဌလောဘ-
သဟဂတစိတ္တသမ္ပယုတ္တဝေဒနာ ဟောတိ။ သစေ ဆန္ဒော ရူပသန္တော ဝိတက္က-
သညာ အရူပသန္တာ။ တပ္ပစ္စယာတိ သော ဆန္ဒဿ ရူပသမော ဝိတက္က-
သညာနံ အရူပသမော ဧဝ ပစ္စယော တပ္ပစ္စယော၊ တသ္မာ တပ္ပစ္စယာ။ သာ
ပဌမဇ္ဈာနဝေဒနာဝ။ သစေ ဆန္ဒဝိတက္ကာ ရူပသန္တာ သညာ အရူပသန္တာ။
တပ္ပစ္စယာတိ သော ဆန္ဒဝိတက္ကာနံ ရူပသမော သညာယ အရူပသမော ဧဝ
ပစ္စယော တပ္ပစ္စယော၊ တသ္မာ တပ္ပစ္စယာ။ သာ ဒုတိယဇ္ဈာနဝေဒနာဝ။ သစေ
ဆန္ဒဝိတက္ကသညာ ရူပသန္တာ။ တပ္ပစ္စယာတိ သော ဆန္ဒဝိတက္ကသညာနံ ရူပ-
သမော ဧဝ ပစ္စယော တပ္ပစ္စယော၊ တသ္မာ တပ္ပစ္စယာ။ သာ နေဝသညာ-
နာသညာယတနဝေဒနာဝ။ ဧကေစိ ပန “ဆန္ဒော နာမ အပ္ပနံ ပါပုဏိဿာမီတိ

ပုဗ္ဗဘာဂေ ဓမ္မစ္ဆန္ဒော၊ အပ္ပနာပုတ္တဿ သော ဆန္ဒော ဝူပသန္တော ဟောတိ။
ပဌမဇ္ဈာနေ ဝိတက္ကော ဟောတိ၊ ဒုတိယဇ္ဈာနပုတ္တဿ ဝိတက္ကော ဝူပသန္တော
ဟောတိ။ သတ္တသု သမာပတ္တိသု သညာ ဟောတိ၊ နေဝသညာနာသညာ-
ယတနံ သမာပန္နဿ စ နိရောဓံ သမာပန္နဿ စ သညာ ဝူပသန္တော ဟောတိ”တိ
ဧဝံ ဝဏ္ဏယန္တိ။ ဣဓ ပန နိရောဓသမာပတ္တိ န ယုဇ္ဇတိ။ အပ္ပတ္တဿ ပတ္တိယာတိ
အရဟတ္တဖလဿ ပတ္တတ္ထာယ။ အတ္ထိ အာယဝန္တိ၊ အတ္ထိ ဝိရိယံ။ အာယာဝန္တိပိ၊
ပါဌော။ တသ္မိမ္ပိ ဌာနေ အနုပ္ပတ္တေတိ တဿ ဝိရိယာရမ္ဘဿ ဝသေန တသ္မိ-
အရဟတ္တဖလဿ ကာရဏေ အရိယမဂ္ဂေ အနုပ္ပတ္တေ။ တပ္ပစ္စယာပိ ဝေဒယိတန္တိ
အရဟတ္တဿ ဌာနပစ္စယာ ဝေဒယိတံ။ ဧတေန စတုမဂ္ဂသဟဇာတာ နိဗ္ဗတ္တိတ-
လောကုတ္တရဝေဒနာ ဂဟိတာ။ ကေဝိ ပန “အာယဝန္တိ ပဋိပတ္တိ။ တသ္မိမ္ပိ ဌာနေ
အနုပ္ပတ္တေတိ တဿာ ဘူမိယာ ပတ္တိယာ”တိ ဝဏ္ဏယန္တိ။

ပဒေသဝိဟာရဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄၄-၄၉-ဝိဝေဒဉာဏဆက္ကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၉၅။ ဝိဝေဒဉာဏဆက္ကနိဒ္ဒေသေ နေက္ခမ္မာဓိပတတ္တာ ပညာတိ နေက္ခမ္မံ အဓိကံ
ကတွာ နေက္ခမ္မာဓိကဘာဝေန ပဝတ္တာ ပညာ။ ကာမစ္ဆန္ဒတော သညာယ
ဝိဝေဒတိတိ နေက္ခမ္မာဓိပတိကတပညာသမ္ပယုတ္တသညာယ ဟေတုဘူတာယ၊
ကရဏဘူတာယ ဝါ ကာမစ္ဆန္ဒတော ဝိဝေဒတိ ပရာဝတ္တတိ၊ ပရမ္ပုဒိ ဟောတိတိ
အတ္ထော။ ဒေ နယော သေသေသု။

၉၆။ ကာမစ္ဆန္ဒော နာနတ္တန္တိ ကာမစ္ဆန္ဒော သန္တဝုတ္တိတာယ အဘာဝ-
တော န ကေသဘာဝေါ။ နေက္ခမ္မံ ကေတ္တန္တိ နေက္ခမ္မံ သန္တဝုတ္တိဘာဝတော
ကေသဘာဝေါ။ နေက္ခမ္မေကတ္တံ စေတယတောတိ ကာမစ္ဆန္ဒေ အာဒိနဝ-
ဒဿနေန နေက္ခမ္မံ ပဝတ္တယတော။ ကာမစ္ဆန္ဒတော စိတ္တံ ဝိဝေဒတိတိ ဒိဋ္ဌာ-
ဒိနဝတော ကာမစ္ဆန္ဒတော နေက္ခမ္မက္ခဏေ စိတ္တံ ဝိဝေဒတိ။ ဒေ နယော
သေသေသု။

၉၇။ ကာမစ္ဆန္ဒံ ပဇာဟန္တောတိ နေက္ခမ္မပဝတ္တိက္ခဏေ ကာမစ္ဆန္ဒံ ဝိက္ခမ္ဘ-
နပ္ပဟာနေန ပဇာဟန္တော။ နေက္ခမ္မဝသေန စိတ္တံ အဓိဋ္ဌာတိတိ ပဋိလဒ္ဓဿ

၁-အာယဝန္တိ (သိ) ပါဠိယမ္ပိ အာယဝန္တေဝ ဒိဿတိ။ ၂-အာယာဝန္တိပိ (သိ)

နေက္ခမ္မဿ ဝသေန တံသမ္ပယုတ္တစိတ္တံ အဓိတိဋ္ဌတိ အဓိကံ ကရောန္တော တိဋ္ဌတိ၊
ပဝတ္တေတိတိ အတ္ထော။ သေ နယော သေသေသု။

၉၀။ စက္ခု သုညံ အတ္တေန ဝါတိ ဗာလဇနပရိကပ္ပိတဿ ကာရကဝေဒ-
ကသင်္ခါတဿ အတ္တနော အဘာဝါ စက္ခု အတ္တေန စ သုညံ။ ယံ ဟိ ယတ္ထ န
ဟောတိ၊ တေန တံ သုညံ နာမ ဟောတိ။ အတ္တနိယေန ဝါတိ အတ္တနော
အဘာဝေနော အတ္တနော သန္တကဿပိ အဘာဝါ^၁ အတ္တနော သန္တကေန စ
သုညံ။ လောကဿ အတ္တာတိ စ အတ္တနိယန္တိ စ ဥဘယထာ ဂါဟသမ္ပဝတော
တဒုဘယဂါဟပဋိသေဓနတ္ထံ အတ္တာဘာဝေါ စ အတ္တနိယာဘာဝေါ စ ဝုတ္တော။
နိစ္စေန ဝါတိ ဘင်္ဂံ အတိက္ကမိတွာ တိဋ္ဌန္တဿ ကဿစိ အဘာဝတော နိစ္စေန စ
သုညံ။ ဓုဝေန ဝါတိ ပဝတ္တိက္ခဏေပိ ထိရဿ ကဿစိ အဘာဝတော ဓုဝေန စ
သုညံ။ သဿတေန ဝါတိ သဗ္ဗကာလေပိ^၂ ဝိဇ္ဇမာနဿ ကဿစိ အဘာဝတော
သဿတေန စ သုညံ။ အဝိပရိဏာမဓမ္မေန ဝါတိ ဇရာဘင်္ဂဝသေန ဒွိဓာ
အပရိဝတ္တမာနပကတိကဿ ကဿစိ အဘာဝတော အဝိပရိဏာမဓမ္မေန စ
သုညံ။ အထ ဝါ နိစ္စဘာဝေန စ ဓုဝဘာဝေန စ သဿတဘာဝေန စ
အဝိပရိဏာမဓမ္မဘာဝေန စ သုညန္တိ အတ္ထော။ သမုစ္စယတ္ထော ဝါ-သဒ္ဓေါ။
ယထာဘူတံ ဇာနတော ပဿတောတိ ဣစ္စေဝံ အနတ္တာနုပဿနာဉာဏေန
ယထာသဘာဝေန ဇာနန္တဿ စက္ခုနာ ဝိယ စ ပဿန္တဿ။ စက္ခာဘိနိဝေသ-
တော ဉာဏံ ဝိဝဇ္ဇတိတိ စက္ခု အတ္တာဘိ ဝါ အတ္တနိယန္တိ ဝါ ပဝတ္တမာနတော
ဒိဋ္ဌာဘိနိဝေသတော တဒင်္ဂပုဟာနဝသေန ဉာဏံ ဝိဝဇ္ဇတိ။ သေ နယော
သေသေသု။

၉၉။ နေက္ခမ္မေန ကာမစ္ဆန္တံ ဝေါသဇ္ဇတိတိ နေက္ခမ္မလာဘီ ပုဂ္ဂလော
နေက္ခမ္မေန တပ္ပဋိပက္ခံ ကာမစ္ဆန္တံ ပရိစ္စဇတိ။ ဝေါသဂ္ဂေ ပညာတိ ကာမစ္ဆန္တဿ
ဝေါသဂ္ဂဘူတေ နေက္ခမ္မေ တံသမ္ပယုတ္တာ ပညာ။ သေ နယော သေသေသု။
ဝိဇ္ဇနဋ္ဌာဒယော ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တတ္တာ ဝေ။ ပရိဇာနန္တော ဝိဝဇ္ဇတိတိ
ပုဂ္ဂလာမိဋ္ဌာနာ ဒေသနာ၊ မဂ္ဂသမင်္ဂိပုဂ္ဂလော ဒုက္ခဿ စတုပ္ပိဓံ အတ္ထံ ကိစ္စဝသေန
ပရိဇာနန္တော ဒုဘတော ဝုဋ္ဌာနဝသေန ဝိဝဇ္ဇတိ၊ ဉာဏဝိဝဇ္ဇနေပိ ဉာဏသမင်္ဂိ
ဝိဝဇ္ဇတိတိ ဝုတ္တော။

၁-အတ္တနော သဘာဝေနော အတ္တနော သန္တကဿ ကဿစိ အဘာဝါ (သိ) ၂-သဗ္ဗထာပိ (က)

၁၀၀။ တထဋ္ဌေ ပညာတိ ဧတဿ ပုဂ္ဂလဿေဝ တထဋ္ဌေ ဝိဝေဇနာ ပညာ။
 ဒေ နယော သေသေသု။ ဣဒါနိ မဂ္ဂက္ခဏေ ဧဝ ကိစ္စဝသေန အာကာရ-
 နာနတ္တတော ဆ ဝိဝေဇဉာဏာနိ ဒဿေတုံ သညာဝိဝေဇောတိအာဒိမာတိကံ
 ဌပေတွာ တံ အတ္တတော ဝိဘဇန္တော သဉ္ဇာနန္တော ဝိဝေဇတိတိအာဒိမာဟ။
 တတ္ထ သဉ္ဇာနန္တော ဝိဝေဇတိတိ သညာဝိဝေဇောတိ ယသ္မာ ပုဗ္ဗဘာဝေ
 နေက္ခမ္မာဒိ အဓိပတိတော သဉ္ဇာနန္တော ယောဂီ ပစ္ဆာ နေက္ခမ္မသမ္ပယုတ္တ-
 ဉာဏေန ကာမစ္ဆန္ဒာဒိတော ဝိဝေဇတိ။ တသ္မာ တံ ဉာဏံ သညာဝိဝေဇော
 နာမာတိ အတ္ထော။ စေတယန္တော ဝိဝေဇတိတိ စေတောဝိဝေဇောတိ ယသ္မာ
 ယောဂီ နေက္ခမ္မေကတ္တာဒိနိ စေတယန္တော သမ္ပယုတ္တဉာဏေန ကာမစ္ဆန္ဒာ-
 ဒိတော ဝိဝေဇတိ။ တသ္မာ တံ ဉာဏံ စေတောဝိဝေဇော နာမာတိ အတ္ထော။
 ဝိဇာနန္တော ဝိဝေဇတိတိ စိတ္တဝိဝေဇောတိ ယသ္မာ ယောဂီ နေက္ခမ္မာဒိဝသေန
 စိတ္တာဓိဋ္ဌာနေ ဝိဇာနန္တော တံသမ္ပယုတ္တဉာဏေန ကာမစ္ဆန္ဒာဒိတော ဝိဝေဇတိ။
 တသ္မာ တံ ဉာဏံ စိတ္တဝိဝေဇော နာမာတိ အတ္ထော။ ဉာဏံ ကရောန္တော
 ဝိဝေဇတိတိ ဉာဏဝိဝေဇောတိ ယသ္မာ ယောဂီ ဆဗ္ဗိဓံ အဇ္ဈတ္တိကာယတနံ
 အနတ္တာနုပဿနာဉာဏေန သုညတော ဝိဒိတံ ကရောန္တော တေနော
 ဉာဏေန ဒိဋ္ဌာဘိနိဝေသတော ဝိဝေဇတိ။ တသ္မာ တံ ဉာဏံ ဉာဏဝိဝေဇော
 နာမာတိ အတ္ထော။ ဝေါသဇ္ဇန္တော ဝိဝေဇတိတိ ဝိမောက္ခဝိဝေဇောတိ ယသ္မာ
 ယောဂီ နေက္ခမ္မာဒိဟိ ကာမစ္ဆန္ဒာဒိနိ ဝေါသဇ္ဇန္တော တံသမ္ပယုတ္တဉာဏေန
 ကာမစ္ဆန္ဒာဒိတော ဝိဝေဇတိ။ တသ္မာ တံ ဉာဏံ ဝိမောက္ခဝိဝေဇော နာမာတိ
 အတ္ထော။ တထဋ္ဌေ ဝိဝေဇတိတိ သစ္စဝိဝေဇောတိ ယသ္မာ ယောဂီ စတုဗ္ဗိဓေ
 တထဋ္ဌေ ဒုဘတော ဝုဋ္ဌာနဝသေန ဝိဝေဇတိ။ တသ္မာ မဂ္ဂဉာဏံ သစ္စဝိဝေဇော
 နာမာတိ အတ္ထော။ မဂ္ဂဉာဏမေဝ ဝါ တထဋ္ဌေ ဒုဘတော ဝုဋ္ဌာနဘာဝေန
 ဝိဝေဇတိတိ သစ္စဝိဝေဇောတိ အတ္ထော။

ယတ္ထ သညာဝိဝေဇောတိအာဒိ သစ္စဝိဝေဇဉာဏနိဒ္ဒေသေ ဝုတ္တတ္တာ သစ္စဝိဝေဇ-
 ဉာဏက္ခဏမေဝ သန္ဓာယ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ မဂ္ဂက္ခဏေယေဝ ဟိ သဗ္ဗာနိ
 ယုဇ္ဇန္တိ။ ကထံ? ဉာဏဝိဝေဇေ ဉာဏံ ဟိ ဝဇ္ဇေတွာ သေသေသု အရိယမဂ္ဂေါ
 သရူပေနော အာဂတော။ ဝိပဿနာကိစ္စဿ ပန မဂ္ဂေနော သိဇ္ဈနတော
 ဝိပဿနာကိစ္စသိဒ္ဓိဝသေန ဉာဏဝိဝေဇဉာဏမ္ပိ မဂ္ဂက္ခဏေ ယုဇ္ဇတိ။ မဂ္ဂဉာဏေ-
 နေဝ ဝါ “စက္ခု သုည”န္တိအာဒိ ကိစ္စဝသေန ပဋိဝိဒ္ဓမေဝ ဟောတိတိ မဂ္ဂ-
 က္ခဏေ တံ ဉာဏံ ဝတ္တံ ယုဇ္ဇတိယေဝ။ အတ္ထယောဇနာ ပနေတ္ထ
 “ယတ္ထ မဂ္ဂက္ခဏေ သညာဝိဝေဇော၊ တတ္ထ စေတောဝိဝေဇော။ ယတ္ထ မဂ္ဂက္ခဏေ

စေတောဝိဝဇ္ဇော၊ တတ္ထ သညာဝိဝဇ္ဇော”တိ ဧဝမာဒိနာ နယေန သဗ္ဗသံသန္ဓနေသု
 ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။ အထ ဝါ သညာဝိဝဇ္ဇောစေတောဝိဝဇ္ဇောစိတ္တဝိဝဇ္ဇောဝိမောက္ခ-
 ဝိဝဇ္ဇောသု စတုန္တံ အရိယမဂ္ဂါနံ အာဂတတ္တာ သစ္စဝိဝဇ္ဇော အာဂတောယေဝ
 ဟောတိ။ ဉာဏဝိဝဇ္ဇော စ သစ္စဝိဝဇ္ဇောနေဝ ကိစ္စဝသေန သိဒ္ဓေါ ဟောတိ။
 သညာစေတောစိတ္တဝိမောက္ခဝိဝဇ္ဇောသေဝ စ ပေယျာလေ ဝိတ္တာရိယမာနေ
 “အနတ္တာနုပဿနာမိပတတ္တာ ပညာ အဘိနိဝေသတော သညာယ ဝိဝဇ္ဇတိတိ
 အမိပတတ္တာ ပညာ သညာဝိဝဇ္ဇော ဉာဏ”န္တိ စ, “အဘိနိဝေသော နာနတ္ထံ၊
 အနတ္တာနုပဿနာ ဧကတ္ထံ။ အနတ္တာနုပဿနေကတ္ထံ စေတယတော အဘိ-
 နိဝေသတော စိတ္တံ ဝိဝဇ္ဇတိတိ နာနတ္ထေ ပညာ စေတောဝိဝဇ္ဇော ဉာဏ”န္တိ စ,
 “အဘိနိဝေသံ ပဇဟန္တော အနတ္တာနုပဿနာဝသေန စိတ္တံ အဓိဋ္ဌာတိတိ
 အဓိဋ္ဌာနေ ပညာ စိတ္တဝိဝဇ္ဇော ဉာဏ”န္တိ စ, “အနတ္တာနုပဿနာယ အဘိနိဝေသံ
 ဝေါသဇ္ဇတိတိ ဝေါသဂ္ဂေ ပညာ ဝိမောက္ခဝိဝဇ္ဇော ဉာဏ”န္တိ စ ပါဠိသမ္ဘဝတော
 ဉာဏဝိဝဇ္ဇော ဉာဏမ္ပိ တေသု အာဂတမေဝ ဟောတိ။ ဉာဏဝိဝဇ္ဇော စ
 အနတ္တာနုပဿနာယ ဝုဠာယ အရိယမဂ္ဂံ ပဋိလဒ္ဓဿ ကိစ္စဝသေန “စက္ခု
 သုညံ အတ္တေန ဝါ အတ္တနိယေန ဝါ”တိအာဒိယုဇ္ဇေနတော သစ္စဝိဝဇ္ဇော
 လဗ္ဘတိ၊ တသ္မာ ဧကေကသ္မိံ ဝိဝဇ္ဇော သေသာ ပဉ္စ ပဉ္စ ဝိဝဇ္ဇော လဗ္ဘန္တိ။
 တသ္မာ ဧဝံ၂ “ယတ္ထ သညာဝိဝဇ္ဇော၊ တတ္ထ စေတောဝိဝဇ္ဇော”တိအာဒိကာနိ
 သံသန္ဓနာနိ ဝုတ္တာနိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဝိဝဇ္ဇဉာဏဆက္ကနိဒ္ဓေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅၀-ဣဒ္ဓိဝိဗြဟ္မဏနိဒ္ဓေသဝဏ္ဏနာ

၁၀၁။ ဣဒ္ဓိဝိဗြဟ္မဏနိဒ္ဓေသေ ဣဓ ဘိက္ခုတိ ဣမသ္မိံ သာသနေ ဘိက္ခု။
 ဆန္ဒသမာမိပဓာနသင်္ခါရသမန္ဓာဂတန္တိ ဧတ္ထ ဆန္ဒဟေတုကော သမာမိ၊
 ဆန္ဒာမိကော ဝါ သမာမိ ဆန္ဒသမာမိ၊ ကတ္ထုကမ္ပတာဆန္ဒံ အမိပတိံ ကရိတွာ
 ပဋိလဒ္ဓသမာမိသေတံ အမိဝစနံ။ ပဓာနဘူတာ သင်္ခါရာ ပဓာနသင်္ခါရာ၊
 စတုကိစ္စသာဓကဿ သမ္ပပ္ပဓာနဝိရိယသေတံ အမိဝစနံ။ စတုကိစ္စသာဓန-
 ဝသေန ဗဟုဝစနံ ကတံ။ သမန္ဓာဂတန္တိ ဆန္ဒသမာမိနာ စ ပဓာနသင်္ခါရေဟိ
 စ ဥပပေတံ။ ဣဒ္ဓိပါဒန္တိ နိပ္ပတ္တိပရိယာယေန ဝါ ဣဇ္ဈနဋ္ဌေန, ဣဇ္ဈန္တိ ဧတာယ
 သတ္တာ ဣဒ္ဓါ ဝုဒ္ဓါ ဥက္ကံသဂတာ ဟောန္တိတိ ဣမိနာ ဝါ ပရိယာယေန

၁-စိတ္တဝသေန (သိ) ၂-တသ္မာ ဧဝ (က)

ဣဒ္ဓိတိ သင်္ခံ ဂတာနံ ဥပစာရဇ္ဈာနာဒိကုသလစိတ္တသမ္ပယုတ္တာနံ ဆန္ဒသမာဓိ-
 ပဓာနသင်္ခါရာနံ အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေန ပါဒဘူတံ သေသစိတ္တစေတသိကရာသိန္နိ
 အတ္ထော။ ဝုတ္တံ ဟိ ဣဒ္ဓိပါဒဝိဘင်္ဂေ သုတ္တန္တဘာဇနိယေ “ဣဒ္ဓိပါဒေါတိ
 တထာဘူတဿ ဝေဒနာက္ခန္ဓော။ပ။ဝိညာဏက္ခန္ဓော”တိ^၁။ အဘိဓမ္မဘာဇနိယေ
 စ “ဣဒ္ဓိပါဒေါတိ တထာဘူတဿ ဖဿော ဝေဒနာ။ပ။ ပဂ္ဂါဟော
 အဝိက္ခေပေါ”တိ^၂ ဝုတ္တံ။ တသ္မာ “သေသစိတ္တစေတသိကရာသိ”န္နိ ဧတ္ထ
 ဆန္ဒသမာဓိပဓာနသင်္ခါရေသု ဧကေကံ ဣဒ္ဓိံ ကတွာ ဒ္ဓိဟိ ဒ္ဓိဟိ သဟ
 သေသဝစနံ ကတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဧဝံ ဟိ စတ္တာရော ခန္ဓာ သဗ္ဗေ စ
 ဖဿာဒယော ဓမ္မာ သင်္ခဟိတာ ဟောန္တိ။ ဣမိနာ နယေန သေသေသုပိ
 အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ယထေဝ ဟိ ဆန္ဒံ အဓိပတိံ ကရိတွာ ပဋိလဒ္ဓ-
 သမာဓိ ဆန္ဒသမာဓိတိ ဝုတ္တော။ ဧဝံ ဝီရိယံ စိတ္တံ ဝိမံသံ အဓိပတိံ ကရိတွာ
 ပဋိလဒ္ဓသမာဓိ ဝိမံသာသမာဓိတိ ဝုတ္တတိ။ ဧဝမေကေကသ္မိံ ဣဒ္ဓိပါဒေ
 ဆန္ဒာဒယော ဝီရိယာဒယော စိတ္တာဒယော ဝိမံသာဒယောတိ တယော
 တယော ဓမ္မာ ဣဒ္ဓိပိ ဟောန္တိ ဣဒ္ဓိပါဒါပိ။ သေသာ ပန သမ္ပယုတ္တကာ
 စတ္တာရော ခန္ဓာ ဣဒ္ဓိပါဒါယေဝ။ ယသ္မာ ဝါ ဣမေ တယော တယော
 ဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တကေဟိ စတူဟိ ခန္ဓေဟိ သဒ္ဓိံယေဝ ဣဇ္ဈန္တိ။ န ဝိနာ တေဟိ။
 တသ္မာ တေန ပရိယာယေန သဗ္ဗေ စတ္တာရောပိ ခန္ဓာ ဣဇ္ဈနဋ္ဌေန ဣဒ္ဓိ
 နာမ ဟောန္တိ။ ပတိဋ္ဌဋ္ဌေန ပါဒါ နာမာတိပိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဝီရိယသမာဓိပဓာနသင်္ခါရသမန္တာဂတန္တိ ဧတ္ထ ပန ဝီရိယန္တိ စ ပဓာန-
 သင်္ခါရေတိ စ ဧကောယေဝ။ ကသ္မာ ဒ္ဓိဓာ ဝုတ္တန္တိ စေ? ဝီရိယဿ
 အဓိပတိဘာဝဒဿနဝသေနတ္ထ ပဌမံ ဝီရိယဂ္ဂဟဏံ ကတံ။ တဿေဝ
 စတုကိစ္စသာဓကတ္တဒဿနတ္ထံ ပဓာနသင်္ခါရဝစနံ ကတံ။ ဧဝံ ဒ္ဓိဓာ
 ဝုတ္တတ္တာ ဧဝ စေတ္တာပိ တယော တယော ဓမ္မာတိ ဝုတ္တံ။ ကေစိ ပန “ဝိဘင်္ဂေ
 ‘ဣဒ္ဓိတိ ယာ တေသံ တေသံ ဓမ္မာနံ ဣဒ္ဓိ သမိဒ္ဓိ ဣဇ္ဈနာ သမိဇ္ဈနာ’တိ^၁ ဝုတ္တတ္တာ
 ဣဒ္ဓိ နာမ အနိပ္ပန္နာ၊ ဣဒ္ဓိပါဒေါ နိပ္ပန္နော”တိ ဝဒန္တိ။ ဣစ ပန ဣဒ္ဓိပိ ဣဒ္ဓိပါဒေါပိ
 နိပ္ပန္နော လက္ခဏတ္တာဟတောတိ သန္ဓိဋ္ဌာနံ ကတံ။ ဣဒ္ဓိ သမိဒ္ဓိတိအာဒိဟိ
 ဣဇ္ဈနာကာရေန ဓမ္မာ ဧဝ ဝုတ္တာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဘာဝေတီတိ အာသေဝတိ။ သုတ္တန္တဘာဇနိယေ? ဝိယ ဣဓာပိ ဣဒ္ဓိပါဒ-
 ဘာဝနာ လောကိယာ ဧဝ။ တသ္မာ ဣဒ္ဓိဝိမံ တာဝ သမ္မာဒေတုကာမော

၁-အဘိ ၂-၂၂၆-ပိဋကေ။ ၂-အဘိ ၂-၂၃၀-ပိဋကေ။ ၃-အဘိ ၂-၂၂၅-ပိဋကေ။
 ပဋိသံ-ဋ္ဌ ၁-၂၀

လောကိယံ ဣဒ္ဓိပါဒံ ဘာဝေန္တော ပထဝိကသိဏာဒိသု အဋ္ဌသု ကသိဏေသု အဓိကတဝသိပ္ပတ္တအဋ္ဌသမာပတ္တိကော ကသိဏာနုလောမတော ကသိဏ- ပဋိလောမတော ကသိဏာနုလောမပဋိလောမတော ဈာနာနုလောမတော ဈာနပဋိလောမတော ဈာနာနုလောမပဋိလောမတော ဈာနုက္ကန္တိကတော ကသိဏုက္ကန္တိကတော ဈာနကသိဏုက္ကန္တိကတော အင်္ဂသင်္ဂန္တိကတော အာရမ္မဏသင်္ဂန္တိကတော အင်္ဂါရမ္မဏသင်္ဂန္တိကတော အင်္ဂဝတ္ထာနတော အာရမ္မဏဝတ္ထာနတောတိ ဣမေဟိ စုဒ္ဒသဟိ အာကာရေဟိ စိတ္တံ ပရိဒမေတွာ ဆန္ဒသီသဝီရိယသီသစိတ္တသီသဝီရိယသီသဝသေန ပုနပျုနံ ဈာနံ သမာပဇ္ဇတိ။ အင်္ဂါရမ္မဏဝတ္ထာနမ္ပိ ကေစိ ဣစ္ဆန္တိ။ ပုဗ္ဗဟေတုသမ္ပန္နေန ပန ကသိဏေသု စတုက္ကဇ္ဈာနမတ္ထေ စိဏ္ဏဝသိနာပိ ကာတံ ဝဇ္ဇတိတိ တံ တံ ဣဒ္ဓိပါဒံ သမာဓိံ ဘာဝေန္တော “အနုပုဗ္ဗာနံ ပါပကာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ အနုပ္ပါဒါယာ”တိ- အာဒိကံ” စတုပ္ပကာရံ ဝီရိယံ အဓိဋ္ဌာတိ၊ တဿ စ ဟာနိဝုဒ္ဓိယော ဥတွာ ဝီရိယသမတံ အဓိဋ္ဌာတိ။ သော ဧဝံ စတုသု ဣဒ္ဓိပါဒေသု စိတ္တံ ပရိဘာဝေတွာ ဣဒ္ဓိဝိဓံ သမ္ပာဒေတိ။

သော ဣမေသု စတုသု ဣဒ္ဓိပါဒေသုတိအာဒိသု သောတိ သော ဘာဝိတ- စတုရိဒ္ဓိပါဒေါ ဘိက္ခု။ စတုသု ဣဒ္ဓိပါဒေသု စိတ္တံ ပရိဘာဝေတိတိ ပုနပျုနံ ဆန္ဒာဒိသု ဧကေကံ အဓိပတိံ ကတွာ ဈာနသမာပဇ္ဇနဝသေန တေသု စိတ္တံ ပရိဘာဝေတိ နာမ၊ ဆန္ဒာဒိဝါသနံ ဂါဟာပေတိတိ အတ္ထော။ ပရိဒမေတိတိ နိဗ္ဗိသေဝနံ ကရောတိ။ ပုရိမံ ပစ္စိမဿ ကာရဏဝစနံ။ ပရိဘာဝိတံ ဟိ စိတ္တံ ပရိဒမိတံ ဟောတိတိ။ မုဒု ကရောတိတိ တထာ ဒန္တံ စိတ္တံ ဝသိပ္ပတ္တံ ကရောတိ။ ဝသေ ဝတ္ထမာနံ ဟိ စိတ္တံ “မုဒု”တိ ဝုစ္စတိ။ ကမ္မနိယန္တိ ကမ္မက္ခမံ ကမ္မယောဂံ ကရောတိ။ မုဒု ဟိ စိတ္တံ ကမ္မနိယံ ဟောတိ သုဇန္တမိဝ သုဝဏ္ဏံ၊ ဣဓ ပန ဣဒ္ဓိဝိဓကမ္မက္ခမံ။ သောတိ သော ပရိဘာဝိတစိတ္တော ဘိက္ခု။ ကာယမ္ပိ စိတ္တေ သမောဒဟတိတိအာဒိ ဣဒ္ဓိကရဏကာလေ ယထာသုခံ စိတ္တစာရဿ ဣဇ္ဈနတ္ထံ ယောဂဝိဓာနံ ဒဿေတံ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ကာယမ္ပိ စိတ္တေ သမောဒဟတိတိ အတ္တနော ကရဇကာယမ္ပိ ပါဒကဇ္ဈာနစိတ္တေ သမောဒဟတိ ပဝေသေတိ အာရောပေတိ၊ ကာယံ စိတ္တာနဂတိကံ ကရောတိတိ အတ္ထော။ ဧဝံ ကရဏံ အဒိဿမာနေန ကာယေန ဂမနဿ ဥပကာရာယ ဟောတိ။ စိတ္တမ္ပိ ကာယေ သမောဒဟတိတိ ပါဒကဇ္ဈာနစိတ္တံ အတ္တနော ကရဇကာယေ သမောဒဟတိ

အာရောပေတိ၊ စိတ္တဗြိ ကာယာနဂတိကံ ကရောတိတိ အတ္ထော။ ဧဝံ ကရဏံ ဒိဿမာနေန ကာယေန ဂမနဿ ဥပကာရာယ ဟောတိ။ သမာဒဟတိတိပိ ပါဠော၊ ပတိဋ္ဌာပေတိတိ အတ္ထော။ **ကာယဝသေန စိတ္တံ ပရိဏာမေတိတိ** ပါဒကဇ္ဈာနစိတ္တံ ဂဟေတွာ ကရဇကာယေ အာရောပေတိ ကာယာနဂတိကံ ကရောတိ၊ ဣဒံ စိတ္တံ ကာယေ သမောဒဟနဿ ဝေဝစနံ။ **စိတ္တဝသေန ကာယံ ပရိဏာမေတိတိ** ကရဇကာယံ ဂဟေတွာ ပါဒကဇ္ဈာနစိတ္တေ အာရောပေတိ၊ စိတ္တာနဂတိကံ ကရောတိ၊ ဣဒံ ကာယံ စိတ္တေ သမောဒဟနဿ ဝေဝစနံ။ **အဓိဋ္ဌာတိတိ** “ဧဝံ ဟောတူ”တိ အဓိဋ္ဌာတိ။ သမောဒဟနဿ အတ္ထဝိဝရဏတ္ထံ ပရိဏာမော ဝုတ္တော၊ ပရိဏာမဿ အတ္ထဝိဝရဏတ္ထံ အဓိဋ္ဌာနံ ဝုတ္တံ။ ယသ္မာ သမောဒဟတိတိ မူလပဒံ၊ ပရိဏာမေတိ အဓိဋ္ဌာတိတိ တဿ အတ္ထနိဒ္ဒေသပဒါနိ၊ တသ္မာ တေသံ ဒွိန္ဒယေဝ ပဒါနံ ဝသေန ပရိဏာမေတွာတိ အဓိဋ္ဌဟိတွာတိ ဝုတ္တံ၊ န ဝုတ္တံ သမောဒဟိတွာတိ။

သုခသညဉ္စ လဟုသညဉ္စ ကာယေ ဩက္ကမိတွာ ဝိဟရတိတိ စတုတ္ထဇ္ဈာနေန သဟဇာတသုခသညဉ္စ လဟုသညဉ္စ သမာပဇ္ဇနဝသေန ကရဇကာယေ ဩက္ကမိတွာ ပဝေသေတွာ ဝိဟရတိ။ တာယ သညာယ ဩက္ကန္တကာယဿ ပနဿ ကရဇကာယောပိ တူလပိစု ဝိယ လဟုကော ဟောတိ။ သောတိ သော ကတယောဂဝိဓာနော ဘိက္ခု။ **တထာဘာဝိတေန စိတ္တေနာတိ** ဣတ္ထမ္ပ။ တ-လက္ခဏေ ကရဏဝစနံ၊ ဟေတုအတ္ထေ ဝါ၊ တထာဘာဝိတေန စိတ္တေန ဟေတု-ဘူတေနာတိ အတ္ထော။ **ပရိသုဒ္ဓေနာတိ** ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိဘာဝတော ပရိသုဒ္ဓေန။ ပရိသုဒ္ဓတ္တာယေဝ **ပရိယောဒါတေန၊** ပဘဿရေနာတိ အတ္ထော။ **ဣဒ္ဓိဝိဗြာဏာယာတိ** ဣဒ္ဓိကောဋ္ဌာသေ၊ ဣဒ္ဓိဝိကပ္ပေ ဝါ ဉာဏတ္ထာ-ယ။ **စိတ္တံ အဘိနိဟရတိတိ** သော ဘိက္ခု၊ ဝုတ္တပ္ပကာရဝသေန တသ္မိံ စိတ္တေ အဘိညာပါဒကေ ဇာတေ ဣဒ္ဓိဝိဗြာဏာမိဂမတ္ထာယ ပရိကမ္မစိတ္တံ အဘိနိဟ-ရတိ၊ ကသိဏာရမ္ပဏတော အပနေတွာ ဣဒ္ဓိဝိဓာဘိမုခံ ပေသေတိ။ **အဘိနိန္ဒာမေတိတိ** အမိဂန္တုဗ္ဗဣဒ္ဓိပေါဏံ ဣဒ္ဓိပဗ္ဗာရံ ကရောတိ။ သောတိ သော ဧဝံ ကတစိတ္တာဘိနိဟာရော ဘိက္ခု။ **အနေကဝိဟိတန္တိ** အနေကဝိဓံ နာနပ္ပကာရကံ။ **ဣဒ္ဓိဝိဓန္တိ** ဣဒ္ဓိကောဋ္ဌာသံ၊ ဣဒ္ဓိဝိကပ္ပံ ဝါ။ **ပစ္စနုဘောတိတိ** ပစ္စနုဘဝတိ၊ ဖဿေတိ သစ္စိကရောတိ ပါပုဏာတိတိ အတ္ထော။

၁၀၂။ ဣဒါနိဿ အနေကဝိဟိတဘာဝံ ဒဿေန္တော **ဧကောပိ ဟုတွာတိ-** အာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ဧကောပိ ဟုတွာတိ** ဣဒ္ဓိကရဏတော ပုဗ္ဗေ ပကတိယာ ဧကောပိ ဟုတွာ။ **ဗဟုဓာ ဟောတိတိ** ဗဟုန္တံ သန္တိကေ စက်မိတုကာမော ဝါ၊

သိဇ္ဈာယံ ဝါ ကတ္ထုကာမော၊ ပဉ္စံ ဝါ ပုစ္ဆိတုကာမော ဟုတွာ သတမ္ပိ သဟဿမ္ပိ ဟောတိ။ ကထံ ပနာယမေဝံ ဟောတိ? ဣဒ္ဓိယာ ဘူမိပါဒပဒ- မူလဘူတေ ဓမ္မေ သမ္မာဒေတွာ အဘိညာပါဒကဇ္ဈာနံ သမာပဇ္ဇိတွာ ဝုဋ္ဌာယ သစေ သတံ ဣစ္ဆတိ။ “သတံ ဟောမိ သတံ ဟောမိ”တိ ပရိကမ္ပံ ကတွာ ပုန ပါဒကဇ္ဈာနံ သမာပဇ္ဇိတွာ ဝုဋ္ဌာယ အဓိဋ္ဌာတိ။ အဓိဋ္ဌာနစိတ္တေန သဟေဝ သတံ ဟောတိ။ သဟဿာဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။ သစေ ဧဝံ န ဣဇ္ဈတိ။ ပုန ပရိကမ္ပံ ကတွာ ဒုတိယမ္ပိ သမာပဇ္ဇိတွာ ဝုဋ္ဌာယ အဓိဋ္ဌာတမ္ပံ။ သံယုတ္တ- ဋ္ဌကထာယံ ဟိ “ကေဝါရံ ဒွေဝါရံ သမာပဇ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ”တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ပါဒကဇ္ဈာနစိတ္တံ နိမိတ္တာရမ္မဏံ၊ ပရိကမ္ပစိတ္တာနိ သတာရမ္မဏာနိ ဝါ သဟဿာရမ္မဏာနိ ဝါ။ တာနိ စ ခေါ ဝဏ္ဏဝသေနေဝံ၊ နော ပဏ္ဏတ္တိဝသေန။ အဓိဋ္ဌာနစိတ္တမ္ပိ တထေဝ သတာရမ္မဏံ ဝါ သဟဿာရမ္မဏံ ဝါ၊ တံ ပဌမ- ပုနာစိတ္တမိဝ ဂေါတြဘုအနန္တရံ ကေမေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ရူပါဝစရစတုတ္ထဇ္ဈာနိကံ။ တတ္ထ ယေ တေ ဗဟူ နိမ္မိတာ၊ တေ အနိယမေတွာ နိမ္မိတတ္တာ ဣဒ္ဓိမတာ သဒိသာဝ ဟောန္တိ။ ဌာနနိသဇ္ဇာဒိသု ဝါ ဘာသိတတုဏှိဘာဝါဒိသု ဝါ ယံ ယံ ဣဒ္ဓိမာ ကရောတိ၊ တံတဒေဝံ ကရောန္တိ။ သစေ ပန နာနာဝဏ္ဏေ ကာတုကာမော ဟောတိ၊ ကေစိ ပဌမဝယေ ကေစိ မဇ္ဈိမဝယေ ကေစိ ပစ္ဆိမဝယေ၊ တထာ ဒီဃကေသေ ဥပမုဏ္ဏမုဏ္ဏေ မိဿကကေသေ ဥပမုရတ္တစိဝရေ ပဏ္ဏုကစိဝရေ ပဒဘာဏဓမ္မကထာသရဘညပဉ္စပုစ္ဆနပဉ္စ- ဝိဿဇ္ဇနရဇနပစနစိဝရသိပ္ပနဓောဝနာဒိနိ ကရောန္တေ၊ အပရေပိ ဝါ နာန- ပုကာရကေ ကာတုကာမော ဟောတိ၊ တေန ပါဒကဇ္ဈာနတော ဝုဋ္ဌာယ “တ္ထကာ ဘိက္ခု၊ ပဌမဝယာ ဟောန္တူ”တိအာဒိနာ နယေန ပရိကမ္ပံ ကတွာ ပုန သမာပဇ္ဇိတွာ ဝုဋ္ဌာယ အဓိဋ္ဌာတမ္ပံ။ အဓိဋ္ဌာနစိတ္တေန သဒ္ဓိံ ဣစ္ဆိတပု- ကာရာယေဝ ဟောန္တိတိ။ ဧသ နယော “ဗဟုဓာပိ ဟုတွာ ဧကော ဟောတိ”တိ- အာဒိသု။ အယံ ပန ဝိသေသော—ဣမိနာ ဟိ ဘိက္ခုနာ ဧဝံ ဗဟုဘာဝံ နိမ္မိနိတွာ ပုန “ဧကောဝ ဟုတွာ စက်မိဿာမိ၊ သဇ္ဈာယံ ကရိဿာမိ၊ ပဉ္စံ ပုစ္ဆိဿာမိ”တိ စိန္တေတွာ ဝါ “အယံ ဝိဟာရော အပ္ပဘိက္ခုကော၊ သစေ ကေစိ အာဂမိဿန္တိ၊ ကုတော ဣမေ ဧတ္ထကာ ကေသဒိသာ ဘိက္ခု၊ အဒ္ဓါ ထေရဿ သောနဘာဝေါတိ မံ ဇာနိဿန္တိ”တိ အပ္ပိစ္ဆတာယ ဝါ အန္တရာဝ “ဧကော ဟောမိ”တိ ဣစ္ဆန္တေန ပါဒကဇ္ဈာနံ သမာပဇ္ဇိတွာ ဝုဋ္ဌာယ “ဧကော ဟောမိ”တိ ပရိကမ္ပံ ကတွာ ပုန သမာပဇ္ဇိတွာ ဝုဋ္ဌာယ “ဧကော ဟောမိ”တိ

အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ။ အဓိဋ္ဌာနစိတ္တေန သဒ္ဓိယေဝ ဧကော ဟောတိ။ ဧဝံ အကရောန္တော ပန ယထာပရိစ္ဆန္ဓကာလဝသေန သယမေဝ ဧကော ဟောတိ။

အာဝိဘာဝန္တိ ပါကဋ္ဌဘာဝံ ကရေတိတိ အတ္ထော။ တိရောဘာဝန္တိ ပဋိစ္ဆန္ဓဘာဝံ ကရေတိတိ အတ္ထော။ အာဝိဘာဝံ ပစ္စနဘောတိ၊ တိရောဘာဝံ ပစ္စနဘောတိတိ ပုရိမေန ဝါ သမ္ပန္နော။ တကြာယံ ဣဒ္ဓိမာ အာဝိဘာဝံ ကတ္ထုကာမော အန္ဓကာရံ ဝါ အာလောကံ ကရေတိ၊ ပဋိစ္ဆန္ဓံ ဝါ ဝိဝဋ္ဌံ ကရေတိ၊ အနာပါယံ ဝါ အာပါယံ ကရေတိ။ ကထံ? အယံ ဟိ ယထာ ပဋိစ္ဆန္ဓောပိ ဒူရေ ဌိတောပိ ဝါ ဒိဿတိ၊ ဧဝံ အတ္တာနံ ဝါ ပရံ ဝါ ကတ္ထုကာမော ပါဒကဇ္ဈာနတော ဝုဋ္ဌာယ “ဣဒံ အန္ဓကာရံ အာလောကဇာတံ ဟောတူ”တိ ဝါ, “ဣဒံ ပဋိစ္ဆန္ဓံ ဝိဝဋ္ဌံ ဟောတူ”တိ ဝါ, “ဣဒံ အနာပါယံ အာပါယံ ဟောတူ”တိ ဝါ အာဝဇ္ဇိတွာ ပရိကမ္ပံ ကတွာ ဝုတ္တနယေနော အဓိဋ္ဌာတိ။ သဟ အဓိဋ္ဌာနာ ယထာမိဋ္ဌိတမေဝ ဟောတိ။ ပရေ ဒူရေ ဌိတောပိ ပဿန္တိ၊ သယမ္ပိ ပဿိတုကာမော ပဿတိ။ တိရောဘာဝံ ကတ္ထုကာမော ပန အာလောကံ ဝါ အန္ဓကာရံ ကရေတိ၊ အပုဋိစ္ဆန္ဓံ ဝါ ပဋိစ္ဆန္ဓံ၊ အာပါယံ ဝါ အနာပါယံ ကရေတိ။ ကထံ? အယံ ဟိ ယထာ အပုဋိစ္ဆန္ဓောပိ သမိပေ ဌိတောပိ ဝါ န ဒိဿတိ၊ ဧဝံ အတ္တာနံ ဝါ ပရံ ဝါ ကတ္ထုကာမော ပါဒကဇ္ဈာနာ ဝုဋ္ဌဟိတွာ “ဣဒံ အာလောကဋ္ဌာနံ အန္ဓကာရံ ဟောတူ”တိ ဝါ, “ဣဒံ အပုဋိစ္ဆန္ဓံ ပဋိစ္ဆန္ဓံ ဟောတူ”တိ ဝါ, “ဣဒံ အာပါယံ အနာပါယံ ဟောတူ”တိ ဝါ အာဝဇ္ဇိတွာ ပရိကမ္ပံ ကတွာ ဝုတ္တနယေနော အဓိဋ္ဌာတိ။ သဟ အဓိဋ္ဌာနာ ယထာမိဋ္ဌိတမေဝ ဟောတိ။ ပရေ သမိပေ ဌိတောပိ န ပဿန္တိ၊ သယမ္ပိ အပဿိတုကာမော န ပဿတိ။ အပိစ သဗ္ဗမ္ပိ ပါကဋ္ဌပါဋိဟာရိယံ အာဝိဘာဝေါ နာမ၊ အပါကဋ္ဌပါဋိဟာရိယံ တိရောဘာဝေါ နာမ။ တတ္ထ ပါကဋ္ဌပါဋိဟာရိယေ ဣဒ္ဓိဝိ ပညာယတိ ဣဒ္ဓိမာပိ။ တံ ယမကပါဋိဟာရိယေန ဒီပေတဗ္ဗံ။ အပါကဋ္ဌပါဋိဟာရိယေ ဣဒ္ဓိယေဝ ပညာယတိ၊ န ဣဒ္ဓိမာ။ တံ မဟကသုတ္တေန ၂ စ ဗြဟ္မနိမန္တနိကသုတ္တေန ၂ စ ဒီပေတဗ္ဗံ။

တိရောကုဋ္ဌန္တိ ပရကုဋ္ဌံ၊ ကုဋ္ဌဿ ပရဘာဝန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဧသ နယော တိရောပါကာရတိရောပဗ္ဗတေသု။ ကုဋ္ဌောတိ စ ဂေဟဘိတ္တိ။ ပါကာရေတိ ဂေဟဝိဟာရဂါမာဒိနံ ပရိက္ခေပပါကာရော။ ပဗ္ဗတောတိ ပံသုပဗ္ဗတော ဝါ ပါသာဏပဗ္ဗတော ဝါ။ အသဇ္ဇမာနောတိ အလဂ္ဂမာနော။ သေယျထာပိ

၁-သဟ အဓိဋ္ဌာနစိတ္တေန (ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၁၀-ပိဋ္ဌေ)၊ သဟ အဓိဋ္ဌာနာယ (သျှာ၊ က)
၂-သံ ၂-၄၇၀-ပိဋ္ဌေ။ ၃-မ ၁-၄၀၁-ပိဋ္ဌေ။

အာကာသေတိ အာကာသေ ဝိယ။ ဧဝံ ဂန္တုကာမေန ပန အာကာသကသိဏံ သမာပဇ္ဇိတွာ ဝုဋ္ဌာယ ကုဋံဝါပါကာရံဝါပဗ္ဗတံဝါ အာဝဇ္ဇိတွာ ကတပရိကမ္မေန “အာကာသော ဟောတူ”တိ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗော၊ အာကာသောဝ ဟောတိ။ အဓော ဩတရိတုကာမဿ၊ ဥဒ္ဓံဝါအာရောဟိတုကာမဿ သုသိရော ဟောတိ၊ ဝိနိဝိဇ္ဈိတွာ ဂန္တုကာမဿ ဆိဒ္ဓေါ။ သော တတ္ထ အသဇ္ဇမာနော ဂစ္ဆတိ။ သစေ ပနဿ ဘိက္ခုနော အဓိဋ္ဌဟိတွာ ဂစ္ဆန္တဿ အန္တရာ ပဗ္ဗတော ဝါ ရုက္ခော ဝါ ဥဋ္ဌေတိ၊ ကိံ ပုန သမာပဇ္ဇိတွာ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗန္တိ? ဒေါသော နတ္ထိ။ ပုန သမာပဇ္ဇိတွာ အဓိဋ္ဌာနံ ဟိ ဥပဇ္ဈာယဿ သန္တိကေ နိဿယဂ္ဂဟဏသဒိသံ ဟောတိ။ ဣမိနာ ပန ဘိက္ခုနာ “အာကာသော ဟောတူ”တိ အဓိဋ္ဌိတတ္တာ အာကာသော ဟောတိယေဝ။ ပုရိမာဓိဋ္ဌာနဗလေနေဝ စဿ အန္တရာ အညော ပဗ္ဗတော ဝါ ရုက္ခော ဝါ ဥတုမယော ဥဋ္ဌဟိဿတိတိ အဋ္ဌာနမေတံ။ အညေန ဣဒ္ဓိမတာ နိမ္မိတေ ပန ပဌမံ နိမ္မာနံ ဗလဝံ ဟောတိ။ ဣတရေန တဿ ဥဒ္ဓံ ဝါ အဓော ဝါ ဂန္တဗ္ဗံ။

ပထဝိယာပိ ဥမ္မုဇ္ဇေနိမုဇ္ဇန္တိ ဧတ္ထ ဥမ္မုဇ္ဇန္တိ ဥဋ္ဌာနံ၊ နိမုဇ္ဇန္တိ သံသီဒနံ၊ ဥမ္မုဇ္ဇန္တ နိမုဇ္ဇန္တ ဥမ္မုဇ္ဇေနိမုဇ္ဇံ။ ဧဝံ ကတ္ထုကာမေန ပန အာပေါကသိဏံ သမာပဇ္ဇိတွာ ဥဋ္ဌာယ “ဧတ္ထကေ ဌာနေ ပထဝိ ဥဒကံ ဟောတူ”တိ ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ ပရိကမ္မံ ကတွာ ဝုတ္တနယေနေဝ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ။ သဟ အဓိဋ္ဌာနာ ယထာပရိစ္ဆိန္ဒေ ဌာနေ ပထဝိ ဥဒကမေဝ ဟောတိ။ သော တတ္ထ ဥမ္မုဇ္ဇေနိမုဇ္ဇံ ကရောတိ သေယျထာပိ ဥဒကေ။ န ကေဝလဉ္စ ဥမ္မုဇ္ဇေနိမုဇ္ဇမေဝ၊ နှာနပါန-မုခဓောဝနဘဏ္ဍကဓောဝနာဒိသု ယံ ယံ ဣစ္ဆတိ၊ တံ တံ ကရောတိ။ န ကေဝလဉ္စ ဥဒကမေဝ ကရောတိ၊ သပ္ပိတေလမရုဖာဏိတာဒိသုပိ ယံ ယံ ဣစ္ဆတိ၊ တံ တံ “ဣဒဉ္စိဒဉ္စ ဧတ္ထကံ ဟောတူ”တိ အာဝဇ္ဇိတွာ ပရိကမ္မံ ကတွာ အဓိဋ္ဌဟန္တဿ ယထာဓိဋ္ဌိတမေဝ ဟောတိ။ ဥဒ္ဓရိတွာ ဘာဇနဂတံ ကရောန္တဿ သပ္ပိ သပ္ပိယေဝ ဟောတိ၊ တေလာဒိနိ တေလာဒိနိယေဝ၊ ဥဒကံ ဥဒကမေဝ။ သော တတ္ထ တေမိတုကာမောဝ တေမေတိ၊ န တေမိတုကာမော န တေမေတိ။ တဿေဝ စ သာ ပထဝိ ဥဒကံ ဟောတိ၊ သေသဇနဿ ပထဝိယေဝ။ တတ္ထ မနုဿာ ပတ္တိကာပိ ဂစ္ဆန္တိ၊ ယာနာဒိဟိပိ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကသိကမ္မာဒိနိပိ ကရောန္တိယေဝ။ သစေ ပနာယံ “တေသမ္ပိ ဥဒကံ ဟောတူ”တိ ဣစ္ဆတိ၊ ဟောတိယေဝ။ ပရိစ္ဆိန္ဒကာလံ ပန အတိက္ကမိတွာ ယံ ပကတိယာ ဃဋတဋ္ဌာကာဒိသု ဥဒကံ၊ တံ ဌပေတွာ အဝသေသံ ပရိစ္ဆိန္ဒဋ္ဌာနံ ပထဝိယေဝ ဟောတိ။

ဥဒကေပိ အဘိဇ္ဇမာနေ ဂစ္ဆတိတိ ဧတ္ထ ယံ ဥဒကံ အက္ကမိတွာ သံသီဒတိ၊ တံ ဘိဇ္ဇမာနန္တိ ဝုစ္ဆတိ၊ ဝိပရိတံ အဘိဇ္ဇမာနံ။ ဧဝံ ဂန္တုကာမေန ပန

ပထဝီကသိဏံ သမာပဇ္ဇိတွာ ဝုဠာယ “တ္ထကေ ဌာနေ ဥဒကံ ပထဝီ ဟောတူ” တိ ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ ပရိကမ္ပံ ကတွာ ဝုတ္တနယေနော အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ။ သဟ အဓိဋ္ဌာနာ ယထာပရိစ္ဆိန္ဒိဋ္ဌာနေ ဥဒကံ ပထဝီယေဝ ဟောတိ။ သော တတ္ထ ဂစ္ဆတိ သေယျထာပိ ပထဝီယံ။ န ကေဝလဉ္စ ဂစ္ဆတိ၊ ယံ ယံ ဣရိယာပထံ ဣစ္ဆတိ၊ တံ တံ ကပ္ပေတိ။ န ကေဝလဉ္စ ပထဝီမေဝ ကရောတိ၊ မဏိသုဝဏ္ဏပဗ္ဗတရုက္ခာဒိသုပိ ယံ ယံ ဣစ္ဆတိ၊ တံ တံ ဝုတ္တနယေနော အာဝဇ္ဇိတွာ အဓိဋ္ဌာတိ၊ ယထာမိဋ္ဌိ- တမေဝ ဟောတိ။ တဿေဝ စ တံ ဥဒကံ ပထဝီ ဟောတိ၊ သေသဇနဿ ဥဒကမေဝ။ မစ္ဆကစ္ဆပါ စ ဥဒကကာကာဒယော စ ယထာရုစိ ဝိစရန္တိ။ သစေ ပနာယံ အညေသမ္ပိ မနုဿာနံ တံ ပထဝီ ကာတုံ ဣစ္ဆတိ၊ ကရောတိယေဝ။ ယထာပရိစ္ဆိန္ဒိကာလာတိက္ကမေန ပန ဥဒကမေဝ ဟောတိ။

အာကာသေဝိ ပလ္လင်္ဂေန ကမတိတိ အန္တလိက္ခေ သမန္တတော ဝိရုဗဒ္ဓါ- သနေန ဂစ္ဆတိ။ **ပက္ခိ သကုဏောတိ ပက္ခေဟိ ယုတ္တော သကုဏော၊** န အပရိပုဏ္ဏပက္ခော လူနပက္ခော ဝါ။ တာဒိသော ဟိ အာကာသေ ဂန္တု န သက္ကာတိ။ ဧဝမာကာသေ ဂန္တုကာမေန ပန ပထဝီကသိဏံ သမာပဇ္ဇိတွာ ဝုဠာယ သစေ နိသိန္ဓော ဂန္တုမိစ္ဆတိ၊ ပလ္လင်္ဂပုမာဏံ ဌာနံ ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ ပရိကမ္ပံ ကတွာ ဝုတ္တနယေနော အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ။ သစေ နိပဇ္ဇော ဂန္တုကာမော ဟောတိ၊ မဉ္စပုမာဏံ၊ သစေ ပဒသာ ဂန္တုကာမော ဟောတိ၊ မဂ္ဂပုမာဏန္တိ ဧဝံ ယထာနုရူပံ ဌာနံ ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ ဝုတ္တနယေနော “ပထဝီ ဟောတူ” တိ အဓိဋ္ဌာ- တဗ္ဗံ။ သဟ အဓိဋ္ဌာနာ ပထဝီယေဝ ဟောတိ။ အာကာသေ ဂန္တုကာမေန စ ဘိက္ခုနာ ဒိဗ္ဗစက္ခုလာဘိနာပိ ဘဝိတဗ္ဗံ။ ကသ္မာ? ယသ္မာ အန္တရာ ဥတု- သမုဠာနာ ဝါ ပဗ္ဗတရုက္ခာဒယော ဟောန္တိ၊ နာဂသုပဏ္ဏာဒယော ဝါ ဥသုယန္တာ မာပေန္တိ၊ တေသံ ဒဿနတ္ထံ။ တေ ပန ဒိသ္မာ ကိံ ကာတဗ္ဗန္တိ? ပါဒကဇ္ဈာနံ သမာပဇ္ဇိတွာ ဝုဠာယ “အာကာသော ဟောတူ” တိ ပရိကမ္ပံ ကတွာ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ။ အပိစ ဩကာသေ ဩရောဟဏတ္ထမ္ပိ ဣမိနာ ဒိဗ္ဗစက္ခုလာဘိနာ ဘဝိတဗ္ဗံ။ အယံ ဟိ သစေ အနောကာသေ နှာနတိတ္ထေ ဝါ ဂါမဒ္ဓါရေ ဝါ ဩရောဟတိ၊ မဟာဇနဿ ပါကဋော ဟောတိ၊ တသ္မာ ဒိဗ္ဗစက္ခုနာ ပဿိတွာ အနောကာသံ ဝဇ္ဇေတွာ ဩကာသေ ဩတရတိတိ။

ဣမေဝိ စန္ဒိမသုရိယေ ဧဝံမဟိဒ္ဓိကေ ဧဝံမဟာနုဘာဝေတိ ဧတ္ထ စန္ဒိမ- သုရိယာနံ ဒွါစတ္တာလီသယောဇနသဟသောပရိစရဏေန မဟိဒ္ဓိကတာ၊ တိသု ဒီပေသု ကေက္ခဏေ အာလောကကရဏေန မဟာနုဘာဝတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ဧဝံ ဥပရိစရဏအာလောကဖရဏေဟိ ဝါ မဟိဒ္ဓိကေ၊ တေနော မဟိဒ္ဓိကတ္ထေန

မဟာနုဘာဝေ။ ပရာမသတိတိ ပရိဂ္ဂဏှာတိ၊ ဧကဒေသေ ဝါ ဖုသတိ။ ပရိမဇ္ဇတိတိ သမန္တတော အာဒါသတလံ ဝိယ ပရိမဇ္ဇတိ။ အယံ ပနဿ ဣဒ္ဓိ အဘိညာပါဒကဇ္ဈာနဝသေနေဝ ဣဇ္ဈတိ၊ နတ္ထေတ္ထ ကသိဏသမာပတ္တိနိယမော။ သွာယံ ယဒိ ဣစ္ဆတိ ဂန္ဓာ ပရာမသိတုံ၊ ဂန္ဓာ ပရာမသတိ။ သစေ ပန ဣဓေဝ နိသိန္ဓကော ဝါ နိပန္ဓကော ဝါ ပရာမသိတုကာမော ဟောတိ၊ “ဟတ္ထပါသေ ဟောတူ”တိ အဓိဋ္ဌာတိ။ အဓိဋ္ဌာနဗလေန ဝဏှာ မုတ္တတာလဖလံ ဝိယ အာဂန္ဓာ ဟတ္ထပါသေ ဌိတေ ဝါ ပရာမသတိ၊ ဟတ္ထံ ဝါ ဝဇေတွာ ပရာမသတိ။ ဟတ္ထံ ဝဇေနဿ ပန ကိံ ဥပါဒိန္ဓကံ ဝဇတိ အနုပါဒိန္ဓကံ ဝါတိ? ဥပါဒိန္ဓကံ နိဿာယ အနုပါဒိန္ဓကံ ဝဇတိ။ ယော ဧဝံ ကတွာ န ကေဝလံ စန္ဒိမသုရိယေ ပရာမသတိ၊ သစေ ဣစ္ဆတိ၊ ပါဒကထလိကံ ကတွာ ပါဒေ ဌပေတိ၊ ဝိဌိံ ကတွာ နိသိဒတိ၊ မဉ္ဇံ ကတွာ နိပဇ္ဇတိ၊ အပဿေနဖလကံ ကတွာ အပဿယတိ။ ယထာ ဧကော၊ ဧဝံ အပရောပိ။ အနေကေသုပိ ဟိ ဘိက္ခုသတသဟဿေသု ဧဝံ ကရောန္တေသု တေသဉ္စ ဧကမေကဿ တထေဝ ဣဇ္ဈတိ။ စန္ဒိမသုရိယာနဉ္စ ဂမနမ္ပိ အာလောကကရဏမ္ပိ တထေဝ ဟောတိ။ ယထာ ဟိ ပါတိသဟဿေသု ဥဒကပူရေသု သဗ္ဗပါတိသု စန္ဒမဏှလာနိ ဒိဿန္တိ၊ ပါကတိကမေဝ စန္ဒဿ ဂမနံ အာလောကကရဏဉ္စ ဟောတိ၊ တထူပမမေတံ ပါဋိဟာရိယံ။ ယာဝ မြဟ္မလောကာပိ ကာယေန ဝသံ ဝတ္ထေတိတိ မြဟ္မလောကံ ပရိစ္ဆေဒံ ကတွာ ဧတ္တန္တရေ အနေကဝိဓံ အဘိညံ ကရောန္တော အတ္တနော ကာယေန ဝသံ ဣဿရိယံ ဝတ္ထေတိ။ ဝိတ္တာရော ပနေတ္ထ ဣဒ္ဓိကထာယံ အာဝိဘဝိဿတိတိ။

ဣဒ္ဓိဝိဗြေဏနိဒ္ဒေသဝဏှနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅၁-သောတဓာတုဝိသုဒ္ဓိဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏှနာ

၁၀၃။ သောတဓာတုဝိသုဒ္ဓိဉာဏနိဒ္ဒေသေ နူရေပိ သဒ္ဓါနန္တိအာဒိ ဒိဗ္ဗ- သောတံ ဥပ္ပါဒေတုကာမဿ အာဒိကမ္ပိကဿ ဘိက္ခုနော ဥပါယသန္ဓဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ နူရေပိ သဒ္ဓါနံ သဒ္ဓနိမိတ္တန္တိ နူရေ သဒ္ဓါနံ အန္တရေ သဒ္ဓိ။ သဒ္ဓေါယေဝ ဟိ နိမိတ္တကရဏဝသေန သဒ္ဓနိမိတ္တံ။ “နူရေ”တိ ဝုတ္ထေပိ ပကတိ- သောတဿ အာပါထဋ္ဌာနေယေဝ။ ဩဋ္ဌာရိကာနန္တိ ထူလာနံ။ သုခုမာနန္တိ အဏှနံ။ သဏှသဏှာနန္တိ သဏှတောပိ သဏှာနံ၊ အတိသဏှာနန္တိ အတ္ထော။ ဧတေန ပရမသုခုမာ သဒ္ဓါ ဝုတ္တာ ဟောန္တိ။ ဣမံ ဉာဏံ ဥပ္ပါဒေတုကာမေန အာဒိကမ္ပိကေန ဈာယိနာ အဘိညာပါဒကဇ္ဈာနံ သမာပဇ္ဇိတွာ ဝုဋ္ဌာယ

ပရိကမ္မသမာဓိစိတ္တေန ပဌမတရံ ပကတိသောတပထေ ဒုရေ ဩဋ္ဌာရိကော အရညေသီဟာဒီနံ သဒ္ဓေါအာဝဇ္ဇိတဗျော။ ဝိဟာရေသဏ္ဍိသဒ္ဓေါ ဘေရိသဒ္ဓေါ သင်္ခသဒ္ဓေါ သာမဏေရဒဟရဘိက္ခုနံ သဗ္ဗထာမေန သဇ္ဈာယန္တာနံ သဇ္ဈာယနသဒ္ဓေါ ပကတိကထံ ကထေန္တာနံ “ကိံ ဘန္တေ, ကိံ အာဝုသော” တိအာဒိသဒ္ဓေါ သကုဏသဒ္ဓေါ ဝါတသဒ္ဓေါ ပဒသဒ္ဓေါ ပက္ကုထိတဥဒကဿ စိစ္ဆိဋ္ဌာယနသဒ္ဓေါ အာတပေ သုဿမာနတာလပဏ္ဏသဒ္ဓေါ ကုန္တကိပိလ္လိကာဒိသဒ္ဓေါတိ ဧဝံ သဗျောဋ္ဌာရိကတော ပဘုတိ ယထာက္ကမေန သုရမသုရမသဒ္ဓါ အာဝဇ္ဇိတဗျော။

ဧဝံ ကရောန္တေန စ ပုရတ္ထိမာဒိသု ဒသသု ဒိသာသု ကမေန ဧကေကိဿာ ဒိသာယ သဒ္ဓနိမိတ္တံ ဝုတ္တနယေန မနသိ ကာတဗ္ဗံ။ မနသိ ကရောန္တေန စ ယေ သဒ္ဓါ ပကတိသောတဿ သုယုန္တိ၊ တေသု ပကတိသောတမောဓာယ မနောဒ္ဓါရိကေန စိတ္တေန မနသိ ကာတဗ္ဗံ။ တဿ တေ သဒ္ဓါ ပကတိစိတ္တဿာပိ ပါကဋ္ဌာ ဟောန္တိ၊ ပရိကမ္မသမာဓိစိတ္တဿ ပန အတိဝိယ ပါကဋ္ဌာ ဟောန္တိ။ တဿေဝံ သဒ္ဓနိမိတ္တံ မနသိကရောတော ဣဒါနိ ဒိဗ္ဗသောတဓာတု ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိတိ တေသု သဒ္ဓေသု အညတရံ အာရမ္မဏံ ကတွာ မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တသ္မိံ နိရုဒ္ဓေ စတ္တာရိ ပဉ္စ ဝါ ဇဝနာနိ ဇဝန္တိ။ ယေသံ ပုရိမာနိ တိဏိ စတ္တာရိ ဝါ ပရိကမ္မောပစာရာနုလောမဂေါတြဘုနာမကာနိ ကာမာဝစရာနိ, စတုတ္ထံ ပဉ္စမံ ဝါ အပ္ပနာစိတ္တံ ရူပါဝစရစတုတ္ထဇ္ဈာနိကံ။ တတ္ထ ယံ တေန အပ္ပနာစိတ္တေန သဒ္ဓိံ ဥပ္ပန္နံ ဉာဏံ၊ အယံ ဒိဗ္ဗသောတဓာတု။ တံ ထာမဂတံ ကရောန္တေန “ဧတ္ထန္တရေ သဒ္ဓိံ သုဏာမိ” တိ ကေဂ်လမတ္တံ ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ ဝဇေတဗ္ဗံ၊ တတော ဒွဂ်လစတုရဂ်လအဋ္ဌဂ်လဝိဒတ္ထိရတနအန္တောဂပ္ပပမုခ-ပါသာဒပရိဝေဏသံသာရာမဂေါစရဂါမဇနပဒါဒိဝသေန ယာဝ စက္ကဝါဠိ, တတော ဝါ ဘိယျောပိ ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ ဝဇေတဗ္ဗံ။ ဧဝံ အဓိဂတာ-ဘိညော ဒေ ပါဒကဇ္ဈာနာရမ္မဏေန ဖုဋ္ဌောကာသပ္ပန္နရဂတေ သဒ္ဓေ ပုန ပါဒ-ကဇ္ဈာနံ အသမာပဇ္ဇိတွာပိ အဘိညာဉာဏေန သုဏာတိယေဝ။ ဧဝံ သုဏန္တော စသစေပိ ယာဝမြဟ္မလောကာ သင်္ခဘေရိပဏဝါဒိသဒ္ဓေဟိ ဧကကောလာဟလံ ဟောတိ၊ ပါဠိယေက္ကံ ဝဝတ္ထာပေတုကာမတာယ သတိ “အယံ သင်္ခသဒ္ဓေါ, အယံ ဘေရိသဒ္ဓေါ” တိ ဝဝတ္ထာပေတုံ သက္ကောတိယေဝ။ အဘိညာဉာဏေန သုတေ သာတ္ထကေ သဒ္ဓေ ပစ္ဆာ ကာမာဝစရစိတ္တေန အတ္ထံ ဇာနာတိ။

ဒိဗ္ဗသောတံ ပကတိသောတဝတောယေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ နော ဗမိရဿ။ ပစ္စာ ပကတိသောတေ ဝိနဋ္ဌေပိ ဒိဗ္ဗသောတံ န ဝိနဿတီတိ ဝဒန္တိ။

သော ဒိဗ္ဗာယ သောတဓာတုယာတိ ဧတ္ထ ဒိဗ္ဗသဒိသတ္တာ ဒိဗ္ဗာ။ ဒေဝါနံ ဟိ သုစရိတကမ္မာဘိနိဗ္ဗတ္တာ ပိတ္တသေမှရုမိရာဒိဟိ အပလိဗုဒ္ဓါ ဥပက္ကိလေသ-
ဝိမုတ္တတာယ ဒူရေပိ အာရမ္မဏသမ္ပုဋ်စွနသမတ္တာ ဒိဗ္ဗာ ပသာဒသောတဓာတု
ဟောတိ။ အယဇ္ဇာပိ ဣမဿ ဘိက္ခုနော ဝိရိယဘာဝနာဗလနိဗ္ဗတ္တာ ဣဏ-
သောတဓာတု တာဒိသာယေဝါတိ ဒိဗ္ဗသဒိသတ္တာ ဒိဗ္ဗာ။ အပိစ ဒိဗ္ဗဝိဟာရ-
ဝသေန ပဋိလဒ္ဓတ္တာ၊ အတ္တနာ စ ဒိဗ္ဗဝိဟာရသန္ဓိဿိတတ္တာပိ ဒိဗ္ဗာ၊ သဝနဋ္ဌေန
နိဇ္ဇိဝဋ္ဌေန စ သောတဓာတု၊ သောတဓာတုကိစ္စကရဏေန စ သောတဓာတု
ဝိယာတိပိ သောတဓာတု။ တာယ ဒိဗ္ဗာယ သောတဓာတုယာ။ **ဝိသုဒ္ဓါယာတိ**
ပရိသုဒ္ဓါယ နိရုပက္ကိလေသာယ။ **အတိက္ကန္တမာနုသိကာယာတိ** မနုဿုပစာရံ
အတိက္ကမိတွာ သဒ္ဓသဝနေန မာနုသိကံ မံသသောတဓာတုံ အတိက္ကန္တာယ
ဝိတိဝတ္တိတွာ ဌိတာယ။ **ဥဘော သဒ္ဓေ သုဏာတီတိ** ဒွေ သဒ္ဓေ သုဏာတိ။
ကတမေ ဒွေ? **ဒိဗ္ဗေစ မာနုသေစ**၊ ဒေဝါနဉ္စ မနုဿာနဉ္စ သဒ္ဓေတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။
ဧတေန ပဒေသပရိယာဒါနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **ယေ ဒူရေ သန္တိကေ စာတိ** ယေ သဒ္ဓါ
ဒူရေ ပရစက္ကဝါဋ္ဌေပိ၊ ယေ စ သန္တိကေ အန္တမသော သဒေဟသန္တိဿိတ-
ပါဏကသဒ္ဓါပိ၊ တေ သုဏာတီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဧတေန နိပ္ပဒေသပရိယာဒါနံ
ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ။

သောဘဓာတုဝိသုဒ္ဓိဉာဏနိဒ္ဓေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅၂-စေတောပရိယဉာဏနိဒ္ဓေသဝဏ္ဏနာ

၁၀၄။ စေတောပရိယဉာဏနိဒ္ဓေသေ သော ဧဝံ ပဇာနာတီတိ ဣဒါနိ
ဝတ္တဗ္ဗံ ဝိဓာနံ ဥပဒိသတိ။ ဣဒံ ဂ္ဂပံ သောမနဿိန္ဒြိယသမုဋ္ဌိတန္တိအာဒိ အာဒိ-
ကမ္မိကေန ဈာယိနာ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ ဝိဓာနံ။ ကထံ? ဧတံ ဟိ ဉာဏံ ဥပ္ပါဒေတု-
ကာမေန ဈာယိနာ ပဌမံ တာဝ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏံ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗံ။ ဧတံ ဟိ ဒိဗ္ဗစက္ခု-
ဝသေန ဣဇ္ဈတိ၊ တံ ဧတဿ ပရိကမ္ပံ။ တသ္မာ တေန ဘိက္ခုနာ အာလောကံ
ဝဇေတွာ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ပရဿ ဟဒယဂ္ဂပံ နိဿာယ ဝတ္တမာနဿ လောဟိ-
တဿ ဝဏ္ဏံ ပဿိတွာ ပဿိတွာ စိတ္တံ ပရိယေသိတဗ္ဗံ။ တံ ဟိ လောဟိတံ
ကုသလသောမနဿေ ဝတ္တမာနေ ရတ္တံ ဟောတိ နိဂြောပေက္ကဝဏ္ဏံ၊ အကုသလ-
သောမနဿေ ဝတ္တမာနေ တဒ္ဓေဝ လုဋ္ဌိတံ ဟောတိ၊ ဒေါမနဿေ ဝတ္တမာနေ

ကာဠကံ ဟောတိ ဇမ္ဗုပက္ကဝဏ္ဏံ လုဠိတံ။ ကုသလူပေက္ခာယ ဝတ္တမာနာယ ပဿန္တံ ဟောတိ တိလတေလဝဏ္ဏံ။ အကုသလူပေက္ခာယ ဝတ္တမာနာယ တဒေဝ လုဠိတံ ဟောတိ။ တသ္မာ တေန “ဣဒံ ရူပံ သောမနဿိန္ဒြိယသမုဠိတံ၊ ဣဒံ ရူပံ ဒေါမနဿိန္ဒြိယသမုဠိတံ၊ ဣဒံ ရူပံ ဥပေက္ခိန္ဒြိယသမုဠိတံ” န္တိ ပရဿ ဟဒယလောဟိတဝဏ္ဏံ ပဿိတွာ ပဿိတွာ စိတ္တံ ပရိယေသန္တေန စေတော- ပရိယဉာဏံ ထာမဂတံ ကာတဗ္ဗံ။ ဧဝံ ထာမဂတေ ဟိ တသ္မိံ အနုက္ကမေန သဗ္ဗမ္ပိ ကာမာဝစရာဒိဘေဒံ စိတ္တံ ပဇာနာတိ စိတ္တာ စိတ္တမေဝ သင်္ကမန္တော ဝိနာ ဟဒယရူပဒဿနေန။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ အဋ္ဌကထာယံ—

“အာရုပ္ပေ ပရဿ စိတ္တံ ဇာနိတုကာမော ကဿ ဟဒယရူပံ ပဿတိ၊ ကဿိန္ဒြိယဝိကာရံ ဩလောကေတိတိ? န ကဿစိ။ ဣဒ္ဓိ- မတော ဝိသယော ဒေ၊ ယဒိဒံ ယတ္ထ ကတ္တစိ စိတ္တံ အာဝဇ္ဇန္တော သောဠသပ္ပဘေဒံ စိတ္တံ ဇာနာတိ။ အကတာဘိနိဝေသဿ ပန ဝသေန အယံ ကထာ” တိ။

ပရသတ္တာနန္တိ အတ္တာနံ ဌပေဘွာ သေသသတ္တာနံ။ ပရပုဂ္ဂလာနန္တိ ဣဒမ္ပိ ဣမိနာ ဧကတ္ထမေဝ၊ ဝေနေယျဝသေန ပန ဒေသနာဝိလာသေန စ ဗျဉ္ဇနေန နာနတ္ထံ ကတံ။ စေတသာ စေတော ပရိစ္စ ပဇာနာတိတိ အတ္တနော စိတ္တေန တေသံ စိတ္တံ ပရိစ္စိန္တိတွာ သရာဂါဒိဝသေန နာနပ္ပကာရတော ဇာနာတိ။ သရာဂံ ဝါတိအာဒိသု ဝါ-သဒ္ဓေါ သမုစ္စယတ္ထော။ တတ္ထ အဋ္ဌဝိဓံ လောဘ- သဟဂတစိတ္တံ သရာဂံ စိတ္တံ နာမ၊ အဝသေသံ စတုဘူမကကုသလာဗျာကတ- စိတ္တံ ဝိတရာဂံ နာမ။ ဒွေ ဒေါမနဿစိတ္တာနိ ဒွေ ဝိစိကိစ္ဆာဥဒ္ဓစ္စစိတ္တာနိတိ ဣမာနိ ပန စတ္တာရိ စိတ္တာနိ ဣမသ္မိံ ဒုကေ သင်္ကဟံ န ဂစ္ဆန္တိ။ ကေစိ ပန ထေရာ တာနိပိ ဝိဘရာဂပဒေန သင်္ကဏန္တိ။ ဒုဝိဓံ ပန ဒေါမနဿသဟဂတံ စိတ္တံ သဒေါသံ စိတ္တံ နာမ၊ သဗ္ဗမ္ပိ စတုဘူမကံ ကုသလာဗျာကတံ ဝိတဒေါသံ နာမ။ သေသာနိ ဒသ အကုသလစိတ္တာနိ ဣမသ္မိံ ဒုကေ သင်္ကဟံ န ဂစ္ဆန္တိ။ ကေစိ ပန ထေရာ တာနိပိ ဝိတဒေါသပဒေန သင်္ကဏန္တိ။ သမောဟံ ဝိတ- မောဟန္တိ ဧတ္ထ ပန မောဟေကဟေတုကဝသေန ဝိစိကိစ္ဆာဥဒ္ဓစ္စသဟဂတဒ္ဓယ- မေဝ သမောဟံ။ မောဟဿံ ပန သဗ္ဗာကုသလေသု သမ္ပဝတော ဒွါဒသဝိဓမ္ပိ အကုသသံ စိတ္တံ “သမောဟ” န္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အဝသေသံ ကုသလာဗျာကတံ ဝိတမောဟံ။ ထိနမိဒ္ဓါနဂတံ ပန သံခိတ္တံ၊ ဥဒ္ဓစ္စာနဂတံ ဝိက္ခိတ္တံ။ ရူပါဝစရာ- ရူပါဝစရံ မဟဂ္ဂတံ၊ အဝသေသံ အမဟဂ္ဂတံ။ သဗ္ဗမ္ပိ တေဘူမကံ သဉ္ဇတ္တရံ၊

လောကုတ္တရံ အနုတ္တရံ။ ဥပစာရပုတ္တံ အပ္ပနာပုတ္တဉ္စ သမာဟိတံ၊ တဒုဘယ-
 မသမ္ပတ္တံ အသမာဟိတံ။ တဒဂ်ဝိက္ခမ္ဘနသမုစ္ဆေဒပဋိပဿဒ္ဓိနိဿရဏဝိမုတ္တိပုတ္တံ
 ဝိမုတ္တံ၊ ပဉ္စဝိခမ္ဘိ ဧတံ ဝိမုတ္တိမပုတ္တံ အဝိမုတ္တန္တံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣတိ စေတော-
 ပရိယဉာဏလာဘီ ဘိက္ခု သောဠသပ္ပဘောဒမ္ဘိ စိတ္တံ ပဇာနာတိ။ ပုထုဇ္ဇနာ ပန
 အရိယာနံ မဂ္ဂဖလစိတ္တံ န ဇာနန္တိ၊ အရိယာပိ စ ဟေဋ္ဌိမာ ဟေဋ္ဌိမာ ဥပရိမာနံ
 ဥပရိမာနံ မဂ္ဂဖလစိတ္တံ န ဇာနန္တိ၊ ဥပရိမာ ဥပရိမာ ပန ဟေဋ္ဌိမာနံ ဟေဋ္ဌိမာနံ
 စိတ္တံ ဇာနန္တိတိ။

စေတောပရိယဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅၃-ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၁၀၅။ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏနိဒ္ဒေသေ ဧဝံ ပဇာနာတိတိအာဒိ စတုသု
 ဣဒ္ဓိပါဒေသု ပရိဘာဝိတစိတ္တဿ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏံ ဥပ္ပါဒေတုကာမဿ
 တဒုပ္ပါဒနဝိဓာနဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ ကမတော ဟိ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒံ ပဿိတွာ
 ဝိညာဏနာမရူပသဠာယတနဖဿဝေဒနာသင်္ခါတံ ပစ္စုပ္ပန္နံ ဖလသင်္ခေပံ ပဿတိ၊
 တဿ ပစ္စယံ ပုရိမဘဝေ ကမ္မကိလေသသင်္ခါတံ ဟေတုသင်္ခေပံ ပဿတိ၊ တဿ
 ပစ္စယံ ပုရိမဘဝေယေဝ ဖလသင်္ခေပံ ပဿတိ၊ တဿ ပစ္စယံ တတိယဘဝေ
 ဟေတုသင်္ခေပံ ပဿတိ။ ဧဝံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဒဿနေန ဇာတိပရမ္ပရံ ပဿတိ။
 ဧဝံ ဗဟူပကာရော ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏဿ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒမနသိကာရော။
 တတ္ထ “ဣမသ္မိ” သတိ ဣဒံ ဟောတိ၊ ဣမဿုပ္ပါဒါ ဣဒံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ”တိ ဣဒံ ပဋိစ္စ-
 သမုပ္ပါဒနိဒ္ဒေသဿ ဥဒ္ဒေသဝစနံ။ ဧဝံ တေသံ အညတရဝစနေနေဝ အတ္ထေ
 သိဒ္ဓေ ဒ္ဓိဓာ ဝစနံ ကသ္မာတိ စေ? အတ္ထနာနတ္တသဗ္ဗာဝတော။ ကထံ? ဣမသ္မိ
 သတိဘိ ဣမသ္မိ ပစ္စယေ ဝိဇ္ဇမာနေ။ ဣဒံ သဗ္ဗပစ္စယာနံ သာဓာရဏဝစနံ။ ဣဒံ
 ဟောတိဘိ ဣဒံ ပစ္စယုပ္ပန္နံ ဘဝတိ။ ဣဒံ သဗ္ဗပစ္စယုပ္ပန္နာနံ သာဓာရဏဝစနံ။
 ဣမိနာ သကလေန ဝစနေန အဟေတုကဝါဒေါ ပဋိသိဒ္ဓေါ ဟောတိ။ ယေ ဟိ
 ဓမ္မာ ပစ္စယသမ္ဘဝါ ဟောန္တိ၊ န ပစ္စယာဘာဝါ၊ တေ အဟေတုကာ နာမ န
 ဟောန္တိတိ။ ဣမဿုပ္ပါဒါတိ ဣမဿ ပစ္စယဿ ဥပ္ပါဒဟေတု။ ဣဒံ သဗ္ဗပစ္စယာနံ
 ဥပ္ပါဒဝန္တတာဒိပနဝစနံ။ ဣဒံ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ ဣဒံ ပစ္စယုပ္ပန္နံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဣဒံ သဗ္ဗ-
 ပစ္စယုပ္ပန္နာနံ တတော ဥပ္ပဇ္ဇမာနတာဒိပနဝစနံ။ ဣမိနာ သကလေန ဝစနေန
 သဿတာဟေတုကဝါဒေါ ပဋိသိဒ္ဓေါ ဟောတိ။ ယေ ဟိ ဥပ္ပါဒဝန္တော ဓမ္မာ၊
 တေ အနိစ္စာ။ တသ္မာ သတိပိ သဟေတုကတ္ထေ အနိစ္စဟေတုကာ ဧတေ ဓမ္မာ
 န လောကေ နိစ္စသမ္ပတပကတိပုရိသာဒိဟေတုကာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

ယဒိဒန္တိ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗတ္ထသန္ဓဿနံ။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာတိ ဧတ္ထ ယံ ပဋိစ္စ ဖလမေတိ၊ သော ပစ္စယော။ ပဋိစ္စာတိ န ဝိနာ၊ အပစ္စက္ခိတွာတိ အတ္ထော။ ဧတိတိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စေဝ ပဝတ္တတိ စာတိ အတ္ထော။ အပိစ ဥပကာရကဋ္ဌော ပစ္စယဋ္ဌော၊ အဝိဇ္ဇာ စ သာ ပစ္စယော စာတိ အဝိဇ္ဇာပစ္စယော။ တသ္မာ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ သမ္ဘဝန္တိတိ ယောဇနာ။ ဧဝံ သမ္ဘဝန္တိ-သဒ္ဓဿ သေသပဒေဟိပိ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။ သောကာဒိသု စ သောစနံ သောကော။ ပရိဒေဝနံ ပရိဒေဝေါ။ ဒုက္ခယဘိတိ ဒုက္ခံ။ ဥပ္ပါဒဋ္ဌိတိဝသေန ဝါ ဒွေဓာ ခနတိတိပိ ဒုက္ခံ။ ဒုမ္မနဿ ဘာဝေါ ဒေါမနဿံ။ ဘုသော အာယာသော ဥပါယာသော။ သမ္ဘဝန္တိတိ နိဗ္ဗတ္တန္တိ။ ဧဝန္တိ နိဒ္ဓိဋ္ဌနယနိဒဿနံ။ တေန အဝိဇ္ဇာဒိဟေဝ ကာရဏေဟိ၊ န ဣဿရနိမ္မာနာဒိဟိတိ ဒဿေတိ။ တေဿာတိ ယထာဝုတ္တဿံ။ ကေဝလဿာတိ အသမ္ဘိဿဿ၊ သကလဿ ဝါ။ ဒုက္ခ- က္ခန္ဓဿာတိ ဒုက္ခသမူဟဿ၊ န သတ္တဿ န သုခသုဘာဒိနံ။ သမုဒယောတိ နိဗ္ဗတ္တိ။ ဟောတိတိ သမ္ဘဝတိ။

တတ္ထ ကတမာ အဝိဇ္ဇာ? ဒုက္ခေ အညာဏံ ဒုက္ခသမုဒယေ အညာဏံ ဒုက္ခနိရောဓေ အညာဏံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒါယ အညာဏံ ပုဗ္ဗန္တေ အညာဏံ အပရန္တေ အညာဏံ ပုဗ္ဗန္တာပရန္တေ အညာဏံ ဣဒပ္ပစ္စယတာပဋိစ္စ- သမုပ္ပန္နေသု ဓမ္မေသု အညာဏံ။ ကတမေ သင်္ခါရာ? ပုညာဘိသင်္ခါရော အပုညာဘိသင်္ခါရော အာနေဇ္ဇာဘိသင်္ခါရော ကာယသင်္ခါရော ဝစီသင်္ခါရော စိတ္တ- သင်္ခါရော။ အဋ္ဌ ကာမာဝစရကုသလစေတနာ ပဉ္စ ရူပါဝစရကုသလစေတနာ ပုညာဘိသင်္ခါရော၊ ဒွါဒသ အကုသလစေတနာ အပုညာဘိသင်္ခါရော၊ စတသော အရူပါဝစရကုသလစေတနာ အာနေဇ္ဇာဘိသင်္ခါရော။ ကာယသဉ္ဇေတနာ ကာယသင်္ခါရော၊ ဝစီသဉ္ဇေတနာ ဝစီသင်္ခါရော၊ မနောသဉ္ဇေတနာ စိတ္တသင်္ခါရော။

တတ္ထ သိယာ—ကထံ ပနေတံ ဇာနိတဗ္ဗံ “ဣမေ သင်္ခါရာ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ ဟောန္တိ”တိ? အဝိဇ္ဇာဘာဝေ ဘာဝတော။ ယဿ ဟိ ဒုက္ခာဒိသု အဝိဇ္ဇာ- သင်္ခါတံ အညာဏံ အပ္ပဟိနံ ဟောတိ၊ သော ဒုက္ခေ တာဝ ပုဗ္ဗန္တာဒိသု စ အညာဏေန သံသာရဒုက္ခံ သုခသညာယ ဂဟေတွာ တဿေဝ^၁ ဟေတုဘူတေ တိဝိဓေပိ သင်္ခါရေ အာရဘတိ။ သမုဒယေ အညာဏေန ဒုက္ခဟေတုဘူတေပိ တဏှာပရိက္ခာရေ သင်္ခါရေ သုခဟေတုတော မညမာနော အာရဘတိ။ နိရောဓေ ပန မဂ္ဂေ စ အညာဏေန ဒုက္ခဿ အနိရောဓဘူတေပိ ဂတိဝိသေသေ ဒုက္ခ- နိရောဓသညိ ဟုတွာ နိရောဓဿ စ အမဂ္ဂဘူတေသုပိ ယညာမရတပါဒိသု

၁-တဿ (သျှာ၊ က၊ အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၁၃၈-ပိဋေ စ)

နိရောဓမဂ္ဂသည် ဟုတွာ ဒုက္ခနိရောဓံ ပတ္တယမာနော ယညာမရတပါဒိမုခေန တိဝိဓေပိ သင်္ခါရေ အာရဘတိ။

အပိစ သော တာယ စတုသု သစ္စေသု အပ္ပဟိနာဝိဇ္ဇတာယ ဝိသေသတော ဇာတိဇရာရောဂမရဏာဒိအနေကာဒိနဝဝေါကိဏ္ဏမ္ပိ ပုညဖလသင်္ခါတံ ဒုက္ခံ ဒုက္ခတော အဇာနန္တော တဿ အဓိဂမာယ ကာယဝစီစိတ္တသင်္ခါရဘေဒံ ပုညာဘိသင်္ခါရံ အာရဘတိ ဒေဝတ္ထရကာမကော ဝိယ မရပပပါတံ။ သုခသမ္ပ- တဿာပိ စ တဿ ပုညဖလဿ အန္တေ မဟာပရိဋ္ဌာဟဇနိကံ ဝိပရိဏာမ- ဒုက္ခတံ အပ္ပဿာဒတဉ္စ အပဿန္တောပိ တပ္ပစ္စယံ ဝုတ္တပ္ပကာရမေဝ ပုညာဘိ- သင်္ခါရံ အာရဘတိ သလဘော ဝိယ ဒီပသိခါဘိနိပါတံ၊ မရဗိန္ဒုဂိဒ္ဓေါ ဝိယ စ မရလိတ္တသတ္တဓာရာလေဟနံ။ ကာမူပသေဝနာဒိသု စ သဝိပါကေသု အာဒိနဝံ အပဿန္တော သုခသညာယ စေဝ ကိလေသာဘိက္ခုတတာယ စ ဒွါရတ္တယ- ပ္ပဝတ္တမ္ပိ အပုညာဘိသင်္ခါရံ အာရဘတိ ဗာလော ဝိယ ဂူထကီဋ္ဌနံ၊ မရိတု- ကာမော ဝိယ စ ဝိသခါဒနံ။ အာရုပ္ပဝိပါကေသု စာပိ သင်္ခါရဝိပရိဏာမဒုက္ခတံ အနဝဗုဇ္ဈမာနော သဿတာဒိဝိပလ္လာသေန စိတ္တသင်္ခါရဘူတံ အာနေဉ္စာဘိ- သင်္ခါရံ အာရဘတိ ဒိသာမူဠော ဝိယ ဝိသာစနဂရာဘိမုခမဂ္ဂဂမနံ။ ဧဝံ ယသ္မာ အဝိဇ္ဇာဘာဝတောဝ သင်္ခါရဘာဝေါ၊ န အဘာဝတော၊ တသ္မာ ဇာနိတဗ္ဗမေတံ “ဣမေ သင်္ခါရာ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ ဟောန္တိ”တိ။

တ္ထောဟ—ဂဏှာမ တာဝ ဧတံ “အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရာနံ ပစ္စယော”တိ။ ကိံ ပနာယမေကာဝ အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရာနံ ပစ္စယော၊ ဥဒါဟု အညေပိ ပစ္စယာ သန္တိတိ? ကိံ ပနေတ္ထိ ယဒိ တာဝ ကောဝ၊ ဧကကာရဏဝါဒေါ အာပဇ္ဇတိ။ အထ အညေပိ သန္တိ၊ “အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ”တိ ဧကကာရဏနိဒ္ဒေသော နုပပဇ္ဇတိတိ? န နုပပဇ္ဇတိ၊။ ကသ္မာ? ယသ္မာ—

ဧကံ န ဧကတော ဣဓ၊ နာနေကမနေကတောပိ နော ဧကံ။
ဖလမတ္ထိ အတ္ထိ ပန ဧက-ဟေတုဖလဒီပနေ အတ္ထော။

ဘဂဝါ ဟိ ကတ္တစိ ပဓာနတ္တာ ကတ္တစိ ပါကဋ္ဌတ္တာ ကတ္တစိ အသာဓာရ- ဏတ္တာ ဒေသနာဝိလာသဿ စ ဝေနေယျာနဉ္စ အနုရူပတော ဧကမေဝ ဟေတုဉ္စ ဖလဉ္စ ဒီပေတိ။ တသ္မာ အယမိဓ အဝိဇ္ဇာ ဝိဇ္ဇမာနေသုပိ အညေသု ဝတ္ထာရမ္မဏသဟဇာတဓမ္မာဒိသု သင်္ခါရကာရဏေသု “အဿာဒါနုပဿိနော

၁-ကိဉ္စေတ္ထ (အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၁၃၉-ပိဋ္ဌေ) ၂-နုပပဇ္ဇတိ (သိ)၊ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ (သျာ)

၀၅၂] ၁-ဉာဏကထာ ၅၃-ပုဗ္ဗနိဝါသာနုဿတိဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ ၃၁၉

တဏှာ ပဝေတိ”တိ^၁ စ, “အဝိဇ္ဇာသမုဒယာ အာသဝသမုဒယော”တိ^၂ စ
ဝစနတော အညေသမ္ပိ တဏှာဒီနံ သင်္ခါရဟေတုနံ ဟေတုတိ ပဓာနတ္တာ,
“အဝိဒ္ဓါ ဘိက္ခဝေ အဝိဇ္ဇာဂတော ပုညာဘိသင်္ခါရမ္ပိ အဘိသင်္ခရောတိ”တိ^၃
ပါကဋတ္တာ, အသာဓာရဏတ္တာ စ သင်္ခါရနံ ဟေတုဘာဝေန ဒီပိတာတိ
ဝေဒိတဗျာ။ ဧတေနော စ ဧကေကဟေတုဖလဒီပနပရိဟာရဝစနေန သဗ္ဗတ္ထ
ဧကေကဟေတုဖလဒီပနေ ပယောဇနံ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ။

တ္ထောဟ—ဧဝံ သန္တေပိ ဧကန္တာနိဋ္ဌဖလာယ သာဝဇ္ဇာယ အဝိဇ္ဇာယ
ကထံ ပုညာနေဇာဘိသင်္ခါရပစ္စယတ္ထံ ယုဇ္ဇတိ? န ဟိ နိမ္မဗိဇတော ဥစ္ဆု၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ။
ကထံ န ယုဇ္ဇိဿတိ? လောကသ္မိံ ဟိ—

ဝိရုဒ္ဓေါ စာဝိရုဒ္ဓေါ စ၊ သဒိသာသဒိသော တထာ။
ဓမ္မာနံ ပစ္စယော သိဒ္ဓေါ၊ ဝိပါကာ ဧဝ တေ စ န။

ဣတိ အယံ အဝိဇ္ဇာ ဝိပါကဝသေန ဧကန္တာနိဋ္ဌဖလာ, သဘာဝဝသေန စ
သာဝဇ္ဇာပိ သမာနာ သဗ္ဗေသမ္ပိ ဧတေသံ ပုညာဘိသင်္ခါရဒီနံ ယထာနုရူပံ
ဌာနကိစ္စသဘာဝဝိရုဒ္ဓါဝိရုဒ္ဓပစ္စယဝသေန သဒိသာသဒိသပစ္စယဝသေန စ
ပစ္စယော ဟောတိတိ ဝေဒိတဗျာ။

အပိစ—

စုတူပပါတေ သံသာရေ၊ သင်္ခါရနဉ္စ လက္ခဏေ။
ယော ပဋိစ္စသမုပ္ပန္န-ဓမ္မေသု စ ဝိမုယုတိ။
အဘိသင်္ခရောတိ သော ဧတေ၊ သင်္ခါရေ တိဝိဓေ ယတော။
အဝိဇ္ဇာ ပစ္စယော တေသံ၊ တိဝိဓာနံ အယံ^၄ တတော။
ယထာပိ နာမ ဇစ္စန္ဓော၊ နရော^၅ အပရိဏာယကော။
ဧကဒါ ယာတိ မဂ္ဂေန၊ ဥမ္မဂ္ဂေနာပိ ဧကဒါ။
သံသာရေ သံသရံ ဗာလော၊ တထာ အပရိဏာယကော။
ကရောတိ ဧကဒါ ပုညံ၊ အပုညမပိ ဧကဒါ။
ယဒါ စ ဥတွာ သော ဓမ္မံ၊ သစ္စာနိ အဘိသမေဿတိ။
တဒါ အဝိဇ္ဇူပသမာ၊ ဥပသန္တော စရိဿတိတိ။

၁-သံ ၁-၃၁၁-ပိဋ္ဌေ။

၂-မ ၁-၆၈-ပိဋ္ဌေ။

၃-တိဝိဓာနံ သယံ (သျှာ)၊ တိဝိဓာနမ္ပိ ယံ (အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၁၄၁-ပိဋ္ဌေ)

၄-သာမံ (ဂဏ္ဍိပဒေ) အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၁၄၂၊ ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၁၇၇-ပိဋ္ဌေသု ပန ပဿိတဗ္ဗံ။

သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏန္တိ ဆ ဝိညာဏကာယာ စက္ခုဝိညာဏံ သောတ-
 ဝိညာဏံ ဃာနဝိညာဏံ ဇိဝှိဝိညာဏံ ကာယဝိညာဏံ မနောဝိညာဏံ။ တတ္ထ
 စက္ခုဝိညာဏံ ကုသလဝိပါကံ အကုသလဝိပါကန္တိ ဒုဝိဓံ။ တထာ သောတ-
 ဃာနဇိဝှိကာယဝိညာဏာနိ။ မနောဝိညာဏံ ဒွေ ဝိပါကမနောဓာတုယော၊
 တိဿော အဟေတုကမနောဝိညာဏဓာတုယော၊ အဋ္ဌ သဟေတုကဝိပါက-
 စိတ္တာနိ၊ ပဉ္စ ရူပါဝစရာနိ၊ စတ္တာရိ အရူပါဝစရာနိတိ ဗာဝိသတိဝိဓံ။ ဣတိ သဗ္ဗာနိ
 ဗာတ္ထိံသ လောကိယဝိပါကဝိညာဏာနိ။

တတ္ထ သိယာ—ကထံ ပနေတံ ဇာနိတဗ္ဗံ “ဣဒံ ဝုတ္တပ္ပကာရံ ဝိညာဏံ
 သင်္ခါရပစ္စယာ ဟောတိ”တိ? ဥပစိတကမ္မာဘာဝေ ဝိပါကာဘာဝတော။ ဝိပါကံ
 ဟေတံ၊ ဝိပါကဉ္စ န ဥပစိတကမ္မာဘာဝေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ယဒိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ သဗ္ဗေသံ
 သဗ္ဗဝိပါကာနိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ န စ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ ဇာနိတဗ္ဗမေတံ “သင်္ခါရပစ္စယာ
 ဣဒံ ဝိညာဏံ ဟောတိ”တိ။ သဗ္ဗမေဝ ဟိ ဣဒံ ပဝတ္ထိပဋိသန္ဓိဝသေန ဒွေဓာ
 ပဝတ္တတိ။ တတ္ထ ဒွေ ပဉ္စဝိညာဏာနိ ဒွေ မနောဓာတုယော သောမနဿ-
 သဟဂတာဟေတုကမနောဝိညာဏဓာတုတိ ဣမာနိ တေရသ ပဉ္စဝေါကာရ-
 ဘာဝေ ပဝတ္ထိယံယေဝ ပဝတ္တန္တိ၊ သေသာနိ ဧကေနဝိသတိ တိသု ဘဝေသု
 ယထာနရူပံ ပဝတ္ထိယမ္ပိ ပဋိသန္ဓိယမ္ပိ ပဝတ္တန္တိ။

လဒ္ဒပ္ပစ္စယမိတိ ဓမ္မ-မတ္တမေတံ ဘဝန္တရမုပေတိ။
 နာဿ တတော သင်္ကန္တိ၊ န တတော ဟေတုံ ဝိနာ ဟောတိ။

ဣတိ ဟေတံ လဒ္ဒပ္ပစ္စယံ ရူပါရူပဓမ္မမတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ ဘဝန္တရမုပေတိတိ
 ဝုစ္စတိ၊ န သတ္တော၊ န ဇီဝေါ။ တဿ စ နာပိ အတိတဘဝတော ဣဓ သင်္ကန္တိ
 အတ္ထိ၊ နာပိ တတော ဟေတုံ ဝိနာ ဣဓ ပါတုဘာဝေါ။ ဧတ္ထ စ ပုရိမံ
 စဝနတော စုတိ၊ ပစ္ဆိမံ ဘဝန္တရာဒိပဋိသန္ဓာနတော ပဋိသန္ဓိတိ ဝုစ္စတိ။

ဧတ္တာဟ—နန ဧဝံ အသင်္ကန္တိပါတုဘာဝေ သတိ ယေ ဣမသ္မိံ မနုဿတ္တ-
 ဘာဝေ ခန္ဓာ၊ တေသံ နိရုဒ္ဓတ္တာ၊ ဖလပ္ပစ္စယဿ စ ကမ္မဿ တတ္ထ အဂမနတော၊
 အညဿ အညတော စ တံ ဖလံ သိယာ။ ဥပဘူဉ္စကေ စ အသတိ ကဿ တံ
 ဖလံ သိယာ။ တသ္မာ န သုန္ဒရမိဒံ ဝိဓာနန္တိ။ တတြိဒံ ဝုစ္စတိ—

“သန္တာနေ ယံ ဖလံ ဧတံ၊ နာညဿ န စ အညတော။
 ဗိဇာနံ အဘိသင်္ခါရော၊ ဧတဿတ္တဿ သာဓကော။
 ဖလသုပ္ပတ္တိယာ ဧဝ၊ သိဒ္ဓါ ဘူဉ္စကသမ္ပုတိ။
 ဖလုပ္ပါဒေန ရုက္ခဿ၊ ယထာ ဖလတိ သမ္ပုတိ”တိ။

ယောပိ ဝဒေယျ “ဧဝံ သန္တေပိ ဧတေ သင်္ခါရာ ဝိဇ္ဇမာနာ ဝါ ဖလဿ ပစ္စယာ သိယံ အဝိဇ္ဇမာနာ ဝါ။ ယဒိ စ ဝိဇ္ဇမာနာ၊ ပဝတ္တိက္ခဏေယေဝ နေသံ ဝိပါကေန ဘဝိတဗ္ဗံ။ အထာပိ အဝိဇ္ဇမာနာ၊ ပဝတ္တိတော ပုဗ္ဗေ ပစ္စာ စ နိစ္စံ ဖလာဝဟာ သိယု”န္တိ။ သော ဧဝံ ဝတ္တဗ္ဗော—

“ကတတ္တာ ပစ္စယာ ဧတေ၊ န စ နိစ္စံ ဖလာဝဟာ။
ပါဠိဘောဂါဒိကံ တတ္ထ၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ နိဒဿန”န္တိ။

ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပန္တိ ဣမ ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ နာမံ၊ စတ္တာရိ စ မဟာဘူတာနိ စတုန္ဓု မဟာဘူတာနံ ဥပါဒါယရူပံ ရူပံ။ အဘာဝက-ဂဗ္ဘသေယျကာနံ အဏ္ဏဇာနဉ္စ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝတ္ထုဒသကံ ကာယဒသကန္တိ ဝိသတိ ရူပါနိ၊ တယော စ အရူပိနော ခန္ဓာတိ ဧတေ တေဝိသတိ ဓမ္မာ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ သဘာဝကာနံ ဘာဝဒသကံ ပက္ခိပိတွာ တေတ္ထိံသ၊ ဩပပါတိကသတ္တေသု မြဟ္မကာယိကာဒိနံ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ စက္ခု-သောတဝတ္ထုဒသကာနိ ဇီဝိတိန္ဒြိယနဝကဉ္စာတိ ဧကေနစတ္တာလီသ ရူပါနိ၊ တယော စ အရူပိနော ခန္ဓာတိ ဧတေ ဒွါစတ္တာလီသ ဓမ္မာ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံ။ ကာမဘဝေ ပန သေသဩပပါတိကာနံ သံသေဒဇာနံ ဝါ သဘာ-ဝကပရိပုဏ္ဏာယတနာနံ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ စက္ခုသောတဃာနဇိဝါကာယဝတ္ထု-ဘာဝဒသကာနိတိ သတ္တတိ ရူပါနိ၊ တယော စ အရူပိနော ခန္ဓာတိ ဧတေ တေသတ္တတိ ဓမ္မာ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံ။ ဧသ ဥက္ကံသော။ အဝကံသေန ပန တံတံဒသကဝိကလာနံ တဿ တဿ ဝသေန ဟာပေတွာ ဟာပေတွာ ပဋိသန္ဓိယံ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပသင်္ခါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ အရူပိနံ ပန တယောဝ အရူပိနော ခန္ဓာ၊ အသညာနံ ရူပတော ဇီဝိတိန္ဒြိယနဝကမေဝါတိ။ ဧသ တာဝ ပဋိသန္ဓိယံ နယော။

တတ္ထ သိယာ—ကထံ ပနေတံ ဇာနိတဗ္ဗံ “ပဋိသန္ဓိနာမရူပံ ဝိညာဏပစ္စယာ ဟောတိ”တိ? သုတ္တတော ယုတ္တိတော စ။ သုတ္တေ ဟိ “စိတ္တာနုပရိဝတ္တိနော ဓမ္မာ”တိအာဒိနာ နယေန ဗဟုဓာ ဝေဒနာဒိနံ ဝိညာဏပစ္စယတာ သိဒ္ဓါ။ ယုတ္တိတော ပန—

စိတ္တဇေန ဟိ ရူပေန၊ ဣမ ဒိဋ္ဌေန သိဇ္ဈတိ။
အဒိဋ္ဌဿာပိ ရူပဿ၊ ဝိညာဏံ ပစ္စယော ဣတိ။

၁-အဘိ ၁-၁၀-ပိဋ္ဌာဒိသု။

နာမရူပပစ္စယာ သဠာယတနန္တိ နာမံ ဝုတ္တမေဝ။ ဣမ ပန ရူပံ နိယမတော စတ္တာရိ ဘူတာနိ ဆ ဝတ္ထုနိ ဇိဝိတိန္ဒြိယန္တိ ကောဒသဝိဓံ။ သဠာယတနံ စက္ခာယတနံ သောတာယတနံ သာနာယတနံ ဇိဝါယတနံ ကာယာယတနံ မနာယတနံ။

တတ္ထ သိယာ—ကထံ ပနေတံ ဇာနိတဗ္ဗံ “နာမရူပံ သဠာယတနဿ ပစ္စယော”တိ? နာမရူပဘာဝေ ဘာဝတော။ တဿ တဿ ဟိ နာမဿ ရူပဿ စ ဘာဝေ တံ တံ အာယတနံ ဟောတိ၊ န အညထာတိ။

သဠာယတနပစ္စယာ ဖဿောတိ—

ဆဠေဝ ဖဿာ သင်္ခေပါ၊ စက္ခသမ္ပဿအာဒယော။
ဝိညာဏမိဝ ဗာတ္တိံသ၊ ဝိတ္တာရေန ဘဝန္တိ တေ။

ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာတိ—

ဒွါရတော ဝေဒနာ ဝုတ္တာ၊ စက္ခသမ္ပဿဇာဒိကာ။
ဆဠေဝ တာ ပဘေဒေန၊ ဣမ ဗာတ္တိံသ ဝေဒနာ။

ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာတိ—

ရူပတဏှာဒိဘေဒေန၊ ဆ တဏှာ ဣမ ဒိပိတာ။
ဧကေကာ တိဝိဓာ တတ္ထ၊ ပဝတ္တာကာရတော မတာ။
ဒုက္ခိ သုခံ ပတ္ထယတိ၊ သုဒ္ဓိ ဘိယျောပိ ဣစ္ဆတိ။
ဥပေက္ခာ ပန သန္တတ္တာ၊ သုခမိစ္စေဝ ဘာသိတာ။
တဏှာယ ပစ္စယာ တသ္မာ၊ ဟောန္တိ တိဿောပိ ဝေဒနာ။
ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာ၊ ဣတိ ဝုတ္တာ မဟေသိနာ။

တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါနန္တိ စတ္တာရိ ဥပါဒါနာနိ ကာမုပါဒါနံ ဒိဋ္ဌုပါဒါနံ သီလဗ္ဗတုပါဒါနံ အတ္တဝါဒုပါဒါနံ။ ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါတိ ဣမ ကမ္မဘဝေါ အဓိပ္ပေတော။ ဥပပတ္တိဘဝေါ ပန ပဒုဒ္ဓါရဝသေန ဝုတ္တော။ ဘဝပစ္စယာ ဇာတိတိ ကမ္မဘဝပစ္စယာ ပဋိသန္တိခန္ဓာနံ ပါတုဘာဝေါ။

တတ္ထ သိယာ—ကထံ ပနေတံ ဇာနိတဗ္ဗံ “ဘဝေါ ဇာတိယာ ပစ္စယော”တိ စေ? ဗာဟိရပစ္စယသမတ္ထေပိ ဟိနပဏီတာဒိဝိသေသဒဿနတော။ ဗာဟိရာနံ ဟိ ဇနကဇနနိသုက္ကသောဏိတာဟာရာဒိနံ ပစ္စယာနံ သမတ္ထေပိ သတ္တာနံ ယမကာနမ္ပိ သတံ ဟိနပဏီတာဒိဝိသေသော ဒိဿတိ။ သော စ န အဟေတုကော

သဗ္ဗဒါ စ သဗ္ဗေသဉ္စ အဘာဝတော၊ န ကမ္မဘဝတော အညဟေတုကော တဒဘိနိဗ္ဗတ္တကသတ္တာနံ အဇ္ဈတ္တသန္တာနေ အညဿ ကာရဏဿ အဘာဝတောတိ ကမ္မဘဝဟေတုကောယေဝ။ ကမ္မံ ဟိ သတ္တာနံ ဟိနပ္ပဏီတတာဒိဝိသေသဿ ဟေတု။ တေနာဟ ဘဂဝါ “ကမ္မံ သတ္ထေ ဝိဘဇတိ၊ ယဒိဒံ ဟိနပ္ပဏီတတာယာ”တိ။

ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏန္တိ အာဒိသု ယသ္မာ အသတိ ဇာတိယာ ဇရာမရဏံ နာမ သောကာဒယော ဝါ ဓမ္မာ န ဟောန္တိ၊ ဇာတိယာ ပန သတိ ဇရာမရဏဉ္စေ ဇရာမရဏသင်္ခါတဒုက္ခဓမ္မေဖုဋ္ဌဿ စ ဗာလဿ ဇရာမရဏာဘိသမ္ဗန္ဓာ ဝါ တေန တေန ဒုက္ခဓမ္မေန ဖုဋ္ဌဿ အနဘိသမ္ဗန္ဓာ ဝါ သောကာဒယော စ ဓမ္မာ ဟောန္တိ၊ တသ္မာ အယံ ဇာတိ ဇရာမရဏဿ စေ သောကာဒိနဉ္စ ပစ္စယော ဟောတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

သော တထာဘာဝိတေန ဝိတ္တေနာတိအာဒိသု ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ- ဉာဏာယာတိ တေဿ ဉာဏဿ အဓိဂမာယ၊ ပတ္တိယာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **အနေကဝိဟိတန္တိ** အနေကဝိဓံ နာနပ္ပကာရံ၊ အနေကေဟိ ဝါ ပကာရေဟိ ပဝတ္တိတံ၊ သံဝဏ္ဏိတန္တိ အတ္ထော။ **ပုဗ္ဗေနိဝါသန္တိ** သမနန္တရာတိတံ ဘဝံ အာဒိံ ကတွာ တတ္ထ တတ္ထ နိဝုတ္တသန္တာနံ။ **အနုဿရတိတိ** ခန္ဓပဋိပါဋိဝသေန စုတိပဋိသန္ဓိဝသေန ဝါ အနုဂန္ဓာ အနုဂန္ဓာ သရတိ။ ဣမံ ဟိ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ ဆ ဇနာ အနုဿရန္တိ တိတ္ထိယာ ပကတိသာဝကာ မဟာသာဝကာ အဂ္ဂသာဝကာ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ဗုဒ္ဓါတိ။ တတ္ထ **တိတ္ထိယာ** စတ္တာလိသံယေဝ ကပ္ပေ အနုဿရန္တိ၊ န တတော ပရံ။ ကသ္မာ? ဒုဗ္ဗလပညတ္တာ။ တေသံ ဟိ နာမရူပပရိစ္ဆေဒဝိရဟိတတ္တာ ဒုဗ္ဗလာ ပညာ ဟောတိ။ **ပကတိသာဝကာ** ကပ္ပသတမ္ပိ ကပ္ပသဟဿမ္ပိ အနုဿရန္တိယေဝ ဗလဝပညတ္တာ။ အသိတိ **မဟာသာဝကာ** သတသဟဿကပ္ပေ အနုဿရန္တိ။ ဒွေ **အဂ္ဂသာဝကာ** ဧကမသင်္ခေယျံ ကပ္ပသတသဟဿဉ္စ။ **ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ** ဒွေ အသင်္ခေယျာနိ သတသဟဿဉ္စ။ ဧတ္တကော ဟိ တေသံ အဘိနိဟာရော။ **ဗုဒ္ဓါနံ** ပန ပရိစ္ဆေဒေါ နာမ နတ္ထိ။ တိတ္ထိယာ စ ခန္ဓပဋိပါဋိမေဝ သရန္တိ၊ ပဋိပါဋိံ မုဋိတွာ စုတိပဋိသန္ဓိဝသေန သရိတုံ န သက္ကောန္တိ။ ယထာ အန္ဓာ ယဋ္ဌိံ အမုဋိတွာဝ ဂစ္ဆန္တိ၊ ဧဝံ တေ ခန္ဓပဋိပါဋိံ အမုဋိတွာဝ သရန္တိ။ ပကတိသာဝကာ ခန္ဓပဋိပါဋိယာပိ အနုဿရန္တိ၊ စုတိပဋိသန္ဓိဝသေနာပိ သင်္ခမန္တိ၊ တထာ အသိတိ မဟာသာဝကာ။ ဒိန္တံ ပန အဂ္ဂသာဝကာနံ ခန္ဓပဋိပါဋိကိစ္စံ နတ္ထိ။ ဧကဿ အတ္တဘာဝဿ

စုတိံ ဒိသ္မာ ပဋိသန္တိံ ပဿန္တိ၊ ပုန အပရဿ စုတိံ ဒိသ္မာ ပဋိသန္တိန္တိ ဧဝံ စုတိပဋိသန္တိဝသေနေဝ သင်္ကမန္တာ ဂစ္ဆန္တိ၊ တထာ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ။ ဗုဒ္ဓါနံ ပန နေဝ ခန္ဓပဋိပါဋိကိစ္စံ၊ န စုတိပဋိသန္တိဝသေန သင်္ကမနကိစ္စံ အတ္ထိ။ တေသံ ဟိ အနေကာသု ကပ္ပကောဋီသု ဟေဋ္ဌာ ဝါ ဥပရိ ဝါ ယံ ယံ ဌာနံ ဣစ္ဆန္တိ၊ တံ တံ ပါကဋ္ဌမေဝ ဟောတိ။ တသ္မာ အနေကာပိ ကပ္ပကောဋီယော သဒ္ဓိပိတွာ ယံ ယံ ဣစ္ဆန္တိ၊ တတ္ထ တတ္ထေဝ ဩက္ကမန္တာ သီဟောက္ကန္တဝသေန ဂစ္ဆန္တိ။ ဧဝံ ဂစ္ဆန္တာနဉ္စ နေသံ ဉာဏံ အန္တရန္တရာသု ဇာတိသု အသဇ္ဇမာနံ ဣစ္ဆိတိစ္ဆိတဋ္ဌာနမေဝ ဂဏှာတိ။

ဣမေသု ပန ဆသု ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရန္တေသု တိတ္ထိယာနံ ပုဗ္ဗေနိဝါသဒဿနံ ခဇ္ဇောပနကပ္ပဘာသဒိသံ ဟုတွာ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ပကတိသာဝကာနံ ဒီပပ္ပဘာသဒိသံ၊ မဟာသာဝကာနံ ဥက္ကာပဘာသဒိသံ၊ အဂ္ဂသာဝကာနံ ဩသမိတာရကာပဘာသဒိသံ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံ စန္ဒပ္ပဘာသဒိသံ။ ဗုဒ္ဓါနံ ရသ္မိသဟဿပဋိမဏှိတသရဒသုရိယမဏှာလသဒိသံ ဟုတွာ ဥပဋ္ဌာတိ။ တိတ္ထိယာနံ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿရဏံ အန္ဓာနံ ယဋ္ဌိကောဋီဂမနံ ဝိယ ဟောတိ။ ပကတိသာဝကာနံ ဒဏှာကသေတုဂမနံ ဝိယ၊ မဟာသာဝကာနံ ဇဗ္ဗံသေတုဂမနံ ဝိယ၊ အဂ္ဂသာဝကာနံ သကဋ္ဌသေတုဂမနံ ဝိယ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံ ဇဗ္ဗံမဂ္ဂဂမနံ ဝိယ၊ ဗုဒ္ဓါနံ မဟာသကဋ္ဌမဂ္ဂဂမနံ ဝိယ ဟောတိ။ ဣမသ္မိံ ပန အဓိကာရေ သာဝကာနံ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿရဏံ အဓိပ္ပေတံ။

တသ္မာ ဧဝံ အနုဿရိတုကာမေန အာဒိကမ္ဘိကေန ဘိက္ခုနာ ပစ္ဆာဘတ္တံ ပိဏှာပါတပဋိက္ကန္တေန ရဟောဂတေန ပဋိသလ္လိနေန ပဋိပါဋိယာ စတ္တာရိဈာနာနိ သမာပဇ္ဇိတွာ အဘိညာပါဒကဇ္ဈာနတော ဝုဋ္ဌာယ ဝုတ္တနယေန ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒံ ပစ္စဝေက္ခိတွာ သဗ္ဗပစ္စိမာ နိသဇ္ဇာ အာဝဇ္ဇိတဗ္ဗာ။ တတော အာသနပညာပနံ သေနာသနပ္ပဝေသနံ ပတ္တစိဝရပဋိသာမနံ ဘောဇနကာလော ဂါမတော အာဂမနကာလော ဂါမေ ပိဏှာယ စရိတကာလော ဂါမံ ပိဏှာယ ပဝိဋ္ဌကာလော ဝိဟာရတော နိက္ခမနကာလော စေတိယဗောဓိဝန္ဓနကာလော ပတ္တခေဝနကာလော ပတ္တပဋိဂ္ဂဟဏကာလော ပတ္တပဋိဂ္ဂဟဏတော ယာဝ မုခခေဝနာ ကတကိစ္စံ ပစ္စုသကာလေ ကတကိစ္စံ မဇ္ဈိမယာမေ ပဌမယာမေ ကတကိစ္စန္တိ ဧဝံ ပဋိလောမက္ကမေန သကလံ ရတ္ထိန္ဒိဝံ ကတကိစ္စံ အာဝဇ္ဇိတဗ္ဗံ။ ဧတ္တကံ ပန ပကတိစိတ္တဿပိ ပါကဋ္ဌံ ဟောတိ၊ ပရိကမ္မသမာဓိစိတ္တဿ ပန အတိပါကဋ္ဌမေဝ။ သစေ ပနေတ္ထ ကိဋ္ဌိ န ပါကဋ္ဌံ ဟောတိ၊ ပုန ပါဒကဇ္ဈာနံ သမာပဇ္ဇိတွာ ဝုဋ္ဌာယ အာဝဇ္ဇိတဗ္ဗံ။ ဧတ္တကေန ဒီပေ ဇလိတေ ဝိယ ပါကဋ္ဌံ

ဟောတိ။ ဧဝံ ပဋိလောမက္ကမေနော ဒုတိယဒိဝသေပိ တတိယစတုတ္ထပဉ္စမ-
ဒိဝသေသုပိ ဒဿာဟေပိ အဒ္ဓမာသေပိ မာသေပိ သံဝစ္ဆရေပိ ကတကိစ္စံ အာဝဇ္ဇိ-
တဗ္ဗံ။ ဧတေနော ဥပါယေန ဒဿ ဝဿာနိ ဝိသတိ ဝဿာနိတိ ယာဝ ဣမသ္မိံ
ဘဝေ အတ္တနော ပဋိသန္ဓိ၊ တာဝ အာဝဇ္ဇန္တေန ပုရိမဘဝေ စုတိက္ခဏေ ပဝတ္တံ
နာမရူပံ အာဝဇ္ဇိတဗ္ဗံ။ ပဟောတိ ဟိ ပဏှိတော ဘိက္ခု၊ ပဌမဝါရေနော
ပဋိသန္ဓိံ ဥဿါဇေတွာ စုတိက္ခဏေ နာမရူပံ အာရမ္မဏံ ကာတုံ။ ယသ္မာ ပန
ပုရိမဘဝေ နာမရူပံ အသေသံ နိရုဒ္ဓံ၊ ဣမ အညံ ဥပ္ပန္နံ၊ တသ္မာ တံ ဌာနံ
အာဟုန္တရိကံ အန္တတမမိဝ ဟောတိ သုဒုဒ္ဓသံ ဒုပ္ပညေန။ တေနာပိ “န သက္ကော-
မဟံ ပဋိသန္ဓိံ ဥဿါဇေတွာ စုတိက္ခဏေ နာမရူပါရမ္မဏံ ကာတု”န္တိ ဓုရနိက္ခေပေါ
န ကာထဗ္ဗော။ တဒေဝ ပန ပါဒကဇ္ဈာနံ ပုနပ္ပုနံ သမာပဇ္ဇိတွာ ဝုဋ္ဌာယ
ဝုဋ္ဌာယ တံ ဌာနံ အာဝဇ္ဇိတဗ္ဗံ။

ဧဝံ ကရောန္တော ဟိ သေယျထာပိ နာမ ဗလဝါ ပုရိသော ကုဋ္ဌာဂါရကဏ္ဍိ-
ကတ္တာယ မဟာရုက္ခံ ဆိန္ဒုန္တော သာခါပလာသစ္ဆေဒနမတ္တေနော ဖရသုဓာရာယ
ဝိပန္နာယ မဟာရုက္ခံ ဆိန္ဒိတုံ အသက္ကောန္တောပိ ဓုရနိက္ခေပံ အကတွာဝ
ကမ္မာရသာလံ ဂန္တော တိဒိဏံ ဖရသုံ ကာရာပေတွာ ပုန အာဂန္တော ဆိန္ဒေယျ၊ ပုန
ဝိပန္နာယ စ ပုနပိ တထေဝ ကာရေတွာ ဆိန္ဒေယျ၊ သော ဧဝံ ဆိန္ဒုန္တော ဆိန္ဒုဿ
ဆိန္ဒုဿ ပုန ဆေတ္တဗ္ဗာဘာဝတော အဆိန္ဒုဿ စ ဆေဒနတော နစိရသေဝ
မဟာရုက္ခံ ပါတေယျ၊ ဧဝမေဝ ပါဒကဇ္ဈာနာ ဝုဋ္ဌာယ ပုဗ္ဗေ အာဝဇ္ဇိတံ
အနာဝဇ္ဇိတွာ ပဋိသန္ဓိမေဝ အာဝဇ္ဇန္တော တံ နစိရသေဝ ပဋိသန္ဓိံ ဥဿါဇေတွာ
စုတိက္ခဏေ နာမရူပံ အာရမ္မဏံ ကရေယျာတိ။ တတ္ထ ပစ္စိမနိသဇ္ဇတော ပဘုတိ
ယာဝ ပဋိသန္ဓိတော အာရမ္မဏံ ကတွာ ပဝတ္တံ ဉာဏံ ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏံ နာမ န
ဟောတိ၊ တံ ပန ပရိကမ္မသမာဓိဉာဏံ နာမ ဟောတိ။ “အတိတံသဉာဏ”န္တိ ပေတံ
ဧကေ ဝဒန္တိ။ တံ အတိတံသဉာဏဿ ရူပါဝစရတ္တာ ရူပါဝစရံ သန္ဓာယ ဝစနံ န
ယုဇ္ဇတိ။ ယဒါ ပနဿ ဘိက္ခုနော ပဋိသန္ဓိံ အတိက္ကမ္မ စုတိက္ခဏေ ပဝတ္တံ
နာမရူပံ အာရမ္မဏံ ကတွာ မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇနံ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယေန
အပ္ပနာစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တံဒါဿ တေန စိတ္တေန သမ္ပယုတ္တံ ဉာဏံ ပုဗ္ဗေနိဝါသာ-
နုဿတိဉာဏံ နာမ။ တေန ဉာဏေန သမ္ပယုတ္တာယ သတိယာ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ
အနုဿရတိ။

တတ္ထ သေယျထိဒန္တိ အာရဒ္ဓပ္ပကာရဒဿနတ္ထေ နိပါတော။ တေနော
ယွာယံ ပုဗ္ဗေနိဝါသော အာရဒ္ဓေါ၊ တဿ ပကာရပ္ပဘေဒံ ဒသေန္တော
ဧကမ္ပိ ဇာတိန္တိ အာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဧကမ္ပိ ဇာတိန္တိ ဧကမ္ပိ ပဋိသန္ဓိမူလံ

စုတိပရိယောသာနံ ဧကဘဝပရိယာပန္တံ ခန္ဓသန္တာနံ။ ဒေသ နယော ခွေပိ ဇာတိ-
 ယောတိအာဒိသု။ အနေကေပိ သံဝဋ္ဋကပ္ပေတိအာဒိသု ပန ပရိဟာယမာနော
 ကပ္ပေါ သံဝဋ္ဋကပ္ပေါ တဒါ သဗ္ဗေသံ မြဟ္မလောကေ သန္နိပတနတော။
 ဝဗ္ဗမာနော ကပ္ပေါ ဝိဝဋ္ဋကပ္ပေါ တဒါ မြဟ္မလောကတော သတ္တာနံ
 ဝိဝဋ္ဋနတော။ တတ္ထ သံဝဋ္ဋေန သံဝဋ္ဋဋ္ဌာယိ ဂဟိတော ဟောတိ တံမူလကတ္တာ။
 ဝိဝဋ္ဋေန စ ဝိဝဋ္ဋဋ္ဌာယိ။ ဧဝံ ဟိ သတိ “စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ ကပ္ပဿ
 အသင်္ချေယျာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ၊ ယဒါ ဘိက္ခဝေ ကပ္ပေါ သံဝဋ္ဋတိ၊ တံ န
 သုကရံ သင်္ခါတုံ။ ယဒါ ဘိက္ခဝေ ကပ္ပေါ သံဝဋ္ဋော တိဋ္ဌတိ။ပ။ ယဒါ ဘိက္ခဝေ
 ကပ္ပေါ ဝိဝဋ္ဋတိ။ပ။ ယဒါ ဘိက္ခဝေ ကပ္ပေါ ဝိဝဋ္ဋော တိဋ္ဌတိ၊ တံ န သုကရံ
 သင်္ခါတု”န္တိ ဝုတ္တာနိ စတ္တာရိ အသင်္ချေယျာနိ ပရိဂ္ဂဟိတာနိ ဟောန္တိ။

တတ္ထ တယော သံဝဋ္ဋော တေဇောသံဝဋ္ဋော အာပေါသံဝဋ္ဋော ဝါယော-
 သံဝဋ္ဋောတိ။ တိဿော သံဝဋ္ဋသိမာ အာဘဿရာ သုဘကိဏှာ ဝေဟပ္ပလာတိ။
 ယဒါ ကပ္ပေါ တေဇေန သံဝဋ္ဋတိ၊ အာဘဿရတော ဟေဋ္ဌာ အဂ္ဂိနာ ဥယျတိ။
 ယဒါ အာပေန သံဝဋ္ဋတိ၊ သုဘကိဏှတော ဟေဋ္ဌာ ဥဒကေန ဝိလိယတိ။ ယဒါ
 ဝါယုနာ သံဝဋ္ဋတိ၊ ဝေဟပ္ပလာတော ဟေဋ္ဌာ ဝါတေန ဝိဒ္ဓံသိယတိ။ ဝိတ္တာရတော
 ပန သဒါပိ ဧကံ ဗုဒ္ဓက္ခေတ္တံ ဝိနဿတိ။ ဗုဒ္ဓက္ခေတ္တံ နာမ တိဝိဓံ ဟောတိ
 ဇာတိက္ခေတ္တံ အာဏာက္ခေတ္တံ ဝိသယက္ခေတ္တံ။ တတ္ထ ဇာတိက္ခေတ္တံ ဒသ-
 သဟဿစက္ကဝါဠပရိယန္တံ ဟောတိ၊ ယံ တထာဂတဿ ပဋိသန္နိဂဟဏာဒိသု
 ကမ္ပတိ။ အာဏာက္ခေတ္တံ ကောဋိသတသဟဿစက္ကဝါဠပရိယန္တံ၊ ယတ္ထ
 ရတနပရိတ္တံ ခန္ဓပရိတ္တံ ဓဇဂ္ဂပရိတ္တံ အာဠာနာဠိယပရိတ္တံ မောရပရိတ္တန္တိ ဣမေသံ
 ပရိတ္တာနံ အာနုဘာဝေါ ဝတ္တတိ။ ဝိသယက္ခေတ္တံ အနန္တမပရိမာဏံ၊ ယံ
 “ယာဝတာ ဝါ ပန အာကင်္ခေယျာ”တိ၊ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ယံ ယံ တထာဂတော
 အာကင်္ခတိ၊ တံ တံ ဇာနာတိ။ ဧဝမေတေသု တီသု ဗုဒ္ဓက္ခေတ္တေသု ဧကံ
 အာဏာက္ခေတ္တံ ဝိနဿတိ၊ တသ္မိံ ပန ဝိနဿန္တေ ဇာတိက္ခေတ္တံ ဝိနဋ္ဌမေဝ
 ဟောတိ၊ ဝိနဿန္တံ ဧကတောဝ ဝိနဿတိ၊ သဏ္ဍဟန္တံ ဧကတောဝ
 သဏ္ဍဟတိ။

တဿေဝံ ဝိနာသော စ သဏ္ဍဟန္တံ ဝေဒိတဗ္ဗံ—ယသ္မိံ သမယေ ကပ္ပေါ
 အဂ္ဂိနာ နဿတိ၊ အာဒိတောဝ ကပ္ပဝိနာသကမဟာမေဃော ဝုဋ္ဌဟိတွာ
 ကောဋိသတသဟဿစက္ကဝါဠ ဧကံ မဟာဝဿံ ဝဿတိ။ မနုဿာ တုဋ္ဌာ
 သဗ္ဗဗိဇာနိ နိဟရိတွာ ဝပန္တိ။ သဿေသု ပန ဂေါခါယိတကမတ္တေသု ဇာတေသု

၁-အံ ၁-၄၆၀-ပိဋေ။ ၂-အံ ၁-၂၂၉-ပိဋေ။

ဂဗြာရဝံ ရဝန္တော ကေဗိန္ဒုမတ္တမ္ပိ န ဝဿတိ၊ တဒါ ပစ္ဆိန္နံ ပစ္ဆိန္နမေဝ ဝဿံ
ဟောတိ။ ဝဿုပဇိရိနော သတ္တာ ကမေန ဗြဟ္မလောကေ နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ ပုပ္ဖလူပ-
ဇိရိနိယော ၁ စ ဒေဝတာ။ ဧဝံ ဒီဃေ အဒ္ဓါနေ ဝိတိဝတ္ထေ တတ္ထ တတ္ထ
ဥဒကံ ပရိက္ခယံ ဂစ္ဆတိ၊ အထာနုက္ကမေန မစ္ဆကစ္ဆပါပိ ကာလံ ကတွာ
ဗြဟ္မလောကေ နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ နေရယိကသတ္တာပိ။ တတ္ထ “နေရယိကာ သတ္တမသုရိယ-
ပါတုဘာဝေ ဝိနဿန္တိ” တိ ဧကေ။ ဈာနံ ဝိနာ နတ္ထိ ဗြဟ္မလောကေ နိဗ္ဗတ္တိ၊
ဧတေသဉ္စ ကေဓိ ဒုပ္ပိက္ခပိဋိတာ၊ ကေဓိ အဘဗ္ဗာ ဈာနာဓိဂမာယ၊ တေ ကထံ
တတ္ထ နိဗ္ဗတ္တန္တိတိ? ဒေဝလောကေ ပဋိလဒ္ဓဇ္ဈာနဝသေန။ တဒါ ဟိ
“ဝဿသတသဟဿဿ အစ္စယေန ကပ္ပဝုဋ္ဌာနံ ဘဝိဿတိ” တိ လောက-
ဗျူဟာ နာမ ကာမာဝစရဒေဝါ မုတ္တသိရာ ဝိကိဏ္ဏကေသာ ရဒမုခါ အဿုနိ
ဟတ္ထေဟိ ပုဉ္ဇမာနာ ရတ္တဝတ္တနိဝတ္တာ အတိဝိယ ဝိရူပဝေသဓာရိနော ဟုတွာ
မနုဿပထေ ဝိစရန္တာ ဧဝံ အာရောစေန္တိ “မာရိသာ မာရိသာ ဣတော
ဝဿသတသဟဿဿ အစ္စယေန ကပ္ပဝုဋ္ဌာနံ ဘဝိဿတိ၊ အယံ လောကော
ဝိနဿိဿတိ၊ မဟာသမုဒ္ဒေါပိ ဥဿုဿိဿတိ၊ အယဉ္စ မဟာပထဝီ သိနေရု စ
ပဗ္ဗတရာဇာ ဥဒ္ဓယိဿန္တိ ဝိနဿိဿန္တိ၊ ယာဝ ဗြဟ္မလောကာ လောကဝိနာ-
သော ဘဝိဿတိ၊ မေတ္တံ မာရိသာ ဘာဝေထ၊ ကရုဏံ၊ မုဒိတံ၊ ဥပေက္ခံ မာရိသာ
ဘာဝေထ၊ မာတရံ ဥပဋ္ဌဟထ၊ ပိတရံ ဥပဋ္ဌဟထ၊ ကုလေ ဇေဋ္ဌာပစာယိနော
ဟောထာ” တိ။ တေသံ ဝစနံ သုတွာ ယေဘုယျေန မနုဿာ စ ဘုမ္မာ ဒေဝါ စ
သံဝေဂဇာတာ အညမညံ မုဒုစိတ္တာ ဟုတွာ မေတ္တာဒီနိ ပုညာနိ ကရိတွာ
ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တန္တိ။ တတ္ထ ဒိဗ္ဗသုခာဘောဇနံ ဘုဒ္ဓိတွာ ဝါယောကသိဏေ
ပရိကမ္ပံ ကတွာ ဈာနံ ပဋိလဘန္တိ။ တဒညေ ပန အပရပရိယဝေဒနီယေန
ကမ္မေန ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တန္တိ။ အပရပရိယဝေဒနီယကမ္မရဟိတော ဟိ
သံသာရေ သံသာရန္တော နာမ သတ္တော နတ္ထိ။ တေပိ တတ္ထ တထေဝ ဈာနံ
ပဋိလဘန္တိ။ ဧဝံ ဒေဝလောကေ ပဋိလဒ္ဓဇ္ဈာနဝသေန သဗ္ဗေပိ ဗြဟ္မလောကေ
နိဗ္ဗတ္တန္တိတိ။

ဝဿုပစ္စေဒတော ပန ဥဒ္ဓံ ဒီဃဿ အဒ္ဓါနော အစ္စယေန ဒုတိယော
သုရိယော ပါတုဘဝတိ၊ တသ္မိံ ပါတုဘူတေ နေဝ ရတ္ထိပရိစ္ဆေဒေါ၊ န ဒိဝါ-
ပရိစ္ဆေဒေါ ပညာယတိ။ ဧကော သုရိယော ဥဒေတိ၊ ဧကော အတ္ထံ ဂစ္ဆတိ၊
အဝိစ္ဆန္တသုရိယသန္တာပေါဝ လောကော ဟောတိ။ ယထာ စ ပကတိသုရိယေ

၁-ပုညလူပဇိရိနိယော(သီ၊ သျာ)၊ ဂဏ္ဍိပဒေ ပန ပဿိတဗ္ဗံ။

သူရိယဒေဝပုတ္တော ဟောတိ၊ ဧဝံ ကပ္ပဝိနာသကသူရိယေ နတ္ထိ။ တတ္ထ ပကတိ-
သူရိယေ ဝတ္တမာနေ အာကာသေ ဝလာဟကာပိ ဝုမသိခါပိ စရန္တိ။ ကပ္ပဝိနာ-
သကသူရိယေ ဝတ္တမာနေ ဝိဂတမူမဝလာဟကံ အာဒါသမဏ္ဍလံ ဝိယ နိဗ္ဗလံ
နာတံ ဟောတိ။ ဌပေတွာ ပဉ္စ မဟာနဒိယော သေသကုန္ဒဒိအာဒိသု ဥဒကံ
သုဿတိ။

တတောပိ ဒီဃဿ အဗ္ဗုနော အစ္စယေန တတိယော သူရိယော ပါတုဘဝတိ၊
ယဿ ပါတုဘာဝါ မဟာနဒိယောပိ သုဿန္တိ။

တတောပိ ဒီဃဿ အဗ္ဗုနော အစ္စယေန စတုတ္ထော သူရိယော ပါတုဘဝတိ၊
ယဿ ပါတုဘာဝါ ဟိမဝတိ မဟာနဒိနံ ပဘဝါ “သီဟပပါတနော
ဟံသပါတနော ကဏ္ဍမုဏ္ဍကော ရထကာရဒဟော အနောတတ္ထဒဟော
ဆဒ္ဒန္တဒဟော ကုဏာလဒဟော”တိ ဣမေ သတ္တ မဟာသရာ သုဿန္တိ။

တတောပိ ဒီဃဿ အဗ္ဗုနော အစ္စယေန ပဉ္စမော သူရိယော ပါတုဘဝတိ၊
ယဿ ပါတုဘာဝါ အနုပုဗ္ဗေန မဟာသမုဒ္ဒေ အင်္ဂုလိပဗ္ဗတေမနမတ္တမ္ဘိ ဥဒကံ
န သဏ္ဍာတိ။

တတောပိ ဒီဃဿ အဗ္ဗုနော အစ္စယေန ဆဋ္ဌော သူရိယော ပါတုဘဝတိ၊
ယဿ ပါတုဘာဝါ သကလစက္ကဝါဠိ ဧကဓူမံ ဟောတိ ပရိယာဒိန္နသိနေဟံ
ဓူမေန။ ယထာ စိဒံ၊ ဧဝံ ကောဋိသတသဟဿစက္ကဝါဠာနိပိ။

တတောပိ ဒီဃဿ အဗ္ဗုနော အစ္စယေန သတ္တမော သူရိယော ပါတုဘဝတိ၊
ယဿ ပါတုဘာဝါ သကလစက္ကဝါဠိ ဧကဇာလံ ဟောတိ သဒ္ဓိံ ကောဋိ-
သတသဟဿစက္ကဝါဠေဟိ။ ယောဇနသတိကာဒိဘေဒါနိ သိနေရုက္ခဋ္ဌာနိပိ
ပလုဇ္ဇိတွာ အာကာသေယေဝ အန္တရဓာယန္တိ။ သာ အင်္ဂုဇာလာ ဥဋ္ဌဟိတွာ
စာတုမဟာရာဇိကေ ဂဏှာတိ။ တတ္ထ ကနကဝိမာနရတနဝိမာနမဏိဝိမာနာနိ
ဈာပေတွာ တာဝတိံသဘဝနံ ဂဏှာတိ။ ဧတေနေဝ ဥပါယေန ယာဝ
ပဌမဇ္ဈာနဘူမိံ ဂဏှာတိ။ တတ္ထ တယောပိ မြဟ္မလောကေ ဈာပေတွာ
အာဘဿရေ အာဟစ္စ တိဋ္ဌတိ။ သာ ယာဝ အဏုမတ္တမ္ဘိ သင်္ခါရဂတံ အတ္ထိ၊
တာဝ န နိဗ္ဗာယတိ။ သဗ္ဗသင်္ခါရပရိက္ခယာ ပန သပ္ပိတေလဈာပနဂ္ဂိသိခါ ဝိယ
ဆာရိကမ္ဘိ အနဝသေသေတွာ နိဗ္ဗာယတိ။ ဟေဋ္ဌာအာကာသေန သဟ
ဥပရိအာကာသော ဧကော ဟောတိ မဟန္တကာရော။

အထ ဒီဃဿ အဗ္ဗုနော အစ္စယေန မဟာမေသော ဥဋ္ဌဟိတွာ ပဌမံ သုခုမံ
သုခုမံ ဝဿတိ။ အနုပုဗ္ဗေန ကုမုဒနာဋ္ဌယဋ္ဌိမုသလတာလက္ခန္ဓာဒိပ္ပမာဏာဟိ

ဓာရာဟိ ဝဿန္တော ကောဋိသတသဟဿစက္ကဝါဠေသု သဗ္ဗံ ဒမုဋ္ဌာနံ ပူရေတွာ အန္တရဓာယတိ။ တံ ဥဒကံ ဟေဋ္ဌာ စ တိရိယဉ္စ ဝါတော သမုဋ္ဌဟိတွာ ဃနံ ကရောတိ ပရိဝဋ္ဌမံ ပဒုမိနိပတ္တေ ဥဒကမိန္ဒုသဒိသံ။ ကထံ တာဝ မဟန္တံ ဥဒကရာသိံ ဃနံ ကရောတိတိ စေ ? ဝိဝရသမ္ပဒါနတော။ တံ ဟိဿ တဟိံ တဟိံ ဝိဝရံ ဒေတိ။ တံ ဧဝံ ဝါတေန သမ္ပိဏ္ဍိယမာနံ ဃနံ ကရိယမာနံ ပရိက္ခယမာနံ အနုပုဗ္ဗေန ဟေဋ္ဌာ ဩတရတိ။ ဩတိဏ္ဏေ ဩတိဏ္ဏေ ဥဒကေ မြဟ္မလောကဋ္ဌာနေ မြဟ္မလောကာ၊ ဥပရိ စတုကာမာဝစရဒေဝလောကဋ္ဌာနေ စ ဒေဝလောကာ ပါတုဘဝန္တိ။ ပုရိမပထဝိဋ္ဌာနံ ဩတိဏ္ဏေ ပန ဗလဝဝါတာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ တေ တံ ပိဟိတဒ္ဓါရေ ဓမကရဏေ ဌိတဥဒကမိဝ နိရုဿာသံ ကတွာ ရုမ္မန္တိ။ မရုရောဒကံ ပရိက္ခယံ ဂစ္ဆမာနံ ဥပရိ ရသပထဝိံ သမုဋ္ဌာပေတိ။ သာ ဝဏ္ဏသမ္ပန္နာ စေဝ ဟောတိ ဂန္ဓရသသမ္ပန္နာ စ နိရုဒကပါယာသဿ ဥပရိ ပဋုလံ ဝိယ။ တဒါ စ အာဘဿရမြဟ္မလောကေ ပဌမတရာဘိနိဗ္ဗတ္တာ သတ္တာ အာယုက္ခယာ ဝါ ပုညက္ခယာ ဝါ တတော စဝိတွာ ဣရူပပဇ္ဇန္တိ။ တေ ဟောန္တိ သယံပဘာ အန္တလိက္ခစရာ။ တေ အဂ္ဂညသုတ္တေ^၂ ပုတ္တနယေန တံ ရသပထဝိံ သာယိတွာ တဏှာဘိဘူတာ အာလုပ္ပကာရကံ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ဥပက္ကမန္တိ။

အထ တေသံ သယံပဘာ အန္တရဓာယတိ၊ အန္တကာရော ဟောတိ။ တေ အန္တကာရံ ဒိသွာ ဘာယန္တိ။ တတော နေသံ ဘယံ နာသေတွာ သူရဘာဝံ ဇနယန္တံ ပရိပုဏ္ဏပညာသယောဇနံ သူရိယမဏ္ဍလံ ပါတုဘဝတိ။ တေ တံ ဒိသွာ “အာလောကံ ပဋိလဘိမှာ”တိ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌာ ဟုတွာ “အမှာကံ ဘိတာနံ ဘယံ နာသေတွာ သူရဘာဝံ ဇနယန္တော ဥဋ္ဌိတော၊ တသ္မာ သူရိယော ဟောတု”တိ သူရိယောတွေဝဿ နာမံ ကရောန္တိ။ အထ သူရိယေ ဒိဝသံ အာလောကံ ကတွာ အတ္ထင်္ဂတေ “ယမ္ပိ အာလောကံ လဘိမှာ၊ သောပိ နော နဋ္ဌော”တိ ပုန ဘိတာ ဟောန္တိ၊ တေသံ ဧဝံ ဟောတိ “သာဓု ဝတဿ သစေ အညံ အာလောကံ လဘေယျာမာ”တိ။ တေသံ စိတ္တံ ဥတွာ ဝိယ ဧကုနပညာသယောဇနံ စန္ဒမဏ္ဍလံ ပါတုဘဝတိ။ တေ တံ ဒိသွာ ဘိယျောသော မတ္တာယ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌာ ဟုတွာ “အမှာကံ ဆန္တံ ဥတွာ ဝိယ ဥဋ္ဌိတော၊ တသ္မာ စန္ဒော ဟောတု”တိ စန္ဒောတွေဝဿ နာမံ ကရောန္တိ။

ဧဝံ စန္ဒိမသူရိယေသု ပါတုဘူတေသု နက္ခတ္တာနိ တာရကရူပါနိ ပါတုဘဝန္တိ။ တတော ပဘုတိရတ္တိန္ဒိဝါ ပညာယန္တိ အနုက္ကမေန စ မာသဒ္ဓမာသဥတုသံဝစ္စရာ။ စန္ဒိမသူရိယာနံ ပန ပါတုဘူတဒိဝသေယေဝ သိနေရစက္ကဝါဠဟိမဝန္တပဗ္ဗတာ

၁-နိရုဿာသံ (သျှာ၊ ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၄၇-ပိဋေ စ) ၂-ဒီ ၃-၇၀-ပိဋေ။

အဒိန္နာဒါနဂရဟမုသာဝါဒဒဏ္ဍာဒါနေသု ဥပ္ပန္နေသု သန္ဓိပတိတွာ စိန္တယန္တိ
“ယံနုန မယံ ဧကံ သတ္တံ သမ္ပန္နေယျာမ၊ ယော နော သမ္မာ ဒိယိတဗ္ဗံ ဒိယေယျ၊
ဂရဟိတဗ္ဗံ ဂရဟေယျ၊ ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗံ ပဗ္ဗာဇေယျ။ မယံ ပနဿ သာလိနံ ဘာဂံ
အနုပဒဿာမာ”တိ။ ဧဝံ ကတသန္ဓိဋ္ဌာနေသု ပန သတ္တေသု ဣမသ္မိံ တာဝ
ကပ္ပေ အယမေဝ ဘဂဝါ ဗောဓိသတ္တဘူတော တေန သမယေန တေသု
သတ္တေသု အဘိရူပတရော စ ဒဿနိယတရော စ မဟေသက္ခတရော စ ဗုဒ္ဓိ-
သမ္ပန္နော ပဋိဗလော နိဂ္ဂဟပဂ္ဂဟံ ကာတုံ။ တေ တံ ဥပသင်္ကမိတွာ ယာစိတွာ
သမ္ပန္နိံ သု။ သော “တေန မဟာဇနေန သမ္ပတောတိ မဟာသမ္ပတော၊ ခေတ္တာနံ
အဓိပတိတိ ခတ္တိယော၊ ဓမ္မေန သမေန ပရေ ရဉ္စေတိတိ ရုဇာ”တိ တိဟိ
နာမေဟိ ပညာယိတ္ထ။ ယံ ဟိ လောကေ အစ္ဆရိယဋ္ဌာနံ၊ ဗောဓိသတ္တောဝ တတ္ထ
အာဒိပုရိသောတိ။ ဧဝံ ဗောဓိသတ္တံ အာဒိံ ကတွာ ခတ္တိယမဏ္ဍလေ သဏ္ဍိတေ
အနုပုဗ္ဗေန ဗြာဟ္မဏာဒယောပိ ဝဏ္ဏာ သဏ္ဍဟိံ သု။ တတ္ထ ကပ္ပဝိနာသက-
မဟာမေသတော ယာဝ ဇာလူပစ္ဆေဒေါ၊ ဣဒမေကမသင်္ခေယျံ သံဝဇ္ဇောတိ
ဝုစ္စတိ။ ကပ္ပဝိနာသကဇာလူပစ္ဆေဒတော ယာဝ ကောဋိသတသဟဿစက္ကဝါဠာ-
ပရိပူရကော သမ္ပတ္တိမဟာမေသော၊ ဣဒံ ဒုတိယမသင်္ခေယျံ သံဝဇ္ဇဋ္ဌာယိတိ
ဝုစ္စတိ။ သမ္ပတ္တိမဟာမေသတော ယာဝ စန္ဒိမသုရိယပါတုဘာဝေါ၊ ဣဒံ
တတိယမသင်္ခေယျံ ဝိဝဇ္ဇောတိ ဝုစ္စတိ။ စန္ဒိမသုရိယပါတုဘာဝတော ယာဝ ပုန
ကပ္ပဝိနာသကမဟာမေသော၊ ဣဒံ စတုတ္ထမသင်္ခေယျံ ဝိဝဇ္ဇဋ္ဌာယိတိ ဝုစ္စတိ။
ဣမာနိ စတ္တာရိ အသင်္ခေယျာနိ ဧကော မဟာကပ္ပေါ ဟောတိ။ ဧဝံ တာဝ
အဂ္ဂိနာ ဝိနာသော စ သဏ္ဍဟနဉ္စ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ယသ္မိံ ပန သမယေ ကပ္ပေါ ဥဒကေန နဿတိ၊ အာဒိတောဝ ကပ္ပဝိနာသ-
ကမဟာမေသော ဥဋ္ဌဟိတွာတိ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝိတ္တာရေတဗ္ဗံ။ အယံ ပန
ဝိသေသော—ယထာ တတ္ထ ဒုတိယော သူရိယော၊ ဧဝမိမ ကပ္ပဝိနာသကော
ခါရူဒကမဟာမေသော ဥဋ္ဌာတိ။ သော အာဒိတော သုခုမံ သုခုမံ ဝဿန္တော
အနုက္ကမေန မဟာဓာရာဟိ ကောဋိသတသဟဿစက္ကဝါဠာနံ ပူရေန္တော
ဝဿတိ။ ခါရူဒကေန ဖုဋ္ဌဖုဋ္ဌာ ပထဝိပဗ္ဗတာဒယော ဝိလိယန္တိ။ ဥဒကံ
သမန္တတော ဝါတေဟိ ဓာရိယတိ။ ပထဝိတော ယာဝ ဒုတိယဇျာနဘူမိံ ဥဒကံ
ဂဏှာတိ၊ တတ္ထ တယောပိ ဗြဟ္မလောကေ ဝိလိယာပေတွာ သုဘကိဏှေ
အာဟစ္စ တိဋ္ဌတိ။ တံ ယာဝ အဏုမတ္တမိ သင်္ခါရဂတံ အတ္ထိ၊ တာဝ န ဝူပသမ္ပတိ။

ဥဒကာနုဂတံ ပန သဗ္ဗသင်္ခါရဂတံ အဘိဘဝိတွာ သဟဿာ ဝုပသမ္ပတိ၊ အန္တရ-
 ဓာနံ ဂစ္ဆတိ။ ဟေဋ္ဌာအာကာသေန သဟ ဥပရိအာကာသော ဧကော ဟောတိ
 မဟန္တကာရောတိ သဗ္ဗံ ဝုတ္တသဒိသံ။ ကေဝလံ ပနိဓ အာဘဿရဗြဟ္မလောကံ
 အာဒိံ ကတွာ လောကော ပါတုဘဝတိ။ သုဘကိဏ္ဍတော စ စဝိတွာ
 အာဘဿရဋ္ဌာနာဒိသု သတ္တာ နိဗ္ဗတ္တန္တိ။ တတ္ထ ကပ္ပဝိနာသကမဟာမေဃတော
 ယာဝ ကပ္ပဝိနာသကခါရုဒကူပစ္ဆေဒေါ၊ ဣဒမေကံ အသင်္ခေယျံ။ ဥဒကူပစ္ဆေဒ-
 တော ယာဝ သမ္ပတ္တိမဟာမေဃော၊ ဣဒံ ဒုတိယမသင်္ခေယျံ။ သမ္ပတ္တိမဟာ-
 မေဃတော။ပ။ ဣမာနိ စတ္တာရိ အသင်္ခေယျာနိ ဧကော မဟာကပ္ပေါ ဟောတိ။
 ဧဝံ ဥဒကေန ဝိနာသော စ သဏ္ဍဟနဉ္စ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ယသ္မိံ ပန သမယေ ကပ္ပေါ ဝါတေန ဝိနသတိ၊ အာဒိတောဝ ကပ္ပဝိနာ-
 သကမဟာမေဃော ဝုဋ္ဌဟိတွာတိ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝိတ္တာရေတဗ္ဗံ။ အယံ
 ပန ဝိသေသော—ယထာ တတ္ထ ဒုတိယသုရိယော၊ ဧဝမိဓ ကပ္ပဝိနာသနတ္ထံ
 ဝါတော သမုဋ္ဌာတိ။ သော ပဌမံ ထူလရဇံ ဥဋ္ဌာပေတိ၊ တတော သဏ္ဍရဇံ
 သုခုမဝါလိကံ ထူလဝါလိကံ သက္ခရာပါသာဏာဒယောတိ ယာဝ ကုဋ္ဌာဂါရ-
 မတ္ထေ ပါသာဏေ ဝိသမဋ္ဌာနေ ဌိတမဟာရုက္ခေ စ ဥဋ္ဌာပေတိ။ တေ
 ပထဝိတော နဘမုဂ္ဂတာ န ပုန ပတန္တိ၊ တတ္ထေဝ စုဏ္ဏဝိစုဏ္ဏာ ဟုတွာ အဘာဝံ
 ဂစ္ဆန္တိ။ အထာနုတ္တမေန ဟေဋ္ဌာမဟာပထဝိယာ ဝါတော သမုဋ္ဌဟိတွာ ပထဝိံ
 ပရိဝတ္ထေတွာ ဥဒ္ဓံ မူလံ ကတွာ အာကာသေ ဒိပတိ။ ယောဇနသတပ္ပမာဏာ
 ပထဝိပုဒေသာ ဒွိယောဇနတိယောဇနစတုယောဇနပဉ္စယောဇနသတပ္ပမာ-
 ဏာပိ ဘိဇ္ဇိတွာ ဝါတဝေဂုက္ခိတ္တာ အာကာသေယေဝ စုဏ္ဏဝိစုဏ္ဏာ ဟုတွာ
 အဘာဝံ ဂစ္ဆန္တိ။ စက္ကဝါဠပဗ္ဗတမ္ပိ သိနေရပဗ္ဗတမ္ပိ ဝါတော ဥက္ခိပိတွာ
 အာကာသေ ဒိပတိ။ တေ အညမညံ အဘိဟန္တာ စုဏ္ဏဝိစုဏ္ဏာ ဟုတွာ
 ဝိနသန္တိ။ ဧတေနေဝ ဥပါယေန ဘူမဋ္ဌကဝိမာနာနိ စ အာကာသဋ္ဌကဝိမာနာနိ
 စ ဝိနာသေန္တော ဆ ကာမာဝစရဒေဝလောကေ ဝိနာသေတွာ ကောဋိသတ-
 သဟဿစက္ကဝါဠာနိ ဝိနာသေတိ။ တတ္ထ စက္ကဝါဠာ စက္ကဝါဠေဟိ၊ ဟိမဝန္တာ
 ဟိမဝန္တေဟိ၊ သိနေရူ သိနေရူဟိ အညမညံ သမာဂန္တာ စုဏ္ဏဝိစုဏ္ဏာ ဟုတွာ
 ဝိနသန္တိ။ ပထဝိတော ယာဝ တတိယဇ္ဈာနဘူမိံ ဝါတော ဂဏှာတိ၊ တတ္ထ
 တယော ဗြဟ္မလောကေ ဝိနာသေတွာ ဝေဟပ္ပလေ အာဟစ္စ တိဋ္ဌတိ။ ဧဝံ
 သဗ္ဗသင်္ခါရဂတံ ဝိနာသေတွာ သယမ္ပိ ဝိနသတိ။ ဟေဋ္ဌာအာကာသေန သဟ
 ဥပရိအာကာသော ဧကော ဟောတိ မဟန္တကာရောတိ သဗ္ဗံ ဝုတ္တသဒိသံ။ ဣဓ

ပန သုဘကိဏှဗြဟ္မလောကံ အာဒိံ ကတွာ လောကော ပါတုဘဝတိ။
ဝေဟပ္ပလတော စ စရိတွာ သုဘကိဏှဋ္ဌာနာဒိသု သတ္တာ နိဗ္ဗတ္တန္တိ။ တတ္ထ
ကပ္ပဝိနာသကမဟာမေသတော ယာဝ ကပ္ပဝိနာသကဝါတူပစ္ဆေဒေါ၊ ဣဒမေကံ
အသင်္ခေယျံ။ ဝါတူပစ္ဆေဒတော ယာဝ သမ္ပတ္တိမဟာမေသော၊ ဣဒံ ဒုတိယ-
မသင်္ခေယျံ။ ပ။ ဣမာနိ စတ္တာရိ အသင်္ခေယျာနိ ဧကော မဟာကပ္ပေါ ဟောတိ။
ဧဝံ ဝါတေန ဝိနာသော စ သဏ္ဌဟနဉ္စ ဝေဒိတဗ္ဗိ။

ကို ကာရဏာ ဧဝံ လောကော ဝိနာသတိ? အကုသလမူလကာရဏာ။
အကုသလမူလေသု ဟိ ဥဿန္ဓတရေ ဧဝံ လောကော ဝိနာသတိ။ သော စ ခေါ
ရာဂေ ဥဿန္ဓတရေ အဂ္ဂိနာ ဝိနာသတိ၊ ဒေါသေ ဥဿန္ဓတရေ ဥဒကေန
ဝိနာသတိ။ ကေစိ ပန “ဒေါသေ ဥဿန္ဓတရေ အဂ္ဂိနာ၊ ရာဂေ ဥဒကေနာ”တိ
ဝဒန္တိ။ မောဟေ ဥဿန္ဓတရေ ဝါတေန ဝိနာသတိ။ ဧဝံ ဝိနာသန္ဓောပိ စ
နိရန္တရမေဝ သတ္တ ဝါရေ အဂ္ဂိနာ နသတိ၊ အဋ္ဌမေ ဝါရေ ဥဒကေန။ ပုန
သတ္တ ဝါရေ အဂ္ဂိနာ၊ အဋ္ဌမေ ဝါရေ ဥဒကေနာတိ ဧဝံ အဋ္ဌမေ အဋ္ဌမေ ဝါရေ
ဝိနာသန္ဓော သတ္တကတ္တု ဥဒကေန ဝိနာသိတွာ ပုန သတ္တ ဝါရေ အဂ္ဂိနာ
နသတိ။ ဧတ္တာဝတာ တေသဋ္ဌိ ကပ္ပေါ အတိတာ ဟောန္တိ။ ဧတ္တန္တရေ ဥဒကေန
နသနဝါရံ သမ္ပတ္တိမ္ပိ ပဋိဗာဟိတွာ လဒ္ဓေါကာသော ဝါတော ပရိပုဏ္ဏ-
စတုသဋ္ဌိကပ္ပိယုကေ သုဘကိဏှေ ဝိဒ္ဓိသေန္ဓော လောကံ ဝိနာသေတိ။

ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရန္ဓောပိ စ ကပ္ပိနုဿရဏကော ဘိက္ခု ဧတေသု
ကပ္ပေသု အနေကေပိ သံဝဋ္ဌကပ္ပေ အနေကေပိ ဝိဝဋ္ဌကပ္ပေ အနေကေပိ သံဝဋ္ဌ-
ဝိဝဋ္ဌကပ္ပေ အနုဿရတိ။ သံဝဋ္ဌကပ္ပေ ဝိဝဋ္ဌကပ္ပေတိ စ ကပ္ပဿ အမံ ဂဟေတွာ
ဝုတ္တံ။ သံဝဋ္ဌဝိဝဋ္ဌကပ္ပေတိ သကလကပ္ပံ ဂဟေတွာ ဝုတ္တံ။ ကထံ အနုဿရတိတိ
စေ? အမုတြာသိန္တိအာဒိနာ နယေန။ တတ္ထ အမုတြာသိန္တိ အမုမိ သံဝဋ္ဌကပ္ပေ
အဟံ အမုမိ ဘဝေ ဝါ ယောနိယာ ဝါ ဂတိယာ ဝါ ဝိညာဏဋ္ဌိတိယာ ဝါ
သတ္တာဝါသေ ဝါ သတ္တနိကာယေ ဝါ အာသိံ။ ဧဝံနာမောတိ တိသော ဝါ
ဖုသော ဝါ။ ဧဝံဂေါတ္တောတိ ကစ္စာနော ဝါ ကဿပေါ ဝါ။ ဣဒမဿ
အတိတဘဝေ အတ္တနော နာမဂေါတ္တာနုဿရဏဝသေန ဝုတ္တံ။ သစေ ပန တသ္မိံ
ကာလေ အတ္တနော ဝဏ္ဏသမ္ပတ္တိံ ဝါ လူခပဏီတဇီဝိကဘာဝံ ဝါ သုခဒုက္ခ-
မဟုလတံ ဝါ အပ္ပိယုကဒိဃာယုကဘာဝံ ဝါ အနုဿရိတုကာမော၊ ဟောတိ
တမ္ပိ အနုဿရတိယေဝ။ တေနာဟ “ဧဝံဝဏ္ဏော။ ပ။ ဧဝမာယုပရိယန္ဓော”တိ။
တတ္ထ ဧဝံဝဏ္ဏောတိ ဩဒါတော ဝါ သာမော ဝါ။ ဧဝမာဟာရောတိ သာလိ-
မံသောဒနာဟာရော ဝါ ပဝတ္တဖလဘောဇနော ဝါ။ ဧဝံသုခဒုက္ခပ္ပုဋိသံဝေဒိတိ

အနေကပ္ပကာရေန ကာယိကစေတသိကာနံ သာမိသနိရာမိသာဒိပ္ပဘောဒါနံ ဝါ သုခဒုက္ခာနံ ပဋိသံဝေဒီ။ ဝေမာယုပရိယန္တောတိ ဧဝံ ဝဿသတပရိမာဏာယု- ပရိယန္တော ဝါ စတုရာသီတိကပ္ပသတသဟဿာယုပရိယန္တော ဝါ။

သော တတော စုတော အမုတြ ဥဒပါဒိန္တိ သော အဟံ တတော ဘဝတော ယောနိတော ဂတိတော ဝိညာဏဋ္ဌိတိတော သတ္တာဝါသတော သတ္တနိကာ- ယတော ဝါ စုတော ပုန အမုကသ္မိံ နာမ ဘဝေ ယောနိယာ ဂတိယာ ဝိညာဏဋ္ဌိတိယာ သတ္တာဝါသေ သတ္တနိကာယေ ဝါ ဥဒပါဒိံ။ တတြာပါသိန္တိ အထ တတြာပိ ဘဝေ ယောနိယာ ဂတိယာ ဝိညာဏဋ္ဌိတိယာ သတ္တာဝါသေ သတ္တနိကာယေ ဝါ ပုန အဟောသိံ။ ဧဝံနာမောတိအာဒိ ဝုတ္တနယမေဝ။ အဝိစ ယသ္မာ အမုတြာသိန္တိ ဣဒံ အနုပုဗ္ဗေန အာရောဟန္တဿ ယာဝတိစ္ဆကံ^၁ အနုဿရဏံ။ သော တတော စုတောတိ ပဋိနိဝတ္တန္တဿ ပစ္စဝေက္ခဏံ။ တသ္မာ ဣရူပပန္နောတိ ဣမိဿာ ဣရူပပတ္တိယာ အနန္တရမေဝဿ ဥပပတ္တိဋ္ဌာနံ သန္ဓာယ အမုတြ ဥဒပါဒိန္တိ ဣဒံ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တတြာပါသိန္တိ ဧဝံမာဒိ ပနဿ တတြ ဣမိဿာ ဥပပတ္တိယာ အနန္တရေ ဥပပတ္တိဋ္ဌာနေ နာမဂေါတ္တာဒိနံ အနုဿရဏဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ သော တတော စုတော ဣရူပပန္နောတိ သွာဟံ တတော အနန္တရူပပတ္တိဋ္ဌာနတော စုတော ဣမ အမုကသ္မိံ နာမ ခတ္တိယကုလေ ဝါ မြာဟ္မဏကုလေ ဝါ နိဗ္ဗတ္တောတိ။ ဣတိတိ ဧဝံ။ သာကာရံ သဥဒ္ဓေသန္တိ နာမဂေါတ္တဝသေန သဥဒ္ဓေသံ၊ ဝဏ္ဏာဒိဝသေန သာကာရံ။ နာမဂေါတ္တေန ဟိ သတ္တော တိဿော ဖုဿော ကဿပေါတိ ဥဒ္ဓိသီယတိ၊ ဝဏ္ဏာဒိဟိ သာမော သြဒါတောတိ နာနတ္တတော ပညာယတိ။ တသ္မာ နာမဂေါတ္တံ ဥဒ္ဓေသော၊ ဣတရေ အာကာရာတိ။

ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏနိဒ္ဓေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅၄-ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏနိဒ္ဓေသဝဏ္ဏနာ

၁၀၆။ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏနိဒ္ဓေသေ အာလောကသညံ မနသိ ကရောတိတိ ဒိဝါ ဝါ ရတ္တိံ ဝါ သူရိယဇောတိစန္ဒမဏိအာလောကံ အာလောကောတိ မနသိ ကရောတိ။ ဧဝံ မနသိကရောန္တော စ အာလောကောတိ သညံ မနသိ ပဝတ္တနတော “အာလောကသညံ မနသိ ကရောတိ”တိ ဝုစ္စတိ။ ဒိဝါသညံ အဓိဋ္ဌာတိတိ ဧဝံ အာလောကသညံ မနသိကရိတွာ ဒိဝါတိ သညံ ဌပေတိ။

၁-ယာဝဒိစ္ဆကံ (ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၅၃၊ ဝိ-ဋ္ဌ ၁-၁၂၉-ပိဋေသု။)

ယထာ ဒိဝါ တထာ ရတ္တိန္တိ ယထာ ဒိဝါ အာလောကော ဒိဋ္ဌော၊ တထေဝ ရတ္တိမ္ပိ မနသိ ကရောတိ။ ယထာ ရတ္တိံ တထာ ဒိဝါတိ ယထာ ရတ္တိံ အာလောကော ဒိဋ္ဌော၊ တထေဝ ဒိဝါပိ မနသိ ကရောတိ။ ဣတိ ဝိဝေဒေန စေတသာတိ ဧဝံ အပိဟိတေန စိတ္တေန။ အပရိယောနဒ္ဓေနာတိ သမန္တတော အနဒ္ဓေန။ သပ္ပဘာသံ စိတ္တံ ဘာဝေတိတိ သဩဘာသံ စိတ္တံ ဝဇေတိ။ ဧတေန ဒိဗ္ဗစက္ခုဿ ပရိကမ္မာလောကာရမ္မဏံ စိတ္တံ ကထိတံ။ အာလောကကသိဏာရမ္မဏံ စတုတ္ထဇ္ဈာနမေဝ ဝါ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ တဿေဝံ ဘာဝယတော ဩဘာသဇာတံ စိတ္တံ ဟောတိ ဝိဂတန္ဓကာရာဝရဏံ။ တေန ဟိ ဒိဗ္ဗစက္ခု ဥပ္ပါဒေတုကာမေန အာဒိကမ္ပိကေန ကုလပုတ္တေန ဣမိဿာယေဝ ပါဠိယာ အနုသာရေန ကသိဏာရမ္မဏံ အဘိညာပါဒကဇ္ဈာနံ သပ္ပာကာရေန အဘိနိဟာရက္ခမံ ကတွာ “တေဇောကသိဏံ ဩဒါတကသိဏံ အာလောကကသိဏံ” န္တိ ဣမေသု တီသု ကသိဏေသု အညတရံ အာသန္ဓံ ကာတဗ္ဗံ၊ ဥပစာရဇ္ဈာနဂေါစရံ ကတွာ ဝဇေတွာ ဌပေတဗ္ဗံ၊ န တတ္ထ အပ္ပနာ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗာတိ အဓိပ္ပါယော။ သစေ ဟိ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ပါဒကဇ္ဈာနနိဿယံ ဟောတိ၊ န ပရိကမ္မနိဿယံ။ ဣမေသု စ ပန တီသု အာလောကကသိဏံယေဝ သေဋ္ဌတရံ၊ တဒနုလောမေန ပန ဣတရံ ကသိဏဒ္ဒယမ္ပိ ဝုတ္တံ။ တသ္မာ အာလောကကသိဏံ ဣတရေသံ ဝါ အညတရံ အာရမ္မဏံ ကတွာ စတ္တာရိ ဈာနာနိ ဥပ္ပါဒေတွာ ပုန ဥပစာရဘူမိယံယေဝ ဌတွာ ကသိဏံ ဝဇေတဗ္ဗံ။ ဝမ္ပိတဝမ္ပိတဋ္ဌာနဿ အန္တောယေဝ ရူပဂတံ ပဿိတဗ္ဗံ။ ရူပဂတံ ပဿတော ပနဿ တေန ဗျာပါရေန ပရိကမ္မစိတ္တေန အာလောကဖရဏံ အကုဗ္ဗတော ပရိကမ္မဿ ဝါရော အတိက္ကမတိ၊ တတော အာလောကော အန္တရဓာယတိ၊ တသ္မိံ အန္တရဟိတေ ရူပဂတမ္ပိ န ဒိဿတိ။ အထာနေန ပုနပ္ပုနံ ပါဒကဇ္ဈာနမေဝ ပဝိသိတွာ တတော ဝုဋ္ဌာယ အာလောကော ဖရိတဗ္ဗော။ ဧဝံ အနုက္ကမေန အာလောကော ထာမဂတော ဟောတိတိ။ “ဧတ္ထ အာလောကော ဟောတူ” တိ ယတ္ထကံ ဌာနံ ပရိစ္ဆိန္ဒတိ၊ တတ္ထ အာလောကော တိဋ္ဌတိယေဝ။ ဒိဝသမ္ပိ နိသိဒိတွာ ပဿတော ရူပဒဿနံ ဟောတိ။ တတ္ထ ယဒါ တဿ ဘိက္ခုနော မံသစက္ခုဿ အနာပါထဂတံ အန္တောကုစ္ဆိဂတံ ဟဒယဝတ္ထုနိဿိတံ ဟေဋ္ဌာပထဝိတလနိဿိတံ တိရောကုဋ္ဌပဗ္ဗတပါကာရဂတံ ပရစက္ကဝါဠဂတန္တိ ဣဒံ ရူပံ ဉာဏစက္ခုဿ အာပါထံ အာဂစ္ဆတိ၊ မံသစက္ခုနာ ဒိဿမာနံ ဝိယ ဟောတိ၊ တဒါ ဒိဗ္ဗစက္ခု ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ။ တဒေဝ စေတ္ထ ရူပဒဿနသမတ္ထံ၊ န ပုဗ္ဗဘာဂစိတ္တာနိ။

၁-ရူပဒဿနံ ဝိယ (သျှာ)၊ ရူပဒဿနမ္ပိဿ (က)

တကြာယံ ဒိဗ္ဗစက္ခုနော ဥပ္ပတ္တိက္ကမော—ဝုတ္တပ္ပကာရမေတံ ရူပမာရမ္မဏံ ကတွာ မနောဒွါရာဝဇ္ဇေန ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ နိရုဒ္ဓေ တဒေဝ ရူပမာရမ္မဏံ ကတွာ စတ္တာရိ ပဉ္စ ဝါ ဇဝနာနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယေနော ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣဒံ ပန ဉာဏံ “သတ္တာနံ စုတူပပါတေ ဉာဏ”န္တိပိ “ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ”န္တိပိ ဝုစ္စတိ။ တံ ပနေတံ ပုထုဇ္ဇနဿ ပရိပန္နော ဟောတိ။ သော ဟိ “ယတ္ထ ယတ္ထ အာလောကော ဟောတူ”တိ အဓိဋ္ဌာတိ၊ တံ တံ ပထဝီသမုဒ္ဒပဗ္ဗတေ ဝိနိဝိဇ္ဈိတွာပိ ဧကာလောကံ ဟောတိ။ အထဿ တတ္ထ ဘယာနကာနိ ယက္ခရက္ခသာဒိရူပါနိ ပဿတော ဘယံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တေန စိတ္တဝိက္ခေပံ ပတွာ ဈာနဝိပုဗ္ဗန္တကော ဟောတိ။ တသ္မာ ရူပဒဿနေ အပ္ပမတ္တေန ဘဝိတဗ္ဗံ။

သတ္တာနံ စုတူပပါတဉာဏာယာတိ သတ္တာနံ စုတိယာ စ ဥပပါတေ စ ဉာဏာယ။ ယေန ဉာဏေန သတ္တာနံ စုတိ စ ဥပပါတော စ ဉာယတိ၊ တဒတ္ထံ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏတ္တန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာတိ ဝုတ္တတ္ထမေဝ။ ဝိသုဒ္ဓေနာတိ စုတူပပါတဒဿနေန ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိဟေတုတ္တာ ဝိသုဒ္ဓံ။ ယော ဟိ စုတိမတ္ထမေဝ ပဿတိ၊ န ဥပပါတံ၊ သော ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိံ ဂဏှာတိ။ ယော ဥပပါတမေဝ ပဿတိ၊ န စုတိံ၊ သော နဝသတ္တပတုဘာဝဒိဋ္ဌိံ ဂဏှာတိ။ ယော ပန တဒုဘယံ ပဿတိ၊ သော ယသ္မာ ဒုဝိဓမ္မိ တံ ဒိဋ္ဌိဂတမတိဝတ္တတိ၊ တသ္မာဿ တံ ဒဿနံ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိဟေတု ဟောတိ။ ဥဘယဉ္စေတံ ဗုဒ္ဓပုတ္တာ ပဿန္တိ။ တေန ဝုတ္တံ “စုတူပပါတဒဿနေန ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိဟေတုတ္တာ ဝိသုဒ္ဓ”န္တိ။ မနုဿူပစာရံ အတိက္ကမိတွာ ရူပဒဿနေန အတိက္ကန္တမာနုသကံ၊ မာနုသကံ ဝါ မံသစက္ခု အတိက္ကန္တတ္တာ အတိက္ကန္တမာနုသကံ။ တေန ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ဝိသုဒ္ဓေန အတိက္ကန္တမာနုသကေန။

သတ္တေ ပဿတိတိ မနုဿာနံ မံသစက္ခုနာ ဝိယ သတ္တေ ဩလောကေတိ။ စဝမာနေ ဥပပဇ္ဇမာနေတိ ဣတ္ထ စုတိက္ခဏေ ဥပပတ္တိက္ခဏေ ဝါ ဒိဗ္ဗစက္ခုနာ ဒဠှံ န သက္ကာ၊ ယေ ပန အာသန္နစုတိကာ ဣဒါနိ စဝိဿန္တိ၊ တေ စဝမာနာ။ ယေ စ ဂဟိတပဋိသန္ဓိကာ သမ္ပတိနိဗ္ဗတ္တာ ဝါ၊ တေ ဥပပဇ္ဇမာနာတိ အဓိပ္ပေတာ။ တေ ဝေရူပေ စဝမာနေ စ ဥပပဇ္ဇမာနေ စ ပဿတိတိ ဒဿေတိ။ ဟိနေတိ မောဟနိဿန္တယုတ္တတ္တာ ဟိနာနံ ဇာတိကုလဘောဂါဒိနံ ဝသေန ဟိဋ္ဌိတေ ဩဟိဋ္ဌိတေ ဩညာတေ အဝညာတေ။ ပဏီတေတိ အမောဟနိဿန္တယုတ္တတ္တာ တဗ္ဗိပရိတေ။ သုဝဇ္ဇေတိ အဒေါသနိဿန္တယုတ္တတ္တာ ဣဋ္ဌကန္တမနာပဝဏ္ဏယုတ္တေ။ ဒုဗ္ဗဇ္ဇေတိ ဒေါသနိဿန္တယုတ္တတ္တာ အနိဋ္ဌာကန္တာမနာပဝဏ္ဏယုတ္တေ။

၁-သမ္ပတိနိဗ္ဗတ္တာ (သိ)၊ သမ္ပတိနိဗ္ဗတ္တာဝ (ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၅၄-ပိဋ္ဌေ)

အနဘိရူပေ ဝိရူပေတိပိ အတ္ထော။ သုဂတေတိ သုဂတိဂတေ၊ အလောဘ-
နိဿန္ဓယုတ္တတ္တာ ဝါ အဗျေ မဟဒ္ဒနေ။ ဒုဂ္ဂတေတိ ဒုဂ္ဂတိဂတေ၊ လောဘ-
နိဿန္ဓယုတ္တတ္တာ ဝါ ဒလိဒ္ဒေ အပ္ပန္နပါနေ။ ယထာကမ္မူပဂေတိ ယံ ယံ ကမ္မံ
ဥပစိတံ၊ တေန တေန ဥပဂတေ။ တတ္ထ ပုရိမေဟိ “စဝမာနေ”တိအာဒီဟိ
ဒိဗ္ဗစက္ခုကိစ္စံ ဝုတ္တံ၊ ဣမိနာ ပန ပဒေန ယထာကမ္မူပဂဉာဏကိစ္စံ။

တဿ စ ဉာဏဿ အယမုပ္ပတ္တိက္ကမော—ဣမ ဘိက္ခု ဟေဋ္ဌာနိရယဘိ-
မုခံ အာလောကံ ဝဗျေတွာ နေရယိကေ သတ္ထေ ပဿတိ မဟာဒုက္ခမနုဘဝ-
မာနေ၊ တံ ဒဿနံ ဒိဗ္ဗစက္ခုကိစ္စမေဝ။ သော ဧဝံ မနသိ ကရောတိ “ကိံ န ခေါ
ကမ္မံ ကတွာ ဣမေ သတ္တာ ဧတံ ဒုက္ခမနုဘဝန္တိ”တိ။ အထဿ “ဣဒံ နာမ
ကတွာ”တိ တံကမ္မာရမ္မဏံ ဉာဏမုပ္ပဇ္ဇတိ။ တထာ ဥပရိဒေဝလောကာဘိမုခံ
အာလောကံ ဝဗျေတွာ နန္ဒနဝနမိဿကဝနဖာရသကဝနာဒီသု သတ္ထေ ပဿတိ
မဟာသမ္ပတ္တိံ အနုဘဝမာနေ၊ တမ္ပိ ဒဿနံ ဒိဗ္ဗစက္ခုကိစ္စမေဝ။ သော ဧဝံ
မနသိ ကရောတိ “ကိံ န ခေါ ကမ္မံ ကတွာ ဣမေ သတ္တာ ဧတံ သမ္ပတ္တိံ အန-
ဘဝန္တိ”တိ။ အထဿ “ဣဒံ နာမ ကတွာ”တိ တံကမ္မာရမ္မဏံ ဉာဏမုပ္ပဇ္ဇတိ။
ဣဒံ ယထာကမ္မူပဂဉာဏံ နာမ။ ဣမဿ ဝိသုံ ပရိကမ္မံ နာမ နတ္ထိ။ ယထာ
စိမဿ၊ ဧဝံ အနာဂတံသဉာဏဿာပိ။ ဒိဗ္ဗစက္ခုပါဒကာနေဝ ဟိ ဣမာနိ ဒိဗ္ဗ-
စက္ခုနာ သဟေဝ ဣဇ္ဈန္တိ။

ဣမေ ဝတ ဘောန္တောတိအာဒီသု ဣမေတိ ဒိဗ္ဗစက္ခုနာ ဒိဋ္ဌာနံ နိဒဿန-
ဝစနံ။ ဝတတိ အနုလောမဝစနတ္ထေ နိပါတော။ ဘောန္တောတိ ဘဝန္တော။
ဒုဋ္ဌ၊ စရိတံ၊ ဒုဋ္ဌ ဝါ စရိတံ ကိလေသပူတိကတ္တာတိ ဒုစ္စရိတံ၊ ကာယေန ဒုစ္စရိတံ၊
ကာယတော ဝါ ဥပ္ပန္နံ ဒုစ္စရိတန္တိ ကာယဒုစ္စရိတံ။ ဣတရေသုပိ ဒေသေဝ နယော။
သမန္တာဂတာတိ သမဂီဘူတာ။ အရိယာနံ ဥပဝါဒကာတိ ဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓ-
သာဝကာနံ အရိယာနံ အန္တမသော ဂိဟိသောတာပန္နာနမ္ပိ အနတ္ထကာမာ
ဟုတွာ အန္တိမဝတ္ထုနာ ဝါ ဂုဏပရိဓိသနေန ဝါ ဥပဝါဒကာ၊ အက္ခောသကာ
ဂရဟကာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တတ္ထ “နတ္ထိ ဣမေသံ သမဏဓမ္မော၊ အဿမဏာ
ဧတေ”တိ ဝဒန္တော အန္တိမဝတ္ထုနာ ဥပဝဒတိ။ “နတ္ထိ ဣမေသံ ဈာနံ ဝါ
ဝိမောက္ခော ဝါ မဂ္ဂေါ ဝါ ဖလံ ဝါ”တိအာဒီနိ ဝဒန္တော ဂုဏပရိဓိသနေန ဥပ-
ဝဒတိတိ ဝေဒိတဗျော။ သော စ ဇာနံ ဝါ ဥပဝဒေယျ အဇာနံ ဝါ၊ ဥဘယထာပိ
အရိယူပဝါဒေါ ဟောတိ။ ဘာရိယံ ကမ္မံ အာနန္တရိယသဒိသံ သဂ္ဂါဝရဏံ
မဂ္ဂါဝရဏဉ္စ၊ သတေကိစ္စံ ပန ဟောတိ။ တသ္မာ ယော အရိယံ ဥပဝဒတိ။
တေန ဂန္တော သစေ အတ္တနာ ဝုဗ္ဗတရော ဟောတိ။ ဥက္ကုဒ္ဓိကံ နိသီဒိတွာ “အဟံ

အာယသ္မန္တံ ဣဒဗ္ဗိဒဗ္ဗ အဝစံ၊ တံ မေ ခမာဟိ”တိ ခမာပေတဗ္ဗော။ သစေ နဝကတရာ ဟောတိ၊ ဝန္တိတွာ ဥက္ကဋ္ဌိကံ နိသီဒိတွာ အဗ္ဗလိံ ပဂ္ဂဟေတွာ “အဟံ ဘန္တေ တုမေ ဣဒဗ္ဗိဒဗ္ဗ အဝစံ၊ တံ မေ ခမထာ”တိ ခမာပေတဗ္ဗော။ သစေ ဒိသာပက္ကန္တော ဟောတိ၊ သယံ ဝါ ဂန္တော သဒ္ဓိဝိဟာရိကာဒိကေ ဝါ ပေသေတွာ ခမာပေတဗ္ဗော။ သစေ နာပိ ဂန္တံ န ပေသေတုံ သက္ကာ ဟောတိ၊ ယေ တသ္မိံ ဝိဟာရေ ဘိက္ခု။ ဝသန္တိ၊ တေသံ သန္တိကံ ဂန္တော သစေ နဝကတရာ ဟောန္တိ၊ ဥက္ကဋ္ဌိကံ နိသီဒိတွာ၊ သစေ ဝုမုတရာ၊ ဝုမေ ဝုတ္တနယေနေဝ ပဋိ-ပဋိတွာ “အဟံ ဘန္တေ အသုကံ နာမ အာယသ္မန္တံ ဣဒဗ္ဗိဒဗ္ဗ အဝစံ၊ ခမတု မေ သော အာယသ္မာ”တိ ဝတွာ ခမာပေတဗ္ဗော။ သမ္မုခါ အက္ခမန္တေပိ ဧတဒေဝ ကာတဗ္ဗံ။ သစေ ဧကစာရိကဘိက္ခု ဟောတိ၊ နေဝ တဿ ဝသနဋ္ဌာနံ၊ န ဂတဋ္ဌာနံ ပညာယတိ၊ ဧကဿ ပဏ္ဍိတဿ ဘိက္ခုနော သန္တိကံ ဂန္တော “အဟံ ဘန္တေ အသုကံ နာမ အာယသ္မန္တံ ဣဒဗ္ဗိဒဗ္ဗ အဝစံ၊ တံ မေ အနုဿရတော ဝိပုဋ္ဌိသာရော ဟောတိ၊ ကိံ ကရောမိ”တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ သော ဝက္ခတိ “တုမေ မာ စိန္တယိတ္ထ၊ ထေရော တုမှာကံ ခမတိ၊ စိတ္တံ ဝုပသမေထာ”တိ။ တေနာပိ အရိယဿ ဂတဒိသာဘိမုခေန အဗ္ဗလိံ ပဂ္ဂဟေတွာ “ခမထာ”တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ယဒိ သော ပရိနိဗ္ဗုတော ဟောတိ၊ ပရိနိဗ္ဗုတမဇ္ဇဋ္ဌာနံ ဂန္တော ယာဝ သိဝထိကံ ဂန္တောပိ ခမာပေတဗ္ဗံ။ ဧဝံ ကတေ နေဝ သဂ္ဂါဝရဏံ၊ န မဂ္ဂါဝရဏံ ဟောတိ၊ ပါကတိကမေဝ ဟောတိတိ။

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာတိ ဝိပရိတဒဿနာ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒါနာတိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ-ဝသေန သမာဒိန္နနာနာဝိဓကမ္မာ၊ ယေ စ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိမူလကေသု ကာယ-ကမ္မာဒိသု အညေပိ သမာဒပေန္တိ။ ဧတ္ထ စ ဝစီဒုစ္စရိတဂ္ဂဟဏေနေဝ အရိယူပ-ဝါဒေ၊ မနောဒုစ္စရိတဂ္ဂဟဏေန စ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ သင်္ဂဟိတာယပိ ဣမေသံ ဒ္ဓိန္နံ ပုန ဝစနံ မဟာသာဝဇ္ဇဘာဝဒဿနတ္ထန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ မဟာသာဝဇ္ဇော ဟိ အရိယူပဝါဒေါ အာနန္တရိယသဒိသတ္တာ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ “သေယျထာပိ သာရိပုတ္တ ဘိက္ခု သီလသမ္ပန္နော သမာဓိသမ္ပန္နော ပညာသမ္ပန္နော ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ အညံ အာရာဓေယျ၊ ဧဝံသမ္ပဒမိဒံ သာရိပုတ္တ ဝဒါမိ တံ ဝါစံ အပ္ပဟာယ တံ စိတ္တံ အပ္ပဟာယ တံ ဒိဋ္ဌိံ အပ္ပုဋ္ဌိနိဿဇ္ဇိတွာ ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော၊ ဧဝံ နိရဓယ”တိ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတော စ မဟာသာဝဇ္ဇတရံ နာမ အညံ နတ္ထိ။ ယထာဟ “နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံ မဟာသာဝဇ္ဇံ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပရမာနိ ဘိက္ခဝေ ဝဇ္ဇာနိ”တိ။

ကာယဿ ဘေဒါတိ ဥပါဒိန္ဒက္ခန္ဓပရိစ္စာဂါ။ ပရံ မရဏာတိ တဒနန္တရံ အဘိနိဗ္ဗတ္တိက္ခန္ဓဂဟဏေ^၁။ အထ ဝါ ကာယဿ ဘေဒါတိ ဇီဝိတိန္ဒြိယဿု-
 ပစ္ဆေဒါ။ ပရံ မရဏာတိ စုတိစိတ္တတော ဥဒ္ဓံ။ အပါယန္တိဝေမာဒိ သဗ္ဗံ
 နိရယဝေဝစနမေဝ။ နိရယော ဟိ သဂ္ဂမောက္ခဟေတုဘူတာ ပုညသမ္ပတာ
 အယာ အပေတတ္တာ၊ သုခါနံ ဝါ အာယဿ အဘာဝါ အပါယော။ ဒုက္ခဿ
 ဂတိ ပဋိသရဏန္တိ ဒုဂ္ဂတိ၊ ဒေါသဗဟုလတာယ ဝါ ဒုဠေန ကမ္မုနာ နိဗ္ဗတ္တာ
 ဂတိ ဒုဂ္ဂတိ။ ဝိဝဿာ နိပတန္တိ တတ္ထ ဒုက္ကဋကာရိနောတိ ဝိနိပါတော၊
 ဝိနဿန္တာ ဝါ ဧတ္ထ ပတန္တိ သဒ္ဓိဇ္ဇမာနင်္ဂပစ္စင်္ဂါတိဝိ ဝိနိပါတော။ နတ္ထိ ဧတ္ထ
 အဿာဒသညိတော အယောတိ နိရယော။

အထ ဝါ အပါယဂ္ဂဟဏေန တိရစ္ဆာနယောနိ^၂ ဒီပေတိ။ တိရစ္ဆာနယောနိ
 ဟိ အပါယော သုဂတိတော အပေတတ္တာ၊ န ဒုဂ္ဂတိ မဟေသက္ခာနံ နာဂ-
 ရာဇာဒိနံ သမ္ဘဝတော။ ဒုဂ္ဂတိဂ္ဂဟဏေန ပေတ္တိဝိသယံ။ သော ဟိ အပါယော
 စေဝ ဒုဂ္ဂတိ စ သုဂတိတော အပေတတ္တာ ဒုက္ခဿ စ ဂတိဘူတတ္တာ၊ န တု
 ဝိနိပါတော အသုရသဒိသံ အဝိနိပတိတတ္တာ^၂။ ဝိနိပါတဂ္ဂဟဏေန အသုရ-
 ကာယံ။ သော ဟိ ယထာဝုတ္တေန အတ္တေန အပါယော စေဝ ဒုဂ္ဂတိ စ
 သဗ္ဗသမုဿယေဟိ စ ဝိနိပတိတတ္တာ ဝိနိပါတောတိ ဝုစ္စတိ။ နိရယဂ္ဂဟဏေန
 အဝိစိအာဒိမနေကပ္ပကာရံ နိရယမေဝါတိ။ ဥပပန္နာတိ ဥပဂတာ၊ တတ္ထ
 အဘိနိဗ္ဗတ္တာတိ အဓိပ္ပာယော။ ဝုတ္တဝိပရိယာယေန သုက္ကပက္ခော ဝေဒိတဗ္ဗော။

အယံ ပန ဝိသေသော—တတ္ထ သုဂတိဂ္ဂဟဏေန မနုဿဂတိဝိ သင်္ဂယုတိ၊
 သဂ္ဂဂ္ဂဟဏေန ဒေဝဂတိယေဝ။ တတ္ထ သုန္ဒရာ ဂတိတိ သုဂတိ။ ရူပါဒိဟိ
 ဝိသယေဟိ သုဠု အဂ္ဂေါတိ သဂ္ဂေါ။ သော သဗ္ဗေဝိ လုဇ္ဇနပလုဇ္ဇနဠေန
 လောကောတိ အယံ ဝစနတ္ထော။ ဣတိ “ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ” တိအာဒိ သဗ္ဗံ နိဂမန-
 ဝစနံ။ ဧဝံ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ပဿတိတိ အယမေတ္ထ သင်္ခေပတ္ထောတိ။

ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဣမေသု ပဉ္စသု ဉာဏေသု ဣဒ္ဓိဝိဇ္ဇာဏံ ပရိတ္တမဟဂ္ဂတအတိတာနာဂတ-
 ပစ္စုပ္ပန္နအဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏဝသေန သတ္တသု အာရမ္မဏေသု ပဝတ္တတိ။
 သောတောတုဝိသုဒ္ဓိဉာဏံ ပရိတ္တပစ္စုပ္ပန္နအဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏဝသေန စတုသု
 အာရမ္မဏေသု ပဝတ္တတိ။ စေတောပရိယဉာဏံ ပရိတ္တမဟဂ္ဂတအပ္ပမာဏမဂ္ဂ-
 အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏဝသေန အဋ္ဌသု အာရမ္မဏေသု ပဝတ္တတိ။

၁-အဘိနိဗ္ဗတ္တိန္ဒက္ခန္ဓာ (သီ) ၂-အဝိနိပါတတ္တာ (က)

ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏံ ပရိတ္တမဟဂ္ဂတအပ္ပမာဏမဂ္ဂအတိတအဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါ-
 နဝတ္တဗ္ဗာရမ္မဏဝသေန အဋ္ဌသု အာရမ္မဏေသု ပဝတ္တတိ။ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏံ ပရိတ္တ-
 ပစ္စုပ္ပန်အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏဝသေန စတုသု အာရမ္မဏေသု ပဝတ္တတိ။ ယထာ-
 ကမ္မူပဂဉာဏံ ပရိတ္တမဟဂ္ဂတအတိတအဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏဝသေန ပဉ္စသု
 အာရမ္မဏေသု ပဝတ္တတိ။ အနာဂတံသဉာဏံ ပရိတ္တမဟဂ္ဂတအပ္ပမာဏမဂ္ဂအနာ-
 ဂတအဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါနဝတ္တဗ္ဗာရမ္မဏဝသေန အဋ္ဌသု အာရမ္မဏေသု ပဝတ္တတိတိ။

ပဉ္စဉာဏပကိဏ္ဍကံ နိဋ္ဌိတံ။

၅၅-အာသဝက္ခယဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၁၀၇။ အာသဝက္ခယဉာဏနိဒ္ဒေသေ အနညာတညဿာမီတိန္ဒြိယာဒိနိ
 ဝုတ္တတ္တာနိ။ ကတိဌာနာနိ ဂစ္ဆတိတိ ဧကေကဿ ဥပ္ပတ္တိဌာနနိယမနတ္ထံ ပုစ္ဆာ။
 ဧကံ ဌာနံ ဂစ္ဆတိတိ ဧကသ္မိံ ဌာနေ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဥပ္ပတ္တိ-
 ဩကာသဌာနံ ဟိ တိဋ္ဌတိ ဧတ္ထာတိ ဌာနန္တိ ဝုစ္စတိ။ ဆ ဌာနာနိတိ ဆ
 မဂ္ဂဖလက္ခဏေ။ ဣန္ဒြိယာနံ အနညာတညဿာမီတိန္ဒြိယာဒိသု တီသု ဧကေက-
 မေဝ အဓိကံဟောတိတိ ဒဿနတ္ထံ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ အဓိမောက္ခပရိဝါရံ ဟောတိတိ-
 အာဒိ ဝုတ္တံ။ ယထာ “သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ အဓိမောက္ခဌော”တိအာဒိသု အဓိမောက္ခာ-
 ဒယော သဒ္ဓိန္ဒြိယာဒိနံ ကိစ္စဝသေန ဝုတ္တာ၊ ဧဝမိဓာပိ “အဓိမောက္ခပရိဝါရံ
 ဟောတိ”တိ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ အဓိမောက္ခတ္ထေန ပရိဝါရံ ဟောတိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။
 ဧသ နယော သေသေသုပိ။ ပရိဝါရန္တိ စ လိင်္ဂဝိပလ္လာသော ကတော။ ပဉ္စိန္ဒြိယန္တိ
 အနညာတညဿာမီတိန္ဒြိယမေဝ ပဇာနနသဘာဝဒဿနတ္ထံ ဝိသုံ ကတွာ ဝုတ္တံ။
 အဘိဓမ္မေပိ ဟိ ပညာယ ကိစ္စဝိသေသဒဿနတ္ထံ မဂ္ဂက္ခဏေ စ ဖလက္ခဏေ စ
 ဧကောဝ ပညာ အဋ္ဌဓာ ဝိဘတ္တာ။ အဘိသန္ဓနပရိဝါရန္တိ နှာနိယစုဏ္ဏာနံ
 ဥဒကံ ဝိယ စိတ္တစေတသိကာနံ သိနေဟနကိစ္စေန ပရိဝါရံ ဟောတိ။ ဣဒံ
 သောမနဿသမ္ပယုတ္တမဂ္ဂဝသေနော ဝုတ္တံ။ ဥပေက္ခာသမ္ပယုတ္တမဂ္ဂေ ပန
 သောမနဿိန္ဒြိယဌာနေ ဥပေက္ခိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တံ ပန သမ္ပယုတ္တာနံ နာတိဥပ-
 မြူဟနပရိဝါရန္တိ ဂဟေတဗ္ဗံ။ ပဝတ္တသန္တတာမိပတေယျပရိဝါရန္တိ ပဝတ္တာ
 သန္တတိ ပဝတ္တသန္တတိ၊ ဝတ္တမာနသန္တာနန္တိ အတ္ထော။ အဓိပတိဘာဝေါ အာဓိ-
 ပတေယျံ။ ပဝတ္တသန္တတိယာ အာဓိပတေယျံ ပဝတ္တသန္တတာမိပတေယျံ။ ဝတ္တမာန-
 ဇိဝိတိန္ဒြိယဿ ဥပရိပဝတ္တိယာ စ ပစ္စယတ္တာ ပုဗ္ဗာပရဝသေန ပဝတ္တသန္တတိယာ
 အဓိပတိဘာဝေန အနညာတညဿာမီတိန္ဒြိယဿ ပရိဝါရံ ဟောတိ။

၁-ခု ၉-၁၇-ပိဋကေ။ ၂-အဘိ ၂-၁၂၀-ပိဋကေ။

သောတာပတ္တိမဂ္ဂက္ခန္ဓာ ဇာတာ ဓမ္မာတိအာဒိ သဗ္ဗေသံ မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တ-
ကာနံ ဝဏ္ဏဘဏနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ မဂ္ဂက္ခန္ဓာ ဇာတာတိ မဂ္ဂသမ္ပုဋ္ဌိတာ ဧဝါ န
အညေ။ ယသ္မာ ပန မဂ္ဂသမ္ပုဋ္ဌိတမ္ပိ ရူပံ ကုသလာဒိနာမံ န လဘတိ။ တသ္မာ တံ
အပနေန္တော ဌပေတွာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပန္တိ အာဟ။ သဗ္ဗေဝ ဟိ တေ ဓမ္မာ
ကုမ္ပိတာနံ သလနာဒိဟိ အတ္ထေဟိ ကုသလာ။ တေ အာရမ္မဏံ ကတွာ
ပဝတ္တမာနာ နတ္ထိ ဧတေသံ အာသဝါတိ အနာသဝါ။ ဝဋ္ဋမူလံ ဆိန္ဒန္တာ နိဗ္ဗာနံ
အာရမ္မဏံ ကတွာ ဝဋ္ဋတော နိယျန္တိတိ နိယျာနိကာ။ ကုသလာကုသလ-
သင်္ခါတာ စယာ အပေတတ္တာ အပစယသင်္ခါတံ နိဗ္ဗာနံ အာရမ္မဏံ ကတွာ
ပဝတ္တနတော အပစယံ ဂစ္ဆန္တိတိ အပစယဂါမိနော၊ ပဝတ္တံ အပစိနန္တာ
ဝိဒ္ဓိသေန္တာ ဂစ္ဆန္တိတိပိ အပစယဂါမိနော။ လောကေ အပရိယာပန္နဘာဝေန
လောကတော ဥတ္တရာ ဥတ္တိဏ္ဍာဘိ လောကုတ္တရာ။ နိဗ္ဗာနံ အာရမ္မဏံ
ဧတေသန္တိ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏာ။

ဣမာနိ အဋ္ဌိန္ဒြိယာနီတိအာဒိ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တပရိဝါရဘာဝဿ စ တေန
သဟဂတာဒိဘာဝဿ စ အာဒိဝုတ္တအာကာရာနဉ္စ ဒီပနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ အဋ္ဌိန္ဒြိ-
ယာနီတိ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယေန ပညိန္ဒြိယေန သဟ အဋ္ဌ။ သဟဇာတပရိ-
ဝါရာတိ အဋ္ဌသု ဧကေကေန သဟ ဣတရေ ဣတရေ သတ္တ သဟဇာတာ
ဟုတွာ ဟဿ သဟဇာတပရိဝါရာ ဟောန္တိ။ တထေဝ အညံ အညဿ အညံ
အညဿာတိ ဧဝံ အညမညပရိဝါရာ ဟောန္တိ။ တထေဝ အညမညံ နိဿယ-
ပရိဝါရာ သမ္ပယုတ္တပရိဝါရာ စ ဟောန္တိ။ သဟဂတာတိ တေန အနညာ-
တညဿာမိတိန္ဒြိယေန သဟ ဧကုပ္ပါဒါဒိဘာဝံ ဂတာ။ သဟဇာတာတိ တေန
သဟ ဇာတာ။ သံသဋ္ဌာတိ တေနဝ သဟ မိဿိတာ။ သမ္ပယုတ္တာတိ တေနဝ
သမံ ဧကုပ္ပါဒါဒိပကာရေဟိ ယုတ္တာ။ တေဝါတိ တေ ဧဝ အဋ္ဌ ဣန္ဒြိယ-
ဓမ္မာ။ တဿာဘိ အနညာတညဿာမိတိန္ဒြိယဿ။ အာကာရာတိ ပရိဝါရ-
ကောဋ္ဌာသာ။

ဖလက္ခန္ဓာ ဇာတာ ဓမ္မာ သဗ္ဗေဝ အဗျာကတာ ဟောန္တိတိ ရူပဿပိ
အဗျာကတတ္တာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပေန သဟ ဝုတ္တာ။ မဂ္ဂဿေဝ ကုသလတ္တာ
နိယျာနိကာတ္တာ အပစယဂါမိတ္တာ စ ဖလက္ခန္ဓာ “ကုသလာ”တိ စ
“နိယျာနိကာ”တိ စ “အပစယဂါမိနော”တိ စ န ဝုတ္တံ။ ဣတိကိအာဒိ
ဝုတ္တပ္ပကာရနိဂမနံ။ တတ္ထ အဋ္ဌဋ္ဌကာနီတိ အဋ္ဌသု မဂ္ဂဖလေသု ဧကေကဿ
အဋ္ဌကဿ ဝသေန အဋ္ဌ ဣန္ဒြိယအဋ္ဌကာနိ။ စတုသဋ္ဌိ ဟောန္တိတိ စတုသဋ္ဌိ
အာကာရာ ဟောန္တိ။ အာသဝါတိအာဒိ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တတ္ထမေဝ။ ဣဝ

အရဟတ္တမဂ္ဂဝဇ္ဇေယေဝ အာသဝေ အဝတွာ သေသမဂ္ဂတ္တယဝဇ္ဇာနမ္ပိ ဝစနံ အာသဝက္ခယဝစနသာမညမတ္တေန ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အရဟတ္တမဂ္ဂဉာဏမေဝ ဟိ ကေဓိ အာသဝေ အသေသေတွာ အာသဝါနံ ခေပနတော “ခယေ ဉာဏ”န္တိ ဝုစ္စတိ။ တသ္မာယေဝ စ အရဟတယေဝ ဒိဏာသဝေါတိ ဝုစ္စတိတိ။

အာသဝက္ခယဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅၆-၆၃-သစ္စဉာဏစတုက္ကဒ္ဒယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၁၀၈-၁၀၉။ သစ္စဉာဏစတုက္ကဒ္ဒယနိဒ္ဒေသေ ဒုက္ခဿ ဝိဇ္ဇနဋ္ဌောတိအာဒိနိ ဝုတ္တတ္တာနေဝ။ မဂ္ဂသမင်္ဂိဿ ဉာဏံ ဒုက္ခေပေတံ ဉာဏန္တိအာဒိ အနန္တရစတုက္ကေဝိယ ကောဘိသမယဝသေန ဝုတ္တံ။ ဒုဝိဓံ ဟိ သစ္စဉာဏံ လောကိယံ လောကုတ္တရဉ္စ။ လောကိကံ ဒုဝိဓံ အနုဗောဓဉာဏံ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏဉ္စ။ အနုဗောဓဉာဏံ အာဒိကမ္ပိကဿ အနုဿဝါဒိဝသေန နိရောဓေ မဂ္ဂေ စ ပဝတ္တတိ။ ဒုက္ခေ သမုဒယေ စ အာရမ္မဏကရဏဝသေန။ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏံ ပဋိဝိဒ္ဓသစ္စဿ စတုသုပိ သစ္စေသု အာရမ္မဏကရဏဝသေန။ လောကုတ္တရံ ပဋိဝေဓဉာဏံ နိရောဓမာရမ္မဏံ ကတွာ ကိစ္စတော စတ္တာရိ သစ္စာနိ ပဋိဝိဇ္ဈတိ။ ယထာဟ “ယော ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခံ ပဿတိ၊ ဒုက္ခသမုဒယမ္ပိ သော ပဿတိ၊ ဒုက္ခနိရောဓမ္ပိ ပဿတိ၊ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိံ ပဋိပဒမ္ပိ ပဿတိ”တိ သဗ္ဗံ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ဣဓာပိ ဣမိနာ ဝါရေန ဣဒမေဝ ဝုတ္တံ။ တံ ပန လောကုတ္တရမ္ပိ “ဒုက္ခေ ဉာဏ”န္တိအာဒိနိ နာမာနိ လဘတိတိ ဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ ဣဓ ပန လောကိကဉာဏမေဝ အဓိပ္ပေတံ။ တသ္မာယေဝ စ တတ္ထ ကတမံ ဒုက္ခေ ဉာဏန္တိအာဒိမာဟ။

တတ္ထ ဒုက္ခံ အာရဗ္ဘာတိ ဒုက္ခသစ္စံ အာလမ္ပိတွာ၊ အာရမ္မဏံ ကတွာတိ အတ္ထော။ ပညာတိအာဒိသု တဿ တဿ အတ္ထဿ ပါကဋကရဏသင်္ခါတေန ပညာပနဋ္ဌေန ပညာ၊ တေန တေန ဝါ အနိစ္စာဒိနာ ပကာရေန ဓမ္မေ ဇာနာတိတိပိ ပညာ။ ဣဒမဿာ သဘာဝပဒံ။ ပဇာနနာကာရော ပဇာနနာ။ အနိစ္စာဒိနိ ဝိစိနာတိတိ ဝိစယော။ ပဝိစယောတိ ဥပသဂ္ဂေန ပဒံ ဝဇိတံ။ ပကာရေန ဝိစယောတိ အတ္ထော။ စတုသစ္စဓမ္မံ ဝိစိနာတိတိ ဓမ္မဝိစယော။ အနိစ္စာဒိနိံ သမ္မာ လက္ခဏဝသေန သလ္လက္ခဏာ။ သာ ဧဝ ဥပသဂ္ဂနာနတ္ထေန

ဥပလက္ခဏာ ပစ္စုပလက္ခဏာတိ ဝုတ္တာ။ ဘုသံ လက္ခဏာ တေ တေ အနိစ္စာဒိ-
ဓမ္မေ ပဋိစ္စ ဥပလက္ခဏာတိ အတ္ထော။ ပဏ္ဍိတဘာဝေါ ပဏ္ဍိစ္စံ။ ကုသလဘာဝေါ
ကောသလံ။ နိပုဏဘာဝေါ နေပုညံ။ အနိစ္စာဒိနံ ဝိဘာဝနဝသေန^၁ ဝေဘဗျာ။
အနိစ္စာဒိနံ စိန္တနကဝသေန စိန္တာ၊ ယဿ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တံ အနိစ္စာဒိနိ စိန္တာပေ-
တိတိပိ စိန္တာ။ အနိစ္စာဒိနိ ဥပပရိက္ခတိတိ ဥပပရိက္ခာ။ ဘူရိတိ ပထဝီ။ အယမ္ပိ
သဏ္ဍဋ္ဌေန ဝိတ္ထတဋ္ဌေန စ ဘူရိ ဝိယာတိ ဘူရိ။ အထ ဝါ ပညာယေဝ ဘူတေ
အတ္ထေ ရမတိတိ ဘူရိတိ ဝုစ္စတိ။ အသနိ ဝိယ သိလုစ္စယေ ကိလေသေ မေဓတိ
ဟိံသတိတိ မေဓော၊ ခိပ္ပံ ဂဟဏဓာရဏဋ္ဌေန ဝါ မေဓော။ ယဿ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တံ
အတ္တဟိတပဋိပတ္တိယံ^၂ သမ္ပယုတ္တဓမ္မေ စ ယာထာဝလက္ခဏပဋိဝေဓေ ပရိ-
နေတိတိ? ပရိဏာယိကာ။ ဓမ္မေ အနိစ္စာဒိဝသေန ဝိဝိဓာ ပဿတိတိ
ဝိပဿနာ။ သမ္မာ ပကာရေဟိ အနိစ္စာဒိနိ ဇာနာတိတိ သမ္ပဇာနော၊ တဿ
ဘာဝေါ သမ္ပဇညံ။ ဥပ္ပထပဋိပန္ဓေ သိန္ဓဝေ ဝိထိအာရောပနတ္ထံ ပတောဒေါ
ဝိယ ဥပ္ပထေ ဓာဝနကံ ကုဋ္ဌစိတ္တံ ဝိထိအာရောပနတ္ထံ ဝိဇ္ဈတိတိ ပတောဒေါ
ဝိယ ပတောဒေါ။

ဒဿနလက္ခဏေ ဣန္ဒြိယံ ကရောတိတိ ဣန္ဒြိယံ၊ ပညာသင်္ခါတံ ဣန္ဒြိယံ ပညိန္ဒြိယံ။
ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ? နယိဒံ “ပုရိသဿ ဣန္ဒြိယံ ပုရိသိန္ဒြိယ” န္တိအာဒိ ဝိယ ပညာယ
ဣန္ဒြိယံ ပညိန္ဒြိယံ၊ အထ ခေါ ပညာ ဧဝ ဣန္ဒြိယံ ပညိန္ဒြိယန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။
အဝိဇ္ဇာယ န ကမ္မတိတိ ပညာမလံ။ ကိလေသစ္စေဒနဋ္ဌေန ပညာဝ သတ္ထံ ပညာ-
သတ္ထံ။ အစ္စုဂ္ဂတဋ္ဌေန ပညာဝ ပါသာဒေါ ပညာပါသာဒေါ။ အာလောကနဋ္ဌေန
ပညာဝ အာလောကော ပညာအာလောကော။ ဩဘာသနဋ္ဌေန ပညာဝ
ဩဘာသော ပညာဩဘာသော။ ပဇ္ဇောတနဋ္ဌေန ပညာဝ ပဇ္ဇောတော
ပညာပဇ္ဇောတော။ ပညဝတော ဟိ ဧကပလ္လင်္ဂေန နိသိန္ဓဿ ဒဿသဟသိ-
လောကဓာတု ဧကောလောကာ ဧကောဘာသာ ဧကပဇ္ဇောတာ ဟောတိ။
တေနတံ ဝုတ္တံ။ ဣမေသု ပန တီသု ပဒေသု ဧကပဒေနာပိ ဧတသ္မိံ အတ္ထေ
သိဒ္ဓေ ယာနိ ပနေတာနိ ဘဂဝတာ “စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ အာလောကာ။
ကတမေ စတ္တာရော၊ စန္ဒာလောကော သူရိယာလောကော အဂ္ဂါလောကော
ပညာလောကော။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော အာလောကာ။ ဧတဒဂ္ဂံ
ဘိက္ခဝေ ဣမေသံ စတုန္တံ အာလောကာနံ ယဒိဒံ ပညာလောကော”။ တထာ

၁-ဝိဘာဝနဘာဝသေန (ဂဏ္ဍိပဒေ)
၂-သတ္တဟိတပဋိပတ္တိယံ (သီ၊ သျာ၊ က) အဘိ-ဋ္ဌ ၁-၁၉၂-ပိဋ္ဌေ ပန ပဿိတဗ္ဗံ။
၃-ပရိဏာမေတိတိ (သဗ္ဗတ္ထ) အဘိ-ဋ္ဌ ၁-၁၉၂-ပိဋ္ဌေ ပန ပဿိတဗ္ဗံ။

“စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ဩဘာသာ။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပဇ္ဇောတာ”တိ ဝသတ္တာနံ အဇ္ဈာသယဝသေန သုတ္တာနိ ဒေသိတာနိ။ တဒနုရူပေနေဝ ဣဓာပိ သေရေန ဒေသနာ ကတာ။ အတ္ထော ဟိ အနေကေဟိ အာကာရေဟိ ဝိဘဇ္ဇမာနော သုဝိဘတ္ထော ဟောတိ၊ အညထာ စ အညော ဗုဇ္ဈတိ၊ အညထာ အညောတိ။ ရတိကရဏဋ္ဌေန ပန ရတိဒါယကဋ္ဌေန ရတိဇနကဋ္ဌေန စိတ္တိကတဋ္ဌေန ဒုလ္လဘပါတုဘာဝဋ္ဌေန အတုလဋ္ဌေန အနောမသတ္တပရိဘောဂဋ္ဌေန စ ပညာဝ ရတနံ ပညာရတနံ။

န တေန သတ္တာ မုယုန္တိ၊ သယံ ဝါ အာရမ္မဏေ န မုယုတိတိ အမောဟော။ ဓမ္မဝိစယပဒံ ဝုတ္တတ္ထမေဝ။ ကသ္မာ ပနေတံ ပုန ဝုတ္တန္တိ? အမောဟဿ မောဟပဋိပက္ခဘာဝဒီပနတ္ထံ။ တေနတံ ဒီပေတိ “ယွာယံ အမောဟော၊ သော န ကေဝလံ မောဟတော အညော ဓမ္မော၊ မောဟဿ ပန ပဋိပက္ခော ဓမ္မဝိစယသင်္ခါတော အမောဟော နာမ ဣဓ အဓိပ္ပေတော”တိ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိတိ ယာထာဝနိယျာနိကကုသလဒိဋ္ဌိ။ “တတ္ထ ကတမံ ဒုက္ခသမုဒယေ ဉာဏံ၊ တတ္ထ ကတမံ ဒုက္ခနိရောဓေ ဉာဏံ၊ တတ္ထ ကတမံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒါယ ဉာဏ”န္တိ ပုစ္ဆာဝစနာနိ သင်္ခေပဝသေန ဝုတ္တာနိတိ။

သစ္စဉာဏစတုက္ကဒ္ဒယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆၄-၆၇-သုဒ္ဓိကပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၁၁၀။ သုဒ္ဓိကပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏနိဒ္ဒေသေ ဣမေသံ ဉာဏာနံ ပဘေဒါဘာဝ-
 တောယေဝ ဟေဋ္ဌာ ဝိယ ပဘေဒံ အဒဿေတွာယေဝ အတ္ထေသု ဉာဏံ
 အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါတိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ပညာပဘေဒါဘာဝေပိ အတ္တနာ ပဋိဝိဒ္ဓ-
 စတုသစ္စဓမ္မမတ္တဝသေန နာနတ္တသမ္ဘာဝတော အတ္တနာနတ္ထေ ပညာ အတ္ထပဋိ-
 သမ္ဘိဒေ ဉာဏန္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ နာနတ္ထေတိ အတ္တာဒိနံ အနေကဘာဝေ။
 ဝဝတ္တာနေတိ အတ္တာဒိနံ နိစ္ဆယနေ။ သလ္လက္ခဏေတိ အတ္တာဒိနံ သမ္မာဒဿနေ။
 ဥပလက္ခဏေတိ အတ္တာဒိနံ ဘုသံဒဿနေ။ ပဘေဒေတိ အတ္တာဒိနံ နာနာဘေဒေ။
 ပဘာဝနေတိ အတ္တာဒိနံ ပါကဋီကရဏေန ဥပ္ပါဒနေ။ ဇောတနေတိ အတ္တာဒိနံ
 ဒီပနေ။ ဝိရောစနေတိ အတ္တာဒိနံ ဝိဝိဓာ ဒီပနေ။ ပကာသနေတိ အတ္တာဒိနံ

၁-အံ ၁-၄၅၆-၄၅၇-ပိဋေသု။

၀၇] ၁-ဉာဏကထာ ၆၄-၆၇-သုဒ္ဓိကပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ ၃၄၅

ပဘာသနေ။ “နာနတ္ထေ”တိ မူလပဒံ ကတွာ သဗ္ဗသာဓာရဏဝသေန ဝုတ္တံ။
“ဝဝတ္ထာနေ”တိ သောတာပန္နဿ ဝသေန၊ “သလ္လကွဏေ ဥပလက္ခဏေ”တိ
သကဒါဂါမိဿ ဝသေန၊ “ပဘောဒေ ပဘာဝနေ”တိ အနာဂါမိဿ ဝသေန၊
“ဇောတနေ ဝိရောစနေ ပကာသနေ”တိ အရဟတော ဝသေန ဝုတ္တန္တိ ဧဝမေတ္ထ
ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာတိ။

သုဒ္ဓိကပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဗ္ဗိတာ။

ဣတိ သဒ္ဓမ္မပ္ပကာသိနိယာ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂဋ္ဌကထာယ

ပဋ္ဌမော ဘာဂေါ။

ပဋိသန္တိဒါမဂ္ဂဋကထာယ ပဌမဘာဂေ

သံဝဇ္ဇိတပဒါနံ အနုက္ခမဏိကာ

ပဒါနုက္ခမော	ပိဋကံ	ပဒါနုက္ခမော	ပိဋကံ
[အ]		[အ]	
အကနိဋ္ဌေ	၂၇၀	အဋ္ဌဟာကာရေဟိ	၂၄၅
အကန္တာ	၁၄၄	အင်္ဂုကံ	၂၁၉
အကမ္ပိယဋ္ဌော	၈၉၊ ၉၀	အဋ္ဌဗ္ဗိယာနိ	၃၄၁
အကုပ္ပါစေတောဝိမုတ္တိ	၁၂၅	အဋ္ဌမိဉ္ဇော	၇၆
အကုသလကမ္မပထာ	၂၇၃	အဋ္ဌိ	၇၆
အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ	၁၅၅	အဏုသဟဂတာ	၂၅၇
အခဏ္ဍာနိ	၂၀၁	အတိက္ကန္တမာနုသကံ	၃၃၆
အဂမနိယဋ္ဌာနံ	၂၀၄	အတိက္ကန္တမာနုသိကာယ	၃၁၄
အဂုဏတေဇံ	၂၉၃	အတိတ္တတ္တာ	၂၅၁
အဂ္ဂသာဝကာ	၃၂၃	အတိမာနော	၂၉၃
အဇ္ဈတ္တံ	၁၇၁၊ ၂၂၀	အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာနံ	၁၀
အဇ္ဈတ္တ	၃၁	အတ္တနိယေန	၃၀၂
အဇ္ဈတ္တဝဝတ္ထာနေ	၃၀	အတ္တသမ္မာပဏိမိ	၂၇၂
အဇ္ဈတ္တိကာနိ အာယတနာနိ	၁၀၃	အတ္တာ	၄၀၊ ၄၁
အဇ္ဈပေက္ခနဋ္ဌော	၈၉	အတ္တင်္ဂမာ	၁၇၇
အဇ္ဈပေက္ခိတ္တာ	၂၇၀	အတ္တစရိယာ	၂၇၁
အဇ္ဈောသာနံ	၁၁၂	အတ္ထပဋိသန္တိဒါ	၃
အညမညံ နာတိဝတ္တန္တိ	၁၂၂	အတ္ထသန္ဓဿနေ	၄၂
အညမညပရိဝါရာ	၃၄၁	အတ္ထော	၃
အညာဏစရိယာ	၂၆၅၊ ၂၆၇	အဒ္ဓါနံ	၂၂၂
အညာတာဝိဇ္ဇိယံ	၈၁	အဒိန္နံ	၂၀၄
အညာတိ	၂၂၆	အဒိန္နာဒါနံ	၂၀၄
အညာတေ	၂၆၇	အဒုက္ခမသုခံ	၇၄၊ ၁၇၉
အညိဇ္ဇိယံ	၈၁	အဒုက္ခမသုခသဟဂတာ	၁၃၀
အဋ္ဌဂိကော	၁၁၈၊ ၁၄၉	အဒ္ဓါဝံ	၂၆၃
အဋ္ဌဋ္ဌကာနိ	၃၄၁	အဒ္ဓယံ	၁၂၀

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကံ	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကံ
[အ]		[အ]	
အဓမ္မတေဇံ	၂၉၄	အနာဂါမိမဂ္ဂေါ	၉၉
အဓိဂမော	၆၂၇	အနာဂါလဋ္ဌေန	၂၂၀
အဓိပိတ္တံ	၂၁၂	အနာဂါလဋ္ဌော	၈၈
အဓိဋ္ဌာတိ	၂၈၅၊ ၃၀၁	အနာသဝဋ္ဌော	၈၈
အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌော	၉၃	အနာသဝါ	၃၄၁
အဓိဋ္ဌာနဝသေန	၄၇	အနိစ္စံ	၂၃၃
အဓိဋ္ဌာနေ ပညာ	၄၅	အနိစ္စံ ခယဋ္ဌေန	၁၃၁
အဓိပညာ	၂၁၂	အနိစ္စတော	၂၅၀
အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာ	၉၇	အနိစ္စာ	၅၈
အဓိပညာ ဝိပဿနာ	၂၄၁	အနိစ္စာနုပဿနာ	၈၆၊ ၉၆
အဓိပတတ္တာ ပညာ	၄၅	အနိစ္စာနုပဿီ	၂၈၁
အဓိမုတ္တတာ	၂၈၂	အနိဉ္ဇနဋ္ဌေန	၂၂၀
အဓိမုတ္တတ္တာ	၂၇၈	အနိဉ္ဇနဋ္ဌော	၈၈
အဓိမောက္ခဋ္ဌော	၈၉၊ ၉၅	အနိဋ္ဌင်္ဂတာယ	၂၆၇
အဓိမောက္ခော	၂၉၂	အနိဋ္ဌာ	၁၄၄
အဓိသီလံ	၂၁၂	အနိမိတ္တဋ္ဌော	၈၈
အဓိသီလသိက္ခာ	၂၁၂	အနိမိတ္တဝိဟာရသမာပတ္တိ	၂၇၈
အနညထတာ	၂၂၇	အနိမိတ္တာနုပဿနာ	၉၇
အနတိဝတ္တနဋ္ဌော	၈၈၊ ၈၉	အနိမိတ္တာ သမာပတ္တိ	၂၇၈
အနတ္တဋ္ဌေန	၂၉၆	အနိမိတ္တေ	၂၇၈
အနတ္တဋ္ဌော	၉၆	အနိမိတ္တော သမာမိ	၂၁၈
အနတ္တတော	၂၅၀	အနိမိတ္တော ဝိဟာရော	၂၇၈၊ ၂၈၁
အနတ္တာ	၅၈	အနုဋ္ဌိတဋ္ဌော	၉၃
အနတ္တာ အသာရကဋ္ဌေန	၁၃၁	အနုတ္တရံ	၃၁၆
အနတ္တာနုပဿနာ	၈၆	အနုတ္တရိယာနိ	၆၅
အနတ္တကာမာ	၁၄၄	အနုပဋ္ဌာနတာ	၃၈
အနဝဇ္ဇာနိ	၂၆၆	အနုပရိဝတ္တန္တိ	၁၀၆
အနဝသေသော	၂၇၉	အနုပသမ္ပန္နာနံ	၁၈၇
အနာဂတံသညာဏံ	၃၄၀	အနုပဿနဋ္ဌေန	၂၅၀
အနာဂါမိဖလံ	၉၉	အနုပဿနဋ္ဌော	၈၉

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ

အနုက္ကမဏိကာ

၃၄၉

ပဒါနုက္ကမော

[အ]

ပိဋကံ

ပဒါနုက္ကမော

[အ]

ပိဋကံ

အနုပဿတိ

၂၃၉

အပါယံ

၃၃၉

အနုပဿနာ

၂၃၄

အပါယဂမနိယော

၂၇၉

အနုပဿနာသု

၂၄၁

အပိ

၁၄၅

အနုပါဒိသေသာယ

၂၉၀

အပုညတေဇံ

၂၉၄

အနုပုဗ္ဗနိရောဓာ

၁၂၀

အပုဗ္ဗံ အစရိမံ

၃၉

အနုပုဗ္ဗဝိဟာရာ

၇၀

အပ္ပဋိသင်္ခံ

၁၂၄

အနုပ္ပန္နာ

၁၅၆

အပ္ပဏိဟိတံ

၂၅၅

အနုပ္ပန္နာနံ

၁၅၅၊ ၂၉၄

အပ္ပဏိဟိတဋ္ဌော

၈၈

အနုပ္ပါဒါယ

၁၅၅၊ ၂၉၄

အပ္ပဏိဟိတာနုပဿနာ

၉၇

အနုပ္ပါဒေ

၁၀၀

အပ္ပဏိဟိတေ

၂၇၈

အနုပ္ပါဒေါ

၂၄၃

အပ္ပဏိဟိတော သမာဓိ

၂၁၈

အနုဗုဇ္ဈနဋ္ဌော

၉၄

အပ္ပဏိဟိတော ဝိဟာရာ

၂၈၂

အနုဗောဓဗျဏ္ဍာန်

၃၄၂

အပ္ပတ္တဿ ပတ္တိယာ

၃၀၁

အနုသယာ

၂၅၇၊ ၂၆၆

အပ္ပမညာယော

၂၇၁

အနုသဟဂတေ

၁၂၅

အပ္ပမာဏံ

၁၂၀

အနုဿတိဋ္ဌာနာနိ

၁၁၈

အပ္ပမာဏာဘာ

၁၀၅

အနုဿရတိ

၃၂၃

အပ္ပိယသမ္ပယောဂေါ

၁၃၇

အနေနကဝိဟိတံ

၃၀၇၊ ၃၂၃

အဖာသုကာမာ

၁၄၄၊ ၁၄၅

အန္တံ

၇၇

အဗျာကတာ

၂၅၀

အန္တဂုဏံ

၇၇

အဗျာပါဒသင်္ကပ္ပေါ

၁၅၃

အန္တရဓာနံ

၁၄၁

အဘိ

၂၄၅

အန္တဝန္တတော

၂၆၃

အဘိဇာနနဋ္ဌေန

၂၉၆

အန္တော ကရိတွာ

၂၆၉

အဘိဇာနနဋ္ဌော

၉၆

အန္တောသောကော

၁၄၃

အဘိဇ္ဇမာနေ

၃၁၀

အပစယဂါမိနော

၃၄၁

အဘိဇ္ဈာ

၂၀၆

အပရာမဋ္ဌာ

၁၈၇

အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ

၁၆၃

အပရိယန္တသိက္ခာပဒါနံ

၁၈၈

အဘိညာ

၁၂၆

အပရိယန္တာ

၁၈၇

အဘိညာတာ

၂၇၆

အပရိယာပန္နာ

၁၂၁၊ ၂၆၉

အဘိညာပညာ

၃၃

အပရိယောနဋ္ဌေန

၃၃၅

အဘိညာယ

၂၀၁

ပဒါနုတ္တမော	[အ]	ပိဋကံ
အဘိညာယ ဣတဋ္ဌော		၉၂
အဘိညေယျံ		၁၀၁
အဘိညေယျာ		၅၇၊ ၁၀၀
အဘိနန္ဒတိ		၂၄၆
အဘိနိဗ္ဗတ္တိ		၁၃၉
အဘိနိရောပနာ		၂၆၅
အဘိနိရောပိတတ္တာ		၂၆၅
အဘိနိဝေသံ		၁၂၄၊ ၂၇၀
အဘိနိန္ဒာမေတိ		၃၀၇
အဘိနိဟရတိ		၃၀၇
အဘိနိဟာရကုသလတာ		၂၁၆
အဘိနိဟာရဋ္ဌော		၉၃
အဘိနိဟာရော		၂၄၅၊ ၂၅၀
အဘိပ္ပမောဒယံ		၂၀၁
အဘိဘာယတနာနိ		၆၀
အဘိဘုယျတိ		၂၅၃
အဘိလာပေ		၄
အဘိသင်္ခါရာ		၂၉၃
အဘိသန္ဓနဋ္ဌော		၉၂
အဘိသန္ဓနပရိဝါရံ		၃၄၀
အဘိသမယဉာဏံ		၁၅၃
အဘိသမယဋ္ဌေန		၂၉၆
အဘိသမယဋ္ဌော		၉၆
အဘိသမ္မုဇ္ဈတိ		၂၂၇
အဘိသမေတိ		၂၂၇
အမစ္စာ		၁၄၅
အမတဋ္ဌော		၉၅
အမတောဂဓံ		၁၀၁
အမတောဂဓိ နိဗ္ဗာနံ		၁၁၅
အမနာပါ		၁၄၄

ပဒါနုတ္တမော	[အ]	ပိဋကံ
အမလဋ္ဌော		၉၄
အမဟဂ္ဂတံ		၃၁၅
အမုတြာသိ°		၃၃၃
အမောဟော		၃၄၄
အယံ		၃၉
အယံ ဝုစ္စတိ ဇာတိ		၁၄၀
အယ		၅၁
အယမေဝ		၁၄၉
အယသော		၁၀၆
အယောဂက္ခေမကာမာ		၁၄၄
အရဏဝိဟာရေ		၃၆
အရဟတ္တဖလံ		၉၉
အရဟတ္တမဂ္ဂေါ		၉၉
အရဟန္တာနံ		၁၉၇
အရိယသစ္စံ		၅၀
အရိယသာဝကော		၁၅၅
အရိယဝံသာ		၂၇၁
အရိယာနံ		၃၃၇
အရိယာနိ		၅၀
အရိယော		၁၁၀၊ ၁၄၉
အရူပဓာတု		၀၂
အရူပရာဂါ		၂၅၇
အရူပသမာပတ္တိယော		၂၇၁
အရူပါဝစရာ		၁၂၁၊ ၂၆၉
အရူပါဝစရော		၂၁၀
အလင်္ကာရာယ		၂၁၁
အလာဘော		၁၀၆
အဝရိယာနိ		၅၃
အဝိက္ခေပဋ္ဌေန		၂၁၉၊ ၂၆၂

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကံ
[အ]	
အဝိက္ခေပဋ္ဌော	၈၈၊ ၉၅
အဝိက္ခေပပရိသုဒ္ဓတ္တာ	၃၄
အဝိက္ခေပပါရိသုဒ္ဓိ	၂၁၂
အဝိက္ခေပဝသေန	၂၈၀
အဝိက္ခေပေါ ၉၆၊ ၂၁၄၊ ၂၇၉၊ ၂၉၂	
အဝိဇ္ဇာ	၈၄၊ ၁၀၉
အဝိဇ္ဇာယ	၈၉၊ ၂၅၇
အဝိဇ္ဇာယ စ	၂၈၃
အဝိဇ္ဇာသဝေါ	၂၇၉
အဝိဇ္ဇာသဟဂတကိလေသေ စ	၂၈၃
အဝိတက္ကံ အဝိစာရံ	၁၇၂
အဝိတက္ကအဝိစာရော	၂၁၃
အဝိတက္ကဝိစာရမတ္ထော	၂၁၃
အဝိတက္ကသဟဂတာ	၁၃၀
အဝိတထတာ	၂၂၇
အဝိဒိတဋ္ဌေန	၂၅၁
အဝိပရိဏာမဓမ္မေန	၃၀၂
အဝိပ္ပဋိသာရဝတ္ထုကာနိ	၂၀၀
အဝိပ္ပဋိသာရာယ	၂၁၀
အဝိမုတ္တံ	၃၁၆
အဝိသာရဋ္ဌော	၈၈
အဝိဟိံသာသင်္ကပ္ပေါ	၁၅၃
အဝိစိနိရယံ	၂၆၉
အဝိတိက္ကမဋ္ဌေန သီလံ	၂၀၃
အဝိတိက္ကမော သီလံ	၂၀၂
အဝုဋ္ဌိတံ	၂၅၅
အသင်္ခတဋ္ဌော	၉၂၊ ၉၅
အသင်္ခတာ စ ဓာတု	၂၇၀
အသဇ္ဇမာနော	၃၀၉
အသညသတ္တာ	၁၀၅

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကံ
[အ]	
အသညာဘဝေါ	၈၂
အသတိ ဇာတိယာ	၂၃၄
အသမပေက္ခနသ္မိံ	၂၆၇
အသမာဓိသံဝတ္တနိကာနိ	၂၀၀
အသမာဟိတံ	၃၁၆
အသမ္မောသာယ	၁၅၅၊ ၂၉၅
အသလ္လိနတ္ထု.....	၄၀
အသဿတံ	၂၆၃
အသာတံ	၁၄၄
အသာရကဋ္ဌေန	၂၂၉
အသေက္ခံ သမ္မာဗျာဏံ	၁၂၉
အသေက္ခာ ဓမ္မာ	၁၂၈
အသေသဝိရာဂနိရောဓော	၁၄၈
အသ္မိမာနော	၁၀၈
အဿဒ္ဓိယံ	၈၉
အဿု	၇၇
အဟိတကာမာ	၁၄၄
[အ]	
အာကာရာ	၃၄၁
အာကာရေဟိ	၂၂၆
အာကာသကသိဏံ	၇၅၊ ၁၂၀
အာကာသာနဉ္စာယတန- သမာပတ္တိ	၈၃
အာကာသေ	၃၁၀
အာကာသေပိ	၃၁၁
အာကာသော	၇၅
အာကိဉ္စညာယတနံ	၈၃
အာဂမော	၇

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကံ
[အာ]	
အာစိက္ခတိ	၂၂၇
အာဏာက္ခေတ္တံ	၃၂၆
အာတာပီ	၁၆၂
အာဒါနံ	၁၂၄၊ ၂၄၀
အာဒီနဝါနုပဿနာ	၉၇
အာဒီနဝေ	၂၀
အာဒေဝေါ	၁၄၃
အာမိပတေယျဋ္ဌေန	၁၀၁
အာမိပတေယျဋ္ဌော	၉၆
အာနန္တရိကသမာဓိမှိ ဉာဏံ	၃၅
အာနာပါနဿတိ	၂၈၀
အာပေါ	၇၅
အာဘဿရာ	၁၀၅
အာယတနံ	၈၄
အာယတနဋ္ဌော	၉၂
အာယတနာနံ	၁၄၀
အာယတနာနိ	၆၈
အာယဝံ	၃၀၁
အာယာသိတတ္ထံ	၁၄၄
အာယာသော	၁၄၄
အာယုနော သံဟာနိ	၁၄၀
အာယူဟနံ	၁၂၄
အာယူဟနဋ္ဌိတိ	၂၂၂
အာယူဟနဋ္ဌော	၉၅
အာယူဟနာ	၈၇၊ ၂၄၂
အာယူဟနာ သင်္ခါရာ	၂၂၃
အာယော	၁၆၁
အာရက္ခာမိကရဏံ	၁၁၂
အာရက္ခော	၁၁၂
အာရမ္ဘ	၄၁

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကံ
[အာ]	
အာရမ္မဏံ	၁၉
အာရမ္မဏဉ္စ	၂၄၁
အာရမ္မဏဋ္ဌော	၈၈၊ ၉၃
အာရမ္မဏတော	၂၀၇
အာရမ္မဏံ ပဋိသင်္ခါ	၁၉
အာရမ္မဏာနိ	၂၇၁
အာရပုံ	၁၁၃
အာလယာဘိနိဝေသံ	၁၂၄
အာလောကဖရဏတာ	၁၁၇
အာလောကသညံ	၃၃၄
အာလောကသညာ	၉၆
အာဝဇ္ဇနကိရိယာ- ဗျာကတာ	၂၆၅၊ ၂၆၆
အာဝဇ္ဇနဋ္ဌော	၉၂
အာဝဇ္ဇနာယ	၂၈၅
အာဝဇ္ဇိတွာ	၂၇၈
အာဝိဘာဝံ	၃၀၉
အာသယာနုသယေ	၅၃
အာသဝသမုစ္ဆေဒေ	၃၄
အာသဝါ	၃၄၁
အာသဝါနံ ခယေ ဉာဏံ	၅၀
အာသေဝတိ	၁၂၃
အာသေဝနဋ္ဌေန	၁၂၃
အာသေဝနဋ္ဌော	၉၃
အာသေဝနာဘာဝနာ	၁၂၂
အာသေဝနာယ	၂၁၁
အာဟာရဋ္ဌိတိကာ	၅၉
အာဟာရသမုဒယာ	၂၃၅
အာဟာရာ	၁၀၂

သံဝဏ္ဏီတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၃၅၃

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကံ
[ဣ]	
ဒုစ္စာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ	၁၄၅
ဒုဇ္ဈနဋ္ဌေ ပညာ	၄၇
ဒုဇ္ဈနဋ္ဌော	၉၁၊ ၉၅
ဒုဇ္ဈာ	၄၇
ဒုဗ္ဗိ	၂၂၀
ဒုတိ ၂၄၃၊ ၂၇၉၊ ၃၃၄၊ ၃၄၁	
ဒုတိ ခေါ	၂၂၇
ဒုတိမေ	၂၂၅
ဒုတ္တိန္ဒြိယံ	၈၀
ဒုဒပ္ပန္နယတာ	၂၂၇
ဒုဒပ္ပန္နိ	၁၄၅
ဒုဒပ္ပပါဒံ	၃၀၄
ဒုဒပ္ပပါဒါ	၂၇၁
ဒုဒပ္ပပါဒေါ	၉၁
ဒုဒပ္ပဝိဝံ	၃၀၇
ဒုဒပ္ပဝိဝေဠာ	၃၃၉
ဒုဒပ္ပဝိဝေဠာကာယ	၃၀၇
ဒုဒပ္ပဝိဝေ ဠာ	၄၇
ဒုဓ ၁၄၄၊ ၁၅၅၊ ၁၉၉	
ဒုဓဿ	၂၇၃
ဒုဓ ပဋိသန္ဓိယာ ပစ္စယာ	၂၂၄
ဒုဓ ဘိက္ခူ	၁၅၅၊ ၃၀၄
ဒုဓပပတ္တိဘဝသ္မိ	၂၂၄
ဒုဓပပန္နော	၃၃၄
ဒုဓာယပရောပရိယတ္တဠာ	၅၃
ဒုဓာယာနံ	၄၈
ဒုဓာယာနံ ဧကရသဋ္ဌေန	၁၂၃
ဒုမသ္မိ	၃၁၆
ဒုမသုပ္ပါဒါ	၃၁၆
ဒုဿာ	၂၉၂

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကံ
[ဥ]	
ဥ	၅၁
ဥဇ္ဇောတနာနုဇ္ဇောတန-	
ပဋိဇ္ဇောတနသဇ္ဇောတနဋ္ဌော	၉၄
ဥတ္တရိပဋိလာဘတ္တာယ	၂၅၁
ဥတ္တရိပဋိဝေဓဋ္ဌော	၈၉
ဥတ္တရိပဋိဝေဓဿ	၂၅၀
ဥတ္တာနိကရောတိ	၂၂၇
ဥဒကေပိ	၃၁၀
ဥဒယော	၂၃၄
ဥဒရိယံ	၇၇
ဥဓံ	၁၂၀
ဥဓမ္မံ	၂၆၆၊ ၂၈၃
ဥဓ္မသဟဂတကိလေသေ စ	၂၈၃
ဥဓ္မော	၂၅၇
ဥဓ္မေ	၈၉
ဥဓ္မေ စ	၂၈၃
ဥဗ္ဗါမာတကံ	၂၁၈
ဥဗ္ဗါမာတကသညာဝသေန	၂၁၉
ဥပတ္တိလေသာ	၂၆၀
ဥပဂမနံ ဥပါဒါနံ	၂၂၃
ဥပဋ္ဌာတိ	၂၉၁
ဥပဋ္ဌာနံ	၂၉၂
ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌော	၈၉၊ ၉၅
ဥပနာဟော	၂၉၂
ဥပပဇ္ဇမာနာ	၃၃၆
ဥပပတ္တိ	၈၇၊ ၂၄၂
ဥပပန္နဿ	၂၇၀
ဥပပန္နာ	၃၃၉
ဥပပရိက္ခာ	၃၄၃
ဥပရိတော	၂၆၉

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကံ
[ဥ]	
ဥပလက္ခဏေ	၃၄၄
ဥပဝါဒကာ	၃၃၇
ဥပဝိစာရဋ္ဌော	၉၂
ဥပသမဋ္ဌော	၉၀
ဥပသမ္ပဇ္ဇ	၁၇၀
ဥပသမာနုဿတိ	၂၀၀
ဥပသမာယ	၂၀၁
ဥပါဒါနံ	၈၄
ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ	၁၀၂၊ ၁၃၈
ဥပါဒါနပစ္စယာ	၃၂၂
ဥပါဒါနိယော	၁၀၂
ဥပါယာသိတတ္ထံ	၁၄၄
ဥပါယာသော	၈၇၊ ၁၃၇၊ ၁၄၄၊ ၂၄၃၊ ၃၁၇
ဥပေက္ခကော စ ဝိဟရတိ	၁၇၃
ဥပေက္ခာ	၈၃၊ ၉၀
ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိံ	၁၇၉
ဥပေက္ခာသုခသဟဂတာ	၁၃၀
ဥပေက္ခိန္ဒြိယံ	၈၀
ဥပ္ပဇ္ဇတိ	၁၄၆၊ ၂၆၀
ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ	၁၄၇
ဥပ္ပါဒံ	၂၅၂
ဥပ္ပါဒဋ္ဌိတိ	၂၂၁
ဥပ္ပါဒါယ	၁၅၅၊ ၂၉၅
ဥပ္ပါဒါ ဝါ အနုပ္ပါဒါ ဝါ	၂၂၇
ဥပ္ပါဒေါ	၈၇၊ ၂၄၂
ဥပ္ပန္နံ	၂၆၃
ဥပ္ပန္နာ	၁၅၈
ဥပ္ပန္နာနံ	၁၅၅၊ ၂၉၄-၅

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကံ
[ဥ]	
ဥပ္ပန္နော	၂၆၃
ဥဗ္ဗေဂါ ပီတိ	၁၆၉
ဥမ္မါဇံ	၃၁၀
[•]	
ဧကံ ဌာနံ ဂစ္ဆတိ	၃၄၀
ဧကဂ္ဂဋ္ဌေန	၂၁၉
ဧကဂ္ဂဋ္ဌော	၈၈
ဧကဂ္ဂတာ	၂၁၃၊ ၂၇၉
ဧကစ္စေ စ ဒေဝါ	၁၀၄
ဧကစ္စော	၁၉၉
ဧကတ္ထံ	၂၉၃၊ ၂၉၇
ဧကတ္ထကာယာ	၁၀၅
ဧကတ္ထသညိနော	၁၀၅
ဧကတ္ထေ	၉၃
ဧကန္တနိဗ္ဗိဒါယ	၂၁၁
ဧကရသဋ္ဌေ ဉာဏံ	၃၃
ဧကရသဋ္ဌော	၈၈
ဧကရသာ	၂၇၆
ဧကရသာ ဟောန္တိ	၁၂၅
ဧကဝဝတ္ထနာ	၂၄၁
ဧကဝဝတ္ထာနတာ	၄၇
ဧကဝေါကာရဘဝေါ	၈၂
ဧကသင်္ဂဟတာ	၄၂
ဧကသင်္ဂဟိတာ	၂၉၆
ဧကရသာဘာဝနာ	၁၂၂
ဧကောဒဋ္ဌော	၉၂
ဧကောဒိ	၉၂၊ ၁၇၁
ဧကောဒိဘာဝံ	၁၇၁
ဧကောပိ ဟုတ္တာ	၃၀၇

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ ၃၅၅

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကံ
[ဇ]	
ဧကော သမာဓိ	၂၁၃
ဧတဿ	၃၁၇
ဧတိ	၃၁၇
ဧတ္ထ ပရိယာပန္နာ	၂၇၀
ဧတ္တာဝစရာ	၂၆၉
ဧဝံ	၃၁၇
ဧဝံဂေါတ္ထော	၃၃၃
ဧဝံနာမော	၃၃၃
ဧဝံဝဏ္ဏော	၃၃၃
ဧဝံသုခဒုက္ခပ္ပုဋ္ဌိသံဝေဒီ	၃၃၃
ဧဝမာယုပရိယန္တော	၃၃၄
ဧဝမာဟာရော	၃၃၃
ဧဝရူပါနိ	၂၀၀
ဧသနာဘာဝနာ	၁၂၂

[ဇ]

ဩက္ကန္တိ	၁၃၉၊ ၂၂၄
ဩက္ကန္တိကာ ဝီတိ	၁၆၉
ဩက္ကမိတ္တာ	၃၀၇
ဩဃာ	၁၁၀
ဩပရာနိ	၅၃
ဩဘာသဝသေန	၄၉
ဩဋ္ဌာရိကံ	၂၂၀
ဩဋ္ဌာရိကာ	၂၅၇
ဩဋ္ဌာရိကာနံ	၃၁၂
ဩဋ္ဌာရိကေ	၁၂၅

[ဇ]

ကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိ	၁၁၉
ကတမံ	၁၃၁
ကတိဓမ္မသမောဓာနံ	၂၀၁

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကံ
[ဇ]	
ကတိဟာကာရေဟိ	၂၄၅
ကမတိ	၃၁၁
ကမ္ပတိ	၂၄၁၊ ၂၀၃
ကမ္ပနိယံ	၃၀၆
ကမ္ပပထေ	၂၇၃
ကမ္ပာသာနိ	၂၀၀
ကရီသံ	၇၇
ကလဟော	၁၁၂
ကလ္လတာ	၂၁၅
ကလ္လတာကုသလတာ	၂၁၅
ကသိဏံ	၇၅
ကသိဏာယံတနာနိ	၁၁၉
ကဠေဝရဿ နိက္ခေပေါ	၁၄၁
ကာမစ္ဆန္တံ	၃၀၁
ကာမစ္ဆန္တတော	၃၀၁
ကာမစ္ဆန္တော	၂၉၅
ကာမစ္ဆန္တော နာနတ္ထိ	၃၀၁
ကာမတဏှာ	၁၄၆
ကာမဓာတု	၀၂
ကာမရာဂသညောဇနာ	၂၅၇
ကာမာဝစရာ	၂၆၀
ကာမာသဝေါ	၂၇၉
ကာမေသု	၂၀၄
ကာယဂတာသတိ	၁၁၆၊ ၂၀၀
ကာယဒုစ္စရိတံ	၃၃၇
ကာယမ္ပိ	၄၆၊ ၃၀၆
ကာယဝသေန	၃၀၇
ကာယသင်္ခါရံ	၂၀၁
ကာယသင်္ခါရာ	၂၀၄

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကံ
[က]	
ကာယသမ္ပဿဇံ	၁၄၄
ကာယဿ ဘေဒါ	၃၃၉
ကာယာနုပဿီ	၁၆၁
ကာယိကံ	၁၄၄
ကာယိန္ဒြိယံ	၈၀
ကာယေ	၁၆၁၊ ၁၉၀၊ ၂၀၇
ကာယေ ကာယာနုပဿီ	၁၆၂
ကာယော	၇၄၊ ၂၇၄
ကာရဏံ	၁၉၉
ကာလကိရိယာ	၁၄၁
ကာဠေ	၁၂၃
ကိံသမုဋ္ဌာနံ	၂၀၁
ကိံသော ဝိတိက္ကမိဿတိ	၂၀၁
ကိရိယံ	၂၇၃
ကိလိဿတိ	၂၅၀
ကိလေသာမိသံ	၂၅၄
ကိလေသော	၂၉၂
ကိလောမကံ	၇၆
ကုဇော	၃၀၉
ကုသလ	၁၂၀၊ ၁၈၉
ကုသလကမ္မပထာ	၂၇၃
ကုသလဓမ္မေ	၁၈၉
ကုသလာ	၂၅၀၊ ၃၄၁
ကေဝလဿ	၃၁၇
ကေသာ	၇၆
ကောဠာသတော	၂၀၇
ကောဓော	၂၉၂
ကောသဇ္ဇေ	၈၉
ကောသလ္လိ	၃၄၃

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကံ
[ခ]	
ခံ	၅၁
ခဏဝသေန	၂၂၈
ခဏိကမရဏံ	၁၃၆
ခဏိကာ ဝိတိ	၁၆၉
ခဏ္ဍာနိ	၂၀၀
ခဏ္ဍိစွံ	၁၄၀
ခတ္တိယော	၃၃၁
ခန္တဉာဏံ	၄၃
ခန္ဓဋ္ဌော	၉၂
ခန္ဓာနံ	၁၃၉
ခန္ဓာနံ ဘေဒေါ	၁၄၁
ခန္ဓေ စ	၂၈၃
ခန္ဓေဟိ	၂၅၆
ခယဂါမိမဂ္ဂေါ	၁၁၃
ခယဓမ္မံ	၂၃၃
ခယာနုပဿနာ	၉၆
ခိဏာသဝဗလာနိ	၁၂၇
ခိဏာသဝါနံ	၁၉၀
ခိယန္တိ	၂၇၉
ခေမံ	၈၈
ခေမန္တိ	၂၄၃
ခေဋ္ဌော	၇၈
[ဂ]	
ဂတဋ္ဌော	၉၃
ဂတိ	၈၇၊ ၂၄၂
ဂတော	၁၉၆
ဂန္ဓာ	၇၄
ဂရုသန္ဓိဿယော	၇
ဂုဏတေဇော	၂၉၃

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၃၅၇

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကံ
[ဝ]	
ဂေါစရကုသလတာ	၂၁၆
ဂေါစရဋ္ဌော	၈၈၊ ၈၉၊ ၉၃
ဂေါစရနာနတ္ထေ	၃၁
ဂေါစရော	၂၉၂
ဂေါတြဘူ	၂၄၈
[ဃ]	
ဃနသညံ	၁၂၄
ဃာနံ	၇၄
ဃာနိန္ဒြိယံ	၈၀
[ဝ]	
•	၃၅
စက္ကာနိ	၂၇၂
စက္ခာယတနံ	၇၉
စက္ခာသမ္ပယော	၇၄
စက္ခာ	၇၄
စက္ခာဓာတု	၇၉
စက္ခာန္ဒြိယံ	၈၀
စက္ခာပဝတ္ထံ	၂၉၁
စက္ခာဝိညာဏံ	၇၄၊ ၂၆၅
စတယော	၃
စတုတ္ထံ	၁၇၉
စတုတ္ထံ ဖျာနံ	၈၃
စတုဓမ္မဝဝတ္ထာနေ	၃၁
စတုဝေါကာရဘဝေါ	၈၂
စတုသင်္ခေပေ	၂၂၅
စတုသဋ္ဌိ	၃၄၁
စတ္တာရိ အရိယသစ္စာနိ	၆၃
စရဏတေဇော	၂၉၃
စရိယဋ္ဌော	၉၃

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကံ
[ဝ]	
စရိယာဝဝတ္ထာနေ	၃၁
စလတိ	၂၈၃
စဝနတာ	၁၄၁
စဝမာနာ	၃၃၆
စာဂါနုဿတိ	၂၁၄၊ ၂၈၀
စာဂေါ	၁၄၈
စိတ္တံ	၂၃၉
စိတ္တံ ပဂ္ဂဏာတိ	၁၅၅
စိတ္တဋ္ဌော	၉၂၊ ၉၅
စိတ္တဗ္ဗိ	၄၆၊ ၃၀၆
စိတ္တဗ္ဗိ န ဥပ္ပါဒေတိ	၂၀၁
စိတ္တဝသေန	၃၀၇
စိတ္တဝိဝေဇ ဉာဏံ	၄၅
စိတ္တဝိဝေဇော	၃၀၃
စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ	၉၉
စိတ္တသင်္ခါရပဋိသံဝေဒီ	၂၈၁
စိတ္တသင်္ခါရာ	၂၈၄
စိတ္တာနန္ဒရိယဋ္ဌော	၉၂
စိန္တာ	၃၄၃
စုတိ	၁၄၁
စုတူပပါတဉာဏာယ	၃၃၆
စေတနာ ဘဝေါ	၂၂၄
စေတနာ သီလံ	၂၀၁
စေတယတော	၃၀၁
စေတယန္တော	၃၀၃
စေတသိကံ	၁၄၄၊ ၂၀၁
စေတသိကာ	၂၇၀
စေတော	၄၅
စေတောပရိယဉာဏံ	၄၉၊ ၃၃၉
စေတောဖရဏတာ	၁၁၇

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကံ	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကံ
[စ]		[ဇ]	
စေတောဝိမုတ္တိ	၁၂၅	ဇီရဏတာ	၁၄၀
စေတောဝိဝဋ္ဌေ ဉာဏံ	၄၅	ဇီဝိကံ ကပ္ပေတိ	၁၅၅
စေတောဝိဝဋ္ဌော	၃၀၃	ဇီဝိတိန္ဒြိယံ	၈၀
စေတောသမ္ပဿဇံ	၁၄၄	ဇီဝိတေ	၁၉၀
[ဆ]		ဇုဏှေ	၁၂၃
ဆန္ဒံ ဇနေတိ	၁၅၅	ဇောတနဋ္ဌော	၉၄
ဆန္ဒဋ္ဌော	၉၅	ဇောတနေ	၃၄၄
ဆန္ဒနာနတ္ထံ	၂၇၅	[ဈ]	
ဆန္ဒပစ္စယာပိ	၃၀၀	ဈာတတ္တာ	၂၂၁
ဆန္ဒရာဂနိရောဓော	၈၅	ဈာနံ	၈၂၊ ၁၇၀
ဆန္ဒရာဂေါ	၁၁၂	ဈာနာနိ	၂၇၁
ဆန္ဒဂူပသမပစ္စယာ	၃၀၀	ဈာပေတိ	၂၂၁
ဆန္ဒော	၁၀၀၊ ၁၁၂	ဈာယတိ	၂၂၀
ဆိဒ္ဓါနိ	၂၀၀	[ဍ]	
ဆိန္ဒဝဋ္ဌုမာနုပဿနေ	၂၇	ဉာဏံ	၉၆၊ ၁၀၀
[ဇ]		ဉာဏစက္ခု	၇၃
ဇရာ	၈၄၊ ၈၇၊ ၁၄၀၊ ၂၄၃	ဉာဏစရိယာ	၂၆၅
ဇရာမရဏံ	၃၂၃	ဉာဏစရိယာဟိ	၃၈
ဇရာမရဏဿ	၂၂၂	ဉာဏဝိနိစ္ဆယော	၁၁၂
ဇာတာနံ	၁၂၃	ဉာဏဝိဝဋ္ဌေ ဉာဏံ	၄၆
ဇာတိ	၈၄၊ ၈၇၊ ၁၃၉၊ ၂၄၃	ဉာဏဝိဝဋ္ဌော	၃၀၃
ဇာတိက္ခေတ္တံ	၃၂၆	ဉာဏေသု ဉာဏံ	၆
ဇာတိဓမ္မာနံ	၁၄၅	ဉာတဋ္ဌေ ဉာဏံ	၃၃
ဇာတိပစ္စယာ	၃၂၃	ဉာတဋ္ဌေန	၂၉၆
ဇာနတော	၃၀၂	ဉာတဋ္ဌော	၉၆
ဇာနာတိ	၂၂၆	ဉာတာ	၂၇၆
ဇိဝါ	၇၄	ဉာတိဗျသနေန	၁၄၃
ဇိဝိန္ဒြိယံ	၈၀	ဉာတိ	၁၄၅
		ဉာတေ	၂၆၈

သံဝဏ္ဏီတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကံ
[၅]	
ဌာနာနိ	၃၄၀
ဌာတဋ္ဌော	၈၈
ဌာတာဝ သာ ဓာတု	၂၂၇
ဌာတိ	၅၉
ဌာတိကုသလတာ	၂၁၄
ဌာတိဘာဂိယာ	၅၇
ဌာတိယာ	၁၅၅၊ ၂၉၅
[၈]	
တံ	၂၂၇
တံ အာရမ္မဏံ ပဋိသင်္ခါ	၂၃၉
တံညတဋ္ဌေန ဉာဏံ	၁၀၁
တံ တံ ခမတိ	၂၉၈
တံပယောဂပ္ပဋိပ္ပဿဒ္ဓတ္တာ	၂၆၀
တံဝိမုတ္တိ ဉာတဋ္ဌေန	၂၆၁
တစော	၇၆
တဏှံ ပဋိစ္စ	၁၁၁
တဏှာ	၇၅၊ ၈၄၊ ၁၀၉
တဏှာကာယာ	၁၁၀
တဏှာပစ္စယာ	၃၂၂
တဏှာမူလကာ	၁၁၁
တဏှာဝိနိစ္ဆယော	၁၁၂
တတိယံ	၁၇၇
တတိယံ ဈာနံ	၈၃
တတြ	၄
တတြ တတြာဘိနန္ဒနိ	၁၄၆
တတြာပါသိ	၃၃၄
တတြပပန္နဿ	၂၇၄
တထဋ္ဌေန	၂၆၁၊ ၂၉၆
တထဋ္ဌေ ပညာ	၄၆၊ ၃၀၃

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကံ
[၈]	
တထဋ္ဌော	၉၁၊ ၉၆
တထတာ	၂၂၇
တထလက္ခဏံ	၁၉၂
တထာဂတသာဝကာနံ	၁၉၀
တထာဂတာနံ	၁၉၀
တထာဘာဂိတေန	၃၀၇
တဒနုဓမ္မတာ	၁၃၀
တဒဂ်ပ္ပဟာနံ	၁၁၅
တဒဇ္ဈပေက္ခိတွာ	၂၄၉
တဒုပဂဝိရိယဝါဟနဋ္ဌေန	၁၂၃
တဒုတ္တရဋ္ဌေန	၁၀၁
တပ္ပစ္စယာ	၃၀၀
တမ္ဗိ ဒုက္ခံ	၁၃၈
တယော အဒ္ဓေ	၂၂၅
တယော စ	၃၇
တရဏဋ္ဌော	၈၈
တဿ	၂၃၄၊ ၃၄၁
တိဏှံ စိတ္တာနံ	၄၈
တိတ္တတ္တာ	၂၅၁
တိရိယံ	၁၂၀
တိရောကုဋ်	၃၀၉
တိရောဘာဝံ	၃၀၉
တိဿော ဓာတုယော	၆၂
တိရဏဋ္ဌေ ဉာဏံ	၃၃
တိရိတာ	၂၇၆
တိရိတာ စ	၁၀၈
တုဝံတုဝံ	၁၁၂
တေဇော	၇၅
တေဝ	၃၄၁

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကံ	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကံ
[၈]		[၉]	
ထမ္ဘော	၂၉၃	ဒုက္ခံ	၇၄၊ ၈၈၊ ၁၀၆၊ ၁၄၄
ထာမဂတဿ	၂၆၇	ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ	၁၃၂
[၉]		ဒုက္ခံ အာရမ္ဘ	၃၄၂
ဒဏ္ဍာဒါနံ	၁၁၂	ဒုက္ခံ ဘယဋ္ဌေန	၁၃၁
ဒန္တာ	၇၆	ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ	၃၁၇
ဒန္တာယိတံတ္ထံ	၂၈၅	ဒုက္ခတော	၂၅၀
ဒဿာယတနာနိ	၁၀၇	ဒုက္ခဓမ္မေန	၁၄၃
ဒဿနံ	၃၅၊ ၂၅၉၊ ၂၉၂	ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိယာ	ပဋိပဒါယ ၅၁
ဒဿနဋ္ဌေ	၄၉	ဒုက္ခနိရောဓေ	၅၁
ဒဿနဋ္ဌေန	၂၆၂	ဒုက္ခသမုဒယေ	၅၁
ဒဿနဋ္ဌော	၉၅၊ ၉၆၊ ၈၉၊ ၂၆၅	ဒုက္ခဿ အဿာဒေါ	၈၅
ဒဿနတ္ထာယ	၂၆၅	ဒုက္ခဿ အာဒိနဝေါ	၈၅
ဒဿနပါရိသုဒ္ဓိ	၂၁၂	ဒုက္ခဿ နိဿရဏံ	၈၅
ဒဿနဝိသုဒ္ဓိဉာဏံ	၄၃	ဒုက္ခာ	၅၈
ဒဿနာဓိပတေယျံ	၃၅	ဒုက္ခာနုပဿနာ	၈၆
ဒါနံ	၂၇၁	ဒုက္ခိန္ဒြိယံ	၈၀
ဒိဋ္ဌတ္တာ	၂၆၅	ဒုက္ခေ	၅၁
ဒိဋ္ဌာသဝေါ	၂၇၉	ဒုဂ္ဂတိ	၃၃၉
ဒိဋ္ဌဝ	၂၆၆	ဒုဂ္ဂတေ	၃၃၇
ဒိဋ္ဌဂတာနံ	၁၁၅	ဒုစ္စရိတာ	၂၉၃
ဒိဋ္ဌဗျသနံ	၁၄၃	ဒုတိယံ	၁၇၂
ဒိဋ္ဌဝိနိစ္ဆယော	၁၁၂	ဒုတိယံ ဈာနံ	၈၂
ဒိဋ္ဌဝိသုဒ္ဓိ	၉၉၊ ၁၁၉	ဒုပ္ပညတေဇံ	၂၉၄
ဒိဋ္ဌေကဋ္ဌေ	၁၂၄	ဒုဗ္ဗဏ္ဏေ	၃၃၆
ဒိဗ္ဗစက္ခု	၇၃	ဒုဘတော	၂၅
ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏံ	၄၉၊ ၃၄၀	ဒုရေပိ	၃၁၂
ဒိဝါသညံ	၃၃၄	ဒေဝတာနုဿတိ	၂၁၄၊ ၂၈၀
ဒီဃံ အဿာသဝသေန	၂၈၁	ဒေသဘာသာ	၇
ဒု	၅၁	ဒေသေတိ	၂၂၇
		ဒေါမနဿံ	၁၃၇၊ ၁၄၃၊ ၁၄၄

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ

အနုက္ကမဏိကာ

၃၆၁

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကံ	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကံ
[၁]		[န]	
ဒေါမနသိန္ဓိယံ	၈၀	နခါ	၇၆
ဒေါသော	၂၆၆၊ ၂၉၂	နန္ဒိ	၁၂၄၊ ၂၄၀
ဒ္ဓိဟိ ဗလေဟိ	၃၇	နန္ဒိရာဂသဟဂတာ	၁၄၆
ဒွေ ဓာတုယော	၆၂	နဝဓမ္မဝတ္ထာနေ	၃၂
[၁]		နဝဟိ	၃၈
ဓမ္မ	၁၇	နာနတ္ထံ	၂၉၃၊ ၂၉၇
ဓမ္မက္ခန္ဓာ	၁၂၆	နာနတ္ထကာယာ	၁၀၄
ဓမ္မစက္ခု	၇၃	နာနတ္ထကာယာ ကေတ္တ-	
ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏံ	၁၇	သညိနော	၁၀၄
ဓမ္မဋ္ဌေန	၂၉၆	နာနတ္ထသညံ	၁၂၄
ဓမ္မဋ္ဌော	၉၆	နာနတ္ထသညိနော	၁၀၄
ဓမ္မတေဇော	၂၉၃	နာနတ္ထေ	၃၄၄
ဓမ္မတော	၂၀၇	နာနတ္ထေကတ္တံ	၂၉၃
ဓမ္မဓာတု	၇၉	နာနတ္ထေကတ္တကမ္မဝိပ္ပာရဝသေန	၄၉
ဓမ္မနိရုတ္တာဘိလာပေ ဉာဏံ	၄	နာနတ္ထေကတ္တကောဝိဒေါ	၂၅၉
ဓမ္မပဋိသန္တိဒါ	၃	နာနတ္ထေကတ္တပဋိဝေဓေ	၄၂
ဓမ္မပဒါနိ	၂၇၂	နာနတ္ထေကတ္တရူပနိမိတ္တာနံ	၄၉
ဓမ္မဝတ္ထာနံ	၉၆	နာနတ္ထေကတ္တဝိညာဏစရိယာ	၄၈
ဓမ္မဝိစယော	၃၄၂	နာနတ္ထေကတ္တသဒ္ဓနိမိတ္တာနံ	၄၈
ဓမ္မာ	၇၅၊ ၂၆၄	နာနတ္ထေ ပညာ	၄၅
ဓမ္မာနုဿတိ	၂၁၄၊ ၂၈၀	နာနာဒိဋ္ဌိသု	၂၄၁၊ ၂၅၃
ဓမ္မေသု	၂၆၇	နာနာဒိဋ္ဌိသု န ကမ္မတိ	၂၄၄
ဓမ္မော	၃၊ ၁၃၀	နာနာဓမ္မပ္ပကာသနတာ	၄၂
ဓာတု	၇၉	နာနာဓမ္မာ	၂၉၅
ဓာတုဋ္ဌေန	၂၉၆	နာနာဗဒ္ဓအဝိကောပနံ	၂၈၇
ဓာတုဋ္ဌော	၉၂၊ ၉၆	နာနုသယာ	၂၆၆
ဓုဝသညံ	၁၂၄	နာမံ	၈၄၊ ၁၀၂
ဓုဝေန	၃၀၂	နာမရူပံ	၃၂၁
		နာမရူပပစ္စယာ	၃၂၂
		နာရူ	၇၆

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကံ
[န]	
နိရုဗ္ဗိ	၅၁
နိကန္တိ တဏှာ	၂၂၃
နိက္ခိလေသဋ္ဌေန	၂၆၆
နိဂ္ဂဟဋ္ဌော	၈၉
နိစ္စသညံ	၁၂၄
နိစ္စေန	၃၀၂
နိဇ္ဇရဝတ္ထုနိ	၇၁
နိဒါနဋ္ဌော	၉၅
နိဗ္ဗသဝတ္ထုနိ	၆၈
နိဗ္ဗာ	၁၀၆
နိဗ္ဗတ္တိ	၈၇
နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏံ	၂၃၄-၅
နိဗ္ဗာနံ	၈၈၊ ၁၀၁၊ ၂၇၄
နိဗ္ဗာနဓာတုယာ	၂၉၀
နိဗ္ဗာနာယ	၂၀၁
နိဗ္ဗာနာရမ္မဏာ	၃၄၁
နိဗ္ဗဒါနုပဿနာ	၈၆
နိဗ္ဗဒါယ	၂၀၁
နိဗ္ဗဒါသဟဂတာ	၁၃၀
နိဗ္ဗန္တတိ	၂၇၅
နိဗ္ဗေဘာဂိယံ သမာဓိ°	၁၁၅
နိဗ္ဗေဘာဂိယာ	၅၇
နိမိတ္တံ	၁၂၄၊ ၂၄၂၊ ၂၇၈
နိမိတ္တဋ္ဌိတိ	၂၂၂
နိမုဇံ	၃၁၀
နိမ္မလဋ္ဌော	၉၄
နိယျာနဋ္ဌော	၈၉၊ ၉၀၊ ၉၃၊ ၉၆
နိယျာနိကာ	၃၄၁
နိရယော	၃၃၉

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကံ
[န]	
နိရာမိသံ	၈၈၊ ၂၅၄
နိရုတ္တိပဋိသန္တိဒါ	၃
နိရောဓစရိယဋ္ဌော	၉၅
နိရောဓဋ္ဌော	၉၅
နိရောဓဓမ္မံ	၂၃၃
နိရောဓသမာပတ္တိ	၃၈
နိရောဓသမာပတ္တိယာ	၃၈
နိရောဓာနုပဿနာ	၈၆
နိရောဓာနုပဿီ	၂၈၁
နိရောဓာယ	၂၀၁
နိရောဓေ	၃၈
နိရောဓေတိ	၂၉၁
နိရောဓော	၁၁၃
နိရောဓော နိဗ္ဗာနံ	၁၁၅
နိဝတ္တနဋ္ဌော	၈၈
နိဝိသတိ	၁၄၆
နိဝုတ္တာ	၄၉
နိဿရဏံ	၁၁၃
နိဿရဏဋ္ဌော	၉၃၊ ၉၅
နိဝရဏာနံ	၂၄၅
နိဝရဏာနိ	၁၁၄
နိဝရဏေ	၁၁၀
နိဝရဏေ ပဋိသန္တိ	၂၅၁
နေက္ခမ္မံ	၉၆၊ ၁၁၃၊ ၂၉၅
နေက္ခမ္မံ ဧကတ္တံ	၃၀၁
နေက္ခမ္မဝသေန	၃၀၁
နေက္ခမ္မသက်ပ္ပေါ	၁၅၃
နေက္ခမ္မေကတ္တံ	၃၀၁

သံဝဏ္ဏီတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ ၃၆၃

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကံ		ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကံ
[န]			[ပ]	
နေပူညံ	၃၄၃		ပစ္ဆာဘတ္တံ	၁၂၃
နေဝသညာနာသညာဘဝေါ	၈၂		ပဇာဟန္တော	၂၉၅၊ ၃၀၁
နေဝသညာနာသညာယတနံ	၈၃		ပဇာဟာတိ	၁၁၄
[ပ]			ပဇာနနဋ္ဌေန ပညာ	၁၀၁
ပကတိပရိသုဒ္ဓမိဒံ	၂၆၆		ပဇာနနဋ္ဌော	၉၂
ပကတိသာဝကာ	၃၂၃		ပဇာနနာ	၃၄၂
ပကာသနတာ	၄၂		ပဉ္စ	၁၃၈
ပကာသနေ	၃၄၄		ပဉ္စက္ခန္ဓာ	၂၉၁၊ ၂၉၅
ပကာသေတိ	၂၉၅		ပဉ္စလက္ခဏာနိ	၂၃၅
ပက္ခန္ဓနဋ္ဌော	၉၃		ပဉ္စဝေါကာရဘဝေါ	၈၂
ပက္ခိ သကုဏော	၃၁၁		ပညာ	၁၂၊ ၁၀၁၊ ၁၁၉၊ ၃၄၂
ပဂ္ဂဟဋ္ဌေ	၄၁		ပညာအာလောကော	၃၄၃
ပဂ္ဂဟဋ္ဌော	၈၉၊ ၉၅		ပညာဩဘာသော	၃၄၃
ပဂ္ဂဟော	၂၉၂		ပညာတေဇော	၂၉၃
ပစ္စယဋ္ဌိတိ	၂၂၂		ပညာပဇ္ဇောတော	၃၄၃
ပစ္စယဋ္ဌော	၉၃		ပညာပါသာဒေါ	၃၄၃
ပစ္စယနိရောဓဋ္ဌေန	၂၃၆		ပညာပေတိ	၂၂၇
ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေ ပညာ	၁၇		ပညာဗလံ	၃၄၃
ပစ္စယပ္ပဝတ္တာနံ	၄၉		ပညာယ စ ဝိဝဋ္ဌနာ	၂၄၀
ပစ္စယသမုဒယဋ္ဌေန	၂၃၅		ပညာရတနံ	၃၄၄
ပစ္စယော	၁၉၉၊ ၂၂၃		ပညာသတ္တံ	၃၄၃
ပစ္စဝေက္ခဏဉ္ဇာဏံ	၃၄၂		ပညိန္ဒြိယံ	၈၁၊ ၃၄၀၊ ၃၄၃
ပစ္စဝေက္ခဏနိမိတ္တံ	၁၁၇		ပဋိဗသညံ	၁၂၃
ပစ္စဝေက္ခဏေ ဉ္ဇာဏံ	၂၈		ပဋိဗသညောဇနာ	၂၅၇
ပစ္စဝေက္ခတိ	၂၈၅		ပဋိဝိစ္စ	၁၇၊ ၃၁၇
ပစ္စုပ္ပန္နာနံ	၁၉		ပဋိဝိစ္စသမုပ္ပန္နံ	၁၁၃၊ ၂၃၃
ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ	၃၂၃		ပဋိဝိစ္စသမုပ္ပန္နာ ဓမ္မာ	၂၂၆
ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံ	၁၉၀		ပဋိဝိစ္စသမုပ္ပါဒေါ	၂၂၆
ပစ္ဆာ ဉ္ဇာဏံ	၂၇၉		ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာ	၈၆
			ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီ	၂၈၁

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကံ	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကံ
[ဝ]		[ဝ]	
ပဋိပဒါ	၂၇၁	ပဏိတဋ္ဌော	၈၈
ပဋိပုဿဒ္ဓဋ္ဌေန	၁၀၀	ပဏိတာ	၁၂၂
ပဋိပုဿဒ္ဓဋ္ဌော	၉၁	ပဏိတာမိမုတ္တတာ	၃၅
ပဋိပုဿဒ္ဓိ	၁၈၇	ပဏိတေ	၃၃၆
ပဋိပုဿဒ္ဓိပ္ပဟာနံ	၁၁၃	ပဏိတော	၃၅၊ ၂၁၇
ပဋိပုဿဒ္ဓိယာ	၃၈	ပဏ္ဍိစုံ	၃၄၃
ပဋိပုဗ္ဗနဋ္ဌော	၉၄	ပတာပနဋ္ဌော	၉၄
ပဋိဘာနပဋိသန္တိဒါ	၃	ပတိဋ္ဌာပကဋ္ဌော	၈၉
ပဋိလာဘဘာဝနာ	၁၂၂	ပတိရူပဒေသဝါသော	၂၇၂
ပဋိလာဘတ္ထာယ	၂၈၄	ပတောဒေါ	၃၄၃
ပဋိလာဘော	၁၄၀	ပထဝီ	၇၅
ပဋိဝိဇ္ဇတိ	၂၂၆	ပထဝီကသိဏဝသေန	၂၈၀
ပဋိဝိဒိတာ	၂၇၇	ပဒဟတိ	၁၅၅
ပဋိဝေဓဋ္ဌေန	၁၀၀၊ ၂၉၆	ပဒဟနဋ္ဌော	၉၁
ပဋိဝေဓဋ္ဌေန ဝိဇ္ဇာ	၉၉၊ ၂၆၂	ပဒေသဝိဟာရေ ဉာဏံ	၄၄
ပဋိဝေဓဋ္ဌော	၉၆	ပဓာနဋ္ဌော	၉၅
ပဋိသင်္ခါ	၁၉၊ ၂၄၀	ပပ္ဖါသံ	၇၆
ပဋိသင်္ခါနုပဿနာ	၉၇	ပဗ္ဗတော	၃၀၉
ပဋိသင်္ခါယ	၂၄၆	ပဘာဝနေ	၃၄၄
ပဋိသင်္ခိ	၈၇၊ ၂၄၂	ပဘေဒေ	၃၄၄
ပဋိသန္တိဒါ	၃	ပမာဒေ	၈၉
ပဋိသန္တိဒါနံ မဂ္ဂေါ	၂	ပမာဒေါ	၂၉၃
ပဌမံ	၁၇၀	ပမုခဋ္ဌေန	၁၀၀
ပဌမံ ဈာနံ	၈၂၊ ၂၈၂	ပမုဒိတဿ	၂၇၄
ပဌမံ သမထော	၂၇၉	ပယောဂပ္ပဋိပုဿဒ္ဓိပညာ	၂၇
ပဌမာဘိနိဗ္ဗတ္တာ	၁၀၄	ပယောဂါနံ	၉၁
ပဌပေတိ	၂၂၇	ပယောဂေါ	၂၇
ပဏိဓိ°	၁၂၄၊ ၂၇၈	ပရံ မရဏာ	၃၃၉
ပဏိဟိတံ	၂၅၄	ပရနိဗ္ဗိတဝသဝတ္တိ ဒေဝေ	၂၆၉
		ပရပုဂ္ဂလာနံ	၃၁၅

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၃၆၅

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကံ	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကံ
[ဝ]		[ဝ]	
ပရသက္ကာနံ	၃၁၅	ပရိတ္တသုဘ အပ္ပမာဏသုဘ-	
ပရာမဋ္ဌာနိ	၂၀၀	သုဘကိဏှာ	၁၀၅
ပရာမဋ္ဌာယ	၂၆၇	ပရိတ္တာဘာ	၁၀၅
ပရာမသတိ	၃၁၂	ပရိဒမေတိ	၃၀၆
ပရာမာသော	၂၉၂	ပရိဒေဝေါ	၈၇၊ ၁၃၆၊ ၁၄၃၊ ၂၄၃
ပရိက္ခာရာယ	၂၁၁	ပရိနိဗ္ဗာနေ	၃၈
ပရိဂ္ဂဟဋ္ဌေန	၂၁၉	ပရိပက္ကတ္တာ	၂၂၄
ပရိဂ္ဂဟဋ္ဌော	၈၈၊ ၉၀	ပရိပါကော	၁၄၀
ပရိဂ္ဂဟော	၁၁၂	ပရိပုစ္ဆာ	၆၊ ၇
ပရိစိတဋ္ဌော	၉၃	ပရိပူရကာရိနံ	၁၈၉
ပရိစ္စတ္တဇီဝိတာနံ	၁၉၀	ပရိပူရဋ္ဌေန	၂၁၉
ပရိစ္စတ္တာ	၂၇၆	ပရိပူရဋ္ဌော	၈၈
ပရိစ္စာဂဋ္ဌေ ဣဏံ	၃၃	ပရိဘာဝေတိ	၃၀၆
ပရိစ္စာဂဋ္ဌေန ဝိမုတ္တိ	၁၀၀၊ ၂၆၂	ပရိမဇ္ဇတိ	၃၁၂
ပရိစ္စာဂဋ္ဌော	၈၈	ပရိယတ္တိ	၆
ပရိစ္စိတာ	၂၅၅	ပရိယန္တံ ကရိတွာ	၂၆၉
ပရိဇာနနဋ္ဌေန	၂၉၆	ပရိယန္တံ ပါရိသုဒ္ဓိသီလံ	၁၈၇
ပရိဇာနနဋ္ဌော	၉၆	ပရိယန္တံ သိက္ခာပဒါနံ	၁၈၈
ပရိဇာနန္တော	၃၀၂	ပရိယာဒါနံ	၃၉
ပရိဇ္ဈာယနာ	၁၄၃	ပရိယာဒိယတိ	၂၉၀-၁
ပရိညဋ္ဌေ	၅၀	ပရိယာယဒုက္ခံ	၁၃၃
ပရိညာတာ	၂၇၆	ပရိယေသနာ	၁၁၁
ပရိညာတာ စေဝ	၁၀၈	ပရိယေသနာနာနတ္ထံ	၂၇၆
ပရိညာပညာ	၃၃	ပရိယောဂဟတိ	၂၉၈
ပရိညာပဋိဝေဓံ	၁၁၄	ပရိယောဂါဟဏေ ဣဏံ	၄၃
ပရိညာပဋိဝေဓဋ္ဌော	၈၅	ပရိယောဂါဟဏေ ပညာ	၄၈
ပရိညာယ တီရဏဋ္ဌော	၉၂	ပရိယောဒါတေန	၃၀၇
ပရိညေယျာ	၅၇	ပရိယောသာနဋ္ဌေန	၁၀၁
ပရိဏာမေတိ	၃၀၇	ပရိဝါရံ	၃၄၀
ပရိဏာယိကာ	၃၄၃	ပရိဝါရဋ္ဌေန	၂၁၉

ပဒါနုတ္တမော	[ပ]	ပိဋကံ	ပဒါနုတ္တမော	[ပ]	ပိဋကံ
ပရိဝါရဋ္ဌော		၈၈	ပဿမ္ဘယံ		၂၈၁
ပရိဝါရာယ		၂၁၁	ပဟာတဗ္ဗံ		၁၁၅
ပရိသုဒ္ဓေန		၃၀၇	ပဟာနံ		၂၁၀
ပရိဋ္ဌာဟနာနတ္ထံ		၂၇၆	ပဟာနဋ္ဌေ		၅၀
ပလာပေါ		၁၄၃	ပဟာနဋ္ဌော		၈၈
ပလိဗောဓဋ္ဌိတိ		၂၂၂	ပဟာနဿ ပရိစ္စာဂဋ္ဌော		၉၂
ပလိဗောဓဋ္ဌော		၉၅	ပဟာနာယ	၁၅၅၊ ၂၉၄	
ပလိဗောဓသီသံ		၂၉၁	ပဟာနေ ပညာ		၃၃
ပလ္လင်္ကေန		၃၁၁	ပဟိတတ္ထ.....		၄၀
ပဝတ္ထံ	၈၇၊ ၂၄၂၊ ၂၇၈၊ ၂၉၀		ပဟိနတ္တာ		၂၅၁
ပဝတ္ထဋ္ဌိတိ		၂၂၁	ပဟိနာ		၂၇၆
ပဝတ္ထပရိယာဒါနေ		၃၈	ပဋ္ဌာသော		၂၉၂
ပဝတ္ထသန္တတာဓိပတေယျ-			ပါကာရော		၃၀၉
ပရိဝါရံ		၃၄၀	ပါဏာတိပါတံ သံဝရဋ္ဌေန		
ပဝိစယဋ္ဌော		၉၀	သီလံ		၂၀၃
ပဝိစယော		၃၄၂	ပါဏာတိပါတော		၂၀၃
ပသံသာ		၁၀၆	ပါဏော		၂၀၃
ပသာဒစက္ခု		၇၃	ပါတိမောက္ခသံဝရော		၂၀၂
ပသာဒဝသေန		၄၈	ပါတုဘာဝေါ		၁၃၉
ပသာဒေါ အာယတနံ		၂၂၄	ပါဒဋ္ဌော		၉၅
ပသီဒနဋ္ဌော		၉၃	ပါဒေါ		၉၁
ပသံတိ	၂၂၆၊ ၂၇၅		ပါပကာနံ	၁၅၅၊ ၂၉၄	
ပဿတော		၃၀၂	ပါမောဇ္ဇံ		၉၆
ပဿဒ္ဓကာယော		၂၇၅	ပါမောဇ္ဇဝတ္ထုကာနိ		၂၀၀
ပဿဒ္ဓိ		၉၀	ပါမောဇ္ဇာယ		၂၁၀
ပဿဒ္ဓိယာ		၂၁၁	ပါရိပူရိယာ	၁၅၅၊ ၂၁၁	
ပဿဒ္ဓိဝတ္ထုကာနိ		၂၀၀	ပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယင်္ဂံ		၁၁၉
ပဿနဋ္ဌော		၉၃	ပါလိစ္စံ		၁၄၀
ပဿနေ ပညာ		၂၈	ပိတာ		၁၄၅
ပဿမ္ဘတိ		၂၇၄	ပိတ္တံ		၇၇

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ ၃၆၇

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကံ
[ဝ]	
ပိယဝိပုယောဂေါ	၁၃၇
ပိသုဏာ ဝါစာ	၂၀၅
ပိဟကံ	၇၆
ပိတိ	၉၀၊ ၂၇၄
ပိတိပဋိသံဝေဒီ	၂၈၁
ပိတိဖရဏတာ	၁၁၇
ပိတိမနဿ	၂၇၄
ပိတိယာ	၂၁၁
ပိတိယာံ စ ဝိရာဂါ	၁၇၂
ပိတိဝတ္ထုကာနိ	၂၀၀
ပိတိသုခံ	၁၆၉၊ ၁၇၂
ပိတိသုခသဟဂတာ	၁၃၀
ပိဋနဋ္ဌာ	၃၀၂
ပိဋနဋ္ဌော	၉၅
ပုညတေဇော	၂၉၃
ပုထုဇ္ဇနကလျာဏကာနံ	၁၈၈
ပုထုဇ္ဇနဿ	၂၄၅
ပုထုဇ္ဇနော	၂၄၅
ပုထုနာနတ္ထံတေဇပရိယာဒါနေ	၄၀
ပုဗ္ဗဏှသမယံ	၁၂၃
ပုဗ္ဗယောဂေါ	၆၊ ၇
ပုဗ္ဗေ စ ကတပုညတာ	၂၇၂
ပုဗ္ဗေနိဝါသံ	၃၂၃
ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ	၄၉
ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏံ	၄၉
ပုဗ္ဗေဝ	၁၇၇
ပုဗ္ဗော	၇၇
ပုရိမကမ္မဘဝသ္မိံ	၂၂၃-၄
ပုရိမေပိ ယာမေ	၁၂၃
ပုရိသိန္ဓိယံ	၈၀

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကံ
[ဝ]	
ပုရေကတဿ	၂၂၄
ပုရေဘတ္တံ	၁၂၃
ပုဋ္ဌဝကံ	၂၁၉
ပေယျဝဇ္ဇံ	၂၇၁
ပေါနေဘာဝိကာ	၁၄၆
[ဖ]	
ဖရဏဋ္ဌော	၉၀
ဖရဏာ ပိတိ	၁၆၉
ဖရုသာ ဝါစာ	၂၀၅
ဖလာနံ သန္တိကိရိယဋ္ဌော	၉၁
ဖလေ ဉာဏံ	၂၇
ဖဿနဋ္ဌေ ဉာဏံ	၃၃
ဖဿနဋ္ဌော	၉၂၊ ၉၆
ဖဿနာနတ္ထံ ပဋိစ္စ	၂၇၅
ဖဿိတာ	၁၂၉၊ ၂၇၆
ဖဿော	၈၄၊ ၁၀၀၊ ၁၀၁
ဖုဋ္ဌတ္တာ ပညာ	၄၃
ဖုဋ္ဌဿ	၁၄၃
ဖုဋ္ဌော	၂၂၄
ဖုဿတိ	၂၉၈
ဖုဿနဋ္ဌေန	၂၉၆
ဖုဿ ဖုဿ ဝယံ ပဿတိ	၂၇၈
[ဖ]	
ဗဟိဒ္ဓါ	၂၄၊ ၃၁၊ ၂၂၈
ဗဟုဓာ	၃၀၇
ဗဟုလိကမ္မဋ္ဌော	၉၄
ဗာဟုသစ္စံ	၇
ဗုဇ္ဈတိ	၁၁၈
ဗုဇ္ဈနဋ္ဌော	၉၄

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကံ
[ဗ]	
ဗုဒ္ဓစက္ခု	၇၃
ဗုဒ္ဓါနုဿတိ	၂၁၄၊ ၂၀၀
ဗောဇ္ဈင်္ဂါ	၁၁၈
ဗောဋ္ဌဗ္ဗာ	၇၄
ဗျူဟနိရုတ္တာဘိလာပါ	၂၇၇
ဗျာဓိ	၈၇
ဗျာပါဒေါ	၂၀၆
ဗြဟ္မကာယိကာ	၁၀၄
ဗြဟ္မလောကံ	၂၇၀

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကံ
[ဘ]	
ဘဂိနီ	၁၄၅
ဘင်္ဂ္ဂ အနုပဿတိ	၂၄၁
ဘင်္ဂါနုပဿနေ	၁၉
ဘယံ	၈၈၊ ၂၄၃
ဘယဋ္ဌေန	၂၂၉
ဘယတုပဋ္ဌာနေ	၂၀
ဘဝဂါမိကမ္မာ	၂၉၃
ဘဝတဏှာ	၁၀၉၊ ၁၄၆
ဘဝပစ္စယာ	၃၂၂
ဘဝရာဂါနုဿယာ	၂၅၇
ဘဝါသဝေါ	၂၇၉
ဘဝေါ	၈၄
ဘာတာ	၁၄၅
ဘာဝနဋ္ဌေ	၅၀
ဘာဝနဋ္ဌော	၉၄
ဘာဝနာ	၁၂၀၊ ၂၅၉
ဘာဝနာပညာ	၃၃
ဘာဝနာယ	၁၅၅၊ ၂၁၁၊ ၂၉၅
ဘာဝိတာ	၂၇၆

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကံ
[ဘ]	
ဘာဝေတိ	၁၂၂၊ ၃၀၅
ဘာဝေတဗ္ဗာ	၅၇
ဘိက္ခု	၁၂၃
ဘိယျောဘာဝါယ	၁၅၅၊ ၂၉၅
ဘုဇိဿာနိ	၂၀၀
ဘူတံ	၁၁၃
ဘူမဋ္ဌော	၉၃
ဘူမိ	၃၁၊ ၁၅၈
ဘူမိယော	၂၆၈
ဘူရိ	၃၄၃
ဘေဒေါ	၁၄၁
ဘောဂဗျသနံ	၁၄၃
ဘောဇ္ဇော	၃၃၇

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကံ
[ဗ]	
မံသံ	၇၆
မံသစက္ခု	၇၃
မက္ခော	၂၉၂
မဂ္ဂက္ခဏေ ဇာတာ	၃၄၁
မဂ္ဂဿေတံ ဖလံ	၂၆၀
မဂ္ဂါ	၂၇၀
မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ	၁၁၉
မဂ္ဂေ ဉာဏံ	၂၅
မစ္စ မရဏံ	၁၄၁
မစ္စရိယံ	၁၁၂၊ ၂၉၃
မဇ္ဈိကဿမယံ	၁၂၃
မဇ္ဈာ	၁၂၂
မဇ္ဈော	၂၁၇
မတ္ထလုဂံ	၇၈
မဒေါ	၂၉၃

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၃၆၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကံ
[ဗ]	
မနုဿိကာရော	၁၀၀
မနိန္ဒြိယံ	၈၀
မနုဿာ	၁၀၄
မနော	၇၄၊ ၂၆၃
မနောဓာတု	၇၉
မနောဝိညာဏံ	၇၅
မနောဝိညာဏဓာတု	၇၉
မနောသမ္ပယော	၇၅
မရဏံ	၈၄၊ ၈၇
မရဏသတိ	၂၈၀
မဟဂ္ဂတံ	၃၁၅
မဟာကရုဏာသမာပတ္တိယာ	၅၄
မဟာသမ္ပတော	၃၃၁
မဟာသာဝကာ	၃၂၃
မာတာ	၁၄၅
မာနာ	၂၅၇
မာနော	၂၆၆၊ ၂၉၃
မာယာ	၂၉၃
မိစ္ဆတ္တာ	၁၁၁
မိစ္ဆာအာဇီဝံ ပဟာယ	၁၅၅
မိစ္ဆာအာဇီဝေါ	၁၁၁
မိစ္ဆာကမ္မန္တော	၁၁၁
မိစ္ဆာစာရော	၂၀၄
မိစ္ဆာဉာဏံ	၁၁၂၊ ၃၀၀
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ	၁၁၁၊ ၂၀၇
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒါနာ	၃၃၈
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာ	၃၃၈
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပစ္စယာ	၂၉၈
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဝုပသမပစ္စယာ	၂၉၉
မိစ္ဆာဝါစာ	၁၁၁

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကံ
[ဗ]	
မိစ္ဆာဝါယာမော	၁၁၁
မိစ္ဆာဝိမုတ္တိ	၁၁၂၊ ၃၀၀
မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပါ ဝုဋ္ဌာတိ	၂၅၆
မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပေါ	၁၁၁
မိစ္ဆာသမာဓိ	၁၁၁
မိတ္တသမုတ္တိ	၇
မိတ္တာ	၁၄၅
မုစ္ဆနဋ္ဌော	၉၃
မုဇ္ဈိတုကမျတာ	၂၂
မုတ္တိ	၇၈
မုတ္တဋ္ဌေန	၉၉
မုဒိတာ	၈၃
မုဒုံ	၃၀၆
မုဿာ	၂၀၅
မူလဋ္ဌေန	၁၀၀
မူလဋ္ဌော	၉၅
မူလတော	၂၀၈
မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ	၈၃
မေဒေါ	၇၇
မေဓာ	၃၄၃
မောဟော	၂၆၆၊ ၂၉၂
မောဟော အဝိဇ္ဇာ	၂၂၃
[ဃ]	
ယံ ကိဉ္စိ	၂၂၇
ယံ ဒုရေ သန္တိကေ	၂၂၈
ယံ ယံ ဝိဒိတံ	၂၉၈
ယကနံ	၇၆
ယတ္ထိစ္ဆကံ	၂၈၅
ယထာကမ္မူပဂေ	၃၃၇

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကံ
[ယ]	
ယထာ ဒိဝါ တထာ ရတ္တိံ	၃၃၅
ယထာဘူတံ ပဇာနံတိ	၂၇၅
ယထာဘူတဉ္စဏဒဿနံ	၉၇
ယထာ ရတ္တိံ တထာ ဒိဝါ	၃၃၅
ယထာဘူတဉ္စဏဒဿန-	
ဝတ္ထုကာနိ	၂၀၁
ယဒိန္နကံ	၂၀၅
ယဒိဒံ	၃၁၇
ယမကပါဂ္ဂိဟိရေ	၅၄
ယမ္ပိန္နံ န လဘတိ	၁၃၀
ယသော	၁၀၆၊ ၁၉၉
ယံသ	၁၄၄
ယာနိကတဋ္ဌော	၉၃
ယာယံ တဏှာ	၁၄၆
ယာဝတိန္နကံ	၂၀၅
ယုဂနဒ္ဓဋ္ဌော	၀၀
ယုဂနဒ္ဓါ ဝတ္တရေ	၂၅၀
ယေ ဒူရေ	၃၁၄
ယော တတ္ထ	၂၁၂
ယော တဿံယေဝ တဏှာယ	၁၄၇

	[၅]
ရသာ	၇၄
ရာဂံ	၁၂၄၊ ၂၄၀
ရာဂသမ္ပယုတ္တာနိ	၂၆၇
ရာဂဿ ဇဝနတ္ထာယ	၂၆၆
ရာဂဿံ ဇဝနာ	၂၆၆
ရာဂေါ	၁၁၂၊ ၂၆၆၊ ၂၉၂
ရူပနဋ္ဌေန	၁၀၂
ရူပံ	၇၅၊ ၀၄၊ ၁၀၂၊ ၂၇

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကံ
[၅]	
ရူပံ ပဿန္တော ဘာဝေတိ	၁၂၅
ရူပဓာတု	၀၂
ရူပရာဂါ	၂၅၇
ရူပသညံ	၁၂၃
ရူပသညာ	၇၅
ရူပသမုဒယော	၂၃၅
ရူပသဟဂတာ	၁၃၁
ရူပါ	၇၄
ရူပါဝစရာ	၁၂၀၊ ၂၆၉
ရူပါဝစရော	၂၁၇
ရူပုပါဒါနက္ခန္ဓော	၁၄၆
ရောဂဗျသနံ	၁၄၃
ရောဓ	၅၁

	[၆]
လသိကာ	၇၀
လဟုသညဉ္စ	၄၇၊ ၃၀၇
လာဘနာနတ္တံ	၂၇၆
လာဘပရိယန္တံ	၁၉၉
လာဘဟေတု	၁၉၉
လာဘိံ	၁၂၉
လာဘော	၁၀၆
လာလပ္ပနာ	၁၄၃
လာလပ္ပိတတ္တံ	၁၄၃
လာလပ္ပေါ	၁၄၃
လောကဓမ္မာ	၁၀၆
လောကာမိသံ	၂၅၄
လောကီယာ	၁၂၀
လောကီယော	၂၁၃

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၃၇၁

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကံ
[လ]	
လောကုတ္တရာ	၁၂၀၊ ၃၄၁
လောကုတ္တရာ	၂၁၃
လောကေ	၁၆၃
လောကော	၃၃၉
လောမာ	၇၆
လောဟိတံ	၇၇
လောဟိတကံ	၂၁၉
[ဝ]	
ဝက္ကံ	၇၆
ဝစီသင်္ခါရာ	၂၈၃
ဝတ္ထုကတဋ္ဌော	၉၃
ဝတ္ထုဋ္ဌော	၉၃
ဝတ္ထုနာနတ္ထေ	၃၁
ဝယဓမ္မံ	၂၃၃
ဝယလက္ခဏပိပဿနာ	၂၄၁
ဝယာနုပဿနာ	၉၇
ဝယော	၂၃၄
ဝယောခန္ဓေ	၁၂၃
ဝလိတ္တစတာ	၁၄၀
ဝဝတ္ထာနဉာဏံ	၁၅၃
ဝဝတ္ထာနေ	၁၈၊ ၃၄၄
ဝသာ	၇၈
ဝသိဘာဝတာ	၃၈၊ ၅၀
ဝါစာ	၁၄၃
ဝါဒေါ	၂၀၅
ဝါယမတိ	၁၅၅
ဝါယော	၇၅
ဝိက္ခမ္ဘနုပ္ပဟာနံ	၁၁၄
ဝိက္ခာယိတကံ	၂၁၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကံ
[ဝ]	
ဝိက္ခိတ္တံ	၃၁၅
ဝိက္ခိတ္တကံ	၂၁၉
ဝိက္ခေပဂတဿ	၂၆၇
ဝိက္ခေပေါ	၂၉၂
ဝိဂ္ဂဟော	၁၁၂
ဝိစယော	၃၄၂
ဝိစာရာ	၇၅၊ ၉၂၊ ၁၆၈
ဝိစိကိစ္ဆာ	၂၆၀၊ ၂၆၆
ဝိစ္ဆိဒ္ဓကံ	၂၁၈
ဝိဇာနနဋ္ဌော	၉၂၊ ၂၆၅
ဝိဇာနနတ္ထာယ	၂၆၅
ဝိဇာနန္တော	၃၀၃
ဝိဇ္ဇော	၁၂၆
ဝိညာဏံ	၇၅၊ ၈၄၊ ၁၀၂
ဝိညာဏကသိဏံ	၇၅၊ ၁၂၀
ဝိညာဏစရိယာ	၂၆၄၊ ၂၆၆
ဝိညာဏဉ္ဇာယတနံ	၈၃
ဝိညာဏဋ္ဌိတိယော	၁၀၃
ဝိညာဏပစ္စယာ	၃၂၁
ဝိညာတေ စရတိ	၂၆၆
ဝိညုပ္ပသတ္တာနိ	၂၀၀
ဝိတက္ကပစ္စယာ	၃၀၀
ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝုပဿမာ	၁၇၁
ဝိတက္ကဝိပ္ပေါရဝသေန	၄၇
ဝိတက္ကဝုပဿမပစ္စယာ	၃၀၀
ဝိတက္ကသဟဂတာ	၁၃၀
ဝိတက္ကော	၇၅၊ ၉၁၊ ၁၆၈
ဝိဒိတဋ္ဌေန	၂၅၁
ဝိဒိတတ္တာ	၄၃
ဝိနိပါတိကာ	၁၀၄

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကံ
[•]	
ဝိနိပါတော	၃၃၉
ဝိနိဗန္ဓနံ	၂၉၂
ဝိနိဗန္ဓဿ	၂၆၇
ဝိနိလကံ	၂၁၀
ဝိနေယျ	၁၆၃
ဝိပရိကာမဋ္ဌော	၉၅
ဝိပရိကာမဓမ္မံ	၂၆၃
ဝိပရိကာမလက္ခဏံ	၂၃၆
ဝိပရိကာမာနုပဿနာ	၉၇
ဝိပရိကာမာနုပဿနေ	၁၉
ဝိပဿတိ	၂၄၆
ဝိပဿနာ	၁၉၊ ၁၁၆၊ ၂၄၁၊ ၃၄၃
ဝိပဿနာဗလံ	၂၀၃
ဝိပဿနာသု	၂၄၁
ဝိပ္ပလာပေါ	၁၄၃
ဝိပါကံ	၂၇၃
ဝိပါကမနောဓာတု	၂၆၅
ဝိပ္ပါရတ္တာ	၄၀
ဝိပုဗ္ဗကံ	၂၁၀
ဝိဘဇံတိ	၂၂၇
ဝိဘဝတဏှာ	၁၄၆
ဝိမလဋ္ဌော	၉၄
ဝိမုစ္ဆတိ	၂၇၅
ဝိမုတ္တံ	၃၁၆
ဝိမုတ္တဋ္ဌေန	၂၂၀၊ ၂၆၂
ဝိမုတ္တဋ္ဌော	၀၀၊ ၉၅
ဝိမုတ္တာယတနာနိ	၆၃
ဝိမုတ္တိ	၂၇၊ ၁၀၁၊ ၁၁၉၊ ၁၂၆၊ ၂၆၂
ဝိမုတ္တိစရိယဋ္ဌော	၉၅
ဝိမုတ္တိဉာဏံ	၂၇

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကံ
[•]	
ဝိမုတ္တိရသော	၁၂၅
ဝိမောက္ခစရိယံ	၂၅၉
ဝိမောက္ခဝိဝဇ္ဇေ ဉာဏံ	၄၆
ဝိမောက္ခာ	၁၂၀
ဝိမောစယံ	၂၀၁
ဝိမောက္ခော	၉၉၊ ၂၆၂၊ ၂၉၂
ဝိရဇ္ဇတိ	၂၇၅
ဝိရတိ	၂၀၀
ဝိရာဂစရိယဋ္ဌော	၉၅
ဝိရာဂဋ္ဌော	၉၅
ဝိရာဂဓမ္မံ	၂၃၃
ဝိရာဂါနုပဿနာ	၀၆
ဝိရာဂါနုပဿီ	၂၀၁
ဝိရာဂါယ	၂၀၁
ဝိရာဂူပသံဟိတာ	၁၃၀
ဝိရောစနဋ္ဌော	၉၄
ဝိရောစနေ	၃၄၄
ဝိဝဇ္ဇကပ္ပေ	၃၃၃
ဝိဝဇ္ဇဋ္ဌာယီ	၃၃၁
ဝိဝဇ္ဇနဋ္ဌော	၉၃
ဝိဝဇ္ဇနာနုပဿနာ	၉၇
ဝိဝဇ္ဇော	၃၃၁
ဝိဝရတိ	၂၂၇
ဝိဝါဒေါ	၁၁၂
ဝိဝိစ္စ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ	၁၆၇
ဝိဝိစ္စေဝ ကာမေဟိ	၁၆၆
ဝိဝေကစရိယဋ္ဌော	၉၄
ဝိဝေကဇံ	၁၆၉
ဝိဝေကဋ္ဌော	၉၄၊ ၉၅
ဝိသညတ္တံ	၂၅၅

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၃၇၃

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကံ
[ဝ]	
ဝိသမံ နပုဋ္ဌိပဇ္ဇတိ	၂၂၀
ဝိသမံ နာဒိယတိ	၂၂၀
ဝိသမံ နေသတိ	၂၂၀
ဝိသယက္ခေတ္တံ	၃၂၆
ဝိသုဇ္ဈတိ	၂၉၇
ဝိသုဒ္ဓိ	၂၉၇
ဝိသုဒ္ဓါနံ	၈၉
ဝိသုဒ္ဓါယ	၃၁၄
ဝိသုဒ္ဓေန	၃၃၆
ဝိသေသဘာဂိယာ	၅၇
ဝိသေသာဓိဂမဋ္ဌော	၈၉
ဝိဟရတိ	၁၆၂၊ ၁၇၀
ဝိဟာရနာနတ္ထေ	၃၄
ဝိဟာရဋ္ဌေ	၃၄၊ ၂၇၈
ဝိဟာရသမာပတ္တဋ္ဌေ	၂၇၈
ဝိဟာရသမာပတ္တဋ္ဌေန	၂၅၁
ဝိဟာရသမာပတ္တိနာနတ္ထေ	၃၄
ဝိဟာရာဓိဂမော	၃၅
ဝိဟာရော	၃၄
ဝိတဒေါသံ	၃၁၅
ဝိတမောဟံ	၃၁၅
ဝိတရာဂံ	၃၁၅
ဝိတရာဂဿ	၂၄၆၊ ၂၅၃
ဝိတိက္ကမတိ	၂၀၀
ဝိတိက္ကမာယ	၂၀၁
ဝိမံသဋ္ဌော	၉၅
ဝိရိယံ အာရဘတိ	၁၅၅
ဝိရိယံ ဝါဟေတိ	၁၂၅
ဝိရိယဋ္ဌော	၉၅
ဝိရိယာရဗ္ဗေ	၄၁

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကံ
[ဝ]	
ဝိရိယိန္ဒြိယံ	၈၁
ဝိသတိယာ	၂၂၆
ဝုဋ္ဌဟိတ္တာ	၂၆၂
ဝုဋ္ဌာနကုသလတာ	၂၁၅
ဝုဋ္ဌာနဋ္ဌော	၈၈၊ ၉၂
ဝုဋ္ဌာနဝိဝဋ္ဌနေ	၂၄-၅
ဝေဒနာ	၇၅၊ ၈၄
ဝေဒနာတော	၂၀၇
ဝေဒနာနာနတ္ထံ	၂၇၅
ဝေဒနာပစ္စယာ	၃၂၂
ဝေဒယိတံ	၇၄
ဝေဒယိတံ ဝေဒနာ	၂၂၄
ဝေဓတီ	၂၈၃
ဝေပုလ္လာယ	၁၅၅၊ ၂၉၅
ဝေဘဗျာ	၃၄၃
ဝေဟပ္ပလာ	၁၀၅
ဝေါဒါနဋ္ဌော	၉၀
ဝေါသဂ္ဂစရိယဋ္ဌော	၉၅
ဝေါသဂ္ဂဋ္ဌော	၉၅
ဝေါသဂ္ဂေ ပညာ	၄၆၊ ၃၀၂
ဝေါသဇ္ဇတိ	၃၀၂
ဝေါသဇ္ဇန္တော	၃၀၃
[သ]	
သံ	၅၁
သံခိတ္တံ	၃၁၅
သံဃပဋိမာနနံ	၂၈၈
သံဃာနုဿတိ	၂၁၄၊ ၂၈၀
သံဝဋ္ဌကပ္ပေ	၃၂၆၊ ၃၃၃
သံဝဋ္ဌာယိ	၃၃၁

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကံ
[သ]	
သံဝဇ္ဇဝိဝဇ္ဇကပေ	၃၃၃
သံဝဇ္ဇော	၃၃၁
သံဝရဋ္ဌေန	၂၆၂
သံဝရဋ္ဌော	၂၁၂
သံဝရပါရိသုဒ္ဓိ	၂၁၂
သံဝရသမောဓာနံ သီလံ	၂၀၃
သံဝရိတွာ	၁၆
သံဝရေ ပညာ	၁၄
သံဝရော သီလံ	၂၀၂
သံသဋ္ဌာ	၃၄၁
သဥတ္တရံ	၃၁၅
သဥဒ္ဒေသံ	၃၃၄
သဥဒ္ဒစ္စာ	၂၆၇
သကဒါဂါမိဖလံ	၉၉
သကဒါဂါမိမဂ္ဂေါ	၉၉
သက္ကာယဒိဋ္ဌိ	၂၆၀
သဂ္ဂေါ	၃၃၉
သင်္ကပ္ပနာနတ္တံ	၂၇၅
သင်္ခတံ	၁၁၃၊ ၂၃၃
သင်္ခတဋ္ဌော	၉၂၊ ၉၅
သင်္ခါရသီသံ	၂၉၂
သင်္ခါရာ	၅၇၊ ၇၅၊ ၈၄
သင်္ခါရာနံ	၃၈
သင်္ခါရပေက္ခံ	၂၄၆
သင်္ခါရပေက္ခာယ	၂၄၅
သင်္ခါရပေက္ခာသု	၂၂၊ ၂၅၁
သဒ္ဓိတ္တေန	၁၃၈
သဒ္ဓိပိတွာ	၁၈
သင်္ဂတိ	၁၄၅
သင်္ဂဟဝတ္ထုနိ	၂၇၁

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကံ
[သ]	
သစ္စ	၅၉
သစ္စဋ္ဌေန	၂၉၆
သစ္စဋ္ဌော	၉၆
သစ္စဝိဝဇ္ဇေ ဉာဏံ	၄၆
သစ္စဝိဝဇ္ဇော	၃၀၃
သစ္စာနံ	၉၁
သစ္စာနိ	၅၈
သစ္စာဘိသမယဋ္ဌော	၈၉
သန္တိကတာ	၁၂၉၊ ၂၇၆
သန္တိကရောတိ	၁၂၉
သန္တိကာတဗ္ဗာ	၅၇
သန္တိကိရိယဋ္ဌေ	၅၀
သန္တိကိရိယဋ္ဌေန	၂၉၆
သန္တိကိရိယဋ္ဌော	၉၆
သန္တိကိရိယာပညာ	၃၃
သဇ္ဇာတိ	၁၃၉
သဇ္ဇာနနဋ္ဌော	၉၂
သဇ္ဇာနန္တော	၃၀၃
သဇ္ဇေတနာ	၇၅
သညာ	၇၅
သညာနာနတ္တံ	၂၇၅
သညာဘဝေါ	၈၂
သညာမနသိကာရာ	၁၃၀
သညာဝိဝဇ္ဇေ ဉာဏံ	၄၅
သညာဝိဝဇ္ဇော	၃၀၃
သညာဝေဒယိတနိရောဓံ	၂၈၄
သညတ္တံ	၂၅၅
သညောဂဋ္ဌိတိ	၂၂၂
သညောဂဋ္ဌော	၉၅
သညောဂါဘိနိဝေသံ	၁၂၄

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၃၇၅

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကံ	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကံ
[သ]		[သ]	
သဏှသဏှာနံ	၃၁၂	သန္တော	၃၅
သတိ	၁၀၁၊ ၁၃၀	သန္ဓသေတိ	၂၉၅
သတိန္ဒြိယံ	၈၁	သန္ဓသေတုံ	၂၇၇
သတိပဋ္ဌာနံ	၉၁	သပရိယုဋ္ဌာနေဟိ	၂၆၀
သတိပဋ္ဌာနာ	၁၁၇၊ ၂၆၁၊ ၂၇၀	သပ္ပဘာသံ	၃၃၅
သတိမာ	၁၆၃	သပ္ပုရိသာဝဿယော	၂၇၂
သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါ	၉၀	သဗလာနိ	၂၀၀
သတော	၁၇၅	သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ	၂၈၁
သတ္တနိကာယေ	၁၃၉	သဗ္ဗကိလေသေ	၁၂၅
သတ္တာနံ	၅၃	သဗ္ဗညုတညာဏံ	၅၄
သတ္တာနုသယာ	၁၁၁	သဗ္ဗဓမ္မာနံ	၃၈၊ ၄၂
သတ္တာဝါသာ	၁၀၆	သဗ္ဗနိမိတ္တာနံ	၂၄၈
သတ္တာဒါနံ	၁၁၂	သဗ္ဗနိမိတ္တေဟိ	၂၅၆
သတ္ထုပက္ခောသနံ	၂၈၈	သဗ္ဗေ ဓမ္မာ	၅၈
သဒိဋ္ဌိ	၂၆၇	သမံ	၂၉၁
သဒေါသံ	၃၁၅	သမံ အာဒိယတိ	၂၂၀
သဒေါသာ	၂၆၇	သမံ ဒေသတိ	၂၂၀
သဒ္ဓနိမိတ္တံ	၃၁၂	သမံ ပဋိပဇ္ဇတိ	၂၂၀
သဒ္ဓါနံ	၃၁၂	သမဋ္ဌော	၉၄
သဒ္ဓေါ	၄၈	သမထဗလံ	၂၈၃
သဒ္ဓါဗလံ	၈၉	သမထဝသေန	၂၅၁
သဒ္ဓိန္ဒြိယံ	၈၁	သမထော	၁၁၆
သန္တဋ္ဌော	၈၈	သမန္တစက္ခု	၇၃
သန္တာပဋ္ဌော	၉၅	သမန္တာဂတံ	၃၀၄
သန္တာပနဋ္ဌော	၉၄	သမန္တာဂတဿ	၁၄၃
သန္တာဂေ	၃၁၄	သမန္တာဂတာ	၃၃၇
သန္တာပဋ္ဌတိ	၁၃၀	သမန္တာဂတတ္တာ	၃၇
သန္တာပဋ္ဌနဋ္ဌော	၉၃	သမယဝသေန	၂၂၈
သန္တာပဋ္ဌနာ	၂၂၊ ၂၅၁	သမသီသဋ္ဌေ ဣဏံ	၃၈
သန္တာပဒေ	၂၄၃	သမာဂမော	၁၄၅

ပဒါနုတ္တမော	[ဆ]	ပိဋကံ	ပဒါနုတ္တမော	[ဆ]	ပိဋကံ
သမာဒဟံ		၂၇၁	သမ္ဘဝန္တိ		၃၁၇
သမာဒဟနေ ပညာ		၁၆	သမ္ပပ္ပဓာနံ		၉၁
သမာဒါနဋ္ဌော		၈၉	သမ္ပပ္ပဓာနာ	၂၆၂၊ ၂၇၀	
သမာဒါနဝိရတိ		၂၀၈	သမ္ပသနဉာဏံ		၁၅၃
သမာဓိ	၁၀၀၊ ၁၁၆၊	၂၇၉	သမ္ပသနေ ဉာဏံ		၁၈
သမာဓိကုသလတာ		၂၁၄	သမ္ပာ		၃၈
သမာဓိစရိယာဟိ		၂၈၄	သမ္ပာအာဇီဝေန		၁၅၅
သမာဓိဇံ		၁၇၂	သမ္ပာအာဇီဝေါ	၉၀၊ ၁၄၉	
သမာဓိန္ဒြိယံ		၈၁	သမ္ပာကမ္မန္တော	၉၀၊ ၁၄၉	
သမာဓိယတိ		၂၇၅	သမ္ပာဉာဏံ		၃၀၀
သမာဓိဝတ္ထုကာနိ		၂၀၀	သမ္ပာဒိဋ္ဌိ	၁၄၉၊ ၃၄၄	
သမာဓိဿ ဝသေန		၂၇၉	သမ္ပာဒိဋ္ဌိပစ္စယာပိ		၂၉၉
သမာနတ္တတာ		၂၇၂	သမ္ပာဒိဋ္ဌိယာ		၉၀
သမာနဘာဂါ		၂၅၈	သမ္ပာ ပဿတိ		၂၁၃
သမာနာ		၂၆၇	သမ္ပာဝါစာ	၉၀၊ ၁၄၉	
သမာပဇ္ဇတိ	၂၇၈၊ ၂၈၅		သမ္ပာဝါယာမော	၉၀၊ ၁၄၉	
သမာပတ္တဋ္ဌေ		၂၇၈	သမ္ပာဝိမုတ္တိ		၃၀၀
သမာပတ္တိ		၃၄	သမ္ပာသင်္ကပ္ပေါ	၉၀၊ ၁၄၉	
သမာပတ္တိကုသလတာ		၂၁၄	သမ္ပာသတိ	၉၀၊ ၁၄၉	
သမာပတ္တိနာနတ္ထေ		၃၄	သမ္ပာသမာဓိ	၉၀၊ ၁၄၉	
သမာပန္နဿ		၂၇၀	သမ္ပာ သမုစ္ဆိန္ဒြတိ		၂၉၁
သမာဟိတံ		၃၁၆	သမ္ပာ သမုစ္ဆိန္ဒြာ ဟောန္တိ		၂၆၀
သမာဟိတေန စိတ္တေန		၂၇၅	သမ္ပာသမ္ပုဒ္ဓါနံ		၁၉၈
သမ္ပဇညံ		၃၄၃	သမုစ္ဆေဒဋ္ဌေန		၂၆၂
သမ္ပဇာနဿ		၃၈	သမုစ္ဆေဒဋ္ဌေန ခယေ ဉာဏံ		၁၀၀
သမ္ပဇာနော	၁၆၃၊ ၁၇၅၊	၂၉၀	သမုစ္ဆေဒပ္ပဟာနံ	၁၁၃၊ ၁၁၅	
သမ္ပတ္တဝိရတိ		၂၀၈	သမုစ္ဆေဒမရဏံ		၁၃၆
သမ္ပယုတ္တာ		၃၄၁	သမုစ္ဆေဒဝိရတိ		၂၀၈
သမ္ပသာဒနံ		၁၇၁	သမုစ္ဆေဒေ		၃၈
သမ္ပပ္ပလာပေါ		၂၀၅	သမုဋ္ဌာနဋ္ဌေန		၁၀၀

သံဝဏ္ဏိတပဒါန် အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	[သ]	ပိဋကံ	ပဒါနုက္ကမော	[သ]	ပိဋကံ
သမုဋ္ဌာနဋ္ဌော		၉၀	သဟဂတ		၁၁၆
သမုဒယံ		၁၂၄၊ ၂၄၀	သဟဂတာ		၃၄၁
သမုဒယဋ္ဌိတိ		၂၂၂	သဟဇာတပရိဝါရာ		၃၄၁
သမုဒယနိရောဓော		၈၅	သဟဇာတာ		၃၄၁
သမုဒယော		၂၆၂၊ ၃၁၇	သဋ္ဌာယတနံ		၃၂၂
သမုဒါဂတာ		၂၆၂	သဋ္ဌာယတနပစ္စယာ		၃၂၂
သမုဒါဂတေ		၂၈	သာကာရံ		၃၃၄
သမုဒါစရန္တိ		၁၃၀	သာဋ္ဌေယျံ		၂၉၃
သမော		၂၂၁	သာတသဟဂတာ		၁၁၆
သမောဒဟတိ		၃၀၆	သာနုသယာ		၂၆၇
သမောဒဟနေ ပညာ		၄၄	သာမညဗလာနိ	၁၂၆၊ ၂၇၄	
သမောဓာနံ		၁၄၅	သာမိသံ		၈၈
သမောဓာနဋ္ဌော		၉၃	သာမိသဉ္ဇ		၂၅၄
သမောသရဏဋ္ဌေန		၁၀၀	သာယနုသမယံ		၁၂၃
သမောဟံ		၃၁၅	သာရဋ္ဌေန		၁၀၁
သမောဟာ		၂၆၇	သာရဋ္ဌော		၂၉၃
သမ္မောဓာယ		၂၀၁	သာရာဒါနာဘိနိဝေသံ		၁၂၄
သမ္မုဇ္ဈနဋ္ဌော		၉၄	သာလောဟိတာ		၁၄၅
သမ္မုတိမရဏံ		၁၃၆	သာဝကသာဓာရဏာနိ		၅၅
သမ္မောဟာဘိနိဝေသံ		၁၂၄	သာသဝေါ		၁၀၁
သရာဂံ		၃၁၅	သိက္ခာ		၈၉
သီရာဂါ		၂၆၇	သိဉ္စာဏိကာ		၇၈
သလ္လက္ခဏာ		၃၄၂	သီလဗ္ဗတပရာမာသော		၂၆၀
သလ္လက္ခဏေ		၃၄၄	သီလဗျသနံ		၁၄၃
သလ္လေခဋ္ဌေ ဉာဏံ		၄၀၊ ၂၉၄	သီလမယေ ဉာဏံ		၁၅
သဝနံ		၆	သီလဝိသုဒ္ဓိ		၉၉
သဝိစိကိစ္ဆာ		၂၆၇	သီလာနိ	၁၈၇၊ ၂၀၀	
သဝိတက္ကသဝိစာရော		၂၁၃	သီလာနုဿတိ	၂၁၄၊ ၂၈၀	
သသမ္ဘရစက္ခါ		၇၃	သီသံ		၂၉၁
သဿတေန		၃၀၂	သုက္ကာနိ		၂၆၆

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကံ
[သ]	
သုခံ	၇၄၊ ၈၈၊ ၁၀၆
သုခံ ဝေဒေတိ	၂၇၅
သုခဖရဏတာ	၁၁၇
သုခဝတ္ထုကာနိ	၂၀၀
သုခသညဉ္စ	၄၇၊ ၃၀၇
သုခိန္ဒြိယံ	၈၀
သုခုဒြိယာနိ	၂၆၆
သုခုမံ	၂၂၈
သုခုမာနံ	၃၁၂
သုခေါ	၂၂၁
သုဂတိ	၃၃၉
သုဂတေ	၃၃၇
သုညတဋ္ဌော	၈၈
သုညတာနုပဿနာ	၉၇
သုညတေ	၂၇၈၊ ၂၈၂
သုညတေ ပညာ	၄၆
သုညတော	၂၇၈
သုညတော စ ဥပဋ္ဌာနံ	၂၄၁
သုညတော ဝိဟာဓော	၂၈၁
သုညတော သမာဓိ	၂၁၈
သုဏာတိ	၃၁၄
သုတ	၁၃
သုတမယဉ္ဇာန်	၁၅၃
သုတမယေ ဉ္ဇာန်	၁၃
သုတွာန	၁၄
သုဒ္ဓါဝါသာ	၁၀၅
သုဘကိဏှာ	၁၀၅
သုဝဏ္ဏေ	၃၃၆
သုဝိဒိတာ	၂၅၁
သုဝိမုတ္တံ	၂၆၁

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကံ
[သ]	
သုဝိမုတ္တဋ္ဌော	၉၄
သုသမာရဒ္ဓဋ္ဌော	၉၃
သုသမုဂ္ဂတဋ္ဌော	၉၄
သေက္ခပရိယန္တေ	၁၈၉
သေက္ခဿ	၂၄၆
သေက္ခာနံ	၁၉၀
သေဒေါ	၇၇
သေမှံ	၇၇
သေယျထာပိ	၁၀၄
သေယျထိဒံ	၁၄၆
သော	၃၀၆-၇
သောကသလ္လံ	၁၄၃
သောကော	၈၇၊ ၁၃၆၊ ၁၄၃၊ ၂၄၃
သောစနာ	၁၄၃
သောတံ	၇၄
သောတ	၁၂
သောတဓာတုဝိသုဒ္ဓိဉ္ဇာန်	၄၈
သောတာပတ္တိဖလသမာပတ္တိ	၉၉
သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါ	၉၉
သောတာဝဓာနံ	၅၆
သောတိန္ဒြိယံ	၈၀
သောမနဿဒေါမနဿာနံ	၁၇၇
သောမနဿာယ	၂၁၁
သောမနဿိန္ဒြိယံ	၈၀
သောဋ္ဌသဟိ	၃၈
[ဗ]	
ဟတဝိက္ခိတ္တကံ	၂၁၉
ဟဒယံ	၇၆
ဟာနဘာဂိယာ	၅၇

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၃၇၉

ပဒါနုက္ကမော	[ဗ]	ပိဋကံ	ပဒါနုက္ကမော	[ဗ]	ပိဋကံ
ဟိတော		၂၂၁	ဟေဋ္ဌတော		၂၆၉
ဟိနံ ဝါ ပဏိတံ ဝါ		၂၂၀	ဟေတု		၂၂၃
ဟိနာ		၁၂၂	ဟေတုဋ္ဌိတိ		၂၂၂
ဟိနေ		၃၃၆	ဟေတုဋ္ဌော	၀၉၊ ၉၀၊ ၉၃၊ ၉၆	
ဟိနော		၂၁၇	ဟေတုဋ္ဌေန		၂၆၂

ပဋိသန္တိဒါမဂ္ဂန္တကထာယ ပဌမဘာဂေ

လက္ခိတဗျာနံ အနုတ္တမဏီကာ

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကံ	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကံ
[အ]		[အ]	
အကုသလကမ္မပထာ ဒသ	၂၇၂	အနုဗုဇ္ဈနဋ္ဌော	၉၄
အကုသလကမ္မပထဝိနိစ္ဆယ	၂၀၇	အနုမတိပုစ္ဆာ	၅၆
အဇ္ဈတ္တိကာနိ အာယတနာနိ ဆ၁၀၃		အနုလောမဉ္ဇာဏံ	၂၄
အတိထံ စတုဗ္ဗိဓံ	၂၂၇၊ ၂၃၀	အနုသယာ သတ္တ	၁၁၁
အတ္တစရိယာ	၂၇၁	အနုဿတိဋ္ဌာနာနိ ဆ	၁၁၀
အတ္တ, အတ္တနိယ	၃၀၂	အနုဿတာနုတ္တရိယံ	၆၅၊ ၆၇
အတ္တဝါဒုပါဒါနံ	၁၀၃	အန္ဓပုထုဇ္ဇန	၁၀၉၊ ၂၄၅
အတ္တသမ္မာပဏိမိ	၂၇၂	အပရိယန္တသိက္ခာပဒ	၁၀၀
အတ္ထပဋိသန္တိဒါ	၂၂၃	အပါယ, ဒုဂ္ဂတိနံ ဝိသေသတာ	၃၃၉
အဒိဋ္ဌဇောတနာပုစ္ဆာ	၅၆	အပ္ပမညာယော စတသော	၂၇၁
အဒိန္နာဒါနဿ ပဉ္စ သမ္ဘာရာ	၂၀၄	အဗျာပါဒေါ ဓမ္မပဒံ	၂၇၂
အဒုက္ခမသုခါ ဝေဒနာ	၁၀၂	အဘိဇ္ဈာယ ဒွေ သမ္ဘာရာ	၂၀၆
အဒ္ဓါ (၃)	၂၂၇-၀	အဘိညာ ဆ	၁၂၆-၇
အဓိမောက္ခဋ္ဌေန သဒ္ဓိန္ဒြိယန္တိ-		အဘိညာဉာဏာနံ ကမော	၄၆
အာဒိနိ တေတ္ထိသ	၉၉	အဘိညာဉာဏဿ	
အနတ္တာနုပဿနာ	၀၆	အာရမ္မဏာနိ	၃၃၉
အနဘိဇ္ဈာ ဓမ္မပဒံ	၂၇၂	အဘိဘာယတနာနိ အဋ္ဌ	၆၀-၆၉
အနာဂတံ စတုဗ္ဗိဓံ	၂၂၇၊ ၂၃၀	အဘိသမယဉာဏံ	၁၅၃
အနာဝရဏဉာဏံ	၅၃၊ ၅၅	အမတံ ပဒံ	၂၅၉
အနိစ္စာဒိနံ ကာရဏာနိ	၂၂၉၊ ၂၅၀	အယသော	၁၀၆
အနိစ္စာနုပဿနာ	၀၆	အရဏဝိဟာရော	၂၀၂
အနိစ္စာနုပဿနာဒယော သတ္တ	၀၆	အရိယဝံသာ စတ္တာရော	၂၇၁
အနုတ္တရိယာနိ ဆ	၆၅	အရိယသစ္စာနိ စတ္တာရိ	၆၃၊ ၁၀၃
အနုပါဒိသေသော	၂၉၀	အရိယူပဝါဒတိကိစ္ဆာ	၃၃၇-၀
အနုပုဗ္ဗနိရောဓာ န၀	၁၂၀	အရူပဓာတု	၆၂
အနုပုဗ္ဗဝိဟာရာ န၀	၇၀-၇၁		

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကံ
[အ]	
အရူပသမာပတ္တိယော	
စတဿော	၂၇၁
အလာဘော	၁၀၆
အဝိဇ္ဇာဒီနိ ဒွါဒသ	၈၄
အဝိဇ္ဇာယ ကောဋိ န	
ပညာယတိ	၃၄
အဝိဇ္ဇာယ ဒွေ ပရိယာယာ	၁၀၉
အဝိဇ္ဇာဿော	၁၁၀
အဝိစိဇရာ	၁၄၀-၁
အသင်္ခတာ စ ဓာတု	၆၂
အသညသတ္တာ	၁၀၇
အသလ္လိနတ္တပဟိတတ္တပဂ္ဂဟဋ္ဌာနံ	
ဝိသေသတာ	၄၀-၁
အသာဓာရဏဉာဏာနိ ဆ	၅၂
အသေက္ခာ ဓမ္မာ ဒသ	၁၂၈-၁၂၉
[အာ]	
အာကာသာနဉ္စာ-	
ယတနူပဂါ	၁၀၃၊ ၁၀၇
အာကိဉ္စညာယတနူပဂါ	၁၀၄၊ ၁၀၇
အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသံဝရော	၁၅
အာနန္တရိယသဒိသံ ကမ္မံ	၃၃၇-၈
အာယတနာနိ ဒွါဒသ	၁၀၇
အာရဒ္ဓဝိပဿက	၂၃၈
အာရမ္မဏတော	၂၀၇၊ ၂၀၉
အာရမ္မဏာနိ စတ္တာရိ	၂၇၁
အာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာနံ	၁၇၀၊ ၂၅၈
အာလောကာ စတ္တာရော	၃၄၃
အာဝဇ္ဇနာဒီနိ ပဉ္စဒသ	၉၂
အာသယာနုသယေ ဉာဏံ	၅၃
အာဟာရာ စတ္တာရော	၁၀၂

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကံ
[ဣ]	
ဣတ္ထိယော ဝိသတိ	၂၀၄
ဣတ္ထိပါဒါ စတ္တာရော	၂၇၁
ဣတ္ထိပါဒါနိ အဋ္ဌ	၉၁
ဣတ္ထိဝိသေ အနေကဝိဟိတ-	
ဘာဝေါ	၃၀၇
ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တဉာဏံ	၅၃
ဣန္ဒြိယာဒီနိ ဒသ	၉၀
ဣရိယာပထစက္ကံ	၂၇၂
ဣရိယာပထသမသီသီ	၃၉
[ဥ]	
ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ပဉ္စ	၁၀၂-၃
ဥပါဒါနာနိ စတ္တာရိ	၁၀၃
ဥပေက္ခာ ဒသဝိဓာ	၁၇၃၊ ၁၇၅
ဥပ္ပတ္တိက္ကမော	၃၀
ဥပ္ပန္နံ စတုပ္ပိဓံ	၁၅၈
ဥပ္ပါဒါဒီနိ ပဉ္စဒသ	၈၆-၈၇
ဥဗ္ဗေဂါ ဝိတိ	၁၆၉
[ဧ]	
ဧကဋ္ဌံ ဒုဝိဓံ	၁၂၄၊ ၂၅၅
ဧကတ္တကာယာ	
ဧကတ္တသညိနော	၁၀၃၊ ၁၀၇
ဧကတ္တကာယာ	
နာနတ္တသညိနော	၁၀၃၊ ၁၀၇
ဧကတ္တာဒိနယ	၂၃၇
ဧကတ္တာဒီနိ ဒွါစတ္တာလီသ	၉၃
ဧကေကမဂ္ဂဿ တိဏိ	
ကိစ္စာနိ	၁၄၉-၁၅၀

လက်တဗ္ဗာန် အနုက္ခမဏိကာ ၃၀၃

ပဒါနုက္ခမော ပိဋကံ

[ဩ]

ဩကာသကတုပ္ပဏံ	၁၅၈
ဩက္ခန္ဓိကာ ပီတိ	၁၆၉
ဩဃာ စတ္တာရော	၁၁၀
ဩဘာသာ စတ္တာရော	၃၄၄

[က]

ကထေတုကမျတာပုစ္ဆာ	၅၆
ကပ္ပဿ အသင်္ချေယျာနိ	
စတ္တာရိ	၃၂၆၊ ၃၃၁
ကပ္ပဿ ဝိနာသ, သဏ္ဍဟနာနိ	၃၂၆
ကဗဠိကာရော အာဟာရော	၁၀၂
ကမသဗ္ဗညူ	၅၄
ကမော ပဉ္စဝိဓော	၃၀
ကလျာဏပုထုဇ္ဇနော	၁၈၉၊ ၂၄၅
ကသိဏာယတနာနိ ဒသ	၁၁၉
ကာမတဏှာ	၁၀၉
ကာမဓာတု	၆၂
ကာမဓာတုအာဒိနိ ဒွါဒသ	၈၂
ကာမုပါဒါနံ	၁၀၃
ကာမေသု မိစ္ဆာစာရဿ	
စတ္တာရော သတ္တရာ	၂၀၄
ကာမော ဒုဝိဓော	၂၆၈
ကာမောဃော	၁၁၀
ကာယာနုပဿနာ	၁၆၅-၆
ကာယာနုပဿနာ-	
သတိပဋ္ဌာန်	၁၆၁-၃
ကာယာနုပဿီ	၁၆၅
ကိရိယာသင်္ဂဟော	၄၃
ကိလေသကာမ	၁၆၇၊ ၂၆၈
ကိလေသပ္ပဘောဒ	၂၉၂-၃

ပဒါနုက္ခမော ပိဋကံ

[က]

ကုသလကမ္မပထာ ဒသ	၂၇၃
ကုသလကမ္မပထဝိနိစ္ဆယ	၂၀၈-၉
ကုသလာကုသလေသု	
ပဋ္ဌာနနယော	၂၉၉
ကေသာဒိနိ ဒုတ္တိံသ	၇၅-၇၈
ကောဋ္ဌာသတော	၂၀၇၊ ၂၀၉

[ခ]

ခဏ (၃)	၂၂၇-၈
ခဏိကာ ပီတိ	၁၆၉
ခန္တိသံဝရော	၁၄၊ ၂၀၂
ခိဏာသဝဗလာနိ သတ္တ	၁၂၇
ခုဒ္ဒိကာ ပီတိ	၁၆၉

[ဂ]

ဂဏနသင်္ဂဟော	၄၃
ဂဗ္ဘောက္ခန္ဓိမူလကာဒိဘောဒံ	
ဒုက္ခံ	၁၃၃
ဂေါတြဘူနံ အာရမ္မဏာနိ	၂၅၄

[ဝ]

စက္ကံ ပဉ္စဝိဓံ	၂၇၂
စက္ကာနိ စတ္တာရိ	၂၇၂
စက္ခာယတနာဒိနိ ဒွါဒသ	၇၈
စက္ခု ဒုဝိဓံ	၇၃
စက္ခုဓာတာဒိနိ အဋ္ဌာရဿ	၇၉
စက္ခုန္ဒိယာဒိနိ ဗာဝိသတိ	၈၀-၁
စိတ္တဋ္ဌာဒိနိ ပဉ္စဒသ	၉၂
စိတ္တပရိဒမနာကာရာ စုဒ္ဒသ	၃၀၆
စိတ္တဿ ဒုကာဒိနိ	၃၁၅

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကံ
[၀]	
စိတ္တဿ နိဗ္ဗာနနိဗ္ဗံ	၁၆၆
စိတ္တာနုပဿနာ	၁၆၆
စိတ္တာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာနာ	၁၆၅
စီဝရသန္တောသော	၂၇၁
စုတိ	၃၂၀

[ဆ]	
ဆန္ဒ,ရာဂါနံ ဝိသေသတာ	၁၁၂
ဆန္ဒော မူလဋ္ဌေနာတိအာဒိနိ နဝ	၁၀၀
ဆဋ္ဌဂံပေက္ခာ	၁၇၃

[ဇ]	
ဇရာ ဒုဝိဓာ	၁၃၅
ဇရာယ ပါကဋိဘူတတာ	၁၄၀
ဇာတိသင်္ဂဟော	၄၂
ဇာနာတိအာဒိနံ ဝိသေသတာ	၂၂၆
ဇိဝိတသမသိသိ	၃၉

[ဈ]	
ဈာနံ ဒုဝိဓံ	၁၇၀၊ ၂၅၈
ဈာနင်္ဂပစ္စနိကာနိ	၁၆၈
ဈာနာနိ စတ္တာရိ	၂၇၁
ဈာနာ ပရိဟာယနကာရဏာနိ	၁၃၀
ဈာနုပေက္ခာ	၁၇၃-၄

[ဍ]	
ဉာဏံ (မိစ္ဆာ,သမ္မာ)	၃၀၀
ဉာဏစက္ခု	၇၃
ဉာဏသံဝရော	၁၄၊ ၂၀၂
ဉာဏဿ လက္ခဏရသာဒိနိ	၁၃

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကံ
[ဎ]	
ဉာဏေန သစ္စဝဝတ္တာနံ	၂၃၈-၉
ဉာတပရိညာ	၃၂
ဉာတသဗ္ဗညူ	၅၄
ဉာတိဗျသနံ	၁၄၂
ဉာတိသာလောဟိတာနံ ဝိသေသတာ	၁၄၅

[တ]	
တဏှာကာယာ ဆ	၁၁၀
တဏှာ တိဿော	၁၀၉
တဏှာမူလကာ နဝ	၁၁၁
တတြမဇ္ဈတ္တပေက္ခာ	၁၇၃-၄
တထဋ္ဌာဒိနိ ဒွါဒသ	၉၆
တိရဏပရိညာ	၃၂
တေဇပဘေဒ	၂၉၃-၄

[ဏ]	
ဒဿနာနုတ္တရိယံ	၆၅
ဒါန	၂၇၁
ဒါရုစက္ကံ	၂၇၂
ဒိဋ္ဌသံသန္ဓနာပုစ္ဆာ	၅၆
ဒိဋ္ဌဗျသနံ	၁၄၃
ဒိဋ္ဌပါဒါနံ	၁၀၃
ဒိဋ္ဌောသော	၁၁၀
ဒိဗ္ဗစက္ခု	၇၃
ဒိဗ္ဗသောတံ ပကတိသောတ- ဝတောယေဝ	၃၁၄
ဒီဃံ အဿာသဝသေန	၂၈၁
ဒုက္ခံ	၁၀၆
ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ	၆၃
ဒုက္ခနိရောဓံ အရိယသစ္စံ	၆၃

လက္ခိတဗ္ဗာနံ အနုက္ကမဏိကာ

၃၀၅

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကံ
[၅]	
ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ	
အရိယသစ္စံ	၆၃
ဒုက္ခသမုဒယံ အရိယသစ္စံ	၆၃
ဒုက္ခဿ အာဒိမဇ္ဈ-	
ပရိယောသာနံ	၁၃၀
ဒုက္ခဿ ပိဋနဋ္ဌောတိအာဒိနိ	
သောဠသ	၉၅
ဒုက္ခာဒိနိ အဋ္ဌသတာနိ	၈၄
ဒုက္ခာနိ အနေကာနိ	၁၃၂-
ဒုက္ခာနုပဿနာ	၈၆
ဒုက္ခာ ဝေဒနာ	၁၀၂
ဒေသနက္ကမော	၃၀
ဒေသနာ စတုပ္ပိဓာ	၆၁
ဒွါဒသဂေါဟိ ဝိသတာကာရာ	၂၂၅-၆

[၆]

ဓမ္မက္ခန္ဓာ ပဉ္စ	၁၂၆
ဓမ္မစက္ကံ	၂၇၂
ဓမ္မစက္ခု	၇၃
ဓမ္မတော	၂၀၇၊ ၂၀၉
ဓမ္မပဋိသန္တိဒါ	၂၂၃
ဓမ္မပဒါနိ စတ္တာရိ	၂၇၂
ဓမ္မာ ဆ	၁၁၀
ဓမ္မာဓိဋ္ဌာနာ ဓမ္မဒေသနာ	၆၁
ဓမ္မာဓိဋ္ဌာနာ ပုဂ္ဂလဒေသနာ	၆၁
ဓမ္မာနုပဿနာ	၁၆၆
ဓမ္မာနုပဿနာ သတိ-	
ပဋ္ဌာနာ	၁၆၅-၆
ဓမ္မာနုပဿီ	၁၆၆
ဓာတုယော ဒွေတိယော	၆၂

ပဋိသံ-ဋ ၁-၂၅

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကံ
[၈]	
နာနတ္ထကာယာ	
ဧကတ္ထသညိနော	၁၀၃-
နာနတ္ထကာယာ	
နာနတ္ထသညိနော	၁၀၃၊ ၁၀၇
နာနတ္ထသညံ စတုစတ္တာလီသဝိဓံ	၂၄
နာနတ္ထေကတ္ထ	၂၉၃
နာမံ စတုပ္ပိဓံ	၂၇၇
နာမရူပါနံ တထလက္ခဏာဒိနိ	၁၉၂-
နိဇ္ဇရဝတ္ထုနိ ဒသ	၇၁-
နိဒ္ဒသဝတ္ထုနိ သတ္ထ	၆၈
နိဋ္ဌာ	၁၀၆
နိဗ္ဗာနဓာတု ဒုဝိဓာ	၁၉၀-
နိဗ္ဗဒါနုပဿနာ	၈၆
နိဗ္ဗဒါနုပဿနာဉာဏံ	၂၁၊ ၂၂
နိရုတ္တိပဋိသန္တိဒါ၊	၂၂၃
တာယ သဒ္ဓါရမ္မဏတာ	၅
နိရောဓသမာပတ္တိ	၂၈၆-
နိရောဓာနုပဿနာ	၈၆
နိဝရဏာနိ ပဉ္စ	၁၁၀
နေက္ခမ္မာဒိနံ အာနိ-	
သံသပရမ္မရာ	၂၀၉၊ ၂၁၃
နေက္ခမ္မာဒိနိ သတ္ထ	၉၆
နေယျပထာ ပဉ္စ	၅၄
နေဝသညာနာ-	
သညာယတနူပဂါ	၁၀၇

[၉]

ပကတိ, ကပ္ပဝိနာသကသူရိယာနံ	
ဝိသေသတာ	၃၂၇-
ပစ္စယပဋိသေဝနာသံဝရော	၁၄

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကံ
[၀]	
ပစ္စုပဋ္ဌာနံ	၁၄
ပစ္စုပ္ပန် စတုဗ္ဗိဓံ	၂၂၇
ပံဇောတာ စတ္တာရော	၃၄၄
ပညာက္ခန္ဓော	၁၂၆
ပညာစက္ခု ပဉ္စဝိဓံ	၇၃
ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဿ လက္ခဏရသာဒိနိ	၂၂၆
ပဋိစ္စန္ဓဇရာ	၁၄၀-
ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာ	၈၆
ပဋိပတ္တိက္ကမော	၃၀
ပဋိပဒါ စတသော	၂၇၁
ပဋိပုဇ္ဈနဋ္ဌော	၉၄
ပဋိဘာနပဋိသန္တိဒါ	၂၊ ၃
ပဋိသန္တိ	၃၂၀
ပဋိသန္တိက္ခန္ဓော နာမရူပါနိ	၃၂၁
ပဋိသန္တိဒပစ္စယာ	၇
ပဋိသန္တိဒါ စတသော	၂၊ ၂၇၁
ဒွိသု ဌာနေသု ပဘေဒံ	
ဂစ္ဆန္တိ	၆
ပဉ္စဟိ အာကာရေဟိ	
ဝိသဒါ ဟောန္တိ	၆
ပဋိသန္တိဒါနံ ဒေသနုက္ကမော	၃၃
ပဋိသန္တိဒါပတ္တော	၅
ပဋိသန္တိဒါမဂ္ဂတာ	၂
ပဌမဇ္ဈာနာဒိနိ ဒွါဒဿ	၈၂
ပတာပနဋ္ဌာဒိနိ အဋ္ဌာရသ	၉၄
ပတိရူပဒေသဝါသော	၂၇၂
ပထဝီကသိကာဒိနိ ဒဿ	၇၅
ပထဝီဓာတာဒိနိ ဆ	၇၅
ပဒဋ္ဌာနံ	၁၄

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကံ
[၀]	
ပဒေသော နာနာဝိဓော	၄၄
ပရိဂ္ဂဟဋ္ဌာနိ ဧကတိံသ	၈၈
ပရိညာ တိသော	၃၂
ပရိယန္တာ ဒွေ	၁၈၈
ပသံသာ	၁၀၆
ပသာဒစက္ခု	၇၃
ပဟာနုက္ကမော	၃၀
ပဟာနပရိညာ	၃၂
ပဟာနာနိ ပဉ္စ	၁၁၃၊ ၁၁၅
ပဟာနေကဋ္ဌံ	၁၂၄၊ ၂၅၅-
ပါကဋ္ဌဇရာ	၁၄၀-၁
ပါဏာတိပါတဿ ပဉ္စ သမ္ဘာရာ	၂၀၄
ပါတိမောက္ခသံဝရော	၁၄၊ ၂၀၂
ပါမောဇ္ဇာဒိနိ ပရမ္ပရကာရဏာနိ	၂၇၄-
ပါရိစရိယာနုတ္တရိယံ	၆၅၊ ၆၇
ပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယင်္ဂါနိ နဝ	၁၁၉
ပါရိသုဒ္ဓါပေက္ခာ	၁၇၃-၄
ပိဋကာနိ တိဏိ	၈
ပိဏ္ဍပါတသန္ဓောသော	၂၇၁
ပိသုဏဝါစာယ စတ္တာရော သမ္ဘာရာ	၂၀၅
ဝီတိ ပဉ္စဝိဓာ	၁၆၉
ဝီတိသုခါနံ ဝိသေသတာ	၁၇၀
ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနာ ဓမ္မဒေသနာ	၆၁
ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနာ ပုဂ္ဂလဒေသနာ	၆၁
ပုစ္ဆာ ပဉ္စဝိဓာ	၅၆
ပုထုဇ္ဇနာ ဒွေ	၁၈၉၊ ၂၄၅
ပုဗ္ဗကိစ္စံ စတုဗ္ဗိဓံ	၂၈၇-၉

လက္ခိတဗျာနံ အနုက္ကမဏိကာ ၃၀၇

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကံ
[ဝ]	
ပုဗ္ဗေ စ ကတပုညတာ	၂၇၂
ပုဗ္ဗေနိဝါသံ ဆ ဇနာ	
အနုဿရန္တိ	၃၂၃
ပေယျဝဇ္ဇေ	၂၇၁
[ဖ]	
ဖရဏာ ပီတိ	၁၆၉
ဖရုသာ ဝါစာယ တယော	
သမ္ဘာရာ	၂၀၆
ဖလက္ခဏေ ဝိရိယဿ သမ္ပပ္ပ-	
ဓာနာတိ ဝတ္တဗ္ဗတာ	၂၆၂
ဖလဉာဏဿ ဧက,ဒ္ဓိ,ဗဟုက္ခတ္တံ	၂၆၀
ဖလသမာပဇ္ဇနက္ကမော	၂၄၇
ဖဿာဟာရော	၁၀၂
[ဗ]	
ဗလ,စရိယာနံ နာနတ္ထံ	၂၀၄
ဗုဇ္ဈနဋ္ဌာနာဒီနိ စတ္တာရိ	၉၄
ဗုဇ္ဈနဋ္ဌော	၉၄
ဗုဒ္ဓဓေတ္တံ	၃၂၆
ဗုဒ္ဓစက္ခု	၇၃
ဗောဇ္ဈင်္ဂပေက္ခာ	၁၇၃
ဗျသနာနိ ပဉ္စ	၁၄၂-
ဗျာပါဒဿ ဒွေ သမ္ဘာရာ	၂၀၆
ဗြဟ္မဝိဟာရပေက္ခာ	၁၇၃
[ဘ]	
ဘင်္ဂါနုပဿနာဉာဏဿ	
အာနိသံသာ အဋ္ဌ	၂၄၂
ဘဝတဏှာ	၁၀၉
ဘဝေါဗော	၁၁၀

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကံ
[ဘ]	
ဘာဝနာ ဒွေ	၁၂၀
ဘာဝနာရာမတာ	၂၇၁
ဘူတာပဂတုပ္ပန္န	၁၅၀
ဘူမိက္ကမော	၃၀
ဘူမိလဒ္ဓုပ္ပန္န	၁၅၀၊ ၁၆၀
ဘောဂဗျသနံ	၁၄၃
[ဓ]	
ဓံသစက္ခု ဒုဝိဓံ	၇၃
မဂ္ဂကိစ္စာနိ စတ္တာရိ ၁၁၄၊ ၁၅၂၊ ၂၉၇	
မဂ္ဂင်္ဂါနံ ကမော	၁၅၀-၁
မဂ္ဂင်္ဂါနိ အဋ္ဌ	၁၀၁
မဂ္ဂင်္ဂါနိ တိဟိ ခန္ဓေဟိ	
သင်္ဂဟိတာနိ	၁၀၆
မတ,သမာပန္နပုဂ္ဂလာနံ	
ဝိသေသတာ	၂၀၉၊ ၂၉၀
မနောသဉ္စေတနာဟာရော	၁၀၂
မရဏံ ဒုဝိဓံ	၁၃၅-
မဟာကရုဏာသမာပတ္တိယာ	
ဉာဏံ	၅၄
မဟာနိကာယာ ပဉ္စ	၀
မဟာဝိပဿနာ အဋ္ဌာရသ	၉၆-
မဟာသာဝဇ္ဇတရဓမ္မ	၃၃၀
မာဂဓိကာယ ဘာသန္တာ ပုဂ္ဂလာ	၅
မာဂဓိကာ မူလဘာသာ	၅
မာတာပိတာဒိဝိဂ္ဂဟ	၁၄၅
မိစ္ဆတ္တာ အဋ္ဌ	၁၁၁
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ ဒွေ သမ္ဘာရာ	၂၀၇
မုသာဝါဒဿ စတ္တာရော	
သမ္ဘာရာ	၂၀၅
မူလတော	၂၀၀

လက္ခိတဗျာနံ အနုက္ကမဏိကာ

၃၀၉

ပဒါနုက္ကမော ပိဋကံ

[ဝ]

ဝေဒနာတော ၂၀၇-
 ဝေဒနာနုပဿနာ ၁၆၆
 ဝေဒနာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာနာ ၁၆၄
 ဝေဒနုပါဒါနက္ခန္ဓော ၁၀၃
 ဝေဒနုပေက္ခာ ၁၇၃-

[သ]

သံဝရဋ္ဌေနာတိအာဒိနိ အဋ္ဌ ၉၉
 သံဝရော ပဉ္စဝိဓော ၁၄၊ ၂၀၂
 သံသာရစက္က ၁၉၇
 သဥပါဒိသေသော ၂၉၁
 သကိံသဗ္ဗညူ ၅၄
 သင်္ခတာ စ ဓာတု ၆၂
 သင်္ခါရာ (ကာယ,ဝစီ,စိတ္တ) ၂၀၃-၄
 သင်္ခါရာ နာနာဝိဓာ ၅၇၊ ၃၁၇-
 သင်္ခါရုပါဒါနက္ခန္ဓော ၁၀၃
 သင်္ခါရုပေက္ခာ ၁၇၃-၄
 သင်္ခါရုပေက္ခာ ပန္နရသ ၂၅၂
 သင်္ဂဟဝတ္ထုနိ စတ္တာရိ ၂၇၁
 သင်္ဂဟော စတုပ္ပိဓော ၃၂
 သစ္စဉာဏံ ဒုဝိဓံ ၃၄၂
 သစ္စာနံ ကမော ၅၀၊ ၁၀၃-၄
 သစ္စိကာတဗ္ဗ ၁၂၉
 သစ္စေသု ဉာဏံ စတုပ္ပိဓံ ၁၅၃
 သဉ္ဇာတိသင်္ဂဟော ၄၃
 သညာယ လက္ခဏရသာဒိနိ ၄၅
 သညုပါဒါနက္ခန္ဓော ၁၀၃
 သတတသဗ္ဗညူ ၅၄
 သတိပဋ္ဌာနာ ၂၆၁
 သတိပဋ္ဌာနာ စတ္တာရော ၁၁၇၊ ၂၇၀

ပဒါနုက္ကမော ပိဋကံ

[သ]

သတိသံဝရော ၁၄၊ ၂၀၂
 သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါဒိနိ သတ္တ ၀၉
 သတ္တာဝါသာ နဝ ၁၀၆-၇
 သတ္တိသဗ္ဗညူ ၅၄
 သဒ္ဓါဗလာဒိနိ ပဉ္စ ၀၉
 သဒ္ဓိန္ဒြိယာဒိနိ ပဉ္စ ၀၉
 သန္တတိ(၃) ၂၂၇-၀
 သပ္ပုရိသာဝဿယော ၂၇၂
 သဗ္ဗညုတညာဏံ ၅၄
 သဗ္ဗညူ ပဉ္စဝိဓော ၅၄
 သဗ္ဗေပိ အရိယာ အတ္တနော
 အတ္တနော ဖလံ သမာ-
 ပဇ္ဇန္တိ ၂၄၇
 သမထ, ဝိပဿနာ ၁၁၆
 သမထဝိပဿနာနံ ယုဂနန္ဒါ ၂၅၀
 သမထ, ဝိပဿနာဗလာနံ
 ဝိသေသတာ ၂၀၃
 သမထာဒိနိ စတ္တာရိ ၀၉
 သမန္တစက္ခု ၇၃
 သမယ(၃) ၂၂၀
 သမ, သီသံ ၂၉၁-၂
 သမသီသီ ၂၉၁-၂
 သမသီသီ တိဝိဓော ၃၉
 သမာဒါနဝိရတိ ၂၀၀
 သမာဓိက္ခန္ဓော ၁၂၆
 သမာဓိ တယော ၁၁၆-၇
 သမာဓိပုဘောဒ ၂၁၃၊ ၂၁၉
 သမာဓိဿ ပရိယာယာ ၂၁၉၊ ၂၂၁
 သမာဓိဿ ပဉ္စ အင်္ဂါနိ ၁၁၇
 သမာဓိဿ လက္ခဏရသာဒိနိ ၁၆

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကံ
[သ]	
သမာနုတ္တတာ	၂၇၁
သမုဇ္ဈေဒဝိရတိ	၂၀၈
သမ္ပတ္တဝိရတိ	၂၀၈
သမ္ပတ္တိစက္ကံ	၂၇၂
သမ္ပပ္ပလာပဿ ဒွေ သမ္ဘရာ	၂၀၆
သမ္ပုဇ္ဈနဋ္ဌော	၉၄
သမ္ပပ္ပဓာနာ	၂၆၁-
သမ္ပပ္ပဓာနာ စက္ကာရော	၁၅၅၊ ၂၇၀
သမ္ပသနဉာဏံ	၁၅၃
သမ္ပသနပ္ပဘေဒ	၂၂၉၊ ၂၃၀
သမ္မာအာဇီဝ	၁၈၂
သမ္မာကမ္မန္တ	၁၈၂
သမ္မာဒိဋ္ဌာဒီနိ အဋ္ဌ	၉၀
သမ္မာဒိဋ္ဌိ	၁၈၁
သမ္မာဝါစာ	၁၈၁
သမ္မာဝါယာမ	၁၈၂
သမ္မာသင်္ကပ္ပ	၁၈၁
သမ္မာသတိ	၁၈၂
သမ္မာသတိ ဓမ္မပဒံ	၂၇၂
သမ္မာသမာဓိ	၁၈၂
သမ္မာသမာဓိ ဓမ္မပဒံ	၂၇၂
သဝနာနုတ္တရိယံ	၆၅-၆၆
သဝီစိဇရာ	၁၄၀-
သသမ္ဘရာစက္ခါ	၇၃

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကံ
[သ]	
သဟဇေကဋ္ဌံ	၁၂၄၊ ၂၅၅
သာမညဗလာနိ စက္ကာရိ	၁၂၆
သာသနဿ အင်္ဂါနိ နဝ	၈
သိက္ခာဒီနိ နဝ	၈၉
သိက္ခာနုတ္တရိယံ	၆၅-၆၆
သီလက္ခန္ဓော	၁၂၆
သီလဗ္ဗတုပါဒါနံ	၁၀၃
သီလဗျသနံ	၁၄၃
သီလဿ ခဏ္ဍတာဒိ	၂၀၀
သီလဿ လက္ခဏရသာဒီနိ	၁၅-၁၆
သုခံ	၁၀၆
သုခါ ဝေဒနာ	၁၀၂
သုဂတိ, သဂ္ဂါနံ ဝိသေသတာ	၃၃၉
သုတမယဉာဏံ	၁၅၃
သေနာသနသန္ဓောသော	၂၇၁
သောတာပတ္တိမဂ္ဂါဒီနိ အဋ္ဌ	၉၉
သောတာပတ္တိယင်္ဂါနိ စက္ကာရိ	၁၀
[ဟ]	
ဟဒယလောဟိတဿ	
နာနာဝဏ္ဏတာ	၃၁၄-၅
ဟာနဘာဂိယစတုက္က	၁၃၁
ဟေဋ္ဌိမာ ဥပရိမာနံ စိတ္တံ န	
ဇာနန္တိ	၃၁၆
ဟေတု, ပစ္စယာနံ ဝိသေသတာ	၂၂၂

ပဋိသန္တိဒါမဂ္ဂဋ္ဌကထာယ ပဌမဘာဂေ

နာမာနိ အနုတ္တမဏိကာ

နာမာနုတ္တမော	ပိဋကံ	နာမာနုတ္တမော	ပိဋကံ
[အ-အာ]		[ဇ-ဇ]	
အကနိဋ္ဌ	၂၁၇၊ ၂၇၁	ဇမ္ဗုဒီပ	၁၉၀
အနာဂါမီ	၉၉၊ ၂၅၁၊ ၂၅၇၊ ၂၀၃၊ ၂၀၄၊ ၂၀၆	ဒီပင်္ကရ(ဗုဒ္ဓ)	၁၉၁
အပ္ပမာဏဘာ	၂၁၇	ဒေဝဒတ္တ	၁၃၉
အပ္ပမာဏသုဘာ	၂၁၇	[ဈ-ဈ]	
အရဟတ္တမဂ္ဂ	၉၉၊ ၂၅၇၊ ၂၀၄	ဓမ္မဂုတ္တာ	၁၀၄
အရဟတ္တဖလ	၉၉၊ ၃၀၁	နန္ဒောပနန္ဒ(နာဂရာဇာ)	၂၀၅
အရဟန္တ	၂၀၃	နေဝသညာနာသညာယတန	၀၃၊ ၁၂၀၊ ၂၀၉၊ ၃၀၀-၁
အဝိဟာ	၂၁၇	[ဖ]	
အသညသတ္တ	၁၀၅၊ ၂၁၇	ပရနိဗ္ဗိတ	၂၃၂
အသောကမဟာရာဇ	၁၉၀	ပရိတ္တာဘာ	၁၀၅၊ ၂၁၇
အာကာသာနဉ္စာယတန	၀၃၊ ၁၂၀	ပရိတ္တသုဘာ	၂၁၇
အာကိဉ္စညာယတန	၀၃၊ ၁၂၀၊ ၂၀၉	ပိယင်္ကရမာတာ	၁၀၄
အာတပ္ပ	၂၁၇	ပုနဗ္ဗသုမာတာ	၁၀၄
အာနန္ဒတ္ထေရ	၆၊ ၀၊ ၁၃၂၊ ၁၀၅၊ ၁၉၁၊ ၂၁၀	[ဖ-ဗ-မ]	
အာဘဿရာ	၁၀၅၊ ၂၁၇	ဖုသီ	၁၉၂
[က-ခ-ဂ]		ဖုဿမိတ္တာ	၁၀၄
ကောသလ(ရာဇာ)	၁၉၀	ဗာရာဏသီ	၇၀
ခုဇုတ္တရာ	၆	ဗိဇ္ဇိသာရ	၁၉၀
ဂဝံပတိ	၁၉၂	ဗြဟ္မပုရောဟိတ	၁၀၄၊ ၂၁၇
ဂေါတမ(ဗုဒ္ဓ)	၁၉၂	ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇ	၂၁၇
[စ-ဇ-ဒ]		မဟာကစ္စာယန	၆
စာတုမဟာရာဇိက	၁၄၂	မဟာကဿပ	၆
စုန္ဒ	၁၉၅	မဟာကောဠိက	၆

နာမာနုက္ကမော	ပိဋကံ
[မ]	
မဟာဗြဟ္မာ	၁၀၄၊ ၂၁၇
မဟာမောဂ္ဂလ္လာန	၆၊ ၂၀၅
မာရ	၁၉၅
[ဝ]	
ဝသဝတ္တိ	၂၃၂
ဝိညာဏဋ္ဌာယတန	၈၃၊ ၁၂၀
ဝိသာခ	၄၃၊ ၁၈၆၊ ၂၀၃
ဝေဟပူလ	၁၀၅၊ ၂၁၇

နာမာနုက္ကမော	ပိဋကံ
[သ]	
သကဒါဂါမိ	၉၉၊ ၂၄၇၊ ၂၅၁၊ ၂၅၃၊ ၂၅၇
သက္က (ဒေဝရာဇာ)	၁၉၆
သာရိပုတ္တ	၁၊ ၆၊ ၈၊ ၁၁၀
သုဒဿ	၂၁၇
သုဒဿီ	၂၁၇
သုဘင်္ဂိဏှ	၁၀၅၊ ၂၁၇
သုဘဒ္ဒ	၁၀
သောတာပတ္တိ	၉၉၊ ၂၉၄၊ ၂၉၉
သောတာပန္န	၂၄၆-၇၊ ၂၅၁၊ ၂၅၇

ပဋိသန္တိဒါမဂ္ဂဋ္ဌကထာယ ပဌမဘာဂေ

နာနာပါဌာ

ပဌမော မူလပါဌော၊ သီ...သီဟဋ္ဌပေါတ္တကံ၊ သျှာ...သျှာမပေါတ္တကံ၊ ကံ...ကမ္မောဇပေါတ္တကံ၊ ဣ...ဣင်္ဂလိသပေါတ္တကံ၊ က...ကေသုစိ မရမ္မ-ပေါတ္တကေသု ဒိဿမာနပါဌော၊ က-သီ...ကေသုစိ သီဟဋ္ဌပေါတ္တကေသု ဒိဿမာနပါဌော၊ ဋ္ဌ...အဋ္ဌကထာ။

ပဋိသန္တိဒါမဂ္ဂဋ္ဌကထာယ ပဌမဘာဂေ

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[အ]

အဇ္ဈောသန္ဓာ = အဇ္ဈောပန္ဓာ (က)	၂၄၅
အညာဏဿေဝ စရိယာ = အညာဏမေဝ စရိယာ (က)	၂၆၇
အတ္တနောပိ = တံ အတ္တနောပိ (ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၂၄၅-ပိဋေ)	၂၂၉
အတ္တာဘိနိဝေသံ = အဘိနိဝေသံ (ဂဏ္ဍိပဒေ)	၂၄၉
အဓိဋ္ဌာနာ = အဓိဋ္ဌာနစိတ္တေန (ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၁၀-ပိဋေ)၊ အဓိဋ္ဌာနာယ (သျှာ၊ က)	၃၀၉
အနုပပတ္တိ = အနုပုတ္တိ (သီ၊ သျှာ)	၁၄၀
အန္တေ = တဒနန္တရံ (သီ)	၅၀
အပနိတမ္ပိ = အပနိတံ (သဗ္ဗတ္ထ)	၁၇၆
အပလောကနကမ္မာဒိသု = ဥတ္တိကမ္မာဒိသု (ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၃၄၉-ပိဋေ)	၂၀၀
အပုနပုတ္တိဝသေန = အပုနပုနရပုတ္တိဝသေန (သီ)၊ အပုနပုနပုတ္တိဝသေန (သျှာ)	၂၃၄
အပေတိ = အပေါတိ (သီ)၊ အာပေါတိ (သျှာ)	၇၅
အဘိဘုယျမာနာနိ = အဘိဘူယမာနာနိ (သီ)	၆၀
အရိယဖလေဟေဝ = အရိယဖလေနေဝ (သျှာ၊ က၊ ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၇၃-ပိဋေ စ)	၇
အရူပသတ္တကာဒိဝသေန = ရူပသတ္တကာဒိဝသေန (ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၃၃၆-ပိဋေ)	၉၀
အဝိက္ခိပမာနာ = အဝိက္ခိပမာနာ (သီ၊ သျှာ)	၁၆
အဝိတထာနိ = တထာနိ အဝိတထာနိ (ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၁၂၆-ပိဋေ)	၅၀
အသနိဝိစက္ကာဘိဟတဿ = အသနိဝိသတ္တာဘိဟတဿ (ဂဏ္ဍိပဒေ)၊ ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၃၃၇-ပိဋေ ပန ပဿိတမ္ပိ။	၁၁၅

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[အ]

အသီတိ ခန္ဓကဝတ္ထာနိ = ဒွါသီတိ ခုဒ္ဒကဝတ္ထာနိ (အဘိ ဋ္ဌ-၂-၂၀၃၊ အံ-ဋ္ဌ ၁-၂၃-ပိဋေသု)၊ ဝိ ၄-၂၃၉-ပိဋေ ပန ပဿိတဗ္ဗံ။

၁၅၆

[အာ]

အာယဝန္တိ = အာသဝန္တိ (သီ) ပါဠိယမ္ပိ အာသဝန္တေဝ ဒိဿတိ။

၃၀၁

အာယာဝန္တိပိ = အာသာဝန္တိပိ (သီ)

၃၀၁

အာသီသိတာပိ = အာသီသတောပိ (သီ)

၁၁၁

[ဥ-ဇ-ဩ]

ဥဒ္ဓစ္စထိနံ = ဥဒ္ဓစ္စမိဒ္ဓံ (ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၁၄၇-ပိဋေ)

၂၁၅

ဥပရိမဂ္ဂဝဇ္ဈေ = ဥပရိမဂ္ဂတ္ထယဝဇ္ဈေ (ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၃၁၆-ပိဋေ)

၂၀

ဥပါဒိဏ္ဍပွဝတ္တိ နာမ = ဥပါဒိဏ္ဍကရူပံ နာမ (အဘိ-ဋ္ဌ ၁-၃၄၈-ပိဋေ။)

၇၄

ဧကပတ္တပူရပုမာဏံ = ဧကပတ္တပူရပုမာဏံ (သီ၊ သျှာ)

၇၇

ဧကဝဝတ္တနာတိ = ဧကဝဝတ္တနာတိ (သီ၊ သျှာ)

၂၄၁

ဧကဝိဝေဝိသယ... = ဧကဝိထိဝိသယ... (ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၁၀၄-ပိဋေ)

၂၃၀

ဩက္ကန္တိတွာ = ဩက္ကန္တိတွာ (သီ)

၂၇၀

ဩဋ္ဌာရိကသုခုမဘာဝေါ = ဩဋ္ဌာရိကသုခုမဘေဒေါ

(ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၁၀၄-ပိဋေ)

၂၃၀

[က]

ကတွာ = အကတွာ (အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၁၀၉-ပိဋေ)

၁၅၁

ကာရဏဘူတာဟိ = ကာရဏဘူတာဟိ (သီ၊ သျှာ၊ က)

အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၇၂၊ ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၁၁၆-ပိဋေ ပန ပဿိတဗ္ဗံ။

၇၉

ကာလန္တရဇာ = ကာလာနန္တရဇာ (သီ)

၂၆၈

ကုသလေန = သုကုသလေန (ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၃၄၉-ပိဋေ)

၂၀၉

[ခ-ဂ-ဃ]

ခါရာပတစ္ဆိကာဒိ... = ခါရာပဋိစ္ဆကာဒိ... (သျှာ၊ က)

၁၃၃

ဂန္တဗ္ဗာဘာဝတော = ဂန္တဗ္ဗာဘာဝတော (သီ၊ သျှာ)၊

ဂန္တဗ္ဗာဘာဝတော (ဂဏ္ဍိပဒေ)

၁၁၅

ဂဟိတပဂ္ဂဟဋ္ဌ... = ဂဟိတပရိဂ္ဂဟဋ္ဌ... (သဗ္ဗတ္ထ)

၂၂၀

ဃဋ္ဌန္တိ = ဃဋ္ဌေန္တိ (သီ)

၇၈

ဃဏ္ဍိသဒ္ဓေါ = ဂဏ္ဍိသဒ္ဓေါ (သီ)

၃၁၃

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဝ - ဆ - ဇ]

စတုန္ဒံ = တိဏ္ဏံ (သီ)

၁၉၅

ဆိန္ဒဝဋ္ဋုမာနုပဿနေ = ဆိန္ဒမနုပဿနေ (သျှာ)

ဆိန္ဒဝဋ္ဋုမနုပဿနေ (သီ)

၂၇

ဇာတိဝိရဟေ ယဒတော = ဇာတိဝိရဟေန ယတော

(ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၁၃၂-ပိဋေ)

၁၃၅

ဇိနတ္တဇေသု = ဇိနတြဇေသု (သီ)

၁

ဇိဝိကံ = ဇိဝိတံ (သျှာ)

၁၅၅

[တ]

တံယေဝ ဉာဏံ = တံယေဝ ဓမ္မံ (သီ၊ က)

၁၃

တဒဘိမုခိဘူတတ္တာ = တဒဘိမုခဘူတတ္တာ (သီ)၊

တဒဘိမုခတ္တာ (သျှာ)

၅၁

တဿ ဟိ = တဿ ဟိ ပစ္စဝေက္ခဏဿ (ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၃၁၆-ပိဋေ)

၂၀

တဿေဝ = တဿ (သျှာ၊ က၊ အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၁၃၀-ပိဋေ စ)

၃၁၇

တိဝိဓာနံ အယံ = တိဝိဓာနံ သယံ (သျှာ)၊ တိဝိဓာနမ္ပိ ယံ

(အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၁၄၁-ပိဋေ)

၃၁၉

တေဘူမကဓမ္မာနံ = တေဘူမိကဓမ္မာနံ (သီ၊ သျှာ)

၃၀

[ဒ]

ဒိဋ္ဌိမဏ္ဍလေ = ဒိဋ္ဌမဏ္ဍလေ (သျှာ၊ က)

၇၃

ဒုက္ခံ ဒုက္ခဉ္စ = ဒုက္ခဉ္စ (သီ၊ ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၁၃၄-ပိဋေ စ)

၁၃၇

ဒုဿိလျမလံ = ဒုဿိလမလံ (သျှာ)

၁၁၉

ဒူရေ = ဒူရေ ဝါ (သီ၊ သျှာ)

၁၉

ဒွါသဋ္ဌိဘေဒတော = တေသဋ္ဌိဘေဒတော (သဗ္ဗတ္ထ)

၂၅၅

ဒွါသဋ္ဌိယာ = တေသဋ္ဌိယာ (သျှာ၊ က)

၂၅၆

[န]

နမယန္တိ = ဒမယန္တိ (သျှာ၊ က)

၄၀

နရော = သာမံ (ဂဏ္ဍိပဒေ) အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၁၄၂၊ ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၁၁၇-ပိဋေသု

ပန ပဿိတဗ္ဗံ။

၃၁၉

နာမရူပဝဝတ္ထာပနေန = နာမရူပဝဝတ္ထာနေန (သီ)

၂၃၀

နိမိတ္တပဝတ္တိတော = နိမိတ္တပဝတ္တိတော (သီ)

၉၃

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[န]

နိယမနံ = ပဋိပက္ခနိယမနံ (သျှာ၊ ဂဏ္ဍိပဒေ စ) အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၁၀၇-ပိဋေ	
ပန ပဿိတဗ္ဗံ။	၁၄၉
နိရသာ = နိရသာ (သီ)	၂၁
နိရဿာသံ = နိရဿာသံ (သျှာ၊ ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၄၇-ပိဋေ စ)	၃၂၉
နိဿဋ္ဌတ္တာ = နိဿရဏတ္တာ (သီ၊ က)	၁၁၃
နန = နန (သီ)	၁၇၃
နနိမဿ = နန္ဒိမဿ (သီ)	၁၆၆

[ပ]

ပစ္စယသမုပ္ပန္နံ = ပစ္စယသမ္ဘူတံ (ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၇၀-ပိဋေ)	၃
ပဉ္စနေယျပထပုဘေဒံ = ပဉ္စဉေယျပထပုဘေဒံ (သီ)	၅၄
ပညာပနဋ္ဌေန = ပညာနဋ္ဌေန (သီ)	၁၂
ပဋိပိသန္တိ = ပဋိပိသန္တိ (သီ၊ သျှာ)	၁၃၇
ပဋိဝေန္တိ”တိ = ပဋိဝေန္တိတိ ပဿတိ (သဗ္ဗတ္ထ)	
ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၂၆၆-ပိဋေ ပန ပဿိတဗ္ဗံ။	၂၃၅
ပတာပနဋ္ဌာဒီနိ = ပကာသနဋ္ဌာဒီနိ (သီ)	၉၄
ပဒစ္ဆေဒံ = ပဒပစ္ဆေဒံ (သျှာ) ဝေမညတ္တာပိ။	၁၅၃
ပဒါလတာ = ဗဒါလတာ (သီ)	၃၃၀
ပနေတ္ထ = ကိဉ္ဇေတ္ထ (အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၁၃၉-ပိဋေ)	၃၁၈
ပယောဂါနန္တိ = ယောဂါနန္တိ (သီ) ပါဠိယံ ပန “မဂ္ဂါန”န္တိ ဒိဿတိ။	၉၁
ပရသံဟရဏံ = ပရဿ ဟရဏံ (သီ၊ သျှာ၊ က)	
ဒီ-ဋ္ဌ ၁-၇၀-ပိဋေ ပန ပဿိတဗ္ဗံ။	၂၀၄
ပရသတ္တဝတ္ထုကေ = ပရသန္တကဝတ္ထုကေ (သီ)	၂၀၆
ပရိပူရဋ္ဌော = ပရိပူရိဋ္ဌော (သီ)	၈၈
ပရိသုဒ္ဓဘာဝဿ = ပါရိသုဒ္ဓိဘာဝဿ (သျှာ၊ က)	၁၁၉
ပလိဗုန္ဒတိ = ပလိဗုဇ္ဈတိ (သီ)	၂၂၂
ပါမုခဋ္ဌေနာတိပိ = ပါမုက္ခဋ္ဌေနာတိပိ (သျှာ)	၁၀၀
ပါရာပန္နော = ပါရာသန္နော (သီ၊ သျှာ)	၂၆
ပိယဝိယောဂေါ”တိ = ပိယဝိပ္ပယောဂေါတိ	
(သီ၊ က၊ ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၁၃၆-ပိဋေ စ)	၁၃၈

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဝ]

ပုနဗ္ဗသုမာတာ = ဥတ္တရမာတာ (ဒိ-ဋ္ဌ ၂-၁၀၀၊ အံ-ဋ္ဌ ၃-၁၆၃-ပိဋေသု) ၁၀၄

ပုနဗ္ဗဝံ = ပုနောဘဝံ (သီ) ၁၄၆

ပုပ္ဖလူပဇိဝိနိယော = ပုညလူပဇိဝိနိယော (သီ၊ သျှာ)၊

ဂဏ္ဍိပဒေ ပန ပဿိတဗ္ဗံ။

၃၂၇

ပုဗ္ဗသန္ဓိစယဋ္ဌာနေသု = ပုဗ္ဗသန္ဓိစိတဋ္ဌာနေသု (သီ၊ သျှာ)

၂၁၀

ပုဗ္ဗုဋ္ဌကာ = ဗုဗ္ဗုလကာ (သီ)

၃၃၀

ပေါနောဘဝိကာတိ = ပေါနောဗ္ဗဝိကာတိ (သျှာ)

၁၄၆

[ဖ-ဗ-ဘ-မ]

ဖလာဝသာနေန = ဖလဝသေန (သီ၊ သျှာ)

၂၆၂

ဖဿနဋ္ဌေ = ဖုဿနဋ္ဌေ (သီ)

၃၃

ဖဿိတာ = ဖုဿိတာ (သျှာ)

၁၂၉

ဗုဒ္ဓိစရိယာယ = ဗုဒ္ဓစရိယာယ (သျှာ၊ က)

၁၉၁

ဘာသာ = အဋ္ဌာရသ ဘာသာ (အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၃၇၁-ပိဋေ)

၅

ဘူတာပဂတုပ္ပန္နံ = ဘုတွာဝိဂတုပ္ပန္နံ

(သီ၊ အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၂၀၅၊ မ-ဋ္ဌ ၃-၁၇၃-ပိဋေသု စ)

၁၅၀

မစ္ဆိဒိပ္ပံ = ပစ္ဆိဒိပ္ပံ (သီ၊ သျှာ)

၂၉

မနာပိယေသုတိ = မနာပိကေသုတိ (သီ၊ သျှာ၊ က)

၂၆၆

မုဒိံ = မုတိံ (သီ)

၁၂၁

[ယ]

ယ'ဒယံ = ယဒိဒံ (သျှာ)

၁၆၄

ယာဝတိစ္ဆကံ = ယာဝဒိစ္ဆကံ (ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၅၃၊ ဝိ-ဋ္ဌ ၁-၁၂၉-ပိဋေသု။)

၃၃၄

ယာဝဿ = ယာ စဿ (သျှာ၊ အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၂၀၇၊

မ-ဋ္ဌ ၃-၁၇၆-ပိဋေသု စ)

၁၆၀

ယေ ကေစိ = ကေစိ (သျှာ၊ က)

၁၉၀

[လ-ဝ]

လိက္ခာမတ္တံ = လိခါမတ္တံ (သျှာ၊ က)

၇၆

လုဇ္ဇနပလုဇ္ဇနဋ္ဌေန = လုဇ္ဇနဋ္ဌေန (သျှာ)

၁၆၃

ဝိစာရဋ္ဌော = ဝိစယဋ္ဌော (သီ)

၉၀

ဝိဇ္ဇုပ္ပါဒသဒိသာ = ဝိဇ္ဇုပါတသဒိသာ (သီ)

၁၆၉

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဝ]

ဝတ္တနိပကရဏေ = ဝတ္တတိ၊ ပကရဏေ (သီ)	၂၅၄
ဝိတ္တာရဂတံ = ဝိတ္တာရတော (သျှာ၊ က၊ ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၇၂-ပိဋေ စ)	၆
ဝိဒဟတိ = ဝိဒဓာတိ (သီ)၊ ဒဟတိ (ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၇၀-ပိဋေ)	၃
ဝိယသတိတိ = ဗျသတိတိ (သီ)	၁၄၂
ဝိသဋ္ဌစိတ္တော = ဝိဿတ္ထစိတ္တော (သီ၊ သျှာ)	၃၅
ဝိသုဒ္ဓါဇိဝိတာ = ဝိသုဒ္ဓါဇိဝတာ (သျှာ၊ က)	၂၄၂
ဝီရိယဗလပဂ္ဂဟေန = ဝီရိယဗလပရိဂ္ဂဟေန (သဗ္ဗတ္ထ)	၂၂၀
ဝေါသဂ္ဂေ = ဝေါဿံဂ္ဂေ (ဗဟူသု)	၄၆

[သ]

သကသကလက္ခဏေ = သလက္ခဏေ (သီ၊ သျှာ)	၁၇
သတဓာ = သတ္တဓာ (သျှာ)	၁၅၂
သတ္တဓာ = သတဓာ (သီ၊ က)	၁၈၅
သန္တာနယမာနေ = သန္တာရယမာနေ (သီ၊ က)	၁၅၉
သပ္ပုရိသာဝဿယော = သပ္ပုရိသာပဿယော (သီ၊ သျှာ၊ က)	၂၇၂
သမန္ဓေသိတွာ = သမန္ဓေသိတွာ (က)	၁၅၁
သမာပတ္တိယေဝ = သမာပတ္တိဝသေန (ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၃၄၈-ပိဋေ)	၂၈၈
သမ္ပတိနိဗ္ဗတ္တာဝါ = သမ္ပတိနိဗ္ဗတ္တာ (သီ)၊ သမ္ပတိနိဗ္ဗတ္တာဝ (ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၅၄-ပိဋေ)	၃၃၆

[ဟ]

ဟေတဝေါ = ဟေတုယော (သျှာ)	၂၂၅
ဟေတ္ထ = ဟေဋ္ဌာ (ဂဏ္ဍိပဒေ)	၂၆၂
ဟေတုဋ္ဌော = ဟေတုတ္ထော (သျှာ)	၈၉
ဟေတုဖလံ သမဝါယဝါဒီနံ = ဟေတုဖလသမဝါယဝါဒီနံ (သီ၊ အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၈၄-ပိဋေ စ)	၁၈၄
ဟောတိယေဝ = န ဟောတိယေဝ (သီ) အံ-ဋ္ဌ ၃-၁၃၇-ပိဋေ ပဿိတဗ္ဗံ။	၆၈

ပဋိသန္တိဒါမဂ္ဂဋကထာယ ပဌမဘာဂေ

ဂါထာသုဒ္ဓိ

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ	ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
အင်္ဂါနံ သိထိလိဘာဝါ	၁၃၅	ဂဏှိတွာ အာဝဇ္ဇန	၂၆
အတိတေ ဟေတဝေါ ပဉ္စ	၂၂၅	ဂန္ဓာန သော သတ္တ ပဒါနိ	
အဘိညေယျံ အဘိညာတံ	၁၉၈	ဂေါတမော	၁၉၂
အဘိသင်္ခရေတိ သော ဧတေ	၃၁၉	ဂမနေ ဝိဿုတေ တိန္ဒေ	၁၃
အရာ သံသာရစက္ကဿ	၁၉၇	စန္ဒံ ပဿေယျ နရော	၂၆
အသင်္ချေယျာနိ နာမာနိ	၂၇၇	စိတ္တဇေန ဟိ ရူပေန	၃၂၁
အသယုမပ္ပဋိကာရံ	၁၃၆	စိတ္တဿ စ ပရိဒဟနာ	၁၃၇
အာရကတ္တာ ဟတတ္တာ စ	၁၉၈	စုတူပပါတေ သံသာရေ	၃၁၉
ဣတိ ဧဝံ ပကာရေဟိ	၁၈၅	ဆဋ္ဌေဝ ဖဿာ သင်္ခေပါ	၃၂၂
ဣတိ တစ္ဆာဝိပလ္လာသ	၅၉	ဇာတိပ္ပဘုတိကံ ဒုက္ခံ	၁၃၈
ဣတိ သန္တာ သမာပတ္တိ	၂၉၀	ဇာယေထ နော စေ နရကေသု	
ဣမာနိ အဋ္ဌဂ္ဂုဏမုတ္တမာနိ	၂၄၂	သတ္တော	၁၃၄
ဥဒကံ ဟိ နယန္တိ နေတ္ထိကာ		ဉ္ဇတိနောဒိဝိယောဂါ	၁၃၈
(၃၁-၂၅)	၄၀	ဌာတုံ ဣစ္ဆံ ပုရိသော	၂၆
ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿန	၂၆	တံ တံ ပတ္ထယမာနာနံ	၁၃၈
ဥပ္ပါဒဉ္စ ပဝတ္တဉ္စ	၂၄၃	တံ မုဉ္ဇိယ ဂေါတြဘုနာ	၂၆
ဧကံ န ဧကတော ဣဓ	၃၁၈	တံ ဝိနာ နာညတော ဒုက္ခံ	၅၈
ဧတေ သံဝရဝိနယာ	၁၈၈	တဏှာယ ပစ္စယာ တဿွာ	၃၂၂
ဧဝံ အရိယသစ္စာနံ	၁၈၆	တတော ဒုက္ခဒွယဿာဝိ	၁၃၇
ဧဝံ ယောဂါဝစရော	၂၆	တယမိဓ နိရောဓသုညံ	၁၈၅
ဧဝမိဓ မဂ္ဂဉ္ဇာဏံ	၂၆	တိဗ္ဗန္ဓကာရေ စ အသယုသိတေ	၁၃၄
ကိံ ဘာသိတေန ဗဟုနာ		ဒိဿာဝ အပ္ပိယေ ဒုက္ခံ	၁၃၇
နန ယံ ကုဟိဉ္ဇိ	၁၃၅	ဒုက္ခံ တိရစ္ဆေသု ကသာပတေဒုဒုဒု	
ကတတ္တာ ပစ္စယာ ဧတေ	၃၂၁	ဒုက္ခမေဝ ဟိ န ကောစိ	
ကာမေသု ဆန္ဒံ ပဋိဗံ		ဒုက္ခိတော	၁၈၄
ဝိနောဒယေ	၂၁၅	ဒုက္ခိ သုခံ ပတ္ထယတိ	၃၂၂
ခန္ဓာ နိရုဇ္ဈန္တိ န စတ္ထိ အညော	၂၄၁	ဒုဝေ ပုထုဇ္ဇနာ ဝုတ္တာ	၁၈၉၊ ၂၄၅

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ	ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
ဒုဿီလျာဝိဒ္ဓိသနတာ	၁၅	မုဟုတ္တဇာတောဝ ဂဝံပတိ	
ဒွါရတော ဝေဒနာ ဝုတ္တာ	၃၂၂	ယထာ	၁၉၂
ဒွါသီတိ ဗုဒ္ဓတော ဂဏှိ°		ယံကိဉ္စိ ဒုက္ခံ သမ္ဘောတိ	
(ခု ၂-၃၄၇)	၈	(ခု ၁-၃၉၄)	၄၁
ဓုဝသုဘသုခတ္တသုညံ	၁၈၄	ယံ ပဿတိ န တံ ဒိဋ္ဌိ	၁၆၁
န တဿ အဒ္ဓိဋ္ဌမိဓတ္ထိ ကိဉ္စိ		ယံ သောကသလ္လဝိဟတော	
(ခု ၇-၂၈၀၊ ခု ၈-၁၇၈)	၅၅	ပရိဒေဝမာနော	၁၃၆
နဝ ကောဋိသဟဿာနိ	၁၈၈	ယဉ္ဇာပိ ဂူထနရကေ ဝိယ	
န ဟိ ဓမ္မော အဓမ္မော စ		မာတုဂဗ္ဗေ	၁၃၅
(ခု ၂-၂၇၂)	၁၇	ယတော ယတော သမ္မသတိ	
နာညံ နိဗ္ဗာနတော သန္တိ	၅၉	(ခု ၁-၆၇)	၂၇၄
နာဗာဓကံ ယတော ဒုက္ခံ	၅၈	ယထာပိ နာမ ဇစ္စန္ဓော	၃၁၉
ပဋိပ္ပဿဒ္ဓဒရထံ	၂၄၉	ယထာပိ မူလေ အနုပဒ္ဓဝေ	
ပဌမံ ကလလံ ဟောတိ		ဒဠေ (ခု ၁-၆၂)	၁၄၇
(သံ ၁-၂၀၈)	၃၀	ယထာ ပုဗ္ဗုဠကံ ပဿေ	
ပပေါတိ ဒုက္ခံ ယံ မစ္စော	၁၃၅	(ခု ၁-၃၉)	၂၄၂
ပဿိတုကာမော စန္ဒံ	၂၆	ယထေဝ ဒီပင်္ဂရဗုဒ္ဓအာဒယော	၁၉၁
ပါတိမောက္ခော သတိ စေဝ	၁၄	ယဒါ စ ဥတွာ သော ဓမ္မံ	၃၁၉
ပါပဿ ပါပကမ္မာဒိ	၁၃၆	ယသ္မာ တသ္မာ ဥပါဒါန	၁၃၈
ဝိဠေတိ ကာယိကမိဒံ	၁၃၇	ယသ္မာ နတ္ထိ ရဟော နာမ	၁၉၈
ဝိဠေတိ ယတော စိတ္တံ	၁၃၇	ယသ္မာ ရာဂါဒိသင်္ခါတာ	၁၉၇
ပုထုနံ ဇနနာဒီဟိ	၁၈၈၊ ၂၄၅	ယဿေတေ. စတုရော ဓမ္မာ	
ပုဗ္ဗယောဂေါ ဗာဟုသစ္စံ	၇	(ခု ၁-၁၄)	၁၇
ပူဇာဝိသေသံ သဟ ပစ္စယေဟိ	၁၉၈	ယာနိ သောတာနိ လောကသ္မိ°	
ပေတေသု ဒုက္ခံ ပန ခုပ္ပိပါသာ	၁၃၄	(ခု ၈-၆၊ ခု ၁-၄၃၄)	၁၄၊ ၂၀၂
ဖလဿုပ္ပတ္တိယာ ဧဝ	၃၂၀	ယော သုခံ ဒုက္ခတော အဒ္ဓ	
ဘမိတမိ စက္ကယန္ဓေ	၂၆	(သံ ၂-၄၀၉)	၁၆၅
ဘဝေါ ကုလံ နိကာယော စ	၁၃၂	ရဇ္ဇံ ဝါ ဒဏှံ ဝါ	၂၆
မံသဝိညာဏဉ္စာဏေသု	၁၂	ရူပတဏှာဒိဘောဒေန	၃၂၂
မဂ္ဂါ အညံ န နိယျာနံ	၅၉	လက္ခဏံ တု အဝိက္ခေပေါ	၁၆
မဇ္ဈတ္တဗြဟ္မဗောဇ္ဈင်္ဂ	၁၇၅	လဒ္ဓပစ္စယမိတိ ဓမ္မ	၃၂၀

ဂါထာသုစိ

၄၀၁

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ	ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
ဝါတာ ဝိယ တေ စန္ဒိ	၂၆	သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အနိစ္စာတိ	
ဝိတ္ထာရတော ဒသော ပေက္ခာ	၁၇၅	(ခု ၁-၅၃)	၂၆၄
ဝိပ္ပဝါသာ သတာဒီနံ	၁၃၅	သဗ္ဗေသဇ္ဇာပိ ယံ သန္နိ	၁၃၆
ဝိရုဒ္ဓေါ စာဝိရုဒ္ဓေါ စ	၃၁၉	သမဝါယေ ခဏေ ကာလေ	၂၉၇
ဂုတ္တမိ ဧကဓမ္မေ (ခု ၁၀-၃)	၂၀	သမာဒဟိတွာ ယထာ စေ	
ဝေရဘယာနိ သမယတေ	၂၇	ဝိပဿတိ	၁၀
သံဝိဇ္ဇမာနမိ ဝိသုဒ္ဓဒဿနော	၂၄၁	သမာဝဟတိ ဗျာဓိဉ္စ	၁၃၆
သံသာရဒုက္ခဇလမိ	၂၇	သီလနံ လက္ခဏံ တဿ	၁၅
သံသာရေ သံသရံ ဗာလော	၃၁၉	သောစေယျပစ္စုပ္ပန်	၁၆
သတ္တာနံ ဟဒယံ သောကော	၁၃၆	သော တတော အာရကာ နာမ၁၉၇	
သန္တာနေ ယံ ဖလံ ဧတံ	၃၂၀		

န-ဗ-သ-စ—ပဋိသိ-ဋ္ဌ-၁— ၂၅-၆-၅၀—၃၀၀၀

